ОКОНЧАТЕЛНО ЗАДАНИЕ

ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА

ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС) НА ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА:

“ИЗГРАЖДАНЕ НА ВЯТЪРЕН ЕНЕРГИЕН ПАРК „ДОБРОТИЧ УИНД“, СЪСТОЯЩ СЕ ОТ 58 БР. ВЕТРОГЕНЕРАТОРИ, С ОБЩА ИНСТАЛИРАНА МОЩНОСТ ДО 464 MW, ВЕДНО С ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА – ПОВИШАВАЩИ ПОДСТАНЦИИ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ“ В ЗЕМЛИЩАТА НА СЕЛАТА ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ И СЕЛАТА СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩИНА ВЕТРИНО, ОБЛАСТ ВАРНА“

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: „ДОБРОТИЧ УИНД” АД

МАРТ, 2025 Г.
ГР. БУРГАС

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪКРАЩЕНИЯ 4

ВЪВЕДЕНИЕ 8

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ 11

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 12

1.1. Описание на физичните характеристики на инвестиционното предложение и необходими площи по време на фазата на строителство и фазата на експлоатация 12

1.1.1. Характеристика на основните обекти и съоръжения 12

1.1.2. Местоположение и необходими площи за реализацията на ИП 28

1.1.3. Връзка с други съществуващи/планирани инвестиционни предложения, планове (в т.ч. устройствени планове), програми и проекти 38

1.2. Описание на основните характеристики на производствения процес, например вид и количество на ползваните суровини и материали, в т.ч. на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение и употреба в случаите по чл. 99б ЗООС 44

1.2.1. Основни технологични процеси 44

1.2.2. Суровини и материали, необходими за реализацията на инвестиционното предложение 46

1.2.3. Етапи на реализация на инвестиционното предложение 46

1.3. Определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация и др.) в резултат на реализацията на инвестиционното предложение 57

1.3.1. По време на строителство 57

1.3.2. По време на експлоатация 61

1.3.3. По време на закриване и рекултивация 63

2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 64

2.1. Нулева алтернатива 64

2.2. Алтернативи за местоположение на ИП 65

2.3. Алтернативи за размера и мащаба на ИП 68

2.4. Алтернативи за технологии 72

2.4.1. Алтернативи по отношение на технологиите за производство на електроенергия 72

2.4.2. Алтернативи за тип на ветрогенераторите 73

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО 78

3.1. Климатични и метеорологични условия, изменение на климата 78

3.2. Атмосферен въздух 84

3.3. Води 87

3.4. Земни недра и минерално разнообразие 97

3.5. Почви и земеползване 101

3.6. Ландшафт 104

3.7. Защитени територии и защитени зони 106

3.8. Биологично разнообразие 138

3.9. Материални активи 145

3.10. Културно, архитектурно, историческо и археологическо наследство 145

3.11. Здравно-хигиенни аспекти на средата 147

3.12. Отпадъци и опасни химични вещества и смеси 149

3.13. Рискови енергийни източници (шумове, вибрации, електромагнитни лъчения) 150

4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ

РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 99Б ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 109, АЛ. 4, ЗООС 152
4.1. Значимост на въздействията върху околната среда 152
4.2. Прогноза за възможно трансгранично въздействие на ИП 154
4.3. Информация и оценка по чл. 99б на ЗООС 154
5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ 154
6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ 163
7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС 164
8. ДРУГИ УСЛОВИЯ И ИЗИСКВАНИЯ 165
8.1. Съвместяване на процедурата по ОВОС с ОС 165
8.2. Съвместяване на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС 169
8.3. Източници на информация, които ще бъдат използвани за разработването на Доклада за ОВОС 169
9. КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ 175
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАДАНИЕТО 180

СЪКРАЩЕНИЯ

СЪКРАЩЕНИЕ	ПЪЛНО НАИМЕНОВАНИЕ
АИС-АКБ	Автоматична информационна система – Археологическа карта на България
АМ	Автомагистрала
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура“
БДДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“
БДЗП	Българско дружество за защита на птиците
БДЧР	Басейнова дирекция „Черноморски район“
БЕК	Биологични елементи за качество
БЕС	Батерийни системи за съхранение на енергия
БК Рез. 6	Резолюция 6 на Бернската конвенция, 1998 – Видове, обект на опазване от Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания
ВГ	Ветрогенератор
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕП	Ветроенергиен парк
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВЛ/ВЕЛ	Въздушна (електропроводна) линия
ГД „ГВА“	Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“
ГД „ГРАО“	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“
ГИС	Географска информационна система
ГСП	Горскостопански план
ГСУ	Горскостопанско управление
ДВ	Държавен вестник
ДГС	Държавно горско стопанство
ДГТ	Държавна горска територия
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони
ДР	Дунавски район
ДРБУ	Дунавски район за басейново управление
ЕЕС	Електроенергийна система
ЕМП	Електромагнитни полета
ЕС	Европейски съюз
ЕСО	Електроенергиен системен оператор
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗВ	Зона за защита на водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПЗГС	Земеползване, промяна на земеползването и горско стопанство
ЗТ	Защитена територия
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда

СЪКРАЩЕНИЕ	ПЪЛНО НАИМЕНОВАНИЕ
ИБЕИ-БАН	Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките
ИП	Инвестиционно предложение
ИП/ППП	Инвестиционни предложения, планове, програми и проекти
ИСЗП	Интегрирана система за защита на птиците
КРУ	Комплексно разпределително устройство
ЛОС	Летливи органични съединения
ЛРД	Ловно-рибарско дружество/дружина
ЛС	Ловно стопанство
ЛСР/ПЛСР	Ловно-стопански район/Предоставен ЛСР
ЛУП	Лесоустройствен план
МЗБ	Макрозообентос
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МП	Мониторингов пункт
МПС	Моторно превозно средство
МФ	Макрофаги
НАИМ-БАН	Национален археологически институт с музей към Българска академия на науките
НАРЕДБА ЗА ОВОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда
НАРЕДБА ЗА ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НП	Наблюдателен пункт
НПДЕВИ	Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници
НПНМ-БАН	Национален природонаучен музей – Българска академия на науките
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСМСБР	Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие
НТП	Начин на трайно ползване
НХТ	Неопределени хищни птици
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОВМ	Орнитологично важно място
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДБХ	Областна дирекция по безопасност на храните
ОРУ	Открита разпределителна уредба
ОС	Оценка за съвместимост
ОСВ	Оценка на степента на въздействие (върху предмета и целите на защитените зони)
ОУП	Общ устройствен план
ПВТ	Повърхностно водно тяло
ПИ	Поземлен имот
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПОИС	План за организация и изпълнение на строителството
ПоМ	Програма от мерки
ПС	Прагова стойност
ПУП	Подробен устройствен план

СЪКРАЩЕНИЕ	ПЪЛНО НАИМЕНОВАНИЕ
ПУП-ПЗ	Подробен устройствен план – План за застрояване
ПУП-ПП	Подробен устройствен план – Парцеларен план
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РБУ	Район за басейново управление
РДВ	Рамкова Директива за водите
РДГ	Регионална дирекция по горите
РДПБЗН	Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИМ	Регионален исторически музей
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РКОНИК	Рамковата конвенция на Обединените Нации по изменение на климата
САЩ	Съединени американски щати
СГН	Средногодишна норма
СГС	Средногодишна стойност
СДН	Средноденонощна норма
СДФ	Стандартен формуляр за данни
СК	Стандарт за качество
СКОС	Стандарт за качество на околната среда
СЛРД	Съюз на ловците и риболовците в България
СМР	Строително-монтажни работи
СН	Средно напрежение
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
ССЕ	Система за съхранение на електроенергия
ТП	Териториално поделение
ФБ	Фитобентос
ФЕЦ	Фотоволтаична електроцентрала
ФПЧ	Фини прахови частици
ФХЕК	Физико-химични елементи за качество
ЧКБ	Червена книга на България
ЧР	Черноморски район
ЧРБУ	Черноморски район за басейново управление
Bern	Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats
BESS	Battery Energy Storage System
Bonn	Convention on the conservation of migratory species of wild animals (CMS)
CR	Критично застрашен вид
CR(PE)	Критично застрашен (вероятно изчезнал) вид
CR(PEW)	Критично застрашен (вероятно изчезнал в природата) вид
DD	Недостатъчно проучен вид
EMEP/EEA	European Monitoring and Evaluation Programme/European Environment Agency
EN	Застрашен вид
EW	Изчезнал в природата вид
EUROBATS	The Agreement on the Conservation of Populations of European Bats
EX	Изчезнал вид
HAWT	Horizontal Axis wind Turbines

СЪКРАЩЕНИЕ	ПЪЛНО НАИМЕНОВАНИЕ
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
IUCN	International Union of Conservation of Nature
IUCN 2022.2:	IUCN Red List of Threatened Species
LC	Вид с най-ниска заплаха
NT	Полузастрашен вид
PM	Particulate matter (прахови частици)
RE	Регионално изчезнал вид
SPEC (1,2,3)	Species of European Conservation Concern
(US) EPA	United States Environmental Protection Agency
VAWT	Vertical Axis Wind Trbines
VU	Уязвим вид
WTG	Wind Turbine Generator

ВЪВЕДЕНИЕ

В съвременния свят, опазването на околната среда и устойчивото развитие се нареждат сред водещите приоритети. Инвестициите във възобновяеми енергийни източници придобиват все по-голямо значение. Европейският зелен пакт - т.нар. Зелена сделка на Европейския съюз (ЕС), представлява амбициозен и комплексен план за декарбонизация на икономиката и намаляване на вредните емисии на парникови газове. В този контекст, изграждането и експлоатацията на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра е една от ключовите стъпки към постигането на по-амбициозните цели на ЕС за ускорено развитие на възобновяемите енергийни източници и декарбонизация на енергийния сектор.

С изменението на климата и растящата осведоменост на обществото за необходимостта от енергийна трансформация, ветровата енергия изпъква като един от най-обещаващите и стабилни източници на електроенергия. Ветроенергийните паркове не само генерират чиста и устойчива енергия, но също така имат и нисък въглероден отпечатък по време на експлоатация, което ги прави идеален избор за постигане на целите за декарбонизация.

Инвестиционното предложение ще допринесе за постигане на целите и стратегията на Европейския съюз за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс, за осъществяване на декарбонизация и постигане на климатична неутралност. Тези приоритети са отразени в Европейския зелен пакт (European Green Deal), в Директивата на европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, както и в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата.

В този контекст, инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк „Добротич“, не само ще спомогне за удовлетворяване на нарастващото търсене на електроенергия, но и ще допринесе за зелената трансформация на енергийния сектор и икономиката като цяло.

Инвестиционното предложение, предмет на настоящата процедура по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по реда на глава шеста на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) съвместена с оценка за степента на въздействие върху защитени зони по реда на чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), е за изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк, състоящ се от 58 бр. вятърни генератори и съпътстваща инфраструктура за пренос и съхранение на електроенергия в землищата на селата

Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница на община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово на община Ветрино, област Варна.

Възложител на ИП е „Добротич Уинд” АД.

По своята същност инвестиционното предложение представлява изменение и разширение на вече процедирано предходно ИП*: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“*, одобрено с *Решение по оценка на въздействието върху околната среда № ВА-3/2018 г.* на директора на Регионална инспекция по околна среда и води (РИОСВ)-Варна.

За провеждане на настоящата процедура по ОВОС са дадени указания от страна на компетентния орган по околна среда – директорът на РИОСВ-Варна, с писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г. Съгласно указаното:

- ИП попада в обхвата на Приложение № 2, т.3 „Енергийно стопанство“, буква „и – съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра“ на ЗООС и подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, като **по искане на Възложителя е указано извършването на задължителна ОВОС**;
- Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл.1, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС). ИП попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 от същата наредба и подлежи на процедура по оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР. Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони (BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на дивите птици – на около 5,5 км от ИП, BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на природните местообитания – на около 7,5 км от ИП, BG0002048 „Суха река“ за опазване на дивите птици – на около 20 км от ИП, BG0002039 „Хърсовска река“ за опазване на дивите птици – на около 31 км от ИП) е, че **ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните**. В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен **Доклад за оценка на степента на въздействие** (ДОСВ), в който да бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони;

- За ИП е **допуснато прилагането на разпоредбата на чл.91, ал.2 от ЗООС** – провеждане на една от изискващите се процедури по реда на глава шеста на ЗООС – процедурата по задължителна ОВОС.

Настоящото Окончателно Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС е изготвено съобразно разпоредбите на чл.95, ал.2 на *ЗООС* и чл.10, ал.1 и ал.3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), след проведени предварителни консултации и консултации по първоначално разработеното Задание. Резултатите от двата етапа на консултации, в т.ч. постъпилите до момента възражения, са отразени в настоящото Задание и ще бъдат съобразени и отразени мотивирано в Доклада за ОВОС.

Целта на Заданието е да гарантира от една страна спазването на основните законови изисквания по опазване на околната среда и човешкото здраве, и от друга страна – да определи изискванията към детайлите на оценката за въздействие върху околната среда на ИП.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

Възложител: „Добротич Уинд” АД;

Седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16;

Изпълнителен директор: Севдалина Йончева – Кумитски, тел.: 0878 782 512, e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global;

Лице за връзка по процедурата по ОВОС: Димитър Сотиров - Ръководител експертен колектив ДОВОС, тел.: 0899 914 040; e-mail: office@multi-ecoconsult.com

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1.1. Описание на физичните характеристики на инвестиционното предложение и необходими площи по време на фазата на строителство и фазата на експлоатация

Настоящото инвестиционното предложение на „Добротич Уинд“ АД се разработва като изменение на предходно инвестиционно предложение на дружеството за: *„Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“*, за което е постановено положително *Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г.* от директора на РИОСВ-Варна. За така одобреното ИП не е започнала реализация, поради промяна на икономическия и технически аспект на проекта. Концепцията на възложителя за обхвата на дейностите е актуализирана, с оглед постигане на максимална ефективност от гледна точка на икономическите и екологични аспекти на проекта и съвременните технически решения в областта на вятърната енергетика.

С настоящото ИП се предвижда изграждането на 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 бр. ветрогенератори, които са били предмет на горецитираното Решение по ОВОС № ВА-3/2018 г., а останалите 22 бр. от процедираните площадки за съоръжения отпадат. Включват се нови 46 бр. площадки за ветрогенератори в обхвата на две общини на територията на област Варна - Ветрино и Вълчи дол.

1.1.1. Характеристика на основните обекти и съоръжения

Характеристики на ветрогенераторите

Съгласно предходното инвестиционно предложение, одобрено с Решение № ВА-3/2018 г. на директора на РИОСВ-Варна, техническите данни на заложените тогава параметри на ветрогенераторите са били:

- номинална мощност - до 2.5 MW;
- диаметър на ротора - до 100 m;
- обща височина - до 150 m;
- брой на перките - три;
- описваща площ/площ на ротора - до 7 850 m^2;
- скорост на въртене - променлива (6 - 19,5 об/мин);
- скорост на върха на перката - 25 - 80 m/s;

- скорост на включване - 4 m/s;
- скорост на изключване - 25 m/s;
- номинална скорост на вятъра - 12.0 m/s.

Към настоящия момент използването на подобен тип ветрогенератори с тези характеристики е морално остаряло от техническа гледна точка, тъй като тенденциите в световен мащаб са за увеличаване на единичната мощност на ветрогенератори, респективно увеличаване на тяхната ефективност. Това се постига чрез увеличаване на геометричните им размери, при което вятърната енергия се добива от по-голяма височина, където и скоростта на вятъра е по-висока. Всичко това, води до по-пълноценно и ефективно преобразуване на вятърната енергия в електрическа. Промяната на модела на турбините от по-стари с висока скорост на въртене на ротора към по-ефективни машини с ниска ъглова скорост е посочено в насоките на ЕК като едно от решенията за ефективен преход към безопасна зелена енергия в държавите членки (стр. 89 https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

В тази връзка Възложителят е преценил, че е необходима промяна в техническите им характеристики, като в следващата таблица е направено сравнение между предвидените с настоящото инвестиционно предложение и одобрените с Решение по ОВОС № ВА-3/2018 г. вятърни генератори.

Таблица 1. *Технически параметри и характеристики на вятърните генератори*

Параметър	Съгласно одобреното ИП (2018 г.)	Съгласно настоящото ИП (2023 г.)
Височина на кулата, m	до 100	до 180
Диаметър на ротора, m	до 100	до 175
Обща височина, m	до 150	до 270*
Номинална мощност, MW	до 2.5	до 8.0
Площ на ротора, m^2	до 7 854	до 24 040
Брой витла	3	3
Скорост на въртене (об/мин)	6-19,5	
Скорост на върха на перката, m/s	25-80	
Скорост на включване, m/s	4	3
Скорост на изключване, m/s	25	25
Номинална скорост на вятъра, m/s	12	18
Площ на проекция на сервитута върху терена, m^2	до 7 854	до 24 040

** Със становища на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация “с изх.№ 56-02-74/15.05.2023 г. № 56-02-74/22.06.2023 г. са съгласувани местоположението и височините на вятърните генератори, като съобразно становищата за 2 бр. от ветрогенераторите (WGT03 и WGT15) височината ще бъде до 236,50 m, а за останалите -267,50 m.*

Към настоящия етап на планиране не са уточнени конкретния тип и модел на вятърните генератори, с които ще бъде реализиран проектът. Те ще се определят на база изготвена инвестиционно-икономическа оценка на различни, но конкурентни помежду си варианти на технически решения. Това налага изборът да бъде направен на по-късен етап, имайки предвид бързите темпове и прогреса в развитието на съвременните технологии за ВЕИ. Независимо от модела и фирмата производител, генераторите ще бъдат със технически характеристики, определени на база получените резултати от прединвестиционно проучване за определяне на енергийния потенциал на вятърната енергия в района, съгласно чл.135 и чл.136 от *Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*.

За реализацията на ветропарка е предвидено да се използват най-новите вятърни турбини от водещи европейски и американски производители. Те ще бъдат с оцветяване, подходящо към конкретния ландшафт в района на ветропарка и с поставена светлинна маркировка и сигнализация, съгласно изискванията на *Наредба № 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване*.

Един ветрогенератор се състои от следните основни компоненти:

- Ротор, включващ роторна главина, три перки (витла) и системата за управление на ъгъла на перките спрямо посоката на вятъра;
- Гондола с трансмисия, генератор и азимутна система;
- Тръбна кула с основа.

Индикативна схема на вятърна турбина е показана на ***Фигура 1***:

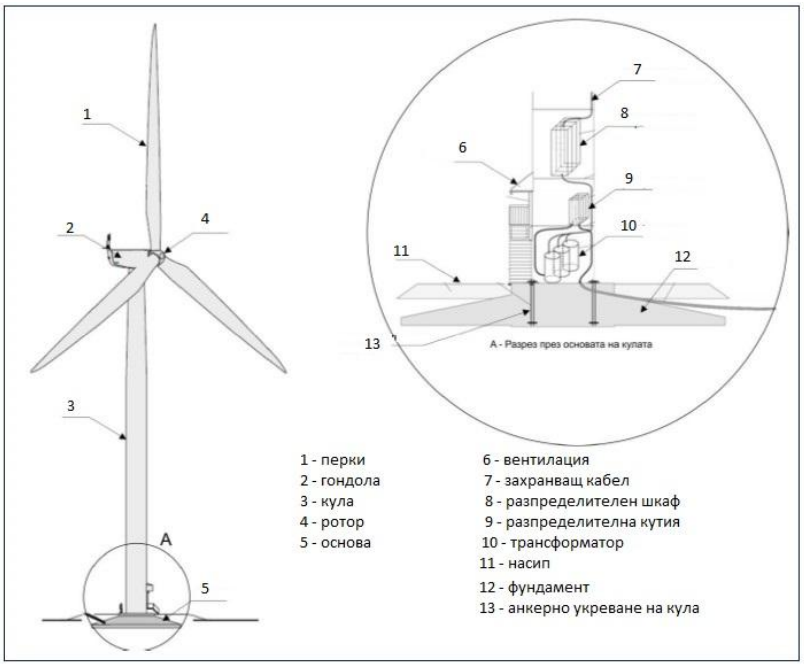

Фигура 1. *Индикативна схема на вятърна турбина*

Гондолата с ротора е разположена в кулата, така че да може да се върти. Нейната посока се коригира автоматично спрямо преобладаващата посока на вятъра от регулаторния механизъм с помощта на азимутна система.

Вятърните турбини са с оптимизирана геометрия на перките, което позволява намаляването на шумовите емисии и по-лесното управление. Разрез на вятърна турбина е представен на ***Фигура 2***:

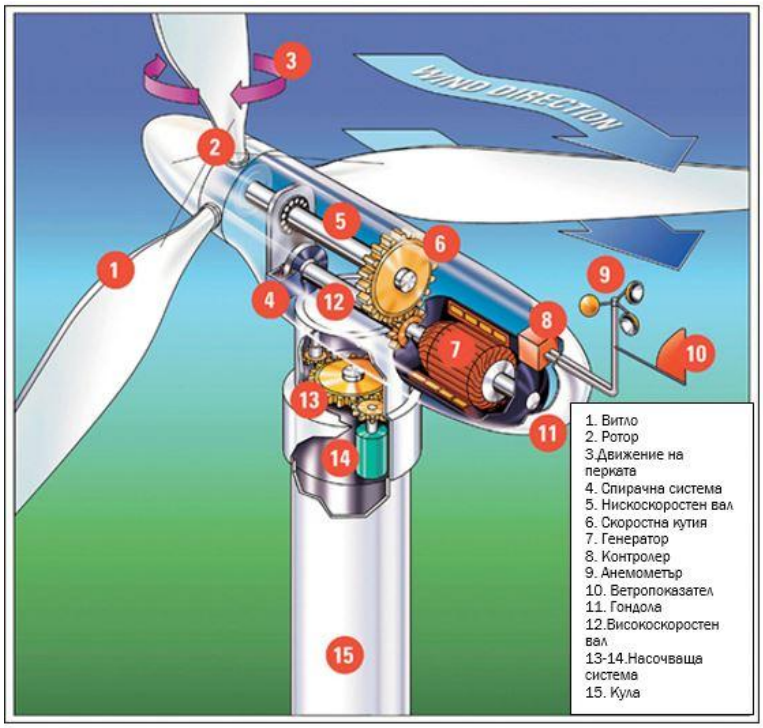

Фигура 2. *Разрез на вятърна турбина*

При работата на ветрогенераторите кинетичната енергия на вятъра се прехвърля от перките (витла) през роторната главина на трансмисията. Вятърната енергия се превръща в ротационно движение, а посредством асинхронен двигател се превръща в електрическа енергия. Роторът се състои от три роторни перки, роторна главина, три въртящи се рамена и три pitch-редуктора за корекция на витлата. Перките са изработени от стъклопласти (композити от стъкло влакна, свързани с епоксидна смола/полиестер) с интегрирана мълниезащитна система (с множество рецептори за мълнии).

Освен системата за управление на ъгъла на перките, която служи като основна спирачка на ветрогенератора, компенсирайки поривите на вятъра, ветрогенераторът е оборудван също и с механична спирачка. Тя подпомага аеродинамичната спирачка, когато честотата на въртене се понижи и в резултат спира ротора. Спирачната сила се регулира от различни спирачни програми, в зависимост от причината за задействане на спирачката. Чрез спирачните програми се избягват върхови натоварвания в системата.

Роторът е свързан с предавателна кутия или още скоростна кутия, която служи за усилване и увеличаване на честотата на въртене до необходимата за генератора. Превръщането на уловената от ротора вятърна енергия в електрическа енергия, се извършва посредством асинхронен генератор с двойно подаване. Неговият статор е пряко свързан с ротора посредством специално контролирани честотни преобразуватели, свързани с мрежата на ветроенергийния парк. Генераторът се поддържа при оптимални температури на работа чрез затворен цикъл на охлаждане (чрез охлаждаща течност).

Азимутната система, позволява ефективна ориентация на гондолата, спрямо посоката на преобладаващия вятър. Скоростта и посоката на вятъра се измерват непрекъснато с два независими уреда на височината на главината. Ако ориентацията на гондолата се отклонява от посоката на вятъра над допустимия лимит, гондолата се насочва и коригира автоматично.

Гондолата се състои от три модула съдържащи механични компоненти и системи за контрол, които са отделени един от друг. Това позволява извършването на технически проверки на тяхната цялост и оперативния статут, което води до по-бързо и по-лесно тестване на място.

Предвижда се турбините да бъдат с активен контрол на посоката на отклонение на оста на турбината, който позволява насочването им при сравнително малки изменения и изместването им встрани при бурен вятър. Предвидени са и три независими захващания за отделните перки, спирачна система при бурен вятър и заключване на ротора при

необходимост. Проектната скорост на вятъра, при която турбините ще работят с максимална производителност е между 15.5 – 18 m/s, но могат да работят и в диапазона от 3 m/s до 23 m/s.

Системите за управление на вятърните турбини включват датчици, събиращи данни за характеристиките на вятъра, генерираната енергия, вибрациите, нивото на смазочните материали, скоростта на ротора и генератора и други параметри, които се анализират от компютър. Информацията се обновява няколко пъти в минута.

Количеството на генерираната от вятърната турбина енергия зависи от съотношението между линейната скорост на върха на перките и скоростта на настъпващия вятър, както и от ъгъла на наклон на перките. В случай на вятър с ниска скорост турбината работи за максимално преобразуване на вятърната енергия в механична, т.е. функционира при максимален коефициент на мощността, благодарение на регулирането на това съотношение.

При по-високи скорости обаче енергията от въздушния поток се ограничава, за да се избегнат прекомерните натоварвания върху ротора и да се предотвратят структурните повреди на турбината.

Количеството произведена електроенергия от всеки ветрогенератор ще преминава през повишаващ трансформатор, разположен вътре в гондолата на ветрогенератора и чрез кабел 33kV ще достига до разпределителната уредба на подстанции 33/110kV и от там към повишаваща подстанция 110/400 kV. Присъединяването на обекта към електропреносната мрежа на страната съгласно предварително писмо на ЕСО ЕАД ще се осъществи чрез изграждане на въздушна електропроводна линия 400 kV, свързваща бъдещата 33/110/400 kV подстанция с мрежата на Електроенергийният системен оператор.

Конфигурирането на ветрогенераторния парк съответства на изискванията на чл. 141а на *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*, като разстоянията между вятърните генератори са както следва:

- по посока на преобладаващия вятър L1 = от 5 до 7 пъти D (D - дължината на диаметъра на ротора на турбините);
- по посока, перпендикулярна на посоката на преобладаващия вятър L2 = от 3 до 5 пъти D;

Графично тези разстояния са превърнати в елипси, ориентирани по посока на преобладаващия вятър и отразени на фигурата по-долу:

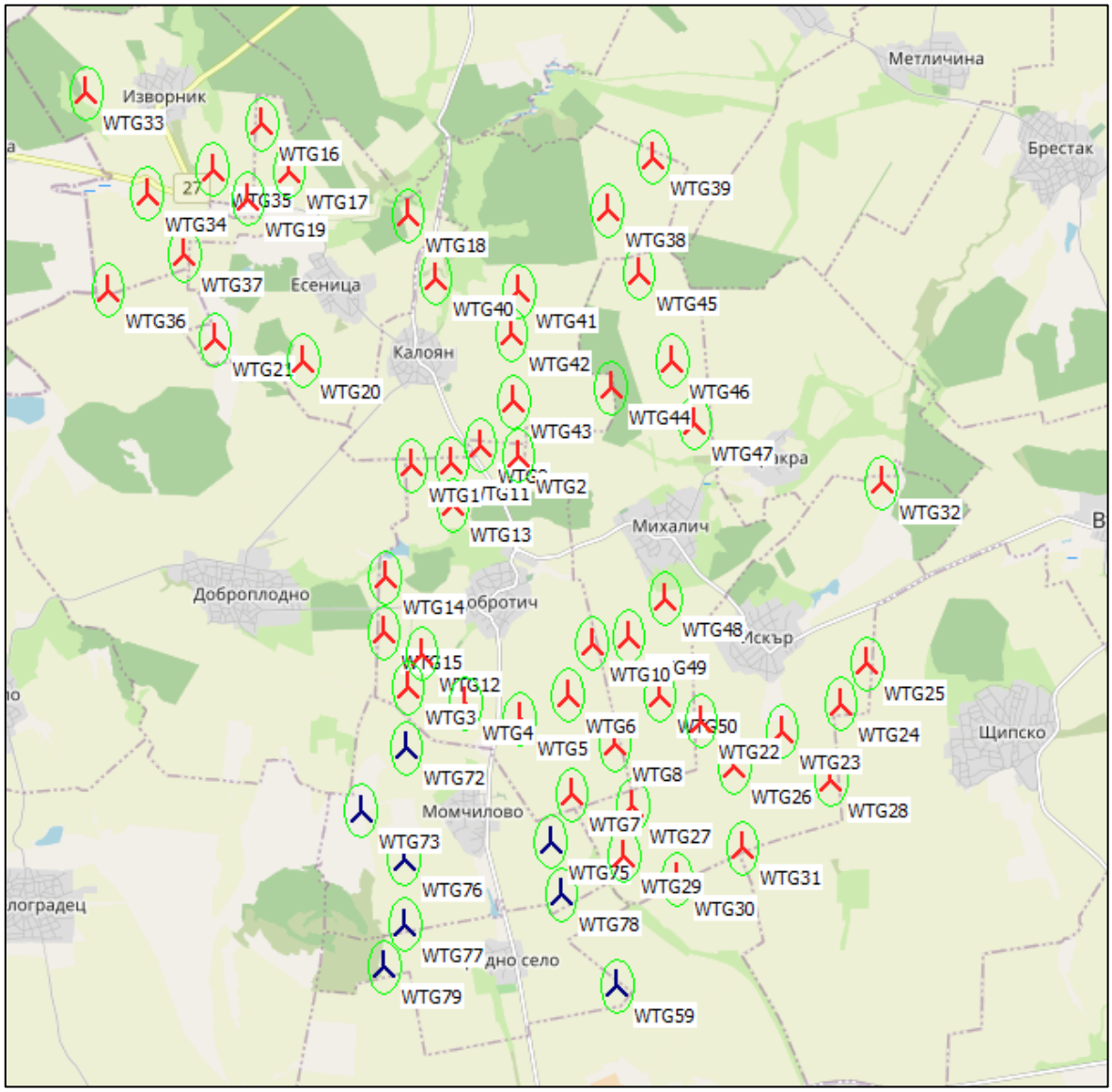

Фигура 3. *Графика за спазване на изискванията на* чл. 141а на *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия за разстояния между ветрогенераторите*

Съгласно изискванията на чл. 135, ал. 1 от *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*, за изграждане на ветропаркове се изготвят предварителни / прединвестиционни проучвания, обхватът на които е определен с. чл. 136, т. 1 и включва: а) изследвания за не по-малко от 10-годишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за строителство,

представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока; б) статистическо разпределение по време на състояние на безветрие на площадката; в) статистически данни от измервания за предполагаемата височина на установяване на пропелера на генератора.

Изискванията за проучванията на вятъра в района са спазени, като за моделирането на режима на приземния вятър е изготвен ветрови анализ за 10 годишен период.

Съгласно чл. 141, ал.1 от *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* разстоянието от генератора до територията на най-близкото населено място трябва да бъде не по-малко от 500 m.

Конфигурираният ветроенергиен парк изпълнява тези изисквания, като най – малкото разстояние до територия на населено място е ~550 m – разположението на ветрогенераторите спрямо териториите на населените места е показано на ***Фигура 4***, на която като основа е ползвана кадастралната карта, и действащия ОУП на община Ветрино:

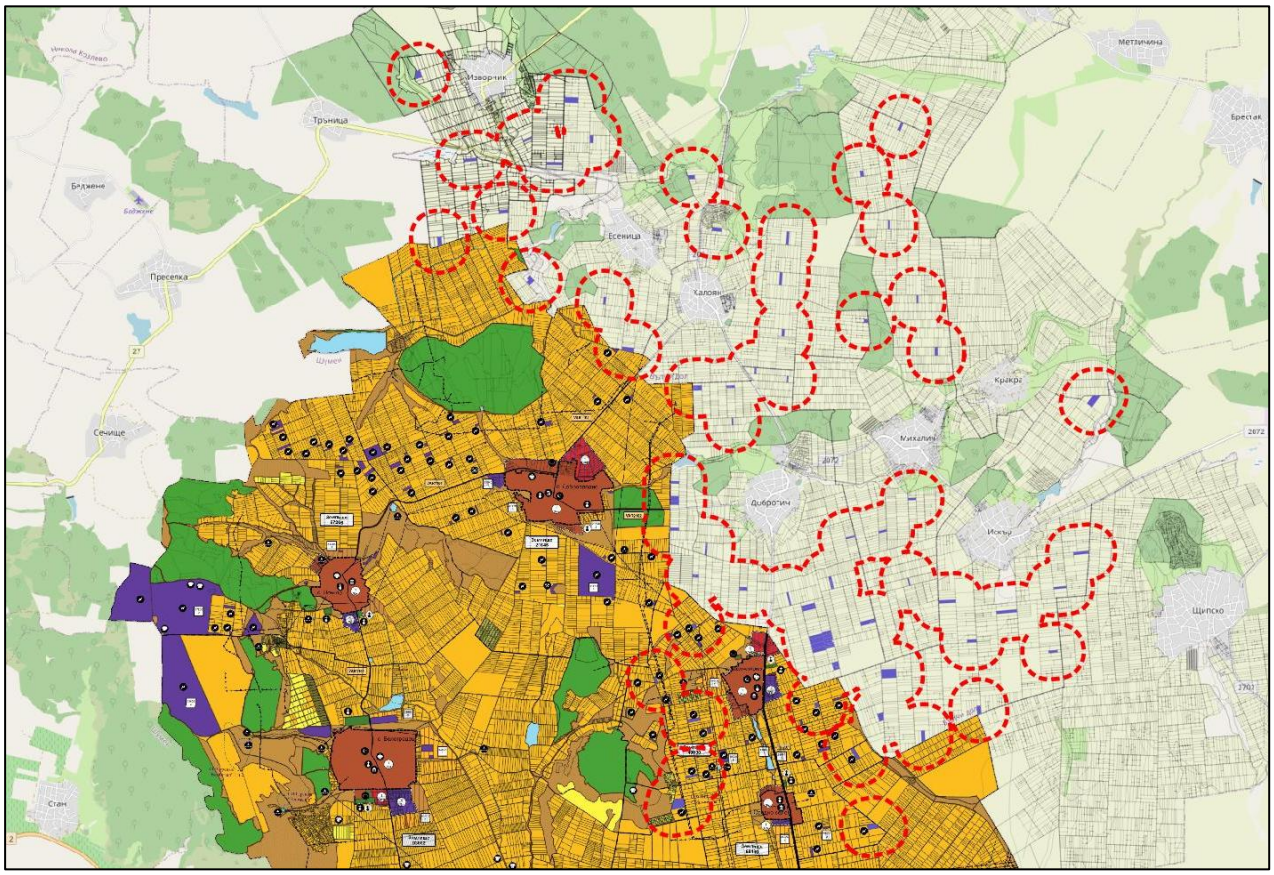

Фигура 4. *Разположение на ветрогенераторите спрямо териториите на населените места (върху кадастрална основа и действащия ОУП на община Ветрино)*

Чл. 142 от *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* изисква на съоръженията да се проектират фундаменти, подложени на динамични натоварвания, в съответствие с изискванията на техническите нормативни актове и на техническите спецификации на производителя. Тези изисквания са относими и ще се спазят на етапа на изготвяне на работния проект за ветропарка. За съоръженията се предвижда ефективна изолация от шум, вибрации и инфразвук при спазване изискванията на съответните нормативни актове. Това изискване е спазено от производителите на съоръженията. Очаква се избор на съвременни съоръжения с ниски шумови нива. Технологично вибрациите не са допустими при тези съоръжения и такива не се генерират при тяхната експлоатация.

Активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, в съответствие с изискванията на *Наредба Із-1971 от 29.10.2009 г. за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар* (обн. ДВ, бр. 96/04.12.2009 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 63/31.07.2018 г.) и *Наредба 8121з-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите* (обн. ДВ, бр. 89/28.10.2014 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 37/07.05.2021 г.) ще бъдат идентифицирани на етап инвестиционен проект, в съответната част „Пожарна безопасност“. На този етап, като принципни мерки се определят следните:

- *Активни мерки за безопасност* – Вятърните генератори са съвременно поколение, с вградени системи от датчици и сигнализатори за ранно откриване на дим, топлина, електродъгови напрежения. Като втора линия на защита, в случай на пожар, има електрическо активирано пожарогасене с активна система за потискане на пожара при източника и изключване на опасните зони. Системата обикновено е автономна (свързана към резервен независим източник на захранване. Пожарогасителната система продължава да работи след изключване на главното разпределително устройство и ограничава разпространението на пожара;
- *Пасивни мерки за безопасност* - Вятърните турбини са оборудвани със системи за мълниезащита. Тези системи са фокусирани върху провеждането на електрически разряд или мълния към земята, избягвайки повреда на компонентите.

Характеристики на повишаващите подстанции

Общата проектна мощност на вятърния парк налага да се организира вътрешна мрежа на напрежение 110 kV с три повишаващи подстанции 33/110 kV, които се

присъединяват към повишаваща п/ст 110/400 kV. Към повишаващите п/ст 33/110 kV съответно се присъединява и големия брой вятърни генератори, разположени на голяма площ поради изискуемите разстояния между тях.

За присъединяването на ветрогенераторите към всяка от предвидените подстанции на ветропарка е възприета магистрална схема на свързване. Определящи за трасетата на въздушните и кабелните линии 110 kV са:

- осигуряване на минимално въздействие върху околната среда, и конкретно флората и фауната в региона;
- максимално съвместяване със съществуващата и проектна инфраструктура в региона;
- минимално засягане на имоти частна собственост;
- минимални дължини на въздушните или кабелните линии между отделните подстанции, с оглед засягане на минимални площи и имоти.
- оразмеряване на проводниците по номинален ток и избор на възможно най-малките сечения (по икономически съображения).

На всяка от площадките на подстанциите се предвижда да се монтират по два силови трансформатора, всеки с мощност от 85 MVA, или общата мощност на всяка от трите подстанции 33/110kV е 170 MVA. За пренасянето на тази мощност от повишаващите п/ст 33/110 kV се налага изграждането на въздушни електропроводни или кабелни линии със съответните сечения позволяващи преноса на тези мощности. За въздушните електропроводи се предвижда използването на стомано-решетъчни стълбове, болтова конструкция, горещо поцинковани. Проводниците се предвижда да са алуминиево-стоманени с подходящи сечения.

Примерни схеми и изглед на такива подстанции, са представени на следващите фигури:

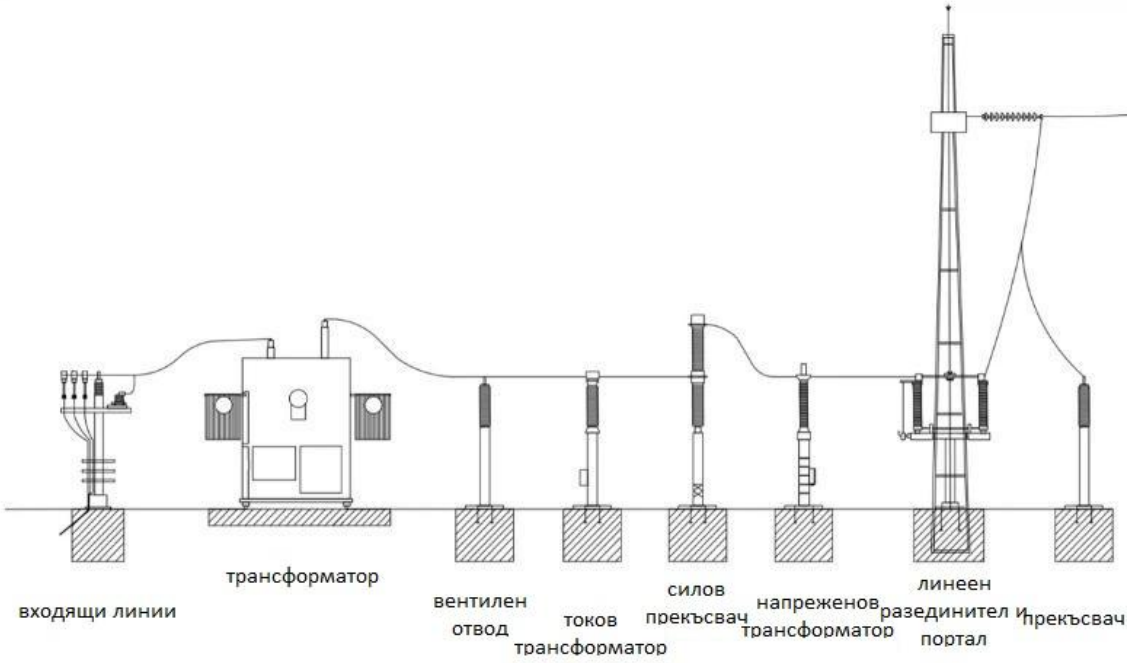

Фигура 5. *Примерна схема на елементите на повишаваща подстанция*

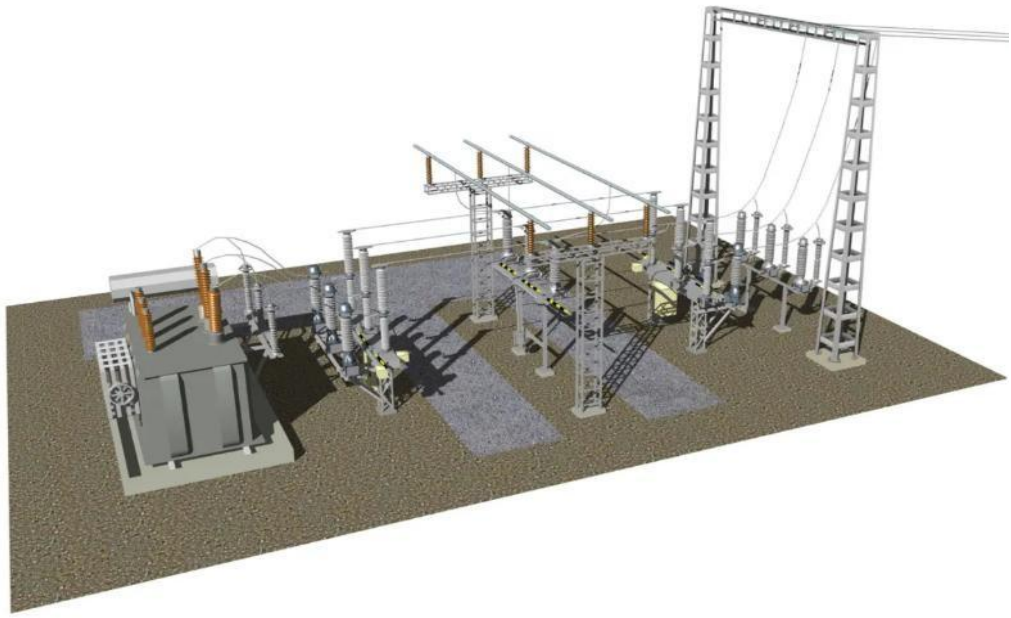

Фигура 6. *Примерна 3D визуализация на повишаваща подстанция*

Фигура 7. *Подстанция с площадка*

Източник:https://www.nexteraenergyresources.com/content/dam/neer/us/en/images/future-energy-storage.jpg

Повишаващите станции са предвидени с открита разпределителна уредба (ОРУ), във връзка с което за обслужването им не се изиска сервитут.

Необходимите съоръжения, осигуряващи нормалната работа на подстанциите са както следва:

1. Първична комутация:

- Силови трансформатори;
- Силов трансформатор средно напрежение (СН);
- Прекъсвачи;
- Разединители;
- Измервателни токови трансформатори;
- Измервателни напреженови трансформатори;
- Вентилни отводи;
- Активни съпротивления;
- Комплектни разпределителни устройства (КРУ) 33 kV.

2. Вторична комутация:

- Релейни защити и контролери;
- Устройства за автоматика;
- Системи за управление и сигнализация;
- Уредби за собствени нужди АС и DC.

Оборудването, в случай че съдържа флуорирани парникови газове, ще се маркира с етикет, който да съдържа информацията посочена в чл. 2 от *Регламент (ЕО) № 1494/2007 г. на Комисията от 17.12.2007 г. за установяване в съответствие с Регламент (ЕО) 842/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета на формата на етикетите и на допълнителните изисквания за етикетиране на продукти и оборудване, съдържащи някои флуорирани парникови газове.*

Характеристики на съоръженията за съхранение на електрическа енергия

Батерийната система за съхранение на енергия (БЕС) от Battery Energy Storage System (BESS) се предвижда да бъде разположена на една от площадките на подстанциите. Примерен изглед на площадка и схема, са представени на следващите фигури:

Фигура 8. *Примерна площадка на съоръжения на система за съхранение на електроенергия (ССЕ) с капацитет 34MW-68MWh*

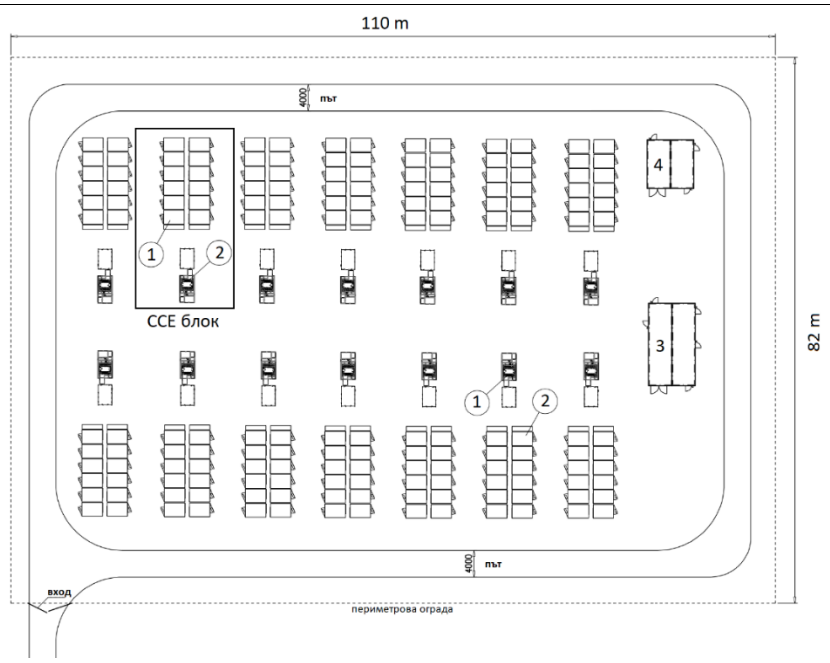

ССЕ блок:
1.Контейнер с батерии,

2.Инвертор с трансформатор;

3.Система за управление;

4.Електрическа станция средно напрежение (MVPS)

Фигура 9. *Схема на примерна площадка на съоръжения на система за съхранение на електроенергия – батерии с капацитет 34MW-68MWh*

BESS се състои от множество батерийни клетки, които се сглобяват заедно, за да образуват модули. Всяка клетка съдържа положителен електрод, отрицателен електрод и електролит (с изкл. на solid state технологията). Един модул може да се състои от хиляди клетки, работещи заедно. Модулите се опаковат в контейнери, които се доставят предварително сглобени до площадката – на ***Фигура 10*** е показано съдържанието на един такъв контейнер. Предвидени са множество такива контейнери, работещи паралелно, с оглед постигане на необходимия капацитет на съхранение на електроенергия.

Контейнер – ССЕ блок

Батерийна клетка

Компоненти ССЕ блок

Фигура 10. *Контейнер с батерийни клетки за съхранение на електрическа енергия*

Контейнерите ще бъдат с приблизителни размери от: височина 2 m – 5 m, ширина 1,5 m – 3 m, дължина 7 m – 20 m. Контейнерите са леко повдигнати от земята и са изолирани, за да се предотвратят възможни щети върху околната среда в резултат на неизправност на оборудването.

Допълнителната инфраструктура включва:

- Акумулаторно помещение;
- Инвертори;
- Помещение за превключване;
- Оборудване за контрол и събиране на данни (SCADA);
- Система за термоуправление;
- Противопожарна система;
- Окабеляване за средно напрежение (подземно или надземно) между BESS и подстанцията;
- Силови преобразуватели;
- Превключвателна апаратура средно/високо напрежение HV/MV.

За ИП се предвиждат следните типови параметри на БЕС:

Таблица 2. *Типови параметри на БЕС*

Инфраструктура	Параметри
Технология	Литиево-йонни, литиево-полимерни или сухи (solid state)
Размер на площадката	До 1 ха обща заета площ (включително основа от пясък/чакъл/трошено-каменна настилка, и система от контейнерни батерии).
Капацитет	50-100MW/200-400MWh
Брой контейнери	26 – 55, в зависимост от производителя и конфигурацията
Разположение на контейнерите	Наземно (с повдигане), на разстояние ~ 3 м. Възможно е и разполагане един върху друг на височина до 8 м. в зависимост от конкретния производител и технология.
Път за достъп	Път до площадката и вътрешни пътеки между и около контейнерите
Ограда	Периметрова, неплътна (ажурна) ограда

На ***Фигура 11*** е показана схемата на присъединяване на БЕС:

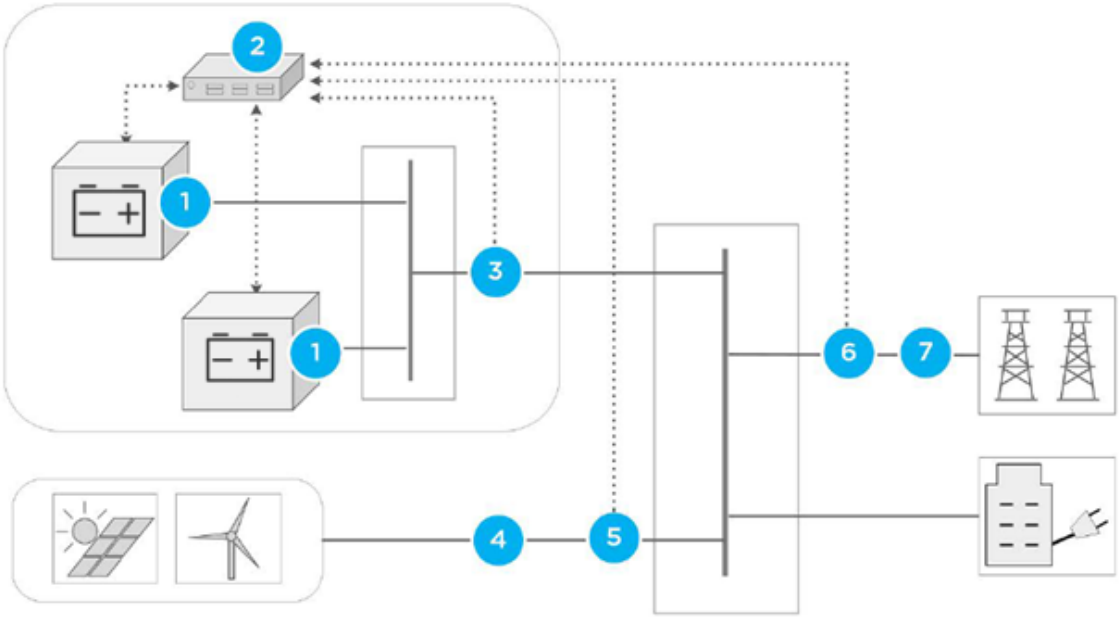

1.Батерия; 2. Контролер ; 3. Уред за измерване състоянието на батерията; 4. Уред за измерване на постъпващата енергия към батерията; 5. Ветроизмервател; 6. Уред за измерване на постъпващата енергия към мрежата; 7. Уред за измерване на коеф. полезно действие

Фигура 11. *Схема на присъединяване на БЕС*

Характеристики на кабелните връзки

За свързване на отделните ветрогенератори с подстанциите е предвидена подземна кабелна мрежа със средно напрежение (33kV) ще бъде изградена в обхвата на съществуващи полски пътища (общинска собственост).

Характеристики на въздушните електропроводи

Връзките между подстанциите и електропреносната мрежа (високо напрежение 110 kV и 400 kV в зависимост от техническите възможности на „ЕСО“ ЕАД), ще бъде изпълнено с въздушни електропроводни линии (ВЛ). На база на наличните данни към момента се

очаква дължината на трасето на ВЛ 110 kV да бъде приблизително 9 km, и дължината на трасето на ВЛ 400 kV също да бъде приблизително 9 km.

1.1.2. Местоположение и необходими площи за реализацията на ИП

Предвижда се **основните обекти и съоръжения** на ИП (вятърни генератори, повишаващи подстанции и съоръжения за съхранение на електрическа енергия) да се реализират в границите на поземлени имоти (ПИ) в землищата на села Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница - община Вълчи дол (50 бр. вятърни генератори и 4 бр. повишаващи подстанции и съоръжения за съхранение на електрическа енергия) и села Средно село и Момчилово - община Ветрино (8 броя вятърни генератори), област Варна.

Като **съпътстваща инфраструктура**, за присъединяване към електропреносната мрежа са предвидени въздушни електропроводни линии (110 и 400 kV), а за достъп до имотите на ветрогенераторите, подстанциите и съоръженията за съхранение на електрическа енергия – временни (за етапа на строителство) и постоянни (за поддръжка по време на експлоатацията) пътища.

На ***Фигура 12*** е показано местоположението на ветрогенераторите, подстанциите, съоръженията за съхранение на електрическа енергия и въздушните електропроводни линии.

Засегнатите поземлени имоти (ПИ) от **ветрогенераторите, подстанциите, съоръженията за съхранение на електрическа енергия** са подробно описани в ***Таблица 3.*** Ветрогенератори с означения WTG1 до WTG 12 са били предмет на процедурата по ОВОС, приключила с Решение по ОВОС №ВА-3/2018 г.

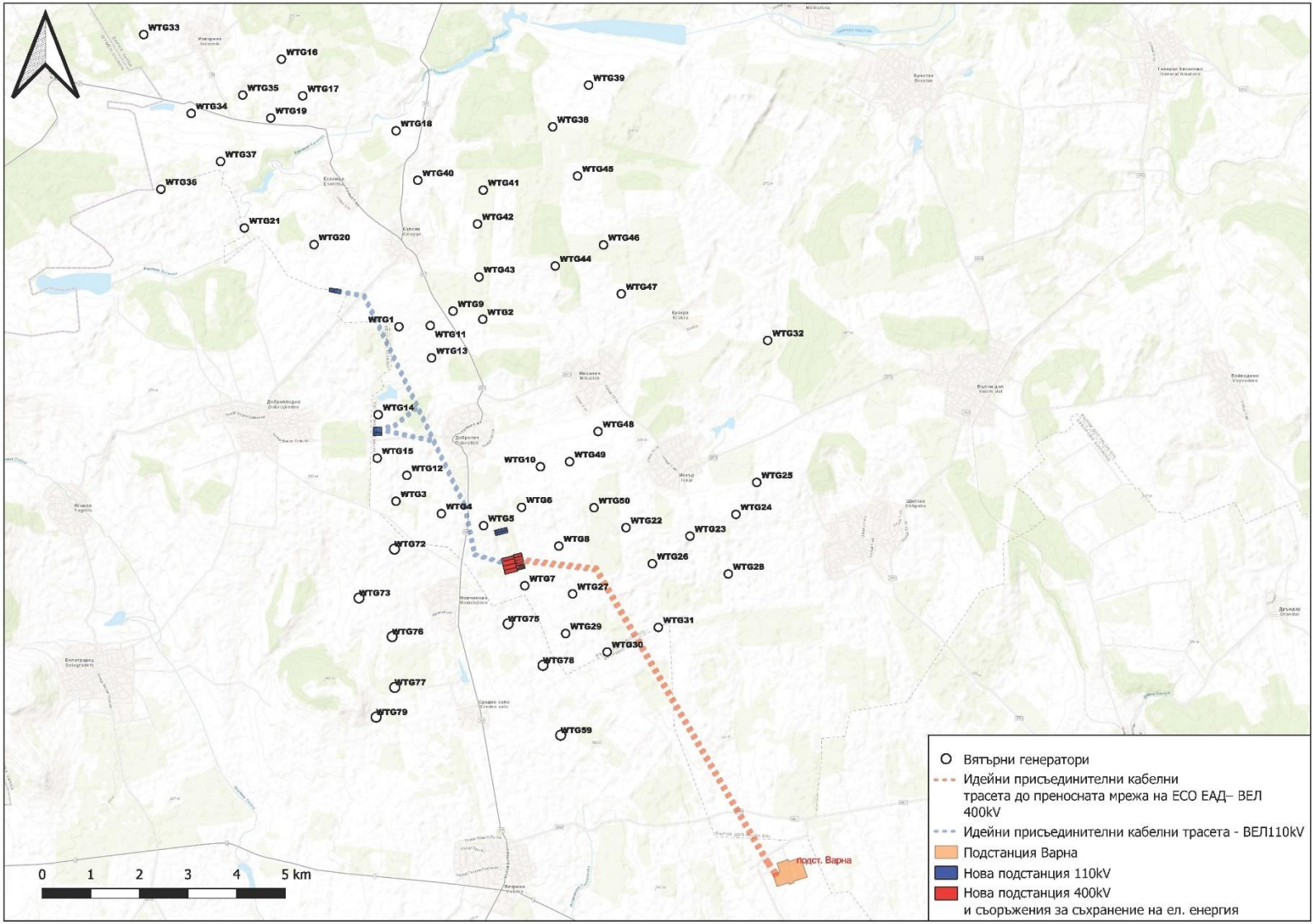

Фигура 12. *Местоположението на ветрогенераторите, подстанциите, съоръженията за съхранение на електрическа енергия и въздушните електропроводни линии*

Таблица 3. *Поземлени имоти, засегнати от инвестиционното предложение*

№	WTG	Идентиф.	Площ (m^2)	Наличие на ПУП-ПЗ	Съотв. с ОУПО	Местност	Населено място	Община	Собственост	НТП	Кат. земя
ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ											
1	**WTG 1**	21717.11.30	520	+	-	„Даа екенли“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.11.32	3 916	-		„Даа екенли“			Частна	Нива	
		21717.11.33	12 062	-		„Даа екенли“			Частна	Нива	
2	**WTG 2**	21717.17.42	520	+	-	„Мат Мара“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.17.43	3 064	-		„Мат Мара“			Частна	Нива	
3	**WTG 3**	21717.42.34	520	+	-	„Салкъма“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.42.37	1 870	-		„Салкъма“			Частна	Нива	
		21717.42.38	4 276	-		„Салкъма“			Частна	Нива	
4	**WTG 4**	21717.45.46	520	+	-	„Фъндълък“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.45.47	9 479	-		„Фъндълък“			Частна	Нива	
5	**WTG 5**	21717.54.40	520	+	-	„Татар асан“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.54.43	2 590	-		„Татар асан“			Частна	Нива	
		21717.54.44	5 889	-		„Татар асан“			Частна	Нива	
6	**WTG 6**	21717.60.49	1 207	+	-	„Чокур тарла“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	IV
		21717.60.53	1 793	-		„Чокур тарла“			Частна	Нива	
		21717.60.54	9 999	-		„Чокур тарла“			Частна	Нива	
7	**WTG 7**	21717.58.28	521	+	-	„Татар асан“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.58.32	5 065	-		„Татар асан“			Частна	Нива	
		21717.58.33	11 260	-		„Татар асан“			Частна	Нива	
8	**WTG 8**	21717.62.42	655	+	-	„Чокур тарла“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.62.47	2 080	-		„Чокур тарла“			Частна	Нива	
		21717.62.48	17 963	-		„Чокур тарла“			Частна	Нива	
9	**WTG 9**	21717.17.40	710	+	-	„Мат Мара“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.17.46	1 691	-		„Мат Мара“			Частна	Нива	
		21717.17.47	2 275	-		„Мат Мара“			Частна	Нива	
10	**WTG 10**	21717.53.54	520	+	-	„Карши“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	IV
		21717.53.56	2 561	-		„Карши“			Частна	Нива	
		21717.53.57	2 921	-		„Карши“			Частна	Нива	
11	**WTG 11**	21717.13.29	520	+	-	„Даа екенли“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.13.32	2 486	-		„Даа екенли“			Частна	Нива	
		21717.13.33	4 995	-		„Даа екенли“			Частна	Нива	
12	**WTG 12**	21717.37.16	520	+	-	„Енели Ардъ“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	За електроенергийно производство	III
		21717.37.19	2 034	-		„Енели Ардъ“			Частна	Нива	

№	WTG	Идентиф.	Площ (m^2)	Наличие на ПУП-ПЗ	Съотв. с ОУПО	Местност	Населено място	Община	Собственост	НТП	Кат. земя
		21717.37.20	5 448	-		„Енели Ардъ“			Частна	Нива	
13	WTG 13	21717.15.17	4 120	-	-	„Даа екенли“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
14	WTG 14	21717.22.6	8 000	-	-	„Балабана“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
15	WTG 15	21717.38.8	9 999	-	-	„Енели Ардъ“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
16	WTG 16	27629.13.23	27 999	-	-	„Геровски път“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
17	WTG 17	27629.15.15	9 342	-	-	Геровски път“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
18	WTG 18	27629.21.33	10 002	-	-	Челиклия“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
19	WTG 19	32442.25.85	13 653	-	-	„Юртлук“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	III
20	WTG 20	27629.40.24	5 999	-	-	„Сърта“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
21	WTG 21	27629.34.53	13 954	-	-	„Каваците“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
22	WTG 22	32860.33.24	19 604	-	-	„Паметника“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
23	WTG 23	32860.34.46	22 426	-	-	„Дренака“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
24	WTG 24	32860.29.8	9 998	-	-	„Луковица“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
25	WTG 25	32860.28.2	15 948	-	-	„Луковица“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
26	WTG 26	32860.33.10	9 997	-	-	„Провадийски път“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
27	WTG 27	32860.40.13	47 995	-	-	Тополите“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
28	WTG 28	32860.36.18	7 739	-	-	Дренака“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
29	WTG 29	32860.42.13	14 676	-	-	Тополите“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
30	WTG 30	32860.44.12	13 995	-	-	Дренака“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
31	WTG 31	32860.38.54	12 000	-	-	Дренака“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
32	WTG 32	32860.22.2	26 999	-	-	Лозята“	с. Искър	Вълчи дол	Частна	Нива	III
33	WTG 33	32442.18.16	14 395	-	-	„Бостан Алан“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	III
34	WTG 34	32442.28.52	13 405	-	-	„Бюлюкляр“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	III
35	WTG 35	32442.24.37	5 480	-	-	„Чукур кору“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	III
36	WTG 36	32442.30.20	12 371	-	-	„Кавак екини“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	III
37	WTG 37	32442.32.11	9 998	-	-	„Кавак екини“	с. Изворник	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
38	WTG 38	35506.4.72	7 098	-	-	„Бостанлък“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
39	WTG 39	35506.2.14	7 749	-	-	„Бостанлък“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	II
40	WTG 40	35506.9.9	12 103	-	-	„Килика“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
41	WTG 41	35506.6.45	12 128	-	-	„Инжа кору“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
42	WTG 42	35506.15.35	12 684	-	-	„Кумнук“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
43	WTG 43	35506.19.5	7 002	-	-	„Гьолджа алан“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
44	WTG 44	35506.18.44	5 201	-	-	„Гьолджа алан“	с. Калоян	Вълчи дол	Частна	Нива	III
45	WTG 45	48524.11.14	5 866	-	-	„Бостанлък“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
46	WTG 46	48524.19.13	5 000	-	-	„Кара керес“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
47	WTG 47	48524.22.49	9 567	-	-	„Боз бозан“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	III

№	WTG	Идентиф.	Площ (m^2)	Наличие на ПУП-ПЗ	Съотв. с ОУПО	Местност	Населено място	Община	Собственост	НТП	Кат. земя
48	WTG 48	48524.28.4	6 661	-	-	„Фъндаклък“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
49	WTG 49	48524.26.16	7 001	-	-	„Чаир карши“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
50	WTG 50	48524.44.13	4 000	-	-	„Могилите“	с. Михалич	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
		ОБЩО:	**585 124 m^2**								
51	Подстанция Юг	21717.59.2	14 000	-	-	„Татар Асан“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	IV
		21717.59.3	12 996	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
52	Подстанция Север	27629.44.35	11 138	-	-	„Сулжа-водоемите“	с. Есеница	Вълчи дол	Частна	Нива	III
		27629.44.36	6 664	-		„Сулжа-водоемите“			Частна	Нива	
53	Подстанция Център	21717.22.11	17 113	-	-	„Балабана“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
		21717.22.12	10 599	-		„Балабана“			Частна	Нива	
54	Подстанция Добротич 400kV/ съоръжения за съхранение на ел. енергия	21717.59.12	15 359	-	-	„Татар Асан“	с. Добротич	Вълчи дол	Частна	Нива	III
		21717.59.13	25 301	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.14	22 999	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.15	20 701	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.29	4 232	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.64	902	+		„Татар Асан“			Частна	За електроенергийно производство	
		21717.59.65	10 099	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.31	6 844	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.32	10 001	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.33	10 280	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		21717.59.34	10 699	-		„Татар Асан“			Частна	Нива	
		ОБЩО:	**209 927 m^2**								
ОБЩИНА ВЕТРИНО											
55	WTG 59	68480.18.145	17 833	-	да	„Конските гробища“	с. Средно Село	Ветрино	Частна	Нива	II
56	WTG 72	49000.3.98	5 634	-	да	„Бозалъка“	с. Момчилово	Ветрино	Частна	Нива	IV
57	WTG 73	49000.2.39	5 001	-	да	„Пясъка“	с. Момчилово	Ветрино	Частна	Нива	IV
58	WTG 75	49000.18.36	6 497	-	да	„Девненски път	с. Момчилово	Ветрино	Частна	Нива	II
59	WTG 76	49000.15.28	12 004	-	да	„Под тепето“	с. Момчилово	Ветрино	Частна	Нива	II
60	WTG 77	49000.31.16	8 501	-	да	„Под тепето“	с. Момчилово	Ветрино	Частна	Нива	II
61	WTG 78	68480.14.5	15 000	-	да	„Хаджимемиш чеир“	с. Средно село	Ветрино	Частна	Нива	II
62	WTG 79	68480.3.14	38 329	-	да	„Панаирска могила“	с. Средно село	Ветрино	Частна	Нива	IV
		ОБЩО:	**108 799 m^2**								
	ОБЩО ЗА ДВЕТЕ ОБЩИНИ:		**903 850 m^2**								

В границите на поземлените имоти, описани в ***Таблица 3*** по-горе ще бъдат изградени:

- кранови площадки;
- вътрешни пътища за достъп до крановите площадки;
- вътрешни подземни електрически кабели 33kV;
- 58 бр. фундаменти на вятърните генератори;
- три подстанции 33/110kV;
- една подстанция 33/110/400kV;
- съоръжения за съхранение на електрическа енергия.

Общата засегната площ за изграждане на ветрогенераторите ще бъде съответно: за община Вълчи дол - 585 124 m^2, а за община Ветрино - 108 799 m^2 или общо 693 923 m^2. От тази обща площ на имотите, за изграждането на ветрогенераторите ще бъде необходима промяна на предназначението на общо 174 000 m^2 (174,0 dka) земеделска земя (по актуални проектни данни 0.5 dka за фундамента и 2.5 dka за кранова площадка на всеки генератор).

За изграждане на подстанции и съоръжения за съхранение на електрическа енергия, ще бъдат засегнати още 209 927 m^2 на територията на община Вълчи дол.

Съответно общата площ на всички поземлени имоти е 903 850 m^2 (903.85 dka), а общата засегната площ, съответно подлежаща на промяна на предназначението и начина на трайно ползване, е **383,927 dka**.

Поземлените имоти, включени в ***Таблица 3***, са частна собственост, като са сключени предварителни договори за учредяване право на строеж със собствениците на всички имоти.

Електропреносна инфраструктура

Проектната документация за присъединителните електропроводни трасета (подземни – 33 kV, въздушни – 110 kV и 400 kV), към настоящия момент е изготвена в идейна фаза, при съобразяване на становище на ЕСО ЕАД с изх.№ ЦУ-ЕСО-2412#4/14.06.2021 г. за проучване на условията и начина на присъединяване на вятърния парк към електропреносната мрежа. Становището няма обвързващ характер, като окончателният вариант на трасетата ще се изготви след сключване на предварителен договор с ЕСО ЕАД и след изготвяне и одобряване на Подробни устройствени планове-Парцеларни планове (ПУП-ПП). С влизането в сила на парцеларните планове за трасетата ще бъдат определени окончателното местоположение и размери на сервитутните зони, като на собствениците на засегнатите имоти ще бъдат изплатени обезщетения по реда на чл. 64 от *Закона за енергетиката*.

Свързващата отделните ветрогенератори с подстанциите подземна кабелна мрежа със средно напрежение (33kV) ще бъде изградена в обхвата на съществуващи полски пътища (общинска собственост).

Връзките между подстанциите и електропреносната мрежа (високо напрежение 110kV и 400kV в зависимост от техническите възможности на ЕСО ЕАД), ще бъде изпълнено с въздушни електропроводни линии (ВЛ). На база на наличните данни към момента се очаква дължината на трасето на ВЛ 110kV да бъде приблизително 9 km, и дължината на трасето на ВЛ 400kV също да бъде приблизително 9 km. Прогнозното им местоположение е показано на ***Фигура 12*** по-горе.

Трасето на ВЛ 400 kV започва от новопредвидената с ИП подстанция 33/110/400kV в землището на с. Добротич и се движи в източна посока около 0,12 km, след което прави лека чупка и продължава на изток-югоизток около 1,5 km, прави чупка на юг и продължава така около 7,2 km до съществуваща подстанция „Варна“ в землището на с. Ветрино. Минава основно през земеделски земи, като не навлиза в територията на населени места.

Трасето на ВЛ 110 kV започва от новопредвидената с ИП подстанция 33/110kV „Север“ в землището на с. Есеница и тръгва в източна посока, след около 0,5 км прави чупка на юг-югоизток и продължава така около 4,7 km, следва чупка на юг и продължава 1,0 km, и прави чупка на югоизток и продължава около 0,7 km до новопроектираната подстанция 33/110/400kV в землището на с. Добротич. По дължината си трасето прави отклонение до (около 0,8 km) и от (около 1,0 km) новопредвидената с ИП подстанция 33/110kV „Център“ в землището на с. Добротич. Минава основно през земеделски земи, като не навлиза в територията на населени места.

На този етап не могат да бъдат идентифицирани конкретни засегнати имоти, тъй като те ще се определят от „ЕСО“ ЕАД след приключване на настоящата процедура по ОВОС, в резултат на която ще се определят допустимите ветрогенератори, съответно необходими мощности за присъединяване. След приключване на процедурата по ОВОС и одобряване на ПУП-ПЗ за имотите с ветрогенератори, ще се сключи предварителен договор с ЕСО ЕАД и тогава ще се определят окончателните трасета и съоръжения за присъединяване.

Прогнозните площи, които ще се засегнат от проектните трасета на ВЛ 110 kV и ВЛ 400 kV, се определят съгласно *Наредба 16 за сервитутите на енергийни обекти* и техния обем може да бъде допълнително оптимизиран при изготвяне на детайлните технически проекти. В идейната фаза прогнозните площи са както следва:

- За ВЛ 110 kV:

- Обща прогнозна засегната площ за стъпки на стълбовете – около 12 dka за 48 стълба по предварителни проучвания;
- Обща прогнозна необходима площ за сервитут – около 431 dka.

- За ВЛ 400 kV:
  - Обща прогнозна засегната площ за стъпки на стълбовете – около 20 dka за 48 стълба по предварителни проучвания;
  - Обща прогнозна необходима площ за сервитут – около 734 dka;

Съответно, общата прогнозна площ за стъпки на стълбове е около 32 dka, а общата прогнозна площ за сервитути е около 1 165 dka.

Достъп до имотите

Местоположението на бъдещия ветропарк е благоприятно заради близостта му до пристанище Варна, както и до автомагистрала Хемус. Това би позволило безпроблемното транспортиране на елементите на вятърните генератори, както и на специализираната техника, необходима за строителството.

За достъп до имотите на ветропарка ще се ползват съществуващи пътища от **републиканската** и **общинска пътна мрежа** при спазване на всички необходими съгласувателни процедури със собствениците. В района на инвестиционното предложение попадат следните републикански и общински пътища, които се предвижда да бъдат използвани, описани в таблицата по-долу:

Таблица 4. *Републикански и общински пътища, които ще се ползват за достъп до имотите на ИП*

№	Наименование
Републикански пътища	
I-2	Граница Румъния - Русе - Цар Калоян - о.п. Разград - о.п. Шумен -Девня - Варна
II-27	(о.п. Шумен - Девня) Нови пазар - Владимирово - ок.п. Добрич - Балчик -пристанище Балчик
III-207	(О.п. Шумен - Девня) - Ветрино - Калоян - Векилски - Кочмар - Тервел - Алеково - (о.п. Силистра - о.п. Дулово)
III-2072	/път III-207 (Ветрино – Калоян)/ – Добротич – Михалич – Искър – Вълчи дол
III-2702	(Владимирово - ок.п. Добрич) Одринци– Ведрина - п.к. гара Оборище – Генерал Киселово - Вълчи дол - Щипско - Суворово
III-2901	(Аксаково - ок.п. Добрич) - Калиманци - Изгрев –Левски - Суворово - Ветрино
Общински пътища	
VAR3110	/път II-27 (Нови пазар-Стефан Караджа)/-Есеница-Калоян-/III-207/
VAR2102	/III-207 (Момчилово-Калоян)/-Доброплодно-/VAR1101/
VAR1101	/I-2(Нови пазар-Ветрино)/-Белоградец-Доброплодно-Граница общ.(Ветрино-Вълчи дол)-Калоян-/III-207/

№	Наименование
VAR3118	/III-2072/-Михалич-Кракра

Инвестиционното предложение предвижда достъпът до поземлените имоти, в които ще бъдат разположени ветрогенераторите, да се осъществи в обхвата на съществуващите **полски/селскостопански пътища**, като при необходимост временно ще бъдат засегнати имоти само в участъците на уширенията в кривите и подходите от републиканските/общинските пътища, с цел осигуряване на минималните радиуси на завиване при доставката на компонентите на ветрогенераторите.

Съгласно изискванията на производителите има условия за *пътен габарит* (свободно пространство встрани и над пътя) който трябва да бъде осигурен по време на транспорт на компонентите на ветрогенераторите. Пътните габарити в ширина и височина варират в зависимост от размерите на отделните съставни части на ветрогенераторите. Минималните широчина и височина на пътя, които следва да се осигурят, са от 6,0 до 7,5 m – ***Фигура 13***.

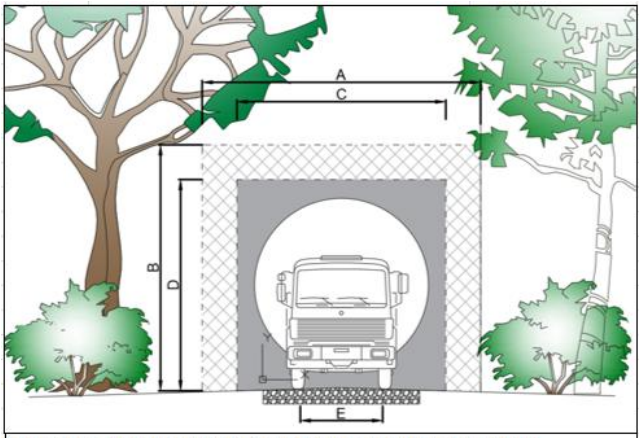

СТАНДАРТНИ МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ГАБАРИТА НА ПЪТИЩИТАТА		
A	Габарит на пътя в широчина (в прав участък)	6.00 m до 7.50m*
B	Габарит на пътя във височина	5.50 - 6.50m*
C	Транспортна широчина	4.60 - 6.30m*
D	Транспортна височина	5.00 m
E	Широчина на коловоза (междуосие)	3.00 m

* *Посочените минимални и максимални стойности са примерни и варират в зависимост от размерите на отделните съставни части на ветрогенераторите при различните производители*

Фигура 13. *Пътен габарит съгласно изисквания на производителите*

На ***Фигура 14.*** са показани изискванията на производителите за напречни и надлъжни наклони, на която трябва да отговарят пътищата за достъп до имотите с ветрогенератори:

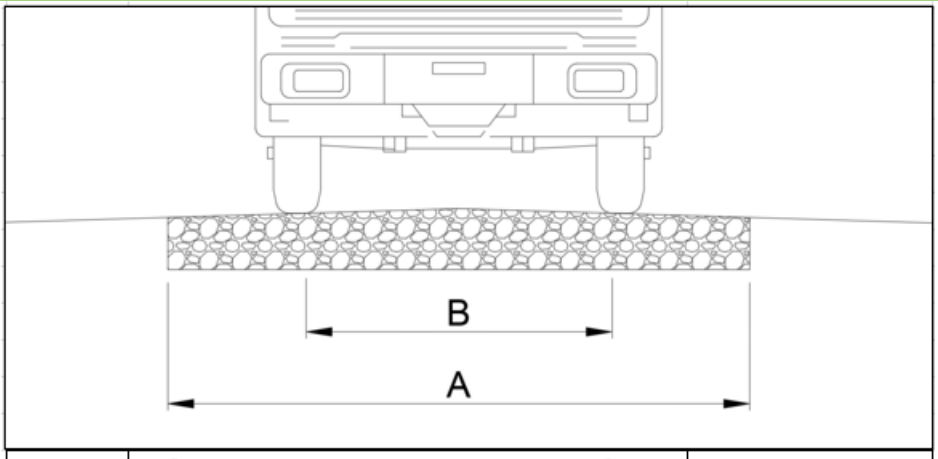

A	Небоходима ширина на участъка с подобрена носимостпособност на пътя	4.50 m
B	Широчина на коловоза (междуосие)	2.50 - 3.00m

ИЗИСКВАНИЯ ЗА НАПРЕЧЕН НАКЛОН НА ПЪТЯ	
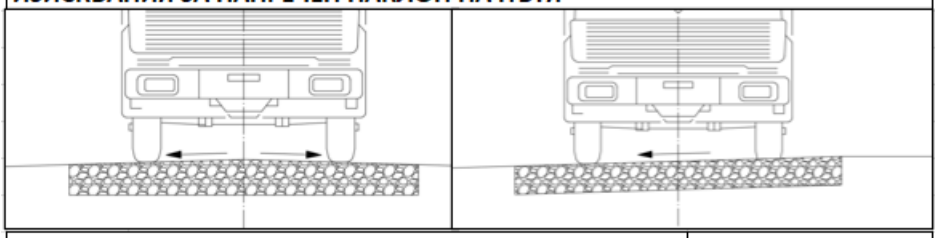	
В прав участък (двустранен напречен наклон)	≤ 3%
В криви (едностранен напречен наклон)	≤ 3%

ИЗИСКВАНИЯ ЗА НАДЛЪЖНИ НАКЛОНИ НА ПЪТЯ	
Движение напред (настилка от несвързани пластове)	≤ 7%
Движение напред (настилка от пластове обработени със с	≥ 7%
Движение на заден ход	≤ 3%

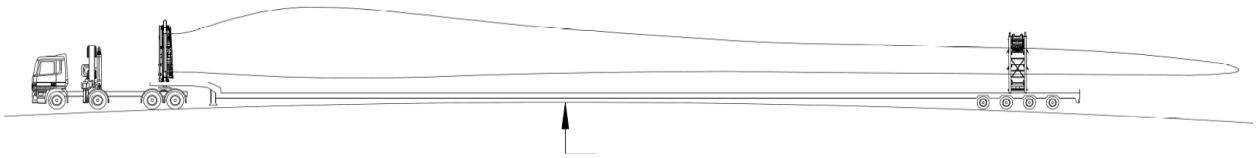

ПЪТЕН ПРОСВЕТ		
Компонент на ВТГ	Минимално	Максимално
Кула	≥ 15см	≤ 80см
Витло	≥ 40см	≤ 80см

Фигура 14. *Геометрични характеристики за профила на пътя съгласно изисквания на производителите*

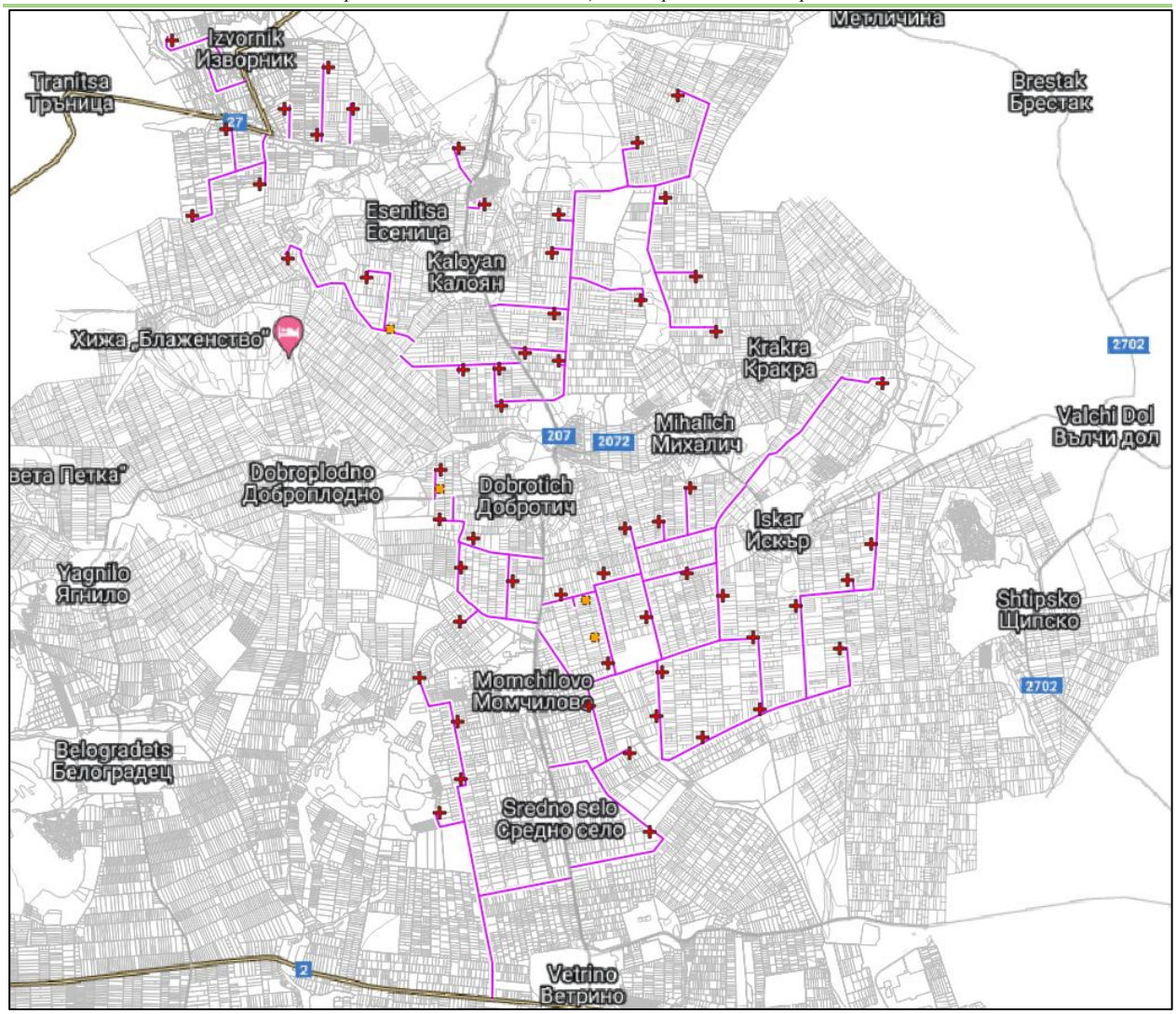

Фигура 15. *Схема на предвидените за ползване съществуващи земеделски (селскостопански) пътища.*

Аналогично на ВЛ, конкретните засегнати площи ще се определят с ПУП-ПП, което е предмет на отделна разработка, след като се потвърди изборът на конкретни модели ветрогенератори.

1.1.3. Връзка с други съществуващи/планирани инвестиционни предложения, планове (в т.ч. устройствени планове), програми и проекти

За целите на изследване на възможния **кумулативен ефект** върху околната среда и човешкото здраве в резултат на реализирането на ИП е поискана информация по реда на *Закона за достъп до обществена информация* от Министерство на околната среда и водите, РИОСВ-Варна, Русе и Шумен, Общини Ветрино и Вълчи дол относно разрешени, одобрени или процедирани към момента ИП, планове, програми и проекти както и такива в процес на процедиране в границите на засегнатите от ИП землища, включително в границите на

най-близките защитени зони. Получената информация ще бъде подробно анализирана и оценена в Доклада за ОВОС, както и в Доклада за ОСВ.

По отношение на **устройственото планиране** на засегнатите поземлени имоти от реализацията на ИП:

- е съобразено наличието на действащ Общ устройствен план (ОУП) за територията на община Ветрино – цялостното предвиждане на Възложителя е за изграждане на общо 29 вятърни генератора на територията на община Ветрино, но предвид че 21 от тях попадат в имоти „обработваеми земи - ниви“ съгласно действащия ОУП, са предприети действия за частично изменение на ОУП, след което ще се проведат процедури по одобряване на Подробни устройствени планове – Планове за застрояване (ПУП-ПЗ). По тази причина тези 21 вятърни генератора са изключени от обхвата на настоящото ИП и за територията на община Ветрино се предвиждат само 8 вятърни генератора, попадащи в устройствена зона „предимно производствена“, в която е допустимо изграждането им. Започната е процедура по изготвяне на ПУП-ПЗ за имотите, засегнати от 8-те вятърни генератора;
- за територията на община Вълчи дол няма действащ ОУП, като на територията ѝ са предвидени общо 50 вятърни генератора, 4 подстанции и съоръжения за съхранение на електрическа енергия, за които са стартирани процедури по изготвяне на ПУП-ПЗ. За поземлените имоти за площадки за 12-те вятърни генератора, попадащи в обхвата на одобреното ИП с Решение по ОВОС №ВА-3/2018 г., които се запазват и в настоящото ИП, са проведени процедури по промяна предназначението на земята и са одобрени ПУП-ПЗ. Тъй като с настоящото ИП се предвижда промяна на параметрите на вятърните генератори, което води до засягане на площи в съседни на одобрените с посочените ПУП-ПЗ имоти, то ПУП-ПЗ се разработват и за засегнатите граничещи имоти. В ***Таблица 5*** е представена информация относно устройствените параметри съгласно действащите/одобрени ПУП-ПЗ за 12-те броя вятърни генератори, одобрени с Решение по ОВОС № ВА-3/2018 г.:

Таблица 5. *Устройствени параметри съгласно действащите/одобрени ПУП-ПЗ за 12-те броя вятърни генератори, одобрени с Решение по ОВОС № ВА-3/2018 г.*

ПИ №	Площ, m^2	Местност	Землище, община	Текущи устройствени параметри
21717.11.30	520	„Даа екенли“	с.Добротич, община Вълчи Дол	Устройствена зона: Пч – чисто производствена; Предназначение: производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия от ВЕИ; Височина: ≥15 м; Плътност на застрояване: - ; Коефициент на интензивност: - ; Минимална озеленена площ: - ; Начин на застрояване: свободно (е).
21717.13.29	520	„Даа екенли“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.17.40	710	„Мат Мара“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.17.42	520	„Мат Мара“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.37.16	520	„Енели Ардъ“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.42.34	520	„Салкъма“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.45.46	520	„Фъндълък“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.53.54	520	„Караши“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.54.40	520	„Татар асан“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.58.28	521	„Татар асан“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.60.49	1 207	„Чокур тарла“	с.Добротич, община Вълчи Дол	
21717.62.42	655	„Чокур тарла“	с.Добротич, община Вълчи Дол	

За поземлените имоти, предвидени за изграждане на подстанции, са определени следните параметри (***Таблица 6***):

Таблица 6. *Предвидени устройствени параметри за ПУП-ПЗ за имотите на подстанциите и съоръженията за съхранение на електрическа енергия*

Подстанция	ПИ №	Площ, m^2	Местност	Населено място, община	Предвидени устройствени параметри за ПУП-ПЗ за подстанциите
Подстанция Юг	21717.59.2	14 000	„Татар Асан“	с. Добротич, Вълчи дол	-Плътност на застрояване: 80 %; -Височина на застрояване: ≤ 25 m; -Кинт: 2.5; -Минимална озеленена площ: 20 % -застрояване „е“- свободно.
	21717.59.3	12 996	„Татар Асан“		
Подстанция Север	27629.44.35	11 138	„Сулжа-водоемите“	с. Есеница, Вълчи дол	
	27629.44.36	6 664	„Сулжа-водоемите“		
Подстанция Център	21717.22.11	17 113	„Балабана“	с. Добротич, Вълчи дол	
	21717.22.12	10 599	„Балабана“		
Подстанция Добротич 400kV/ съоръжения за съхранение на ел. енергия	21717.59.12	15 359	„Татар Асан“		
	21717.59.13	25 301	„Татар Асан“		
	21717.59.14	22 999	„Татар Асан“		
	21717.59.15	20 701	„Татар Асан“		
	21717.59.29	4 232	„Татар Асан“		
	21717.59.64	902	„Татар Асан“		
	21717.59.65	10 099	„Татар Асан“		
	21717.59.31	6 844	„Татар Асан“		
	21717.59.32	10 001	„Татар Асан“		
	21717.59.33	10 280	„Татар Асан“		
	21717.59.34	10 699	„Татар Асан“		

Параметрите за останалите поземлени имоти, предвидени за изграждане на ветрогенераторите, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, са посочени в ***Таблица 7***:

Таблица 7. *Предвидени устройствени параметри за ПУП-ПЗ за имотите на ветрогенераторите*

Устройствена зона	Поземлен имот с установено предназначение	Етажност (височина, м)			Устройствени параметри			Начин на застрояване		
		Задължителна	Максимална	Възможна (от-до)	Максимална плътност на застрояване, %	макс. Кинт.	Минимална озеленена площ, %	Свободно - е	Свързано в два съседни имота - д	Свързано - с
Пп	За производство на електроенергия от ВЕИ, ветрогенератор	-	≤270	-	80	2,5	20	●	-	-

За имотите, засегнати от вятърните генератори, подстанциите и съоръженията за пренос на електрическа енергия (с изключение на имотите, описани по-горе в ***Таблица 5***, за които има действащи ПУП-ПЗ) е допуснато изработването на ПУП-ПЗ със Заповеди № № РД-23-7706-12/23.01.2023 г. и РД-23-7706-182/15-12-2023 г. на Областния управител на Област Варна.

Територията на ИП не попада и в зона с рестрикции по отношение изграждането на ветрогенератори съгласно действалия до края на 2020 г. *Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ 2012-2020)* и екологичната му оценка.

По отношение на **действащите за територията на ИП стратегически, планови и програмни документи,** ИП е съобразено с тях и е с принос към изпълнение на целите им, в т.ч.:

- Територията на ИП попада в обхвата на *Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион* с период на действие до 2029 г. Съгласно стратегията Североизточният район е с най-добри условия за усвояване на ветровата енергия. Изграждането на ВЕИ е посочено като една от възможностите за противодействие на климатичните промени. Със *Стратегически приоритет 3* на *Стратегията* се залага на териториално

развитие и сближаване и осигуряване на устойчива околна среда, част от което е осъществяването на преход към нисковъглеродна икономика и изпълнението на по-високите цели в пакета климат/енергетика за 2030 г. за увеличаване на дела на ВЕИ. ИП съобразява максимално посочените в Стратегията ограничения, в т.ч. свързани с опазването на околната среда;

- *План за интегрирано развитие на община Ветрино за периода 2021-2027 г.* – към раздел IV на плана като част от необходимите действия в дългосрочен план е посочено *„Насърчаване на бизнеса и привличане на инвеститори за изграждане на ВЕИ инсталации на територията на общината“;*
- *План за интегрирано развитие на община Вълчи дол за периода 2021-2027 г.* – съгласно Плана, по отношение на ролята му за повишаване на енергийната ефективност, внедряване на ВЕИ, намаляване на емисии от парникови газове и употреба на изкопаеми горива ПИРО Вълчи дол позволява и адмирира всякакви инвестиции и мерки за повишаване на екологичната устойчивост на Общината, в т.ч., но не само, повишаване на енергийната ефективност, внедряване на мерки и дейности свързани с възобновяеми енергийни източници, намаляване на емисиите от парникови газове (които в момента не са с високи нива) и друг дейности. В Част VI на плана като примерни действия в обхвата на мерките в плана за сектор „енергетика“ са посочени дейности за насърчаване на възобновяемата енергия и за подпомагане на предприятията, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост към изменението на климата.

На ***<u>европейско ниво</u>***, пряко относими към ИП са следните стратегически документи и политики на ЕС:

- **Европейски зелен пакт - т.нар. Зелена сделка на Европейския съюз (ЕС)** - представлява амбициозен и комплексен план за декарбонизация на икономиката и намаляване на вредните емисии на парникови газове. В този контекст, изграждането и експлоатацията на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра е една от ключовите стъпки към постигането на по-амбициозните цели на ЕС за ускорено развитие на възобновяемите енергийни източници и декарбонизация на енергийния сектор. Ветроенергийните паркове не само генерират чиста и устойчива енергия, но също така имат и нисък въглероден отпечатък по време на експлоатация, което ги прави идеален избор за постигане на целите за декарбонизация;

- **Европейски план за действие за вятърна енергия** (European Wind Power Action Plan, Brussels, 24.10.2023, COM (2023) 669 final) – Планът е разработен при отчитане на актуалните ситуация и политики по отношение на енергопроизводството и енергийната сигурност (в т.ч. въз основа на анализ на енергийната криза в резултат на войната в Украйна, произтичаща от прекомерната зависимост от чуждестранни доставчици на изкопаеми горива). Съгласно плана, от ключово значение е постигането на целите на Европейския съюз за декарбонизация и доставянето на чиста, достъпна и сигурна електроенергия за домакинствата, каквато възможност предоставя вятърната енергия. Обърнато е внимание на забавянето в развитието на европейската вятърна индустрия и риска от непостигане на целите до 2030 г. за икономически ефективен принос на ветрогенераторни мощности, както и на целите за въглеродна неутралност до 2050 г.;

  Планът е структуриран в шест основни стълба: ускоряване на внедряването чрез повишена предвидимост и по-бързо издаване на разрешителни; подобрени тръжни процедури; достъп до финансиране; създаване на справедлива и конкурентна международна среда; умения; ангажираност на индустрията и държавите-членки.

ИП е с пряк принос за постигане на целите и стратегията на Европейския съюз за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс, за осъществяване на декарбонизация и постигане на климатична неутралност. Тези приоритети са отразени и в *Директивата на европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници*, *Директива 2010/31/ЕС относно енергийните на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност*, както и в *Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата*.

В този контекст, инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк „Добротич уинд“, не само ще спомогне за удовлетворяване на нарастващото търсене на електроенергия, но и ще допринесе за зелената трансформация на енергийния сектор и икономиката като цяло.

Не са налични планове, стратегии и програми на местно, регионално, национално и на международно ниво, които да поставят ограничения към настоящото ИП.

1.2. Описание на основните характеристики на производствения процес, например вид и количество на ползваните суровини и материали, в т.ч. на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение и употреба в случаите по чл. 99б ЗООС

1.2.1. Основни технологични процеси

Вятърната технология използва енергията на въздушните маси над земната повърхност, които са резултат от движението, предизвикано от топлината на Слънцето и движението на Земята. Въздухът задвижва перките на ветрогенератора, което води до директно производство на механична енергия, която се превръща в електрическа с помощта на електрогенератор. Наблюдава се превръщане на вятърната /кинетична/ енергия в електрическа енергия. За максимално производство на електроенергия е необходимо определено количество ветрови поток, което прави неразделна част от един ветрогенератор неговата система за ориентация.

Производственият процес при експлоатацията на ветропарка се състои в производство на електрическа енергия от възобновяем енергиен източник – силата на вятъра. Посредством силата на вятъра се завърта перката на ветрогенератора, като въртеливото движение се предава от перката на скоростна кутия. Скоростната кутия увеличава оборотите и предава въртеливото движение от основния вал към генератора. Скоростната кутия се състои от три комбинирани елемента, планетна предавка и два паралелни вала на зъбна предавка. Зъбците на скоростната кутия са направени за максимална ефективност, ниски шумови нива и предотвратяване на вибрациите. Скоростната кутия има главна смазочна система с филтър система, свързана с високо скоростния вал, както и вторичен електрически филтър, който позволява почистването на масло до 3 μm, което намалява потенциален брой повреди.

Хидравличната система осигурява масло под налягане към три независими системи, контролиращи оборотите на ротора и мощността на генератора (ПИЧ система) и задвижващи механизми, механичната спирачка на високоскоростния вал и на спирачката на системата за отклоняване. Тя представлява независим задвижващ механизъм за всяка лопата и система от акумулатори, която осигурява шпунтово съединение в случай на авария – така системата реагира по-бързо от всички останали подобни системи, като поради наличието на акумулатори не се нуждае от батерии, за да работи.

ПИЧ системата работи в два случая: когато скоростта на вятъра е по-малка от номинала, ПИЧ ъгъл се използва за увеличение на електрическата мощност, придобивана при висока скорост на вятъра; когато скоростта на вятъра е по-голяма от номиналната, ПИЧ ъгъл се използва за осигуряване на необходимата номинална мощност на генератора. Допълнително тази система контролира активирането на аеродинамичната спирачка в случай на авария, превключвайки вятърната турбина в режим на безопасност.

Ветрогенераторите са снабдени с мониторинг-системи, които постоянно проверяват различните сензори и вътрешни параметри – атмосферни условия (скорост на вятъра, посока на вятъра, температура на околната среда); вътрешни параметри – температура, ниво и налягане на маслото, вибрации, намотка на средно волтовите кабели и др.; статус на ротора – скорост на въртене и ПИЧ позиция.

Основната технология за присъединяване на електроенергията произведена от ветрогенераторите към електрическата мрежа е чрез асинхронен генератор, като скоростта на въртене се фиксира чрез честотата на електрическата мрежа. Генераторът може да бъде свързван директно към мрежата, но по-често се използва като честотен преобразувател. Мощните електронни преобразуватели в зависимост от мощността на ветрогенератора са по-добри при управление на енергията.

Кабелната мрежа 33 kV ще се изгради от силови кабели, положени в изкоп или в тръби съобразно детайли за различните участъци, които ще бъдат разработени допълнително в работния проект.

Основен параметър на всеки кабел е неговото капацитивно съпротивление спрямо оплетката, съответно спрямо земята. По същество една кабелна мрежа представлява трифазен кондензатор, който при свързване с мрежата генерира реактивна енергия.

Технологично кабелите ще се полагат в изкопи/траншеи, подземно по трасета на съществуващите полски пътища с оглед незасягане на обработваеми площи.

В нормален режим системата за управление на генераторите регулира техния cos φ, така че реактивната мощност на централата в точката на присъединяване да отговаря на изискванията по договора за присъединяване и на зададената за момента от диспечерите мощност и напрежение на шини.

В моментите когато централата не генерира мощност (безветрие, техническа профилактика, диспечерско задание) кабелната мрежа ще се поддържа под напрежение, за да се захранват системите за собствени нужди на ветрогенераторите. В този режим

кабелната мрежа генерира реактивна енергия, която се отдава към електроенергийната система (ЕЕС) и следва да се компенсира, за да не се нарушават условията от договора за присъединяване.

1.2.2. Суровини и материали, необходими за реализацията на инвестиционното предложение

По време на строителството ще бъдат използвани:

Природни ресурси: За работниците ще бъде осигурена бутилирана вода, а за оросяване на строителните площадки – вода, доставена с цистерни, на базата на договор. Хумусът като природен ресурс, ще бъде отнет разделно преди започване на строителните работи и ще бъде временно съхранен на депо в рамките на сервитута до приключване на строителството, след което ще бъде използван по предназначение, за възстановяване на свободните от застрояване площи. Не се използват други природни ресурси.

Суровини и материали: ще се използват материали, доставяни от лицензирани фирми и притежаващи сертификат за качество и произход. Ще се използват строителна стомана, спомагателни елементи, бетон, инертни материали – трошен камък, пясък. Самите ветрогенератори ще са от сглобяема метална конструкция, която ще бъде доставяна на място със специализирана техника.

Елементите за подстанциите и съоръженията за съхранение на електрическа енергия се доставят като готови съоръжения.

Количеството на използваните материали и суровини ще се определи с количествено-стойностните сметки към проекта.

По време на експлоатацията:

Нормалната експлоатация на вятърния парк не е свързана с ползване на природни ресурси. Като суровини и материали при ремонт и поддръжка на съоръженията ще се ползват хидравлични масла, смазочни масла, нехлорирани топлопредаващи и изолационни масла или съответни елементи на съоръженията от обслужващата фирма. Не се предвижда съхранението на суровини и материали, в т.ч. масла, на територията на обекта.

1.2.3. Етапи на реализация на инвестиционното предложение

I етап: Проектиране и устройствено планиране

Етапът включва:

- изготвянето на инвестиционни проекти в две фази – технически и работен проект, изготвени в съответствие с *Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти*;

- изготвяне и одобряване на ПУП-ПЗ за площадковите (вятърни генератори, подстанции, съоръжения за съхранение на електрическа енергия) и ПУП-ПП за линейните(въздушни електропроводи и пътища) обекти, предмет на ИП.

Въз основа на проектите, при спазване на изискванията на ЗУТ ще бъдат получени разрешения за строеж. Съгласно чл. 139 от *Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* разрешението за строеж ще се издаде въз основа на одобрен Технически проект. Техническият проект ще бъде разработен в съответствие със строителните, техническите, противопожарните, санитарно-хигиенните и екологичните норми и стандарти и ще бъде съгласуван със съответните ведомства, държавни администрации и експлоатационни предприятия.

II етап: Строителство

Строителството, се предвижда да е с продължителност около 36 месеца. Всички предвидени дейности, ще се извършват съобразно приети програми и планове за реализиране на обекта.

За съблюдаване на безопасното, ефикасно и професионално изпълнение на работите по време на изпълнението на строителството на ветрогенераторите и свързаните съоръжения ще има независим строителен надзор. Също така, строителният надзор ще изисква изпълняваните работи да отговарят на най-добрите строителни практики и да се извършват в съответствие с изискванията на всички разрешителни за обектите.

Организацията и последователността на строително-монтажните работи ще следва разработените *План за организация и изпълнение на строителството* (ПОИС) и План за безопасност и здраве, изготвен съгласно *Наредба № 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи*.

За целите на строителството ще бъде изготвен и *План за управление на околната среда по време на строителството*. В плана ще бъдат заложени мерките за управление на околната среда, свързани със строителството, с които да се гарантира опазването на околната среда и предотвратяване или минимизиране на неблагоприятните въздействия.

По време на етапа на строителство ще се извършват следните основни дейности в тяхната последователност:

- **Мобилизация на строителните екипи;**

- **Подготвителни дейности:**
  - Доставка на фургони (за хранене и почивка, преобличане на работещите на обекта) и временни преместваеми обекти;
  - Подготовка на складови зони и площадки;
  - Доставка и подготовка на оборудване и машини.
- **Земни работи при изграждане на обслужващи пътища:**
  - Разчистване на растителност (при наличност);
  - Изпълнение на изкопни работи (за премахване на негодния повърхностен слой и разделно отнемане на хумуса, ако е наличен);
  - Изпълнение на насип от подходящ материал (трошено-каменна фракция с размери на частиците 0-63 mm с прогнозна дебелина 40-50 cm) до достигане на проектно ниво;
  - Разстилане и уплътняване.
- **Земни работи при изграждане на кранови площадки:**
  - Разчистване на растителност (при наличност);
  - Изземване и складиране на хумусен пласт;
  - Изпълнение на изкопни работи;
  - Изпълнение на насип от подходящ материал (трошено-каменна настилка върху площ от 1500 m^2 за ветрогенератор, с дебелина около 50 cm, или около 750 m^3, в зависимост от земната основа) до достигане на проектно ниво;
  - Разстилане и уплътняване.
- **Земни работи при изграждане на фундаментите:**
  - Разчистване на растителност (при наличност);
  - Изземване и складиране на хумусен пласт;
  - Изпълнение на изкопни работи за достигане на проектната кота на фундамента - За всеки фундамент ще бъдат отнети около 2 800 m^3 земни маси, които ще се извозят за временно съхранение до подходящи места, съгласувано с общинските администрации, а след изграждане на фундаментите ще се ползват за обратен насип;
  - Кофражни работи;
  - Армировъчни работи - ще бъдат необходими до 150 t стоманена армировка за всеки от фундаментите или общо до 8700 t;

- Бетонови работи - По време на изграждането на всеки от фундаментите на ветрогенераторите ще бъдат излети приблизително 1 850 m^3 бетон или общо около 107 300 m^3.

- **Монтаж на ветрогенераторите;**
- **Транспортиране на оборудването, материалите, отпадъците;**
- **Разтоварване и монтаж на оборудването от крановете;**
- **Изграждане на кабелни трасета, оптичен кабел и заземително въже, изкопаване на траншеи, полагане на кабелите, засипване:**
  - Разчистване на растителност (при наличност);
  - Изпълнение на изкопни работи;
  - Полагане на кабелно трасе;
  - Изпълнение на насип от подходящ материал до достигане на проектно ниво;
  - Уплътняване на пластове.
- **Изграждане на подстанции:**
  - Разчистване на растителност (при наличност);
  - Изземване и складиране на хумусен пласт;
  - Изпълнение на изкопни работи за достигане на проектни коти;
  - Кофражни работи;
  - Армировъчни работи;
  - Бетонови работи;
  - Доставка и монтаж на оборудване;
  - 72 часови проби.
- **Изграждане на въздушни електропроводни линии:**
  - Разчистване на растителност (при наличност) в зоните на стълбовете;
  - Изземване и складиране на хумусен пласт в зоните на стълбовете;
  - Изпълнение на изкопни работи за достигане на проектни коти (изпълнение на фундамент на стълбовете);
  - Бетонови работи (изпълнение на фундамент на стълбовете) - При фундаментите на стълбовете съгласно типовите чертежи на „ЕСО“ ЕАД няма допълнителна армировка, а част от самата конструкция на стълба се бетонира във фундамента. Количества варират в зависимост от вида на стълбовете и почвените особеност. Прогнозни количества за най-големите стълбове според типовите проекти на „ЕСО“ ЕАД достигат до 100m^3 бетон на стълб. При посочената ориентировъчна и приблизителна бройка стълбове за ВЛ

110kV и 400kV, прогнозното количество бетон би било 9 000-10 000 m^3 при вариант на присъединяване в подстанция Варна;

- Монтаж на стълбове;
- Изтегляне на проводници между стълбове;
- Свързване към електроразпределителната мрежа и подстанциите.

- **Довършителни работи, възстановяване/рекултивация на терена;**
- **Демобилизация на строителните екипи;**

Не се предвиждат взривни работи. Хумусът ще отнет разделно и складиран на специализирани временни депа, като ще се съхранява така, че да не се смесва със земни маси и да се избегне увреждането му вследствие уплътняване.

Посочените количества материали и земни маси са индикативни, като същите ще бъдат уточнени на етап – работно проектиране в подробните количествено-стойностни сметки. За етапа на строителство ще бъдат идентифицирани мерки за пожарна безопасност в техническите проекти на ИП.

Работен график

Строително монтажните работи ще се извършат за период около 36 месеца, като ще се работи 7 дни в седмицата, 8 часов сменен режим на работа съгласно изискванията на трудовото законодателство. Очакваният брой работници в рамките на работната смяна е до около 30 души. Нощуването на работниците ще бъде осигурено в близките населени места, като транспортирането им до и от строителната площадка ще става с организиран транспорт.

Работна техника (строителна механизация)

Доставката и монтажът на ветрогенераторите ще се осъществява със специализиран транспорт и строително-монтажна техника: моторизирани платформи и специален кран с голяма товароподемност и с много голяма височина на стрелата. Основното технологично оборудване за обезпечаване на строителните дейности, при една работна площадка е представено в следващата таблица.

Таблица 8. *Списък на техниката, която ще се използва по време на строителните дейности*

Строителна механизация	Предназначение	Ниво на звукова мощност, Leq [dB(A)]	Мощност	Капацитет	Брой
Багер с кофа	Механизирани изкопи, вертикална планировка и др.	75	134 kW	27 t	1

Строителна механизация	Предназначение	Ниво на звукова мощност, Leq [dB(A)]	Мощност	Капацитет	Брой
Самосвал	Транспорт и доставка на материали, земни маси и др.	77	187 kW	23 t	2
Валяк	Уплътняване на земна основа	73	145 kW	18 t	1
Мобилен преместваем кран с тръбно решетъчна стрела (основен)	Подемна техника, строително-монтажни дейности	75	445 kW	750 t	1
Автокран (помощен)	Подемна техника, строително-монтажни дейности	75	400 kW	100+ t	4 (5)
Бетон-помпа	Бетонови работи, строителство на фундаменти	75	-	26 t	1
Бетоновоз	Доставка и транспорт на строителни работи / бетон	81	-	-	4
Автогрейдер	Разриване на земни маси	74	164 kW	-	1
Булдозер	Разриване на земни маси	76	150 kW	~4 m^3 на греблото	1
Комбинирани багери	Изкоп, превоз и транспорт на земни маси	78	82 kW	4.6 t	1
Челни товарачи	Превоз и товарене на земни маси	77	110 kW	~ 3 m^3 на кофата	1

Етапите при строителството на ветрогенераторите, включват подготвителни строителни дейности за изграждане на фундаментите на ветрогенераторите (изкопни работи с дълбочина до 6-7 m, кофражни и армировъчни работи, бетониране, полагане на кабели и др), и строително-монтажни дейности на самите ветрогенератори (повдигане и монтиране на кулите, главината, ротора с витлата).

Предвижда се за всеки ветрогенератор монтажните дейности да започнат с разполагането на помощни автокранове, с които ще се сглобява основния кран, а с него – ветрогенератора.

Успоредно ще бъдат разкривани до две работни площадки (два ветрогенератора).

За всеки ветрогенератор е предвидено монтажните дейности да започнат с разполагането на два автокрана, които ще бъдат издигнати по схема, предоставена от производителя.

След като отделните елементи на ветрогенератора бъдат доставени, всеки модул ще се издига с помощта на специализирани кранове и ще се фиксира/монтира на място. Монтажът ще се извършва с болтови връзки.

Примерна схема на строително-монтажните работи при издигането на ветрогенератор е представена на ***Фигура 16***:

Фигура 16. *Примерна схема на строително-монтажните работи* (*източник на изображенията: https://www.cez.cz/en/energy-generation/wind-power-plant/cezs-wind-power-plants/fantanele-cegealac-wind-park#gallery-9*)

След като се сглоби и фиксира кулата на ветрогенератора, следващата стъпка е да се монтира гондолата и главината на ротора. С помощта на кран гондолата се издига до мястото на монтаж, след което се подвежда с фланец и се фиксира с болтови връзки към кулата. Тъй като монтажът на ротора е най-прецизният и сложен за изпълнение етап, разположението на крановете е съобразено с начина на монтаж на витлата към главината. По-често витлата се монтират на земята последващо и се повдига цялата роторна група с главината. Вторият вариант е роторните витла да се монтират последователно към предварително свързаната с гондолата главина, като се посрещат от монтажен екип и се притягат към главината на ротора.

Следва окабеляването на турбината и подвеждане на оперативните и силови кабели към трансформатора. С това турбината е готова за пуск.

На ***Фигура 17*** е представена типова схема на строителна площадка на ветрогенератор с приблизителна площ.

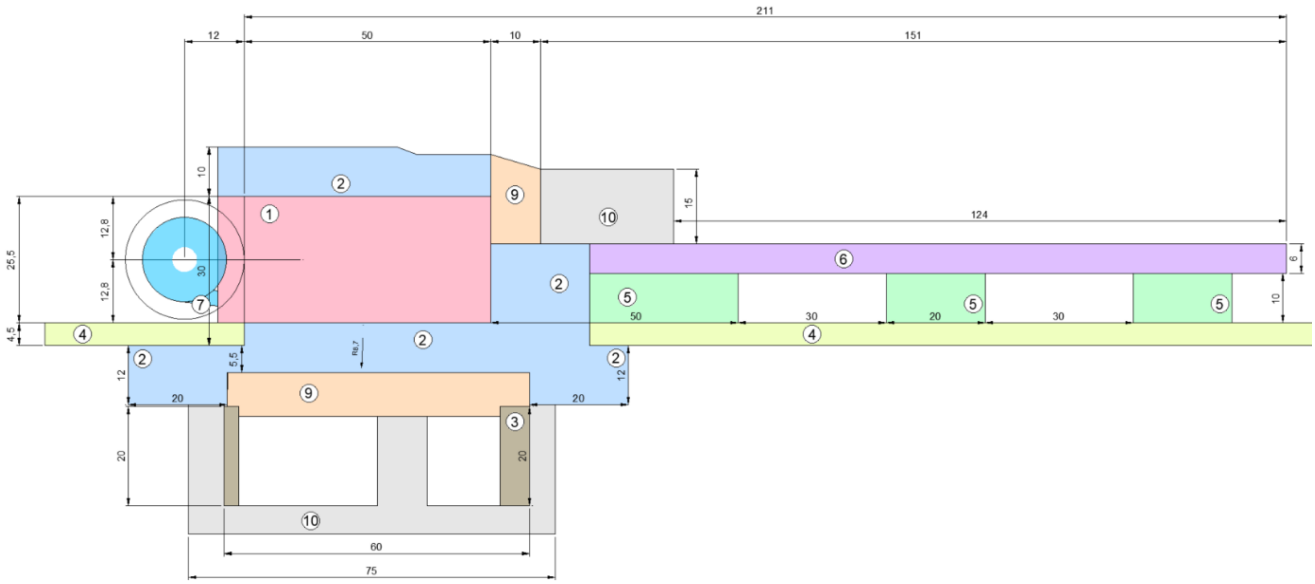

1. Подкранова площадка; 2. Монтажни/складови площи; 3. Площ за складиране на витлата; 4. Път за обслужване на ветрогенератора; 5. Помощни подкранови площадки; 6. Зона за сглобяване на стрелата на основния кран; 7. Фундамент и сервитутна ивица с форма на кръг около фундамента на вятърния генератор; 8. Работна зона на основния кран; 9. и 10. Допълнителни монтажни и складови площи по време на строителството

Фигура 17. *Типова схема на строителна площадка на ветрогенератор с приблизителна площ*

Във всеки един от имотите, планирани за изграждане на ветрогенератори, , ще се постави по един вятърен генератор, и ще се изгради пътна връзка до фундамента му и монтажна (кранова) площадка с настилка от чакъл, представено на ***Фигура 18***:

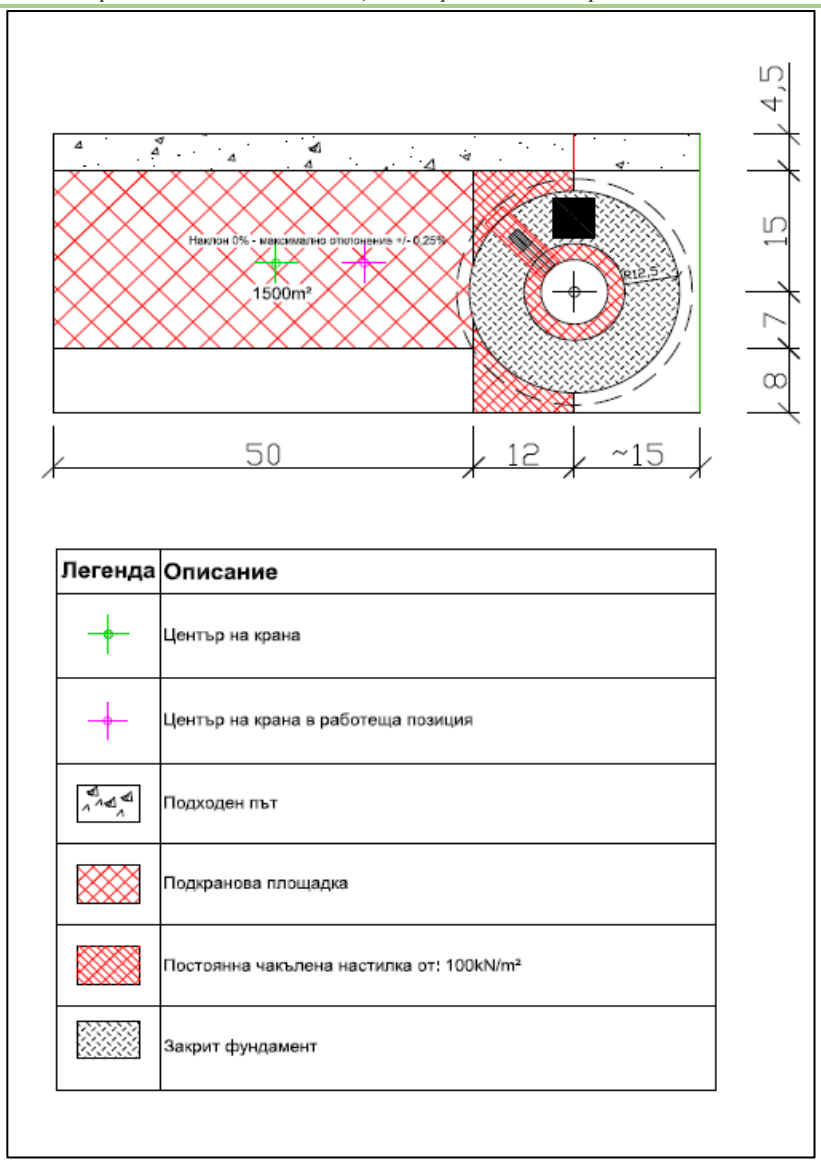

Фигура 18. *Подкранова площадка и фундамент на ветрогенератора*

Средната площ, необходима за строителната площадка по време на монтажа на един ветрогенератор е около 6 500 m^2 до 8 500m^2, разпределена както следва:

- Подкранова площадка ≈ 1500 - 1750 m^2 (постоянни);
- Помощни подкранови площадки ≈ 800 - 900 m^2 (временни);
- Монтажно-складови площи ≈ 2500 - 3500 m^2 (временни);
- Зона за складиране на компоненти на ветрогенераторите ≈ 1700 - 2350 m^2 (временни).

Строително-монтажните работи ще се изпълнят при спазване на изискванията на *Правилник за изпълнение и приемане на електро-монтажните работи* (БДС кн. 12/84 г., ДВ бр.10/99 г. и БДС бр.12/99 г.) и *Указания за изпълнение приемане на СМР при изграждане на ВЛ високо напрежение от 1973 год. на НИПИЕС „Енергопроект”.*

Новите стълбове ще се доставят и монтират на място, след което ще се изправят с помощта на кран.

Доставката и монтажа на ветрогенераторите и съпътстващата инфраструктура ще се осъществява със специализиран транспорт и специално оборудване: моторизирани платформи и тежкотоварни автомобили.

За транспортиране на елементите на турбините до територията на вятърния парк ще бъдат използвани републиканската и общинска пътна мрежа. Транспортът на компонентите и материалите до площадките за монтиране ще бъде по вътрешни пътища, припокриващи се със съществуващите полски/селскостопански, които ще бъдат подсилени с трошен камък за постигане на нужната носимоспособност за преминаване на тежкотоварни автомобили.

III етап: Експлоатация

Експлоатацията на вятърния парк е свързана с производството на електроенергия от възобновяем енергиен източник – вятър, и пренос на произведената електроенергия чрез подземни и въздушни кабелни линии.

Работен график

В условия на нормална експлоатация ветрогенераторите, могат теоретично да работят 24 часа дневно и почти 365 дни в годината със сравнително малки допуски за планирани поддръжка и ремонти. Действително времето за експлоатация на всеки един генератор, ще зависи от специфичните за района на обекта ветроенергийни ресурси. Ветрогенераторите ще работят на автономен режим. В контролера за управление на процесите ще има компютърна система за диагностика и автоматично регулиране на производството на електрическа енергия.

Работна техника

Не се предвижда използването на тежка механизация и строителна техника, по време на експлоатацията. Работна техника ще бъде необходима при извършване на профилактика и ремонтни дейности на вятърния парк.

Основният процес при експлоатацията на вятърния парк е преобразуването на енергия от вятъра в механична енергия, чрез турбина с три перки. Механичната енергия се преобразува в електрическа чрез редуктор, който задвижва асинхронен електрически генератор.

По време на етап „*Експлоатация*“, ще се извършват следните дейности:

- Периодичен оглед на съоръженията;
- Поддръжка и подмяна на елементи и системи на съоръженията (масла, електронно и електрическо оборудване);

Ремонти дейности по съоръженията

Дейностите по поддръжката ще се извършват през периоди на слаба ветрова активност, което ще сведе до минимум загубите при генериране на електроенергия. Турбините ще започват да генерират електроенергия при скорост на вятъра от минимум 3 m/s, като тяхното производство ще нараства до номиналната си стойност при скорост на вятъра от 7.5 до 12.5 m/s. Ако скоростта на вятъра надвиши около 25 m/s турбините ще спрат автоматично да генерират електроенергия.

Посещенията за поддръжка на съоръженията ще се извършват веднъж годишно от специализирани изпълнители, които ще проверяват и инспектират перките, крепежните елементи и експлоатационния срок на маслото.

IV етап: Закриване и рекултивация

Проектният експлоатационен живот на ветрогенераторите ще бъде минимум 30 години. Ако в края на експлоатационния период ветроенергийния парк все още е рентабилен от техническа и икономическа гледна точка може да бъде продължена експлоатацията му за определен период, като елементите на ветровите генератори ще се подменят, но без това да изменя общите условия на ползване на обекта.

При извеждане от експлоатация на парка или подмяна на генераторите, те се разглобяват, без да бъдат отделяни течности, масла, както и части от оборудването. Според сегашната практика свалените генератори или се продават, или се връщат на фирмата производител за ремонт и обновяване.

Ако след експлоатационния период, ветропарка не е икономически изгоден, то обекта ще бъде изведен от експлоатация. Всички основни компоненти и надземни конструкции ще се демонтират, съгласно проект за извеждане от експлоатация на обекта и последващото използване на земята ще бъде възстановено.

Етапът на закриване и рекултивация е свързан с разрушаване на изградените обекти и инфраструктура и възстановяване на първоначалния вид на терените. Закриването и рекултивацията се извършват въз основа на проект, съгласуван с компетентните органи, в т.ч. с органите по опазване на околната среда.

1.3. Определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация и др.) в резултат на реализацията на инвестиционното предложение

1.3.1. По време на строителство

Емисии на замърсители във въздуха

В етапа на строителство съществува възможност за образуване на емисии основно на прахови частици и в следствие на осъществяването на строително-монтажните дейности, свързани с изграждането на ветрогенераторите и свързаната с тях съпътстваща инфраструктура на територията на община Вълчи дол и община Ветрино, в съответствие с обхвата на инвестиционното предложение.

В допълнение, по време на строителството ще се изпускат и незначителни количества емисии на специфични замърсители от работата на двигателите на използваната строителна техника- азотни оксиди, въглероден оксид, прахови частици и други. Емисиите от двигателите на моторните превозни средства (МПС) ще са в незначителни количества предвид това, че най-вредните вещества се изпускат в атмосферния въздух при пускането на двигателите и до достигане на нормалната температура на работа, както и при работа на двигателя на празен ход, а дейностите по реализация на конкретното инвестиционно предложение ще се цели да се извършват по начин, който да сведе до минимум тези режими на работа.

В Доклада за ОВОС ще бъдат направени изчисления на количествата на емисиите от работата на двигателите на строителната и транспортната техника.

Разпространението на емисиите на прахови частици от строителните дейности, ще зависи в голяма степен от специфичните климатични и метеорологични условия в момента на извършване на дейностите, както и от характеристиките на земните частици.

Трябва да се отчете, че подобно запрашаване се образува при извършването на всички земно-изкопни и други подобни строителни дейности, но то ще е краткотрайно и ограничено основно в рамките територията, в която се извършват дейностите.

В допълнение е важно да се отбележи, че по същество строително-монтажните дейности ще се извършват в досегашни незаети със селскостопански култури обработваеми земи, от които и по настоящем при наличие на определени метеорологични условия, най-вече при сухо и по-ветровито време, се образува частично запрашаване в района, в резултат на отделянето на прах от сухата повърхност.

Генерирани отпадъчни води

Реализацията на ИП не е свързана с водовземане и ползване (заустване) от/на повърхностни и подземни водни обекти. По време на строителството не се очаква емитиране на биогенни и опасни вещества, в това число приоритетни или приоритетно опасни вещества, при които се осъществява или е възможен контакт с води. Не се предвижда водоснабдяване на отделните имоти в които ще бъдат разположени ветрогенераторите, както и на имотите в които ще се изградят подстанциите.

Всички дейности свързани с етапа на строителство на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура, не са свързани със значителна консумация на води и формиране на отпадъчни води.

Вода ще е необходима за:

- Питейно-битови нужди на работниците - ще се осигури бутилирана вода;
- Оросяване на временните пътища и строителни площадки за предотвратяване на емисии от прах във въздуха – ще се осигури вода с цистерни, на базата на сключен договор.

Бетонови смеси и други строителни разтвори ще се доставят на място в готов за влагане вид, предвид което не е необходимо осигуряване на допълнително количество вода.

За наетите лица по време на строителството ще бъдат осигурени дезинфекционни кърпи за обтриване и мобилни химически тоалетни, които ще се обслужват и поддържат от фирмата доставчик на база сключен договор.

Замърсяване на почви

Замърсяванията на прилежащите земи, с аерозоли от отработени газове и прахови емисии в процеса на строителството ще са незначителни, предвид обхвата на изкопните дейности – единствено за фундаменти в стъпките на ветрогенераторите и подстанциите и съпътстващата инфраструктура, и няма да се отразят върху качеството на почвите, в т.ч. в съседните имоти.

Възможни са локални замърсявания на почвите, с горива и масла единствено при възникнали аварии на техника – при тези случаи замърсеният участък се отнема разделно и се управлява като опасен отпадък – съответно ще бъде предаден на фирма, притежаваща разрешително за транспортиране и екологосъобразното му третиране.

Генерирани отпадъци

При изграждане на обектите на ИП, се очаква генериране на строителни и битови отпадъци. Точните количества ще бъдат изчислени в подробните количествено-стойностни

сметки към работния проект и след избора на конкретен модел и производител на ВГ, като за целта на Доклада за ОВОС са представени прогнозни такива.

Класификацията на отпадъците, които ще се отделят по време на строителството съгласно *Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците* е посочена в ***Таблица 9***:

Таблица 9. *Видове отпадъци по време на строителството*

Наименование	Код на отпадъка	Прогнозно количество
Хартиени и картонени опаковки (от разопаковане на елементите на ВГ и кабелите)	15 01 01	85,4 m^3(по 1,3 m^3 за 1 ВГ и 10 m^3 за кабелите)
Пластмасови опаковки (пластмасово фолио и стиропор от разопаковане на елементите на ВГ)	15 01 02	162,4 m^3 (по 2,8 m^3 за 1 ВГ)
Опаковки от дървесни материали (от елементи на ВГ)	15 01 03	290 m^3 (по 5 m^3 за 1 ВГ)
Абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 (кърпи за изтриване)	15 02 03	1,74 m^3 (по 0,03 m^3 за 1 ВГ)
Бетон	17 01 01	36 m^3
Чугун и стомана	17 04 05	9,6 t
Кабели, различни от упоменатите в 17 04 10	17 04 11	2,5 m^3 (по 0,05 m^3 за 1 ВГ)
Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03	17 05 04	19 200 m^3
Смесени битови отпадъци (ще се генерират от жизнената дейност на работниците, изпълняващи строително-монтажните дейности)	20 03 01	20, 025 t *(изчислена при образуване на 445 кг битови отпадъци от човек на година, съгласно данни на НСИ за 2021 г.)*

След приключване на строително-монтажните работи, изкопаните земни маси ще бъдат ползвани за обратни насипи и оформяне на терена за възстановяване на нарушените по време на строителството площи, като при излишък същият ще бъде транспортиран до депа, съгласувано с Община Вълчи дол и Община Ветрино.

Смесените битови отпадъци, ще се събират в подходящи пластмасови чували, и ще се извозват до базата на сметосъбиращата фирма в района.

Строителните отпадъци ще се съхраняват временно на обособени за целта площадки в границите на предвидените имоти, на мястото на образуването им, и ще се управляват в съответствие с *План за управление на строителните отпадъци* и ще се предават приоритетно за оползотворяване, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, на фирми притежаващи съответните регистрационни/разрешителни документи.

Не се очаква, генериране на отпадъци от моторни масла и горива от строителната и транспортна техника – ремонтът и смяната на масла, ще се извършва в специализирани сервизи, а не на строителните площадки.

Генериране на шум, вибрации и лъчения

Шум

По време на строителството ще се генерира основно шум от движението и работата на транспортната и строителна техника. Очакваните стойности са нормални за работна среда и непревишаващи допустимите норми при ползване на подходящи лични предпазни средства от работещите.

По отношение на близките населени места, в т.ч. най-близки зони и обекти с нормиран шумов режим, също не се очакват превишения на нормите за шум. Подробни анализи, оценки и изчисления за шума за етапа на строителство ще бъдат направени в Доклада за ОВОС.

Вибрации

Основни източници на общи вибрационни въздействия в различните подобекти на ветроенергийния парк, са строително-монтажната техника и механизация и транспортните средства (предимно тежките автомобили). Строителните машини, тежката техника за изкопи и подравняване, различните стационарни и преносими инструменти и устройства за рязане и пробиване са характерни преди всичко с локалните си вибрации. Обикновено машините, които създават повишени нива на шум са и източници на вибрации. Тези вибрации могат да са сериозен фактор само за част от персонала, при положение, че експозицията е над половината от работната смяна и ако стойностите превишават установените норми.

Предвид отдалечеността на площадките за изграждане на ВГ от най-близките населени места може да се счете, че до там не се очаква да достигат вибрации от строителната техника и механизация, т.е. възбудените от тези динамични сили вибрации на грунда на отстояние до най-близко разположените населени места ще са вън от зоната на нормиране на общите вибрации на човека, която зона на нормиране е в честотния диапазон 1 Hz ÷ 80 Hz. Що се касае до очакваните вибрационни въздействия от транспорта, обслужващ строителството, то същите ще са кратковременни и с обхват – в непосредствена близост до пътната артерия, което също изключва въздействие върху населени зони.

Строителните дейности не са източник на *йонизиращи* и *нейонизиращи* лъчения.

1.3.2. По време на експлоатация

Емисии на замърсители във въздуха

Експлоатацията на вятърния парк и съоръженията към него не е свързана с организирани емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Генерирани отпадъчни води

Експлоатацията на вятърния парк и съоръженията към него не е свързана с генериране на отпадъчни води. При експлоатацията на обекта не са предвидени постоянни работни места, както за обслужване на вятърните генератори, така и за обслужване на подстанциите и съответно няма да се генерират битово-фекални отпадъчни води. Не се предвижда да се използват води за производствени нужди, съответно да се генерират производствени отпадъчни води.

Естеството на дейностите по време на експлоатацията не предполага никакво взаимодействие с повърхностни и подземни води.

Подробна оценка ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Замърсяване на почви

При експлоатацията на вятърния парк не се отделят замърсители, съответно съоръженията не представляват източник на замърсяване на почвите. Движението на техниката, при дейностите по поддръжка ще се осъществява по предвидените за това пътища, без да се засягат имоти с почвена покривка. Подробна оценка ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Генерирани отпадъци

Нормалният процес на експлоатация на вятърния парк, не е свързан с генериране на отпадъци. Такива ще се образуват, при ремонтни дейности и дейности по поддръжка на съоръженията, като възможните видове отпадъци са:

- код 13 01 11* синтетични хидравлични масла - до 0,5 t на 5 години за 1 ВГ, при смяна на маслото;
- код 13 02 06* синтетични моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки - до 0,005 t/y при смяна на маслото за 1 ВГ;
- код 13 03 07* - нехлорирани изолационни и топлопредаващи масла на минерална основа- до 0,1 t/y;
- код 16 02 13* - излязло от употреба оборудване, съдържащо опасни компоненти (3), различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 до 16 02 12 – до 1,8 t/y;

- код 16 02 14 - излязло от употреба оборудване, различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 до 16 02 13 - до 0,5 t/y;
- код 16 06 05 - други батерии и акумулатори - от съоръженията за съхранение на електрическа енергия – до 0,5 t/y.

Генерираните отпадъци, няма да бъдат съхранявани на територията на обекта. Същите, след отстраняване от съоръженията (ветрогенератори, подстанции), ще се транспортират въз основа на договор от специализирани фирми, осъществяващи техническото обслужване и профилактика на ветрогенераторите, притежаващи и съответните документи по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*.

Генериране на шум, вибрации и лъчения

Шум

По време на експлоатацията на обекта източници на шум в околната среда, ще бъдат вятърните генератори. По смисъла на *Закона за защита от шума в околната среда* и *Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението*, шумът от ветрогенераторите следва да се определи като постоянно действащ, с променливо във времето ниво, зависещо от скоростта на вятъра.

Проведените симулации за близко разположените жилищни зони и сгради (като най-близки обекти с нормиран шумов режим) показват стойности под пределно допустимите нива на акустично въздействие – подробни анализи и оценки, в т.ч. по отношение на кумулативното въздействие на шума, ще бъдат направени в Доклада за ОВОС.

Електромагнитни полета

Източник на електромагнитни полета, ще бъдат въздушните електропроводни линии с напрежение над 110 kV и електрическите подстанции, които се предвижда да бъдат с ОРУ.

За изследване на електромагнитното излъчване в подстанциите за високо напрежение се прилага специализирана методика, като измерванията се извършват от акредитирани лаборатории.

Съгласно *„БДС 12.1.002/78. Норми и правила по охрана на труда при работа в електромагнитни полета с промишлена честота”* са възприети норми за престой в електрическо поле, спазването на които гарантира липсата на неблагоприятно въздействие.

Вибрации

След като ВГ заработят, не се очакват вибрации, предвид че конструктивното изпълнение на фундирането осигурява нужното гасене на характерните нискочестотни вибрации. Вибрации от работата на ветрогенераторите могат да се генерират единствено при некачествен монтаж, като устройството на съоръженията е проектирано така, че при вибрации работата на генератора автоматично да се спира.

Вибрациите, които възникват вследствие силни ветрове въздействащи върху проводниците на въздушните електропроводи, се „гасят“ с предвидените за целта гасители на вибрациите („виброзаглушители“). Виброзаглушителите се монтират по дължината на преносната линия на определени интервали, като поемат част от енергията на трептенията, което намалява амплитудата на вибрациите и натоварването върху проводниците. Това помага за предотвратяване на повреда на проводниците и гарантира безопасна и надеждна работа на преносната линия. Намалява се и негативното въздействие върху околната среда и населението в района.

Светлинни ефекти

Експлоатацията на ВГ е съпроводена с оптични ефекти, причинени от витлата на турбините. Тези ефекти се разделят на ефекти на засенчване и на отражение на светлина, създавани от витлата на турбините. И двете явления се характеризират с периодичност на поява, зависеща от оборотите на пропелера, от взаимното разположение на слънцето, вятърните турбини и зоните с присъствие на хора, посоката на вятъра, а също и от интензивността на слънчевото греене.

При избраните параметри и местоположение на ВГ, засенчването не се очаква да засегне най-близките жилищни сгради в населени места.

Ветрогенераторите ще бъдат с подходящо за околния ландшафт оцветяване, което ще минимизира отражението на светлина в тях, като по същата причина като при засенчването – достатъчната отдалеченост от населени места, не се очаква въздействие върху населението.

Подробна оценка на светлинните ефекти и въздействието им върху околната среда и човешкото здраве ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Експлоатацията на съоръженията и обектите на ИП, не е свързана с генерирането на други вредни физични фактори.

1.3.3. По време на закриване и рекултивация

Емисии на замърсители във въздуха

При закриване и рекултивация, не се очаква да има организирани източници на емисии в атмосферния въздух. Замърсяването на въздуха ще се свързва с работата на тежкотоварната техника, както това е валидно за периода на строителството.

Генерирани отпадъчни води

При закриване и рекултивация на парка вода ще е необходима за оросяване на временните пътища, както това е валидно за периода на строителството. След закриването на обекта, няма да се генерират отпадъчни води на територията на имотите.

Замърсяване на почви

Аналогично на етапа на строителство.

Генерирани отпадъци

От дейностите по разрушаване на обектите, ще се генерират строителни отпадъци като за периода на строителство, като на този етап не могат да бъдат прогнозирани количества. Смесени битови отпадъци с код 20 03 01 ще се генерират от работниците изпълняващи дейностите по време на този етап. Всички видове отпадъци ще се предават за последващо третиране на фирми, притежаващи необходимите регистрационни документи и разрешителни по реда на Закона за управление на отпадъците.

Генериране на шум, вибрации, лъчения

Аналогично на етапа на строителство, ще се генерират шум и вибрации от движението и работата на строителната и транспортна техника. Очакваните стойности са обичайни за работна среда, и непревишаващи пределно допустимите норми за съседни обекти и зони с нормиран шумов режим.

2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

2.1. Нулева алтернатива

Приемането на „нулева алтернатива” или нереализирането на ИП, ще доведе до запазване на съществуващото предназначение и ползване на цялата територия на всички имоти.

На местно/локално ниво, това ще означава използване на цялата територия на имотите за земеделски нужди.

Част от имотите, предмет на ИП, са с предназначение за *производствени нужди,* което означава че за тях е допустимо реализиране на такива дейности в бъдеще. От тази гледна точка следва да се отбележи, че по-голямата част от производствените дейности (в т.ч. от първичния и вторичния икономически сектори и част от дейностите на третичния сектор) са със значително по-неблагоприятно въздействие сравнено с изграждането и експлоатацията на ветроенергиен парк.

На национално и регионално ниво, това е свързано с пропускане на възможността за добив на електроенергия от ВЕИ, съответно принос за енергийната независимост и повишаване на дела на зелена енергия в енергийния микс на страната, в т.ч. за спестяване на значително количество въглеродни емисии годишно (691.145 хил. т. CO_2 годишно и над 20.73 млн. т. CO_2 за срок на експлоатация на ВЕП от 30 години), осъществяване на декарбонизация и постигане на климатична неутралност.

За целите на ОВОС „нулевата“ алтернатива ще бъде използвана в анализите и оценките като базово състояние на аспектите на околната среда *(ще бъде оценена в рамките на* т. 3 *на Доклада за ОВОС, в части „Кратко изложение за вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено“)*, спрямо което се оценява възможното въздействие на ИП в Доклада за ОВОС.

2.2. Алтернативи за местоположение на ИП

Водещ критерий за избор на местоположение на вятърен парк е наличието на ветрови ресурс. Характеристиките на ветровия ресурс като скорост, плътност и постоянство определят неговия потенциал за електропроизводство, т.е. фактори извън възможността за човешка намеса.

Предварителното определяне на ветровия потенциал за целите на проекти за ветроенергийни паркове, се извършва чрез анализиране на данни от измервания от климатични станции, разположени в изследваната област, като едновременно с това се използват и метеорологични математически модели за прогнозиране на разпределението на ветровия поток на определена височина над топографския релеф и с цел сравнителна оценка на съседните области.

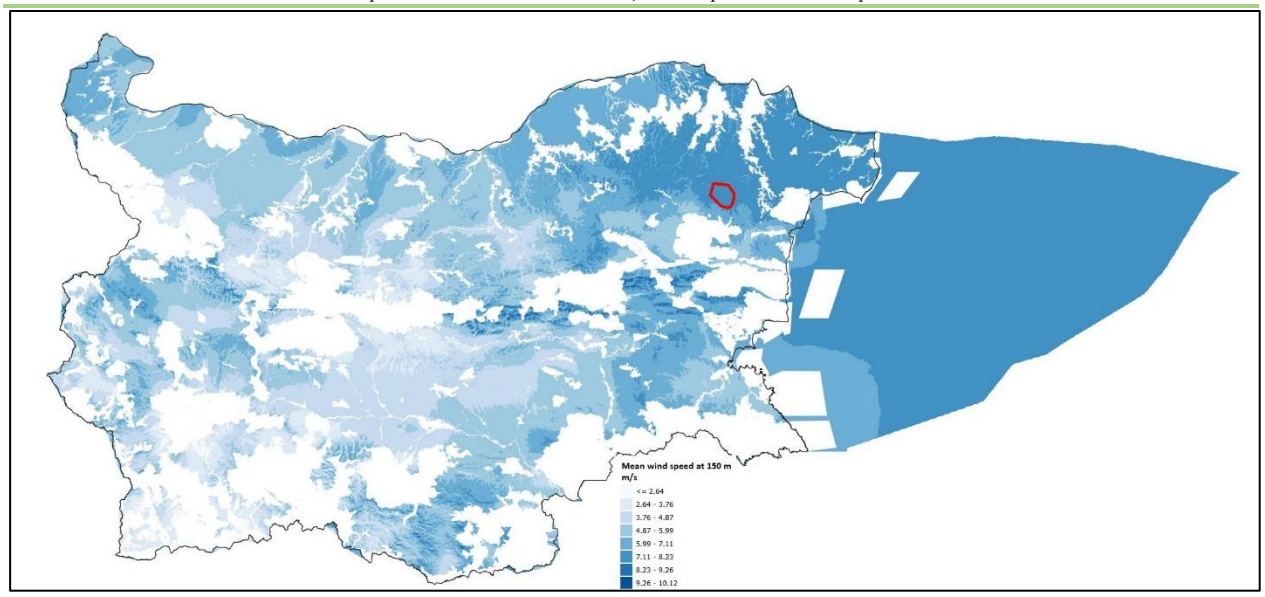

Фигура 19. *Местоположение на ИП спрямо модел на средната скорост на вятъра на 150 м височина (обезцветени са териториите на защитените зони от Натура 2000), източник на данните: Global Wind Atlas*

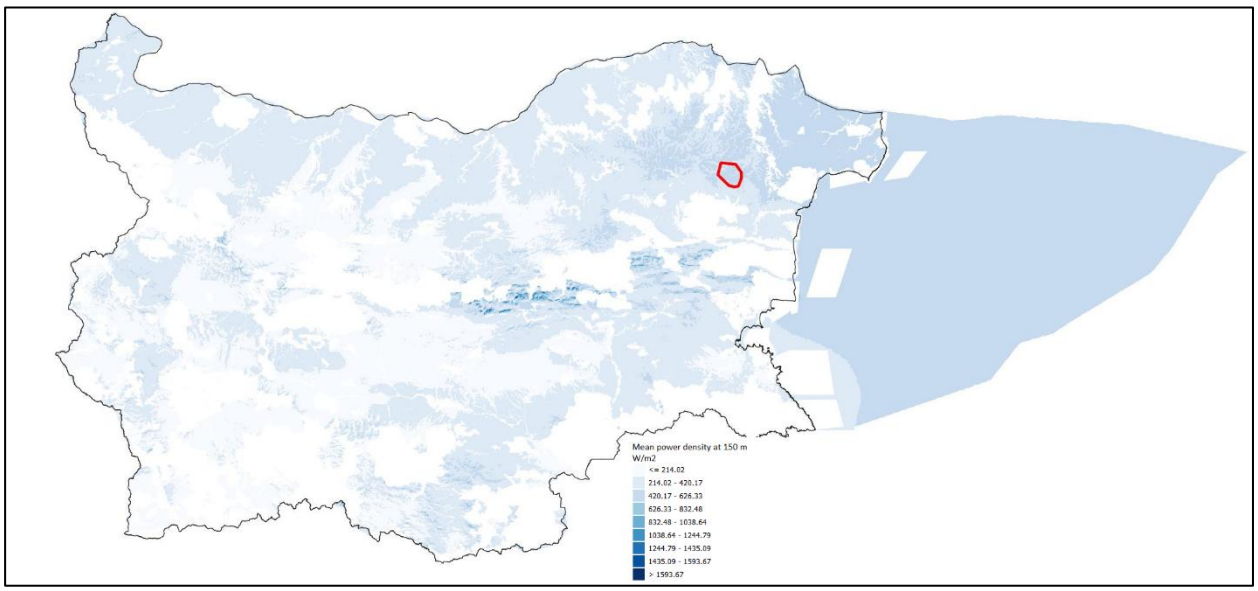

Фигура 20. *Местоположение на ИП спрямо модел на средната плътност на вятъра на 150 м височина. Обезцветени са териториите на защитените зони от Натура 2000, източник на данните: Global Wind Atlas*

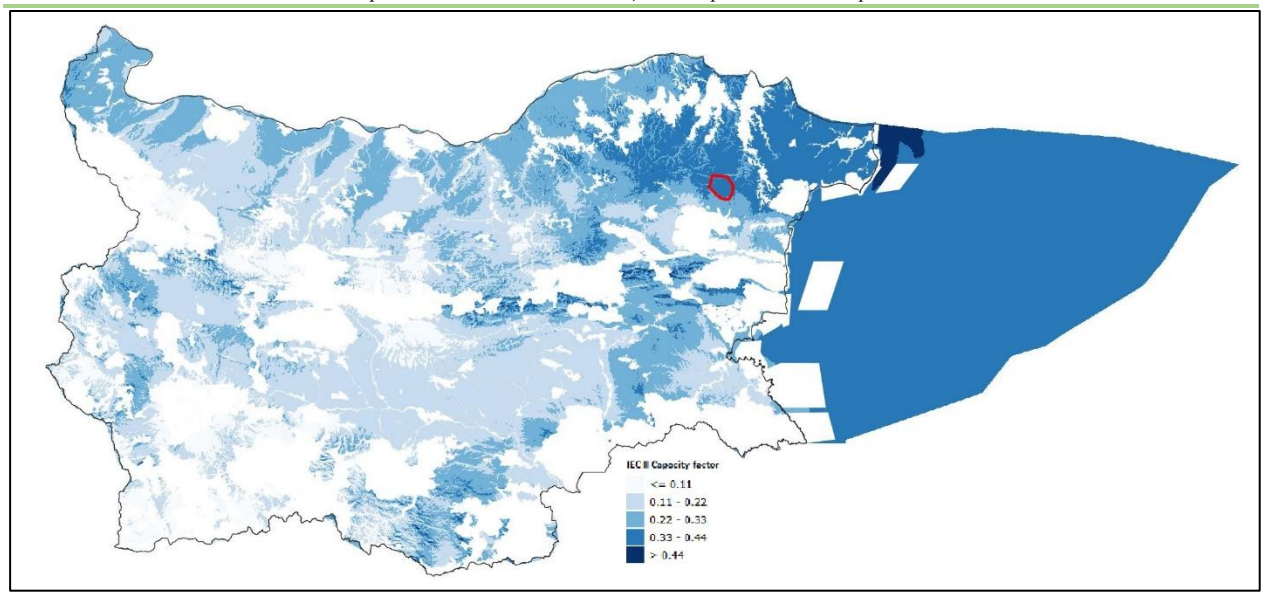

Фигура 21. *Местоположение на ИП спрямо модел с коефициент на капацитет/мощност за годишния добив на енергия от вятърна турбина на 100 м височина. По-високите коефициенти на капацитет показват по-висок годишен добив на енергия. Обезцветени са територите на защитените зони от Натура 2000, източник на данните: Global Wind Atlas*

Друг водещ критерий при избора на местоположение е наличието и близостта до електропреносната мрежа и нейните елементи.

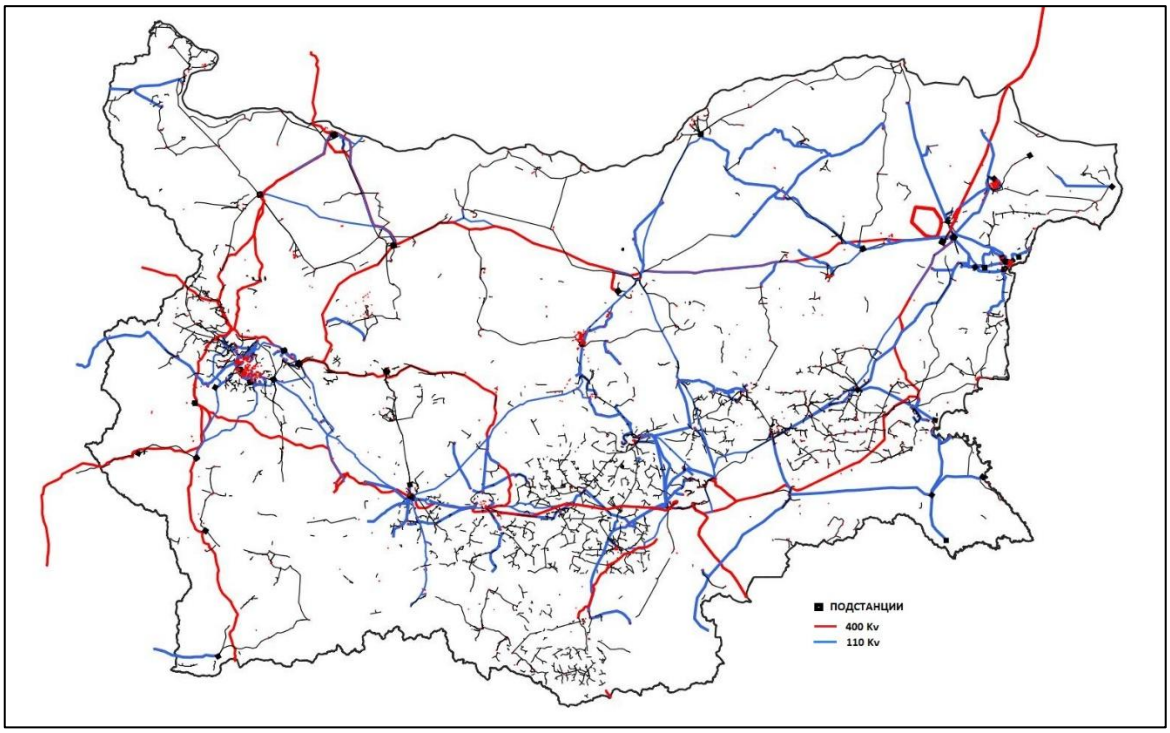

Фигура 22. *Местоположение на ИП спрямо електропреносната мрежа, източник: ЕСО ЕАД и Open Street Map*

Алтернативи за местоположение на парка извън територията на общините Ветрино и Вълчи дол не са разглеждани, тъй като проектът и ИП са свързани с разширение и изменение на предходен проект (ИП за *„Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“*, одобрено с *Решение по оценка на въздействието върху околната среда № ВА-3/2018 г.* на директора на РИОСВ-Варна) с оглед максимално използване на ветровия ресурс на района и при отчитане на ограниченията свързани със собствеността и правата на ползване на поземлените имоти.

Преди придобиване на права върху земеделските земи, свързани с проекта, на базата на изискванията и ограничителните параметри за разполагане на ветроенергийни паркове, Възложителят е проучвал няколко алтернативни района в географските области Дунавска равнина, Добруджа и Лудогорие, но поради комплексни ограничения, сред които натовареност на територията с други ВЕИ проекти, липса на подходящи точки за присъединяване, близост до защитени територии и защитени зони по НАТУРА-2000; наличие на площи, за които са издадени разрешения за търсене и проучване и концесии за добив подземни богатства; собственост на земята и земеползване, територии на населени места и др., тези райони са отхвърлени.

По отношение местоположението на *електропреносната инфраструктура*, присъединителните въздушни електропроводи ще бъдат проектирани и изпълнени, съгласно указанията на „ЕСО“ ЕАД и в рамките на процедурата за уточняване на условията и начина на присъединяване по реда на *Наредба № 6 за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните мрежи*, поради което към настоящия момент не се разглеждат конкретни алтернативи за присъединяване към преносната мрежата на „ЕСО“ ЕАД.

2.3. Алтернативи за размера и мащаба на ИП

Изборът на типа и позициите на вятърните турбини, както и конфигурацията на парка е въз основа на критерии като:

- Оптимален вятърен потенциал на района;
- Енергийната ефективност на вятърните турбини (коефициент на полезно действие);
- Ниската атмосферна турбулентност;
- Местният наклон на релефа и пригодността на земната основа;

- Минималното странично разстояние между две последователни вятърни турбини,, когато те са разположени срещу вятъра, за да се сведе до минимум ефектът от аеродинамичното засенчване;
- Преобладаващите посоки на вятъра въз основа на статистическия анализ на данните за вятъра;
- Нормативните изисквания, приложими критерии и стандарти

Разгледани са следните алтернативи/варианти за размер и мащаб на ИП:

Вариант 1: 34бр. вятърни турбини

Първоначалната разработка на вятърния парк стъпва на база на започнато, но нереализирано инвестиционно намерение за ветроенергиен парк в землището на с.Добротич община Вълчи дол.

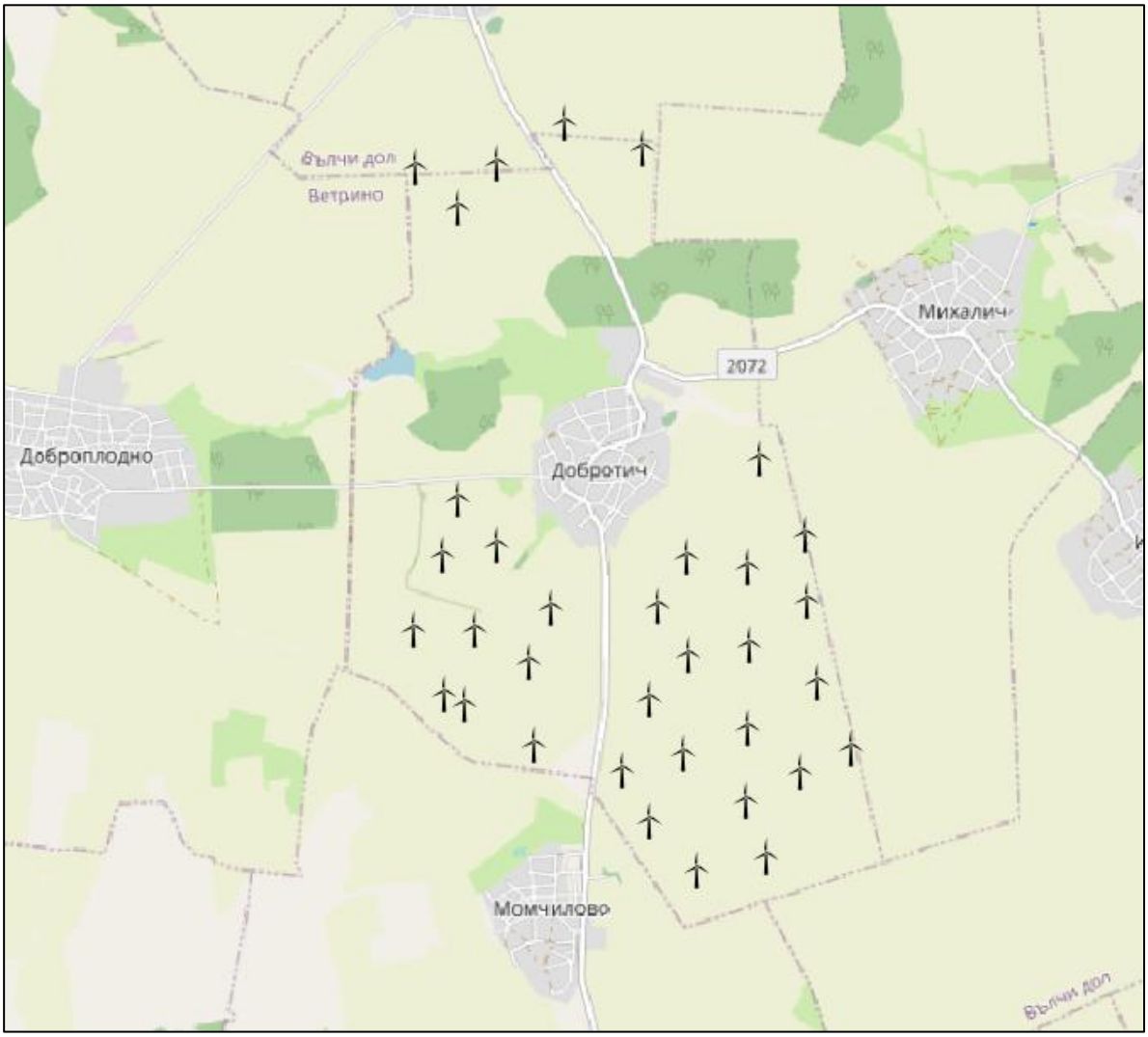

Фигура 23. *Вариант 1: ВЕП с 34 бр. генератори*

Разработката е предвиждала 34 бр. генератори с единична мощност 2MW, като с развитието на технологиите единичната мощност на ветрогенератори се е увеличила неколкократно, респективно увеличаване на тяхната ефективност чрез увеличаване на геометричните им размери, при което вятърната енергия се добива от по-голяма височина, където и скоростта на вятъра е по-висока. С това необходимото разстояние между самите вятърни турбини се увеличава за да не се образува т.н. “Wake effect” и невъзможността за усвояване на пълния вятърен потенциал.

Във връзка с това от тези 34 бр. турбини от първоначалния вариант се запазват само 12 бр.

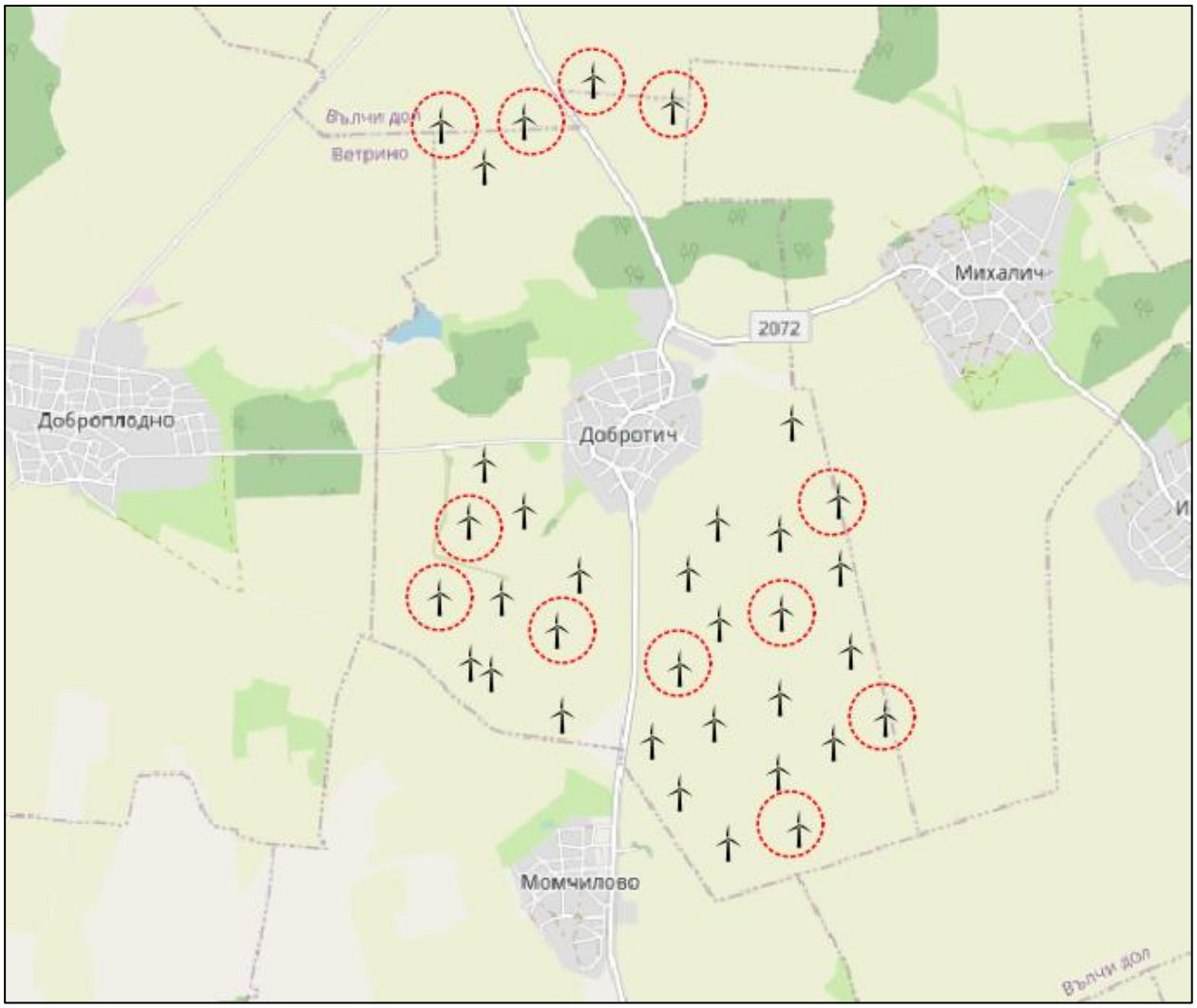

Фигура 24: *Местоположение на 12 бр. генератори от предходното ИП, чиито площадки се запазват*

<u>Вариант 2: 62 бр. вятърни турбини</u>

За ИП са разгледани още няколко варианта на развитие и оптимизация.

Проучена е възможността, освен частни терени да бъдат включени и имоти общинска собственост, които са подходящи за разполагане на вятърни генератори. Същите бяха избрани на база добър вятърен потенциал и да отговарят на изискванията за достатъчно отстояние от населените места и защитени зони и територии. Така с първоначалните 12 бр. разработката предвиждаше общо 62 бр. вятърни турбини. Вариантът е отпаднал, тъй като не са получени вещни права върху общинските имоти, а част от другите ветрогенератори са реалокирани по необходимост, тъй като попадат в сервитутните граници на мрежи от газопреносната инфраструктура – ***Фигура 25***:

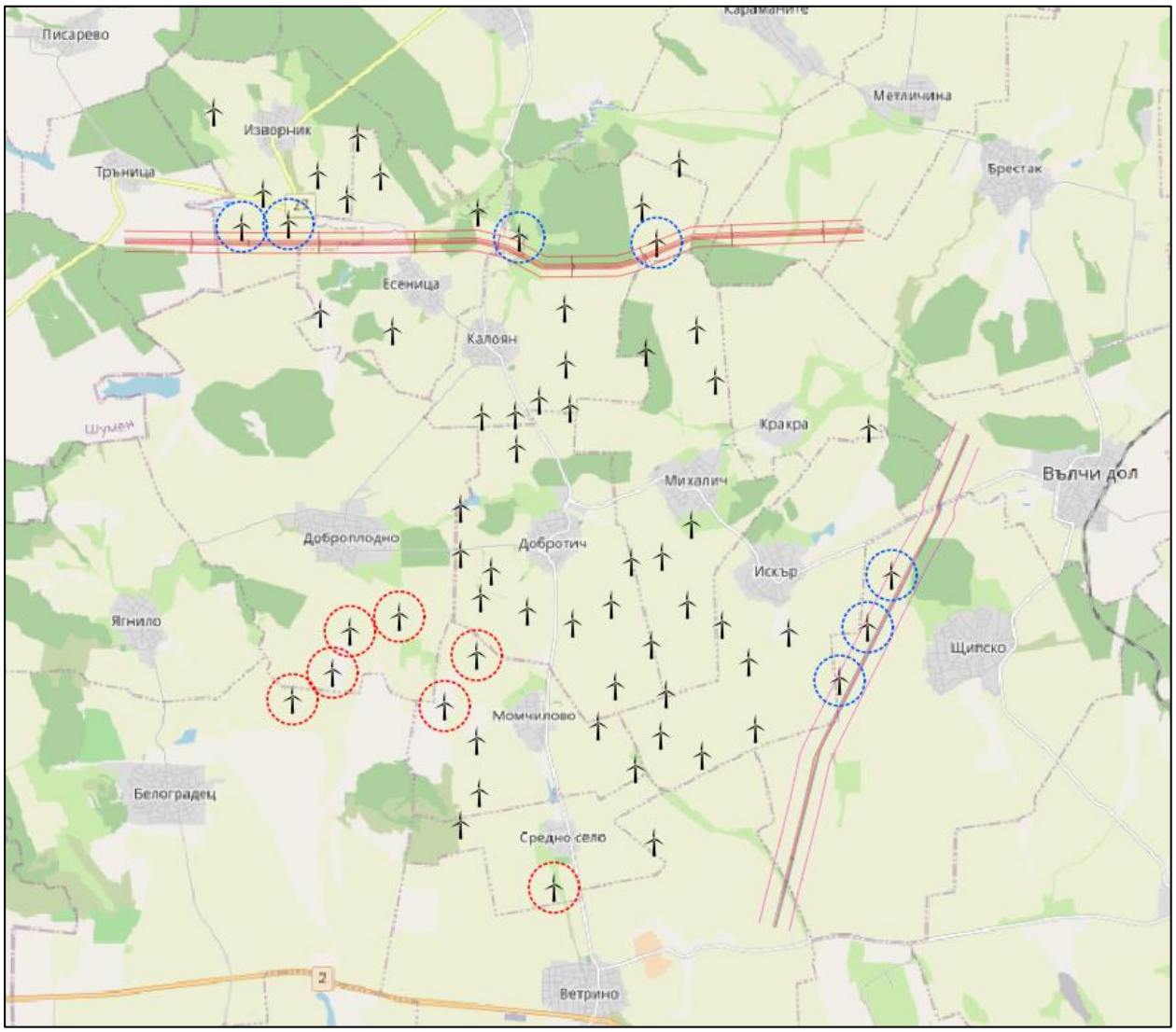

Фигура 25: *Вариант 2: ВЕП с 62 бр. генератори (в червено са оградени 7 вятърни генератора, попадащи върху имоти – общинска собственост, а в синьо – 7 вятърни генератора, попадащи в сервитути на газопреносна инфраструктура)*

<u>Вариант 3: 58 бр. вятърни турбини</u>

Вариант 3 на ИП (настоящ) елиминира всички недостатъци на предходните два варианта. Оптимизираният брой турбини елиминира „Wake effect“-а, оползотворява максимално вятърния потенциал и удовлетворява изискванията за разстояния до населени места и съществуващи комуникации.

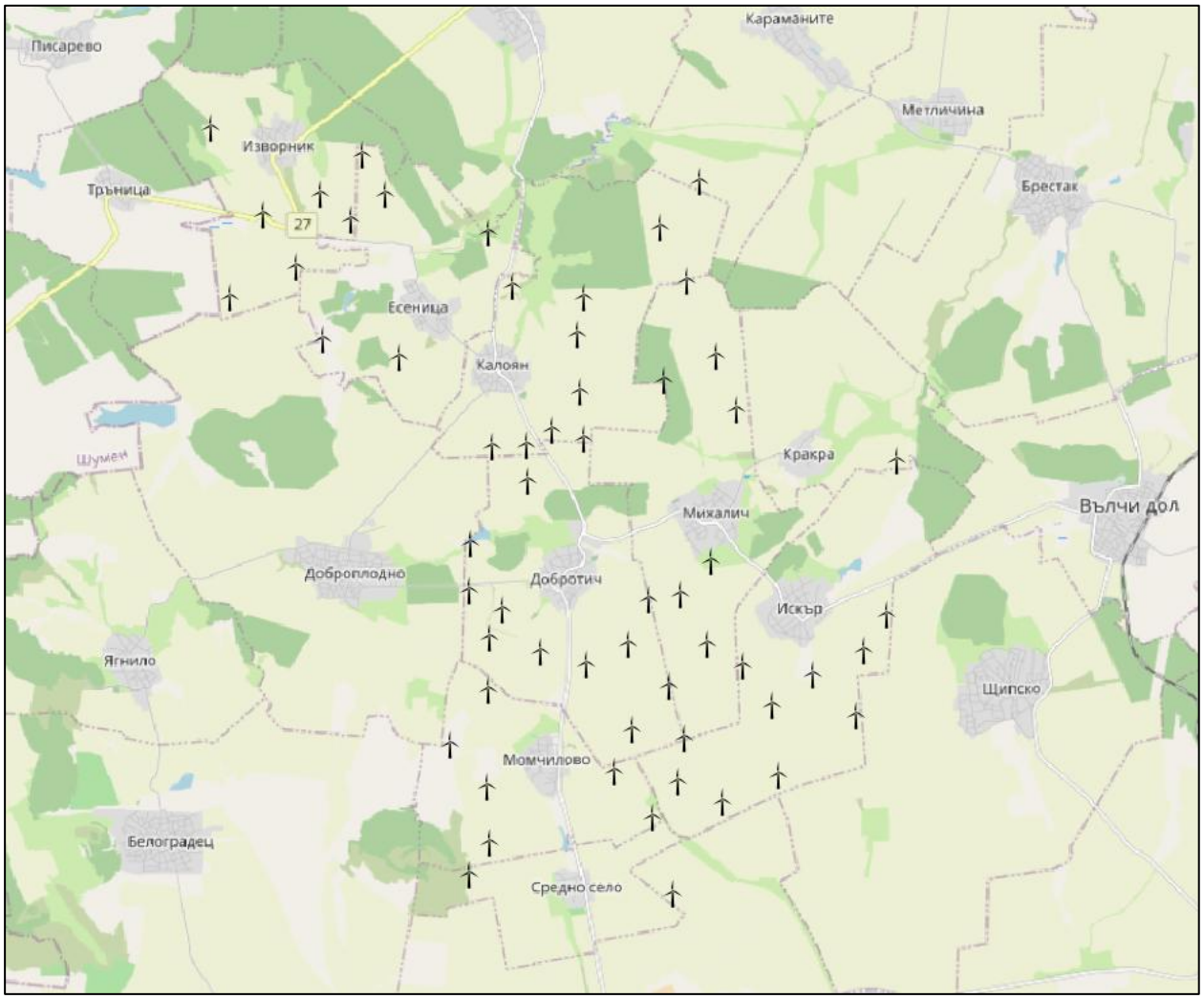

Фигура 26. *Вариант 3: ВЕП с 58 бр. генератори (настоящ вариант)*

2.4. Алтернативи за технологии

2.4.1. Алтернативи по отношение на технологиите за производство на електроенергия

Сравнителни данни за роизводството на електроенергия според енергийния източник, в т.ч. заетата площ за единица произведена енергия показват превъзходства на ВтЕЦ пред останалите източници (фотоволтаични системи, водни електроцентрали, топлоцентрали на въглища и/или газ, атомни централи).

2.4.2. Алтернативи за тип на ветрогенераторите

По отношение на типа ветрогенератори, алтернативите касаят ветрогенератори на различни производители и модели с различни параметри, в т.ч. мощност. По-горе, в ***Таблица 1*** са дадени параметрите на вятърните генератори, одобрени с Решение по ОВОС № ВА-3/2018 г. на директора на РИОСВ-Варна и на предвидените с настоящото инвестиционно предложение.

Съгласно проведените прединвестиционни проучвания, Възложителят е предвидил ветроенергийният парк да бъде изграден с някои от посочените в ***Таблица 10*** типови хоризонталноосеви ветрогенератори. Разгледаните генератори са с близки по стойност параметри и не се различават съществено един от друг по отношение на въздействието си върху околната среда.

Таблица 10. *Алтернативи за размер и мощност на ветрогенераторите*

Ветрогенератор	**Максимални параметри**	**Тип 1**	**Тип 2**
		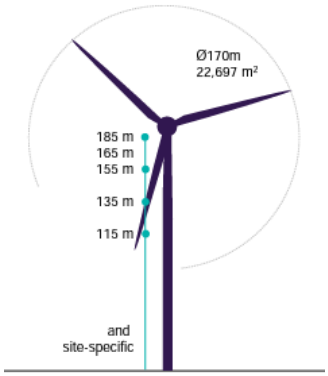	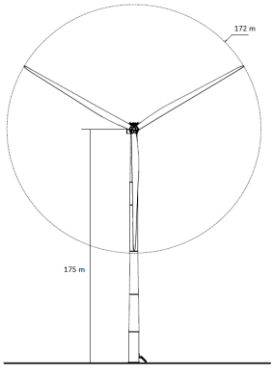
Тип технология	С регулиране на стъпката с променлива скорост и планетарни скоростни кутии		
Диаметър на ротора (m)	До 175	170	172
Описваща площ и размах на витлата (m^2)	24 040	22 697	23 235
Височина на турбината (m)	270	267.5	261
Височина на гондолата (m)	До 180	180	175
Брой на витлата	3	3	3
Дължина на витлата (m)	до 87.5	83	84
Мощност (MW)	До 8	7	7.2

Засегнати площи (m^2)	Общо 3 000 m^2 за изграждане на фундамент и кранова площадка	<3 000 m^2	<3 000 m^2
Площ на проекция на сервитута (m^2)	До 24 040	22 697	23 235
Скорост за въвеждане в работа (включване), (m/s)	3	3	3
Скорост на извеждане от работа (изключване) , (m/s)	25	25	25
Скорост на рестарт, (m/s)	23	23	23
Излъчван шум при работа (dBA)/ (*Sound Optimized Mode Available – Y/N)	До 110	106,3 dBA	106.9 dBA/*Y
Жизнен цикъл (години)	До 35	25+	25+

Изборът на конкретен тип ветрогенератор зависи от множество фактори, включително климатични условия, наличие на вятърни ресурси, разположение, бюджет и технологични предимства. Изборът на ветрогенератори с хоризонтална ос на въртене се обуславя от следното:

- Генераторите с хоризонтална ос са доказана, усъвършенствана и утвърдена в практиката технология с добре изучени въздействия върху околната среда;
- Хоризонталноосевите генератори са с по–висока мощност – до 8 MW и са обичайно по-ефективни в преобразуването на кинетичната вятърната енергия в електрическа. Технологичните подобрения в конструкцията на лопатките и генераторите са позволили по-висока производителност при по-разнообразни ветрови условия;
- Ветрогенераторите с хоризонтална ос имат възможност за промяна на височината на разположение на ротора и следователно по–добре да се оползотворява вятърната енергия на дадена територия.
- За вертикално-осевите генератори, все още в реални условия не са проучени техните технически показатели и влиянието им върху околната среда и здравето на хората;

- Предлаганите ветрогенератори с вертикална ос са с малка мощност - от около 0,5 MW, което е крайно недостатъчно за изпълнението на целите на инвестиционното предложение.

Съществуват няколко основни вида ветрогенератори, които се различават по технологията, която използват за генериране на електроенергия:

- Ветрогенератори с хоризонтална ос на въртене (Horizontal Axis Wind Turbines - HAWT): Това са най-популярните и широко използвани ветрогенератори. Те имат лопатки, които се въртят около хоризонтална ос, перпендикулярна на посоката на вятъра. Този тип ветрогенератори може да бъде разделен на подкатегории като Onshore (поставени на суша) и Offshore (поставени в морето). Тук спадат и ветрогенератори с променлива геометрия, вкл. съвременните генерации ветрогенератори с механизми за променлива геометрия на лопатките, за да се адаптират към различни ветрови условия и да постигнат по-голяма ефективност.
- Вертикални ветрогенератори (Vertical Axis Wind Turbines - VAWT): Вертикалните ветрогенератори имат лопатки, които се въртят около вертикална ос. Те са по-компактни и по-лесни за инсталация в ограничени пространства, но обикновено имат по-ниска ефективност спрямо хоризонталните ветрогенератори.
    a. Съчменени ветрогенератори (Darrieus Wind Turbines): Това е подтип на вертикалните ветрогенератори, при които лопатките приличат на съчменици и са подредени във форма на окръжност. Те могат да използват вятър от всякаква посока, но също така имат някои технически предизвикателства.
    b. Савониус ветрогенератори: Това са други вертикални ветрогенератори със специфичен дизайн на лопатките, наподобяващи изгледа на лъжичка. Те са по-малко ефективни, но са устойчиви на променливи посоки на вятъра.
    c. Ветрогенератори с вертикална ос на въртене и хоризонтални лопатки: Този тип ветрогенератори комбинират хоризонтални лопатки с вертикална ос на въртене. Това може да комбинира някои от предимствата на двете основни конфигурации.

Технологичните и техническите различия между ветрогенераторите са значителни. Тези различия имат съществено значение за диапазона на ветровите скорости, в които инсталациите поддържат висок КПД. При избора на ветроенергийна инсталация е

необходимо да се определи диапазонът на скоростите, характерен за дадено местоположение, и да се подбере инсталацията, която най-ефективно ще работи в този диапазон.

Когато става дума за търговска употреба, вятърните турбини с вертикална ос (Vertical Axis Wind Trbines/VAWT) и останалите разновидности оставят далеч назад по отношение на скалиране и производителност. (Horizontal Axis wind Turbines/HAWT) произвеждат десет пъти повече електроенергия от средна вятърна турбина с вертикална ос.

От 1970 г. насам има няколко проекта VAWT с инсталирани турбини, като мнозинството включват Darrieus турбини, построени в Северна Америка през 80-те години, и H-роторите, които се подновяват през 2010 г.

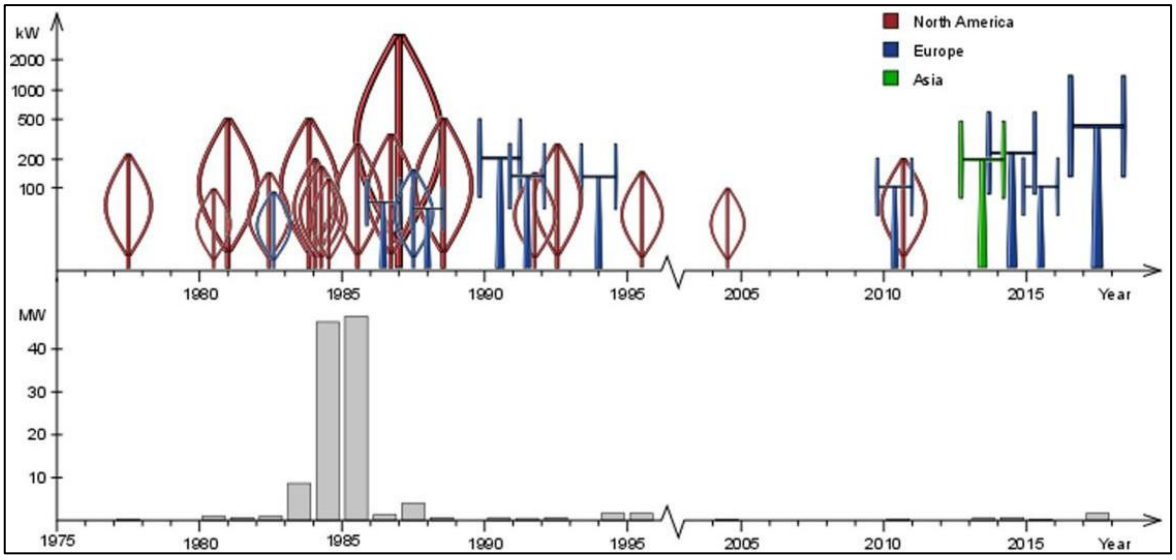

Фигура 27. *Развитие та ветрогенераторите с вертикална ос VAWT (Източник: Möllerström, Erik et al. 2019)*

Причините, поради които VAWT технологията и останалите разновидности не успяват да конкурират напълно вятърните турбини с хоризонтална ос (HAWT) и да се наложат като реална алтернатива на HAWT, са многобройни и сложни. Вятърните турбини с вертикална ос са забележимо неефективни при високоскоростни вятърни потоци поради крайно ниските си начални моменти и проблеми с динамичната стабилност. Много от прототипите на VAWT са страдали от различни конструктивни проблеми, като мнозинството инсталирани средни или големи съоръжения са се сблъсквали с проблеми в устойчивостта и издръжливостта на материалите. Липсата на дългосрочен интерес от страна на индустрията, финансиращите организации и регулаторите, както и наличието на надеждни HAWT са сред основните причини, тази технология да не се доразвие и наложи на пазара като алтернативна.

Фигура 28. *Ветрогенератори с вертикална ос по модела на Дариус (Ф-конфигурация) и H-тип. (Източник: Möllerström, Erik et al. 2019)*

Изборът на алтернатива за ветрогенератори с хоризонтална ос може да бъде обоснован с няколко ключови фактора. Първо, тази технология е доказала ефективността си в генерирането на електроенергия от вятъра през многогодишен опит. Ветрогенераторите с хоризонтална ос предлагат по-висок коефициент на използване на вятърната енергия, като по този начин увеличават продуктивността на инсталацията.

Също така, хоризонталните ветрогенератори са добре развита технология, съпътствана от голям брой налични на пазара модели и компоненти. Това улеснява избора и поддръжката на оборудването, както и намалява времето за доставка и монтаж. Инфраструктурата за ветрогенератори с хоризонтална ос е по-лесно интегрируема в околната среда и съществуващата инфраструктура.

В съчетание с постоянните подобрения в дизайна и технологичните иновации, ветрогенераторите с хоризонтална ос продължават да са най-разпространената технология за вятърни паркове на сушата и в морето.

Основните технологични предимства на ветрогенераторите с хоризонтална ос на въртене:

Ефективност и Производителност: Ветрогенераторите с хоризонтална ос са обичайно по-ефективни в преобразуването на вятърната енергия в електрическа.

Технологичните подобрения в конструкцията на лопатките и генераторите са позволили по-висока производителност при по-разнообразни вятърни условия.

Скалируемост: Този тип ветрогенератори е лесно скалируем, което позволява построяването на ветропаркове с различен капацитет - от няколко десетки до стотици мегавати. Ветрогенераторите с хоризонтална ос имат възможност за промяна на височината на разположение на ротора и следователно по–добре да се оползотворява вятърната енергия на дадена територия.

Стандартизация: Хоризонталните ветрогенератори са широко признати и стандартизирани, което улеснява проектирането, инсталирането и поддръжката им.

Икономическа конкурентоспособност: В сравнение с някои алтернативни технологии за производство на енергия, хоризонталните ветрогенератори предлагат добра комбинация от инвестиционни разходи, производство на енергия и разходи за поддръжка.

Доказана Технология: Хоризонталните ветрогенератори са на пазара в продължение на десетилетия и имат доказана надеждност и дълъг живот.

Системи за Оптимизация: С развитието на технологиите за мониторинг и управление, ветрогенераторите се включват в съвременни умни мрежи (смарт грид), което позволява по-ефективно управление на производството и дистрибуцията на енергия.

Изборът на технологията HAWT при проектирането за целите на ИП е въз основа на цялостен анализ на специфичните условия на проекта, включително наличността на вятърни ресурси, характеристиките на обекта, екологичните съображения и икономическата жизнеспособност. Изборът на тази технология е оправдан от нейната доказана ефективност, надеждност, стандартизирани индустриални практики и цялостна пригодност за оптимално производство на енергия.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

3.1. Климатични и метеорологични условия, изменение на климата

Най-характерната черта на климата в Република България е неговата преходност между умерения и средиземноморския климат. От север на юг стойностите на климатичните елементи се изменят от такива, характерни за умереноконтиненталния климат в стойности на континентално-средиземноморския климат.

По-конкретна климатична подялба на Република България е извършена от много български климатолози през последните близо 100 години, като най-често територията на

страната се дели на две основни климатични области и четири подобласти, като техните точни граници, макар и незначително, варират в разпределението на територията, според различните климатолози.

За целите на настоящия анализ е използвано едно от най-популярните разпределения на климата по райони, извършено от Л. Събев и Св. Станев, публикувано през 1959 г.

Фигура 29. *Климатично райониране на Р. България (Л. Събев и Св. Станев, 1959 г.)*

В съответствие с посоченото на горната фигура основно райониране, цялата територия на страната се разделя на две основни климатични области. Това са Европейско-континенталната и Континентално-средиземноморската климатични области.

Всяка от една от тези две климатични области включва по две подобласти:

- Умерено-континентална подобласт (А1) и Преходно-континентална подобласт (А2) на Европейско-континентална климатична област;
- Южнобългарска подобласт (В1) и Черноморска подобласт (В2) на Континентално-средиземноморската климатична област.

Климатът в района на инвестиционното предложение, в рамките на територията на община Вълчи дол и община Ветрино, може да се определи като попадащ в обхвата на умерено-континенталната подобласт на европейско-континенталната климатична област.

Основните фактори, определящи по същество характеристиката на климата в района, са орографията на територията и възможността за нахлуване на северни, северозападни и североизточни въздушни маси.

За тази климатична подобласт са характерни относително високите средногодишни температури на въздуха, свързаните с тях горещо лято и мека зима.

Високите температури през летните месеци, са свързани и с периоди на засушаване и продължителна липса на валежи, последвани от краткотрайни, но интензивни валежи.

През зимните месеци, характерни за района са снегонавяванията, в резултат на силно изразеното въздействие на северозападните и североизточните студени въздушни маси през този период от годината.

По данни от *„Климатичен справочник на Р. България“* средногодишната температура на въздуха в района е около 11ºC, като най-ниската средномесечна температура се получава в размер на -0.8ºC (през месец януари), а най-високата средномесечна температура се получава в размер на 21.4ºC (през месец юли).

Таблица 10. *Средна месечна и годишна температура, ºC*

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	средногодишно
-0.8	1.0	4.3	10.1	15.2	18.8	21.4	21.2	17.2	12.1	7.1	2.0	10.8

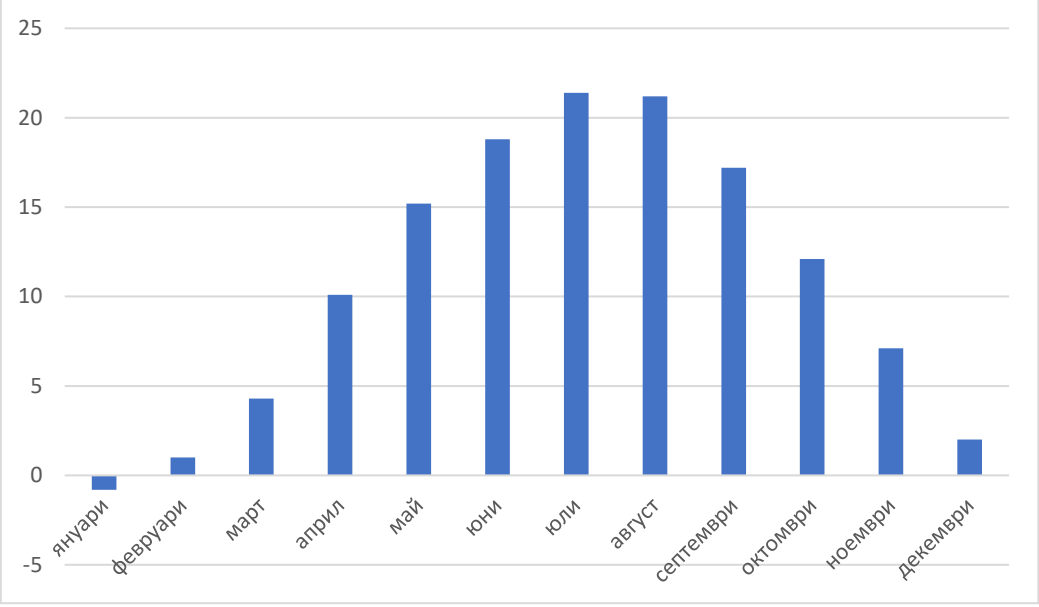

Фигура 30. *Средномесечна температура на въздуха, ºC*

По отношение на валежите характерно за района е, че дори през зимните месеци те са предимно от дъжд, а снежна покривка се задържа все по-рядко за по-големи периоди от време.

Разпределението на валежите през годината по месеци и сезони е неравномерно.

По-големи количества валежи се образуват за летните месеци- приблизително 175 mm, като те са с по-интензивен характер и по-малка честота, а по-малки количества валежи падат през зимните месеци- средно около 110 mm.

Валежният минимум за района е през месец март и се равнява на приблизително 31 mm, а валежният максимум е през месеци май и юни- 66 mm.

Средната годишна сума на валежите е под нормалната за страната, като се получава в размер на 564 mm, съответно доста по-малко от средното- 600-650 mm.

Таблица 11. *Средна месечна и обща годишна сума на валежите, mm*

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	годишно
35	32	31	48	66	66	59	48	41	38	56	44	564

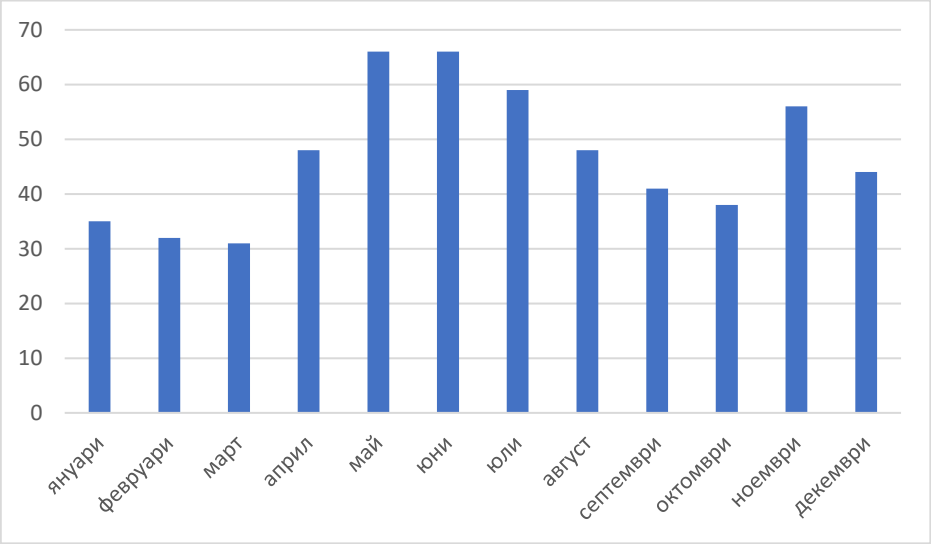

Фигура 31. *Средно количество на валежите по месеци, mm*

В съответствие с данните за района от „*Климатичен справочник на Р.България*“, средногодишната скорост на вятъра е 2.7 m/s, като тази стойност е изчислена за височина 10 m. Стойността се получава по-голяма от средната за страната.

Най-високата средна скорост вятъра е определена за периода януари-март- 3.5 m/s, а най-ниската средна скорост вятъра за периода август-септември- 2 m/s.

Целогодишно преобладаващите ветрове по данните от *„Климатичен справочник на Р. България“* са северните, северозападните и североизточните.

Таблица 12. *Средна месечна и годишна скорост на вятъра, m/s*

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	средногодишно
3.5	3.5	3.5	2.9	2.5	2.2	2.2	2	2	2.5	2.7	2.9	2.7

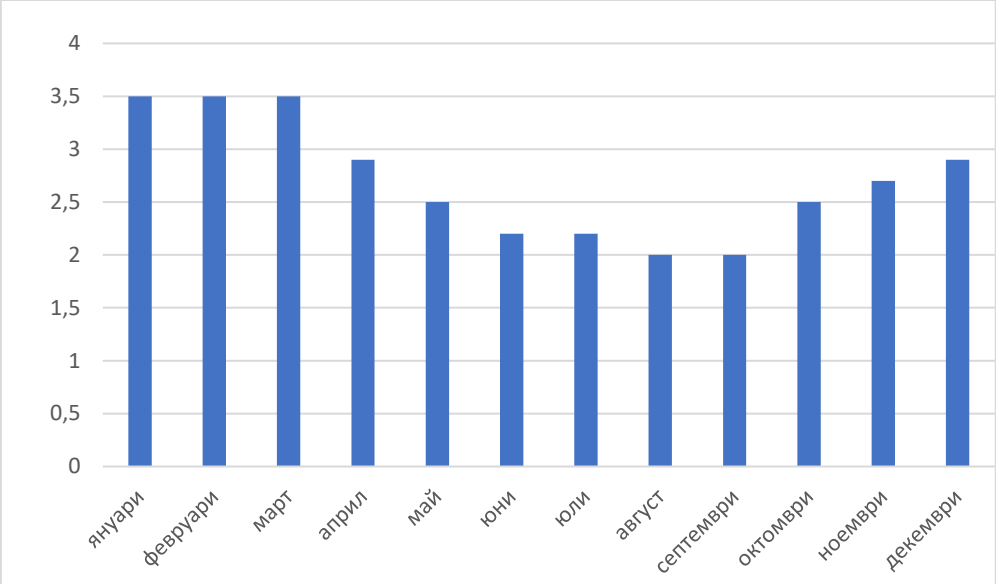

Фигура 32. *Средномесечна скорост на вятъра, m/s*

За целите на настоящото инвестиционно предложение е изготвен специализиран доклад от проучване на ветровия ресурс в района на община Вълчи дол и община Ветрино, въз основа на анализиране на данните за актуален 21 годишен период- 2001-2021 г.

Данните предлагат почасови стойности за скоростта на вятъра, посоката на вятъра и други метеорологични променливи на височини от 100 и 160 m над земната повърхност.

Средната скорост на вятъра според специализираното проучване за период от 21 години е получена в размер на 7 m/s на височина 100 m и 7.9 m/s на височина 160 m.

На следващите фигури, са представени обобщени резултати от подробното специализирано проучване на данните за период от 21 години - 2001-2021 г.

Фигура 33. *Средномесечна скорост на вятъра, получена чрез анализ на данни за период от 21 години- 2001-2021 г., m/s (Източник: Доклад от СМЕ Уинд ООД)*

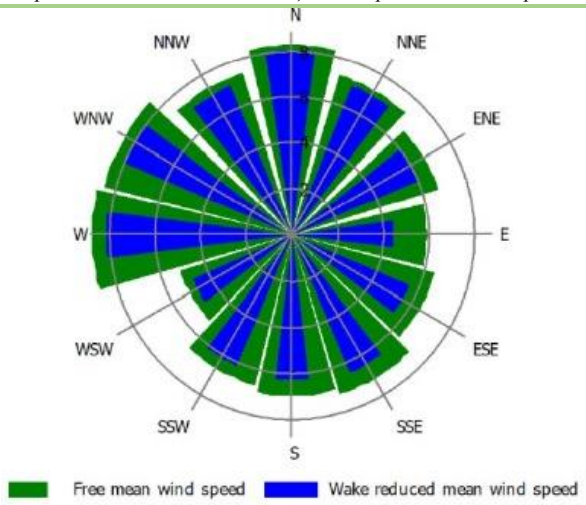

Фигура 34. *Посока на вятъра, получена чрез анализ на данни за период от 21 години-2001-2021 г., m/s (Източник: Доклад от СМЕ Уинд ООД)*

По отношение на изменението на климата, климатичните промени водят до нарастване на щетите от екстремни хидро-климатични явления, като наводнения, екстремно високи температури, бури предизвикани от извънтропични циклони в северните части на континента, суши, градушки и др. В бъдеще се очаква те да се случват по-често и да са по интензивни, като те създават риск за целостта на изградените съоръжения и инфраструктура, който следва да бъде взет предвид на етапа на проектиране на инвестиционните предложения.

По официални данни на ИАОС (https://eea.government.bg/bg/soer/2019/climate/climate0) В периода 1988 – 2019 г. средната годишна температура на въздуха за ниската част от страната (за районите с н.в. до 800 m) е нараснала средно с 0.91°C спрямо нормата за референтния климатичен период 1961 – 1990 г., като се изменя в границите от 10.6°C до 13.3°C (***Фигура 35***). Запазва се нарастващата тенденция на колебанията на средната годишна температура на въздуха, а температурните аномалии за всички години след 2007 г. (с изключение на 2011 г.) са над +1°C.

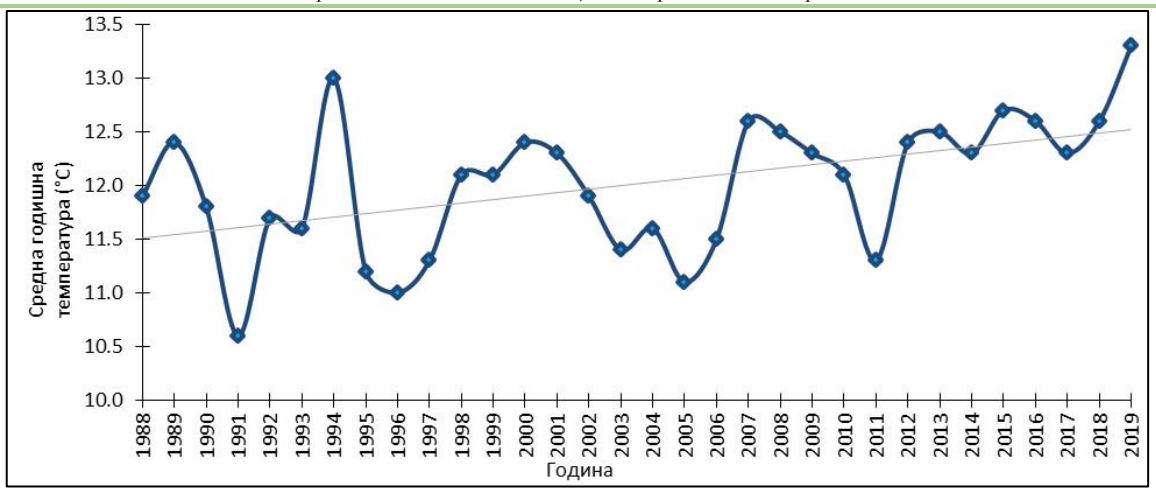

Фигура 35. *Колебания на средната годишна температура на въздуха (˚С)през периода 1988-2019 г. (Източник: НИМХ)*

С най-големи отклонения от нормата са температурите в четири области от Североизточна България (+2.7°C в област Разград; +2.6°C в област Добрич; +2.5°C в областите Силистра и Варна).

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

На база със същността на ИП, не се очакват изменения в климата или промени в локалните климатични условия. Не се очаква отрицателно кумулативно въздействие, по отношение на изменението на климата.

Изграждането на ветропарка, е свързано с преки и косвени последици за ограничаване изменението на климата, като следва да се съобразят прогнозите за последиците от изменението на климата, с оглед осигуряване на устойчивост/адаптация към климатичните промени на предвидените обекти и инфраструктура.

Компонентът ще бъде подробно разгледан, и оценен в Доклада за ОВОС.

3.2. Атмосферен въздух

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивата на концентрациите на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху разсейването или задържането на замърсителите в атмосферния въздух, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и други.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой най-често могат да са от секторите промишленост, битово отопление и транспорт.

На територията на общините Вълчи дол и Ветрино, област Варна няма действащи големи промишлени източници на замърсяване на атмосферния въздух.

Характерно за промишлеността в района е, че по-голямата част от предприятията са съсредоточени в специално обособените производствени зони в периферията на близките населени места (Вълчи дол и Ветрино), а извършваната дейност не е свързана с наличието на източници на съществено замърсяване на атмосферния въздух, т.к. е почти изцяло в хранително-вкусовия и селскостопанския отрасъл и в незначителен дял в друг отрасъл, като например един действащ бетонов възел на територията на община Вълчи дол.

Контрол върху дейността на промишлените предприятия, се осъществява от РИОСВ-Варна.

Извършваните периодични измервания на емисиите в атмосферния въздух от тези предприятия, показват пълно съответствие на всички контролирани замърсители с нормите за допустими емисии в съответствие с действащото законодателство.

На територията на община Вълчи дол и община Ветрино, няма изградени и функциониращи автоматични измервателни станции за контрол на качеството на въздуха като част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), подсистема „Качество на атмосферния въздух“.

При липсата на постоянен пункт за мониторинг, контрол върху качеството на качеството на въздуха може да се осъществява, при необходимост чрез измервания от мобилната лаборатория на ИАОС.

Предвид липсата на съществени източници на замърсяване, които да предполагат проблем с качеството на въздуха, през последните години не са извършвани актуални измервания.

Възможен източник на замърсяване на въздуха, макар и в по-малка степен, освен промишлените предприятия са транспортните средства. Транспортът при определени условия и в частност за пътищата с по-интензивно движение, може да оказва по-съществено влияние върху качеството на въздуха по отношение на замърсяването с азотни оксиди, прахови частици, въглероден оксид и в по-малка степен някои други специфични замърсители.

Възможността за замърсяване на въздуха от движението на транспортни средства по по-натоварените пътища в района, ще бъде по-подробно анализирано в Доклада за ОВОС.

По този начин основно предизвикателство във връзка с качеството на атмосферния въздух, както и в останалите общини в страната, остава единствено замърсяването през зимните месеци, в резултат на изгарянето на твърди горива за отопление от населението.

Такова замърсяване е възможно да окаже по-осезаемо въздействие върху качеството на атмосферния въздух, през определени дни от годината, при наличието на неблагоприятни метеорологични условия (тихо време с малка скорост на вятъра и мъгли).

Степента на замърсяване на въздуха, от изгарянето на твърди горива за битово отопление през зимните месеци ще бъде анализирана подробно в Доклада за ОВОС.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Реализацията на проекта, не предвижда изграждането на организирани източници на емисии и няма да доведе до замърсяване на атмосферния въздух.

Отчитайки спецификата и обема на строителните дейности, необходимите строителни и транспортни средства, по отношение на замърсяването на атмосферния въздух се очаква краткотрайно и временно увеличаване на емисиите, основно на прахови частици във въздуха, ограничено в границите на строителните площадки по време на строителните дейности.

При изпълнение на земно-изкопните работи и свързаните с тях товаро-разтоварни дейности, възможността за запрашаване на въздуха зависи много от специфичните метеорологични фактори (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата и други) в момента на изпълнение на работите, като образуването на много неблагоприятни метеорологични условия, които да доведат до запрашаване на по-далечно разстояние, извън строителните площадки е много малко вероятно, а работата на обекта при такива условия може да бъде прекратена под контрола на техническия ръководител до нормализиране на условията.

Емисиите на други замърсители от използваната строителна техника, характерни за работата на двигателите, ще са в незначителни количества предвид това, че най-вредните вещества се изпускат в атмосферния въздух при пускането на тежкотоварната и строителна техника и при студен двигател, както и при работа на двигателя на празен ход. Тези режими на работа на техниката ще се сведат до минимум.

Инвестиционното предложение, няма връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности по отношение на качеството на атмосферния въздух и няма възможност реализацията на проекта да доведе до натрупването на кумулативно въздействие по отношение на емисиите в атмосферния въздух и съответно до някакво измеримо влошаване качеството на атмосферния въздух.

Емисиите на замърсители в атмосферния въздух ще бъдат по-подробно описани и оценени в Доклада за ОВОС.

3.3. Води

Водните тела в района на ИП попадат в границите на Дунавски и Черноморски райони за басейново управление. Към момента действащи за територията на Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) и Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) са Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2022-2027 г.

Повърхностни води:

В обхвата ИП попадат следните повърхностни водни тела:

- Повърхностно водно тяло с код **BG2PR500R004** и наименование **„р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска“**, определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние (в ЧРБУ);
- Повърхностно водно тяло с код **BG2PR500R008** и наименование **„р. Златина - от 2,6 км. след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска“**, определено в умерено екологично и добро химично състояние (в ЧРБУ);
- Повърхностно водно тяло с код **BG2PR200R1004** и наименование **„р. Девненска - от извора до с. Чернево“**, определено в умерено екологично и добро химично състояние (в ЧРБУ);
- Повърхностно водно тяло с код **BG1DJ345R1010** и наименование **„р. Караман“**, определено в умерено екологично и добро химично състояние (в ДРБУ).

Подземни води:

В обхвата ИП попадат следните подземни водни тела:

- Подземно водно тяло с код **BG1G0000QAL052** и наименование **„Порови води в кватернера - р. Суха“ - в поречието на Дунавски Добруджански реки,** определено в добро количествено и лошо химично състояние, поради отклонение по показател нитрати;
- Подземно водно тяло с код **BG2G000K1HB036** и наименование „**Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари“**, определено в добро количествено и лошо химично състояние (в ЧРБУ);
- Подземно водно тяло с код **BG2G000J3K1041** и наименование **„Карстови води в малм-валанж“**, определено в добро количествено и добро химично състояние (в ЧРБУ);

- Подземно водно тяло с код **BG1G000K1HB050** и наименование **„Карстови води в Разградската формация“**, определено в добро количествено и лошо химично състояние (в ДРБУ);
- Подземно водно тяло с код **BG1G000J3K1053** и наименование **„Карстови води в Малм-Валанжанския басейн“**, определено в добро количествено и добро химично състояние (в ДРБУ).

Зони за защита на водите съгласно чл.119а, ал.1 на Закона за водите:

По отношение на зоните за защита на водите (ЗЗВ) съгласно чл.119а, ал.1 на Закона за водите, информация за засягането на такива зони от имотите, предмет на ИП, е представена в следващата таблица:

Таблица 13. *Зони за защита на водите в обхвата на имотите, предмет на ИП*

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхности водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада – всички подземни водни тела в обхвата на ИП са определени като зони за защита на питейните води: BG2DGW000K1HB036, BG2DGW000J3K1041, BG1DGW000K1HB50, BG1DGW0000J3K051 и BG1DGW0000QAL052
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада – зона с код BGCSARI09
	Уязвима зона	Попада – 0 BG 1 - Северна зона
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Не попада
	Зона за птици	Не попада

Санитарно-охранителни зони (СОЗ):

На територията на ЧРБУ, ПИ № 49000.31.16 (в който е предвиден ветрогенератор WTG77) попада в пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“, определена със Заповед № 34/20.09.2007 г. на министъра на околната среда и водите. Други най-близки имоти до сондажа са ПИ № 49000.15.28 (в който е предвиден ветрогенератор WTG76) – на 290m

северно от пояс III на СОЗ на сондажа, и ПИ № 68480.3.14 (в който е предвиден ветрогенератор WTG79) – отстои на 340 m южно от пояс III на СОЗ:

Фигура 36. *Местоположение на най-близките имоти на ветрогенератори до поясите на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“*

Останалите имоти на ИП на територията на ЧРБУ, попадат в пояс III на 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ.

Останалите имоти на ИП на територията на ЧРБУ, попадат в пояс III на 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ.

На територията на ДРБУ, в района на ИП попада водовземно съоръжение за питейно-битови нужди – „Сондаж АФ-2“, с разрешително № 21510009/02.07.2007 г. на „ВиК“ ООД, гр. Варна, разположен в землището на с. Искър, община Вълчи дол, определен със Заповед № 33/20.09.2007г. Най-близките имоти, предмет на ИП, са ПИ № 32860.22.2, в който е предвиден ветрогенератор WTG32 – най-близката граница на имота отстои на 770 m северно от пояс III на СОЗ на сондажа, и ПИ № 32860.28.2, в който е предвиден ветрогенератор WTG25 – имотът отстои на 1 295 m южно от пояс III на СОЗ на сондажа – показано на ***Фигура 37.***

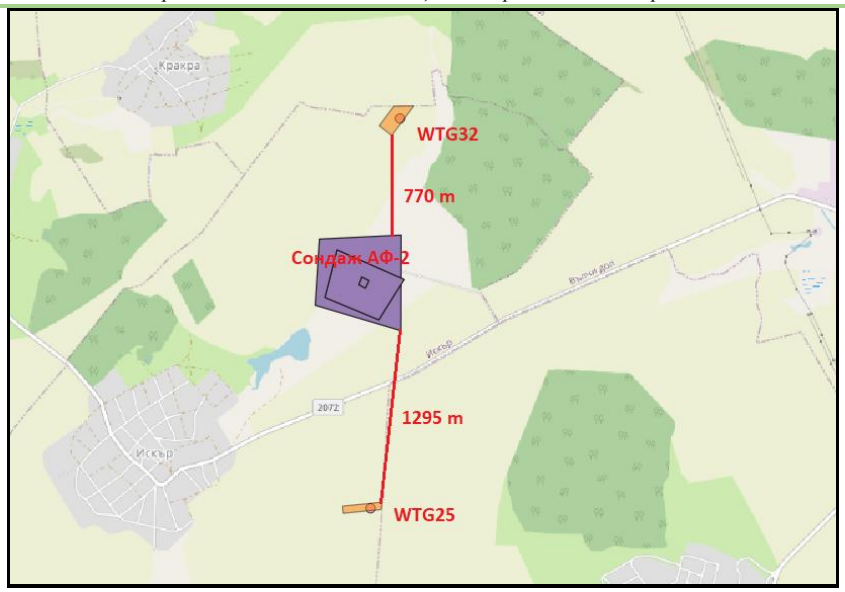

Фигура 3.3.4.1-2. *Местоположение на най-близките имоти за ветрогенератори до пояс III на СОЗ на Сондаж АФ-2*

Заявените с инвестиционното предложение дейности, не влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 10, ал. 1 от *Наредба № 3/16.10.2000 г.* Предвидените ограничения в посочените заповеди за учредяване на СОЗ, не засягат и не се отнасят за конкретното ИП.

Част от имотите на ИП, попадат в буферната зона с радиус 1 000 m около водовземно съоръжение „Дренаж Майката“ Есеница“ за питейно - битови нужди (Разрешително № 2151 0019/ 15.11.2007 г.), собственост на „ВиК“ ООД, гр. Варна без определена СОЗ, показано на следващата фигура:

Фигура 38 *Местоположение на най-близките имоти на ветрогенератори до водовземно съоръжение „Дренаж Майката“ Есеница“*

С цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово водоснабдяване предвидените дейности в буферна зона с радиус 1000 m ще бъдат съобразени със забраните и ограниченията, съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки към ПУРБ.

Риск от наводнения:

Територията на инвестиционното предложение, не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съгласно ПУРН за Черноморски и Дунавски райони за периода 2022-2027 г.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно

За етапа на строителство:

Предвидените дейности за етапа на строителство и монтаж на съоръженията на ИП не са свързани с генериране на производствени отпадъчни води. Ще се осигурят мобилни химически тоалетни за работещите на строителните обекти, които ще се обслужват от фирмата доставчик на база на договор. В тази връзка няма да се генерират и битово-фекални отпадъчни води, съответно няма да има заустявания, включително пряко или непряко отвеждане на биогенни, приоритетни и/или приоритетно опасни вещества в повърхностните води.

На територията на ИП не се очаква формиране на замърсени дъждовни води - всички съоръжения, предвидени в ИП ще се монтират върху изградени непропускливи фундаменти.

Не се предвижда водовземане от повърхностни води. Ще бъде осигурена бутилирана вода за питейните нужди на работниците.

По отношение на възможен хидроморфологичен натиск, при възникнала необходимост от преминаване през повърхностен воден обект за предвидените с ИП въздушни електропроводни трасета 110 и 400 kV (местоположението на имотите с ветрогенератори изключва възможността подземни ел. кабели да преминават през повърхностни водни обекти) ще се извърши 30-дневно предварително писмено уведомяване на съответната Басейнова дирекция в съответствие с чл.58, ал.1 от ЗВ и представяне на информацията по чл.58, ал.2 от ЗВ, за въздушно преминаване над повърхностен воден обект.

Инвестиционното предложение не засяга повърхностни водни обекти. Съоръженията не граничат с водни обекти, от което не произтичат допълнителни забрани или ограничения. Инвестиционното предложение, не предвижда и не води до физически изменения в морфологията и хидрологията на водни обекти.

Промени в качеството на повърхностните води е възможно да възникнат единствено при инцидентно замърсяване в хода на строителството, но това се счита за контролируем риск. То е свързано основно с потенциален теч на масла или горива от строителната и транспортната механизация. При добре поддържана техника рискът се свежда до незначителен.

Промени в количеството на повърхностните води не се очаква да възникнат, т.к. не се предвижда водовземане или заустване в повърхностни води. Не се планират дейности с преминаване или преграждане на водни обекти и отклоняване на водни течения. Следователно не се очаква въздействие върху количеството на повърхностните води.

За етапа на експлоатация:

За етапа на експлоатация не се предвижда водовземане от повърхностни и подземни водни тела.

Аналогично на етапа на строителство, експлоатацията не е свързана с генериране на производствени отпадъчни води. Поради липсата на постоянни работни места на обектите няма да се формират и битово-фекални отпадъчни води. Дъждовните води ще се оттичат свободно по терена, като същите са условно чисти. В резултат няма опасност от пряко или непряко отвеждане на биогенни, приоритетни и/или приоритетно опасни вещества в повърхностните и подземни води.

При периодично обслужване на съоръженията, свързано с използване на масла, греси, охлаждащи и др. течности, евентуални разливи ще се абсорбират с подходящи сорбиращи материали. Предвидено е необходимите консумативи (масла, греси, течности, сорбиращи материали и други) за обслужване на вятърните съоръжения и ел. подстанциите да се доставят при извършване на съответните ремонтни дейности и профилактика. Не е предвидено да се съхраняват на терени на ИП на масла, течности, греси и други консумативи.

Дейностите за етапа на експлоатация нямат потенциал да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностни водни тела.

По отношение на СОЗ:

Няма да бъдат засягани подземните води и не се очаква въздействие върху СОЗ, в т.ч. няма да бъдат нарушени ограниченията и забраните, регламентирани в чл.10, ал.1 от Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Дейностите не са в противоречие с ограниченията и забраните в заповедите за СОЗ.

Предвид, че част от имотите на ИП от териториалния обхват на БДДР, попадат в буферна зона с радиус 1000 m около водовземно съоръжение „Др. Майката “Есеница“ за питейно-битови нужди без определена СОЗ, с цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово водоснабдяване предвидените дейности в буферна зона с радиус 1000 m ще бъдат съобразени със забраните и ограниченията, съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки към ПУРБ. Дейностите на ИП съобразяват и не влизат в противоречие със забраните съгласно чл.118а от ЗВ.

В тази връзка не следва да се очаква значително отрицателно въздействие върху водите, в т.ч. кумулативно такова.

В доклада за ОВОС ще се ползват действащите към момента ПУРБ за периода 2016-2021 г. и ПУРН за периода 2022-2027 г.

В съответствие с поставените изисквания в писмо на БДЧР с изх.№ 26-00-8217/А2/02.06.2023 г., както и предоставените уточнения с писмо на БДЧР с изх.№ 26-00-8217/А8/06.11.2023 г., и в писмо на БДДР с изх.№ ПУ-01-354(1)/26.05.2023 г., в Доклада за ОВОС:

- ще се направи подробен анализ на състоянието на повърхностните и подземни водни тела в обхвата на ИП, в т.ч. на относимите към ИП мерки от Програмите от мерки към ПУРБ за Черноморски и Дунавски райони за периода 2016-2021 г.;
- за всеки етап от реализацията на ИП (строителство и експлоатация) ще се опишат, съгласно изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове за опазване на водите, необходимостта, количествата и начините за снабдяване с вода за производствени и битови нужди; начина на третиране на отделяните битово-фекални и производствени отпадъчни води, вкл. замърсяващи вещества и количества; начина на третиране на дъждовните води;
- ще се опишат и анализират потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието, в т.ч. качествено и количествено, на повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите на всички етапи от реализация и експлоатация на ИП;
- ще бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности, върху повърхностни и подземни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда;

- ще се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от *Наредба № 2 от 8 юни 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;*
- в случай, че се налага отводняване по време на строителство и експлоатация, дейностите по дрениране, инфилтриране и отнемане на естествени ресурси, касаещи подземните води, подлежи на разрешителен режим, съгласно чл. 44 и чл. 46 от *Закона за водите*, освен в случаите, съгласно чл. 58, ал. l, т.2, 4 и 6 от *Закона за водите*;
- за подземните води ще се разгледа въздействието на предвидените в ИП дейности върху химично и количественото състояние на подземните водни тела, в т.ч. и наличието на вероятност за достигане до/разкриване на водоносни хоризонти;
- ще се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от *Закона за водите*, включително и за зоните пот. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и ще бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зони;
- ще се оцени кумулативното въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района;
- ще се анализира и оцени постигането на предвидените цели за посочените повърхностни и подземни водни тела, респ. запазване и недопускане влошаване на състоянието на повърхностните и подземните водни тела;
- с цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово водоснабдяване, предвидените дейности в буферната зона от 1000 m (водовземно съоръжение „Др. Майката“ Есеница“ за питейно - битови нужди, без определена СОЗ) ще се съобразят със забраните и ограниченията съгласно Приложение № 1 от Националния каталог от мерки към ПУРБ;
- ще се вземат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води, в т.ч. и мерките от екологичните оценки на ПУРБ и ПУРН в Черноморски и Дунавски райони за басейново управление за периода 2016-2021 г.;

- ще се вземат предвид приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения в Черноморски и Дунавски райони за басейново управление, съгласно Програмите от мерки на ПУРН (*ще се използват действащите ПУРН за периода 2022-2027 г.*) като ще се предвидят и мерки за спазване на приложимите мерки от ПУРН, които ще са действащи към момента на реализация на ИП;
- ще се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние, заложени в ПУРБ 2016-2021 г.;
- ще бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията;
- ще се осигури спазване на ограниченията и забраните, предвидени в *Закона за водите* и други нормативни документи, в т.ч.:
  - изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води, се извършва при условията на Закона за устройство на територията, при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава осма на *Закона за водите*;
  - в рамките на анализите и оценките ще се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от *Наредба № 2/08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване*;
  - при необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, ще се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от *Закона за водите,* както и че разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим“ и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от *Закона за водите*, и нормативните актове по прилагането му;
  - при необходимост от преминаване през повърхностен воден обект ще се има предвид следното: Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-

дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция, в случаите на чл. 58 ал.1 от *Закона за водите* и представяне на информацията по чл. 58, ал. 2 от същия закон, за въздушно преминаване на съоръжения над повърхностен воден обект и подземно преминаване през повърхностен воден обект без нарушаване на естественото състояние на дъното и бреговете. Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58, ал. 1 от *Закона за водите*, той уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от *Закона за водите*, в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове. Във всички останали случай извън посочените в чл. 58, ал. 1 от *Закона за водите*, в т. ч за ползване на воден обект за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - акведукти, мостове, преносни мрежи и проводи подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „б" от *Закона за водите*, при спазване изискванията на *Наредбата за ползване на повърхностните води*;

- ще се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите, съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води;
- ще се предвиди спазване на разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от Закона за водите;
- за опазване на водите и водните обекти и защита от вредното въздействие на водите е необходимо да се спазват забраните в чл. 118а, чл. 134 и чл. 143 от Закона за водите;
- При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите да се спазват изискванията на чл. 131, ал. 1 от Закона за водите.

От БДЧР и БДДР е поискана информация за водните тела, зоните за защита на водите, санитарно-охранителните зони и РЗПРН в обхвата на ИП, по реда на Закона за достъп до обществена информация, която ще бъде използвана за анализите и оценките в доклада.

3.4. Земни недра и минерално разнообразие

Геоложки условия

В геоложко отношение районът в който попада теренът на инвестиционното намерение е изграден от долнокредни, горнокредни и палеогенски седименти.

Върху тях в района на площта, залягат кватернерни предимно алувиално-делувиални льосовидни материали. В района на инвестиционната площ са установени плейстоценски и холоценски по възраст кватернерни скали.

С плейстоцена са свързани следните генетични типове образувания: еолично-алувиално-делувиални, еолични, алувиални и морски.

Скалите от палеогенската система имат широко разпространение както на повърхността, така и в дълбочина. С нея в района на площта са свързани следните литостратиграфски единици: Варовикова задруга и Дикилиташка свита.

Варовикова задруга (7Pgt1) отговаря на "задругата на алевритовите варовици" и на седиментите, известни в литературата като "долен варовит хоризонт на танета". Поради малките дебелини задругата най-често е покрита със склонов насип. Задругата образува непрекъсната ивица по западния ръб на Варненското плато и прекъсната - по Авренското плато.

Дикилиташка свита (diPg12) - Името е въведено през 1929г. като "Dikilitas Sands und Sandstein”. По-късно Гочев (1933) използва същото име за да означи своя "първи Дикилиташки хоризонт", уточнявайки неговия обем, особености и разпространение. С изменението, направено по-късно в обема на Белославската свита, в областта източно от Провадийската река към Дикилиташката свита автоматично влизат и намиращите се над черупковия реперен пласт песъчливи мергели ("Кривненски член") и разположените над тях пясъци и пясъчници. В случая мергелите могат да се считат като клин на развитата на запад Кривненска свита вдаден на изток, който поради малката дебелина (1-2m) не е картируем.

КРЕДНА СИСТЕМА - Тази система тук е представена с двете си серии - долнокредна и горнокредна.

ДОЛНОКРЕДНА СЕРИЯ - С нея са свързани следните литостратиграфски единици: Каспичанска свита, Камчийска свита, и Горнооряховска свита.

Каспичанска свита (крK1bs-h) - В областта се разкрива в северозападната й част между Девня и Суворово. Освен това тя е установена и в дълбочина от многобройни сондажи, повечето от които напълно са я подсекли.

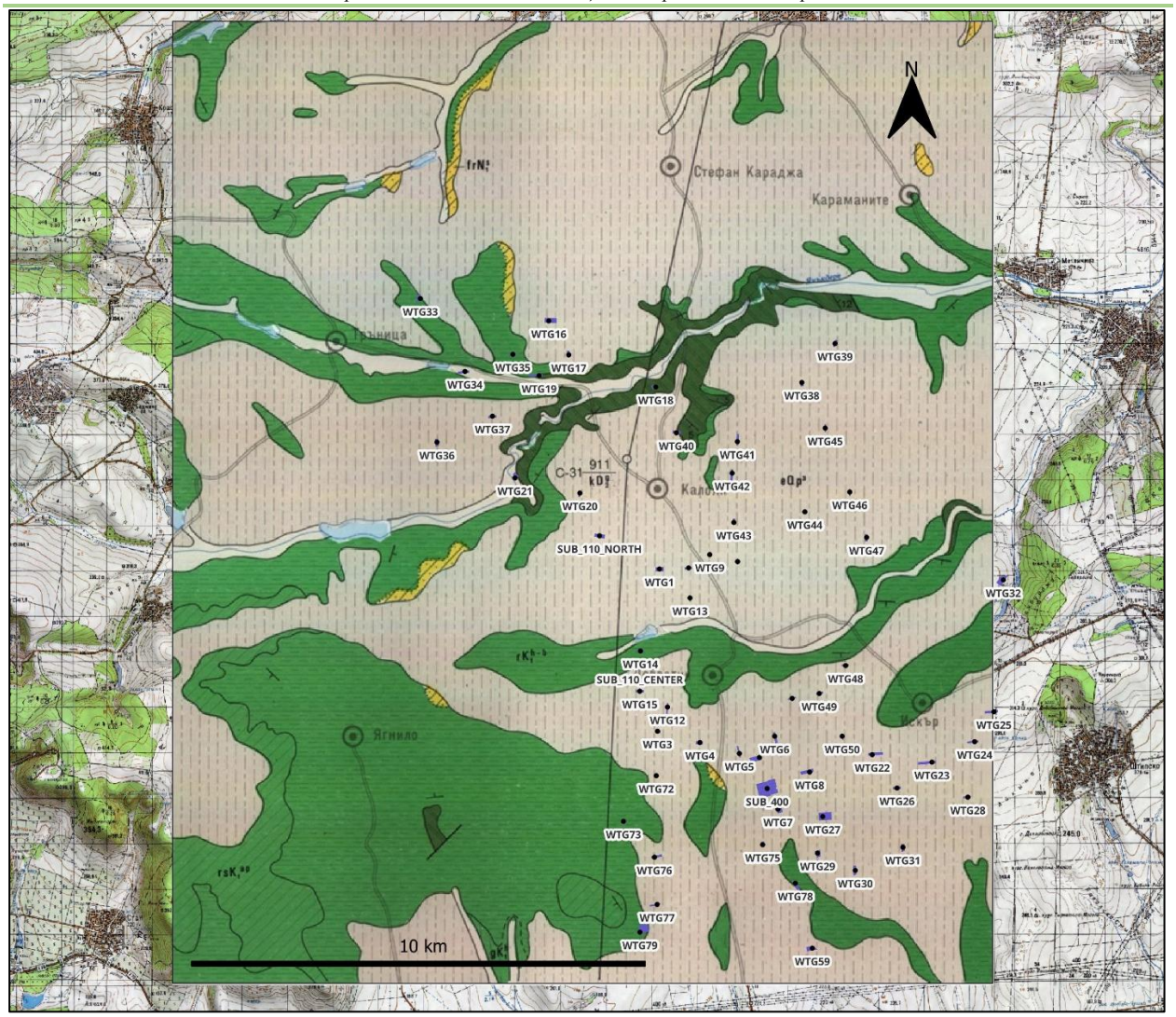

Фигура 39. *Геоложка карта на района на обекта. М 1 : 100 000*

Условни знаци

aQh	Холоцен. Алувиални образувания – руслов и на заливни тераси (чакъли и пясъци)	rsK_1^{h-ap}	Хотрив – апт. Русенска свита (зърнести органогенни варовици)
eQp^3	Горен плеистоцен. Еолични образувания (глинест льос)	rK_1^{h-b}	Хотрив – барем. Разградска свита (глинисти варовици и мергели, с глауконит)
frN_1^3	Долен сармат. Франгенска свита (пясъци)	kpK_1^{bs-h}	Бериас хотрив. Каспичанска свита (варовици – биодетритусни и биоморфни)

Тя е напълно подсечена и от Р-2 Ветрино, но тук долната й граница не е уточнена, поради което е дадена заедно с отдолу лежащата Дриновска и Чернооковска свита. В югозападната част на областта (Р-6, 7 и 8 Султанци, Р-2 и 3 Юнак, Р-11 Житница) единицата има за подложка Тичанската свита, границата с която представлява постепенен преход. Постепенен е прехода и в случаите, когато има за подложка Дриновската свита (Р-1 Варна и Р-2 Ветрино). Тя се покрива от Горнооряховската свита и само в най-северната част на областта - от Разградската свита, при което горната й граница е рязка.

Каспичанската свита е представена главно от варовици, които в долната си част са прослоени от доломитизирани варовици и доломити. Дебелината й е значителна и се колебае в широк интервал от 367m в Р-1 Варна до 970m в Р-11 Житница.

Камчийска свита (ктК1h) - В границите на района е установена само в най-югозападния му ъгъл, под формата на съвсем малко петно.

Горнооряховска свита (gK1h-b) - изгражда областта между селата Чернево на север и Тръстиково на юг.

Свитата е изградена от сивосинкави мергели, в долните нива варовити, с редки прослойки от пясъчници и алевролити. При изветряне стават пепелносиви, и на места показват тенденция към луковично разпадане. Дебелината й около Суворово е към 60m. На юг тя се увеличава рязко.

ГОРНОКРЕДНА СЕРИЯ

Добриндолска свита (ddK2t-st) - В границите на листа е установена в западната му третина като тънка ивица по склоновете на платата между паралела на с. Кипра на север и линията Тръстиково-Белослав на юг. Освен това тя е премината и от няколко сондажа, намиращи се все в тази част на листа: Р-65 Синдел (инт. 64-70m), С-67 Синдел (инт. 65-80m), Р-6 Султанци (инт. 295-305m), С-70 Юнак (инт. 35-47m) и С-68 Момино (инт. 42-63m).

Шуменска свита (sK2st-cp) - има широко развитие, следвайки на повърхността разпространението на Венчанската свита. Долната граница на единицата представлява бърз литоложки преход от Венчанската свита, а западно от Белослав - от Добриндолската свита.

Шуменската свита се основава на дребно- до финозърнести варовити пясъчници, варовити алевролити, песъчливи и алевритови варовици. Доминират пясъчниците, които съдържат детритус и цели черупки от бриозои, бивалвии, гастроподи и морски таралежи.

В инженерно-геоложко отношение, по литературни данни в проектната площ са установени четири геолого-литоложки пласта:

- канелено-кафява глина
- жълто-кафява глина с варовити включения
- заглинени варовикове късове
- основна скала /варовици от каспичанската свита/

Сеизмичност на района

Съгласно сеизмичното райониране на Република България от 1987 г. имотите се намират в район с интензивност на сеизмичните процеси от VII$^{-ма}$ степен по скалата на

Медведев-Шпонхойер-Карник с коефициент на сеизмичност Кс=0.10, което се съобразява при избора на методи за строителство.

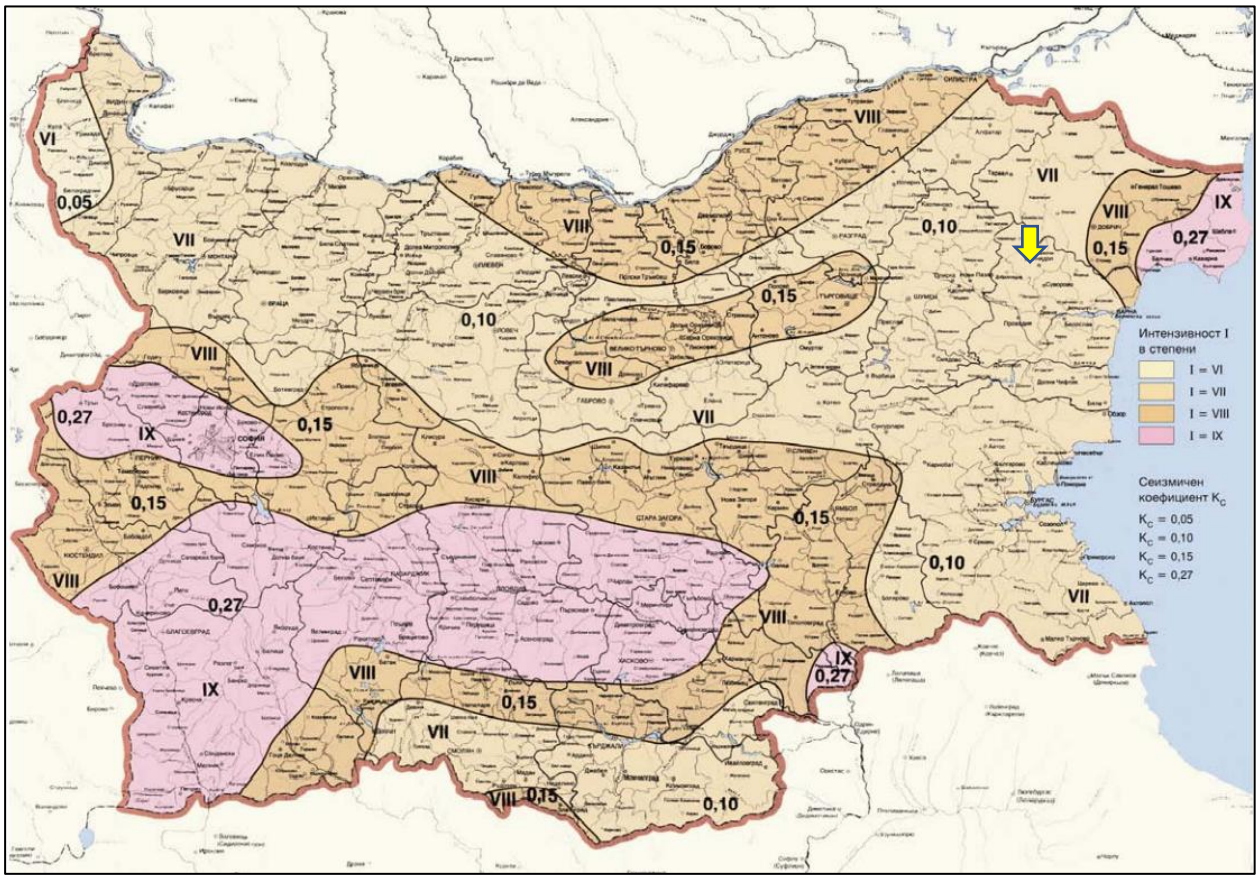

Фигура 40. *Карта на сеизмичното райониране на България за период 1000 години*

Минерално разнообразие – подземни природни богатства

Инвестиционното предложение, не е свързано с усвояване на запаси и извличане на подземни природни богатства. На територията на имотите на ИП и в близост до тях, няма доказани запаси на подземни природни богатства.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Въздействието ще е незначително, предвид сравнително малката необходима дълбочина на изкопите за фундаменти. Дълбочината на фундаментите, ще се определи индивидуално, за всяко съоръжение като при благоприятни геоложки условия тя не надвишава 6-7 м за плоско фундиране. Предвижданията са фундаментите да бъдат до кота терен и изцяло запръстени освен в зоната на анкерната група където се монтира кулата на вятърния генератор. Етапът на експлоатация не е свързан с въздействие върху компонента. Не се очаква кумулативен характер на въздействието.

В Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено въздействието върху земните недра.

3.5. Почви и земеползване

Почвите в района на ИП попадат в границите на Провадийска провинция на Долнодунавска почвена подобласт (***Фигура 41***).

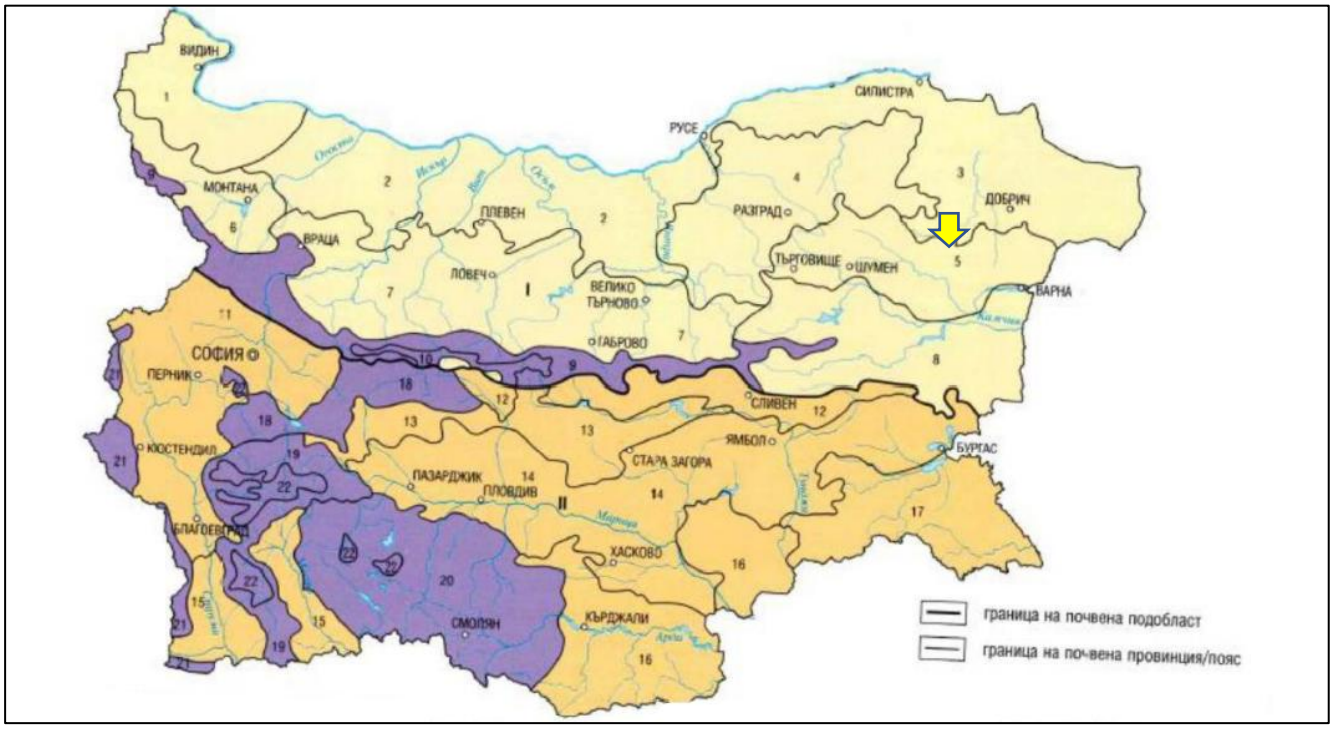

I Долнодунавска почвена подобласт (попада в Карпатско-Дунавска почвена област) с провинции:
1-Западна Долнодунавска; 2 – Средна Долнодунавска; 3 – Дунавско-Добруджанска; 4 – Лудогорска; ***5 – Провадийска;*** *6 – Западна Предбалканска; 7 – Средна Предбалканска; 8 – Източнобалканска; 9 – Старопланински средновисок; 10 – Старопланински висок.*

Фигура 41. *Почвени подобласти и провинции в Република България*

Извадка от Почвената карта на Република България за района на общини Ветрино и Вълчи дол е представена на ***Фигура 42:***

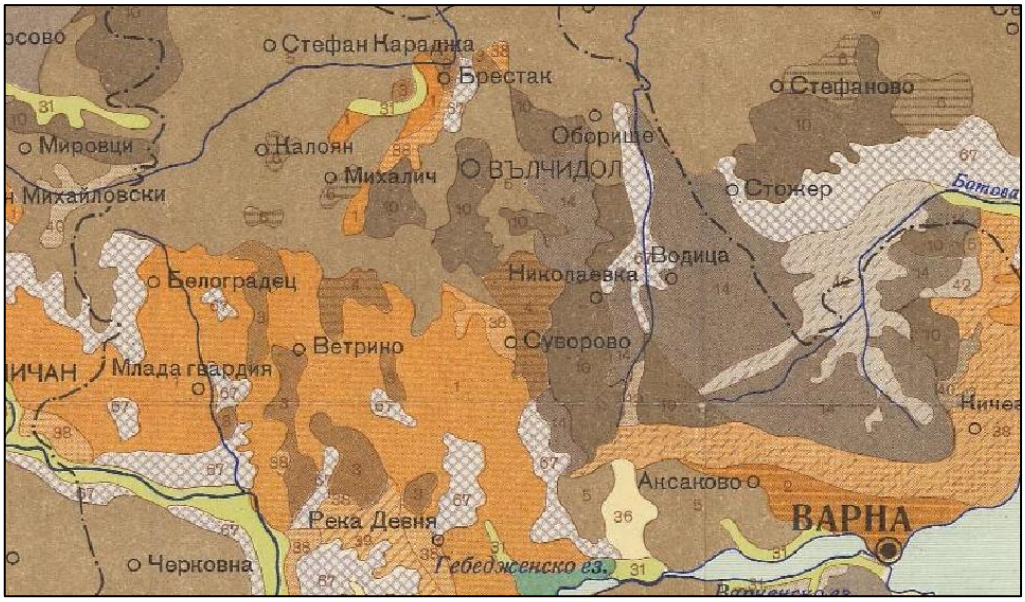

Фигура 42. *Извадка от Почвена карта на България, М 1:400000*

Най-разпространени в района на ИП са карбонатните и излужените черноземи, които се оценяват като най-плодородните почви в страната.

Карбонатните черноземи се характеризират с наличието на карбонати по целия профил, който е по-плитък (плитко мицеларно-карбонатни), сравнено с другите типове черноземи, и с по-малкото съдържание на хумус. Наред с благоприятните си агрохимически качества притежават и някой отрицателни свойства - високото съдържание на карбонати е причина за хлороза и фосфорен глад, породени от липсата на желязо и манган и блокирането на подвижните форми на фосфора, поради което поддържането на балансиран воден режим е от особено значение за тях.

Излужените черноземи са образувани върху по-ситночастичен льос и льосовидни отложения и под влияние на смесена лесостепна растителност. Мицеларният строеж на профила се запазва само в почвообразуващата скала. Това са най-плодородните почви у нас, подходящи за отглеждане на голям набор селскостопански култури. В района на ИП те са тежко песъчливо-глинести – формирани върху глинясал льос и льосовидни наслаги, с мощен хумусен хоризонт. Това определя по-добрия воден и хранителен режим и съответно по-високото им плодородие.

Съгласно *Регионалния доклад за състоянието на околната среда през 2022 г.* на РИОСВ-Варна:

- ***по отношение на замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди:*** анализите на почвени проби за определяне на базовото състояние на почвите показват липса на завишения на концентрации на вредни вещества в почвите, като тенденцията за намаляване на концентрациите спрямо базовото състояние се запазва;
- ***по отношение на замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди)***: съществуващите складове за негодни препарати за растителна защита на територията на област Варна са в добро състояние, като през 2022 г. не са постъпвали сигнали и не са извършвани проверки за замърсявания на почвите вследствие съхранението на негодни за употреба и залежали пестициди;

- ***по отношение на замърсяването на почвите с устойчиви органични замърсители и нефтопродукти***: няма данни;
- ***ерозия на почвите***: Причинители на почвената ерозия са водата и вятърът, които механично разрушават и отнасят почвените частици, дългите засушавания през летния период, неправилните и еднообразни обработки на земеделските земи и други. В района на Добруджа преобладават постоянни североизточни ветрове, които при липса на ветрозащитни пояси биха били сериозна предпоставка за развитие на ерозионни процеси;
- ***засоляване и вкисляване на почвите***: няма данни за такива процеси в почвите на общини Ветрино и Вълчи дол;

По отношение на **земеползването:**

- Територията на **община Вълчи дол** *(изт. План за интегрирано развитие на Община Вълчи дол 2021-2027 г.)* е 472,518 km^2. Около 92% от територията на Община Вълчи дол се състои от земеделски и горски площи. Най-голям е относителният дял на *земеделската земя – 380 166 dka или 80,5%.* Обработваемата земеделска земя по официални статистически данни е 344 042 dka или около 90,5% от земеделските територии. Територията заета от гори е 54 716 dka или относителен дял 11,6 %. Водните течения и водни площи заемат 0,8% от общината. Населените места и другите урбанизирани територии са само 6,0% от общата площ на Вълчи дол (28 266 dka). Най-малък относителен дял, съответно по 0,6%, имат териториите за добив на полезни изкопаеми, за транспорт и инфраструктура;
- Територията на **община Ветрино** *(изт. План за интегрирано развитие на Община Ветрино 2021-2027 г.)* заема площ от 293 km^2. Най-голяма част от площта е заета от земеделски земи – общо 82,97% (от които обработваеми земи-ниви - 65,89%, необработваеми земи - 15,81% и обработваеми земеделски земи – трайни насаждения – 1,27%, гори (8,21%), жилищни територии (3,77%) и производствени дейности (3,02%). Съгласно предвижданията на *ОУП на община Ветрино* земеделските земи са общо 64,38% (от които обработваеми – ниви са 59,74%, обработваеми – трайни насаждения са 1,10%, а необработваеми – 3,54%), горите са 8,91%, жилищните територии . 4,41%, а тези за производствени дейности – 2,57%.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

По отношение на почвите – При строителните работи въздействието е пряко, свързано с механично нарушаване на почвения генетичен профил в резултат на изземване на хумусния хоризонт (в местата на изкопите за фундаменти на ветрогенератори, стълбове на въздушни електропроводни линии, изграждане на подстанции и съоръжения за съхранение на електрическа енергия, както и за осигуряване на пътен достъп) и свързаните с това качествени и количествени загуби на почвени материали. Нарушенията върху почвата са ограничен обхват в рамките на конкретно засегнатите от строителни работи площи. Увреждането е еднократно и окончателно, свързано със строителните работи, в голяма степен обратимо – след приключване на строителните работи хумусният пласт ще се ползва по предназначение за оформяне на свободните от застрояване площи. По време на експлоатацията унищожаване и замърсяване на почвите не се очаква. Не се очаква засягане на почви в съседни имоти и кумулативен характер на въздействието.

По отношение на земеползването - основното и необратимо въздействие е свързано с отнемането на основно обработваеми земеделски площи за изграждане на обектите, както и с ограниченията в ползването на площите, попадащи в сервитута на електропроводните линии. Очаква се кумулативен ефект в резултат на урбанизирането на територии.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа подробно въздействието върху почвите и земеползването, в т.ч. възможни неблагоприятни последици за плодородието и продуктивността на почвите. Вклбючително ще бъдат съобразени изискванията на нормативната уредба по отношение опазване и възстановяване на почвите и хумусния пласт, Закон за опазване на почвите, Наредба № 26, Закона за опазването на земеделските земи и други нормативни актове и следва да съблюдава изискванията на чл. 29 от Закона за почвите.

3.6. Ландшафт

За опазването на ландшафта освен националното законодателство съществена роля играе *Европейска конвенция за ландшафта*. Главната цел на Конвенцията е да съхрани европейското културно и природно наследство, които определят облика на общоевропейския ландшафт. Друга цел на конвенцията е да демонстрира, че природните и културните компоненти на ландшафта могат да бъдат опазвани и укрепвани и без обявяването им за паметници. Двата основни аспекта на конвенцията са:

- признаването на ценността на всички компоненти на ландшафта и значението им за осигуряване на качеството на живот на хората и тяхната самобитност;
- активната роля на обществото при възприемането и оценката на ландшафта.

При съвременните ландшафти е важно да се вземе предвид степен на изменение на ландшафта от намесата на антропогенния фактор, предизвикващ понякога нарушаване на естественото равновесие и необходимост от опазване и възобновяване на природните дадености в съответния ландшафт. На тази база ландшафтите могат да се поделят най-общо на:

- ***природни*** ландшафти – те са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Имотите на ИП не попадат в изцяло съхранени природни ландшафти;
- ***антропогенни*** ландшафти – те са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по-голяма част от съвременните ландшафти на земята, в т.ч. в района на ИП – аграрен ландшафт.

Съгласно Ландшафтното райониране по Г. Петров, 1997 г., районът на ИП попада в Севернобългарската зонална област на Дунавската равнина, Поповско-Шуменско-Франгенска подобласт – ***Фигура 43:***

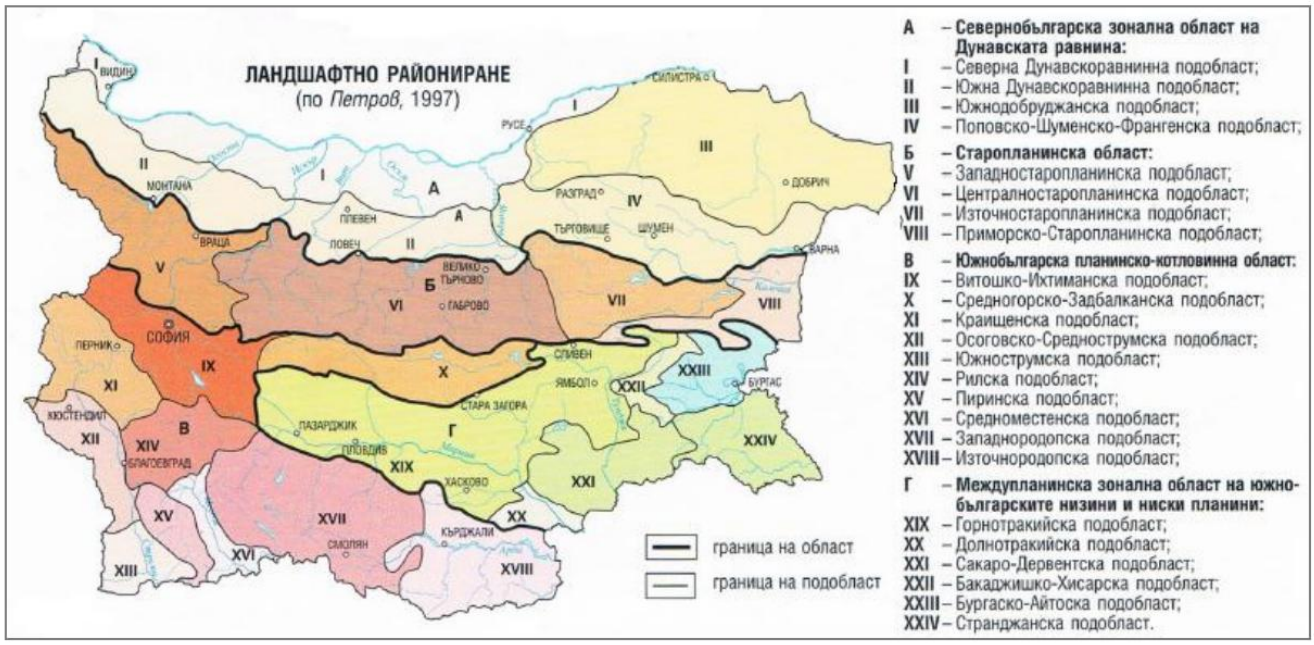

Фигура 43. *Ландшафтно райониране по Петров, 1997 г.*

Тази част от Източната Дунавска равнина има значителна ширина, която на места надминава 120 км. Тя е по-висока в сравнение с областите на Западната и Средната Дунавска равнина, а релефа ѝ е по-дълбоко разчленен и значително по-разнообразен. Релефът на територията на общини Ветрино и Вълчи дол е равнинен и хълмисто платовиден

със средна надморска височина 150-200 m. В резултат на многодишната човешка дейност съществуващите в миналото гори са изсечени и се е създал безлесен ландшафт. Почти всички съществуващи горски насаждения са изкуствено създадени.

Според класификационната схема на ландшафтите в България *(Петров. П, География на България, 1997 г.)*, изготвена съгласно класифицирането на природно-териториалните комплекси в България, на територията на двете общини се срещат ландшафти само от клас равнинни ландшафти от групите ландшафти на ливадно-степните алувиални низини със средна степен на земеделско усвояване, ландшафти на лесостепните равнини на льосови скали с висока степен на земеделско усвояване, ландшафти на лесостепните равнини върху варовикови скали със средна степен на земеделско усвояване, ландшафти на гористите плата върху склонови наслаги със сравнително слаба степен на земеделско усвояване, ландшафти на гористите плата върху варовикови скали със средна степен на земеделско усвояване, ландшафти на гористите хълмове върху льосови скали със средна степен на земеделско усвояване, ландшафти на гористите хълмове върху варовикови скали, ландшафти на равнинния открит карст в седиментни карбонатни скали с карни повърхнини, ландшафти на откритията карст по склоновете на каньоновидните долини, пресичащи равнини от седиментни карбонатни скали.

Имотите на инвестиционното предложение засягат аграрни ландшафти, с висока степен на земеделско усвояване. Не се засягат пряко (обекти на ИП) изцяло естествени и съхранени природни ландшафти.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

С реализирането на ИП, не се очаква значително отрицателно въздействие върху ландшафта, предвид че същото не води до промяна в основния тип ландшафт – обектите на ИП са на значително разстояние един от друг и не водят до плътно урбанизиране. Въздействието е основно визуално, с кумулативен ефект, предвид видимостта на ветрогенераторите на значителни разстояния.

В Доклада за ОВОС ще бъдат оценени очакваните промени в ландшафта, в т.ч. пейзажността и визуалността в обхвата на въздействие на инвестиционното предложение.

3.7. Защитени територии и защитени зони

Имотите, предмет на ИП, не попадат в границите на защитени територии по реда на *Закона за защитените територии*, и в защитени зони съгласно *Закона за биологичното разнообразие*.

Най-близко разположените **защитени територии** по смисъла на *Закона за защитените територии* до имотите на ИП са:

- **Защитена местност „Трижилкова метличина“ (Код в регистъра на ЗТ: 574)**, обявена със Заповед № РД-473 от 28.05.2013 г., бр. 56/2013 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 16.87 ха, с цели на обявяване - опазване на растителен вид Трижилкова метличина (*Centaurea trinervia* Stephan ex Willd.) и неговото местообитание. Защитената територия попада в землището на с. Невша, община Ветрино, област Варна, представена на следваща фигура.

Защитената територия, отстои на около 9 000 m югозападно от най-близко разположения ветрогенератор WTG79, в ПИ № 68480.3.14, м. „Панаирска могила“, с. Средно село, община Ветрино.

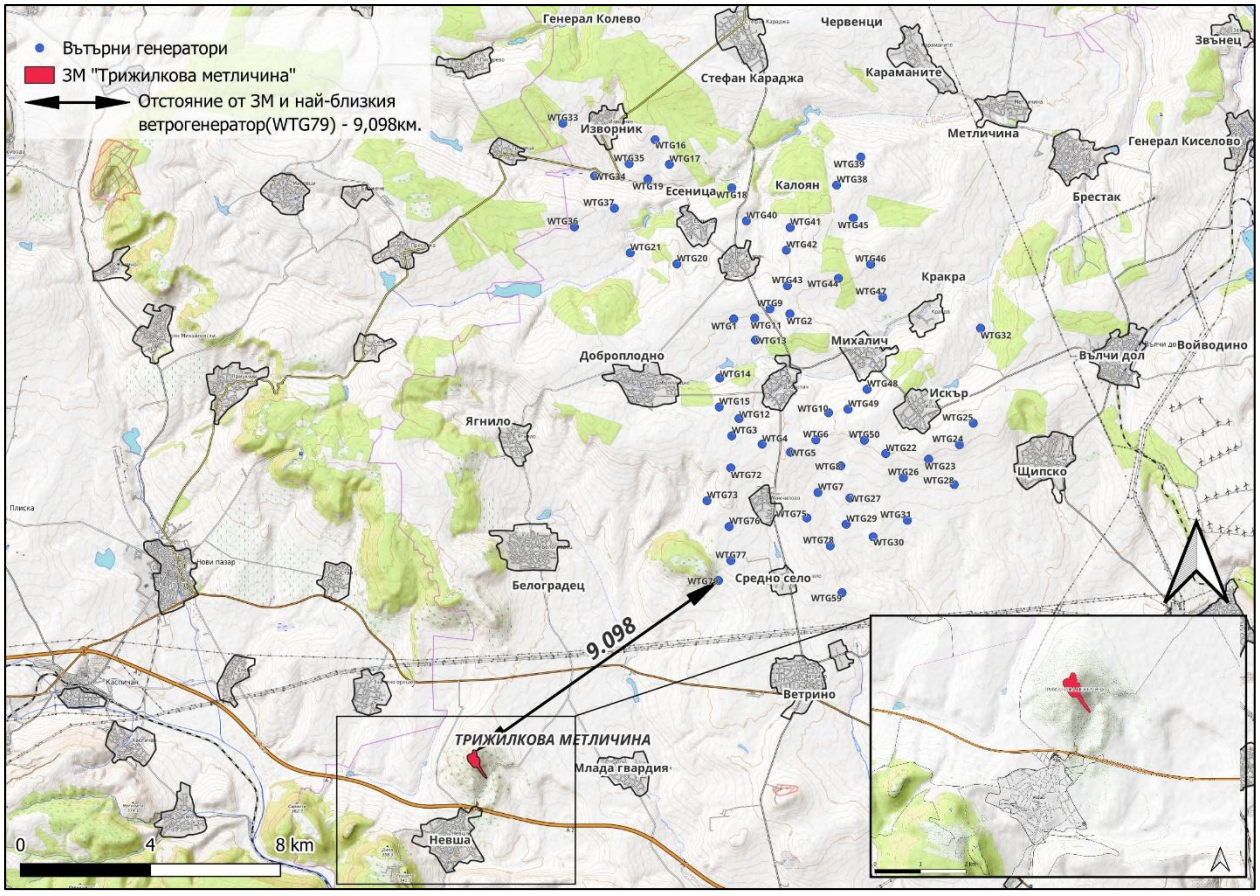

Фигура 44. *Местоположение на ЗМ „Трижилкова метличина“, спрямо най-близко разположения ветрогенератор (WTG 79- с. Средно село, община Ветрино)*

- **Защитена местност „Чибуклията“ (Код в регистъра на ЗТ: 94)**, обявена със Заповед № 333 от 16.05.1991 г., бр. 43/1991 г. на ДВ, на министъра на околната

среда и водите, с площ от 31.8 ха, с цели на обявяване - опазване на вековна церова гора. Защитената територия е разположена в землището на с. Хърсово, Община Никола Козлево, Област Шумен, представена на следваща фигура.

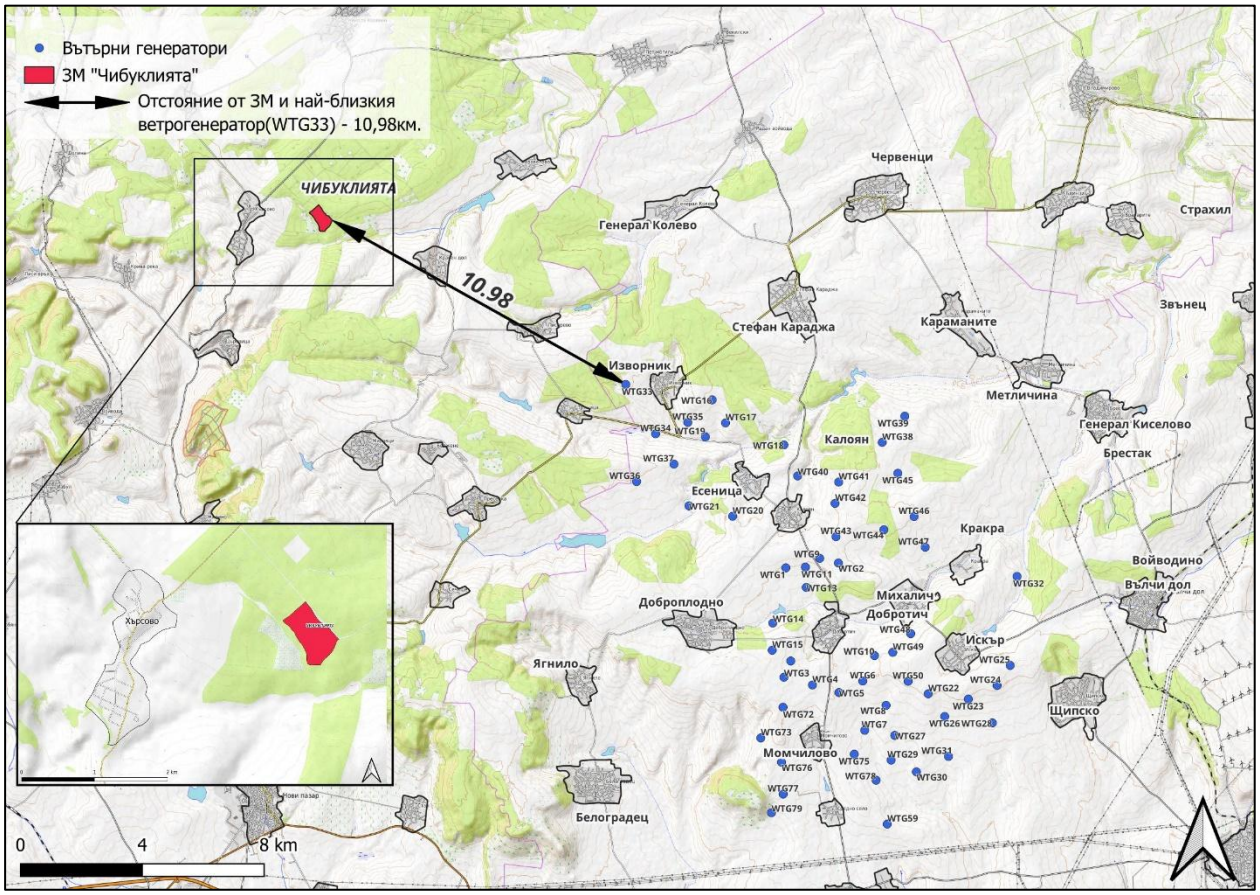

Фигура 45. *Местоположение на ЗМ „ Чибуклията“, спрямо най-близко разположения ветрогенератор (WTG 33- с. Изворник, община Вълчи дол)*

Защитената територия, отстои на около 11 000 m, северозападно от най-близко разположения ветрогенератор *WTG33*, в ПИ № 32442.18.16, м. „Бостан Алан“, с. Изворник, община Вълчи дол, част от инвестиционното предложение.

- **Защитена местност „Орлова могила“ (Код в регистъра на ЗТ: 169)**, обявена със Заповед № 197 от 19.03.1981 г., бр. 34/1984 . на ДВ, на министъра на околната среда и водите, и прекатегоризация със Заповед № РД-819 от 23.08.2002 г., бр. 86/2002 г. на Държавен вестник с площ от 42.7 ха, и с цели на обявяване - опазване на находище на божур и останки от степни гори в Южна Добруджа. Защитената територия е разположена в землището на с. Долина, община Добрич-селска, област Добрич – представена на следваща фигура.

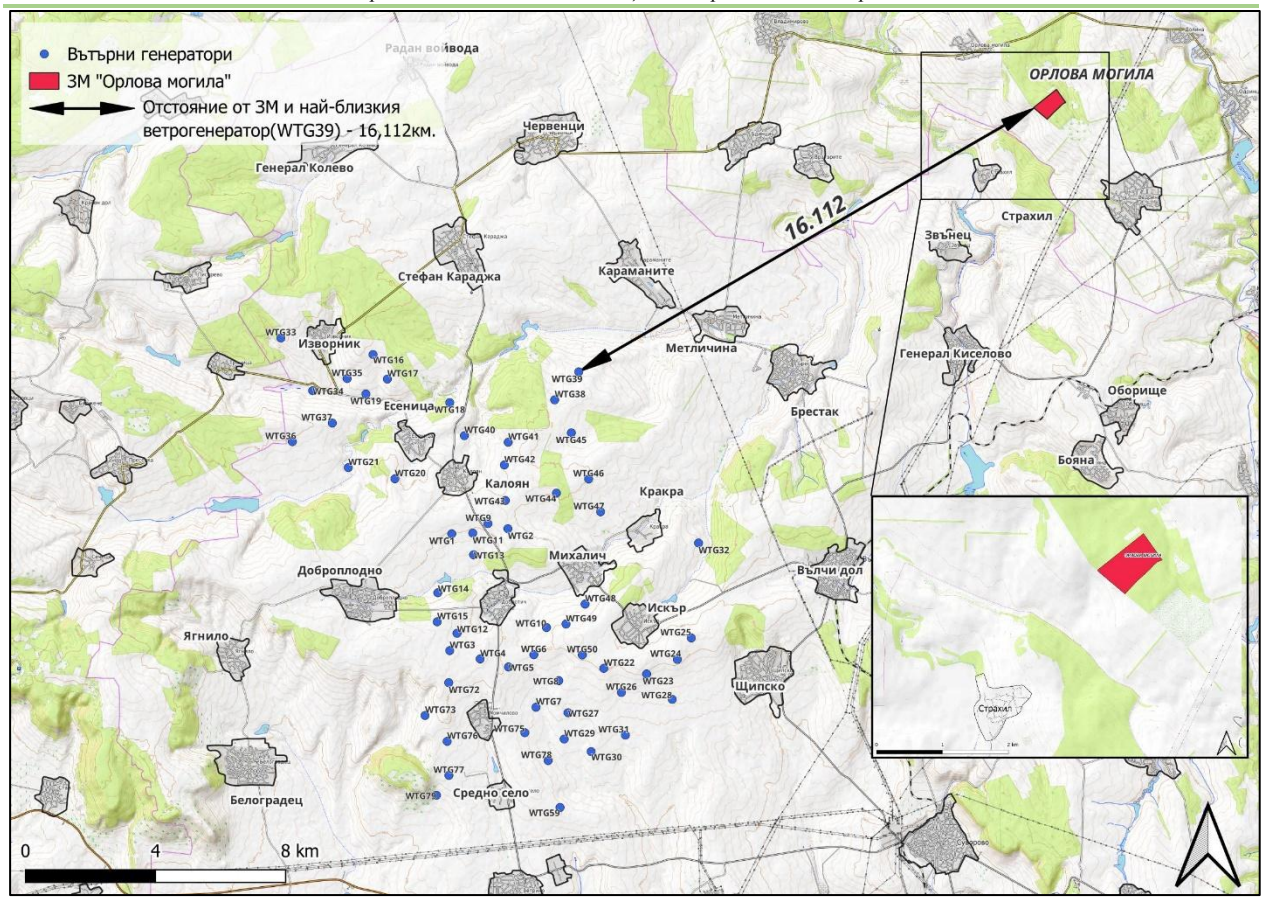

Фигура 46. *Местоположение на ЗМ „Орлова могила“, спрямо най-близко разположения ветрогенератор (WTG 39- с. Калоян, община Вълчи дол)*

Защитената територия, отстои на около 16 000 m североизточно, от най-близко разположения ветрогенератор *WTG39*, в ПИ № 35506.2.14, м. „Бостанлък“, с. Калоян, община Вълчи дол, част от инвестиционното предложение.

- **Защитена местност „Карстовия каньон Голямата Канара“ (Код в регистъра на ЗТ: 46)**, обявена със Заповед № 213 от 05.04.1979 г., бр. 35/1979 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 42.7 ха, и с цели на обявяване - опазване на карстов каньон, местообитание на белоопашат мишелов, египетски лешояд. Защитената територия е разположена в землището на с. Петров дол, Община Провадия, Област Варна – представена на следваща фигура.

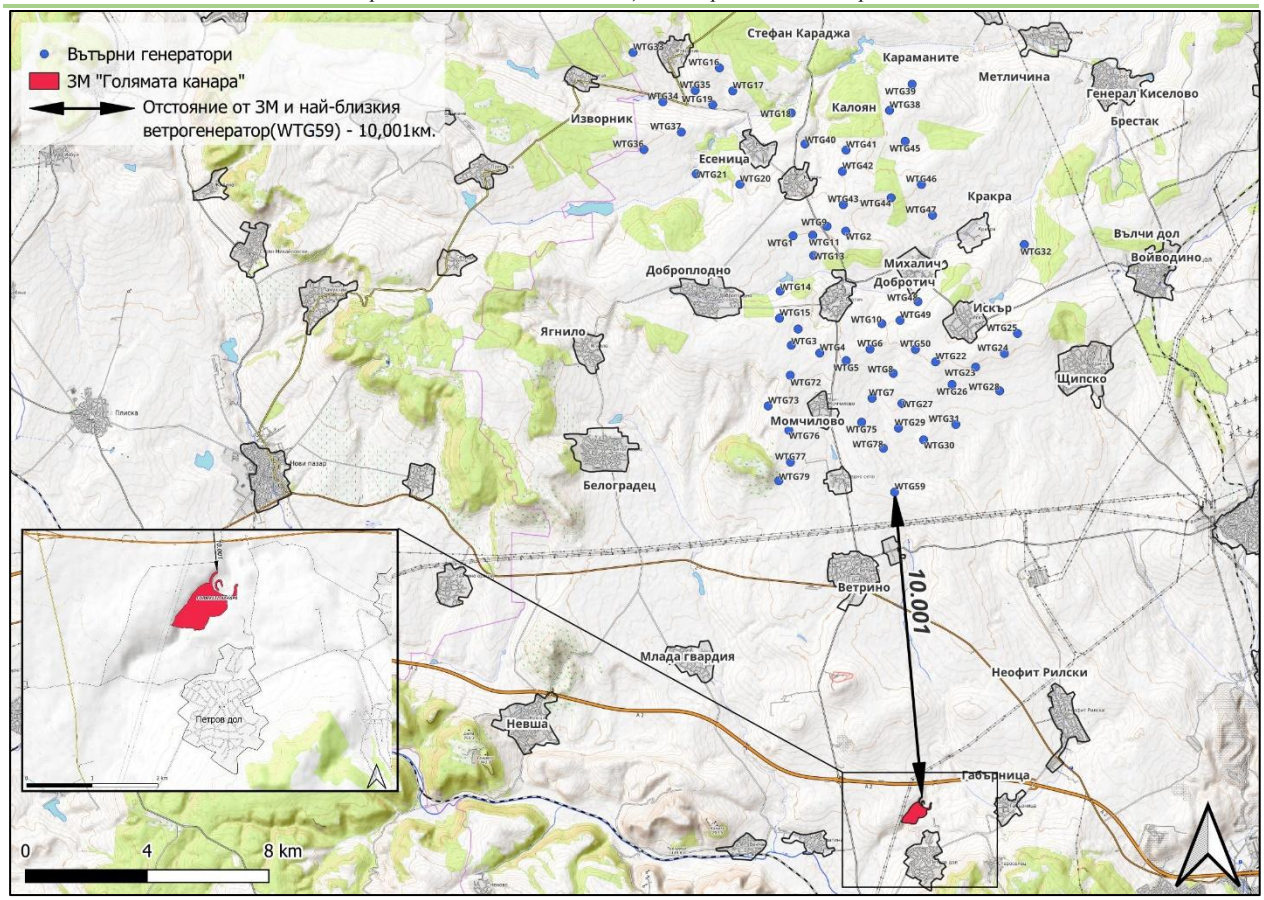

Фигура 47. *Местоположение на ЗМ „Карстовия каньон Голямата Канара“, спрямо най-близко разположения ветрогенератор (WTG 59- с. Средно село, община Ветрино)*

Защитената територия, отстои на около 10 000 m южно, от най-близко разположения ветрогенератор *WTG59*, в ПИ № 68480.18.145, м. „Конските гробища“, с. Средно село, община Ветрино, част от инвестиционното предложение.

- **Защитена местност „Голямо и малко було“ (Код в регистъра на ЗТ: 441)**, обявена със Заповед № РД-231 от 14.04.2006 г., бр. 40/2006 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 197.48 ха, и с цели на обявяване опазване на характерен ландшафт - варовикови скални венци и останки от древен скален манастир и опазване на застрашени и редки растителни и животински видове, сред които египетски лешояд, скален орел, бухал, белоопашат мишелов, орел змияр, козодой, борзеанов игловръх, български сърпец, картъловиден карамфил, тънкожилест пелин, както и на техните местообитания. Защитената територия е разположена в землището на с. Невша, община Ветрино, област Варна.

- **ЗМ „Пробития камък - Цар - Борисовия лопен“ (Код в регистъра на ЗТ: 575),** обявена със Заповед № РД-646 от 05.09.2006 г., бр. 85/2006 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 79.98 ха, обявена с цел запазването на територия с характерен ландшафт, включващ забележителни скални образувания, представляващи местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици (орел змияр, малък лешояд, скален орел, белоопашат мишелов, бухал, козодой), защитени животински (пъстър пор, горски сънливец, голям и малък подковонос, голям нощник, ръждив вечерник, кафяво прилепче) и растителни видове (Цар-Борисов лопен, голоосилесто коило, борзеанов игловръх, картъловиден карамфил) и техните местообитания, както и предоставяне на възможност за научни изследвания, образователна дейност и развитие на устойчив туризъм. Защитената територия е разположена в землището на с. Равна, община Провадия, област Варна – представена на следваща фигура.

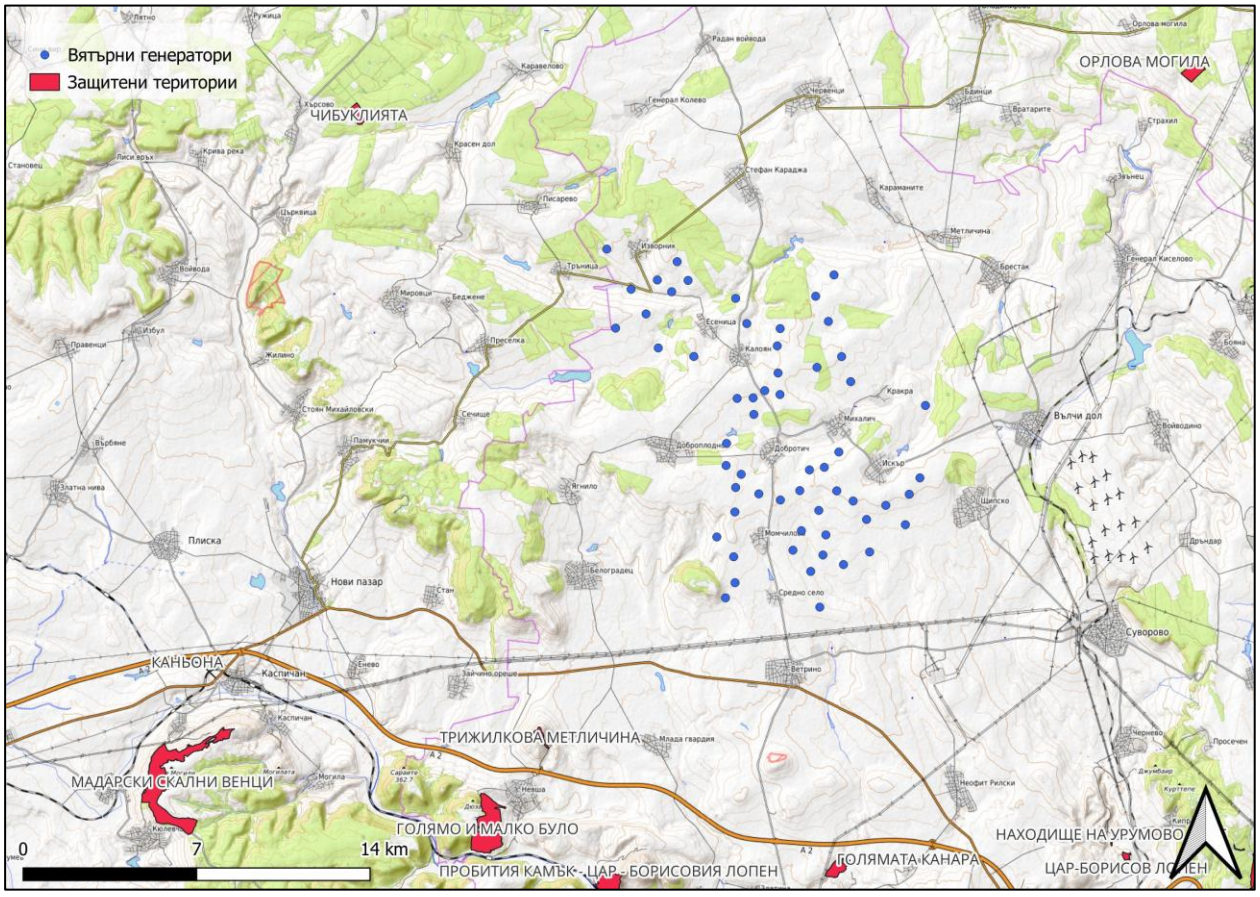

Фигура 48. *Местоположение на най-близко разположените защитени територии, обявени по реда на ЗЗТ, спрямо обектите на ИП (вятърни генератори)*

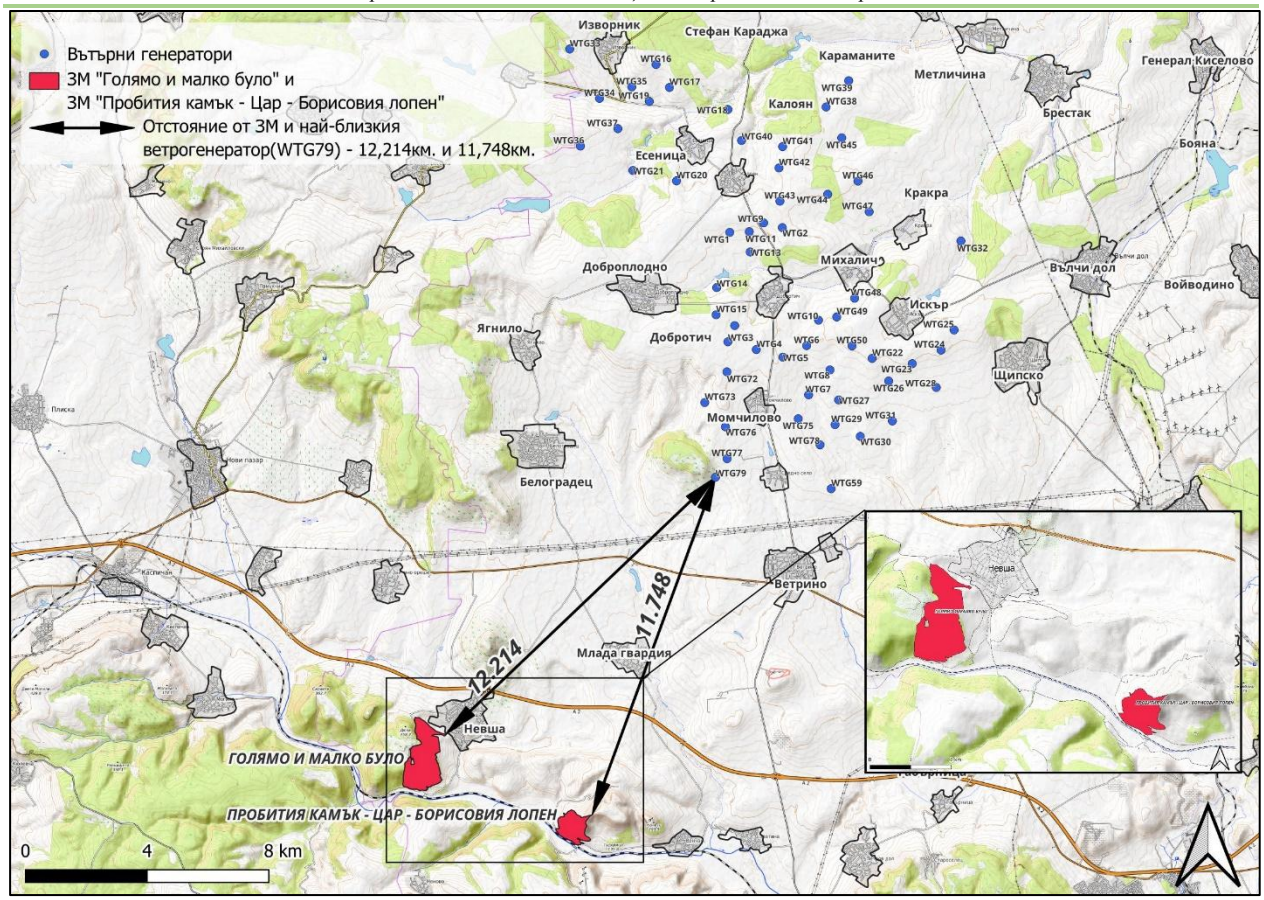

Фигура 49. *Местоположение на ЗМ „Голямо и малко було“ (1) и ЗМ “Пробития камък - Цар - Борисовия лопен“ (2), спрямо най-близко разположения ветрогенератор (WTG 79 - с. Средно село, община Ветрино)*

Най-близко разположените **защитени зони,** съгласно *Закона за биологичното разнообразие*, част от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, до инвестиционното предложение са, както следва:

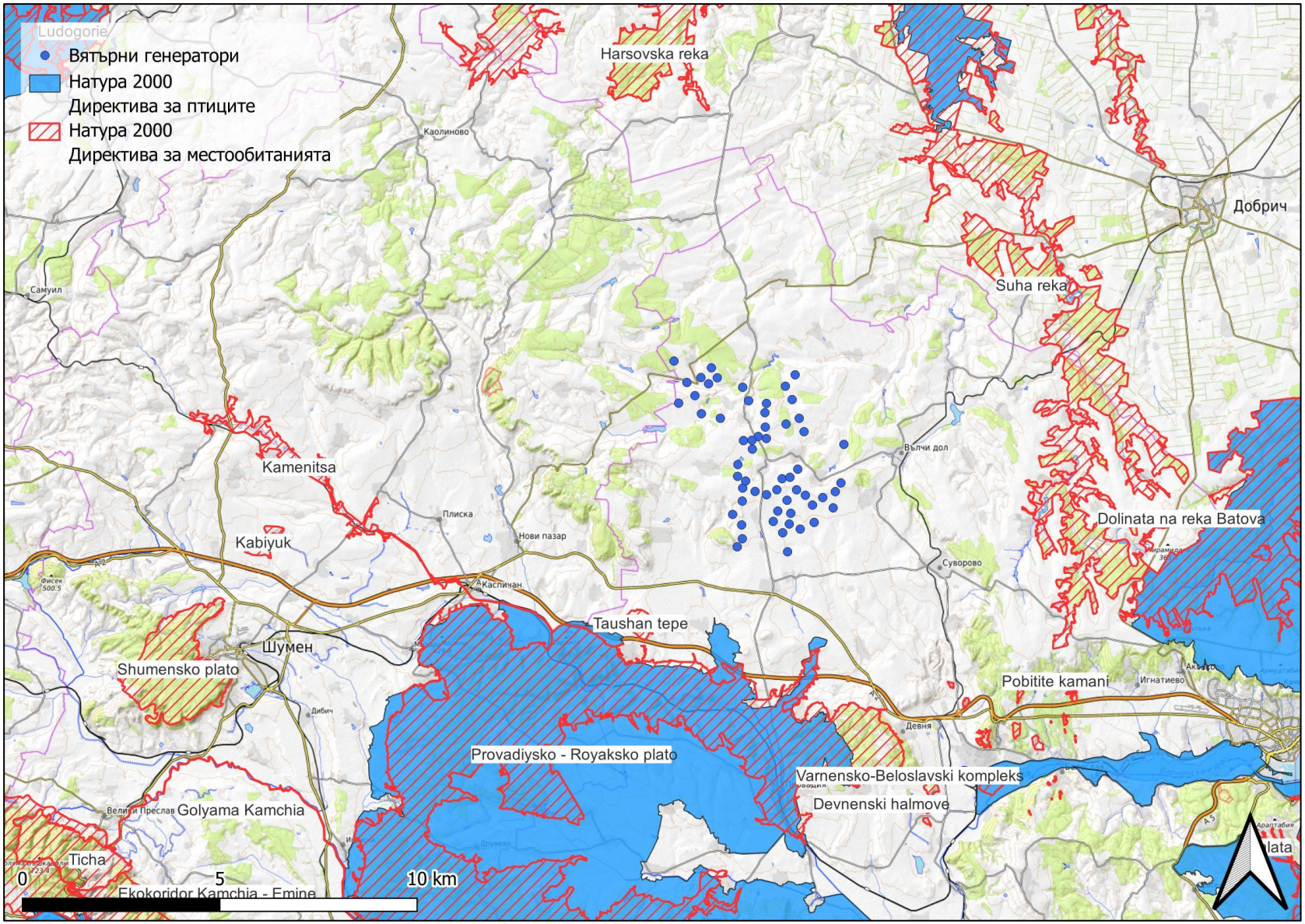

Фигура 50. *Местоположение на защитените зони част от екологичната мрежа Натура 2000, спрямо обектите на ИП*

- ***Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици:***
  - **Защитена зона с код BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“**

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-134 от 10 февруари 2012 г., изм. и доп. със Заповед № РД-84 от 28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.) на Министъра на околната среда и водите за опазване на дивите птици, определена съгласно изискванията на чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗБР. – отстояща на около 5 500 m южно, от най-близко разположения ветрогенератор, част от инвестиционното предложение, представена на следваща фигура.

Съгласно стандартния формуляр на защитената зона, тя е определена като е *тип А - Защитена зона по Директива за птиците.*

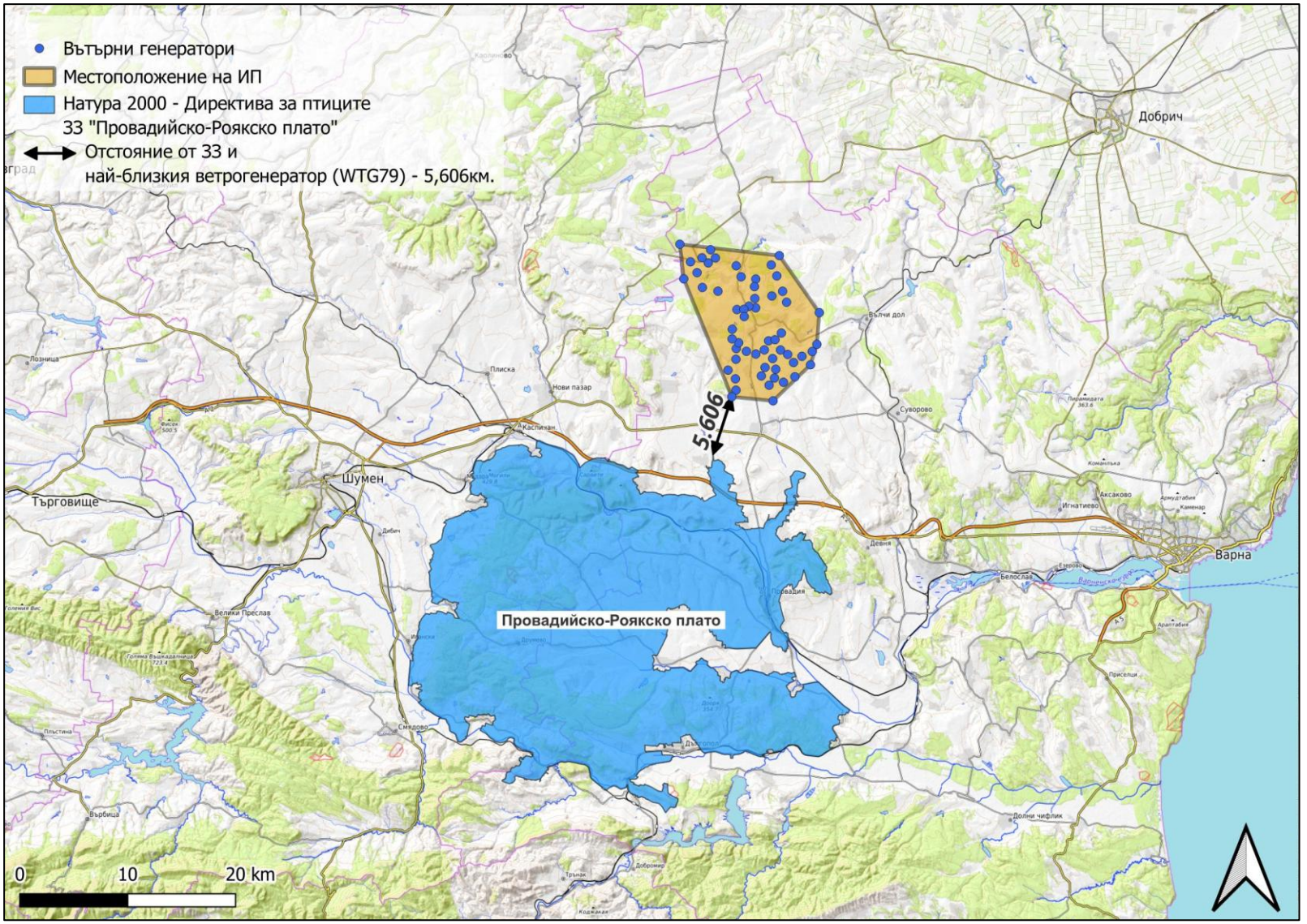

Фигура 51. *Местоположение на защитена зона с код BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“, спрямо обхвата на инвестиционното предложение*

Защитената зона е разположена изцяло в район Североизточен - BG33 (Код NUTS) в Континентален биогеографски район с площ 100 %, с площ 84031.5041 ха.

Защитената зона се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 от Заповедта за обявяване видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2 от Заповедта за обявяване, за които е необходимо за добряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона, се забраняват следните дейности:

- *премахването на характеристики на ландшафта (единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;*
- *залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;*
- *използването на пестициди и минерални торове в пасища;*
- *разкриването на нови и разширяването на площта на съществуващи кариери, рудници и мини с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;*
- *използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;*
- *косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.*

- ***Характеристика на защитената зона***

Провадийското и Роякското плато се намират в Източна България, между градовете Шумен и Провадия. На север и юг граничат съответно с река Провадийска и река Голяма Камчия, като в границите на мястото се включват и скалните масиви Невша - Венчан и Комунари. На запад достигат до селата Мадара и Благово, а на изток - до шосето с. Гроздьово - с. Бързица.

Районът е слабо населен с концентрация на селищата предимно по долините на ограничаващите го реки и по-малко във водосбора на река Главница. Половината от

територията на мястото е заета от смесени широколистни гори с чувствително преобладаване на цер (*Quercus cerris*) примесен с благун (*Quercus frainetto*), източен горун (*Quercus polycarpa*), обикновен габър (*Carpinus betulus*), келяв габър (*Carpinus orientalis*) и мъждрян (*Fraxinus ornus*) (*Бондев, 1991*). На няколко места в района са разпръснати скални масиви, обособени в комплекси.

В района на Провадийско-Роякското плато са установени 160 вида, от които 36 са включени в Червената книга на България. От срещащите се видове 68 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 19 вида, в SPEC3 - 45 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 52 вида, включени в приложение 2 на *Закона за биологичното разнообразие*, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 49 са вписани също в приложение I на Директива 2009/147/ЕИО.

По класове земно покритие, площта на защитената зона се разпределя в следните групи, съгласно следващата таблица:

Таблица 14. *Разпределение на площта на защитената зона по класове земно покритие*

Класове Земно покритие	***% Покритие***	***Код EUNIS***
Негорски площи, заети с растителни видове (включително градини, лозя, трайни насаждения)	3.0	N21
Иглолистни гори	0	N17
Сухи ливади, степи	8.0	N09
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	5.0	N23
Широколистни листопадни гори	30.0	N16
Обширни зърнени култури	39.0	N12
Други обработваеми земи	1.0	N15
Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	1.0	N06
Мочурища, блата	0	N07
Равнини, шубраци	5.0	N08
Вътрешните скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	0	N22
Смесени гори	0	N19
Общо покритие:	**100**	

В актуализираният стандартния формуляр за защитената зона, като обекти на охрана в границите на защитената зона не са включени природни местообитания попадащи в Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС.

- ***Връзка на обекта със защитени територии на национално и международно ниво***

На територията на защитената зона попадат пет защитени територии, съгласно ЗЗТ и по данни от актуализирания стандартен формуляр на защитената зона. През 1997 г., територията е обявена от *BirdLife International* за Орнитологично важно място.

Таблица 15. *Защитени територии и ОВМ, попадащи в обхвата на защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“*

КОД	***Име***	***Категория***	***Т***	***%***
BG06	СЛАВЕЙКОВА ГОРА	Защитена местност	+	0.1
BG06	РОЯШКА СКАЛА	Защитена местност	+	0.0086
BG06	СНЕЖАНСКА КОРИЯ	Защитена местност	+	0.1
BG06	ВОДЕНИЦИТЕ	Защитена местност	+	0.1
BG06	ГОЛЯМАТА КАНАРА	Защитена местност	+	0.039
ДРУГИ	ОВМ	Друго международно значение	=	100.00

- ***Видове птици предмет на опазване в защитената зона***

Съгласно заповедта за обявяване на зоната (*Заповед № РД-134 от 10 февруари 2012 г. на Министъра на околната среда и водите*), предмет на опазване в границите ѝ са следните видове птици по чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР и 8 вида по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР.

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Сив жерав (*Grus grus*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*).

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенез) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Степен орел (*Aquila nipalensis*).

- **Защитена зона с код BG0002048 „Суха река“**

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-134 от 10 февруари 2012 г., изм. и доп. със Заповед № РД-853 от 15.11.2007 г. (ДВ, бр. 100/2007 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-84 от 28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013) на Министъра на околната среда и водите за опазване на дивите птици, определена съгласно изискванията на чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗБР. – отстояща на около 20 000 m южно, от най-близко разположения ветрогенератор, част от инвестиционното предложение, представена на следваща фигура.

Съгласно стандартния формуляр на защитената зона, тя е определена като е тип А - Защитена зона по Директива за птиците.

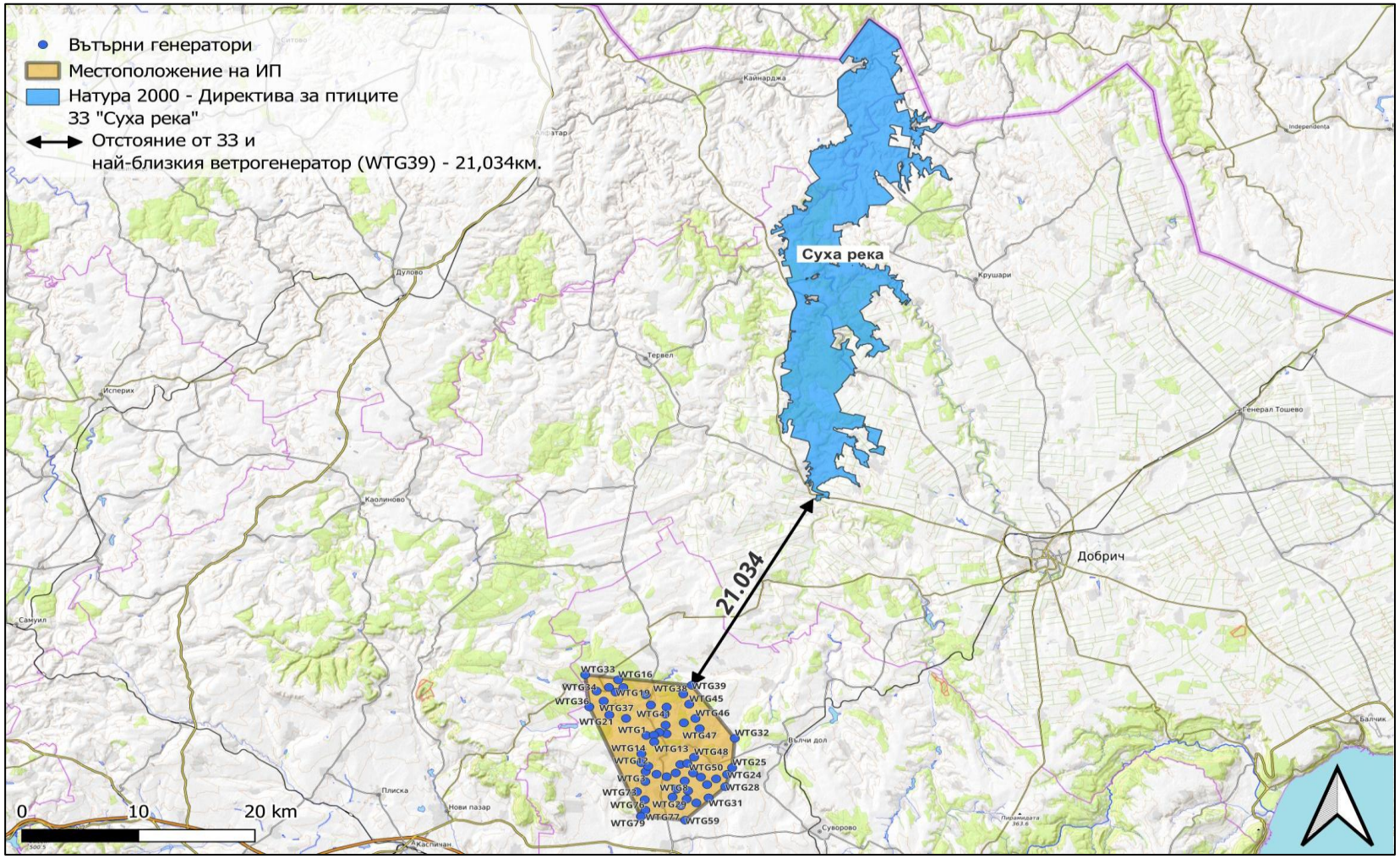

Фигура 52. *Местоположение на защитена зона с код BG0002048 „Суха река“, спрямо обхвата на инвестиционното предложение*

Защитената зона е разположена в район Североизточен - BG33 (Код NUTS) и Сверен-централен - BG32 (Код NUTS), в континентален биогеографски район с площ 24.3 % и черноморски биогеографски район с площ 75.7 %, с площ от 25 437.7861 ha.

- ***Характеристика на защитената зона***

Защитената зона обхваща долината на Суха река с прилежащите ѝ суходолия, скали и скални венци по склоновете. Разположена е в Добруджа, северно от Добрич и обхваща участъка от село Карапелит на юг до село Краново на север. Реката почти изцяло се губи в карстовия терен. Между селата Ефрейтор Бакалово и Брестница тя преминава в язовир с дължина 7- 8 km. Хълмовете по суходолието са обрасли с дъбови гори, по-рядко само от цер (*Quercus cerris*), по-често смесени гори от цер и келяв габър (*Carpinus orientalis*), на места с мъждрян (*Fraxinus ornus*). Скалите и скалните венци са предимно варовикови и със средна височина около 20 m, с множество ниши, корнизи и малки пещери.

- **Предмет и цели на защитена зона съгласно чл. 8, ал. 1, т.2 на ЗБР:**
  - Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
  - Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
  - Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Съгласно *Заповед № РД-853 от 15 ноември 2007 г. на МОСВ*, защитената зона е обявена за постигане следните цели:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 от заповедта птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитанията на посочените в т. 2 от заповедта видове птици за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В същата заповед и тази за изменението и допълнението ѝ, са посочени и следните дейности, които се забраняват в границите на защитената зона:

- *разораването и залесяването на ливади, пасища и мери;*

- *премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) в земеделските земи;*
- *извършването на дейности, свързани с отводняване или пресушаване на мочурища и естествени водни обекти;*
- *подмяната на крайречните гори от местни дървесни видове с неместни такива на разстояние до 50 м от границите на водните обекти;*
- *използването на неселективни средства за борба с вредителите по горите;*
- *депонирането и временното съхранение на опасни отпадъци;*
- *скалното катерене през размножителния период на птиците (февруари-август);*
- *практикуването на делта и парапланеризъм;*
- *използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;*
- *косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.*

По класове земно покритие, площта на защитената зона се разпределя в следните групи, съгласно следващата таблица:

Таблица 16. *Класове земно покритие в защитената зона*

Класове Земно покритие	***% Покритие***	***Код EUNIS***
Равнини, шубраци	1.0	N08
Вътрешните скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	0	N22
Изкуствен горски монокултури (напр. насаждения от тополи или екзотични дървета)	9.0	N20
Широколистни листопадни гори	32.0	N16
Обширни зърнени култури	36.0	N12
Негорски площи, заети с растителни видове (включително градини, лозя, трайни насаждения)	3.0	N21
Смесени гори	0	N19
Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	0	N06
Сухи ливади, степи	16.0	N09
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	2.0	N23
Други обработваеми земи	1.0	N15
Общо покритие:	**100**	

В актуализираният стандартния формуляр за защитената зона, като обекти на опазване в границите на защитената зона, не са включени природни местообитания попадащи в Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС.

- ***Връзка на обекта със защитени територии на национално и международно ниво***

В обхвата на защитената зона попадат три защитени територии, съгласно ЗЗТ и по данни от актуализирания стандартен формуляр на зоната, посочени в следващата таблица. През 1997 г., територията е обявена от *BirdLife International* за Орнитологично важно място.

Таблица 17. *Защитени територии и ОВМ в обхвата на защитена зона BG0002048 „Суха река“*

КОД	Име	Категория	Т	%
BG03	ВРАТАТА	Природна забележителност	+	0.009
BG06	СУХА РЕКА	Защитена местност	+	9.1
BG03	ПЕЩЕРАТА	Природна забележителност	+	0.033
ДРУГИ	ОВМ	Друго международно значение	=	100.00

Уязвимост на зоната

Суха река е заобиколена от земеделски земи и е частично изолирана от други територии поддържащи подобни местообитания. Поради наличие на селища по границите на мястото достъпа до определени части от него е силно улеснен.

Територията е чувствителна към дейности причиняващи безпокойство на птиците, особено на гнездящите по скалите Такива са скалното катерене, иманярството и туристически дейности през гнездовия период. Ловът и бракониерството също водят до безпокойство на птиците. През 1997 г. територията е обявена от *BirdLife International* за Орнитологично важно място. През 1998 г. става част от КОРИНЕ място, поради европейското и значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. Защитена зона, граничи със защитена зона част от екологичната мрежа Натура 2000 в Румъния.

- **Видове птици предмет на опазване в защитената зона**

Съгласно заповедта за обявяване на зоната (*Заповед № РД-853/15.11.2007 на Министъра на околната среда и водите*), предмет на опазване в зоната са следните видове птици по чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР и 8 вида по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР.

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 3 от *Закона за биологичното разнообразие:*

Розов пеликан *(Pelecanus onocrotalus),* Къдроглав *пеликан(Pelecanus crispus),* Малка бяла *чапла(Egretta garzetta),* Черен щъркел *(Ciconia nigra),* Бял щъркел *(Ciconia ciconia),* Бяла лопатарка *(Platalea leucorodia),* Червеногуша гъска *(Branta ruficollis),* Ръждив ангъч *(Tadorna ferruginea),* Белоока потайница *(Aythya nyroca),* Осояд *(Pernis apivorus),* Черна каня *(Milvus migrans),* Червена каня *(Milvus milvus),* Белоопашат морски орел *(Haliaeetus*

albicilla), Египетски лешояд *(Neophron percnopterus)*, Орел змияр *(Circaetus gallicus),* Тръстиков блатар *(Circus aeruginosus),* Полски блатар *(Circus cyaneus),* Степен блатар *(Circus macrourus),* Ливаден блатар *(Circus pygargus),* Късопръст ястреб *(Accipiter brevipes),* Белоопашат мишелов *(Buteo rufinus),* Малък креслив орел *(Aquila pomarina)*, Голям креслив орел *(Aquila clanga),* Царски орел *(Aquila heliaca),* Малък орел *(Hieraaetus pennatus)*, Орел рибар *(Pandion haliaetus),* Вечерна ветрушка *(Falco vespertinus),* Малък сокол *(Falco columbarius),* Сокол скитник *(Falcoperegrinus),* Голяма пъструшка *(Porzana porzana),* Средна пъструшка *(Porzana parva),* Малка пъструшка *(Porzana pusilla),* Ливаден дърдавец *(Crex crex),* Сив жерав *(Grus grus),* Турилик *(Burhinus oedicnemus),* Бухал *(Bubo bubo),* Козодой *(Caprimulgus europaeus),* Синявица *(Coracias garrulus),* Сив кълвач *(Picus canus),* Сирийски пъстър кълвач *(Dendrocopos syriacus),* Среден пъстър кълвач *(Dendrocopos medius),* Дебелоклюна чучулига *(Melanocorypha calandra)*, Късопръста чучулига *(Calandrella brachydactyla)*, Горска чучулига *(Lullula arborea),* Полска бъбрица *(Anthus campestris),* Ястребогушо коприварче *(Sylvia nisoria),* Червеногърба сврачка *(Lanius collurio)*, Черночела сврачка *(Lanius minor),* Градинска овесарка *(Emberiza hortulana).*

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Голям корморан *(Phalacrocorax carbo)*, Голям ястреб *(Accipiter gentilis),* Малък ястреб *(Accipiter nisus),* Обикновен мишелов *(Buteo buteo),* Северен мишелов *(Buteo lagopus),* Черношипа ветрушка *(Falco tinnunculus)*, Орко *(Falco subbuteo),* Черноопашат крайбрежен бекас *(Limosa limosa).*

- **Защитена зона с код BG0002039 „Хърсовска река“**

Защитената зона е обявена със Заповед № 767/28.10.2008 г. (ДВ, бр.102/2008 г.) изм. и доп. със Заповед № РД-74 от 28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.) на Министъра на околната среда и водите за опазване на дивите птици, определена съгласно изискванията на чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗБР. – отстояща на около 31 000 m северно, от най-близко разположения ветрогенератор, част от инвестиционното предложение – ***Фигура 46***.

Съгласно стандартния формуляр на защитената зона е тип А - Защитена зона по Директива за птиците.

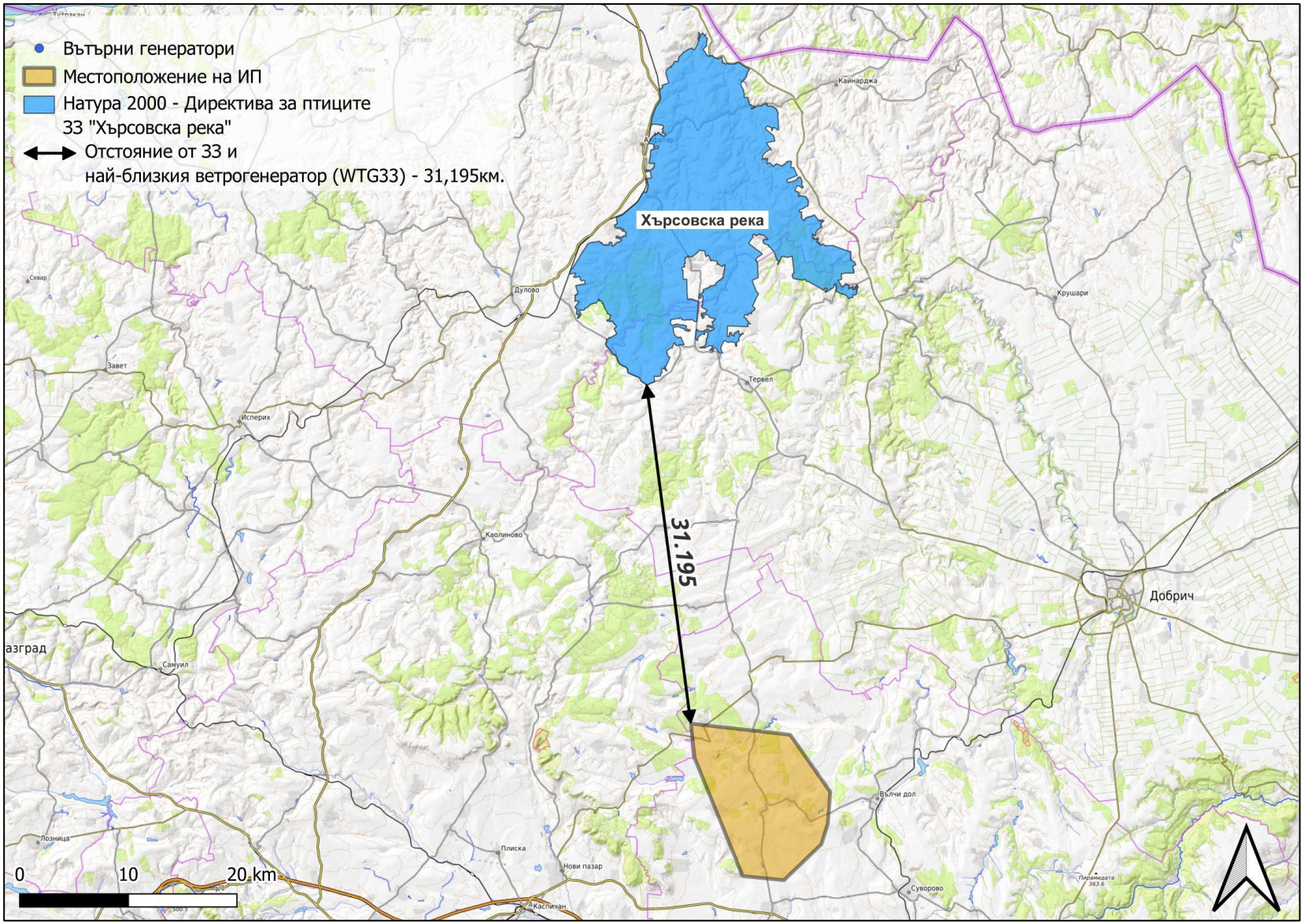

Фигура 53. *Местоположение на защитена зона с код BG0002039 „Хърсовска река“, спрямо обхвата на инвестиционното предложение*

Защитената зона е разположена в район Североизточен - BG33 (Код NUTS) и Северен-централен - BG32 (Код NUTS, Level 2), в континентален биогеографски район с площ 100 %, с площ от 35 428.627 ha.

Характеристика на защитената зона

Скалисто суходолие на Хърсовска река, разположено в Добруджа, югоизточно от град Силистра. На север достига до с. Войново, на юг до с. Безмер, като обхваща и суходолието на изток от село Попрусаново до село Средище. Мястото представлява суха речна долина, където водите се губят в карстовия терен. Значителна част от суходолието, главно по хълмовете, е покрита с първични дъбови гори от цер (*Quercus cerris*), на места примесени с граница (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*). Речното корито е обрасло със смесени гори от обикновен габър (*Carpinus betulus*)и полски клен (*Acer campestre*), а на места и с вторични гори и храсталаци от келяв габър (*Carpinus orientalis*), както и изкуствени тополови насаждения. Ливадите по суходолието са обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichantium ischaemum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*) и др. и по-рядко с мезоксеротермна растителност (*Бондев, 1991*).

В района на Хърсковска река са установени над 109 вида птици, от които 23 са вписани в Червената книга на България. От срещащите се видове 47 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 е включен 1 вид, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 15 вида, в SPEC3 - 45 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 31 вида, включени в приложение 2 на *Закона за биологичното разнообразие*, за които се изискват специални мерки за защита.

- ***Заплахи за защитената зона***

Хърсовска река е заобиколена от земеделски земи и е частично изолирана от други територии поддържащи подобни местообитания, с изключение на ОВМ “Лудогорие”. Поради наличие на селища по границите на мястото достъпа до определени части от него е силно улеснен. Територията е чувствителна към дейности причиняващи безпокойство на птиците, особено на тези гнездящи по скалите – скално катерене, делта- и парапланеризъм, иманярство, както и туристически дейности през гнездовия период. Ловът и бракониерството също водят до безпокойство на птиците.

Защитената зона е обявена с цел:

- *опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 от Заповедта за обявяване видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;*
- *възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2 от Заповедта за обявяване, за които е необходимо за добряване на природозащитното им състояние.*

В границите на защитената зона, се забраняват следните дейности:

- *премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) при ползването на земеделските земи като такива;*
- *залесяването на ливади, пасища, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;*
- *използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;*
- *намаляването площта на крайречните гори от местни дървесни видове.*
- *използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;*
- *косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.*

По класове земно покритие, площта на защитената зона се разпределя в следните групи, съгласно следващата таблица:

Таблица 18. *Класове земно покритие в защитената зона*

Класове Земно покритие	***% Покритие***	***Код EUNIS***
Сухи ливади, степи	9.0	N09
Широколистни листопадни гори	50.0	N16
Обширни зърнени култури	33.0	N12
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	3.0	N23
Вътрешните скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	0	N22
Други обработваеми земи	1.0	N15
Равнини, шубраци	1.0	N08
Негорски площи, заети с растителни видове (включително градини, лозя, трайни насаждения)	3.0	N21
Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	0	N06
Изкуствен горски монокултури (напр. насаждения от тополи или екзотични дървета)	9.0	N20
Общо покритие:	**100**	

В актуализираният стандартния формуляр за защитената зона, като обекти на охрана в границите на защитената зона не са включени природни местообитания попадащи в Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС.

- ***Връзка на обекта със защитени територии на национално и международно ниво***

На територията на защитената зона попадат три защитени територии, съгласно ЗЗТ и по данни от актуализирания стандартен формуляр на защитената зона. През 1997 г., територията е обявена от *Bird Life International* за Орнитологично важно място.

Таблица 19. *Защитени територии и ОВМ в обхвата на защитена зона BG0002039 „Хърсовска река“*

КОД	Име	Категория	Т	%
BG03	МАЛЪК КАНАЛГЪОЛ	Природна забележителност	+	1.0
ДРУГИ	ОВМ	Друго международно значение	=	100.00

- ***Видове птици предмет на опазване в защитената зона***

Съгласно заповедта за обявяване на зоната (*Заповед № 767/28.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите*), предмет на опазване в зоната са следните видове птици по чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР и 8 вида по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР.

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).

Видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенез) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

- ***Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания, и местообитанията на дивата флора и фауна:***
  - **Защитена зона с код BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“**, обявена със Заповед № РД-988 от 10.12.2020 г., бр. 6/2021 г. на Държавен вестник, отстояща на около 7 500 m южно, от имотите предмет на инвестиционното предложение, представена на следваща фигура.

Съгласно стандартния формуляр на защитената зона е тип B - Защитена зона по Директива за хабитатите.

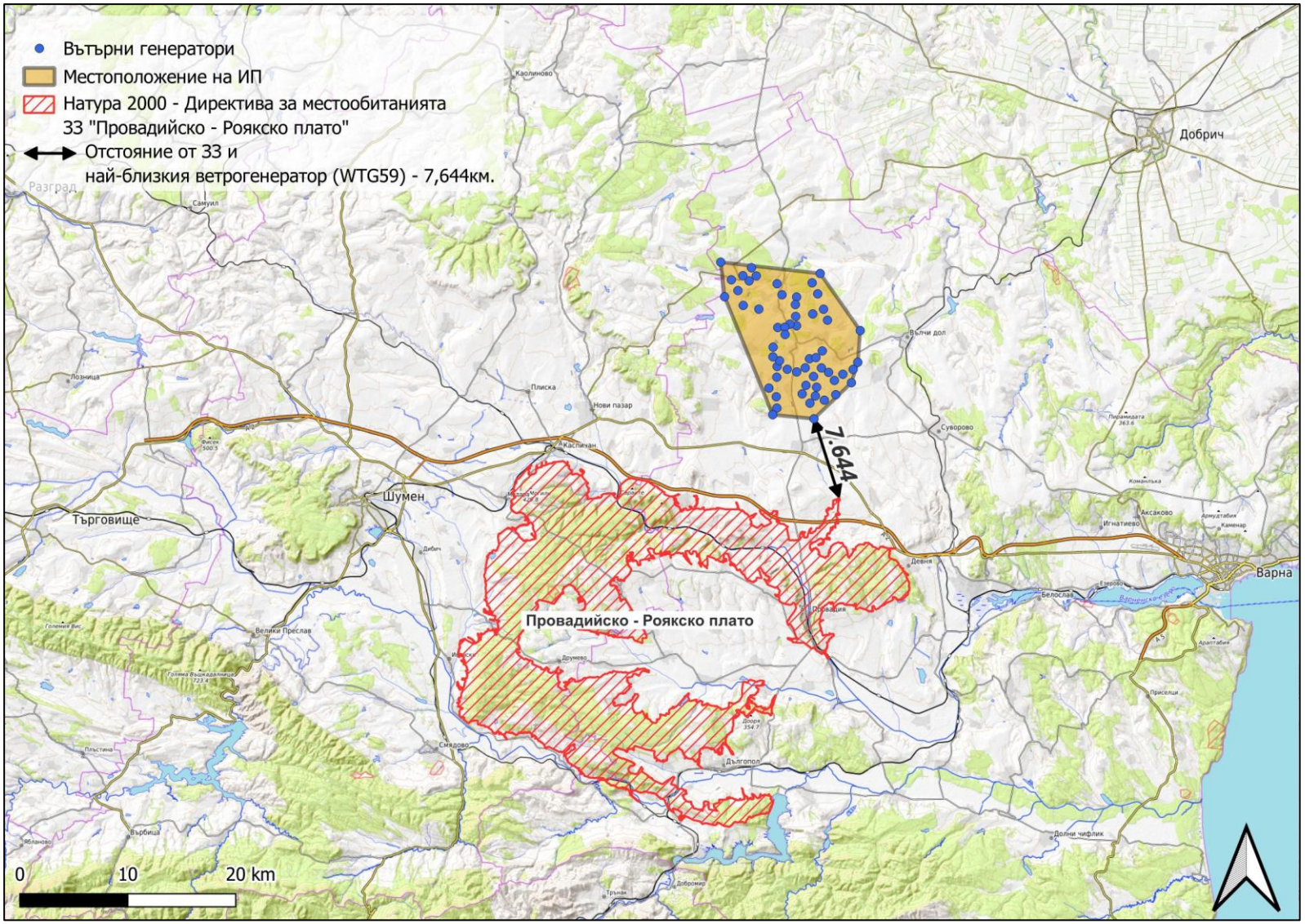

Фигура 54. *Местоположение на защитена зона с код BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, спрямо обхвата на инвестиционното предложение*

Защитената зона е разположена в район Североизточен - BG33 (Код NUTS), в континентален биогеографски район с площ 100 %, с площ от 50 158.567 ha.

- ***Характеристика на защитената зона***

Защитената зона, обхваща долината на Суха река с прилежащите ѝ суходолия, скали и скални венци по склоновете. Разположена е в Добруджа и обхваща участъка от най-южните ръкави на реката, между селата Изгрев и Калиманци на юг и до село Краново на север. Реката почти изцяло се губи в карстовия терен. Между селата Ефрейтор Бакалово и Брестница тя преминава в язовир с дължина 7-8 км. Хълмовете по суходолието са обрасли с дъбови гори, по-рядко само от цер (*Quercus cerris*), по-често смесени гори от цер и келяв габър (*Carpinus orientalis*) и мъждрян (*Fraxinus ornus*).

По класове земно покритие, площта на защитената зона се разпределя в следните групи, съгласно следващата таблица:

Таблица 20. *Класове земно покритие в защитената зона*

Класове Земно покритие	*% Покритие*	*Код EUNIS*
Обширни зърнени култури	12.0	N12
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	3.0	N23
Широколистни листопадни гори	71.0	N16
Сухи ливади, степи	3.0	N09
Влажни ливади, пасища	11.0	N10
Общо покритие	**100**	

В заповедта за обявяване на защитената зона, са включени 16 типа природни местообитания, предмет на опазване в границите ѝ, попадащи в Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС, посочени в следващата таблица:

Таблица 21. *Природни типове местообитания, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

Код	**Пр.**	**Природно местообитание**	**Покритие (ha), по данни от СДФ**
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*	59.74
6210	*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)	780.89
6240	*	Субпанонски степни тревни съобщества	4153.85
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	18.05
8210		Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	337.61

8310		Неблагоустроени пещери	40 бр.
9150		Термофилни букови гори *(Cephalanthero-Fagion)*	616.22
9180	*	Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове	838.56
91E0	*	Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)*	122.98
91G0	*	Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*	2036.69
91H0	*	Панонски гори с *Quercus pubescens*	661.59
91I0	*	Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp.*	568.58
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	6186.69
91S0	*	Западнопонтийски букови гори	132.99
91W0		Мизийски букови гори	23.03
91Z0		Мизийски гори от сребролистна липа	1011.13
***приоритетно природно местообитание**			

- **Местообитания на целеви животински видове, предмет на опазване в защитената зона**

В Заповедта за обявяване на защитената зона, като предмет на опазване, са включени и местообитанията на следните животински видове, посочени в следващите таблици:

Таблица 22. *Бозайници (без прилепи), предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС								
КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Popул.	Популация		Оценка			
			Мин.	Макс.	Popул.	Опазв.	Изолир.	Цял. Оц.
1335	*Spermophilus citellus* Лалугер	p	5 colonies	6 colonies	C	C	C	B
2609	*Mesocricetus newtoni* Добруджански (среден) хомяк	p	-	-	C	B	C	B
1355	*Lutra lutra* Видра	p	5i	10i	C	B	C	B
2635	*Vormela peregusna* Пъстър пор	p	1 localities	1 localities	C	B	C	A
2633	*Mustela eversmanii* Степен пор	p	-	-	C	B	C	A
*localities-находища, *colonies-колонии								

Таблица 23. *Видове прилепи, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

ПРИЛЕПИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС								
КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Popул.	Популация		Оценка			
			Мин.	Макс.	Popул.	Опазв.	Изолир.	Цял. Оц.
1316	Дългопръст нощник *Myotis capaccinii*	p	101 i	250 i	C	B	C	C
1307	Остроух нощник *Myotis blythii*	p	101 i	250 i	C	B	C	B
1321	Трицветен нощник *Myotis emarginatus*	p	11 i	50 i	C	B	C	B
1324	Голям нощник	r	2000 i	4000 i	C	B	C	A

	Myotis myotis							
1302	Подковонос на Мехели *Rhinolophus mehelyi*	p	11 i	50 i	C	B	C	C
1303	Малък подковонос *Rhinolophus hipposideros*	p	51 i	100 i	C	B	C	C
1304	Голям подковонос *Rhinolophus ferrumequinum*	p	101 i	250 i	C	B	C	B
1305	Южен подковонос *Rhinolophus euryale*	p	51 i	100 i	C	B	C	B
1310	Дългокрил прилеп *Miniopterus schreibersii*	p	200 i	1000 i	C	B	C	C
1323	Дългоух нощник *Myotis bechsteinii*	p	266 i	532 i	C	B	C	A
1308	Широкоух прилеп *Barbastella barbastellus*	p	167 i	262 i	C	B	C	C

Таблица 24. *Видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС								
КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Популация	Популация		Оценка			
			Мин.	Макс.	Популация	Опазване	Изолиране	Цялостна Оценка
1188	*Bombina bombina* Червенокоремна бумка	p	localities	localities	C	B	C	A
1171	*Triturus karelinii* Голям гребенест тритон	P	localities	localities	C	A	B	B
5194	*Elaphe sauromates* Пъстър смок	p	localities	localities	C	A	C	B
1220	*Emys orbicularis* Обикновена блатна костенурка	p	localities	localities	C	A	C	A
1219	*Testudo graeca* Шипобедрена костенурка	p	1 localities	1 localities	C	B	C	A
1217	*Testudo hermanni* Шипоопашата костенурка	p	8 localities	8 localities	C	A	C	A

Таблица 25. *Видове риби, предмет на опазване в ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС								
КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Популация	Популация		Оценка			
			Мин.	Макс.	Популация	Опазване	Изолиране	Цялостна Оценка
5265	*Barbus bergi* Приморска мряна	p	167 i	262 i	B	A	C	A
1149	*Cobitis taenia* Обикновен щипок	p	117143 i	117143 i	C	B	C	B

Таблица 26. *Видове безгръбначни, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“*

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС								
КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна Популация	Популация		Оценка			
			Мин.	Макс.	Популация	Опазване	Изолиране	Цялостна Оценка
1088	*Cerambyx cerdo* Обикновен сечко	p	167781 i	247561 i	C	B	C	B
1083	*Lucanus cervus* Брумбар рогач	p	201591 i	396567 i	C	B	C	B
6199	*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria* *Четириточкова меча пеперуда	p	20237 i	37236 i	C	A	C	A
1089	*Morimus funereus* Буков сечко	p	226527 i	263120 i	C	C	C	C
1087	*Rosalia alpina* Алпийска розалия	p	-	-	C	B	B	B

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

ИП не засяга площи на защитени зони и защитени територии.

Оценка на въздействието върху най-близките защитени територии, ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Съгласно писмо на директора на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г. територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл.1, ал.2 от Наредбата за ОС, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 от същата, и подлежи на процедура по оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР.

Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони (BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на дивите птици – на около 5,5 км от най-близко разположения ветрогенератор, BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на природните местообитания – на около 7,5 км от най-близко разположения ветрогенератор, BG0002048 „Сухата река“ за опазване на дивите птици – на около 20 км от най-близко разположения ветрогенератор, BG0002039 „Хърсовска река“ за опазване на дивите птици – на около 31 км от най-близко разположения ветрогенератор) е, че инвестиционното предложение, има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните.

В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен ДОСВ, в който ще бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони, при съобразяване на изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата за ОС и на изискванията, посочени в цитираното по-горе писмо на директора на РИОСВ-Варна:

1. В анотацията на ДОСВ, ще бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС;

2. При описанието на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процеса на разработване и одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи ще се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ветрогенератори на локално ниво (землище, община, територията, затворена между защитените зони), и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Ще се представят реални сравними изчисления, които ще бъдат анализирани поотделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект;

3. Към ДОСВ ще се представи картен материал в определен мащаб и/или таблици с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо защитени зони за опазване на дивите птици BG0002038, BG0002048, BG0002039 и BG0000104 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, както и най-близо разположените елементи на ландшафта – биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл.30 от ЗБР.

4. В ДОСВ ще бъдат разгледани следните възможни въздействия:

- пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на защитените зони;
- пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;
- отделно и подробно ще бъде разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони, като особено внимание ще се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от разреди Гъскоподобни, Пеликаноподолни, Щъркелоподобни, Соколоподобнии и Врабчоподобни и други уязвими към реализацията на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинг на прилепите – видов състав и количество на прелитащите видове (видове с особена важност – застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост на всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетната, есенна миграция, зимуване, гнездене); статус на пребиваване и сезонна динамика (гнездене, миграция, зимуване,

скитане/линеене); поведение на птиците – за всеки вид по отделно (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на придвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на придвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори);

- влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможни изменения като допринасяне за създаване на миграционни бариери след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.;

5. При оценка на въздействието ще се отчете кумулативният ефект, свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл.23, ал.2, т.2 от Наредбата за ОС, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите инвестиционни предложения/планове, програми, проекти с подробен характер. Кумулативният ефект ще бъде ясно оценен и ще бъде разграничен на няколко нива – локално /засегнати имоти и землища, местно – община/и и регионално - територия, затворена между защитените зони/, по фронта на миграция от територията използвана от мигриращите птици през СИ България За риска от сблъсък ще бъде използван модел за количествена оценка на потенциалната добавъчна смъртност при реализацията на ИН.

6. Ще се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ветрогенераторите и съпътстващите ги елементи.

7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие ще се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в защитените зони, които Възложителят на ИП ще изпълни и които ще са измерими и контролируеми. Към всяка мярка ще се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките ще бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които се идентифицират в аналитичната част на ДОСВ.

8. При разглеждане на алтернативи за реализацията на ИП, същите ще изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Ще се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи, като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост ще се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и алтернативи за отпадане на ветрогенератори и др.

При определянето на степента на въздействие на обекта ще бъдат използвани количествени оценки на очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитанията (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки ще бъдат разгледани и в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху предмета на опазване в защитените зони ще се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП.

Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ ще бъдат съобразени с:

- Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.);
- Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи;
- Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на инвестиционни предложения/планове, проекти, програми върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите (https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/).

Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, ще бъдат представени под формата на доклади, които ще бъдат приложени към ДОСВ.

Оценката ще бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС, като най-малко един от тях ще бъде с компетенции в областта на зоологията.

Ще се използва актуалната информация - за предмета и целите на опазване в защитените зони, попълнените стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, публикувана на адрес:

https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Prblic.Web.App.

При изготвянето на ДОСВ, също ще бъдат взети предвид, постъпилите възражения, на база извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от Закона за опазване на околната среда, касаещи най-близко разположените защитените зони, до обхвата на ИП както и територията заключена между тях. Посочената във възраженията информация, ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците и съответните миграционни пътища на птиците.

ДОСВ ще разгледа и оцени въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в ЗЗ, а Доклада за ОВОС - въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ.

3.8. Биологично разнообразие

Землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница - община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, съгласно биогеографското райониране на България (по *Б.Груев, 1988*), попадат в Севернобългарски район, Лудогорски подрайон.

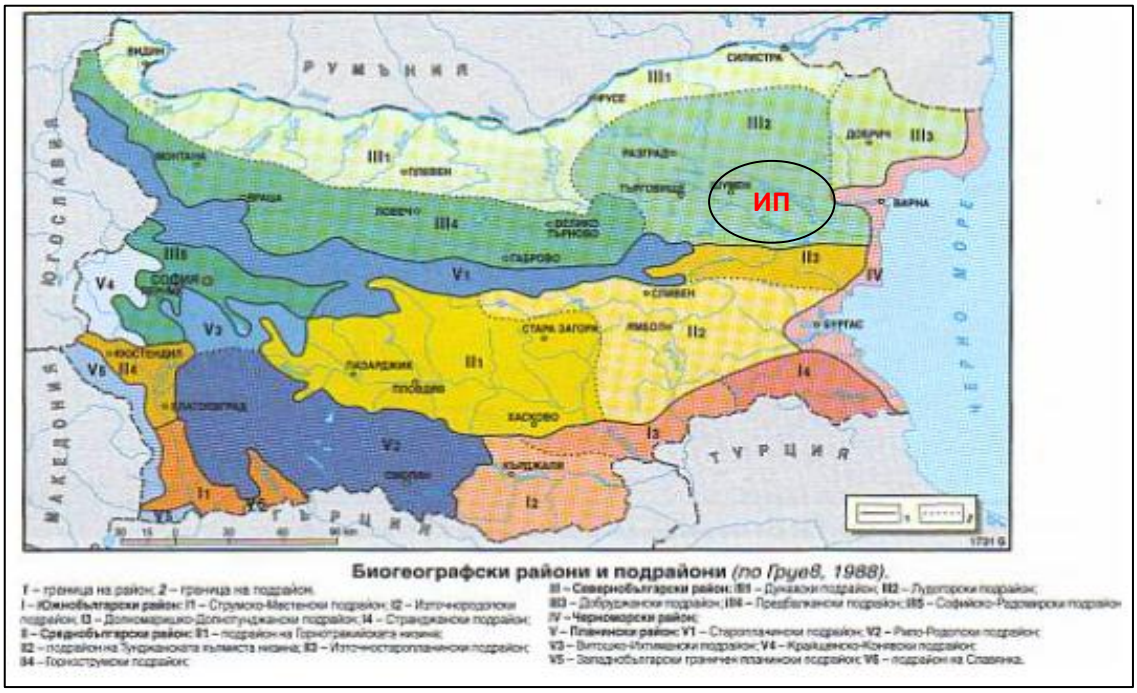

Фигура 55. *Биогеографско райониране на България (по Б.Груев, 1988 г.) и местоположението на инвестиционното предложение.*

Растителен свят (флора)

Съгласно общоприето горскорастително райониране на България (*Захариев и колектив. 1979 г.*), територията на поземлените имоти, в обхвата на населените места попадащи в границите на общините Вълчи дол и Ветрино, област Варна, попадат в границите на две горско растителни области (съгласно *Горскостопанско деление на Р. България, Горско-географски области и подобласти, 2011 г.)*:

- *Мизийска горско растителна област, подобласт Шуменско-Провадийски плата* **(около 90 % от площта на община Ветрино);**

- *Мизийска горско растителна област, подобласт Лудогорие* **(около 10 % от площта на община Ветрино, и 100 % от площта на община Вълчи дол).**

Територията на поземлените имоти попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, се отнася към два геоботанически района (*по Бондев, 1997 г.*), както следва:

- *Евроазиатска степна и лесостепна област, Долнодунавска провинция, XXVII. Новопазарски окръг, геоботанически район Каспичанско-Шуменски окръг* **(около 90 % от площта на община Ветрино)***;*

- *Европейската широколистна горска област, Илирийска (Балканска) провинция, V. Лудогорски окръг, геоботанически район Лудогорски* **(около 10 % от площта на община Ветрино, и 100 % от площта на община Вълчи дол).**

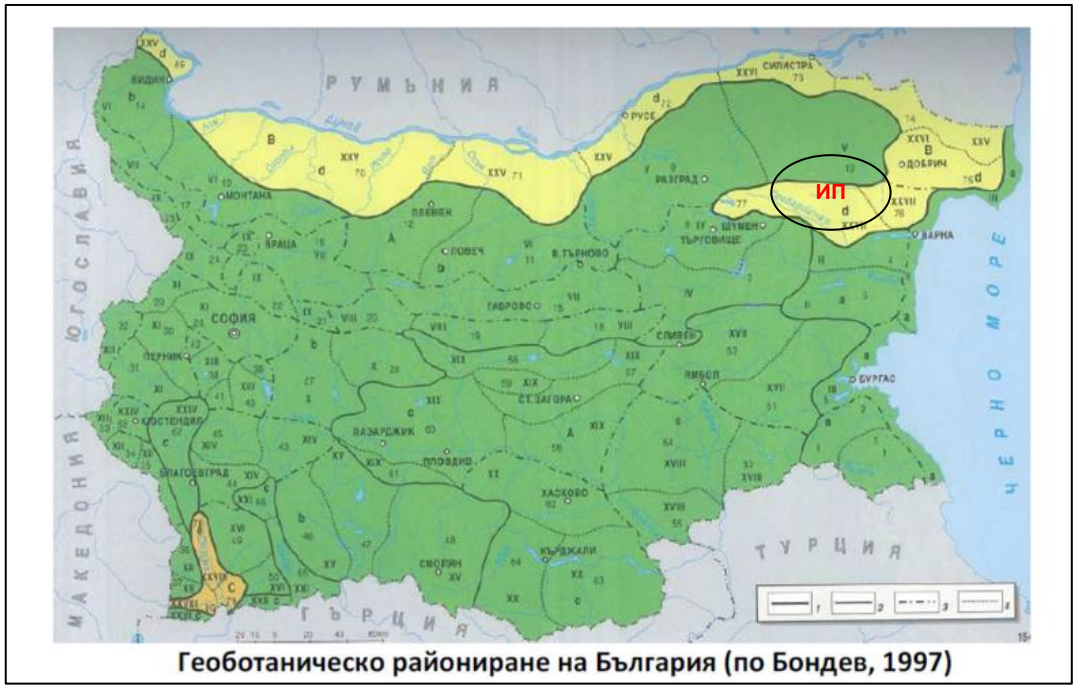

Геоботаническо райониране на България (по Бондев, 1997)

Фигура 56. *Геоботаническо райониране на България (по Бондев, 1997 г.) и местоположението на инвестиционното предложение*

В Евроазиатска степна и лесостепна област, включва част от Северна и Североизточна България, липсва същинска степна растителност, а само остепени под влиянието на човека ксеротермни, главно дъбови гори - основно цер (*Quercus cerris*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana (Ten.) Ten*) и по-рядко от космат дъб (*Quercus pubescens* Willd.). На места са формирани вторични горски съобщества с доминиране на келяв габър (*Carpinus orientalis* Mill.) или мъждрян (*Fraxinus ornus*). Поради наличието на карбонати в льоса и карбонатни черноземи при деградацията на горите на места са запазени и храсталачни съобщества с преобладаване на драката *(Palustris spina-christi*) и смрадликата (*Cotinus coggygria*). Тревните съобщества са с преобладаване на формациите на садината (*Chrysopogoneta grylli*), белизмата (*Dichanthieta ischaemi*) и луковичната ливадина *(Poaeta bulbosae*), включващи и степни елементи.

Естествената растителност в региона е силно променена, и е запазена само от неусвоените за земеделие участъци. Разпространена е главно ксерофитната растителност.

Европейската широколистна горска област, се характеризира с растителност на умерената зона, с основна коренна растителност, представена от широколистни, лятно

зелени, листопадни през зимата гори, предимно от европейски и европейско-азиатски произход,, с преобладаване в тях на над 180 вида и подвида дървета и храсти.

Остатъчната естествена растителност се характеризира предимно с мезоксерофитни церови гори и по-слабо участие на благуна. Срещат се още естествени насаждения от обикновен габър (*Carpinus betulus* L.). келяв габър (*Carpinus orientalis* Mill.), благун (*Quercus frainetio* Ten.), космат дъб (*Ouercus pubescens*), култури от акация (*Robinia pseudoacacia* L.). черен бор (*Pinus nigra* Arnold.), червен дъб (*Ouercus rubra* L.), сребролистна липа (*Tilia tomentosa* Moench) и др.

Горски територии

Около 92% от територията на община Вълчи дол се, състои от земеделски и горски площи. Най-голям е относителният дял на земеделската земя – 380 166 дка или 80.5%, като територия заета от гори е 54 716 дка.

Земеделските територии придобили характеристика на гора, собственост на община Вълчи дол са само 62,2 ха. Независимо от малката площ на общинските гори имат запас от 6 475 куб.м (без клони) и по настоящия горскостопански план на общината (ГСП) в тях са планирани сечи с добив на дървесина в размер на 3 980 куб.м (без клони) или 4200 куб.м (с клони).

Опазването в горите, територии собственост на община Вълчи дол до настоящия момент се е извършвало от ТП „ДГС-Суворово”. Общинските гори, обект на охрана са пръснати между гори държавна собственост и попадат в съответните охранителни участъци на I ГСУ „Вълчи дол”, определени със заповед на Директора на ТП „ДГС-Суворово”. (данни от „*Общинска програма за опазване на околната среда на община Вълчи дол, 2021 – 2028 г.).*

Съгласно общинския план за развитие на община Ветрино за 2014-2020 г. делът на горските територии в община Ветрино, е сравнително малък. Общото процентно покритие с гори на общината е под 30%. Горите се състоят от нискостъблени естествени гори (дъб, липа, акация), използвани основно за дърводобив, стопанисвани от ДГС „Провадия“.

Съгласно горскостопански план на ДГС Провадия, в чийто обхват влиза и община Ветрино, площта на горите е съответно е 2817,6 ха или 19.7 % от територията ѝ.

Общо горите, на територията на общината са с ниски стопански качества. В района има изградени пет ловни хижи – Ветрино, Доброплодно, Ягнило, Неофит Рилски и Момчилово.

Растителността в обхвата на инвестиционното предложение ще бъде инвентаризирана детайлно, на база извършените теренни проучвания. В Доклада за ОВОС

ще бъде извършен анализ на засягането на евентуални находища на редки, защитени, ендемични и ресурсни растителни видове. Ще се опишат и евентуално формирани в района природните местообитания, включени в Приложения №1 на Директива 92/43/ЕИО и ЗБР.

Животински свят

Според зоогеографското райониране на Р. България (*по Георгиев, 1980 г.*) територията на инвестиционното предложение, попада в обхвата на Дунавския район на Евросибрската подобласт – ***Фигура 50***. Повечето видове във фауната на Дунавския район са евросибирски н европейски елементи. Сред останалите преобладават видове с холарктично и палеарктично разпространение. Ендемити сред наземната фауна почти липсват, докато при подземната са установени два балкански и 4 български ендемита. В южните части на Лудогорието и югозападните части на Добруджанското плато, преминаващи в хълмист район, в обхвата на общината се наблюдават и степни елементи.

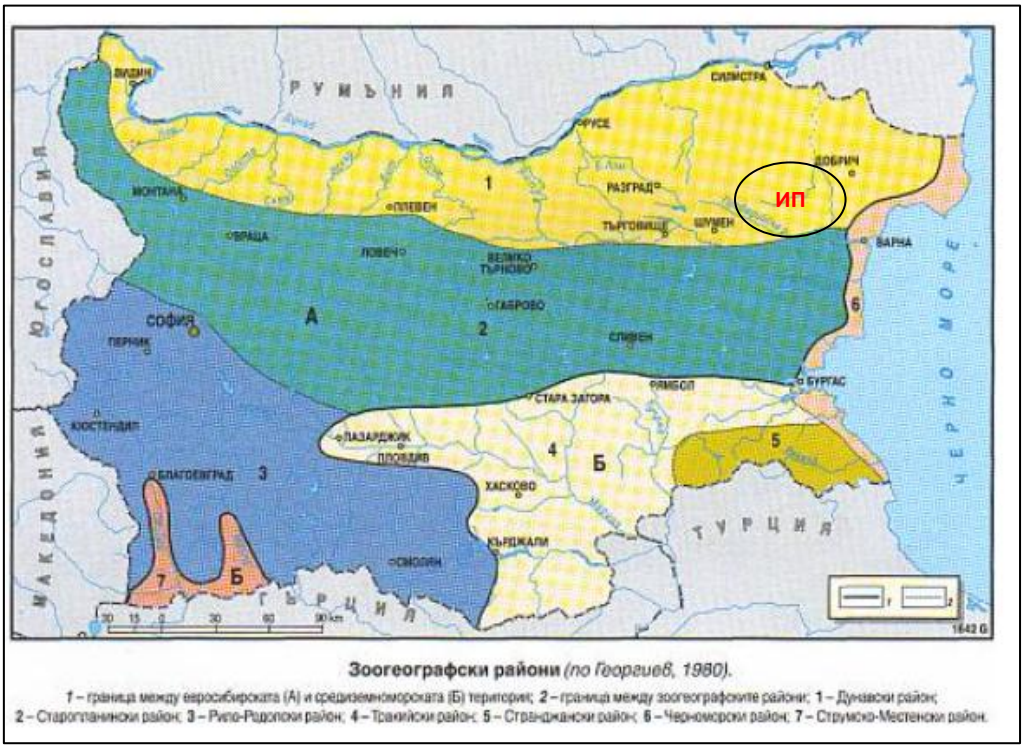

Фигура 57. *Зоогеографско райониране на България (по Груев, 1980 г.) и местоположението на инвестиционното предложение*

В Дунавския район, фауната е представена от евросибирски и европейски видове. Добруджанската фауна може да бъде отнесена главно към степния фаунистичен комплекс, който се характеризира и с някои типични степни елементи. Орнитофауната е характерна за пояса на дъба и най-вече е представена от видове, придържащи се към селскостопанските

и крайселшцни територии, където намират изобилие от храна. Гнездящите птици имат най-голямо сходство с тези от Черноморското крайбрежие.

В Доклада за ОВОС съставът на зооценозите от гръбначни животни ще бъде представен в таксономичен ред съгласно видовото разнообразие в поземлените имоти попадащи в обхвата на ИП както и на база проведените мониторингови проучвания в обхвата на имотите, а природозащитния статус чрез Закона за биологичното разнообразие, Директиви на Европейския Съюз и международните конвенции, по които Република България е страна.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Местоположението на съоръженията на ветроенергиен парк е ключов въпрос с цел избягване или намаляване на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие. Планираното местоположение на ветрогенераторите не засяга дерета, гори, пещери, пасища, блата и др. чувствителни елементи на ландшафта.

Въздействието по време на строителството, е свързано с пряко унищожаване на части от съществуващата растителност, в границите на строителните петна за площадките на ветрогенераторите, в обхвата на инвестиционното предложение. Не се очаква засягане, на ценни растителни видове, включен в ЗБР, тъй като всички поземлени имоти попадат в границите на интензивно обработваеми земеделски земи (основно с житни и слънчогледови култури) и полски пътища.

Строителството на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура за пренос и съхранение на енергията, ще засегне пряко местообитания основно на видове от Разред Врабчоподобни, характерни за откритите пространства на агроценозите. Предвид широкото разпространение на открити, слети имоти от житни култури в района, сравнително високата пластичност на характерните за района видове, подобно въздействие ще е незначително.

Непряко въздействие в съседните райони е възможно в резултат на безпокойство, и то при строителни дейности, в периферията на имотите попадащи в обхвата на ИП.

По отношение на кумулативното въздействие, от реализацията на инвестиционното предложение в Доклада по ОВОС, ще бъде оценено обстойно и подробно, на база наличните данни за сходни проекти или инвестиционни инициативи, в процес на съгласуване или вече одобрени такива, на съответното ниво (локално – в обхвата на землището, общината и отделно по отношение миграционния коридор, по фронта на миграцията на птиците, и риска от сблъсък на прилепи, както и върху останалите животински видове) и съответните изчисления.

Също така ще бъдат анализирани и въздействията върху ловностопанските видове, предвид близостта на горски територии, в близост до част от имотите на база данни от ловна таксация в обхвата на съответните ДГС и РДГ, в които обхвата на ИП попада.

За целите на доклада за ОВОС са проведени теренни проучвания, във всеки един имот засегнат от обхвата на ИП, за установяване наличие на местообитания на животински видове, които могат да бъдат засегнати от строителните работи. Ще бъдат описани установените животински видове и техни местообитания, както и на такива ползващи територията като трофична база. Ще бъде направено проучване и за налични местообитания в близост до строителните площадки с оглед установяване на потенциални въздействия от реализацията на инвестиционното предложение. Ще бъдат оценени очакваните нарушения на местообитания, въздействията върху самите видове, както в процеса на строителството, така и в процеса на експлоатация на ветроенергийния парк. Ще бъдат дадени препоръки за намаляване на тези въздействия.

Предвид факта, че земеделските обработваеми земи са основно местообитание за широко разпространените представители на българската орнитофауна и са ключово място като източник на храна и ловуване на птиците, в извършен едногодишен мониторинг за отчитане наличие на местообитания на птици на терените предвидени за усвояване и в близост до тях, както и отчитане на миграции през територията на ветропарка. Мониторингът има за цел да установи вероятността реализацията на инвестиционното предложение да окаже въздействие върху местната орнитофауна, в т.ч. за евентуално кумулативно въздействие съвместно с реализацията на други такива в същите и/или съседни землища.

В обхвата на доклада за ОВОС ще бъдат представени данните от орнитологичния и хироптерологичния мониторинг, и съответните анализи на риска, от реализацията на ИП, ще бъдат коментирани и оценени резултатите от съответните наблюдения.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа и оцени, въздействието върху биологичното разнообразие въз основа на собствени данни от предпроектното изследване на територията и данни от продължителни изследвания на работещи в сходни условия ВЕП в България и съседни държави.

ДОСВ ще разгледа и оцени въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в ЗЗ, а Доклада за ОВОС - въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ.

3.9. Материални активи

Под актив се разбира собственост, която носи полза на притежателя си. Активите биват материални и нематериални.

Материалните активи се класифицират в две основни групи – дълготрайни (нетекущи – земи, сгради, оборудване и др.) и краткотрайни (текущи – суровини и материали, стоки, продукти и др.).

В контекста на конкретното ИП, и по-специално по отношение на текущото състояние на материалните активи, като дълготрайни материални активи се отнасят териториите на имотите, които се засягат от ИП, в т.ч. площите за сервитут на подземните и въздушни електропроводи и подстанциите.

Имотите са основно активно (интензивно) обработваеми земеделски земи, с висока категория – състоянието е разгледано към **т. 3.5**. по-горе.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

По отношение на материалните активи се очаква положително въздействие от гледна точка на инвестиране в дълготрайни материални активи с екологично предназначение – производство на електроенергия от ВЕИ.

ИП ще се отрази на ползването на земята в части от засегнатите имоти, като територията на повечето имоти не се засяга значително – по-голямата част от нея ще запази текущия си начин на трайно ползване.

Очаква се кумулативно въздействие, свързано с начина на ползване на засегнатите пряко терени, като същото има и отрицателни и положителни измерения.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа и оцени въздействието по отношение на материалните активи.

3.10. Културно, архитектурно, историческо и археологическо наследство

Анализът на обектите на културното наследство ще се осъществи чрез набиране и обработка на наличната информация на известните културни ценности в землищата на населените места в двете общини, в които се предвижда изграждане съоръжения. За определяне на съществуващото състояние на обектите на културното наследство ще се използват различни информационни източници – компютърната система „Археологическа карта на България” (АИС АКБ), регистрите на Националния институт за недвижимото културно наследство (НИНКН), специализирани публикации, както и анализ на топографски карти и сателитни и ортофото изображения.

Важни за определянето на предполагаемите значителни въздействия върху културното наследство в резултат на реализацията на инвестиционното предложение са проведените консултации с Националния археологически институт с музей при БАН (НАИМ–БАН), НИНКН и Регионалния исторически музей Варна (РИМ–Варна).

Трябва да се има предвид, че територията, която ще обхване инвестиционното предложение, не е системно изследвана. Единствено в землищата на селата Доброплодно и Ягнило, общ. Ветрино са провеждани целенасочени теренни издирвания. Въпреки това в АИС АКБ досега са регистрирани общо 44 археологически обекти в землищата на селата, в които е планирано изграждането на ветрогенератори. Освен това в тези землища по топографски карти се локализират общо 39 надгробни могили, които все още не са въведени в АИС АКБ.

Установената висока концентрация на археологически обекти дава основание да се предполага, че при строителни работи може да се попадне на неизвестни такива.

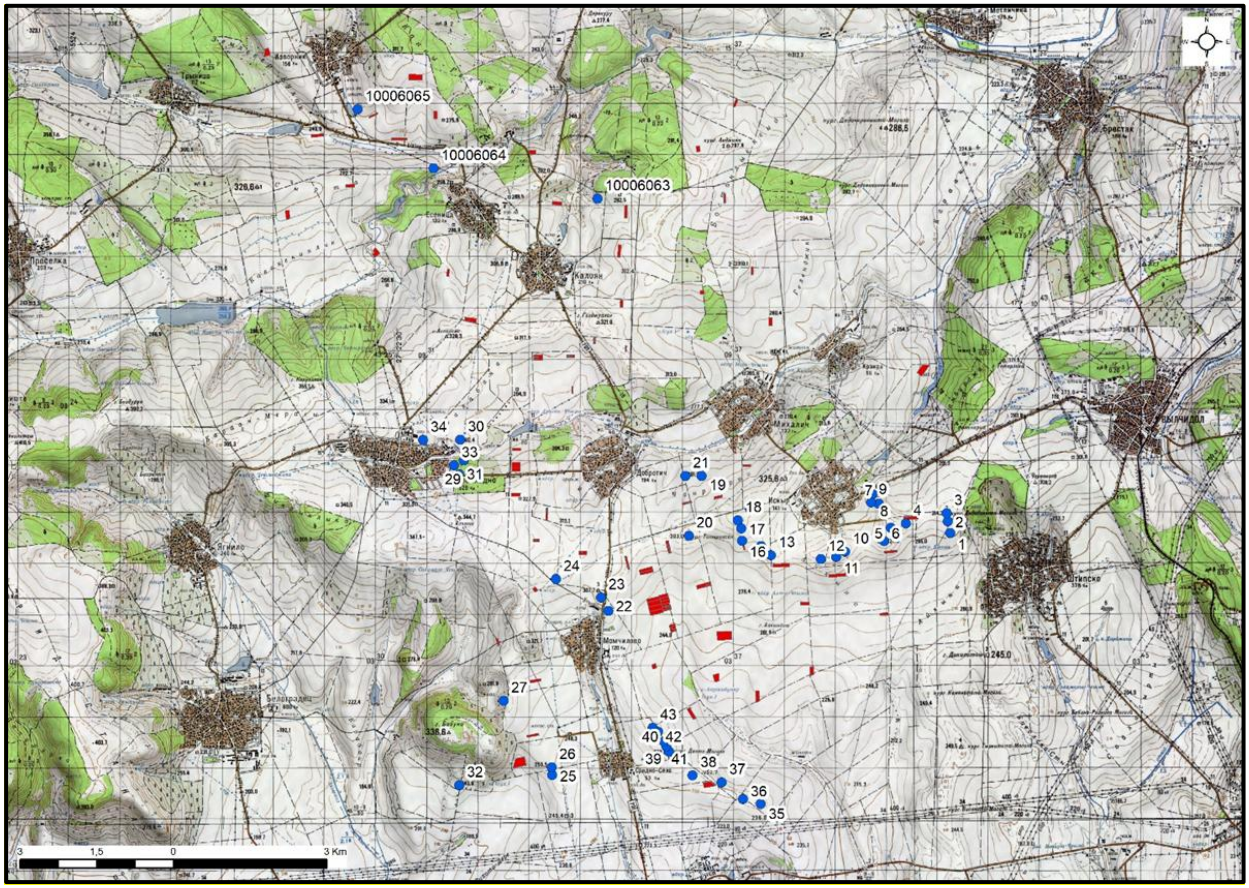

Фигура 58*.Местоположение на известните археологически обекти спрямо площадките за изграждане на ветрогенератори. Въведените в АИС–АКБ обекти са означени с номерата им, а надгробните могили, невъведени в АИС–АКБ – с поредни номера*

Културните ценности в района на инвестиционното предложение са приведени в известност в резултат на издирвания на специалистите от РИМ–Варна, НАИМ–БАН, НИНКН и други културни институции. Тези изследвания обаче нямат целенасочен характер и в никакъв случай не са довели до регистрирането на всички реално съществуващи обекти на културното наследство. Това се отнася най-вече за археологическите паметници, локализирането на известна част от които не е възможно без провеждане на специализирани проучвания. Според изискванията на Закона за културното наследство такива трябва да се проведат преди началото на строителните дейности.

При прецизирането на изходните данни и налагане на местоположението на известните археологически обекти спрямо площадките за ветрогенератори се установи, че съществува риск за нарушаване на целостта на поне три от посочените в таблицата обекти. На приложената по-горе карта може да се види, че надгробните могили с номера 4, 17 и 37 са разположени в непосредствена близост до площадките.

В съответствие с указанията на компетентните органи за опазване на културното наследство, е възложено извършването на теренни проучвания, резултатите от които ще бъдат включени в анализите и оценките на въздействието на ИП върху културното наследство в Доклада за ОВОС.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Установената висока концентрация на археологически обекти дава основание да се предполага, че при строителни работи може да се попадне на неизвестни такива. Това налага преди започването на строителните работи да се проведат теренни издирвания в зоните, които ще бъдат засегнати от реализацията на инвестиционното предложение.

В рамките на оценките в Доклада за ОВОС ще бъдат съобразени изискванията на НИНКН с изх.№ 7000-3905/ 25.05.2023 г и РИМ-Варна с изх.№ РД-13-394/19.05.2023 г. и с резултатите от теренните проучвания.

3.11. Здравно-хигиенни аспекти на средата

Инвестиционното предложение е предвидено да се реализира на в обхвата на общо 8 землища (отдалечени от регулационните граници) на територията на две общини:

- на територията на Община Вълчи дол – в землищата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и
- на територията на Община Ветрино – в землищата на с. Средно село и с. Момчилово.

Като цяло към настоящия момент в рамките на посочените землища няма значими източници на вредности в околната среда, които да водят до влошаване на здравно-хигиенните аспекти на средата.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Инвестиционното предложение е свързано със строително-монтажни дейности и експлоатационни дейности, при които ще се въздейства върху здравно-хигиенните аспекти на средата в района. На база анализа и прогнозите в предходните подточки на **т. 3**, основно въздействие ще имат замърсяването на въздуха (за етапа на строителство) и вредните физични фактори (за етапа на строителство и за етапа на експлоатация) на ИП, включително евентуални инциденти/аварийни ситуации.

Същността на ИП – производство и пренос на електрическа енергия от ВЕИ - вятър, не предполага отрицателно въздействие върху здравно-хигиенните аспекти на средата и здравето на хората, в т.ч. кумулативно, при спазване на отстоянията за местоположение на ветрогенератори спрямо териториите на населените места (всички предвидени ветрогенератори отстоят на над 500 m от територията на най-близкото населено място съгласно чл.141, ал.1 на *Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*) и сервитути около енергийни обекти – съгласно *Наредба № 16 за сервитутите на енергийните обекти*.

В Доклада за ОВОС ще бъде направена характеристика на здравно-демографските условия в района на ИП – по показатели раждаемост, смъртност, естествен прираст, детска смъртност и др., както и заболеваемост по ниво и структура (при липса на данни по определени показатели за ниво „община“), като за база за сравнение ще бъдат използвани данните за страната. За целта ще се ползва информацията, получена по реда на Закона за достъп до обществена информация за територията на област Варна (предоставена в отговор на заявление от РЗИ-Варна - с Решение № 6/23.05.2023 г.) и за територията на страната (предоставена в отговор на заявление от Националния център за обществено здраве и анализи – с Решение № 1476/22.05.2023 г.).

Ще се анализират и оценят рисковите фактори за здравето и здравно-хигиенните аспекти на средата в района на ИП, при отчитане на най-близките населени места и обекти, подлежащи на здравна защита и отстоянията до ветроенергийния парк; наличие на СОЗ за водоизточници за питейно-битово водоснабдяване или минерални водоизточници в обхвата на ИП.

Ще бъде извършена оценка на възможните въздействия и рискове за здравето на населението и работещите на обекта през фазите на реализация на ИП, в т.ч. очаквания дискомфорт.

Ще бъде извършена оценка на възможните въздействия върху здравето на населението и работещите в резултат на инциденти и аварийни ситуации.

В съответствие с изискванията в писмо с Изх.№ на РЗИ-Варна, в Доклада за ОВОС ще се представи информация относно най-близките населени места и обекти, подлежащи на здравна защита и отстоянията до ветроенергийния парк; данни за наличие на СОЗ за водоизточници за питейно-битово водоснабдяване или минерални водоизточници в обхвата на ИП. Ще бъдат идентифицирани и класифицирани възможните рискови фактори, влияещи върху човешкото здраве при реализацията на ИП;Предлагане на мерки за здравна защита и управление на риска.

Въз основа на резултатите от оценката, в Доклада за ОВОС ще бъдат предложени мерки за здравна защита и управление на риска за човешкото здраве.

3.12. Отпадъци и опасни химични вещества и смеси

Към момента, на територията на имотите, попадащи в обхвата на ИП, не се извършват дейности, свързани с генериране на отпадъци, съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси.

На територията на общини Ветрино и Вълчи дол, няма предприятия с нисък или висок рисков потенциал от възникване на голяма авария, класифицирани съгласно чл. 103 на ЗООС.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Прогнозните видове отпадъци, които се очаква да се генерират по време на отделните етапи на реализация на ИП са разгледани в **т. 1.3**. по-горе. При управление в съответствие с нормативната уредба по управление на отпадъците не се очаква значимо въздействие, в т.ч. неблагоприятен кумулативен ефект от генерираните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве.

По отношение на опасни вещества – ще се използват главно по време на експлоатацията на обекта – поддръжка на съоръженията. Няма да се съхраняват такива по Приложение № 3 на ЗООС на територията на имотите, предмет на ИП.

В Доклада за ОВОС ще се направи оценка на генерираните отпадъци и ще се разгледат възможности за тяхното минимизиране, ограничаване и екологосъобразно управление и ще се анализира значимостта на въздействията върху околната среда от употребата на опасни химични вещества и смеси.

В изпълнение на изискванията, посочени в становище с Рег.№ 833000-982/29.05.2023 г. на РДПБЗН-Варна в Доклада за ОВОС:

- ще се конкретизират безопасните разстояния между конкретните граници на обекта и съоръженията до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседните предприятия и съоръжения, транспортните пътища, обекти които могат да бъдат източник на/или да увеличат риска или последствията от големи аварии и да предизвикат ефекта на доминото;
- ще се опишат активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, съгласно изискванията на Наредба № Із-1971 за строително - технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /в т.ч външно водоснабдяване за пожарогасене, пожарогасителни, пожароизвестителни системи и др./;
- ще се посочи оборудването, което се планира за инсталиране с цел ограничаване на образуването и последствията от големи аварии; организация и описание на мерки за предупреждения, алармиране и информиране в случаи на аварии, мерки за откриване, локализиране и ограничаване последиците от аварии.

3.13. Рискови енергийни източници (шумове, вибрации, електромагнитни лъчения)

В района на ИП понастоящем няма значими източници на шум – основен е транспортния трафик по близките пътища, в т.ч. по неустроени такива – черни пътища и земеделски имоти, през които преминават МПС. Няма данни за превишения на нормите за шум за най-близките зони с нормиран шумов режим.

В района на ИП няма значими източници на вибрации, лъчения и липсват източници на радиации.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Очакваните източници на шум, вибрации и електромагнитни лъчения са описани по-горе към **т.1.3.** по-горе.

В Доклада за ОВОС, ще се оцени подробно въздействието на рискови енергийни източници в резултат на ИП, в т.ч. възможния кумулативен ефект с други инвестиционни предложения и проекти в района.

В изпълнение на изискванията в писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А144/03.10.2023 г.:

- за фактор „шум“ при разработването на Доклада за ОВОС ще се спазят изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове по прилагането му и в доклада ще се включи следната информация:
  - подробно ще се разгледат очакваните нива на шума, излъчван в околната среда по време на строителството и експлоатацията на ИП;

- ще се определи разстоянието, на което се намират най-близко разположените жилищни сгради, спрямо промишления източник (местата на въздействие);
- ще се представи изследване на шумовото натоварване, шумови карти и прогноза за стойностите на шума, излъчван в околната среда, вкл. и за кумулативно въздействие;
- ще се представят конкретни мерки за ограничаване на нивата шума от реализацията и експлоатацията на ИП;
- ще се включат изискванията на чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда*;

- подробно ще се разгледат основните физични параметри, характеризиращи звуковите колебания – еквивалентно ниво на звука, честота, интензитет на звука и ниво на звуково налягане;
- въздействието на шума и вибрациите ще се определи при характерната за района скорост на вятъра и максималната звукова мощност, излъчвана от ИП;
- ще се извърши оценка на въздействието на ИП върху нивата на шума в местата на въздействие- най-близките населени места/сгради, вилни зони, други чувствителни територии и отделни обекти със специфичен санитарен статут, и кумулативния ефект в съчетание с други вятърни генератори чрез прогнозни изчисления по утвърдена методика;
- ще се разгледа влиянието на вибрациите и инфразвука върху човешкото здраве, генерирани от ИП;
- ще се изготви цялостен картен материал в мащаб, визуализиращ отстоянията от отделните вятърни генератори и подстанцията/ите до описаните по-горе места на въздействие.

Въз основа на данните за размер, мащабност, местоположение и характер на ИП, очакваните отпадъци и емисии, информацията за съществуващо състояние на околната среда и прогнозите на въздействията, в т.ч. кумулативни, като граници на проучването за извършване на оценката на въздействието върху околната среда и човешкото здраве в настоящата процедура по ОВОС са установени следните:

- Детайлни анализ и оценка на състоянието на околната среда и въздействието върху околната среда и здравето на хората в границите на площите, обект на ИП – в т.ч. за изграждане и сервитут;

- Анализ и оценка на възможността въздействието върху околната среда и човешкото здраве да засегне съседни, както и по-отдалечени имоти и територии, в т.ч. възможни кумулативни въздействия.

4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 99Б ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 109, АЛ. 4, ЗООС

4.1. Значимост на въздействията върху околната среда

Значимостта на въздействията върху околната среда и човешкото здраве ще бъдат определени чрез подробните анализи и оценки в Доклада за ОВОС, идентифицирани в предходната **т.3** на настоящия *проект на Задание*, при съобразяване на получените в резултат на консултациите по чл.95, ал.3 от ЗООС и чл.9 от *Наредбата за ОВОС* препоръки, бележки и становища, включително възражения.

За прогнозите и оценката ще се ползва следният **методичен подход**:

А. Изходна информация, на която се базират прогнозите и оценките:

- Размер и мащабност на ИП, същност, физични характеристики, процеси и дейности за реализация на отделните етапи, емисии и остатъчни вещества;
- Местоположение;
- Текущо състояние на околната среда, в т.ч. наличие на чувствителни елементи и съществуващи екологични проблеми.

Б. Оценка на значимостта на въздействията:

Оценката включва като минимум:

- Равностойно оценяване на възможните разглеждани алтернативи за реализация на ИП;
- Определяне на компонентите и факторите на околната среда, които биха могли да бъдат засегнати значително;

- Определяне на преки, непреки/косвени, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици, при отчитане на целите на опазване на околната среда от значение за ИП, в т.ч. при извънредни ситуации, за етапите на строителство, експлоатация, закриване и рекултивация;
- Определяне на вероятните значителни последици за околната среда и човешкото здраве.

Значимостта на въздействията в Доклада за ОВОС ще бъде определена спрямо елементите по чл.95, ал.4 на ЗООС, в т.ч.:

- населението и човешкото здраве;
- биологичното разнообразие;
- земните недра, почвата, водата, въздуха и климата;
- материалните активи, културното наследство и ландшафта,
- в т.ч. по отношение на факторите на средата, включително:
  - вредни физични фактори,
  - отпадъци,
  - опасни вещества,
- при отчитане на взаимодействието между елементите и факторите.

Въздействията включват и очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за него.

Ще се определи обхватът на въздействието – дали е единствено в рамките на терените за реализиране на ИП, дали се засягат пряко или непряко аспекти на околната среда, в т.ч. населението и човешкото здраве, за съседни имоти/райони.

Въз основа на направената оценка за значимост на въздействията, ще се идентифицират мерки за предотвратяване, ограничаване, смекчаване и минимизиране на въздействията за етапите за реализация на ИП, в т.ч. екипът от независим експерти ще формира заключение с препоръка за реализиране/недопускане реализирането ИП от гледна точка на опазването на околната среда и човешкото здраве.

4.2. Прогноза за възможно трансгранично въздействие на ИП

По отношение на прогнозата за възможно трансгранично въздействие, най-близката съседна държава до елементи на ИП е Република Румъния – границата ѝ по права линия отстои на над 60 km северно от най-близкия имот с ветрогенератор.

На настоящия етап, предвид характера и мащабността, в т.ч. параметрите и дейностите, свързани с реализацията на ИП, прогнозата е очакваното въздействие върху околната среда и човешкото здраве да бъде локализирано основно в границите и в непосредствена близост до засегнатите от изграждане на елементите на ветропарка имоти.

Предвид изложеното, местоположението, същността на ИП и достатъчната отдалеченост изключват възможност за трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве на територията на други държави.

Подробни анализ и оценка ще бъдат направени в Доклада за ОВОС.

4.3. Информация и оценка по чл. 99б на ЗООС

ИП не е свързано с генериране или съхранение на опасни вещества, попадащи в обхвата на Приложение № 3 на ЗООС. Очакваните опасни вещества, които ще се ползват, са в минимални количества.

В тази връзка не е необходимо изготвяне на приложение по чл. 99б от *ЗООС* и Раздел II на *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.*

5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ

Предложената структура на Доклада за ОВОС е в съответствие с чл. 96, ал.1 на ЗООС и включва:

1. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ

1.1. Описание на местоположението на ИП и необходимите площи

Подточката ще съдържа информация за местоположението на ИП и засегнатите имоти.

1.2. Описание на физическите характеристики на ИП в неговата цялости ако е приложимо - на необходимите дейности по събаряне и разрушаване, както и

изискванията относно използването на водите и земните недра - на етапа на строителство и на етапа на експлоатация

Подточката ще съдържа информация за необходимите дейности за етапите на ИП – изграждане, експлоатация, закриване и рекултивация; необходимите процедури по устройствено планиране, връзката с други съществуващи и планирани дейности.

1.2.1. Ветрогенератори

1.2.2. Ел-инфраструктура – подстанции, кабелни връзки, съоръжения за съхранение на електроенергия, присъединяване

1.2.2.1 Повишаващи подстанции и съоръжения за съхранение на електроенергия

1.2.2.2 Инфраструктурни кабелни връзки

1.2.2.3. Въздушна електропроводна линия за присъединяване на обекта с националната електропреносна мрежа

1.2.3. Пътна инфраструктура

1.2.4 Обща необходима площ за елементите на ИП

1.2.5. Съответствие с нормативни изисквания и установени стандарти

1.2.6. Описание на дейностите за етапа на строителство

1.2.6.1. Основни суровини и материали

1.2.6.2. Работен график и строителна механизация

1.3. Описание на основните характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение (всички процеси и дейности), например енергийни нужди и използвана енергия, естеството и количеството на използваните материали и природни ресурси (включително водите, земните недра, почвите и биологичното разнообразие)

1.3.1. Описание на дейностите за етапа на експлоатация

1.3.2. Използвани материали и природни ресурси

1.4. Оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии (като замърсяване на вода, въздух, почва и подпочвен слой, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения, радиация) и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителство и на етапа на експлоатация

1.4.1. Замърсяване на въздуха

1.4.1.1. По време на етапа на строителство

1.4.1.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.1.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.2. Замърсяване на водите

1.4.2.1. По време на етапа на строителство

1.4.2.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.2.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.3. Замърсяване на почвите

1.4.3.1. По време на етапа на строителство

1.4.3.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.3.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.4. Шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация

1.4.4.1. По време на етапа на строителство

1.4.4.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.4.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.5. Видове и количества на отпадъците

1.4.5.1. По време на етапа на строителство

1.4.5.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.5.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

2. ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В точката ще бъдат анализирани и разгледани възможните разумни алтернативи, в т.ч.:

2.1. Нулева алтернатива

2.2. Алтернативи за местоположение на ИП

2.3. Алтернативи за размера и мащаба на ИП

2.4. Алтернативи за технологии

3. ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО, ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ

Точката ще съдържа следните подточки:

3.1. Климат и изменение на климата

3.1.1. Аспекти на текущото състояние

3.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.2. Атмосферен въздух

3.2.1. Аспекти на текущото състояние

3.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.3. Води

3.3.1. Повърхностни води

3.3.1.1. Аспекти на текущото състояние

3.3.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.3.2. Подземни води

3.3.2.1. Аспекти на текущото състояние

3.3.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.3.3. Зони за защита на водите

3.3.3.1. Аспекти на текущото състояние

3.3.3.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.3.4. Санитарно-охранителни зони

3.3.4.1. Аспекти на текущото състояние

3.3.4.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.3.5. Риск от наводнения

3.3.5.1. Аспекти на текущото състояние

3.3.5.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.4. Земни недра

3.4.1. Аспекти на текущото състояние

3.4.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.5. Почви и земеползване

3.5.1. Аспекти на текущото състояние

3.5.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.6. Ландшафт

3.6.1. Аспекти на текущото състояние

3.6.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.7. Защитени територии и защитени зони

3.7.1. Аспекти на текущото състояние

3.7.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.8. Биологично разнообразие

3.8.1. Растителност (флора)

3.8.1.1. Аспекти на текущото състояние

3.8.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.8.2. Животински свят (фауна)

3.8.2.1. Аспекти на текущото състояние

3.8.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.9. Материални активи

3.9.1. Аспекти на текущото състояние

3.9.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.10. Културно наследство, вкл. архитектурни и археологически аспекти

3.10.1. Аспекти на текущото състояние

3.10.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.11. Здравен статус на населението

3.11.1. Здравно състояние на населението

3.11.1.1. Аспекти на текущото състояние

3.11.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.11.2. Рискови фактори, свързани с населението и човешкото здраве

3.11.2.1. Аспекти на текущото състояние

3.11.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.12. Вредни физични фактори

3.12.1. Аспекти на текущото състояние

3.12.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.13. Отпадъци и опасни вещества

3.13.1. Отпадъци

3.13.1.1. Аспекти на текущото състояние

3.13.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

3.13.2. Опасни вещества

3.13.2.1. Аспекти на текущото състояние

3.13.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено

4. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ВЪРХУ ТЯХ

Описанието на елементите и същността на вероятното им засягане ще бъде направено в последователността на предходната точка 3, както следва:

4.1. Климат и изменение на климата

4.2. Атмосферен въздух

4.3. Води

4.3.1. Повърхностни води

4.3.2. Подземни води

4.3.3. Зони за защита на водите

4.3.4. Санитарно-охранителни зони

4.3.5. Риск от наводнения

4.4. Земни недра

4.5. Почви и земеползване

4.6. Ландшафт

4.7. Защитени зони и територии

4.8. Биологично разнообразие

4.8.1. *Растителност*

4.8.2. *Животински свят*

4.9. Материални активи

4.10. Културно наследство, вкл. архитектурни и археологически аспекти

4.11. Население и човешко здраве

4.11.1. Здравен риск по отношение на работещите и посетителите/ползвателите на обекта

4.11.2. Здравен риск по отношение близкото население

4.12. Вредни физични фактори

4.13. Отпадъци и опасни вещества

4.14. Кумулативен ефект

4.15. Трансгранично въздействие

4.16. Обобщени данни за потенциалното въздействие на инвестиционното предложение върху околната среда

5. ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ:

5.1. Строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение, включително от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо

5.2. Използването на природните ресурси, по-специално на земните недра, почвата, водите и биологичното разнообразие, като се вземе предвид, доколкото е възможно, устойчивото наличие на тези ресурси

5.3. Емисиите от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация; възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците

5.4. Рисковете за човешкото здраве, културното наследство или околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи

5.5. Комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, като се вземат предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати, или свързани с използването на природни ресурси

5.6. Въздействието на инвестиционното предложение върху климата (например естеството и степента на емисиите на парникови газове) и уязвимостта на инвестиционното предложение спрямо изменението на климата

5.7. Използваните технологии и вещества

6. ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС

7. ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА (НАПРИМЕР ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ ИЛИ ЛИПСА НА НОУ-ХАУ), КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ

8. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ - ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (НАПРИМЕР ИЗГОТВЯНЕТО НА АНАЛИЗ СЛЕД РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ), КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

9. ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Информацията ще бъде предоставена в две подточки:

9.1. Описание на очакваните значителни неблагоприятни въздействия на инвестиционното предложение за околната среда и човешкото здраве от оценката на риск

9.2. Описание на приложимите мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни последици от голяма авария

10. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ - В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

В точката ще се представят таблици с нанесени получените становища в резултат на консултациите за изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, в т.ч. получените възражения. В таблиците ще бъде описан начина на отразяване на всяко становище в Доклада за ОВОС, с мотивите за приемане/отхвърляне на направени, предложения/бележки/искания.

Копия на становищата са представени в приложенията към настоящото Окончателно Задание.

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5 НА ЗООС

В точката ще бъде представена следната информация:

11.1. Изводи относно очакваното въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на хората в резултат на реализиране на инвестиционното предложение

11.2. Заключение

12. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Ще бъде представено като самостоятелно Приложение към Доклада за ОВОС. В съответствие с определението по т.27 от §1 на Допълнителните разпоредби към ЗООС, нетехническото резюме представлява кратко изложение на достъпен за обществеността език на информацията в доклада за ОВОС в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада, съдържащо необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

13. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ), СРЕЩНАТИ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

14. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ - ПО ПРЕЦЕНКА НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНОТО ОТ НЕГО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ

15. РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, В КОЙТО СЕ ИЗБРОЯВАТ ПОДРОБНО ИЗТОЧНИЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПИСАНИЯТА И ОЦЕНКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОКЛАДА

6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ

Като Приложения към Доклада за ОВОС, ще бъдат представени:

- Списък на Колектива експерти и попълнени декларации по чл.11, ал.4 от Наредбата за ОВОС от всеки експерт;
- Копия на получените становища в резултат на консултациите по изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;
- Копия на други документи и становища, имащи отношение към ИП и процедурата по ОВОС;
- Задание (окончателно) за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;
- Нетехническото резюме на Доклада за ОВОС;
- Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони;
- Орнитологично мониторингово проучване и изготвения доклад за периода (2021г.-2022 г.) от екип на „ЕФ СИ ДЖИ ПОВВИК“ ЕАД;
- Доклад за мониторинг на прилепите на територията на проектирания ветроенергиен парк „Добротич Уинд“ (Горанов, Стоева, 2022);
- Доклад от проучване на ветровия ресурс в района на общ. Ветрино и общ. Вълчи дол за изграждане на вятърен енергиен парк;
- Доклад за спасителното издирване на археологически паметници на територията, предвидена за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ и съпътстващата техническа инфраструктура;
- Други приложения, включително такива изискани от компетентния орган.

7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

Етапите, фазите и сроковете за разработване на Доклада за ОВОС са в съответствие с необходимото време на експертите за изготвяне на анализите, прогнозите и оценките на въздействията върху околната среда и човешкото здраве и нормативно определените срокове за отделните етапи и за произнасяне на компетентните органи в рамките на процедурата:

Етап 1: Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС

- *Изготвяне на достатъчна информация за провеждане на консултации относно обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС;*
- *Провеждане на предварителни консултации в едномесечен срок със специализираните ведомства и представителите на засегнатата общественост за необходимата информация, която да се включи в Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;*
- *Изготвяне на справка за извършените консултации с мотиви за приетите и неприети бележки и препоръки;*
- *Изготвяне на проект на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС с отразени резултати от предварителните консултации;*
- *Провеждане на консултации по проекта на Заданието със заинтересованите страни, в 30 дневен срок;*
- *Отразяване на резултатите от консултациите и предоставяне на заданието за становище на директора на РИОСВ-Варна.*

Етап 2: Доклад за ОВОС с изискуемите приложения към него

2.1. Изготвяне на Доклад за ОВОС с изискуемите приложения към него.

2.2. Внасяне на Искане за издаване на решение по Доклада за ОВОС с приложенията към него (в т.ч. окончателното Задание за обхват и съдържание, нетехническо резюме на Доклада за ОВОС и ДОСВ) за оценка на качеството в РИОСВ-Варна.

Етап 3: Осигуряване на обществен достъп и провеждане на обществено обсъждане (след получаване на положителна оценка на качеството на Докладите за ОВОС и ОСВ).

3.1. Предоставяне на Доклада с приложенията към него за обществен достъп, организиране и провеждане на срещи за обществено обсъждане(минимум 30 дни след като Възложителят обяви в средствата за масово осведомяване и/или по друг подходящ начин

датата, мястото и часът за провеждане на съответната среща за обществено обсъждане).

3.2. Предоставяне на РИОСВ-Варна на резултатите от срещите за обществено обсъждане – протокол, получени становища (в срок до 7 дни след срещите за общественото обсъждане) и становище на Възложителя по направените предложения, препоръки, мнения и възражения(в срок до 10 дни след срещите за общественото обсъждане).

Етап 4: Издаване на Решение по ОВОС

4.1. Провеждане на заседание на Експертния екологичен съвет към РИОСВ-Варна за разглеждане на документацията по ОВОС;

4.2. Издаване на Решение по ОВОС от директора на РИОСВ-Варна (нормативен срок от 45 дни след провеждане на общественото обсъждане).

8. ДРУГИ УСЛОВИЯ И ИЗИСКВАНИЯ

8.1. Съвместяване на процедурата по ОВОС с ОС

Съгласно писмо на директора на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г. територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл.1, ал.2 от Наредбата за ОС, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 от същата, и подлежи на процедура по оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР.

Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони (BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на дивите птици – на около 5.5 км от ИП, BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“ за опазване на природните местообитания – на около 7.5 км от ИП, BG0002048 „Сухата река“ за опазване на дивите птици – на около 20 км от ИП, BG0002039 „Хърсовска река“ за опазване на дивите птици – на около 31 км от ИП) **е, че ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните**.

В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен ДОСВ, в който ще бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони, при съобразяване на изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата за ОС и на изискванията, посочени в цитираното по-горе писмо на директора на РИОСВ-Варна:

1. В анотацията на ДОСВ ще бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС.

2. При описанието на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процеса на разработване и одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи ще се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ветрогенератори на локално ниво /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Ще се представят реални сравними изчисления, които ще бъдат анализирани поотделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект.

3. Към ДОСВ ще се представи картен материал в определен мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо защитени зони за опазване на дивите птици BG0002038, BG0002048, BG0002039 и BG0000104, както и най-близо разположените елементи на ландшафта – биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл.30 от ЗБР.

4. В ДОСВ ще бъдат разгледани следните възможни въздействия:

- *пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на защитените зони;*
- *пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;*
- *отделно и подробно ще бъде разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони, като особено внимание ще се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от разреди Гъскоподобни, Пеликаноподолни, Щъркелоподобни, Соколоподобнии и Врабчоподобни и други уязвими към реализацията на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинг на прилепите – видов състав и количество на прелитащите видове (видове с особена важност – застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост на всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетната, есенна миграция, зимуване, гнездене); статус на пребиваване и сезонна динамика (гнездене, миграция,*

зимуване, скитане/линеене); поведение на птиците – за всеки вид по отделно (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на придвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на придвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори);

- *влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможни изменения като допринасяне за създаване на миграционни бариери след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.;*

5. При оценка на въздействието ще се отчете кумулативният ефект, свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл.23, ал.2, т.2 от Наредбата за ОС, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите ИП/ППП с подробен характер. Кумулативният ефект ще бъде ясно обоснован и ще бъде разграничен на няколко нива – локално /землище, община, територия, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. За риска от сблъсък ще се извърши обоснована оценка.

6. Ще се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ветрогенераторите и съпътстващите ги елементи.

7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие ще се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в защитените зони, които Възложителят на ИП ще изпълни и които ще са измерими и контролируеми. Към всяка мярка ще се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките ще бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които се идентифицират в аналитичната част на ДОСВ.

8. При разглеждане на алтернативи за реализацията на ИП, същите ще изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно

решение. Ще се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи, като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост ще се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и алтернативи за отпадане на ветрогенератори и др.

При определянето на степента на въздействие на обекта ще бъдат използвани количествени оценки на очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитанията (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки ще бъдат разгледани и в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху предмета на опазване в защитените зони ще се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП.

Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ съобразяват:

- *Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.);*
- *Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи;*
- *Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите (https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/).*

Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, ще бъдат представени под формата на доклади, които ще бъдат приложени към ДОСВ.

Оценката ще бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС, като най-малко един от тях ще бъде с компетенции в областта на зоологията.

Ще се ползва актуалната информация - за предмета и целите на опазване в защитените зони, попълнените стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, публикувана на адрес: https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Prblic.Web.App.

В ДОСВ ще бъдат разглеждани и оценени въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в защитените зони, а в ДОВОС въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ

8.2. Съвместяване на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС

Предвид, че за реализацията на ИП се изисква разработване на подробни устройствени планове (за някои от имотите) по реда на Закона за устройство на територията, с уведомлението за ИП е поискано от компетентния орган – директора на РИОСВ-Варна допускане на прилагането на разпоредбата на чл.91, ал.2 от ЗООС – извършване само на една от оценките по реда на глава шеста на ЗООС, която в случая да е процедурата по ОВОС.

Съгласно писмо на директора на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г. е допуснато провеждане на процедурата по задължителна ОВОС за инвестиционното предложение.

8.3. Източници на информация, които ще бъдат използвани за разработването на Доклада за ОВОС

А. Приложима нормативна уредба – ще бъдат съобразени следните Закони и относимата към ИП подзаконовата нормативна база към тях:

- *Закон за опазване на околната среда и*
    - *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;*
- *Закон за биологичното разнообразие и*

- *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;*

- *Закон за управление на отпадъците и*
  - *Наредба № 2 за класификация на отпадъците;*
  - *Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;*
- *Закон за чистотата на атмосферния въздух и*
  - *Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;*
  - *Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;*
- *Закон за ограничаване изменението на климата;*
- *Закон за водите и*
  - *Наредба № 1 от 1 юли 2016 г. за одобряване на методика за прилагане на изключенията по чл. 156б - 156е от Закона за водите ;*
  - *Наредба № 1 от 11 април 2011 г. за мониторинг на водите;*
  - *Наредба № 1/2007 за проучването, ползването и опазването на подземните води;*
  - *Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители;*
  - *Наредба № Н-4 от 14 септември 2012 г. за характеризиране на повърхностните води;*
  - *Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;*
- *Закон за защита на растенията;*
- *Закон за почвите и*
  - *Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;*

- *Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;*

- *Закон за защита от шума в околната среда и*
  - *Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;*
  - *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда;*
- *Закон за защитените територии;*
- *Закон за опазване на земеделските земи и Правилник за прилагането му;*
- *Закон за подземните богатства и*
  - *Наредба за Националния геофонд;*
  - *Наредба № 1 за геозащитна дейност;*
  - *Наредба за проектиране на плоско фундиране;*
- *Закон за културното наследство;*
- *Закон за защита при бедствия;*
- *Закон за горите;*
- *Закон за здравословни и безопасни условия на труд;*
- *Закон за здравето;*
- *Закон за устройство на територията и подзаконовата нормативна база към него;*
- *Закон за енергетиката;*
- *Закон за енергията от възобновяеми източници;*
- *Закон за движение по пътищата и*
  - *Наредбата за специално ползване на пътищата;*
- *Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина на техния контрол;*

- *Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия;*
- *Наредба № 16 от 09.06.2014 г. за сервитутите на енергийните обекти;*
- *Наредба № 3 от 09.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии;*
- *Наредба №Із-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар;*
- *Наредба 8121з-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите;*
- *Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван във въздуха;*
- *Наредба № 3 за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии;*
- *Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи;*
- *Наредба № 3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място;*
- *Наредба №3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците.;*
- *Наредба № 9 за техническа експлоатация на електрическите централи и мрежи;*
- *Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи;*
- *Европейска конвенция за ландшафта (ратифицирана със закон, приет от XXXIX Народно събрание на 13 октомври 2004 г. ДВ, бр. 94 от 2004 г.. в сила за България от 1.март 2005 г. (Обн. ДВ. бр.22 от 15 Март 2005г.);*
- *Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;*
- *Директива (ЕС) 2015/996 на Комисията от 19 май 2015 г. за установяване на общи методи за оценка на шума – методи CNOSSOS-EU;*
- *Делегирана директива (ЕС) 2021/1226 на Комисията от 21 декември 2020 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение II към Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на общите методи за оценка на шума (CNOSSOS-EU);*

- *Директива (ЕС) 2020/367 на Комисията от 4 март 2020 г. за изменение на приложение III към Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета във връзка с установяването на методи за оценка на вредните въздействия на шума в околната среда;*
- *Директива на европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници;*
- *Директива 2010/31/ЕС относно енергийните на сградите;*
- *Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност;*
- *Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата;*
- *Регламент (ЕО) № 1494/2007 г. на Комисията от 17.12.2007 г. за установяване в съответствие с Регламент (ЕО) 842/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета на формата на етикетите и на допълнителните изисквания за етикетиране на продукти и оборудване, съдържащи някои флуорирани парникови газове;*
- *Регламент (ЕО) 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на Директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент ЕО № 1907/2006 /ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г./ (CLP Регламент);*

Б. Документация и информация, предоставена от Възложителя на ИП:

- *Проектна документация;*
- *Становища на ведомства и компетентни органи, имащи отношение към ИП;*
- *Информация, получена по реда на Закона за достъп до обществена информация.*

В. Ръководства, указания, препоръки:

- *Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment (публикувано на интернет страницата на Европейска комисия, https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en#publications);*
- *Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи*

(публикувани на интернет страницата на МОСВ, https://www.moew.government.bg/bg/metodicheski-ukazaniya-za-prakticheskо-prilagane-na-iziskvaniyata-na-normativnata-uredba-po-okolna-sreda-za-namereniya-za-izgrajdane-na-vyaturni-generatori-vodnoelektricheski-centrali-i-fotovoltaichni-sistemi-7075/);

- *Приложение 2 "Насоки за извършване на преценка на вероятната степен на въздействие на инвестиционни предложения (ИП) за изграждане на вятърни генератори (ВГ) върху конкретните местообитания и/или видове, предмет на опазване в защитените зони" към Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи“;*
- *Ръководство относно развитието на вятърната енергия и законодателството на ЕС за природата (публикувано на интернет страницата на Европейска комисия, https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_bg.pdf);*
- *Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България: А.Ковачев, К.Карина, Ц.Росен, Д.Димова, българска фондация Биоразнообразие, София, 2008 г.;*
- *Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език).*
- *други.*

Г. Литературни източници и статистическа информация:

- *Официални статистически данни, доклади и бюлетини;*
- *Други стратегии, планове и програми, имащи отношение към ИП – национални, регионални и общински (в т.ч. ОУП на община Ветрино и екологична оценка към него);*
- *Информация от институции получена по реда на Закона за достъп до обществена информация.*

В Доклада за ОВОС ще бъдат описани конкретните източници на информация и използвана методология.

9. КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Възложителят е провел консултации в процеса на изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС на ***<u>два етапа</u>***:

Консултациите в процеса на изготвяне на Заданието са проведени както следва:

1) **Предварителни консултации** по чл.95, ал.3 на *Закона за опазване на околната среда* чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителните консултации са проведени с:

- <u>Компетентния орган по околна среда</u>*:*
  - **РИОСВ-Варна;**
- <u>Специализираните компетентни органи за ИП:</u>
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район“ с център Плевен** и **Басейнова дирекция „Черноморски район“ с център Варна** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- <u>Други заинтересовани/засегнати ведомства:</u>
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО“ ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД „ГВА“) към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**

- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:
    - **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
    - **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

Всички получени становища са описани таблично с посочване на начина им на отразяване, взимане предвид и съобразяване и мотивите за това в ***Приложение №1*** към настоящото Окончателно Задание, като в същото приложение са предоставени и копия на получените становища и писма в входящи номера до адресатите, които не са изразили становища.

В рамките на срока за предварителни консултации, от страна на РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. **възражения** (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за ИП (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.). Възложителят е изразил становище до инспекцията с писмо с вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.

От РИОСВ-Варна, с писмо с изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г. са предоставени още три възражения и становища. Получено е и *Предложение относно законодателното уреждане на минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите по Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия на базата на фактите около Инвестиционно предложение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД, входирано в РИОСВ-Варна, заведено с Вх.№ 26-00-4102/А23*, от Инициативен комитет „ЖИВА ЗЕМЯ“, на 31.03.2024 г., на електронната поща на Възложителя.

Или, получените възражения са както следва:

- 91 бр. възражения, предоставени с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.;
- 1 бр. Национална позиция на зърнопроизводителите, предоставена с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г. *(* с писмото на РИОСВ-Варна са представени още две писмени становища, които са отразени в Приложение № 1 на настоящото Задания, предвид че са постъпили в резултат на проведените предварителни консултации в процеса на изготвяне на Заданието)*;
- 1 бр. Предложение Инициативен комитет „ЖИВА ЗЕМЯ“.

Възраженията са групирани условно по следния начин:

1. *Възражения срещу осъществяването на инвестиционното предложение, без посочване на конкретни мотиви и основания*

Към тази група са отнесени възражения, които не съдържат мотиви и основания по незаконосъобразност на процедурата, нито такива свързани с възможно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

2. *Възражения на собственици и/или ползватели на съседни спрямо поземлените имоти, в които се предвижда реализацията на ИП поземлени имоти, земеделски производители (в т.ч. зърнопроизводители), кооперации, асоциации*

Във възраженията се декларира заинтересованост, по смисъла на чл.131, ал.1 ЗУТ във връзка със собственост на непосредствено засегнати имоти (чл.131, ал.2 ЗУТ), като се изтъкват и мотиви свързани със негативни въздействия върху земеползването, хумуса, почвеното плодородие, производителността/продуктивността на земеделските земи и върху агроекосистемата като цяло.

По отношение на декларираната заинтересованост на подателите на възраженията като собственици на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

Съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от ЗООС, с уведомлението по чл. 4, ал. 1 от Наредбата за ОВОС, Дружеството - Възложител е заявило желание за провеждане на задължителна оценка за въздействие върху околната среда, както и допускане на извършването само на една от изискващите се оценки по глава шеста на ЗООС по отношение на подробните устройствени планове, устройващи конкретното ИП. Инвестиционно предложение, попада в обхвата на т. 3, буква „и“ от Приложение №2 на ЗООС. За ИП се изисква и изготвянето на самостоятелен план по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по глава. Предвид горното, включително и на основание чл. 91, ал. 2 от ЗООС, компетентният орган – РИОСВ-Варна е допуснала извършването на една от изискващите се оценки, указвайки процедура по задължителна ОВОС. Именно чрез ОВОС се определят, описват и оценяват по подходящ начин и според всеки конкретен случай преките и непреките въздействия от инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии върху човешкото здраве, биологичното разнообразие и неговите елементи, включително флората и фауната,

почвата, водата, въздуха, климата и ландшафта, земните недра, материалното и културно-историческото наследство и взаимодействията между тях.

3. *Възражения на представители и членове на ловно-рибарски дружинки*

Що се отнася до изразените твърдения за промяна в разпространението и числеността на популациите на видове птици обект на лов, не са представени конкретни данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни, както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС.

В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони подробно се разглежда възможното въздействие на ИП върху дивите птици според характера им на пребиваване в района (прелетни, гнездящо-прелетни, зимуващи, постоянни), вкл. и по отношение на видовете птици по чл. 5 от Закона за лова, включени в Приложение 1 на същия.

4. *Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие основно върху развитието на туризма*

Възраженията в значителна степен се припокриват като съдържание помежду си.

Изказани са твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП.

В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС е подробно ще бъде оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид официални научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възраженията.

5. *Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие върху компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве*

Тези възражения са с най-голям брой, като засягат различни аспекти на въздействието на ИП – върху околната среда като цяло, върху човешкото здраве, върху биоразнообразието, в т.ч. птиците, по отношение на вредните физични фактори, опасността от аварийни ситуации - пожари.

Към тези възражения е отнесено и постъпилото Предложение на Инициативен комитет „ЖИВА ЗЕМЯ“.

Подробните оценки на всички възможни въздействия ще бъдат извършени в докладите за ОВОС и ОСВ, включително ще бъдат направени детайлни анализи на възможните въздействия, посочени във възраженията.

6. *Възражения с непълно/липсващо съдържание:*

За възражения с входящи номера: №26-00-4102/А122/17.05.2023 г., внесено от г-н Веселин Николов, Сдружение Човек-Природа-Живот, №26-00-4102/А87/31.03.2023 г., внесено от г-жа Соня Петрова, Сдружение Човек-Природа-Живот и №26-00-4102/А50/29.03.2023 г., внесено от г-жа Галина М. Ангелова с описана петиция с 1272 подписа, е предоставено само придружителното писмо, без възражението към него, в т.ч. липсва и петицията.

Всички постъпили становища и възражения са съобразени в настоящото Окончателно Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС. Начинът на отразяване на съображенията от възраженията е описан мотивирано в ***Приложение № 2*** към настоящото Окончателно Задание, където са представени и копия на постъпилите възражения.

2) Консултации по изготвеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС

Вторият етап консултации са проведени в едномесечен срок, в периода 15.08-13.09.2023 г., като с оглед осигуряване на максимално широк публичен достъп и информираност на обществеността, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя, на адрес: https://dobrotichwind.com, в раздел „НОВИНИ И СЪБИТИЯ“. Писма с информация за публикуваното задание и начина на достъпване на документа са изпратени до всички страни, с които са проведени предварителните консултации, както и до жалбоподателите (които са предоставили електронна поща или физически адрес), и до други ведомства, предвид възможна заинтересованост от ИП – Министерство на земеделието и Областна дирекция „Земеделие“ Варна.

Постъпилите становища, включително получени със значително забавяне след определения срок за консултации, са отразени и съобразени мотивирано в настоящото Окончателно Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – описание на всяко становище с начина на отразяване и съобразяване с посочване на съответните мотиви, е направено в ***Приложение № 3***, където са приложени и копия на постъпилите становища и писма и документи с входящи номера до адресатите, които не са изразили становища.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАДАНИЕТО

Приложение № 1 Справка за постъпилите становища в резултат на извършените предварителни консултации по чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда с мотиви за приетите и неприетите бележки, становища, мнения и препоръки и копия на становищата.

Приложение № 2 Справка за начина на съобразяване на постъпилите възражения и копия на възраженията.

Приложение № 3 Справка за постъпилите становища в резултат на извършените същински консултации по чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда с мотиви за приетите и неприетите бележки, становища, мнения и препоръки и копия на становищата.

СПРАВКА ЗА ПОСТЪПИЛИТЕ СТАНОВИЩА В РЕЗУЛТАТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ (В ПЕРИОДА 05.05.05.06.2023 г.) ПО ЧЛ. 95, АЛ.3 ОТ ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА С МОТИВИ ЗА ПРИЕТИТЕ И НЕПРИЕТИ БЕЛЕЖКИ, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ И ПРЕДВИДЕН НАЧИН НА СЪОБРАЗЯВАНЕТО ИМ В ДОКЛАДИТЕ ЗА ОВОС И ОСВ

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
1.1.	РИОСВ – Варна Вх.№ 26-00-4102/А121/ 09.05.2023 г. Изх.№ 26-00-4102/А124/ 23.05.2023 г.	Във връзка с писмо за провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ бр. 25/2003г., с изм. и доп.) Ви уведомявам следното: - РИОСВ-Варна, ще изрази становище по задание за обхват и съдържание на ОВОС след представяне на такова (на хартиен и електронен носител), цитирано и в писмо на РИОСВ-Варна, с изх. № 26-00-4102/А24/16.03.2023г. - По отношение на проявен писмен интерес към ИП Ви предоставям на E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global постъпилите в РИОСВ-Варна, възражения за изразяване на становища в 60-дневен срок от получаване на настоящото писмо.	Становището не съдържа бележки, препоръки и изисквания към Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС. Възложителят е изразил становище по предоставените възражения (с писмо, заведено в деловодната система на РИОСВ-Варна с вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.), като същите са съобразени и при изготвяне на Окончателното Задание и ще бъдат съобразени и в Докладите за ОВОС и

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			ОСВ. Справка за възраженията е представена като ***Приложение № 2*** към Заданието.
1.2.	РИОСВ – Варна Изх.№ 26-00-4102/А132/ 17.07.2023 г.	Във връзка с проявения допълнителен писмен интерес към горецитираното ИП Ви предоставям на E-mail: Sevda.yoncheva@cwp.global постъпилите в РИОСВ-Варна, от обществеността: позиция против изграждане на ВЕП, възражение и становище (с вх.№ № 26-00-4102/А126/05.06.2023 г.; 4102/А129/10.07.2023 г. и 4102/А123/23.05.2023 г.) за предприемане на необходимите действия при провеждане на консултациите по задание за обхват и съдържание на ОВОС.	Становище с вх.№ 26-00-4102/А126/ 05.06.2023 г. е постъпило на адреса на дружеството, на което е възложено изготвянето на Доклада за ОВОС, като същото е отразено в настоящата таблица под номер 21. Предложението с вх.№ 4102/А123/23.05.2023 г. е във връзка с предварителните консултации за изготвяне на Заданието и е отразено в настоящата таблица под номер 22. Позицията с вх.№ 4102/А129/10.07.2023 г. против изграждането на

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			вятърния енергиен парк не е адресирана във връзка с проведените предварителни консултации, поради което същата е отразена към ***Приложение № 2*** на Заданието, под номер 6 в таблицата.
2	РЗИ – Варна *Изх.№ не е посочен*	Процедурата по Провеждане на консултации по чл.10 ал.(5) от Наредба за ОВОС (Обн. ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп.), е от компетентността на РИОСВ – Варна. При необходимост и по тяхна преценка, по служебен път, се изисква мотивирано становище от РЗИ – Варна, съгл. чл.7 ал.(2) т.2в на Наредбата.	Становището не съдържа бележки, препоръки и изисквания към Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС.
3	БДДР Изх.№ ПУ-01-354(1)/ 26.05.2023 г.	В Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) е постъпило Ваше писмо с наш вх. № ПУ-01-354/09.05.2023 г. във връзка провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП „Изменение и разширение на ИП за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА- 3/2018 г. от директора на РИОСВ-ВАРНА", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна".	Всички изисквания от становището са съобразени и включени в т. 3.3 на Окончателното Задание, като ще бъдат изпълнени при изготвянето на Доклада за ОВОС

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Обръщам внимание че част от площта, предвидена за реализация на ИП попада в териториалния обхват на Басейнова дирекция „Черноморски район". До настоящият момент БДДР не се е произнасяла, в съответствие с разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите. със становище за допустимост на ИП „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА- 3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна", по процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за съответствието им с плана за управление на речния басейн и/или с плана за управление на риска от наводнения. Съгласно предоставената информация за ИП: *ИП не е ново, същото предвижда изменение и разширение на вече одобрено ИП за „ Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", за което е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна, с което същото е одобрено. Настоящето изменение предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 бр. ветрогенератора от вече одобрените с горецитираното Решение по ОВОС, а останалите 22 бр. одобрени площадки за съоръжения ще отпаднат. Ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за*	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		ветрогенератори, в обхвата на две общини на територията на област Варна - Ветрино и Вълчи дол. С настоящата процедура се предвижда изготвянето и съгласуването на нови проекти за ПУП-ПЗ, съгласно изискванията на чл. 125 от ЗУТ. *ИП на възложителя, включва следните видове дейности и изграждането на следните съоръжения и инфраструктура:* *- разполагане на 50 бр. ветрогенератори на територията на община Вълчи дол;* *- разполагане на 8 бр. ветрогенератори на територията на община Ветрино;* *- изграждане на 3 електрически подстанции 33/110 KV в землището на с. Добротич и с. Есеница, община Вълчи дол;* *- изграждане на 1 електрическа подстанция 33/110/400 KV в землището на с. Добротич, община Вълчи дол;* *- изграждане на съоръжения за съхранение на електрическа енергия;* *- изграждане на вътрешни пътища за достъп до ветрогенераторите и подстанциите;* *- изграждане на прилежащи кабелни и въздушни линии за връзка между отделните генератори, електрически подстанции и мрежата на „ЕСО" ЕАД.* *Връзките между подстанциите и електропреносната мрежа, ще бъде изпълнено с въздушен кабел - въздушна електропроводна линия.* *Дължината на трасетата съгласно идейния проект на 110 KV, ще бъде приблизително 9 км, а дължината трасето 400 KV също ще бъде приблизително 9 км.* *Характерът на обекта, предмет на предвиденото изменение на ИП, не включва дейности, свързани с водоснабдяване и генериране на отпадъчни води, или нужда от канализация на обекта. За етапа на строителството на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура, ще бъдат поставени химически тоалетни за нуждите на работниците, които ще бъдат доставени и обслужвани от лицензирана фирма, с която Възложителят ще сключи договор. За пиене ще се доставя бутилирана*	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		минерална/изворна вода. Експлоатацията не е свързана с постоянни работни места и на обекта няма да се генерират битово-фекални отпадъчни води. **1. Описанието и анализа на компонентите и факторите на околната среда, в която ще се реализира, и които вероятно ще бъдат засегнати от ИП, да се изготви съобразно с информацията и предвижданията па плановете за управление, които се разработват/актуализират от БДДР.** След запознаване с предоставените документи, изразявам следните препоръки към разработването на Доклада по ОВОС (ДОВОС). В териториалния обхват на БДДР попада част от площта, предвидена за реализация на ИП. В изпълнение на разпоредбите на чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, препоръчвам в ДОВОС, за частта, попадаща в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) да се обърне внимание на: В момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ за трети цикъл на управление и ПУРН за втори цикъл на управление, които ще са с период на действие 2022 - 2027 г. Информацията и документите ще бъдат периодично публикувани, и публично достъпни на интернет страницата на БДДР: www.bd-dunav.bg., секция „Управление на водите". Съгласно § 6 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022г.), Плановете за управление на риска от наводнения за периода 2016 - 2021 г. и Плановете за управление на речните басейни за периода от 2016 - 2021 г. се прилагат до приемането на актуализирани планове по реда на чл. 146о ал. 3 (Нова -ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) и чл. 159 ал.3 (Нова-ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) от Закона за водите.	

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
В тази връзка настоящото становище за допустимост се издава спрямо следните планове за управление в ДРБУ:
- План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 - 2021 г., приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет;
- План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016 - 2021, приет с Решение № 1104/29.12.2016 г. на Министерски съвет.
Гореизложеното следва да бъде взето предвид при разработването на ДОВОС и конкретно за частта, касаеща въздействието върху водите и зоните за защита на водите.
<u>1.1. План за управление на речните басейни (ЦУРБ) в Дунавски район 2016-2021 г.</u>
<u>1.1.1. Съгласно ПУРБ 2016 - 2021 г. ИП попада в следните повърхностни водни тела, подземни водни тела и зони за защита на водите:</u>
<u>1.1.1.1. Повърхностни водни тела</u>
<table>
<tr><th>Код на ВТ</th><th>Воден обект</th><th>Географски обхват</th><th>Естествено/ СМВТ/ИВТ</th><th>Екологично състояние/ потенциал</th><th>Химично състояние</th></tr>
<tr><td>BG1DJ345R1010</td><td>КАРАМАН</td><td>Караман</td><td>Естествено</td><td>Умерено (поради отклонение от стандартите за качество на околната среда (СКОС) по показатели: N-NO3, N0total, ПЗБ, ФБ, МФ)</td><td>Добро</td></tr>
</table>
**Забележка. СМВТ - силномодифицирано ВТ; ИВТ - изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал*
В ПУРБ 2016-2021 за водното тяло е обосновано изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонение от СКОС на основание чл. 156в от Закона за водите, удължаване на срока за постигане на целите до 2021 г. Поставените цели за повърхностно водно тяло с код BG1DJ345R1010 са: *„Постигане на СКОС за N-NO3, N- total, МЗБ, ФБ, МФ за добро екологичното състояние до 2021г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за*
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние".
В ДОВОС следва да бъде направен подробен анализ за въздействието на ИП върху повърхностните водни тела.
<u>1.1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ)</u>
<table>
<tr><th>Код на ПВТ</th><th>Име на ПВТ</th><th>Химично състояние</th><th>Количествено състояние</th></tr>
<tr><td>BG1G000K1HB050</td><td>Карстови води в Разградска формация</td><td>Лошо (Поради отклонение от СКОС по следния показател: NO3)</td><td>Добро</td></tr>
<tr><td>BG1G000J3K051</td><td>Карстови води в Малм-Валанжския басейн</td><td>Добро</td><td>Добро</td></tr>
</table>
Поставената цел за ПВТ с код BG1G0000J3K051 за 2021 г е: „Запазване на добро количествено и химично състояние".
В ПУРБ 2016-2021 за водно тяло с код BG1G000K1HB050 е обосновано изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонение от СКОС на основание чл. 156в от Закона за водите, удължаване на срока за постигане на целите до 2027 г. Поставените цели за водно тяло с код BG1G000K1HB050 до 2027 г. са: „Запазване на добро количествено състояние. Постигане и запазване на добро химично състояние".
При осъществяването на дейности, свързани с изграждането на парка, при полагане на фундаментите, не трябва да се допуска същите или елементи от тях да достигат нивото на подземните води, респективно - водоносните хоризонти на подземните водни тела.
При изготвянето на ДОВОС е необходимо да се разгледа въздействието на предвидените в ИП дейности върху химично и количественото състояние на подземните водни тела при. в т.ч. и наличие на вероятност за разкриване на водоносни хоризонти. Да се обърне специално внимание на въздействието. което ще окажат върху водоносните хоризонти в случай, че се използват пробивно-взривни работи.
В ДОВОС следва да бъде направен подробен анализ за въздействието на ИП върху подземните водни тела.
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
1.1.1.3. Зони за защита на водите, съгласно чл 119а. ал 1 от ЗВ
<table>
<tr><th>Зони за защита на водите</th><th>Вид на зоната</th><th>ИП не попада/попада (име, код) в зона за защита</th></tr>
<tr><td rowspan="2">чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ</td><td>Зона за защита на питейните води от повърхности водни тела</td><td>Не попада</td></tr>
<tr><td>Зона за защита на питейните води от подземни водни тела</td><td>Попада – всички подземни водни тела ас определени като зони за защита на питейните води</td></tr>
<tr><td>чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ</td><td>Зона за отдих и водни спортове</td><td>Не попада</td></tr>
<tr><td rowspan="2">чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ</td><td>Чувствителна зона</td><td>Попада – зона с код BGCSARI03</td></tr>
<tr><td>Уязвима зона</td><td>Попада – Северна зона</td></tr>
<tr><td>чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ</td><td>Зона за стопански ценни видове риби</td><td>Не попада</td></tr>
<tr><td rowspan="3">чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ</td><td>Защитени територии</td><td>Не попада</td></tr>
<tr><td>Зона за местообитания</td><td>Не попада</td></tr>
<tr><td>Зона за птици</td><td>Не попада</td></tr>
</table>
1.1.1.4. Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ
Към настоящия момент имотите обект на ИП не попадат в:
- определени санитарно-охранителни зони (СОЗ) по реда на *Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.).*
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Съгласно наличната в БДДР информация и представеният списък на поземлени имоти, част от имотите предвидени за реализация на ИП попадат в буферната зона с радиус 1 000 м около водовземно съоръжение „Др. Майката" Есеница" за питейно - битови нужди, без определена СОЗ.
С цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно - битово водоснабдяване предвидените дейности в буферната зона от 1 000 м, следва да са съобразени със забраните и ограниченията, съгласно Приложение № 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ (Ьttp://www5.moew.government.bg/?wpfb_dl=17375).
1.1.2. Мерки, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. в Дунавски район. които е необходимо да се спазват при разработването на ДОВОС:
В ПУРБ 2016 - 2021 г. са заложени програми от мерки за предотвратяване и намаляване на антропогенния натиск (точкови и дифузни източници на замърсяване) и въздействие върху водните ресурси, мерки за мониторинг и контрол, включително мерки за зоните за защита на водите, в т. ч. мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 7- 3/2016 г. на проекта на ПУРБ (Приложение № 7.2.10 и Приложение 7.2.11). Програмите от мерки са достъпни на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район", част „ПУРБ 2016-2021 г. в Дунавски район", Раздел 7.
Мерки за постигане и запазване на добро състояние на водите и зоните за тяхната защита, предвидени в ПУРБ 2016 - 2021 г. в Дунавски район, които е необходимо да се спазват, и с които да се съобрази проектирането, реализацията и експлоатацията на ИП са представени в следните таблици:
А. Забрани и ограничения, свързани с дейностите, предвидени в ИП
<table>
<tr><th>Код на мярка</th><th>Наименование на мярка</th><th>Действия за изпълнение на мярката</th><th>Код на действие</th></tr>
<tr><td>РМ_2</td><td>Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване</td><td>2. Забрана за извършване на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества</td><td>РМ_2_2</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището				Начин на отразяване с мотивите за това
		DW_1	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водовземните съоръжения/системи	4. Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ) *Заб. Националният каталог от мерки е публикуван на интернет страницата на БДДР към раздел 7 на ПУРБ*	DW_1_4	
		DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8	
		DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8	
		HY_1	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност	HY_1_8	
		HY_6	Намаляване на ерозията на водосбора	Забрана за извеждане на голи сечи в райони отстоящи на по-малко от 500 м от водни обекти	HY_6_9	
		GD_1	Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води	2. Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез	GD_1_2	

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td></td><td>изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло</td><td></td></tr>
</table>
Във връзка със забраната на мярка с код GD_1, код на действие GD_1_2, не трябва да се допуска фундаментите да достигат до водното ниво на подземните водни тела.
<u>Б. Мерки за запазване и подобряване на повърхностни и подземни води, които следва да се имат предвид при реализацията на ИП, в това число:</u>
<table>
<tr><th>Код на мярка</th><th>Наименование на мярка</th><th>Действия за изпълнение на мярката</th><th>Код на действие</th></tr>
<tr><td>PM_9</td><td>Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения</td><td>Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела</td><td>PM_9_2</td></tr>
<tr><td>DP_14</td><td>Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места</td><td>2. Депониране на битови отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци</td><td>DP_14_2</td></tr>
<tr><td>DP_11</td><td>Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества</td><td>1. Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества.</td><td>DP_11_1</td></tr>
<tr><td>DP_2</td><td>Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности</td><td>Депониране на производствени отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци</td><td>DP_2_3</td></tr>
</table>
Горепосочените мерки са само част от възможно приложимите мерки съгласно Програмата от мерки (ПоМ) на ПУРБ 2016 - 2021 г. за Дунавски район.</td><td></td></tr>
</table>

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		<u>1.2. План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район 2016-2021 г.</u> Съгласно ПУРН 2016 - 2021 г., ИП не попада в РЗПРН, както и в РЗПРН, определени в процеса на актуализация на ПУРН 2022-2027 г. и утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г В ПУРН 2016 - 2021 г. няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на предвидените дейности. При реализацията на ИП и да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения в ДРБУ, съгласно ПоМ на действащия към момента на реализирането им ПУРН. ***В ДОВОС следва да бъдат разгледани подробно спазването на приложимите мерки, заложени в ПУРБ и ПУРН в ДРБУ, включително и мерките от екологичната оценка на плановете за управление за съответния планов период и предложени такива за ограничаване на въздействието върху повърхностните и подземните водни тела и зоните за защита на водите.*** **2. Нормативни изисквания и ограничения** Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава осма. За опазване на водите и водните обекти и защита от вредното въздействие на водите е необходимо да се спазват забраните в чл. 118а, чл. 134 и чл. 143 от ЗВ. При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите да се спазват изискванията на чл. 131, ал. 1 от ЗВ. При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		основание чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим" и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от ЗВ и нормативните актове по прилагането му. При необходимост от преминаване през повърхностен воден обект да се има предвид следното: Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция, в случаите на чл. 58 ал.1 от ЗВ и представяне на информацията по чл. 58, ал. 2 от ЗВ, за въздушно преминаване на съоръжения над повърхностен воден обект и подземно преминаване през повърхностен воден обект без нарушаване на естественото състояние на дъното и бреговете. Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58, ал. 1 от ЗВ, той уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ, в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове. Във всички останали случай извън посочените в чл. 58, ал. 1 от ЗВ, в т. ч за ползване на воден обект за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводи подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „б" от ЗВ, при спазване изискванията на *Наредбата за ползване на повърхностните води.* При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2 от 8 юни 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване. В случай, че се налага отводняване по време на строителство и експлоатация, дейностите по дрениране, инфилтриране и отнемане на естествени ресурси, касаещи подземните	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		води, подлежи на разрешителен режим, съгласно чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, освен в случаите, съгласно чл. 58, ал. l, т.2, 4 и 6 от ЗВ. Съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗВ *„Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява WIU е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма"* **3. Да се опише и анализира въздействието върху повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите при реализация и експлоатация на ИП в т.ч. и кумулативно** ►На всички етапи от реализацията (строителство и експлоатация) на ИП да се опишат, съгласно изискванията на ЗВ и поднормативните актове за опазване на водите: необходимостта, количествата и начините за снабдяване с вода за производствени и битови нужди; начина на третиране на отделяните битово-фекални и производствени отпадъчни води, вкл. замърсяващи вещества и количества; начина на третиране на дъждовните води. ►Да се опишат и анализират потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието на повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите на всички етапи от реализация и експлоатация на ИП. Предвид гореизложеното, считам че е необходимо в ДОВОС да се оцени: ►Въздействието от дейността върху състоянието на повърхностните и подземните води; ►Кумулативното въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района; ►Постигането на предвидените цели за посочените повърхностни и подземни водни тела, респ. запазване и недопускане влошаване на състоянието на повърхностните и подземните водни тела.	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Настоящото становище не отменя задълженията Ви за изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконови нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността Ви по спазване на действаща нормативна уредба.	
4	БДЧР Вх.№ 26-00-8217/ 09.05.2023 г. Изх.№ 26-00-8217/А2/ 02.06.2023 г.	Във връзка с Ваше писмо за провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за ИП: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на село Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 броя вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от Директора на РИОСВ - Варна, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с общо инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна, с възложител: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, съгласно чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС, изразявам следното становище: Заданието за определяне па обхвата и съдържанието по доклада за оценка на околната среда /ОВОС/ е необходимо да съдържа следната информация: 1. В доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г. и актуализацията му ПУРБ 2022-2027 г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС и План за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г. и актуализацията му ПУРН 2022-2027 г., съгласно Директива 2007/60/ЕС.	Всички изисквания от становището са съобразени и включени в т. 3.3 на Окончателното Задание, като ще бъдат изпълнени в Доклада за ОВОС

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води" да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район. Територията на ИП попада в обхвата на: • Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R004 и наименование „р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска" е определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние; • Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R008 и наименование „р. Златина - от 2,6 км. след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска" е определено в умерено екологично и добро химично състояние; • Повърхностно водно тяло с код BG2PR200Rl 004 и наименование „р. Девненска - от извора до с. Чернево" е определено в умерено екологично и добро химично състояние; • Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB036 и наименование „Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари" е определено в добро количествено и лошо химично състояние; • Подземно водно тяло с код BG2G000J3K1041.и наименование „Карстови води в малм-валанж" е определено в добро количествено и добро химично състояние; Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ): • Подземните водни тела, определени като зони за защита на питейните води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ са с кодове BG2DGW000K1HB036 и BG2DGW000J3Kl041; • Територията на ИП попада в чувствителна и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ. Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди: • Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на „Вн-35х, Кранево" и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ, и	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово", определен със Заповед № 34/20.09.2007 г. на МОСВ. 2. Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички. планирани дейности върху повърхностни и подземни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Необходимо е да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите, включително и за зоните пот. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зони. 3. Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води. 4. При изготвяне на ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2016-2021 г. 6. Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията. 7. Докладът за ОВОС трябва да осигури спазване на ограниченията и забраните предвидени в Закона за водите: 7.1. При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2/08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване. 7.2. При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим" и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му. 7.3. В случай, че се предвижда въздушно пресичане на повърхностен воден обект е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция. В случай, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58 ал. 1 от ЗВ, Директорът на съответната басейнова дирекция уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда ·на Глава четвърта от ЗВ в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове. 7.4. Да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите, съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води. 7.5. Да се спазват разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ. Действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС, както и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г.) с наличните информация и анализи са публикувани на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.bg и могат да послужат при допълване на доклада за ОВОС. *Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и други*	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		специални закони и подзаконови нормативни актове и на може да служи, като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.	
5	РДПБЗН – Варна Рег.№ 833000-982/ 29.05.2023 г.	В изпълнение разпореждане на РИОСВ издадено съгласно изискванията чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и във връзка с Вашето инвестиционно предложение за. „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна", Ви даваме следните указания, предложения и изисквания, свързани с пожарната безопасност и защитата на населението: При проектирането и изграждането на обекта да се спазва законодателството на Република България, като се обърне особено внимание на. - Закона за Министерство на вътрешните работи и подзаконовите актове, в това число Наредба № Із-1971 за строително - технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар/ Обн. ДВ бр. 96 от 2009г/ и Българските държавни стандарти. описани в тях; - Закон за защита при бедствия / изм. и дол. ДВ. бр. 60 от 7 Юли 2020 г./ При разработване на инвестиционното намерение е необходимо да конкретизирате безопасните разстояния между конкретните граници на обекта и съоръженията до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседните предприятия и съоръжения, транспортните пътища, обекти които могат да бъдат източник на/или да	Изискванията се отнасят за проектирането и изграждането на обектите. Изискванията ще бъдат съобразени и при извършване на анализите и оценките в Доклада за ОВОС. Същите са отразени към т. 3.12 на Окончателното Задание.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		увеличат риска или последствията от големи аварии и да предизвикат ефекта на доминото. Да се осигурят активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, съгласно изискванията на Наредба № Із-1971 за строително - технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /в т.ч външно водоснабдяване за пожарогасене, пожарогасителни, пожароизвестителни системи и др./. Да се посочи оборудването, което смятате да инсталирате с цел ограничаване на образуването и последствията от големи аварии; организация и описание на мерки за предупреждения, алармиране и информиране в случаи на аварии, мерки за откриване, локализиране и ограничаване последиците от аварии. При изпълнение на горните указания, РДПБЗН - Варна не възразява да реализирате Вашето инвестиционно предложение „Изменение и разширение на инвестиционно предложение за „.Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна".	
6	НИНКН Вх.№ 70 00-3905/ 09.05.2023 г. Изх.№ 7000-3905/ 25.05.2023 г.	След извършена справка на Националния документален архив на НИНКН (НДА) и Автоматизираната информационна система „Археологическа карта па България" (АИС - АКБ), Ви уведомяваме, че землищната територия на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна до сега не е била обект на целенасочени археологически издирвания. Във връзка с проектирането, изграждането и експлоатацията на вятърен енергиен парк в землището па с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр.	Изискването е изпълнено, като РИМ-Варна е предвиден и включен като заинтересована страна за

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		вятърни съоръжения и съпътстващата ги инфраструктура с необходимо да бъда направено следното: 1. За инвестиционната инициатива да бъде уведомен Регионален исторически музей - Варна;	провеждане на консултации.
		2. Да бъдат проведени предварителни археологически проучвания - издирване па археологически обекти на терените, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение;	Изискването е изпълнено, като е възложено провеждането на предварителни археологически проучвания. Резултатите ще бъдат представени в Доклада за ОВОС.
		3. Резултатите от археологическите проучвания - издирване на археологически обекти да бъдат приети от комисия по чл. 158а от Закона за културно наследство (ЗКН);	Изискването е изпълнено.
		4. След приключване на теренното издирване, информацията за всички налични археологически обекти в посочения участък да бъде предоставена на инвеститора;	Изискването е изпълнено.
		5. Копие от научния доклад следва да бъде предоставен на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) за изразяване на становище, във връзка със последващи съгласувателни процедури;	Изискването ще бъде изпълнено.
		6. В зависимост от резултатите след провеждане на теренните издирвания и в случай на регистриране па археологически недвижими културни ценности, застрашени от предвидените в проекта дейности да бъдат изпълнени разпоредбите на чл. 161 от ЗКН;	Изискването ще бъде изпълнено от Възложителя.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		7. Проектната документация във всички следващи фази да бъде съгласувана с Министерство па културата съгласно чл. 80, чл. 83 и по реда на чл. 84 от ЗКН. Съгласно чл. 83 от ЗКН, инвестиционните проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване па културното наследство се одобряват и строежите се изпълняват по реда па Закопа за устройство на територията след съгласуване по реда па чл. 84, ал. 1 и 2. Съгласно ал. 1, т. 2, буква „а" от същия член, проектите за транспортна и техническа инфраструктура също подлежат на съгласуване. Съгласно чл. 84. ал. 1, ЗКН, съгласуването се извършва с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали от Министъра на културата или упълномощено от него лице. За изразяване на становище от НИНКН са необходими следният набор от документи: Заявление по образец по чл. 84, ал. 1 и ал. 2 от ЗКН, съдържание на проекта, включващо: текстова част, обяснителна записка, точен регистър и графична част с отразени идентификатори на поземлените имоти, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение. Също така представената от възложителя документация е необходимо да бъде внесена в два екземпляра - единият от които остава за съхранение в НДА на НИНКН, както и па електронен носител. Заедно с описаната по-горе документация следва да бъде представен и докладът от проведените предварителни археологически проучвания - издирване на археологически обекти заедно с протокола от проведената комисия по чл. 158а от ЗКН.	Изискванията ще бъдат изпълнени от Възложителя.
7	РИМ – Варна Изх.№ РД-13-394/ 19.05.2023 г.	Във връзка с Вашето писмо с наш входящ № РД - 13-394 от 09.05.2023 г. Ви уведомявам за следното: Обширната площ, обхваната от инвестиционното намерение, не е била предмет на целенасочено издирване на недвижими археологически ценности до момента. В землищата на селищата, в които ще бъде построен вятърният енергиен парк, в	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Автоматичната информационна система „Археологическа карта на България" са регистрирани по повод други инициативи единични обекти - за землището на с. Есеница -№10006064; за землището на с. Калоян - 10006063; за землището на с. Изворник - 10006065. На терена обаче, видимо и от карти с мащаб 25 000 и 5 000, има множество надгробни могили, които са обявени за паметници на културата с Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. Затова при изготвянето на Заданието за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС по инвестиционното предложение „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW" препоръчваме: 1. Да бъде предвидено и извършено издирване на археологически паметници по цялата площ на инвестиционното намерение, при което да бъда регистрирани евентуално намерените недвижими археологически ценности.	Препоръката е изпълнена.
		2. В Доклада за ОВОС да бъде включена част, разглеждаща въздействието върху културните ценности и предвиждаща мерките за опазването му.	Препоръката е изпълнена. Предвидена е такава част в т.4.10 на Доклада за ОВОС, съгласно представената в т. 5 на Заданието структура на доклада.
		Смятаме, че в издирването и в Доклада трябва да бъдат обхванати всички площи на инвестиционното намерение - т.е. споменатите в Характеристиката на инвестиционното предложение за община Вълчи дол - 585 124 кв. м, в община Ветрино - 108 799 кв. м или общо 693 923 кв. м, плюс планираните имоти за изграждане на подстанции, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, кабелна мрежа, кабелни трасета и вътрешни пътища/връзки с площ още 209 927 кв. м в границите на община Вълчи дол, или общо	Изискването ще бъде изпълнено в Доклада за ОВОС, като ще се оценят всички прогнозни площи.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		предвидените за техническа инфраструктура 903 850 кв. м (903, 85 дка) (с. 10). Към тази площ трябва да бъде добавена и площта на строителните площадки и временните транспортни артерии за подход на строителната и транспортна техника.	
8	ЕСО ЕАД Изх.№ ЕСО-4870К1/12.06.2023 г.	Във връзка с внесеното от Вас писмо в ЕСО ЕАД за процедура по провеждане на консултации на основание чл.95, ал.3 от Закона за опазване на околната среда и чл.9, ал.1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда, Ви уведомяваме, че ЕСО ЕАД не възразява срещу съдържанието и обхвата на заданието.	Становището не съдържа бележки, препоръки и изисквания към Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС.
9.1.	ГД „ГВА" Изх.№ 56-02-74/ 31.05.2023 г.	Във връзка с горепосоченото Ваше писмо с искане за становище по доклада за ОВОС на инвестиционно предложение „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" Ви уведомява: 1. с писмо наш рег.№ 56-02-74/15.05.2023 г. инвестиционния проект е съгласуван съгласно разпоредбите на чл.16б, ал.1, т.6 от ЗГВ. 2. оценяване на качеството на доклада за ОВОС на инвестиционното предложение не е от компетентността на ГД ГВА.	Становището не съдържа бележки, препоръки и изисквания към Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС. Цитираното становище е получено в хода на съгласуване на проектите за подробните устройствени планове за имотите с вятърни генератори, в т.ч. е получено и още едно становище с рег.№ 56-02-74/22.06.2023 г. Становищата са

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			съобразени в Окончателното Задание при описание на параметрите на ветрогенераторите и ще бъдат съобразени и приложени към Доклада за ОВОС. Двете становища на ГД „ГВА" са описани на следващите два реда на таблицата.
9.2.	ГД „ГВА" Изх.№ 56-02-74/ 22.06.2023 г.	В изпълнение на Вашето искане за съгласуване на ограничения във връзка с безопасността на въздухоплаването при застрояване за: „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд" ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилова, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило", беше направен анализ за височинните ограничения във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването съгласно изискванията на чл. 166, ал. 1, т. 6 от ЗГВ. Анализът е основан на данните, представени от Вас в горецитираното писмо и съдържа следните констатации и становище: 1. Приложените документи представят изграждане на 4 броя вятърни електрогенератори, с височина от 236,50 m. Надморската височина на съоръженията варира между 558,422	Становището е съобразено при проектирането и ще бъде съобразено в Доклада за ОВОС.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		m и 576,122 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84. 2. Проверка в съответствие с Глава H от Сертификационните спецификации (CS-ADR-DSN) към Регламент (EU) № 139/2014 за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата - обектите се намират далече от граждански летища. 3. Проверка в съответствие с разпоредбите и препоръките на ICAO Annex 10, Aeronautical Telecommunications и ICAO EUR DOC 015, European guidance material on managing building restricted areas - бъдещият ветроенергиен парк няма да окаже негативно влияние върху работата на системите и средствата за комуникация, радионавигация и радиолокационен обзор на ДП РВД и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване. Във връзка с горепосоченото и становището на ДП РВД, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация" съгласува представения проекта за монтаж на 4 броя вятърни електрогенератори с номера WGT03, WGT15, WGT56 и WGT68 с височина от 236,50 m, с максимална надморска височина на съоръженията от 558,422 m и 576,122 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84 Съгласуването е при изпълнено условие - общата височината на вятърните електрогенератори да не превишава 236,50 m. Местоположението на ветрогенераторите е указано в приложената таблица, която е неразделна част от настоящото писмо. Приложение: Таблица за местоположение на ветрогенераторите	
9.3.	ГД „ГВА" Изх.№ 56-02-74/ 15.05.2023 г.	В изпълнение на Вашето искане за съгласуване на ограничения във връзка с безопасността на въздухоплаването при застрояване за: „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд" ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции	Становището е съобразено при проектирането и ще бъде

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило", беше направен анализ за височинните ограничения във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването съгласно изискванията на чл. 166, ал. 1, т. 6 от ЗГВ. Анализът е основан на данните, представени от Вас в горецитираното писмо и съдържа следните констатации и становище: 1. Приложените документи представят изграждане на 79 броя вятърни електрогенератори, с височина от 267,50 m. Надморската височина на съоръженията варира между 470,0 m и 627,5 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84. 2. Проверка в съответствие с Глава H от Сертификационните спецификации (CS-ADR- DSN) към Регламент (EU) № 139/2014 за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата - обектите се намират далече от граждански летища. 3. Проверка в съответствие със стандартите и препоръчителните практики на ICAO Doc. 8168, Procedures for air navigation services - Aircraft operations/Flight Procedures - някои от съоръженията биха оказали отрицателно влияние върху минималните абсолютни височини при използване на средства за обзор (ATCSMAC) на летище Варна. Долната таблица показва вятърните електрогенератори, които нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия (MOC), приложимо към сектор (AREA) „1" с установена минимална абсолютна височина 2900 ft, показан на карта ATCSMAC, на страница LBWN AD2 - 51.1/2 от Сборник AIP на Р. България: **ID** | **Нарушаване на MOC [m]** **WTGO3** | 5.50	съобразено в Доклада за ОВОС.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това

WTG15	7.60
WTG56	11.00
WTG68	23.20

Таблица 1

4. Проверка в съответствие с разпоредбите и препоръките на ICAO Annex 10, Aeronautical Telecommunications и ICAO EUR DOC 015, European guidance material on managing building restricted areas - бъдещият ветроенергиен парк няма да окаже негативно влияние върху работата на системите и средствата за комуникация, радионавигация и радиолокационен обзор на ДП РВД и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване.

5. Във връзка с горепосоченото и становището на ДП РВД, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация":

5.1. Не съгласува проекта за монтаж на вятърни електрогенератори с номера WGT03, WGT15, WGT56 и WGT68. Съгласно коментара по точка 3, описаните 4 броя съоръжения нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия, приложимо към минималната абсолютна височина за радарно векториране в сектор „1" на летище Варна.

5.2. Съгласува представеният проект за монтаж на ветрогенератори с номера, както следва:

WTGl;

WTG2;

от WTG4 до WTG14 включително; от WTGlб до WTG55 включително; от WTG57 до WTG67 включително и от WTG69 до WTG79 включително.

Местоположението на ветрогенераторите е указано в приложената таблица, която е неразделна част от настоящото писмо.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Приложение: Таблица за местоположение на ветрогенераторите.	
10	ИБЕИ-БАН Вх.№ 399/РД-08/ 09.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
11	Община Вълчи дол Вх.№ РД 7700 316/ 09.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
12	Кметство с. Добротич Вх.№ 041/10.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
13	Кметство с. Михалич Вх.№ 003/09.05.2023 г.	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	до момента не е постъпило становище		
14	Кметство с. Калоян Вх.№ 30/10.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
15	Кметство с. Изворник Вх.№ 84/19.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
16	Кметство с. Искър Вх.№ 030/10.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
17	Кметство с. Есеница Вх.№ 21/12.05.2023 г.	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	до момента не е постъпило становище		
18	Община Ветрино Вх.№ 5300-307/ 09.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
19	Кметство с. Средно село Вх.№ 5/09.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
20	Кметство с. Момчилово Вх.№ 055/10.05.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
21	Жители, земеделски производители, собственици на земеделска земя на	Със съобщение, адресирано от Добротич Уинд АД, бяхме уведомени за започване на процедура за провеждане на консултация с обществеността във връзка с изготвяне на задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната	В рамките на процедурата по ОВОС се извършва подробна оценка на възможните

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	територията на общините Ветрино и Вълчи дол, ik_dobrotich@abv.bg (становището е получено чрез куриер, на 06.06.2023 г., като същото е предоставено и от РИОСВ-Варна с писмо с изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.)	среда, на основание чл.95, ал.3 от ЗООС и чл.9, ал.1 до ал.5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. Във връзка с цялостната реализация на проекта, описан подробно по-горе, до Общинския съвет и Кмета на Община Вълчи дол са подадени стотици жалби и становища от собственици на имоти съседни на имотите, засегнати от инвестиционното намерение, земеделски фирми и ловни дружинки, петиция (с над 1200 подписа) против изграждането на ветрогенераторите върху плодородна земеделска земя. Бяха организирани три протеста от граждани и всички земеделци в района, с участието на тежка земеделска техника. След решението на Общинския съвет от 19.01.2023 г., с което се разрешава на „Добротич уинд" АД изработване па ПУП- ПЗ, са подадени множество жалби до Областния Управител и Окръжна прокуратура. Независимо от изразените основателни притеснения относно законосъобразността и целесъобразността на проекта, на 23.01.2023 г. Областният управител на гр. Варна издава заповед с която разрешава на „Добротич уинд" АД изработването на ПУП - ПЗ. Считаме, че реализацията на горецитираното инвестиционно предложение, категорично ще засегне /ще навреди/ и на околната среда. Нещо повече, самото то противоречи на основни текстове на действащо българско законодателство и не на последно място - неблагоприятно се отразява на околната среда, птичия и животинския свят и дори на населението на засегнатите общини - Вълчи дол и Ветрино. По-конкретно, основанията за тези твърдения са следните:	неблагоприятни въздействия на ИП върху околната среда и здравето на хората. Въз основа на резултатите от тези оценки (в Докладите за ОВОС и ОСВ) ще се установи допустимостта на проекта от гледна точка на изискванията за опазване на околната среда и човешкото здраве. Твърденията за нормативна недопустимост на ИП не са верни, тъй като при наличие на такава компетентният орган по околна среда е длъжен да прекрати процедурата по ОВОС.
		1. На територията на община Вълчи дол и община Ветрино, фирма Добротич Уинд АД - част от групата на международната компания CWP Global, възнамерява да построи един от най големите вятърни паркове в Европа. Проектът включва инсталирането на 79	С проекта не се засягат земеделски земи от първа категория, като

<table>
<tr><th>№</th><th>Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)</th><th>Съдържание на становището</th><th>Начин на отразяване с мотивите за това</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>вятърни генератора, 3 /три/ повишаващи електрически подстанции 33/110 kV, 1/една/ електрическа подстанция 33/110/400 kV, прилежащи въздушни и подземни кабелни линии, както и съоръжения за съхранение на електрическа енергия.
Техническите параметри и характеристики на съоръженията са както следва:
<table>
<tr><td>параметър</td><td></td></tr>
<tr><td>височина на кулата, м</td><td>180</td></tr>
<tr><td>диаметър на ротора, м</td><td>175</td></tr>
<tr><td>обща височина, м</td><td>270</td></tr>
<tr><td>номинална мощност, MW</td><td>8,0</td></tr>
<tr><td>площ на ротора, м2</td><td>24 040</td></tr>
<tr><td>брой на витлата</td><td>3</td></tr>
<tr><td>площ на проекция на сервитута върху терена, м2</td><td>24 040</td></tr>
</table>
Проектът предвижда изграждането на вятърните турбини, със съпътстващата ги инфраструктура, върху най-плодородната земеделска земя, от първа до трета категория, в двете общини. Засегнати са землищата на: с.Искър, с.Михалич, с.Добротич, с.Калоян, с. Есеница, с.Изворник, с.Ягнило, с.Момчилово, с.Средно село.
В тази връзка, считаме, че чл.21 от Конституцията на Република България, който гласи:
(1) Земята е основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото.
(2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяната на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон."
Определено сме на мнение, че подобно изключение в случая няма как да се приеме да бъде направено. Категорично няма доказано, безспорно обоснована правна и техническа нужда, за да се допуска промяна на предназначение на тези земеделски земи.</td><td>площите с реално засягане от изграждането на съоръжения и свързаните с тях сервитути са незначителни, сравнено с площите, които се отнемат за изграждане на фотоволтаични паркове за същата мощност.
Изграждането на ветрогенераторите не засяга целите имоти, съответно не ограничава изцяло тяхното ползване, като подробна оценка на въздействието върху земеползването ще бъде извършена в Доклада за ОВОС.</td></tr>
</table>

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Община Вълчи дол е гласувала и приела КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2022-2024 и ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА 2022-2032. Определено Общината е преизпълнила и двете програми при положение, че 4000 (четири хиляди) декара общински земи - пасища са продадени за изграждането на фотоволтаични паркове.	
		2. Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите , съседни на всеки имот, в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор (стр.8 таб.4 от уведомлението за инвестиционно намерение). Плодородната обработваема земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, тъй като количеството железобетон, което ще бъде използвано за изграждането на всеки един от тези ветрогенератори (всеки с височина 270 м) е огромно и на практика е невъзможно за премахване след изтичане на срока за ползването им. От друга страна, по-голямата площ на фундиране с оглед височината на инсталацията, изисква и по - голяма дълбочина на фундамента, което окончателно изважда от употреба плодородната земя и уврежда качеството и количеството на подземните води в районите на поставяне на ветрогенератори и необходимите съоръжения към тях. Отнемането на хумусния слой и изливането впоследствие на хиляди кубици бетон, ще унищожи завинаги тези земи.	След изтичане на експлоатационния срок на съоръженията теренът ще бъде изцяло възстановен. В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде извършена оценка на въздействието върху почвите, земеползването, подземните води.
		3. Предвиденият за изграждане вятърен парк ще бъде на пътя на един от главните маршрути на миграцията на птиците от Европа към Африка - Via Pontica. На територията на двете общини има защитени зони за птици и много застрашени видове птици като: Египетски лешояд -Neophron percnopterus Скален орел - Aquila chrysaetos Орел змияр - Circaetus gallicus Малък орел - Hieraaetus pennatus	Миграционният път на птиците, описан като Виа Понтика, обхваща широк регион от Североизточна България част от който преминава

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Черен щъркел - Ciconia nigra Тръстиков блатар - Circus aeruginosus Белоопашат мишелов - Buteo rufinus Късопръст Ястреб - Accipiter brevipes Бухал - Bubo bubo и много други Всички знаем какво се случва с ветропарка около Калиакра, има официална информация, след направени измервания е установено, че валежите в района на ветропарковете са намалели с около 15%, нарушено е равновесието на екосистемата- изчезнали са различни насекоми и птици, това е регистрирано от земеделците и особено от местните ловци, които извършват наблюдение.	и през територията на община Ветрино. Изказаните твърдения за случващото се около Калиакра не са подкрепени с резултати от конкретни официални проучвания/мониторинг, поради което няма как да бъдат приети за релевантни и относими към конкретния проект. „Добротич Уинд" АД възложи на специалисти извършване на едногодишни специализирани проучвания включващи мониторинг на мигриращите птици обхващащ пролетна и есенна миграция, проучване на гнездящите и зимуващите птици в района на

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			инвестиционното предложение. Мониторингът и проучванията са извършени по утвърдени методики при спазване на международно приети указания и стандарти и при съобразяване на методите и данните от предходни проучвания. Същите съответстват и съобразяват указанията на компетентния орган по процедурата РИОСВ-Варна дадени с писмо с Изх.№.26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г. Тези данни ще бъдат използвани в рамките на оценката на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение. Въз

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
		4. Бихме искали да Ви представим извадка от обстойно изследване на HWI Consulting, което е достъпно в интернет пространството. На територията на двете общини е разположено част от най-голямото находище па подземни води, което след този проект ще бъде компрометирано. „Малм-валанжинските седименти са разпространени на цялата Дунавска равнина и далеч извън нея - на територията на Р. Румъния, в акваторията на Черно море и на юг и запад извън границите на областта. На повърхността се разкриват директно или под тънка кватернерна покривка по най-високо издигнатите, теменни части на Северобългарското сводово издигане (Каолиново-Н. Козлево) или в обсега на тектонски предистинирани многобройни позитивни структури (подутини) с различни размери (Н Пазар-Плиска-Каспичан, Млада гвардия-Ветрино-Златина, Суворово- Девня, Есеница-Калоян, Зърнеево-Орляк, Тервел-Н Камена и др.). Общата им площ е около 1600 km2. В	Дейностите, свързани с реализацията на проекта ще бъдат подробно оценени в Доклада за ОВОС относно възможното въздействие върху подземните води и тяхното качество и количество. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		огромната част от територията на общините Вълчи дол и Ветрино малм-валанжинските седименти дебелините им варират в широк диапазон, но общата дебелина на карбонатната плоча е относително постоянна 300-500 m. В напуканите и окарстени малм-валанжински седименти са се формирали пукнатинно-карстови до карстови по тип, ненапорни до високо напорни (с пиезометрично ниво от няколко метра до стотици метра) по характер подземни води, които образуват общ водоносен хоризонт. По мощност и площ на разпространение и по ресурси това е един от най-големите басейни на пресни подземни води у нас, който продължава на север в територията на Р. Румъния и на изток - в акваторията на Черно море. По същество така разглежданата хидрогеоложка система се отнася към сложно устроените природни многослойни резервоари на подземни води с етажно разположени водоносни пластове, но с почти еднакви пиезометрични нива."Теменните части" (областта на подхранване) и южните и източни склонове на пиезометричната повърхност са допълнително усложнени от локални "куполи" (пиезомаксимуми), свързани с инфилтрация на води от по-горе лежащи водоносни хоризонти или от инфлуация на речен отток – Венец-Изгрев; Кап. Петко; - Вратарите; Одринци-Златия; Карапелит-Ловчанци и др. и понижения ("пиезоминимум"), свързани предимно с интензивно разтоварване и техногенен добив на подземни води (Златина, Девня, Добрич). Подхранването на малм-валанжинския водоносен хоризонт се осъществява чрез инфилтрация на валежни води в обсега на повърхностните му разкрития, а съществено значение има и инфлуацията на води от реките, които навлизайки в зоната на окарстяване на седиментите губят цялото си водно количество (р.р. Суха, Хърсовска,), оценено по някои автори на 5-6 m3/s. След изграждане на множество малки язовири през периода 1960-1975 г., значителна част от това водно количество е практически баражирано. Вероятно по тази причина, заедно с по-продължителни засушавания и увеличен добив на подземни води, водните нива в наблюдавани от НИМХ кладенци в южната част на района до 1995 г. се понижават	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		непрекъснато със средна скорост около 0,5 m/годишно, като през последните няколко години тенденцията е към стабилизация на нивата. Понижение на напорите в крайбрежната част не е установено. Допълнително подхранване получава водоносния хоризонт и от подземни води на други водоносни хоризонти (предимно по-високо залягащи), там където хидрогеоложките условия позволяват това или съществуват нетампонирани сондажи. Дренирането на водоносния хоризонт се извършва по естествен и изкуствен път. Естественото дрениране е чрез възходящи извори в обсега на Южномизийския разлом - Златинските извори с дебит 140-150 l/s и Девненските извори (едни от най-големите карстови извори у нас), чийто сумарен дебит по данни от НИМХ (пункт №152) варира от 2800 l/s до 3700 l/s (от тях води началото си р. Девня). Вероятно естествено субмаринно дрениране се осъществява в акваторията на Белославското и Варненско езеро, както и на Черно море. Значителна част от оттока преминава подземно в Р. Румъния. Съществен дял има изкуственото дрениране чрез добив на подземни води от многобройни тръбни кладенци, неравномерно разпределени на цялата проучвана територия. Естествените структурни и литоложки условия на разгледаните хидрогеоложки резервоари и принадлежността им към нефилтрационния генетичен цикъл общо взето обуславят еднотипната, но различно нюансирана качествена характеристика на подземните води в отделните водоносни хоризонти и структури. Измененията обикновено са свързани с въздействието на техногенни (антропогенни) фактори. По иригационна и техническа характеристика те са пригодни за напояване, за промишлено водоснабдяване и за комунално-битови цели. Част от плиоценските води са питейно непригодни, но останалите са с добри вкусови качества, отговарят на изискванията на стандарта и могат да бъдат ползвани за питейни цели, след съответните изследвания. "	
		5. Проблемите обаче не спират дотук. Нещо повече, ако такъв парк бъде изграден, те могат само и единствено да се умножават и задълбочават. Работата и поддръжката на	В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде оценено

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		тези ветрогенераторни паркове може да доведе до замърсяване на водоносните хоризонти. При работата на лопатките на ветрогенераторите се разпръскват аерозоли от износването им: канцерогенен Бисфенол А. Възможен негативен резултат е и изтичането на течности от корпусите на ветрогенераторите, които са: двигателни масла, охлаждащи течности, канцерогенни противопожарни течности, като всички изброени замърсяват земята и подземните води. Ще признае ли някой информиран властимащ , че в райони с ветрогенератори подземните води променят траекторията си	и въздействието от гледна точка на ползвани опасни вещества и рисковете, свързани с тях. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП.
		На последно място, но категорично не и по важност, всичко изброено по-горе може да доведе до непоправими вреди за здравето на населението. Североизточна България е житницата на България. Унищожаваме храната си, поминъка си. Последователно, под различен (недоказан!) претекст беше унищожено животновъдството в страната. Какво следва? Никой ли от властимащите няма да застане на страната па народа си/обикновените хора и на България? Настояваме Българските народни представители да се вслушат в нас техните избиратели и да гласуват промяна на чл.23 ал.3 от Закона за опазване на земеделските земи както следва: " (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2015 г.) Изграждането и/или разширението на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, използващи фотоволтаични (слънчеви) системи и вятърна енергия, освен в случаите, когато производството на електрическа енергия се използва за собствени нужди, се допуска върху неполивни земеделски земи от седма до десета категория или некатегоризируеми, при наличие на становище за присъединяване на обекта, издадено от съответния мрежови оператор."	По отношение на предложената законова промяна, същата не е относима към процедурата по ОВОС и не е предмет на докладите.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		В момента проекта на Добротич Уинд АД е в РИОСВ-Варна за оценка на въздействието върху околната среда. Помогнете ни да го спрем. Помогнете ни да защитим правото ни да живеем и работим в хармония с природата. Добротич Уинд са тук, за да печелят . Ние сме тук за живота си. *Становището съдържа подписка с 290 подписа.*	
22	Диан Стоянов Дочев, в качеството си на Председател на ЗПК „Сила", село Калоян (предложението е внесено в РИОСВ-Варна с вх.№ 26-00-4102/А123, и е предоставено с изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г. на РИОСВ-Варна)	*(Предложението е адресирано до директора на РИОСВ-Варна)* Получихме информация за процедура по консултации за изготвяне на задание към доклад по ОВОС на инвестиционното предложение, за което в РИОСВ - Варна е заведено уведомление с вх.№ 26-00-4102/123 от 10.02.2023г. Преди да се запознаете с предложението моля да съобразите, че ЗПК „Сила" поддържа възражението, което съм внесъл в РИОСВ - Варна с вх. № 26-00-4102/А29 от 24.03.2023г. На нашето възражение и искането да бъда уведомяван за хода на преписката, все още нямам ваш отговор. Въз основа на известните ни данни правим следните предложения към задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк от „Добротич уинд" АД:	От страна на РИОСВ-Варна, с писмо с изх.№ 23.05.2023 г. са предоставени постъпилите до тогавашния момент възражения, в т.ч. цитираното в настоящото Предложение на г-н Диан Стоянов. С писмо с вх.№ /17.07.2023 г. „Добротич Уинд" АД е внесло становище по възраженията в РИОСВ-Варна. Като ***Приложение № 2*** към Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС е изготвена ***Справка за начина на***

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			съобразяване на предоставените от РИОСВ-Варна възражения, където е описано и цитираното възражение (под номер 30), в т.ч. е описан мотивирано начина, по който се взема предвид.
		1. Инвеститора да бъде задължен да уточни своето инвестиционно предложение и в частност относно: 1.1. Колко ветрогенератора включва предложението - 79 или 58. В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишно разрешение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора./стр.2/ 1.2. Какво включва предложението - изграждане на подстанция, на три повишаващи станции, на въздушен и / или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения. В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропровода, но без конкретика./стр.2 и стр.10/ 1.3. Данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия. В уведомлението липсват данни за такива съоръжения, а е възможно същите да отделят опасни отпадъци. 1.4. Каква площ ще засегне инвестиционното предложение - 693 923 кв. метра или 903 850 кв. метра.	*В цялост, всички искания от Предложението са адресирани към директора на РИОСВ-Варна.* Инвестиционното предложение е уточнено, като същото се отнася за общо 58 вятърни генератора, като площадките на 12 от тях са били предмет на предходната процедура по ОВОС, приключила с Решение по ОВОС № № ВА-3/2018 г.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		В уведомлението е посочено, че инвеститорът очаква неговото инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното му предложение./стр.10/	В Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС е представена подробно наличната към настоящия етап на проектиране информация за параметри на отделните елементи на ИП – ветрогенератори и съпътстваща инфраструктура, в т.ч. съоръжения за съхранение на електроенергия, както и за прогнозното засягане на площи от ИП.
		2. Инвеститора да бъде задължен да представи подписани предварителни договори за учредено право на строеж за изграждането на седем ветрогенератора / ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян. Твърдение за тяхното съществуване е направено на стр.17 от уведомлението	Копия на договорите са внесени в РИОСВ-Варна и ще бъдат представени в приложение към Доклада за ОВОС.
		3. Инвеститора да бъде задължен да представи подписани предварителни договори/ окончателни договори за учредено право на сервитут за седемте ветрогенератора върху имотите, които са съседни на имотите в които предвижда изграждане на ветрогенераторите.	За право на сервитут не се сключват договори съгласно действащото законодателство.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор./ стр.8, табл.4 от уведомлението/	
		4. С оглед на вашите правомощия в процедурата ви моля да изискате становище от Министерство на земеделието относно възможността за промяна предназначението на земеделските земи, в които ще се осъществява инвестиционното предложение. Разпоредбата на чл.17а, ал.1 от Закон за опазване на земеделските земи/ЗОЗЗ/, във връзка с точки 31, 32 и 38 от параграф 5 от ДР на Закон за устройство на територията допуска промяна на предназначението на земеделски земи само на елементи от мрежите за снабдяване с електрическа енергия, а не и на обекти за нейното производство и съхраняване, какъвто ще бъде обекта на инвестиционното предложение.	Изготвянето на инвестиционното предложение е съобразно и при стриктно спазване на действащата нормативна уредба в страната.
		5. Инвеститора да бъде задължен да представи мерките за опазване на почвената покривка на земеделските земи, върху всички собствени или ползвани от земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията, които да бъдат издадени от Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 4, ал.5 от ЗОЗЗ. Моля да изискате представянето на такива мерки и за имотите, върху които се предвижда преминаването на въртящите се части на ветрогенераторите.	В резултат на анализите и оценките на очакваното въздействие върху околната среда, в т.ч. върху почвите и земеделските земи, ще бъдат препоръчани мерки за недопускане на значителни отрицателни въздействия върху тях в Доклада за ОВОС.
		6. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за възстановяване на всички земеделски земи, които ще бъдат замърсени/с нарушено качество земеделски земи при осъществяване на инвестицията, който да бъде съгласуван с Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 7 от ЗОЗЗ.	В резултат на анализите и оценките на очакваното въздействие върху околната среда, в

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			т.ч. върху почвите и земеделските земи, ще бъдат препоръчани мерки за недопускане на значителни отрицателни въздействия върху тях в Доклада за ОВОС.
		7. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за рекултивация на всички земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията, който да бъде съгласуван с Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 11 от 3033.	В резултат на анализите и оценките на очакваното въздействие върху околната среда, в т.ч. върху почвите и земеделските земи, ще бъдат препоръчани мерки за недопускане на значителни отрицателни въздействия върху тях в Доклада за ОВОС.
		8. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за използване и съхранение на хумусния пласт от всички земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията и които ще бъдат засегнати от нея, съгласно всички изисквания на ЗОЗЗ и на Наредба № 26 от 1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. Моля да изискате в проекта да бъдат посочени местонахождение на площадка за съхраняване, доказателства за собственост или ползване от Инвеститора върху земята на бъдещата площадка, срока за съхраняване на хумусния пласт, неговото съответствие със	По отношение на хумусния пласт, ще бъдат спазени всички нормативни изисквания за отнемането и оползотворяването му. Ще бъде оценен и ефекта на културата, с която ще

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		срок на ползване на земята от Инвеститора и съответствие между планирания обем отнет хумусен пласт с планирания обем на площадката за неговото съхраняване. Моля да прецените ефекта на културата, с която инвеститора планира да затреви площадката, върху местните растителни и животински видове.	се извърши затревяване, върху местните растителни и животински видове
		9. Инвеститора да бъде задължен да представи данни за трасета на планираните за изграждане електропроводи и на техните сервитути, за да бъдат установени и обследвани всички земеделски земи, засегнати от инвестиционното предложение.	Проектната документация за присъединителните електропроводни трасета (подземни – 33 kV, въздушни – 110 kV и 400 kV), към настоящия момент е изготвена в идейна фаза, при съобразяване на становище на ЕСО ЕАД с изх.№ ЦУ-ЕСО-2412#4/14.06.2021 г. за проучване на условията и начина на присъединяване на вятърния парк към електропреносната мрежа. Становището няма обвързващ характер, като окончателният вариант

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			на трасетата ще се изготви след сключване на предварителен договор с ЕСО ЕАД и след изготвяне и одобряване на Подробни устройствени планове-Парцеларни планове. В тази връзка, за целите на оценката в Доклада за ОВОС ще бъдат оценени известните към момента прогнозни площи.
		10. Инвеститора да бъде задължен да представи експертни проучвания за въздействие върху организмите в почвата на планираните от него за изграждане ветрогенератори, инсталация за съхраняване на електроенергия и въздушни и кабелни електропроводи.	В Доклада за ОВОС ще бъдат направен експертни анализи и оценки на възможното въздействие върху околната среда, включително животинските и растителни организми.
		11. Инвеститора да бъде задължен да изготви доклада по актуални данни и методи на тяхна оценка, като в заданието посочите срок за актуалност на данните и на методите. В заданието да посочите конкретни методи за оценка на данните.	В Заданието е посочена предвидената методология за извършване на оценките.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			Изискването за ползване на актуални данни е нормативно заложено в чл.11, ал.1 на Наредбата за ОВОС и ще бъде изпълнено.
		Поддържам искането да бъда уведомяван за движението по разглеждане и оценка на инвестиционното предложение и отговор на възражението от 24.03.2023г.	Искането е изцяло от компетенциите на директора на РИОСВ-Варна.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Изх. № 26-00-4102/А124

гр. Варна 23.05.2023 **2023 г.**

Вх. № 26-00-4102/А121/09.05.2023 г.

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА «ДОБРОТИЧ УИНД» АД
ГР. СОФИЯ, РАЙОН «ЛОЗЕНЕЦ», БУЛ. «ДЖЕЙМС БАУЧЕР» № 51, ЕТ. 16
E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

Относно: Писмо за провеждане на консултации и постъпилите възражения срещу реализация на инвестиционно предложение (ИП) за изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУМИТСКИ,

Във връзка с писмо за провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* и чл. 9 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ бр. 25/2003г., с изм. и доп.) Ви увадомявам следното:*

- РИОСВ-Варна, ще изрази становище *по задание за обхват и съдържание на ОВОС* **след представяне на такова** (на хартиен и електронен носител), цитирано и в писмо на РИОСВ-Варна, с изх. № 26-00-4102/А24/16.03.2023г.

- По отношение на проявен писмен интерес към ИП Ви предоставям на E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global постъпилите в РИОСВ-Варна, възражения за изразяване на становища в 60-дневен срок от получаване на настоящото писмо.

Приложения: ВЪЗРАЖЕНИЯ (копия) на E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

инж. Юлиана Златева
Директор дирекция КОС

За Директор на РИОСВ – Варна
Съгласно Заповед № 31/15.02.2023 г.
на директора на РИОСВ-Варна

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ВАРНА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Изх. № 26-00-4102/А132

гр. Варна 17.07 **2023 г.**

Вх. № 26-00-4102/А129/10.07.2023 г.

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА «ДОБРОТИЧ УИНД» АД
ГР. СОФИЯ, РАЙОН «ЛОЗЕНЕЦ», БУЛ. «ДЖЕЙМС БАУЧЕР» № 51, ЕТ. 16
E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

Относно: Постъпилите писмени възражения от обществеността срещу реализация на инвестиционно предложение (ИП) за изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУМИТСКИ,

Във връзка с проявения допълнителен писмен интерес към гореописаното ИП Ви предоставям на E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global постъпилите в РИОСВ-Варна, от обществеността: позиция против изграждане на ВЕП, възражение и становище (с вх. №№ 26-00-4102/А126/05.06.2023г.; 4102/А129/10.07.2023г. и 4102/А123/23.05.2023г.) за предприемане на необходимите действия при провеждане на консултациите по задание за обхват и съдържание на ОВОС.

Приложения: Съгласно текста на E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ – Варна

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ВАРНА

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ ВАРНА

С ЛИЦЕ КЪМ ХОРАТА

гр.Варна, ул. “Брегалница” № 3, Директор - тел.:052/634-019, факс:052/634-648,
E-mail: office@rzi-varna.com, http://www.rzi-varna.com

X

ДО
„ДОБРОТИЧ УИНД” АД
sevda.yontcheva@cwp.global

НАШ № 25-772/9.05.2023 г.

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

Процедурата по Провеждане на консултации по чл.10 ал.(5) от Наредба за ОВОС (Обн. ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп.), е от компетентността на РИОСВ – Варна. При необходимост и по тяхна преценка, по служебен път, се изисква мотивирано становище от РЗИ – Варна, съгл. чл.7 ал.(2) т.2в на Наредбата.

С уважение,

X

ПРОФ. Д-Р ЦОНКО ПАУНОВ, ДМ
Директор на РЗИ - Варна

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район"

Изх. № ПУ-01-354 (1)
Гр. Плевен 26.05.2023 г.

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА - КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД" АД
БУЛ. „ДЖЕЙМС БАУЧЕР" №51, ЕТ. 16
П. К. 1407, ГР. СОФИЯ
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global
e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

КОПИЕ ДО
ИНЖ. ЯВОР ДИМИТРОВ- ДИРЕКТОР НА
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН"
УЛ. " АЛЕКСАНДЪР ДЯКОВИЧ" № 33
ГР. ВАРНА, 9000

Относно: *Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхвата и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

В Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) е постъпило Ваше писмо с наш вх. № ПУ-01-354/09.05.2023 г. във връзка провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП *„Изменение и разширение на ИП за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-ВАРНА", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна".*

Обръщам внимание, че част от площта, предвидена за реализация на ИП попада в териториалния обхват на Басейнова дирекция „Черноморски район".

До настоящият момент БДДР не се е произнасяла, в съответствие с разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, със становище за допустимост на ИП *„Изменение и разширение на ИП за : „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с*

обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна", по процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за съответствието им с плана за управление на речния басейн и/или с плана за управление на риска от наводнения.

Съвъгласно предоставената информация за ИП:

ИП не е ново, същото предвижда изменение и разширение на вече одобрено ИП за „ Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", за което е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна, с което същото е одобрено. Настоящето изменение предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 бр. ветрогенератора от вече одобрените с горецитираното Решение по ОВОС, а останалите 22 бр. одобрени площадки за съоръжения ще отпаднат. Ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори, в обхвата на две общини на територията на област Варна – Ветрино и Вълчи дол. С настоящата процедура се предвижда изготвянето и съгласуването на нови проекти за ПУП-ПЗ, съгласно изискванията на чл. 125 от ЗУТ.

ИП на възложителя, включва следните видове дейности и изграждането на следните съоръжения и инфраструктура:

- разполагане на 50 бр. ветрогенератори на територията на община Вълчи дол;

- разполагане на 8 бр. ветрогенератори на територията на община Ветрино;

- изграждане на 3 електрически подстанции 33/110 KV в землището на с. Добротич и с. Есеница, община Вълчи дол;

- изграждане на 1 електрическа подстанция 33/110/400 KV в землището на с. Добротич, община Вълчи дол;

- изграждане на съоръжения за съхранение на електрическа енергия;

- изграждане на вътрешни пътища за достъп до ветрогенераторите и подстанциите;

- изграждане на прилежащи кабелни и въздушни линии за връзка между отделните генератори, електрически подстанции и мрежата на „ЕСО" ЕАД.

Връзките между подстанциите и електропреносната мрежа, ще бъде изпълнено с въздушен кабел – въздушна електропроводна линия.

Дължината на трасетата съгласно идейния проект на 110 KV, ще бъде приблизително 9 км, а дължината трасето 400 KV също ще бъде приблизително 9 км.

Характерът на обекта, предмет на предвиденото изменение на ИП, не включва дейности, свързани с водоснабдяване и генериране на отпадъчни води, или нужда от канализация на обекта. За етапа на строителството на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура, ще бъдат поставени химически тоалетни за нуждите на работниците, които ще бъдат доставени и обслужвани от лицензирана фирма, с която Възложителят ще

сключи договор. За пиене ще се доставя бутилирана минерална/изворна вода. Експлоатацията не е свързана с постоянни работни места и на обекта няма да се генерират битово-фекални отпадъчни води.

1. Описанието и анализа на компонентите и факторите на околната среда, в която ще се реализира, и които вероятно ще бъдет засегнати от ИП, да се изготви съобразно с информацията и предвижданията на плановете за управление, които се разработват/актуализират от БДДР.

След запознаване с предоставените документи, изразявам следните препоръки към разработването на Доклада по ОВОС (ДОВОС).

В териториалния обхват на БДДР попада част от площта, предвидена за реализация на ИП. В изпълнение на разпоредбите на чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, препоръчвам в ДОВОС, за частта, попадаща в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) да се обърне внимание на:

В момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ за трети цикъл на управление и ПУРН за втори цикъл на управление, които ще са с период на действие 2022 – 2027 г. Информацията и документите ще бъдат периодично публикувани, и публично достъпни на интернет страницата на БДДР: www.bd-dunav.bg., секция „Управление на водите".

Съгласно § 6 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022г.), *Плановете за управление на риска от наводнения за периода 2016 - 2021 г. и Плановете за управление на речните басейни за периода от 2016 - 2021 г. се прилагат до приемането на актуализирани планове по реда на чл. 146о ал. 3 (Нова - ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) и чл. 159 ал.3 (Нова - ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) от Закона за водите.*

В тази връзка настоящото становище за допустимост се издава спрямо следните планове за управление в ДРБУ:

– План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 – 2021 г., приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет;

– План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016 – 2021, приет с Решение № 1104/29.12.2016 г. на Министерски съвет.

Гореизложеното следва да бъде взето предвид при разработването на ДОВОС и конкретно за частта, касаеща въздействието върху водите и зоните за защита на водите.

1.1. План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район 2016-2021 г.

1.1.1. Съгласно ПУРБ 2016 – 2021 г. ИП попада в следните повърхностни водни тела, подземни водни тела и зони за защита на водите:

1.1.1.1 Повърхностни водни тела

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено /СМВТ/ ИВТ	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние
BG1DJ345R1010	КАРАМАН	р. Караман	Естествено	Умерено (поради отклонение от стандартите за качество на околната среда (СКОС) по показатели: N-NO3, N-total), МЗБ, ФБ, МФ)	Добро

***Забележка: СМВТ** – силномодифицирано ВТ; **ИВТ** – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

В ПУРБ 2016-2021 за водното тяло е обосновано изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонение от СКОС на основание чл. 156в от Закона за водите, удължаване на срока за постигане на целите до 2021 г. Поставените цели за повърхностно водно тяло с код код BG1DJ345R1010 са: *„Постигане на СКОС за N-NO3, N-total, МЗБ, ФБ, МФ за добро екологичното състояние до 2021г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние“.*

В ДОВОС следва да бъде направен подробен анализ за въздействието на ИП върху повърхностните водни тела.

1.1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ)

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G000K1HB050	Карстови води в Разградската формация	Лошо (Поради отклонение от СКОС по следния показател: NO3)	Добро
BG1G0000J3K051	Карстови води в Малм-Валанжския басейн	Добро	Добро

Поставената цел за ПВТ с код BG1G0000J3K051 за 2021 г е: *„Запазване на добро количествено и химично състояние“.*

В ПУРБ 2016-2021 за водно тяло с код BG1G000K1HB050 е обосновано изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонение от СКОС на основание чл. 156в от Закона за водите, удължаване на срока за постигане на целите до 2027 г. Поставените цели за водно тяло с код BG1G000K1HB050 до 2027 г. са: *„Запазване на добро количествено състояние. Постигане и запазване на добро химично състояние“.*

При осъществяването на дейности, свързани с изграждането на парка, при полагане на фундаментите, не трябва да се допуска същите или елементи от тях да достигат нивото на подземните води, респективно – водоносните хоризонти на подземните водни тела.

При изготвянето на ДОВОС е необходимо да се разгледа въздействието на предвидените в ИП дейности върху химично и количественото състояние на подземните водни тела при, в т.ч. и наличие на вероятност за разкриване на водоносни хоризонти. Да се обърне специално внимание на въздействието, което ще окажат върху водоносните хоризонти в случай, че се използват пробивно-взривни работи.

В ДОВОС следва да бъде направен подробен анализ за въздействието на ИП върху подземните водни тела.

1.1.1.3. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада (име, код) в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада: всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада - зона с код BGCSARI03
	Уязвима зона	Попада - Северна зона
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада (име, код) в зона за защита
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Не попада
	Зона за птици	Не попада

1.1.1.4.Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ

Към настоящия момент имотите обект на ИП не попадат в:

– определени санитарно-охранителни зони (СОЗ) по реда на *Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.).*

Съгласно наличната в БДДР информация и представеният списък на поземлени имоти, част от имотите предвидени за реализация на ИП попадат в буферната зона с радиус 1 000 м около водовземно съоръжение „Др. Майката“ Есеница“ за питейно – битови нужди, без определена СОЗ.

С цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно – битово водоснабдяване предвидените дейности в буфурната зона от 1 000 м, следва да са съобразени със забраните и ограниченията, съгласно Приложение № 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ (http://www5 .moew.government.bg/?wpfb_dl=17375).

1.1.2. Мерки, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. в Дунавски район, които е необходимо да се спазват при разработването на ДОВОС:

В ПУРБ 2016 – 2021 г. са заложени програми от мерки за предотвратяване и намаляване на антропогенния натиск (точкови и дифузни източници на замърсяване) и въздействие върху водните ресурси, мерки за мониторинг и контрол, включително мерки за зоните за защита на водите, в т. ч. мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 7-3/2016 г. на проекта на ПУРБ (Приложение № 7.2.10 и Приложение 7.2.11). Програмите от мерки са достъпни на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район“, част „ПУРБ 2016 – 2021 г. в Дунавски район“, Раздел 7.

Мерки за постигане и запазване на добро състояние на водите и зоните за тяхната защита, предвидени в ПУРБ 2016 – 2021 г. в Дунавски район, които е необходимо да се спазват, и с които да се съобрази проектирането, реализацията и експлоатацията на ИП са представени в следните таблици:

А. Забрани и ограничения, свързани с дейностите, предвидени в ИП

Код на мярка	Наименование на мярка	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
PM_2	Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване	2.Забрана за извършването на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества	PM_2_2
DW_1	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони	4. Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 1 към Националния каталого от мерки (ПУРБ) *Заб. Националният каталог от мерки е публикуван*	DW_1_4

Код на мярка	Наименование на мярка	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
	(СОЗ) и буферните зони около водовземните съоръжения/системи	*на интернет страницата на БДДР към раздел 7 на ПУРБ*	
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8
HY_1	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност	HY_1_8
HY_6	Намаляване на ерозията на водосбора	Забрана за извеждане на голи сечи в райони отстоящи на по-малко от 500 м от водни обекти	HY_6_9
GD_1	Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води	2.Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло.	GD_1_2

Във връзка със забраната на мярка с код GD_1, код на действие GD_1_2, не трябва да се допуска фундаментите да достигат до водното ниво на подземните водни тела.

Б. Мерки за запазване и подобряване на повърхностни и подземни води, които следва да се имат предвид при реализацията на ИП, в това число:

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела;	PM_9_2
DP_14	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	2. Депониране на битови отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци	DP_14_2
DP_11	Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества	1. Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества	DP_11_1
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Депониране на производствени отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци	DP_2_3

Горепосочените мерки са само част от възможно приложимите мерки съгласно Програмата от мерки (ПоМ) на ПУРБ 2016 – 2021 г. за Дунавски район.

1.2 План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район 2016-2021 г.

Съгласно ПУРН 2016 – 2021 г., ИП **не попада** в РЗПРН, както и в РЗПРН, определени в процеса на актуализация на ПУРН 2022-2027 г. и утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г

В ПУРН 2016 – 2021 г. няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на предвидените дейности.

При реализацията на ИП и да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения в ДРБУ, съгласно ПоМ на действащия към момента на реализирането им ПУРН.

В ДОВОС следва да бъдат разгледани подробно спазването на приложимите мерки, заложени в ПУРБ и ПУРН в ДРБУ, включително и мерките от екологичната оценка на плановете за управление за съответния планов период и предложени такива за ограничаване на въздействието върху повърхностните и подземните водни тела и зоните за защита на водите.

2. Нормативни изисквания и ограничения

Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава осма.

За опазване на водите и водните обекти и защита от вредното въздействие на водите е необходимо да се спазват забраните в чл. 118а, чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите да се спазват изискванията на чл. 131, ал. 1 от ЗВ.

При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим" и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от ЗВ и нормативните актове по прилагането му.

При необходимост от преминаване през повърхностен воден обект да се има предвид следното: Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция, в случаите на чл. 58 ал.1 от ЗВ и представяне на информацията по чл. 58, ал. 2 от ЗВ, за въздушно преминаване на съоръжения над повърхностен воден обект и подземно преминаване през повърхностен воден обект без нарушаване на естественото състояние на дъното и бреговете. Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58, ал. 1 от ЗВ, той уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ, в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.

Във всички останали случай извън посочените в чл. 58, ал. 1 от ЗВ, в т. ч за ползване на воден обект за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводи подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „б" от ЗВ, при спазване изискванията на *Наредбата за ползване на повърхностните води*.

При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2 от 8 юни 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване.

В случай, че се налага отводняване по време на строителство и експлоатация, дейностите по дрениране, инфилтриране и отнемане на естествени ресурси, касаещи

подземните води, подлежи на разрешителен режим, съгласно чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, освен в случаите, съгласно чл. 58, ал. 1, т.2, 4 и 6 от ЗВ.

Съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗВ *„Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма“*

3. Да се опише и анализира въздействието върху повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите при реализация и експлоатация на ИП в т.ч. и кумулативно:

- На всички етапи от реализацията (строителство и експлоатация) на ИП да се опишат, съгласно изискванията на ЗВ и поднормативните актове за опазване на водите: необходимостта, количествата и начините за снабдяване с вода за производствени и битови нужди; начина на третиране на отделяните битово-фекални и производствени опадъчни води, вкл. замърсяващи вещества и количества; начина на третиране на дъждовните води.
- Да се опишат и анализират потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието на повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите на всички етапи от реализация и експлоатация на ИП.

Предвид гореизложеното, считам че е необходимо в ДОВОС да се оцени:

- Въздействието от дейността върху състоянието на повърхностните и подземните води;
- Кумулативното въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района;
- Постигането на предвидените цели за посочените повърхностни и подземни водни тела, респ. запазване и недопускане влошаване на състоянието на повърхностните и подземните водни тела.

Настоящото становище не отменя задълженията Ви за изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконови нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността Ви по спазване на действащата нормативна уредба.

С уважение,

ЦВЕТОМИРА ХРИСТОВА

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ "ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН"

вх. № 26-00-8217/09.05.2023 г.

2.6.2023 г.

X 26-00-8217/A2/02.06.2023...

Signed by: Rositsa Ivanova Geneva

ДО
ГОСПОЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД" АД
РАЙОН „ЛОЗЕНЕЦ", БУЛ. „ДЖЕЙМС БАУЧЕР" № 51, ЕТ. 16
1407 ГРАД СОФИЯ

КОПИЕ ДО
ГОСПОДИН ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ВАРНА
УЛ. „ЯН ПАЛАХ" № 4
9010 ГРАД ВАРНА

ГОСПОЖА ЦВЕТОМИРА ХРИСТОВА
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ДУНАВСКИ РАЙОН"
УЛ. „ЧАТАЛДЖА" № 60
5800 ГРАД ПЛЕВЕН

ОТНОСНО: *Провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за инвестиционно предложение (ИП): „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на село Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 броя вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85MW", с възложител: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

Във връзка с Ваше писмо за провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за ИП: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на село Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 броя вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от Директора на РИОСВ - Варна, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с общо инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна, с възложител: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, съгласно чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС, изразявам следното становище:

Заданието за определяне на обхвата и съдържанието по доклада за оценка на околната среда /ОВОС/ е необходимо да съдържа следната информация:

1. В доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г. и актуализацията му ПУРБ 2022-2027 г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС и План за управление на риска от

наводнения (ПУРН 2016-2021 г. и актуализацията му ПУРН 2022-2027 г., съгласно Директива 2007/60/ЕС.

Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води“ да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район. Територията на ИП попада в обхвата на:

- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R004 и наименование „р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска“ е определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R008 и наименование „р. Златина - от 2,6 км. след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска“ е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR200R1004 и наименование „р. Девненска - от извора до с. Чернево“ е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB036 и наименование „Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари“ е определено в добро количествено и лошо химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000J3K1041 и наименование „Карстови води в малм-валанж“ е определено в добро количествено и добро химично състояние;

Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ):

- Подземните водни тела, определени като зони за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ са с кодове BG2DGW000K1HB036 и BG2DGW000J3K1041;
- Територията на ИП попада в чувствителна и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ.

Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди:

- Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на „Вн-35х, Кранево“ и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ, и пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“, определен със Заповед № 34/20.09.2007 г. на МОСВ.

2. Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърхностни и подземни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Необходимо е да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите, включително и за зоните по т. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зони.

3. Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води.

4. При изготвяне на ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2016-2021 г.

6. Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията.

7. Докладът за ОВОС трябва да осигури спазване на ограниченията и забраните предвидени в Закона за водите:

7.1. При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2/08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване.

7.2. При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим“ и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му.

7.3. В случай, че се предвижда въздушно пресичане на повърхностен воден обект е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция. В случай, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58 ал. 1 от ЗВ, Директорът на съответната басейнова дирекция уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.

7.4. Да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите, съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.

7.5. Да се спазват разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

Действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС, както и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г.) с наличните информация и анализи са публикувани на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.bg и могат да послужат при допълване на доклада за ОВОС.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и други специални закони и подзаконови нормативни актове и на може да служи, като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.

С уважение,

2.6.2023 г.

X инж. Явор Димитров

Директор на
Басейнова дирекция "Черноморски район"
Signed by: YAVOR MAKSIMOV DIMITROV

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

Варна 9000, ул. „Ал. Дякович“ №33
тел:+359 52/631 447, факс:+359 52/631 448, www.bsbd.bg , e-mail: bdvarna@bsbd.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГД „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”
РД „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” – ВАРНА

Рег. №. 833000-982 ....., екз. № единствен
29.05. .....2023 г.

ДО
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА
- КУМИТСКИ

На вх. рег. № 833000-860/09.05.2023 г.

ОТНОСНО: Провеждане на консултация на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА - КУМИТСКИ,

В изпълнение разпореждане на РИОСВ издадено съгласно изискванията чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и във връзка с Вашето инвестиционно предложение за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна“, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна“, Ви даваме следните указания, предложения и изисквания, свързани с пожарната безопасност и защитата на населението:

При проектирането и изграждането на обекта да се спазва законодателството на Република България, като се обърне особено внимание на:

- Закона за министерство на вътрешните работи и подзаконовите актове, в това число Наредба № Із-1971 за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар / Обн. ДВ бр. 96 от 2009г/ и Българските държавни стандарти, описани в тях;

- Закон за защита при бедствия / изм. и доп. ДВ. бр. 60 от 7 Юли 2020 г./.

При разработване на инвестиционното намерение е необходимо да конкретизирате безопасните разстояния между конкретните граници на обекта и съоръженията до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседните предприятия и

съоръжения, транспортните пътища, обекти които могат да бъдат източник на/или да увеличат риска или последствията от големи аварии и да предизвикат ефекта на доминото.

Да се осигурят активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, съгласно изискванията на Наредба № Із-1971 за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /в т.ч. външно водоснабдяване за пожарогасене, пожарогасителни, пожароизвестителни системи и др./.

Да се посочи оборудването, което смятате да инсталирате с цел ограничаване на образуването и последствията от големи аварии; организация и описание на мерки за предупреждения, алармиране и информиране в случаи на аварии, мерки за откриване, локализиране и ограничаване последиците от аварии.

При изпълнение на горните указания, РДПБЗН – Варна не възразява да реализирате Вашето инвестиционно предложение „Изменение и разширение на инвестиционно предложение за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна“, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна“.

ДИРЕКТОР НА РДПБЗН – ВАРНА
КОМИСАР:
Тихомир Тотев

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
София 1000, бул. "Александър Стамболийски" №17, тел./факс: 02/4484810, e-mail: ninkn-sof@ninkn.bg

№ 7000-3905/25.05 2023 г.

ДО
Севдалина Йончева-Кумитски
Изпълнителен директор на
„Добротич уинд" АД
гр. София 1407, бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ОТНОСНО: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

След извършена справка на Националния документален архив на НИНКН (НДА) и Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България" (АИС – АКБ),, Ви уведомяваме, че землищната територия на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна до сега не е била обект на целенасочени археологически издирвания.

Във връзка с проектирането, изграждането и експлоатацията на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения и съпътстващата ги инфраструктура е необходимо да бъда направено следното:

1. За инвестиционната инициатива да бъде уведомен Регионален исторически музей – Варна;
2. Да бъдат проведени предварителни археологически проучвания – издирване на археологически обекти на терените, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение;
3. Резултатите от археологическите проучвания – издирване на археологически обекти да бъдат приети от комисия по чл. 158а от Закона за културно наследство (ЗКН);
4. След приключване на теренното издирване, информацията за всички налични археологически обекти в посочения участък да бъде предоставена на инвеститора;
5. Копие от научния доклад следва да бъде предоставен на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) за изразяване на становище, във връзка със последващи съгласувателни процедури;
6. В зависимост от резултатите след провеждане на теренните издирвания и в случай на регистриране на археологически недвижими културни ценности, застрашени от предвидените в проекта дейности да бъдат изпълнени разпоредбите на чл. 161 от ЗКН;
7. Проектната документация във всички следващи фази да бъде съгласувана с Министерство на културата съгласно чл. 80, чл. 83 и по реда на чл. 84 от ЗКН.

Съгласно чл. 83 от ЗКН, инвестиционните проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство се одобряват и строежите се изпълняват по реда на Закона за устройство на територията след съгласуване по реда на чл. 84, ал. 1 и 2. Съгласно ал. 1, т. 2, буква „а" от същия член, проектите за транспортна и техническа инфраструктура също подлежат на съгласуване.

Съгласно чл. 84. ал. 1, ЗКН, съгласуването се извършва с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали от Министъра на културата или упълномощено от него лице.

За изразяване не становище от НИНКН са необходими следният набор от документи: Заявление по образец по чл. 84, ал. 1 и ал. 2 от ЗКН, съдържание на проекта, включващо: текстова част, обяснителна записка, точен регистър и графична част с отразени идентификатори на поземлените имоти, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение.

Също така представената от възложителя документация е необходимо да бъде внесена в два екземпляра – единият от които остава за съхранение в НДА на НИНКН, както и на електронен носител.

Заедно с описаната по-горе документация следва да бъде представен и докладът от проведените предварителни археологически проучвания – издирване на археологически обекти заедно с протокола от проведената комисия по чл. 158а от ЗКН.

ДИРЕКТОР:
(арх. ПЕТЪР ПЕТРОВ)

РЕГИОНАЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
ВАРНА

VARNA
REGIONAL MUSEUM OF
HISTORY

Варна 9000, бул. "Мария Луиза" № 41, тел. 052/ 681 - 012; факс: 052/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com
9000 Varna, 41 Maria Louisa blvd., phone: +359 52/ 681 - 012; +359 52/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com

Изх. № РД-13-394/19.05.2023 г.

ДО
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София 1407, район „Лозенец“
бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
sevda.yontcheva@cwp.global

Димитър Сотиров
гр. Бургас 8000, п.к. 68
d.sotirov@multi-ecoconsult.com

СТАНОВИЩЕ

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда на извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящото изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с Вашето писмо с наш входящ № РД – 13-394 от 09.05.2023 г. Ви уведомявам за следното:

Обширната площ, обхваната от инвестиционното намерение, не е била предмет на целенасочено издирване на недвижими археологически ценности до момента. В землищата на селищата, в които ще бъде построен вятърният енергиен парк, в Автоматичната информационна система „Археологическа карта на България“ са регистрирани по повод други инициативи единични обекти – за землището на с. Есеница - №10006064; за землището на с. Калоян – 10006063; за землището на с. Изворник – 10006065. На терена обаче, видимо и от карти с мащаб 25 000 и 5 000, има множество надгробни могили, които са обявени за паметници на културата с Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. Затова при изготвянето на Заданието за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС по инвестиционното предложение „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи доб, ол. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“ препоръчваме:

РЕГИОНАЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
ВАРНА

VARNA
REGIONAL MUSEUM OF
HISTORY

Варна 9000, бул. "Мария Луиза" № 41, тел. 052/ 681 - 012; факс: 052/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com
9000 Varna, 41 Maria Louisa blvd., phone: +359 52/ 681 - 012; +359 52/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com

1. Да бъде предвидено и извършено **издирване на археологически паметници** по цялата площ на инвестиционното намерение, при което да бъда регистрирани евентуално намерените недвижими археологически ценности.

2. В Доклада за ОВОС да бъде включена **част, разглеждаща въздействието върху културните ценности и предвиждаща мерките за опазването му**.

Смятаме, че в издирването и в Доклада трябва да бъдат обхванати **всички площи на инвестиционното намерение** – т.е. споменатите в Характеристиката на инвестиционното предложение за община Вълчи дол - 585 124 кв. м, в община Ветрино - 108 799 кв. м или общо 693 923 кв. м, плюс планираните имоти за изграждане на подстанции, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, кабелна мрежа, кабелни трасета и вътрешни пътища/връзки с площ още 209 927 кв. м в границите на община Вълчи дол, или общо предвидените за техническа инфраструктура 903 850 кв. м (903, 85 дка) (с. 10). Към тази площ трябва да бъде добавена и площта на строителните площадки и временните транспортни артерии за подход на строителната и транспортна техника.

С уважение:

(гл. ас. д-р Игор Лазаренко,
Директор на РИМ-Варна)

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ • ВАРНА • ВАРНА

ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД
1618 София, бул. „Цар Борис III" № 201; тел. (02) 9696802; факс (02)9626189; e-mail: eso@eso.bg

ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД СОФИЯ
Изх. № ЦУ ЕСО-4870-1/12.06.23

ДО
Г-ЖА СЕВДЕЛИНА ЙОНЧЕВА – КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД
1407 София, р-н „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16
Тел. 0878782512
E-mail: sevda.yoncheva@cwp.global

Към вх. № ЦУ-ЕСО-4870/ 09.05.23 г. за ЕСО ЕАД

ОТНОСНО: Провеждане на консултации по закона за опазване на околната среда от „ДОБРОТИЧ УИНД" АД

УВАЖАЕМА ГОСПОЖА КУМИТСКИ,
Във връзка с внесеното от Вас писмо в ЕСО ЕАД за процедура по провеждане на консултации на основание чл.95, ал.3 от Закона за опазване на околната среда и чл.9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка за въздействие върху околната среда, Ви уведомяваме, че ЕСО ЕАД не възразява срещу съдържанието и обхвата на заданието.

С уважение:

АНГЕЛИН ЦАЧЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Република България
Министерство на транспорта и съобщенията
Главна дирекция
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ

МИНИСТЕРСТВО
НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Регистрационен индекс и дата
56-02-74/31.05.2023
RP-G

ДО

Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

На наш рег. № 18-00-493/09.05.2023 г.

Относно: *Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА,

Във връзка с горепосоченото Ваше писмо с искане за становище по доклада за ОВОС на инвестиционно предложение „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ Ви уведомява следното:

1. с писмо наш рег. № 56-02-74/15.05.2023 г., инвестиционния проект е съгласуван съгласно разпоредбите на чл. 16б, ал.1, т.6 от ЗГВ.
2. оценяване на качеството на доклада за ОВОС на инвестиционно предложение не е от компетентността на ГД ГВА.

С уважение,

31.5.2023 г.

X Ю. Димитров
Христо Щерионов
главен директор на ГД ГВА
Signed by: Yuliyan Petrakiev Dimitrov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ
Дата: 31.05.2023 Подпис:

гр. София 1000, ул. Дякон Игнатий 9
тел: +359 (2) 937 10 47 факс: +359 (2) 980 53 37
e-mail:caa@caa.bg
http://www.caa.bg

Република България
Министерство на транспорта и съобщенията
Главна дирекция
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ

МИНИСТЕРСТВО
НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Регистрационен индекс и дата
56-02-74 / 22.06.2023 гр. G

ДО

Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

Към заявление рег. № 56-02-106/26.05.2023 г.

Относно: *Съгласуване на проект „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА,

В изпълнение на Вашето искане за съгласуване на ограничения във връзка с безопасността на въздухоплаването при застрояване за: „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило“, беше направен анализ за височинните ограничения във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването съгласно изискванията на чл. 166, ал. 1, т. 6 от ЗГВ. Анализът е основан на данните, представени от Вас в горецитираното писмо и съдържа следните констатации и становище:

1. Приложените документи представят изграждане на 4 броя вятърни електрогенератори, с височина от 236,50 m. Надморската височина на съоръженията варира между 558,422 m и 576,122 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84.

2. Проверка в съответствие с Глава H от Сертификационните спецификации (CS-ADR-DSN) към Регламент (EU) № 139/2014 за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата - обектите се намират далече от граждански летища.

3. Проверка в съответствие с разпоредбите и препоръките на ICAO Annex 10, Aeronautical Telecommunications и ICAO EUR DOC 015, European guidance material on managing building restricted areas - бъдещият ветроенергиен парк няма да окаже негативно влияние върху работата на системите и средствата за комуникация, радионавигация и радиолокационен обзор на ДП РВД и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване.

Във връзка с горепосоченото и становището на ДП РВД, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“ съгласува представения проекта за монтаж на 4 броя

intertek
гр. София 1000, ул. Дякон Игнатий 9
тел: +359 (2) 937 10 47 факс: +359 (2) 980 53 37
e-mail:caa@caa.bg
http://www.caa.bg

вятърни електрогенератори с номера WGT03, WGT15, WGT56 и WGT68 с височина от 236,50 m, с максимална надморска височина на съоръженията от 558,422 m и 576,122 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84.

Съгласуването е при изпълнено условие - общата височината на вятърните електрогенератори да не превишава 236,50 m.

Местоположението на ветрогенераторите е указано в приложената таблица, която е неразделна част от настоящото писмо.

Приложение: Таблица за местоположение на ветрогенераторите.

С уважение,

6/22/2023

X Христо Щерионов

Христо Щерионов
главен директор на ГД ГВА
Signed by: Hristo Dimov Shterionov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ
Дата: 22.06.2023 г. Подпис:

Приложение 2

към Заявление за съгласуване на ограничения
във връзка с безопасността на въздухоплаването
при застрояване (изграждане на обекти

КООРДИНАТЕН РЕГИСТЪР И КОТИ НА ХАРАКТЕРНИТЕ ТОЧКИ НА ЗАСТРОЯВАНЕ

ОБЕКТ: „Изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило

№ по ред	Проектно наименование на съоръжението	Землище на населено място	Местоположение (ПИ с идентификатор)	Координати				Нормална височина EVRS (EVRF2007)			Балтийска височинна система		
				Геграфска координатна система WGS 84		Кадастрална координатна система БГС 2005							
				Latitude, ГГММСС.СССС	Longitude, ГГММСС.СССС	X, m	Y, m	Кота ± 0.00 H (m)	Височина на съоръжението H (m)	Абсолютна кота на най-високата точка H (m)	Кота ± 0.00 H (m)	Височина на съоръжението H (m)	Абсолютна кота на най-високата точка H (m)
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	10	11	12
1	WTG 1	с. Добротич	21717.11.30 21717.11.32 21717.11.33	4807007.8601	533016.4384	4810590.7803	654503.8041	298.722	267.50	566.222	298.500	267.50	566.000
2	WTG 2	с. Добротич	21717.17.42 21717.17.43	4807171.5505	534738.3609	4810784.9546	656223.2590	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
3	WTG 3	с. Добротич	21717.42.34 21717.42.37 21717.42.38	4803437.3918	532972.9427	4807018.6699	654523.4350	321.922	267.50	589.422	321.700	267.50	589.200
4	WTG 4	с. Добротич	21717.45.46 21717.45.47	4803188.2217	533906.9070	4806785.9559	655462.0299	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
5	WTG 5	с. Добротич	21717.54.40 21717.54.43 21717.54.44	4802946.1340	534776.7258	4806559.1907	656336.3373	295.722	267.50	563.222	295.500	267.50	563.000
6	WTG 6	с. Добротич	21717.60.49 21717.60.53 21717.60.54	4803326.2786	535555.5214	4806953.1954	657108.5976	291.022	267.50	558.522	290.800	267.50	558.300
7	WTG 7	с. Добротич	21717.58.28 21717.58.32 21717.58.33	4801720.6715	535628.6960	4805348.5016	657210.1770	250.222	267.50	517.722	250.000	267.50	517.500
8	WTG 8	с. Добротич	21717.62.42 21717.62.47 21717.62.48	4802537.1530	536323.9139	4806177.4669	657891.1236	270.222	267.50	537.722	270.000	267.50	537.500
9	WTG 9	с. Добротич	21717.17.40 21717.17.46 21717.17.47	4807324.1600	534124.2443	4810926.7451	655606.2924	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
10	WTG 10	с. Добротич	21717.53.54 21717.53.56 21717.53.57	4804158.6236	535939.1792	4807792.5222	657477.6323	290.222	267.50	557.722	290.000	267.50	557.500
11	WTG11	с. Добротич	21717.13.29 21717.13.32 21717.13.33	4807031.9848	533658.6507	4810626.2660	655145.7491	295.622	267.50	563.122	295.400	267.50	562.900
12	WTG12	с. Добротич	21717.37.16 21717.37.19 21717.37.20	4803968.4322	533193.5925	4807553.7405	654734.7470	313.222	267.50	580.722	313.000	267.50	580.500

13	WTG13	с. Добротич	21717.15.17	4806370.4771	533689.8805	4809965.1471	655188.6824	278.122	267.50	545.622	277.900	267.50	545.400
14	WTG14	с. Добротич	21717.22.6	4805203.5277	532598.3897	4808778.6110	654117.5581	290.222	267.50	557.722	290.000	267.50	557.500
15	WTG15	с. Добротич	21717.38.8	4804317.1189	532583.6620	4807891.7255	654118.5024	324.022	267.50	591.522	323.800	267.50	591.300
16	WTG16	с. Есеница	27629.13.23	4812470.5652	530578.1006	4816011.7623	651968.2523	290.222	267.50	557.722	290.000	267.50	557.500
17	WTG17	с. Есеница	27629.15.15	4811722.4717	531019.4163	4815271.2774	652422.9112	269.822	267.50	537.322	269.600	267.50	537.100
18	WTG18	с. Есеница	27629.21.33	4811014.4203	532936.6746	4814596.9414	654353.1832	253.322	267.50	520.822	253.100	267.50	520.600
19	WTG19	с. Изворник	32442.25.85	4811266.2402	530364.0460	4814803.3385	651775.4386	240.222	267.50	507.722	240.000	267.50	507.500
20	WTG20	с. Есеница	27629.40.24	4808679.4069	531264.2072	4812231.7614	652721.5761	300.222	267.50	567.722	300.000	267.50	567.500
21	WTG21	с. Есеница	27629.34.53	4809013.3583	529833.7753	4812540.4996	651284.8750	250.222	267.50	517.722	250.000	267.50	517.500
22	WTG22	с. Искър	32860.33.24	4802921.1740	537704.1187	4806585.9769	659264.8659	300.222	267.50	567.722	300.000	267.50	567.500
23	WTG23	с. Искър	32860.34.46	4802756.1867	539019.3284	4806444.1965	660583.3010	297.922	267.50	565.422	297.700	267.50	565.200
24	WTG24	с. Искър	32860.29.8	4803206.4438	539960.8458	4806911.1977	661517.0821	309.022	267.50	576.522	308.800	267.50	576.300
25	WTG25	с. Искър	32860.28.2	4803864.0168	540384.9061	4807576.4183	661929.6225	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
26	WTG26	с. Искър	32860.33.10	4802185.5284	538249.2059	4805859.7931	659823.0841	269.022	267.50	536.522	268.800	267.50	536.300
27	WTG27	с. Искър	32860.40.13	4801557.7425	536613.5469	4805202.9464	658198.1397	252.722	267.50	520.222	252.500	267.50	520.000
28	WTG28	с. Искър	32860.36.18	4801984.6966	539811.2857	4805686.5225	661389.0775	262.222	267.50	529.722	262.000	267.50	529.500
29	WTG29	с. Искър	32860.42.13	4800752.1105	536500.2235	4804395.1228	658099.0330	239.322	267.50	506.822	239.100	267.50	506.600
30	WTG30	с. Искър	32860.44.12	4800372.8321	537329.8697	4804030.4240	658935.5772	238.522	267.50	506.022	238.300	267.50	505.800
31	WTG31	с. Искър	32860.44.12	4800881.6845	538379.9369	4804557.9567	659976.8920	237.622	267.50	505.122	237.400	267.50	504.900
32	WTG32	с. Искър	32860.22.2	4806767.0037	540591.4786	4810483.7461	662084.9545	245.622	267.50	513.122	245.400	267.50	512.900
33	WTG33	с. Изворник	32442.18.16	4812962.0339	527749.4078	4816453.3329	649130.1229	298.722	267.50	566.222	298.500	267.50	566.000
34	WTG34	с. Изворник	32442.28.52	4811356.8744	528732.0090	4814865.1323	650141.3745	240.222	267.50	507.722	240.000	267.50	507.500
35	WTG35	с. Изворник	32442.24.37	4811733.4045	529786.6170	4815260.4126	651189.5979	250.222	267.50	517.722	250.000	267.50	517.500
36	WTG36	с. Изворник	32442.30.20	4809799.3064	528115.5583	4813296.2565	649552.3158	295.722	267.50	563.222	295.500	267.50	563.000
37	WTG37	с. Изворник	32442.32.11	4810372.3741	529338.0297	4813891.0956	650764.9655	290.222	267.50	557.722	290.000	267.50	557.500
38	WTG38	с. Изворник	35506.4.72	4811114.1607	536152.5058	4814753.5478	657568.0731	284.522	267.50	552.022	284.300	267.50	551.800
39	WTG39	с. Изворник	35506.2.14	4811972.6343	536886.2617	4815625.2061	658286.8464	275.822	267.50	543.322	275.600	267.50	543.100
40	WTG40	с. Калоян	35506.9.9	4810006.4331	533388.3827	4813596.6824	654822.8266	262.422	267.50	529.922	262.200	267.50	529.700
41	WTG41	с. Калоян	35506.6.45	4809811.6711	534733.5413	4813425.6496	656171.7689	290.222	267.50	557.722	290.000	267.50	557.500
42	WTG42	с. Калоян	35506.15.35	4809117.6994	534618.4543	4812729.4687	656068.9198	300.122	267.50	567.622	299.900	267.50	567.400
43	WTG43	с. Калоян	35506.19.5	4808032.8519	534655.1887	4811644.9993	656124.8403	304.622	267.50	572.122	304.400	267.50	571.900
44	WTG44	с. Калоян	35506.18.44	4808265.9288	536219.7047	4811905.7881	657685.6253	304.722	267.50	572.222	304.500	267.50	572.000

45	WTG45	с. Михалич	48524.11.14	4810110.1733	536667.7514	4813758.4116	658101.1911	283.122	267.50	550.622	282.900	267.50	550.400
46	WTG46	с. Михалич	48524.19.13	4808702.9475	537208.7620	4812360.3946	658667.2046	297.822	267.50	565.322	297.600	267.50	565.100
47	WTG47	с. Михалич	48524.22.49	4807703.4153	537579.1925	4811367.1617	659055.3900	265.722	267.50	533.222	265.500	267.50	533.000
48	WTG48	с. Михалич	48524.28.4	4804881.9952	537118.5661	4808536.9151	658644.5156	281.722	267.50	549.222	281.500	267.50	549.000
49	WTG49	с. Михалич	48524.26.16	4804266.5016	536536.2456	4807910.9807	658072.9348	306.622	267.50	574.122	306.400	267.50	573.900
50	WTG50	с. Михалич	48524.44.13	4803326.4702	537042.7270	4806979.6781	658596.1537	307.222	267.50	574.722	307.000	267.50	574.500
51	WTG51	с. Доброплодно	21645.17.48	4806313.1668	529224.1096	4809828.8434	650722.8179	340.222	267.50	607.722	340.000	267.50	607.500
52	WTG52	с. Доброплодно	21645.49.22	4806088.4994	528220.0280	4809586.3566	649722.4603	350.222	267.50	617.722	350.000	267.50	617.500
53	WTG53	с. Доброплодно	21645.50.49	4806731.7064	527121.7846	4810210.2935	648612.5612	305.822	267.50	573.322	305.600	267.50	573.100
54	WTG54	с. Доброплодно	21645.12.30	4807462.8633	530543.8246	4811002.1711	652022.5269	310.022	267.50	577.522	309.800	267.50	577.300
55	WTG55	с. Доброплодно	21645.12.52	4808200.1135	530462.1462	4811738.1623	651927.7887	273.822	267.50	541.322	273.600	267.50	541.100
56	WTG56	с. Доброплодно	21645.34.57	4802842.1915	532183.0512	4806409.3566	653743.8799	327.422	267.50	594.922	327.200	267.50	594.700
57	WTG57	с. Доброплодно	21645.20.82	4805888.1253	532086.8207	4809454.3301	653593.7568	295.822	267.50	563.322	295.600	267.50	563.100
58	WTG58	с. Доброплодно	21645.20.172	4806770.9745	531929.3484	4810334.6129	653420.6330	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
59	WTG59	с. Средно село	68480.18.145	4798660.5750	536384.3281	4802301.0553	658020.0913	250.222	267.50	517.722	250.000	267.50	517.500
60	WTG60	с. Ветрино	10865.24.15	4798068.1071	536005.7927	4801701.7586	657651.9458	232.922	267.50	500.422	232.700	267.50	500.200
61	WTG61	с. Доброплодно	21645.49.75	4805419.6066	527554.3257	4808905.5186	649068.4269	351.922	267.50	619.422	351.700	267.50	619.200
62	WTG62	с. Доброплодно	21645.4.184	4809237.2533	529104.6000	4812751.5544	650551.5535	272.222	267.50	539.722	272.000	267.50	539.500
63	WTG63	с. Доброплодно	21645.46.129	4804430.1808	528676.6418	4807935.7055	650208.5267	340.222	267.50	607.722	340.000	267.50	607.500
64	WTG64	с. Доброплодно	21645.46.195	4803852.8021	529539.9919	4807373.4594	651082.3035	337.522	267.50	605.022	337.300	267.50	604.800
65	WTG65	с. Доброплодно	21645.38.47	4803242.8032	528774.2406	4806749.7639	650327.1575	306.322	267.50	573.822	306.100	267.50	573.600
66	WTG66	с. Доброплодно	21645.40.54 21645.40.55	4802593.1902	529967.8534	4806121.1109	651532.5529	303.622	267.50	571.122	303.400	267.50	570.900
67	WTG67	с. Доброплодно	21645.43.58	4802741.1847	531337.0509	4806293.3619	652899.4625	313.722	267.50	581.222	313.500	267.50	581.000
68	WTG68	с. Доброплодно	21645.34.1	4803533.5484	531522.3092	4807089.1938	653070.7504	339.622	267.50	607.122	339.400	267.50	606.900
69	WTG69	с. Доброплодно	21645.45.53	4802056.2482	531822.3356	4805616.8448	653396.9789	257.022	267.50	524.522	256.800	267.50	524.300
70	WTG70	с. Ягнило	87206.5.12	4806476.5553	526207.5821	4809938.9012	647702.6434	340.222	267.50	607.722	340.000	267.50	607.500
71	WTG71	с. Ягнило	87206.7.45	4805543.4319	525860.2948	4808999.3978	647371.7822	360.022	267.50	627.522	359.800	267.50	627.300
72	WTG72	с. Момчилово	49000.3.98	4802457.4914	532946.7679	4806038.0714	654514.5834	310.222	267.50	577.722	310.000	267.50	577.500
73	WTG73	с. Момчилово	49000.2.39	4801452.4846	532223.9279	4805020.0406	653809.3462	271.622	267.50	539.122	271.400	267.50	538.900
74	WTG74	с. Ветрино	10865.39.41	4798572.8374	538551.4929	4802251.6133	660189.3012	202.522	267.50	470.022	202.300	267.50	469.800
75	WTG75	с. Момчилово	49000.18.36	4800938.1836	535290.6906	4804559.8535	656885.9277	253.222	267.50	520.722	253.000	267.50	520.500
76	WTG76	с. Момчилово	49000.15.28	4800663.0033	532907.2024	4804242.4578	654506.7461	277.922	267.50	545.422	277.700	267.50	545.200

77	WTG77	с. Момчилово	49000.31.16	4799622.4579	532965.8790	4803202.7061	654583.8410	261.622	267.50	529.122	261.400	267.50	528.900
78	WTG78	с. Средно село	68480.14.5	4800090.5130	536010.8922	4803724.7199	657621.2856	259.122	267.50	526.622	258.900	267.50	526.400
79	WTG79	с. Средно село	68480.3.14	4799012.8016	532586.8949	4802586.2042	654215.5522	230.222	267.50	497.722	230.000	267.50	497.500

Република България
Министерство на транспорта и съобщенията
Главна дирекция
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ДО

Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД
гр. София, бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

МИНИСТЕРСТВО
НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Граж,u.анска въздухоп ава.елна администрация
Регистр,щионен 111ндсн1. и А3Та
5{;--Oc'{-14/ JS.05, WZ. „

Към заявле11ие рег. № 56-02-68/30.03.2023 г.

Относно: *Съгласуване на проект „ ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд" ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия " на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията 1-1а община Ветрино, в землищата на селата Момчилова, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА,

В изпълнение на Вашето искане за съгласуване на ограничения във връзка с безопасността на въздухоплаването при застрояване за: „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд" ведно с техническата инфраструктура - повишаваши подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило", беше направен анализ за височинните ограничения във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването съгласно изискванията на чл. 166, ал. 1, т. 6 от ЗГВ. Анализът е основан на данните, представени от Вас в горецитираното писмо и съдържа следните констатации и становище:

1. Приложените документи представят изграждане на 79 броя вятърни електрогенератори, с височина от 267,50 m. Надморската височина на съоръженията варира между 470,0 m и 627,5 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84.

2. Проверка в съответствие с Глава Н от Сертификационните спецификации (CS-ADR-DSN) към Регламент (EU) № 139/2014 за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата - обектите се намират далече от граждански летища.

3. Проверка в съответствие със стандартите и препоръчителните практики на ICAO Doc. 8168, Procedures for air navigation services - Aircraft operations/Flight Procedures - някои от съоръженията биха оказали отрицателно влияние върху минималните абсолютни височини при използване на средства за обзор (ATCSMAC) на летище Варна.

Долната таблица показва вятърните електрогенератори, които нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия (MOC), приложимо към сектор (AREA) „1" с

установена минимална абсолютна височина 2900 ft, показан на карта ATCSMAC, на страница LBWN AD2 - 51.1/2 от Сборник AIP на Р. България:

ID	Нарушаване на MOC [m]
WTGO3	5.50
WTG15	7.60
WTG56	11.00
WTG68	23.20

Таблица 1

4. Проверка в съответствие с разпоредбите и препоръките на ICAO Annex 10, Aeronautical Telecommunications и ICAO EUR DOC 015, European guidance material on managing building restricted areas - бъдещият ветроенергиен парк няма да окаже негативно влияние върху работата на системите и средствата за комуникация, радионавигация и радиолокационен обзор на ДП РВД и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване.

5. Във връзка с горепосоченото и становището на ДП РВД, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация":

5.1. Не съгласува проекта за монтаж на вятърни електрогенератори с номера WGT03, WGT15, WGT56 и WGT68. Съгласно коментара по точка 3, описаните 4 броя съоръжения нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия, приложимо към минималната абсолютна височина за радарно векториране в сектор „1" на летище Варна.

5.2. Съгласува представеният проект за монтаж на ветрогенератори с номера, както следва:

WTGl;
WTG2;
от WTG4 до WTG14 включително;
от WTGlб до WTG55 включително;
от WTG57 до WTG67 включително и
от WTG69 до WTG79 включително.

Местоположението на ветрогенераторите е указано в приложената таблица, която е неразделна част от настоящото писмо.

Приложение: Таблица за местоположение на ветрогенераторите.

С уважение,

5/15/2023

X Христо Щерионов

Христо Щерионов
главен директор на ГД ГВА
Signed by: Hristo Dimov Shterionov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ
Фамилия: Иванова
Дата: 15.05.2023 Подпис:

Република България
Министерство на транспорта и съобщенията
Главна дирекция
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ДО

Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

МИНИСТЕРСТВО
НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Регистрационен индекс и дата
56-02-74/15.05.2023

Към заявление рег. № 56-02-68/30.03.2023 г.

Относно: *Съгласуване на проект „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА,

В изпълнение на Вашето искане за съгласуване на ограничения във връзка с безопасността на въздухоплаването при застрояване за: „ПУП за изграждане на вятърен парк „Добротич Уинд“ ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ на територията на община Вълчи дол, в землищата на селата Добротич, Искър, Калоян, Михалич, Есеница, Изворник, на територията на община Ветрино, в землищата на селата Момчилово, Средно село, Доброплодно, Ветрино и Ягнило“, беше направен анализ за височинните ограничения във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването съгласно изискванията на чл. 16б, ал. 1, т. 6 от ЗГВ. Анализът е основан на данните, представени от Вас в горецитираното писмо и съдържа следните констатации и становище:

1. Приложените документи представят изграждане на 79 броя вятърни електрогенератори, с височина от 267,50 m. Надморската височина на съоръженията варира между 470,0 m и 627,5 m, съответно за най-ниските и най-високите точки на застрояване по височинна система EVRS (EVRF2007), при координати по WGS-84.

2. Проверка в съответствие с Глава H от Сертификационните спецификации (CS-ADR-DSN) към Регламент (EU) № 139/2014 за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата - обектите се намират далече от граждански летища.

3. Проверка в съответствие със стандартите и препоръчителните практики на ICAO Doc. 8168, Procedures for air navigation services - Aircraft operations/Flight Procedures – някои от съоръженията биха оказали отрицателно влияние върху минималните абсолютни височини при използване на средства за обзор (ATCSMAC) на летище Варна.

Долната таблица показва вятърните електрогенератори, които нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия (MOC), приложимо към сектор (AREA) „1“ с

установена минимална абсолютна височина 2900 ft, показан на карта ATCSMAC, на страница LBWN AD2 - 51.1/2 от Сборник AIP на Р. България:

ID	Нарушаване на MOC [m]
WTG03	5.50
WTG15	7.60
WTG56	11.00
WTG68	23.20

Таблица 1

4. Проверка в съответствие с разпоредбите и препоръките на ICAO Annex 10, Aeronautical Telecommunications и ICAO EUR DOC 015, European guidance material on managing building restricted areas - бъдещият ветроенергиен парк няма да окаже негативно влияние върху работата на системите и средствата за комуникация, радионавигация и радиолокационен обзор на ДП РВД и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване.

5. Във връзка с горепосоченото и становището на ДП РВД, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“:

5.1. Не съгласува проекта за монтаж на вятърни електрогенератори с номера WGT03, WGT15, WGT56 и WGT68. Съгласно коментара по точка 3, описаните 4 броя съоръжения нарушават минималното разстояние за предпазване от препятствия, приложимо към минималната абсолютна височина за радарно векториране в сектор „1“ на летище Варна.

5.2. Съгласува представеният проект за монтаж на ветрогенератори с номера, както следва:

WTG1;
WTG2;
от WTG4 до WTG14 включително;
от WTG16 до WTG55 включително;
от WTG57 до WTG67 включително и
от WTG69 до WTG79 включително.

Местоположението на ветрогенераторите е указано в приложената таблица, която е неразделна част от настоящото писмо.

Приложение: Таблица за местоположение на ветрогенераторите.

С уважение,

5/15/2023

X Христо Щерионов

Христо Щерионов
главен директор на ГД ГВА
Signed by: Hristo Dimov Shterionov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ * ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ * ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ“ МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ
Фамилия: Иванова
Дата: 15.05.2023 Подпис:

Вх № 399/PD-08/09.05.2023г.

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050671459712

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(10038) София - Емил Бенчев

И. П. Б. и е. и. Ь. а. н. на
Д. Д Р В. Владимиров
тел. *********195

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

"Добротич Уинд" АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16
тел. +359890501668
Ден за разнос: 10.05.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 1 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050671459705; 1 бр. писмо.
Да се вземе едното копие с
входящ номер за подате

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
09.05.2023 15:48

1050671459712

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО
ГЕОРГИ ТРОНКОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Общинска администрация
гр. Вълчи дол
Вх.№ 94-7700-316 / 09.05.2023

ДО АРХ. СТИЛИЯНА ГОЧЕВА,
ГЛАВЕН АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
гр. Вълчи дол, обл. Варна, пл. „Христо Ботев" №1

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда, във връзка с писмо с Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.03.2023 г. на РИОСВ -Варна*

УВАЖАЕМИ Г-Н ТРОНКОВ,

УВАЖАЕМА АРХ. ГОЧЕВА,

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София, започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение за *„Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.*

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение* и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кмета и Главния архитект на община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация (ГВА)", ГДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД и НИНКН - Министерство на културата.

До изброените институции е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас в **едномесечен срок**, считано от датата на получаване на настоящото писмо да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

Информация и документация, за характеристиките и обхвата на инвестиционното предложение е достъпна в публичния регистър на МОСВ на следния линк:

https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/42615

И на интернет страницата на РИОСВ-Варна:

https://riosv-varna.bg/prevenciya/uvedomleniya-za-investicionno-predlozhenie-saglasno-chl-95-al-1-ot-zoos/

Прилагаме, на електронен носител, информацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение, както и Съобщение за провеждане на консултации чл. 95. ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* и чл. 9, ал. 1-5 от *Наредба за ОВОС,* което трябва да се публикува на Вашата интернет страница, и да се закачи на таблото за обяви в Община Вълчи дол.

За въпроси, препоръки и информация:

До: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512;
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global
или
Лице за връзка: Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040;
e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050671431657

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка № 1050671431640 описание: 2 бр. писма за входиране. Да се вземе входящ номер на един екземпляр от всяко писмо.

ПОДАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев
"Добротич Уинд"
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. +359890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(9172) Суворово РЦ9000
община Вълчи дол
Георги Тронков - Кмет
Вълчи дол, зона 9172, пл. Христо Ботев 1 тел. 051312315

ПРИЕЛ:----------
до Кмет

ПРЕДАЛ:----------
Гюнайдин Тефиков

09.05.2023 10:58

1050671431657

Дата на отпечатване:
09.05.2023 10:58

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Бром: 1, Тегло: 0.100 кг.
Тарифен код: 4 (ВР-ВП)

Връчване след изпълнено указание по пратка
1050671431640: 2 бр. писма за входиране. Да се вземе входящ номер на един екз

Ден за разнос: 10.05.2023
Тел. **********688
51 ет.16
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
зона 19
София
Б. Лозанова
Д. Уинд

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

ПОДАТЕЛ----------

(9172) Суворово
община Вълчи дол
Г. 1. Кмет
Вълчи дол, пл. Христо Ботев 1
тел. 051312315

ПОЛУЧАТЕЛ----------

ТРАНСПОРТЕН ЕЛИКЕТ
1050671431657

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. ДОБРОТИЧ
№ 041
10.05.2023 г.
Варненска област

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672954957

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050671397526
описание: Да се вземе входящ
номер върху единия екземпляр
на писмото.

ПОДАТЕЛ
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уанд АД
Билянка Лозанова
София, жк. Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 тел.
0898501668
ПОЛУЧАТЕЛ
(9172) Суворово РЦ9000
Кметство С. Добротич
Кмет Мехмед Мехмедов Ахмедов
Добротич, допълнителен тел:
(05138)2220 тел. 0878155592

ПРИЕЛ:

Мехмед Ахмедов

ПРЕДАЛ:

Ясен Георгиев

10.05.2023 15:02

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672954957

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство С. Добротич
К. М. М. Ахмедов
Добротич, допълнителен тел:
(05138)2220 тел. 0878155592
ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уанд АД
Б. Лозанова
София
зона 1У
бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16
тел. 0898501668
Ден за разпр.: 11.05.2023

Брои: 1, тегло: 0.100 kg,
тарифен код: 4 Свр вр1

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050671397526: Да се вземе
входящ номер върху единия
екземпляр на писмото.

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
10.05.2023 15:02

1050672954957

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. МИХАЛИЧ
ВХ. № 003
Получено на 09.05.2023г.

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:……
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672269259

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050671408161
описание: Да се вземе вх.
номер за нас на единия
екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 тел.
0890501668
ПОЛУЧАТЕЛ
(9172) Суворово РЦ3000
Кметство с. Михалич
Кмет Нежмедин Исинов Ахмедов
Михалич, тел: 0513272220 тел
0513272220 тел. 0893344231

ПРИЕЛ:
Нежмедин Ахмедов

ПРЕДАЛ:
Ясен Георгиев

09.05.2023 13:26

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672269259

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Михалич
К. Н. И. Ахмедов
Михалич, тел: 0513272220 тел
0513272220 тел 0513272220 тел.
0893344231
ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1950

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16
тел. 0890501668
Ден за разнос: 10.05.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kg,
Тарифен код: 4 (вр вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050671408161: Да се вземе
вх. номер за нас на единия
екземпляр от писмото.

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
09.05.2023 13:26

1050672269259

Вх. № 30

Кметски наместник с. Калоян

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: *„Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.*, на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;

на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;

тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global

или

<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,

на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);

тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....

Севдалина Йончева – Кумитски

Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672830850

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка № 1050671414612

описание: До се вземе вх.

номер за вх. на единия

екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ

(10028) София Тодор

Пантелеев

Добротич Чинг ОД

Биляна Лозанова

София, жк Лозенец бул. Джеймс

Баучер 51 ет. 16 тел.

0899531668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9902) Нови Пазар РЕГИОН

Кметство с. Калоян

Николай Николов Ямбурски

Наместник

Калоян, ул. Калоян 1 тел.

0879131676

ПРИЕЛ: Николай Николов

Николай Николов Ямбурски

Наместник

ПРЕДАЛ:

Емилия Исмаил

10.05.2023 14:02

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672830850

ТРАНСПОРТЕН БИЛЕТ

ПОДАТЕЛ

(9902) Нови Пазар

Кметство с. Калоян

Н. П. К. Ямбурски

Калоян, ул. Калоян 1 тел.

0879131676

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор

Пантелеев РЕГИОН

Добротич Чинг ОД

Б. Лозанова

София

зона 19

бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16

тел. 0899531668

Ден за разнос: 11.05.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.

тарифен код: 1 (бързо)

Връщане след изпълнено

указание по пратка

1050671414612: До се вземе

вх. номер за вх. на единия

екземпляр от писмото.

Куриерска услуга: 6.52 лв

ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:

10.05.2023 14:01

1050672830850

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. ИЗВОРНИК
ВХ. № 54
Получено на 10.05.2023

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ“
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий“ № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД” АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. ИСКЪР
ВХ. № 050
Получено на 10.05.239

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

За въпроси, препоръки и информация:

До: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;

на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;

тел.: +359 8787 82512, e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

или

Лице за връзка: Димитър Сотиров,

на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);

тел.: +359 899 914 040; e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....

Севдалина Йончева – Кумитски

Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672873333

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Искър
А. Л. К. Кмет
Искър, тел:0889/826 2366 тел
0889/826 2366 тел 0889/826 2366
тел. 0513222236

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16
тел. 0890501668

Ден за разнос: 11.05.2023

брой: 1. тегло: 0.100 кг.
тарифен код: А (ср-бд)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050671433903: Да се вземе
вх. номер за нас на единия
екземпляр от писмото.

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
10.05.2023 13:51

1050672873333

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050672873333

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050671433903
описание: Да се вземе вх.
номер за нас на единия
екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ

(10029) София - Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 тел.
0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ1930
Кметство с. Искър
Антония Любомирова Константинова
- Кмет
Искър, тел:0889/826 2366 тел
0889/826 2366 тел. 0513222236

ПРИЕЛ:

Антония Любомирова
Константинова - Кмет

ПРЕДАЛ:

Ясен Георгиев

10.05.2023 13:51

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

Вх №21/12.05.2023

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.*, на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050673991364

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050671443698
описание: Да се вземе вх. номер за подателя на единия екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ----------
(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. 0890501668
ПОЛУЧАТЕЛ----------
(9902) Нови Пазар РЦ97092
Кметство С. Есеница
Младен Красимиров Манушев - Кмет
Есеница, тел: 0877815-3841
тел. 0513/2380

ПРИЕЛ: М. Манушев
Младен Манушев

ПРЕДАЛ: ----------
Кемал Красенов

12.05.2023 15:13

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050673991364

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ----------

(9902) Нови Пазар

Кметство с. Есеница
М. К. М. Кмет
Есеница, тел: 0877815-3841
тел. 0513/2380
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16
тел. 0890501668
Ден за разнос: 15.05.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050671443698; Да се вземе вх. номер за подателя на единия екземпляр от писмо

Куриерска услуга:	6.52 лв
Опаковки:	0.22 лв
ОБЩО:	6.74 лв

Дата на отпечатване:
12.05.2023 15:13

1050673991364

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО
Д-Р ДИМИТЪР ДИМИТРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО

Община администрация-Ветрино
№ 5300-307 09.05.2023
с. Ветрино, Варненска област

ДО АРХ. НИКОЛАЙ КУЦАРОВ,
ГЛАВЕН АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
ул. „Г.С.Раковски" № 24, с. Ветрино, обл. Варна

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда, във връзка с писмо с Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.03.2023 г. на РИОСВ-Варна*

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИМИТРОВ,

УВАЖАЕМИ АРХ. КУЦАРОВ,

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение за *„Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.*

Съгласно писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда*, за горецитираното инвестиционно предложение и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кмета и Главния архитект на община Вълчи дол, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", ГДПБЗН-Варна, ЕСО ЕАД, ИБЕИ-БАН и НИНКН - Министерство на културата.

До изброените институции е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл. 4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

Информация и документация, за характеристиките и обхвата на инвестиционното предложение е достъпна в публичния регистър на МОСВ на следния линк:

https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/42615

И на интернет страницата на РИОСВ-Варна:

https://riosv-varna.bg/prevenciya/uvedomleniya-za-investicionno-predlozhenie-saglasno-chl-95-al-1-ot-zoos/

Прилагаме, на електронен носител, информацията, относно внесеното уведомление по чл. 4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение, както и Съобщение за провеждане на консултации чл. 95. ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* и чл. 9, ал. 1-5 от *Наредба за ОВОС,* което трябва да се публикува на Вашата интернет страница, и да се закачи на таблото за обяви в Община Вълчи дол.

За въпроси, препоръки и информация:

До: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512;
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

или

Лице за връзка: Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040;
e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....

Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672184149

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050671380580 описание: Две писма за входиране. Да се вземе вх. номер на единия екземпляр от всяко писмо.

ПОДАТЕЛ

(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000
Кмет на Община Ветрино
Димитър Димитров
Димитър Димитров
Ветрино, ул. Георги Сава Раковски 24 тел. 051618980

ПРИЕЛ: Д. Димитров

Димитър Димитров

ПРЕДАЛ:

Ясен Георгиев

09.05.2023 12:05

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672184149

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кмет на Община Ветрино
Димитър Димитров
Д. Димитров
Ветрино, ул. Георги Сава Раковски 24 тел. 051618980

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. 0890501668
Ден за разнос: 10.05.2023

брой: 1, тегло: 0.100 kg.
Тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050671380580: Две писма за входиране. Да се вземе вх. номер на единия екземп

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
09.05.2023 12:05

1050672184149

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО Вх. №: 5.09.05.2023 г.

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: „*Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

SOFIA DOBROTICH WIND

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672221738

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 10506/1453352
описание: Да се вземе вх.
номер за подателя на единия
екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев
Доброточ Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 тел.
0898501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000
Кметство с. Средно Село
Красимир Гочев Кмет
Средно село, тел: 0882785991
тел 0882785991 тел. 051618727

ПРИЕЛ:

Красимир Гочев Кмет

ПРЕДАЛ:

Ясен Георгиев

09.05.2023 12:41

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672221738

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Средно Село
К. Г. Кмет
Средно село, тел: 0882785991
тел 0882785991 тел 0882785991
тел. 051618727

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Доброточ Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет. 16
тел. 0898501668
Ден за разнос: 10.05.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kr.
тарифен код: А (ВВ ВР)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
10506/1453352; Да се вземе
вх. номер за подателя на
единия екземпляр от писмо

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
09.05.2023 12:41

1050672221738

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ОБЩИНА ВЕТРИНО
№ 051 / 10.05.2023
с. Момчилово, Варненска област

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" ЕАД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

Относно: Провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на *Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда*

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София започва изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционното си предложение: *„Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен*

енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.

Съгласно Писмо с *Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г.,* на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, се изисква разработване на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда.

На този етап от процедурата предстои разработване на *Задание за обхвата и съдържанието на оценката за въздействие върху околната среда, за горецитираното инвестиционното предложение*, и в тази връзка е необходимо информиране на засегнатата общественост, както и съответно на компетентния орган по процедурата за ОВОС, Кметовете и Главните архитекти на община Вълчи дол и община Ветрино, РЗИ-Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район"- гр. Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район", с център гр. Плевен, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", РДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, ЕСО ЕАД, НИНКН - Министерство на културата.

До изброените органи/ведомства/дружества е приложена съответно на електронен носител, информацията и документацията, относно внесеното уведомление по чл.4 от Наредбата за ОВОС, на база на която е определена и необходимостта от провеждане на процедура по ОВОС, за инвестиционното предложение.

С цел максимално удовлетворяване на всички интереси, очакваме от Вас **в едномесечен срок, считано от датата на получаване на настоящото писмо** да ни изпратите вашите становища, мнения и препоръки относно съдържанието и обхвата на заданието.

<u>За въпроси, препоръки и информация:</u>

<u>До</u>: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512, <u>e-mail</u>: sevda.yontcheva@cwp.global
или
<u>Лице за връзка:</u> Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров", срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040; <u>e-mail:</u> d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Дата: 03.05.2023 г.

С уважение:.....
Севдалина Йончева – Кумитски
Изпълнителен директор

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672982516

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка № 1050671462378
описание: Да се вземе вх. номер за подателя на единия екземпляр от писмото.

ПОДАТЕЛ

(10028)-София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000
Кметство С. Момчилово
Пламен Петров - Кметски Наместник
Момчилово, тел: 08869999984 тел 08869999984 тел. 051692220

ПРИЕЛ:
Пламен Петров - Кметски Наместник

ПРЕДАЛ:
Ясен Георгиев

10.05.2023 15:25

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050672982516

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Момчилово
П. П. К. Наместник
Момчилово, тел: 08869999984 тел 08869999984 тел 08869999984 тел. 051692220

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
Бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 тел. 0890501668
Ден за разнос: 11.05.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
Тарифен код: 4 (вр вр)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050671462378: Да се вземе вх. номер за подателя на единия екземпляр от писмо

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
10.05.2023 15:25

1050672982516

speedy

СПИДИ АД
ГР. СОФИЯ, УЛ. "САМОКОВСКО ШОСЕ" 2Л
ЕИК: 131371780
ЗДДС N: BG131371780

10006218886415300300003106 14

тов.: 62188864153 Услуга: 505-СТАНДАРТ 24 ЧАСА
заявка: 52331 Чадък. брой:1 тегло:0.0 пазст.:237
ПОДАТЕЛ: КРАСИМИРА ПЕТРОВА
тел: 0889278764
гр. ВЪЛЧИ ДОЛ [9280], ул. АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ NO 53
ПОЛУЧАТЕЛ: ДИМИТЪР СОТИРОВ
тел: 0899914040
БУРГАС, ул. ИВАН БОГОРОВ NO 29
ОБЯВ.СТ. Преди пл./Получ. Заявка за обратно плащане
НАЛ.ПЛ. Отвори Чадък. Чупливо
ПЛТН.СТ. Тествай Дамб. Опаковки Такса об.ст. подат.
взета от куриер: 17024 Доставка до: Опаковки както к.у.
05.06.2023 24:00 06.06.2023 17:00 NO на опак.:
Съдържа:ДОКУМЕНТИ
заб.:
опаковка:ПИК

ЕКЗЕМПЛЯР НА ПОДАТЕЛ

speedy

СПИДИ АД
ГР. СОФИЯ, УЛ. "САМОКОВСКО ШОСЕ" 2Л
ЕИК: 131371780
ЗДДС N: BG131371780

ДО
ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
София,ул.Дондуков № 2 priemna@president.bg

ДО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
София, пл."Княз Батенберг I"1
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА 49_ke@parliament.bg
КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ 49_kzhg@parliament.bg
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ 49_kpv@parliament.bg

ДО
МИНИСТЪРА НА МОСВ
София,бул.Княгиня Мария Луиза № 22 edno_gishe@moew.government.bg

ДО
МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
София, бул.Христо Ботев № 55 mail@mzh.government.bg

ДО
МИНИСТЪРА НА ЕНЕРГЕТИКАТА
ул.Триадица № 8 гр.София e-energy@me.government.bg

ДО
НИНКН
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
ул.Ал.Стамболийски №17 гр.София ninkn-sof@ninkn.bg

ДО
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ
Бул.Черни връх,45 dans@dans.bg

ДО
ДИРЕКТОРА НА РИОСВ - ВАРНА
ул.Ян Палах № 4 гр.Варна riosv-vn@hotmail.com
riosv-vn@riosv-varna.bg

ДО
РЗИ ВАРНА
ул.Брегалница №3 гр.Варна office@rzi-varna.com

ДО
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН - ВАРНА
ул.Ал.Дякович №33 гр.Варна bdvarna@bsbd.bg

ДО
БДДР - ПЛЕВЕН
ул.Чаталджа № 60 гр.Плевен dunavbg@bddr.bg

ДО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ
ул.Брюксел №1 гр.София caa@caa.bg

ДО
ГДПБЗН - ВАРНА
бул.Сливница №159 гр.Варна fire-varna@mvr.bg

ДО
ИБЕИ - БАН
ул.Майор Юрий Гагарин № 2 гр.София office@iber.bas.bg

ДО
ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
пл.Христо Ботев №1 гр.Вълчи дол oba@valchidol.bg

ДО
ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
ул.Г.С.Раковски №24 с.Ветрино wetrino@yahoo.com

ДО
ДИМИТЪР СОТИРОВ
ул.Иван Богоров гр.Бургас d.sotirov@multi-ecoconsult.com

СТАНОВИЩЕ

От Жителите, земеделски производители, собственици на земеделска земя на територията на общините Ветрино и Вълчи дол

Ik_dobrotich@abv.bg

ОТНОСНО: Уведомление за инвестиционно предложение на“ Добротич Уинд“ АД до Директора на РИОСВ - Варна с.Вх.№ 26-00-4102/123 от 10.02.2023г. за:“Изменение и разширение на инвестиционно предложение:“Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с.Добротич, община Вълчи дол, обл.Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“,предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератора с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура - повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия землището на община Ветрино и община Вълчи дол, обл.Варна.

УВАЖАЕМИ ДАМИ и ГОСПОДА,

Със съобщение, адресирано от Добротич Уинд АД, бяхме уведомени за започване на процедура за провеждане на консултация с обществеността във връзка с изготвяне на задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда, на основание чл.95, ал.3 от ЗООС и чл.9, ал.1 до ал.5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

Във връзка с цялостната реализация на проекта, описан подробно по-горе, до Общинския съвет и Кмета на Община Вълчи дол са подадени стотици жалби и становища от собственици на имоти - съседни на имотите, засегнати от инвестиционното намерение, земеделски фирми и ловни дружинки, петиция (с над 1200 подписа) против изграждането на ветрогенераторите върху плодородна земеделска земя. Бяха организирани три протеста от граждани и всички земеделци в района, с участието на тежка земеделска техника След решението на Общинския съвет от **19.01.2023 г.,** с което се разрешава на „Добротич уинд" АД изработване на ПУП – ПЗ, са подадени множество жалби до Областния Управител и Окръжна прокуратура. Независимо от изразените основателни притеснения относно законосъобразността и целесъобразността на проекта, на **23.01.2023** г. Областният управител на гр.Варна издава заповед с която разрешава на „Добротич уинд" АД изработването на ПУП – ПЗ.

Считаме, че реализацията на горецитираното инвестиционно предложение, категорично ще засегне /ще навреди/ и на околната среда. Нещо повече, самото то противоречи на основни текстове на действащо българско законодателство и не на последно място – неблагоприятно се отразява на околната среда, птичия и животинския свят и дори на населението на засегнатите общини – Вълчи дол и Ветрино.

По-конкретно, основанията за тези твърдения са следните:

1. На територията на община Вълчи дол и община Ветрино, фирма Добротич Уинд АД - част от групата на международната компания CWP Global, възнамерява да построи един от най големите вятърни паркове в Европа. Проектът включва инсталирането на 79 вятърни генератора, 3 /три/ повишаващи електрически подстанции 33/110 kV, 1/една /електрическа подстанция 33/110/400 kV, прилежащи въздушни и подземни кабелни линии, както и съоръжения за съхранение на електрическа енергия.

Техническите параметри и характеристики на съоръженията са както следва:

параметър	
височина на кулата, м	180
диаметър на ротора, м	175
обща височина , м	**270**
номинална мощност , MW	**8.0**
площ на ротора, м2	24 040
брой на витлата	3
площ на проекция на сервитута върху терена , м2	24 040

Проектът предвижда изграждането на вятърните турбини, със съпътстващата ги инфраструктура, върху **най-плодородната земеделска земя, от първа до трета категория,** в двете общини. Засегнати са землищата на: с.Искър, с.Михалич, с.Добротич, с.Калоян, с. Есеница, с.Изворник, с.Ягнило, с.Момчилово, с.Средно село.

В тази връзка, считаме, че чл.21 от Конституцията на Република България, който гласи:
(1) Земята е основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото.
(2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяната на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон."

Определено сме на мнение, че подобно изключение в случая няма как да се приеме да бъде направено. Категорично няма доказано, безспорно обоснована правна и техническа нужда, за да се допуска промяна на предназначение на тези земеделски земи.

Община Вълчи дол е гласувала и приела КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2022-2024 и ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА 2022-2032. Определено Общината е преизпълнила и двете програми при положение , че 4000 (четири хиляди)декара общински земи - пасища са продадени за изграждането на фотоволтаични паркове.

2. Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите , съседни на всеки имот, в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор(стр.8 таб.4 от уведомлението за инвестиционно намерение).
Плодородната обработваема земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, тъй като количеството железобетон , което ще бъде използвано за изграждането на всеки един от тези ветрогенератори (всеки с височина 270 м) е огромно и на практика е невъзможно за премахване след изтичане на срока за ползването им. От друга страна , по-голямата площ на фундиране с оглед височината на инсталацията , изисква и по - голяма дълбочина на фундамента , което окончателно изважда от употреба плодородната земя и уврежда качеството и количеството на подземните води в районите на поставяне на ветрогенератори и необходимите съоръжения към тях. Отнемането на хумусния слой и изливането впоследствие на хиляди кубици бетон, ще унищожи завинаги тези земи.

3. Предвиденият за изграждане вятърен парк ще бъде на пътя на един от главните маршрути на миграцията на птиците от Европа към Африка - **Via Pontica .**
На територията на двете общини има защитени зони за птици и много застрашени видове птици като:
Египетски лешояд -Neophron percnopterus
Скален орел - Aquila chrysaetos
Орел змияр - Circaetus gallicus
Малък орел - Hieraaetus pennatus
Черен щъркел - Ciconia nigra
Тръстиков блатар - Circus aeruginosus
Белоопашат мишелов - Buteo rufinus
Късопръст Ястреб - Accipiter brevipes

Бухал - Bubo bubo
и много други

Всички знаем какво се случва с ветропарка около Калиакра, има официална информация, след направени измервания е установено, че валежите в района на ветропарковете са намалели с около 15%, нарушено е равновесието на екосистемата-изчезнали са различни насекоми и птици, това е регистрирано от земеделците и особено от местните ловци, които извършват наблюдение.

4. Бихме искали да Ви представим извадка от обстойно изследване на HWI Consulting, което е достъпно в интернет пространството. На територията на двете общини е разположено част от най-голямото находище на подземни води, което след този проект ще бъде компрометирано.

*„Малм-валанжинските седименти са разпространени на цялата Дунавска равнина и далеч извън нея – на територията на Р. Румъния, в акваторията на Черно море и на юг и запад извън границите на областта. На повърхността се разкриват директно или под тънка кватернерна покривка по най-високо издигнатите, теменни части на Северобългарското сводово издигане (Каолиново-Н. Козлево) или в обсега на тектонски предистинирани многобройни позитивни структури (подутини) с различни размери (Н. Пазар-Плиска-Каспичан, Млада гвардия-Ветрино-Златина, Суворово-Девня, **Есеница-Калоян**, Зърнево-Орляк, Тервел-Н. Камена и др.). Общата им площ е около **1600 km2**. В огромната част от територията на общините Вълчи дол и Ветрино малм-валанжинските седименти дебелините им варират в широк диапазон, но общата дебелина на карбонатната плоча е относително постоянна 300-500 т. В напуканите и окарстени малм-валанжински седименти са се формирали пукнатинно-карстови до карстови по тип, ненапорни до високо напорни (с пиезометрично ниво от няколко метра до стотици метра) по характер подземни води, които образуват общ водоносен хоризонт. По мощност и площ на разпространение и по ресурси това е един от най-големите басейни на пресни подземни води у нас, който продължава на север в територията на Р. Румъния и на изток – в акваторията на Черно море. По същество така разглежданата хидрогеоложка система се отнася **към сложно устроените природни многослойни резервоари на подземни води** с етажно разположени водоносни пластове, но с почти еднакви пиезометрични нива."Теменните части" (областта на подхранване) и южните и източни склонове на пиезометричната повърхнина са допълнително усложнени от локални "куполи" (пиезомаксимуми), свързани с инфилтрация на води от по-горе лежащи водоносни хоризонти или от инфлуация на речен отток – Венец-Изгрев; Кап. Петко; **Калоян-Кракра**; Звънец-Вратарите; Одринци-Златия; Карапелит-Ловчанци и др. и понижения ("пиезоминимуми"), свързани предимно с интензивно разтоварване и техногенен добив на подземни води (Златина, Девня, Добрич). Подхранването на малм-валанжинския водоносен хоризонт се осъществява чрез инфилтрация на валежни води в обсега на повърхностните му разкрития, а съществено значение има и инфлуацията на води от реките, които навлизайки в зоната на окарстяване на седиментите губят цялото си водно количество (р.р. Суха, Хърсовска,), оценено по някои автори на 5-6 m3/s. След изграждане на множество малки язовири през периода 1960-1975 г., значителна част от това водно количество е практически баражирано. Вероятно по тази причина, заедно с по-продължителни засушавания и увеличен добив на подземни води, водните нива в наблюдавани от НИМХ кладенци в южната част на района до 1995 г. се понижават непрекъсната със средна скорост около 0,5 m/годишно, като през последните няколко години тенденцията е към стабилизация на нивата. Понижение*

*на напорите в крайбрежната част не е установено. Допълнително подхранване получава водоносния хоризонт и от подземни води на други водоносни хоризонти (предимно по- високо залягащи), там където хидрогеоложките условия позволяват това или съществуват нетампонирани сондажи. Дренирането на водоносния хоризонт се извършва по естествен и изкуствен път. Естественото дрениране е чрез възходящи извори в обсега на Южномизийския разлом – Златинските извори с дебит 140-150 l/s и Девненските извори (едни от най-големите карстови извори у нас), чийто сумарен дебит по данни от НИМХ (пункт №152) варира от 2800 l/s до 3700 l/s (от тях води началото си р. Девня). Вероятно естествено субмаршно дрениране се осъществява в акваторията на Белославското и Варненско езеро, както и на Черно море. Значителна част от оттока преминава подземно в Р. Румъния. Съществен дял има изкуственото дрениране чрез добив на подземни води от многобройни тръбни кладенци, неравномерно разпределени на цялата проучвана територия. Естествените структурни и литоложки условия на разгледаните хидрогеоложки резервоари и принадлежността им към инфилтрационния генетичен цикъл общо взето обуславят еднотипната, но различно нюансирана качествена характеристика на подземните води в отделните водоносни хоризонти и структури. Измененията обикновено са свързани с въздействието на техногенни (антропогенни) фактори.**По ирригационна и техническа характеристика те са пригодни за напояване, за промишлено водоснабдяване и за комунално-битови цели. Част от плиоценските води са питейно непригодни, но останалите са с добри вкусови качества, отговарят на изискванията на стандарта и могат да бъдат ползвани за питейни цели, след съответните изследвания.**"*

5. Проблемите обаче не спират дотук. Нещо повече, ако такъв парк бъде изграден, те могат само и единствено да се умножават и задълбочават. Работата и поддръжката на тези ветрогенераторни паркове може да доведе до замърсяване на водоносните хоризонти. При работата на лопатките на ветрогенераторите се разпръскват аерозоли от износването им: канцерогенен Бисфенол А. Възможен негативен резултат е и изтичането на течности от корпусите на ветрогенераторите, които са: двигателни масла, охлаждащи течности, канцерогенни противопожарни течности, като всички изброени замърсяват земята и подземните води. Ще признае ли някой информиран властимаш , че в райони с ветрогенератори подземните води променят траекторията си?

На последно място, но категорично не и по важност, всичко изброено по-горе може да доведе до непоправими вреди за здравето на населението.

Североизточна България е житницата на България. Унищожаваме храната си,поминъка си. Последователно, под различен (недоказан!) претекст беше унищожено животновъдството в страната.

Какво следва?

Никой ли от властимащите няма да застане на страната на народа си/обикновените хора и на България?

Настояваме Българските народни представители да се вслушат в нас техните избиратели и да гласуват промяна на чл.23 ал.3 от Закона за опазване на земеделските земи както следва: " (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2015 г.)

Изграждането и/или разширението на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, използващи фотоволтаични (слънчеви) системи **и вятърна енергия**, освен в случаите, когато производството на електрическа енергия се използва за собствени нужди, се допуска върху неполивни земеделски земи от седма до десета категория или некатегоризируеми, при наличие на становище за присъединяване на обекта, издадено от съответния мрежови оператор.“

В момента проекта на Добротич Уинд АД е в РИОСВ-Варна за оценка на въздействието върху околната среда.

Помогнете ни да го спрем. Помогнете ни да защитим правото ни да живеем и работим в хармония с природата. Добротич Уинд са тук ,за да печелят . Ние сме тук за живота си.

Красимира Кирилова Петрова .....

Светлина Бончева Бончева .....

Калин Кунев Петров .....

Мартин Калчев Петров .....

Христо Калчев Петров .....

1. Дъмо Стоянов Дочев – с. Калоян
2. Георги Михаилов Георгиев
3. Красимир Ваташев Недялков
4 Бехчет Сюлейманов Сюлейманов с. Калоян
5 Емилен Златев Стоилов с Калоян
6 Петър Куртев Ганчев с. Калоян
7. Жени Стефанова Димитрова с. Калоян
8. Диан Христов Димитров с. Калоян
9. Христина Михалева Стоянова с. Калоян
10 Тончо Славов Петров – с. Калоян
11 Кристиян Ганчев Петров с. Калоян
12 Метин Мустафов Хюсеинов – с. Калоян
13 Хюсеин Мустафов Хюсеинов – с. Калоян
14. Диан Минчев Драгиев – с Калин
15. Стефанка Георгиева Драгнева – с. Калин
16 Алексей Георгиев Марков с. Калоян
17 Стоян Асенов Стоянов с Калоян
18 Василка Тодорова Георгиева с Калоян
19 Тошко Асенов Стоянов с Калоян
20 Сюлейман Сюлейманов Сюлейманов с Калоян
21. Юлиян Сюлейманов Сюлейманов с Калоян
22. Райна Младенова Минчева с Калоян
23 Желю Христов Асенов с Калоян
24 Севдалин Арнаудов Салиев с. Калоян
25 Дамо Минчев Дамов с Калоян
26 Борислав Илиев Атанасов с. Калоян

26 Петко Иванов Петков ... с Калоян
27 Златко Тодоров Захариев ... Калоян
28 Четин Сюлейманов Османов ... Калоян
29 Исав Тангев Исавов ... Калоян
30 Кадрия Сафет Сюлейманова ... Калоян
31 Виктория Валентинова Великова ... Калоян
32 Костадинка Славова Пенкова ... Калоян
33 Петър Спасов Петров ... Калоян
34 Калия Исмелова Пеева ... Калоян
35 Стефан Минчов Иванов ... Калоян
36 Минко Иванов Минчов ... Калоян
37 Иван Иванов Димитров ... Калоян
38 Стефан Йорданов Стефанов ... Калоян
39 Мехмед Юсеинов Ахмедов ... Калоян
40 Георги Димитров Петров ... Калоян
41 Мадлен Мандиев Салиев ... Калоян
42 Кенан Халид Мустафа ... Калоян
43 Христо Димитров Ралев ... Калоян
44 Тодор Маринов Тодоров ... Калоян
45 Атанаска К Иванова ... Калоян
46 Севдалин Сираданов Севдалинов ... Калоян
47 Михаил Севдалинов Серафимов ... Калоян
48 Бансе Исова Сеидова ... Калоян
49 Арзу Ахмер Юсеин ... Калоян
50 Юлия Илиева Маринова ... Калоян
51 Ахмер Алиева ... Калоян

52 Снежа Иванова Господинова с. Калоян
53 Галина Иванова Николова с. Калоян
54 Ирка Кателиева Тонева с. Калоян
55 Стойчо Димитров Иванов с. Калоян
56 Димитрина К Иванова с. Калоян
57 Стойко Иванов Петров с. Калоян
58 Стойчо Пантелеев Иванов с. Калоян
59 Данчо Марчев Славов с. Калоян
60 Мария Данчев Славов с. Калоян
61 Дилка Тодорова Славова с. Калоян
62 Нихмир Савчев Трайков с. Калоян
63 Христо Савчев Трайков с. Калоян
64 Вояна Николова Савова с. Калоян
65 Савчо Трайков Савов с. Калоян
66 Живко Петров Живов с. Калоян
67 Валентина Керинова Живкова с. Калоян
68 Зорница Стоева Георгиева с. Калоян
69 Кристина Вълкополиянова с. Калоян
70 Галя Янева Колева с. Калоян
71 Костадинка Славова Калоян
72 Велчо Димитров Иванов
73 Галина Тошкова Сидерова с. Калоян
74 Лиляна Иванова Тошева с. Калоян
75 Теодора Георгиева Савова с. Калоян
76 Васил Живков Ахов с. Калоян
77 Денка Петрова Калчева с. Калоян

78 Георги Кателиев Кателиев с. Калоян
79 [illegible]
80 Николай Славов Николов – с. Калоян
81 Йорданка Генчева Славова – с. Калоян
82 Юлия Гочилева Йорданова – с. Калоян
83 Тошко Ефтимов Тошев – с. Калоян
84 Любен Бойчев Тодоров с. Калоян
85 Йорданка Стоянова Тодорова с. Калоян
86 Димитър Петров Димитров с. Калоян
87 Теодор Любенов Войчев с. Калоян
88 Сюлейман Сюлейманов Сюлейманов
89 Исрафилка Димитрова Драганова
90 Драган Иванов Драганов с. Калоян
91 Йорданка Славова Василева с. Калоян
92 Данчо Стоянов Дочев с. Калоян
93 Николай Димитров Докторов с. Калоян
94 Диян Пенчев Пенчев – с. Калоян
95 Росен Пенчев Христов – с. Калоян
96 Господинка Славова Минкова – с. Калоян
97 Минко Стоянов Минков – с. Калоян
98 Катя Ангелова Славова – с. Калоян
99 Елена Стоянова Досева – с. Калоян
100 Ирена Господинова Стоянова – с. Калоян
101 Иванка Стоянова Иванова – с. Калоян
102 Виолета Росенова Димитрова
103 Теодор Николаев Николаев

1. Фелика Янкова Узунова - Караманит
2. Кадрия Бейтулова Велиева - Караманит
3. Лидия Цанкова Димитрова Караманит
4. Варин Иванов Димитров
5. Бареге Сербезлиева Адемова Караманит
6. Жерилге Кулявкарак Дмитрова Караманит
7. Мерал Алтозманч Селимов Караманитец
8. Зелиха Мермудова Кермонитлъе
9. Бекир Мурадова Хюсеинова - Севе
10. Недрет Ахмедова Бекирова
11. Месиль Мехмедалиева Гечкирава
12. Сеерин Мустафова Велиева
13. Мюмюн Вълчанова Димитрова
14. Ерхан Ахмедов Камилов
15. Мерлин Мехмедова Ахмедова
16. Мехмед Ахмедов Мехмедов
17. Сербко Иванов Иванов
18. Айше Ахмед Хасанова
19. Еленка Станкова Колева
20. Шенаре Кирова Петкова
21. Николай Илиев Иванов
22. Митко Стайков Димитров
23. Георги Янков Янев
24. Калинка Илиева Великова
25. Койка Славева Колева
26. Рецца Назлъова Русева

Василка Проданова Колева
Калина Кънчева Красимирова
Здравко Георгиев Василев
Георги Стефанов Василев
Христина Стойчева Георгиева
Виолина Николова Славова
Мария Петрова
Таня Маринова Сашова
Мария Минкова Петкова
Николай Денков Георгиев
Иван Волков Иванов
Георги Иванов Ангелов
Ивон Росенов Янкова
Стефан Райков Райков
Георги Петков Павлов
Елисавета Георгиева Симеонова
Константин Петров Ангелов
Петър Димитров Арнаудов
Димитричка Георг. Иванова
Стойка Денчева Стоева
Златка Димитрова Петрова
Иван Ненов Петров
Христо Иванов Христов
Радина Здравкова Атанасова
Анна Василева Спасова
Петър Янков Златков

Михаил Йорданов Михалев гр Варна
Митко Дечков Митев с Брестак
Иванка Димова Димова с Брестак
Мария Петрова Петрова с. Брестак
Ивелин Митева Иванова с. Брестак
Стоянка Железова Христова с. Брестак
Стоян Маринов Стоянов с Брестак
Иванка Петрова Стоянова Брестак
Ивайло Живков Сергиев Брестак
Атанас Петров Атанасов Брестак
Георгина Шакирова Атанасова Брестак
Мила Янева Митева Брестак
Теодора Димитрова Митева Брестак
Павлина Димова Себанева Брестак
Васила Колева Маринова Брестак
Слави Себанев Маринов Брестак
Слави Себанков Себанев Брестак
Виктория Себанкова Себанева Брестак
Павлин Петров Петров Вълчи дол
Митко Пламенов Георгиев Вълчи дол
Мариян Господиков Кръстев Брестак
Митко Димитров Митев Брестак
Добромир Сергиев Любенов Брестак
Павлина Йорданова Любенова Брестак
Димо Петров Петров Вълчи дол
Митко Генев Митев Брестак

Пламен Кънчев Апостолов
Тодор Кънчев Апостолов
Янка Атанасова Димова
Светослав Георгиев Мирев
Ангел Христов Ангелов
Снежана Гергова Василева
Никола Ярумев Калпачев
Златка Стоянова Стоянова
Станка Иванова Благоева
Тодор Желязков Влахов
Мария Ангелова Шекова
Диана Кънева Николаева
Красимир Недялков Петров
Михаил Георгиев
Яна Ангелова Славова
Василка Тонева Калева
Жеко Станков Жеков
Желязко Петров Желязков
Соня Неделчева Петрова
Илиан Горанов Боянов
Ярослав Мануилов Петков
Петранка Иванова Цонева
Румен Бончев Спасов
Веска Василева Симеонова
Станица Рангелова Банкова
Веселин Николаев Георгиев

Диян Стоянов Балев
Димитричка Георгиева Янева
Ярослав Петров Петров
Красимир Иванов Казаков
Милен Георгиев Лесев
Симеон Симеонов Симеонов
Данко Петров Жеков
Панайот Ангелов Панайотов
Даниела Михайлова Атанасова
Атанас Димов Атанасов
Димитър Иванов Демиров
Виолета Стефанова Пейчева
Георги Диянов Балев
Радка Георгиева Балева
Русеко Донева Бочева
Александъра Иванова Янкова
Мария Вълева Константинова
Емилиян Николаев Петров
Георги Георгиев Жеков
Станимира Керова
Илиянка Тодорова Атанасова
Валентин Димитров Димитров
Венелин Янков Казаков
Мила Ангелова Янева
Живка Маркова Жекова
Силвия Митева Димова

Деян Антонов Иванов
Атанас Денчев Атанасов
Велко Христов Вълев
Цецка Иванова Венчева
Ангел Георгиев Ангелов
Славка Асенова Славова
[illegible] Янков Иванова
[illegible]
Гена Донкова Янкова
Георги Тишев Георгиев
Гюлшка Кирилова Гюлчева
Цветана Михова Златева
Христо Николов Златев
Желязка Желязова Петкова Ефтимова
Христа Панчева Балтова
Златко Димитров Димитров
Костадин Страхилов Господинов
Цветана Стефанова Страхилова
Кирил Андреев Петрунов
Цветан Христов Димитров
Диана Георгиева Василева
Георги Желязов Янев
Лилия Тенева Сейкова
Желязка Минкова Петрунова
Минко Стоев Минков
Ивко Семков Семенов

До Директор на РИОСВ - Варна

Предложение от Диан Стоянов Дочев, в качеството на Председател на ЗПК „Сила”, село Калоян, с ЕИК 813088457, с адрес село Калоян, община Вълчи дол

за включване на данни в задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк от „Добротич уинд” АД

Уважаеми Директор,

Получихме информация за процедура по консултации за изготвяне на задание към доклад по ОВОС на инвестиционното предложение, за което в РИОСВ – Варна е заведено уведомление с вх.№ 26-00-4102 / 123 от 10.02.2023г.

.

Преди да се запознаете с предложението моля да съобразите, че ЗПК „Сила” поддържа възражението, което съм внесъл в РИОСВ – Варна с вх. № 26-00-4102 / А29 от 24.03.2023г.

На нашето възражение и искането да бъда уведомяван за хода на преписката, все още нямам ваш отговор.

Въз основа на известните ни данни правим следните предложения към задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк от „Добротич уинд” АД:

1. Инвеститора да бъде задължен да уточни своето инвестиционно предложение и в частност относно:

1.1. Колко ветрогенератора включва предложението – 79 или 58.
В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишно рарешение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора./стр.2/

37

1.2. Какво включва предложението – изграждане на подстанция, на три повишаващи станции, на въздушен и / или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения.

В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропровода, но без конкретика./стр.2 и стр.10/

1. 3. Данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия.

В уведомлението липсват данни за такива съоръжения, а е възможно същите да отделят опасни отпадъци.

.1.4. Каква площ ще засегне инвестиционното предложение - 693 923 кв. метра или 903 850 кв. метра.

В уведомлението е посочено, че инвеститорът очаква неговото инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното му предложение./стр.10/

2. Инвеститора да бъде задължен да представи подписани предварителни договори за учредено право на строеж за изграждането на седем ветрогенератора / ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян.

Твърдение за тяхното съществуване е направено на стр.17 от уведомлението.

3. Инвеститора да бъде задължен да представи подписани предварителни договори/ окончателни договори за учредено право на сервитут за седемте ветрогенератора върху имотите, които са съседни на имотите в които предвижда изграждане на ветрогенераторите.

Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветроенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор./ стр.8, табл.4 от уведомлението/

4. С оглед на вашите правомощия в процедурата ви моля да изискате становище от Министерство на земеделието относно възможността за промяна предназначението на земеделските земи, в които ще се осъществява инвестиционното предложение.

Разпоредбата на чл.17а, ал.1 от Закон за опазване на земеделските земи/ЗОЗЗ/, във връзка с точки 31, 32 и 38 от параграф 5 от ДР на Закон за устройство на територията допуска промяна на предназначението на земеделски земи само на елементи от мрежите за снабдяване с електрическа енергия, а не и на обекти за нейното производство и съхраняване, какъвто ще бъде обекта на инвестиционното предложение.

5. Инвеститора да бъде задължен да представи мерките за опазване на почвената покривка на земеделските земи, върху всички собствени или ползвани от земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията, които да бъдат издадени от Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 4, ал.5 от ЗОЗЗ.

Моля да изискате представянето на такива мерки и за имотите, върху които се предвижда преминаването на въртящите се части на ветрогенераторите.

6. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за възстановяване на всички земеделски земи, които ще бъдат замърсени/с нарушено качество земеделски земи при осъществяване на инвестицията, който да бъде съгласуван с Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 7 от ЗОЗЗ.

7. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за рекултивация на всички земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията, който да бъде съгласуван с Министерство на земеделието, съгласно изискванията на чл. 11 от ЗОЗЗ.

8. Инвеститора да бъде задължен да представи проект за използване и съхранение на хумусния пласт от всички земеделски земи, върху които предвижда да осъществи инвестицията и които ще бъдат засегнати от нея, съгласно всички изисквания на ЗОЗЗ и на Наредба № 26 от 1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

Моля да изискате в проекта да бъдат посочени местонахождение на площадка за съхраняване, доказателства за собственост или ползване от Инвеститора върху земята на бъдещата площадка, срока за съхраняване на хумусния пласт, неговото съответствие със срок на ползване на земята от Инвеститора и съответствие между планирания обем отнет хумусен пласт с планирания обем на площадката за неговото съхраняване.

Моля да прецените ефекта на културата, с която инвеститора планира да затреви площадката, върху местните растителни и животински видове.

9. Инвеститора да бъде задължен да представи данни за трасета на планираните за изграждане електропроводи и на техните сервитути, за да бъдат установени и обследвани всички земеделски земи, засегнати от инвестиционното предложение.

10. Инвеститора да бъде задължен да представи експертни проучвания за въздействие върху организмите в почвата на планираните от него за изграждане ветрогенератори, инсталация за съхраняване на електроенергия и въздушни и кабелни електропроводи.

11. Инвеститора да бъде задължен да изготви доклада по актуални данни и методи на тяхна оценка, като в заданието посочите срок за актуалност на данните и на методите.

В заданието да посочите конкретни методи за оценка на данните.

Поддържам искането да бъда уведомяван за движението по разглеждане и оценка на инвестиционното предложение и очаквам ваш отговор на възражението от 24.03.2023г.

С Уважение:

Обявления

АМЕРИКАНСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ В БЪЛГАРИЯ

AMERICAN UNIVERSITY IN BULGARIA

кани фирми за участие в конкурс за „Строително – ремонтни работи в сградите на Американски университет в България, гр. Благоевград“ .

За получаване на задание можете да се свържете с отдел Снабдяване на e-mail: purchasing@aubg.edu

ОБЯВА

за провеждане на конкурс за назначаване на съдебен служител - 1 (една) щатна бройка на длъжност „Старши специалист - счетоводител“ във Военно-окръжна прокуратура – гр. Пловдив,за провеждане на конкурс за назначаване на съдебен служител - 1 (една) щатна бройка на длъжност „Съдебен секретар“ във Военно-окръжна прокуратура – гр. Пловдив

Кратко описание на длъжността:

Съдебният секретар подпомага дейността на военните прокурори и военните следователи, като извършва компютърна обработка на актовете и други документи /изготвя писма, протоколи, постановления, актове и други документи/; прошнурова, номерира и съставя опис на приключените досъдебни производства и преписки.

Минимални изисквания за заемане на длъжността:

Кандидатът да е лице, което:

1. е български гражданин, гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението на Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
2. е навършило пълнолетие;
3. не е поставено под запрещение;
4. не е осъждано на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;
5. не е лишено по съответен ред от правото да заема определена длъжност;
6. притежава необходимите професионални и нравствени качества, съответстващи на Етичния кодекс на съдебните служители;
7. отговаря на изискванията за несъвместимост по чл. 340а, ал. 2 от ЗСВ;
8. да има средно образование.
9. да отговаря на изискванията за заемане на длъжността, предвидени в нормативните актове, ПАПРБ, в Класификатора за длъжностите в администрацията, утвърден от Прокурорската колегия на ВСС и в длъжностната характеристика за съответната длъжност;

Допълнителни изисквания:

1.Да не е придобило и упражнило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

2.Да познава нормативната уредба, регламентираща дейността и компетентността на длъжността, за която кандидатства.

3.Да притежава компютърна грамотност - MS Office (Word, Excel) и Internet.

5.Умения за работа в екип и комуникативност.

6.Организираност и експедитивност.

Необходими документи за кандидатстване:

1. писмено заявление - по образец;
2. декларация от кандидата по чл. 95, ал. 2, т. 1 от ПАПРБ – по образец;
3. автобиография;
4. заверени копия от документи за придобита образователно-квалификационна степен;
5. заверени копия от документи, удостоверяващи продължителността на трудовия стаж и професионален опит;
6. заверено копие от документ за компютърна грамотност;
7. медицинско свидетелство за работа;
8. лична карта **(за справка)**;
9. други документи, свързани с изискванията за заемане на длъжността, които кандидатът притежава (по желание на кандидата).

Свидетелство за съдимост не е необходимо – изисква се служебно от Министерство на правосъдието. При неиздаване на електронно свидетелство за съдимост от Министерство на правосъдието, от кандидатите ще бъде изискано да представят такова, издадено по общоустановения ред.

Начин на провеждане на конкурса:

Конкурсът ще се проведе на три етапа:

Първи етап: разглеждане на постъпилите заявления и допускане до втори етап на кандидатите отговарящи на изискванията.

Втори етап: Писане и оформяне на документи (практическа задача за скорост и качество) и проверка на компютърната грамотност - Word, Excel (практическа задача).

Трети етап: Събеседване с допуснатите кандидати.

Срок за подаване на документите:

Документите се подават в 30-дневен срок, считано от деня следващ датата на публикуване на обявата в централен ежедневник.

Място за подаване на документите:

Документите се приемат всеки работен ден от 09.00 до 16.00 часа в служба „Регистратура, деловодство и архив“ (деловодството) на Военно-окръжна прокуратура – гр. Пловдив, ул. „Д-р Г.М.Димитров“ № 28, ет.1, каб. № 14.

Кандидатите подават документите лично или чрез пълномощник (нотариално заверено пълномощно).

Място за обявления:

Съобщенията, свързани с конкурса се обявяват на входната врата на сградата на ВОП – гр. Пловдив, ул. „Д-р Г.М. Димитров“ № 28 и на интернет страница на Военно-окръжна прокуратура - гр. Пловдив **https://prb.bg/vopplovdiv/bg/**

Телефон за справки: 032 204334

Обявление регион Варна

ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ, ОБЛАСТ ВАРНА

Общински съвет - Белослав

На основание чл. 68, ал. 1 и ал. 3

от Закона за съдебната власт, чл. 21, ал.1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и Писмо с вх. № ОБС-95 от 27.04.2023 г. на Окръжен съд - Варна

ОТКРИВА ПРОЦЕДУРА

ЗА ПОДБОР НА КАНДИДАТИ ЗА СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ

към Районен съд - Варна за мандат 2024 - 2027 г.

Броят на съдебните заседатели за община Белослав е 2, определен от Общото събрание на Окръжен съд - Варна, проведено на 19.04.2023 г.

Изисквания към кандидатите:

За съдебен заседател може да бъде избран дееспособен български гражданин, който отговаря на следните условия:

- Възраст от 21 до 68 години;
- Има настоящ адрес в Община Белослав;
- Има завършено най-малко средно образование;
- Не е осъждан за умишлено престъпление, независимо от реабилитацията;
- Не страда от психически заболявания;
- Не е съдебен заседател в друг съд;
- Не е общински съветник от съдебния район, за който е избран;
- Не участва в ръководството на политическа партия, коалиция или организация с политически цели;
- Не работи в съд, прокуратура, следствени органи, Министерството на вътрешните работи или в други органи от системата за национална сигурност, намиращи се в съдебния район, за който е избран.

Необходими документи за кандидатстване:

- Заявление за кандидатстване /Приложение № 1/;
- Подробна автобиография, подписана от кандидата;
- Нотариално заверено копие от диплома за завършено образование;
- Медицинско удостоверение, че лицето не страда от психическо заболяване;
- Данни за контакт на две лица, към които Общински съвет Белослав да се обръща за препоръки;
- Мотивационно писмо;
- Писмено съгласие /Приложение № 3/;
- Декларация за липса на обстоятелствата по чл. 67, ал. 3 от ЗСВ /Приложение № 2/;
- Документ за извършена проверка по реда на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, ако са родени преди 16 юли 1973 г.

Място и срок за подаване на документите:

В срок до 17:00 часа на 23.06.2023г. включително, кандидатите за съдебни заседатели към Районен съд - Варна, подават необходимите документи в деловодството на Общински съвет Белослав, стая 401, етаж 1, в сградата на Община Белослав, ул. „Цар Симеон Велики“ № 23, гр. Белослав.

Всички приложения са публикувани на интернет страницата на община Белослав на адрес: beloslav.org

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

На основание чл. 16, ал. 5 от Закона за държавната собственост, чл. 13, ал. 3 и ал. 6 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, в изпълнение на Заповед № 3-826/21.04.2023 г. на генералния директор на ДП НЖИ, утвърдена от Заместник министър-председателя по икономическите политики и министър на транспорта и съобщенията и Решение № 03-01/23 от 19.01.2023 г. на Управителния съвет на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура” / ДП НЖИ/

О Б Я В Я В А

Търгове с тайно наддаване за отдаване под наем на недвижими имоти – публична държавна собственост, представляващи:

1. **„Помещение – 80,00 кв.м”**, с местонахождение гр. Нови Искър, район Нови Искър, община Столична, област София град, в магазията на жп гара Курило (сграда находяща се в ПИ с идентификатор 00357.5350.19 по КККР на гр. Нови Искър), за самостоятелен склад.

- дата и час на търга 12.06.2023 г. (понеделник) от 09:00 часа;
- начална тръжна месечна наемна цена в размер на 350,00 (триста и петдесет) лв. без ДДС;
- депозит за участие в търга, в размер на 350,00 (триста и петдесет) лева;
- цена на тръжна документация, невъзвращаема сума в размер на 50,00 (петдесет) лева, с ДДС;

2. **„Помещение – 536,00 кв.м (склад № 5)”**, с местонахождение гр. София, район Подуяне, община Столична, област София, в магазията на жп гара София – товарна (сграда с идентификатор 68134.600.1277.6 по КККР на гр. София), за склад.

- дата и час на търга 12.06.2023 г. (понеделник) от 10:00 часа;
- начална тръжна месечна наемна цена в размер на 1 190,00 (хиляда сто и деветдесет) лв. без ДДС;
- депозит за участие в търга, в размер на 1 190,00 (хиляда сто и деветдесет) лева;
- цена на тръжна документация, невъзвращаема сума в размер на 100,00 (сто) лева, с ДДС;

Търговете ще се проведат в сградата на УДВГД София, гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза” № 120а.

Начин на плащане на цената – по банков път, по банкова сметка на УДВГД София.

Тръжни документации за участие в търговете се закупуват в срок до 16:45 часа на 31.05.2023 г. (сряда) в счетоводството на УДВГД София, гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 120а, етаж 4. Тръжна документация се закупува лично или чрез упълномощено за целта лице за всеки обект по отделно.

Депозити за участие в търговете се внасят до 16:45 часа на 05.06.2023 г. (понеделник) по банков път, по банкова сметка на УДВГД София.

Заявленията за участие в търговете се подават в запечатан, непрозрачен плик в деловодството на УДВГД София на адрес: гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза” № 120а в срок до 16:45 часа на 05.06.2023 г. (понеделник). Заявленията подадени по пощата или чрез куриерска фирма се считат за подадени в срок, ако пощенското клеймо е с дата на подаване не по-късно от 05.06.2023 г. (понеделник).

Декларациите за обработка на лични данни съгласно ЗЗЛД се подават извън (отделно от) заявлението за участие в търга в деловодството на УДВГД София в деня на подаване на заявлението за участие или в периода от подаване на заявлението за участие в търга до часа на провеждане на търга.

Оглед на активите може да се извърши всеки работен ден от 9:00 до 16:00 часа до 05.06.2023 г. (понеделник) срещу издадено удостоверение за право на оглед на имота - по образците приложени към тръжните документации.

Допълнителна информация може да се получи на адрес: гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 120а, инж. Пенка Лазарова – ръководител звено/служба УСИК към УДВГД София при ДП НЖИ, GSM: 0888700145.

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

СЪОБЩЕНИЕ

За провеждане на консултации с обществеността, във връзка с изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

Уведомяваме Ви, че „ДОБРОТИЧ УИНД” АД, гр. София започва консултации по изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение за *„Изменение и разширение на инвестиционно предложение: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW”, съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна”, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия в землището на община Ветрино и община Вълчи дол, област Варна.*

Съгласно писмо с Изх. № 26-00-4102/А24/ от 16.02.2023 г. на Директора на РИОСВ-Варна, за реализация на горецитираното инвестиционно предложение, следва да се извърши задължителна ОВОС на основание чл. 93, ал. 9, т. 1, чл. 91, ал. 2 и във връзка с чл. 93, ал. 9, т. 2 от ЗООС, както и съобразно установени налични обстоятелства по чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие.

Всички заинтересовани физически и юридически лица могат за изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда в срок от един месец, считано от 05.05.2023 г.

Информация и документация, за характеристиките и обхвата на инвестиционното предложение е достъпна в публичния регистър на МОСВ на следния електронен адрес:
https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/42615
и на интернет страницата на РИОСВ-Варна:
https://riosv-varna.bg/prevenciya/uvedomleniya-za-investicionno-predlozhenie-saglasno-chl-95-al-1-ot-zoos/

За въпроси, препоръки и информация:

до „ДОБРОТИЧ УИНД” АД, с ЕИК: 200773401;
на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16;
тел.: +359 8787 82512;
e-mail: sevda.yontcheva@cwp.global
или
Лице за връзка: Димитър Сотиров,
на адрес: гр. Бургас, 8000, п.к.68, или гр. Бургас ул. „Иван Богоров“, срещу № 46 (офис);
тел.: +359 899 914 040;
e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ - ОБЛАСТЕН СЪВЕТ - В А Р Н А

СЕКРЕТАРИАТ: 9000 ВАРНА, ул. „Братя Шкорпил“ 3
varna@redcross.bg

О Б Я В А

ОС на БЧК – Варна отдава под наем газифицирано помещение, подходящо за заведение за хранене – 300 кв.м. закрита площ /вкл. кухненски помещения/ и 100 кв.м. открита площ.

Помещението се намира в гр. Варна идеален център, ул. „Братя Шкорпил“ 3. За оглед и допълнителна информация: на място и тел. 0887437970 – Илко Раев, Живка Петкова.

О Б Я В А

“АРМСТРОЙИНВЕСТ” ЕООД

ул. “Иван Вазов” № 12, ет. 3, ПК 1000, гр. София

Набира оферти за извършване на независим финансов одит от регистрирани одитори на годишния финансов отчет на дружеството за отчетната 2023 година.

Сумата на актива на баланса към 31.12.2022г.-1 036 хил. лв.

Сума на нетните приходи от продажби за 2022г. -279 хил.лв.

Офертите да се представят в затворен и запечатан плик в срок до 17:00 ч. на 25 май 2023 г. на адрес: «АРМСТРОЙИНВЕСТ» ЕООД, ул. “Иван Вазов” № 12, ет. 3, ПК 1000, гр. София и да съдържат:

1. Работни часове за проверката;
2. Цена за 1 час проверка;
3. Опит в одитиране, включително и на подобни дружества;
4. Допълнителни предложения от одитора – периодични консултации /минимум на тримесечие/, методологическа помощ и др., без да се увеличава цената на одита.

За контакти: GSM: 0889 400 300; e-mail: armstroy@abv.bg; Даниела Георгиева

ПЛАТЕТЕ МАЛКА ОБЯВА за в. moyo NEWS във всеки офис на Easy Pay

Заявете на телефон
02/905 74 02

- *Малки обяви*
- *Честитки*
- *Възпоменания*

Обаждания се приемат всеки работен ден от 10.00 до 17.00 часа.

ПУБЛИКУВАНЕ на малки и семейни обяви, честитки, некролози и помени в moyo NEWS

телефон 02/905 74 02
e-mail reklama@trud.bg

1000 София, ул. „Христо Белчев“ №1

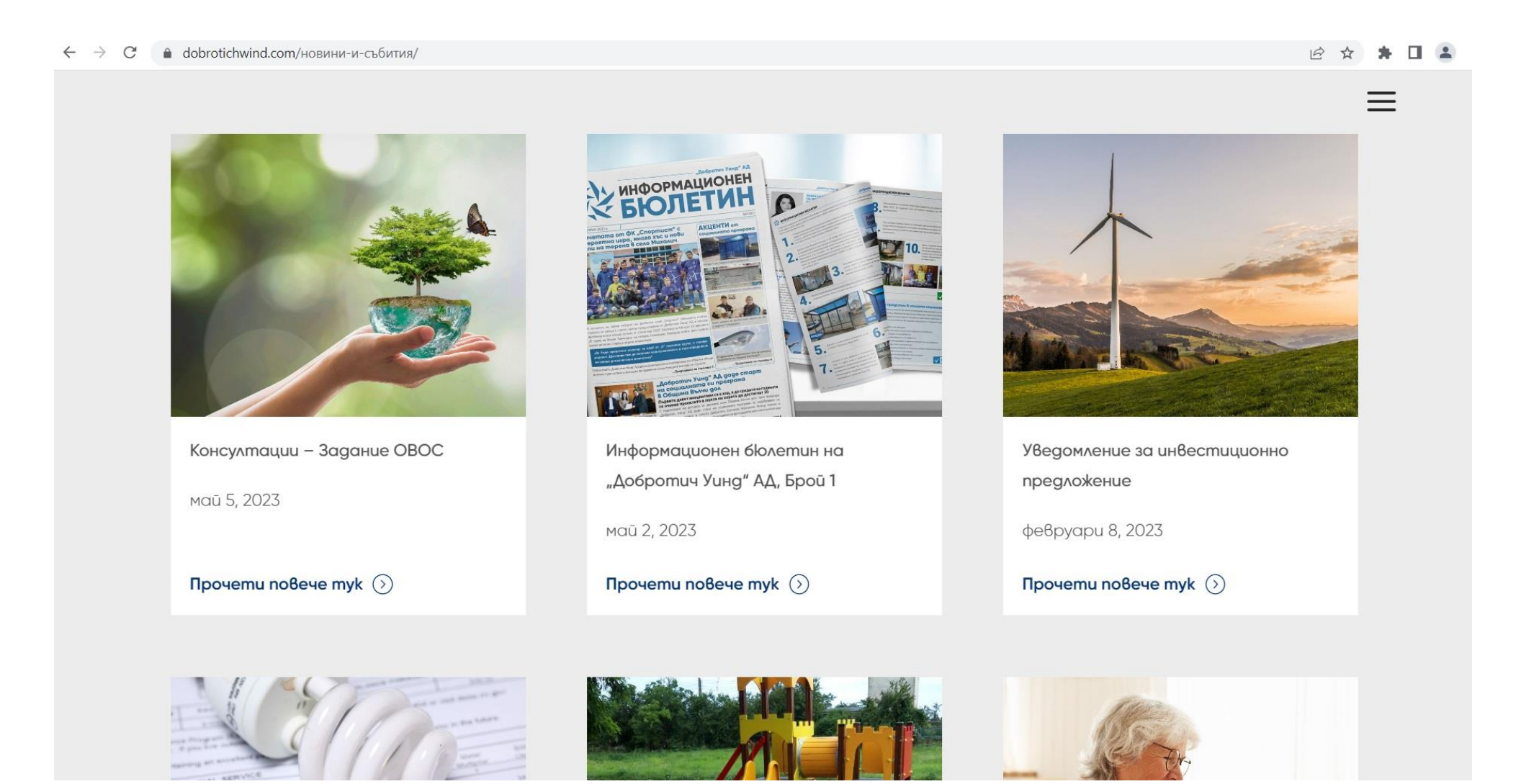

https://dobrotichwind.com/%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%bd%d0%b8-%d0%b8-%d1%81%d1%8a%d0%b1%d0%b8%d1%82%d0%b8%d1%8f/

dobrotichwind.com/консултации-овос/

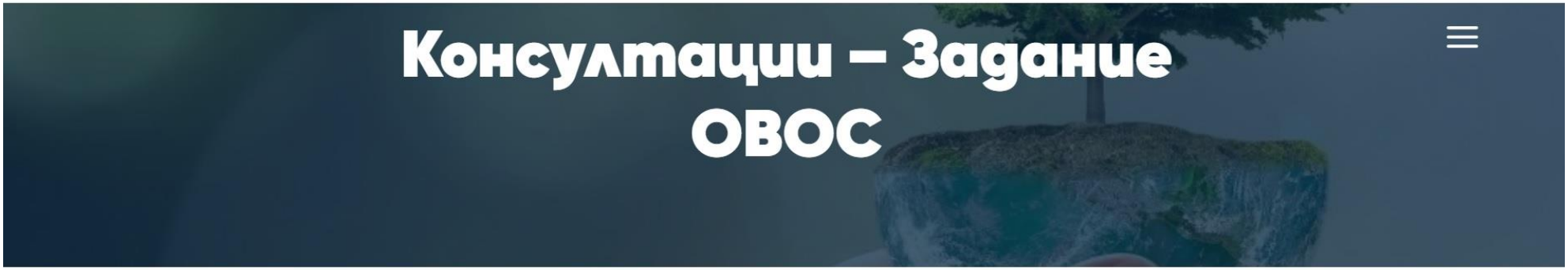

Консултации – Задание ОВОС

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД започва консултации по изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционното си предложение, предвиждащо изграждане на общо 58 ветрогенератори с обща инсталирана мощност до 464 MW на територията на общините Ветрино и Вълчи дол, област Варна.

Всички заинтересовани физически и юридически лица могат да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС **в срок от един месец, считано от 05.05.2023 г.**

За повече информация – Съобщение за консултации и Характеристика на инвестиционното предложение.

Публикувано на 05.05.2023 г.

https://dobrotichwind.com/%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%81%d1%83%d0%bb%d1%82%d0%b0%d1%86%d0%b8%d0%b8-%d0%be%d0%b2%d0%be%d1%81/

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Албена Симеонова Манчиева,

с адрес: с. Добротворно, общ. Вълчидол, обл. Варна

лични данни 8505210946

контакт за връзка: 0877687762

Не съм съгласна за поставането на ветрогенератори на нашето населено място!

Дата: 30.03.23

Населено място:
с. Добротворно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/1104
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:42
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_234047.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Албена Манушева

СПРАВКА ЗА НАЧИНА НА СЪОБРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ВЪЗРАЖЕНИЯ

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
1. Възражения срещу осъществяването на ИП, без посочени мотиви и основания			
1	г-жа Албена Симеонова Манушева, с. Доброплодно **А104/31.03.2023**	Не съм съгласна за поставянето на ветрогенератори на нашето населено място!	В землището на с. Доброплодно не се предвиждат ветрогенератори. В рамките на ОВОС ще бъде оценено въздействието, в т.ч. неговия обхват, върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. Възраженията не съдържат мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение, нито такива по целесъобразност - свързани с въздействието върху околната среда и човешкото здраве. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. На всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и
2	г-н Юлиян Георгиев Събев, с. Доброплодно **А98/31.03.2023**	Не съм съгласен за перки с. Доброплодно.	
3	г-н Петър Димитров Коуорски, с. Неофит Рилски **А75/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу поставянето на ветрогенератори на територията на Община Ветрино. Да се маха фирма „Добротич уинд", защото работи за чужда фирма. Ще изкарват пари на гърба на народа, докато ние тук се чудим как да изхранваме децата си. Не ги искаме тук, да се махат!	
4	г-жа Веска Русева Иванова, с. Невша **А67/31.03.2023**	Не желая поставянето на ветрогенератори, защото отново ще се облагодетелства чужда американска фирма, пък за българите нищо няма да има пак. Не искам перки на плодородна земя.	
5	г-жа Йонка Петрова Христова, с. Доброплодно **А64/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждане на вятърен парк от фирма Добротич на територията на община Ветрино. Живея във тази община.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за ОВОС, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява в национален ежедневник. Чрез община Ветрино и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на възможното въздействие върху околната среда и здравето на населението в района на ИП. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
2. Възражения на собственици и/или ползватели на съседни спрямо поземлените имоти, в които се предвижда реализацията на ИП, земеделски производители (в т.ч. зърнопроизводители), кооперации, асоциации			
6	Национална асоциация на зърнопроизводителите **А129/10.07.2023 г.**	Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) с тревожност отбелязва засилващата се тенденция за застрояване на обработваема земеделска земя с възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Изхождайки от конституционния принцип, че Земята е основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото, както и че обработваемата земя се използва само за земеделски цели, НАЗ	По изложеното във възражението обръщаме внимание, че ИП е за изграждане на 58, а не 79 ветрогенератора, като не се предвижда разполагане на съоръжения и обекти в имоти – земеделска земя I-ва категория. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда ще бъде подробно разгледано

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		заявява твърдата си позиция против използването на обработваема земеделска земя за целите на ВЕИ, без да са разписани ясно критериите, за доказана нужда от промяна на начина на трайно ползване на националното ни богатство – земеделската земя на Р България. НАЗ напомня, че чл.21, ал. 2 от Конституцията на Р България гласи: "..Чл.21. (2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяна на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон.." НАЗ отбелязва, че обработваемата земя е ограничен ресурс и ние като част от селското стопанство на Р България сме поели отговорността за осигуряването на продоволствената сигурност на страната ни, заедно със социалната отговорност за доставяне на жизненоважна земеделска продукция на страни, които не могат да задоволят собственото си потребление. В този смисъл облекчаването на законовите процедури по промяна на предназначението на обработваемата земя и превръщането на конституционната разпоредба „по изключение" в масова практика, както и последващото все по-интензивно застрояване на земеделски земи за целите на ВЕИ,	включително възможното въздействие на съоръженията върху земите, в т.ч. земеползването. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		застрашават в значителна степен производството на селскостопански продукти и поминъка на земеделските стопани. Във връзка с гореизложеното, Националната асоциация на зърнопроизводителите е категорично против инвестиционното предложение на „Добротич Уинд" АД за изграждането на един от най-големите вятърни енергийни паркове в Европа на територията на една от най-плодородните земеделски земи в Североизточна България в землищата на общините Ветрино и Вълчи дол. Проектът включва инсталирането на 79 ветрогенератора, три повишаващи електрически подстанции и една електрическа подстанция, прилежащи въздушни и подземни кабелни линии, както и съоръжения за съхранение на електрическа енергия. Изграждането на вятърните турбини със съпътстващата ги инфраструктура се предвижда да е върху земеделски земи от първа до четвърта категория, което обхваща най-плодородната обработваема земя в землищата на с. Искър, с. Михалич, с. Добротич, с. Калоян, с. Есеница, с. Изворник, с. Ягнило, с. Момчилово и с. Средно село. Обработваемата земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, тъй като количеството железобетон, което ще бъде използвано за изграждането на всеки един от ветрогенераторите (всеки с височина до 270 м) е огромно и на практика е невъзможно за премахване след изтичане на срока	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		за използването им. Отнемането на хумусния слой и изливането на хиляди кубици бетон ще унищожи завинаги тези земи. Уважаеми г-да Министри, Уважаеми г-н Директор, НАЗ ви призовава за обществено ангажирано поведение и спиране на инвестиционното предложение на „Добротич Уинд" АД за изграждане на вятърен енергиен парк на територията на общините Ветрино и Вълчи дол, обл. Варна.	
7	г-н Радко Шелязов Яниев, гр. Варна **А111/31.03.2023**	Живея в гр. Варна, но от 2004 година имам регистрирана фирма, която обработва земеделска земя в района на Община Вълчи дол и Община Ветрино. В резултат на труди ни няма нито метър необработвана земя. Повишихме значително качеството и плодородието ѝ. И точно в този момент се появяват инвеститори, които желаят да монтират мощни ветрогенератори, които ще настанят в плодородна земя от 1-ва до 4-та категория. Ще прогонят птиците, ще прогонят пчелите, насекомите, животните, ще намалеят добивите, ще намалеят рентите за хората, ще падне цената на обработваемата земя. Ето това са „Плюсовете" от монтажа на ветрогенераторите. Категорично съм против това и ще отстоявам позицията си до край.	По изложеното във възражението обръщаме внимание, че ИП не предвижда разполагане на съоръжения и обекти в имоти – земеделска земя I-ва категория. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земите, в т.ч. земеползването. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
8	г-н Георги Радев Георгиев **А108/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич Уинд"! Аз съм земеделски производител, обработвам земи в землищата на община Ветрино, да мен изграждането на перки в тези землища на община Ветрино ще е пагубно!	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде извършена подробна оценка за възможното въздействие на ИП върху околната среда и здравето на хората, в т.ч. върху качествата и производителността на земеделските земи. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
9	г-н Валери Атанасов Анастасов **А107/31.03.2023**	Ветрогенераторите се инсталират в плодородна обработваема земя и съм против да се бетонира плодородна почва. Освен това ветрогенераторите по мое проучване са вредни за човешкото здраве заради шума, който издават. Причиняват безсъние, безпокойствие и стрес. Това нещо се отразява на животните и ще навреди на екологията в община Ветрино. Моля да уважите възражението като гражданин, който желае да живее в едно спокойно място без да се притеснява за	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума, човешкото здраве, почвите и земеползването, животните. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		собственото си здраве, както и здравето на семейството и съгражданите му.	опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
10	г-н Станислав Пенчев Стоилов, с. Момчилово **А105/31.03.2023**	Отраснал съм в с. Момчилово, тук съм роден. Възразявам да се строят перки на територии на земя, която е обработваема и плодородна. Работя във фирма, която обработва земя и знам как се прави. Ще накъсат блоковете на парчета, ще налеят бетон. Това е недопустимо. Обликът на селата ни ще добие друг вид. Искаме чиста природа!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху земеползването, почвите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
11	г-н Бюлянт Азизов Еминов, с. Караманите **А100/31.03.2023**	Работя в община Ветрино, живея в община Вълчи дол. Категорично съм против поставянето на ветрогенератори. Не може на плодородна и обработваема земя да се строи. Ний си вадим хляба от тази земя. Ще умрат пчелите, няма да се опрашват растенията. Птиците и на тях пречи. На хората, има шум. Възразявам!	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение, нито такива свързани с въздействието върху околната среда и човешкото здраве. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			действащи нормативни или административни актове. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, включително земеделието и обработваемите земи в района. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
12	г-жа Десислава Пламенова Стоянова, с. Момчилово **А95/31.03.2023**	Искам да изкажа своето възмущение и съм категорично против построяването на такъв ветрогенераторен парк. Първо бяха десетина броя, сега станаха стотина, и ако им позволим ще построят хиляди. Защо ще ги строят на плодородна и обработваема земя? Това ще погуби земята ни, с която се произвежда хляба. Ами природата отива по дяволите. Перките са вредни за хората, за животните и за почвата.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху земеползването и почвите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Искаме чиста природа за чист въздух и община, която е красива без перки! Възразявам!	предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
13	г-жа Мария Анатолиева Христова, гр. Варна **А93/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино! Аз съм земеделски производител и отглеждам зеленчуци на територията на общината. Запозната съм, че ветрогенераторите носят отрицателно въздействие на климата, животните и населението. Твърдо съм против изграждането на перки!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на климата, животните и населението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
14	г-н Добромир Веселинов Николов, гр. Варна (и с. Момчилово) **А82/31.03.2023**	С моето семейство обработваме земеделски земи в община Ветрино и община Вълчи дол. Ние не желаем изграждане на ветрогенератори на земеделска земя, защото смятам, че произвеждаме храна и тези съоръжения ще ни повлияят зле на нас и на хората, и на птиците, и на всички приятели и неприятели на почвата. Моите аргументи са, че земята е природно богатство и не смятам, че е редно да я унищожаваме. Аз, като човек отдаден на селското стопанство, не искам да се провали нашето бъдеще и на нашите наследници. Трябва да	От възражението не става ясно какви източници на информация са ползвани по темата за ветрогенераторите и тяхната вреда и дали данните са относими за настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони за конкретното ИП ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		запазим един от най-важните икономически сектори в страната.	предложение върху земеползването, почвите, птиците, хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
15	г-н Ангел Добрев Карчев, с. Габърница **А77/31.03.2023**	Ние, младите хора сме добре информирани и знаем, че подобни проекти, като ветрогенераторите, които фирма „Добротич уинд" иска да постави на една от най-плодородните земи в България, са вредни за здравето на хората. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите. Хората излизат по улиците и ние няма да останем вкъщи. Категорично съм против този проект, защото освен всички реални вреди мирише и на корупция, като ни залъгват, че има огромна полза от чужди инвеститори.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
16	г-жа Виолем Боянова Димитрова, с. Невша **А73/31.03.2023**	Против перките съм, защото загрозяват пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с 80% като са до тях. За чиста България без перки съм!	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху пейзажа. Въз основа на анализите и оценките ще се

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
17	г-н Пенко Драгнев Боев, с. Невша **А70/31.03.2023**	Ветрогенераторите ги инсталират в плодородна обработваема земя, а българската власт трябва да пази интересите на земеделците – те произвеждат нашия хляб. Не искам перките!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земите, в т.ч. земеползването. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
18	г-жа Мария Иванова Иванова, с. Доброплодно **А69/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите замърсяват и загрозяват завинаги пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям.	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ИП върху компонентите и факторите на околната среда, в т.ч. върху почвите, фауната, ландшафта, както и върху човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
19	г-жа Невяна Иванова Илиева, с. Доброплодно **А66/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите. В цяла Европа фермерите са по улиците. Ние няма да си останем в къщи. Искаме си земята и хляба. Не смятаме да допускаме изграждане на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното неблагоприятно въздействие на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
20	г-н Емилиян Николаев Петров, гр. Вълчи дол **А45/29.03.2023**	Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.1 и 32860.22.6 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол. В съседни на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 „Добротич уинд" АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Преобладаващата част от поземлените имоти на територията на община Вълчи дол, в

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Обработвам две хиляди декара земеделска земя от двадесет години. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия. Унищожават се стотици декари златна, плодородна земя. Променят предназначението на земята и влияят негативно върху земеползването. Нарушават възстановителната способност на природните богатства – почвата, земните недра, вода, подпочвените пластове и биологичното разнообразие. Прогонват и убиват птиците и пчелите, изцяло влияят негативно върху околната среда, биоразнообразието, флората и фауната. Отрицателно влияят и на хората, установено е негативно шумово, вибрационно въздействие и ултразвуков писък. Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	които е предвидено да се реализира ИП са трета и четвърта категория земеделски земи. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез общините и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, вкл. върху земеползването, почвата, земните недра, водите, биоразнообразието, влиянието на шум, вибрации и ултразвук.. Докладът за ОВОС ще

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Настоявам да вземете предвид становището ми при изготвяне на исканата от „Добротич уинд" АД – Оценка за Въздействие на Околната Среда.	бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
21	г-н Стоян Парашкевов Лефтеров, с. Кракра **А46/29.03.2023**	Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.3 и 32860.42.5 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол. В съседни на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 и 32860.42.13 „Добротич уинд" АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк. Обработвам 1100 дка земеделска земя от повече от 15 години. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия (който всъщност, с оглед на последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и	Възражението до голяма степен се припокрива с възражението, описано в ред № 41 по-горе. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху птиците, насекомите, земеползването и добивите, флората и фауната и природата като цяло. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		фауната, ще замърсим природата...съвсем неоправдано...заради нечии интереси. Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
22	г-н Иван Марков Иванов, гр. Вълчи дол **А49/29.03.2023**	Имам качеството на заинтересовано лице, по смисъла на чл.131, ал.2, т.4 от ЗУТ, тъй като съм собственик на непосредствено засегнат имот, доколкото притежавам Поземлен имот с идентификатор № 32860.36.36 , с площ от 16 000 кв.м., находящ се в землището на гр. Вълчи дол. Съгласно инвестиционното предложение дружеството инвеститор – „ДОБРОТИЧ УИНД" АД е внесло в РИОСВ – Варна искане за изготвяне на оценка за въздействие върху околната среда на изграждането на Вятърен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино. Тъй като се касае за изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор № 32860.36.18, който граничи с моя собствен имот, както съм посочил по-горе, попадам в кръга на лицата по чл. 131, ал.1 от ЗУТ.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земеползването, добивите, флората, фауната, качеството на живот и здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Не съм съгласен с исканото предложение, т. к. това начинание ще повлияе не само върху имота, на чиято територия ще се построи съоръжението, а и на съседните имоти, какъвто е и моят. Установено е, че значително спадат добивите от селско стопанската продукция на имотите под и около ветрогенератори. От ловци в районите, където има ветрогенератори съм запознат, че почти няма дивеч, което е и логично - това са огромни съоръжения, които генерират мощни магнитни лъчения и вибрации и дори и само при малко по-продължителен престой се усеща дискомфорт и неразположение. Все още не е достатъчно проучена вредата от тези лъчения, но животните и птиците определено са много по-малко в тези райони. Моля да отчетете и факта, че на територията на Община Суворово е изграден ветропарк, който граничи с Община Вълчи дол. Комбинираното действие от два ветропарка в близост един до друг ще се отрази пагубно не само на флората и фауната в районите около тях, но и на качеството на живот и на хората. Шума от перките на Ветропарка, изграден в Община Суворово се чува в град Вълчи дол при ясно и тихо време. С оглед на изложеното, Моля да дадете отрицателна оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД" АД	По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
23	г-н Иван Василев Иванов, председател и представляващ Земеделска кооперация „ПРОГРЕС" **А44/29.03.2023**	На 17.03.2023г. в Община Вълчи дол е входирано Уведомление за инвестиционно предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД" АД касаещо изменение и разширение на инвестиционно предложение за "Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна. състоящ се от 34бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW. Направеното предложение предвижда изменение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори (а всъщност 79 бр. съгласно цялостното намерение), с обща номинална мощност до 464 MW, като се запазят площадките на само 12 бр. от одобрените предварително, с решение по ОВОС №ВА-3/2018г., а останалите 22 бр. ще отпаднат, но ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори в обхват на две общини- Община Вълчи дол и Община Ветрино. Макар предложеното да не представлява ново предложение, то по същността си е такова, т. к. визира твърде съществена промяна в първоначалното предложение, а именно: 1. Увеличава се броя на ветрогенераторите почти два пъти- от 34 бр. на 58 бр., а всъщност общият размер ще е 79 бр., каквото е цялостното намерение. 2. Увеличава се общата височина на ветрогенераторите почти два пъти от предвиденото преди- до 150 м., а сега- до 270 м.	На няколко места във възражението е записано, че е ползвана информация от изброени източници, но без да са посочени конкретни анализи, доклади и публикации (заглавия, автори, интернет адрес, на който могат да се достъпят), което не дава възможност (затруднява) те да бъдат открити и разгледани, съответно анализирани относно тяхната достоверност (като източник, експертиза на експертите, които са ги изготвили и др.) и относимост към настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, като ще бъдат взети предвид всички данни и информация, изложени като съображения от вносителя. При извършването им ще бъдат спазени всички законови изисквания, включително посочените във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		3. Увеличава се описващата площ на ветрогенератор- от 7 850 кв.м. до 24 000 кв.м. 4. Увеличава се и ширината на подземните стоманобетонови фундаменти, с оглед увеличаване и на височината на ветрогенераторите. 5. Увеличава се обхвата на предложението- на територията на две общини- Община Вълчи дол и Община Ветрино. Европа и в частност България е поела ангажимент да изпълни договореностите на Европейския зелен пакт по отношение на енергийната независимост, но не трябва да забравяме, и че опазването и възстановяването на биоразнообразието е също с висок приоритет, както в Европейския зелен пакт, така и в Европейската стратегия за опазване на биологическото разнообразие и Конвенцията за опазване на европейската дива флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция). Законодателството на ЕС е задължително да бъде спазвано от всички страни членки на ЕС, включително България. Хаотичното развитие на ветроенергийния сектор до сега и също толкова хаотичното разполагане на ветрогенератори. без да се отчитат съществуващите такива, води до реални проблеми за биологичното разнообразие, което доведе до осъждане на България в Европейския съд- дело С-141/14. поради изграждане на ветроенергийни паркове в ОВМ „Калиакра", както и до множество препоръки отправени до	опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. „Добротич Уинд" АД споделя виждането, че земята е основно национално богатство. В разглеждания случай обаче е налице по-висш обществен интерес, което е предпоставка за прилагане на изключението, предвидено в чл. 21 от КРБ, да бъде допуснато обработваема земя да се ползва за неземеделски цели. Изграждането на съоръжения за производство на електроенергия от възобновяеми източници е от решаващо значение за борбата с измененията на климата и замърсяването, намаляването на цените на енергията, намаляването на зависимостта от изкопаемите горива. На национално ниво Законът за опазване на земеделските земи, Законът за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за устройство на територията регламентират процедури, по които се допуска промяна на предназначението на земеделските земи за

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		страната ни в тази връзка. Стихийното развитие и концентриране на производството на т.н. „зелена" енергия в Североизточна България- район, който няма необходимия технически потенциал да поеме такова производство и е твърде отдалечен от големите консуматори на електроенергия. е неприемливо и от екологична и от техническа гледна точка. Към 2015г. оперирашите и одобрени ветрогенератори са с обща мощност около 4000 MW, т.е. около два и половина пъти повече, отколкото е максималния технически капацитет за изграждане на ветрогенератори за областта, което води до неравномерно натоварване на електропреносната мрежа, липса на достатъчно инфраструктура, оскъпяване на транспортирането на енергия до големите консуматори и реално до много по-висока цена на електроенергията, която пак заплащаме ние, като данъкоплатци. По данни на РИОСВ- Варна към края на 2009 г. в страната са одобрени общо 2840 ветрогенератора, 83% от които без ОВОС, а още 1683 турбини са в процедура на одобряване, като почти всички одобрени и планирани ветрогенератори попадат в райони с висок риск за биологичното разнообразие, като около ¾ от турбините се намират в Североизточна България. В Анализ на развитието на ветроенергийния сектор в България към 2014г. на Българското дружество за защита на птиците, на базата на пълна проверка на решенията, издадени от РИОСВ-	неземеделски нужди. От своя страна, специалните закони в областта на енергетиката (Законът за енергетиката и Законът за енергията от възобновяеми източници) също приемат за допустимо извършването на промяна на предназначението на земеделската земя, когато се касае за обекти на техническата инфраструктура, задоволяващи нуждата от електрическа енергия и енергийна независимост на страната. В тази връзка, като обект на техническата инфраструктура, проектът за изграждане на вятърна централа е от съществено значение и от особено значим обществен интерес, поради което нуждата от промяна на предназначението на земята е правно обоснована. Редица изследвания и публикации доказват, че най-значимият фактор за намаляване на биоразнообразието и популациите на дивата фауна е промяната на климата, предизвикана от антропогенни дейности като изгаряне на фосилни горива, урбанизация, интензивното земеделие и ползването на горите

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Варна и теренната проверка е установено, че до края на февруари 2014 г. само в географската област Добруджа има опериращи, одобрени или в процедура на одобряване общо 2524 ветрогенератора с обща мощност 6192 MW. Опериращите ветрогенератори имат обща мощност 492 MW. Общата мощност на одобрените, но неизградени ветрогенератори, заедно с тези, които са в строеж е 3440 MW, което надхвърля общата денонощна консумация на електроенергия в цяла България. Ветрогенераторите, които са отменени, в процедура по ОВОС или с неясен статут също е възможно да бъдат изградени. а тяхната обща мощност е 2282 MW. На практика с реализирането на всички проекти в Добруджа ще се изгради капацитет от ветрогенератори с обща мощност 6192 MW, т.е. почти двойно по-голям от националната денонощна консумация на електроенергия. ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, в чл.2, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи са обявени за основно национално богатство и се използват само за земеделски цели, а съгласно ал. 2- предназначението им е само за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето. Възможността да бъде променено предназначението на земеделските земи е уредена в чл. 2, ал.3 от ЗОЗЗ. но като изключение и то при доказана нужда. Още при иницииране на производството	Екип от повече от 50 изследователи, анализирайки данни, събрани от хиляди учени в 28 страни в продължение на близо четири десетилетия, установи, че интензивното земеделие е преди всичко това, което стои зад намаляването на популациите на птици на континента. https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.2216573120

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		„.ДОБРОТИЧ УИНД"·АД е запознато с характера на земеделските земи, а именно такива по чл. 2 от ЗОЗЗ, т.е. изключително плодородни земи от висока категория, за които важат изискванията на чл. 2 от ЗОЗЗ, както и че предназначението им може да бъде променяно само по изключение и то при доказана нужда. Дружеството следва да докаже нуждата от изграждането на Вятърен парк и то именно в тези имоти. Следва да докаже и, че изграждането освен в негов личен интерес е и в интерес на обществото, който не може да бъде задоволен по друг начин, т.е. да обоснове искането си, че изграждането на Ветроенергийния парк е доказано нужно и че се касае за изключение, по смисъла на чл.2 ал.3 от ЗОЗЗ. В инвестиционното предложение обаче няма такива твърдения и доказателства, а и с оглед посоченото по-горе свръхпроизводство на зелена енергия от съществуващи вече ветропаркове на територията на областта, считаме че е и необосновано. В резултат на реализацията на това инвестиционно намерение може да настъпят невъзможни за предотвратяване рискове, които трайно и необратимо биха изменили състоянието на околната среда и биха направили района невъзможен за обитаване, доколкото осъществяването му ще генерира постоянно отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда по см. на чл. 4 от ЗООС. Оценката на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		въздействие върху околната среда считаме, че следва да съответства на целите на Закона за опазване на околната среда, а именно опазване от замърсявания, грижа за здравето на хората, контрол и ограничаване на вредните въздействия върху отделните компоненти на околната среда. Основните принципи в областта на опазване на околната среда са предвидени в чл. 3 от ЗООС, някои от които считам, че ще бъдат нарушени при одобрение на това инвестиционно предложение, а именно: устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, предимство на предотвратяване на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него, участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда. съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие... Считам, че при оценката на въздействие върху околната среда следва да намерят приложение принципите за предпазливост и превенция, т.е. да се действа в по ранен етап, дори и преди наличие на конкретни научни доказателства за настъпване на вреди. за да се предотврати тяхното настъпване. Редица изследвания и публикации доказват, че ветрогенераторите могат да окажат значителни и необратими щети на биоразнообразието, а много от потенциалните щети са недостатъчно добре проучени- така проучвания в Украйна	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна, вероятно дължащо се на излъчваните нискочестотни звуци и вибрации, както и в много други аспекти, а именно: • **За птиците** е особено опасно разполагането на ветрогенератори в ключови за тях места - места за гнездене, за почивка. в коридорите им на миграция и др. От особено важно значение е да се оцени и отчете кумулативния ефект на вече изградените и въведени в експлоатация ветрогенератори (ветропарк между гр. Вълчи дол и гр. Суворово). както и по отношение на пряката смъртност, така и по отношение на прогонването на птиците от естествените им местообитания в района. През източната част на страната, където е и нашият регион, преминава западночерноморският прелетен път Via Pontica (втория по големина в Европа), по който ежегодно прелитат стотици хиляди водолюбиви, грабливи и пойни птици от над 110 вида. По този път преминава около 78% от световната популация на белия щъркел (*Ciconia Ciconia*), цялата европейска популация на розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*). около 52% от европейската популация на малкия креслив орел (*Aquila pomarina*) и т.н. При миграция птиците използват едни и същи коридори, според релефа и въздушните течения. Едрите птици, като щъркели и пеликани, за да се придвижват от Европа към Азия. използват въздушните течения - спускат се по тях и се оставят да ги носи течението,	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		за да пестят енергия. Имайки насреща си ветрогенератори, ята от 1000 и повече птици. нямат възможност да ги избегнат и се стига до неминуем сблъсък. Още по- лошо е при мъгла. бури или лоши метеорологични условия. Следва да се отчете и така наречения бариерен ефект, а именно подреждането на ветрогенераторите в дълга редица или мозайка, които птиците, използвайки въздушните течения, не могат да заобиколят и при сблъсък с перките на ветрогенераторите - умират. От друга страна в процеса на строителството на терените неминуемо ще бъдат нарушени или дори унищожени естествени местообитания на птици, животни и влечуги в районите, което може да доведе до значително засягане на цели популации от тях, в нарушение на чл. 51, ал.3 от ЗООС, където законово е закрепено, че опазването и ползването на естествения ландшафт се осъществява по начин и със средства, недопускащи вредно въздействие, необратими изменения и/или увреждане на неговите елементи. Т.е. запазването на биологичното разнообразие в местообитанията на видовете и природните местообитания, би следвало да бъде основен приоритет, по смисъла на чл. 51, ал.1 от ЗООС. По време на изпълнение на строително монтажните работи и експлоатацията на ветрогенераторите никой не може да гарантира, че няма да бъдат причинени трайни или пагубни последици върху биологичното разнообразие, т.е. оценката за	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		въздействието на това инвестиционно намерение върху околната среда следва да бъде съобразена в съответствие с основните принципи за превенция и съхраняване. развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие, регламентирани в чл. 3 от ЗООС. • **За почвата** - основен компонент, чието опазване е регламентирано в чл. 39 и сл. от ЗООС. Почвата, като ограничен незаменим и практически невъзстановим природен ресурс следва да бъде под особен контрол и надзор. В Североизточна България, където е и нашия регион, са едни от най-плодородните почви не само в страната, но и в света и практически унищожаването на 174 000 кв. метра (както е посочено в инвестиционното намерение) за изграждането на фундаментите за ветрогенераторите е престъпление срещу природата. В горепосоченото инвестиционно предложение се предвижда, че ще бъдат засегнати поземлени имоти, с обща площ- за Община Вълчи дол- 585 124 кв.м., и за Община Ветрино- 108 799 кв.м. или общо 693 923 кв.м. Отделно в границите на планираните имоти от Община Вълчи дол още 209 927 кв.м. ще бъдат използвани за изграждане на подстанции, съоръжения за съхраняване на електрическата енергия, кабелни мрежи, трасета и др. Или общо 903 850 кв.м. от поземлените имоти от територията на двете общини ще бъде засегната от това инвестиционно предложение. Така	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		посоченото е в противовес с предвиденото в чл. 39, ал. 2, т. 1, т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 от ЗООС- а именно предотвратяване увреждането на почвата, запазването ѝ, съхраняване на качествата ѝ, като среда за развитие на почвени организми, растения, животни (проучвания в Украйна показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна), предотвратяване на неблагоприятни изменения на почвата и прилагане на добри практики за земеползване, отстраняване и/или намаляване на вредни изменения на почвите... Плодородна обработваема земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, т.к. количеството бетон, което ще бъде използвано за изграждане на основата на всеки един от тези ветрогенератори, всеки от тях с височина до 270 м. е огромно и на практика невъзможно за премахване и след периода на изтичане на срока за ползването им. От друга страна по- голямата площ на фундиране, с оглед височината на инсталацията, предполага и по голяма дълбочина на фундамента, което пък от своя страна е възможно да увреди качеството и количеството на подземните води в районите на поставянето на ветрогенераторите. От всичко посочено е видно, че обществения интерес по запазването на почвите надделява над икономическите интереси на отделни субекти. **• За здравето на хората-**	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Ветрогенераторите като съоръжения за електрически ток създават електрически и магнитни полета. Установено е, че ветрогенераторите предизвикват и шумово замърсяване- т.е. звук или шум, който е по силен от обичайния фонов шум, който чуваме. Вятърните турбини създават няколко вида шум- механичен, аеродинамичен и инфразвук. Механичния шум се създава от триенето между компонентите на машината и вибрациите, предизвикани от въртящите се компоненти генератор, витла, хидравлика... Аеродинамичния шум е доминиращ идва от движението на въздуха около витлата - колкото по-силна е скоростта на въртене, толкова и шума ще е по-голям. И третият вид шум е нискочестотния инфразвук- под долната граница на чуваемост на човешкото ухо, който не се чува, но се усеща и има влияние върху здравето. Този вид шум може да причини редица физиологични и психологически проблеми. риск от аварии, дискомфорт и безпокойство у хората, а не е изследвано задълбочено и въздействието, което огромните електромагнитни полета, генерирани от тези съоръжения, могат да оказват върху здравето на хората. **- За земеделието**- Основен поминък на хората в района на горепосочените общини е земеделието. Ниско честотната вибрация и аеродинамичния шум, които ветрогенераторите генерират, влияят върху фауната около тях, върху структурата на почвата, под тях и в съседните имоти. Добивите от	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		засадените култури са в пряка зависимост от червеите, които аерират почвата, от опрашване от пчелите и др. Пчелите обаче, в районите с ветрогенератори почти липсват или са дезориентирани, а както посочих и по- горе почвена фауна под генераторите почти няма. В резултат на това земеделците, притежаващи съседни имоти установяват, че са намалели значително добивите около вече работещи ветрогенератори, което води до следващия проблем. а именно: -Обезценяване на съседните имоти- установено, е че се намалява пазарната стойност на поземлените имоти в близост до ветрогенератори, което се отразява пряко на джоба на всеки собственик в съседство. А се обезценяват, защото никой не желае да обработва ниви, близо до ветрогенератори, т.к. в повечето случаи са учредени сервитутни права в полза на собствениците на съоръженията, които ограничават ползването им. Нивите не могат да се торят или пръскат от самолети или вертолети, а добивите са по-ниски поради по-малкото опрашване и липсата на почвена фауна. -По отношение на сервитутите около ветроенергийните съоръжения - собствениците на съседните имоти ще са принудени да търпят сервитутни права в своите имоти в съответствие със Закона за енергетиката, където в гл.V. раздел 11, чл. 64 е уредено, че - При разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект възникват следните видове сервитути: Право на преминаване на хора и техника; Право на прокарване на линейни енергийни обекти; Ограничаване в ползването на засегнатите поземлени имоти. При упражняване на сервитутите енергийното предприятие, титуляр на сервитута придобива правата по чл. 64, ал.3, т.1 от Закон за енергетиката, а собствениците на съседните засегнати имоти са принудени да търпят ограниченията, визирани в чл.64, ал.3, т. 2 от ЗЕ, по силата на закона. ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ПРОГРЕС", чийто Председател съм, е заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131, ал.1 от ЗУТ. като собственик на непосредствено засегнати имоти (чл. 131, ал. 2. т. 4 от ЗУТ), доколкото инвестиционното предложение визира изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор 32442.28.52, явяващ се съседен на имоти, собственост на ЗК·"ПРОГРЕС", а именно ПИ с идентификатор 32442.28.28, с площ от 9600 кв.м, ПИ с идентификатор 32442.28.29, с площ от 9600 кв.м, и двата находящи се в землището на с. Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна. • **За животните** - На територията на Община Суворово, която граничи с Община Вълчи дол, бе изграден и действа и към настоящия момент друг ветропарк. В резултат и земеделци, и ловци, и природозащитници установихме, че значително са намалели пасажите на прелетни птици и пернат дивеч,	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		дотолкова, че почти са изчезнали. Поради почти пълната им липса се нарушава и природното равновесие и хранителните хабитати на дивите животни- все повече хищници- чакали. лисици и др., търсят прехрана в населените места и нападат домашните животни, отглеждани от хората. Тепърва ще се установяват необратимите последици върху цялата екосистема, предизвикани от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите. • **За пчелите** - Според изследвания на Германския център за Въздухоплаване ветрогенераторите допринасят до голяма степен за изчезването на популациите от насекоми, в това число пчели, оси, бръмбари и др. Симулацията на Центъра по въздухоплаване, представена в Берлин през 2018г., показва, че тези смятани за екологични производители на електроенергия допринасят за изчезването на цели популации от насекоми. При въртенето на перките, в активния сезон за насекомите, през инсталациите преминава огромно количество въздух. Наред с него попадат и големи популации от насекоми, като около 5% от насекомите не оцеляват при удара в перките. Върху пчелите оказва въздействие и инфразвука, излъчван от ветрогенераторите, дезориентира ги и ги прогонва. Не е установена категорично връзката между влиянието на инфразвука от ветрогенераторите върху масовото напускане на кошерите от пчелни семейства в периода на оплождане на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		пчелите майки, но не е и отхвърлена. Пчелите, както знаем, са в основата на живота на земята. Благодарение на тях, растенията се опрашват, а от опрашването зависят и добивите от селскостопанската продукция, а от там и прехраната на хората. Намаляването на пчелите логично ще доведе до намаляване и на добивите в земеделието. • Не е за пренебрегване и факта, че произведената енергия от ВЕИ е значително по-скъпа и заплащането ѝ се поема от всеки един данъкоплатец в Държавата. • Рециклиране на ветрогенераторите, излезли от употреба е друг огромен проблем за опазването на околната среда , т.к. отпадъкът който се генерира е с голям обем и поради естеството си най-вероятно ще бъде заровен в земята- същата тази земя, която следва да опазваме и съхраняваме в духа на Конституцията и законите на Република България! От друга страна излетите бетонни постаменти за ветрогенераторите и след тяхното „.пенсиониране" ще останат в земята и тя ще бъде неизползваема завинаги! • Освен всичко друго изграждането на такъв вятърен парк с 79 бр. ветрогенератори ще промени изгледните характеристики на ландшафта в районите на поставянето им. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Налице е огромен обществен интерес, който реализирането на конкретното инвестиционно предложение би засегнало и чието постоянно отрицателно въздействие върху биологичното разнообразие ще се установява и занапред. Особено важно е инвестиционните предложения за изграждане на ветрогенератори да се разглеждат и оценяват особено внимателно и отговорно, като се отчита не само законовата рамка, а и моралните и етични норми, надделяващият обществен интерес и опазване на природата ни, а и в частност- и съществуващите вече ветрогенератори. Интересите на гражданското общество и природата трябва да имат приоритет пред икономическите интереси на инвеститорите. ВЕИ следва да се изграждат в силно нарушени терени, в земеделски земи над седма категория, а не в плодородните ни земи, признати за национално богатство, поради което, а и с оглед на всичко изложено по горе, МОЛЯ ДА БЪДЕ ДАДЕНА ОТРИЦАТЕЛНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА. *Използвани данни: публично достъпната информация, публикувана на интернет страниците на Община Вълчи дол, на МОСВ, РИОСВ Варна, анализи, доклади и публикации на БДЗП, законови и подзаконови нормативни актове и др.*	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
24	г-жа Ганка Иванова Златева, с. Есеница **А48/29.03.2023**	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 35506.9.40 по КККР на с. Есеница, общ. Вълчи дол. В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 35506.9.9 – „Добротич Уинд" АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветроенергиен парк. Много съм чела и слушала за отрицателния ефект на ветрогенераторите върху околната среда. Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот! Надявам се възражението ми да бъде взето предвид при изготвяне на изисканата ОВОС.	Във възражението са изказани твърдения за отрицателния ефект на ветрогенераторите върху околната среда, но не са посочени конкретни ефекти, нито са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. *(с уточнението, че посочените във възражението имоти се намират в землището на с. Калоян, а не в землището на с. Есеница)*
25	г-н Петър Куртев Петров, управител на	Фирмата, която управлявам, обработва земеделски земи на територията на Община Вълчи дол. Според предварителните изявления на кмета на Общината, разбрах, че в две от селата, в	Във възражението са изказани твърдения за влияние на вибрациите от ветрогенераторите върху микроорганизмите в хумуса, почвеното

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	„Крис-61" ООД, гр. Вълчи дол **А36/28.03.2023**	които обработваме земеделски земи, има намерение да се поставят ветрогенератори. Моето становище на арендатор и човек, който се занимава със земеделие от 1992 г., е, че не е добре и не е правилно ветрогенераторите да се поставят на земеделска земя под седма категория. Знам, че в момента Законът за опазване на земеделските земи допуска това, както всички знаем как се правят измененията в законите. Но не бива да се пренебрегва реалността: Вибрациите от ветрогенераторите, в много голям радиус, влияят негативно на животинския микро свят, който се намира в най-горния плодороден пласт от почвата, а именно – хумусния слой. Също така, вибрациите и теченията около ветрогенераторите влияят негативно на пчелите и всички други насекоми, които опрашват земеделските растения. Въз основа на всичко това, заявявам от личен опит, тъй като обработвам земеделска земя в близост до ветрогенератор, че продукцията от декар ще се намали най-малко с 30-40%, а също така ще се промени и структурата на почвата. Трябва да мислим и за хляба на хората, а не само за зелената енергия, която в случая е най-скъпо струваща за обикновените граждани на България. Освен гореизложеното, но не на последно място, посочвам, че едното от съоръженията ще бъде изградено в поземлен имот с идентификатор 48524.28.4 в землището на с. Михалич.	плодородие и производителност/продуктивност на земеделските земи, насекомите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни, както и като относими за конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие по отношение на вредните физични фактори, в т.ч. на вибрациите, както и въздействието върху представителите на биоразнообразието. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Собственик съм на съседен на този имот, а именно – имот с идентификатор 48524.28.36. Влиянието на перките и на ветрогенераторите като цяло ще доведе до неплодородие, загуби от добивите и ниска пазарна стойност на имота – моя лична собственост. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор. Надявам се да вземете информирано решение в моя полза и на всички граждани на Община Вълчи дол.	По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседен имот, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
26	г-н Димитър Добрев Митев, с. Изворник **А35/28.03.2023**	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.28.34 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол. В съседен на моя имоти (- ПИ с идентификатор 32442.28.52 „Добротич уинд" АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветрогенераторен парк. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добил на електроенергия (който, всъщност, с оглед последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и фауната, ще замърсим природата... съвсем неоправдано... заради нечии интереси. Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху птиците, насекомите, земеползването и добивите, флората и фауната и природата като цяло. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседни на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	възражението като собственик на съседен имот, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
27	г-н Иван Добрев Иванов, председател на ЗК „Златен клас", с. Михалич **А34/28.03.2023**	Горепосоченото инвестиционно намерение на „Добротич Уинд" АД предвижда в общо шест имота в землището на с. Михалич, общ. Вълчи дол, да се изградят ветрогенератори с височина 270 м. Три от тези шест имота са съседни на имоти – собственост на кооперацията, която представлявам, както следва: - ПИ с идентификатор 48524.22.49 (в инвестиционното намерение на възложителя). Този имот граничи с ПИ с идентификатор 48524.22.48 – наша собственост, целият с площ от 4783 кв.м. - ПИ с идентификатор 48524.19.13 – Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.19.34, целият с площ 12 999 кв.м. - ПИ с идентификатор 48524.28.4 – Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.28.3, целият с площ от 5 114 кв.м. По смисъла на чл. 131 от ЗУТ, кооперацията, която представлявам, е „заинтересувано лице".	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земеползването, добивите, птици, животни, насекоми, почви, население и човешко здраве. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Нещо повече – кооперация „Златен клас" обработва общо 7 000 дка в землищата на селата Михалич, Есеница, Кракра и Щипско. Това означава, че бъдем засегнати не само ние като собственик на съседни имоти. Ще бъдат засегнати имотите на наши член-кооператори в различни землища, чиито имоти обработва Кооперация „Златен клас". Тези ветрогенератори, с височина 270 м, изискват и голяма обслужваща площ. За въздействието на тези огромни въртящи се перки върху птици, животни, насекоми, почви, добиви и съвсем не на последно място върху хората, може много да се говори. Особено ако на съответните специалисти не е заплатено от инвеститора-възложител на проекта. Заявявам категорично несъгласие на член-кооператорите в ЗК „Златен клас" – с. Михалич за изграждане на вече прословутия ветрогенераторен парк на „Добротич Уинд" АД.	където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения. Възложителят стриктно спазва изискванията на нормативната уредба по околна среда (Наредбата за ОВОС и Наредбата за ОС) по отношение възлагането на докладите за ОВОС и ОСВ и колектива от експерти с ръководител, които ще изготвят оценките и докладите.
28	г-н Ангел Георгиев Ангелов, с. Изворник **А33/28.03.2023**	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.24.8 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол. В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 32442.24.37 „Добротич уинд" АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк. Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на ветрогенераторите върху хората, животните, в т.ч. въздействието на факторите шум, електромагнитни полета и вибрации. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Арендатор съм и обработвам земеделска земя от 20 години. Собственик съм и на животновъден обект 9297-0247 намиращ се в с. Изворник, в който отглеждам над 600 броя овце от породата Медно червена шуменска. Запознат съм с неблагоприятното въздействие върху околната среда при изграждането на тези съоръжения – тъпчене на земята, строителни отпадъци и т.н. Още по-неблагоприятно е тяхното въздействие върху хората и животните при тяхната експлоатация – постоянен шум, вибрации, ел. магнитни полета от електро преносните кабели и др. В резултат на гореспоменатите факти от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите се стресират хора и животни. Добивите от зем. земя спадат. Също е въздействието и върху дивите животни и птици. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
29	г-н Диян Стоянов Балев, земеделски производител, гр. Вълчи дол **А32/28.03.2023 г.**	Регистриран земеделски производител съм и обработвам земеделски земи в община Вълчи дол. От публичното обявление на общ. Вълчи дол изх.№ РД 08-01-439/17.03.2023 г. разбрах за инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД гр. София, да се поставят ветрогенератори по 8 KW в землището на об. Вълчи дол: с. Добротич, с. Искър, с. Михалич, с. Калоян, с. Есеница, с. Изворник. Земеделието ми е професия. Завършил съм техникум по механизация на селското	Във възражението са изказани твърдения за влияние на ветрогенераторите върху здравето на хората и намаляване на добивите на земеделска продукция, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими и приложими за конкретното ИП. В рамките на оценките и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		стопанство, агроикономика във ВИИ „Карл Маркс" и специализация в института по пшеницата и слънчогледа в Генерал Тошево. Произвеждам пшеница, слънчоглед и царевица като 100% от продукцията се изнася за Европа. Ето защо ми е болно, че земеделска земя от 2-ра до 4-та категория, ще бъде безвъзвратно унищожена по най-варварския начин. На всички заинтересовани е ясно, ме промените в Закона за земеделските земи за монтаж на ветрогенератори без ограничение на категорията на земята са лобистки. Инвеститорите не обявяват пораженията върху околната среда, хората и фауната. Вече има достатъчно информация от водещи еколози в Европа за вредите от ветроенергийните паркове и върху здравето на хората. По информация от колеги, които обработват земеделски земи в близост до ветроенергийни паркове, добивите са намаляли с около 20-30%, поради изчезване на пчелите и другите насекоми, които извършват опрашването. В землището на с. Искър в поземлени имоти с идентификатори 32860.40.13 и 32860.36.18 се предвижда да бъдат изградени ветрогенератори. Собственик съм на съседни имоти с идентификатори 32860.40.29 и 32860.36.35. Като собственик на непосредствено засегнат имот (чл.131, ал.2 ЗУТ), съм заинтересовано лице, по смисъла на чл.131, ал.1 ЗУТ.	анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху човешкото здраве, насекомите, почвите и тяхното плодородие. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Заявявам категорично, ме не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор! Надявам се да вземете информирано решение което да бъде в полза на всички граждани на община Вълчи дол, а не само на възложителя. Приложение: Нотариален акт № 69 и Нотариален акт № 191.	
30	г-н Диан Стоянов Дочев, председател на ЗПК „Сила", с. Калоян **А29/24.03.2023**	В РИОСВ-Варна е било входирано уведомление от дружеството за осъществяване на негово инвестиционно предложение. Уведомлението е заведено с вх.№ 26-00-4102/123 от 10.02.2023 г. След обсъжданията в Кооперацията на данните от предложението подавам настоящето възражение срещу осъществяване на планираната инвестиция. В уведомлението се твърди неговата връзка с предходно инвестиционно предложение и се посочват основни параметри на новото предложение. Новото предложение включва намерение за изграждането на седем ветрогенератора /ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян. За седемте поземлени имота инвеститорът твърди наличието на подписани предварителни договори за учредено право на строеж. /стр.17 от уведомлението/.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. ИП предложение е в процедура по ОВОС на етап провеждане на консултации по заданието за ОВОС. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез община Вълчи дол и кметствата на населените места, в които се предвиждат

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Не установих такива договори да са приложени към уведомлението. Шест от седемте имота са съседни с имоти на член-кооператори на представляваната от мен кооперация и изграждането на вятърен генератор пряко засяга правата на член-кооператорите. Седмият имот с № 35506.2.14, в който се предвижда изграждането на вятърен генератор, е съседен с имот № 35506.2.27, който е собственост на кооперацията. Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор /стр.8, табл. 4/ Инвеститорът е посочил основните параметри на бъдещите генератори и на застрояване на имотите /стр.4, табл.3 от уведомлението/ Имотите, в които ще се изграждат ветрогенераторите, са посочени в Приложение 2.2 към уведомлението. Изграждането на ветрогенераторите в седемте имота в село Калоян, за които се твърди наличие на предварителен договор за право на строеж, ще засегне и съседни имоти, тъй като се предвижда височината на генераторите да е до 270 метра, а плътността на застрояване 80%.	обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. Дружеството има качество на възложител на ИП по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗООС, като документи удостоверяващи това са представени с уведомлението пред компетентния орган – РИОСВ-Варна. Копия на предварителни договори за учредено право на строеж са представени в Приложение 8 към уведомлението В проекта на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС ще бъде представена прогнозна информация за засегнатите територии от трасета на подземни и въздушни електропроводни отклонения. В Доклада за ОВОС, в т.ч. в ДОСВ ще бъде направена оценка на въздействието върху терените, които е възможно да бъдат засегнати от подземни и въздушни електропроводни отклонения за присъединяване на ветропарка.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Роторите на ветрогенераторите ще преминават над имотите, които са съседни на имотите, в които ще бъдат изградени фундаментите на ветрогенераторите. Смятаме, че изграждането на седем ветрогенератора с диаметър на ротора до 175 метра и с обща площ 24 040 кв.метра, ще въздейства негативно върху качествата на земеделската земя. /стр.8, табл.4/ Смятаме, че бъдещите седем ветрогенератора на кабелните и на въздушните електропроводи между тях ще имат негативно въздействие върху всички организми, имащи значение за качеството на земеделската земя. Липсата на данни за трасе на електропроводите и на техните сервитути прави невъзможно установяването на земеделските имоти, които ще бъдат засегнати с изграждането в тях на тези съоръжения. Представляваната от мен Кооперация освен, че представлява своите членове е собственик на имоти в землището и арендатор на имоти и засягането им с изграждане на съоръжения в тях пряко засяга нейният интерес. В уведомлението установихме множество неясноти, които е необходимо да бъдат изяснени, като посочваме основните от тях:	*По въпрос 1*: както е описано и в уведомлението, настоящото ИП има за предмет 58 вятърни генератора. *По въпрос 2:* Освен ветрогенераторите ще бъдат изградени четири повишаващи станции, въздушни и подземни електропроводи и съоръжения за съхранение на електроенергия. Параметрите на тези съоръжения ще бъдат подробно представени в документацията по ОВОС, като ще бъдат представени и разумни алтернативи. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		1. Колко ветрогенератора включва предложението – 79 или 58. В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишното решение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора /стр.2/ 2. Какво включва предложението – изграждане на подстанция, три повишаващи станции, въздушен и/или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения. В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропроводи. /стр.2 и стр.10/ В уведомлението не установихме данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия, а такива не са вписани в раздел за отделяне на опасни отпадъци. В уведомлението не установихме данни за трасета на въздушен или кабелен електропроводи със съответните сервитути през конкретни имоти. Не установихме и вариантност на предложение на вид електропроводи с оглед въздействията върху земеделската земя и околната среда. Установихме, че инвеститорът очаква неговото инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното му предложение. /стр.10/	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Съобразявайки неяснотите в предложението, липсата на разработени алтернативи, несъобразяване с правата на собствениците на земеделски земи и на очакваното влошаване на качеството на земеделската земя и на благата от нея, подавам настоящето възражение срещу планираната инвестиция за изграждане на ветроенергиен парк в землището на село Калоян. Моля да бъда уведомяван от вас за движението на преписката по разглеждане на инвестиционното предложение.	
31	Петиция от собственици на земеделски земи, земеделски производители, обработващи земеделски земи и фермери, отглеждащи едри и дребни преживни животни с оборно-пасищно отглеждане на територията на община Вълчи дол **А7/29.04.2021**	През месец октомври 2020 година получихме покана от кмета на Община Вълчи дол господин Тронков за среща с госпожа Катина Йорданова, представляваща „Добротич УИНД" АД. Срещата се състоя на 29.10.2020 г. в Културния дом в град Вълчи дол, където госпожа Йорданова ни заяви своя бъдещ интерес за изграждане на парк за добив на електроенергия от ветрогенератори в землището на село Добротич община Вълчи дол. На срещата ни стана известно, че въпросният проект е стартирал още през 2009 година. В инвестиционното намерение е залегнало изграждане на над 130 броя ветрогенератори, които да се разположат в землищата на шест о населените места от Община Вълчи дол: Добротич, Искър, Михалич, Калоян, Есеница и Изворник и върху землищата на две села от Община Ветрино.	Петицията е внесена в периода след приключване на процедурата по ОВОС за предходното инвестиционно предложение на „Добротич уинд" АД и преди стартиране на процедурата по ОВОС за настоящото ИП на дружеството. В тази връзка считаме, че същата не касае настоящото инвестиционно предложение и процедура по ОВОС, но въпреки това я съобразяваме. Първоначалното инвестиционно предложение на Възложителя е за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В създалия се дебат, по неоспорим и категоричен начин, земеделските производители и фермери изразиха становището, че са твърдо против изграждането на ветрогенераторния парк. Тогава ни бе разяснено, че към момента нещата са вече решени за село Добротич. Проведено било обществено обсъждане през 2017 година, а ОВОС бил одобрен през 2018 година. През 2019 е бил променен статута на земеделската земя в урбанизирана територия, върху която ще се изградят ветрогенераторите. Като имаме предвид, че през годините са се случили всички тези събития за село Добротич, без да се даде достатъчна гласност към земеделски производители, фермери и собственици на земеделска земя, ние сме силно обезпокоени, че същите ще се случат по същия начин и за останалите землища, засегнати от Инвестиционното намерение на „Добротич УИНД" АД. Категорично заявяваме нашето несъгласие за изграждане на ветрогенератори в което и да е от землищата на селата от Община Вълчи дол, в това число и землището на село Добротич. Настояваме общинските съветници да не допускат одобряване на Парцеларен план за землището на село Добротич, което би финализирало процедурата по изграждане на ветрогенераторите в това землище.	MW", за което е издадено Решение по ОВОС №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна, с което ИП е одобрено. Към настоящия момент посоченото решение по ОВОС е загубило правно действие, и Възложителят е стартирал настоящата нова процедура по ОВОС за измененото си ИП. От планираните в настоящото ИП общо 58 вятърни генератора, за 12 от тях има одобрени и действащи ПУП-ПЗ, засягащи поземлени имоти с идентификатори № № 21717.11.30, 21717.13.29, 121717.7.40, 21717.17.42, 21717.37.16, 21717.42.34, 21717.45.46, 21717.53.54, 21717.54.40, 21717.58.28, 21717.60.49 и 21717.62.42, в землището на с. Добротич. По настоящата процедура по ОВОС предстои изготвянето на Доклади за ОВОС и ОСВ. В тях ще бъде подробно разгледано възможното въздействие върху околната среда и здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Нека общинските съветници не забравят, че са избрани като такива, за да служат и защитават интересите на своите избиратели. Настояваме да ни се предаде оригинала от присъствените списъци и записките от проведената среща на 29.10.2020 година. Изразяваме съмнение, че срещата може да се използва като проведено обществено обсъждане за останалите землища с инвестиционното намерение по проекта на „Добротич УИНД" АД. Вярваме, че нашите искания ще бъдат чути и с адекватни решения ще спрете финализирането на процедурата по изграждането на ветрогенераторния парк. В противен случай ще продължим да отстояваме правата си в институциите в страната и извън нея. В подкрепа на изложеното, собственоръчно полагаме подписите си: ... *Положени са общо 60 броя подписи.*	Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
3. Възражения на представители на ловно-рибарски дружини			
32	г-н Георги Чернев Георгиев, Ловна дружинка - с. Ветрино **А84/31.03.2023**	Като председател на ловната дружинка категорично се обявявам против ветропарка в общ. Ветрино. Имам лични наблюдения върху влиянието им върху животинския свят и лично съм установил изчезването на много гризачи между перките и обедняването на фауната и изобщо на екосистемата.	Разбираме и уважаваме притесненията на местните ловно-рибарски дружинки. В заданието за ОВОС ще бъдат описани всички аспекти на околната среда, които е вероятно да бъдат значително засегнати от

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Звуците от перките са ужасни, особено при силен вятър. Това не бива да се допуска в нашата община.	инвестиционното предложение. Що се отнася до изразените твърдения за промяна в разпространението и числеността на популациите на видове птици обект на лов, не са представени конкретни данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни, както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на ИП върху дивите птици според характера им на пребиваване в района (прелетни, гнездящо-прелетни, зимуващи, постоянни), вкл. и по отношение на видовете птици по чл. 5 от Закона за лова, включени в Приложение 1 на същия. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и
33	Ловно-рибарска дружина - с. Есеница **А43/28.03.2023**	Всички членуващи в Ловно-рибарска дружина – с. Есеница, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Есеница, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че популацията на прелетния дивеч драстично е при тях е намаляла. Членовете на ловно-рибарската дружина на село Есеница, общ. Вълчи дол, решително и категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Есеница, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива.	
34	Ловно-рибарска дружина - с. Калоян **А42/28.03.2023**	Членовете на Ловна дружинка – с. Калоян, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		землището на с. Калоян, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял. Членовете на ловно-рибарската дружина на село Калоян, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Калоян, както и на цялата територия на Община Вълчи дол.	човешкото здраве в т.ч. и върху фауната. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
35	Ловно-рибарска дружина- с. Искър **А41/28.03.2023**	Членовете на Ловна дружинка – с. Искър, с истинска тревога и загриженост посрещаме новината за поставянето на ветрогенератори в землището на с. Искър, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял, а на места и изчезнал. Това се вижда и от таксациите, които се провеждат два пъти в годината. Шумът и завихрянето, което се получава вследствие на работата на турбините, прогонват птиците и дивеча. Ние – членовете на ловната дружинка на с. Искър, общ. Вълчи дол, заявяваме своето категорично несъгласие с намерението да се изградят ветрогенератори на територията на нашето, а и на съседните землища.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
36	Ловно-рибарска дружина – с. Михалич **А40/28.03.2023**	Всички членуващи в Ловна дружина – с. Михалич, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да се издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Михалич. След изграждането на подобен парк в Община Суворово (с четирикратно по-ниска височина от предвидените в инвестиционното предложение на "Добротич Уинд" АД!), пострадахме и ние по отношение на лова на пернат дивеч. Пасажите на прелетните птици, които минаваха през нашето землище, промениха пътя си и изчезнаха. Изключително рядко може да се види, камо ли да се отстреля гъска, патица, гургулица... Членовете на ловно-рибарска дружина на село Михалич, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят своите огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Михалич и въобще на територията на Община Вълчи дол.	
37	Ловно-рибарска дружина- с. Стефан Караджа и с. Изворник **А39/28.03.2023**	Всички членове на Ловно-рибарска дружина - с. Стефан Караджа и с. Изворник, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол и в частност - да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Изворник, където провеждаме ловните си мероприятия.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		От колегите в ловни дружинки. на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че при тях популацията на прелетния дивеч драстично е намаляла. От територията на землището на с. Изворник, в планирания ветропарк са включени седем имота, но засегнатите сме много повече. На територията на планирания ветропарк се намира миграционния път на Виа Понтика и миграцията над инвестиционната площадка е значителна. Колегите от ЛРД на с. Щипско, гр. Вълчи дол и с. Михалич разказват, че след изграждане на ветропарка на границата на землищата Суворово-Вълчи дол, се е променил пътят на пасажите на прелетните птици и вече при тях не се ловуват гъски, патици, гургулици. Пъдпъдъците също са намалели драстично. Членовете на ловно-рибарската дружина на с. Стефан Караджа и с. Изворник, общ. Вълчи дол, категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Изворник, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива. Очакваме от вас реална оценка за въздействие върху околната среда!	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Мислете за нас - обикновените граждани, а не само за интересите на възложителя.	
38	Ловно-рибарска дружина - с. Щипско **А38/28.03.2023**	Ние, ловците от Ловно-рибарска дружина – с. Щипско, не сме съгласни на територията на Община Вълчи дол да се изгради Ветрогенераторен парк, поради следните съоръжения: Едното от селата, в чието землище се предвижда поставяне на ветрогенератори е с. Искър, общ. Вълчи дол – съседно на землището на с. Щипско. От изграждането на подобен парк в Община Суворово, в близост до землището на с. Щипско, пострадахме и ние по отношение на лова на пернат дивеч. Промени се пътят на пасажите на прелетните птици. Изчезнаха пъдпъдъците, гургулиците, гъските и патиците. Преди монтажа на ветрогенераторите, на лов за пернат дивеч при нас идваха ловци от цяла България, от София, от Пловдив и от други населени места. Контактувахме, обменяхме идеи, опит, споделяхме информация за лова. Сега дори ние няма какво да ловуваме! Промяната на пътя на пасажите се отрази не само на лова на пернат дивеч в землището на с. Щипско, но и на всички землища в Община Вълчи дол. В разговор с представители на другите ловно рибарски дружини се разбра, че и при тях също са изчезнали пасажите, които преди години преминаваха от тук.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		След въпросния монтаж, в близост до ветрогенераторите почти не се виждат гривеци и яребици, независимо, че в последните 8-10 години през година се разселват яребици. Поради нарушената екосистема, се увеличиха чакалите и лисиците, които вечер, а понякога и през деня (особено лисиците) навлизат в селото и нападат домашните птици. Обръщаме се към вас с настояване да се вслушате в гласа на хората, които живеят на територията на Община Вълчи дол и да не допускате унищожаване на поминъка и на средата, в която живеем.	
39	Ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол **А37/28.03.2023**	Всички членове на ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол. От опита, който имаме след изграждането на ветроенергиен парк в съседната Община Суворово, се тревожим, че както при нас, така и на територията на пряко засегнатите села в Община Вълчи дол, драстично ще намалее популацията на прелетния дивеч. Нашата ловна територия граничи с ветрогенераторния парк на гр. Суворово. След изграждането му, пострадахме и ние – популациите на пъдпъдък, гургулица и други видове дребен дивеч, намаляха в пъти и почти са на изчезване от нашата територия.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Горите в държавата (в частност – и в нашата община) се изсичат поголовно, пасищата вече са отдадени за изграждане на фотоволтаици върху тях, а плодородната земеделска земя – трета категория!, се предоставя за изграждане на огромни (според инвестиционното предложение) ветрогенератори. Това ли е държавническо мислене?! КЪДЕ и КАКВО да ловуваме? Как да се изхранваме?! Настояваме да не допускате изграждането на този огромен ветропарк върху най-плодородните почви на нашата община.	
4. Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие основно върху развитието на туризма			
40	г-жа Петя Стойкова Гамбезова, гр. Варна **А119/05.04.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина и в нашата страна. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем н нашата държава и в нашата община.	
41	г-н Любомир Петров Бабев, с. Неофит Рилски **А65/31.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	Възраженията в значителна степен се припокриват като съдържание. Изказани са твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.
42	г-н Йордан Йорданов Венчев, с. Невша **А115/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само преди 10 години беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто място и без перки. Където има ветрогенератори няма туризъм и качествен живот – никъде в Европа! Перките са вредни за човека, за животните и за почвите! Категорично съм против.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
43	г-жа Сашка Атанасова Колева, гр. Горна Оряховица **А92/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям!	Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
44	г-жа Светла Георгиева Касабова **А91/31.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждане на вятърен парк от фирма „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. Живея тук със семейството си и дойдох заради чистия въздух, природа и спокойствие. Известни са ни вредните въздействие на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят в чужбина. Това, което сме чували е чудовищно и не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както е добре известно в общ. Ветрино развиваме туризъм – Общ. Ветрино взе I награда за туристическа община в класация на българското Министерство на туризма за последната година. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и „Добротич уинд", които нямат никакъв авторитет в района!	
45	г-н Иван Ракиджийски **А79/31.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	
46	г-н Звездомир Юлианов Донев, с. Доброплодно **31.03.2023 г.**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта. Противопоставям се напълно на идеята. За мен Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на Туризма. Искам да си остане чисто непокътнато място, което да не прилича на индустриална зона за отпадъци и без перки на хоризонта. Вярвам в това, че Където има ветрогенератори няма	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека и за почвите и за животните.	
47	г-н Толи Симеон Костов, с. Неофит Рилски **А57/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите имат някои вредни въздействия върху живущите в тяхна близост. Не желая да живея в близост с ветрогенераторните перки, да слушам техния шум, както и да развалят изгледа ми! Както Ви е добре известно, в нашата община се развива активен туризъм – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него!	
48	г-н Юлиян Христов Артъчки, с. Невша **А56/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община. 1. Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям. 2. Перките светят с мигаща червена светлина нощно време и издават шум, който не се чува, но е изключително вреден за здравето на хората и домашните животни. Инвеститорите упорито не говорят за него, а само за другия шум, който се чува от човешкото ухо. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите! В цяла Европа фермерите са по улиците. Ние няма да си останем вкъщи. Искаме си земята и хляба. 3. Ветрогенераторите замърсяват /загрозяват завинаги пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Така спада жизненият стандарт на жителите и се предизвиква обезлюдяване. В община Ветрино се развива туризъм, който се отразява благотворно на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		общината. Не искам това да се променя. Възразявам категорично срещу превръщането на общината в индустриален парк.	
49	г-н Виктор Иванов Георгиев, с. Габърница **А53/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем н нашата държава и в нашата община.	
50	г-н Константин Костов **А51/29.03.2023**	От 2017 г. аз, семейството ми и много наши роднини, приятели, познати и партньори работим активно в посока развитие на културно-исторически туризъм и земеделие на територията на община Ветрино. Построяването на ветрогенераторен парк би бил в разрез с общата посока на развитие на общината и би повлиял изключително негативно на живота и бизнеса ни,	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		както и на всички хора, живеещи и работещи на територията на общината. Моля да не се позволява изграждането на толкова мащабни съоръжения, които да компрометират напредъка в тези две направление на тази прекрасна община!	
Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие върху компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве			
51	г-н Дмитрий Иванович Ювчица **А117/03.04.2023**	Не съм съгласен да се изгради вятърен парк в община Ветрино. Учудвам се, че такъв проект изобщо е допуснат да се разглежда. Ветрогенераторите нямат работа близо до хората, защото ги разболяват. Те не бива да се изграждат върху плодородна земя – това е престъпно! В днешно време е вече отдавна известно, че навсякъде в света, където има вятърни турбини, населеното място загива, цените на имотите падат, земеделието запада, животновъдството загива, и накрая мястото се обезлюдява. От гледна точка на икономиката на общ. Ветрино – Противопоставям се на подчиняването на здравето, природата и поминъка тук на частните интереси на чужденци.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земеползването, почвите, животинския свят, здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
52	Община Ветрино *Изх.№ 3200-56/* **03.04.2023** *г. (изх.№ е на общината)*	Във връзка с Ваше писмо с изх.№ 26-00-4102/А25 от 16.03.2023 г. и на основание чл.4, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, беше осигурен обществен достъп до Уведомление за инвестиционно предложение свързано с изграждане на вятърен	Предоставено е само сканирано копие на писмо от кмета на община Ветрино до РИОСВ Варна с Изх№3200-56/03.04.2023 г. без приложенията съгласно текста на писмото

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата го инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Средно село и Момчилово, община Ветрино и селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, с възложител „Добротич уинд" АД, гр. София. По повод на инвестиционното предложение в Общинска администрация Ветрино е постъпило писмо с вх.№ 94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение „Човек-Природа-Живот" с приложени 448 броя възражения от жители на община Ветрино. Постъпило е и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г. от Сдружение „Човек-Природа-Живот" за гореописаното ИП. Във връзка с горното приложено Ви изпращам писмо с вх.№ 94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение „Човек-Природа-Живот" с приложени 448 броя възражения и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г. Приложение: съгласно текста.	(448 броя възражения и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г.).
53	г-жа Деница Димитрова Гамбезова, гр. Варна **А116/03.04.2023**	Няма да допуснем заравянето на бетон, колкото жилищен блок, в първокласна плодородна земя. Не може да осъждаме хората, птиците, домашните животни да търпят всички шумове, електромагнитни полета и бягащи сенки, червени мигащи	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		светлини и стърчащи туловища на тези чудовища по почти 300 метра, да бъдат тровени постепенно и неусетно. Обезлюдяването в Европа заради близостта до вятърни турбини е факт и ние не трябва да го допускаме. Главната причина за това е нарушаването на био-баланса на екосистемата. РИОСВ би трябвало да разпознае опасността и да не я допуска, ако не е вече ангажирана политически. Съмнението за политическа и „зелена" корупция се носи във въздуха, боде очите и всички са в очакване то да се стопи като пролетен сняг. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и Добротич уинд, които нямат никакъв авторитет в района!!! Аз съм само на 21 години, какво бъдеще ни предлагате?!	Преобладаващата част от поземлените имоти, в които е предвидено да се реализира ИП са трета и четвърта категория земи. Част от имотите съвпадат с предвижданията на действащият общ устройствен план на община Ветрино. При проектирането на ИП е спазена действащата нормативна уредба по отношение изискванията за отстояния до населени места. Съобразени са достатъчно големи разстояния до обекти подлежащи на здравна защита. Във възражението са изказани твърдения и неверни факти за обезлюдяване на Европа, причинено от близостта на вятърни турбини и „*нарушаването на био-баланса на екосистемата*". Не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни, както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез общините и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища
54	г-жа Димитрина Петрова Петрова, с. Габърница **31.03.2023 г.**	Възразявам срещу изграждане на парк за ветрогенератори, тъй като съм дошла да живея на село за да съм близо до природата. Ветрогенераторите имат вредни въздействия върху околната среда.	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез община Ветрино и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
55	г-жа Стоянка Цветкова Радева, с. Доброплодно **А113/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк на фирмата „Добротич Уинд" в община Ветрино! Смятам, че перките са вредни за хората, животните и природата, изграждането им е недопустимо!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			въздействие на съоръженията върху хората, животните и природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
56	г-жа Недка Ракиджийска **А112/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Противопоставям се срещу поставянето!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху хората, животните и почвите, както и върху развитието на туризма в общината. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
57	г-н Юсеин Юмеров Юсеинов, с. Доброплодно	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк на територията на община Ветрино. Перките ще унищожат природата ни.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	А110/31.03.2023		разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
58	г-н Атанас Димитров Атанасов, с. Доброплодно **А109/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на ветрогенераторен парк в община Ветрино. Живея в с. Доброплодно и не искам вредния шум от перките!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на шума от съоръженията. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
59	г-жа Теодора Тодорова Василева, с. Неофит Рилски **А106/31.03.2023**	Обръщам се към Вас по повод безочливостта на организацията „Добротич вятърни турбини в община Ветрино. Бих искала да изразя своето недоволство относно случващото се в близост до населеното място, в което живея, а именно мястото което преди 8 години беше безлюдно и забравено от	Въздействията върху околната среда и здравето на хората ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		народа, а сега благодарение на всички будни и работещи хора село Неофит Рилски се превърна в най-живото и свободно място на територията на България. За да продължи да се развива и облагородява са необходими ежедневни задължения, които с присъствието на турбините ще се обезсмислят и разцъфтяващата община Ветрино ще се превърне в същото загиващо място от преди 8 години. Разбира се, няма нужда да споменаваме за замърсяването, шума, възможността от болести, които причиняват турбините, но ми се иска да спомена ползите, които община Ветрино получава от населението на село Неофит Рилски: 1. Развитие на малките райони; 2. Екологосъобразно и полезно общество; 3. Облагородяване и залесяване; 4. Развитие на целогодишен туризъм; 5. Повишаване на образоваността на българите чужденци с българската история; 6. Спокоен и ефективен начин на живот; 7. Регулярни финансови задължения (градивно растящи, посредством развитието на селото). Това и много други биха били ползите от развитието на село Неофит Рилски, но без специалното участие на „Добротич уинд".	опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
60	г-н Христо Димитров Христов, с. Доброплодно **А103/31.03.2023**	Не желая изграждане на Вятърен парк в община Ветрино. Шумът от вятърните перки ще нарушава моето спокойствие.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
61	г-н Стилиян Христов Стойчев, гр. Варна **А99/31.03.2023**	Работя на територията на община Ветрино. Възразявам да се строят ветрогенератори на територията на общината. Как ще се строи на земя, която се обработва и от нея се добива продукция, която ще ни изхранва. Тези перки ще загрозят облика на такива красиви места. Те пречат на пчелите, на птиците. Някои хора искат да се облагодетелстват на наш гръб. Пораженията ще са за нас, а облагата за тях. Категорично съм против това!	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. по отношение на земеползването и визуалните промени и въздействия, биоразнообразието. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
62	г-н Ради Георгиев Радев, с. Доброплодно **А97/31.03.2023**	Не желая изграждането на перки в територията на община Ветрино. Аз съм жител на с. Доброплодно, искам да живея без вредния шум от тях!	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде извършена подробна оценка за възможното въздействие на ИП върху околната среда и здравето на хората, в т.ч. въздействието на шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
63	г-н Свилен Пламенов Стоянов, с. Момчилово **А96/31.03.2023**	Възразявам срещу построяването на ветрогенератори. Те замърсяват, загрозяват пейзажа и понижават цената на имотите. Те ще станат непродаваеми. Ще спадне жизнения ни стандарт и селата ни ще се обезлюдят. Няма да допуснем погубването на природата в нашата община! Защо в такива плодородни земи ще се налива бетон, това е престъпление!	Въздействията върху околната среда (в т.ч. земеползването) и здравето на хората ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
64	г-н Димитър Атанасов Атанасов, с. Доброплодно **А94/31.03.2023**	Възразявам да има перки в община Ветрино. Твърдо съм против изграждането на вятърен парк в общината от фирма „Добротич уинд" и от която и да е друга фирма. Тук живеят семейството ми и тук са земите ми. Тези перки ще унищожат природата ни.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
65	г-н Румен Георгиев Янков, с. Неофит Рилски **А90/31.03.2023**	Искам да изразя своето несъгласие с поставянето на ветрогенераторни перки в районите около мястото, където живея, а именно община Ветрино и съседната на нас община Вълчи дол. След като разбрах, ме предстои подобна инвестиция прочетох и се информирах по темата. Лично отидох и до вертопарка в Суворово, за да се убедя на място, дали написаното по темата е вярно. След като постоях близо до перките, за себе си не желая в нашата община да има подобни съоръжения. Шумът и нарушаването на природните гледки са нещо много неприятно и само би влошило начина на живот и при това не виждам никакви ползи за населението.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на шума и визуалното въздействие. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Надявам се възражението ми да се вземе под внимание.	Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
66	г-н Спирко Лазаровски, с. Неофит Рилски **А89/31.03.2023**	Четох много по темата относно ветрогенератори и тяхната вреда. Много от хората във Ветрино вече се запознахме и не искаме фирма „Добротич Уинд" тук! Те са нагли и лъжат хората. Заплашват дори! Моля Ви вземете мерки и не им позволявайте да ги слагат. Никой от пришълците също не иска, те са вредни за земята, за почвата и най-вече за хората! Да не говорим за шума, който се чува от тях. Не искам община Ветрино да се превръща в АД! Моля Ви, чуйте ни!	От възражението не става ясно какви източници на информация са ползвани по темата за ветрогенераторите и тяхната вреда и дали данните са относими за настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони за конкретното ИП ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на шума, земята, почвата и човешкото здраве. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
67	г-жа Росица Ковачева Серафимова, с. Неофит Рилски **А88/31.03.2023**	Уважаеми г-н Директор, сигурна съм че сте запознат, че община Ветрино се намира на международния източен прелетен път Виа Понтика. Тук съм виждала не малко защитени видове птици, които прелитат и се чувстват комфортно и удобно в тази среда. Какво ще им причинят	Миграционният път на птиците, описан като Виа Понтика, обхваща широк регион от Североизточна България част от който преминава и през територията на община Ветрино. „Добротич Уинд" АД възложи на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		перките ??! Нима не знаете?!? Това е нашата природа, нашата община, нашите птички! Не ги гонете като им позволите на фирма „Добротич уинд" да ги поставят! Вредата от перките е доказана многократно!	специалисти извършване на едногодишни специализирани проучвания включващи мониторинг на мигриращите птици обхващащ пролетна и есенна миграция, проучване на гнездящите и зимуващите птици в района на инвестиционното предложение. Мониторингът и проучванията са извършени по утвърдени методики при спазване на международно приети указания и стандарти и при съобразяване на методите и данните от предходни проучвания. Същите съответстват и съобразяват указанията на компетентния орган по процедурата РИОСВ-Варна дадени с писмо с Изх.№.26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г. Събраните данни са съпоставими с данните от предходни проучвания и ги, допълват и обогатяват.
68	г-жа Радина Стоянова Дочева, с. Ветрино **А86/31.03.2023**	Аз не желая да бъдат поставени перки, тъй като са животозастрашаващи. Като млад родител считам, че са вредни за децата. Също така влияят дълготрайно на биоразнообразието на почвите, а това е необратим процес.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
69	г-жа Людмила Виталиевна Петрова, с. Млада Гвардия **А85/31.03.2023**	Аз като гражданка на с. Млада Гвардия съм твърдо против поставянето на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино от фирмата „Добротич уинд" или която и да било друга фирма. Искам българската земя и природа да остане и за поколенията след нас, а поставянето им ще я унищожи. Както ще изгони всякакви животни и хора от родните ни места. Така ще бъде нарушена и една екосистема завинаги. Нещо, което никога не би се възвърнало.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
70	г-н Пламен Христов Христов, с. Неофит Рилски **А84/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич Уинд" на територията на община Ветрино. Перките оказват неблагоприятно влияние на пчелите и техния начин на живот.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на ветрогенераторите включително върху насекомите, в т.ч. пчелите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП спрямо изискванията за опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
71	г-жа Соня Танчева Петрова, с. Момчилово **А80/31.03.2023**	Живея от 35 г. в община Ветрино и желая общината ни да се развива за по-добра и красива, но според мен, тези ветрогенератори, които искат да построят, ще загрозят облика на общината. Те искат да ги инсталират в плодородна земя, защо? Това е престъпление да се бетонира земя, която ни осигурява хляба. Ще се наруши екосистемата. Не искам това да се случи в нашата община! Перките издават шум и са вредни за птиците и пчелите, а също и за хората. Възразявам категорично срещу строежа на ветрогенераторите!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население, птиците, насекомите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
72	г-н Валентин Вълчев, с. Ветрино **А78/31.03.2023**	Никога перки в Община Ветрино. Нискочестотен шум, който те произвеждат е причина за новата болест „Синдром на вятърната турбина". Освен това са мелачки за птици, а от тук минава Виа Понтика.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху човешкото здраве и птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
73	г-н Ивелин Асенов Александров, с. Неофит Рилски **А76/31.03.2023**	Категорично съм против да се поставят ветрогенератори на територията на община Ветрино. Фирма „Добротич уинд" извършват престъпление срещу хората като тровят земята ни, гонят пчелите и птиците ни. Всичко това е за пари. Вън на тези хора! Не ги искаме тук!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земите, насекомите и птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
74	г-н Сава Живков Тодоров, с. Неофит Рилски **А74/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу поставянето на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино! Тези хора от фирма „Добротич уинд" тровят живота ни като ни заплашват, че ще се разправят с несъгласните. Искат да унищожат плодородната ни земя и да прогонят птиците и пчелите от земята ни. Искат да ни обрекат на глад и мизерия. Защото всички знаем, че точно така ще стане! Нашата община отново ще обезлюдее, както преди. Няма да го позволим!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на земеползването и биоразнообразието. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
75	г-н Христо Костадинов Димитров, с. Неофит Рилски *Вх.№ в* **А72/31.03.2023**	Ветрогенераторите загрозяват пейзаж, вследствие на това пада цената на имотите. Възразявам срещу превръщането на общината във ветропарк с технологичен изглед.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху ландшафта и визуалността. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
76	г-н Радостин Веселинов Вълчев, с. Габърница **А71/31.03.2023**	Категорично възразявам фирма „Добротич уинд" да изгражда ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино. Практиката по света показва, че са изключително вредни за природата, хората и животните. Няма да позволим на плодородна земя да изливат тонове бетон. Ще се борим до край! Няма да се предадем!	Във възражението са изказани твърдения за вредности на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за верни или относими към конкретното ИП.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Въздействията върху околната среда, хората и животните ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
77	г-н Петър Донков Петров, с. Габърница **А68/31.03.2023**	Не желая да бъдат изградени ветрогенератори на територията на Община Ветрино. Те влияят на прелетните птици, което от своя страна нарушава околната среда. Перките издават шум, който пречи на всички. Пречат на почвата. Не желая Добротич Уинд да правят Вятърен парк.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху прелетните птици, почвата, въздействие на шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
78	г-н Димитър Христов Димитров, с. Доброплодно **А63/31.03.2023**	Възразявам изграждането на вятърен парк на общ. Ветрино. Не искам нашите деца да бъдат подложени на негативните последици от перките.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земеползването, почвата, земните недра, водите, биоразнообразието, влиянието на шум, вибрации и ултразвук. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
79	г-жа Величка Цонкова Атанасова, с. Доброплодно **А62/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на ветрогенератори в Община Ветрино. Не искам по нашите земи да има перки. Те унищожават природата. Селото ще стане необитаемо. Шумът от тези турбини ще ни унищожи.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху природата и по отношение на шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
80	г-жа Вася Данчева Михайлова, с. Неофит Рилски **А61/31.03.2023**	Аз живея в с. Неофит Рилски, като жител не желая поставянето на ветрогенераторни перки. Мисля, че не е правилно плодородна земя да се експлоатира по такъв начин. Едно, че ще съсипе качествата на плодородната земя, ще наруши цялостната екосистема. Ще изгони птиците, пчелите, да не говорим за вредата върху хората. Аз съм майка на четири деца и искам те да израснат здрави и пълноценни хора. Не вярвам на чужди компании, нито на „Добротич уинд", лъжат хората, че ще имат евтин ток и какво ли още не, само и само да си получат те милионите, а хората да търпят последствията. Не желая да има ветрогенераторни перки в община Ветрино.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху земите, птиците, пчелите, хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
81	г-н Николай Любомиров Кътев, с. Неофит Рилски **А60/31.03.2023**	Уважаеми г-н Директор, моля да не се поставят перки в село Неофит Рилски или в община Ветрино. Прочетох за ефекта от тях и видях на място, колко шумни и вредни са за околната среда. Аз съм твърдо против да се слагат в близост до мястото, в което живея. Живея тук и смятам, че това ще е в ущърб на хората, които търсят спокойствие и чиста среда.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Преобладаващата част от поземлените имоти, в които е предвидено да се реализира ИП са трета и четвърта категория земи. Част от имотите съвпадат с предвижданията на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			действащият общ устройствен план на община Ветрино. При проектирането на ИП е спазена действащата нормативна уредба по отношение изискванията за отстояния до населени места. Съобразени са достатъчно големи разстояния до обекти подлежащи на здравна защита. Във възражението са изказани твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
82	г-жа Янка Димитрова Атанасова, с. Доброплодно **А102/30.03.2023**	Аз възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд" на територията на община Ветрино. Моите родители живеят в с. Доброплодно, мисля и аз да живея скоро там, имам къща и ниви. Не желая вредния шум от перките да смущават спокойствието ми и да вредят на природата.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
83	г-жа Божана Руменова Илиева, с. Доброплодно **А101/30.03.2023**	Възразявам срещу построяването на вятърни турбини на територията на община Ветрино. Тези огромни метални чудовища имат огромни перки и с тях често стават аварии, които винаги завършват с пожари. При нас предимно са земеделски земи и при падане на горещи парчета, ще подпали и в житата, голям пожар може да тръгне. Не искам това в нашата община.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие при инциденти/произшествия и аварийни ситуации/катастрофи – за етапите на строителство и експлоатация на ИП ще бъде изготвен и стриктно прилаган Авариен план за

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			действия при бедствия, аварии и катастрофи (въз основа на оценка на риска от такива събития). Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
84	г-н Георги Георгиев Георгиев, с. Ветрино **А81/30.03.2023**	Категорично възразявам срещу изграждането на ветроенергиен парк от фирма „Добротич уинд" в община Ветрино. Нискочестотният шум, който перките издават, е убийствен за здравето на хората и животните. Не искам да се бетонира плодородна земя. Противопоставям се на този проект категорично и заради природното богатство от птици, които живеят и прелитат по пътя на Виа Понтика и което ще пострада.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. по отношение на шума, земеползването, птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
85	Българско дружество за защита на птиците **А58/30.03.2023**	В рамките на законово определения срок ВЪЗРАЗЯВАМЕ срещу Инвестиционно предложение: Изменение и разширение на инвестиционно предложение за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност от 85 MW", съгласувано с решение за въздействие върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 от директора на РИОСВ Варна, записано в регистъра на МОСВ със следното на наименование „Изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна" с входящ номер 26-00-4102/А23/ от 10.02.2023. След като анализирахме информацията в уведомлението, предоставена от инвеститора за инвестиционно намерение за изграждане на ветроенергиен парк Добротич и наличните при нас материали и орнитологични данни, в подкрепа на нашето възражение, и представяме следните аргументи:	
		1. Решението за одобрен през 2018 г. ветропарк не може да служи като аргумент за ново искане за „разширяване на ветропарк" вероятно с по-бърза и олекотена процедура. Инвестиционното предложение за изграждане на ветропарк „Добротич" е представено като разширение на вече одобрен ветропарк с решение ВА-3/2018г. което е издадено на 22.2.2018г. и поради незапочнала реализация на инвестиционното предложение, цитираното решение би	Описанието на настоящото ИП в уведомлението е направено при отчитане на фактическите обстоятелства, с оглед недопускане на объркване или неволно подвеждане на компетентния орган по околна среда, предвид че дружеството в действителност има проведена и приключила

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		трябвало да е загубило правно действие на 22.2.2023 г. С внесеното уведомление на 10.2.2023 г., 12 дни преди изтичане на давността на цитирането решение по ОВОС, считаме че се цели именно да се използва вече взетото решение, за да бъде реализиран новият, много по-мащабен проект. Параметрите, с които обаче се „разширява" ветроенергийният парк са значителни и твърде променени, за да може решение ВА-3/2018 да служи като база да вземане на нови решения, а именно: **a.** общата мощност на ветропарка се променя от 85 MW на 464 MW, т.е. увеличава се 5,4 пъти спрямо одобрената мощност. **b.** увеличението на мощността става за сметка на увеличаване на броя на ветрогенераторите (от 34 бр. на 79 бр. - двойно увеличение) и височината на съоръженията (от 150 м на 270 м), като при това и характеристиките им се изменят- както скоростта при върха на витлото, така и генерирания шум - проучвания и съответно оценка на въздействията на съоръжения с такива характеристики и брой не е осъществявана; **c.** разширена е многократно и засегнатата от ветроенергийните съоръжения територия, като тя обхваща не само землището на с. Добротич, както е в решение ВА-3/2018, а още 7 селища - въздействието върху околната среда, биоразнообразието и	процедура по ОВОС за ИП, което се изменя с настоящото ИП. Никъде в уведомлението не фигурира текст, че Решение по ОВОС № ВА-3/2018г. е в сила. С уведомлението „Добротич Уинд" АД е поискал провеждането на процедура по задължителна ОВОС, което доказва намерението да бъде извършена нова, актуална оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционното предложение. В тази връзка възложителят няма как да възнамерява или да настоява за ползването на стари данни и старото решение по ОВОС. Няма и текстове в уведомлението, с които да се иска или настоява за признаване на Доклада за ОВОС, по който е постановено Решение по ОВОС № ВА-3/2018г. В рамките на Доклада за ОВОС, в т.ч. ДОСВ, за настоящото ИП ще бъдат направени анализи и оценки, базирани на актуални данни за всички компоненти и фактори на средата, в т.ч. човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		здравето на хората на тази значително по-голяма територия не е проучено и оценено в решение ВА-3/2018. Одобряването на ветропарк с цитираните параметри не може да се основава на стари данни и старо решени е по ОВОС, а е необходимо да са проведени нови целенасочени и задълбочени проучвания спрямо новите параметри. Такива данни от проучвания не са предоставени заедно с уведомлението най-малкото за биоразнообразието - основно птиците и прилепите, както и за здравния риск за населението.	
		2. В уведомлението от страна на инвеститора се твърди, че новият ветропарк не попада в зони с ограничения поради риска за птиците, което не отговаря на фактическата обстановка. По-голямата част от планирания ветропарк се предвижда да бъде изграден в зона с висок риск за птиците, в която изграждането на ветропаркове трябва да се избягва според Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори *(https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/Auto/OtherDoc /276299/276299 Birds 120.pdf)*, а останалата част - в зона със среден риск, където изграждането на ветрогенератори също е рисково и може да бъде осъществено само ако няма други алтернативи и с прилагането на система за ранно предупреждение, каквато инвеститорът не е декларирал, че ще използва. Този факт, както и аргументите по- долу доказват, че местоположението на	В уведомлението няма текст, според който новият ветропарк не попада в зони с ограничения поради риска за птиците. Посочената карта няма статут на нормативен документ и не определя разрешителен или забранителен режим за изграждане на ВЕП. Картата е въз основа на много остаряла информация от преди 20 години (от 2012 година) За целите на доклада по ОВОС ще бъдат използвани данните от собствено проучване на територията през 2021 и 2022 години.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		инвестиционното намерение не е подходящо подбрано и най-малкото не е приложена добрата практика да се избягват силно рисковите зони за птиците. Вземайки предвид голямото значение на територията на общините Ветрино и Вълчи дол за мигриращите птици и ролята на територията като връзка между защитените зони за птици „Суха река" и „Провадийско-Роякско плато", вместо да се съобрази с тези факти, които са добре известни на инвеститора от наши предишни становища, и да потърси алтернативно местоположение за ветропарка си, инвеститорът разширява ветропарка в същия този район, като го прави многократно по-рисков за птиците прелитащи на височина до 300 м	В рамките на настоящата процедура по ОВОС, в т.ч. ОС, ще бъде подробно и обстойно оценено въздействието върху птиците.
		3. Неправомерно разделяне на проекта на части. В уведомлението инвеститорът информира, че планираният от него ветропарк е от 79 ветрогенератора, но тъй като ОУП на община Ветрино не позволява изграждането на ветрогенератори, инвеститорът възнамерява да раздели проекта си на части и да процедира част от ветропарка, намиращ се на територията на община Ветрино, с отделна процедура, като предвижда промяна на ОУП на община Ветрино (входирано искане в общината с вх.№5300-735/22.7.2022 г.). От една страна ОУП на община Ветрино изрично не е предвидил възможност за изграждане на ветрогенератори поради високия риск за мигриращите птици	В уведомлението е изрично записано, че съгласно ОУП на Община Ветрино, приет с Решение № 542 по Протокол № 44 от 20.12.2018 г. на Общински съвет на Община Ветрино в законна сила от 19.01.2019 г. 8 (осем) ветрогенератора в обхвата на ИП попадат в устройствена зона „предимно производствена", в която е допустимо изграждането на съоръженията, предмет на инвестиционното намерение. Също така е описано, че 21 бр. ветрогенератори на територията на община

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		(по-голямата част от общината е във високо рисковата зона). Промяната на ОУП няма да промени факта, че територията е неподходяща за ветрогенератори, поради миграционния път на птиците. От друга страна според глава 6 на ЗООС, инвестиционните предложения трябва да са обект на процедура в тяхната цялост, включително необходимата съпътстваща инфраструктура. Разделянето на проекти на части, за да преминат процедурата, е незаконосъобразно. В този смисъл е редно да се разглежда целия проект за ветроенергиен парк, на не само едната му част и после под предлог, че тя е одобрена, да бъде процедирана и другата.	Ветрино попадат в устройствена зона „обработваеми земи – ниви", поради което за допустимостта на ИП следва първо да бъде частично изменен ОУП на общината и едва тогава да бъдат предприети действия по одобряване на ПУП – ПЗ и промяна на предназначението на имотите. С цел спазване на йерархичната последователност на нормативно разписаните процедури са предприети действия за промяна на изискващите се планове. Поради гореизложеното тези 21 бр. вятърни генератора не могат да бъдат включени в обхвата на настоящото ИП и ще бъдат в обхвата на друга процедура съгласно разпоредбите на глава шеста от ЗООС. В тази връзка не е вярно твърдението, че проектът е разделен на части, за да преминат процедурата.
		4. Територията на общините Ветрино и Вълчи дол, включително територията на планирания ветропарк е от ключово значение за застрашени гнездящи птици и мигриращи птици.	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Орнитологична справка от 2011 г., направена във връзка с планирането на ветропарк в същия район (***Приложение 1*** към настоящото възражение) и нова информация събрана в периода 2011 - 2022 г. доказват значението на територията за птиците, както е разгледано по-долу в становището. Въпреки, че на инвеститора е добре известно, че територията на планирания ветропарк е от значение за птиците, категоризирана е като територия с висок и среден риск и изграждането на ветроенергийни съоръжения е вероятно да предизвика значителни въздействия, той не разглежда този въпрос в уведомлението си и не посочва за извършени подробни прединвестиционни проучвания на територията по отношение на птиците, което е ключово при новите характеристики на парка - както по площ така и по височина на съоръженията. Според информацията в приложената орнитологична справка и данните в информационната система SmartBirds на територията, на която се предвижда изграждането на ветропарк „Добротич" се срещат общо 167 вида птици - гнездящи, мигриращи и зимуващи (приложение 2). За последните е 12 години в района са правени проучвания основно на миграцията на птиците, но също така са налице данни от сателитни предаватели на застрашени видове птици.	
		5. Ветроенергийният парк „Добротич" е разположен на миграционния път Via Pontica, северно от защитена зона за	Определеният като географски регион от България Виа Понтика обхваща

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		птици „Провадийско - роякско плато" и южно от защитена зона за птици „Суха река". В този район основното направление на миграцията е север юг, като през есента една част от птиците прелитат в посока северозапад - югоизток. В този смисъл ветроенергийният парк е разположен на основното трасе на миграцията на птиците, обект на опазване в посочените по-горе 2 защитени зони, които се места с тесен фронт на миграция и представлява важна екологична връзка между тях. По данни от проучване на миграцията на птиците в района през 2010 и 2011 г., публични в информационната система SmartBirds, през територията на планирания ветропарк преминават 32 реещи се птици по време на миграция, които са силно уязвими към високи наземни съоръжения като кули, надземни електропреносни мрежи и ветрогенератори, които причиняват бариерен ефект и висок риск от сблъсък за тези видове птици. През територията по време на есенна миграция прелитат близо 46000 бели щъркели, над 3300 осояди, 4400 обикновени мишелови, над 9200 малки кресливи орли, 680 вечерни ветрушки, а по време на пролетна миграция над територията прелитат поне 47000 бели щъркели, 1500 розови пеликани, 170 черни щъркели, 1200 малки кресливи орли, 1000 осояди, 1450 обикновени мишелови, 157 вечерни ветрушки. Само тези данни са достатъчни за да се определи територията като място с тесен фронт на миграция, където минават над 5000	Североизточна България и в този регион на страната прелитат на широк фронт ежегодно много видове птици описани в научната литература. ИН ВЕП Добротич е разположен извън територията на ЗЗ от Националната мрежа НАТУРА 2000. На територията на ИН ВЕП Добротич няма Орнитологично Важни Места (ОВМ) от обявените в България за такива.. Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците, включително изготвянето на ДОСВ ще бъде съобразено с указанията и изискванията на РИОСВ-Варна в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.: 1. В анотацията на ДОСВ ще бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС. 2. При описанието на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процеса на разработване и одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		щъркели, пеликани и жерави и/или над 3000 грабливи птици. Територията е място с тесен фронт на миграция, както през есента, така и през пролетта, т.е. от август до ноември и от февруари до май - в по-голямата част от годината. Данни от сателитни предаватели, прикрепени на гърба на птици с цел проследяването на техните миграции също доказват, че в последните десет години над територията на планирания ветропарк са преминали малки кресливи и големи кресливи орли, бели щъркели, черни щъркели, ловен сокол2 и царски орел. Сателитните проследявания на царския орел и ловния сокол потвърдиха места за почивка на тези два вида в района на планирания ветропарк. Обръщаме внимание, че става въпрос за след гнездови скитания на млади птици. Подробните проучвания на миграциите на млади царски орли показват висока смъртност от надземна електропреносна инфраструктура, а това че птиците са млади и неопитни ги прави по-уязвими от останалите птици на риск от сблъсък с ветроенерлгийни и електропреносни съоръжения. В района по време на миграция са регистрирани реещи се птици, които не са многобройни, на са силно застрашени от изчезване и в същото време са уязвими към ветрогенератори - къдроглавият пеликан, големият креслив орел, царският орел, степният орел, степният блатар, ловният сокол, соколът скитник и вечерната ветрушка. Поради факта, че тези видове са	значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи ще се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ветрогенератори на локално ниво /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Ще се представят реални сравними изчисления, които ще бъдат анализирани поотделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект. 3. Към ДОСВ ще се представи картен материал в определен мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо защитени зони за опазване на дивите птици BG0002038, BG0002048, BG0002039 и BG0000104, както и най-близо разположените елементи на ландшафта – биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл.30 от ЗБР. 4. В ДОСВ ще бъдат разгледани следните възможни въздействия:

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		едновременно силно намаляващи, застрашени от изчезване и уязвими към ветрогенератори (риск от смъртност и бариерен ефект), загубата дори на един индивид от тези видове може да е проблематичен за оцеляването на популацията им. Като се има предвид височината на планираните ветрогенератори, всички птици, прелитащи на височина под 300 м са изложени на пряк риск от смъртност и бариерен ефект. В този смисъл трябва да се отчете факта, че въздействията от ветрогенератори върху птиците не заместват или премахват други заплахи за видовете, а се кумулират и създават допълнителни опасности за оцеляването им. Планирането на изграждане на нова надземна електропреносна инфраструктура допълнително създава риск от смъртност на птици и повишава бариерния ефект за прелетните птици.	- пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на защитените зони; - пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, преножуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация; - отделно и подробно ще бъде разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони, като особено внимание ще се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от разреди Гъскоподобни, Пеликаноподолни, Щъркелоподобни, Соколоподобнии и Врабчоподобни и други уязвими към реализацията на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинг на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			прилепите – видов състав и количество на прелитащите видове (видове с особена важност – застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост на всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетната, есенна миграция, зимуване, гнездене); статус на пребиваване и сезонна динамика (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); поведение на птиците – за всеки вид по отделно (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на придвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на придвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори); - влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможни изменения като допринасяне за създаване на миграционни бариери след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.; 5. При оценка на въздействието ще се отчете кумулативният ефект, свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл.23, ал.2, т.2 от Наредбата за ОС, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите ИП/ППП с подробен характер. Кумулативният ефект ще бъде ясно обоснован и ще бъде разграничен на няколко нива – локално /землище, община, територия, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			За риска от сблъсък ще се извърши обоснована оценка. 6. Ще се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ветрогенераторите и съпътстващите ги елементи. 7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие ще се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в защитените зони, които Възложителят на ИП ще изпълни и които ще са измерими и контролируеми. Към всяка мярка ще се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките ще бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които се идентифицират в аналитичната част на ДОСВ. 8. При разглеждане на алтернативи за реализацията на ИП, същите ще изхождат от целите за опазване и статуса на съответните

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Ще се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи, като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост ще се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и алтернативи за отпадане на ветрогенератори и др. При определянето на степента на въздействие на обекта ще бъдат използвани количествени оценки на очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитанията (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки ще бъдат

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			разгледани и в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло. Определянето на степента на въздействие на ИП върху предмета на опазване в защитените зони ще се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП. Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ ще бъдат съобразени с: - Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.); - Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			водноелектрически централи и фотоволтаични системи; - Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите (https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/). Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, ще бъдат представени под формата на доклади, които ще бъдат приложени към ДОСВ. Оценката ще бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС, като най-малко един от тях ще бъде с компетенции в областта на зоологията. Ще се ползва актуалната информация - за предмета и целите на опазване в защитените зони, попълнените стандартни формуляри с

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			данни и оценки, картен материал и координатен регистър, публикувана на адрес: https://natura2000.egov.bg/ EsriBg.Natura.Prblic.Web.App
		6. Територията на инвестиционното предложение играе роля на екологична връзка между защитените зони „Провадийско-Роякско плато", „Суха река" и „Хърсовска река" по отношение на прелетните птици. Тя не може да се разглежда извън контекста на тази си основна екологична функция, която е ключова за функционалната цялост на всяка една от защитени зони споменат по горе. На практика засягането на тази територия ще повлияе на екологичната функция „осигуряване на прелетни коридори за птиците" не само на защитена зона „Провадийско-Роякско плато", но и на другите две защитени зони. При съпоставка на наши данни от проучване на миграцията в 33 „Провадийско-Роякско плато" през 2005 г., от наблюдателна точка на около 18 км южно от планирания ветроенергиен парк, установихме, че количеството на прелетелите реещите се птици от направление север за една есенна миграция е съизмеримо (около 20000 индивида) с данните от полевите проучвания проведени в района през 2010 г. за целите на изграждане на ветроенергийни паркове. Като е известно от досегашни проучвания, че реещите се мигриращи птици, например щъркели, летят със средна скорост около 40	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		км в час, то става ясно, че голяма част от мигриращите в посока - север юг реещи се птици, които са обект на опазване в 33 "Провадийско-Роякско плато" по-малко от половин час преди да достигнат границите на защитената зона, преминават през територията на инвестиционното предложение. Обратна е връзката по време на пролетна миграция - птиците след като прелетят над 33 „Провадийско-Роякско плато", те се насочват към 33 „Суха река" и източните части на 33 „Хърсовска река"	
		7. Наличието на язовир в района на планирания ветропарк привлича водолюбиви птици като място за почивка основно по време на миграция и през зимата. Известно е че водолюбивите птици също са уязвими към ветроенергийни съоръжения. Те в сравнение с реещите се птици в по-голяма степен избягват ветрогенератори, но в този случай при тях въздействието от бариерния ефект от съоръженията е много по-голям. Сред видовете птици, които са установени в района (по данни от информационната система SmartBirds) са голямата белочела гъска, бялата лопатарка, блестящият ибис, нощната чапла, големият свирец, сребристата и златистата булка и обикновената калугерица. Големият свирец и калугерицата са включени в световния червен списък на изчезващите видове е света. Водоемът привлича също и мигриращите през района речни орли, които се задържат за да ловуват. Във водоема се среща както по време на миграция, така и през гнездовия сезон	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		червеният ангъч, който също е защитен и се среща основно в Лудогорието и Добруджа	
		8. През гнездовия сезон в района на планирания ветроенергиен парк се срещат 74 вида птици (***приложение 2***). От особено уязвими към ветрогенератори са дневните грабливи птици-орел змияр, тръстиков блатар, голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, белоопашат мишелов, малък креслив орел, малък орел, черношипа ветрушка и сокол орко. При тях е много висок рискът от сблъсък, тай като в продължение на гнездовия сезон (от март до август) ловуват в земеделските земи редовно. Видовете чучулиги също са изложени на висок риск от изграждането на ветрогенератори, тъй като съоръженията влошават местообитанията им и намаляват гнездовия им успех.	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.
		9. Най уязвими видове птици, регистрирани в района на планирания ветропарк са египетския лешояд и скалния орел. И двата вида гнездят в 33 "Провадийско-Роякско плато" и са обект на опазване в защитената зона. Различни проучвания сочат, че най-рисковата зона за птиците от гледна точка на изграждане на ветрогенератори са 6 км около гнезда на скален орел и 15 км около гнезда на египетски лешояд. Южната половина на планирания ветропарк попада в рисковата зона за египетския лешояд. От 2022 г., когато в Ломовете остана само една птица от двойката египетски лешояди, двойката при	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Провадийско-Роякско плато, която ще бъде засегната от изграждането на ветропарка, остава най-северно гнездящата двойка у нас, и съответно като гранична на разпространението на вида е най-уязвима. По тази причина за опазването й трябва да се полагат особени грижи, а изграждането на ветрогенератори в района представлява неприемливо висок риск за оцеляването на вида в района. Проучвания на движенията на птици чрез сателитни предаватели в рамките на проект „Помощ за египетския лешояд" LIFE10 NAT/BG/000152, показаха, че птици са наблюдавани нееднократно да посещават района и да се задържат в него през целия гнездови сезон, до края на август. Това означава, че районът е важен за този вид, които е силно застрашен от изчезване в света. Проучвания на миграцията през 2011 г. и 2012 г. доказаха обаче, че районът се посещава както от египетски лешояди, така и от скални орли, което е свързано със следгнездови скитания на птиците. Скалният орел също е сред най-чувствителните към ветрогенератори видове грабливи птици.	
		От изтъкнатите по-горе факти, заключаваме, че ветроенергийния парк „Добротич" е разположен в силно чувствителен за птиците район по протежение на техния прелетен път, на важна екологична връзка между защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000", чиято основна цел	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		е опазване на мигриращите птици Районът представлява място с тесен фронт на миграция както през есента, така и през пролетта. Сам по себе си планираният ветропарк то 79 ветрогенератора, както и площ, така и по височина на ветрогенераторите - 270 м. представлява значителна преграда за прелетните птици и пред-полага висок риск от смъртност на птици, както мигриращи, така и гнездящи. Също така в комбинация с други планирани, одобрени или разрешени проекти съществува риск от формиране на мащабна преграда на прелетния път. Наличието на голям брой застрашени от изчезване видове птици, които при това са силно уязвими към ветроенергийни съоръжения и надземна електропреносна инфраструктура, създава предпоставка за неприемливо висок риск за тези видове при изграждане на съоръжения от този тип. По тези причини районът на общините Ветрино и Вълчи дол, включително землищата в които се предвижда изграждането на ветроенергийният парк, не са подходящи като местоположение за изграждане на ветроенергийни паркове. Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори ясно определя района като високо рискова зона и частично - като зона със среден риск. Считаме, че за ветроенергийния парк трябва да се избере алтернативно местоположение в район с нисък риск за птиците	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Приложение 1 *Орнитофауна в района на селата Доброплодно и Ягнило. Гнездящи и мигриращи видове птици, застрашени на световно и европейско равнище. Доклад на база на съществуващата информация.* *Приложение 2 Списък на видовете птици, установени в района на планирания ветропарк Добротич към октомври 2022 г.*	Приложената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.
86 и 87	г-н Преслав Петров Петров и г-жа Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол **А55/30.03.2023**	Изразяваме категоричното си несъгласие и възразяваме срещу издаване на положително Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по така представеното инвестиционно намерение „Изменение и разширение на инвестиционно предложение (ИП) за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна", като съображенията ни за това са следните: С настоящото изменение се предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 броя ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 броя ветрогенератора от вече одобрените с Решение по оценка на въздействието върху околната сред	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на степента на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие върху населението и човешкото здраве, предмета и целите на опазване на защитените зони (като обръщаме внимание, че обекти и съоръжения, предмет на ИП, не са предвидени в защитени зони), птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		(ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора РИОСВ-Варна, а останалите 22 броя одобрени площадки за съоръжения се предвижда да отпаднат. С отпадането на 22 броя площадки, обаче, от предходното инвестиционно намерение, в момента площадките се увеличават на 46 броя площадки за ветрогенератори, като се увеличава и обхвата на предложението, а именно: на територията на Община Ветрино и на Община Вълчи дол. Ние изразяваме становище, че тези ветрогенератори са изключително вредни за населението, което резидира в обхвата на инвестиционното предложение (ИП). Считаме, че това ИП не следва да бъде одобрявано в този вид. Считаме, че следва да се направи подробна оценка на въздействието върху околната среда и върху населението, което ще резидира в близост до ветрогенераторите. В ИП се твърди от инвеститора, че предложението не е ново и че с него се изменя и разширява вече одобрено решение, но съгласно нашите виждания, чест от предложенията, а и местоположението им, касае нови ветрогенератори и ново местоположение. Направеното изменение предвижда разширение, съгласно което броят на ветрогенераторите ще бъде увеличен на 58 броя, и се увеличават площадките с нови 46 броя на територията на две общини на територията на обл. Варна – Ветрино и Вълчи дол.	Обръщаме внимание, че ИП не предвижда разполагане на съоръжения и обекти в имоти – земеделска земя I-ва категория.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В предходното си решение от 2018 г. РИОСВ се е произнесла в положителен аспект, но в момента имаме увеличение на мощности, брой ветрогенератори, височина на ветрогенераторите и броя на площадките за поставяне на последните. Отново в предходното решение Вие считате, че ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на най-близко разположените зони, но ние считаме, че със сегашното изменение ще бъде увеличено значително отрицателното въздействие върху предмета и целите на опазване на най-близко разположените зони в землището на общ. Вълчи дол и община Ветрино. Отделно и не на последно място поставянето на ветрогенератори минават през трасето на Западночерноморският прелетен поток ВИА ПОНТИКА. В района има редки видове. Притеснително е, че в района има защитени видове, защитени птици и най-важното е, че защитените зони не свършват със стена и птиците преодоляват огромни разстояния само в дневния си преход. На територията на община Ветрино и Вълчи дол от няколко години се наблюдава и египетски лешояд, червен ангъч и др. Като част от Западночерноморския прелетен поток Виа Понтика, е установено, че в района на ИП се наблюдава значителен поток от мигриращи птици, включително световно застрашени	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		видове птици като къдроглав пеликан, малък корморан, червена каня, степен блатар, царски орел, голям орел, ловен сокол и египетски лешояд. Още в предходното си решение от 2018 г., Вие изразявате становище, че не очаквате кумулативен ефект върху защитените зони, който да окаже отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, предвид факта, че в землището на с. Добротич, общ. Вълчи дол, няма други заявени или реализирани ИП за изграждане на ветрогенератори. Със сегашното ИП обаче, с което се завишават значително броя на ветрогенераторите и тяхната площ, има реална опасност от значително отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, в района на Община Вълчи дол и Община Ветрино. Не на последно място, ако се реализира това ИН, в и върху първокачествени земеделски земи от I до IV категория, ще се излеят хиляди кубици железобетон, като по този начин безвъзвратно ще бъдат унищожени плодородните почви, които и без това са малко в национален и световен мащаб. Ще бъдат засегнати около 74 000 декара обработваема земя. С оглед на гореизложеното, Ви молим да не допускате одобрение на така представеното инвестиционно намерение:	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		„Изменение и разширение на инвестиционно предложение (ИП) за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна" и да не издавате положително решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).	
88	г-н Ясен Апостолов **А54/30.03.2023**	Аз Ясен Апостолов!!...Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата "Добротич уинд" на територията на община Ветрино. Излишно е да има вреди върху плодородни площи, пасивен ултра звук, който влияе и на хора и на флора и фауна и допълнително да се индустриализира жилищно Еко селище с една от най-чистите природи в най-чистата община. Виждали сме в други населени места ефекта след слагане на каквато и да е индустриализация било и то опит да се маскира като „Eco" „Green" и т.н. Това, което сами сме виждали, е подтискащо и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и виждаме перки на хоризонта! В тази община се развива туризъм с национално значение и е нелепо да се прекарва интерес на единица корумпирани, за да получат	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Процесът на реализация на инвестиционното предложение ще бъде съобразен с всички приложими законови процедури и нормативни изисквания. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху земеделската продукция и развитието на туризма в района. Въз основа на анализите и оценките ще се

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		земя, на която се отглежда био продукции и висок клас туризъм. Община Ветрино е с първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Защо не опитат да сложат перки в някой морски курорт. При всеки опит да се сложи, каквато и да е индустриализация в общината (Ветрино) и околието, ще бъде последвано от правни законови мерки, за да се търси отговорност на виновниците. Видно НЕ искаме да има Перки и други инсталации вредни за околието в този район и точка!	установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
89	г-жа Йоана Цветанова Якимова, с. Неофит Рилски **А52/30.03.2023**	Най-остро се противопоставям на изграждането на вятърен парк в община Ветрино, и където и да е другаде в Добруджа. Тези огромни метални чудовища имат огромни перки на върха и с тях много често стават аварии, които почти винаги завършват с пожар на витлата. Това се случва опасно често навсякъде, където има вятърни турбини – по-често, от колкото е изгодно да се признава от инвеститорите и операторите на вятърни паркове. Такива пожари е невъзможно да се гасят заради огромната височина. Няма пожарна техника на света, която да може да се справи с такова огнище! В интернет е пълно със засегнати от пожари на вятърни турбини във всяко кътче на света, където ги има. От центробежните сили хвърчат	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие при инциденти/произшествия и аварийни ситуации/катастрофи – за етапите на строителство и експлоатация на ИП ще бъде изготвен и стриктно прилаган Авариен план за действия при бедствия, аварии и катастрофи (въз основа на оценка на риска от такива събития). Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		горящи отломки на всички страни и падат в полето наоколо, които предизвикват вторични пожари. При нас са предимно земеделски земи. Представете си в жегите през август да се разхвърчат горящи парчета и да падат от небето в житата – какъв пожар може да тръгне...В Добричко вече два пъти се палят ветрогенератори, които само се наблюдават безпомощно. Не искам това в нашата община!	отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
90	Предложение от ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ „ЖИВА ЗЕМЯ" Представляван от Стоянка Стоянова Димитрова – председател **31.03.2024 г., по ел. поща**	**Резюме:** Уважаеми дами и господа, С настоящото предложение повдигаме важни въпроси, които пряко засягат живота, здравето и бъдещето на българските граждани, живеещи в селата от североизточна България, като най-отговорно заявяваме, че над 50 000 /петдесет хиляди/ човешки животи са в непосредствена опасност. В областите Варна, Шумен, Добрич и Силистра се предвижда изграждане на над десет електроцентрали с промишлени ветрогенератори – едни от най-високите и мощни модели, предназначени за инсталация на сушата. Инвестиционните предложения предвиждат турбините да бъдат изградени в непосредствена близост до домовете на хората и в плодородни обработваеми земеделски земи. Вече има земи с променено предназначение. Никъде по света няма подобен планиран геноцид. В настоящото изложение цитираме и представяме като приложения изследвания на утвърдени международни	Обръщението е към институциите, притежаващи правомощия за предприемане на законодателни промени и не е в компетенциите на експертите по Докладите за ОВОС и ОСВ. Твърдението, че турбините са предвидени в непосредствена близост до домовете на хората е невярно – подробна информация за отстоянията от елементите на ВЕП до най-близките жилищни зони, в т.ч. сгради, е представена, като ще бъде анализирана и оценена в Доклада за ОВОС. В Доклада за ОВОС ще се ползват резултати от официални научни изследвания.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		университетски учени, с доказателства за вредно въздействие на вятърните електроцентрали върху човешкото здраве, живот, почви, флора и фауна. Необходимо е да се предприемат спешни законодателни промени, които ще бъдат от полза и за директорите на регионалните служби по околна среда и водите, както и на регионалните здравни инспекции. Това, което се случва в североизточна България в никакъв случай не е идеята на Зелената сделка, не е от полза за родината ни, а е единствено в интерес на определен кръг лица, които преследват своите бизнес интереси. Молим всички отговорни институции, от които зависи прекратяване на действието на тези пагубни за българските граждани проекти, молим уважаемите народни представители, обединете се и ни помогнете, СПАСЕТЕ НАС – БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ, СПАСЕТЕ ПРИРОДАТА И ЖИТНИЦАТА НА СКЪПАТА НИ РОДИНА – БЪЛГАРИЯ, като спешно извършите законодателните промени, които предлагаме!	
		Обръщаме се към Вас, в качеството ни на пряко засегнати от посоченото по-горе Инвестиционното предложение („ИП") на „Добротич Уинд" АД. Процедурата за ОВОС на ИП предстои да продължи с изготвяне на Доклад за ОВОС, обществено обсъждане и произнасяне на директора на РИОСВ-Варна. В хода на тази процедура ще бъдат обсъждани фактите по случая, в светлината на приложимото право и най-вече на чл.141, ал.1	Обръщението е към институциите, притежаващи правомощия за предприемане на законодателни промени и не е в компетенциите на експертите по Докладите за ОВОС и ОСВ. Не става ясно какво се има предвид от вносителя на предложението с твърдението,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		от Наредба № 14/ 15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия. Освен това, в хода на проучването ни относно въздействието на една вятърна електроцентрала върху здравето, живота, благоприятната среда за живот, икономиката и поминъка на засегнатите населени места установихме, че освен проекта на „Добротич Уинд" АД са налице още над 10 /десет/ сходни инвестиционни намерения, с проекти за вятърни електроцентрали с промишлени турбини, които са на различен етап на развитие, но всички предвиждат инсталация на турбини със сходни технически характеристики, а именно: Обща височина – до 270 метра Единична инсталирана мощност – до 8 MW, а някои дори до 10 MW Диаметър на ротора – до 175 м. Засегнатите населени места от тези инвестиционни предложения са освен област Варна, също и десетки общини, находящи се в областите Шумен, Добрич и Силистра . Това означава, че рисковете за човешкото здраве, на които ще наблегн ем в настоящото изложение се отнасят за десетки хиляди човешки животи. Ето защо, налице е спешна	че са „пряко засегнати" от ИП. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно нормативните изисквания, в процедурата по ОВОС могат да участват всички страни, в т.ч. представители на обществеността, заявили интерес, като в рамките на Доклада за ОВОС е предвидено да се вземат предвид и съобразят всички постъпили становища и възражения, в т.ч. предложението на ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ „ЖИВА ЗЕМЯ".

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		необходимост да се предприемат законодателни промени, които предлагаме в т. V по- долу. Тезата ни е, че въпросът с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите по гореспоменатата Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия („Наредба № 14") се нуждае спешно от нормативно преуреждане. Освен това тезата ни е, че правните отношения, свързани с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите следва да бъдат уредени в закона, защото засягат много по-широк кръг отношения и по пряк начин са свързани със засягане на околната среда и човешкото здраве. Т.е. това не са само отношения на управление. Предвид изложеното, считаме, че правоотношенията, свързани с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите/ветропарковете е от компетентността на повече ведомства, освен министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на енергетиката. Затова отправяме към Вас настоящото предложение. Бързото и смислено законодателно уреждане на въпросите, поставени по-долу, ще е от полза както на гражданите, така и на дейността на органите на изпълнителната власт, и в конкретния случай -	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		случая с това ИП на директора на РИОСВ-Варна и на РЗИ-Варна.	
		Въведение Предоставената информация е подредена по следния начин, за повече прегледност и яснота: I. Кратко резюме относно волята на законодателството на Република България и решенията на Европейската комисия и Европейския парламент относно изисквания към местата, в които могат да бъдат изграждани вятърни електроцентрали (ВяЕЦ)……стр. 5 II. Информация относно вредното въздействие на ВяЕЦ, когато са изградени в непосредствена близост до населени места..... стр. 7 III. Фактическа обстановка, запознаваща отговорните институции с инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД..... стр. 13 IV. Подлагане под съмнение на планираната електропроизводителност на вятърен парк „Добротич Уинд" на база данни и обстоятелства в инвестиционното намерение и от сайта на дружеството – инвеститор.... стр. 16 V. Предложения за законодателно разрешаване на проблема с констатираните заплахи за здравето, живота и бита на хиляди граждани на Република България....стр. 19	-

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		I. Кратко резюме относно волята на законодателството на Република България и решенията на Европейската комисия и Европейския парламент относно изисквания към местата, в които могат да бъдат изграждани вятърни електроцентрали (паркове) За да бъде постигната целта - до 2050 г. ЕС да е с нулеви нетни въглеродни емисии, Европейската комисия и Европейския парламент приеха ключови документи, които станаха задължителни за изпълнение от страните-членки, включително и за нашата страна. В следствие на тези решения и документи, с обнародването в ДВ бр. 86 от 13.10.2023 г. бяха променени Законът за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), както и редица други закони. Съгласно чл. 5, ал.2 от ЗЕВИ: (2) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на земеделието и храните разработват План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия. В същия член 5, ал.4 е описано: (4) При определянето на зоните в плана по ал. 2 се разглеждат с приоритет изкуствени и застроени площи, като покриви на	Посочените разпоредби от ЗЕВИ за разработването на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия не означава автоматична забрана за реализиране на ВЕП в територии извън приоритетните зони, като липсата на такъв план също не води до нормативна недопустимост на настоящото ИП, нито до забрана за промяна предназначението на земеделски земи за реализиране на ВЕП. Конкретно по твърденията за „мощно отрицателно въздействие върху цялата флора и фауна", в т.ч. върху почвите, подробни анализи и мотивирани оценки на въздействието на конкретното ИП ще бъдат направени в Доклада за ОВОС. Елементите на конкретното ИП не са в непосредствена близост до регулационните граници на населените места, съответно до жилищни сгради. В Доклада за ОВОС ще се направи подробна оценка на възможното въздействие върху населението.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		сгради, площи със съществуваща транспортна инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени зони, индустриални паркове, кариери, изкуствени водни басейни и резервоари, урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), нарушени терени, включително насипища, хвостохранилища, депа за отпадъци, както и земи с влошено качество, които не може да се използват в селското стопанство. Обръщаме внимание, че зоните, в които ще се насърчава изграждане на вятърни паркове не могат да са земи, които се използват в селското стопанство. Всъщност, частта от тази формулировка е в пълно съответствие с волята и на законодателните актове на Европейската комисия и Европейския парламент. Така например в чл. 15в, т.1, б. а) б. i) от Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета, също е разписано, че при определяне на зони за ускорено внедряване на енергия от ВЕИ се отдава приоритет на терени и земи с влошено качество, които не могат да се използват в селското стопанство.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Причината, за да не се насърчава изграждане на ВяЕЦ (Вятърна електроцентрала) в земи, които се използват в селското стопанство се крие в това, че вятърните паркове имат мощно отрицателно въздействие върху цялата флора и фауна, което бих ме могли да изредим накратко по следния начин: • Научно доказано е, че вятърните електроцентрали значително намаляват почвената влага в рамките на вятърните паркове и най-вече по посока на преобладаващия вятър. Установеното годишно намаление на влажността на почвата във вятърните паркове достига 4,4%; • последното води до негативно отражение върху развитието на растенията, в следствие на което спадат добивите; • освен това, дивите животни напускат териториите на вятърните паркове, т.е. местообитанията си, след въвеждането на ВяЕЦ в експлоатация; • птиците също променят местообитанията си; • голяма част от микроорганизмите в почвата загиват в следствие на вибрациите, магнитни полета, влошен микроклимат, повишена температура и занижена влага; • почвите деградират; • съвкупността от всичко изброено води до цялостно и трайно нарушаване на екологичното равновесие. Когато вятърните електроцентрали са изградени в близост до населени места, тяхното въздействие се отразява и върху	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		живота и човешкото здраве, а при децата, включително пречи на концентрацията на внимание и цялостното им развитие. Ето защо, Европейската комисия изрично е посочила къде приоритетно следва да бъде насърчавано изграждането на обекти за производство на електроенергия от вятърна енергия, чрез Директива (ЕС) 2023/2413. Съответно всеки нормално разсъждаващ човек, разбира, че изграждане на вятърни паркове в непосредствена близост до населени места и в обработваеми земеделски земи не следва да се допуска.	
		II. Информация относно вредното въздействие на Вятърните електроцентрали (паркове), когато са изградени в непосредствена близост до населени места На първо място искаме да обърнем внимание, че е налице сериозно подценяване на въздействието на вятърните паркове върху населението, когато турбините са изградени в близост до населените места. По тази тема не се говори достатъчно, нито се споменава нещо по националните медии. Поради тази причина изброяваме накратко вредното въздействие върху човешкото здраве, което причиняват промишлените вятърни турбини, когато са изградени в близост до населените места: • Инфразвук и нискочестотни звуци; • Стробоскопичен ефект и трептене на сенки; • Пейзаж (визуално замърсяване); • Шумово замърсяване;	В Доклада за ОВОС ще бъдат оценени въздействията върху компонентите и по отношение на факторите на околната среда, в съответствие с нормативните изисквания. Оценката на въздействието върху цените на недвижимите имоти не е в обхвата и предмета на ОВОС. По отношение на въздействието на шума ще бъде направено моделиране на разпространението на шума със специализиран софтуерен продукт, от което се вижда, че до най-близките жилищни сгради. По отношение на приложената скица с нанесено местоположение на 6 ВГ в землището на с. Михалич – анализите и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		• Въздействие върху поминъка и икономиката на общностите, в землищата на които се изграждат вятърни паркове; • Въздействия върху цени на недвижимите имоти; Тъй като вятърни електроцентрали (паркове) се изграждат вече десетки години по целия свят, то е и налице дългогодишна история по отношение на вредното въздействие, което имат те върху човешкото здраве и благополучие. Налице са серия от изследвания и научни доклади на университетски учени от целия свят, в които най-детайлно са описани методики на проведените изследвания, както и съответните изводи и констатации. Най-вредното въздействие, което причиняват вятърните паркове е шумът, както и влиянието от излъчваните нискочестотни звуци и инфразвук, затова изброяваме какво причинява той на хората, когато турбините са изградени в близост до домовете им: • Загуба на сън; • Главоболие; • Шум в ушите; • Раздразнение; • Световъртеж; • Гадене; • Проблеми с концентрацията.	оценките са извършени именно въз основа на актуалната информация и данни за земеползването в района на ИП. При изготвяне на Доклада за ОВОС ще се ползват и данни за действащия ВЕП „Суворово" и въздействието му.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В потвърждение на горното, прилагаме под Приложение 1 – Доклад на Jerry L. Purch и Richard R. James, ревизиран от професори от Мичиганския университет, САЩ през 2016 г. - Шум от вятърни турбини и човешко здраве – 40 годишна история на доказателства, че турбините крият рискове: Прилагаме изследването в оригинал на английски език, а вторият файл съдържа източника и превод на български език за улеснение. Уважаеми дами и господа, Самото заглавие на изследването показва, че за 40 години, вече е натрупана достатъчно дълга история за вредоносното въздействие на вятърните турбини върху човешкото здраве, благополучие и живот. Авторите на приложеното изследване разглеждат 12 /дванадесет/ твърдения, които поддръжниците на вятърните електроцентрали прокламират, като тези 12 твърдения целят да омаловажат или директно да отрекат наличието на вредно въздействие на турбините, когато са инсталирани в близост до населените места. Запознавайки се с изследването, става ясно, че вредното въздействие на вятърните електроцентрали върху здравето на хората е установено, отново с научни доклади от утвърдени и признати учени. Освен това, в табличен вид са представени/описани симптоми (оплаквания) на хора, живеещи в близост до вятърни паркове, анализирани на база различни проучвания и	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		изследвания с посочени източници на цитираната информация. Обръщаме особено внимание на факта, че всички изследвания са с изходна информация от въздействието на ветрогенератори, които са с много по-ниска височина, както и с много по-малка мощност от тези, които се предвиждат в инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД. Вредното въздействие, особено на инфразвука се разпростира и усеща на километри от източника - ветрогенератор. Освен това, колкото по-високи и мощни са вятърните генератори, въздействието им е толкова по-силно. За да се придобие по-ясна представа относно въздействието на турбините върху населението, нека да използваме факти само за едното засегнато село по цитираното инвестиционно намерение. Единият имот, в който се предвижда да бъде инсталиран ветрогенератор е на разстояние по-малко от 500 метра от домовете на хората. Моля разгледайте приложената комбинирана скица, в която са нанесени всичките 6 /шест/ броя ветрогенератори, които се предвижда да бъдат инсталирани в землището на село Михалич, община Вълчи дол, Област Варна (Приложение №2) От скицата лесно може да се предвиди, че вредите върху здравето на населението ще бъдат в комбинация от въздействието на всички 6 /шест/ турбини, тъй като имотите, в които се предвижда да бъдат инсталирани са твърде близо до населеното място. Освен това, обръщаме внимание, че селата в Община Вълчи дол са на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		много къси разстояния едно от друго, това е специфика, с която инвеститорът следваше да се е съобразил. Така например до село Михалич се намира село Добротич с предвидени за инсталация в землището му 12 /дванадесет/ броя ветрогенератори, а само на два километра от другата страна на село Михалич се намира село Искър, с предвидени за инсталация общо 6 /шест/ броя ветрогенератори. По този начин, обръщаме внимание, благодарение на много късите разстояния между населените места се получава така, че живущите в тези села ще бъдат под вредното въздействие на десетки ветрогенератори излъчващи шум, нискочестотни звуци, звуци от амплитудна модулация и инфразвук с различна сила в комбинация помежду си, в продължение на 24 часа / 7 дни в седмицата. Както споменахме, в научните доклади е констатирано, че инфразвукът се разпространява на разстояния от десетки километри. Това означава, че всичките 58 броя ветрогенератори ще вредят не само на хората, които живеят в пряко засегнатите села, а и на хората в цялата община Вълчи дол. Обръщаме внимание, че Вятърен парк „Суворово" е разположен по начин, който вреди повече на населението на гр. Вълчи дол, отколкото на населението на гр. Суворово заради географското си положение. Ако бъде допуснато изграждане на вятърния парк на „Добротич Уинд" АД, това гарантира, че в Община Вълчи дол качеството на живот ще бъде тотално	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		влошено. Вече, предполагаме, можете да си представите какъв денонощен тормоз се планира да бъде извършван върху местното население и то само с илюстрация на една малка част от територията, която засяга този проект. Инфразвукът обикновено е недоловим за човешкото ухо, по-чувствителни хора обаче го чуват. Също така, въпреки способността си да се разпространява на километри, инфразвукът не губи от силата си, а в зависимост от конструкцията на постройките може дори да усили своето въздействие. Описателно, човек може да чува тупкане и друг тип звуци в дома си, които създават усещане за тревожност и безпокойство, загуба на нормален сън, чести събуждания, сърцебиене. Световната здравна организация е потвърдила, че липсата на добър сън води до влошаване на здравословното състояние на човека. Освен това, не можем да подминем факта, че САЩ включително имат разработено оръжие работещо с инфразвук, което се използва за разпръскване на маса хора, демонстранти и други. (информация в Wikipedia, тема „Звуково оръжие") Някои от ефектите на това звуково оръжие не случайно съвпадат със симптомите, които пораждат вятърните турбини върху населението. Какво означава това? Подложени на денонощното вредно въздействие от ветрогенераторите, ние ще бъдем принудени да напуснем домовете си, за да съхраним здравето и живота си. Дали	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		уважаемите инвеститори биха живели в индустриален парк, в подобна вредна среда, дали биха отглеждали децата си там? Как тогава едни нормални човешки същества, знаейки какво причиняват промишлените вятърни турбини на населението, си поставят тази амбициозна цел – да унищожат здравето и живота на десетки хиляди невинни също човешки същества? Описаните по-горе симптоми (оплаквания) са докуменирани в множество доклади и изследвания, като почти всички изследвания са свързани с инфразвука от турбините и неговото негативно въздействие върху човешкото здраве. Някои, бихме казали най-ценните обхващат изследвания на хора, до домовете на които има изградени вятърни турбини, като е извършено сравнение на качеството им на живот преди и след изграждането, и пускане в експлоатация на вятърния парк. Подобни ефективни измервания и тестове са извършвани във Великобритания, Тайван, Япония, Австралия, САЩ, Холандия, Финландия, Полша и др. Няма как да приложим всички доклади, на които попаднахме и прегледахме през последния месец. Поради тази причина сме притеснени от всичко, което се случва в нашата родина България и поради тази причина се обръщаме към всички вас. Вярваме, че само с общи усилия можем да спрем този планиран, целенасочено изпълняван против обществото ни интерес, който цели лична облага за няколко фирми и свързаните с тях лица.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В допълнение към темата, касаеща вредното въздействие на вятърните електроцентрали (паркове) върху човешкия живот и здраве, важно е да се обърне внимание на факта, че хората, засегнати от вятърни паркове са с едни и същи симптоми и оплаквания, но живеят в различни точки на света, те са от различни култури, с различен начин на живот и бит, и единственото, което е общото между тях е факта, че животът и здравето им са се влошили след като са били изградени вятърни турбини в близост до домовете им. В приложеното изследване в табличен вид е обобщена изключително полезна информация, която следва да бъде доведена до знанието на всички отговорни институции, така че това, което е описано като последствия причинени на тези пострадали невинни хора – обект на изследвания, да не се допуска да бъде причинено и на нас – българските граждани. Цитираме част от заключението на приложеното изследване: „Вятърните турбини в индустриален мащаб не трябва да се намират в близост до домовете на хората, образователни и съоръжения за отдих, и работни места. Ние вярваме, че по-голямата част от наличните доказателства оправдава про-здравна гледна точка. Неприемливо е да се считат хора, живеещи в близост до вятърни турбини като съпътстваща щета, докато този дебат продължава." Уважаеми дами и господа,	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Вече е 2024 г. и информация по темата е достъпна за всички, недопустимо е институции като РИОСВ и РЗИ да неглижират този жизненоважен въпрос – Вредно въздействие върху човешкото здраве причинено от вятърни турбини и да бъдат издавани положителни становища по доклади за ОВОС (визираме доклада на Вятърен парк „Габрица" на търговско дружество „Енергая" ЕООД, ЕИК 200464255, с положителен доклад влязъл в сила на 19.10.2023 г. по информация от сайта на парка) Също така, недопустимо е инвеститори с претенции, че имат голям опит в индустрията за производство на електроенергия от вятър, да допускат едни от най-мощните и високи турбини да се изграждат в непосредствена близост до населените места и при спазване на минимални отстояния спрямо домовете на хората. Това е брутално погазване на всякаква човечност и хуманност, както и демонстрация на тотална липса на намерение за добросъседство. Тези турбини с обща височина 270 м и единична инсталирана мощност до 8 MW се предлагат на пазара едва от няколко години, не са налични достатъчно материали за вредно въздействие, нито са правени изследвания. На сайтовете на производителите липсва информация също. В ръководството на европейската комисия относно насърчаване на производството на електроенергия от вятър е изрично посочено, че по-големите вятърни турбини причиняват по-голямо вредно въздействие. Освен това, с	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		увеличение на големината на турбините, една голяма част от постиженията по отношение на смекчаване на вредните им въздействия губят своята ефективност. Ние, живеещите в засегнатите населени места неволно ще бъдем превърнати в съседи на вятърния парк и категорично заявяваме, че не желаем да се превръщаме в съпътстваща щета. Всъщност, ако погледнете само една от фигурите в инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД, ще установите, че ние реално ще бъдем превърнати в жители на територията на вятърната електроцентрала, моля вижте изображение на планирания вятърен парк, извадка от стр. 17 на Заданието за ДОВОС на инвеститора:	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		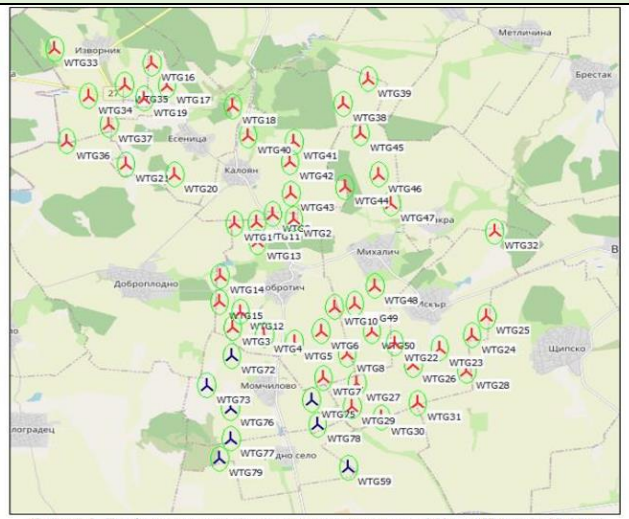

Фигура 3. *Графика за спазване на изискванията на* чл. 141а на *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия за разстояния между ветрогенераторите*

В подкрепа на казаното, настояваме за спешни законодателни промени, които да гарантират правото ни на живот в благоприятна и здравословна среда. На база на опитът на други много по-развити държави предлагаме минималното отстояние на ветрогенератори от урбанизираните населени места да бъде уредено с Правилото 10х (десет пъти общата височина на ветрогенератора), като в подкрепа на казаното прилагаме текст на подписка, която към настоящия момент наброява 1006 броя подписи (Приложение № 3). Подписката продължава.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В допълнение на информацията свързана с вредното въздействие на вятърните паркове, прилагаме още едно, актуализирано през 2020 г., изследване на световно признатия учен Колин Хансен, чиято експертиза, също не подлежи на съмнение. Приложение № 4 - Обновеното изследване на Колин Хансен и Кристи Хансен, с наименование „Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини", в което ще намерите допълнителна информация относно вредното въздействие на вятърните паркове върху хората, животните и птиците. В самото изследване е изписано, че много лесно може да бъде доказано, че дивите животни напускат местообитанията си, веднага след като вятърните паркове бъдат пуснати в експлоатация. Природата е развила изключителен инстинкт за самосъхранение у всяко живо същество. Самият факт, че тези обитатели, които имат шанс да си сменят местообитанието го правят, означава, че местата, в които са изградени вятърни паркове стават непоносими за техния живот. Животните са много по- чувствителни от нас хората. Така например, г-н Колин Хансен по отношение на животните, живеещи в близост до вятърни паркове казва следното: „Предприети са и проучвания за ефекта на вятърните турбини върху добитъка (вижте например [188,189]) и върху дивата	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		природа (вижте например [190]). Тези изследвания показват, че шумът от вятърната турбина може да повлияе на комуникацията между животните [189], което може да повлияе на размножаването и/или допринесе за повишен кортизол, което показва реакция на стрес [188,190], която може да направи животните по-податливи на инфекции и болести. Въпреки че е относително лесно може да се покаже, че дивите животни са склонни да напускат районите на вятърните паркове, това не е ясно дали това се дължи на излъчването на шум или други ефекти, като наличие на турбина или трептене на сянка." Всъщност, по каква причина дивите животни са склонни да напускат вятърните паркове е въпрос, върху който учените ще продължат да работят и търсят отговори. По-важен обаче тук е факта, че дивите животни напускат районите на вятърните паркове, с което екосистемата бива безвъзвратно нарушена. Животните отглеждани в дворовете и фермите обаче няма как да напуснат районите на вятърните паркове, когато парковете са изградени в непосредствена близост до урбанизирани територии. Съдбата им е ясна, животните ще търпят вредното въздействие денонощно, докато това неминуемо ще се отрази върху тяхното здраве, а от там и върху техните животи. От тук лесно може да се стигне до извода, че вятърните паркове ще навредят и на поминъка, живота и икономиката на цялото	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		местно население в съответните общини с вятърни паркове. Във Франция има доказателства за измрели стотици животни, след като е бил пуснат в експлоатация вятърния парк в близост до фермата. В САЩ също има доказани подобни случаи, с изоставени на разруха ферми и жилища.	
		III. Фактическа обстановка, запознаваща отговорните институции с инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД Добротич Уинд" АД възнамерява да изгради Вятърна електроцентрала (парк) с общо 58 броя вятърни генератори на територията на двете общини Вълчи дол и Ветрино област Варна. Всички промишлени ветрогенератори за инсталация се предвижда да бъдат изградени в обработваеми земеделски земи, които са трета и четвърта категория. Съгласно информацията от Заданието за изготвяне на доклад по ОВОС отстоянието на турбините, които се предвижда да бъдат изградени спрямо населените места е приблизително 550 м. В същото време, инвеститорът предвижда да инсталира едни от най-големите предвидени за сушата турбини с обща височина до 270 м., единична мощност до 8 MW, диаметър на ротора 175 м. Засегнати са землищата на 6 /шест/ села в община Вълчи дол и 2 /две/ села в община Ветрино. Изчисленият роторен сервитут обхваща около 80% от цялата площ на Община Вълчи дол.	По отношение на твърденията за компетенциите по ЗУТ за допускане изработването на ПУП-ПЗ, разрешението за изработване на ПУП-ПЗ за имотите е на Областния управител на област Варна. Въздействието на ИП ще бъде оценено подробно в Докладите за ОВОС и ОСВ. В рамките на процедурата по ОВОС е гарантирано участието на всички заявили интерес страни, вкл. обществеността. Получените становища и възражения ще бъдат съобразени и отразени при изготвянето на докладите.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		В Община Вълчи дол, след неколкократни протести от страна на населението, включително и с излизане на земеделци с тежка земеделска техника, при изключителни мерки за сигурност, Общинският съвет на 19.01.2023 г. с 9 /девет/ гласа „за" и 4 /четири/ гласували „против" дава разрешение на инвеститора да изработи План за изменение на ПУП-ПЗ. От протокола на заседанието на Общинския съвет става ясно: Деспа Точева- общински съветник- 13 общински съветника получихме покана за постоянни комисии за вчера от 16,00 часа, 9 общински съветника са повикани в 14,00 часа и е разговаряно с тях. Ние не бяхме поканени и с нас не е разговаряно- питам колко общински съвета имаме-един или два? В допълнение, засегнатите поземлени имоти в землището на съседната Община Ветрино са с предназначение за промишени цели и за тях не е необходимо извършване на процедура по смяна на предназначение и искане на разрешение от Общински съвет - Ветрино. В следствие на горните изложени факти, както и предвид това, че проектът засяга две общини, всички разрешения по ЗУТ, свързани с този проект от тук напред във времето преминават в компетенцията на Управителя на териториална единица – област Варна, а местната власт в лицето на Общинския съвет, кмета и главния архитект остават извън правомощията си да дават или да отказват разрешения по този проект. Молим, също така да се вземе предвид, че на сайта на Европейския парламент е зададен въпрос, предвид установената вреда от инфразвук, дали Европейската комисия	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		няма да урегулира отстоянията на ветрогенераторите от населените места на ниво Европейски съюз? Европейската комисия отговаря, че въпросът следва да бъде решен от националното или местно законодателство на всяка страна-членка. Всъщност, този отговор не е никак странен, като се има в предвид, следното: 1/. ЕК не предвижда задължаване на страните-членки да изграждат ВяЕЦ в земи, които се използват за селско стопанство; 2/. Европейският парламент на своята страница изрично е изписал, че всякакви ВЕИ електроцентрали следва да се изграждат, като се взема под внимание гласа на хората. Линк https://www.europarl.europa.eu/topics/bg/article/20221128STO58001/energhiia-ot- vzobnoviaemi-iztochnitsi-kak-es-stimulira-sektora Освен това, Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година също	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		изрично указва изискване за участие на обществеността в процеса на вземане на решения, цитирам параграф (30): „(30) За да се повиши общественото приемане на проектите за енергия от възобновяеми източници, държавите членки следва да предприемат подходящи мерки за насърчаване на участието на местните общности в проекти за енергия от възобновяеми източници. Разпоредбите на Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (16), подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по-специално разпоредбите, свързани с участието на обществеността и достъпа до правосъдие, продължават да се прилагат." Не случайно, Общинските съвети са наречени местен парламент. Волята и на европейските институции е хората, от засегнатите територии да имат думата дали може да бъде изградена ВЕИ централа или не. В законоустановения срок за подаване на мнения и възражения по повод Заданието на ДОВОС за изграждане на вятърен парк от „Добротич Уинд" АД са подадени стотици жалби, с които хората ясно и категорично заявяват, че не желаят изграждане на вятърен парк в Общините Вълчи дол и Ветрино. В РИОСВ-Варна, както и в много други институции е изпратена подписка с над 1200	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		подписа под текст с несъгласие за изграждане и с аргументи против изграждане на вятърен парк. Ако е нужно, имаме готовност да изпратим и тази подписка. В качеството си на граждани на Република България сме граждани на държава-членка на Европейския съюз. Редно е да се чува волята на гражданите от засегнатите населени места, ако сме правова държава. АКО СМЕ ПРАВОВА ДЪРЖАВА. Въпреки всичко, РИОСВ - Варна допуска проекта, като в момента, както уточнихме в началото на изложението е в процес по изготвяне на Доклад по оценка на въздействието върху околната среда. Уважаеми дами и господа, Наредба 14, и по точно чл. 141 от нея указващ отстоянията на ветрогенераторите от населеното място не е изменяна от 2006 г. В същото време ветрогенераторите са удвоили височините си, а мощността вече е до 4 дори 5 пъти по-висока, спрямо тези от 2006 г. Нормално е, след като се синхронизира законодателството, касаещо енергия от ВЕИ с европейските директиви, законодателят да се погрижи и за своите граждани, които са засегнати от подобни проекти за вятърни електроцентрали. След като, това не се случва, нормално е местната власт да определи правила, които да гарантират здравето и благоприятната среда за живот и поминък на своето	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		население. Поради тази причина, Общинският съвет на Вълчи дол, през м. Януари 2024 г. гласува въвеждане на минимално отстояние между ветрогенератор и урбанизираните територии да се определя по Правилото 10х (десет по общата височина на ветрогенератора). Оказва се, обаче, че според Областния управител, Общинският съвет превишава правата си и съответно няма право да определя правила за отстояния на ветрогенератори от населеното място. Вследствие на Решението на Общинския съвет за приемане на Правилото 10х, Областния управител го върна за прегласуване, копие от Заповедта е изпратена на Окръжна прокуратура – Варна, а инвеститорът „Добротич Уинд" АД подаде жалба в съда. След като, Европейският парламент държи да се чува гласа на хората, а Европейската комисия оставя въпроса с отстоянията да бъде решен от местното или националното законодателство, то е важно законодателят да направи необходимото и спешно да защити живота и здравето на българските граждани. Обръщаме внимание, че всички проекти за изграждане на вятърни електроцентрали в Североизточна България са на дружества, чиито мажоритарни или еднолични собственици са инвестиционни фондове (американски, немски, датски), регистрирани извън България. Български инвеститори почти няма, освен един, нито има гласувана актуална енергийна стратегия на страната, която да е ясна и прозрачна за	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		българския народ. Това е недопустимо. Така например, настоящото правителство в оставка (кабинетът с министър-председател г-н Николай Денков) на 23.12.2023 г. публикува за обществено обсъждане Интегриран план в областа на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г. В плана липсваха ключови данни, които касаят точно какви мощности от ВЕИ се предвижда да бъдат инсталирани. На 21.02.2024 г. актуализираният план е качен на сайта на европейската комисия. Данните са попълнени, но малцина са наясно, какво стои зад тези числа. Считаме, че това също е недопустимо.	
		IV. Подлагане под съмнение на планираната енергопроизводителност на вятърен парк „Добротич Уинд" на база данни и обстоятелства в инвестиционното намерение и от сайта на дружеството – инвеститор. Предложение за извършване на проверка и на останалите планирани за изграждане вятърни паркове В продължение на горното, на 22.01.2024 г. беше последния ден, в който всеки желаещ български гражданин, организация или институция имаше право да подаде мнение или становище във връзка с Интегриран план в областта на енергетиката и климата на република България - актуализация 2024 г. Прилагаме, под Приложение № 5 – Предложение – становище), което лично изпратих и в което засягам следните важни точки:	По отношение на твърденията за скоростта на вятъра и капацитетът на работа на ВЕП, ИП се изготвя на базата на проучване на ветровия ресурс в района на община Ветрино и община Вълчи дол – резултатите от проучването са описани в Доклад, който ще бъде представен като приложение към Доклада за ОВОС. В тази връзка твърденията по отношение на данните за вятъра в Предложението са неверни. Не са верни и твърденията за неспазване на изискванията на Наредба № 14, като начинът

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		1/. На база на данни от приложена преведена от немски език статия относно Физиката на вятъра, е показано как проектът на „Добротич Уинд" АД ще работи в най- добрия случай на едва 10%, но не повече от 20% от инсталирания си капацитет. Едната причина за това е фактът, че изискуемата скорост на вятъра, която е необходима за достигане на номинална мощност на турбината, описана в инвестиционното намерение като характеристики, е два пъти по-висока от средната скорост, описана като установена за нашите землища в намерението. Всеки специалист може да провери това. (Приложение № 6 – Физика на вятъра). Обръщаме внимание, че авторът на тази статия също е утвърдено име в научните среди, професор от Лайбцигския университет с над 200 научни публикации. Съгласно физиката на вятърната енергия, когато скоростта на вятъра се удвои, производителността на турбината се увеличава на трета степен. Същият закон важи и в обратна степен, или ако скоростта на вятъра спадне наполовина, то производителността спада на трета степен. За да стане по-ясно, нека да разгледаме кратък пример с данни от заданието за ДОВОС на „Добротич Уинд" АД: Турбината изисква скорост на вятъра 15 m/s за да достигне своята максимална мощност от 8 MW. При условие, че скоростта на вятъра е установена около 7.5 m/s, това означава, че скоростта е по-ниска два пъти, т.е. производителността ще	им на изпълнение е описан както в Заданието, така и ще бъде включен в Доклада за ОВОС.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		спадне на трета степен или осем пъти. Какво означава това? Парк с инсталирана мощност 464 MW, няма да успява да работи и на 10% от инсталираната си мощност, защото както знаем вятърът не е постоянна величина. В България има доста енерго неефективни вятърни паркове. Освен това, няма направени актуални ефективни замервания на ветровия потенциал. Така разписаната средна скорост е изчислена. А това при вятърни паркове от този мащаб е недопустимо. Едно е гарантирано обаче - животът в засегнатите населени места ще стане непоносим, което ще доведе до изоставяне на имоти, съсипване на селското ни стопанство, обезлюдяване, обезценяване на имотите. Освен това, важно е да се отбележи, че никъде по света подобни вятърни електроцентрали с толкова високи и мощни турбини не се изграждат между населените места и толкова близо до къщите на хората. Очевидно, ние ще бъдем някакъв експеримент, за който ще плащаме със здравето, живота и бъдещето си. Затова, този материал е адресиран и до ДАНС, понеже засяга мисията, което е разписана на сайта на агенцията: **Мисията на ДАНС е защита на гражданите, националните интереси и държавността**. За изпълнението ѝ Агенцията извършва законоустановени дейности за наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замисляни, подготвяни или осъществявани посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република България, териториалната цялост, единството на нацията, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Следващ важен момент в статията на професор-доктор Фройде е това, че учените са установили, че за вятърни паркове с много високи и мощни тубини е абсолютно необходимо разстоянието между турбините по посока на вятъра да бъде между 6 до 8 пъти умножено по диаметъра на ротора. Вмъкваме, че и тук Наредба № 14 подлежи на актуализация. В Наредба 14, в чл. 141а са разписани минимални отстояния между ветрогенераторите по посока на вятъра, както и в посока перпендикулярна на вятъра. На стр. 79 от Заданието за ДОВОС е представена графична розетка с посока на вятъра в землищата, засегнати от инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД: 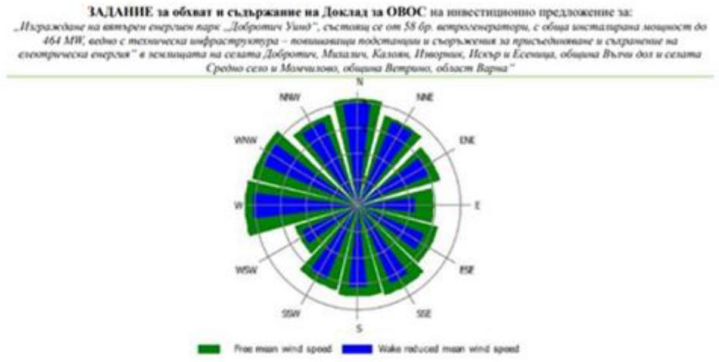 **ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС** на инвестиционно предложение за: *„Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич Уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"* N, NNW, NNE, WNW, ENE, W, E, WSW, ESE, SSW, SSE, S Free mean wind speed, Wake reduced mean wind speed ***Фигура 34.*** *Посока на вятъра, получена чрез анализ на данни за период от 21 години-2001-2021 г., m/s (Източник: Доклад от СМЕ Уинд ООД)*	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Както се вижда, не е налице ясно изразена посока на вятъра. Това означава, че за да бъде ефективен вятърния парк, е важно да се спазят максималните предвидени отстояния по посока на вятъра, т.е. 7 пъти диаметъра на ротора. Нека да се върнем към Комбинираната скица (Приложение №2).В нея със зелен цвят са очертани окръжности с радиус 7 /седем/ пъти диаметъра на ротора (7х175 или 1225 м), като окръжностите са пуснати от центъра на всеки имот поради липса на точни координати на турбините, които се предвиждат по заданието за ДОВОС. При условие, че е декларирано намерение за инсталиране на едни от най- високите и мощни турбини по това намерение, нормално е те да се инсталират, една от друга, на разстояние не по-малко от 7 пъти по диаметъра на ротора си, за да се гарантира, че паркът ще работи ефективно. При условие, че няма установена ясно изразена посока на вятъра, то това разстояние следва да бъде предвидено за всички посоки. От скицата е видно, че в обхвата на зелените окръжности попадат имоти, в които се предвижда инсталация на други турбини. Какво означава това? Това означава, че турбините, независимо дали ще бъдат инсталирани в центъра или в друга точка на имотите, предвидени за това, няма да успяват да усвояват енергията от вятъра в максимална степен и ще си пречат една с друга по простата причина, че не е спазено максималното	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		разстояние помежду им. Това е допълнително доказателство за липсата на ефективност на производителността заложена във вятърния парк на „Добротич Уинд" АД изначално. Очевидно, целта на този проект не е постигане на максимална електропроизводителност от вятърна енергия, тезата се доказва по два алтернативни подхода, на база физични закони. В допълнение, ще обърнем внимание и на текст от основния закон за Република България - Конституцията, която в чл. 21 казва: (1) Земята е основно национално богатство, което се ползва от особена закрила на държавата и обществото. (2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяната на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и ред, определени със закон." Приоритетен отрасъл в Община Вълчи дол (и основен поминък на населението в региона!) е земеделието, в частност – зърнопроизводството. В общината са регистрирани общо 274 земеделски производители. Голяма част от тях са малки и средни земеделски производители, които разчитат на този доход за своята и на семействата си издръжка. Земеделското производство на територията на общината осигурява много работни места - както за квалифициран, така и за неквалифициран персонал, а рентите които се изплащат на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		собствениците на земеделски земи, се реинвестират от населението в подобряване на начина на живот на населението и в техния бит. В допълнение, на територията на Община Вълчи Дол има много малки животновъдни ферми, които също като при земеделските производители осигуряват поминък, прехрана и издръжка на семействата. Към края на м. Септември 2023 г. в общината се отглеждат 4107 броя животни, половината от които се отглеждат във ферми находящи се в селата, в чиито землища в непосредствена близост се предвижда изграждане на вятърните турбини от електроцентралата на „Добротич Уинд АД". В заключение, нека да погледнем разписаното в чл. 5 от Наредба 14: „Чл. 5. При прилагането на наредбата се спазват изискванията и на нормативните актове за проектиране и изграждане, свързани със: 1. основните положения за носимоспособност, сеизмична устойчивост и дълготрайност на строителните конструкции и на земната основа; 2. пожарната и аварийната безопасност; 3. енергийната ефективност;	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		4. водоснабдителните, канализационните, отоплителните, климатичните и вентилационните системи и инсталации и далекосъобщителните мрежи; 5. хигиената и опазването на здравето и на околната среда и водите; 6. здравословните и безопасните условия на труд; 7. техническите изисквания към продуктите; 8. обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти; 9. устройството на електрическите уредби и присъединяването на производители и потребители към електрическите мрежи." От всичко казано до тук, очевидно е налице брутално несъобразяване на инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД с фундаментални изисквания на нормативите. Необосновано е да се твърди, че с проект като този, България ще успее да постигне заложените цели в плана си в областта на енергетиката и климата. Освен това, няма как да бъде пренебрегнат отпечатъкът, който този проект ще остави върху здравето, живота, икономиката, земеделието и поминъка на цялото население на община Вълчи дол. Няма как да се твърди, че това е проект, който налага изключение с доказана нужда от смяна на предназначение на земята. Въпреки това, проектът се прокарва, с протекцията на управителя на Област Варна.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		V. Предложения за законодателно разрешаване на констатираните заплахи за здравето, живота и бита на хиляди граждани на Република България На база на всичко казано до тук, считаме, че е крайно вредно и с множество негативни последствия изграждането на вятърни електроцентрали (паркове) в обработваеми земеделски земи в Република България. Не е налице възможност, която да съвместява производство на храни и на електроенергия. Поради тази причина, желателно е народното събрание, след като вече разполага с предоставените материали, да преразгледа позицията си по въпросите, както следва: На първо място, да предложи връщане на текстове в Закона за опазването на земеделските заеми, които да забраняват изграждането на вятърни електроцентрали (паркове) в земеделски земи от Първа до Шеста категория. По този начин, народните представители ще спасят погиването на десетки села и общини от Североизточна България, както и ще спасят хиляди човешки съдби, хиляди животни, птици и друга флора и фауна. Ще спасите живата плодородна българска земя. На второ място: За териториите, които биха били подходящи за изграждане на вятърни елекроцентрали (паркове), предложението ни е да бъде ползван опитът на Германия, Полша, Великобритания и други страни, като се уреди в закона за енергията от възобновяеми източници изискване за	Предложенията, направени в т. V, не са от компетенциите на възложителя и експертите, изготвящи ДОВОС и ДОСВ.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		прилагане на правилото 10х, което би могло да бъде формулирано по следния начин: „За осигуряването на здравословна и благоприятна околна среда за гражданите на Република България, задължително изискване при проектиране и инсталиране на ветрогенератори следва да се спазват следните минимални отстояния: 1. Ветрогенератор, предвиден за инсталиране на територията на Република България, следва да бъде отдалечен на разстояние минимум 10 (десет) пъти от височината си от жилищни или стопански сгради в урбанизирана територия. 2. Височината по смисъла на т. 1 е височината на главината плюс радиуса на ротора. Разстоянието се измерва от центъра на основата на мачтата до най-близката жилищна и стопанска сграда, която е построена в територията." В подкрепа на законодателното уреждане на правилото „10х" прилагаме и научният доклад на екип от учени от Женевския университет, който доклад приключва с 9 препоръки към политиците и разработчиците на вятърни паркове, за да бъде по- приемлив този начин за добиване на електроенергия от засегнатите общности. Петата от препоръките на този научен материал от 2018 г. е прилагането на правилото „10х". Уважаеми дами и господа, Важно е да се отбележи, че освен предоставените тук научни доклади и изследвания, прегледахме десетки други с подобна	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		тематика. Достатъчно информация има по темата, достатъчно пострадали хора има по целия свят. Назад във времето, когато не е имало достатъчно изследвания, нито инвеститорите във вятърна енергия са имали толкова богат опит е обяснимо, защо вятърните електроцентрали не са проектирани по начин, който да предпазва засегнатото население. Вече сме 2024 г. инвеститорът CWP – Global (фонд с американски, австралийски и български инвеститор) и мажоритарен собственик (чрез свое дъщерно дружество регистрирано в Люксембург – CWP Europe S.R.L) на „Добротич Уинд" АД имат опит с вятърен парк в Австралия повече от 10 години. Недопустимо е, да се твърди, че спазвайки всички законови изисквания, няма да се създадат огромни неудобства, загуби и причинени здравни вреди на голяма част от населението в Община Вълчи дол, вреди върху почвите, флората и фауната, поминъка на населението в общината. На последно място, относно твърдението на инвеститора „Добротич Уинд" АД, който поддържа позицията, че този проект е от „По-висш обществен интерес" Цитираме чл. 16е от Директива (ЕС) 2023/2413 на ЕП и на Съвета от 18.10.2023 г.: „По-висш обществен интерес До 21 февруари 2024 г. и докато бъде постигната неутралност по отношение на климата, държавите членки гарантират, че в	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		процедурата за издаване на разрешения планирането, изграждането и експлоатацията на централи за енергия от възобновяеми източници, свързването на такива структури към мрежата, самата мрежа и съоръженията за съхранение се считат за обекти от по-висш обществен интерес, обслужващи общественото здраве и безопасност, когато се търси баланс между законните интереси в отделните случаи за целите на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО. Когато това е надлежно обосновано при специфични обстоятелства държавите членки могат да ограничат прилагането на настоящия член до определени части от своята територия, до определени видове технологии или до проекти с определени технически характеристики, в съответствие с приоритетите, определени в техните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, представяни съгласно членове 3 и 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999. Държавите членки информират Комисията за тези ограничения, както и за причините за тях." Молим да бъде взето под внимание, че когато се говори за обслужване на общественото здраве и безопасност, това не означава, че следва да се жертват здравето и живота на хората от цели региони от североизточна България - хиляди човешки	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		животи и съдби, за да бъде осигурено обслужване на общественото здраве на жителите от други региони на страната! Очевидно, няма как да се разчита на морал, добросъседство и загриженост за населението само на база добрата воля на инвеститора. Очевидно, нашето законодателство има нужда от спешно уреждане на отстоянията на индустриалните ветрогенератори спрямо домовете на хората и в защита на правото ни на нас – гражданите на Република България на живот в здравословна и благоприятна среда. Ще очакваме Вашето мнение и предприети действия по повдигнатите въпроси.	
Възражения с непълно/липсващо съдържание			
91	Сдружение Човек-Природа-Живот, г-н Веселин Николов **А122/17.05.2023**	Предоставено е само сканирано копие на писмо получено по електронна поща, без приложеното възражение.	Предоставено е само сканирано копие на получени по електронна поща писма, без приложени възражения
92	Сдружение Човек-Природа-Живот - г-жа Соня Петрова **А87/31.03.2023**	Предоставено е само сканирано копие на писмо получено по електронна поща, без приложеното възражение.	
93	г-жа Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол	Във връзка с входирани възражения и становища срещу инвестиционното намерение на „Добротич Уинд" АД представям петиция срещу изграждане на ветрогенераторен	В предоставените приложения от РИОСВ-Варна липсва посочената петиция с подписи.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-004102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	А50/29.03.2023	парк на територията на Община Вълчи дол. Петицията съдържа 1272 подписа.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Юлиян Георгиев Ангелов

с адрес: Добротица

лични данни 9107121149

контакт за връзка: 0892463232

Искам сайтът за ферма

с Добротица

Дата: 30.03.2023.

Населено място:

Добротица

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А98
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:53
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_235205.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Юлиян Събев

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Петър Димитров Калуджиев

жител на: с. Н. Рилски, обл. Варна, общ. Ветрино

ЕГН 9502102840 **л.к.:** 649528621 / изд. 06.11.2020г.

тел. / e-mail: .....

Уважаеми г-н Директор,

Уведомително възразявам срещу поставянето на ветрогенератори на територията на общината Ветрино. Да се търси оригинално „Добрият учител“ защото работи за пълнене оригинал. Ще изкарват пари на гърба на хората, които тия пъти ще се чудят как да изхранват децата си.
Не ни искате тук, да се знаем!

20.03.2023
с. Н. Рилски

с уважение:

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А25
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:20
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_221754.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Петър Димитров

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО
ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ВАРНА
УЛ. „ЯН ПАЛАХ“ №4
ГР.ВАРНА
На Ваш Изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.

Относно: Становище по постъпили възражения срещу реализацията на инвестиционно предложение (ИП) за изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата го инфраструктура, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СЕБАЙТИН,

С Ваше писмо с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г. сте ни предоставили общо 91 бр. възражения по горецитираното инвестиционно предложение, постъпили към 23.05.2023 г. По същите и в рамките на указания от Вас срок изразяваме следното становище:

Инвестиционното предложение на „Добротич Уинд“ АД е в синхрон и ще допринесе съществено към постигане на стратегическите цели на европейско и национално ниво по отношение ускореното внедряване на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) за преминаване към нисковъглеродна икономика и общество. Използването на повече енергия от ВЕИ е от решаващо значение за намаляване на емисиите от парникови газове, на зависимостта ни от изкопаеми горива и внос на енергия, увеличавайки по този начин сигурността на енергийните доставки. Добивът на енергия от възобновяеми източници би могъл да играе и ключова роля като двигател на устойчивото развитие в селските райони.

Като отговорна към околната и социална среда компания, напълно споделяме тезата, че ускореното внедряване на ВЕИ не бива да е в конфликт или да възпрепятства постигането и на други не по-малко важни стратегически цели като например намаляване загубата на биологично разнообразие и подобряване качеството на околната среда. Това е и една от причините да заявим провеждането на задължителна оценка за въздействие върху околната среда без да се извършва преценка, съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), тъй като именно, чрез процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) се определят, описват и оценяват по подходящ начин и според всеки конкретен случай преките и непреките въздействия от инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии върху човешкото

здраве, биологичното разнообразие и неговите елементи, включително флората и фауната, почвата, водата, въздуха, климата и ландшафта, земните недра, материалното и културно-историческото наследство и взаимодействията между тях.

Възраженията могат да се групират условно по следния начин:

1. ***Възражения срещу осъществяването на инвестиционното предложение, без посочване на конкретни мотиви и основания***

Уважаваме притесненията на част от местното население и правото на мнение и лична позиция. За съжаление, наред с въпроси и притеснения на граждани, проектът ни е обект на атака от организирани и финансирани компании за дезинформация и насаждане на страх и неприязън сред населението. Организаторите на описаните кампании разпространяват множество неоснователни и недоказани твърдения. По този начин чрез умишлена дезинформация и нарочна организация на групи от хора се правят опити да се създаде впечатление за наличие на множество недоволни от инвестиционното намерение граждани. Посочените възражения не съдържат мотиви и основания по незаконосъобразност на процедурата, нито такива свързани с възможно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Тъй като същите са получени на етап уведомяване за инвестиционното ни предложение като резултат от проявен обществен интерес, обръщаме внимание, че „Добротич Уинд“ АД е удостоверило качество на възложител на инвестиционното предложение по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗООС с документи към уведомлението за ИП, депозирано пред компетентния орган – РИОСВ-Варна, т.е. има права да инициира ИП. **Към настоящия момент не е установена от съответен компетентен орган недопустимост на инвестиционното предложение частично или в неговата цялост спрямо действащи нормативни или административни актове, поради което и следва да бъде прието, че то се явява допустимо за разглеждане и стартираната процедура следва да продължи своя ход,** съгласно указанията за следващите действия, които трябва да предприемем дадени ни с Ваше писмо с Изх. №26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г.

2. ***Възражения на собственици и/или ползватели на съседни спрямо поземлените имоти, в които се предвижда реализацията на ИП поземлени имоти, земеделски производители и кооперации***

Във възраженията се декларира заинтересованост, по смисъла на чл.131, ал.1 ЗУТ във връзка със собственост на непосредствено засегнати имоти (чл.131, ал.2 ЗУТ), като се изтъкват и мотиви свързани с негативни въздействия върху земеползването, хумуса, почвеното плодородие, производителността/продуктивността на земеделските земи и върху агроекосистемата като цяло.

„Добротич Уинд“ АД е удостоверило качество на възложител на инвестиционното предложение по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗООС с документи към уведомлението за ИП, депозирано пред компетентния орган – РИОСВ-Варна, т.е. има права да инициира ИП. Към настоящия момент не е установена от съответен компетентен орган недопустимост на инвестиционното предложение частично или в неговата цялост спрямо действащи нормативни или административни актове, поради което и следва да бъде прието, че то се явява допустимо за разглеждане и стартираната процедура следва да продължи своя ход.

По отношение на декларираната заинтересованост на подателите на възраженията като собственици на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

Съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), с уведомлението по чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), Дружеството е заявило желание за провеждане на задължителна оценка за въздействие върху околната среда, както и допускане на извършването само на една от изискващите се оценки по глава шеста на ЗООС по отношение на подробните устройствени планове, устройващи конкретното ИП. Инвестиционно предложение, попада в обхвата на т. 3, буква „и“ от Приложение №2 на ЗООС. За ИП, се изисква и изготвянето на самостоятелен план по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по глава. Предвид горното, включително и на основание чл. 91, ал. 2 от ЗООС, компетентният орган – РИОСВ-Варна е допуснал извършването на една от изискващите се оценки, указвайки процедура по задължителна ОВОС. Именно чрез ОВОС се определят, описват и оценяват по подходящ начин и според всеки конкретен случай преките и непреките въздействия от инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии върху човешкото здраве, биологичното разнообразие и неговите елементи, включително флората и фауната, почвата, водата, въздуха, климата и ландшафта, земните недра, материалното и културно-историческото наследство и взаимодействията между тях.

3. ***Трета група възражения са на представители и членове на ловно-рибарски дружинки***

Разбираме и уважаваме притесненията на местните ловно-рибарски дружинки, като що се отнася до изразените твърдения за промяна в разпространението и числеността на популациите на видове птици обект на лов, не са представени конкретни данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни, както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС.

В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на ИП върху дивите птици според характера им на пребиваване в района (прелетни, гнездящо-прелетни, зимуващи, постоянни), вкл. и по отношение на видовете птици по чл. 5 от Закона за лова, включени в Приложение 1 на същия.

4. ***Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие основно върху развитието на туризма***

Възраженията в значителна степен се припокриват като съдържание помежду си.

Изказани са твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП.

В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението.

5. ***Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие върху компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве***

Тези възражения са с най-голям брой, като засягат различни аспекти на въздействието на ИП – върху околната среда като цяло, върху човешкото здраве, върху биоразнообразието, в т.ч. птиците, по отношение на вредните физични фактори, опасността от аварийни ситуации - пожари.

Подробните оценки на всички възможни въздействия предстоят в докладите за ОВОС и ОСВ, като там ще бъдат извършени детайлни анализи на възможните въздействия, посочени във възраженията.

6. ***Възражения с непълно/липсващо съдържание***

За възражения с входящи номера:

- №26-00-4102/А122/17.05.2023 г., внесено от г-н Веселин Николов, Сдружение Човек-Природа-Живот,
- №26-00-4102/А87/31.03.2023 г., внесено от г-жа Соня Петрова, Сдружение Човек-Природа-Живот и
- №26-00-4102/А50/29.03.2023 г., внесено от г-жа Галина М. Ангелова с описана петиция с 1272 подписа

е предоставено само придружителното писмо, без възражението към него, в т.ч. липсва и петицията, във връзка с което не бихме могли да изразим становище.

В изпълнение на нормативните изисквания и указанията дадени с Ваше писмо с Изх. №26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г., Дружеството предприе действия за изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС, като проведе предварителни консултации по чл. 95, ал. 3 от ЗООС и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за ОВОС. До този момент сме извършили следното:

- Публикувано е съобщение за провеждане на консултации и информация за ИП на интернет страницата на „Добротич уинд“ АД на адрес: *https://dobrotichwind.com/*, *рубрика „Новини и събития“, „Консултации – Задание ОВОС“* на 05.05.2023 г. за срок от един месец;
- Публикувана е обява в национален ежедневник – вестник „Труд“, издание от 05.05.2023 г. (стр.27)
- Изпратени са писма с информация за ИП до идентифицираните като заинтересовани и засегнати от реализацията на ИП страни, както следва:
  - Компетентния орган по околна среда – **директора на РИОСВ-Варна;**
  - Специализираните компетентни органи за ИП:

    - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;

    - **Басейнова дирекция „Дунавски район“ с център Плевен** и **Басейнова дирекция „Черноморски район“ с център Варна**– по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
  - Други заинтересовани ведомства:

    - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Варна;**

- **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
- **Регионален исторически музей – Варна;**
- **„ЕСО“ ЕАД;**
- **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ към Министерство на транспорта и съобщенията;**
- **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките;**

o Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

Въз основа на получените становища в резултат на консултациите ще бъде изготвен проект на Задание за обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС, по който също ще бъдат проведени консултации с компетентните и заинтересованите органи и общественост по същите начини (публикуване на проекта на Задание на интернет страницата на възложителя, публикуване на обява в национален всекидневник и изпращане на писма до компетентните органи, заинтересованите страни и общественост), именно с цел осигуряване на максимално широк обществен достъп до документацията за изразяване на становища.

Всички постъпили възражения ще бъдат съобразени мотивирано при изготвяне на проекта и последващото окончателно Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, както и в анализите и оценките на Докладите за ОВОС и ОСВ.

Начинът, предвиден за съобразяване на всяко едно от постъпилите възражения е описан подробно в следващата таблица, като становищата са изброени по описаните по-горе условни групи:

Таблица 1 *Описание на получените към 23.05.2023 г. възражения срещу ИП и на начина, по който ще бъдат съобразени в рамките на процедурата по ОВОС и ОС*

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
1. Възражения срещу осъществяването на ИП, без посочени мотиви и основания			
1	г-жа Албена Симеонова Манушева, с. Доброплодно **А104/31.03.2023**	Не съм съгласна за поставянето на ветрогенератори на нашето населено място!	В землището на с. Доброплодно не се предвиждат ветрогенератори. В рамките на ОВОС ще бъде оценено въздействиетоъ, в т.ч. неговия обхват, върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
2	г-н Юлиян Георгиев Събев, с. Доброплодно **А98/31.03.2023**	Не съм съгласен за перки с. Доброплодно.	
3	г-н Петър Димитров Коуорски, с. Неофит Рилски **А75/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу поставянето на ветрогенератори на територията на Община Ветрино. Да се маха фирма „Добротич уинд“, защото работи за чужда фирма. Ще изкарват пари на гърба на народа, докато ние тук се чудим как да изхранваме децата си. Не ги искаме тук, да се махат!	Възраженията не съдържат мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение, нито такива по целесъобразност - свързани с въздействието върху околната среда и човешкото здраве. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. На всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и
4	г-жа Веска Русева Иванова, с. Невша **А67/31.03.2023**	Не желая поставянето на ветрогенератори, защото отново ще се облагодетелства чужда американска фирма, пък за българите нищо няма да има пак. Не искам перки на плодородна земя.	
5	г-жа Йоанна Петрова Христова, с. Доброплодно **А64/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждане на вятърен парк от фирма Добротич на територията на община Ветрино. Живея във тази община.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			съдържанието на доклада за ОВОС, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява в национален ежедневник. Чрез община Ветрино и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на възможното въздействие върху околната среда и здравето на населението в района на ИП. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
2. Възражения на собственици и/или ползватели на съседни спрямо поземлените имоти, в които се предвижда реализацията на ИП, земеделски производители и кооперации			
6	г-н Радко Шелязов Янчев, гр. Варна **А111/31.03.2023**	Живея в гр. Варна, но от 2004 година имам регистрирана фирма, която обработва земеделска земя в района на Община Вълчи дол и Община Ветрино. В резултат на труда ни няма нито метър необработвана земя. Повишихме значително качеството и плодородието ѝ. И точно в този момент се появяват инвеститори, които желаят да монтират мощни ветрогенератори, които ще настанят в плодородна земя от 1-ва до 4-та категория. Ще прогонят птиците, ще прогонят пчелите, насекомите, животните, ще намалеят добивите, ще намалеят	По изложеното във възражението обръщаме внимание, че ИП не предвижда разполагане на съоръжения и обекти в имоти – земеделска земя I-ва категория. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земите, в т.ч. земеползването. Въз основа на анализите и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		рентите за хората, ще падне цената на обработваемата земя. Ето това са „Плюсовете“ от монтажа на ветрогенераторите. Категорично съм против това и ще отстоявам позицията си до край.	оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
7	г-н Георги Радев Георгиев **А108/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич Уинд“! Аз съм земеделски производител, обработвам земи в землищата на община Ветрино, да мен изграждането на перки в тези землища на община Ветрино ще е пагубно!	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде извършена подробна оценка за възможното въздействие на ИП върху околната среда и здравето на хората, в т.ч. върху качествата и производителността на земеделските земи. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
8	г-н Валери Атанасов Анастасов **А107/31.03.2023**	Ветрогенераторите се инсталират в плодородна обработваема земя и съм против да се бетонира плодородна почва. Освен това ветрогенераторите по мое проучване са вредни за човешкото здраве заради шума, който издават. Причиняват безсъние, безпокойствие и стрес. Това нещо се отразява на животните и ще навреди на екологията в община Ветрино.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума, човешкото здраве, почвите и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Моля да уважите възражението като гражданин, който желае да живее в едно спокойно място без да се притеснява за собственото си здраве, както и здравето на семейството и съгражданите му.	земеползването, животните. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
9	г-н Станислав Пенчев Стоилов, с. Момчилово **А105/31.03.2023**	Отраснал съм в с. Момчилово, тук съм роден. Възразявам да се строят перки на територии на земя, която е обработваема и плодородна. Работя във фирма, която обработва земя и знам как се прави. Ще накъсат блоковете на парчета, ще налеят бетон. Това е недопустимо. Обликът на селата ни ще добие друг вид. Искаме чиста природа!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху земеползването, почвите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
10	г-н Бюлянт Азизов Еминов, с. Караманите **А100/31.03.2023**	Работя в община Ветрино, живея в община Вълчи дол. Категорично съм против поставянето на ветрогенератори. Не може на плодородна и обработваема земя да се строи. Ний си вадим хляба от тази земя. Ще умрат пчелите, няма да се опрашват растенията. Птиците и на тях пречи. На хората, има шум. Възразявам!	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение, нито такива свързани с въздействието върху околната среда и човешкото здраве. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			действащи нормативни или административни актове. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, включително земеделието и обработваемите земи в района. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
11	г-жа Десислава Пламенова Стоянова, с. Момчилово **А95/31.03.2023**	Искам да изкажа своето възмущение и съм категорично против построяването на такъв ветрогенераторен парк. Първо бяха десетина броя, сега станаха стотина, и ако им позволим ще построят хиляди. Защо ще ги строят на плодородна и обработваема земя? Това ще погуби земята ни, с която се произвежда хляба. Ами природата отива по дяволите. Перките са вредни за хората, за животните и за почвата. Искаме чиста природа за чист въздух и община, която е красива без перки! Възразявам!	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху земеползването и почвите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
12	г-жа Мария Атанасова Христова, гр. Варна **А93/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино! Аз съм земеделски производител и отглеждам зеленчуци на територията на общината. Запозната съм, че ветрогенераторите носят отрицателно въздействие на климата, животните и населението. Твърдо съм против изграждането на перки!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на климата, животните и населението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
13	г-н Добромир Веселинов Николов, гр. Варна (и с. Момчилово) **А82/31.03.2023**	С моето семейство обработваме земеделски земи в община Ветрино и община Вълчи дол. Ние не желаем изграждане на ветрогенератори на земеделска земя, защото смятам, че произвеждаме храна и тези съоръжения ще ни повлияят зле на нас и на хората, и на птиците, и на всички приятели и неприятели на почвата. Моите аргументи са, че земята е природно богатство и не смятам, че е редно да я унищожаваме. Аз, като човек отдаден на селското стопанство, не искам да се провали нашето бъдеще и на нашите наследници. Трябва да запазим един от най-важните икономически сектори в страната.	От възражението не става ясно какви източници на информация са ползвани по темата за ветрогенераторите и тяхната вреда и дали данните са относими за настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони за конкретното ИП ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение върху земеползването, почвите, птиците, хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
14	г-н Ангел Добрев Карчев, с. Габърница **А77/31.03.2023**	Ние, младите хора сме добре информирани и знаем, че подобни проекти, като ветрогенераторите, които фирма „Добротич уинд“ иска да постави на една от най-плодородните земи в България, са вредни за здравето на хората. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите. Хората излизат по улиците и ние няма да останем вкъщи. Категорично съм против този проект, защото освен всички реални вреди мирише и на корупция, като ни залъгват, че има огромна полза от чужди инвеститори.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
15	г-жа Виолем Боянова Димитрова, с. Невша **А73/31.03.2023**	Против перките съм, защото загрозяват пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с 80% като са до тях. За чиста България без перки съм!	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху пейзажа. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
16	г-н Пенко Драгнев Боев, с. Невша **А70/31.03.2023**	Ветрогенераторите ги инсталират в плодородна обработваема земя, а българската власт трябва да пази интересите на земеделците – те произвеждат нашия хляб. Не искам перките!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земите, в т.ч. земеползването. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
17	г-жа Мария Иванова Иванова, с. Доброплодно **А69/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите замърсяват и загрозяват завинаги пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям.	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ИП върху компонентите и факторите на околната среда, в т.ч. върху почвите, фауната, ландшафта, както и върху човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
18	г-жа Невяна Иванова Илиева, с. Доброплодно **А66/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите. В цяла Европа фермерите са по улиците. Ние няма да си останем в къщи. Искаме си земята и хляба. Не смятаме да допускаме изграждане на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното неблагоприятно въздействие на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
19	г-н Емилиян Николаев Петров, гр. Вълчи дол **А45/29.03.2023**	Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.1 и 32860.22.6 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол. В съседни на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк. Обработвам две хиляди декара земеделска земя от двадесет години. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия. Унищожават се стотици декари златна, плодородна земя. Променят предназначението на земята и влияят негативно върху земеползването. Нарушават възстановителната способност на природните богатства – почвата, земните недра, вода, подпочвените пластове и биологичното разнообразие.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Преобладаващата част от поземлените имоти на територията на община Вълчи дол, в които е предвидено да се реализира ИП са трета и четвърта категория земеделски земи. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Прогонват и убиват птиците и пчелите, изцяло влияят негативно върху околната среда, биоразнообразието, флората и фауната. Отрицателно влияят и на хората, установено е негативно шумово, вибрационно въздействие и ултразвуков писък. Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор! Настоявам да вземете предвид становището ми при изготвяне на исканата от „Добротич уинд“ АД – Оценка за Въздействие на Околната Среда.	Чрез общините и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, вкл. върху земеползването, почвата, земните недра, водите, биоразнообразието, влиянието на шум, вибрации и ултразвук.. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
20	г-н Стоян Парашкевов Лефтеров, с. Кракра **А46/29.03.2023**	Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.3 и 32860.42.5 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол. В съседни на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 и 32860.42.13 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк.	Възражението до голяма степен се припокрива с възражението, описано в ред № 41 по-горе. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Обработвам 1100 дка земеделска земя от повече от 15 години. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия (който всъщност, с оглед на последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и фауната, ще замърсим природата...съвсем неоправдано...заради нечии интереси. Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху птиците, насекомите, земеползването и добивите, флората и фауната и природата като цяло. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
21	г-н Иван Марков Иванов, гр. Вълчи дол **А49/29.03.2023**	Имам качеството на заинтересовано лице, по смисъла на чл.131, ал.2, т.4 от ЗУТ, тъй като съм собственик на непосредствено засегнат имот, доколкото притежавам Поземлен имот с идентификатор № 32860.36.36 , с площ от 16 000 кв.м., находящ се в землището на гр. Вълчи дол. Съгласно инвестиционното предложение дружеството инвеститор – „ДОБРОТИЧ УИНД"АДе внесло в РИОСВ – Варна искане за изготвяне на оценка за въздействие върху околната среда на	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земеползването, добивите, флората, фауната, качеството на живот и здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		изграждането на Вятърен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино. Тъй като се касае за изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор № 32860.36.18, който граничи с моя собствен имот, както съм посочил по-горе, попадам в кръга на лицата по чл. 131, ал.1 от ЗУТ. Не съм съгласен с исканото предложение, т. к. това начинание ще повлияе не само върху имота, на чиято територия ще се построи съоръжението, а и на съседните имоти, какъвто е и моят. Установено е, че значително спадат добивите от селско-стопанската продукция на имотите под и около ветрогенератори. От ловци в районите, където има ветрогенератори съм запознат, че почти няма дивеч, което е и логично - това са огромни съоръжения, които генерират мощни магнитни лъчения и вибрации и дори и само при малко по-продължителен престой се усеща дискомфорт и неразположение. Все още не е достатъчно проучена вредата от тези лъчения, но животните и птиците определено са много по-малко в тези райони. Моля да отчетете и факта, че на територията на Община Суворово е изграден ветропарк, който граничи с Община Вълчи дол. Комбинираното действие от два ветропарка в близост един до друг ще се отрази пагубно не само на флората и фауната в районите около тях, но и на качеството на живот и на хората. Шума от перките на ветропарка, изграден в Община Суворово се чува в град Вълчи дол при ясно и тихо време.	се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		С оглед на изложеното, Моля да дадете отрицателна оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД" АД	
22	г-н Иван Василев Иванов, председател и представляващ Земеделска кооперация „ПРОГРЕС“ **А44/29.03.2023**	На 17.03.2023г. в Община Вълчи дол е входирано Уведомление за инвестиционно предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД касаещо изменение и разширение на инвестиционно предложение за “Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна. състоящ се от 34бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW. Направеното предложени предвижда изменение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори (а всъщност 79 бр. съгласно цялостното намерение), с обща номинална мощност до 464 MW, като се запазят площадките на само 12 бр. от одобрените предварително, с решение по ОВОС №ВА-3/2018г., а останалите 22 бр. ще отпаднат, но ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори в обхват на две общини- Община Вълчи дол и Община Ветрино. Макар предложеното да не представлява ново предложение, то по същносrra си е такова, т. к. визира твърде съществена промяна в първоначалното предложение, а именно: 1. Увеличава се броя на ветрогенераторите почти два пъти- от 34 бр. на 58 бр., а всъщност общият размер ще е 79 бр., каквото е цялостното намерение. 2. Увеличава се общата височина на ветрогенераторите почти два пъти от предвиденото преди- до 150 м., а сега- до 270 м.	На няколко места във възражението е записано, че е ползвана информация от изброени източници, но без да са посочени конкретни анализи, доклади и публикации (заглавия, автори, интернет адрес, на който могат да се достъпят), което не дава възможност (затруднява) те да бъдат открити и разгледани, съответно анализирани относно тяхната достоверност (като източник, експертиза на експертите, които са ги изготвили и др.) и относимост към настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, като ще бъдат взети предвид всички данни и информация, изложени като съображения от вносителя. При извършването им ще бъдат спазени всички законови изисквания, включително посочените във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		3. Увеличава се описващата площ на ветрогенератор- от 7 850 кв.м. до 24 000 кв.м. 4. Увеличава се и ширината на подземните стоманобетонови фундаменти, с оглед увеличаване и на височината на ветрогенераторите. 5. Увеличава се обхвата на предложението- на територията на две общини- Община Вълчи дол и Община Ветрино. Европа и в частност България е поела ангажимент да изпълни договореностите на Европейския зелен пакт по отношение на енергийната независимост, но не трябва да забравяме, и че опазването и възстановяването на биоразнообразието е също с висок приоритет, както в Европейския зелен пакт, така и в Европейската стратегия за опазване на биологическото разнообразие и Конвенцията за опазване на европейската дива флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция). Законодателството на ЕС е задължително да бъде спазвано от всички страни членки на ЕС, включително България. Хаотичното развитие на ветроенергийния сектор до сега и също толкова хаотичното разполагане на ветрогенератори. без да се отчитат съществуващите такива, води до реални проблеми за биологичното разнообразие, което доведе до осъждане на България в Европейския съд- дело С-141/14. поради изграждане на ветроенергийни паркове в ОВМ „Калиакра“, както и до множество препоръки отправени до страната ни в тази връзка. Стихийното развитие и концентриране на производството на т.н. „зелена“ енергия в	установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. „Добротич Уинд“ АД споделя виждането, че земята е основно национално богатство. В разглеждания случай обаче е налице по-висш обществен интерес, което е предпоставка за прилагане на изключението, предвидено в чл. 21 от КРБ, да бъде допуснато обработваема земя да се ползва за неземеделски цели. Изграждането на съоръжения за производство на електроенергия от възобновяеми източници е от решаващо значение за борбата с измененията на климата и замърсяването, намаляването на цените на енергията, намаляването на зависимостта от изкопаемите горива. На национално ниво Законът за опазване на земеделските земи, Законът за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за устройство на територията регламентират процедури, по които се допуска промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди. От своя страна,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Североизточна България- район, който няма необходимия технически потенциал да поеме такова производство и е твърде отдалечен от големите консуматори на електроенергия. е неприемливо и от екологична и от техническа гледна точка. Към 2015г. опериращите и одобрени ветрогенератори са с обща мощност около 4000 MW, т.е. около два и половина пъти повече, отколкото е максималния технически капацитет за изграждане на ветрогенератори за областта, което води до неравномерно натоварване на електропреносната мрежа, липса на достатъчно инфраструктура, оскъпяване на транспортирането на енергия до големите консуматори и реално до много по-висока цена на електроенергията, която пак заплащаме ние, като данъкоплатци. По данни на РИОСВ- Варна към края на 2009 г. в страната са одобрени общо 2840 ветрогенератора, 83% от които без ОВОС, а още 1683 турбини са в процедура на одобряване, като почти всички одобрени и планирани ветрогенератори попадат в райони с висок риск за биологичното разнообразие, като около ¾ от турбините се намират в Североизточна България. В Анализ на развитието на ветроенергийния сектор в България към 2014г. на Българското дружество за защита на птиците, на базата на пълна проверка на решенията, издадени от РИОСВ-Варна и теренната проверка е установено, че до края на февруари 2014 г. само в географската област Добруджа има опериращи, одобрени или в процедура на одобряване общо 2524 ветрогенератора с обща мощност 6192 MW. Опериращите	специалните закони в областта на енергетиката (Законът за енергетиката и Законът за енергията от възобновяеми източници) също приемат за допустимо извършването на промяна на предназначението на земеделската земя, когато се касае за обекти на техническата инфраструктура, задоволяващи нуждата от електрическа енергия и енергийна независимост на страната. В тази връзка, като обект на техническата инфраструктура, проектът за изграждане на вятърна централа е от съществено значение и от особено значим обществен интерес, поради което нуждата от промяна на предназначението на земята е правно обоснована. Редица изследвания и публикации доказват, че най-значимият фактор за намаляване на биоразнообразието и популациите на дивата фауна е промяната на климата, предизвикана от антропогенни дейности като изгаряне на фосилни горива, урбанизация, интензивното земеделие и ползването на горите Екип от повече от 50 изследователи, анализирайки данни, събрани от хиляди учени в 28 страни в продължение на близо четири

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		ветрогенератори имат обща мощност 492 MW. Общата мощност на одобрените, но неизградени ветрогенератори, заедно с тези, които са в строеж е 3440 MW, което надхвърля общата денонощна консумация на електроенергия в цяла България. Ветрогенераторите, които са отменени, в процедура по ОВОС или с неясен статут също е възможно да бъдат изградени. а тяхната обща мощност е 2282 MW. На практика с реализирането на всички проекти в Добруджа ще се изгради капацитет от ветрогенератори с обща мощност 6192 MW, т.е. почти двойно по-голям от националната денонощна консумация на електроенергия. ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, в чл.2, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи са обявени за основно национално богатство и се използват само за земеделски цели, а съгласно ал. 2- предназначението им е само за производство на растителна продукция и паша на добиґък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето. Възможностіа да бъде променено предназначението на земеделските земи е уредена в чл. 2, ал.3 от ЗОЗЗ. но като изключение и то при доказана нужда. Още при иницииране на производството „.ДОБРОТИЧ УИНД'·Ад е запознато с характера на земеделските земи, а именно такива по чл. 2 от ЗОЗЗ, т.е. изключително плодородни земи от висока категория, за които важат изискванията на чл. 2 от ЗОЗЗ, както и че предназначението им може да бъде променяно само по изключение и то при доказана нужда. Дружеството следва да	десетилетия, установи, че интензивното земеделие е преди всичко това, което стои зад намаляването на популациите на птици на континента. https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.2216573120

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		докаже нуждата от изграждането на Вятърен парк и то именно в тези имоти. Следва да докаже и, че изграждането освен в негов личен интерес е и в интерес на обществото, който не може да бъде задоволен по друг начин, т.е. да обоснове искането си, че изграждането на Ветроенергийния парк е доказано нужно и че се касае за изключение, по смисъла на чл.2 ал.3 от ЗОЗЗ. В инвестиuионното предложение обаче няма такива твърдения и доказателства, а и с оглед посоченото по-горе свръхпроизводство на зелена енергия от съществуващи вече ветропаркове на територията на областта, считаме че е и необосновано. В резултат на реализацията на това инвестиционно намерение може да настъпят невъзможни за предотвратяване рискове, които трайно и необратимо биха изменили състоянието на околната среда и биха направили района невъзможен за обитаване, доколкото осъществяването му ще генерира постоянно отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда по см. на чл. 4 от ЗООС. Оценката на въздействие върху околната среда считаме, че следва да съответства на целите на Закона за опазване на околната среда, а именно опазване от замърсявания, грижа за здравето на хората, контрол и ограничаване на вредните въздействия върху отделните компоненти на околната среда. Основните принципи в областта на опазване на околната среда са предвидени в чл. 3 от ЗООС, някои от които считам, че ще бъдат нарушени при одобрение на това инвестиционно	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		предложение, а именно: устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, предимство на предотвратяване на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него, участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда. съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие... Считам, че при оценката на въздействие върху околната среда следва да намерят приложение принципите за предпазливост и превенция, т.е. да се действа в по- ранен етап, дори и преди наличие на конкретни научни доказателства за настъпване на вреди. за да се предотврати тяхното настъпване. Редица изследвания и публикации доказват, че ветрогенераторите могат да окажат значителни и необратими щети на биоразнообразието, а много от потенциалните щети са недостатъчно добре проучени- така проучвания в Украйна показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна, вероятно дължащо се на излъчваните нискочестотни звуци и вибрации, както и в много други аспекти, а именно: • **За птиците** е особено опасно разполагането на ветрогенератори в ключови за тях места - места за гнездене, за почивка. в коридорите им на миграция и др. От особено важно значение е да се оцени и отчете кумулативния ефект на вече изградените и въведени в експлоатация ветрогенератори (ветропарк между гр. Вълчи дол и гр. Суворово). както и по отношение на пряката смъртност, така и по отношение на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		прогонването на птиците от естествените им местообитания в района. През източната част на страната, където е и нашият регион, преминава западночерноморският прелетен път *Via Pontica* (втория по големина в Европа), по който ежегодно прелитат стотици хиляди водолюбиви, грабливи и пойни птици от над 110 вида. По този път преминава около 78% от световната популация на белия щъркел (*Ciconia Ciconia*), цялата европейска популация на розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*). около 52% от европейската популация на малкия креслив орел (*Aquila pomarina*) и т.н. При миграция птиците използват едни и същи коридори, според релефа и въздушните течения. Едрите птици, като щъркели и пеликани, за да се придвижват от Европа към Азия. използват въздушните течения - спускат се по тях и се оставят да ги носи течението, за да пестят енергия. Имайки насреща си ветрогенератори, ята от 1000 и повече птици. нямат възможност да ги избегнат и се стига до неминуем сблъсък. Още по- лошо е при мъгла. бури или лоши метеорологични условия. Следва да се отчете и така наречения бариерен ефект, а именно подреждането на ветрогенераторите в дълга редица или мозайка, които птиците, използвайки въздушните течения, не могат да заобиколят и при сблъсък с перките на ветрогенераторите - умират. От друга страна в процеса на строителството на терените неминуемо ще бъдат нарушени или дори унищожени естествени местообитания на птици, животни и влечуги в районите, което може да доведе до значително засягане на цели популации от	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		тях, в нарушение на чл. 51, ал.3 от ЗООС, където законово е закрепено, че опазването и ползването на естествения ландшафт се осъществява по начин и със средства, недопускащи вредно въздействие, необратими изменения и/или увреждане на неговите елементи. Т.е. запазването на биологичното разнообразие в местообитанията на видовете и природните местообитания, би следвало да бъде основен приоритет, по смисъла на чл. 51, ал.1 от ЗООС. По време на изпълнение на строително монтажните работи и експлоатацията на ветрогенераторите никой не може да гарантира, че няма да бъдат причинени трайни или пагубни последици върху биологичното разнообразие, т.е. оценката за въздействието на това инвестиционно намерение върху околната среда следва да бъде съобразена в съответствие с основните принципи за превенция и съхраняване. развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие, регламентирани в чл. 3 от ЗООС. • **За почвата** - основен компонент, чието опазване е регламентирано в чл. 39 и сл. от ЗООС. Почвата, като ограничен незаменим и практически невъзстановим природен ресурс следва да бъде под особен контрол и надзор. В Североизточна България, където е и нашия регион, са едни от най-плодородните почви не само в страната, но и в света и практически унищожаването на 174 000 кв. метра (както е посочено в инвестиционното намерение) за изграждането на фундаментите за ветрогенераторите е престъпление срещу	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		природата. В горепосоченото инвестиционно предложение се предвижда, че ще бъдат засегнати поземлени имоти, с обща площ- за Община Вълчи дол- 585 124 кв.м., и за Община Ветрино- 108 799 кв.м. или общо 693 923 кв.м. Отделно в границите на планираните имоти от Община Вълчи дол още 209 927 кв.м. ще бъдат използвани за изграждане на подстанции, съоръжения за съхраняване на електрическата енергия, кабелни мрежи, трасета и др. Или общо 903 850 кв.м. от поземлените имоти от територията на двете общини ще бъде засегната от това инвестиционно предложение. Така посоченото е в противовес с предвиденото в чл. 39, ал. 2, т. 1, т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 от ЗООС- а именно предотвратяване увреждането на почвата, запазването ѝ, съхраняване на качествата ѝ, като среда за развитие на почвени организми, растения, животни (проучвания в Украйна показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна), предотвратяване на неблагоприятни изменения на почвата и прилагане на добри практики за земеползване, отстраняване и/или намаляване на вредни изменения на почвите... Плодородна обработваема земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, т.к. количеството бетон, което ще бъде използвано за изграждане на основата на всеки един от тези ветрогенератори, всеки от тях с височина до 270 м. е огромно и на практика невъзможно за премахване и след периода на изтичане на срока за ползването им. От друга страна по- голямата площ на фундиране, с оглед височината на	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		инсталацията, предполага и по- голяма дълбочина на фундамента, което пък от своя страна е възможно да увреди качеството и количеството на подземните води в районите на поставянето на ветрогенераторите. От всичко посочено е видно, че обществения интерес по запазването на почвите надделява над икономическите интереси на отделни субекти. **• За здравето на хората-** Ветрогенераторите като съоръжения за електрически ток създават електрически и магнитни полета. Установено е, че ветрогенераторите предизвикват и шумово замърсяване- т.е. звук или шум, който е по- силен от обичайния фонов шум, който чуваме. Вятърните турбини създават няколко вида шум- механичен, аеродинамичен и инфразвук. Механичния шум се създава от триенето между компонентите на машината и вибрациите, предизвикани от въртящите се компоненти- генератор, витла, хидравлика... Аеродинамичния шум е доминиращ- идва от движението на въздуха около витлата - колкото по-силна е скоростта на въртене, толкова и шума ще е по-голям. И третият вид шум е нискочестотния инфразвук- под долната граница на чуваемост на човешкото ухо, който не се чува, но се усеща и има влияние върху здравето. Този вид шум може да причини редица физиологични и психологически проблеми. риск от аварии, дискомфорт и безпокойство у хората, а не е изследвано задълбочено и въздействието, което огромните електромагнитни полета, генерирани от тези съоръжения, могат да оказват върху здравето на хората.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		- За земеделието- Основен поминък на хората в района на горепосочените общини е земеделието. Ниско честотната вибрация и аеродинамичния шум, които ветрогенераторите генерират, влияят върху фауната около тях, върху структурата на почвата, под тях и в съседните имоти. Добивите от засадените култури са в пряка зависимост от червеите, които аерират почвата, от опрашване от пчелите и др. Пчелите обаче, в районите с ветрогенератори почти липсват или са дезориентирани, а както посочих и по- горе почвена фауна под генераторите почти няма. В резултат на това земеделците, притежаващи съседни имоти установяват, че са намалели значително добивите около вече работещи ветрогенератори, което води до следващия проблем. а именно: -Обезценяване на съседните имоти- установено, е че се намалява пазарната стойност на поземлените имоти в близост до ветрогенератори, което се отразява пряко на джоба на всеки собственик в съседство. А се обезценяват, защото никой не желае да обработва ниви, близо до ветрогенератори, т.к. в повечето случаи са учредени сервитутни права в полза на собствениците на съоръженията, които ограничават ползването им. Нивите не могат да се торят или пръскат от самолети или вертолети, а добивите са по-ниски поради по-малкото опрашване и липсата на почвена фауна. -По отношение на сервитутите около ветроенергийните съоръжения - собствениците на съседните имоти ще са принудени да търпят сервитутни права в своите имоти в	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		съответствие със Закона за енергетиката, където в гл.V. раздел 11, чл. 64 е уредено, че - При разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект възникват следните видове сервитути: Право на преминаване на хора и техника; Право на прокарване на линейни енергийни обекти; Ограничаване в ползването на засегнатите поземлени имоти. При упражняване на сервитутите енергийното предприятие, титуляр на сервитута придобива правата по чл. 64, ал.3, т.1 от Закон за енергетиката, а собствениците на съседните засегнати имоти са принудени да търпят ограниченията, визирани в чл.64, ал.3, т. 2 от ЗЕ, по силата на закона. ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ПРОГРЕС", чийто Председател съм, е заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131, ал.1 от ЗУТ. като собственик на непосредствено засегнати имоти (чл. 131, ал. 2. т. 4 от ЗУТ), доколкото инвестиционното предложение визира изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор 32442.28.52, явяващ се съседен на имоти, собственост на ЗК·“ПРОГРЕС“, а именно ПИ с идентификатор 32442.28.28, с площ от 9600 кв.м, ПИ с идентификатор 32442.28.29, с площ от 9600 кв.м, и двата находящи се в землището на с. Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна. • **За животните** - На територията на Община Суворово, която граничи с Община Вълчи дол, бе изграден и действа и към настоящия момент друг ветропарк. В резултат и земеделци, и ловци, и природозащитници установихме, че значително са	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		намалели пасажите на прелетни птици и пернат дивеч, дотолкова, че почти са изчезнали. Поради почти пълната им липса се нарушава и природното равновесие и хранителните хабитати на дивите животни- все повече хищници- чакали. лисици и др., търсят прехрана в населените места и нападат домашните животни, отглеждани от хората. Тепърва ще се установяват необратимите последици върху цялата екосистема, предизвикани от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите. • **За пчелите** - Според изследвания на Германския център за Въздухоплаване. ветрогенераторите допринасят до голяма степен за изчезването на популациите от насекоми, в това число пчели, оси, бръмбари и др. Симулацията на Центъра по въздухоплаване, представена в Берлин през 2018г., показва, че тези смятани за екологични производители на електроенергия допринасят за изчезването на цели популации от насекоми. При въртенето на перките, в активния сезон за насекомите, през инсталациите преминава огромно количество въздух. Наред с него попадат и големи популации от насекоми, като около 5% от насекомите не оцеляват при удара в перките. Върху пчелите оказва въздействие и инфразвука, излъчван от ветрогенераторите, дезориентира ги и ги прогонва. Не е установена категорично връзката между влиянието на инфразвука от ветрогенераторите върху масовото напускане на кошерите от пчелни семейства в периода на оплождане на пчелите майки, но не е и отхвърлена. Пчелите, както знаем, са	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		в основата на живота на земята. Благодарение на тях, растенията се опрашват, а от опрашването зависят и добивите от селскостопанската продукция, а от там и прехраната на хората. Намаляването на пчелите логично ще доведе до намаляване и на добивите в земеделието. • Не е за пренебрегване и факта, че произведената енергия от ВЕИ е значително по-скъпа и заплащането ѝ се поема от всеки един данъкоплатец в Държавата. • Рециклиране на ветрогенераторите, излезли от употреба е друг огромен проблем за опазването на околната среда , т.к. отпадъкът който се генерира е с голям обем и поради естеството си най-вероятно ще бъде заровен в земята- същата тази земя, която следва да опазваме и съхраняваме в духа на Конституцията и законите на Република България! От друга страна излетите бетонни постаменти за ветрогенераторите и след тяхното ,.пенсиониране" ще останат в земята и тя ше бъде неизползваема завинаги! • Освен всичко друго изграждането на такъв вятърен парк с 79 бр. ветрогенератори ще промени изгледните характеристики на ландшафта в районите на поставянето им. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР, Налице е огромен обществен интерес, който реализирането на конкретното инвестиционно предложение би засегнало и чието постоянно отрицателно въздействие върху биологичното разнообразие ще се установява и занапред.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Особено важно е инвестиционните предложения за изграждане на ветрогенератори да се разглеждат и оценяват особено внимателно и отговорно, като се отчита не само законовата рамка, а и моралните и етични норми, надделяващият обществен интерес и опазване на природата ни, а и в частност- и съществуващите вече ветрогенератори. Интересите на гражданското общество и природата трябва да имат приоритет пред икономическите интереси на инвеститорите. ВЕИ следва да се изграждат в силно нарушени терени, в земеделски земи над седма категория, а не в плодородните ни земи, признати за национално богатство, поради което, а и с оглед на всичко изложено по- горе, МОЛЯ ДА БЪДЕ ДАДЕНА ОТРИЦАТЕЛНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА. *Използвани данни: публично достъпната информация, публикувана на интернет страниците на Община Вълчи дол, на МОСВ, РИОСВ Варна, анализи, доклади и публикации на БДЗП, законови и подзаконови нормативни актове и др.*	
23	г-жа Ганка Иванова Златева, с. Есеница **А48/29.03.2023**	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 35506.9.40 по КККР на с. Есеница, общ. Вълчи дол. В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 35506.9.9 – „Добротич Уинд“ АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветроенергиен парк. Много съм чела и слушала за отрицателния ефект на ветрогенераторите върху околната среда.	Във възражението са изказани твърдения за отрицателния ефект на ветрогенераторите върху околната среда, но не са посочени конкретни ефекти, нито са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот! Надявам се възражението ми да бъде взето предвид при изготвяне на изисканата ОВОС.	на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. *(с уточнението, че посочените във възражението имоти се намират в землището на с. Калоян, а не в землището на с. Есеница)*
24	г-н Петър Куртев Петров, управител на „Крис-61“ ООД, гр. Вълчи дол **А36/28.03.2023**	Фирмата, която управлявам, обработва земеделски земи на територията на Община Вълчи дол. Според предварителните изявления на кмета на Общината, разбрах, че в две от селата, в които обработваме земеделски земи, има намерение да се поставят ветрогенератори. Моето становище на арендатор и човек, който се занимава със земеделие от 1992 г., е, че не е добре и не е правилно ветрогенераторите да се поставят на земеделска земя под седма категория. Знам, че в момента Законът за опазване на земеделските земи допуска това, както всички знаем как се правят измененията в законите. Но не бива да се пренебрегва реалността: Вибрациите от ветрогенераторите, в много голям радиус, влияят негативно на	Във възражението са изказани твърдения за влияние на вибрациите от ветрогенераторите върху микроорганизмите в хумуса, почвеното плодородие и производителност/продуктивност на земеделските земи, насекомите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни, както и като относими за конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		животинския микро свят, който се намира в най-горния плодороден пласт от почвата, а именно – хумусния слой. Също така, вибрациите и теченията около ветрогенераторите влияят негативно на пчелите и всички други насекоми, които опрашват земеделските растения. Въз основа на всичко това, заявявам от личен опит, тъй като обработвам земеделска земя в близост до ветрогенератор, че продукцията от декар ще се намали най-малко с 30-40%, а също така ще се промени и структурата на почвата. Трябва да мислим и за хляба на хората, а не само за зелената енергия, която в случая е най-скъпо струваща за обикновените граждани на България. Освен гореизложеното, но не на последно място, посочвам, че едното от съоръженията ще бъде изградено в поземлен имот с идентификатор 48524.28.4 в землището на с. Михалич. Собственик съм на съседен на този имот, а именно – имот с идентификатор 48524.28.36. Влиянието на перките и на ветрогенераторите като цяло ще доведе до неплодородие, загуби от добивите и ниска пазарна стойност на имота – моя лична собственост. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор. Надявам се да вземете информирано решение в моя полза и на всички граждани на Община Вълчи дол.	възможното въздействие по отношение на вредните физични фактори, в т.ч. на вибрациите, както и въздействието върху представителите на биоразнообразието. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседен имот, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
25	г-н Димитър Добрев Митев, с. Изворник	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.28.34 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	А35/28.03.2023	В съседен на моя имоти (- ПИ с идентификатор 32442.28.52 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветрогенераторен парк. Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добил на електроенергия (който, всъщност, с оглед последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и фауната, ще замърсим природата... съвсем неоправдано... заради нечии интереси. Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседни на моите имоти. Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху птиците, насекомите, земеползването и добивите, флората и фауната и природата като цяло. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседен имот, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
26	г-н Иван Добрев Иванов, председател на ЗК „Златен клас“, с. Михалич **А34/28.03.2023**	Горепосоченото инвестиционно намерение на „Добротич Уинд“ АД предвижда в общо шест имота в землището на с. Михалич, общ. Вълчи дол, да се изградят ветрогенератори с височина 270 м. Три от тези шест имота са съседни на имоти – собственост на кооперацията, която представлявам, както следва:	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на земеползването, добивите, птици, животни, насекоми, почви, население и човешко здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		- ПИ с идентификатор 48524.22.49 (в инвестиционното намерение на възложителя). Този имот граничи с ПИ с идентификатор 48524.22.48 – наша собственост, целият с площ от 4783 кв.м. - ПИ с идентификатор 48524.19.13 – Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.19.34, целият с площ 12 999 кв.м. - ПИ с идентификатор 48524.28.4 – Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.28.3, целият с площ от 5 114 кв.м. По смисъла на чл. 131 от ЗУТ, кооперацията, която представлявам, е „заинтересувано лице“. Нещо повече – кооперация „Златен клас“ обработва общо 7 000 дка в землищата на селата Михалич, Есеница, Кракра и Щипско. Това означава, че бъдем засегнати не само ние като собственик на съседни имоти. Ще бъдат засегнати имотите на наши член-кооператори в различни землища, чиито имоти обработва Кооперация „Златен клас“. Тези ветрогенератори, с височина 270 м, изискват и голяма обслужваща площ. За въздействието на тези огромни въртящи се перки върху птици, животни, насекоми, почви, добиви и съвсем не на последно място върху хората, може много да се говори. Особено ако на съответните специалисти не е заплатено от инвеститора-възложител на проекта.	Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения. Възложителят стриктно спазва изискванията на нормативната уредба по околна среда (Наредбата за ОВОС и Наредбата за ОС) по отношение възлагането на докладите за ОВОС и ОСВ и колектива от експерти с ръководител, които ще изготвят оценките и докладите.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Заявявам категорично несъгласие на член-кооператорите в ЗК „Златен клас“ – с. Михалич за изграждане на вече прословутия ветрогенераторен парк на „Добротич Уинд“ АД.	
27	г-н Ангел Георгиев Ангелов, с. Изворник **А33/28.03.2023**	Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.24.8 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол. В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 32442.24.37 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк. Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот. Арендатор съм и обработвам земеделска земя от 20 години. Собственик съм и на животновъден обект 9297-0247 намиращ се в с. Изворник, в който отглеждам над 600 броя овце от породата Медно червена шуменска. Запознат съм с неблагоприятното въздействие върху околната среда при изграждането на тези съоръжения – тъпчене на земята, строителни отпадъци и т.н. Още по-неблагоприятно е тяхното въздействие върху хората и животните при тяхната експлоатация – постоянен шум, вибрации, ел. магнитни полета от електро преносните кабели и др. В резултат на гореспоменатите факти от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите се стресират хора и животни. Добивите от зем. земя спадат. Също е въздействието и върху дивите животни и птици.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на ветрогенераторите върху хората, животните, в т.ч. въздействието на факторите шум, електромагнитни полета и вибрации. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!	
28	г-н Диян Стоянов Балев, земеделски производител, гр. Вълчи дол **А32/28.03.2023 г.**	Регистриран земеделски производител съм и обработвам земеделски земи в община Вълчи дол. От публичното обявление на общ. Вълчи дол изх.№ РД 08-01-439/17.03.2023 г. разбрах за инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД гр. София, да се поставят ветрогенератори по 8 KW в землището на об. Вълчи дол: с. Добротич, с. Искър, с. Михалич, с. Калоян, с. Есеница, с. Изворник. Земеделието ми е професия. Завършил съм техникум по механизация на селското стопанство, агроикономика във ВИИ „Карл Маркс“ и специализация в института по пшеницата и слънчогледа в Генерал Тошево. Произвеждам пшеница, слънчоглед и царевица като 100% от продукцията се изнася за Европа. Ето защо ми е болно, че земеделска земя от 2-ра до 4-та категория, ще бъде безвъзвратно унищожена по най-варварския начин. На всички заинтересовани е ясно, ме промените в Закона за земеделските земи за монтаж на ветрогенератори без ограничение на категорията на земята са лобистки. Инвеститорите не обявяват пораженията върху околната среда, хората и фауната. Вече има достатъчно информация от водещи еколози в Европа за вредите от ветроенергийните паркове и върху здравето на хората. По информация от колеги, които обработват земеделски земи в близост до ветроенергийни паркове, добивите са намалели с	Във възражението са изказани твърдения за влияние на ветрогенераторите върху здравето на хората и намаляване на добивите на земеделска продукция, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими и приложими за конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху човешкото здраве, насекомите, почвите и тяхното плодородие. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища. По отношение на декларираната заинтересованост на вносителя на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		около 20-30%, поради изчезване на пчелите и другите насекоми, които извършват опрашването. В землището на с. Искър в поземлени имоти с идентификатори 32860.40.13 и 32860.36.18 се предвижда да бъдат изградени ветрогенератори. Собственик съм на съседни имоти с идентификатори 32860.40.29 и 32860.36.35. Като собственик на непосредствено засегнат имот (чл.131, ал.2 ЗУТ), съм заинтересовано лице, по смисъла на чл.131, ал.1 ЗУТ. Заявявам категорично, ме не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор! Надявам се да вземете информирано решение което да бъде в полза на всички граждани на община Вълчи дол, а не само на възложителя. Приложение: Нотариален акт № 69 и Нотариален акт № 191.	възражението като собственик на съседни имоти, тя се отнася към процедурата по устройствено планиране по реда на ЗУТ, където подробно са разписани възможностите, по които собствениците на съседни имоти могат да изразят своите възражения.
29	г-н Диан Стоянов Дочев, председател на ЗПК „Сила“, с. Калоян **А29/24.03.2023**	В РИОСВ-Варна е било входирано уведомление от дружеството за осъществяване на негово инвестиционно предложение. Уведомлението е заведено с вх.№ 26-00-4102/123 от 10.02.2023 г. След обсъжданията в Кооперацията на данните от предложението подавам настоящето възражение срещу осъществяване на планираната инвестиция. В уведомлението се твърди неговата връзка с предходно инвестиционно предложение и се посочват основни параметри на новото предложение.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. ИП предложение е в процедура по ОВОС на етап провеждане на консултации по заданието за ОВОС. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Новото предложение включва намерение за изграждането на седем ветрогенератора /ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян. За седемте поземлени имота инвеститорът твърди наличието на подписани предварителни договори за учредено право на строеж. /стр.17 от уведомлението/. Не установих такива договори да са приложени към уведомлението. Шест от седемте имота са съседни с имоти на член-кооператори на представляваната от мен кооперация и изграждането на вятърен генератор пряко засяга правата на член-кооператорите. Седмият имот с № 35506.2.14, в който се предвижда изграждането на вятърен генератор, е съседен с имот № 35506.2.27, който е собственост на кооперацията. Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор /стр.8, табл. 4/ Инвеститорът е посочил основните параметри на бъдещите генератори и на застрояване на имотите /стр.4, табл.3 от уведомлението/ Имотите, в които ще се изграждат ветрогенераторите, са посочени в Приложение 2.2 към уведомлението. Изграждането на ветрогенераторите в седемте имота в село Калоян, за които се твърди наличие на предварителен договор	съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез община Вълчи дол и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. Дружеството има качество на възложител на ИП по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗООС, като документи удостоверяващи това са представени с уведомлението пред компетентния орган – РИОСВ-Варна. Копия на предварителни договори за учредено право на строеж са представени в Приложение 8 към уведомлението В проекта на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС ще бъде представена прогнозна информация за засегнатите територии от трасета на подземни и въздушни електропроводни отклонения. В Доклада за ОВОС, в т.ч. в ДОСВ ще бъде направена оценка на въздействието върху терените,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		за право на строеж, ще засегне и съседни имоти, тъй като се предвижда височината на генераторите да е до 270 метра, а плътността на застрояване 80%. Роторите на ветрогенераторите ще преминават над имотите, които са съседни на имотите, в които ще бъдат изградени фундаментите на ветрогенераторите. Смятаме, че изграждането на седем ветрогенератора с диаметър на ротора до 175 метра и с обща площ 24 040 кв.метра, ще въздейства негативно върху качествата на земеделската земя. /стр.8, табл.4/ Смятаме, че бъдещите седем ветрогенератора на кабелните и на въздушните електропроводи между тях ще имат негативно въздействие върху всички организми, имащи значение за качеството на земеделската земя. Липсата на данни за трасе на електропроводите и на техните сервитути прави невъзможно установяването на земеделските имоти, които ще бъдат засегнати с изграждането в тях на тези съоръжения. Представляваната от мен Кооперация освен, че представлява своите членове е собственик на имоти в землището и арендатор на имоти и засягането им с изграждане на съоръжения в тях пряко засяга нейният интерес. В уведомлението установихме множество неясноти, които е необходимо да бъдат изяснени, като посочваме основните от тях:	които е възможно да бъдат засегнати от подземни и въздушни електропроводни отклонения за присъединяване на ветропарка. *По въпрос 1*: както е описано и в уведомлението, настоящото ИП има за предмет 58 вятърни генератора. . *По въпрос 2:* Освен ветрогенераторите ще бъдат изградени четири повишаващи станции, въздушни и подземни електропроводи и съоръжения за съхранение на електроенергия. В югозападната част на землището на с. Калоян съгласно предварителните проучвания ще бъде ситуирано трасе на въздушна кабелна линия - 110 kV с проектна дължина около 800 м, свързващо двете повишаващи подстанции 33/110 kV (Север и Център). Определящи за трасетата на въздушните и кабелните линии 110kV са: осигуряване на минимално въздействие върху флората и фауната в региона; максимално съвместяване със съществуващата и проектна инфраструктура в региона; минимизиране засягането на частни имоти; максимално намаляване дължини на въздушните или кабелните линии между отделните подстанции и др.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		1. Колко ветрогенератора включва предложението – 79 или 58. В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишното решение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора /стр.2/ 2. Какво включва предложението – изграждане на подстанция, три повишаващи станции, въздушен и/или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения. В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропроводи. /стр.2 и стр.10/ В уведомлението не установихме данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия, а такива не са вписани в раздел за отделяне на опасни отпадъци. В уведомлението не установихме данни за трасета на въздушен или кабелен електропроводи със съответните сервитути през конкретни имоти. Не установихме и вариантност на предложение на вид електропроводи с оглед въздействията върху земеделската земя и околната среда. Установихме, че инвеститорът очаква неговото инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното му предложение. /стр.10/ Съобразявайки неясnотите в предложението, липсата на разработени алтернативи, несъобразяване с правата на	Параметрите на тези съоръжения зависят от специфичните условия за присъединяване определени от ЕСО и ще бъдат представени с напредване на проектирането и на процедурата по ОВОС, вкл. по отношение разгледани алтернативи. Съоръженията за съхранение на електроенергия (ССЕ), както е посочено в уведомлението (Таблица 2) се предвижда да бъдат разположени в поземлените имоти предвидени за изграждане на подстанция Добротич 400kV. ССЕ се състои от множество батерийни клетки, които се сглобяват заедно, за да образуват модули. Модулите са подредени в контейнери (подобно на транспортните контейнери) и тези контейнери се доставят предварително сглобени до площадката. На обектите на ИП не се предвижда съхранение на опасни отпадъци. По време на строителството не се очаква генериране на опасни отпадъци. Генерираните отпадъци по

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		собствениците на земеделски земи и на очакваното влошаване на качеството на земеделската земя и на благата от нея, подавам настоящето възражение срещу планираната инвестиция за изграждане на ветроенергиен парк в землището на село Калоян. Моля да бъда уведомяван от вас за движението на преписката по разглеждане на инвестиционното предложение.	време на експлоатация, също няма да бъдат съхранявани на територията на обектите на ИП. Съгласно приетата практика, техническо обслужване на ветрогенераторите и ССЕ ще се осъществява от фирмите-производители или оторизирани от тях други фирми и подизпълнители притежаващи съответните лицензи и разрешителни за управление/третиране на отпадъци. На площадките на обектите на ИП няма да се прилагат каквито и да било начини за обезвреждане на отпадъците на място. В Заданието за ОВОС и в Доклада за ОВОС ще бъдат направени съответно прогнозна и подробна оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителството и на етапа на експлоатация. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
30	Петиция от собственици на земеделски земи,	През месец октомври 2020 година получихме покана от кмета на Община Вълчи дол господин Тронков за среща с госпожа Катина Йорданова, представляваща „Добротич УИНД“ АД.	Петицията е внесена в периода след приключване на процедурата по ОВОС за предходното инвестиционно предложение на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	земеделски производители, обработващи земеделски земи и фермери, отгеждащи едри и дребни преживни животни с оборно-пасищно отглеждане на територията на община Вълчи дол **А7/29.04.2021**	Срещата се състоя на 29.10.2020 г. в Културния дом в град Вълчи дол, където госпожа Йорданова ни заяви своя бъдещ интерес за изграждане на парк за добив на електроенергия от ветрогенератори в землището на село Добротич община Вълчи дол. На срещата ни стана известно, че въпросният проект е стартирал още през 2009 година. В инвестиционното намерение е залегнало изграждане на над 130 броя ветрогенератори, които да се разположат в землищата на шест о населените места от Община Вълчи дол: Добротич, Искър, Михалич, Калоян, Есеница и Изворник и върхху землищата на две села от Община Ветрино. В създалия се дебат, по неуспорим и категоричен начин, земеделските производители и фермери изразиха становището, че са твърдо против изграждането на ветрогенераторния парк. Тогава ни бе разяснено, че към момента нещата са вече решени за село Добротич. Проведено било обществено обсъждане през 2017 година, а ОВОС бил одобрен през 2018 година. През 2019 е бил променен статута на земеделската земя в урбанизирана територия, върху която ще се изградят ветрогенераторите. Като имаме предвид, че през годините са се случили всички тези събития за село Добротич, без да се даде достатъчна гласност към земеделски производители, фермери и собственици на земеделска земя, ние сме силно обезпокоени, че същите ще се случат по същия начин и за останалите	„Добротич уинд“ АД и преди стартиране на процедурата по ОВОС за настоящото ИП на дружеството. В тази връзка считаме, че същата не касае настоящото инвестиционно предложение и процедура по ОВОС, но въпреки това е съобразена. Първоначалното инвестиционно предложение на Възложителя е за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, за което е издадено Решение по ОВОС №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна, с което ИП е одобрено. Към настоящия момент посоченото решение по ОВОС е загубило правно действие, и Възложителят е стартирал настоящата нова процедура по ОВОС за измененото си ИП. От планираните в настоящото ИП общо 58 вятърни генератора, за 12 от тях има одобрени и действащи ПУП-ПЗ, засягащи поземлени имоти с идентификатори № № 21717.11.30, 21717.13.29, 121717.7.40, 21717.17.42, 21717.37.16, 21717.42.34, 21717.45.46, 21717.53.54, 21717.54.40, 21717.58.28,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		землища, засегнати от Инвестиционното намерение на „Добротич УИНД“ АД. Категорично заявяваме нашето несъгласие за изграждане на ветрогенератори в което и да е от землищата на селата от Община Вълчи дол, в това число и землището на село Добротич. Настояваме общинските съветници да не допускат одобряване на Парцеларен план за землището на село Добротич, което би финализирало процедурата по изграждане на ветрогенераторите в това землище. Нека общинските съветници не забравят, че са избрани като такива, за да служат и защитават интересите на своите избиратели. Настояваме да ни се предаде оригинала от присъствените списъци и записките от проведената среща на 29.10.2020 година. Изразяваме съмнение, че срещата може да се използва като проведено обществено обсъждане за останалите землища с инвестиционното намерение по проекта на „Добротич УИНД“ АД. Вярваме, че нашите искания ще бъдат чути и с адекватни решения ще спрете финализирането на процедурата по изграждането на ветрогенераторния парк. В противен случай ще продължим да отстояваме правата си в институциите в страната и извън нея. В подкрепа на изложеното, собственоръчно полагаме подписите си: ...	21717.60.49 и 21717.62.42, в землището на с. Добротич. По настоящата процедура по ОВОС предстои изготвянето на Доклади за ОВОС и ОСВ. В тях ще бъде подробно разгледано възможното въздействие върху околната среда и здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Положени са общо 60 броя подписи.	
3. Възражения на представители на ловно-рибарски дружини			
31	г-н Георги Чернев Геогриев, Ловна дружинка - с. Ветрино **А84/31.03.2023**	Като председател на ловната дружинка категорично се обявявам против ветропарка в общ. Ветрино. Имам лични наблюдения върху влиянието им върху животинския свят и лично съм установил изчезването на много гризачи между перките и обедняването на фауната и изобщо на екосистемата. Звуците от перките са ужасни, особено при силен вятър. Това не бива да се допуска в нашата община.	Разбираме и уважаваме притесненията на местните ловно-рибарски дружинки. В заданието за ОВОС ще бъдат описани всички аспекти на околната среда, които е вероятно да бъдат значително засегнати от инвестиционното предложение. Що се отнася до изразените твърдения за промяна в разпространението и числеността на популациите на видове птици обект на лов, не са представени конкретни данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни, както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на ИП върху дивите птици според характера им на пребиваване в района (прелетни, гнездящо-прелетни, зимуващи, постоянни), вкл. и по отношение на видовете птици по чл. 5 от Закона за лова, включени в Приложение 1 на същия.
32	Ловно-рибарска дружина - с. Есеница **А43/28.03.2023**	Всички членуващи в Ловно-рибарска дружина – с. Есеница, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Есеница, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че популацията на прелетния дивеч драстично е при тях е намаляла. Членовете на ловно-рибарската дружина на село Есеница, общ. Вълчи дол, решително и категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Есеница, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
33	Ловно-рибарска дружина - с. Калоян **А42/28.03.2023**	Членовете на Ловна дружинка – с. Калоян, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Калоян, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял. Членовете на ловно-рибарската дружина на село Калоян, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Калоян, както и на цялата територия на Община Вълчи дол.	В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве в т.ч. и върху фауната. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
34	Ловно-рибарска дружина- с.Искър **А41/28.03.2023**	Членовете на Ловна дружинка – с. Искър, с истинска тревога и загриженост посрещаме новината за поставянето на ветрогенератори в землището на с. Искър, където провеждаме ловните си мероприятия. От колегите в ловни дружинки, на чиято територия има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял, а на места и изчезнал. Това се вижда и от таксациите, които се провеждат два пъти в годината. Шумът и завихрянето, което се получава вследствие на работата на турбините, прогонват птиците и дивеча. Ние – членовете на ловната дружинка на с. Искър, общ. Вълчи дол, заявяваме своето категорично несъгласие с намерението	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		да се изградят ветрогенератори на територията на нашето, а и на съседните землища.	
35	Ловно-рибарска дружина – с. Михалич **А40/28.03.2023**	Всички членуващи в Ловна дружина – с. Михалич, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да се издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Михалич. След изграждането на подобен парк в Община Суворово (с четирикратно по-ниска височина от предвидените в инвестиционното предложение на “Добротич Уинд“ АД!), пострадахме и ние по отношение на лова на пернат дивеч. Пасажите на прелетните птици, които минаваха през нашето землище, промениха пътя си и изчезнаха. Изключително рядко може да се види, камо ли да се отстреля гъска, патица, гургулица... Членовете на ловно-рибарска дружина на село Михалич, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят своите огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Михалич и въобще на територията на Община Вълчи дол.	
36	Ловно-рибарска дружина- с. Стефан Караджа и с. Изворник **А39/28.03.2023**	Всички членове на Ловно-рибарска дружина - с. Стефан Караджа и с. Изворник, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд" АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол и в частност - да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Изворник, където провеждаме ловните си мероприятия.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		От колегите в ловни дружинки. на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че при тях популацията на прелетния дивеч драстично е намаляла. От територията на землището на с. Изворник, в планирания ветропарк са включени седем имота, но засегнатите сме много повече. На територията на планирания ветропарк се намира миграционния път на Виа Понтика и миграцията над инвестиционната площадка е значителна. Колегите от ЛРД на с. Щипско, гр. Вълчи дол и с. Михалич разказват, че след изграждане на ветропарка на границата на землищата Суворово-Вълчи дол, се е променил пътят на пасажите на прелетните птици и вече при тях не се ловуват гъски, патици, гургулици. Пъдпъдъците също са намалели драстично. Членовете на ловно-рибарската дружина на с. Стефан Караджа и с. Изворник, общ. Вълчи дол, категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Изворник, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива. Очакваме от вас реална оценка за въздействие върху околната среда! Мислете за нас - обикновените граждани, а не само за интересите на възложителя.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
37	Ловно-рибарска дружина - с. Щипско **А38/28.03.2023**	Ние, ловците от Ловно-рибарска дружина – с. Щипско, не сме съгласни на територията на Община Вълчи дол да се изгради Ветрогенераторен парк, поради следните съоръжения: Едното от селата, в чието землище се предвижда поставяне на ветрогенератори е с. Искър, общ. Вълчи дол – съседно на землището на с. Щипско. От изграждането на подобен парк в Община Суворово, в близост до землището на с. Щипско, пострадахме и ние по отношение на лова на пернат дивеч. Промени се пътят на пасажите на прелетните птици. Изчезнаха пъдпъдъците, гургулиците, гъските и патиците. Преди монтажа на ветрогенераторите, на лов за пернат дивеч при нас идваха ловци от цяла България, от София, от Пловдив и от други населени места. Контактувахме, обменяхме идеи, опит, споделяхме информация за лова. Сега дори ние няма какво да ловуваме! Промяната на пътя на пасажите се отрази не само на лова на пернат дивеч в землището на с. Щипско, но и на всички землища в Община Вълчи дол. В разговор с представители на другите ловно рибарски дружини се разбра, че и при тях също са изчезнали пасажите, които преди години преминаваха от тук. След въпросния монтаж, в близост до ветрогенераторите почти не се виждат гривяци и яребици, независимо, че в последните 8-10 години през година се разселват яребици.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Поради нарушената екосистема, се увеличиха чакалите и лисиците, които вечер, а понякога и през деня (особено лисиците) навлизат в селото и нападат домашните птици. Обръщаме се към вас с настояване да се вслушате в гласа на хората, които живеят на територията на Община Вълчи дол и да не допускате унищожаване на поминъка и на средата, в която живеем.	
38	Ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол **А37/28.03.2023**	Всички членове на ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветроенергиен парк в землището на Община Вълчи дол. От опита, който имаме след изграждането на ветроенергиен парк в съседната Община Суворово, се тревожим, че както при нас, така и на територията на пряко засегнатите села в Община Вълчи дол, драстично ще намалее популацията на прелетния дивеч. Нашата ловна територия граничи с ветрогенераторния парк на гр. Суворово. След изграждането му, пострадахме и ние – популациите на пъдпъдък, гургулица и други видове дребен дивеч, намаляха в пъти и почти са на изчезване от нашата територия. Горите в държавата (в частност – и в нашата община) се изсичат поголовно, пасищата вече са отдадени за изграждане на фотоволтаици върху тях, а плодородната земеделска земя – трета категория!, се предоставя за изграждане на огромни	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		(според инвестиционното предложение) ветрогенератори. Това ли е държавническо мислене?! КЪДЕ и КАКВО да ловуваме? Как да се изхранваме?! Настояваме да не допускате изграждането на този огромен ветропарк върху най-плодородните почви на нашата община.	
4. Възражения на организации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие основно върху развитието на туризма			
39	г-н Петя Стойкова Гамбезова, гр. Варна **А119/05.04.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина и в нашата страна. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем н нашата държава и в нашата община.	
40	г-н Любомир Петров Бабев, с. Неофит Рилски **А65/31.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки,	Възраженията в значителна степен се припокриват като съдържание. Изказани са твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
41	г-н Йордан Йорданов Венчев, с. Невша **А115/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само преди 10 години беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто място и без перки. Където има ветрогенератори няма туризъм и качествен живот – никъде в Европа! Перките са вредни за човека, за животните и за почвите! Категорично съм против.	
42	г-жа Сашка Атанасова Колева, гр. Горна Оряховица **А92/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям!	
43	г-жа Светла Георгиева Касабова	Най-категорично възразявам срещу изграждане на вятърен парк от фирма „Добротич уинд“ на територията на община	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
	А91/31.03.2023	Ветрино. Живея тук със семейството си и дойдох заради чистия въздух, природа и спокойствие. Известни са ни вредните въздействие на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят в чужбина. Това, което сме чували е чудовищно и не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както е добре известно в общ. Ветрино развиваме туризъм – Общ. Ветрино взе I награда за туристическа община в класация на българското Министерство на туризма за последната година. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и „Добротич уинд“, които нямат никакъв авторитет в района!	
44	г-н Иван Ракиджийски **А79/31.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
45	г-н Звездомир Юлианов Донев, с. Доброплодно **31.03.2023 г.**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта. Противопоставям се напълно на идеята. За мен Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на Туризма. Искам да си остане чисто непокътнато място, което да не прилича на индустриална зона за отпадъци и без перки на хоризонта. Вярвам в това, че Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека и за почвите и за животните.	
46	г-н Толи Симеон Костов, с. Неофит Рилски **А57/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите имат някои вредни въздействия върху живущите в тяхна близост. Не желая да живея в близост с ветрогенераторните перки, да слушам техния шум, както и да развалят изгледа ми! Както Ви е добре известно, в нашата община се развива активен туризъм – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него!	
47	г-н Юлиян Христов Артъчки, с. Невша **А56/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община. 1. Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		2. Перките светят с мигаща червена светлина нощно време и издават шум, който не се чува, но е изключително вреден за здравето на хората и домашните животни. Инвеститорите упорито не говорят за него, а само за другия шум, който се чува от човешкото ухо. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите! В цяла Европа фермерите са по улиците. Ние няма да си останем вкъщи. Искаме си земята и хляба. 3. Ветрогенераторите замърсяват /загрозяват завинаги пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Така спада жизненият стандарт на жителите и се предизвиква обезлюдяване. В община Ветрино се развива туризъм, който се отразява благотворно на общината. Не искам това да се променя. Възразявам категорично срещу превръщането на общината в индустриален парк.	
48	г-н Виктор Иванов Георгиев, с. Габърница **А53/30.03.2023**	Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем н нашата държава и в нашата община.	
49	г-н Константин Костов **А51/29.03.2023**	От 2017 г. аз, семейството ми и много наши роднини, приятели, познати и партньори работим активно в посока развитие на културно-исторически туризъм и земеделие на територията на община Ветрино. Построяването на ветрогенераторен парк би бил в разрез с общата посока на развитие на общината и би повлиял изключително негативно на живота и бизнена ни, както и на всички хора, живеещи и работещи на територията на общината. Моля да не се позволява изграждането на толкова мащабни съоръжения, които да компрометират напредъка в тези две направление на тази прекрасна община!	
Възражения на огранизации и физически лица, изразяващи основания и съображения за въздействие върху компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве			
50	г-н Дмитрий Иванович Ювчица **А117/03.04.2023**	Не съм съгласен да се изгради вятърен парк в община Ветрино. Учудвам се, че такъв проект изобщо е допуснат да се разглежда. Ветрогенераторите нямат работа близо до хората, защото ги разболяват. Те не бива да се изграждат върху плодородна земя – това е престъпно! В днешно време е вече отдавна известно, че навсякъде в света, където има вятърни турбини, населеното място загива, цените на имотите падат, земеделието запада, животновъдството загива, и накрая мястото се обезлюдява. От гледна точка на икономиката на общ. Ветрино – Противопоставям се на подчиняването на	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздейдствие на съоръженията по отношение на земеползването, почвите, животинския свят, здравето на хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		здравето, природата и поминъка тук на частните интереси на чужденци.	опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
51	Община Ветрино *Изх.№ 3200-56/* **03.04.2023** *г. (изх.№ е на общината)*	Във връзка с Ваше писмо с изх.№ 26-00-4102/А25 от 16.03.2023 г. и на основание чл.4, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, беше осигурен обществен достъп до Уведомление за инвестиционно предложение свързано с изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата го инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Средно село и Момчилово, община Ветрино и селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, с възложител „Добротич уинд“ АД, гр. София. По повод на инвестиционното предожение в Общинска администрация Ветрино е постъпило писмо с вх.№ 94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение „Човек-Природа-Живот“ с приложени 448 броя възражения от жители на община Ветрино. Постъпило е и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г. от Сдружение „Човек-Природа-Живот“ за гореописаното ИП. Във връзка с горното приложено Ви изпращам писмо с вх.№ 94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение	Не можем да изразим становище, тъй като ни е предоставено само сканирано копие на писмо от кмета на община Ветрино до РИОСВ Варна с Изх№3200-56/03.04.2023 г. без приложенията съгласно текста на писмото (448 броя възражения и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г.).

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		„Човек-Природа-Живот“ с приложени 448 броя възражения и становище с вх.№ 94АХ-706/30.03.2023 г. Приложение: съгласно текста.	
52	г-жа Деница Димитрова Гамбезова, гр. Варна **А116/03.04.2023**	Няма да допуснем заравянето на бетон, колкото жилищен блок, в първокласна плодородна земя. Не може да осъждаме хората, птиците, домашните животни да търпят всички шумове, електромагнитни полета и бягащи сенки, червени мигащи светлини и стърчащи туловища на тези чудовища по почти 300 метра, да бъдат тровени постепенно и неусетно. Обезлюдяването в Европа заради близостта до вятърни турбини е факт и ние не трябва да го допускаме. Главната причина за това е нарушаването на био-баланса на екосистемата. РИОСВ би трябвало да разпознае опасността и да не я допуска, ако не е вече ангажирана политически. Съмнението за политическа и „зелена“ корупция се носи във въздуха, боде очите и всички са в очакване то да се стопи като пролетен сняг. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и Добротич уинд, които нямат никакъв авторитет в района!!! Аз съм само на 21 години, какво бъдеще ни предлагате?!	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Преобладаващата част от поземлените имоти, в които е предвидено да се реализира ИП са трета и четвърта категория земи. Част от имотите съвпадат с предвижданията на действащият общ устройствен план на община Ветрино. При проектирането на ИП е спазена действащата нормативна уредба по отношение изискванията за отстояния до населени места. Съобразени са достатъчно големи разстояния до обекти подлежащи на здравна защита. Във възражението са изказани твърдения и неверни факти за обезлюдяване на Европа, причинено от близостта на вятърни турбини и „*нарушаването на био-баланса на екосистемата*“. Не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за достоверни,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			както и като относими за конкретното ИП и процедурата по ОВОС. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез общините и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища
53	г-жа Димитрина Петрова Петрова, с. Габърница **31.03.2023 г.**	Възразявам срещу изграждане на парк за ветрогенератори, тъй като съм дошла да живея на село за да съм близо до природата. Ветрогенераторите имат вредни въздействия върху околната среда.	Възражението не съдържа мотиви и основания по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение. На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			действащи нормативни или административни актове. До всички заинтересовани физически и юридически лица е предоставена възможност да изразят своите мнения, становища и препоръки към заданието за обхвата и съдържанието на доклада за оценка на въздействието върху околната среда, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на дружеството (възложителя) и обява публикувана в национален ежедневник. Чрез община Ветрино и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти на ИП, се провеждат предварителни консултации по заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени подробни анализи и оценки на вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
54	г-жа Стоянка Цветкова Радева, с. Доброплодно **А113/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк на фирмата „Добротич Уинд“ в община Ветрино! Смятам, че перките са вредни за хората, животните и природата, изграждането им е недопустимо!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			въздействие на съоръженията върху хората, животните и природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
55	г-жа Недка Ракиджийска **А112/31.03.2023**	Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Противопоставям се срещу поставянето!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху хората, животните и почвите, както и върху развитието на туризма в общината. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
56	г-н Юсеин Юмеров Юсеинов, с. Доброплодно **А110/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на вятърен парк на територията на община Ветрино. Перките ще унищожат природата ни.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
57	г-н Атанас Димитров Атанасов, с. Доброплодно **А109/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на ветрогенераторен парк в община Ветрино. Живея в с. Доброплодно и не искам вредния шум от перките!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на шума от съоръженията. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
58	г-жа Теодора Тодорова Василева, с. Неофит Рилски **А106/31.03.2023**	Обръщам се към Вас по повод безочливостта на организацията „Добротич вятърни турбини в община Ветрино. Бих искала да изразя своето недоволство относно случващото се в близост до населеното място, в което живея, а именно мястото което преди 8 години беше безлюдно и забравено от народа, а сега благодарение на всички будни и работещи хора село Неофит Рилски се превърна в най-живото и свободно място на територията на България. За да продължи да се развива и облагородява са необходими ежедневни задължения,	Въздействията върху околната среда и здравето на хората ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		които с присъствието на турбините ще се обезсмислят и разцъфтяващата община Ветрино ще се превърне в същото загиващо място от преди 8 години. Разбира се, няма нужда да споменаваме за замърсяването, шума, възможността от болести, които причиняват турбините, но ми се иска да спомена ползите, които община Ветрино получава от населението на село Неофит Рилски: 1. Развитие на малките райони; 2. Екологосъобразно и полезно общество; 3. Облагородяване и залесяване; 4. Развитие на целогодишен туризъм; 5. Повишаване на образоваността на българите чужденци с българската история; 6. Спокоен и ефективен начин на живот; 7. Регулярни финансови задължения (градивно растящи, посредством развитието на селото). Това и много други биха били ползите от развитието на село Неофит Рилски, но без специалното участие на „Добротич уинд“.	
59	г-н Христо Димитров Христов, с. Доброплодно **А103/31.03.2023**	Не желая изграждане на Вятърен парк в община Ветрино. Шумът от вятърните перки ще нарушава моето спокойствие.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население. Въз основа на анализите и

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
60	г-н Стилиян Христов Стойчев, гр. Варна **А99/31.03.2023**	Работя на територията на община Ветрино. Възразявам да се строят ветрогенератори на територията на общината. Как ще се строи на земя, която се обработва и от нея се добива продукция, която ще ни изхранва. Тези перки ще загрозят облика на такива красиви места. Те пречат на пчелите, на птиците. Някои хора искат да се облагодетелстват на наш гръб. Пораженията ще са за нас, а облагата за тях. Категорично съм против това!	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. по отношение на земеползването и визуалните промени и въздействия, биоразнообразието. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
61	г-н Ради Георгиев Радев, с. Доброплодно **А97/31.03.2023**	Не желая изграждането на перки в територията на община Ветрино. Аз съм жител на с. Доброплодно, искам да живея без вредния шум от тях!	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. В рамките на Доклада за ОВОС ще бъде извършена подробна оценка за възможното въздействие на ИП върху околната среда и здравето на хората, в т.ч. въздействието на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
62	г-н Свилен Пламенов Стоянов, с. Момчилово **А96/31.03.2023**	Възразявам срещу построяването на ветрогенератори. Те замърсяват, загрозяват пейзажа и понижават цената на имотите. Те ще станат непродаваеми. Ще спадне жизнения ни стандарт и селата ни ще се обезлюдят. Няма да допуснем погубването на природата в нашата община! Защо в такива плодородни земи ще се налива бетон, това е престъпление!	Въздействията върху околната среда (в т.ч. земеползването) и здравето на хората ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
63	г-н Димитър Атанасов Атанасов, с. Доброплодно **А94/31.03.2023**	Възразявам да има перки в община Ветрино. Твърдо съм против изграждането на вятърен парк в общината от фирма „Добротич уинд“ и от която и да е друга фирма. Тук живеят семейството ми и тук са земите ми. Тези перки ще унищожат природата ни.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху природата. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
64	г-н Румен Георгиев Янков, с. Неофит Рилски **А90/31.03.2023**	Искам да изразя своето несъгласие с поставянето на ветрогенераторни перки в районите около мястото, където живея, а именно община Ветрино и съседната на нас община Вълчи дол. След като разбрах, ме предстои подобна инвестиция прочетох и се информирах по темата. Лично отидох и до ветропарка в Суворово, за да се убедя на място, дали написаното по темата е вярно. След като постоях близо до перките, за себе си не желая в нашата община да има подобни съоръжения. Шумът и нарушаването на природните гледки са нещо много неприятно и само би влошило начина на живот и при това не виждам никакви ползи за населението. Надявам се възражението ми да се вземе под внимание.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на шума и визуалното въздействие. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
65	г-н Спирко Лазаровски, с. Неофит Рилски **А89/31.03.2023**	Четох много по темата относно ветрогенератори и тяхната вреда. Много от хората във Ветрино вече се запознахме и не искаме фирма „Добротич Уинд“ тук! Те са нагли и лъжат хората. Заплашват дори! Моля Ви вземете мерки и не им позволявайте да ги слагат. Никой от пришълците също не иска, те са вредни за земята, за почвата и най-вече за хората! Да не говорим за шума, който се чува от тях. Не искам община Ветрино да се превръща в АД! Моля Ви, чуйте ни!	От възражението не става ясно какви източници на информация са ползвани по темата за ветрогенераторите и тяхната вреда и дали данните са относими за настоящото ИП. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони за конкретното ИП ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на шума, земята, почвата и човешкото здраве. Въз основа на анализите и оценките ще се

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
66	г-жа Росица Ковачева Серафимова, с. Неофит Рилски **А88/31.03.2023**	Уважаеми г-н Директор, сигурна съм че сте запознат, че община Ветрино се намира на международния източен прелетен път Виа Понтика. Тук съм виждала не малко защитени видове птици, които прелитат и се чувстват комфортно и удобно в тази среда. Какво ще им причинят перките ??! Нима не знаете?!? Това е нашата природа, нашата община, нашите птички! Не ги гонете като им позволите на фирма „Добротич уинд“ да ги поставят! Вредата от перките е доказана многократно!	Миграционният път на птиците, описан като Виа Понтика, обхваща широк регион от Североизточна България част от който преминава и през територията на община Ветрино. „Добротич Уинд“ АД възложи на специалисти извършване на едногодишни специализирани проучвания включващи мониторинг на мигриращите птици обхващащ пролетна и есенна миграция, проучване на гнездящите и зимуващите птици в района на инвестиционното предложение. Мониторингът и проучванията са извършени по утвърдени методики при спазване на международно приети указания и стандарти и при съобразяване на методите и данните от предходни проучвания. Същите съответстват и съобразяват указанията на компетентния орган по процедурата РИОСВ-Варна дадени с писмо с Изх.№.26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			Събраните данни са съпоставими с данните от предходни проучвания и ги, допълват и обогатяват.
67	г-жа Росица Ковачева Серафимова, с. Неофит Рилски **А88/31.03.2023**	Уважаеми г-н Директор, сигурна съм че сте запознат, че община Ветрино се намира на международния източен прелетен път Виа Понтика. Тук съм виждала не малко защитени видове птици, които прелитат и се чувстват комфортно и удобно в тази среда. Какво ще им причинят перките ??! Нима не знаете?!? Това е нашата природа, нашата община, нашите птички! Не ги гонете като им позволите на фирма „Добротич уинд“ да ги поставят! Вредата от перките е доказана многократно!	Миграционният път на птиците, описан като Виа Понтика, обхваща широк регион от Североизточна България част от който преминава и през територията на община Ветрино. „Добротич Уинд“ АД възложи на специалисти извършване на едногодишни специализирани проучвания включващи мониторинг на мигриращите птици обхващащ пролетна и есенна миграция, проучване на гнездящите и зимуващите птици в района на инвестиционното предложение. Мониторингът и проучванията са извършени по утвърдени методики при спазване на международно приети указания и стандарти и при съобразяване на методите и данните от предходни проучвания. Същите съответстват и съобразяват указанията на компетентния орган по процедурата РИОСВ-Варна дадени с писмо с Изх.№.26-00-4102/А24 от 16.03.2023 г. Събраните данни са съпоставими с данните от предходни проучвания и ги, допълват и обогатяват.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
68	г-жа Людмила Виталиевна Петрова, с. Млада Гвардия **А85/31.03.2023**	Аз като гражданка на с. Млада Гвардия съм твърдо против поставянето на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино от фирмата „Добротич уинд“ или която и да било друга фирма. Искам българската земя и природа да остане и за поколенията след нас, а поставянето им ще я унищожи. Както ще изгони всякакви животни и хора от родните ни места. Така ще бъде нарушена и една екосистема завинаги. Нещо, което никога не би се възвърнало.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
69	г-н Пламен Христов Христов, с. Неофит Рилски **А84/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич Уинд“ на територията на община Ветрино. Перките оказват неблагоприятно влияние на пчелите и техния начин на живот.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на ветрогенераторите включително върху насекомите, в т.ч. пчелите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП спрямо изискванията за опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
70	г-жа Соня Танчева Петрова, с. Момчилово **А80/31.03.2023**	Живея от 35 г. в община Ветрино и желая общината ни да се развива за по-добра и красива, но според мен, тези ветрогенератори, които искат да построят, ще загрозят облика на общината. Те искат да ги инсталират в плодородна земя,	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		защо? Това е престъпление да се бетонира земя, която ни осигурява хляба. Ще се наруши екосистемата. Не искам това да се случи в нашата община! Перките издават шум и са вредни за птиците и пчелите, а също и за хората. Възразявам категорично срещу строежа на ветрогенераторите!	въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население, птиците, насекомите. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
71	г-н Валентин Вълчев, с. Ветрино **А78/31.03.2023**	Никога перки в Община Ветрино. Нискочестотен шум, който те произвеждат е причина за новата болест „Синдром на вятърната турбина“. Освен това са мелачки за птици, а от тук минава Виа Понтика.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху човешкото здраве и птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
72	г-н Ивелин Асенов Александров, с. Неофит Рилски **А76/31.03.2023**	Категорично съм против да се поставят ветрогенератори на територията на община Ветрино. Фирма „Добротич уинд“ извършват престъпление срещу хората като тровят земята ни, гонят пчелите и птиците ни. Всичко това е за пари. Вън на тези хора! Не ги искаме тук!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			на земите, насекомите и птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
73	г-н Сава Живков Тодоров, с. Неофит Рилски **А74/31.03.2023**	Категорично възразявам срещу поставянето на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино! Тези хора от фирма „Добротич уинд“ тровят живота ни като ни заплашват, че ще се разправят с несъгласните. Искат да унищожат плодородната ни земя и да прогонят птиците и пчелите от земята ни. Искат да ни обрекат на глад и мизерия. Защото всички знаем, че точно така ще стане! Нашата община отново ще обезлюдее, както преди. Няма да го позволим!	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано възможното въздействие на инвестиционното предложение, включително по отношение на земеползването и биоразнообразието. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
74	г-н Христо Костадинов Димитров, с. Неофит Рилски *Вх.№ в* **А72/31.03.2023**	Ветрогенераторите загрозяват пейзаж, вследствие на това пада цената на имотите. Възразявам срещу превръщането на общината във ветропарк с технологичен изглед.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху ландшафта и визуалността. Въз основа на анализите и оценките ще се установи

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
75	г-н Радостин Веселинов Вълчев, с. Габърница **А71/31.03.2023**	Категорично възразявам фирма „Добротич уинд“ да изгражда ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино. Практиката по света показва, че са изключително вредни за природата, хората и животните. Няма да позволим на плодородна земя да изливат тонове бетон. Ще се борим до край! Няма да се предадем!	Във възражението са изказани твърдения за вредности на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети за верни или относими към конкретното ИП. Въздействията върху околната среда, хората и животните ще бъде подробно анализирано и оценено в Доклада за ОВОС. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
76	г-н Петър Донков Петров, с. Габърница **А68/31.03.2023**	Не желая да бъдат изградени ветрогенератори на територията на Община Ветрино. Те влияят на прелетните птици, което от своя страна нарушава околната среда. Перките издават шум, който пречи на всички. Пречат на почвата. Не желая Добротич Уинд да правят Вятърен парк.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху прелетните птици,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			почвата, въздействие на шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
77	г-н Димитър Христов Димитров, с. Доброплодно **А63/31.03.2023**	Възразявам изграждането на вятърен парк на общ. Ветрино. Не искам нашите деца да бъдат подложени на негативните последици от перките.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху земеползването, почвата, земните недра, водите, биоразнообразието, влиянието на шум, вибрации и ултразвук. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
78	г-жа Величка Цонкова Атанасова, с. Доброплодно **А62/31.03.2023**	Възразявам срещу изграждането на ветрогенератори в Община Ветрино. Не искам по нашите земи да има перки. Те унищожават природата. Селото ще стане необитаемо. Шумът от тези турбини ще ни унищожи.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията върху

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			природата и по отношение на шума. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
79	г-жа Вася Данчева Михайлова, с. Неофит Рилски **А61/31.03.2023**	Аз живея в с. Неофит Рилски, като жител не желая поставянето на ветрогенераторни перки. Мисля, че не е правилно плодородна земя да се експлоатира по такъв начин. Едно, че ще съсипе качествата на плодородната земя, ще наруши цялостната екосистема. Ще изгони птиците, пчелите, да не говорим за вредата върху хората. Аз съм майка на четири деца и искам те да израснат здрави и пълноценни хора. Не вярвам на чужди компании, нито на „Добротич уинд“, лъжат хората, че ще имат евтин ток и какво ли още не, само и само да си получат те милионите, а хората да търпят последствията. Не желая да има ветрогенераторни перки в община Ветрино.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП, включително върху земите, птиците, пчелите, хората. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
80	г-н Николай Любомиров Кътев, с. Неофит Рилски **А60/31.03.2023**	Уважаеми г-н Директор, моля да не се поставят перки в село Неофит Рилски или в община Ветрино. Прочетох за ефекта от тях и видях на място, колко шумни и вредни са за околната среда.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Преобладаващата част от поземлените имоти, в които е предвидено да се реализира ИП са

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Аз съм твърдо против да се слагат в близост до мястото, в което живея. Живея тук и смятам, че това ще е в ущърб на хората, които търсят спокойствие и чиста среда.	трета и четвърта категория земи. Част от имотите съвпадат с предвижданията на действащият общ устройствен план на община Ветрино. При проектирането на ИП е спазена действащата нормативна уредба по отношение изискванията за отстояния до населени места. Съобразени са достатъчно големи разстояния до обекти подлежащи на здравна защита. Във възражението са изказани твърдения за въздействия на ветрогенераторите, но не са представени данни и/или официални източници, на база на които тези твърдения да бъдат приети като верни или относими към конкретното ИП. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху развитието на туризма в района. Включително ще бъдат взети предвид наличните научни публикации, резултати от проучвания и др., свързани с направените твърдения във възражението. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
81	г-жа Янка Димитрова Атанасова, с. Доброплодно **А102/30.03.2023**	Аз възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. Моите родители живеят в с. Доброплодно, мисля и аз да живея скоро там, имам къща и ниви. Не желая вредния шум от перките да смущават спокойствието ми и да вредят на природата.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие на съоръженията по отношение на шума и дискомфорта за близкото население. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
82	г-жа Божана Руменова Илиева, с. Доброплодно **А101/30.03.2023**	Възразявам срещу построяването на вятърни турбини на територията на община Ветрино. Тези огромни метални чудовища имат огромни перки и с тях често стават аварии, които винаги завършват с пожари. При нас предимно са земеделски земи и при падане на горещи парчета, ще подпали и в житата, голям пожар може да тръгне. Не искам това в нашата община.	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие при инциденти/произшествия и аварийни ситуации/катастрофи – за етапите на строителство и експлоатация на ИП ще бъде изготвен и стриктно прилаган Авариен план за действия при бедствия, аварии и катастрофи (въз основа на оценка на риска от такива

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			събития). Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.
83	г-н Георги Георгиев Георгиев, с. Ветрино **А81/30.03.2023**	Категорично възразявам срещу изграждането на ветроенергиен парк от фирма „Добротич уинд“ в община Ветрино. Нискочестотният шум, който перките издават, е убийствен за здравето на хората и животните. Не искам да се бетонира плодородна земя. Противопоставям се на този проект категорично и заради природното богатство от птици, които живеят и прелитат по пътя на Виа Понтика и което ще пострада.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. по отношение на шума, земеползването, птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
84	Българско дружество за защита на птиците **А58/30.03.2023**	В рамките на законово определения срок ВЪЗРАЗЯВАМЕ срещу Инвестиционно предложение: Изменение и разширение на инвестиционно предложение за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност от 85 MW", съгласувано с решение за въздействие върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 от директора на РИОСВ Варна, записано	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		в регистъра на МОСВ със следното на наименование „Изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна" с входящ номер 26-00-4102/А23/ от 10.02.2023. След като анализирахме информацията в уведомлението, предоставена от инвеститора за инвестиционно намерение за изграждане на ветроенергиен парк Добротич и наличните при нас материали и орнитологични данни, в подкрепа на нашето възражение, и представяме следните аргументи:	
		1. Решението за одобрен през 2018 г. ветропарк не може да служи като аргумент за ново искане за „разширяване на ветропарк" вероятно с по-бърза и олекотена процедура. Инвестиционното предложение за изграждане на ветропарк „Добротич" е представено като разширение на вече одобрен ветропарк с решение ВА-3/2018г. което е издадено на 22.2.2018г. и поради незапочнала реализация на инвестиционното предложение, цитираното решение би трябвало да е загубило правно действие на 22.2.2023 г. С внесеното уведомление на 10.2.2023 г., 12 дни преди изтичане на давността на цитирането решение по ОВОС, считаме че се цели именно да се използва вече взетото решение, за да бъде реализиран новият, много по-мащабен проект. Параметрите, с които обаче се „разширява" ветроенергийният парк са	Описанието на настоящото ИП в уведомлението е направено при отчитане на фактическите обстоятелства, с оглед недопускане на объркване или неволно подвеждане на компетентния орган по околна среда, предвид че дружеството в действителност има проведена и приключила процедура по ОВОС за ИП, което се изменя с настоящото ИП. Никъде в уведомлението не фигурира текст, че Решение по ОВОС № ВА-3/2018г. е в сила. С уведомлението „Добротич Уинд“ АД е поискал провеждането на процедура по задължителна ОВОС, което доказва

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		значителни и твърде променени, за да може решение ВА-3/2018 да служи като база да вземане на нови решения, а именно: **a.** общата мощност на ветропарка се променя от 85 MW на 464 MW, т.е. увеличава се 5,4 пъти спрямо одобрената мощност. **b.** увеличението на мощността става за сметка на увеличаване на броя на ветрогенераторите (от 34 бр. на 79 бр. - двойно увеличение) и височината на съоръженията (от 150 м на 270 м), като при това и характеристиките им се изменят- както скоростта при върха на витлото, така и генерирания шум - проучвания и съответно оценка на въздействията на съоръжения с такива характеристики и брой не е осъществявана; **c.** разширена е многократно и засегнатата от ветроенергийните съоръжения територия, като тя обхваща не само землището на с. Добротич, както е в решение ВА-3/2018, а още 7 селища - въздействието върху околната среда, биоразнообразието и здравето на хората на тази значително по-голяма територия не е проучено и оценено в решение ВА-3/2018. Одобряването на ветропарк с цитираните параметри не може да се основава на стари данни и старо решени е по ОВОС, а е необходимо да са проведени нови целенасочени и задълбочени проучвания спрямо новите параметри. Такива данни от проучвания не са предоставени заедно с уведомлението най-малкото за биоразнообразието - основно птиците и прилепите, както и за здравния риск за населението.	намерението да бъде извършена нова, актуална оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционното предложение. В тази връзка възложителят няма как да възнамерява или да настоява за ползването на стари данни и старото решение по ОВОС. Няма и текстове в уведомлението, с които да се иска или настоява за признаване на Доклада за ОВОС, по който е постановено Решение по ОВОС № ВА-3/2018г. В рамките на Доклада за ОВОС, в т.ч. ДОСВ, за настоящото ИП ще бъдат направени анализи и оценки, базирани на актуални данни за всички компоненти и фактори на средата, в т.ч. човешкото здраве.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		2. В уведомлението от страна на инвеститора се твърди, че новият ветропарк не попада в зони с ограничения поради риска за птиците, което не отговаря на фактическата обстановка. По-голямата част от планирания ветропарк се предвижда да бъде изграден в зона с висок риск за птиците, в която изграждането на ветропаркове трябва да се избягва според Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори *(https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/Auto/OtherDoc /276299/276299 Birds 120.pdf)*, а останалата част - в зона със среден риск, където изграждането на ветрогенератори също е рисково и може да бъде осъществено само ако няма други алтернативи и с прилагането на система за ранно предупреждение, каквато инвеститорът не е декларирал, че ще използва. Този факт, както и аргументите по- долу доказват, че местоположението на инвестиционното намерение не е подходящо подбрано и най-малкото не е приложена добрата практика да се избягват силно рисковите зони за птиците. Вземайки предвид голямото значение на територията на общините Ветрино и Вълчи дол за мигриращите птици и ролята на територията като връзка между защитените зони за птици „Суха река" и „Провадийско-Роякско плато", вместо да се съобрази с тези факти, които са добре известни на инвеститора от наши предишни становища, и да потърси алтернативно местоположение за ветропарка си, инвеститорът разширява ветропарка в същия този район, като го прави многократно по-рисков за птиците прелитащи на височина до 300 м	В уведомлението няма текст, според който новият ветропарк не попада в зони с ограничения поради риска за птиците. Посочената карта няма статут на нормативен документ и не определя разрешителен или забранителен режим за изграждане на ВЕП. Картата е въз основа на много остаряла информация от преди 20 години (от 2012 година) За целите на доклада по ОВОС ще бъдат използвани данните от собствено проучване на територията през 2021 и 2022 години. В рамките на настоящата процедура по ОВОС, в т.ч. ОС, ще бъде подробно и обстойно оценено въздействието върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		3. Неправомерно разделяне на проекта на части. В уведомлението инвеститорът информира, че планираният от него ветропарк е от 79 ветрогенератора, но тъй като ОУП на община Ветрино не позволява изграждането на ветрогенератори, инвеститорът възнамерява да раздели проекта си на части и да процедира част от ветропарка, намиращ се на територията на община Ветрино, с отделна процедура, като предвижда промяна на ОУП на община Ветрино (входирано искане в общината с вх.№5300-735/22.7.2022 г.). От една страна ОУП на община Ветрино изрично не е предвидил възможност за изграждане на ветрогенератори поради високия риск за мигриращите птици (по-голямата част от общината е във високо рисковата зона). Промяната на ОУП няма да промени факта, че територията е неподходяща за ветрогенератори, поради миграционния път на птиците. От друга страна според глава 6 на ЗООС, инвестиционните предложения трябва да са обект на процедура в тяхната цялост, включително необходимата съпътстваща инфраструктура. Разделянето на проекти на части, за да преминат процедурата, е незаконосъобразно. В този смисъл е редно да се разглежда целия проект за ветроенергиен парк, на не само едната му част и после под предлог, че тя е одобрена, да бъде процедирана и другата.	В уведомлението е изрично записано, че съгласно ОУП на Община Ветрино, приет с Решение № 542 по Протокол № 44 от 20.12.2018 г. на Общински съвет на Община Ветрино в законна сила от 19.01.2019 г. 8 (осем) ветрогенератора в обхвата на ИП попадат в устройствена зона „предимно производствена“, в която е допустимо изграждането на съоръженията, предмет на инвестиционното намерение. Също така е описано, че 21 бр. ветрогенератори на територията на община Ветрино попадат в устройствена зона „обработваеми земи – ниви“, поради което за допустимостта на ИП следва първо да бъде частично изменен ОУП на общината и едва тогава да бъдат предприети действия по одобряване на ПУП – ПЗ и промяна на предназначението на имотите. С цел спазване на йерархичната последователност на нормативно разписаните процедури са предприети действия за промяна на изискващите се планове. Поради гореизложеното тези 21 бр. вятърни генератора не могат да бъдат включени в обхвата на настоящото ИП и ще бъдат в

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			обхвата на друга процедура съгласно разпоредбите на глава шеста от ЗООС. В тази връзка не е вярно твърдението, че проектът е разделен на части, за да преминат процедурата.
		4. Територията на общините Ветрино и Вълчи дол, включително територията на планирания ветропарк е от ключово значение за застрашени гнездящи птици и мигриращи птици. Орнитологична справка от 2011 г., направена във връзка с планирането на ветропарк в същия район (***Приложение 1*** към настоящото възражение) и нова информация събрана в периода 2011 - 2022 г. доказват значението на територията за птиците, както е разгледано по-долу в становището. Въпреки, че на инвеститора е добре известно, че територията на планирания ветропарк е от значение за птиците, категоризирана е като територия с висок и среден риск и изграждането на ветроенергийни съоръжения е вероятно да предизвика значителни въздействия, той не разглежда този въпрос в уведомлението си и не посочва за извършени подробни прединвестиционни проучвания на територията по отношение на птиците, което е ключово при новите характеристики на парка - както по площ така и по височина на съоръженията. Според информацията в приложената орнитологична справка и данните в информационната система SmartBirds на територията, на която се предвижда изграждането на ветропарк	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		„Добротич" се срещат общо 167 вида птици - гнездящи, мигриращи и зимуващи (приложение 2). За последните е 12 години в района са правени проучвания основно на миграцията на птиците, но също така са налице данни от сателитни предаватели на застрашени видове птици.	
		5. Ветроенергийният парк „Добротич" е разположен на миграционния път Via Pontica, северно от защитена зона за птици „Провадийско - роякско плато" и южно от защитена зона за птици „Суха река". В този район основното направление на миграцията е север юг, като през есента една част от птиците прелитат в посока северозапад - югоизток. В този смисъл ветроенер-гийният парк е разположен на основното трасе на миграцията на птиците, обект на опазване в посочените по-горе 2 защитени зони, които се места с тесен фронт на миграция и предс-тавлява важна екологична връзка между тях. По данни от проучване на миграцията на птиците в района през 2010 и 2011 г., публични в информационната система SmartBirds, през територията на планирания ветропарк преминават 32 реещи се птици по време на миграция, които са силно уязвими към високи наземни съоръжения като кули, надземни електропреносни мрежи и ветрогенератори, които причиняват бариерен ефект и висок риск от сблъсък за тези видове птици. През територията по време на есенна миграция прелитат близо 46000 бели щъркели, над 3300 осояди, 4400 обикновени мишелови, над 9200 малки кресливи орли, 680 вечерни ветрушки, а по време на пролетна миграция над	Определеният като географски регион от България Виа Понтика обхваща Североизточна България и в този регион на страната прелитат на широк фронт ежегодно много видове птици описани в научната литература. ИН ВЕП Добротич е разположен извън територията на ЗЗ от Националната мрежа НАТУРА 2000. На територията на ИН ВЕП Добротич няма Орнитологично Важни Места (ОВМ) от обявените в България за такива. Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците, включително изготвянето на ДОСВ ще бъде съобразено с указанията и изискванията на РИОСВ-Варна в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.: 1. В анотацията на ДОСВ ще бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		територията прелитат поне 47000 бели щъркели, 1500 розови пеликани, 170 черни щъркели, 1200 малки кресливи орли, 1000 осояди, 1450 обикновени мишелови, 157 вечерни ветрушки. Само тези данни са достатъчни за да се определи територията като място с тесен фронт на миграция, където минават над 5000 щъркели, пеликани и жерави и/или над 3000 грабливи птици. Територията е място с тесен фронт на миграция, както през есента, така и през пролетта, т.е. от август до ноември и от февруари до май - в по-голямата част от годината. Данни от сателитни предаватели, прикрепени на гърба на птици с цел проследяването на техните миграции също доказват, че в последните десет години над територията на планирания ветропарк са преминали малки кресливи и големи кресливи орли, бели щъркели, черни щъркели, ловен сокол2 и царски орел. Сателитните проследявания на царския орел и ловния сокол потвърдиха места за почивка на тези два вида в района на планирания ветропарк. Обръщаме внимание, че става въпрос за след гнездови скитания на млади птици. Подробните проучвания на миграциите на млади царски орли показват висока смъртност от надземна електропреносна инфраструктура, а това че птиците са млади и неопитни ги прави по-уязвими от останалите птици на риск от сблъсък с ветроенерлгийни и електропреносни съоръжения. В района по време на миграция са регистрирани реещи се птици, които не са многобройни, на са силно застрашени от изчезване и в същото време са уязвими към ветрогенератори -	2. При описанието на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процеса на разработване и одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи ще се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ветрогенератори на локално ниво /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Ще се представят реални сравними изчисления, които ще бъдат анализирани поотделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект. 3. Към ДОСВ ще се представи картен материал в подходящ мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо защитени зони за опазване на дивите птици BG0002038, BG0002048, BG0002039 и BG0000104, както и най-близо разположените елементи на ландшафта – биокоридори (гори и горски пояси, реки,

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		къдроглавият пеликан, големият креслив орел, царският орел, степният орел, степният блатар, ловният сокол, соколът скитник и вечерната ветрушка. Поради факта, че тези видове са едновременно силно намаляващи, застрашени от изчезване и уязвими към ветрогенератори (риск от смъртност и бариерен ефект), загубата дори на един индивид от тези видове може да е проблематичен за оцеляването на популацията им. Като се има предвид височината на планираните ветрогенератори, всички птици, прелитащи на височина под 300 м са изложени на пряк риск от смъртност и бариерен ефект. В този смисъл трябва да се отчете факта, че въздействията от ветрогенератори върху птиците не заместват или премахват други заплахи за видовете, а се кумулират и създават допълнителни опасности за оцеляването им. Планирането на изграждане на нова надземна електропреносна инфраструктура допълнително създава риск от смъртност на птици и повишава бариерния ефект за прелетните птици.	долини, скални венци и др.), посочени в чл.30 от ЗБР. 4. В ДОСВ ще бъдат разгледани следните възможни въздействия: - пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на защитените зони; - пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, преножуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация; - отделно и подробно ще бъде разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони, като особено внимание ще се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от разреди Гъскоподобни, Пеликаноподолни, Щъркелоподобни, Соколоподобнии и Врабчоподобни и други уязвими към реализацията на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи ще бъде обяснен и обоснован ясно

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинг на прилепите – видов състав и количество на прелитащите видове (видове с особена важност – застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост на всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетната, есенна миграция, зимуване, гнездене); статус на пребиваване и сезонна динамика (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); поведение на птиците – за всеки вид по отделно (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на придвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на придвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори); - влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможни изменения като допринасяне за създаване на миграционни бариери след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др; 5. При оценка на въздействието ще се отчете кумулативният ефект, свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл.23, ал.2, т.2 от Наредбата за ОС, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенераторите съвместно с другите ИП/ППП с подробен характер. Кумулативният ефект ще бъде ясно обоснован и ще бъде разграничен на няколко нива – локално /землище, община, територия, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. За риска от сблъсък ще се извърши обоснована оценка.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			6. Ще се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ветрогенераторите и съпътстващите ги елементи. 7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие ще се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в защитените зони, които Възложителят на ИП ще изпълни и които ще са измерими и контролируеми. Към всяка мярка ще се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките ще бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които се идентифицират в аналитичната част на ДОСВ. 8. При разглеждане на алтернативи за реализацията на ИП, същите ще изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Ще се направи

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи, като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост ще се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и алтернативи за отпадане на ветрогенератори и др. При определянето на степента на въздействие на обекта ще бъдат използвани количествени оценки на очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитанията (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки ще бъдат разгледани и в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло. Определянето на степента на въздействие на ИП върху предмета на опазване в защитените

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			зони ще се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на обектите, предмет на ИП. Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ ще бъдат съобразени с: - Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.); - Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи; - Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
			(https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/ Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, ще бъдат представени под формата на доклади, които ще бъдат приложени към ДОСВ. Оценката ще бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС, като най-малко един от тях ще бъде с компетенции в областта на зоологията. Ще се ползва актуалната информация - за предмета и целите на опазване в защитените зони, попълнените стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, публикувана на адрес: https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App
		6. Територията на инвестиционното предложение играе роля на екологична връзка между защитените зони „Провадийско-Роякско плато", „Суха река" и „Хърсовска река" по отношение на прелетните птици. Тя не може да се разглежда извън контекста на тази си основна екологична функция, която е	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		ключова за функционалната цялост на всяка една от защитени зони споменат по горе. На практика засягането на тази територия ще повлияе на екологичната функция „осигуряване на прелетни коридори за птиците" не само на защитена зона „Провадийско-Роякско плато", но и на другите две защитени зони. При съпоставка на наши данни от проучване на миграцията в 33 „Провадийско-Роякско плато" през 2005 г., от наблюдателна точка на около 18 км южно от планирания ветроенергиено парк, установихме, че количеството на прелетелите реещите се птици от направление север за една есенна миграция е съизмеримо (около 20000 индивида) с данните от полевите проучвания проведени в района през 2010 г. за целите на изграждане на ветроенергийни паркове. Като е известно от досегашни проучвания, че реещите се мигриращи птици, например щъркели, летят със средна скорост около 40 км в час, то става ясно, че голяма част от мигриращите в посока - север юг реещи се птици, които са обект на опазване в 33 "Провадийско-Роякско плато" по-малко от половин час преди да достигнат границите на защитената зона, преминават през територията на инвестиционното предложение. Обратна е връзката по време на пролетна миграция - птиците след като прелетят над 33 „Провадийско-Роякско плато", те се насочват към 33 „Суха река" и източните части на 33 „Хърсовска река"	
		7. Наличието на язовир в района на планирания ветропарк привлича водолюбиви птици като място за почивка основно по време на миграция и през зимата. Известно е че водолюбивите	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		птици също са уязвими към ветроенергийни съоръжения. Те в сравнение с реещите се птици в по-голяма степен избягват ветрогенератори, но в този случай при тях въздействието от бариерния ефект от съоръженията е много по-голям. Сред видовете птици, които са установени в района (по данни от информационната система SmartBirds) са голямата белочела гъска, бялата лопатарка, блестящият ибис, нощната чапла, големият свирец, сребристата и златистата булка и обикновената калугерица. Големият свирец и калугерицата са включени в световния червен списък на изчезващите видове е света. Водоемът привлича също и мигриращите през района речни орли, които се задържат за да ловуват. Във водоема се среща както по време на миграция, така и през гнездовия сезон червеният ангъч, който също е защитен и се среща основно в Лудогорието и Добруджа	
		8. През гнездовия сезон в района на планирания ветроенергиен парк се срещат 74 вида птици (***приложение 2***). От особено уязвими към ветрогенератори са дневните грабливи птици-орел змияр, тръстиков блатар, голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, белоопашат мишелов, малък креслив орел, малък орел, черношипа ветрушка и сокол орко. При тях е много висок рискът от сблъсък, тай като в продължение на гнездовия сезон (от март до август) ловуват в земеделските земи редовно. Видовете чучулиги също са изложени на висок риск от изграждането на ветрогенератори, тъй като	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		съоръженията влошават местообитанията им и намаляват гнездовия им успех.	
		9. Най уязвими видове птици, регистрирани в района на планирания ветропарк са египетския лешояд и скалния орел. И двата вида гнездят в 33 "Провадийско-Роякско плато" и са обект на опазване в защитената зона. Различни проучвания сочат, че най-рисковата зона за птиците от гледна точка на изграждане на ветрогенератори са 6 км около гнезда на скален орел и 15 км около гнезда на египетски лешояд. Южната половина на планирания ветропарк попада в рисковата зона за египетския лешояд. От 2022 г., когато в Ломовете остана само една птица от двойката египетски лешояди, двойката при Провадийско-Роякско плато, която ще бъде засегната от изграждането на ветропарка, остава най-северно гнездящата двойка у нас, и съответно като гранична на разпространението на вида е най-уязвима. По тази причина за опазването й трябва да се полагат особени грижи, а изграждането на ветрогенератори в района представлява неприемливо висок риск за оцеляването на вида в района. Проучвания на движенията на птици чрез сателитни предаватели в рамките на проект „Помощ за египетския лешояд" LIFE10 NAT/BG/000152, показаха, че птици са наблюдавани нееднократно да посещават района и да се задържат в него през целия гнездови сезон, до края на август. Това означава, че районът е важен за този вид, които е силно застрашен от изчезване в света. Проучвания на миграцията през 2011 г. и	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		2012 г. доказаха обаче, че районът се посещава както от египетски лешояди, така и от скални орли, което е свързано със следгнездови скитания на птиците. Скалният орел също е сред най-чувствителните към ветрогенератори видове грабливи птици.	
		От изтъкнатите по-горе факти, заключаваме, че ветроенергийния парк „Добротич" е разположен в силно чувствителен за птиците район по протежение на техния прелетен път, на важна екологична връзка между защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000", чиято основна цел е опазване на мигриращите птици Районът представлява място с тесен фронт на мифация както през есента, така и през пролетта. Сам по себе си планираният ветропарк то 79 ветрогенератора, както и площ, така и по височина на ветрогенераторите - 270 м. представлява значителна преграда за прелетните птици и пред-полага висок риск от смъртност на птици, както мигриращи, така и гнездящи. Също така в комбинация с други планирани, одобрени или разрешени проекти съществува риск от формиране на мащабна преграда на прелетния път. Наличието на голям брой застрашени от изчезване видове птици, които при това са силно уязвими към ветроенергийни съоръжения и надземна електропреносна инфраструктура, създава предпоставка за неприемливо висок риск за тези видове при изграждане на съоръжения от този тип.	Посочената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		По тези причини районът на общините Ветрино и Вълчи дол, включително землищата в които се предвижда изграждането на ветроенергийният парк, не са подходящи като местоположение за изграждане на ветроенергийни паркове. Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори ясно определя района като високо рискова зона и частично - като зона със среден риск. Считаме, че за ветроенергийния парк трябва да се избере алтернативно местоположение в район с нисък риск за птиците	
		Приложение 1 *Орнитофауна в района на селата Доброплодно и Ягнило. Гнездящи и мигриращи видове птици, застрашени на световно и европейско равнище. Доклад на база на съществуващата информация.* *Приложение 2 Списък на видовете птици, установени в района на планирания ветропарк Добротич към октомври 2022 г.*	Приложената информация ще бъде съобразена при изготвяне на оценките за въздействието на ИП върху птиците.
85 и 86	г-н Преслав Петров Петров и г-жа Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол **А55/30.03.2023**	Изразяваме категоричното си несъгласие и възразяваме срещу издаване на положително Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по така представеното инвестиционно намерение „Изменение и разширение на инвестиционно предложение (ИП) за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, съгласувано с Решение по оценка на въздействието	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на степента на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие върху населението и човешкото здраве, предмета и целите на опазване на защитените зони (като обръщаме внимание, че обекти и съоръжения, предмет на ИП, не са предвидени в защитени зони),

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна“, като съображенията ни за това са следните: С настоящото изменение се предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 броя ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 броя ветрогенератора от вече одобрените с Решение по оценка на въздействието върху околната сред (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора РИОСВ-Варна, а останалите 22 броя одобрени площадки за съоръжения се предвижда да отпаднат. С отпадането на 22 броя площадки, обаче, от предходното инвестиционно намерение, в момента площадките се увеличават на 46 броя площадки за ветрогенератори, като се увеличава и обхвата на предложението, а именно: на територията на Община Ветрино и на Община Вълчи дол. Ние изразяваме становище, че тези ветрогенератори са изключително вредни за населението, което резидира в обхвата на инвестиционното предложение (ИП). Считаме, че това ИП не следва да бъде одобрявано в този вид. Считаме, че следва да се направи подробна оценка на въздействието върху околната среда и върху населението, което ще резидира в близост до ветрогенераторите. В ИП се твърди от инвеститора, че предложението не е ново и че с него се изменя и разширява вече одобрено решение, но съгласно нашите виждания, чест от предложенията, а и местоположението им, касае нови ветрогенератори и ново	птиците. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища. Обръщаме внимание, че ИП не предвижда разполагане на съоръжения и обекти в имоти – земеделска земя I-ва категория.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		местоположение. Направеното изменение предвижда разширение, съгласно което броят на ветрогенераторите ще бъде увеличен на 58 броя, и се увеличават площадките с нови 46 броя на територията на две общини на територията на обл. Варна – Ветрино и Вълчи дол. В предходното си решение от 2018 г. РИОСВ се е произнесла в положителен аспект, но в момента имаме увеличение на мощности, брой ветрогенератори, височина на ветрогенераторите и броя на площадките за поставяне на последните. Отново в предходното решение Вие считате, че ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на най-близко разположените зони, но ние считаме, че със сегашното изменение ще бъде увеличено значително отрицателното въздействие върху предмета и целите на опазване на най-близко разположените зони в землището на общ. Вълчи дол и община Ветрино. Отделно и не на последно място поставянето на ветрогенератори минават през трасето на Западночерноморският прелетен поток ВИА ПОНТИКА. В района има редки видове. Притеснително е, че в района има защитени видове, защитени птици и най-важното е, че защитените зони не свършват със стена и птиците преодоляват огромни разстояния само в дневния си преход. На територията на община Ветрино и Вълчи дол от няколко години се наблюдава и египетски лешояд, червен ангъч и др. Като част от	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Западночерноморския прелетен поток Виа Понтика, е установено, че в района на ИП се наблюдава значителен поток от мигриращи птици, включително световно застрашени видове птици като къдроглав пеликан, малък корморан, червена каня, степен блатар, царски орел, голям орел, ловен сокол и египетски лешояд. Още в предходното си решение от 2018 г., Вие изразявате становище, че не очаквате кумулативен ефект върху защитените зони, който да окаже отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, предвид факта, че в землището на с. Добротич, общ. Вълчи дол, няма други заявени или реализирани ИП за изграждане на ветрогенератори. Със сегашното ИП обаче, с което се завишават значително броя на ветрогенераторите и тяхната площ, има реална опасност от значително отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, в района на Община Вълчи дол и Община Ветрино. Не на последно място, ако се реализира това ИН, в и върху първокачествени земеделски земи от I до IV категория, ще се излеят хиляди кубици железобетон, като по този начин безвъзвратно ще бъдат унищожени плодородните почви, които и без това са малко в национален и световен мащаб. Ще бъдат засегнати около 74 000 декара обработваема земя.	

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		С оглед на гореизложеното, Ви молим да не допускате одобрение на така представеното инвестиционно намерение: „Изменение и разширение на инвестиционно предложение (ИП) за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW“, съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна“ и да не издавате положително решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).	
87	г-н Ясен Апостолов *Вх.№ в РИОСВ.Варна:* **А54/30.03.2023**	Аз Ясен Апостолов!!...Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата “Добротич уинд” на територията на община Ветрино. Излишно е да има вреди върху плодородни площи, пасивен ултра звук, който влияе и на хора и на флора и фауна и допълнително да се индустриализира жилищно Еко селище с една от най-чистите природи в най-чистата община. Виждали сме в други населени места ефекта след слагане на каквато и да е индустриализация било и то опит да се маскира като „Eco“ „Green“ и т.н. Това, което сами сме виждали, е потискащо и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и виждаме перки на хоризонта! В тази община се развива туризъм с национално значение и е нелепо да се прекарва интерес на единица корумпирани, за да получат земя, на която се отглежда био продукции и висок клас туризъм.	На този етап няма установена недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове. Процесът на реализация на инвестиционното предложение ще бъде съобразен с всички приложими законови процедури и нормативни изисквания. В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда, в т.ч. върху земеделската продукция и развитието на туризма в района. Въз основа на анализите и оценките ще се

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		Община Ветрино е с първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Защо не опитат да сложат перки в някой морски курорт. При всеки опит да се сложи, каквато и да е индустриализация в общината (Ветрино) и околието, ще бъде последвано от правни законови мерки, за да се търси отговорност на виновниците. Видно НЕ искаме да има Перки и други инсталации вредни за околието в този район и точка!	установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Докладът за ОВОС ще бъде предоставен за широк обществен достъп и изразяване на становища.
88	г-жа Йоана Цветанова Якимова, с. Неофит Рилски **А52/30.03.2023**	Най-остро се противопоставям на изграждането на вятърен парк в община Ветрино, и където и да е другаде в Добруджа. Тези огромни метални чудовища имат огромни перки на върха и с тях много често стават аварии, които почти винаги завършват с пожар на витлата. Това се случва опасно често навсякъде, където има вятърни турбини – по-често, от колкото е изгодно да се признава от инвеститорите и операторите на вятърни паркове. Такива пожари е невъзможно да се гасят заради огромната височина. Няма пожарна техника на среда, която да може да се справи с такова огнище! В интернет е пълно със засегнати от пожари на вятърни турбини във всяко кътче на света, където ги има. От центробежните сили хвърчат горящи отломки на всички страни и падат в полето наоколо, които предизвикват вторични пожари. При нас са предимно земеделски земи. Представете си в жегите през август да се разхвърчат горящи парчета и да падат от небето в житата –	В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъде подробно разгледано включително възможното въздействие при инциденти/произшествия и аварийни ситуации/катастрофи – за етапите на строителство и експлоатация на ИП ще бъде изготвен и стриктно прилаган Авариен план за действия при бедствия, аварии и катастрофи (въз основа на оценка на риска от такива събития). Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

№	Вносител на възражението, населено място, Вх.№26-00-4102/…	Извадка на съдържанието на възражението	Начин, по който възражението ще бъде съобразено
		какъв пожар може да тръгне...В Добричко вече два пъти се палят ветрогенератори, които само се наблюдават безпомощно. Не искам това в нашата община!	
Възражения с непълно/липсващо съдържание			
89	Сдружение Човек-Природа-Живот, г-н Веселин Николов **А122/17.05.2023**	Предоставено е само сканирано копие на писмо получено по електронна поща, без приложеното възражение.	Не можем да изразим становище, тъй като ни е предоставено само сканирано копие на получени по електронна поща писма, без приложени възражения
90	Сдружение Човек-Природа-Живот - г-жа Соня Петрова **А87/31.03.2023**	Предоставено е само сканирано копие на писмо получено по електронна поща, без приложеното възражение.	
91	г-жа Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол **А50/29.03.2023**	Във връзка с входирани възражения и становища срещу инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД представям петиция срещу изграждане на ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол. Петицията съдържа 1272 подписа.	В предоставените приложения от РИОСВ-Варна липсва посочената петиция с подписи. В рамките на оценката на въздействието върху околната среда и оценката на въздействието върху защитените зони ще бъдат направени подробни анализи и оценки на възможните въздействия от обектите, предмет на ИП. Въз основа на анализите и оценките ще се установи допустимостта на ИП по отношение опазването на околната среда и човешкото здраве. Оценките ще бъдат предоставени за широк обществен достъп и изразяване на становища.

В обобщение, съобразно изложеното в *Таблица 1* по-горе:

- **Предвид че към момента няма изготвени Доклад за ОВОС и ДОСВ, на този етап приемаме възраженията за неоснователни, тъй като не се базират на данни и резултати от извършена конкретна оценка на въздействието на ИП върху околната среда, в т.ч. върху човешкото здраве и защитените зони;**
- **В по-голямата си част постъпилите възражения не съдържат конкретни основания и мотиви, нито данни и източници на информация за изложените съждения за очаквано негативно въздействие на ветроенергийния парк върху околната среда и човешкото здраве;**
- **Някои възражения съдържат неверни твърдения (напр. за изграждане на обекти на ИП в земеделски земи от първа категория, за умишлено разделяне на инвестиционното предложение, и др.);**
- **Всички изложени съображения в постъпилите възражения ще бъдат съобразени при изготвянето на проект на Задание за обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС, по който ще бъдат проведени консултации със заинтересованите ведомства и общественост и отново ще бъде осигурен публичен достъп чрез интернет страницата на възложителя, общините и кметствата на населените места, в които се предвиждат обекти и съоръжения, предмет на ИП.**
- **В анализите и оценките на Доклада за ОВОС и ДОСВ ще бъдат взети предвид всички изложени съображения във възраженията, като за изготвените доклади ще бъде осигурен обществен достъп за запознаване и изразяване на становища от всички заинтересовани организации и обществеността.**

Моля да вземете предвид настоящото мотивирано становище в рамките на процедурата по ОВОС и ОС за инвестиционното ни предложение.

Дата: 10.07.2023 г. **С уважение:……..……**

Севдалина Йончева-Кумитски
Изпълнителен директор
„Добротич уинд“ АД

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Весела Руселя Иванова

с адрес: с. Нежда, общ. Вълчи дол, обл. Варна

лични данни 4101040950

контакт за връзка: .....

Не искам поставяне на водо-
генератори, защото около нас
се осъществява чужда дей-
ност фирма, при за бълга-
рите няма да има пи.
Не искам пари на подобна
цена.

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Нежда

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А67
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:26
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_222415.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Веска Иванова

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО
ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ВАРНА
УЛ. „ЯН ПАЛАХ" №4
ГР.ВАРНА
На Ваш Изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.

МОСВ - Регионална инспекция
гр Варна ул „Ян Палах" 4,
тел 052 / 678 845, 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А133
18. 07. 2023

Относно: Становище по постъпили възражения срещу реализацията на инвестиционно предложение (ИП) за изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата го инфраструктура, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СЕБАЙТИН,

С Ваше писмо с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г. сте ни предоставили общо 91 бр. възражения по горецитираното инвестиционно предложение, постъпили към 23.05.2023 г. По същите и в рамките на указания от Вас срок изразяваме следното становище:

Инвестиционното предложение на „Добротич Уинд" АД е в синхрон и ще допринесе съществено към постигане на стратегическите цели на европейско и национално ниво по отношение ускореното внедряване на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) за преминаване към нисковъглеродна икономика и общество. Използването на повече енергия от ВЕИ е от решаващо значение за намаляване на емисиите от парникови газове, на зависимостта ни от изкопаеми горива и внос на енергия, увеличавайки по този начин сигурността на енергийните доставки. Добивът на енергия от възобновяеми източници би могъл да играе и ключова роля като двигател на устойчивото развитие в селските райони.

Като отговорна към околната и социална среда компания, напълно споделяме тезата, че ускореното внедряване на ВЕИ не бива да е в конфликт или да възпрепятства постигането и на други не по-малко важни стратегически цели като например намаляване загубата на биологично разнообразие и подобряване качеството на околната среда. Това е и една от причините да заявим провеждането на задължителна оценка за въздействие върху околната среда без да се извършва преценка, съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), тъй като именно, чрез процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) се определят, описват и оценяват по подходящ начин и според всеки конкретен случай преките и непреките въздействия от инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии върху човешкото

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Йонка Петрова Христова

с адрес: с. Добротица Добри Синтов №2

лични данни 7010030957

контакт за връзка: 0889255212

Възразявам срещу изграждане на вятърен парк от фирма Добротич на територията общ. Добрич. Живея в гр. Нови общин.

Дата: 29.03.2023

Населено място: с. Добротица

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/АС4
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:21
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_231957.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Йонка Христова

НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ НА ЗЪРНОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

1606 София, ул. „Владайска“ №39 А, партер, ап. 2, тел.: +359 2 953 37 26, e-mail: office@grain.bg

Изх. № 021080/07.07.2023 г.

ДО

Г-Н КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
НА Р БЪЛГАРИЯ

Г-Н ЮЛИЯН ПОПОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Г-Н ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ -ВАРНА

Относно: Позиция на НАЗ против изграждането на вятърен енергиен парк „Добротич Уинд“ в общините Ветрино и Вълчи дол

УВАЖАЕМИ Г-ДА МИНИСТРИ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ДИРЕКТОР,

Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) с тревожност отбелязва засилващата се тенденция за застрояване на обработваема земеделска земя с възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Изхождайки от конституционния принцип, че Земята е основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото, както и че обработваемата земя се използва само за земеделски цели, НАЗ заявява твърдата си позиция против използването на обработваема земеделска земя за целите на ВЕИ, без да са разписани ясно критериите, за доказана нужда от промяна на начина на трайно ползване на националното ни богатство – земеделската земя на Р България.

НАЗ напомня, че чл. 21, ал. 2 от Конституцията на Р България гласи:

“.. Чл. 21.

(2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяна на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон..”

НАЗ отбелязва, че обработваемата земя е ограничен ресурс и ние като част от селското стопанство на Р България сме поели отговорността за осигуряването на продоволствената сигурност на страната ни, заедно със социалната отговорност за доставяне на жизненоважна земеделска продукция на страни, които не могат да задоволят собственото си потребление.

В този смисъл облекчаването на законовите процедури по промяна на предназначението на обработваемата земя и превръщането на конституционната разпоредба „по изключение“ в масова практика, както и последващото все по-интензивно застрояване на земеделски земи за целите на ВЕИ, застрашават в значителна степен производството на селскостопански продукти и поминъка на земеделските стопани.

Във връзка с гореизложеното, Национална асоциация на зърнопроизводителите е категорично против инвестиционното предложение на „Добротич Уинд“ АД за изграждането на един от най-големите вятърни енергийни паркове в Европа на територията на едни от най-плодородните земеделски земи в Североизточна България в землищата на общините Ветрино и Вълчи дол. Проектът включва инсталирането на 79 ветрогенератора, три повишаващи електрически подстанции и една електрическа

Инспекция
„Пелех“ 4,
[illegible] БАС
26-00-4102/А129
10. 07. 2023

НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ НА ЗЪРНОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

1606 София, ул. „Владайска“ №39 А, партер, ап. 2, тел.: +359 2 953 37 26, e-mail: office@grain.bg

подстанция, прилежащи въздушни и подземни кабелни линии, както и съоръжения за съхранение на електрическа енергия. Изграждането на вятърните турбини със съпътстващата ги инфраструктура се предвижда да е върху земеделска земя от първа до трета категория, което обхваща най-плодородната обработваема земя в землищата на с. Искър, с. Михалич, с. Добротич, с. Калоян, с. Есеница, с. Изворник, с. Ягнило, с. Момчилово и с. Средно село. Обработваемата земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо, тъй като количеството железобетон, което ще бъде използвано за изграждането на всеки един от ветрогенераторите (всеки с височина 270 м) е огромно и на практика е невъзможно за премахване след изтичане на срока за ползването им. Отнемането на хумусния слой и изливането на хиляди кубици бетон ще унищожи завинаги тези земи.

Уважаеми г-да Министри,
Уважаеми г-н Директор,
НАЗ ви призовава за обществено ангажирано поведение и спиране на инвестиционното предложение на „Добротич Уинд“ АД за изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на общините Ветрино и Вълчи дол, обл. Варна.

С УВАЖЕНИЕ:

ИЛИЯ ПРОДАНОВ
/ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА НАЗ/

RIOSV Varna new

From: НАЗ <office@grain.bg>
Sent: 07 юли 2023 г. 16:56
To: edelovodstvo@mzh.government.bg; edno_gishe@moew.government.bg; riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Позиция на НАЗ против изграждането на вятърен енергиен парк "Добротич Уинд" в общините Ветрино и Вълчи дол
Attachments: Писмо 021080_МЗм_09.06.2023_Позиция_НАЗ_Изграждане на ветропарк Добротич уинд.doc; Писмо МЗм_07.07.2023_Позиция_НАЗ_Изграждане на ветропарк Добротич уинд.pdf

Здравейте,

Приложено изпращаме позиция на Националната асоциация на зърнопроизводителите относно изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич Уинд“ в общините Ветрино и Вълчи дол.

Молим да ни изпратите входящ номер.

Ако имате въпроси, оставаме на Ваше разположение.

Поздрави,

Виктория Димитрова,
Организационен секретар

СНЦ „НАЗ“
1606 София, ул. Владайска 39 А,
партер, ап. 2
Тел. : +359 2 953 37 26
Моб. : +359 88 4765656
e-mail : office@grain.bg

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Радко Желязов Янчев

с адрес: гр. Варна ж.к. Младост 3 бл 133 вх 3 ет 8 ап 15

лични данни ЕГН: 4910281029

контакт за връзка: 0889 718704

Живея в гр. Варна, но от 2004 година имам регистрирана фирма, която обработва земеделска земя в района на община Ветрино. В резултат на Вашата инвестиция ще бъдат засегнати и плодородието и. Ще се похабят инвестиции, които ще са направени в плодородна земя от 1 ва до 4 та категория. Ще пропаднат посевите, ще пропаднат пчелните насекоми, животните, ще намалеят добивите, ще нарастат разходите за обработка и ще падне цената на обработваемата земя. Ето това са „плюсовете“ от ползването на вятърогенераторите. Категорично съм против това и ще отстоявам позициите си докрай.

Дата: 18.03.2023г.

С уважение:

Радко Желязов Янчев

Населено място:

с. Могилово

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А111
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:29
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_232747.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Радко Яниев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Георги Радев Георгиев

с адрес: с. Добромирово общ. Ветрино

лични данни ЕГН 8508071024

контакт за връзка: 0889453719

Възразявам, срещу изграждането на вятърен парк от фирма „Добротич Уинд"! Аз съм земеделски производител, обработвам земи в землището на община Ветрино, за мен изграждането на парки в тези земища на община Ветрино, ще е пагубно!

Дата: 29.03.2023г.

Населено място:
с. Добромирово

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-ОО-4102/1108
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:36
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_233436.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Георги Гергиев

RIOSV Varna new

From: Valerko Anastasov <valerkoa@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 11:23
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Валери Атанасов Анастасов

с адрес: с. Неофит Рилски, община Ветрино, област Варна

лични данни..... ЕГН: 8511268003

контакт за връзка: 0876530991

Уважаеми г-н Директор,

Ветрогенераторите се инсталират в плодородна обработваема земя и съм против да се бетонира плодородна почва. Освен това ветрогенераторите по мое проучване са вредни за човешкото здраве заради шума който издават. Причиняват безсъние, безпокойствие и стрес. Това нещо се отразява и на животните и ще навреди на екологията на община Ветрино. Моля да уважите възражението като гражданин който желае да живее на едно спокойно място без да се притеснява за собственото си здраве, както и здравето на семейството и съгражданите му.

Дата: 31.03.2023г
Населено място: с. Неофит Рилски

С уважение:
Валери Анастасов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 / 1107
31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Станислав Лечев Стоилов

с адрес: гр. Вама, ул. Три уши 16, ет. 3, ап. 11

лични данни ЕГН-7307131027

контакт за връзка: 0889921644

Описаният съм в с. Момчилово, тук съм роден. Възразявам да се строят пътища на територии на земи, които е обработвала и пригодила. Работя във фирма, която обработва земи и знам как се прави. Ще накъсат блоковете на парчета, ще налеят бетон. Това е недопустимо.

Облика на селото ни ще добие друг вид. Искаме чиста природа!

Дата: 20.03.2023г.

Населено място:

с. Момчилово

С уважение:

.....

Станислав Лечев Стоилов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А105
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:40
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_233859.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Станислав Стоилов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Бюлент Азизов Еминов

с адрес: с. Караманите, общ. Вълчи дол

лични данни ЕГН-8009061167

контакт за връзка: 0895748096

Работя в община Ветрино, живея в община Вълчи дол. Категорично съм против построяването на ветрогенератори. Не може на тодорчета и обработваемата земя да се стои. Ний си вадим залъка от тази земя. Ще умрат пчелите, няма да се опрашват растенията. Птиците и на тях пречи. На хората, има шум.

Възразявам!

Дата: 20.03.2023 г.

Населено място:

С уважение:

Бюлент Азизов Еминов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А100
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:49
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_234703.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Бюлянт Еминов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Десислава Пламенова Стоянова

с адрес: с. Момчилово, общ. Ветрино

лични данни ЕГН-8905121194

контакт за връзка: 0896182418

Искам да изкажа своето възмущение и съм категорично против построяването на токов ветрогенераторен парк. Първо бяха десетина броя, сега станаха стотина, и ако им позволим ще построят хиляди. Защо щеги строят на плодородна и обработваема земя? Това ще потъпче земятанч, с която се произвежда храна.

Ами природата, отива под въздействие. Перките са вредни за хората, за животните и за почвата. Искаме чиста природа за чист въздух и общината, която е красива, без перки!

Възразявам!

Дата: 20.03.2023г.

Населено място:
с. Момчилово

С уважение:
Десислава Пламенова Стоянова

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А95
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 0:05
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-31_000401.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Десислава Стоянова

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А93
31. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Мария Ангелиева Христова

с адрес: гр. Варна ж.к Трошево

лични данни ЕГН 9410201019

контакт за връзка: 0894952636

Възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата "Доброто уинд" на територията на община Ветрино!

Аз съм земеделски производител и отглеждам зеленчуци на територията на общината. Заповядата съм, че ветрогенераторите носят отрицателно въздействие на климата, животните и населението.

Твърдо съм против изграждането на паркът!

Дата: 29.03.2023г.

Населено място: с. Доброплодно

С уважение:

.....

35

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:25
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_232350.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Мария Христова

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Добромир Веселинов Николов

с адрес: гр. Вълчо- ин.к. Възраждане бл.54 вх.2 ет.1 ап.29

лични данни ЕГН 8211241127

контакт за връзка: 0898/61-67-92

С моето семейство обработваме земеделска земя в община Ветрино и община Вълчи дол. Ние не желаем изграждането на ветрогенератори на земеделска земя дадоото смятам, че пройдвенджоме хората и тези сгорщенията щели повлияят зле на нас и на хората и на птиците и на всички приятели и непиятели на почвата.

Моите аргументи са, че земята е природно богатство и не смятам, че е редно да я унищожаваме. Аз като човек отдаден на селското стопанство не искам да се провали нашето бъдеще и на нашите наследници. Трябва да ~~е~~ защитим един от най-важните икономически сектори в страната.

Дата: 17.03.2023 г.

Населено място: с. Момчилово

С уважение:

Добромир Николов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А82
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:59
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_235814.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение:Добромир Николов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А83
31. 03. 2023

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Ангел Добрев Кърчев

жител на: с. Габровница, общ. Ветрино, обл. Варна

ЕГН 8804297647 **л.к.:** 652234319

тел. / e-mail: karcher_angel@abv.bg

Уважаеми г-н Директор,

Аз, колкото хора сме добре информирани и знаем, че подобни проекти, като вятърогенераторите, които фирма "Добруджа Уинд" иска да постави на една от най-плодородните земи в България, са вредни за здравето на хората. В цяла Европа има протест срещу вятърогенераторите. Хората излизат по улиците и ние нямаме основания вкъщи!

Категорично съм против този проект, защото освен всички реални вреди върху природата и на хората, които ни заобикалят, че няма огромна полза от тяхната инвестиция.

18.03.2023
с Габровница

с уважение:

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/177
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 21:55
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_213203.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Ангел Карчев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Виолета Божкова Димитрова

с адрес: с. Нежка, общ. Вълчи, ул. Вълчи

лични данни 0246010996

контакт за връзка: .....

Против първия ОВМ, защото
застроява пейзажа и повишава
цената на жилищата спрямо с
80%, които са до сега. За тази
България без първи ОВМ!

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Нежка

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 31.03.2023
26-00-4102/А73/

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:29
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_222713.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Виолета Димитрова

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Ленко Орлинев Боев

с адрес: с. Нейша, общ. Ветрино, обл. Варна

лични данни 6511050941

контакт за връзка: .....

Ветрогенераторите не изтощават и замърсяват обработваема земя, а българската власт трябва да пази интересите на земеделците - те произвеждат нашия хляб. Не искам перките!

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Нейша

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А70
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:39
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_223536.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Пенко Боев

До Директора
На РИОСВ - Варна
г-н Еронам Себайтин

гр. Варна
ул. „Ян Палах" №4

Възражение

От Мария Иванова Иванова
адрес: с. Добротинчо, общ. Ветрино
контакт за връзка: 0887736590

Уважаеми г-н Директор,

Възразявам срещу изграждането на ветроенергиен парк от фирма „Добротинчо" на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите замърсяват и затрудняват завиването пейзажа и понижават цената на жилищните имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Парките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично съм против!

29.03.2023
с. Добротинчо

Съдържание: Мария
/М. Иванова/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/#69
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:02
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_230004.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Мария Иванова

До Директора
На РИОСВ – Варна
г-н Ерджан Себайтин
гр. Варна
ул. „Ян Палах" №4

Възражение

от Невяна Иванова Илиева
с адрес. с. Доброплодно общ. Ветрино
тел. 0886606852

Уважаеми г-н Директор,

Възразяваме срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Доброплодно" на територията на община Ветрино. Във цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите. Във цяла Европа фермерите са по улиците. Ние нямаме къде да останем в нещо. Искаме си земята и хляба. Не смятаме да допускаме изграждане на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

С уважение: п/с
/Н. Илиева/

29.03.2023
с. Доброплодно

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 845
Вх.№ 26-00-4102/166
31. 03. 2023

ДО: ДИРЕКТОРА на РИОСВ – Варна

гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Емилиян Николаев Петров
Гр. Вълчи дол, общ. Вълчи дол, обл. Варна

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.1 и 32860.22.6 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол.

В съседен на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк.

Обработвам две хиляди декара земеделска земя от двадесет години.

Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия. Унищожават се стотици декари златна , плодородна земя. Променят предназначението на земята и влияят негативно върху земеползването. Нарушават възстановителната способност на природните богатства – почвата, земните недра, вода, подпочвените пластове и биологичното разнообразие.Прогонват и убиват птиците и пчелите, изцяло влияят негативно върху околната среда, биоразнообразието, флората и фауната. Отрицателно влияят и на хората, установено е негативно шумово , вибрационно въздействие и ултразвуков писък

Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти.

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

Настоявам да вземете в предвид становището ми при изготвяне на исканата от „Добротич уинд“ АД - Оценка за Въздействие на Околната Среда

ПРИЛОЖЕНИЕ: Копие на Нотариален акт № 116 том 9 рег.2629 дело 1262 от 2009г и Нотариален акт №182 том 1 рег. 436 дело 187 от2006г на СлВп-ДРС.

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/#45/
29.03.2023

С УВАЖЕНИЕ: .....

ВТ

ДО: ДИРЕКТОРА на РИОСВ – Варна

гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Стоян Парашкевов Лефтеров
с. Кракра, общ. Вълчи дол, обл. Варна

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Собственик съм на поземлени имоти с идентификатори 32860.22.3 и 32860.42.5 по КККР на с. Искър, общ. Вълчи дол.

В съседни на моите имоти – ПИ с идентификатори 32860.22.2 и 32860.42.13 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжения на бъдещия си ветрогенераторен парк.

Обработвам 1100 дка земеделска земя от повече от 15 години.

Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия (който, всъщност, с оглед последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и фауната, ще замърсим природата… съвсем неоправдано… заради нечии интереси.

Като собственик на непосредствено засегнати имоти и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти.

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

С УВАЖЕНИЕ: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
вх.№ 26-00-4102/А46
29. 03. 2023

ЗТ

ДО ДИРЕКТОРА НА РИОСВ - ВАРНА

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/АН9/
29. 03. 2023

СТАНОВИЩЕ

на Иван Марков Иванов, пост. адрес: гр. Вълчи дол, ул. „Оборище" № 20а,
в качеството на заинтересовано лице по смисъла чл. 131, ал.1 от ЗУТ

относно: Инвестиционно предложение на „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: "Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW"

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИРЕКТОР,

Имам качеството на заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131, ал.2, т.4 от ЗУТ, тъй като съм собственик на непосредствено засегнат имот, доколкото притежавам Поземлен имот с идентификатор № 32860.36.36 , с площ от 16 000 кв.м., находящ се в землището на гр. Вълчи дол. Съгласно инвестиционното предложение дружеството инвеститор- „ДОБРОТИЧ УИНД"АД е внесло в РИОСВ- Варна искане за изготвяне на оценка за въздействие върху околната среда на изграждането на Вятърен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино. Тъй като се касае за изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор №32860.36.18, който граничи с моя собствен имот, както съм посочил по- горе, попадам в кръга на лицата по чл. 131, ал.1 от ЗУТ.

Не съм съгласен с исканото предложение, т.к. това начинание ще повлияе не само върху имота, на чиято територия ще се построи съоръжението, а и на съседните имоти, какъвто е и моят. Установено е, че значително спадат добивите от селско-стопанската продукция на имотите под и около ветрогенератори. От ловци в районите, където има ветрогенератори съм запознат, че почти няма дивеч, което е и логично- това са огромни съоръжения, които генерират мощни магнитни лъчения и вибрации и дори и само при малко по-продължителен престой се усеща дискомфорт и неразположение. Все още не е достатъчно проучена вредата от тези лъчения, но животните и птиците определено са много по-малко в тези райони.

Моля да отчетете и факта, че на територията на Община Суворово е изграден ветропарк, който граничи с Община Вълчи дол. Комбинираното действие от два ветропарка в близост един до друг ще се отрази пагубно не само на флората и фауната в

районите около тях, но и на качеството на живот и на хората. Шума от перките на Ветропарка, изграден в Община Суворово се чува в град Вълчи дол при ясно и тихо време.

С оглед на изложеното, Моля да дадете отрицателна оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД" АД.

С уважение:.....

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно предложение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: “Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW”

С Т А Н О В И Щ Е

на Иван Василев Иванов, ЕГН 7101130941, действащ в качеството си на Председател и представляващ на ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ПРОГРЕС“, ЕИК 813143611, със седалище и адрес на управление в с. Стефан Караджа, общ. Вълчи дол, обл. Варненска,
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/#44/
29.03.2023

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

На 17.03.2023г. в Община Вълчи дол е входирано Уведомление за инвестиционно предложение от „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД, касаещо изменение и разширение на инвестиционно предложение за “Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW”. Направеното предложение предвижда изменение, съгласно което ще бъдат изградени общо **58 бр.** ветрогенератори (а всъщност **79 бр.** съгласно цялостното намерение), с обща номинална мощност до 464 MW, като се запазят площадките на само 12 бр. от одобрените предварително, с решение по ОВОС №ВА-3/2018г., а останалите 22 бр. ще отпаднат, но ще бъдат включени **нови 46**

бр. площадки за ветрогенератори в обхват на **две общини- Община Вълчи дол и Община Ветрино.**

Макар предложеното да не представлява ново предложение, то по същността си е такова, т. к. визира твърде съществена промяна в първоначалното предложение, а именно:

1. Увеличава се броя на ветрогенераторите почти два пъти- от 34 бр. на **58 бр.,** а всъщност общият размер ще е **79 бр**., каквото е цялостното намерение.

2. Увеличава се общата височина на ветрогенераторите почти два пъти от предвиденото преди- до 150 м., а сега- до **270 м**.

3. Увеличава се описващата площ на ветрогенератор- от 7 850 кв.м. **до 24 000 кв.м.**

4. Увеличава се и ширината на подземните стоманобетонови фундаменти, с оглед увеличаване и на височината на ветрогенераторите.

5. Увеличава се обхвата на предложението- на територията на две общини- **Община Вълчи дол и Община Ветрино.**

Европа и в частност България е поела ангажимент да изпълни договореностите на Европейския зелен пакт по отношение на енергийната независимост, но не трябва да забравяме, и че опазването и възстановяването на биоразнообразието е също с висок приоритет, както в **Европейския зелен пакт**, така и в **Европейската стратегия за опазване на биологическото разнообразие и Конвенцията за опазване на европейската дива флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция)**. Законодателството на ЕС е задължително да бъде спазвано от всички страни членки на ЕС, включително България. Хаотичното развитие на ветроенергийния сектор до сега и също толкова хаотичното разполагане на ветрогенератори, без да се отчитат съществуващите такива, води до реални проблеми за биологичното разнообразие, което доведе до осъждане на България в Европейския съд– дело С-141/14, поради изграждане на ветроенергийни паркове в ОВМ „Калиакра", както и до множество препоръки отправени до страната ни в тази връзка. Стихийното развитие и концентриране на производството на т.н. „зелена" енергия в Североизточна България- район, който няма необходимия технически потенциал да поеме такова производство и е твърде отдалечен от големите консуматори на електроенергия, е неприемливо и от екологична и от техническа гледна точка. Към 2015г. опериращите и одобрени ветрогенератори са с обща мощност около 4000 MW, т.е. около два и половина пъти повече, отколкото е максималния технически капацитет за изграждане на ветрогенератори за областта, което води до неравномерно натоварване на електропреносната мрежа, липса на достатъчно

инфраструктура, оскъпяване на транспортирането на енергия до големите консуматори и реално до много по- висока цена на електроенергията, която пак заплащаме ние, като данъкоплатци.

По данни на РИОСВ- Варна към края на 2009 г. в страната са одобрени общо 2840 ветрогенератора, 83% от които без ОВОС, а още 1683 турбини са в процедура на одобряване, като почти всички одобрени и планирани ветрогенератори попадат в райони с висок риск за биологичното разнообразие, като **около ¾ от турбините се намират в Североизточна България**.

В Анализ на развитието на ветроенергийния сектор в България към 2014г. на Българското дружество за защита на птиците, на базата на пълна проверка на решенията, издадени от РИОСВ- Варна и теренната проверка е установено, че до края на февруари 2014 г. само в географската област Добруджа има оперирващи, одобрени или в процедура на одобряване общо 2524 ветрогенератора с обща мощност 6192 MW. Оперирващите ветрогенератори имат обща мощност 492 MW. Общата мощност на одобрените, но неизградени ветрогенератори, заедно с тези, които са в строеж е 3440 MW, което надхвърля общата денонощна консумация на електроенергия в цяла България. Ветрогенераторите, които са отменени, в процедура по ОВОС или с неясен статут също е възможно да бъдат изградени, а тяхната обща мощност е 2282 MW. На практика с реализирането на всички проекти в Добруджа ще се изгради капацитет от ветрогенератори с обща мощност 6192 MW., т.е. почти двойно по-голям от националната денонощна консумация на електроенергия.

ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, в чл.2, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи са обявени за основно национално богатство и се използват само за земеделски цели, а съгласно ал. 2- предназначението им е само за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето. Възможността да бъде променено предназначението на земеделските земи е уредена в чл. 2, ал.3 от ЗОЗЗ, но като изключение и то при доказана нужда. Още при иницииране на производството „ДОБРОТИЧ УИНД“АД е запознато с характера на земеделските земи, а именно такива по чл. 2 от ЗОЗЗ, т.е. изключително плодородни земи от висока категория, за които важат изискванията на чл. 2 от ЗОЗЗ, както и че предназначението им може да бъде променяно само по изключение и то при доказана нужда. Дружеството следва да докаже нуждата от изграждането на Вятърен парк и то именно в тези имоти. Следва да докаже и, че изграждането освен в негов личен интерес е и в интерес на обществото, който не може да бъде задоволен по друг начин, т.е. да обоснове искането си, че изграждането на Ветроенергийния парк е доказано нужно и че се касае за изключение, по смисъла на чл.2 ал.3 от ЗОЗЗ. В инвестиционното предложение

обаче няма такива твърдения и доказателства, а и с оглед посоченото по- горе свръхпроизводство на зелена енергия от съществуващи вече ветропаркове на територията на областта, считаме че е и необосновано.

В резултат на реализацията на това инвестиционно намерение може да настъпят невъзможни за предотвратяване рискове, които трайно и необратимо биха изменили състоянието на околната среда и биха направили района невъзможен за обитаване, доколкото осъществяването му ще генерира постоянно отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда по см. на чл. 4 от ЗООС. Оценката на въздействие върху околната среда считаме, че следва да съответства на целите на Закона за опазване на околната среда, а именно опазване от замърсявания, грижа за здравето на хората, контрол и ограничаване на вредните въздействия върху отделните компоненти на околната среда. Основните принципи в областта на опазване на околната среда са предвидени в чл. 3 от ЗООС, някои от които считам, че ще бъдат нарушени при одобрение на това инвестиционно предложение, а именно: устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, предимство на предотвратяване на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него, участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда, съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие… Считам, че при оценката на въздействие върху околната среда следва да намерят приложение принципите за предпазливост и превенция, т.е. да се действа в по-ранен етап, дори и преди наличие на конкретни научни доказателства за настъпване на вреди, за да се предотврати тяхното настъпване.

Редица изследвания и публикации доказват, че ветрогенераторите могат да окажат значителни и необратими щети на биоразнообразието, а много от потенциалните щети са недостатъчно добре проучени- така проучвания в Украйна показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна, вероятно дължащо се на излъчваните нискочестотни звуци и вибрации, както и в много други аспекти, а именно:

- **За птиците** е особено опасно разполагането на ветрогенератори в ключови за тях места- места за гнездене, за почивка, в коридорите им на миграция и др. От особено важно значение е да се оцени и отчете кумулативния ефект на вече изградените и въведени в експлоатация ветрогенератори (ветропарк между гр. Вълчи дол и гр. Суворово), както и по отношение на пряката смъртност, така и по отношение на прогонването на птиците от естествените им местообитания в района. През източната част на страната, където е и нашият регион, преминава западночерноморският прелетен път

Via Pontica (втория по големина в Европа), по който ежегодно прелитат стотици хиляди водолюбиви, грабливи и пойни птици от над 110 вида. По този път преминава около 78% от световната популация на белия щъркел (*Ciconia Ciconia*), цялата европейска популация на розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), около 52% от европейската популация на малкия креслив орел (*Aquila pomarina*) и т.н. При миграция птиците използват едни и същи коридори, според релефа и въздушните течения. Едрите птици, като щъркели и пеликани, за да се придвижват от Европа към Азия, използват въздушните течения- спускат се по тях и се оставят да ги носи течението, за да пестят енергия. Имайки насреща си ветрогенератори, ята от 1000 и повече птици, нямат възможност да ги избегнат и се стига до неминуем сблъсък. Още по- лошо е при мъгла, бури или лоши метеорологични условия. Следва да се отчете и така наречения бариерен ефект, а именно подреждането на ветрогенераторите в дълга редица или мозайка, които птиците, използвайки въздушните течения, не могат да заобиколят и при сблъсък с перките на ветрогенераторите- умират. От друга страна в процеса на строителството на терените неминуемо ще бъдат нарушени или дори унищожени естествени местообитания на птици, животни и влечуги в районите, което може да доведе до значително засягане на цели популации от тях, в нарушение на чл. 51, ал.3 от ЗООС, където законово е закрепено, че опазването и ползването на естествения ландшафт се осъществява по начин и със средства, недопускащи вредно въздействие, необратими изменения и/или увреждане на неговите елементи. Т.е. запазването на биологичното разнообразие в местообитанията на видовете и природните местообитания, би следвало да бъде основен приоритет, по смисъла на чл. 51, ал.1 от ЗООС. По време на изпълнение на строително монтажните работи и експлоатацията на ветрогенераторите никой не може да гарантира, че няма да бъдат причинени трайни или пагубни последици върху биологичното разнообразие, т.е. оценката за въздействието на това инвестиционно намерение върху околната среда следва да бъде съобразена в съответствие с основните принципи за превенция и съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие, регламентирани в чл. 3 от ЗООС.

- **За почвата**- основен компонент, чието опазване е регламентирано в чл. 39 и сл. от ЗООС. Почвата, като ограничен незаменим и практически невъзстановим природен ресурс следва да бъде под особен контрол и надзор. В Североизточна България, където е и

нашия регион, са едни от най- плодородните почви не само в страната, но и в света и практически унищожаването на **174 000 кв. метра** (както е посочено в инвестиционното намерение) за изграждането на фундаментите за ветрогенераторите **е престъпление срещу природата**. В горепосоченото инвестиционно предложение се предвижда, че ще бъдат засегнати поземлени имоти, с обща площ- за **Община Вълчи дол- 585 124 кв.м., и за Община Ветрино- 108 799 кв.м. или общо 693 923 кв.м. Отделно** в границите на планираните имоти от Община Вълчи дол **още 209 927 кв.м.** ще бъдат използвани за изграждане на подстанции, съоръжения за съхраняване на електрическата енергия, кабелни мрежи, трасета и др. **Или общо 903 850 кв.м. от поземлените имоти от територията на двете общини ще бъде засегната от това инвестиционно предложение. Така посоченото е в противовес с предвиденото в чл. 39, ал. 2, т. 1, т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 от ЗООС- а именно предотвратяване увреждането на почвата, запазването ѝ, съхраняване на качествата ѝ, като среда за развитие на почвени организми, растения, животни** (проучвания в Украйна показват, че под ветрогенераторите няма никаква почвена фауна), **предотвратяване на неблагоприятни изменения на почвата и прилагане на добри практики за земеползване, отстраняване и/или намаляване на вредни изменения на почвите… Плодородна обработваема земя ще бъде превърната в строителна площадка необратимо**, т.к. количеството бетон, което ще бъде използвано за изграждане на основата на всеки един от тези ветрогенератори, всеки от тях с височина до 270 м. е огромно и на практика невъзможно за премахване и след периода на изтичане на срока за ползването им. От друга страна по- голямата площ на фундиране, с оглед височината на инсталацията, предполага и по-голяма дълбочина на фундамента, което пък от своя страна е възможно да увреди качеството и количеството на подземните води в районите на поставянето на ветрогенераторите. От всичко посочено е видно, че обществения интерес по запазването на почвите надделява над икономическите интереси на отделни субекти.

- **За здравето на хората-**

- Ветрогенераторите като съоръжения за електрически ток създават електрически и магнитни полета. Установено е, че ветрогенераторите предизвикват и **шумово замърсяване**- т.е. звук или шум, който е по-силен от обичайния фонов шум, който чуваме. Вятърните турбини

създават няколко вида шум- механичен, аеродинамичен и инфразвук. Механичния шум се създава от триенето между компонентите на машината и вибрациите, предизвикани от въртящите се компоненти-генератор, витла, хидравлика… Аеродинамичния шум е доминиращ-идва от движението на въздуха около витлата- колкото по- силна е скоростта на въртене, толкова и шума ще е по- голям. И третият вид шум е нискочестотния инфразвук- под долната граница на чуваемост на човешкото ухо, който не се чува, но се усеща и има влияние върху здравето. Този вид шум може да причини редица физиологични и психологически проблеми, риск от аварии, дискомфорт и безпокойство у хората, а не е изследвано задълбочено и въздействието, което огромните електромагнитни полета, генерирани от тези съоръжения, могат да оказват върху здравето на хората.

- **За земеделието-** Основен поминък на хората в района на горепосочените общини е земеделието. Ниско честотната вибрация и аеродинамичния шум, които ветрогенераторите генерират, влияят върху фауната около тях, върху структурата на почвата, под тях и в съседните имоти. Добивите от засадените култури са в пряка зависимост от червеите, които аерират почвата, от опрашване от пчелите и др. Пчелите обаче, в районите с ветрогенератори почти липсват или са дезориентирани, а както посочих и по- горе почвена фауна под генераторите почти няма. В резултат на това земеделците, притежаващи съседни имоти установяват, че са намалели значително добивите около вече работещи ветрогенератори, което води до следващия проблем, а именно:

-Обезценяване на съседните имоти- установено, е че се намалява пазарната стойност на поземлените имоти в близост до ветрогенератори, което се отразява пряко на джоба на всеки собственик в съседство. А се обезценяват, защото никой не желае да обработва ниви, близо до ветрогенератори, т.к. в повечето случаи са учредени сервитутни права в полза на собствениците на съоръженията, които ограничават ползването им. Нивите не могат да се торят или пръскат от самолети или вертолети, а добивите са по-ниски поради по-малкото опрашване и липсата на почвена фауна.

- **По отношение на сервитутите около ветроенергийните съоръжения-** собствениците на съседните имоти ще са принудени да търпят сервитутни права в своите имоти в съответствие със Закона за енергетиката, където в гл.V, раздел II, чл. 64 е уредено, че- При разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект възникват следните видове сервитути: Право на преминаване на хора и техника; Право на прокарване на линейни енергийни обекти; Ограничаване в ползването на засегнатите поземлени имоти. При упражняване на сервитутите енергийното предприятие, титуляр на сервитута придобива правата по чл. 64, ал.3, т.1 от Закон за енергетиката, а собствениците на съседните засегнати имоти са принудени да търпят ограниченията, визирани в чл.64, ал.3, т.

2 от ЗЕ, по силата на закона. **ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ПРОГРЕС“**, чийто Председател съм, е заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131, ал.1 от ЗУТ, като собственик на непосредствено засегнати имоти (чл. 131, ал. 2, т. 4 от ЗУТ), доколкото инвестиционното предложение визира изменение на ПУП-ПЗ на ПИ с идентификатор 32442.28.52, явяващ се съседен на имоти, собственост на ЗК“ПРОГРЕС“, а именно ПИ с идентификатор 32442.28.28, с площ от 9600 кв.м, ПИ с идентификатор 32442.28.29, с площ от 9600 кв.м, и двата находящи се в землището на с. Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна.

- **За животните-** На територията на Община Суворово, която граничи с Община Вълчи дол, бе изграден и действа и към настоящия момент друг ветропарк. В резултат и земеделци, и ловци, и природозащитници установихме, че значително са намалели пасажите на прелетни птици и пернат дивеч, дотолкова, че почти са изчезнали. Поради почти пълната им липса се нарушава и природното равновесие и хранителните хабитати на дивите животни- все повече хищници- чакали, лисици и др., търсят прехрана в населените места и нападат домашните животни, отглеждани от хората. Тепърва ще се установяват необратимите последици върху цялата екосистема, предизвикани от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите.
- **За пчелите-** Според изследвания на Германския център за Въздухоплаване, ветрогенераторите допринасят до голяма степен за изчезването на популациите от насекоми, в това число пчели, оси, бръмбари и др. Симулацията на Центъра по въздухоплаване, представена в Берлин през 2018г., показва, че тези смятани за екологични производители на електроенергия допринасят за изчезването на цели популации от насекоми. При въртенето на перките, в активния сезон за насекомите, през инсталациите преминава огромно количество въздух. Наред с него попадат и големи популации от насекоми, като около 5% от насекомите не оцеляват при удара в перките. Върху пчелите оказва въздействие и инфразвука, излъчван от ветрогенераторите, дезориентира ги и ги прогонва. Не е установена категорично връзката между влиянието на инфразвука от ветрогенераторите върху масовото напускане на кошерите от пчелни семейства в периода на опложданe на пчелите майки, но не е и отхвърлена. Пчелите, както знаем, са в основата на живота на земята. Благодарение на тях, растенията се опрашват, а от опрашването зависят и добивите от селскостопанската продукция, а от там и прехраната на хората. Намаляването на пчелите логично ще доведе до намаляване и на добивите в земеделието.
- **Не е за пренебрегване и факта, че произведената енергия от ВЕИ е значително по-скъпа и заплащането й се поема от всеки един данъкоплатец в Държавата.**
- **Рециклиране на ветрогенераторите, излезли от употреба е друг огромен проблем за опазването на околната среда ,** т.к. отпадъкът който се генерира е с голям обем и поради естеството си най-вероятно ще бъде заровен в земята- същата тази земя, която следва да опазваме и

съхраняваме в духа на Конституцията и законите на Република България! От друга страна излетите бетонни постаменти за ветрогенераторите и след тяхното „пенсиониране“ ще останат в земята и тя ще бъде неизползваема завинаги!

- **Освен всичко друго изграждането на такъв вятърен парк с 79 бр. ветрогенератори ще промени изгледните характеристики на ландшафта в районите на поставянето им.**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Налице е огромен обществен интерес, който реализирането на конкретното инвестиционно предложение би засегнало и чието постоянно отрицателно въздействие върху биологичното разнообразие ще се установява и занапред.

Особено важно е инвестиционните предложения за изграждане на ветрогенератори да се разглеждат и оценяват особено внимателно и отговорно, като се отчита не само законовата рамка, а и моралните и етични норми, надделяващият обществен интерес и опазване на природата ни, а и в частност- и съществуващите вече ветрогенератори. Интересите на гражданското общество и природата трябва да имат приоритет пред икономическите интереси на инвеститорите.

ВЕИ следва да се изграждат в силно нарушени терени, в земеделски земи над седма категория, а не в плодородните ни земи, признати за национално богатство, поради което, а и с оглед на всичко изложено по-горе,

МОЛЯ ДА БЪДЕ ДАДЕНА ОТРИЦАТЕЛНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА.

Използвани данни: публично достъпната информация, публикувана на интернет страниците на Община Вълчи дол, на МОСВ, РИОСВ Варна, анализи, доклади и публикации на БДЗП, законови и подзаконови нормативни актове и др.

Приложение: Нот.акт. №115, т.XI, рег. №3904, дело №1546/2007г., на Нотариус Александър Никитов, вписан под №226 в регистъра на Нотариалната камара- гр. София, с район на действие- Девненски районен съд, справка за актуално състояние на ЗК“ПРОГРЕС“от ТРРЮЛНЦ.

Председател на ЗК“ПРОГРЕС“ : .....
/Иван В. Иванов/

Нотариална такса по ЗНот
Удостоверяван
Материален интерес:
.....лв.
Пропорц. Такса 382.26 лв.
Обикн. Такса 3. лв.
Доп.такса .....лв
Всичко: .....лв.
Сметка №. 3904 от 28.11.07 г
Кв№.....от.....г

Нотариус Александър НИКИТОВ
Район на действие Р.С. ДЕВНЯ
Република България

Вписвания по ЗС/ПВ
Служба по вписванията:
Вх. Рег №. 7278 от 29-11-2007
Акт №. 34 том XV дело №. 2986/07
Партидна книга :том.....с.....стр. 15969
Такса за вписване по ЗДТ:
5
Кв. № ..... от .....
СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА
.....

СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА Служба вписванията ДЕВНЯ

НОТАРИАЛЕН АКТ
ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМ ИМОТ

№...115.....ТОМ...XI...РЕГ №...3904....ДЕЛО №...1546...ОТ...2007...Г

.....Днес 28.11.(двадесет и осми ноември)
2007 /две хиляди и седма/ година при мен НОТАРИУС –АЛЕКСАНДЪР НИКИТОВ с район на действие районен съд гр. ДЕВНЯ, вписан под № 226 в регистъра на Нотариалната камара гр. София, в кантората ми в гр. ДЕВНЯ се явиха: БИСЕР МИТЕВ ДИМИТРОВ ЕГН 5510291024, СНЕЖА ИВАНОВА ДИМИТРОВА ЕГН 6512100957, РОСИЦА МИТЕВА ПЕНЕВА ЕГН 5203181059 И ХРИСТО ДОЙЧЕВ ПЕНЕВ ЕГН 4402141247 всички от гр. Вълчи дол обл. Варна от една страна като ПРОДАВАЧИ и от друга страна ИВАН ВАСИЛЕВ ИВАНОВ ЕГН 7101130941 от с. Стефан Караджа обл. Варна в качеството му на председател на ЗК "Прогрес" с. Стефан Караджа обл. Варна , регистрирана с решение № 6829/92 г. по фирмено дело № 6829/92 г. на Варненски Окръжен Съд, вписана в търговският регистър под № 25 том 8 стр. 94 ,адрес и седалище на управление с. Стефан Караджа обл. Варна, Булстат 813143611 като КУПУВАЧ и след като се уверих в тяхната самоличност, дееспособност и представителна власт, същите ми заявиха, че сключват следният ДОГОВОР: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

.....1. БИСЕР МИТЕВ ДИМИТРОВ, СНЕЖА ИВАНОВА ДИМИТРОВА РОСИЦА МИТЕВА ПЕНЕВА И ХРИСТО ДОЙЧЕВ ПЕНЕВ продават на ЗК "ПРОГРЕС" чрез председателя и Иван Василев Иванов - собственият си недвижим имот, находящ се в землището на с. Изворник, община Вълчи дол обл. Варна, ЕКАТТЕ 32442 и представляващ : НИВА с площ от 9.600 дка /девет дка и

шестотин кв.м/ четвърта категория 1.794 дка /един декар седемстотин деветдесет и четири кв.м / и трета категория 7.806 дка /седем дка,осемстотин и шест кв.м/ местност " Бюлюкляр", имот с № 028029 /двадесет и осем хиляди и двадесет и девет/ по плана за земеразделяне при граници: имот с № 028028 /двадесет и осем хиляди и двадесет и осем/, имот с № 000051 /петдесет и едно/ ,имот с № 028038 /двадесет и осем хиляди и тридесет и осем/. ДАНЪЧНА ОЦЕНКА НА ИМОТА 988.00 лв /деветстотин осемдесет и осем лева/. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

НИВА с площ от 9.600 дка /девет дка и шестотин кв.м/, четвърта категория 4.799 дка /четири дка ,седемстотин деветдесет и девет кв.м/ и трета категория 4.801 дка /четири дка осемстотин и един кв.м/ ,местност "Бюлюкляр", имот с № 028028/двадесет и осем хиляди и двадесет и осем/ по плана за земеразделяне при граници: имот с № 028029 /двадесет и сем хиляди и двадесет и девет/ ,имот с № 000051 /петдесет и едно/, имот с № 028027 /двадесет и осем хиляди и двадесет и седем/ ,имот с № 028038 /двадесет и осем хиляди и тридесет и осем/.ДАНЪЧНА ОЦЕНКА НА ИМОТА 988.00 лв /деветстотин осемдесет и осем лева/.xxxxxx

.....2. Страните по настоящият договор се споразумяха всички дължими данъци и такси по прехвърляне на имота да са за сметка на продавача.xx Продавачите, декларират, че върху имотите няма вещни тежести ,договори за наем и аренда. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ДО: ДИРЕКТОРА на РИОСВ – Варна

гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Ганка Иванова Златева
с. Есеница, общ. Вълчи дол, обл. Варна

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 35506.9.40 по КККР на с. Есеница, общ. Вълчи дол.

В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 35506.9.9 - „Добротич Уинд“ АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветрогенераторен парк.

Много съм чела и слушала за отрицателния ефект на ветрогенераторите върху околната среда.

Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот!

Надявам се възражението ми да бъде взето предвид при изготвяне на исканата ОВОС.

С УВАЖЕНИЕ: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 673 846
Вх.№ 26-00-4102/А48/
29.03.2023

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

СТАНОВИЩЕ

от

Петър Куртев Петров
управител на фирма „Крис-61“ООД
гр. Вълчи дол , ул .“Ал. Стамболийски“ N 53

Уважаеми дами и господа,

Фирмата, която управлявам, обработва земеделски земи на територията на Община Вълчи дол. Според предварителните изявления на кмета на Общината, разбрах, че в две от селата, в които обработваме земеделски земи, има намерение да се поставят ветрогенератори. Моето становище на арендатор и човек, който се занимава със земеделие от 1992 год., е, че не е добре и не е правилно ветрогенераторите да се поставят на земеделска земя под седма категория. Знам, че в момента Законът за опазване на земеделските земи допуска това, както всички знаем как се правят измененията в законите. Но не бива да се пренебрегват реалността: Вибрациите от ветрогенераторите, в много голям радиус, влияят негативно на животинския микро свят който се намира в най-горния плодороден пласт от почвата, а именно - хумусния слой. Също така, вибрациите и теченията около ветрогенераторите влияят негативно на пчелите и всички други насекоми, които опрашват земеделските растения.

Въз основа на всичко това, заявявам от личен опит, тъй като обработвам земеделска земя в близост до ветрогенератор, че продукцията от декар ще се намали най-малко с 30-40%, а също така ще се промени и структурата на почвата. Трябва да мислим и за хляба на хората, а не само за зелената енергия, която в случая е най-скъпо струваща за обикновените граждани на България.

Освен гореизложеното, но не на последно място, посочвам, че едното от съоръженията ще бъде изградено в поземлен имот с идентификатор 48524.28.4 в землището на с. Михалич. Собственик съм на съседен на този имот, а именно – на имот с идентификатор 48524.28.36.

Влиянието на перките и на ветрогенераторите като цяло ще доведе до неплодородие, загуби от добивите и ниска пазарна стойност на имота - моя лична собственост.

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

Надявам се да вземете информирано решение в моя полза и на всички граждани на Община Вълчи дол.

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 675 846
Вх.№ 26-00-4102/А36
28.03.2023

гр. Вълчи дол

С УВАЖЕНИЕ: .....

П. Куртев

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - ГР. ВАРНА
9000, Бул."ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" №76Г, ет.6, 052/635620; 634638,
varna@cadastre.bg, БУЛСТАТ:130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 15-180520-16.02.2023 г.

Поземлен имот с идентификатор **48524.28.36**

С. **Михалич**, общ. **Вълчи дол**, обл. **Варна**
По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със **Заповед РД-18-79/28.07.2016 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК**
Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот: **няма данни за изменение**
Адрес на поземления имот: **с. Михалич, местност ФЪНДАКЛЪК**
Площ: **10040 кв. м**
Трайно предназначение на територията: **Земеделска**
Начин на трайно ползване: **Нива**
Категория на земята: **4**

Координатна система КК2005

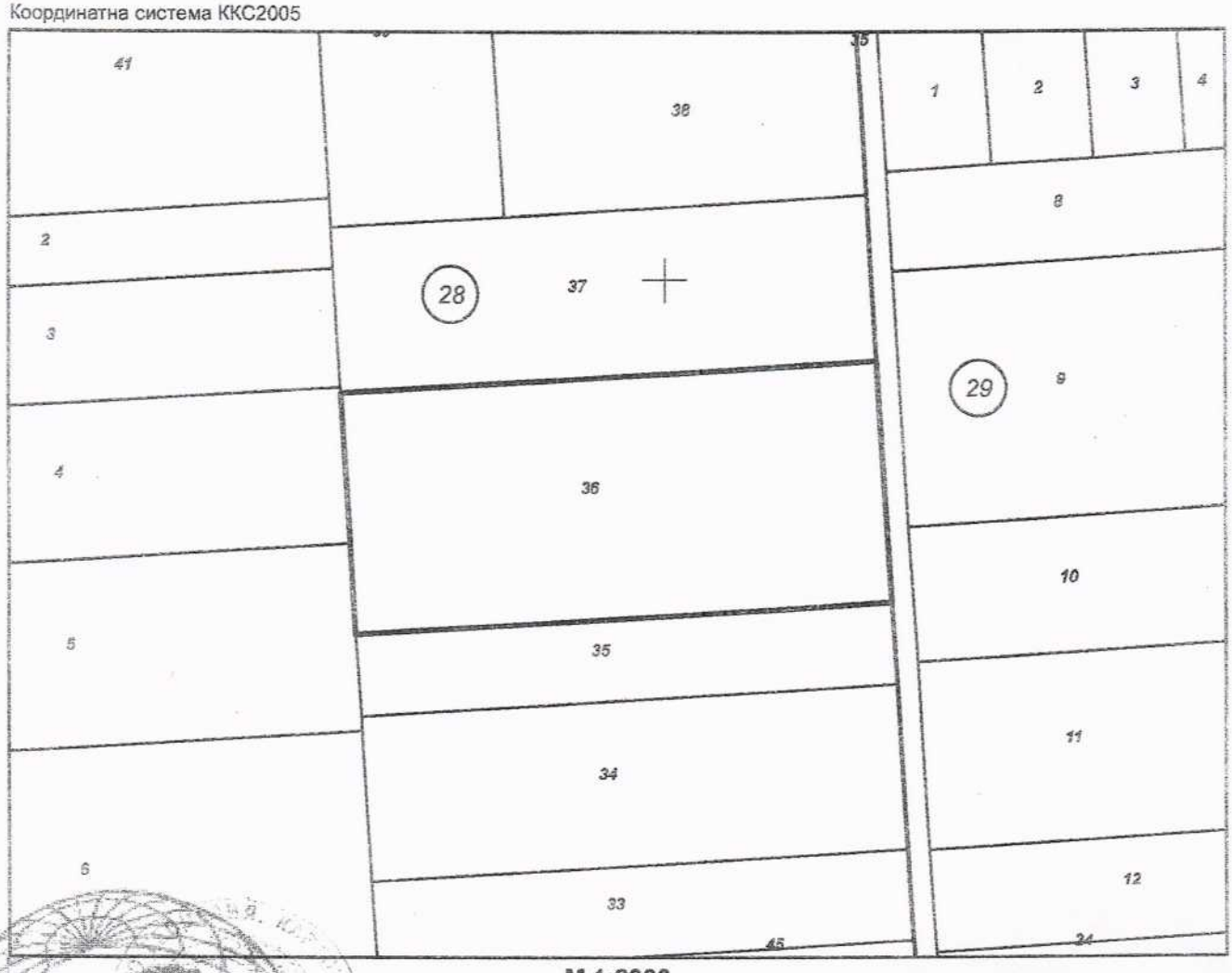

М 1:2000

Скица **№ 15-180520-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95363-16.02.2023 г.**

.....

ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

Подписан с квалифициран електронен подпис от Geodesy Cartography and Cadastre Agency, C
DN: C=BG, L=Sofia, O=Geodesy Cartography and Cadastre Agency, OID.2.5.4.97=NTRBG-130362903, CN=Geodesy Cartography and Cadastre Agency

София 1618, ул. "Гурко" № 6
тел: 02/955 45 10, факс: 02/980 33 36
ACAD@CADASTRE.BG - WWW.CADASTRE.BG

Предишен идентификатор: **няма**
Номер по предходен план: **028036**
Съседи: **48524.28.5, 48524.28.35, 48524.29.35, 48524.28.37, 48524.28.4**

Собственици по данни от КРНИ:
1. **ПЕТЪР КУРТЕВ ПЕТРОВ**
площ 10040 кв. м от правото на собственост
Нотариален акт за продажба на земеделска земя № 167 том 4 рег. 1159 дело 787 от 11.04.2016г., издаден от СВ - ДЕВНЯ

Носители на други вещни права по данни от КРНИ:
няма данни

Сгради, които попадат върху имота
няма данни за сгради

Скица **№ 15-180520-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с вх.рег. **№ 01-95363-16.02.2023 г.**
.....
ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

ДО: ДИРЕКТОРА на РИОСВ – Варна

гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Димитър Добрев Митев
с. Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.28.34 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол.

В съседен на моя имоти(– ПИ с идентификатор 32442.28.52 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветрогенераторен парк.

Наясно съм с всички плюсове и минуси на зелената енергия, добивана от ВЕИ. Отрицателните страни са далеч повече от усърдно пропагандирания евтин добив на електроенергия (който, всъщност, с оглед последствията от поставянето на ветрогенератори изобщо не е евтин). Ще загубим птиците, насекомите, стабилните добиви, ще променим флората и фауната, ще замърсим природата… съвсем неоправдано… заради нечии интереси.

Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моите имоти.

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

ПРИЛОЖЕНИЕ: Копие на Нотариален акт № 150 т. I вх.рег. 976 д. № 205/ 2000 г. на СлВп-ДРС.

С УВАЖЕНИЕ: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 678 346
Вх.№ 26-00-4102/А35
28. 03. 2023

Нотариална такса по З. Нот.

Александър НИКИТОВ
Район на действие Р.С. ДЕВНЯ

Удостоверяван.
Материален интерес : 1592.03 лв.
Пропорц. такса : 44.42 лв.
Допълнителна : 3 лв.
Доп. Такса : лв.
Всичко : 47.42 лв.
Сметка № 1121 от 20.04.00
Кв. № от .....г.

Нотариус № 226 * Република България *

Вписване по ЗС / ПВ

Служба по вписванията
Вх. Рег. № 976 от 7.5.2000 г.
Акт № 150 том I дело № 215 2000 г.
Партидна книга : том XXI стр. 132
Такса за вписване по ЗДТ :
..... лв.
Кв. № ..... от .....г.
СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА :
.....

НОТАРИАЛЕН АКТ

ЗА ДАРЕНИЕ НА НЕДВИЖИМ ИМОТ, ВЪЗСТАНОВЕН ПО ЗСПЗЗ

№ 150 том I рег. № 1121 дело № 215 от 00 г.

Днес, [illegible] двадесети април двехилядната година/, в канцеларията ми в гр.Девня, пред мен-АЛЕКСАНДЪР НИКИТОВ-НОТАРИУС с район на действие района на Девненския Районен Съд, вписан в Нотариалната камара под №226 се явиха от една страна-Добри Митев Златев, ЕГН:1011210968 от с.Изворник, общ.Вълчи дол, обл.Варненска, а от друга страна-Димитър Добрев Митев, ЕГН:8806268822 от с.Изворник, общ.Вълчи дол, обл.Варненска чрез назначения му за особен представител от Девненския Районен Съд адвокат Митко Андреев Минчев, ЕГН:5904165567 от Адвокатска колегия гр.Варна и след като се уверих в тяхната самоличност, дееспособност и представителни пълномощия, същите ми заявиха, че сключват следния договор:xxxxxxxxxxxxxx

1/ДОБРИ МИТЕВ ЗЛАТЕВ ДАРЯВА на внука си ДИМИТЪР ДОБРЕВ МИТЕВ чрез особения му представител адвокат Митко Андреев Минчев следния свой собствен недвижим имот, земеделски земи, възстановени по ЗСПЗЗ, а именно:xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

а/НИВА с площ от 10.751 дка /десет декара седемстотин петдесет и един квадратни метра/, трета категория, местност "БЮЛЮЛЯР", съставляваща имот №028034 /двадесет и осем хиляди тридесет и четири/, находящата се в землището на с.Изворник с ЕКНМ 32442, общ.Вълчи дол, обл.Варненска при граници и съседи:Нива №028035 на Явор Добрев Митев, Полски път №000051 на Община Вълчи дол, Нива №028019 на насл.на Иван Тодоров Батаков, Нива №028002 на насл.на Митю Златев Спасов и Нива №028027 на Димитричка Костова Маринова и др.xxxxxxxxxxxxxxxxx

Имотът е образуван от имот №028020.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Пазарната цена на имота е 1 747.03 лв./хиляда седемстотин четиридесет и седем лева и три стотинки/.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Данъчната оценка на имота е 926 лв./деветстотин двадесет и

шест лева.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

б/НИВА с площ от 5 дка /пет декара/,трета категория,местност "Бостанлък",съставляващ имот №019046 /деветнадесет хиляди четиридесет и шест/находяща се в землището на с.Изворник с ЕКНМ 32442,общ. Вълчи дол,обл.Варненска при граници и съседи:Нива №019047 на Явор Добрев Митев,Полски път №000007 на Община Вълчи дол,Нива №019045 на Добри Митев Златев и Нива №019041 на Емин Юсмен Юсеин.xxxxxxxxx

Имотът е образуван от имот №019027.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Базисната оценка на имота е 845 лв./осемстотин четиридесет и пет лева/.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Данъчната оценка на имота е 514.50 лв./петстотин и четиринадесет лева и петдесет стотинки/.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

2/Надареният Димитър Добрев Митев чрез особения си представител адвокат Митко Андреев Минчев заяви,че е съгласен и приема с благодарност така направеното дарение съгласно точка първа от настоящия договор.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Като се уверих,че дарителят е собственик на имотите и са изпълнени особените изисквания на закона,съставих този нотариален акт,който се прочете на страните и след одобрението му се подписа от тях и от мен-Нотариуса.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

При съставянето на акта ми се представиха следните документи:xxx 1/Нотариален акт №153,том IV,дело №936/97г.на Нотариуса при ДРС ; 2/Скици №445, 447, 449,450 от 27.03.2000г. на Кооперация "Геоид"-Варна,заверени от ПК-Вълчи дол ; 3/Удостоверения за базисната пазарна цена на имотите от 27.03.2000г.; 4/Удостоверения за данъчната оценка на имотите № 239 и 240/11.04.2000г.; 5/Удостоверения за раждане ; 6/Декларации и б.б.за платена нотариална такса.xxxxxxxxxxxxx 7/Удостоверение №79/23.03.2000г.на Девненския Районен Съд.xxxxxxxxx

ДАРИТЕЛ:

НАДАРЕН:
/особен представител/

НОТАРИУС:

Нотариус № 77
Александър НИКИТОВ
Район на действие Р.С. ДЕВНЯ
Република България

До Директора на РИОСВ - Варна

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Иван Добрев Иванов, в качеството на Председател на ЗК „Златен клас" - село Михалич, с ЕИК 813106292, седалище и адрес на управление: село Михалич, община Вълчи дол

СРЕЩУ: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД" АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Горепосоченото инвестиционно намерение, на „Добротич Уинд" АД, предвижда, в общо шест имота в землището на с. Михалич, общ. Вълчи дол, да се изградят ветрогенератори с височина 270 м. Три от тези шест имота са съседни на имоти – собственост на кооперацията, която представлявам, както следва:

- ПИ с идентификатор 48524.22.49 (в инвестиционното намерение на възложителя). Този имот граничи с ПИ с идентификатор 48524.22.48 – наша собственост, целият с площ от 4783 кв.м.
- ПИ с идентификатор 48524.19.13 - Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.19.34, целият с площ от 12 999 кв.м.
- ПИ с идентификатор 48524.28.4 - Този имот граничи с наш ПИ с идентификатор 48524.28.3, целият с площ от 5 114 кв.м.

По смисъла на чл. 131 от ЗУТ, кооперацията, която представлявам, е „заинтересувано лице".

Нещо повече – кооперация „Златен клас" обработва общо 7 000 дка в землищата на селата Михалич, Есеница, Кракра и Щипско. Това означава, че ще бъдем засегнати не само ние като собственик на съседни имоти. Ще бъдат засегнати имотите на наши член-кооператори в различните землища, чиито имоти обработва Кооперация „Златен клас".

Тези ветрогенератори, с височина 270 м, изискват и голяма обслужваща площ. За въздействието на тези огромни въртящи се перки върху птици, животни, насекоми, почви, добиви и съвсем не на последно място върху хората, може много да се говори. Особено ако на съответните специалисти не е заплатено от инвеститора-възложител на проекта.

Заявявам категоричното несъгласие на член-кооператорите в ЗК „ Златен клас" – с. Михалич за изграждане на вече прословутия ветрогенераторен парк на „Добротич Уинд" АД.

Прилагам: Скици №№ 15-179838, 15-179839, 15-179840, изд. 16.02.2023 г. от СГКК-Варна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ЗК „Златен клас": .....
/Иван Иванов/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 873 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А34
28.03.2023

Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел

Единен портал за заявяване на електронни административни услуги

Потребител

Актуално състояние

Кооперация "ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ "ЗЛАТЕН КЛАС""

ЕИК **813106292**, състояние към дата: **16.02.2023г.**

Основни обстоятелства

1. ЕИК/ПИК 20081103084415
813106292
Фирмено дело: 10785/1992 310

2. Фирма/Наименование 20081103084415
ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ "ЗЛАТЕН КЛАС"

3. Правна форма 20081103084415
Кооперация

5. Седалище и адрес на управление 20081103084415
Държава: БЪЛГАРИЯ
Област: Варна, Община: Вълчи дол
Населено място: с. Михалич, п.к. 9284

6. Предмет на дейност 20081103084415
ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕРАБОТКА НА ВСЯКАКЪВ ВИД ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ; ИЗНОС НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ В СУРОВ И ПРЕРАБОТЕН ВИД; СНАБДЯВАНЕ НА КООПЕРАТОРИТЕ И НАСЕЛЕНИЕТО СЪС СЕМЕНА, ТОРОВЕ, ПРЕПАРАТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА; ДОСТАВКА НА ЗЕМЕДЕЛСКИ МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ИНСТРУМЕНТИ, РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ; РЕМОНТНИ И ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ, ТЪРГОВИЯ С ВСЯКАКЪВ ВИД СТОКИ И СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ, НЕ ЗАБРАНЕНА ОТ ЗАКОНА.

6а. Основна дейност по НКИД 20081103084415
Група по НКИД: 0111
Клас по НКИД: СЕЛСКО СТОПАНСТВО

9. Председател 20130701170912
ИВАН ДОБРЕВ ИВАНОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ

13. Управителен съвет 20210615133248
Начин, по който се определя мандатът: 4- ГОДИНИ СПОРЕД УСТАВА
ГЕОРГИ ДИМОВ ДИМОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ
АТАНАС ТОДОРОВ АТАНАСОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ
ЯНЧО АНГЕЛОВ АНГЕЛОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ
НИКОЛА АТАНАСОВ НИКОЛОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ
ДИМИТЪР НИКОЛОВ ДИМИТРОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ
ИВАН ХРИСТОВ НИКОЛОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ

15. Контролен съвет 20210615133248
Начин, по който се определя мандатът: 4 ГОДИНИ СПОРЕД УСТАВА
СИЛВИЯ ПЕТКОВА ПАВЛОВА, Държава: БЪЛГАРИЯ
ВИОЛЕТА СТОЯНОВА ДИМИТРОВА, Държава: БЪЛГАРИЯ
АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ АНГЕЛОВ, Държава: БЪЛГАРИЯ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проектът за "Надграждане на Търговския регистър за интеграция с платформата за обмен на данни между Търговските регистри в ЕС, вграждане на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, интеграция с имотния регистър, единна входна точка и прехвърляне на централния регистър на особените залози" и проектът за "Надграждане на имотния регистър за интеграция с кадастралния регистър и предоставяне на допълнителни е-услуги" се осъществяват с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - ГР. ВАРНА
9000, Бул."ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" №76Г, ет.6, 052/635620; 634638,
varna@cadastre.bg, БУЛСТАТ:130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 15-179838-16.02.2023 г.

Поземлен имот с идентификатор **48524.19.34**

С. **Михалич**, общ. **Вълчи дол**, обл. **Варна**
По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със **Заповед РД-18-79/28.07.2016 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК**
Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот: **няма данни за изменение**
Адрес на поземления имот: **с. Михалич, местност КАРА КЕРЕС**
Площ: **13000 кв. м**
Трайно предназначение на територията: **Земеделска**
Начин на трайно ползване: **Нива**
Категория на земята: **3**

Координатна система ККС2005

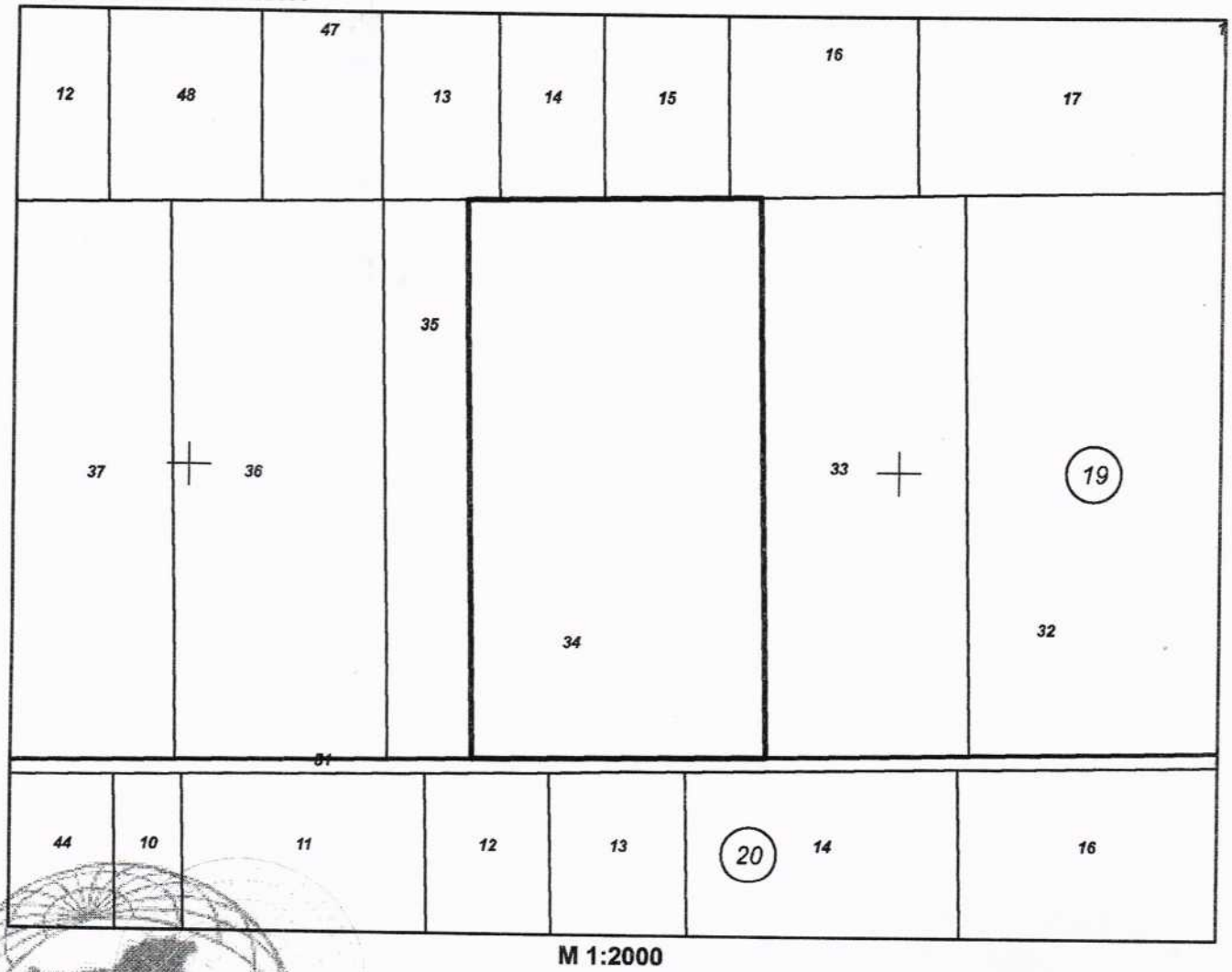

М 1:2000

Скица **№ 15-179838-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95205-16.02.2023 г.**

.....

ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

Подписан с квалифициран електронен печат Geodesy Cartography and Cadastre Agency, B
DN: C=BG, L=Sofia, O=Geodesy Cartography and Cadastre Agency, OID.2.5.4.97=NTRBG-130362903, CN=Geodesy Cartography and Cadastre Agency

Предишен идентификатор: **няма**
Номер по предходен план: **019034**
Съседи: **48524.19.35, 48524.20.51, 48524.19.33, 48524.19.16, 48524.19.15, 48524.19.14, 48524.19.13**

Собственици по данни от КРНИ:
1. **813106292, ЗК "ЗЛАТЕН КЛАС"**
площ 12999 кв. м от правото на собственост
Нотариален акт за продажба на земеделска земя № 133 том 13 рег. 4186 дело 2491 от 13.12.2012г., издаден от СВ-ДЕВНЯ

Носители на други вещни права по данни от КРНИ:
няма данни

Сгради, които попадат върху имота
няма данни за сгради

Скица **№ 15-179838-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95205-16.02.2023 г.**

.....

ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - ГР. ВАРНА
9000, Бул."ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" №76Г, ет.6, 052/635620; 634638,
varna@cadastre.bg, БУЛСТАТ:130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 15-179839-16.02.2023 г.

Поземлен имот с идентификатор **48524.22.48**

С. **Михалич**, общ. **Вълчи дол**, обл. **Варна**
По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със **Заповед РД-18-79/28.07.2016 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК**
Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот: **няма данни за изменение**
Адрес на поземления имот: **с. Михалич, местност БОЗ БОЗАН**
Площ: **4783 кв. м**
Трайно предназначение на територията: **Земеделска**
Начин на трайно ползване: **Нива**
Категория на земята: **3**

Координатна система КК2005

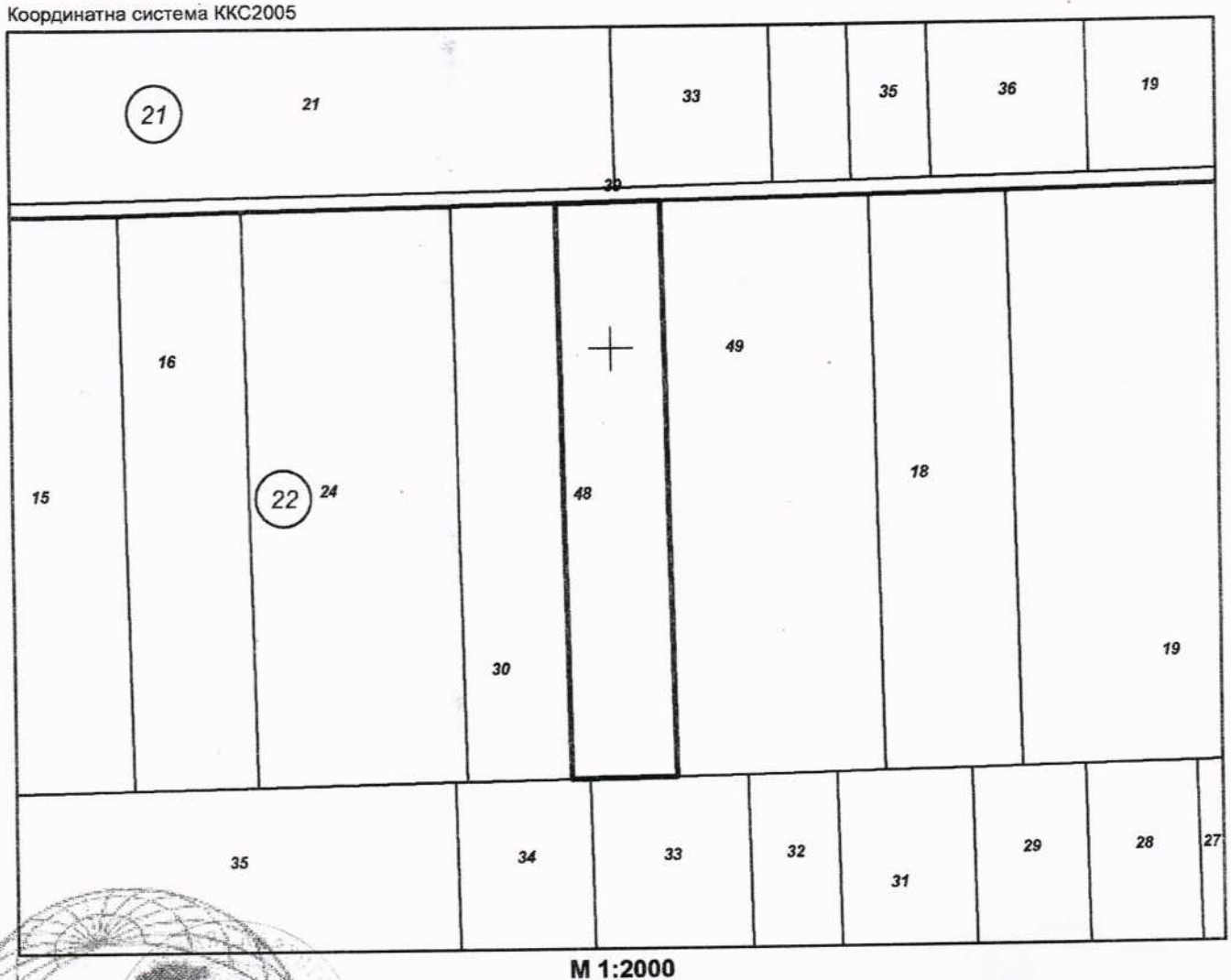

М 1:2000

Скица **№ 15-179839-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с **входящ № 01-95205-16.02.2023 г.**

.....

ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

Подписан с квалифициран електронен печат Geodesy Cartography and Cadastre Agency, E
DN: C=BG, L=Sofia, O=Geodesy Cartography and Cadastre Agency, OID.2.5.4.97=NTRBG-130362903, CN=Geodesy Cartography and Cadastre Agency

София 1618, ул. Павел Экзарх № 1,
тел.: 02/ 955 45 40, факс: 02/ 955 45 55
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

Предишен идентификатор: **няма**
Номер по предходен план: **022048**
Съседи: **48524.22.30, 48524.22.34, 48524.22.33, 48524.22.49, 48524.21.39**

Собственици по данни от КРНИ:
1. **813106292, ЗК "ЗЛАТЕН КЛАС"**
площ 4783 кв. м от правото на собственост
Нотариален акт за продажба на земеделска земя № 143 том 3 рег. 929 дело 513 от 15.04.2010г., издаден от СВ-ДЕВНЯ

Носители на други вещни права по данни от КРНИ:
няма данни

Сгради, които попадат върху имота
няма данни за сгради

Скица **№ 15-179839-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95205-16.02.2023 г.**

.....

ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - ГР. ВАРНА
9000, Бул."ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" №76Г, ет.6, 052/635620; 634638,
varna@cadastre.bg, БУЛСТАТ:130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 15-179840-16.02.2023 г.

Поземлен имот с идентификатор **48524.28.3**

С. **Михалич**, общ. **Вълчи дол**, обл. **Варна**
По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със **Заповед РД-18-79/28.07.2016 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК**
Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот **е от 01.07.2019 г.**
Адрес на поземления имот: **с. Михалич, местност ФЪНДАКЛЪК**
Площ: **5114 кв. м**
Трайно предназначение на територията: **Земеделска**
Начин на трайно ползване: **Нива**
Категория на земята: **4**

Координатна система КК2005

М 1:2000

Скица **№ 15-179840-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95205-16.02.2023 г.**

.....
ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

Подписан с квалифициран електронен печат: Geodesy, Cartography and Cadastre Agency, E
DN: C=BG, L=Sofia, O=Geodesy, Cartography and Cadastre Agency, OID.2.5.4.97=NTRBG-130362903, CN=Geodesy Cartography and Cadastre Agency

София 1618, ул. Павлово, ул. Мурсала № 1
тел. 02 8156 45 40, факс: 02 8156 45 00
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

Предишен идентификатор: **няма**
Номер по предходен план: **028003**
Съседи: **48524.28.47, 48524.28.4, 48524.28.37, 48524.28.2**

Собственици по данни от КРНИ:
1. **813106292, ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ "ЗЛАТЕН КЛАС"**
Няма данни за идеалните части
Нотариален акт № 20 том 5 рег. 1570 дело 846 от 10.06.2019г., издаден от Служба по вписванията гр.Девня

Носители на други вещни права по данни от КРНИ:
няма данни

Сгради, които попадат върху имота
няма данни за сгради

Скица **№ 15-179840-16.02.2023 г.** издадена въз основа на заявление с входящ **№ 01-95205-16.02.2023 г.**
.....
ЖЕНЯ СТОЯНОВА ПЕТРОВА ОСЗ Вълчи дол

ДО: ДИРЕКТОРА на РИОСВ – Варна

гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Ангел Георгиев Ангелов
с. Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна

Уважаеми г-н/ г-жо Директор,

Собственик съм на поземлен имот с идентификатор 32442.24.8 по КККР на с. Изворник, общ. Вълчи дол.

В съседен на моя имот – ПИ с идентификатор 32442.24.37 „Добротич уинд“ АД планира да разположи съоръжение на бъдещия си ветрогенераторен парк.

Като собственик на непосредствено засегнат имот и заинтересовано лице, по смисъла на чл. 131 от ЗУТ, изразявам категоричното си несъгласие за поставяне на каквото и да било съоръжение на вятърен парк в съседен на моя имот.

Арендатор съм и обработвам земеделски земи от 20 години.Собственик съм и на животновъден обект 9297-0247 намиращ се в с.Изворник, в които отглеждам над 600 броя овце от породата Медно червена шуменска. Запознат съм с неблагоприятното въздеиствие върху околната среда при изграждането на тези съоражения – тъпчене на земята, строителни отпадъци и т.н.Още по неблагоприяно е тяхното въздеиствие върху хората и животните при тяхната експлоатация – постоянен шум ,вибраций, ел.магнитни полета от електро преносните кабели и др.В резултат на гореспоменатите факти от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите се стресират хора и животни. Добивите от зем.земя падат.Също е въздействието и върху дивите животни и птици.

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

ПРИЛОЖЕНИЕ: Копие на Нотариален акт № 120 т. II вх.рег. 1690 дв.вх. 1665 д. 936/ 2022 г. на СлВп-ДРС.

С УВАЖЕНИЕ: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 679 845; 679 340
Вх.№ 26-00-4102/#33
28.03.2023

Нотариална такса по Знот.
Удостоверяван
материален интерес.
3008.70 лв.
Пропорц.такса: лв.
Обикн.такса: лв.
Доп.такса: лв.
Всичко: лв.
Сметка N ... от 08.07.2022г.
Кв.N ... от ...

Нотариус № Александър НИКИТОВ Район съдебен Р.С. ДЕВНЯ Република България

Вписване по ЗС/ПВ
Служба по вписванията
Вх. рег. N 1690 Дв.вх.№ 1645 от 11.07.2022г.
Акт N 130 том II дело N 936/ 2022г.
Имотна партида №
Такса за вписване по ЗДТ: 10 лв.
Кв. N ... от ... г.
СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА:

Служба по вписванията

НОТАРИАЛЕН АКТ

за ЗАМЯНА НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

№ 84 том II рег. № 1681 дело № 451 от 2022 г.

Днес, 08.07.2022г. /осми юли две хиляди двадесет и втора година/ пред мен, Александър Никитов - Нотариус, с район на действие Районен съд-гр.Девня, вписан в регистъра на Нотариалната камара под № 226, в канцеларията ми в гр.Девня се явиха лицата: **СИМЕОН ПЕНЧЕВ СИМЕОНОВ**, ЕГН: 6103210962, с л.к.№ 649108286, изд.на 26.06.2020г. от МВР-Варна, с постоянен адрес: с.Изворник, общ.Вълчи дол, обл.Варна, и **ИВАНКА СИМЕОНОВА ПАЧЕВА**, с ЕГН: 3909181253, с л.к. №108371960, издадена на 30.03.2000г. от МВР-Варна, с постоянен адрес: с.Изворник, общ.Вълчи дол, обл.Варна, *от една страна*, и **АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ АНГЕЛОВ**, ЕГН:5811201047, с л.к.№648746719, изд. на 21.01.2020г. от МВР-Варна, с постоянен адрес: гр.Варна, ж.к.Чайка №25, вх.А, ет.5, ап.13, общ.Варна, обл.Варна, *от друга страна*, и след като се убедих в тяхната самоличност и дееспособност, същите ми заявиха, че сключват следния договор:**********

I. **СИМЕОН ПЕНЧЕВ СИМЕОНОВ и ИВАНКА СИМЕОНОВА ПАЧЕВА** ***прехвърлят*** **на АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ АНГЕЛОВ**, следният недвижим имот, находящ се в **с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна, а именно:************

ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.24.8 /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка двадесет и четири точка осем/ по кадастралната карта и кадастралните регистри на **с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, с площ от **19493 кв.м.** /деветнадесет хиляди четиристотин деветдесет и три кв.м./, местността **„ЧУКУР КОРУ"**, **трайно предназначение на територията: земеделска**, начин на трайно ползване: **нива**, категория на земята при неполивни условия: **3 /трета/**, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: **024008**, при граници и съседи: имот № 32442.24.42, имот № 32442.24.43, имот № 32442.24.23, имот № 32442.24.37, имот № 32442.14.129, имот № 32442.24.7.**********

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 3008.70 лв. /три хиляди и осем лева и седемдесет стотинки/.**********

II. В замяна на прехвърляемия по-горе в пункт първи имот **АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ АНГЕЛОВ** ***прехвърля*** **на ИВАНКА СИМЕОНОВА ПАЧЕВА**, следните недвижими имоти, находящи се в **с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна, а именно:** **********

1. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.29.33** /тридесет и две хиляди

четиристотин четиридесет и две точка двадесет и девет точка тридесет и три/ по кадастралната карта и кадастралните регистри **на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от **6796 кв.м.** /шест хиляди седемстотин деветдесет и шест кв.м./, **местността „БЮЛЮКЛЯР"**, трайно предназначение на територията: **земеделска**, начин на трайно ползване: **нива**, категория на земята при неполивни условия: **3 /трета/**, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: **029033**, при граници и съседи: имот № 32442.29.51, имот № 32442.29.39, имот № 32442.27.51, имот № 32442.29.34.**********

Данъчната оценка на описания имот е **в размер на** 899.10 лв. /осемстотин деветдесет и девет лева и десет стотинки/.**********

2. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.19.10** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка деветнадесет точка десет/ по кадастралната карта и кадастралните регистри **на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор **на** АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от **2249 кв.м.** /две хиляди двеста четиридесет и девет кв.м./, **местността „КРАЙ СЕЛО"**, трайно предназначение на територията: **земеделска**, начин на трайно ползване: **нива**, категория на земята при неполивни условия: 3 **/трета/**, предишен идентификатор: **няма**, номер по предходен план: **019010**, при граници и съседи: имот № 32442.19.37, имот № 32442.19.12, имот № 32442.19.9, имот № 32442.19.36.******

Данъчната оценка **на** описания имот е в размер **на** 347.10 лв. /триста четиридесет и седем лева и десет стотинки/.**********

Общата данъчна оценка **на** описаните имоти е в размер на 1246.20 лв. /хиляда двеста четиридесет и шест лева и двадесет стотинки/.**********

Ш. В замяна на прехвърляемия по-горе в пункт първи имот **АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ АНГЕЛОВ** ***прехвърля*** **на СИМЕОН ПЕНЧЕВ СИМЕОНОВ**, следните недвижими имоти, **находящи се в с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, а именно: **********

1. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.21.41** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка двадесет и едно точка четиридесет и едно/ по кадастралната карта и кадастралните регистри **на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, с площ от **4252 кв.м.** /четири хиляди двеста петдесет и два кв.м./, **местността „САРА АРМУТЛУК"**, трайно предназначение на територията: земеделска, начин на трайно ползване: **нива**, категория на земята при неполивни условия: **4 /четвърта/**, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: **021041**, при граници и съседи: имот № 32442.21.40, имот № 32442.21.42, имот № 32442.21.9, имот № 32442.20.70.**********

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 575.90 лв. /петстотин седемдесет и пет лева и деветдесет стотинки/.**********

2. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.17.13** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка седемнадесет точка тринадесет/ по кадастралната карта и кадастралните регистри **на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна**, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от 962 **кв.м.** /деветстотин шестдесет и два кв.м./, **местността „НОВИТЕ ЛОЗЯ"**, трайно предназначение на територията: **земеделска**, начин на трайно ползване: **лозе**, категория на земята при неполивни условия: 3 **/трета/**, предишен идентификатор: **няма**, номер по предходен план: **017013**, при граници и съседи: имот № 32442.17.56, имот № 32442.17.12, имот № 32442.17.2, имот № 32442.17.1.**********

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 272.70 лв. /двеста седемдесет и два лева и седемдесет стотинки/.**********

3. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.17.32** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка седемнадесет точка тридесет и две/ по кадастралната карта и кадастралните регистри на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от 1235 кв.м. /хиляда двеста тридесет и пет кв.м./, местността „НОВИТЕ ЛОЗЯ", трайно предназначение на територията: земеделска, начин на трайно ползване: лозе, категория на земята при неполивни условия: 3 /трета/, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: 017032, при граници и съседи: имот № 32442.17.31, имот № 32442.17.20, имот № 32442.17.19, имот № 32442.17.33, имот № 32442.18.28.**********

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 350.10 лв. /триста и петдесет лева и десет стотинки/.**********

4. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.17.48** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка седемнадесет точка четиридесет и осем/ по кадастралната карта и кадастралните регистри на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от 1097 кв.м. /хиляда деветдесет и седем кв.м./, местността „НОВИТЕ ЛОЗЯ", трайно предназначение на територията: земеделска, начин на трайно ползване: лозе, категория на земята при неполивни условия: 3 /трета/, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: 017048, при граници и съседи: имот № 32442.18.28, имот № 32442.17.47, имот № 32442.17.56, имот № 32442.17.49.*****

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 311.00 лв. /триста и единадесет лева/.**********

5. **ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 32442.17.49** /тридесет и две хиляди четиристотин четиридесет и две точка седемнадесет точка четиридесет и девет/ по кадастралната карта и кадастралните регистри на с.Изворник, общ. Вълчи дол, обл. Варна, одобрени със Заповед № РД-18-77/28.07.2016г. на Изпълнителния директор на АГКК, последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот е от 11.06.2021г., с площ от 1109 кв.м. /хиляда сто и девет кв.м./, местността „НОВИТЕ ЛОЗЯ", трайно предназначение на територията: земеделска, начин на трайно ползване: лозе, категория на земята при неполивни условия: 3 /трета/, предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: 017049, при граници и съседи: имот № 32442.18.28, имот № 32442.17.48, имот № 32442.17.56, имот № 32442.17.50.*****

Данъчната оценка на описания имот е в размер на 314.40 лв. /триста и четиринадесет лева и четиридесет стотинки/.**********

Общата данъчна оценка на описаните имоти е в размер на 1824.10 лв. /хиляда осемстотин двадесет и четири лева и десет стотинки/.**********

IV. **Страните заменители заявиха, че са съгласни и извършват доброволно замяната, като не си дължат суми за уравняване на дяловете.************

V. Страните заменители, декларират, че са единствени и изключителни собственици на прехвърляемите имоти, че върху/по отношение на тях не съществуват никакви тежести, нито вещни или облигационни права на трети лица (като, но не само: съсобственост, ограничени вещни права, договори за наем, за аренда, за ползване, за съвместна дейност, ипотеки, възбрани, реституционни претенции, искови молби, съдебни решения), както и че не съществуват никакви условни или безусловни договори или споразумения за създаване (пряко или косвено) на каквато и да е тежест или право на трето лице върху прехвърляемите имоти, както и че няма никакви висящи спорове пред правораздавателни органи, касаещи същите имоти.**********

След като се убедих, че заменителите са собственици на описаните имоти и са изпълнени особените изисквания на закона, съставих настоящият нотариален акт, който

се прочете на страните и след одобрението му се подписа от тях и от мен Нотариуса.**********

При съставянето на акта се представиха следните документи: 1. Молба; 2. Декларации по чл.264, ал.1 от ДОПК; 3. Декларации за гражданско състояние по чл.25, ал.8 от ЗННД; 4.Декларации по чл.42, ал.2, т.2 от ЗМИП; 5.Скици № 15-598546/03.06.2022г., 15-628312, 15-628232, 15-628229, 15-628380, 15-628385, 15-628389/11.06.2021г.; 15-717459/05.10.2018г.; 6. У-ния за данъчна оценка №5307001702, 1704/09.06.2022г., 5307002018, 2019, 2017, 2016, 2020/15.06.2022г., 5307001705/08.06.2022г.; 7. Нот.акт №168, том 9, вх.рег. №2965, дело №1631 от 30.09.2019г., Нот.акт №10, том 3, вх.рег.№716, дело №416 от 13.03.2014г. , Нот.акт №70, том 7, вх.рег.№2444, дело №1298 от 30.08.2019г., Нот.акт №95, том 13, вх.рег.№4139, дело №2453 от 12.12.2012г., Нот.акт №169, том 4, вх.рег.№1158, дело №789 от 11.04.2016г., Нот.акт №127, том 13, вх.рег.№4942, дело №2479 от 20.12.2013г., всички на АВ гр.Девня и Нот.акт №163, том 6, дело 1615/20.08.1997г. на ДРС; 8. Брачен договор акт №97, том 3, вх.рег.3644 от 14.12.2010г. на АВ гр.Девня;; 9.У-ние за наследници №6/07.06.2022г. на Община Вълчи дол; 10.Квитанции за платени държавни и нотарилани такси

ЗАМЕНИТЕЛИ:

1. име: .....

подпис: .....

2. име: .....

подпис: .....

3. име: .....

подпис: .....

НОТАРИУС: .....

Нотариус Александър Николов Район на действие Р.С. ДЕВНЯ Република България

До: РИОСВ Варна

Гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4

СТАНОВИЩЕ

от

Диян Стоянов Балев – земеделски производител

гр. Вълчи дол ул. „Ал. Стамболийски“ 17а

Уважаеми дами и господа,

Регистриран земеделски производител съм и обработвам земеделски земи в община Вълчи дол. От публично обявление на общ. Вълчи дол изх. № РД 08-01-439/17.03.2023г. разбрах за инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД гр. София, да се поставят ветрогенератори по 8 KW в землището на общ. Вълчи дол: с. Добротич, с. Искър, с. Михалич, с. Калоян, с. Есеница, с. Изворник. Земеделието ми е професия. Завършил съм техникум по механизация на селското стопанство, аграрикономика във ВИИ „Карл Маркс“ и специализация в института по пшеницата и слънчогледа в Генерал Тошево. Произвеждам пшеница, слънчоглед и царевица като 100% от продукцията се изнася за Европа. Ето защо ми е болно, че земеделска земя от 2-ра до 4-та категория, ще бъде безвъзвратно унищожена по най-варварски начин.

На всички заинтересовани е ясно, че промените в Закона за земеделските земи за монтаж на ветрогенератори без ограничение на категорията на земята са лобистки. Инвеститорите не обявяват пораженията върху околната среда, хората и фауната. Вече има достатъчно информация от водещи еколози в Европа за вредите от ветроенергийните паркове и върху здравето на хората.

По информация от колеги, които обработват земеделски земи в близост до ветроенергийни паркове, добивите са намаляли с около 20 ÷ 30%, поради изчезване на пчелите и другите насекоми които извършват опрашването.

В землището на с. Искър в поземлени имоти с идентификатори 32860.40.13 и 32860.36.18 се предвижда да бъдат изградени ветрогенератори. Собственик съм на съседни имоти с идентификатори 32860.40.29 и 32860.36.35.

Като собственик на непосредствено засегнат имот (Чл.131 ал.2 ЗУТ), съм заинтересовано лице, по смисъла на чл.131 ал.1 ЗУТ .

Заявявам категорично, че не съм съгласен до моя имот да бъде поставен ветрогенератор!

Надявам се да вземете информирано решение което да бъде в полза на всички граждани на община Вълчи дол, а не само на възложителя.

Приложение: Нотариален акт № 69 и Нотариален акт № 191

Гр. Вълчи дол

С уважение:

МОСВ Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А32
28. 03. 2023

Нотариална такса по ЗННД
Удостоверяван
материален интерес:
48 988.48 лв.
Пропорц. такса: 46.48 лв.
Обикн. такса: лв.
Доп. такса: лв.
Всичко: 88.48 лв.
Сметка № 2104 от 18.08.04 г.
Кв. № от г.

Нотариус № 226 Александър НИКИТОВ Район на действие Р.С. ДЕВНЯ Република България

Вписване по ЗС/ПВ
Служба по вписванията
Вх. рег. № 1927 от 20.08.04.
Акт. № 89 том IV дело № 919/04 г.
Партидна книга: том стр. 6272
Такса за вписване по ЗДТ:
5 лв.
Кв. № от 17.08.04.
СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА:

РАЙОНЕН СЪД Служба по вписванията Девня

НОТАРИАЛЕН АКТ
ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМ ИМОТ

№ 89 **том** IV **рег. №** 2107 **дело №** 768 / **от** 04 **г.**

Днес 18 (осемнадесети) август 2004 /две хиляди и четвърта/ година пред мен, Александър Никитов /нотариус с район на действие територията на Районен съд - гр. Девня, вписан в регистъра на Нотариалната камара под № 226, в канцеларията ми в гр. Девня се явиха лицата: КРАСИМИР ИВАНОВ КИРОВ ЕГН 5906217947 от гр. Добрич, от една страна и от друга страна ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ ЕГН 5606171043 от гр. Вълчи дол и, след като се уверих в тяхната самоличност и дееспособност, същите ми заявиха, че сключват следния договор: хх

1. КРАСИМИР ИВАНОВ КИРОВ ПРОДАВА на ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ собствените си недвижими имоти, находящи се в землището на с. Искър, общ. Вълчи дол, ЕКАТТЕ 32860 /тридесет и две хиляди осемстотин и шестдесет/, а именно: хххххххххххххххххххххххххххххх

- НИВА с площ от 6.752 дка /шест декара седемстотин петдесет и два кв.м./; трета категория; находяща се в местност "Лозята"; съставляваща имот № 018033 /осемнадесет хиляди тридесет и три/ по плана за земеразделяне; при граници и съседи: имот № 018016 /осемнадесет хиляди и шестнадесет/ - нива насл. на Стоян Минков Стоянов; кад. № 000148 /сто четиридесет и осем/ - полски път на община Вълчи дол; имот № 018034 /осемнадесет хиляди тридесет и четири/ - нива на Стоян Киров Стоянов; имот № 018002 /осемнадесет хиляди и две/ - нива насл. на Стоян Колев Ставрев. ххххххххххххх

Пазарната цена на този имот е 1053,31 лв./хиляда петдесет и три лева тридесет и една стотинки/, а данъчната му оценка е 529,40 лв. /петстотин двадесет и девете лева и четиридесет стотинки/. хххххх

- НИВА с площ от 12.500 дка /дванадесет декара и петстотин кв. м./; трета категория; находяща се в местност "Луковица"; съставляваща имот № 030037 /тридесет хиляди тридесет и седем/ по плана за земеразделяне; при граници и съседи: имот № 030023 /тридесет хиляди двадесет и три/ - нива на Росица Дичева Иванова; имот № 030038 /тридесет хиляди тридесет и осем/ - нива на Стоян Киров Стоянов; кад. № 000166 /сто шестдесет и шест/ - полски път на община Вълчи дол; имот № 030030 /тридесет хиляди и тридесет/ -

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

нива на Димитра Георгиева Янакиева;имот № 030031 /тридесет хиляди тридесет и едно/-нива на Сийка Георгиева Димитрова; имот № 030046 /тридесет хиляди четиридесет и шест/ - нива на Камена Йорданова Николова. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Пазарната цена на този имот е 2112,50 лв. /две хиляди сто и дванадесет лева и петдесет стотинки/, а данъчната му оценка е 1286,20 лв. /хиляда двеста осемдесет и шест лева и двадесет ст./

- НИВА с площ от 10.250 дка /десет декара двеста и петдесет кв. м./; трета категория; находяща се в местност "Тополите"; съставляваща имот № 040029 /четиридесет хиляди двадесет и девет/ по плана за земеразделяне; при граници и съседи: имот № 040027 /четиридесет хиляди двадесет и седем/ - нива на Георги Киров Стоянов; имот № 040012 /четиридесет хиляди и дванадесет/ -нива на Пенка Великова Атанасова; имот № 040013 /четиридесет хиляди и тринадесет/-нива на Иван Иванов Ташев; имот № 040032 /четиридесет хиляди тридесет и две/-нива на Стоян Крумов Петров; имот № 040033 /четиридесет хиляди тридесет и три/ - нива на Демитра Петрова Янкова; имот № 040034 /четиридесет хиляди тридесет и четири/ - нива на Атанаска Петрова Георгиева; имот № 040028 /четиридесет хиляди двадесет и осем/ - нива на Стоян Киров Стоянов. xxxxxxxxxx

В полза на този имот е учредено право на преминаване през имот № 040028 /четиридесет хиляди двадесет и осем/. xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Пазарната цена на този имот е 1532,38 лв. /хиляда петстотин тридесет и два лева тридесет и осем стотинки/, а данъчната му оценка е 803,60 лв. /осемстотин и три лева и шестдесет стотинки/.

Продавачът заяви, че е получил пазарната цена в брой и напълно от купувача. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

2. Купувачът ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ заяви, че купува имотите, подробно описани в точка първа от настоящия договор, при посочената в договора пазарна цена, която е изплатил в брой и напълно на продавача. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Страните декларираха, че всички такси са за сметка на прехвърлителя. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

След като се уверих, че продавачът е собственик на продаваните имоти, както и че са изпълнени особените изисквания на закона, съставих настоящия нотариален акт. Актът се прочете на страните и, след одобрението му, се подписа от тях и от мен - нотариуса. xxxx

При съставянето на акта се представиха следните документи: Дог. за доброволна делба вх.рег. 2679 т. VII № 85/ 21.11.2001 г.;Скици на имотите; У-ния за пазарна и данъчна оценка; Декл-ции по чл. 25 ал. 6 ЗННД и по чл. 226 ал. 1 ДПК; Кв-ции за платена д.т. xxxxxxx

ПРОДАВАЧ: КУПУВАЧ:

НОТАРИУС:

Нотариус № 226
Александър НИКИТОВ
Район на действие Р.С. ДЕВНЯ
Република България

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Нотариус № 226
Александър НИКИТОВ
Район на действие
Р.С. ДЕВНЯ
Република България

Нотариална такса по ЗНот
Удостоверяван
Материален интерес:
.....лв.
Пропорц. Такса 45.96 лв.
Обикн. Такса 3 лв.
Доп.такса.....лв
Всичко: 48.96 лв.

Сметка № 769 от 24.04.02 г
Кв№.....от.....г

Вписвания по ЗС/ПВ
Служба по вписванията:
Вх. Рег № 573 от 25.07.02.
Акт № 34 том II дело № 240/02 г
Партидна книга :том.....стр. 6120
Такса за вписване по ЗДТ:
.....
Кв. №.....от.....г
СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА:
.....

РАЙОНЕН СЪД ДЕВНЯ

НОТАРИАЛЕН АКТ
ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМ ИМОТ

№ 191 ТОМ I РЕГ № 769 ДЕЛО № 248 ОТ 2002 г

.....Днес 24.04 2002 /две хиляди и втора/ година пред мен АЛЕКСАНДЪР НИКИТОВ- НОТАРИУС с район на действие Девненски районен съд, вписан под № 226 /двеста двадесет и шест/ в регистъра на Нотариалната камара гр. София, в канцеларията ми в гр. Девня се явиха: СТЕФАН ВАСИЛЕВ СТЕФАНОВ ЕГН 5202151208 от гр. Вълчи дол, Варненска област от една страна и от друга страна ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ ЕГН 5606171043 от гр. Вълчи дол, Варненска област и след като се убедих в тяхната самоличност, дееспособност и представителна власт, същите ми заявиха, че сключват следният ДОГОВОР:xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

.....1. СТЕФАН ВАСИЛЕВ СТЕФАНОВ продава на ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ, собственият си недвижим имот, придобит чрез наследство, находящ се в землището на с.ИСКЪР,Варненска област, а именно: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx НИВА с площ от 16.901 дка /шестнадесет дка, деветстотин и един кв.м/, трета категория, местност "Дренака", имот с № 036035 /тридесет и шест хиляди и тридесет и пет/ по плана за земеразделяне при граници: имот № 000173 /сто седемдесет и три/, имот № 000181 /сто осемдесет и едно/, имот № 036017 /тридесет и шест хиляди и седемнадесет/, имот № 036018 /тридесет и шест хиляди и осемнадесет/, имот № 036036 /тридесет и шест хиляди и тридесет и шест/ПАЗАРНА ЦЕНА НА ИМОТА 2746.00 лв /две хиляди седемстотин четиридесет и шест лева/.ДАНЪЧНА ОЦЕНКА НА ИМОТА1325.00 лв /хиляда три-

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Ста двадесет и пет лева/. Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.....2. СТРАНИТЕ, ЗАЯВИХА, ЧЕ СА ПОСТИГНАЛИ СЪГЛАСИЕ ВСИЧКИ ДАНЪЦИ И ТАКСИ ПО ПРЕХВЪРЛЯНЕТО НА ИМОТА СА ЗА СМЕТКА НА ПРЕХВЪРЛИТЕЛЯ.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.....3. КУПУВАЧА ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ, заяви ,че е съгласен и купува имота подробно описан в пункт ПЪРВИ от договора и при посочените условия в пункт ВТОРИ, за сумата от 2746.00 лв /ДВЕ ХИЛЯДИ СЕДЕМСТОТИН ЧЕТИРИДЕСЕТ И ШЕСТ ЛЕВА/ която сума е изплатил в брой на продавача. Xxxx
.....След като се убедих, че продавача е собственик на продаваният имот и че са изпълнени особените изисквания на закона ,съставих този нотариален акт който се прочете на страните и след одобрението му се подписа от тях и от мен НОТАРИУСА. Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.....При сключването на договора се представиха : Констативен нотариален акт № 95, том III, дело 1056/95 и Констативен нотариален акт № 96, том III, дело № 1057/95 год, договор за доброволна делба № 127 ,том I вх. Рег № 154 от 31.01.2002 год.Скица № 80, Декларации, Удостоверение за пазарна цена, Удостоверение за данъчна оценка № 147 от 6.03.2002 год.издадено от ДС Вълчи дол.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

До Директор на РИОСВ - Варна

Възражение от Диан Стоянов Дочев, в качеството на Председател на ЗПК „Сила", село Калоян, с ЕИК 813088457, с адрес село Калоян, община Вълчи дол

срещу осъществяване на инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация в землището на село Калоян на ветроенергиен парк от „Добротич уинд" АД

Уважаеми Директор,

В РИОСВ – Варна е било входирано уведомление от дружеството за осъществяването на негово инвестиционно предложение.
Уведомлението е заведено с вх.№ 26-00-4102 / 123 от 10.02.2023г.

След обсъждания в Кооперацията на данните от предложението подавам настоящето възражение срещу осъществяване на планираната инвестиция.

В уведомлението се твърди негова връзка с предходно инвестиционно предложение и се посочват основни параметри на новото предложение.

Новото предложение включва намерение за изграждането на седем ветрогенератора / ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян.

За седемте поземлени имота инвеститорът твърди наличието на подписани предварителни договори за учредено право на строеж./ стр.17 от уведомлението/.

Не установих такива договори да са приложени към уведомлението.

Шест от седемте имота са съседни с имоти на член – кооператори на представляваната от мен кооперация и изграждането на вятърен генератор пряко засяга правата на член – кооператорите.

Седмият имот с № 35506.2.14, в който се предвижда изграждането на вятърен генератор, е съседен с имот № 35506.2.27, който е собственост на кооперацията.

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 / #29
24. 03. 2023

Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветроенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор./ стр.8, табл.4/

Инвеститорът е посочил основните параметри на бъдещите генератори и на застрояване на имотите./ стр.4 , табл.3 от уведомлението/

Имотите в които ще се изграждат ветрогенераторите са посочени в Приложение 2.2. към уведомлението.

Изграждането на ветрогенераторите в седемте имота в село Калоян, за които се твърди наличие на предварителен договор за право на строеж, ще засегне и съседните имоти, тъй като се предвижда височината на геренераторите да е до 270 метра, а плътността на застрояване 80%.

Роторите на ветрогенераторите ще преминават над имотите, които са съседни на имотите, в които ще бъдат изградени фундаментите на ветрогенераторите.

Смятаме, че изграждането на седем ветрогенератора с диаметър на ротора до 175 метра и с площ до 24 040 кв.метра, ще въздейства негативно върху качествата на земеделската земя. / стр.8, табл.4/

Смятаме, че бъдещите седем ветрогенератора на кабелните и на въздушните електропроводи между тях ще имат негативно въздействие върху всички организми, имащи значение за качеството на земеделската земя.

Липсата на данни за трасе на електропроводите и на техните сервитути прави невъзможно установяването на земеделските имоти, които ще бъдат засегнати с изграждането в тях на тези съоръжения.

Представляваната от мен Кооперация освен, че представялва своите членове е собственик на имоти в землището и арендатор на имоти и засягането им с изграждане на съоръжения в тях пряко засяга нейният интерес.

В уведомлението установихме множество неясноти, които е необходимо да бъдат изяснени, като посочваме основните от тях:

1. Колко ветрогенератора включва предложението – 79 или 58.
В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишно рарешение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора./стр.2/

2. Какво включва предложението – изграждане на подстанция, три повишаващи станции, въздушен и / или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения.

В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропровода./стр.2 и стр.10/

В уведомлението не установихме данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия, а такива не са вписани в раздел за отделяне на опасни отпадъци.

В уведомлението не установихме данни за трасета на въздушен или кабелен електропроводи със съответните сервитути през конкретни имоти. Не установихме и вариантност на предложение на вид електропроводи с оглед на въздействията върху земеделската земя и околната среда.

Установихме, че инвеститорът очаква неговото инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното му предложение./стр/10/

Съобразявайки неясностите в предложението, липсата на разработени алтернативи, несъобразяване с правата на собствениците на земеделски земи и на очакваното влошаване на качеството на земеделската земя и на благата от нея, подавам настоящето възражение срещу планираната инвестиция за изграждане на ветроенергиен парк в землището на село Калоян.

Моля да бъда уведомяван от вас за движението на преписката по разглеждане на инвестиционното предложение.

С Уважение:

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102(А7)
29.04.2021

До

Общински съвет

Вълчи дол

КОПИЕ : **До**

Областен управител

Варна

До
Директора
на РИОСВ-Варна

ПЕТИЦИЯ

ОТ СОБСТВЕНИЦИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ, ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ, ОБРАБОТВАЩИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ И ФЕРМЕРИ, ОТГЛЕЖДАЩИ ЕДРИ И ДРЕБНИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ С ОБОРНО - ПАСИЩНО ОТГЛЕЖДАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Уважаеми дами и господа,

През месец октомври 2020 година получихме покани от кмета на Община Вълчи дол господин Тронков за среща с госпожа Катина Йорданова, представляваща "Добротич УИНД" АД. Срещата се състоя на 29.10.2020 в Културния дом в град Вълчи дол, където госпожа Йорданова ни заяви своя бъдещ интерес за изграждане на парк за добив на електроенергия от ветрогенератори в землището на село Добротич община Вълчи дол.

На срещата ни стана известно, че въпросният проект е

стартирал още през 2009 година. В инвестиционното намерение е залегнало изграждане на над 130 броя ветрогенератори, които да се разположат в землищата на шест от населените места от Община Вълчи дол: Добротич, Искър, Михалич, Калоян, Есеница и Изворник и върху землищата на две села от Община Ветрино.

В създалия се дебат, по неуспорим и категоричен начин, земеделските производители и фермери изразиха становището, че са твърдо против изграждането на ветрогенераторния парк. Тогава ни бе разяснено, че към момента нещата вече са решени за село Добротич. Проведено било обществено обсъждане през 2017 година, а ОВОС е бил одобрен през 2018 година. През 2019 е бил променен статута на земеделската земя в урбанизирана територия, върху която ще се изградят ветрогенераторите.

Като имаме предвид, че през годините са се случили всички тези събития за село Добротич, без да се даде достатъчна гласност към земеделски производители, фермери и собственици на земеделска земя, ние сме силно обезпокоени, че същите ще се случат по същия начин и за останалите землища, засегнати от Инвестиционното намерение на "Добротич УИНД" АД.

Категорично заявяваме нашето несъгласие за изграждане на ветрогенератори в което и да е от землищата на селата от Община Вълчи дол, в това число и землището на село Добротич.

Настояваме общинските съветници да не допускат одобряване на Парцеларен план за землището на село Добротич, което би финализирало процедурата по изграждане на ветрогенераторите в това землище.

Нека общинските съветници не забравят, че са избрани като

такива, за да служат и защитават интересите на своите избиратели

Настояваме да ни се предаде оригинала от присъственит списъци и записките от проведената среща от 29.10.2020 годин Изразяваме съмнение, че срещата може да се използва кат проведено обществено обсъждане за останалите землища с инвестиционното намерение по проекта на „Добротич УИНД" АД.

Вярваме, че нашите искания ще бъдат чути и с адекватн решения ще спрете финализирането на процедурата п изграждането на ветрогенераторния парк. В противен случай ш продължим да отстояваме правата си в институции в страната извън нея.

В подкрепа на изложеното, собственоръчно полагам подписите си:

1. З.К „Златен клас" с. Михалич
2. ЗПК „Села" с Колоян –
3. Диян Стоянов Балев – ЗП –
4. „Радиян-2001" ООД
5. "Капро-Петров" ЕООД –
6. Емилиян Петров ЗП
7. ЕТ Ивона Димитър Ненова
8. ЗП Димчо Георгиев Костадинов
9. „Крис-61" ООД – Петър Петров
10. Федор Николов ЗП
11. Димитър Росенов Димитров ЗП
12. ЗП Младен Красимиров Младенов
13. Димитър Николов Димитров

14. Милчо Иванова Иванова - ЗС -
15 Свилен Фердинандов Алексов ЗП -
16. Георги Иванов Янчев З.П. -
17 Стоян Пафашкевов Лефтеров ЗП. -
18 ЕТ Димитър Пафашкевов Лефтеров -
19 Есагра ООД -
20 ЗП Мирчо Тодоров Тодоров
21 „ТЗП" Марин Великов Железов
22 „ЗП." Янчо Христанов Стоянов
23. ЗП Тони Господинов Тонев
24. З.П. Вайо Иванов Вайов
25. ЗП. Жана Вайо Вайова
26. З.П. Миглена Вълчева Тодорова
27 - ЗК „Прогрес" - Иван Василев
28. ПК. „Победа - 92" с. Горвеци
29. ЧЗП - Кръстю Митев Тоткин. Черветин
30. ЗК. Еднинство" с. Върбица
31 Кооперация „Мир" Брестак -
32. Георги Иванов Ангелов - ЗП.
33. Агрос Грийн Груп ООД -
34 - Мирослав Иванов Марков ЗП
35 Иванин Атанасов Димитров - ВК „Ген. Киселово
6. Софко Райков Янчев - ЗП
7. Георги Веселинов
38 ЗП Александър Иванов Димитров
9 АГРО ИС ЕООД
0. Фокси - ВН - 2008 Илиян Янакиев
11. ЗП. Емилиянов Крумов
42. ЗП. Пресиан Петров Петров
43. ЗП. Наталия Руменова Димитрова - Дикова

ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ село Ст. Караач Варненска област

ВСЕСТРАННА КООПЕРАЦИЯ "НАДЕЖДА" с. Ген. Киселово Варненска област

ЗП Александър Иванов Димитров гр. Вълчи дол

44. ЗК „Съгласие" - с. Метличина -

45. Димка Димова Христова

46. Атанас Денчев Атанасов

47. Стелиян Атанасов Атанасов - ЗП

48. Христо Костов Манолов ЗП

49. Хасан Сали Хасан ЗП

50. Сали Хасан Сали ЗП

51. Сейхие Али Хасан ЗП

52 ЗП Само Николаев Александров.

53 Георги Господинов Тонев

54. Димитър Войков Антепов

55 Мария Янкова Демирова - ЗП

56 Михалеви 2020 ООД

57 Кръстю Петров Димитров ЗП

58 Добрижка Маринова Димитрова ЗП

59 Мария Йорданов Маринов ЗП

60 Цветана Кръстева Кръстева

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Георги Серкев Георгиев

с адрес: с. Ветрино, ул. Г. Бенковски №9

лични данни ЕГН 6107131223

контакт за връзка: 0889650143

Господин Директор,

Като председател на ловната дружинка категорично се обявяваме против ветропарка в общ. Ветрино. Имам лична наблюдения в/у влиянието им в/у животинския свят и лично съм установил изчезването на много грифати м/у перките и обедняването на фауната и гибелта на екосистемата. Звуците от перките са ужасни, особено при силен вятър. Това не бива да се допуска в нашата община.

Дата: 29.03.2023

Населено място: с. Ветрино

С уважение: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/1841
31. 03. 2023

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

на Ловно-рибарска дружина - с. Есеница, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Всички членуващи в Ловно-рибарска дружина – с. Есеница, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Есеница, където провеждаме ловните си мероприятия.

От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че популацията на прелетния дивеч драстично е при тях е намаляла.

Членовете на ловно-рибарската дружина на село Есеница, общ. Вълчи дол, решително и категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Есеница, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива.

Председател ЛРД: .....
/Петко Керчев/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А43/
28. 03. 2023

35

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

на Ловно-рибарска дружина - с. Калоян, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Всички членуващи в Ловно-рибарска дружина – с. Калоян, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Калоян, където провеждаме ловните си мероприятия.

От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял.

Членовете на ловно-рибарската дружина на село Калоян, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Калоян, както и на цялата територия на Община Вълчи дол.

Председател ЛРД: .....
/Св. Тодоров/

РИОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 678 846
26-ОО-4102/ЛЧ2
28. 03. 2023

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

на Ловно-рибарска дружина - с. Искър, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Членовете на Ловна дружинка – с. Искър, с истинска тревога и загриженост посрещаме новината за поставянето на ветрогенератори в землището на с. Искър, където провеждаме ловните си мероприятия.

От колегите в ловни дружинки, на чиято територия има вече изградени такива съоръжения, знаем, че дивечът при тях драстично е намалял, а на места и изчезнал. Това се вижда и от таксациите, които се провеждат два пъти в годината.

Шумът и завихрянето, което се получава вследствие на работата на турбините, прогонват птиците и дивеча.

Ние – членовете на ловната дружинка на село Искър, общ. Вълчи дол, заявяваме своето категорично несъгласие с намерението да се изградят ветрогенератори на територията на нашето, а и на съседните землища.

Председател ЛРД: .....
/Мирчо Тодоров /

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Яя Палах“ 4,
Вх.№ 26-ОО-4102/А41
28. 03. 2023

35

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

на Ловно-рибарска дружина - с. Михалич, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Всички членуващи в Ловна дружина – с. Михалич, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол, а в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Михалич.

След изграждането на подобен парк в Община Суворово (с четирикратно по-ниска височина от предвидените в инвестиционното предложение на „Добротич Уинд“ АД!) , пострадахме и ние по отношение лова на пернат дивеч. Пасажите на прелетните птици, които минаваха през нашето землище, промениха пътя си и изчезнаха. Изключително рядко може да се види, камо ли да се отстреля, гъска, патица, гургулица…

Членовете на ловно-рибарската дружина на село Михалич, общ. Вълчи дол, решително се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят своите огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Михалич и въобще на територията на Община Вълчи дол.

Председател ЛРД: .....
/Мирослав Василев/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Я.н Палех“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/1440
28.03.2023

ДО: Директора на РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

ВЪЗРАЖЕНИЕ

на Ловно-рибарска дружина - с. Стефан Караджа и с. Изворник, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол

във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ г-н/ г-жо Директор,

Всички членове на Ловно-рибарска дружина – с. Стефан Караджа и с. Изворник, сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят ветрогенераторен парк в землището на Община Вълчи дол и в частност – да издигнат огромни ветрогенератори в землището на с. Изворник, където провеждаме ловните си мероприятия.

От колегите в ловни дружинки, на чиято територия, или в съседство, има вече изградени такива съоръжения, знаем, че при тях популацията на прелетния дивеч драстично е намаляла.

От територията на землището на с. Изворник, в планирания ветропарк са включени седем имота, но засегнатите сме много повече.

На територията на планирания ветропарк се намира миграционния път на Виа Понтика и миграцията над инвестиционната площадка е значителна. Колегите от ЛРД на с. Щипско, гр. Вълчи дол и с. Михалич разказват, че след изграждане на ветропарка на границата на землищата Суворово-Вълчи дол, се е променил пътят на пасажите на прелетните птици и вече при тях не се ловуват гъски, патици, гургулици. Пъдпъдъците също са намалели драстично.

Членовете на ловно-рибарската дружина на с. Стефан Караджа и с. Изворник, общ. Вълчи дол, категорично се противопоставяме на намерението на „Добротич Уинд“ АД да изградят огромни ветрогенератори на територията на землището на с. Изворник, както и на цялата територия на Община Вълчи дол, защото ще има отражение не само върху пряко засегнатите землища, но и върху съседните такива.

Очакваме от вас реална оценка за въздействие върху околната среда!

Мислете за нас – обикновените граждани, а не само за интересите на възложителя.

Председател ЛРД: .....

/.Д..Ил.Ев./

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/#39/
28. 03. 2023

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

С Т А Н О В И Щ Е

на Ловно-рибарска дружина - с. Щипско, общ. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Ние, ловците от Ловно-рибарска дружина – с. Щипско, не сме съгласни на територията на Община Вълчи дол, да се изгради Ветрогенераторен парк, поради следните съображения:

Едното от селата, в чието землище се предвижда поставяне на ветрогенератори е с. Искър, общ. Вълчи дол – съседно на землището на с. Щипско.

От изграждането на подобен парк в Община Суворово, в близост до землището на с. Щипско, пострадахме и ние по отношение лова на пернат дивеч. Промени се пътят на пасажите на прелетните птици. Изчезнаха пъдпъдъците, гургулиците, гъските и патиците. Преди монтажа на ветрогенераторите, на лов за пернат дивеч при нас идваха ловци от цяла България, от София, от Пловдив и от други населени места. Контактувахме, обменяхме идеи, опит, споделяхме информация за лова. Сега дори ние няма какво да ловуваме!

Промяната на пътя на пасажите се отрази не само на лова на пернат дивеч в землището на с. Щипско, но и на всички землища в Община Вълчи дол. В разговор с представители на другите ловно рибарски дружини се разбра, че и при тях също са изчезнали пасажите, които преди години преминаваха от тук.

След въпросния монтаж, в близост до ветрогенераторите почти не се виждат гривеци и яребици, независимо, че в последните 8-10 години през година се разселват яребици.

Поради нарушената екосистема, се увеличиха чакалите и лисиците, които вечер, а понякога и през деня (особено лисиците) навлизат в селото и нападат домашните птици.

Обръщаме се към вас с настояване да се вслушате в гласа на хората, които живеят на територията на Община Вълчи дол и да не допускате унищожаване на поминъка и на средата, в която живеем.

Председател ЛРД: .....
/Радослав Радев/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 848
Вх.№ 26-00-4102/А38
28. 03. 2023

ДО: РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Инвестиционно намерение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД гр. София, за изменение и разширение на инвестиционно предложение за: Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

С Т А Н О В И Щ Е

на Ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол, към ЛРС – Вълчи дол
във връзка с инвестиционно предложение за изграждане на Ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Всички членове на ловно-рибарска дружина – гр. Вълчи дол сме изключително обезпокоени от намерението на „Добротич Уинд“ АД да изгради ветрогенераторен парк на територията на Община Вълчи дол.

От опита, който имаме след изграждането на ветрогенераторен парк в съседната Община Суворово, се тревожим, че както при нас, така и на територията на пряко засегнатите села в Община Вълчи дол, драстично ще намалее популацията на прелетния дивеч.

Нашата ловна територия граничи с ветрогенераторния парк на гр. Суворово. След изграждането му, пострадахме и ние - популациите на пъдпъдък, гургулица и други видове дребен дивеч, намаляха в пъти и почти са на изчезване от нашата територия.

Горите в държавата (в частност – и в нашата община) се изсичат поголовно, пасищата вече са отдадени за изграждане на фотоволтаици върху тях, а плодородната земеделска земя – трета категория!, се предоставя за изграждане на огромни (според инвестиционното предложение) ветрогенератори. Това ли е държавническо мислене?!

КЪДЕ и КАКВО да ловуваме? Как да се изхранваме?!

Настояваме да не допускате изграждането на този огромен ветропарк върху най-плодородните почви на нашата община.

Председател ЛРД: .....
/Йордан Марков/

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А37
28. 03. 2023

3Т

ДО ДИРЕКТОРА

НА РИОСВ- гр. Варна

Г-н Ерджан Себайтин

Гр . Варна

Ул. Ян Палах № 4

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

От Петя Стайкова Гамбезова, ЕГН: 7708154633

Гр. Варна ул – Патриарх Евтимий бл,98, ет, 4 , ап. 11

Тел: 0884036691

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина и в нашата страна. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

Гр. Варна **с уважние: Петя Гамбезова**

Дата

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 /1119
05. 04. 2023

RIOSV Varna new

From: Petia Petrova <pedemi@abv.bg>
Sent: 05 април 2023 г. 13:09
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: възражение
Attachments: SCAN_20230331_165958843.pdf

Приятен и спокоен ден!
с уважение: Петя Гамбезова

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Любомир Петров Бабев

с адрес: с. Неофит Рилски

лични данни 9411096 8

контакт за връзка: 0898520194

Дата: 30.03.2023г.

Населено място: с. Неофит Рилски

С уважение:

.....

РИОСВ – Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846

Вх.№ 26-00-402/АГ5
31. 03. 2023

35.

RIOSV Varna new

From: Любомир Бабев <babewmail@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:12
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение
Attachments: PXL_20230330_170109992.MP.jpg

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

С уважение,

Любомир Бабев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Йордан Йорданов Венчев

с адрес: с. Невша ул. “ Първа “ 15

лични данни ЕГН: 9608013445

контакт за връзка: 0890 310 116

Уважаеми г-н Директор,

Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само преди 10 години беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто място и без перки. Където има ветрогенератори няма туризъм и качествен живот – никъде в Европа! Перките са вредни за човека, за животните и за почвите! Категорично съм против!.

Дата: 31.03.2023

С уважение:

Невша

Йордан Венчев

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А115/
31.03.2023

.Дата:

Населено място:

С уважение:

.....

RIOSV Varna new

From: yordan.venchev@together.bg
Sent: 31 март 2023 г. 17:14
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение за поставяне на ветрогенераторни перки
Attachments: Untitled attachment 00685.docx

RIOSV Varna new

From: Сашка Колева <sak48@abv.bg>
Sent: 30 март 2023 г. 21:52
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение

ДО Директора

На РИОСВ – Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул.„Ян Палах“ №4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А92
31.03.2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Сашка Атанасова Колева

с адрес: Горна Оряховица

лични данни: ЕГН 6904141490

контактза връзка: 0882546860

Уважаеми г-н Директор,

Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям.

30.03.2023 г. с еважение: Сашка Колева

Гр. Горна Оряховица

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 (А91)
31. 05. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Овсянка Георгиева Каишева

жител на: село Неофит Рилски

ЕГН 8804068872 л.к.: 647532411

тел. / e-mail: ovce_to@abv.bg

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добруджа уинд“ на територията на община Варна. Живея тук със семейството си и цялото ми съзнателно детство е преминало в тази красива природа и спокойствие. Чувала съм за вредните въздействия на вятърните генератори, тъй като имам близки, които живеят в чужбина. Това което сме чували е ужасяващо и не желаем да чуваме и да виждаме перките на конструкцията. Както „Добруджа уинд“ ЕООД обещават Варна рушат гората - обещават Варна да е I награда за красива община в класацията на Българското Министерство на туризма за последната година. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и „Добруджа уинд“, които нямат никакво авторитет в района!

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:51
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу инвестиционно предложение
Attachments: Светла Касабова.pdf

Здравейте!
По повод публикуваното на вашия сайт уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София,
приложено ви изпращам моето възражение.
Надявам се мнението ми на жител на община Ветрино ще бъде уважено.
Моля да ми върнете писмо с входящ номер на възражението ми.

С уважение:
Светла Касабова

RIOSV Varna new

From: Ivan Rakidzyiski <ivan0995@abv.bg>
Sent: 31 март 2023 г. 10:52
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

С уважение,
Иван Ракиджийски

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-402/179
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: zvezdomir donev <zvezdomirdonev@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 13:21
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение

О Директора
На РИОСВ -Варна
г-н Звездомир Донев
С. Доброплодно, Общ. Ветрино, Област ВарнА
Местност Четърлъка #1

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от
Звездомир Юлианова Донев

с адрес: с. Доброплодно, Общ. Ветрино, Област Варна, Местност Четърлъка #1

лични данни: ЕГН: 8803295300

контакт за връзка: Тел: 0892352648

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта.

Противопоставям се напълно на тази идея.
За мен Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на Туризма. Искам да си остане чисто непокътнат място, което да не прилича на индустриална зона за отпадъци и без перки на хоризонта. Вярвам в това, че Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, за почвите и животните.

Дата: 31.03.2023 год.

С уважение: З. Донев

Населено място:
С. Доброплодно

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-ОВ-4102
31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ-Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Толи Симеон Костов

с адрес: с. Неофит Рилски, община Ветрино

контакт за връзка: 0889032113

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. Ветрогенераторите имат някои вредни въздействия върху живущите в тяхна близост. Не желая да живея в близост с ветрогенераторните перки, да слушам техния шум, както и да развалят изгледа ми! Както Ви е добре известно, в нашата община се развива активен туризъм – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не желая изграждането на този парк, то би нарушило правото ми да избирам как да живея в собствената си община.

Дата: 30.03.2023 г.

С уважение: Т. Костов

Населено място: с. Неофит Рилски

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А57
30. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: A-Z Trans Toli <toli@aztrans.cz>
Sent: 30 март 2023 г. 16:21
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение от Толи Костов
Attachments: ВЪЗРАЖЕНИЕ ПРИМЕРНО.pdf

RIOSV Varna new

From: Yuliyan Artachki <y.artachki@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 16:14
To: Riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение

До Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А56
30. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Юлиян Христов Артъчки

с адрес: Обл. Варна, общ. Ветрино, с. Невша

лични данни ЕГН 7012256563, ЛК 648738431 Издадена от МВР София

контакт за връзка: 0896869836

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

1.Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Категорично се противопоставям.

2.Перките светят с мигаща червена светлина нощно време и издават шум, който не се чува, но е изключително вреден за здравето на хората и домашните животни. Инвеститорите упорито не говорят за него, а само за другия шум, който се чува от човешкото ухо. В цяла Европа има протести срещу ветрогенераторите! В цяла Европа фермерите са по улиците. Ние няма да си останем вкъщи. Искаме си земята и хляба.

3.Ветрогенераторите замърсяват / загрозяват завинаги пейзажа и понижават цената на недвижимите имоти с почти 80%. Имотите стават непродаваеми. Така спада жизнения стандарт на жителите и се предизвиква обезлюдяване. В община Ветрино се развива туризъм, който се отразява благотворно на общината. Не искам това да се променя. Възразявам категорично срещу превръщането на общината в индустриален парк.

Дата: 30/.03.2023г. Уважение: Ю.Артъчки

Населено място: с. Невша

RIOSV Varna new

From: Виктор Георгиев <monterei_ruse@abv.bg>
Sent: 30 март 2023 г. 11:00
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение от Жител на с. Габърница

Здравейте,

казвам се Виктор Иванов Георгиев
лични данни : ЕГН 7112245304
адрес : с. Габърница общ. Ветрино обл. Варна
тел. 0894393470

Уважаеми г-н Директор,

Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. На мен и на моето семейство са известни вредните въздействия на ветрогенераторите, тъй като имаме близки, които живеят до такива в чужбина. Това, което ни разказват и което сами сме виждали, е чудовищно и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да чуваме и да виждаме перки на хоризонта! Както добре ви е известно, ние развиваме туризъм в общината – Община Ветрино взе първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Не смятаме да допускаме изграждането на този парк и ще търсим отговорност за погазването на правото ни да избираме как да живеем в нашата държава и в нашата община.

Дата: 30.03.2023 г.

С уважение: Виктор Георгиев

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 679 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102(А53)
30.03.2023

RIOSV Varna new

From: Konstantin Kostov <kostov@camplight.net>
Sent: 29 март 2023 г. 13:37
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение срещу потенциалното изграждане на ветрогенераторен парк в община Ветрино

Здравейте,

От 2017г. аз, семейството ми и много наши роднини, приятели, познати и партньори работим активно в посока развитие на културно-исторически туризъм и земеделие на територията на община Ветрино. Построяването на ветрогенераторен парк би бил в разрез с общата посока на развитие на общината и би повлиял изключително негативно на живота и бизнеса ни, както и на всички хора, живеещи и работещи на територията на общината. Моля да не се позволява изграждането на толкова мащабни съоръжения, които да компрометират напредъка в тези две направления на тази прекрасна община!

Вярвам, че молбата ми ще бъде удовлетворена!

С благодарност!
Константин

--

Konstantin Kostov
Business developer at Camplight
M: +359 883 553 003

*This message is **confidential**, including attachments and other messages it contains.*

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102(#51)
29.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 01 април 2023 г. 11:36
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Дмитрий Иванович Ювчица.jpg

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Настоявам мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Дмитрий Ювчица

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А117
03.04.2023

35

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Дмитрий Иванович Ювчиза

с адрес: с. Габровица, общ. Ветрино, обл. Варна

лични данни 652233141/25.11.2022 МВР-Варна

контакт за връзка: .....

Г-н Директор,

Не съм съгласен да се изгради вятърен парк в общ. Ветрино. Чудувам се, че такъв проект изобщо е допуснат за разглеждане. Ветрогенераторите вземат работна близо до хората, защото ги разболяват. Тие не бива да се изграждат в/у плодородна земя → това е престъпно! В джерю вреже е вече отдавна известно, че повсеместно в света, където има вятърни турбини, населеното място запада, цените на имотите падат, земеделието запада, животновъдството запада, и накрая местното се обезлюдява. Ой глупа постъпка на икономическа гледна точка на общ. Ветрино - противопоставям се по подчиняването на здравето, природата и човешкия ръст на частните интереси на чужденци.

Дата: 28.03.2025

Населено място: с. Габровица

С уважение:

.....

ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220 село Ветрино
ул. "Г.С.Раковски" №24
тел.:+359 /5161/ 89 80 /
e-mail: wetrino@yahoo.com
http://www.vetrino.bg/
Кмет на Община: Д-р Димитър Димитров

MUNICIPALITY VETRINO
9220 Vetrino
24, G.S.Rakovski str.
tel.:+359 /5161/ 89 80 /
e-mail: wetrino@yahoo.com
http://www.vetrino.bg/
Mayor: D-r Dimitar Dimitrov

Общинска администрация-Ветрино
№ 3200-36 / 03.04 2023
с. Ветрино, Варненска област

ДО
ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ВАРНА

ОТНОСНО: Постъпили възражения за ИП

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СЕБАЙТИН,

Във връзка с Ваше писмо с изх. №26-00-4102/А25 от 16.03.2023 г. и на основание чл. 4, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, беше осигурен обществен достъп до Уведомление за инвестиционно предложение свързано с изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата го инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Средно село и Момчилово, община Ветрино и селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, с възложител „Добротич уинд" АД, гр.София.

По повод на инвестиционното предложение в Общинска администрация Ветрино е постъпило писмо с вх.№94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение „Човек-Природа-Живот" с приложени 448 броя възражения от жители на община Ветрино.

Постъпило е и становище с вх.№94АХ-706/30.03.2023 г. от Сдружение „Човек-Природа-Живот" за гореописаното ИП.

Във връзка с горното приложено Ви изпращам писмо с вх.№94АХ-708/30.03.2023 г. от Красимира Катинчарова, председател на управителния съвет на екологично сдружение „Човек-Природа-Живот" с приложени 448 броя възражения и становище с вх.№94АХ-706/30.03.2023 г.

Приложение: съгласно текста

С уважение,

Д-Р ДИМИТЪР ДИМИТРОВ
Кмет на Община Ветрино

Общинска администрация-Велчево

№ ..... 20...г.

с. Велчево, Великотърновска област

ДО ДИРЕКТОРА

НА РИОСВ- гр. Варна

Г-н Ерджан Себайтин

Гр . Варна

Ул. Ян Палах № 4

В Ъ З Р А Ж Е Н И Е

От Деница Димитрова Гамбезова, ЕГН: 0248081113

Гр. Варна ул – Патриарх Евтимий бл,98, ет, 4 , ап. 11

Тел: 0888902720

Няма да допуснем заравянето на бетон, колкото жилищен блок, в първокласна плодородна земя. Не може да осъждаме хората, птиците, домашните животни да търпят всички шумове, електро-магнитни полета и бягаши сенки, червени мигащи светлини и стърчащи туловища на тези чудовища по почти 300 метра, да бъдат тровени постепенно и неусетно. Обезлюдяването в Европа заради близостта до вятърни турбини е факт и ние не трябва да го допускаме. Главната причина за това е нарушаването на био-баланса на екосистемата. РИОСВ би трябвало да разпознае опасността и да не я допусне, ако не е вече ангажирана политически. Съмнението за политическа и „зелена“ корупция се носи във въздуха, боде очите и всички са в очакване то да се стопи като пролетен сняг. Възразявам най-категорично против вятърните мелници и Добротич уинд, които нямат никакъв авторитет в района!!! Аз съм само на 21 години, какво бъдеще ми предлагате?!

Гр. Варна **с уважние: Деница Гамбезова**

Дата

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/АИС
03. 04. 2023

RIOSV Varna new

From: Petia Petrova <pedemi@abv.bg>
Sent: 31 март 2023 г. 19:26
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Fwd: :възражение
Attachments: _0 (813 КБ)

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Димитрина Петрова Петрова

с адрес: с. Габровница, общ. Ветрино

лични данни л.к. 643021443 ЕГН: 7806051150

контакт за връзка: 0899105443

Възразявам срещу изграждане на парк за ветрогенератори, тъй като сме далеч да живеем на село за да сме близо до природата ветрогенераторите имат вредно въздействие върху околната среда

Дата: 30.03.23г.

Населено място: с. Габровница

С уважение: .....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:13
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_231212.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Димитрина Петрова

31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Стоянка Цветкова Радева

с адрес: с. Добротодно общ. Ветрино

лични данни ЕГН 6302080990

контакт за връзка: 0884690279

Възразявам срещу изграждането на вятърен парк на фирмата „Добротиг Уинд“, в община Ветрино! Смятам че, перките са вредни за хората, животните и природата, изграждането им е недопустимо!

Дата: 29.03.2023г.

Населено място:
с. Добротодно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 (АИЗ)
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:38
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_233650.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Стоянка Радева

RIOSV Varna new

From: nedka gospodinova <nedka_94@abv.bg>
Sent: 31 март 2023 г. 11:11
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение по повод изграждане на вятърен парк

Уважаеми г-н Директор,

Ветрино е чиста община с годишна награда за туристическа община за миналата година от Министерство на туризма. Само допреди няколко години това беше най-бедната община във Варненска област! Искам да си остане чисто и без перки на хоризонта. Където има ветрогенератори няма туризъм – никъде в Европа! Перките са вредни и за човека, и за животните, и за почвите! Противопоставям се срещу поставянето!

С Уважение,
Недка Ракиджийска!

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 31. 03. 2023
ПД-00-4102/А112

ЗТ

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Юлиян Живков Живков

с адрес: ул. Бирин и: 8 с. Доброплодно

лични данни 8401151063

контакт за връзка: 0894322328

Възразявам, срещу изграждането на вятърен парк на територията на община Ветрино. Перките ще унищожат прилетящи.

Дата: 30.03.23г. С уважение: Живков

Населено място: с. Доброплодно

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-9102/А110
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:32
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_233007.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Юсеин Юсеинов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Атанас Димитров Атанасов

с адрес: с. Доброплодно ул. Даме Груев

лични данни ЕГН 6901130960

контакт за връзка: 051/662534

Възразявам срещу изграждането на ветрогенераторен парк в община Ветрино. Живея в с. Доброплодно и не искам вредния шум от перките!

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Доброплодно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А109
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:34
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: 2023-03-30_233223.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Атанас Атанасов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна
г-н Ерджан Себайтин
гр. Варна
ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Теодора Тодорова Василева

жител на: с. Неофит Рилски

ЕГН: 9610087578 л.к.: 647179421

тел. / e-mail: +359888892255, vasilevateodora96@gmail.com

Уважаеми г-н Директор,

Обръщам се към Вас по повод безочливостта на организацията „Добротич вятърни турбини в община Ветрино.

Бих искала да изразя своето недоволство относно случващото се в близост до населеното място, в което живея, а именно мястото което до пред 8 години беше безлюдно и забравено от народа, а сега благодарение на всички будни и работещи хора село Неофит Рилски се превърна в най-живото и свободно място на територията на България. За да продължи да се развива и облагородява са необходими ежедневни задължения, които с присъствието на турбините ще се обезсмислят и разцъфтяващата община Ветрино ще се превърне в същото загиващо място от преди 8 години.

Разбира се, няма нужда да споменаваме за замърсяването, шума, възможността от болести, които причиняват турбините, но ми се иска да спомена ползите, които община Ветрино получава от населението в село Неофит Рилски:

1. Развитие на малките райони;
2. Екосъобразно и полезно общество;
3. Облагородяване и залесяване;
4. Развитие на целогодишен туризъм;
5. Повишаване на образоваността на българите чужденците с българската история;
6. Спокоен и ефективен начин на живот;
7. Регулярни финансови задължения (градивно растящи, посредством развитието на селото).

Това и много други биха били ползите от развитието на село Неофит Рилски, но без специалното участие на „Добротич уинд“.

С уважение,
Теодора Василева.

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А106
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Teodora Vasileva <vasilevateodora96@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 11:01
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Възражение
Attachments: РИОСВ ВАРНА.pdf

Моля отворете приложения документ.

С уважение,
Теодора Василева.

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Христо Димитров Христов

с адрес: с. Добротица ул. Добри Войников 6 №2

лични данни 6605270948

контакт за връзка: 0888749716

Не желая изграждане на
ветроген парк в община Добрич
Шумът ей вятърните турбини ще
нарушават моето спокойствие

Дата: 29.03.2023

Населено място:
С. Добротица

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А103
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:27
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_232553.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Христо Христов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Стилиян Христов Стойчев

с адрес: гр. Варна, ж.к. Възраждане 3, ул 57, вх 1, ет-5

лични данни ЕГН-7405141020

контакт за връзка: 0889720436

Работя на територията на община Дългопол. Възразявам да се строят ветрогенератори на територията на общината. Как ще се строи на земя, която се обработва и от нея се добива продукция, която ще ни изхранва. Тези перки ще застрашат облика на тоскиви красиви места. Те пречат на пчелите, на птиците. Жокои хора иска да се облагодетелстват на наш гръб. Поражението ще са нас, ще обработи за тях.

Категорично съм против това!

Дата: 18.03.2023г.

Населено място:

С уважение:

.....

Стилиян Христов Стойчев

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А99
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:51
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_234927.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Стилиян Стойчев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Роди Георгиев Родев

с адрес: с. Доброплодно общ. Ветрино

лични данни ЕГН 5104220942

контакт за връзка: 0894616575

Не желая изграждането на перки в територията на община Ветрино. Аз съм жител на с. Доброплодно, искам да живея без вредния шум от тях!

Дата: 30.03.2023г.

Населено място:

с. Доброплодно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/197
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:56
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_235359.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Ради Радев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Семеж Ахмедов Стоянов

с адрес: с. Манолово, общ. Ветрино

лични данни ЕГН - 9401010961

контакт за връзка: 0879840484

Възразявам срещу построяването на вятърногенератори.

Те замърсяват, замърсяват пейзажа и понижават цената на имотите. Тя ще стане непродаваеми. Ще спадне жизнения ни стандарт и селото ни ще се обезлюдят.

Няма да допуснем погубването на природата в нашата община!

Защо в такива плодородни земи, че налеят бетон, това е престъпление!

Дата: 20.03.2023г.

Населено място:

с. Манолово

С уважение:

Семеж Ахмедов Стоянов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 /А96
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 0:03
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-31_000212.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Свилен Стоянов

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 31.03.2023
26-ОО-4102/А94

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Димитър Атанасов Атанасов

с адрес: с. Добрилодно ул. Дане Грчев

лични данни ЕГН 4205110941

контакт за връзка: .....

Възразявам да има перки в община Ветрино. Твърдо съм против изграждането на вятърен парк в общината от фирма "Доброич уинд" и от която и да е друга фирма. Тук живеят семейството ми и тук са земите ми.
Тези перки ще унищожат природата ни

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Добрилодно

С уважение:

.....

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:23
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_232202.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Димитър Атанасов

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А90/
31. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Румен Георгиев Янков

жител на: с. Тюленово

ЕГН 8408016326 **л.к.:** .....

тел. / e-mail: 0898581074 / Rumen1149@abv.bg

Уважаеми г-н Директор,

Искам да изразя своето несъгласие с поставените ни вятърогенератори тръби в района около местото където живея, а именно общини Ветрино и Аксаково на чиито общински земи. След като разбрах, че трябва подобни инсталации да изчезнат и се информирах по темата писмено обърнах и до пътеводителя в Суворово, за да се убеди на място, дали написаното по темата е вярно. Преди като говорех бизнеса да тръгне, за себе си не виждам в нашите общини да има подобни строежи. Шумът и нарушаването на природата трябва да бъде много внимателно и добре да бъдат спазени, за живот да има, а не бизнесът такъв, който да ни съсипе!

Надявам се възприемането ни да се вземе под внимание!

С уважение! Румен

Дата: 29.03.2023г. Румен Янков, с. Тюленово

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах" 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Спиро Лозанов

жител на: с. Неофит Рилски, Ветрино

ЕГН 8111056442 **л.к.:** .....

тел. / e-mail: 0895792505

Уважаеми г-н Директор,

Често много по темата относно геотермалните
и тяхната среда. Много от хората Село Ветрино не
Вече се запознаха и не искаме фирма „Добрич
Ге са взели и нашата хората. Защитават „Инт"
Борич ТЕЕ.
Моля Ви вземете мерки и не ни подвеждайте
да ги спрат. Никой от тукашните само не иска,
Ге са вредни за земята, за почвата и нет Сами
за хората! Да не говорим за шумовете
чуват от тях. Не искам обтурир Ветрино да се
превърне в АД!
Моля Ви, чуйте ни!

29.03.2023г.

С уважение: Спиро Лозанов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/189
31. 03. 2023

37

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Ромир Ковачев Сарафимов

жител на: с. Кюрит Рилци, общ. Ветрино

ЕГН 7202286573 л.к.: 641331630

тел. / e-mail: ma.kirpichev@abv.bg

Уважаеми г-н Директор, сигурен съм, че сте запознат, че с. Тутракан
Ветрино е кандидат за международно изтъкнат туристически
град Ала Понтика. Тук съм създал сравнително
добре функциониращ и осъществяващ контакти
и удобно с това място Кафе-ресторант „Рилци“.
Както и знаете ?!? Това е напълно нормално, защото общини,
фирми и „добронамерени“ граждани
В резултат от нередове с досадни комарозащити.

24.03.2023г.
Ромир Сарафимов

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А88
31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Радина Божкова Хубенова

с адрес: с.Ветрино ул. Витоша

лични данни ЕГН - 9604221094

контакт за връзка: 0899245644

Аз не желая да бъдат поставени перки, тъй като са животозастрашаващи. Като млад родител смятам, че са вредни за децата. Също така влияят дълготрайно на биоразнообразието на почвите, а това е необратим процес.

Дата: 29.03.23

Населено място: Ветрино

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/1#6
31.03.2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Людмила Витальевна Петрова

с адрес: с. Млада Гвардия

лични данни .....

контакт за връзка: 088 / 6162 849

Уважаеми г-н Себайтин,

аз като гражданка на с. Млада Гвардия съм твърдо против построяването на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино от фирмата „Добротич уинд“ или която и да било друга фирма. Искам българската земя и природа да остане и за поколенията след нас, а построяването им ще я унищожи. Както ще изгони всякакви животни и хора от родните ни места, така ще бъде нарушена и една екосистема завинаги. Нещо, което никога не би се възвърнало.

С уважение:

Дата:
29.03.2023 г.

Населено място:
с. Млада Гвардия

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А85
31.03.2023

До Директора

На РИОСВ-Варна
Г-н Ердинан Себейтин
град Варна
ул. „Ян Палах".

Възражение

От Пламен Христов Христов

Живеещ: Неофит Рилски, обл. Ветрино
ЕГН: 0351301006, л.к 651366636
тел: 0888020847

Уважаеми г-н Директор,

Категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич Уинд" на територията на община Ветрино. Перките оказват неблагоприятно влияние на пчелите и техния начин на живот.

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/(А84)
31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Соня Тончева Петрова

с адрес: с. Момчилово, общ. Ветрино, обл. Варна

лични данни ЕГН-6808238891

контакт за връзка: 0877997239

Живея от 35г. в община Ветрино и желая общината ни да се развива за по добро и красиво, но според мен, тези ветрогенератори, които искат да построят, ще загрозят облика на общината. Не искам да ги инсталират в плодородна земя, защо това е престъпление да се застрои земя, която ни осигурява хляба. Не искам това да се случи в нашата община! Пеещите изгонват чуми и са вредни за птиците и пчелите, а също и за хората.

Възразявам категорично против строежа на ветрогенераторите!

Дата: 20.03.2023г.

Население място: с. Момчилово

С уважение: Соня Тончева Петрова

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 /180/
31. 03. 2023

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Валентин Вълчев

с адрес: ЕГН 8007227821

лични данни Община Ветрино, с. Ветрино

контакт за връзка:

Имам къща в община Ветрино. Имотът ми, който ще бъде засегнат е нужен за новата болница "Център за ветеринарна медицина". Освен това ще се намалят площите за пчели, а от тях живее моето семейство.

Дата: 23.03.2023

Населено място: с. Ветрино

С уважение: Вълчев

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/АЗ8
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:50
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу инвестиционно предложение
Attachments: Валентин Вълчев.pdf

Здравейте!
По повод публикуваното на вашия сайт уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София,
приложено ви изпращам моето възражение.
Надявам се мнението ми на жител на община Ветрино ще бъде уважено.
Моля да ми върнете писмо с входящ номер на възражението ми.

С уважение:
Валентин Вълчев

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Цветелин Асенов Александров

жител на: с. Шофиц Рилски, общ. Вершило, обл. Варна

ЕГН 9701218340 **л.к.:** 652065279/изд. 28.10.2022г.

тел. / e-mail: .....

Уважаеми г-н Директор,

Категорично съм против да се позволят вятърните генератори на територията на общината, Вършило. Фирма "Роботиз унити" извършват престъпление срещу хората като правят земята ни, нашите пещери и пещери ни. Всичко това е за пари. Вън на тези хора! Не ги искаме тук!

19.03.2023

с уважение:

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А76
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:16
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_221142.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Ивелин Александров

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/АУ4
31. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Сава Ивков Тодоров

жител на: с. Н.Рилски, общ. Вергито, обл. Варна

ЕГН 8804110503 л.к.: 646503908

тел. / e-mail: sava-todora@abv.bg

Уважаеми г-н Директор,

Категорично възразявам срещу построяването на ветрогенераторен парк на територията на общината Вергито! Тези хора от фирма "Добруджа уинд" дойдоха при нас като хора запознати, че ще се разправят с незаконните. Искат да унищожат плодородната ни земя и да прогонят птиците и пчелите от земята ни. Искат да ни обрекат на глад и мизерия. Защото вече знаем, че нищо пак ще стане! Нашата общината отново ще обезлюдее както преди. Няма да го позволим!

25.03.2023г.
с. Н.Рилски

С уважение:
Сава

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:23
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_222234.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Сава Тодоров

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Христо Костадинов Димитров

с адрес: с. Неофит Рилски, общ. Ветрино, област Варна

лични данни ЕГН 5710151020 л.к. 646024175

контакт за връзка: 0889424648

Ветрогенераторите зарозяват околния пейзаж вследствие на това пада цената на имотите. Възразявам, срещу превръщането на общината във ветропарк с технологичен уклад.

Дата: 30-03-2023

Населено място: с. Неофит Рилски общ. Ветрино

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А72
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:31
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_222930.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Христо Димитров

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Радослин Веселинов Вълчев

жител на: с. Габровица, общ. Ветрино, обл. Варна

ЕГН 8010100446 **л.к.:** .....

тел. / e-mail: gado.kuchenotziev@gmail.com

Уважаеми г-н Директор,

Категорично възразявам фирма "Добруджа уинд" да изгражда вятърен парк на територията на община Ветрино. Практиката по света показва, че са изключително вредни за природата, хората и животните. Няма да позволим на плодородна земя да изливат тонове бетон.
Ще се борим до край! Няма да отстъпим!

24.03.2023г
с. Габровица

С уважение!
Радослин

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А71
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 22:35
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_223157.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Радостин Вълчев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Петър Янков Петров

с адрес: с. Габровица, общ. Ветрино

лични данни л.к.№ 651197523, ЕГН: 5312020940

контакт за връзка: 0884567271

Не желая да бъдат изградени ветрогенератори на територията на община Ветрино. Те вземат на практика тези птици, които от своя страна нарушават екологията на околната среда. Перките плашат птиците, които пред на вятъра. Не желая Добротичка да правят ветрени паркове.

Дата: 30.03.23г

Населено място:
с. Габровица

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А68
31.03.2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:07
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_230301.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Петър Петров

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Димитър Христов Димитров

с адрес: с. Добротица ул. Добри Чинтулов №2

лични данни 8911091062

контакт за връзка: 0883311607

Възразявам игрището
в близост до ул. Вертикала
Не искам нашите деца да бъдат
изложени на негативните последици
от шума

Дата: 29.03.2023

Населено място:
с. Добротица

С уважение:
.....

РИОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А63
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:15
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_231410.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Димитър Димитров

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Величка Цонкова Атанасова

с адрес: с. Добромодно ул. Дяне Гръбев

лични данни 5003070950

контакт за връзка: 051 66 2534

Възразявам срещу изграждането на ветрогенератори в община Ветрино. Не искам по нашите земи да има перки. Те ще унищожат природата. Селото ще стане необитаемо. Шумът от тези турбини ще ни унищожи.

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Добромодно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-1162/АГ2
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:17
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_231611.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Величка Атанасова

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/761
31. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Вася Данчева Михайлова

жител на: с. Неофит Рилски общ. Ветрино

ЕГН 9003031416 л.к.: 645561872

тел. / e-mail: 0888681991

Уважаеми г-н Директор,

Аз живея в с. Неофит Рилски, като жителка не желая изграждането на ветрогенераторни мощности. Мисля, че не е справедливо плодородна земя да се експлоатира по такъв начин. Едно, че ще увеличи качествената на плодородната земя, ще нарушат екосистемата. Ще изгони птиците, пчелите, да не говорим за вредата върху хората. Аз съм майка на четири деца и искам, те да израстнат здрави и пълноценни хора. Не вярвам на „добрите думи“ и чуждите капиталисти, които ще имат свиня тук и какво ли още не, само и само да си получат тия милионите, а хората да търпят последствията. Не желая да има ветрогенераторни мощности в община Ветрино.

Вася

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:09
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_230753.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Вася Михайлова

ДО Директора
На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

гр. Варна

ул. „Ян Палах“ 4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Николай Любомиров Кьосев

жител на: Неофит Рилски общ. Ветрино

ЕГН 8510032224 **л.к.:** .....

тел. / e-mail: 0899347197

Уважаеми г-н Директор, моля да не се поставят перки в село Неофит Рилски или в община Ветрино. Просетох за ефекта от тях и видях на място, колко шумни и вредни са за околната среда.

Аз съм твърдо против да се слагат в близост до мястото, в което живея. Живея тук и смятам, че това ще е в ущърб на хората, които търсят спокойствие и чиста среда.

21.03.2023

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 845
Вх.№ 26-00-4102/ #60
31. 03. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:11
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_230951.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Николай Кътев

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Янка Димитрова Атанасова

с адрес: гр. Варна ул-с Писюлиев

лични данни 8107181110

контакт за връзка: 0887056046

Аз. Възразявам срещу изграждането на
вятърен парк от фирма "Добротич хинд"
на територията на община Ветрино.
Майте родители живеят в с. Добромодно,
имам и аз да живея скоро там, имам
къща и нива. Не желая вредния им
от перките да смущават спокойствието ми
и да вредят на природата

Дата: 30.03.2023

Населено място: с. Добромодно

С уважение:

.....

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А102/

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:44
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_234250.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Янка Атанасова

До Директора
На РИОСВ-Варна
г-н Ерджан Себайтин
гр. Варна
ул. „Ян Палах" №4

Възражение
от Божана Руменова Илиева
с. адрес: с. Добромлядно общ. Ветрино
тел. 0896453510

Уважаеми г-н Директор,

Възразявам срещу построяването на вятърни турбини на територията на община Ветрино. Тези огромни метални съоръжения имат огромни перки и стрх често стават аварии, които винаги завършват с пожари. При нас предимно са земеделски земи и при изгаряне на горящи парчета, ще попаднат и в житата, което ще предизвика пожар може да трябне. Не искам това в нашата община.

С уважение: Б. Илиева
/Б. Илиева/

29.03.2023
с. Добромлядно

РИОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А401)

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 23:46
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-30_234452.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Божана Илиева

ДО Директора

На РИОСВ -Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Георги Георгиев Георгиев

с адрес: с Ветрино, ул сак Стефан 10

лични данни stilkorekt@mail.bg

контакт за връзка: 0895969229

Уважаеми г-н Директор,

Категорично възразявам срещу изграждането на ветроенергиен парк от 4 ма „Добрич ЮГ“ в общ. Ветрино. Неоспоримият шум, който турбините издават, е убийствен за здравето на хората и животните. Не искам и дума от бетонира плодородна земя. Противопоставям се на тези груби категорични и зарадч природното богатство от птици, които живеят и гнездят по поля на Ветрино и които ще пострадат.

Дата: 29.03.2023

С уважение: .....

Населено място:
с. Ветрино

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102 (А81)
31. 03. 2023

Българско дружество за защита на птиците

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 346
Вх.№ 26-00-4102/А58/
30. 03. 2023

ИЗ № 59/30.03.2023

До: ЕРДЖАН СЕЙБАТИН
Директор на
РИОСВ Варна
Ул. Ян Палах №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ
срещу
Инвестиционно предложение: Изменение и разширение на инвестиционно предложение за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност от 85 MW", съгласувано с решение за въздействие върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 от директора на РИОСВ Варна

от

Сдружение „Българско дружество за защита на птиците" (БДЗП), партньор на BirdLife International в България, вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел при Софийски градски съд по ф.д. № 17151/1993 г., Булстат 121244539 със седалище и адрес на управление: гр. София, район Слатина, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ет.1, представлявано от Ваня Рътарова Георгиева, действаща в качеството си на изпълнителен директор и законен представител

Уважаеми г-н директор,

В рамките на законово определения срок **ВЪЗРАЗЯВАМЕ** срещу **Инвестиционно предложение: Изменение и разширение на инвестиционно предложение за „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност от 85 MW", съгласувано с решение за въздействие върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 от директора на РИОСВ Варна**, записано в регистъра на МОСВ със следното на наименование „Изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна" с входящ номер 26-00-4102/А23/ от 10.02.2023.

След като анализирахме информацията в уведомлението, предоставена от инвеститора за инвестиционно намерение за изграждане на ветроенергиен парк Добротич и наличните при нас материали и орнитологични данни, в подкрепа на нашето възражение, и представяме следните аргументи:

1. **Решението за одобрен през 2018 г. ветропарк не може да служи като аргумент за ново искане за „разширяване на ветропарк" вероятно с по-бърза и олекотена процедура.** Инвестиционното предложение за изграждане на ветропарк „Добротич" е представено като разширение на вече одобрен ветропарк с решение ВА-3/2018р което е издадено на 22.2.2018г. и поради незапочнала реализация на инвестиционното предложение, цитираното решение би трябвало да е загубило правно действие на 22.2.2023 г. С внесеното уведомление на

10.2.2023 г., 12 дни преди изтичане на давността на цитирането решение по ОВОС, считаме че се цели именно да се използва вече взетото решение, за да бъде реализиран новият, много по-мащабен проект. Параметрите, с които обаче се „разширява" ветроенергийният парк са значителни и твърде променени, за да може решение ВА-3/2018 да служи като база да вземане на нови решения, а именно:

a. общата мощност на ветропарка се променя от 85 MW на 464 MW, т.е. увеличава се 5,4 пъти спрямо одобрената мощност
b. увеличението на мощността става за сметка на увеличаване на броя на ветрогенераторите (от 34 бр. на 79 бр. – двойно увеличение) и височината на съоръженията (от 150 м на 270 м), като при това и характеристиките им се изменят – както скоростта при върха на витлото, така и генерирания шум – проучвания и съответно оценка на въздействията на съоръжения с такива характеристики и брой не е осъществявана;
c. разширена е многократно и засегнатата от ветроенергийните съоръжения територия, като тя обхваща не само землището на с. Добротич, както е в решение ВА-3/2018, а още 7 селища – въздействието върху околната среда, биоразнообразието и здравето на хората на тази значително по-голяма територия не е проучено и оценено в решение ВА-3/2018.

Одобряването на ветропарк с цитираните параметри не може да се основава на стари данни и старо решени е по ОВОС, а е необходимо да са проведени нови целенасочени и задълбочени проучвания спрямо новите параметри. **Такива данни от проучвания не са предоставени заедно с уведомлението най-малкото за биоразнообразието – основно птиците и прилепите, както и за здравния риск за населението.**

2. В уведомлението от страна на инвеститора **се твърди, че новият ветропарк не попада в зони с ограничения поради риска за птиците, което не отговаря на фактическата обстановка**. По-голямата част от планирания ветропарк се предвижда да бъде изграден в зона с висок риск за птиците, в която изграждането на ветропаркове трябва да се избягва според Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори[1], а останалата част – в зона със среден риск, където изграждането на ветрогенератори също е рисково и може да бъде осъществено само ако няма други алтернативи и с прилагането на система за ранно предупреждение, каквато инвеститорът не е декларирал, че ще използва. **Този факт, както и аргументите по-долу доказват, че местоположението на инвестиционното намерение не е подходящо подбрано и най-малкото не е приложена добрата практика да се избягват силно рисковите зони за птиците.** Вземайки предвид голямото значение на територията на общините Ветрино и Вълчи дол за мигриращите птици и ролята на територията като връзка между защитените зони за птици „Суха река" и „Провадийско-Роякско плато", вместо да се съобрази с тези факти, които са добре известни на инвеститора от наши предишни становища, и да потърси алтернативно местоположение за ветропарка си, **инвеститорът разширява ветропарка в същия този район, като го прави многократно по-рисков за птиците прелитащи на височина до 300 м.**
3. **Неправомерно разделяне на проекта на части.** В уведомлението инвеститорът информира, че планираният от него ветропарк е от 79 ветрогенератора, но тъй като ОУП на община Ветрино не позволява изграждането на ветрогенератори, инвеститорът възнамерява да раздели проекта си на части и да процедира част от ветропарка, намиращ се на територията на община Ветрино, с отделна процедура, като предвижда промяна на ОУП на община

[1] https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/Auto/OtherDoc/276299/276299_Birds_120.pdf

W www.birds.bg
A гр. София 1111, п. к. 50
T +359 2 979 95 00
E bspb_hq@bspb.org

Ветрино (входирано искане в общината с вх.№5300-735/22.7.2022 г.). От една страна ОУП на община Ветрино изрично не е предвидил възможност за изграждане на ветрогенератори поради високия риск за мигриращите птици (по-голямата част от общината е във високо рисковата зона). Промяната на ОУП няма да промени факта, че територията е неподходяща за ветрогенератори, поради миграционния път на птиците. От друга страна според глава 6 на ЗООС, инвестиционните предложения трябва да са обект на процедура в тяхната цялост, включително необходимата съпътстваща инфраструктура. Разделянето на проекти на части, за да преминат процедурата, е незаконосъобразно. В този смисъл е редно да се разглежда целия проект за ветроенергиен парк, на не само едната му част и после под предлог, че тя е одобрена, да бъде процедирана и другата.

4. **Територията на общините Ветрино и Вълчи дол, включително територията на планирания ветропарк е от ключово значение за застрашени гнездящи птици и мигриращи птици**. Орнитологична справка от 2011 г., направена във връзка с планирането на ветропарк в същия район (Приложение 1 към настоящото възражение) и нова информация събрана в периода 2011 – 2022 г. доказват значението на територията за птиците, както е разгледано по-долу в становището. Въпреки, че на инвеститора е добре известно, че територията на планирания ветропарк е от значение за птиците, категоризирана е като територия с висок и среден риск и изграждането на ветроенергийни съоръжения е вероятно да предизвика значителни въздействия, той не разглежда този въпрос в уведомлението си и не посочва за извършени подробни преинвестиционни проучвания на територията по отношение на птиците, което е ключово при новите характеристики на парка – както по площ, така и по височина на съоръженията.
   Според информацията в приложената орнитологична справка и данните в информационната система SmartBirds на територията, на която се предвижда изграждането на ветропарк „Добротич" се срещат общо 167 вида птици – гнездящи, мигриращи и зимуващи (приложение 2). За последните е 12 години в района са правени проучвания основно на миграцията на птиците, но също така са налице данни от сателитни предаватели на застрашени видове птици.
5. **Ветроенергийният парк „Добротич" е разположен на миграционния път Via Pontica, северно от защитена зона за птици „Провадийско – роякско плато" и южно от защитена зона за птици „Суха река". В този район основното направление на миграцията е север юг, като през есента една част от птиците прелитат в посока северозапад – югоизток. В този смисъл ветроенергийният парк е разположен на основното трасе на миграцията на птиците, обект на опазване в посочените по-горе 2 защитени зони, които се места с тесен фронт на миграция и представлява важна екологична връзка между тях.**
   По данни от проучване на миграцията на птиците в района през 2010 и 2011 г., публични в информационната система SmartBirds, през територията на планирания ветропарк преминават 32 реещи се птици по време на миграция, които са силно уязвими към високи наземни съоръжения като кули, надземни електропреносни мрежи и ветрогенератори, които причиняват бариерен ефект и висок риск от сблъсък за тези видове птици. През територията по време на есенна миграция прелитат близо 46000 бели щъркели, над 3300 осояди, 4400 обикновени мишелови, над 9200 малки кресливи орли, 680 вечерни ветрушки, а по време на пролетна миграция над територията прелитат поне 47000 бели щъркели, 1500 розови пеликани, 170 черни щъркели, 1200 малки кресливи орли, 1000 осояди, 1450 обикновени мишелови, 157 вечерни ветрушки. Само тези данни са достатъчни за да се определи територията като място с тесен фронт на миграция, където минават над 5000 щъркели,

W www.birds.bg
A гр. София 1111, п. к. 50
T +359 2 979 95 00
E bspb_hq@bspb.org

пеликани и жерави и/или над 3000 грабливи птици. Територията е място с тесен фронт на миграция, както през есента, така и през пролетта, т.е. от август до ноември и от февруари до май - в по-голямата част от годината.

Данни от сателитни предаватели, прикрепени на гърба на птици с цел проследяването на техните миграции също доказват, че в последните десет години над територията на планирания ветропарк са преминали малки кресливи и големи кресливи орли, бели щъркели, черни щъркели, ловен сокол[2] и царски орел. Сателитните проследявания на царския орел и ловния сокол потвърдиха места за почивка на тези два вида в района на планирания ветропарк. Обръщаме внимание, че става въпрос за след гнездови скитания на млади птици. Подробните проучвания на миграциите на млади царски орли показват висока смъртност от надземна електропреносна инфраструктура, а това че птиците са млади и неопитни ги прави по-уязвими от останалите птици на риск от сблъсък с ветроенерлгийни и електропреносни съоръжения.

В района по време на миграция са регистрирани реещи се птици, които не са многобройни, на са силно застрашени от изчезване и в същото време са уязвими към ветрогенератори – къдроглавият пеликан, големият креслив орел, царският орел, степният орел, степният блатар, ловният сокол, соколът скитник и вечерната ветрушка. Поради факта, че тези видове са едновременно силно намаляващи, застрашени от изчезване и уязвими към ветрогенератори (риск от смъртност и бариерен ефект), загубата дори на един индивид от тези видове може да е проблематичен за оцеляването на популацията им.

Като се има предвид височината на планираните ветрогенератори, всички птици, прелитащи на височина под 300 м са изложени на пряк риск от смъртност и бариерен ефект.

В този смисъл трябва да се отчете факта, че въздействията от ветрогенератори върху птиците не заместват или премахват други заплахи за видовете, а се кумулират и създават допълнителни опасности за оцеляването им. Планирането на изграждане на нова надземна електропреносна инфраструктура допълнително създава риск от смъртност на птици и повишава бариерния ефект за прелетните птици.

6. **Територията на инвестиционното предложение играе роля на екологична връзка между защитените зони „Провадийско-Роякско плато", „Суха река" и „Хърсовска река" по отношение на прелетните птици. Тя не може да се разглежда извън контекста на тази си основна екологична функция, която е ключова за функционалната цялост на всяка една от защитени зони споменат по горе. На практика засягането на тази територия ще повлияе на екологичната функция „осигуряване на прелетни коридори за птиците" не само на защитена зона „Провадийско-Роякско плато", но и на другите две защитени зони.**

При съпоставка на наши данни от проучване на миграцията в ЗЗ „Провадийско-Роякско плато" през 2005 г., от наблюдателна точка на около 18 км южно от планирания ветроенергиено парк, установихме, че количеството на прелетелите реещите се птици от направление север за една есенна миграция е съизмеримо (около 20000 индивида) с данните от полевите проучвания проведени в района през 2010 г. за целите на изграждане на ветроенергийни паркове. Като е известно от досегашни проучвания, че реещите се мигриращи птици, например щъркели, летят със средна скорост около 40 км в час, то става ясно, че голяма част от мигриращите в посока – север юг реещи се птици, които са обект на опазване в ЗЗ "Провадийско-Роякско плато" по-малко от половин час преди да достигнат границите на защитената зона, преминават през територията на инвестиционното предложение. Обратна е връзката по

[2] http://www.satellitetracking.eu , http://birdmap.5dvision.ee , http://milvus.ro/pomarina

W www.birds.bg
A гр. София 1111, п. к. 50
T +359 2 979 95 00
E bspb_hq@bspb.org

време на пролетна миграция - птиците след като прелетят над ЗЗ „Провадийско-Роякско плато", те се насочват към ЗЗ „Суха река" и източните части на ЗЗ „Хърсовска река".

7. **Наличието на язовир в района на планирания ветропарк привлича водолюбиви птици като място за почивка основно по време на миграция и през зимата.** Известно е че водолюбивите птици също са уязвими към ветроенергийни съоръжения. Те в сравнение с реещите се птици в по-голяма степен избягват ветрогенератори, но в този случай при тях въздействието от бариерния ефект от съоръженията е много по-голям. Сред видовете птици, които са установени в района (по данни от информационната система SmartBirds) са голямата белочела гъска, бялата лопатарка, блестящият ибис, нощната чапла, големият свирец, сребристата и златистата булка и обикновената калугерица. Големият свирец и калугерицата са включени в световния червен списък на изчезващите видове в света. Водоемът привлича също и мигриращите през района речни орли, които се задържат за да ловуват. Във водоема се среща както по време на миграция, така и през гнездовия сезон червеният ангъч, който също е защитен и се среща основно в Лудогорието и Добруджа.
8. **През гнездовия сезон в района на планирания ветроенергиен парк се срещат 74 вида птици** (приложение 2). От особено уязвими към ветрогенератори са дневните грабливи птици – орел змияр, тръстиков блатар, голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, белоопашат мишелов, малък креслив орел, малък орел, черношипа ветрушка и сокол орко. При тях е много висок рискът от сблъсък, тай като в продължение на гнездовия сезон (от март до август) ловуват в земеделските земи редовно. Видовете чучулиги също са изложени на висок риск от изграждането на ветрогенератори, тъй като съоръженията влошават местообитанията им и намаляват гнездовия им успех.
9. **Най уязвими видове птици, регистрирани в района на планирания ветропарк са египетския лешояд и скалния орел**. И двата вида гнездят в ЗЗ "Провадийско-Роякско плато" и са обект на опазване в защитената зона. Различни проучвания сочат, че най-рисковата зона за птиците от гледна точка на изграждане на ветрогенератори са 6 км около гнезда на скален орел и 15 км около гнезда на египетски лешояд. Южната половина на планирания ветропарк попада в рисковата зона за египетския лешояд. От 2022 г., когато в Ломовете остана само една птица от двойката египетски лешояди, двойката при Провадийско-Роякско плато, която ще бъде засегната от изграждането на ветропарка, остава най-северно гнездящата двойка у нас, и съответно като гранична на разпространението на вида е най-уязвима. По тази причина за опазването й трябва да се полагат особени грижи, а изграждането на ветрогенератори в района представлява неприемливо висок риск за оцеляването на вида в района. Проучвания на движенията на птици чрез сателитни предаватели в рамките на проект „Помощ за египетския лешояд" LIFE10 NAT/BG/000152, показаха, че птици са наблюдавани нееднократно да посещават района и да се задържат в него през целия гнездови сезон, до края на август. Това означава, че районът е важен за този вид, които е силно застрашен от изчезване в света. Проучвания на миграцията през 2011 г. и 2012 г. доказаха обаче, че районът се посещава както от египетски лешояди, така и от скални орли, което е свързано със следгнездови скитания на птиците. Скалният орел също е сред най-чувствителните към ветрогенератори видове грабливи птици.

От изтъкнатите по-горе факти, заключаваме, че ветроенергийния парк „Добротич" е разположен в силно чувствителен за птиците район по протежение на техния прелетен път, на важна екологична връзка между защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000", чиято основна цел е опазване на мигриращите птици.

W www.birds.bg
A гр. София 1111, п. к. 50
T +359 2 979 95 00
E bspb_hq@bspb.org

Българско дружество
за защита на птиците

Районът представлява място с тесен фронт на миграция както през есента, така и през пролетта. Сам по себе си планираният ветропарк то 79 ветрогенератора, както и площ, така и по височина на ветрогенераторите - 270 м. представлява значителна преграда за прелетните птици и предполага висок риск от смъртност на птици, както мигриращи, така и гнездящи. Също така в комбинация с други планирани, одобрени или разрешени проекти съществува риск от формиране на мащабна преграда на прелетния път.

Наличието на голям брой застрашени от изчезване видове птици, които при това са силно уязвими към ветроенергийни съоръжения и надземна електропреносна инфраструктура, създава предпоставка за неприемливо висок риск за тези видове при изграждане на съоръжения от този тип.

По тези причини районът на общините Ветрино и Вълчи дол, включително землищата в които се предвижда изграждането на ветроенергийният парк, не са подходящи като местоположение за изграждане на ветроенергийни паркове. Картата на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори ясно определя района като високо рискова зона и частично – като зона със среден риск. Считаме, че за ветроенергийния парк трябва да се избере алтернативно местоположение в район с нисък риск за птиците.

С уважение:

Ваня Рътарова
Изпълнителен директор
Българско дружество за защита на птиците

BirdLife INTERNATIONAL PARTNER

W www.birds.bg
A гр. София 1111, п. к. 50

T +359 2 979 95 00
E bspb_hq@bspb.org

Приложение 1

Орнитофауна в района на селата Доброплодно и Ягнило. Гнездящи и мигриращи видове птици, застрашени на световно и европейско равнище. Доклад на база на съществуващата информация.

Изготвил Ирина Матеева

София, 2011

ЦЕЛ НА РАЗРАБОТКАТА

Докладът се изготвя с цел предоставянето на първоначална информация за видовете птици, застрашени в световен и европейски мащаб, които обитават района на село Доброплодно във връзка с планиране изграждането на ветроенергиен парк.

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА, ОБЕКТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ В ДОКЛАДА

Планираният ветроенергиен парк е разположен в Североизточна България, южната част на Добруджа, в землищата на село Доброплодно и село Ягнило (карта 1). Ветропаркът е планирано да се състои от 22 ветрогенератора, разположени в направление изток – запад, южно, западно и северно от село Доброплодно и северно и североизточно от село Ягнило. Източната част на ветропарка граничи с ветроенергиен парк в района на село Добротич, който към момента е в процедура по ОВОС. Западната му част е разположена на около 2,5 км североизточно от ветроенергиен парк от 20 ветрогенератора в землището на село Ягнило, който също е в процедура по ОВОС. На територията на планирания ветроенергиенпарк има 5 одобрени ветрогенератора. Най-малкото разстояние между одобрени ветрогенератори и ветрогенератори от планирания ветропарк е около 400 м.

Ветроенергийният парк е разположен на разстояние около 9,6 км северно от северната граница на защитена зона за птици „Провадийско-Роякско плато", на около 28 км югозападно от южната граница на защитена зона за птици „Суха река" и на около 32 км западно от западната граница на Защитена зона за птици „Батова" в землището на село Любен Каравелово.

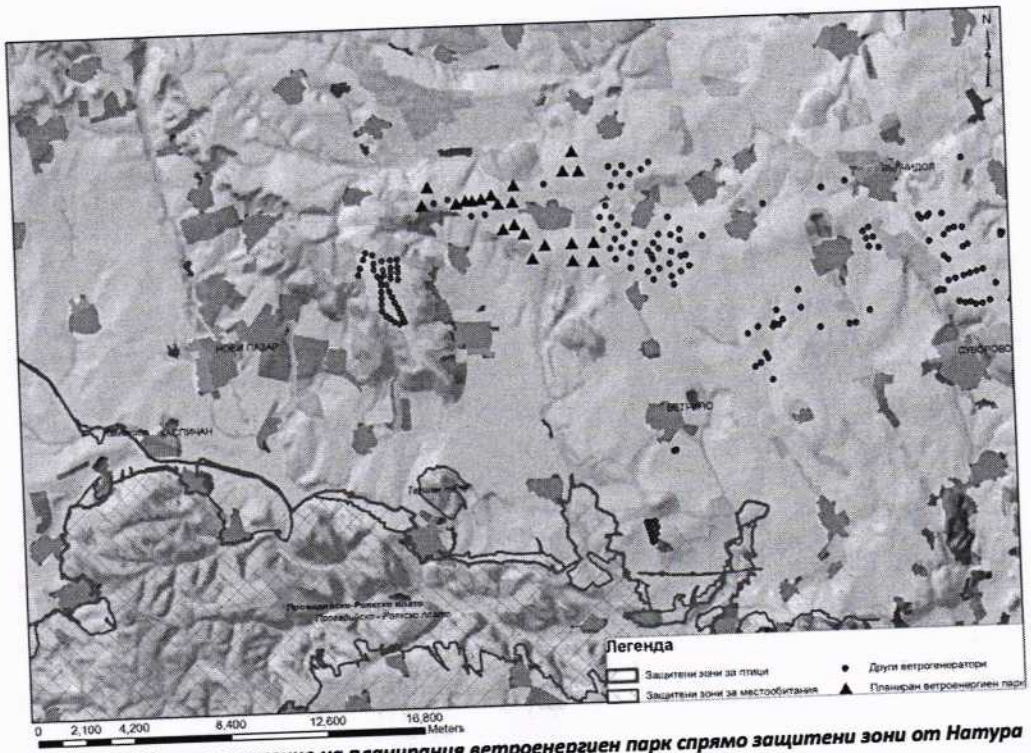

Карта 1. Местоположение на планирания ветроенергиен парк спрямо защитени зони от Натура 2000 и спрямо други ветроенергийни проекти

КРАТКО ОПИСАНИЕ НА МЕСТООБИТАНИЯТА

Планираният ветроенергиен парк е разположен в район с мозаечен тип местообитания. Преобладават обработваемите земеделски земи. Самите ветрогенератори се планира да бъдат разположени само в такива земи, с изключение на два, които се планира да се изградят в пасища. Сред обработваемите земи островно са разположени няколко горски масива и групи дървета, както и пасища, частично обрасли с храсти (карта 2). Три от ветрогенераторите са разположение на по-малко от 400 м от горски масиви(широколистна гора). Северно от ветроенергийния парк преминава река Карамандере, приток на Суха река. На реката има язовир, намиращ се на около 1,5 км от планирания ветроенергиен парк. Бреговете на язовира са частично обрасли с тръстики.

Карта 2. Местообитания на птици в района на планирания ветроенергиен парк, село Доброплодно

СТЕПЕН НА ПРОУЧЕНОСТ И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Районът на село Доброплодно не е бил предмет на целенасочени и задълбочени орнитологични проучвания. По отношение на гнездящите птици той е бил проучван само в рамките на изготвяне на атласа на гнездящите птици в България, където информацията се анализира и обобщава на база стандартни UTM квадрати 10x10 км. Източната част на планирания ветропарк (8 ветрогенератора) попада в западната половина на UTM квадрат NJ30, а останалите ветрогенератори в западната част на ветропарка попадат в източната и централната част на UTM квадрат NJ20. В района не са провеждани специализирани полеви проучвания с цел локализиране на гнезда на грабливи птици, макар да има подходящи местообитания за гнездене в горите. Детайлни орнитологични проучвания с локализиране на гнезда на грабливи птици са провеждани в защитена зона за птици „Провадийско-Роякско плато".

Настоящият доклад се основава изцяло на налична информация, без да са провеждани целенасочени проучвания, като са ползвани публикувани източници от 1990 г. насам и такива в

процес на публикуване, съгласно приложената в края литература. В допълнение са ползвани данни от сателитни проучвания на ловен сокол и царски орел, събрани в рамките на проекти финансирани по програма LIFE+ и публично достъпни в интернет, съответно за ловния сокол - „Опазване на ловния сокол (*Falco cherrug*) в Карпатския басейн LIFE06 NAT/HU/000096" и за царския орел - LIFE 07 NAT/BG/ 000068 „Опазване на царския орел и ловния сокол в ключовите за тях места от мрежата НАТУРА 2000 в България" (таблица 2), както и единични наблюдения при преминаване през района.

По отношение на миграцията, районът на село Доброплодно попада в обхвата на радарните проучвания на миграцията на белия щъркел по Черноморското крайбрежие от средата на 80-те години на XX век. Първоначално резултатите от тези проучвания са публикувани във „Фауна на България", а в последствие в още няколко отделни статии на д-р Т. Мичев. От допълнителните проучвания на миграцията по Черноморското крайбрежие, осъществявани през 2005, най-близките точки за наблюдение до района на село Доброплодно са Суворово (проучване за целите на изграждане на ветроенергийния парк Суворово), разположена на около 15 км източно от новия планиран ветропарк, Провадия – на около 22,6 км южно от планирания ветропарк, Могилата – на около 15 км югозападно от планирания ветропарк и Суха река – на около 53 км север-североизточно от планирания ветропарк. През 2009 г. проучвания на миграцията са провеждани в района на село Стан, на около 4,8 км югоизточно от планирания ветропарк, за целите на изграждане на друг ветроенергиен парк. Принос към проучеността на района на село Доброплодно по отношение на миграцията имат проучванията в района на село Стан, поради близостта на точката на наблюдение до планирания ветроенергиен парк, както и резултатите от проучванията на миграцията от наблюдателна точка Провадия, поради основното направление на миграцията север – юг в този район, независимо от значителното разстояние (таблица 3).

МЕТОДИКА ЗА АНАЛИЗ

Видовия списък на гнездящите птици в района на село Николаевка е разработен на базата на установените гнездящи птици в квадрати NJ30 и NJ20 по Атласа на гнездящите птици, както и нови индивидуални наблюдения на застрашени видове птици след 2005 г.

Всички данни и анализи са отразени в географска информационна система (ГИС), който е ползван като основа за анализа. Там където са известни гнезда на грабливи птици, са ползвани зоните с висок риск от изграждане на ветрогенератори, така както са дефинирани и публикувани в „Стратегическо екологично проучване на развитието на ветроенергийния сектор в България" (2010) (таблица 1). Там където точните находища на гнезда на грабливи птици и черен щъркел не са известни, са приложени хабитатни модели на техните гнездови райони. Хабитатните модели са изготвени на база земно покритие Корине Ландковер 2006 г. и разпространението на видовете, съгласно Атласа на гнездящите птици в България (2007), като е отчитана и надморската височина на която съответния вид се среща. Хабитатните модели не включват ловните територии на грабливите птици, а само районите в които най-вероятно се намират техните гнезда. Откритите

пространства в съседство с тези гнездови райони могат да се разглеждат като потенциално най-предпочитаните ловни територии на тези видове.

За останалите видове птици, застрашени на европейско или световно равнище, които се срещат в района на село Доброплодно, са приложени също хабитатни модели, изработени на базата на публикуваните в атласа на гнездящите птици в България разпространение на съответния вид, предпочитани типове местообитания, както и надморската височина на която се среща.

Таблица 1. Дефинирани зони на спокойствие около гнезда на грабливи птици и черен щъркел, във връзка с повишен риск в следствие изграждане на ветрогенератори

Вид	Буферни зони на спокойствие	Обосновка за предложените зони
Световно застрашени видове		
Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)	15 км около гнездовите и местата, на които се задържат	*Carette et al. 2009; Atienza, J.C et. al. 2008;* др.
Видове застрашени в ЕС		
Скален орел (*Aquila chrysaetos*)	6 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg. 2003; експертна дискусия и адаптиране на буферната зона към спецификата на местната популация
Орел змияр (*Circaetus gallicus*)	6 км около гнездовите територии	Cramp, S., K. E. L. Simmons. 1980.; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008
Малък орел (*Hieraaetus pennatus*)	6 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008
Черен щъркел (*Ciconia nigra*)	2 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg
Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)	5 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg
Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*)	2 км около влажните зони, където гнезди	Различни проучвания на въздействието на околната среда върху проектирането на ветрогенераторни паркове
Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)	1 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)	2 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Бухал (Bubo bubo)	6 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008

Таблица 2. Източници на информация и качество на данните за гнездящи птици, ползвани за генериране на ГИС моделите, ползвани в настоящия доклад

Гнездови територии на египетския лешояд	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на египетския лешояд е предоставена от БДЗП. Той гнезди изключително в скални райони. Типично за него, че една двойка създава няколко гнезда, които се променят периодично през годините. Видът обичайно лети на дълги разстояния в търсене на храна. Проучвания за локализиране на гнездата му са започнали през 60-те години на миналия век, но през периода 1995-2005 г. повечето известни гнезда са картирани, а през периода 2003-2009 г. всички гнезда са локализирани с GPS и са въведени в ГИС. За всяко от гнездата се поддържа досие, включващо разнообразно информация, включително периодите през които гнездото се използва. След 2005 г. се извършва годишен мониторинг на всички гнезда.
Качество на данните	ГИС слоевете са създадени като са нанесени буферни зони от 15 км около известните гнезда на египетския лешояд, въведени в ГИС. Идентифицирани са три гнездови категории: 1) гнезда използвани след 2000 г. 2) гнезда използвани между 1990 г. и 2000 г., но не и след това, и 3) гнезда използвани преди 1990 г., но не и след това. Когато няколко гнезда в една и съща категория се намират в голяма близост е нанесен общ полигон.
Пропуски в данните	Видът е добре проучен. Възможно е старите, изоставени гнезда да бъдат използвани отново или да се открият нови гнезда, но не е вероятно те да се намират извън познатите райони на разпространение на вида.
Гнездови територии на черния щъркел	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на черния щъркел се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните на БДЗП са събрани посредством полеви изследвания за: картиране на гнездовата орнитофауна; идентифициране на специални защитени зони (СЗЗ) от мрежата НАТУРА 2000; мониторинг на ОВМ и проверка на публикуваните данни. Всички наблюдения са добре документирани като достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман. Видът гнезди в горски райони или върху скали и предпочита да избягва човешкото присъствие.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в данните	Относително малък брой гнезда на черния щъркел са известни с точно местонахождение понастоящем и е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания, за да се идентифицират останалите.
Гнездови територии на орела змияр	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на орела змияр се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните на БДЗП са събрани посредством полеви изследвания за: картиране на гнездовата орнитофауна; идентифициране на специални защитени зони (СЗЗ) от мрежата НАТУРА 2000; мониторинг на ОВМ и проверка на публикуваните данни. Всички наблюдения са добре документирани като достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман. Видът гнезди в горски райони.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в данните	Повечето точни местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е потвърдено че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания за да се идентифицират гнездата.
Гнездови територии на белоопашатия мишелов	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на белоопашатия мишелов се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните на БДЗП са събрани посредством полеви изследвания за: картиране на гнездовата орнитофауна; идентифициране на специални защитени зони (СЗЗ) от мрежата НАТУРА 2000; мониторинг на ОВМ и проверка на публикуваните данни. Всички наблюдения са добре документирани и достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в	Много от точните местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е

данните	потвърдено, че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания, за да се идентифицират гнездата.
Гнездови територии на малкия креслив орел	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на малкия креслив орел се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните от БДЗП са събрани чрез полеви проучвания с цел: картиране на гнездовата орнитофауна, идентифициране на СЗЗ зони по НАТУРА 2000, мониторинг на ОВМ и проверка на публикувани данни. Всички наблюдения са добре документирани и достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в данните	Повечето точни местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е потвърдено, че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания, за да се идентифицират гнездата.
Гнездови територии на скалния орел	
Източници на данни	Тъй като скалният орел гнезди върху скални склонове, може да се открие сравнително точна информация за местоположенията на неговите гнезда в България в различни публикации отпреди няколко десетилетия. През последните двадесет години част от гнездата са окончателно изоставено. В рамките на полеви проучвания, свързани с картирането на гнездовата орнитофауна в България, повечето от гнездата на скалния орел са картографирани с GPS. През 2008-2009 г., БДЗП извърши инвентаризация на известните гнезда на скалния орел, като повечето от тях са въведени в ГИС. Поддържа се досие за всяко от гнездата. Досието включва информация за публикации, описващи гнездата, годината в която е открито гнездото, дали е било заето по време на инвентаризацията и други.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като са нанесени буферни зони от 6 км около известните гнезда на скалния орел, нанесени в ГИС. Там където няколко гнезда са локализирани в близост едно до друго е нанесен общ полигон.
Пропуски в данните	В района на село Николаевка не се счита че има недостатъчност в проучванията по отношение гнездовите територии на скалния орел.
Гнездови територии на малкия орел	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на малкия креслив орел се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните от БДЗП са събрани чрез полеви проучвания с цел: картиране на гнездовата орнитофауна, идентифициране на СЗЗ зони по НАТУРА 2000, мониторинг на ОВМ и проверка на публикувани данни. Всички наблюдения са добре документирани и достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в данните	Точните местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е потвърдено, че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания за да се идентифицират гнездата.
Гнездови територии на късопръстия ястреб	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на късопръстия ястреб се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните от БДЗП са събрани чрез полеви проучвания с цел: картиране на гнездовата орнитофауна, идентифициране на СЗЗ зони по НАТУРА 2000, мониторинг на ОВМ и проверка на публикувани данни. Всички наблюдения са добре документирани и достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като хабитатен модел на гнездовите територии на вида в рамките на разпространението му в България (по данни на БДЗП, публикувани в Атласа на гнездящите птици в България).
Пропуски в данните	Точните местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е потвърдено, че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания за да се идентифицират гнездата.
Гнездови територии на бухала	
Източници на данни	Информацията за гнездовите територии на бухала се съхранява в БДЗП, като за изследвания район няма информация за точни местонахождения на гнезда. Данните от БДЗП са събрани чрез полеви проучвания с цел: картографиране на гнездящата птича фауна, идентифициране на СЗЗ зони по НАТУРА 2000, мониторинг на ОВМ и проверка на публикувани

	данни. Данните от Др. Шурулинков не представляват точните места за гнездене на малкия креслив орел, а зоните, обитавани от малкия креслив орел и други видове птици, уязвими към ветрогенераторни проекти. Данните са събрани посредством многобройни полеви проучвания за картографиране на гнездящата птична фауна и идентификация на СЗЗ зони по НАТУРА 2000, както и други целеви проучвания. Всички наблюдения са добре документирани и достоверността на гнездене е оценена по скалата на Йетман.
Качество на данните	ГИС слоят е създаден като са нанесени буферни зони от 6 км около известните гнезда на бухал, нанесени в ГИС. Там където няколко гнезда са локализирани в близост едно до друго е нанесен общ полигон.
Пропуски в данните	Много от точните местоположения на гнездата в рамките на стандартните 10-километрови квадрати, в които е потвърдено, че видът гнезди, не са известни, така че е необходимо да бъдат извършени допълнителни проучвания за да се идентифицират гнездата.

Таблица 3. Източници на информация и качество на данните за мигриращи, ползвани за генериране на ГИС моделите, ползвани в настоящия доклад

Царски орел – места, на които се задържа царския орел и неговите коридори за придвижване	
Източници на данни	Данните за местата за следгнездови скитания и местата, на които се задържа царския орел в Добруджа са събирани посредством полеви проучвания на млади птици със сателитно следене. Сателитните проучвания са провеждани от БДЗП от 2007 г. и по времето на изготвянето на този доклад все още продължават. Общо 15 млади царски орли са снабдени със GPS-Argos сателитни предаватели (1 през 2008 г., 7 през 2009 г. и 7 през 2010 г.). Птиците произхождат от гнезда в планината Сакар, Западна Странджа и поречието на река Тунджа. Резултатите от изследванията през 2008, 2009 и 2010 г. показват движенията на птиците след размножителния сезон, както и местата на които младите птици предпочитат да се събират. Проучването е извършено по следните проекти: • BG 2005/017-453.01.02.02. „Странджа-Сакар-царството на орлите", финансирана по ФАР Програма за транс-гранично сътрудничество „България-Гърция" на Европейския съюз. Проектът се извършва от Съюз за възстановяване и развитие (Хасково, България), Буюккариштран (Турция) и БДЗП. • LIFE 07 NAT/BG/ 000068 „Опазване на царския орел и ловния сокол в ключовите за тях места от мрежата НАТУРА 2000 в България" финансиран от фонда на Европейския съюз LIFE+ (http://www.saveraptors.org/en/page.php?cat=3&subcat=6). Проектът се изпълнява от БДЗП в партньорство с BirdLife партньори от Великобритания и Унгария, както и Дирекция на Национален парк „Централен Балкан" и Фонд за дивата флора и фауна.
Качество на данните	Полигоните представящи местата, на които се задържа царския орел и коридорите му на придвижване са създадени на базата на споменатата информация. Точките, които са силно разпръснати спрямо другите точки не са включени в полигоните. Отделно са представени точки, в местата където царският орел е засичан от сателита, и където със сигурност се е задържал
Пропуски в данните	Местата, на които се задържа царския орел и неговите коридори на придвижване трябва да се проучат допълнително, за да се получи по-пълна картина на районите, от значение за този силно застрашен и много уязвим от развитието на вятърната енергия вид.
Ловен сокол – места, на които се задържа и коридори на придвижване	
Източници на данни	Данните, свързани с местата, на които птиците се задържат, както и при следгнездовте скитания са събрани посредством полеви проучвания – сателитно следене на млади птици, както и посредством проучвания на миграцията във връзка с развитието на вятърна енергия. Данните от сателитното следене на ловния сокол са предоставени на БДЗП от MME/BirdLife Унгария (http://www.sakerlife.mme.hu/en/gmap). Проучването е извършено в рамките на проект за опазване на ловния сокол в Унгария и Република Словакия – „Опазване на ловния сокол (*Falco cherrug*) в Карпатския басейн LIFE06 NAT/HU/000096" финансирано от фонда LIFE+ на Европейския съюз. За периода 2007-2009 г. пет унгарски ловни сокола, снабдени със сателитни предаватели, са преминали през територията на България (повече от 100 GPS сигнала са записани на българска територия). Експерти на БДЗП поддържат активна комуникация с унгарските експерти и извършват проверки на районите, през които птиците са преминали или са се задържали. Те също така анализират заплахите и качеството на

	хабитатите на място. Данните за коридорите на придвижване на ловния сокол са събрани по време на стандартни проучвания на миграцията (пролетна и есенна) на реещите се птици по черноморското крайбрежие и по протежението на р. Дунав за периода 2003-2009 г. в общо 33 точки на наблюдение (5 от които са по р. Дунав). Проучването на миграцията се извършва всеки ден по време на светлия период на деня между 10 август и 30 октомври за есенната миграция и между 15 март и 15 май за пролетната миграция. Използвана е стандартна методология за полеви проучвания. Методът е използван също така за проучванията на миграцията на Босфора (Турция) и при Гибралтар. За всяко извършено наблюдение е записан видът, броят на индивидите, височината и посоката на полета, както и тяхното специфичното поведение. Там където е възможно, наблюденията на ловния сокол са допълнени със снимки.
Качество на данните	Слоят с данни съдържа два вида полигони – един за местата, на които се задържат соколите и друг за коридорите им на придвижване. Повечето от полигоните за коридорите на придвижване пресичат полигоните за местата, на които се задържат птиците.
Пропуски в данните	Необходими са допълнителни проучвания, за да бъдат определени всички места, на които се задържа вида и неговите коридори на придвижване, тъй като той е силно застрашен и много уязвим от развитието на вятърната енергия вид.
Миграционни пътища	
Източници на данни	Публикувани и непубликувани данни са използвани, за да се установят чувствителни зони по протежението на миграционните пътища. Данните се базират на целеви проучвания за миграцията на реещи се птици по черноморското крайбрежие, извършени в процеса на установяване на места с тесен фронт на миграция, които да бъдат включени в НАТУРА 2000, както и целеви проучвания на миграцията за целите на развитието на вятърната енергия, извършени в района на Добруджа. Миграцията по миграционния път Via Pontica е проучена от БДЗП от 28 места за наблюдение в периода 2003-2009 г., включително споменатите по-горе 3 точки за наблюдение на миграцията. За всяко от наблюдаваните места е проучен поне един пълен есенен миграционен период (80 дни от 10 август до 30 октомври). Пролетните, както и есенните миграции са проучени в няколко от наблюдателните точки. Използваната методология включва целодневни наблюдения през всеки ден от миграционния период като се използва оптика – бинокли и телескопи. Този метод за проучване на миграцията се използва също така и в района на Босфора (Турция) и Гибралтар. За всяко от наблюденията се записва вида, броя на индивидите, височината и посоката на полета, както и специфичното им поведение. Там където е възможно, наблюденията на ловни соколи са документирани със снимки. Данните от тези наблюдения показват, че във всички тези райони съществуват миграционни места с тесен фронт на миграция, където критерият за 5000 щъркела е изпълнен, а на повечето места, критерия за 3000 мигриращи грабливи птици също е изпълнен.
Качество на данните	Полигоните представящи интензивните пътища на миграция са създадени на базата на информацията, спомената по-горе. Границите на полигоните са начертани приблизително и на някои места съседни полигони се припокриват или между границите им остава отстояние.
Пропуски в данните	С изключение на източната част на миграционния път Виа Понтика, миграцията на птиците през България не е достатъчно добре проучена или не е проучена изобщо.
Места за нощувка	
Източници на данни	Данните за редовните места за нощувка на бели щъркели е събрана през 2004 г. от БДЗП чрез проучвания с анкети. Анкетите са раздадени на кметовете на всички села в областите Добрич, Варна и Бургас. В тях са включени въпроси за наличието на места в посочените региони, където големи ята бели щъркели редовно спират по време на миграционния период, както и дали тези места се използват през пролетта или есента. Методът на събирането на данни е потвърден като достоверен поради следните причини: белият щъркел е широко известен вид, лесен за разпознаване, който не отбягва хората. Хората, които живеят в населените места по протежението на пътя на миграция помнят дали в околностите на населените места редовно се събират щъркелите, тъй като обикновено става въпрос за нощувка на многобройни ята. Количествени данни не са събирани, тъй като е ясно, че местните жители не броят птиците и че изчисляването на броя на птиците на земята е твърде субективно и неточно, особено когато се извършва от хора, които не са били специално обучени.
Качество на данните	Точките за нощувка, въведени в ГИС представляват приблизителните местоположения на местата за нощувка, докато площта заета от нощуващите ята щъркели покрива много по-голяма територия.
Пропуски в данните	Местата за нощувка на грабливи птици по протежението на миграционния път Via Pontica, в които грабливите птици са концентрирани, не са известни. Редовните места за нощувка на белия щъркел не са картирани точно (няма уточнена площ) и не всички такива места са идентифицирани. Тези пропуски в данните трябва да бъдат допълнени посредством бъдещи проучвания. Бъдещи проучвания са необходими, за да се определи приблизителната площ на отделните територии за

	нощувки и да се определи буферна зона между 2 и 5 км около тях. Райони по-близки до морския бряг или райони, характеризирани със силни ветрове трябва да имат по-големи буфери (5 км) тъй като птиците могат лесно да бъдат отклонени на големи разстояния преди да открият подходящи възходящи течения.

ГНЕЗДЯЩИ ВИДОВЕ ПТИЦИ

В района на селата Доброплодно и Ягнило (UTM-квадрати NJ30 и NJ20) са установени 85 вида птици, от които с европейско природозащитно значение (BirdLife International, 2004) са 33 вида, като в категория SPEC2 попадат 10 вида, а в SPEC3 – 23 вида. От видовете, срещащи се тук 9 са вписани в Червената книга на България (под печат) (таблица 4). От гнездящите видове един е включен в световния червен списък на IUCN в категорията „полузастрашен" от изчезване в света – синявицата. Общо 11 вида, включително синявицата, са включени в приложение 1 на Директивата за птиците, като застрашени на ниво Европейски съюз.

От видовете птици, срещащи се в района на селата Доброплодно и Ягнило, като силно уязвими към изграждането на ветрогенератори са грабливите птици (белоопашат мишелов, обикновен мишелов, керкенез, сокол орко, голям и малък ястреб) и турилика. Има сведения за намаляване плътността на гнездене на наземно гнездящи птици в райони на ветрогенератори, без да има детайлни проучвания за видовете срещащи се в района, но полската чучулига, полската бъбрица е възможно да бъдат повлияни от изграждането на ветрогенератори. Не е известно как въздействат ветрогенераторите върху синявицата, която е световно застрашен вид.

В допълнение на видовете птици споменати по-горе, в най-близките защитени зони за птици гнездят силно чувствителни към ветрогенератори грабливи птици – египетски лешояд, скален орел и бухал.

Докладът по-долу разглежда световно застрашените видове, и тези застрашени на ниво Европейски съюз, като отделя по-специално внимание на видовете, чувствителни към ветрогенератори.

Таблица 4. Видове гнездящи птици, установени в района на село Николаевка (UTM-квадрати NJ30 и NJ20)

Вид	ЗБР				ЧК	SPEC	ETS	IUCN	79/409/EEC					BERN	RES 6	CE AP	CITES	BONN		AEWA	NJ20		NJ30	
	II	III	IV	VI					I	II1	II2	III 1	III 2					I	II		брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене	брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене
Бял щъркел *Ciconia ciconia*	+	+			VU	2	H		+					II	+				+	+	4	16	8	16
Зеленоглава патица *Anas platyrhynchos*			+	+			(S)			+		+		III					+	+	3	13	4	C
Голям ястреб *Accipiter gentilis*		+			EN		S							II			II		+		2	13	1	B
Малък ястреб *Accipiter nisus*		+			EN		S							II			II		+		3	14	1	B
Обикновен мишелов *Buteo buteo*		+					S							II			II		+		3	13	1	B
Черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*		+				3	D							II			II		+		2	16	A	C
Орко *Falco subbuteo*		+			VU		(S)							II			II		+				2	B
Яребица *Perdix perdix*			+	+		3	VU			+		+		III							B	A	B	B
Пъдпъдък *Coturnix*			+			3	(H)				+			III					+		B	13	B	B

Вид	ЗБР				ЧК	SPEC	ETS	IUCN	79/409/EEC					BERN	RES 6	CE AP	CITES	BONN		AEWA	NJ20		NJ30	
	II	III	IV	VI					I	III	II2	III 1	III 2					I	II		брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене	брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене
coturnix																							2	B
Крещалец *Rallus aquaticus*		+			NT		(S)				+			III							A	13	3	C
Зелеоножка *Gallinula chloropus*		+					S				+			III							A	13		
Лиска *Fulica atra*				+			(S)			+			+	III					+	+			2	C
Турилик *Burhinus oedicnemus*	+	+			VU	3	(VU)		+					II	+				+					
Полудив гълъб *Columba livia* f. *domestica*																					100	3	C	C
Гривяк *Columba palumbus*			+	+		E	S			+		+									A	13		
Гугутка *Streptopelia decaocto*			+				S				+			III							200	16	120	C
Гургулица *Streptopelia turtur*			+			3	D				+			III			III		+		B	13	B	C
Обикновена кукувица *Cuculus canorus*		+					S							III							10	4	20	B
Забулена сова *Tyto alba*		+			VU	3	(D)							II			II						1	B
Чухал *Otus scops*		+				2	(H)							II			II				A	13	B	C
Домашна кукумявка *Athene noctua*		+				3	(D)							II			II				10	13	15	13
Горска ушата сова *Asio otus*		+					(S)							II			II				A	C	A	B
Черен бързолет *Apus apus*		+			VU		(S)							II									80	C
Земеродно рибарче *Alcedo atthis*	+	+				3	H		+					II	+								1	B
Обикновен пчелояд *Merops apiaster*	+					3	(H)							II						+	A	13	C	16
Синявица *Coracias garrulus*	+	+				2	VU	NT	+					II	+					+			A	B
Папуняк *Upupa epops*		+				3	(D)							II							A	13	B	C
Зелен кълвач *Picus viridis*		+				2	(H)							II							A	16	B	C
Голям пъстър кълвач *Dendrocopos major*		+					S							II							A	13	B	B
Сирийски пъстър кълвач *Dendrocopos syriacus*	+	+				E	(S)			+				II	+						20	16	B	C
Малък пъстър кълвач *Dendrocopos*		+					(S)							II									A	B

Вид	ЗБР				ЧК	SPEC	ETS	IUCN	79/409/EEC					BERN	RES 6	CE AP	CITES	BONN		AEWA	NJ20		NJ30	
	II	III	IV	VI					I	III1	II2	III 1	III 2					I	II		брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене	брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене
minor																								
Качулата чучулига *Galerida cristata*		+				3	(H)							III							B	13	B	13
Горска чучулига *Lullula arborea*	+	+				2	H		+					III	+						A	13		
Полска чучулига *Alauda arvensis*		+				3	(H)				+			III							C	13	D	C
Селска лястовица *Hirundo rustica*		+				3	H							II							160	13	C	C
Червенокръста лястовица *Hirundo daurica*		+					(S)							II									5	C
Градска лястовица *Delichon urbicum*		+				3	(D)							II							B	16	C	C
Полска бъбрица *Anthus campestris*	+	+				3	(D)		+					II	+						A	3	A	C
Жълта стърчиопашка *Motacilla flava*		+					(S)							II							C	13	B	C
Орехче *Troglodytes troglodytes*		+					S							II							A	3		
Червеногръдка *Erithacus rubecula*		+				E	S							II							B	13	B	B
Южен славей *Luscinia megarhynchos*		+				E	(S)							II							C	13	B	C
Черногушо ливадарче *Saxicola torquata*		+					(S)							II									A	C
Сиво каменарче *Oenanthe oenanthe*		+				3	(D)							II							A	13	B	C
Кос *Turdus merula*		+				E	S				+			III							C	13	C	C
Поен дрозд *Turdus philomelos*		+				E	S				+			III							B	3	B	C
Мочурно шаварче *Acrocephalus palustris*		+				E	(S)							II				+					B	C
Блатно шаварче *Acrocephalus scirpaceus*		+				E	(S)							II				+					2	B
Тръстиково шаварче *Acrocephalus arundinaceus*		+					(S)							II				+			A	13	3	B

Вид	ЗБР				ЧК	SPEC	ETS	IUCN	79/409/EEC					BERN	RES 6	CE AP	CITES	BONN		AEWA	NJ20		NJ30	
	II	III	IV	VI					I	II1	II2	III 1	III 2					I	II		брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене	брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене
Малък маслинов присмехулник *Hippolais pallida*		+				3	(H)							II					+				A	C
Ястребогушо кориварче *Sylvia nisoria*	+	+				E	S		+					II	+				+		A	13		
Малко белогушо кориварче *Sylvia curruca*		+					S							II					+				30	C
Голямо белогушо кориварче *Sylvia communis*		+				E	S							II					+		B	13	B	C
Голямо черноглаво кориварче *Sylvia atricapilla*		+				E	S							II					+		B	13	B	C
Елов певец *Phylloscopus collybita*		+					S							II					+		A	13	A	C
Сива мухоловка *Muscicapa striata*		+				3	H							II					+				9	C
Дългоопашат синигер *Aegithalos caudatus*		+					S							III							A	13	A	B
Лъскавоглав синигер *Parus palustris*		+				3	D							II							A	A		
Син синигер *Parus caeruleus*		+				E	S							II							B	13	A	B
Голям синигер *Parus major*		+					S							II							100	16	B	C
Горска зидарка *Sitta europaea*		+					(D)							II							20	13	A	B
Градинска дърволазка *Certhia brachydactyla*		+				E	(S)							II									A	C
Авлига *Oriolus oriolus*		+					S							II							B	13	B	C
Червеногърба сврачка *Lanius collurio*	+	+					3	(H)		+				II	+						100	13	180	C
Черночела сврачка *Lanius minor*	+	+					2	(D)		+				II	+						16	13	B	C
Сойка *Garrulus glandarius*								S				+		III							100	13	100	C
Сврака *Pica pica*			+					S				+									100	16	100	C
Чавка *Corvus monedula*			+				E	(S)				+											C	C
Посевна врана *Corvus frugilegus*			+					(S)				+											350	C

Вид	ЗБР				ЧК	SPEC	ETS	IUCN	79/409/EEC					BERN	RES 6	CE AP	CITES	BONN		AEWA	NJ20		NJ30	
	II	III	IV	VI					I	II1	II2	III 1	III 2					I	II		брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене	брой гнездящи двойки	степен на достовер-ност на гнездене
Сива врана *Corvus corone cornix*			+				S				+			III							30	13	20	C
Гарван гробар *Corvus corax*		+			NT		S							III									1	C
Обикновен скорец *Sturnus vulgaris*			+			3	D				+										500	13	C	C
Домашно врабче *Passer domesticus*						3	D														800	16	2000	C
Испанско врабче *Passer hispaniolensis*		+					(S)							III							B	16	C	11
Полско врабче *Passer montanus*		+				3	(D)							III							200	16	C	C
Обикновена чинка *Fringilla coelebs*		+				E	S							III									B	C
Зеленика *Carduelis chloris*		+				E	S							II							B	13	B	C
Щиглец *Carduelis carduelis*		+					S							II							C	11	300	11
Обикновено конопарче *Carduelis cannabina*		+				2	D							II							B	13	A	B
Черешарка *Coccothraustes coccothraustes*		+					S							II							C	13	B	C
Жълта овесарка *Emberiza citrinella*		+				E	(S)							II							B	13		
Зеленогуша овесарка *Emberiza cirlus*		+				E	S							II									A	C
Градинска овесарка *Emberiza hortulana*	+	+				2	(H)	+						III	+						B	13	C	C
Черноглава овесарка *Emberiza melanocephala*		+				2	(H)							II							B	13	B	C
Сива овесарка *Miliaria calandra*		+				2	(D)							III							C	13	C	C

Легенда:

ЗБР – Видове птици, обект на опазване от Закона за биологичното разнообразие.

II - Приложение 2 на Закона за Биологичното разнообразие: видове, чиито местообитания подлежат на опазване по чл. 6).

III - Приложение 3 на Закона за Биологичното разнообразие: видове, защитени на територията на цялата страна съгласно чл.37.

IV - Приложение 4 на Закона за Биологичното разнообразие: Видове, под режим на опазване и регулирано ползване от природата съгласно чл.41).

VI - Приложение 6 на Закона за Биологичното разнообразие: видове по чл.47, ал.2, за които не се прилага забрана за търговия и транспортиране на птици, ако са родени на затворено.

ЧК – Категории на застрашеност в национален мащаб за отделните видове птици, вписани в Червена книга на България (Мичев, под печат). Категориите съответстват на тези на IUCN.

SPEC - Видове от европейско природозащитно значение, определени на базата на критерии в съответствие с техния световен и европейски статус на застрашеност и пропорционално с размерите на тази част от ареала им, която е разположена в Европа според "Птиците на Европа: Техният природозащитен статус" (BirdLife International, 2004).

Видовете SPEC се разделят в следните 4 категории:

SPEC1: Видове в Европа със световно природозащитно значение, поради статута им на критично застрашени, застрашени, уязвими, полузастрашени или недостатъчно проучени, съгласно световните критерии на IUCN за Червения списък (BirdLife International, 2004; IUCN 2004).

SPEC2: Видове, чиято световна популация е концентрирана в Европа и които имат неблагоприятен природозащитен статус в Европа

SPEC3: Видове, чиято популация не е концентрирана в Европа, но техният природозащитен статус в Европа е неблагоприятен

E: Видове, чиято световна популация е концентрирана в Европа и имат благоприятен природозащитен статус.

"w": съответната категория се отнася само за зимуващата популация на вида.

Видовете се считат за концентрирани в Европа, когато поне 50% от тяхната гнездова или зимуваща популация или географският им ареал се среща в Европа, съгласно картите на разпространение в Cramp (1977-1994) или del Hoyo *et al.* (1992 – 2003), или оценките на световните популации на видовете, където са на разположение (основно за водолюбивите птици, по Wetlands International, 2002).
За категориите SPEC, даден с две цифри (4/2), първата цифра се отнася за гнездовата популация, а втората – до зимуващата популация.

ETS

Степен на застрашеност на европейските видове птици според Птиците на Европа: Техният природозащитен статус (BirdLife International, 2004):

CR – критично застрашен: вид, чиято европейска популация на отговаря на кой да е от критериите на IUCN за критично застрашен вид;

EN –застрашен: вид, чиято европейска популация отговаря на кой да е от критериите на IUCN за застрашен вид;

V – уязвим: вид, чиято европейска популация отговаря на кой да е от критериите на IUCN за уязвим вид;

D – намаляващ: вид, чиято европейска популация не отговаря на критериите на IUCN, но е намаляла с повече от 10% за период от 10 години (1990 – 2000 г.) или три поколения, като се взема в предвид по-дългият от двата периода;

R – рядък: вид, чиято европейска популация не отговаря на критериите на IUCN и не е намаляваща, но е по-малка от 10 000 двойки (или 20 000 размножаващи се индивиди или 40 000 зимуващи индивиди), и не е гранична по отношение на по-голяма популация на вида извън Европа;

H – изтощен: вид, чиято европейска популация не отговаря на критериите на IUCN и не е намаляваща или рядка, но все още не се е възстановила от умерено или силно намаляване, настъпило в периода 1970 – 1990 г.;

L – локализиран: вид, чиято европейска популация не отговаря на критериите на IUCN и не е намаляваща, рядка, или изтощена, но 90% от нея се концентрира само на 10 или по-малко места (ОВМ);

S – стабилен вид, чиято европейска популация не може да бъде причислена в нито една от категориите, описани по-горе, т.е. има благоприятен природозащитен статус

( ) – статусът е временен

IUCN - Категории на IUCN за застрашените видове. В настоящата публикация категориите са представени в съответствие с най-новото издание за птиците на Европа (BirdLife International, 2004), като за отделни видове са отразени настъпилите впоследствие промени в степента им на застрашеност.

EW - изчезнал в природата; все още се среща на затворено (в зоопаркове)
CR - критично застрашен
EN – застрашен
VU – уязвим
NT – полузастрашен
LC – най-малко застрашен
DD – недостатъчно проучен
NE – не оценяван

79/409/EEC - Видове включени в Директива 79/409/EEC на Европейския съюз за защита на дивите птици (Директива за птиците):

I - Видове от Приложение I на Директивата за Птиците, които са обект на специални природозащитни мерки по отношение на техните местообитания, за да се осигури оцеляването и възпроизводството в района на разпространението им.

II1 - Видове от Приложение II1 на Директивата за птиците на които може да се ловува в района, където директивата се прилага.

II2 - Видове от Приложение II2 на Директивата за птиците на които може да се ловува само в страните членки на директивата, благодарение на които те са обявени

III1 - Видове от приложение III1 на директивата за птиците, за които не се разрешава продажбата, транспорта с цел продажба, съхранение с цел продажба и предлагането за продажба на живи или мъртви птици или характерни познаваеми части от тях

III2 - Видове от Приложение III2, за които страните членки се задължават да приемат на тяхната територия дейности, осигуряващи съответни ограничения, в случай че птиците са законно убити, затворени или по друг начин законно придобити.

BERN – Видове, обект на опазване от Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернската Конвенция):

II – видове, включени в приложение II на конвенцията, като строго защитени

III – видове, включени в приложение III на конвенцията

RES 6 - Видове, вписани в Резолюция 6 на Бернската Конвенция

CE AP - Видове с утвърдени от Съвета на Европа планове за действие, в рамките на Берсктата Конвенция

CITES - Видове, обект на опазване от Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна

I - Приложение I – включва всички застрашени от изчезване видове, които са или биха могли да станат обект на търговия. Търговията с екземпляри от тези видове трябва да бъде обект на особено строго регламентиране с цел да не се поставя в по-нататъшна опасност оцеляването им и трябва да бъде разрешавана само при изключителни обстоятелства

II - Приложение II

а) всички видове, които, макар в момента да не са застрашени от изчезване, биха могли да станат такива, освен ако търговията с екземпляри от такива видове не е обект на строго регламентиране с цел да се избегне използване, което е несъвместимо с оцеляването им; и

б) някои видове, които трябва да станат обект на регламентиране, за да стане ефективен контролът върху търговията с екземпляри, споменати в Приложение II в изпълнение на буква "а)".

III - Приложение III – включва всички видове, които дадена страна в рамките на своята юрисдикция е определила, че са обект на регламентиране, с цел да се предотврати или ограничи тяхното използване, както и че са нуждаещи от сътрудничеството на други страни по контрола на търговията.

BONN – Видове, обект на опазване от Бонската Конвенция

I - Приложение I на Бонската Конвенция

II - Приложение II на Бонската Конвенция

AEWA – Видове, включени в Афроевразийско споразумение за опазване на мигриращите видове по Бонската Конвенция

Световно застрашени видове птици

Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)

Египетският лешояд гнезди в защитена зона „Провадийско-Роякско плато". Планираният ветроенергиен парк попада извън 15-километровата зона на спокойствие около гнездата му, където не бива да се изграждат ветрови генератори, като най-южно разположениет ветрогенератори попадат н аграницата на тази дона (карта 3). БДЗП не разполага с данни видът да е наблюдаван в района на планирания ветроенергиен парк.

Карта 3. Зона на спокойствие около гнезда на египетски лешояд, обект на опазване в защитена зона Провадийско-Роякско плато"

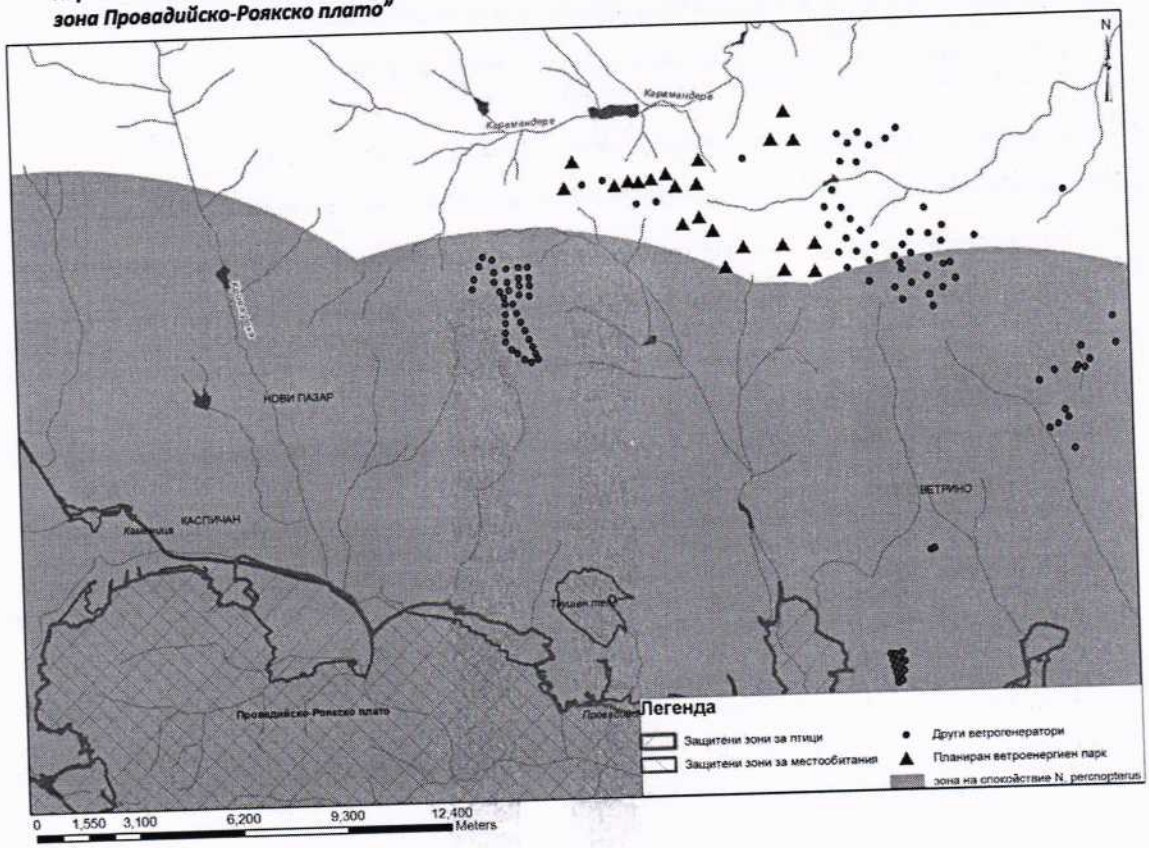

Синявица (*Coracias garrulus*)

Синявицата гнезди в района на село Доброплодно в численост между една и десет двойки в , включително площадката на ветроенергийния парк в численост до 18 двойки за двата UTM квадрат NJ30 (таблица 4). Основните й гнездови местообитания (мозайка от открити пространства с единични и групи дървета, земни откоси), попадат в източна половина на планирания ветроенергиен парк между двете групи ветрогенератори (карта 5). Видът е установен да гнезди и в съседните квадрати, но не и в NJ20. Там също има подходящи гнездови местообитания и не е езключено при целенасочени проучвания видът да бъде открит и в този квадрат.

Карта 5. Подходящи местообитания на синявицата в района на селата Доброплодно и Ягнило (хабитатен модел)

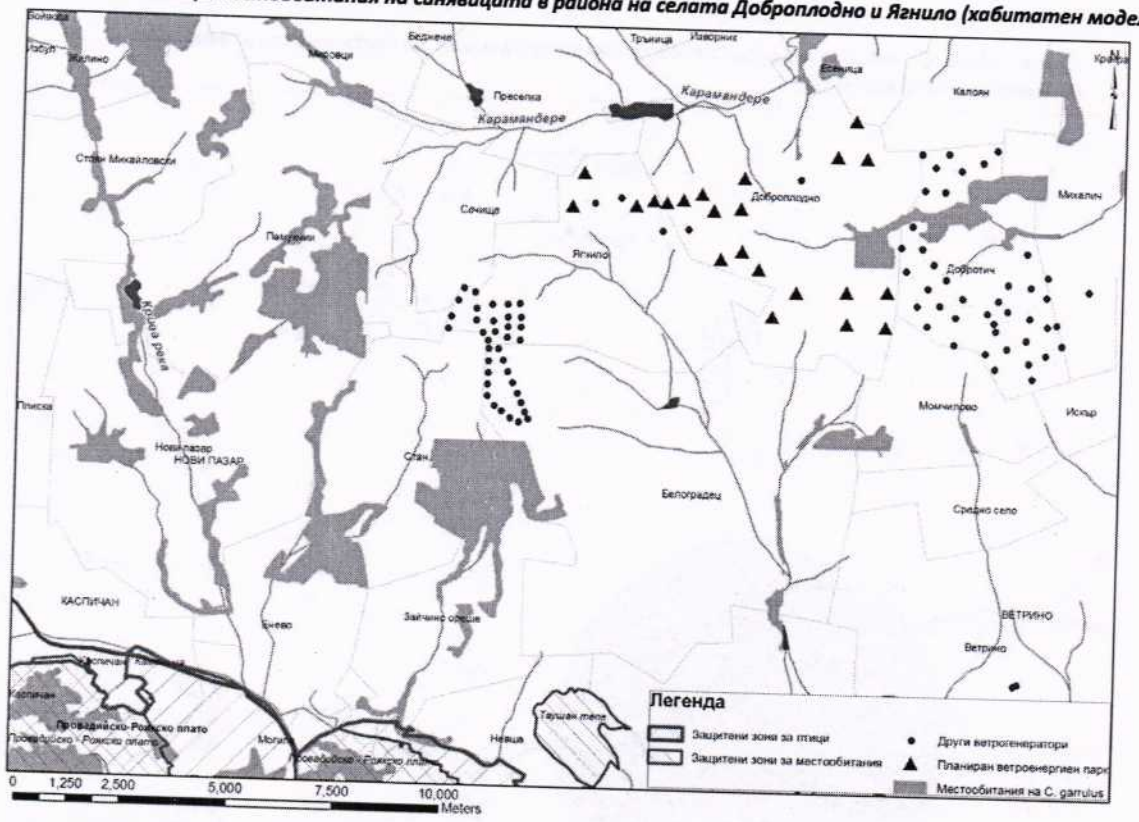

Видове птици, застрашени на ниво Европейски съюз

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

Най-близката зона на спокойствие около гнезда на скален орел се намира в защитена зона „Провадийско-Роякско плато" на около 8,2 км от планирания ветроенергиен парк. По тази причина видът не може да се счита като пряко засегнат от изграждането му. Въпреки това е възможно птици да достигат до района на площадката по време на търсене на храна през гнездовия период и при следгнездовите си скитания. БДЗП не разполага с данни видът да е наблюдаван в района на селата Доброплодно и Ягнило.

Карта 5. Зона на спокойствие около гнезда на скален орел, обект на опазване в защитена зона Провадийско-Роякско плато"

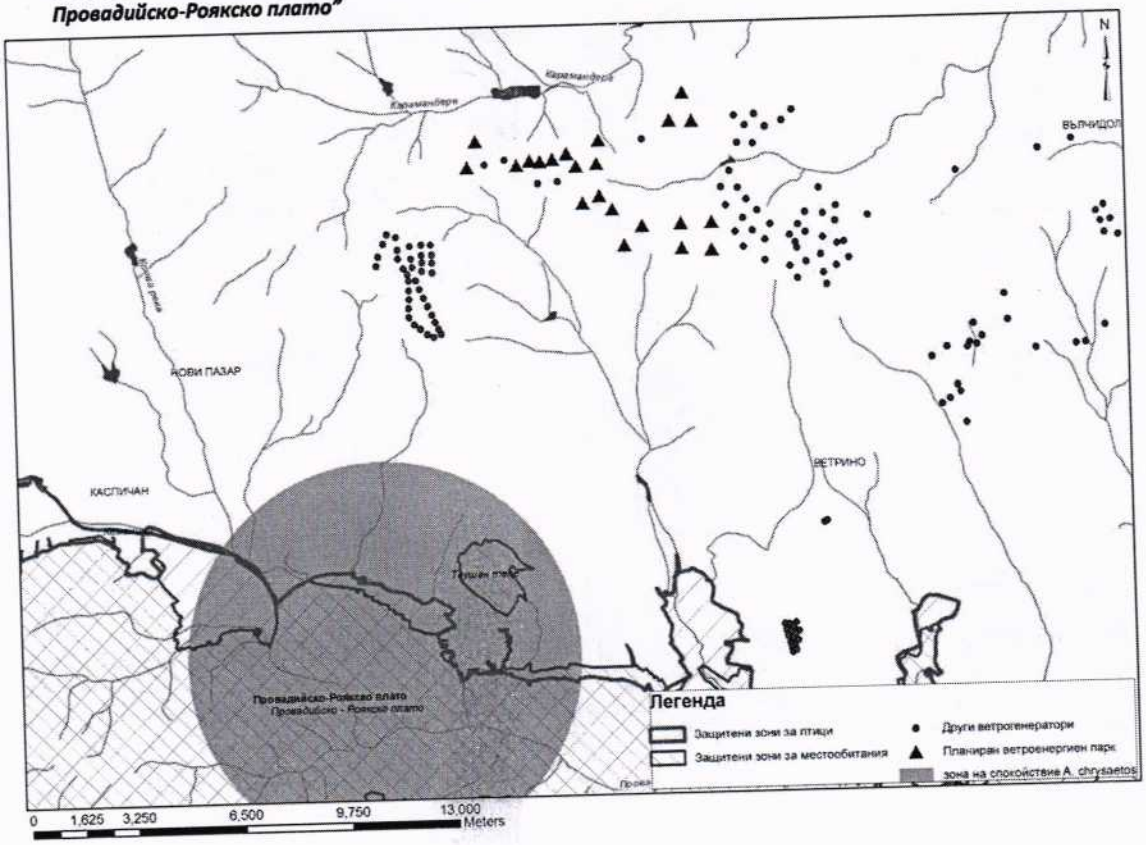

Бухал (*Bubo bubo*)

Най-близката зона на спокойствие около гнезда на бухал се намира в защитена зона „Провадийско-Роякско плато" на около 8,8 км от планирания ветроенергиен парк. По тази причина видът не може да се счита като пряко засегнат от изграждането му. БДЗП не разполага с данни видът да е наблюдаван в района на селата Доброплодно и Ягнило.

Карта 6. Зона на спокойствие около гнезда на бухал, обект на опазване в защитена зона Провадийско-Роякско плато"

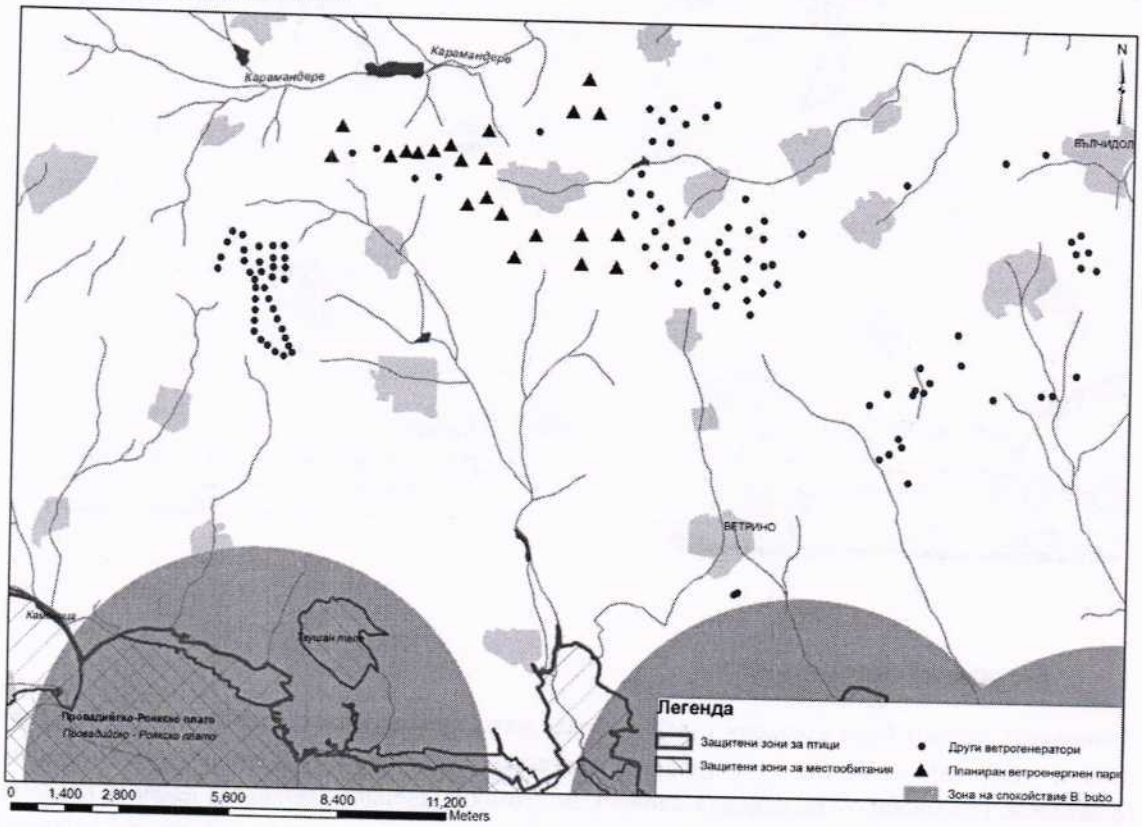

Късопръст ястреб *Accipiter brevipes*

Късопръстият ястреб е установен да гнезди южно от селата Доброплодно и Момчилово, като точни местонахождения на гнезда не са установявани. Гнезди по дървета в малки гори или крайречни гори. Подходящи за гнездене му местообитания в района, където е установяван, се намират на около 3 км южно от планирания ветроенергиен парк (карта 7). Възможно е видът често да посещава района на ветроенергийния парк, но БДЗП не разполага с данни да е наблюдаван там. Зоната на спокойствие, която се определя около локализираните гнезда на вида е 2 км (таблица 1).

Карта 7. Подходящи местообитания на късопръстия ястреб в района на селата Доброплодно и Ягтило (хабитатен модел)

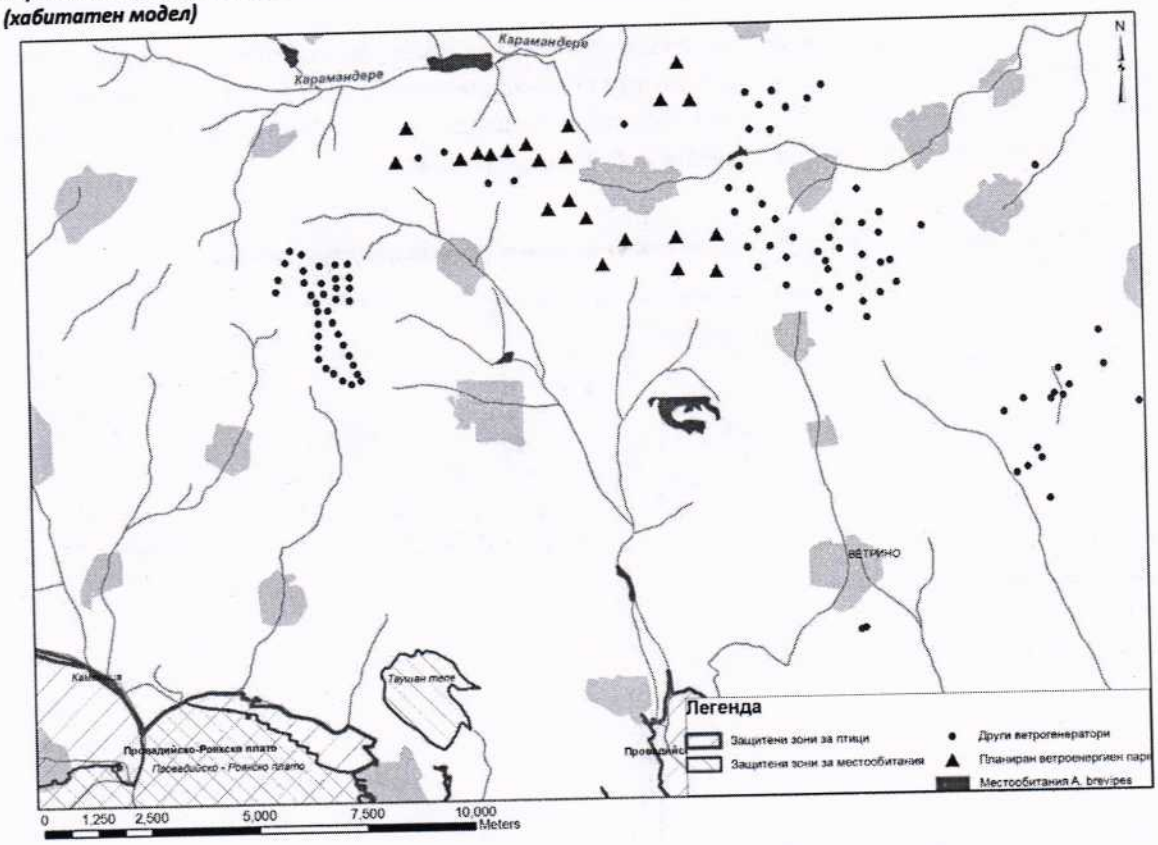

Бял щъркел *Ciconia ciconia*

Дванадесет двойки бели щъркели гнездят в селищата, попадащи в стандартните UTMквадрати NJ20 и NJ30, като 8 от тях са в селата в съседство с ветропарка: Доброплодно (1 двойка), Момчилово (1 двойка), Белоградец (1 двойка), Добротич (1 двойка), Есеница (1 двойка), Калоян (1 двойка), Преселка (1 двойка) и Сечище (1 двойка). Птиците гнездят в населените места, но намират храната си в околностите на селата – както в замучурени, влажни ливади в близост до водоеми и поречия на реки, така и в пасища и обработваеми земеделски земи. През гнездовия период те извършват многократни полети от гнездата до местата за хранене, обикновено летят ниско (под 100 м), поради което са изложени на уязвими към изграждане на ветроенергийни съоръжения в близост до гнездата им и съответно в местата им за хранене. БДЗП не разполага с подробни данни за ежедневните придвижвания на вида за търсене на храна.

Малък ястреб *Accipiter nisus*

Общо 4 двойки малки ястреби гнездят в района на селата Доброплодно и Ягнило, но точните находища на гнездата им не са известни. Видът е уязвим към изграждането на ветрогенератори, но поради повсеместното му разпространение в страната не е дефинирана зона на спокойствие около гнездата му. Все пак, тъй като малкият ястреб гнезди на дървета в горски масиви или групи от дървета, трябва да се взема под внимание неговата чувствителност, още повече че някои от ветрогенераторите се планира да се изградят на разстояние под 400 метра от границата на гората.

Обикновен мишелов *Buteo buteo*

Общо 4 двойки обикновени мишелови гнездят в района на селата Доброплодно и Ягнило, но точните находища на гнездата им не са известни. Видът е уязвим към изграждането на ветрогенератори, но поради повсеместното му разпространение в страната не е дефинирана зона на спокойствие около гнездата му. Все пак, тъй като обикновеният мишелов гнезди на дървета в горски масиви или групи от дървета, трябва да се взема под внимание неговата чувствителност, още повече че някои от ветрогенераторите се планира да се изградят на разстояние под 400 метра от границата на гората.

Белоопашат мишелов *Buteo rufinus*

Една двойка белоопашати мишелови гнезди на около 12 км югоизточно от планирания ветропарк, в землището на село Неофит Рилски (карта 8). Дефинираната зона на спокойствие около гнездата на обикновения мишелов е 1 км. Планирания ветроенергиен парк е далеч от тази зона на спокойствие. Все пак птиците летят и на по-големи разстояния и е възможно част от ветроенергийния парк да е разположен в ловни територии на вида. Подходящи гнездови местообитания, където белоопашатия мишелов е установен да гнезди се намират южно от селата Доброплодно и Ягнило, като най-близките са на около 3 км от планирания ветропарк. Гнездящите в тези територии птици е възможно да ползват района на ветропарка като ловна територия. БДЗП обаче не разполага с подробни данни.

Карта 8. Подходящи местообитания на белоопашатия мишелов в района на селата Доброплодно и Ягнило (хабитатен модел)

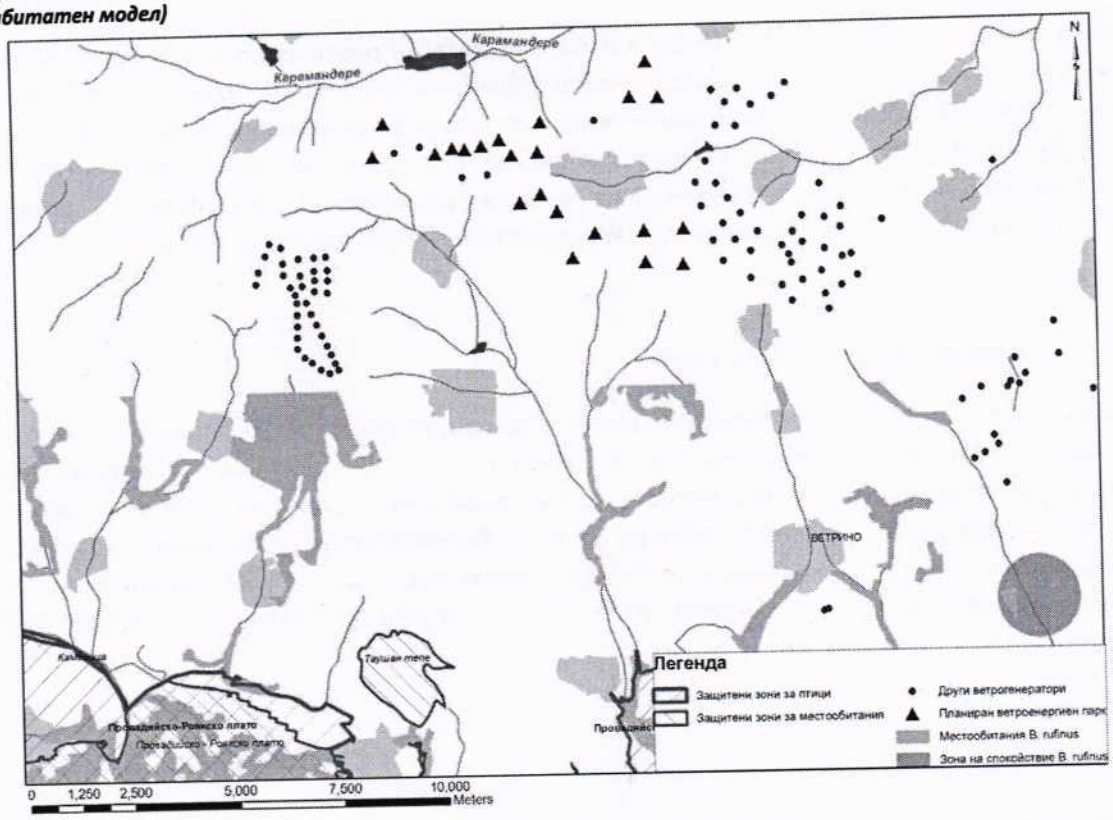

Черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*

До 12 двойки керкенези гнездят в стандартните UTM квадрати NJ20 и NJ30, в района около селата Доброплодно и Ягнило (таблица 4), но БДЗП не разполага с данни за точното местонахождение на гнездата им. Поради широкото разпространение на вида в страната, не е дефинирана зона на спокойствие около гнездата му. Видът гнезди и по дървета, и по електропреносни стълбове като ловува в откритите пространства. Трябва да се има предвид обаче, че керкенезът е доказана силно чувствителен към ветрогенератори в гнездовите и ловните му територии, поради което трябва да се съберат допълнителни подробни данни и за неговите локални придвижвания в района.

Турилик *Burhinus oedicnemus*

2 двойки турилици гнездят в стандартния UTM квадрат NJ30, в подходящите открити пространства източно от село Доброплодно (таблица 4). Планираният ветропарк е разположен от двете страни на тревните местообитания, където видът гнезди (карта 9). Подходящи гнездови местообитания з авида, където туриликът също е установяван да гнезди се намират северно и южно от източната част на планирания ветропарк. Въздействието на ветрогенераторите върху турилика не е проучено,

макар да има вече изградени турбини в негови местообитания. Видът се счита потенциално уязвим, поради това че гнезди наземно и прелита на относително ниска височина. Необходимо е да се проучи подробно въздействието на ветрогенератори върху този вид, а до тогава да се прилага принципа на предпазливостта.

Карта 9. Подходящи местообитания на турилика в района на село Доброплодно(хабитатен модел)

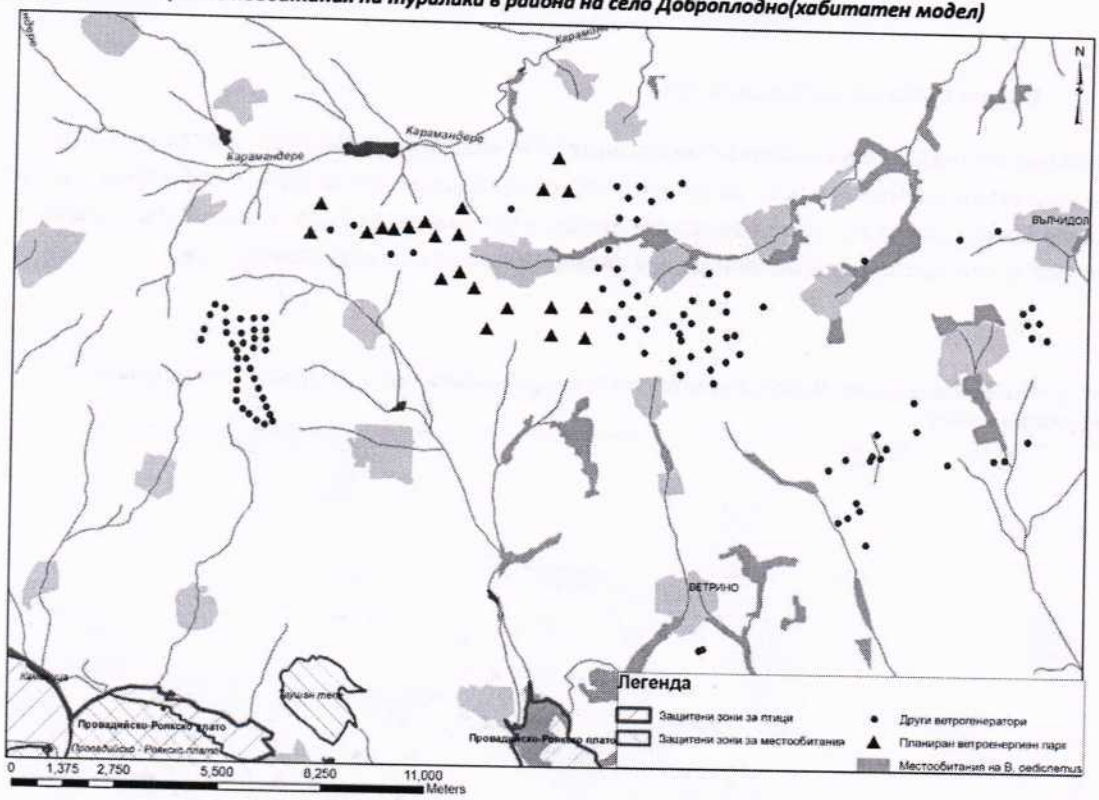

Земеродно рибарче *Alcedo atthis*

Една двойка гнезди в стандартния UTM квадрат NJ30, най-вероятно във водоема източно от село Доброплодно. БДЗП не разполага с данни за гнезденото на вида по поречията на реките в съседство с планираните вятърни турбини.

Сирийски пъстър кълвач *Dendrocopos syriacus*

Сирийския пъстър кълвач обитава овощните градини и единичните и групи дървета в района на селата Доброплодно е Ягнило. Общо най-малко 30 двойки гнездят в стандартните UTM квадрати NJ20 и NJ30. Въздействията на ветрогенератори върху сирийския пъстър кълвач не са проучени.

Горска чучулига *Lullula arborea*

До 10 двойки горски чучулиги обитават граничните местообитания между горите и откритите пространства в стандартния UTM квадрат NJ20, северно и западно от село Доброплодно. Потенциално уязвими към ветрогенератори.

Полска бъбрица *Anthus campestris*

До 20 двойки гнездят в пасищата в стандартните UTM квадрати NJ20 и NJ30. Западната част на планирания ветроенергиен парк се врязва в част от подходящите за вида местообитания северно от село Ягнило (карта 10). Два от ветрогенераторите се планира да бъдат изградени в гнездовите местообитания на полската бъбрица, т.е. в пасища. Уязвима към ветрогенератори.

Карта 10. Подходящи местообитания на полската бъбрица в района на селата Доброплодно и Ягнило (хабитатен модел)

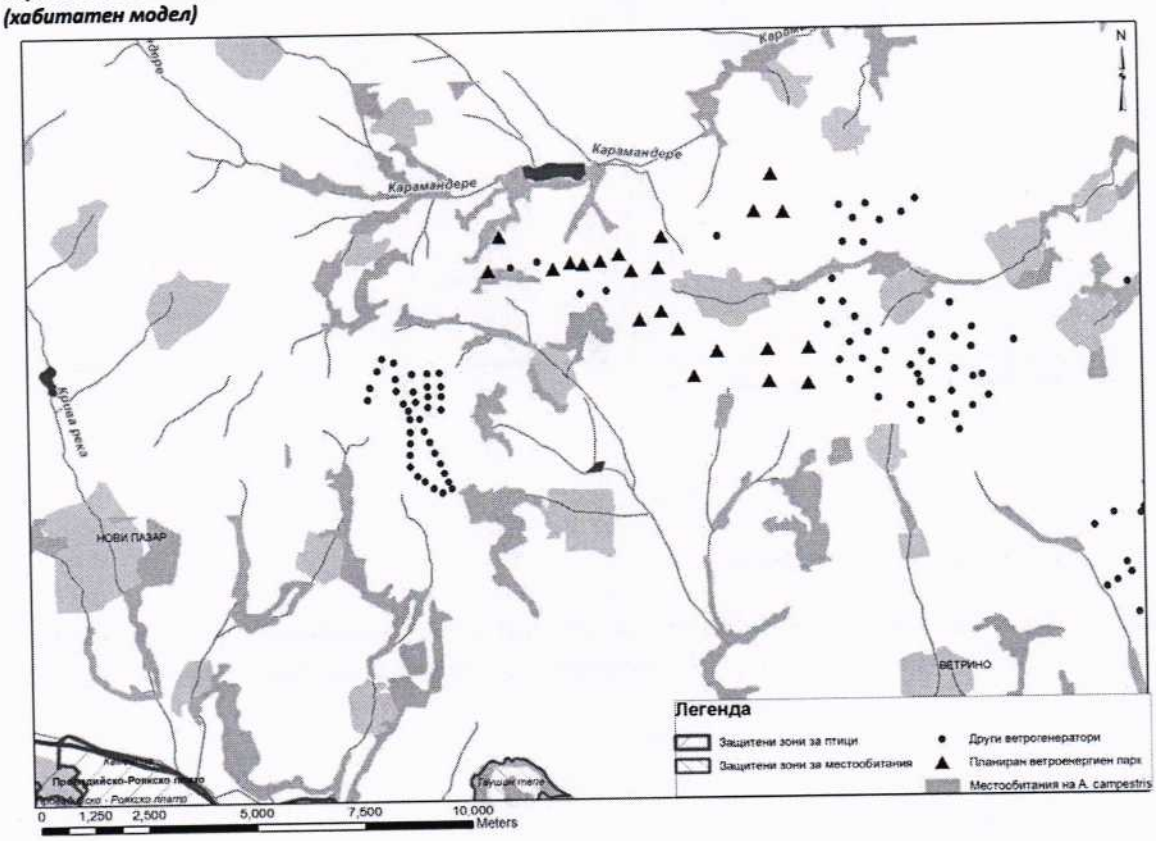

Ястребогушо копривarче *Sylvia nisoria*, **Червеногърба сврачка** *Lanius collurio*, **Черночела сврачка** *Lanius minor*, **Градинска овесарка** *Emberiza hortulana*

Тези видове, с изключение на ястребогушото копривarче, гнездят в относително висока численост в района на селата Доброплодно и Ягнило (таблица 4). Придържат се към мозаечни местообитания – открити пространства с храсти и единични дървета. Планираният ветропарк е разположен в гнездовите местообитания на тези видове.

Мигриращи видове птици

Радарните проучвания на миграцията на белия щъркел показват, че ята бели щъркели прелитат по време на есенната миграция през целия район, като основното направление е север – юг (карта 11). Над село Доброплодно и източната част на планирания ветропарк се оформя прелетна пътека, където се концентрират траекториите на ята бели щъркели.

Проучванията на миграцията в района на град Провадия, за целите на екологичната мрежа Натура 2000, доказаха както концентрирането на мигриращи птици над този район (над 35000 щъркели и над 5000 грабливи птици), така и основното направление на прелета, което е север – юг. Птиците преминаващи през района на Провадия с основно направление на прелета север-юг, преминават с голяма вероятност и през източната част на планирания ветроенергиен парк. През наблюдателната точка при град Провадия са наблюдавани по време на миграция и следните световно застрашени видове: голям креслив орел, царски орел, степен блатар и вечерна ветрушка.

Проучванията на миграцията в района на село Стан, също потвърдиха, че в района основното направление на прелета е север-юг. През този район са преминали по време на есенна миграция близо 18000 реещи се мигриращи птици, 2/3 от които – бели щъркели и пеликани. Близо 30% от установените мигранти са прелитали на височина под 200 м. по време на есенна миграция. Сравнително малка част от птиците (близо 10%) прелетели над района на село Стан са се придвижвали в посока североизток- югозапад и вероятно са преминали през западната част на планирания ветроенергиен парк. По време на пролетна миграция през района на Стан са преминали съизмеримо количество реещи се мигриращи птици – около 14000, близо 60% от които са летели на височина под 200 м. Много малка част от тях (0,5%) са се придвижвали в направление югозапад – североизток и вероятно са преминали през западната част на планирания ветроенергиен парк, западно от Доброплодно. В този район по време на пролетна или есенна миграция са установени следните световно застрашени видове: червена каня, степен блатар, голям креслив орел, царският орел (*Aquila heliaca*), червеногa ветрушка, белошипата ветрушка и синявица. Тези видове съответно са наблюдавани в относителна близост до планирания ветроенергиен парк в района на Доброплодно и Ягнило.

Карта 11. Траектории на ята бели щъркели, установени в резултат на радарни проучвания през 80те години на XX век (Мичев, 1990)

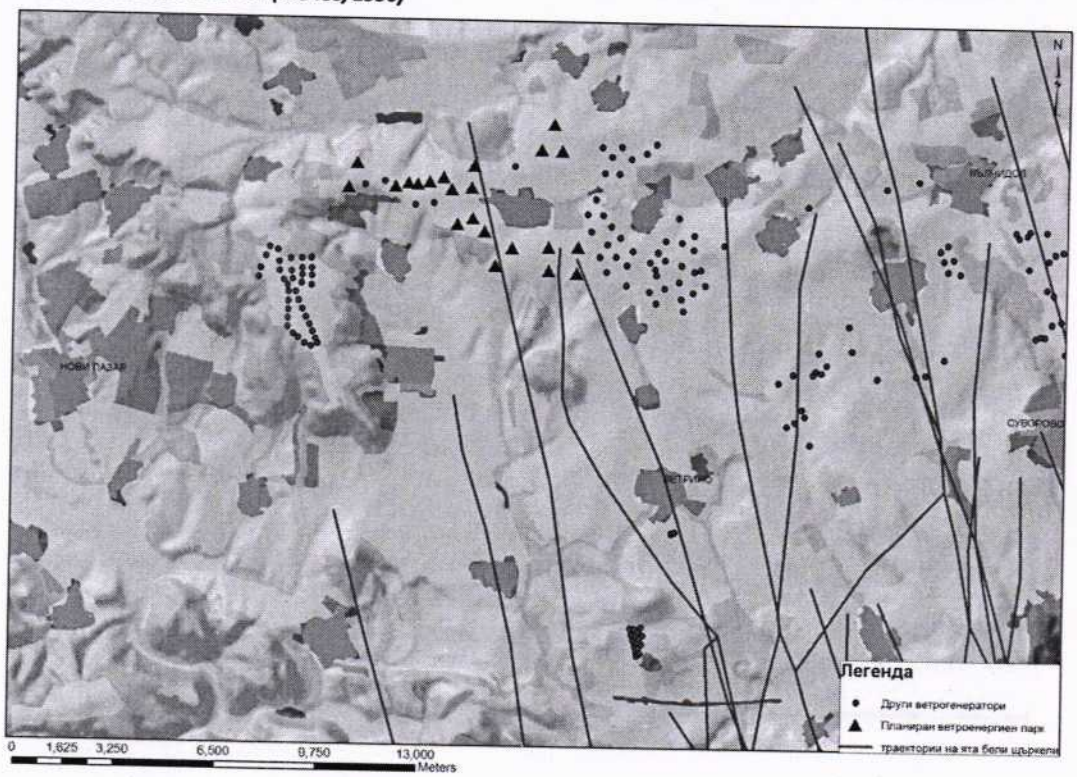

Царски орел (*Aquila heliaca*)

Сателитни проследявания на млади царски орли от Българската популация от Сакар, доказаха, че птиците се задържат в района на Добруджа по време на следгнездовите скитания. Птици са установявани в северната част на планирания ветроенергиен парк (карта 12) - на 28 май 2010 г. и на 19 август 2010 г. Едно от местата ползвани за нощувка от тази птица се намира на по-малко от 400 м от един от ветрогенераторите, а другото – на около 1,5 км. В този район,макар и на по-далечни разстояния също са установявани да се задържат млади царски орли – основно южно и западно, но също така и североизточно на разстояния между 10 и 18 км от планирания ветропарк. Самият ветроенергиен парк е разположен на един от основните коридори на придвижване на младите птици по време на скитанията им. Концентрирането на сателитни сигнали от различни млади птици в тази част на Добруджа, показва че птиците се задържат да се хранят в района и често прелитат, вероятно и над площадката на планирания парк. Тъй като са установявани и нощуващи птици на площадката на ветропарка, то птиците сигурно я ползват и като ловна територия.

Царският орел е сред най-чувствителните към изграждане на ветрогенератори.

Карта 12. Места на след гнездови скитания на млади царски орли в района на село Доброплодно

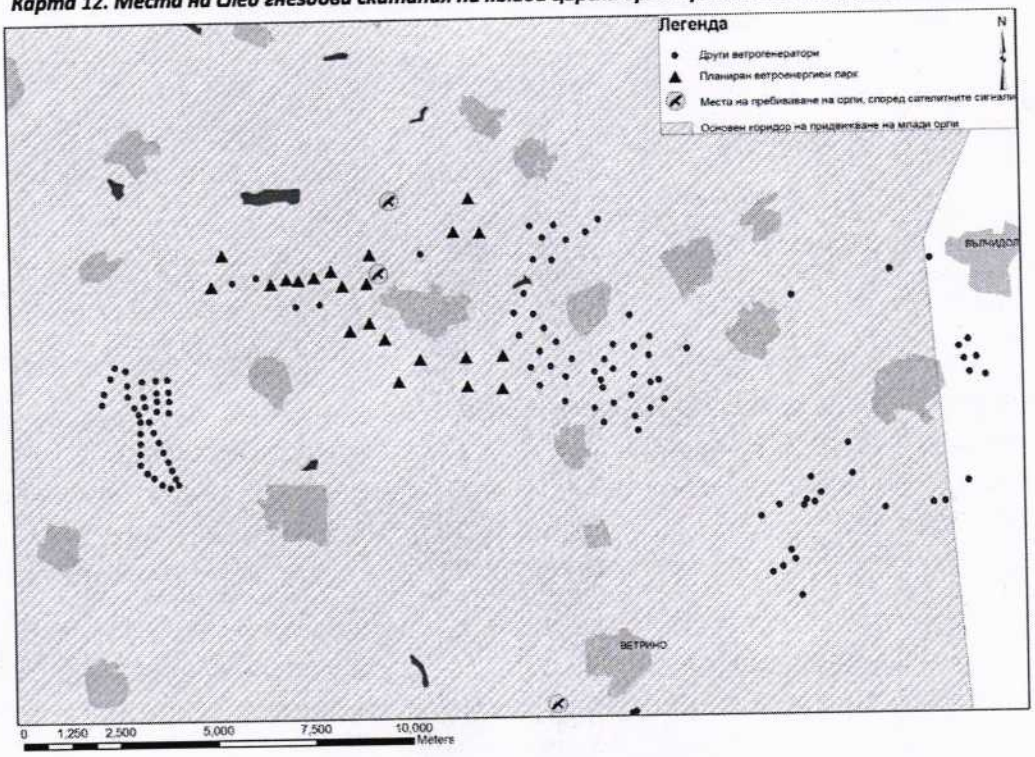

Ловен сокол (*Falco cherrug*)

Сателитни проследявания на млади ловни соколи показва, че през южната част на планирания ветропарк има коридори на придвижване на вида, както и район където птиците се задържат продължително по време на следгнездови скитания (карта 13). Шест от ветрогенераторите са разположени върху най-вероятния коридор на придвижване на този световно застрашен вид, а два от тях – на място, където птицата се е задържала да ловува в продължение най-малко на 10 дни до 1 месец.

Ловният сокол също е вид, чувствителен към ветрогенератори, в допълнение на това че е застрашен от изчезване на планетата.

Карта 13. Места на след гнездови скитания на млади .ловни соколи в района на село Николаевка

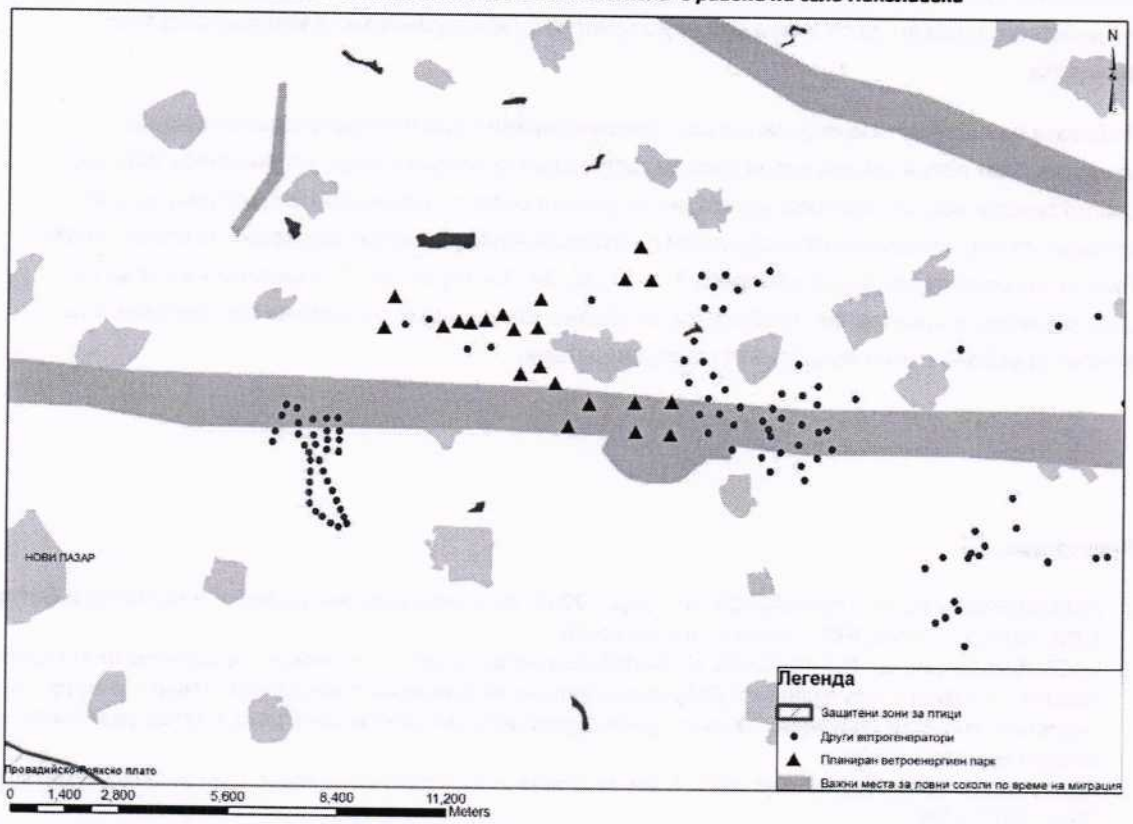

Заключение и препоръки

Територията на планирания ветропарк се намира на миграционния път Виа Понтика и според наличните данни е възможно миграцията над инвестиционната площадка да е значителна. По време на след гнездовите скитания и миграцията в района се наблюдават световно застрашените видове царски орел и ловен сокол, които са силно уязвими към ветрогенератори. По горепосочените причини е необходимо да се проведат детайлни проучвания на миграцията, преди да се прецени дали площадката е подходяща за изграждане на ветропаркове.

В близост до района на планирания ветроенергиен парк гнездят видове грабливи птици, които са силно уязвими към ветрогенератори. Зоните на спокойствие, дефинирани около гнездата на някои от тези видове, попадат извън площадката на ветропарка, но гнездата други засегнати видове не са известни, поради което не могат да се дефинират зони на спокойствие около тях. Тези гнезда трябва да бъдат локализирани, както и ловните територии на потенциално засегнатите видове, преди да се реши дали площадката е подходяща за изграждане на ветропарка.

В района гнездят още застрашени видове птици, които са защитени със закон, за които обаче няма достатъчно проучвания за въздействията на ветрогенераторите върху тях. В този случай е

необходимо да се прилага принципа на предпазливостта и да се направят подробни проучвания на въздействията, преди да се вземе решение относно реализирането на ветропарка на тази площадка.

На базата на наличната информация са идентифицирани поне 9 ветрогенератора, които представляват потенциално висок риск за застрашените видове птици, установени в района, главно защото засягат ключови територии за ловния сокол и царския орле в района, като се изключи факта, че целия ветропарк лежи на основен коридор на придвижване на царския орел. Това са ветрогенераторите с номера 2, 3, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18. Препоръчва се в хода на целенасочените проучвания в района да се обърне специално внимание на предвижванията на птиците в района около въпросните ветрогенератори.

Литература

1. КОСТАДИНОВА, И., М. ГРАМАТИКОВ (отг. ред.). 2007. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, 11, София, 639 с. (на бълг. и англ. език).
2. КОСТАДИНОВА, И., С. ЧЕШМЕДЖИЕВ, М. ИЛИЕВ (под печат). Опазване на птиците и развитие на вятърната енергетика в Дунавската равнина и Добруджа. Карта на чувствителните зони за гнездящите, мигриращи и зимуващи птици по поречието на река Дунав, Дунавската равнина и Добруджа с оглед развитието на вятърна енергетика. БДЗП
3. Куртев М., И. Ангелов, П. Янков 2009. План за действие за опазване на египетския лешояд в България 2009 – 2018. БДЗП.
4. НАЦИОНАЛНА БАНКА ЗА ОРНИТОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ. БДЗП/BirdLife България. София. (база данни с непубликувана орнитологична информация)
5. Петров, Ц. 1997b. Белият щъркел (Ciconia ciconia) в България. Природозащитна поредица, Книга 2, БДЗП, Пловдив.;
6. Повввик, 2010, Стратегическо екологично проучване (СЕП) на развитието на вятърната енергия в България. Екологичен доклад, Поввик, София, 351с.
7. СИМЕОНОВ, С., Т. МИЧЕВ, Д. НАНКИНОВ 1999. Фауна на България, т. 20 Aves Част I, Издателство на БАН, София, 350 с.
8. ЯНКОВ, П. (отг. ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП
9. Atienza, J.C., Martin Fierro, O. Infante, J. Valls. 2008. Directrices para la evaluacion del impacto de los parques eolicos en aves y murcielagos (version 1.0). SEO/BirdLife Madrid
10. BIRDLIFE INTERNATIONAL. 2004. Birds in Europe: Population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: Birdlife International, Birdlife Conservation Series No 12, 373 p.
11. Carrete, M., J. A. Sánchez-Zapata, J. R. Benitez, M. Lobón, and J. Donázar. 2009. Large scale risk assessrnent of wind-farms on population viability of globally endangered long-lived raptor. Biological Conservation 142:2954-2961.
12. Cramp, S., K. E. L. Simmons. 1980. The Birds of the Western Palearctic. Volume II, Oxford University Press, 695.
13. Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Barandenburg. 2003. Kriterien zur Untersuchung tierökologischer Parameter im Rahmen von Planungen (bzw. Genehmigungsverfahren für Windenergieanlagen im Land Brandenburg. Im Internet unter: http://www.mugv.brandenburg.de/cms/media.php/lbm1.a.2338.de/tieroek3.pdf)

Приложение 2 Списък на видовете птици, установени в района на планирания ветропарк Добротич към октомври 2022 г.:

Легенда: „*" посещава района през гнездовия период, но не гнезди на територията; ЗБР – закон за биологичното разнообразие; ЧК – Червена книга на България

Вид	Мигриращ / (присъствие по време на миграция	гнездящ (присъствие през гнездовия период)	зимуващ	ЗБР				ЧК
				II	III	IV	VI	
Голям корморан *Phalacrocorax carbo*	да							
Малък корморан *Phalacrocorax pygmeus*	да			+	+			EN
Розов пеликан *Pelecanus onocrotalus*	да			+	+			RE
Къдроглав пеликан *Pelecanus crispus*	да			+	+			CR
Нощна чапла *Nycticorax nycticorax*	да			+	+			VU
Малка бяла чапла *Egretta garzetta*	да			+	+			NT
Голяма бяла чапла *Casmerodius albus*	да			+	+			CR
Сива чапла *Ardea cinerea*	да		да		+			VU
Черен щъркел *Ciconia nigra*	да			+	+			VU
Бял щъркел *Ciconia ciconia*	да	да		+	+			VU
Блестящ ибис *Plegadis falcinellus*	да			+	+			CR
Бяла лопатарка *Platalea leucorodia*	да			+	+			CR
Голяма белочела гъска *Anser albifrons*	да			+		+	+	
Червен ангъч *Tadorna ferruginea*		да		+	+			CR
Зеленоглава патица *Anas platyrhynchos*	да	да				+	+	
Лятно бърне *Anas querquedula*	да					+		VU
Клопач *Anas clypeata*	да		да			+	+	
Голям нирец *Mergus merganser*	да				+			
Осояд *Pernis apivorus*	да			+	+			LC
Черна каня *Milvus migrans*	да			+	+			VU
Червена каня *Milvus milvus*	да			+	+			CR
Египетски лешояд *Neophron percnopterus*	да	да*		+	+			EN
Орел змияр *Circaetus gallicus*	да	да		+	+			VU
Тръстиков блатар *Circus aeruginosus*	да	да		+	+			EN
Полски блатар *Circus cyaneus*	да		да	+	+			CR
Степен блатар *Circus macrourus*	да			+	+			RE
Ливаден блатар *Circus pygargus*	да			+	+			VU
Голям ястреб *Accipiter gentilis*	да	да	да		+			EN
Малък ястреб *Accipiter nisus*	да	да	да		+			EN
Късопръст ястреб *Accipiter brevipes*	да			+	+			VU
Обикновен мишелов *Buteo buteo*	да	да	да		+			
Белоопашат мишелов *Buteo rufinus*	да	да	да	+	+			NT
Северен мишелов *Buteo lagopus*	да				+			
Малък креслив орел *Aquila pomarina*	да	да		+	+			VU

Вид	Мигриращ / (присъствие по време на миграция	гнездящ (присъствие през гнездовия период)	зимуващ	ЗБР				ЧК
				II	III	IV	VI	
Голям креслив орел *Aquila clanga*	да		да	+	+			CR
Степен орел *Aquila nipalensis*	да				+			EN
Царски орел *Aquila heliaca*	да			+	+			CR
Скален орел *Aquila chrysaetos*	да			+	+			VU
Малък орел *Hieraaetus pennatus*	да	да		+	+			VU
Речен орел *Pandion haliaetus*	да			+	+			CR
Черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*	да	да			+			
Вечерна ветрушка *Falco vespertinus*	да			+	+			NT
Малък сокол *Falco columbarius*	да			+	+			
Орко *Falco subbuteo*	да	да			+			VU
Ловен сокол *Falco cherrug*	да			+	+			CR
Сокол скитник *Falco peregrinus*	да			+	+			EN
Яребица *Perdix perdix*	да	да				+	+	
Пъдпъдък *Coturnix coturnix*	да	да				+		
Колхидски фазан *Phasianus colchicus*	да	да				+	+	RE
Крещалец *Rallus aquaticus*		да			+			NT
Зеленоножка *Gallinula chloropus*		да			+			
Лиска *Fulica atra*		да					+	
Сив жерав *Grus grus*	да			+	+			RE
Турилик *Burhinus oedicnemus*		да		+	+			VU
Златиста булка *Pluvialis apricaria*	да			+	+			
Сребриста булка *Pluvialis squatarola*	да				+			
Обикновена калугерица *Vanellus vanellus*	да				+			LC
Средна бекасина *Gallinago gallinago*		да				+	+	CR
Голям свирец *Numenius arquata*	да				+			
Малък червеноног водобегач *Tringa totanus*	да			+	+			CR
Голям горски водобегач *Tringa ochropus*	да				+			EN
Малък горски водобегач *Tringa glareola*	да			+	+			
Речна чайка *Larus ridibundus*	да				+			EN
Жълтокрака чайка *Larus michahellis*	да							
Белобуза рибарка *Chlidonias hybrida*	да			+	+			VU
Черна рибарка *Chlidonias niger*	да			+	+			CR
Полудив гълъб *Columba livia* f. *domestica*		да						
Гълъб хралупар *Columba oenas*	да	да			+			EN
Гривяк *Columba palumbus*	да	да				+	+	
Гугутка *Streptopelia decaocto*	да					+		
Гургулица *Streptopelia turtur*	да	да				+		
Обикновена кукувица *Cuculus canorus*	да				+			

Вид	Мигриращ / (присъствие по време на миграция	гнездящ (присъствие през гнездовия период)	зимуващ	ЗБР				ЧК
				II	III	IV	VI	
Забулена сова *Tyto alba*		да			+			VU
Чухал *Otus scops*		да			+			
Домашна кукумявка *Athene noctua*		да			+			
Горска ушата сова *Asio otus*	да				+			
Блатна сова *Asio flammeus*	да			+	+			
Козодой *Caprimulgus europaeus*	да	да		+	+			
Алпийски бързолет *Tachymarptis melba*	да				+			
Черен бързолет *Apus apus*	да				+			VU
Блед бързолет *Apus pallidus*	да				+			
Земеродно рибарче *Alcedo atthis*		да		+	+			
Обикновен пчелояд *Merops apiaster*	да	да		+				
Синявица *Coracias garrulus*	да	да		+	+			
Папуняк *Upupa epops*	да	да	да		+			
Сив кълвач *Picus canus*		да		+	+			VU
Зелен кълвач *Picus viridis*	да	да			+			
Черен кълвач *Dryocopus martius*	да			+	+			VU
Голям пъстър кълвач *Dendrocopos major*	да	да			+			
Сирийски пъстър кълвач *Dendrocopos syriacus*	да	да		+	+			
Малък пъстър кълвач *Dendrocopos minor*	да	да			+			
Дебелоклюна чучулига *Melanocorypha calandra*	да			+	+			EN
Качулата чучулига *Galerida cristata*	да	да			+			
Горска чучулига *Lullula arborea*	да			+	+			
Полска чучулига *Alauda arvensis*	да	да	да		+			
Брегова лястовица *Riparia riparia*	да			+	+			
Селска лястовица *Hirundo rustica*	да				+			
Червенокръста лястовица *Hirundo daurica*	да	да			+			
Градска лястовица *Delichon urbicum*	да	да			+			
Полска бъбрица *Anthus campestris*	да	да		+	+			
Горска бъбрица *Anthus trivialis*	да		да		+			
Ливадна бъбрица *Anthus pratensis*	да				+			
Тундрова бъбрица *Anthus cervinus*	да		да		+			
Жълта стърчиопашка *Motacilla flava*	да				+			
Планинска стърчиопашка *Motacilla cinerea*	да				+			
Бяла стърчиопашка *Motacilla alba*	да				+			
Орехче *Troglodytes troglodytes*	да				+			
Сивогуша завирушка *Prunella modularis*	да				+			
Червеногръдка *Erithacus rubecula*		да			+			
Южен славей *Luscinia megarhynchos*	да				+			

Вид	Мигриращ / (присъствие по време на миграция	гнездящ (присъствие през гнездовия период)	зимуващ	ЗБР				ЧК
				II	III	IV	VI	
Домашна червеноопашка *Phoenicurus ochruros*	да				+			
Градинска червеноопашка *Phoenicurus phoenicurus*	да			+	+			VU
Ръждивогушо ливадарче *Saxicola rubetra*	да				+			
Черногушо ливадарче *Saxicola torquata*	да				+			
Ориенталско каменарче *Oenanthe isabellina*	да	да			+			
Сиво каменарче *Oenanthe oenanthe*	да				+			
Кос *Turdus merula*	да	да			+			
Хвойнов дрозд *Turdus pilaris*	да				+			
Поен дрозд *Turdus philomelos*	да	да			+			
Имелов дрозд *Turdus viscivorus*	да				+			
Мочурно шаварче *Acrocephalus palustris*	да	да			+			
Блатно шаварче *Acrocephalus scirpaceus*		да			+			
Тръстиково шаварче *Acrocephalus arundinaceus*		да			+			
Малък маслинов присмехулник *Hippolais pallida*	да				+			
Ястребогушо коприварче *Sylvia nisoria*	да	да		+	+			
Малко белогушо коприварче *Sylvia curruca*	да				+			
Голямо белогушо коприварче *Sylvia communis*	да	да			+			
Голямо черноглаво коприварче *Sylvia atricapilla*		да			+			
Буков певец *Phylloscopus sibilatrix*	да				+			
Елов певец *Phylloscopus collybita*	да				+			
Брезов певец *Phylloscopus trochilus*	да				+			
Сива мухоловка *Muscicapa striata*		да			+			
Дългоопашат синигер *Aegithalos caudatus*		да			+			
Лъскавоглав синигер *Parus palustris*		да			+			
Матовоглав синигер *Parus montanus*		да			+			
Син синигер *Parus caeruleus*		да			+			
Голям синигер *Parus major*	да	да			+			
Горска зидарка *Sitta europaea*		да			+			
Градинска дърволазка *Certhia brachydactyla*		да			+			
Авлига *Oriolus oriolus*	да	да			+			
Червеногърба сврачка *Lanius collurio*	да	да		+	+			
Черночела сврачка *Lanius minor*	да			+	+			
Сива сврачка *Lanius excubitor*	да				+			CR
Сойка *Garrulus glandarius*		да						

Вид	Мигриращ / (присъствие по време на миграция	гнездящ (присъствие през гнездовия период)	зимуващ	ЗБР				ЧК
				II	III	IV	VI	
Сврака *Pica pica*	да	да				+		
Чавка *Corvus monedula*	да	да				+		
Посевна врана *Corvus frugilegus*	да					+		
Сива врана *Corvus corone cornix*	да	да				+		
Гарван гробар *Corvus corax*	да	да			+			NT
Обикновен скорец *Sturnus vulgaris*	да	да				+		
Домашно врабче *Passer domesticus*	да							
Испанско врабче *Passer hispaniolensis*	да	да			+			
Полско врабче *Passer montanus*	да				+			
Обикновена чинка *Fringilla coelebs*	да				+			
Планинска чинка *Fringilla montifringilla*	да				+			
Диво канарче *Serinus serinus*	да				+			
Зеленика *Carduelis chloris*	да				+			
Щиглец *Carduelis carduelis*	да		да		+			
Елшова скатия *Carduelis spinus*	да				+			VU
Обикновено конопарче *Carduelis cannabina*	да		да		+			
Черешарка *Coccothraustes coccothraustes*	да	да			+			
Жълта овесарка *Emberiza citrinella*	да				+			
Зеленогуша овесарка *Emberiza cirlus*		да			+			
Градинска овесарка *Emberiza hortulana*	да			+	+			
Тръстикова овесарка *Emberiza schoeniclus*	да				+			
Черноглава овесарка *Emberiza melanocephala*	да	да			+			
Сива овесарка *Miliaria calandra*	да	да			+			

RIOSV Varna new

From: BSPB Head Office <bspb_hq@bspb.org>
Sent: 30 март 2023 г. 16:14
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Cc: 'Ирина Матеева'; Stoycho Stoychev
Subject: възражение
Attachments: VuzrazhenieDobrotichWF2023.pdf; Dobroplodno_WF_report_2011.pdf; Pril2_SpeciesList.pdf

Уважаеми дами и господа,
Приложено е възражение от БДЗП. Моля за входящ номер.
С уважение,
Ваня Рътарова

До Директора РИОСВ – Варна

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-ОО-4102/А55
30. 03. 2023

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от

Преслав Петров Петров, гр. Вълчи дол, ул. „Гео Милев" № 5
Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол, ул. „Ал. Стамболийски" № 31

Срещу Уведомление за инвестиционно намерение съгласно чл. 4, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействие върху околната среда от „Добротич Уинд" АД- гр. София по повод следното инвестиционно намерение : Изменение и разширение на инвестиционно предложение за : Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА – 3/2018г. от директора РИОСВ – Варна".

Уважаеми господин Директор,

Изразяваме категоричното си несъгласие и възразяваме срещу издаване на положително Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по така представеното инвестиционно намерение Изменение и разширение на инвестиционно предложение (ИП) за : Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА – 3/2018г. от директора РИОСВ – Варна", като съображенията ни за това са следните:

С настоящото изменение се предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 броя ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазят само площадките на 12 броя ветрогенератора от вече одобрените с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА – 3/2018г. от директора РИОСВ – Варна, а останалите 22 броя одобрени площадки за съоръжения се предвижда да отпаднат. С отпадането на 22 броя площадки, обаче, от предходното инвестиционно намерение, в момента площадките се увеличават на 46 броя площадки за ветрогенератори, като се увеличава и обхвата на предложението, а именно : на територията на Община Ветрино и на Община Вълчи дол.

Ние изразяваме становище, че тези ветрогенератори са изключително вредни за населението, което резидира в обхвата на инвестиционното предложение(ИП). Считаме, че това ИП не следва да бъде одобрявано в този вид. Считаме, че следва да се направи подробна

предложение за : Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, област Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА – 3/2018г. от директора РИОСВ – Варна и да не издавате положително решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).

С уважение: 1.....

2.....

оценка на въздействието върху околната среда и върху населението , което ще резидира в близост до ветрогенераторите.

В ИП се твърди от инвеститора, че предложението не е ново и че с него се изменя и разширява вече одобрено решение , но съгласно нашите виждания, **част от предложенията, а и местоположението им, касае нови вертрогенератори и ново местоположение.** Направеното изменение предвижда разширение , съгласно което броят на ветрогенераторите ще бъде увеличен на 58 броя, и се увеличат площадките с нови 46 броя на територията на две общини на територията на обл. Варна– Ветрино и Вълчи дол.

В предходното си решение от 2018г. РИОСВ се е произнесла в положителен аспект, но в момента имаме увеличение на мощности, брой ветрогенератори, височина на ветрогенераторите и броя на площадките за поставяне на последните. Отново в предходното решение Вие считате, че ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на най- близко разположените зони, но ние считаме, че със сегашното изменение, ще бъде увеличено **значително отрицателното въздействие** върху предмета и целите на опазване на най-близко разположените зони в землището на общ. Вълчи дол и община Ветрино.

Отделно и не на последно място поставянето на ветрогенератори минават през трасето на Западночерноморският прелетен поток ВИА ПОНТИКА. В района има редки видове. Притеснително е, че в района има защитени видове, защитени птици и най-важното е, че защитените зони не свършват със стена и птиците преодоляват огромни разстояния само в дневния си преход. На територията на община Ветрино и Вълчи дол от няколко години се наблюдава и египетски лешояд, червен ангъч и др. Като част от Западночерноморския прелетен поток Виа Понтика, е установено, че в района на ИП се наблюдава значителен поток от мигриращи птици, включително световно застрашени видове птици като къдроглав пеликан, малък корморан, червена каня, астепен блатар, чарски орел, голям орел, ловен сокол и египетски лешояд.

Още в предходното си решение от 2018г., Вие изразявате становище, че не очаквате кумулативен ефект върху защитените зони, който да окаже отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, предвид факта, че в землището на с. Добротич, общ. Вълчи дол, няма други заявени или реализирани ИП за изграждане на ветрогенератори. Със сегашното ИП обаче, с което се завишават значително броя на ветрогенераторите и тяхната площ, има реална опасност от значително отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на зоните и целостта на екологичната мрежа Натура 2000, в района на Община Вълчи дол и Община Ветрино.

Не на последно място, ако се реализира това ИН, в и върху първокачествени земеделски земи от I до IV категория, ще се излеят хиляди кубици железобетон, като по този начин безвъзвратно ще бъдат унищожени плодородните почви, които и без това са малко в национален и световен мащаб. Ще бъдат засегнати около 74 000 декара обработваема земя.

С оглед на гореизложеното, Ви молим да не допускате одобрение на така представеното инвестиционно намерение: Изменение и разширение на инвестиционно

RIOSV Varna new

From: Преслав Петров <ik_dobrotich@abv.bg>
Sent: 30 март 2023 г. 14:07
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: възражение
Attachments: __ _____2 001.jpg; __ _____3 001.jpg; __ _____ 001.jpg

Приложено Ви изпращаме Възражение срещу инвестиционно намерение за изграждане на ветрогенераторен парк на територията на община Ветрино и община Вълчи дол.
Моля, изпратете входящ номер на имейл.
Поздрави, Преслав Петров

RIOSV Varna new

From: Yasen Yasen <yasenusa3@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 11:19
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Защита от зловредни действия

Аз Ясен Апостолов!!...Най-категорично възразявам срещу изграждането на вятърен парк от фирмата „Добротич уинд“ на територията на община Ветрино. Излишно е да има вреди върху плодородни площи, пасивен ултра звук, който влияе и на хора и на флора и фауна и допълнително да се индустриализира жилищно Еко селище с една от най-чистите природи в най-чистата община. Виждали сме в други населени места ефекта след слагане на каквато и да е индустриализация било и то опит да се маскира, като "Eco" "Green" и тн. Това, което сами сме виждали, е подтискащо и не бива да се допуска в нашата община. Не желаем да
чуваме и да виждаме перки на хоризонта! В тази община се развива туризъм с национално значение и е нелепо да се прекарва интерес на единица корумпирани, за да получават земя на, която се отглежда био продукции и висок клас туризъм.

Община Ветрино е с първа награда за туристическа община в класацията на българското Министерство на туризма
за последната година. Няма нито един туристически курорт с перки в него или непосредствено до него! Защо не опитат да сложат перки в някой морски курорт. При всеки опит да се сложе, каквато и да индустриализация в общината (Ветрино) и околието, ще бъде последвано от правни законови мерки, за да се търси отговорност на виновниците. Видно НЕ искаме да има Перки и други инсталации вредни за околието в този район и точка!

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 673 845; 676 845
Вх.№ 26-00-4102/А54
30. 03. 2023

37

ДО Директора

На РИОСВ
-Варна

г-н Ерджан Себайтин

Гр. Варна

ул. „Ян Палах“ №4

ВЪЗРАЖЕНИЕ

от Йоана Цветанова Якимова

с адрес: с. Неофит Рилски, общ.Ветрино, обл.Варна

ЕГН: 7704171951

контакт за връзка: 0896095127

Уважаеми г-н Директор,

Най-остро се противопоставям на изграждането на вятърен парк в община Ветрино, а и където и да е другаде в Добруджа. Тези огромни метални чудовища имат огромни перки на върха и с тях много често стават аварии, които почти винаги завършват с пожар на витлата. Това се случва опасно често навсякъде, където има вятърни турбини – по-често, токолкото е изгодно да се признава от инвеститорите и операторите на вятърни паркове. Такива пожари е невъзможно да се гасят заради огромната височина. Няма пожарна техника на света, която да може да се справи с такова огнище! В интернет е пълно със заснети пожари на вятърни турбини във всяко кътче на света, където ги има. От центробежните сили хвърчат горящи отломки на всички страни и падат в полето наоколо, като предизвикват вторични пожари. При нас са предимно земеделски земи. Представете си в жегите през август да се разхвърчат горящи парчета и да падат от небето в житата – какъв пожар може да тръгне... В Добричко вече два пъти се палят ветрогенератори, които само се наблюдават безпомощно. Не искам това в нашата община!

Дата: 30.03.2023 г.

С уважение:

Населено място: с.Неофит Рилски

Йоана Якимова

МОСВ - Регионална инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А52
30.03.2023

RIOSV Varna new

From: Йоана Якимова <yonistyle77@gmail.com>
Sent: 30 март 2023 г. 10:23
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Текст на емейла: Здравейте, приложено ви изпращам възражение за изграждането на вятърен парк Поздрави, Йоана Якимова
Attachments: Йоана Якимова-0.pdf

ДО ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Гр. София, ул. „Дондуков“ №2
priemna@president.bg

ДО ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Гр. София 1202, ул. „Георг Вашингтон“ № 22
priemna@ombudsman.bg

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Гр. София, пл. „Княз Батемберг I“ №1
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ,
health_committee@parliament.bg
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА, 49_kpv_ke@parliament.bg
КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
49_kzhg@parliament.bg
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
49_kpv@parliament.bg

ДО МИНИСТЪРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
гр.София, пл. „Света неделя“ №5, ПК София 1000
Email: minister@mh.government.bg

ДО МИНИСТЪРА НА ЕНЕРГЕТИКАТА
гр. София, ул. „Триадица“ 8
e-energy@me.government.bg

ДО МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА СРЕДА
И ВОДИТЕ
1000, гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ 22
edno_gishe@moew.government.bg

ДО МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев“ №55
mail@mzh.government.bg

ДО МИНИСТЪРА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВО
гр. София 1202, Ул. Св. Св. Кирил и Методий № 17-19;
e-mrrb@mrrb.government.bg

ДО ДИРЕКТОРА НА РИОСВ – ВАРНА
гр. Варна, ул. „Ян Палах“ № 4
riosv-vn@riosv-varna.bg

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ
гр. София 1000, бул. "Княз Ал. Дондуков" № 8-10
Jalbi_elektro_toplo@dker.bg

ДО ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ПО НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ
гр. София 1407, бул. "Черни връх" No 45
dans@dans.bg

ДО БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО ХРАНИТЕ
Гр. София, бул. „Пенчо Славейков“ 15А
bfsa@bfsa.bg

ДО РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ВАРНА
Гр. Варна, ул. „Брегалница“ 3
office@rzi-varna.com

ДО УПРАВИТЕЛЯ НА ОБЛАСТ ВАРНА
гр. Варна, ул. „Преслав” №26
e-office@vn.government.bg

ДО ДИМИТЪР СОТИРОВ
гр. Бургас, ул. „Иван Богоров“
d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Копие Председателя на ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
гр. Вълчи дол, 9280
Пл. „Христо Ботев” №1,
georgiev@valchidol.bg

Копие до инвеститора ДОБРОТИЧ УИНД АД
Гр. София, р-н Лозенец,
Бул. Джеймс Баучер № 51, ет. 16
dobrotich@cwp.global

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТ: ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ „ЖИВА ЗЕМЯ“
Представляван от
Стоянка Стоянова Димитрова - председател
Електронен адрес: dimitrova3@abv.bg

Относно:

Законодателното уреждане на минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите по Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия

На базата на фактите около Инвестиционно предложение на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД, входирано в РИОСВ – Варна, заведено с Вх. № 26-00-4102/А23

По: чл.117 и чл.118 от АПК

Резюме:

Уважаеми дами и господа,

С настоящото предложение повдигаме важни въпроси, които пряко засягат живота, здравето и бъдещето на българските граждани, живеещи в селата от североизточна България, като най-отговорно заявяваме, че над 50 000 /петдесет хиляди/ човешки животи са в непосредствена опасност. В областите Варна, Шумен, Добрич и Силистра се предвижда изграждане на над десет електроцентрали с промишлени ветрогенератори – едни от най-високите и мощни модели, предначначени за инсталация на сушата. Инвестиционните предложения предвиждат турбините да бъдат изградени в непосредствена близост до домовете на хората и в плодородни обработваеми земеделски земи. Вече има земи с променено предназначение. Никъде по света няма подобен планиран геноцид. В настоящото изложение цитираме и представяме като приложения иследвания на утвърдени международни университетски учени, с доказателства за вредно въздействие на вятърните електроцентрали върху човешкото здраве, живот, почви, флора и фауна. Необходимо е да се предприемат спешни законодателни промени, които ще бъдат от полза и за директорите на регионалните служби по околна среда и водите, както и на регионалните здравни инспекции. Това, което се случва в североичточна България в никакъв случай не е идеята на Зелената сделка, не е от полза за родината ни, а е единствено в интерес на определен кръг лица, които преследват своите бизнес интереси. Молим всички отговорни институции, от

които зависи прекратяване на действието на тези пагубни за българските граждани проекти, молим уважаемите народни представители, обединете се и ни помогнете, СПАСЕТЕ НАС – БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ, СПАСЕТЕ ПРИРОДАТА И ЖИТНИЦАТА НА СКЪПАТА НИ РОДИНА – БЪЛГАРИЯ, като спешно извършите законодателните промени, които предлагаме!

Уважаеми дами и господа,

Обръщаме се към Вас, в качеството ни на пряко засегнати от посоченото по-горе Инвестиционното предложение („ИП“) на „Добротич Уинд“ АД. Процедурата за ОВОС на ИП предстои да продължи с изготвяне на Доклад за ОВОС, обществено обсъждане и произнасяне на директора на РИОСВ-Варна. В хода на тази процедура ще бъдат обсъждани фактите по случая, в светлината на приложимото право и най-вече на чл.141, ал.1 от Наредба № 14/ 15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия.

Освен това, в хода на проучването ни относно въздействието на една вятърна електроцентрала върху здравето, живота, благоприятната среда за живот, икономиката и поминъка на засегнатите населени места установихме, че освен проекта на „Добротич Уинд“ АД са налице още над 10 /десет/ сходни инвестиционни намерения, с проекти за вятърни електроцентрали с промишлени турбини, които са на различен етап на развитие, но всички предвиждат инсталация на турбини със **сходни** технически характеристики, а именно:

Обща височина – до 270 метра
Единична инсталирана мощност – до 8 MW, а някои дори до 10 MW
Диаметър на ротора – до 175 м.

Засегнатите населени места от тези инвестиционни предложения са **освен област Варна, също и десетки общини, находящи се в областите Шумен, Добрич и Силистра**. Това означава, че рисковете за човешкото здраве, на които ще наблегнем в настоящото изложение се отнасят за **десетки хиляди човешки животи**. Ето защо, налице е спешна необходимост да се предприемат законодателни промени, които предлагаме в т. V по-долу.

Тезата ни е, че въпросът с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите по гореспоменатата Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия („Наредба № 14“) се нуждае спешно от нормативно преуреждане.

Освен това тезата ни е, че правните отношения, свързани с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите следва да бъдат уредени в закона, защото засягат много по-широк кръг отношения и по пряк начин са

свързани със засягане на околната среда и човешкото здраве. Т.е. това не са само отношения на управление.

Предвид изложеното, считаме, че правоотношенията, свързани с минимално допустимото отстояние между населените места и ветрогенераторите/ветропарковете е от компетентността на повече ведомства, освен министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на енергетиката.

Затова отправяме към Вас настоящото предложение. Бързото и смислено законодателно уреждане на въпросите, поставени по-долу, ще е от полза както на гражданите, така и на дейността на органите на изпълнителната власт, и в конкретния случай - случая с това ИП на директора на РИОСВ-Варна и на РЗИ-Варна.

Въведение

Предоставената информация е подредена по следния начин, за повече прегледност и яснота:

I. Кратко резюме относно волята на законодателството на Република България и решенията на Европейската комисия и Европейския парламент относно изисквания към местата, в които могат да бъдат изграждани вятърни електроцентрали (ВяЕЦ)..... стр. 5

II. Информация относно вредното въздействие на ВяЕЦ, когато са изградени в непосредствена близост до населени места..... стр. 7

III. Фактическа обстановка, запознаваща отговорните институции с инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД..... стр. 13

IV. Подлагане под съмнение на планираната електропроизводителност на вятърен парк „Добротич Уинд“ на база данни и обстоятелства в инвестиционното намерение и от сайта на дружеството – инвеститор..... стр. 16

V. Предложения за законодателно разрешаване на проблема с констатираните заплахи за здравето, живота и бита на хиляди граждани на Република България..... стр. 19

I. Кратко резюме относно волята на законодателството на Република България и решенията на Европейската комисия и Европейския парламент относно изисквания към местата, в които могат да бъдат изграждани вятърни електроцентрали (паркове)

За да бъде постигната целта - до 2050 г. ЕС да е с нулеви нетни въглеродни емисии, Европейската комисия и Европейския парламент приеха ключови документи, които станаха задължителни за изпълнение от страните-членки, включително и за нашата страна. В следствие на тези решения и документи, с обнародването в ДВ бр. 86 от

13.10.2023 г. бяха променени Законът за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), както и редица други закони.

Съгласно чл. 5, ал.2 от ЗЕВИ:

(2) Министърът на околната среда и водите съвместно с министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на земеделието и храните разработват ***План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия****.*

В същия член 5, ал.4 е описано:

(4) При определянето на зоните в плана по ал. 2 ***се разглеждат с приоритет*** *изкуствени и застроени площи, като покриви на сгради, площи със съществуваща транспортна инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени зони, индустриални паркове, кариери, изкуствени водни басейни и резервоари, урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), нарушени терени, включително насипища, хвостохранилища, депа за отпадъци,* ***както и земи с влошено качество, които не може да се използват в селското стопанство.***

Обръщаме внимание, че зоните, в които ще се насърчава изграждане на вятърни паркове не могат да са земи, които се използват в селското стопанство. Всъщност, частта от тази формулировка е в пълно съответствие с волята и на законодателните актове на Европейската комисия и Европейския парламент. Така например в чл. 15в, т.1, б. а) б. i) от **Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година** за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета, също е разписано, че при определяне на зони за ускорено внедряване на енергия от ВЕИ **се отдава приоритет на терени и земи с влошено качество, които не могат да се използват в селското стопанство.**

Причината, за да не се насърчава изграждане на ВяЕЦ (Вятърна електроцентрала) в земи, които се използват в селското стопанство се крие в това, че вятърните паркове имат мощно отрицателно въздействие върху цялата флора и фауна, което бихме могли да изредим накратко по следния начин:

- Научно доказано е, че вятърните електроцентрали значително намаляват почвената влага в рамките на вятърните паркове и най-вече по посока на преобладаващия вятър. Установеното годишно намаление на влажността на почвата във вятърните паркове достига 4,4%;
- последното води до негативно отражение върху развитието на растенията, в следствие на което спадат добивите;
- освен това, дивите животни напускат териториите на вятърните паркове, т.е. местообитанията си, след въвеждането на ВяЕЦ в експлоатация;
- птиците също променят местообитанията си;

- голяма част от микроорганизмите в почвата загиват в следствие на вибрациите, магнитни полета, влошен микроклимат, повишена температура и занижена влага;
- почвите деградират;
- съвкупността от всичко изброено води до цялостно и трайно нарушаване на екологичното равновесие.

Когато вятърните електроцентрали са изградени в близост до населени места, тяхното въздействие се отразява и върху живота и човешкото здраве, а при децата, включително пречи на концентрацията на внимание и цялостното им развитие.

Ето защо, Европейската комисия изрично е посочила къде приоритетно следва да бъде насърчавано изграждането на обекти за производство на електроенергия от вятърна енергия, чрез Директива (ЕС) 2023/2413. Съответно всеки нормално разсъждаващ човек, разбира, че изграждане на вятърни паркове в непосредствена близост до населени места и в обработваеми земеделски земи не следва да се допуска.

II. Информация относно вредното въздействие на Вятърните електроцентрали (паркове), когато са изградени в непосредствена близост до населени места

На първо място искаме да обърнем внимание, че е налице сериозно подценяване на въздействието на вятърните паркове върху населението, когато турбините са изградени в близост до населените места. По тази тема не се говори достатъчно, нито се споменава нещо по националните медии. Поради тази причина изброяваме накратко вредното въздействие върху човешкото здраве, което причиняват промишлените вятърни турбини, когато са изградени в близост до населените места:

- Инфразвук и нискочестотни звуци;
- Стробоскопичен ефект и трептене на сенки;
- Пейзаж (визуално замърсяване);
- Шумово замърсяване;
- Въздействие върху поминъка и икономиката на общностите, в землищата на които се изграждат вятърни паркове;
- Въздействия върху цени на недвижимите имоти;

Тъй като вятърни електроцентрали (паркове) се изграждат вече десетки години по целия свят, то е и налице дългогодишна история по отношение на вредното въздействие, което имат те върху човешкото здраве и благополучие. Налице са серия от изследвания и научни доклади на университетски учени от целия свят, в които най-детайлно са описани методики на проведените изследвания, както и съответните изводи и констатации. Най-вредното въздействие, което причиняват вятърните паркове е шумът,

както и влиянието от излъчваните нискочестотни звуци и инфразвук, затова изброяваме какво причинява той на хората, когато турбините са изградени в близост до домовете им:

- Загуба на сън;
- Главоболие;
- Шум в ушите;
- Раздразнение;
- Световъртеж;
- Гадене;
- Проблеми с концентрацията.

В потвърждение на горното, прилагаме под **Приложение 1** – Доклад на Jerry L. Purch и Richard R. James, ревизиран от професори от Мичиганския университет, САЩ през 2016 г. - Шум от вятърни турбини и човешко здраве – 40 годишна история на доказателства, че турбините крият рискове:

Приложение 1 Wind Turbine Noise and Human Health A 40 History of Evidence that Wind Turbines Pose Risks

Приложение 1а_Превод Шум от вятърни турбини и човешко здраве _ 40 години история с доказателства че вятърните турбини крият рискове

Прилагаме изследването в оригинал на английски език, а вторият файл съдържа източника и превод на български език за улеснение.

Уважаеми дами и господа,

Самото заглавие на изследването показва, че за 40 години, вече е натрупана достатъчно дълга история за вредоносното въздействие на вятърните турбини върху човешкото здраве, благополучие и живот. Авторите на приложеното изследване разглеждат 12 /дванадесет/ твърдения, които поддръжниците на вятърните електроцентрали прокламират, като тези 12 твърдения целят да омаловажат или директно да отрекат наличието на вредно въздействие на турбините, когато са инсталирани в близост до населените места. Запознавайки се с изследването, става ясно, че вредното въздействие на вятърните елктроцентрали върху здравето на хората е установено, отново с научни доклади от утвърдени и признати учени. Освен това, в табличен вид са представени/описани симптоми (оплаквания) на хора, живеещи в близост до вятърни паркове, анализирани на база различни проучвания и изследвания с посочени източници на цитираната информация. Обръщаме особено внимание на факта, че всички изследвания са с изходна информация от въздействието на ветрогенератори, които **са с много по-ниска височина, както и с много по-малка мощност от тези**, които се предвиждат в инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД. Вредното въздействие, особено на инфразвука се разпростира и усеща на километри от източника - ветрогенератор. Освен това, колкото по-високи и мощни са вятърните генератори, въздействието им е толкова по-силно. За да се придобие по-ясна представа относно въздействието на турбините върху населението, нека да използваме факти само за едното засегнато село по цитираното инвестиционно намерение. Единият имот, в който се предвижда да бъде инсталиран ветрогенератор е на разстояние по-

малко от 500 метра от домовете на хората. Моля разгледайте приложената комбинирана скица, в която са нанесени всичките 6 /шест/ броя ветрогенератори, които се предвижда да бъдат инсталирани в землището на село Михалич, община Вълчи дол, Област Варна (**Приложение №2**) От скицата лесно може да се предвиди, че вредите върху здравето на населението ще бъдат в комбинация от въздействието на всички 6 /шест/ турбини, тъй като имотите, в които се предвижда да бъдат инсталирани са твърде близо до населеното място. Освен това, обръщаме внимание, че селата в Община Вълчи дол са на много къси разстояния едно от друго, това е специфика, с която инвеститорът следваше да се е съобразил. Така например до село Михалич се намира село Добротич с предвидени за инсталация в землището му 12 /дванадесет/ броя ветрогенератори, а само на два километра от другата страна на село Михалич се намира село Искър, с предвидени за инсталация общо 6 /шест/ броя ветрогенератори. По този начин, обръщаме внимание, благодарение на много късите разстояния между населените места се получава така, че живущите в тези села ще бъдат под вредното въздействие на десетки ветрогенератори излъчващи шум, нискочестотни звуци, звуци от амплитудна модулация и инфразвук с различна сила в комбинация помежду си, в продължение на 24 часа / 7 дни в седмицата. Както споменахме, в научните доклади е констатирано, че инфразвукът се разпространява на разстояния от десетки километри. Това означава, че всичките 58 броя ветрогенератори ще вредят не само на хората, които живеят в пряко засегнатите села, а и на хората в цялата община Вълчи дол. Обръщаме внимание, че Вятърен парк „Суворово“ е разположен по начин, който вреди повече на населението на гр. Вълчи дол, отколкото на населението на гр. Суворово заради географското си положение. Ако бъде допуснато изграждане на вятърния парк на „Добротич Уинд“ АД, това гарантира, че в Община Вълчи дол качеството на живот ще бъде тотално влошено. Вече, предполагаме, можете да си представите какъв денонощен тормоз се планира да бъде извършван върху местното население и то само с илюстрация на една малка част от територията, която засяга този проект.

Инфразвукът обикновено е недоловим за човешкото ухо, по-чувствителни хора обаче го чуват. Също така, <u>въпреки способността си да се разпространява на километри, инфразвукът не губи от силата си</u>, а в зависимост от конструкцията на постройките може дори да усили своето въздействие. Описателно, човек може да чува тупкане и друг тип звуци в дома си, които създават усещане за тревожност и безпокойство, загуба на нормален сън, чести събуждания, сърцебиене. Световната здравна организация е потвърдила, че липсата на добър сън води до влошаване на здравословното състояние на човека. Освен това, не можем да подминем факта, че САЩ включително имат разработено оръжие работещо с инфразвук, което се използва за разпръскване на маса хора, демонстранти и други. (информация в Wikipedia, тема „Звуково оръжие“) Някои от ефектите на това звуково оръжие не случайно съвпадат със симптомите, които пораждат вятърните турбини върху населението. Какво означава това? Подложени на денонощното вредно въздействие от ветрогенераторите, ние ще бъдем принудени да напуснем домовете си, за да съхраним здравето и живота си. Дали уважаемите инвеститори биха живели в индустриален парк, в подобна вредна среда, дали биха отглеждали децата си там? Как тогава едни нормални човешки същества, знаейки какво причиняват промишлените вятърни турбини на населението, си поставят тази

амбициозна цел – да унищожат здравето и живота на десетки хиляди невинни също човешки същества?

Описаните по-горе симптоми (оплаквания) са докуменирани в множество доклади и изследвания, като почти всички изследвания са свързани с инфразвука от турбините и неговото негативно въздействие върху човешкото здраве. Някои, бихме казали най-ценните обхващат изследвания на хора, до домовете на които има изградени вятърни турбини, като е извършено сравнение на качеството им на живот преди и след изграждането, и пускане в експлоатация на вятърния парк. Подобни ефективни измервания и тестове са извършвани във Великобритания, Тайван, Япония, Австралия, САЩ, Холандия, Финландия, Полша и др. Няма как да приложим всички доклади, на които попаднахме и прегледахме през последния месец. Поради тази причина сме притеснени от всичко, което се случва в нашата родина България и поради тази причина се обръщаме към всички вас. Вярваме, че само с общи усилия можем да спрем този планиран, целенасочено изпълняван против обществото ни интерес, който цели лична облага за няколко фирми и свързаните с тях лица.

В допълнение към темата, касаеща вредното въздействие на вятърните електроцентрали (паркове) върху човешкия живот и здраве, важно е да се обърне внимание на факта, че хората, засегнати от вятърни паркове са с едни и същи симптоми и оплаквания, но живеят в различни точки на света, те са от различни култури, с различен начин на живот и бит, и единственото, което е общото между тях е факта, че животът и здравето им са се влошили след като са били изградени вятърни турбини в близост до домовете им. В приложеното изследване в табличен вид е обобщена изключително полезна информация, която следва да бъде доведена до знанието на всички отговорни институции, така че това, което е описано като последствия причинени на тези пострадали невинни хора – обект на изследвания, да не се допуска да бъде причинено и на нас – българските граждани.

Цитираме част от заключението на приложеното изследване:

„**Вятърните турбини в индустриален мащаб не трябва да се намират в близост до домовете на хората, образователни и съоръжения за отдих, и работни места. Ние вярваме, че по-голямата част от наличните доказателства оправдава про-здравна гледна точка. Неприемливо е да се считат хора, живеещи в близост до вятърни турбини като съпътстваща щета, докато този дебат продължава.**“

Уважаеми дами и господа,

Вече е 2024 г. и информация по темата е достъпна за всички, недопустимо е институции като РИОСВ и РЗИ да неглижират този жизненоважен въпрос – Вредно въздействие върху човешкото здраве причинено от вятърни турбини и да бъдат издавани положителни становища по доклади за ОВОС (визираме доклада на Вятърен парк „Габрица“ на търговско дружество „Енергая“ ЕООД, ЕИК 200464255, с положителен доклад влязъл в сила на 19.10.2023 г. по информация от сайта на парка) Също така, недопустимо е инвеститори с претенции, че имат голям опит в индустрията за

производство на електроенерия от вятър, да допускат едни от най-мощните и високи турбини да се изграждат в непосредствена близост до населените места и при спазване на минимални отстояния спрямо домовете на хората. Това е брутално погазване на всякаква човечност и хуманност, както и демонстрация на тотална липса на намерение за добросъседство. Тези турбини с обща височина 270 м и единична инсталирана мощност до 8 MW се предлагат на пазара едва от няколко години, не са налични достатъчно материали за вредно въздействие, нито са правени изследвания. На сайтовете на производителите липсва информация също. В ръководството на европейската комисия относно насърчаване на производството на електроенергия от вятър е изрично посочено, че по-големите вятърни турбини причиняват по-голямо вредно въздействие. Освен това, с увеличение на големината на турбините, една голяма част от постиженията по отношение на смекчаване на вредните им въздействия губят своята ефективност.

Ние, живеещите в засегнатите населени места неволно ще бъдем превърнати в съседи на вятърния парк и категорично заявяваме, че не желаем да се превръщаме в съпътстваща щета. Всъщност, ако погледнете само една от фигурите в инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД, ще установите, че ние реално ще бъдем превърнати в жители на територията на вятърната електроцентрала, моля вижте изображение на планирания вятърен парк, извадка от стр. 17 на Заданието за ДОВОС на инвеститора:

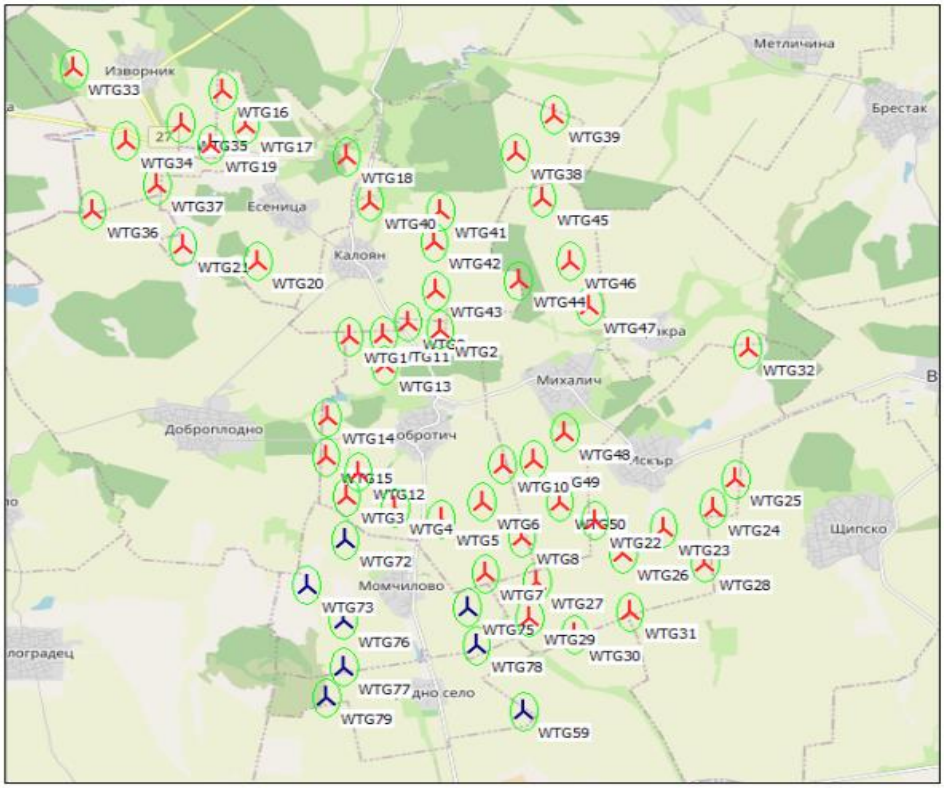

Фигура 3. *Графика за спазване на изискванията на* чл. 141а на *Наредба № 14 за технически правили и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия за разстояния между ветрогенераторите*

В подкрепа на казаното, настояваме за спешни законодателни промени, които да гарантират правото ни на живот в благоприятна и здравословна среда. На база на опитът на други много по-развити държави предлагаме минималното отстояние на ветрогенератори от урбанизираните населени места да бъде уредено с Правилото 10х (десет пъти общата височина на ветрогенератора), като в подкрепа на казаното прилагаме текст на подписка, която към настоящия момент наброява 1006 броя подписи (**Приложение № 3**). Подписката продължава.

В допълнение на информацията свързана с вредното въздействие на вятърните паркове, прилагаме още едно, актуализирано през 2020 г., изследване на световно признатия учен Колин Хансен, чиято експертиза, също не подлежи на съмнение.

Приложение № 4 - Обновеното изследване на Колин Хансен и Кристи Хансен, с наименование „Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини“, в което ще намерите допълнителна информация относно вредното въздействие на вятърните паркове върху хората, животните и птиците.

Приложение 4_Recent_Advances_in_Wind_Turbine_Noise_Research

Приложение 4а_Превод Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини

В самото изследване е изписано, че много лесно може да бъде доказано, че дивите животни напускат местообитанията си, веднага след като вятърните паркове бъдат пуснати в експлоатация. Природата е развила изключителен инстинкт за самосъхранение у всяко живо същество. Самият факт, че тези обитатели, които имат шанс да си сменят местообитанието го правят, означава, че местата, в които са изградени вятърни паркове стават непоносими за техния живот. Животните са много по-чувствителни от нас хората.

Така например, г-н Колин Хансен по отношение на животните, живеещи в близост до вятърни паркове казва следното:

> *„Предприети са и проучвания за ефекта на вятърните турбини върху добитъка (вижте например [188,189]) и върху дивата природа (вижте например [190]). Тези изследвания показват, че шумът от вятърната турбина може да повлияе на комуникацията между животните [189], което може да повлияе на размножаването и/или допринесе за повишен кортизол, което показва реакция на стрес [188,190], която може да направи животните по-податливи на инфекции и болести.*
>
> *Въпреки че е относително лесно може да се покаже, че дивите животни са склонни да напускат районите на вятърните паркове, това не е ясно дали това се дължи на излъчването на шум или други ефекти, като наличие на турбина или трептене на сянка.“*

Всъщност, по каква причина дивите животни са склонни да напускат вятърните паркове е въпрос, върху който учените ще продължат да работят и търсят отговори. По-

важен обаче тук е факта, че дивите животни напускат районите на вятърните паркове, с което екосистемата бива безвъзвратно нарушена.

Животните отглеждани в дворовете и фермите обаче няма как да напуснат районите на вятърните паркове, когато парковете са изградени в непосредствена близост до урбанизирани територии. Съдбата им е ясна, животните ще търпят вредното въздействие денонощно, докато това неминуемо ще се отрази върху тяхното здраве, а от там и върху техните животи. От тук лесно може да се стигне до извода, че вятърните паркове ще навредят и на поминъка, живота и икономиката на цялото местно население в съответните общини с вятърни паркове. Във Франция има доказателства за измрели стотици животни, след като е бил пуснат в експлоатация вятърния парк в близост до фермата. В САЩ също има доказани подобни случаи, с изоставени на разруха ферми и жилища.

III. Фактическа обстановка, запознаваща отговорните институции с инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД

„Добротич Уинд“ АД възнамерява да изгради Вятърна електроцентрала (парк) с общо 58 броя вятърни генератори на територията на двете общини Вълчи дол и Ветрино, област Варна. Всички промишлени ветрогенератори за инсталация се предвижда да бъдат изградени в обработваеми земеделски земи, които са трета и четвърта категория. Съгласно информацията от Заданието за изготвяне на доклад по ОВОС отстоянието на турбините, които се предвижда да бъдат изградени спрямо населените места е приблизително 550 м. В същото време, инвеститорът предвижда да инсталира едни от най-големите предвидени за сушата турбини с обща височина до 270 м., единична мощност до 8 MW, диаметър на ротора 175 м. Засегнати са землищата на 6 /шест/ села в община Вълчи дол и 2 /две/ села в община Ветрино. Изчисленият роторен сервитут обхваща около 80% от цялата площ на Община Вълчи дол.

В Община Вълчи дол, след неколкократни протести от страна на населението, включително и с излизане на земеделци с тежка земеделска техника, при изключителни мерки за сигурност, Общинският съвет на 19.01.2023 г. с 9 /девет/ гласа „за“ и 4 /четири/ гласували „против“ дава разрешение на инвеститора да изработи План за изменение на ПУП-ПЗ. От протокола на заседанието на Общинския съвет става ясно:

Деспа Точева- общински съветник- 13 общински съветника получихме покана за постоянни комисии за вчера от 16,00 часа, 9 общински съветника са повикани в 14,00 часа и е разговаряно с тях. Ние не бяхме поканени и с нас не е разговаряно- питам колко общински съвета имаме-един или два?

В допълнение, засегнатите поземлени имоти в землището на съседната Община Ветрино са с предназначение за промишени цели и за тях не е необходимо извършване на процедура по смяна на предназначение и искане на разрешение от Общински съвет - Ветрино.

В следствие на горните изложени факти, както и предвид това, че проектът засяга две общини, всички разрешения по ЗУТ, свързани с този проект от тук напред

във времето преминават в компетенцията на Управителя на териториална единица – област Варна, а местната власт в лицето на Общинския съвет, кмета и главния архитект остават извън правомощията си да дават или да отказват разрешения по този проект.

Молим, също така да се вземе предвид, че на сайта на Европейския парламент е зададен въпрос, предвид установената вреда от инфразвук, дали Европейската комисия няма да урегулира отстоянията на ветрогенераторите от населените места на ниво Европейски съюз?

Европейската комисия отговаря, че въпросът следва да бъде решен от националното или местно законодателство на всяка страна-членка. Всъщност, този отговор не е никак странен, като се има в предвид, следното:

1/. ЕК не предвижда задължаване на страните-членки да изграждат ВяЕЦ в земи, които се използват за селско стопанство;

2/. Европейският парламент на своята страница изрично е изписал, че всякакви ВЕИ електроцентрали следва да се изграждат, като се взема под внимание гласа на хората.

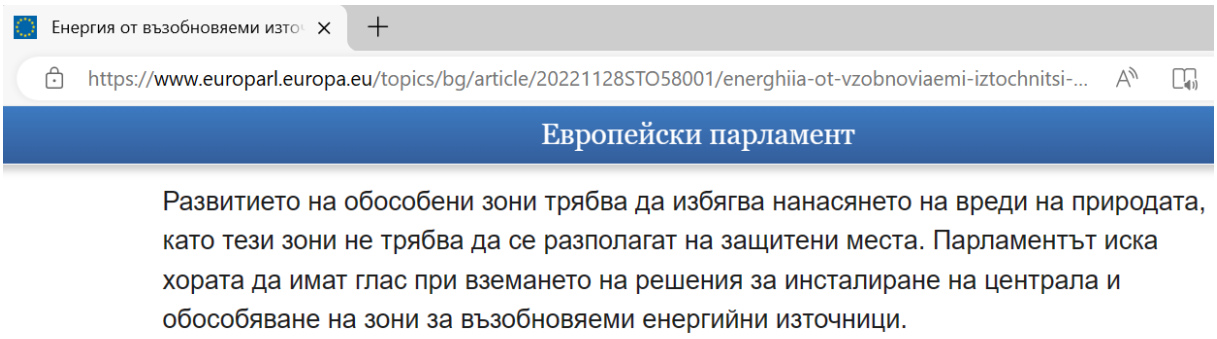

Линк https://www.europarl.europa.eu/topics/bg/article/20221128STO58001/energhiia-ot-vzobnoviaemi-iztochnitsi-kak-es-stimulira-sektora

Освен това, Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година също изрично указва изискване за участие на обществеността в процеса на вземане на решения, цитирам параграф (30):

„(30) За да се повиши общественото приемане на проектите за енергия от възобновяеми източници, държавите членки следва да предприемат подходящи мерки за насърчаване на участието на местните общности в проекти за енергия от възобновяеми източници. Разпоредбите на Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (16), подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по-специално разпоредбите, свързани с участието на обществеността и достъпа до правосъдие, продължават да се прилагат.“

Не случайно, Общинските съвети са наречени местен парламент. Волята и на европейските институции е хората, от засегнатите територии да имат думата дали може да бъде изградена ВЕИ централа или не. В законоустановения срок за подаване на мнения и възражения по повод Заданието на ДОВОС за изграждане на вятърен парк от „Добротич Уинд“ АД са подадени стотици жалби, с които хората ясно и категорично заявяват, че не желаят изграждане на вятърен парк в Общините Вълчи дол и Ветрино. В РИОСВ-Варна, както и в много други институции е изпратена подписка с над 1200 подписа под текст с несъгласие за изграждане и с аргументи против изграждане на вятърен парк. Ако е нужно, имаме готовност да изпратим и тази подписка. В качеството си на граждани на Република България сме граждани на държава-членка на Европейския съюз. Редно е да се чува волята на гражданите от засегнатите населени места, ако сме правова държава. АКО СМЕ ПРАВОВА ДЪРЖАВА.

Въпреки всичко, РИОСВ - Варна допуска проекта, като в момента, както уточнихме в началото на изложението е в процес по изготвяне на Доклад по оценка на въздействието върху околната среда.

Уважаеми дами и господа,

Наредба 14, и по точно чл. 141 от нея указващ отстоянията на ветрогенераторите от населеното място не е изменяна от 2006 г. В същото време ветрогенераторите са удвоили височините си, а мощността вече е до 4 дори 5 пъти по-висока, спрямо тези от 2006 г. Нормално е, след като се синхронизира законодателството, касаещо енергия от ВЕИ с европейските директиви, законодателят да се погрижи и за своите граждани, които са засегнати от подобни проекти за вятърни електроцентрали. След като, това не се случва, нормално е местната власт да определи правила, които да гарантират здравето и благоприятната среда за живот и поминък на своето население. Поради тази причина, Общинският съвет на Вълчи дол, през м. Януари 2024 г. гласува въвеждане на минимално отстояние между ветрогенератор и урбанизираните територии да се определя по Правилото 10х (десет по общата височина на ветрогенератора). Оказва се, обаче, че според Областния управител, Общинският съвет превишава правата си и съответно няма право да определя правила за отстояния на ветрогенератори от населеното място. Вследствие на Решението на Общинския съвет за приемане на Правилото 10х, Областния управител го върна за прегласуване, копие от Заповедта е изпратена на Окръжна прокуратура – Варна, а инвеститорът „Добротич Уинд“ АД подаде жалба в съда. След като, Европейският парламент държи да се чува гласа на хората, а Европейската комисия оставя въпроса с отстоянията да бъде решен от местното или националното законодателство, то е важно законодателят да направи необходимото и спешно да защити живота и здравето на българските граждани. Обръщаме внимание, че всички проекти за изграждане на вятърни електроцентрали в Североизточна България са на дружества, чиито мажоритарни или еднолични собственици са инвестиционни фондове (американски, немски, датски), регистрирани извън България. Български инвеститори почти няма, освен един, нито има гласувана актуална енергийна стратегия на страната, която да е ясна и прозрачна за българския народ. Това е недопустимо. Така например,

настоящото правителство в оставка (кабинетът с министър-председател г-н Николай Денков) на 23.12.2023 г. публикува за обществено обсъждане Интегриран план в областа на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г. В плана липсваха ключови данни, които касаят точно какви мощности от ВЕИ се предвижда да бъдат инсталирани. На 21.02.2024 г. актуализираният план е качен на сайта на европейската комисия. Данните са попълнени, но малцина са наясно, какво стои зад тези числа. Считаме, че това също е недопустимо.

IV. Подлагане под съмнение на планираната енергопроизводителност на вятърен парк „Добротич Уинд“ на база данни и обстоятелства в инвестиционното намерение и от сайта на дружеството – инвеститор. Предложение за извършване на проверка и на останалите планирани за изграждане вятърни паркове

В продължение на горното, на 22.01.2024 г. беше последния ден, в който всеки желаещ български гражданин, организация или институция имаше право да подаде мнение или становище във връзка с Интегриран план в областта на енергетиката и климата на република България - актуализация 2024 г. Прилагаме, под **Приложение № 5** – Предложение – становище), което лично изпратих и в което засягам следните важни точки:

1/. На база на данни от приложена преведена от немски език статия относно Физиката на вятъра, е показано как проектът на „Добротич Уинд“ АД ще работи в най-добрия случай на едва 10%, но не повече от 20% от инсталирания си капацитет. Едната причина за това е фактът, че изискуемата скорост на вятъра, която е необходима за достигане на номинална мощност на турбината, описана в инвестиционното намерение като характеристики, е два пъти по-висока от средната скорост, описана като установена за нашите землища в намерението. Всеки специалист може да провери това. (**Приложение № 6** – Физика на вятъра). Обръщаме внимание, че авторът на тази статия също е утвърдено име в научните среди, професор от Лайбцигския университет с над 200 научни публикации.

Съгласно физиката на вятърната енергия, когато скоростта на вятъра се удвои, производителността на турбината се увеличава на трета степен. Същият закон важи и в обратна степен, или ако скоростта на вятъра спадне наполовина, то производителността спада на трета степен. За да стане по-ясно, нека да разгледаме кратък пример с данни от заданието за ДОВОС на „Добротич Уинд“ АД:

Турбината изисква скорост на вятъра 15 m/s за да достигне своята максимална мощност от 8 MW. При условие, че скоростта на вятъра е установена около 7.5 m/s, това означава, че скоростта е по-ниска два пъти, т.е. производителността ще спадне на трета степен или осем пъти. Какво означава това? Парк с инсталирана мощност 464 MW, няма да успява да работи и на 10% от инсталираната си мощност, защото както знаем вятърът не е постоянна величина. В България има доста енерго неефективни вятърни паркове. **Освен това, няма направени актуални ефективни замервания на ветровия потенциал.**

Така разписаната средна скорост е изчислена. А това при вятърни паркове от този мащаб е недопустимо. Едно е гарантирано обаче - животът в засегнатите населени места ще стане непоносим, което ще доведе до изоставяне на имоти, съсипване на селското ни стопанство, обезлюдяване, обезценяване на имотите. **Освен това, важно е да се отбележи, че никъде по света подобни вятърни електроцентрали с толкова високи и мощни турбини не се изграждат между населените места и толкова близо до къщите на хората. Очевидно, ние ще бъдем някакъв експеримент, за който ще плащаме със здравето, живота и бъдещето си. Затова, този материал е адресиран и до ДАНС, понеже засяга мисията, което е разписана на сайта на агенцията:**

Мисията на ДАНС е защита на гражданите, националните интереси и държавността. За изпълнението ѝ Агенцията извършва законоустановени дейности за наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замисляни, подготвяни или осъществявани посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република България, териториалната цялост, единството на нацията, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред.

Следващ важен момент в статията на професор-доктор Фройде е това, че учените са установили, че за вятърни паркове с много високи и мощни тубини е абсолютно необходимо разстоянието между турбините по посока на вятъра да бъде между 6 до 8 пъти умножено по диаметъра на ротора. Вмъкваме, че и тук Наредба № 14 подлежи на актуализация.

В Наредба 14, в чл. 141а са разписани минимални отстояния между ветрогенераторите по посока на вятъра, както и в посока перпендикулярна на вятъра. На стр. 79 от Заданието за ДОВОС е представена графична розетка с посока на вятъра в землищата, засегнати от инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД:

Фигура 34. *Посока на вятъра, получена чрез анализ на данни за период от 21 години-2001-2021 г., m/s (Източник: Доклад от СМЕ Уинд ООД)*

Както се вижда, не е налице ясно изразена посока на вятъра. Това означава, че за да бъде ефективен вятърния парк, е важно да се спазят максималните предвидени отстояния по посока на вятъра, т.е. 7 пъти диаметъра на ротора.

Нека да се върнем към Комбинираната скица (Приложение №2).В нея със зелен цвят са очертани окръжности с радиус 7 /седем/ пъти диаметъра на ротора (7х175 или

1225 м), като окръжностите са пуснати от центъра на всеки имот поради липса на точни координати на турбините, които се предвиждат по заданието за ДОВОС.

При условие, че е декларирано намерение за инсталиране на едни от най-високите и мощни турбини по това намерение, нормално е те да се инсталират, една от друга, на разстояние не по-малко от 7 пъти по диаметъра на ротора си, за да се гарантира, че паркът ще работи ефективно. При условие, че няма установена ясно изразена посока на вятъра, то това разстояние следва да бъде предвидено за всички посоки. От скицата е видно, че в обхвата на зелените окръжности попадат имоти, в които се предвижда инсталация на други турбини. Какво означава това? Това означава, че турбините, независимо дали ще бъдат инсталирани в центъра или в друга точка на имотите, предвидени за това, няма да успяват да усвояват енергията от вятъра в максимална степен и ще си пречат една с друга по простата причина, че не е спазено максималното разстояние помежду им. Това е допълнително доказателство за липсата на ефективност на производителността заложена във вятърния парк на „Добротич Уинд“ АД изначално. **Очевидно, целта на този проект не е постигане на максимална електропроизводителност от вятърна енергия, тезата се доказва по два алтернативни подхода, на база физични закони.**

В допълнение, ще обърнем внимание и на текст от основния закон за Република България - Конституцията, която в чл. 21 казва:

(1) Земята е основно национално богатство, което се ползва от особена закрила на държавата и обществото.

(2) Обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяната на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и ред, определени със закон.“

Приоритетен отрасъл в Община Вълчи дол (и основен поминък на населението в региона!) е земеделието, в частност – зърнопроизводството. В общината са регистрирани общо 274 земеделски производители. Голяма част от тях са малки и средни земеделски производители, които разчитат на този доход за своята и на семействата си издръжка. Земеделското производство на територията на общината осигурява много работни места - както за квалифициран, така и за неквалифициран персонал, а рентите които се изплащат на собствениците на земеделски земи, се реинвестират от населението в подобряване на начина на живот на населението и в техния бит.

В допълнение, на територията на Община Вълчи Дол има много малки животновъдни ферми, които също като при земеделските производители осигуряват поминък, прехрана и издръжка на семействата. Към края на м. Септември 2023 г. в общината се отглеждат 4107 броя животни, половината от които се отглеждат във ферми находящи се в селата, в чиито землища в непосредствена близост се предвижда изграждане на вятърните турбини от електроцентралата на „Добротич Уинд АД“.

В заключение, нека да погледнем разписаното в чл. 5 от Наредба 14:

„Чл. 5. При прилагането на наредбата се спазват изискванията и на нормативните актове за проектиране и изграждане, свързани със:

1. основните положения за носимоспособност, сеизмична устойчивост и дълготрайност на строителните конструкции и на земната основа;
2. пожарната и аварийната безопасност;
3. енергийната ефективност;
4. водоснабдителните, канализационните, отоплителните, климатичните и вентилационните системи и инсталации и далекосъобщителните мрежи;
5. хигиената и опазването на здравето и на околната среда и водите;
6. здравословните и безопасните условия на труд;
7. техническите изисквания към продуктите;
8. обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти;
9. устройството на електрическите уредби и присъединяването на производители и потребители към електрическите мрежи.“

От всичко казано до тук, очевидно е налице брутално несъобразяване на инвестиционното намерение на „Добротич Уинд“ АД с фундаментални изисквания на нормативите. Необосновано е да се твърди, че с проект като този, България ще успее да постигне заложените цели в плана си в областта на енергетиката и климата. Освен това, няма как да бъде пренебрегнат отпечатъкът, който този проект ще остави върху здравето, живота, икономиката, земеделието и поминъка на цялото население на община Вълчи дол. Няма как да се твърди, че това е проект, който налага изключение с доказана нужда от смяна на предназначение на земята. Въпреки това, проектът се прокарва, с протекцията на управителя на Област Варна.

V. Предложения за законодателно разрешаване на констатираните заплахи за здравето, живота и бита на хиляди граждани на Република България

На база на всичко казано до тук, считаме, че е крайно вредно и с множество негативни последствия изграждането на вятърни електроцентрали (паркове) в обработваеми земеделски земи в Република България. Не е налице възможност, която да съвместява производство на храни и на електроенергия. Поради тази причина, желателно е народното събрание, след като вече разполага с предоставените материали, да преразгледа позицията си по въпросите, както следва:

На първо място, да предложи връщане на текстове в Закона за опазването на земеделските заеми, които **да забраняват изграждането на вятърни електроцентрали (паркове) в земеделски земи от Първа до Шеста категория.** По този начин, народните представители ще спасят погиването на десетки села и общини от Североизточна България, както и ще спасят хиляди човешки съдби, хиляди животни, птици и друга флора и фауна. Ще спасите живата плодородна българска земя.

На второ място: За териториите, които биха били подходящи за изграждане на вятърни елекроцентрали (паркове), предложението ни е да бъде ползван опитът на Германия, Полша, Великобритания и други страни, като се уреди в закона за енергията

от възобновяеми източници изискване за прилагане на правилото 10х, което би могло да бъде формулирано по следния начин:

„За осигуряването на здравословна и благоприятна околна среда за гражданите на Република България, задължително изискване при проектиране и инсталиране на ветрогенератори следва да се спазват следните минимални отстояния:

1. Ветрогенератор, предвиден за инсталиране на територията на Република България, следва да бъде отдалечен на разстояние минимум 10 (десет) пъти от височината си от жилищни или стопански сгради в урбанизирана територия.
2. Височината по смисъла на т. 1 е височината на главината плюс радиуса на ротора. Разстоянието се измерва от центъра на основата на мачтата до най-близката жилищна и стопанска сграда, която е построена в територията.“

В подкрепа на законодателното уреждане на правилото „10х“ прилагаме и научният доклад на екип от учени от Женевския университет, който доклад приключва с 9 препоръки към политиците и разработчиците на вятърни паркове, за да бъде по-приемлив този начин за добиване на електроенергия от засегнатите общности. Петата от препоръките на този научен материла от 2018 г. е прилагането на правилото „10х“.

Приложение 7 _ Wind_turbines_and_health_a_review_with_syggested recommendations

Приложение 7а Превод Вятърни турбини и здраве-преглед с предложени препоръки

Уважаеми дами и господа,

Важно е да се отбележи, че освен предоставените тук научни доклади и изследвания, прегледахме десетки други с подобна тематика. Достатъчно информация има по темата, достатъчно пострадали хора има по целия свят. Назад във времето, когато не е имало достатъчно изследвания, нито инвеститорите във вятърна енергия са имали толкова богат опит е обяснимо, защо вятърните електроцентрали не са проектирани по начин, който да предпазва засегнатото население. Вече сме 2024 г. инвеститорът CWP – Global (фонд с американски, австралийски и български инвеститор) и мажоритарен собственик (чрез свое дъщерно дружество регистрирано в Люксембург – CWP Europe S.R.L) на „Добротич Уинд“ АД имат опит с вятърен парк в Австралия повече от 10 години. **Недопустимо е, да се твърди, че спазвайки всички законови изисквания, няма да се създадат огромни неудобства, загуби и причинени здравни вреди на голяма част от населението в Община Вълчи дол, вреди върху почвите, флората и фауната, поминъка на населението в общината.**

На последно място, относно твърдението на инвеститора „Добротич Уинд“ АД, който поддържа позицията, че този проект е от „По-висш обществен интерес“

Цитираме чл. 16е от Директива (ЕС) 2023/2413 на ЕП и на Съвета от 18.10.2023 г.:

„По-висш обществен интерес

До 21 февруари 2024 г. и докато бъде постигната неутралност по отношение на климата, държавите членки гарантират, че в процедурата за издаване на разрешения планирането, изграждането и експлоатацията на централи за енергия от възобновяеми източници, свързването на такива структури към мрежата, самата мрежа и съоръженията за съхранение се считат за обекти от по-висш обществен интерес, обслужващи общественото здраве и безопасност, когато се търси баланс между законните интереси в отделните случаи за целите на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО. Когато това е надлежно обосновано при специфични обстоятелства държавите членки ***могат да ограничат прилагането на настоящия член до определени части от своята територия, до определени видове технологии или до проекти с определени технически характеристики,*** *в съответствие с приоритетите, определени в техните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, представяни съгласно членове 3 и 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999. Държавите членки информират Комисията за тези ограничения, както и за причините за тях.“*

Молим да бъде взето под внимание, че когато се говори за обслужване на общественото здраве и безопасност, това не означава, че следва да се жертват здравето и живота на хората от цели региони от североизточна България - хиляди човешки животи и съдби, за да бъде осигурено обслужване на общественото здраве на жителите от други региони на страната!

Очевидно, няма как да се разчита на морал, добросъседство и загриженост за населението само на база добрата воля на инвеститора. **Очевидно, нашето законодателство има нужда от спешно уреждане на отстоянията на индустриалните ветрогенератори спрямо домовете на хората и в защита на правото ни на нас – гражданите на Република България на живот в здравословна и благоприятна среда.**

Ще очакваме Вашето мнение и предприети действия по повдигнатите въпроси.

31.03.2024 г. С уважение: .....

гр. Вълчи дол /Стоянка Димитрова – Председател

на Инициативен комитет „Жива земя“/

Използваме електронния адрес dimitrova3@abv.bg за подаване, за да можем да ползваме системата за сигурно електронно връчване.

Wind Turbine Noise and Human Health: A Four-Decade History of Evidence that Wind Turbines Pose Risks*

Jerry L. Punch,[i] Richard R. James[ii]

Abstract

Many expert-review panels and some individual authors, in the U.S. and internationally, have taken the position that there is little literature to support concerns about adverse health effects (AHEs) from noise emitted by industrial wind turbines (IWTs). In this review, we systematically examine the literature that bears on some of the particular claims that are commonly made in support of the view that a causal link is non-existent. Investigation of the veracity of those claims requires that multiple topics be addressed, and the following specific topics were targeted for this review: (1) emissions of infrasound and low-frequency noise (ILFN) by IWTs, (2) the perception of ILFN by humans, (3) the evidentiary bases for establishing a causative link between IWTs and AHEs, as well as the physiological bases for such a link, (4) recommended setback distances and permissible noise levels, (5) the relationship between annoyance and health, (6) alternative causes of the reported health problems, (7) recommended methods for measuring infrasound, (8) foundations for establishing a medical diagnosis of AHEs due to IWTs, (9) research designs useful in establishing causation, (10) the role of psychological expectations as an explanation for the reported adverse effects, (11) the prevalence of AHEs in individuals exposed to IWTs, and (12) the scope and quality of literature addressing the link between IWT noise and AHEs. The reviewed evidence overwhelmingly supports the notion that acoustic emissions from IWTs is a leading cause of AHEs in a substantial segment of the population.

*Revised October 21, 2016

[i]Professor Emeritus, Department of Communicative Sciences and Disorders, Michigan State University, East Lansing, MI, USA

[ii] E-Coustic Solutions LLC, and Adjunct Professor, Department of Communication Disorders, Central Michigan University, Mt. Pleasant, Michigan, USA

Key Words: Adverse health effects, human health, industrial wind turbines, infrasound, inner ear, low-frequency noise, wind turbine noise

Introduction

Whether infrasound and low-frequency noise (ILFN) from industrial wind turbines (IWTs) is detrimental to human health is currently a highly controversial topic. Advocates of industrial-

scale wind energy assert that there is no credible scientific evidence of a causal relationship, while many reputable professionals believe that there is sufficient scientific evidence to establish a causal link between IWTs and detrimental health effects *for a non-trivial percentage of individuals who reside in communities hosting IWTs*. The veracity of claims regarding the effects on human health is being debated on a global scale by the wind industry; individuals living near IWTs; attorneys and expert witnesses in courts of law; print and web-based media; documentary films (which currently include *Windfall*, *Wind Rush*, and *Down Wind*); and scientists and other professionals in government reports, on the Internet, and in scientific and professional papers presented at society meetings and published in peer-reviewed journals.

The debate surrounding IWTs extends to many controversial issues, including physical safety, visibility, shadow flicker, and threats to property values and wildlife. Many problems involving wind turbines, including mechanical failures, accidents, and other mishaps, have been discussed on the Internet. At least one website has extensively catalogued these incidents,[1] and the large number of incidents reported by that site is described by its webmaster as grossly underestimating the actual number of documented incidents. The most vigorous debate, however, centers on ILFN and its effects on human health.

The overall purpose of this article is to provide a systematic review of legitimate sources that bear directly and indirectly on the question of the extent to which IWT noise leads to the many health complaints that are being attributed to it. The authors accessed most articles and reports referenced in this review by employing Google, Google Scholar, and PubMed as the primary search engines. Our basic aim was to provide a comprehensive and representative—though not exhaustive—review of the literature that is relevant to many of the claims made by wind industry advocates. An exhaustive review is an elusive and impractical goal, given the large volume of directly and indirectly related work done in this area over the past several decades and the current pace of such work.

The role of evidentiary facts

Adverse impacts on people and property are among the most contentious issues that are typically the focus of legal proceedings involving IWT noise. Based on the forensic and research experiences of the authors, we believe that a resolution of the controversial aspects of this debate will require not just relevant scientific research, but rather a series of legal judgments based on the effective evaluation and interpretation of the existing research. In fact, much research and some already-rendered legal decisions show convincingly that some segments of the population suffer damaging effects from exposure to wind turbine noise (WTN). What is needed among the scientific community, local and national governmental agencies, and political leaders, is honest

discourse about methods for reducing carbon emissions in ways that do not turn some rural communities into *sacrifice zones*.[2, 3]

Many symptoms and complaints of adverse health effects (AHEs) related to IWTs have been self-reported by individuals living near wind turbines and described in published case reports. There is a group of core symptoms and complaints, however—including sleep disturbance, headache, dizziness, vertigo, and ear pressure or pain—that are remarkably common worldwide. Dr. Nina Pierpont was the first to report these core symptoms in a case series,[4] and she termed these core symptoms *Wind Turbine Syndrome*. For the sake of brevity, we will on occasion refer to Wind Turbine Syndrome as a substitute for this group of common symptoms and complaints, even though the phrase itself is currently not utilized as a medical diagnostic entity.

Numerous reviews of the literature have already been published that allege that there is no credible link between WTN emissions and AHEs. Those reviews have typically been sanctioned by state or provincial government agencies that have missions to support the development of wind energy, and which in turn appoint *expert panels* whose members hold views that regularly favor the wind industry and, therefore, may have conflicting interests. Too often, in the opinion of the authors, such reviews are biased in support of political policy decisions that promote the financial interests of wind developers, and perceived financial benefits to local communities, over the common good. None of those reviews has been specifically targeted toward describing or explaining the relationship between exposure to complex, dynamically modulated infra- and low-frequency sound from wind turbines or other industrial sources (e.g., noise-induced Sick Building Syndrome) and AHEs. Our primary objective in this article is to review the existing scientific and professional literature that is frequently overlooked in such reviews conducted by wind energy proponents. Such literature can be useful in legal proceedings in questioning and articulating the available evidence of risks to people who live in the footprint of utility-scale wind energy projects.

Some of the published reviews have been criticized for their failure to meet the standards noted by Horner,[5] who reminds us that readers should regard literature reviews with caution, and employ an audit strategy in evaluating their completeness, accuracy, and objectivity. Authors, including ourselves, have an inherent obligation to ensure that such reviews cite all known legitimate sources that serve as the basis for their views of the issues and reflect accurately the contents of all references cited.

Some courts of law in the U.S. and other countries now tend to rely heavily on testimony that adheres to the principle that proof of evidence of causation of AHEs from IWTs be based on the

peer-reviewed literature. Presumably, that practice in the U.S. stems at least partially from advocacy by the Office of Management and Budget[6] that internal and external government science documents be peer-reviewed government-wide for the purpose of increasing the quality and credibility of scientific information generated by the federal government. Peer-review standards are considered paramount in that effort.

While the peer-review process has many virtues, it also has its shortcomings, which are well known. For example, not all journals or individual reviews of submitted manuscripts are of equal quality, as specific journals and specific reviewers may have ideological or philosophical biases, which may or may not be surmised from the journals' mission statements. Nonetheless, the peer-review process is one of the most widely acknowledged ways to control the quality of published works. We contend, however, that there are other credible sources of information, even though those sources may not have been subjected to as rigorous a peer-review process as that employed by many scientific journals. Such sources include papers presented at meetings of scientific and professional societies; reports and other documents commissioned by state and local governmental agencies, especially if such documents are authored by independent researchers; legal testimony given under oath by qualified scientists and professionals; and some information available on the Internet, especially if written by professionals who have reputable track records in their disciplines. Although we will emphasize the peer-reviewed literature in this article, we will also cite some of these additional sources as authoritative. Our citing of selected non-peer-reviewed reports, with a few exceptions, is based on our familiarity with the professional reputations of the authors of those reports, normally earned through publication of a solid body of work in the peer-reviewed literature and by acceptance of their work by other professionals and peers. Typically, individuals so referenced enjoy positive national or international recognition in their respective fields of expertise.

We begin this review by calling attention to a quote from geophysicist Marcia McNutt, who once headed the U.S. Geological Survey and is now editor of the prestigious journal *Science*. McNutt has been quoted as stating: "Science is not a body of facts. Science is a method for deciding whether what we choose to believe has a basis in the laws of nature or not."[7] In fact, science consists of a variety of overlapping methodological approaches, which must be interwoven to discover answers to complex problems. That conviction has guided our attempt to re-examine the controversial topic at hand.

Review of wind industry claims and positions

Our review is organized by summarizing the past and present literature that addresses each of 12 selected statements, listed below, that encapsulate specific claims, or positions, commonly taken by advocates for the wind industry:

1. Infrasound is not an issue, as infrasound generated by wind turbines is not perceptible to humans.
2. There is nothing unique about wind turbine noise, as infrasound and low-frequency noise are commonly produced by the body and by many environmental sources.
3. There is no evidence that wind turbine noise, audible or inaudible, is the cause of adverse health effects in people, and there are no physiological mechanisms to explain how inaudible acoustic energy can be harmful.
4. Setback distances of 1,000-1,500 ft. (approximately 0.3-0.5 km) are sufficiently safe to protect humans from harm, regardless of height or other physical characteristics of the IWTs.
5. Annoyance is a nuisance, but it is not a health issue.
6. Noise cannot account for all of the complaints of people living in the vicinity of wind turbines; there must be another, unknown reason for the complaints.
7. Infrasound from wind turbines is sufficiently correlated to the A-weighted sound emissions to allow an A-weighted model to be used to predict how much infrasound is present in homes.
8. Wind Turbine Syndrome has not been accepted as a diagnostic entity by the medical profession, so medical professionals cannot diagnose or treat it.
9. Peer-reviewed epidemiological literature is the only acceptable basis for proving a causative relationship between wind turbine noise and adverse health effects.
10. The nocebo effect, a manifestation of psychological expectations, explains why people complain of adverse health effects when living near wind turbines.
11. Only relatively few people, if any, are adversely impacted by wind turbine noise, and the majority have no complaints.
12. There is no evidence in the literature to support a causative link between wind turbine noise and adverse effects.

Statement 1: Infrasound is not an issue, as infrasound generated by wind turbines is not perceptible to humans.

The argument that infrasound as a cause of AHEs is not an issue has been advanced in the published literature primarily by Dr. Geoff Leventhall,[8, 9] with support from several other researchers. Those researchers have dismissed the influence of infrasound on human health by describing it as not exceeding the thresholds of audibility, and therefore ineffectual, without noting that those thresholds were established using steady pure tones instead of the complex, dynamically modulated tones emitted by wind turbines. Leventhall claims that infrasound from wind turbines is not a problem and that it is misunderstood largely because of mischaracterization by the media and by "those with limited knowledge" (p. 29). He states that there may be noise problems associated with wind turbines, but that such problems are due to *audible* swishing sounds due to interactions of the blades with the tower. Supporters of wind energy have generally followed Leventhall's lead, although his own research has shown conclusively that exposure to modulated ILFN produced by large industrial equipment, including heating, ventilating and air-conditioning (HVAC) systems, leads to mental fatigue, lack of concentration, headaches, reduced performance, and work dissatisfaction. Indeed, there is a long history of noise-induced *Sick Building Syndrome*, stemming from investigations in the 1970s-1990s of the effects of low-frequency noise on knowledge workers (see James[10] and Schwartz[11] for reviews of that research). Leventhall[12] stated:

> "Low frequency noise causes extreme distress to a number of people who are sensitive to its effects. Such sensitivity may be a result of heightened sensory response within the whole or part of the auditory range or may be acquired. The noise levels are often low, occurring in the region of the hearing threshold, where there are considerable individual differences" (p. 4).

Later in the same document, he states:

> "There is no doubt that some humans exposed to infrasound experience abnormal ear, CNS (central nervous system), and resonance induced symptoms that are real and stressful. If this is not recognised by investigators or their treating physicians, and properly addressed with understanding and sympathy, a psychological reaction will follow and the patient's problems will be compounded. Most subjects may be reassured that there will be no serious consequences to their health from infrasound exposure and *if further exposure is avoided* (emphasis added) they may expect to become symptom free" (p. 60).

Leventhall has also stated that the ear is designed to protect us from infrasound and that, in essence, *If you can't hear it, you can't feel it.*[13, 14] The idea that ILFN from wind turbines does

not affect health was further reinforced in a 2009 white paper co-authored by Leventhall and sanctioned by the wind industry,[15] to be reviewed later.

The position that infrasound from wind turbines is not harmful to humans because it is not perceptible to the human ear also has support from Møller & Pedersen,[16] who investigated noise emissions from 48 wind turbines with electrical output capacities of between 2.3 and 3.6 MW. They stated:

> "The turbines do emit infrasound (sound below 20 Hz), but levels are low when human sensitivity to these frequencies is accounted for. Even close to the turbines, the infrasonic sound pressure level is much below the normal hearing threshold, and infrasound is thus not considered as a problem with turbines of the investigated size and construction" (pp. 3742-3743).

Evans et al[17] found that levels of infrasound measured at two residential locations near wind projects in South Australia were within the range of infrasound levels experienced in other urban and rural environments. Although Colby et al[15] and Bolin et al[18] dismiss wind turbines as a cause of AHEs, they acknowledge that turbines emit ILFN. A number of authors indicate that large turbines emit more such noise than smaller turbines (see, for example, Bolin et al[18] and Møller & Pedersen.[16]) George Kamperman (personal communication, 2009) has concluded that the amount of low-frequency noise generated by IWTs increases by 3–5 dB for every megawatt of electrical power generated.

Evidence that IWTs produce perceptible levels of infrasound, in addition to audible low-frequency noise above 20 Hz, has been available since the 1980s. In their seminal research on large-scale wind turbines, which was funded by the U.S. Department of Energy, Kelley et al[19] measured noise levels emitted by a DOE/NASA MOD-l wind turbine operating near Boone, North Carolina, in response to noise complaints. They concluded that:

> "…one of the major causal agents responsible for the annoyance of nearby residents by wind turbine noise is the excitation of highly resonant structural and air volume modes by the coherent, low frequency sound radiated by large wind turbines. Further, there is evidence that the strong resonances found in the acoustic pressure field within rooms actually measured indicates a coupling of subaudible energy to human body resonances at 5, 12, and 17-25 Hz, resulting in a sensation of whole-body vibration" (p. 120).

Those conclusions were further strengthened in a subsequent report.[20] In a second follow-up report, also funded by the Department of Energy, Kelley[21] electronically simulated three interior environments resulting from low-frequency acoustical loads radiated from both single and grouped upwind and downwind turbines. (These terms refer to the placement of the rotor and

blades with respect to the tower. With upwind designs, the more contemporary design, the airflow strikes the blades before striking the tower, and with downwind designs, the airflow strikes the tower before striking the blades.) Relatively low levels of low-frequency acoustic noise from a single, 2-MW MOD-1 wind turbine led to annoyance of residents of the surrounding community, largely through interaction with residential structures. Most importantly, Kelley found that the turbines radiated their peak sound power in the infrasonic range, typically between 1 and 10 Hz. An extensive investigation revealed that the reported annoyance was the result of a coupling of the turbine's impulsive low-frequency acoustic energy into the structures of some of the surrounding homes, and that annoyance was "frequently confined to *within the home itself*" (p. 1). Despite these early findings that IWTs generate infrasonic levels that produce acoustic energy, vibrations, and resonances that affect people in their homes, the wind industry has chosen to regard them as insignificant or only applicable to obsolete, downwind wind turbine designs.

The basis for discounting the research by Kelley and associates is predicated on the assumption that pressure changes of equal levels to wind turbines occur in natural environments and do not cause any similar complaints. The authors find that their own experiences with rapidly changing pressures have caused similar experiences. If these rather short-duration sensations were to continue over days, weeks, and months, as they do for people living near wind projects, they would likely find them to be unacceptable.

The primary argument of people who deny any effects is encapsulated by Leventhall[9] in his *Child on a Swing* example:

> "A child on a swing experiences infrasound at a level of around 110dB and frequency 0.5Hz, depending on the suspended length and the change in height during the swing" (p. 30).

The inference is that because children often swing on swings, there are no adverse sensations. That fails to acknowledge that the experience of swinging is one that elicits many visceral sensations that are pleasant to the child as long as the sensations stop when the swing stops. The example, however, misses one major point. The duration and motion of the swing provide a smooth, sinusoidal pressure change that has two high pressure points (at the top of each swing) that occur over a period of several seconds or so. This is a completely different experience to that of pressure pulses lasting 100 msec or less. If one considers a swing with a period of 3.5 sec, there is a pressure change at 1.75 sec, resulting in a frequency of 0.57 Hz. The pressure changes are approximately 120 dB peak-to-peak, or 110 dB rms. The overall G-weighted value in this example is -60 dB, with a smooth pressure change, resulting in a net 50 dBG for the child, versus

the 75 dBG experienced as a pulse for a person living near a wind turbine (calculations provided by Malcolm Swinbanks, personal communication, 2010).

The assertion that wind turbine infrasound immissions, especially when received in the bedroom of a quiet home, must be at or above the threshold of hearing to cause adverse effects has been disproved, as noted above in the works of Kelley and colleagues in the 1980s.[19, 20, 21] The significant finding of the Kelley studies is that when the intruding infrasound is dynamically modulated short-duration pulses (generally under 100 msec and as short as 4 msec), the thresholds of sound pressure levels (SPLs) for non-auditory perception are in the range of 60 to 70 dB. In the work by one of the authors of this paper (James, with Mr. Wade Bray, INCE, of Head Acoustics, GMBH), infrasound pulsations were measured from a GE 1.5-MW wind turbine with a blade-pass frequency of 1 Hz that reached a level as high as 100 dB.[22] The people living in the home 'felt' the pulsations when the crests of the pressure waves were as low as 60 dB at 1 Hz. During similar measurements, Swinbanks, who has reported that he is sensitive to infrasound pulsations, was present at the test site. His experience was that he could feel the pulsations outside the home at similar SPLs.

Subsequent to the papers by Kelley and colleagues, several other studies have also reported the thresholds for significant experiences at similar thresholds, all substantially below the threshold for audibility of steady pure tones. In many of those tests, the rms SPL of the dynamically modulated blade-pass tone and its harmonics has been as low as 40 dB when using narrow-band analysis with windows of 40 to 80 sec, providing the crest of the pressure waves are 10 to 15 dB higher than the rms levels. These studies include the works of Robert Rand, INCE, and Stephen Ambrose, Bd. Cert., INCE, in their study of homes of complainants in Falmouth, Massachusetts;[23] Walker, Hessler, Hessler, and Schomer, in their work at the Shirley Wind project in Brown County, Wisconsin, for the Wisconsin Public Health Service;[24] and most recently, Steven Cooper's study of the Cape Bridgewater project in Victoria, Australia.[25] All of these studies report similar findings, namely that perception, generally non-auditory in character, begins when the rms SPLs of the modulating tones are as low as 40 dB rms, with increasing impacts as the rms levels rise to 50, 60, and to 70 dB and higher levels. In all these studies, the dynamic modulation of the blade-pass tones produce pressure peaks that are often 10 dB or more, sometimes much more, than the rms values.

In the opinion of the authors, a paper prepared by Swinbanks for the 2015 conference on wind energy in Glasgow, Scotland, shows the impact of dynamically modulated infrasound on a sensitive individual—himself—along with high-quality measurements of the environments in which he experienced the sensations.[26] That paper shows that a highly respected acoustician and

scientist with expertise in infra- and low-frequency sound also responds to this acoustic energy in a way that is similar to the many complaints from others, both in the location of his tests and at other wind energy projects around the world. In the paper, Swinbanks reports that he was able to differentiate the pulsations in the test data from at least six separate wind turbines in a project consisting of 46 1.5-MW GE models. He also reports that he was able to perceive the effects of the pulsations in his home's basement, approximately 3 km from the nearest operating wind turbine, with the SPLs of the blade-pass frequency and harmonics summing to about 55 dB rms. At closer locations, he measured positive-going pressure peaks of 87 dB with corresponding negative-going peaks of equal level. It is worth noting that at the Glasgow conference, Swinbanks presented the paper as a poster session,[27] as he was informed by the conference moderator that time restraints prevented him from presenting his paper to conference attendees.

In the 2012 investigation of infrasound at the Shirley Wind project, where local regulations require that the Nordex 2.5-MW turbines be sited at least 1,250 ft., or 381 m, from residences, Walker et al reported infrasound levels at one of the three test homes.[24] WTN was not audible outside the residence where infrasound was greatest, supporting the position that infrasound is at the root of at least some of the complaints. The blade-pass frequency and harmonics were clearly evident from the measurements inside that one home, and the family had moved far away for a solution.

Following the Shirley Wind team study, several members of the community conducted a series of micro barometer measurements inside homes ranging from 1,280 ft. to approximately 6 mi. from the wind turbine towers. Infrasonic tones at blade-pass frequencies and harmonics were found at all test sites, including test sites at distances of several miles or more from towers under downwind conditions. Testimony to Wisconsin's Brown County Board of Health by people with homes more than 4 mi. from the nearest wind turbines reported AHEs during the times the turbines operated. In mid-October 2014, the Brown County Board of Health went on record declaring that wind turbines at the Shirley Wind site "…are a human health hazard."[28] That action, which appears to be a precedent in the U.S., meant that Duke Energy's Shirley Wind utility were forced to prove to the Board that the utility was not the cause of the health complaints documented in the study and voiced by community residents. The outcome could result in a shut-down order, but no final decision had been made in that case at the time of this writing. Other examples of legally ordered turbine shutdowns include those in Massachusetts[29, 30] and Portugal.[31]

We will return to the issue of perceptibility of infrasound later in this paper, as we describe the physiological bases for perceptibility.

Statement 2: There is nothing unique about wind turbine noise, as infrasound and low-frequency noise are commonly produced by the body and by many environmental sources.

To begin, when the spectral characteristics of IWT noise, as depicted in several papers,[24, 32, 33] are compared to the spectra of subsonic jet transport planes,[34] five different types of aircraft,[35] and road traffic noise,[36] it is clear that noise generated by wind turbines has a number of unique acoustical characteristics. These comparisons reveal dissimilarities in spectral and peak levels in both the higher and lower frequency regions, including the low-frequency and infrasonic range.

Leventhall[37] was one of the first to describe how low-frequency noise is a special noise problem, particularly to sensitive people in their homes. He indicated that annoyance to low-frequency noise increases rapidly with level, often starting just above the threshold of audibility, and that about 2.5% of the population may be 12 dB more sensitive than the average person to low-frequency noise. He also noted that the World Health Organization (WHO) places a special emphasis on low-frequency noise as an environmental problem and source of sleep disturbance, even at low levels. The WHO[38] acknowledges that a noise consisting of a large proportion of low-frequency components may considerably increase AHEs and should be limited to below 40 dBA. Cummings[39] notes that sound levels of 40 dBA trigger high levels of community pushback.

Jung et al[40] experimentally identified the characteristics of acoustic emissions from large upwind wind turbines, with emphasis on ILFN. The sound spectral density showed that the blade-passage frequency component is clearly dominant, revealing up to 6-7 harmonics that generally occupy the infrasonic frequency region of 1 to 10 Hz. They voiced a concern that the low-frequency noise of the 1.5-MW and 600-kW wind turbines in the frequency range over 30 Hz would very likely lead to psychological complaints from ordinary adults.

In responding to a bylaw to restrict wind turbine infrasound in the town of Plympton-Wyoming, Ontario, Leventhall[41] declared that “Infrasound has become the Godzilla of acoustics” (p. 2). He concluded that science does not support the conditions in the bylaw, which was largely aimed at restricting blade-passing tones, because “There is no evidence that the very low level of blade passing tones affects humans, whilst there is evidence that it does not” (p. 7). Based on the kinds of evidence just discussed, we strongly disagree.

WTN has been described as having a character that makes it far more annoying and stressful than other sources of noise at the same A-weighted level, including traffic and industrial noise.[42, 43, 44, 45] Harrison[42] concluded that IWTs cause annoyance in about 20% of residents living within a distance considered acceptable by most regulatory authorities, and that for many of the 20%, the

annoyance and sleep disturbance lead to AHEs. Thorne[46] has pointed out that human perception of noise is based primarily on sound character rather than sound level, and that wind turbines are unique sound sources that exhibit special audible and inaudible modulated and tonal characteristics. He states that sound levels of 32 dBA Leq outside a residence and/or above an individual's threshold of hearing inside the home are markers for serious AHEs, especially among susceptible individuals.

Structural and human responses to low-frequency noise, including noise from wind turbines, have been described by Hubbard.[47] Hubbard and Shephard[48] illustrated the special characteristics of WTN by explaining its sources, pathways, and receptors. Thorne[46, 49] described wind turbines and *wind farms* as a unique source of sound and noise, like no other noise source or set of noise sources. The sounds are often of low amplitude and shifting in character, making it difficult for people who have never been exposed to such sounds to understand the problems of those who complain about the sounds. Shepherd et al[50] have described WTN as having characteristics sufficiently different from other, more extensively studied, noise sources to justify the application of standards different from pre-existing noise standards.

The preponderance of evidence on this point leads to the conclusion that WTN has special acoustic characteristics that distinguish it from other industrial sounds. A primary feature is that it consists of measureable energy down to below 1 Hz.[24, 51, 52] Its sound pressure level decreases rapidly with increasing frequency from about 0.5-5 Hz. It varies in amplitude over time,[9, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58] it tends to have an intermittent tonal quality,[49, 52, 59] and its characteristics vary with distance and direction.[52, 53] It can result in an impulsive sound,[21, 40, 49, 60] even at long distances.[52] According to Lee et al,[53] the swishing sounds of turbines can be perceived from all directions, but at long distances from a turbine, low-frequency amplitude-modulated sounds can be heard only in particular directions and when the SPL is sufficiently high. This effect may make the WTN seem more impulsive at long distances despite an overall SPL that is relatively low.

Furthermore, ILFN from any source, including IWTs, is well known to penetrate walls and other barriers (e.g., Minnesota Department of Health[55]); is typically more disruptive indoors than outdoors;[46, 47, 61, 62, 63] and is not easily masked by atmospheric sounds, including road traffic and other sources of infrasound.[63, 64, 65, 66] The perception of low-frequency noise depends on density level, modulations, bandwidth, purity of blade-pass tones and harmonics, discrete beating tones, or other time-varying properties, and can occur even at near-infrasonic frequencies if any of these factors is present; otherwise, it might pass unnoticed.[57, 67, 68] James[69] describes the

infrasound occurring when wind turbine blades rotate past the tower as a short pressure pulse that consists of a well-defined array of tonal harmonics below 10 Hz. If the pressure peaks are received at the same time, they sum in a linear manner that significantly raises the overall SPL. Often, however, there are many wind turbines rotating at similar speeds, but not synchronized in time. This can lead to another form of modulation as the wind turbine infrasound is perceived as rising and falling, intermittent, or pulsating with variable intensity.

A common argument of wind industry proponents—one that is sometimes raised in legal proceedings—is that humans themselves generate infrasound by virtue of their own heartbeat and breathing, at levels that can be substantially higher than an external noise source such as wind turbines. In a rebuttal to a formal statement to this effect by the Association of Australian Acoustical Consultants (AAAC), Salt has provided a definitive explanation of why the two sources of infrasound (internal vs. external) cannot be equated. In a letter addressed to the AAAC,[70] Salt stated:

> "Stimulation of the ear occurs not directly by pressure (which is why deep sea divers can still hear) but by induced motions of the inner ear fluids, which in turn move sensory tissues and motion-sensitive cells….when low frequency and infrasound enters the ear via the stapes, it causes fluid movements throughout the entire ear between the stapes in the vestibule, through scala vestibuli and scala tympani to the compliant round window membrane at the base of scala tympani. It is these fluid movements that drive sensory tissue movements and cause stimulation. In contrast, pressure fluctuations generated by the body, such as by heartbeat and respiration, enter the ear via the cochlear aqueduct, not through the stapes. The cochlear aqueduct enters the ear adjacent to the round window membrane in the very basal part of scala tympani, so the fluid flows are localized in this tiny region of the ear. As the rest of the ear is bounded by a bony shell which is not compliant, fluid flows in the rest of the ear are substantially lower so that displacements of sensory tissues are negligible. Infrasound generated by the body, because it enters through the aqueduct, therefore does not cause stimulation of the ear."

Statement 3: There is no evidence that wind turbine noise, audible or inaudible, is the cause of adverse health effects in people, and there are no physiological mechanisms to explain how inaudible acoustic energy can be harmful.

In fact, there is ample evidence that noise in general, and especially low-frequency noise, has long-term consequences for human health.[71, 72] For example, long-term exposure to ordinary traffic noise has been associated in a dose-dependent manner with higher risk of myocardial infarction.[73]

Two landmark reports embodying diametrically opposing perspectives with regard to the impact of WTN on health appeared almost concurrently in 2009. One was published as a book by Dr.

Nina Pierpont,[4] a Fellow of the American Academy of Pediatrics who holds an MD degree from Johns Hopkins University School of Medicine and a PhD degree in Population Biology from Princeton University. The other report was written by a panel of seven experts (three physicians, two acousticians, an audiologist, and an audiologist/hearing scientist) commissioned by the American Wind Energy Association and the Canadian Wind Energy Association. The latter report[15] is commonly referred to as the AWEA/CanWEA report, or white paper. These respective reports, more than any others, quickly became the rallying cry for so-called anti-wind and pro-wind advocacy groups in the media, in the public discourse, and in court proceedings.

In her book, Pierpont[4] coined the term *Wind Turbine Syndrome* to describe a range of symptoms reported for 38 family members (adults and children) of 10 families who lived near wind turbines. Based on telephone interviews, she treated her observations and analyses as a case-series research design. She described the syndrome as consisting of 10 classes of symptoms (enumerated below), many of which she attributed to overstimulation of the vestibular system of the inner ear by ILFN. The wind industry, in its AWEA/CanWEA report and elsewhere, has vigorously criticized her study for being non-scientific and non-peer-reviewed. In fact, Pierpont's book was critically reviewed by far more than the usual number of reviewers for a peer-reviewed journal article. While it is true that case series are prone to selection bias, and can at best suggest hypotheses, many discoveries of new phenomena begin with a case study or case series. Furthermore, an increasing body of scientific evidence supports Pierpont's observations of a relationship between WTN and AHEs. More recent laboratory research, described later in this review, suggests that a variety of health symptoms may be due to ILFN stimulation of both vestibular and cochlear components of the inner ear.

Prior to Pierpont's book,[4] Dr. Amanda Harry[74] and Dr. Robyn Phipps and colleagues[75, 76] had documented the occurrence of ill effects from IWTs by use of questionnaire-based surveys of the health complaints of people living near wind projects in Cornwall, England, and Palmerston North, New Zealand, respectively. These authors concluded that a substantial number of people living near wind turbines suffer from health problems and that the cause of the disturbances was the complexity of the noise and vibration. Harry[74] observed that the symptoms were evident for people living within a mile from the wind development and recommended that no wind turbine should be sited closer than 1.5 mi. from the nearest residents. She noted that the guidelines used at the time to site wind turbines were developed when the turbines were 20% the size of the current ones. She concluded that annoyance from noise adversely affects human well-being, and that developers are wrong when they state that WTN is not a problem. Phipps et al[75] noted that 45% of households living within 2 km of the wind farm and 20% of households living up to 8

km away reported hearing noise from the turbines. Phipps[76] reported on the negative consequences of noise that were evident in her own survey and in the works of others, warning that residents do not readily habituate to the presence of WTN.

The AWEA/CanWEA report[15] has been widely used by the wind industry as a basis for its denial of AHEs from IWTs. However, the report is the product of a hand-picked group of experts, at least some of whom were known to hold positions favorable to the report's sponsors, it was never peer-reviewed, and it shows signs of bias, such as conclusions not supported by the research referenced in the report. That white paper concluded that sound from wind turbines, including sub-audible low-frequency sound, does not pose a risk of hearing loss or any other AHE in humans, whether those health effects are described as Wind Turbine Syndrome or otherwise. It also concluded that some people may be annoyed at the presence of sound from wind turbines, including its fluctuating nature, but described annoyance as unrelated to health. Although there is indeed no evidence that IWTs causes hearing loss, the report's conclusion that ILFN does not cause AHEs, and its dismissal of annoyance as a serious entity, have been heavily criticized as erroneous. Horner et al[77] cite many specific examples of the AWEA/CanWEA report's failure to use proper documentation, concluding that it lacks scientific merit and that it is neither authoritative nor convincing. They criticized the report's conclusion that the issue of AHEs stemming from IWTs is settled and that no more research is required, a conclusion that is rarely voiced by scientists. Horner[78] has characterized the report as offering nothing new in its treatment of annoyance, as annoyance has long been known to result from the stress effects of exposure to noise, and he criticized the report for downplaying the relationship between annoyance and health. Phillips[79] has indicated that the report mischaracterized the research designs used by epidemiologists. Despite widespread denial by wind industry advocates of a causal relationship between IWTs and AHEs, the vast majority of peer-reviewed papers have shown that IWTs significantly disturb sleep in at least some residents at distances and noise levels that are typical where IWTs are installed. Furthermore, not a single well-designed scientific study has found WTN to be harmless.[80, 81]

A panel of seven independent experts was commissioned by the Massachusetts Departments of Environmental Protection and Public Health to identify any documented or potential health impacts of risks that may be associated with exposure to IWTs and to facilitate a discussion of IWTs and public health based on scientific findings. The panel generated a report[82] concluding that scientific evidence is lacking to show that WTN leads to AHEs and that a more comprehensive assessment of WTN in populated areas is needed for establishing and refining siting guidelines and for developing best practices. Closer investigation was recommended near

homes where outdoor A- and C-weighted levels differ by more than 15 dB, a strategy for detecting the presence of ILFN (e.g., Kamperman & James[83]). The Massachusetts report has been criticized as misrepresenting the evidence it cites, as well as underestimating evidence indicative of AHEs from IWTs.[84, 85] Schomer and Pamidighantam[86] have described the report as a critique of the literature relating to wind turbine acoustic emissions and health effects, and one with problems similar to those it criticizes.

Some laypersons have remarked disparagingly in the media on the factual evidence—including observations and scientific reports—that shows a relationship between IWTs and AHEs. Shahan,[87] for example, confidently states: "To date, there is no scientific evidence that anything such as 'Wind Turbine Syndrome' actually exists." A common argument of wind energy advocates is that studies show that wind turbines do not lead to AHEs, or that studies that draw such a conclusion are not sufficiently scientific to establish causation. Efforts to discredit those who take a skeptical view toward the wind industry commonly use terms such as *opponents*, *detractors*, *anti-wind activists*, or in the case of Shahan,[87] "paid anti-wind 'experts' who have a long history of directly testifying against wind energy in various court cases." Such critics casually ignore the fact that many of the industry experts, including consulting acousticians and physicians, routinely testify on behalf of the industry in such cases, sometimes for substantial fees, and those individuals are rarely described as paid pro-wind experts or activists.

Numerous researchers have reported the existence of a constellation of health symptoms, either directly mirroring or closely related to those described as Wind Turbine Syndrome by Pierpont,[4] in persons living near IWTs. Significantly, the WHO[38] states that there is sufficient evidence that nighttime noise, irrespective of its source, is related to self-reported sleep disturbance and other health problems, and that these effects can lead to a considerable burden of disease in the population.

Sleep disturbance has been identified as a major adverse impact of IWTs.[4, 18, 45, 47, 54, 57, 58, 72, 74, 76, 77, 79, 80, 81, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107] Nighttime exposure to 40-dBA low-frequency noise has been shown to affect cortisol levels, a physiological indicator of stress. Those levels, following awakening, have been found to be associated with subjective reports of lower sleep quality and mood changes.[108] Sleep is a biological necessity, and disturbed sleep is associated with a number of adverse health conditions. The WHO[71] has concluded that there is available, good-quality evidence supporting a causal association between noise and sleep disruption. Sleep disturbance has important implications for public health and may be a particular problem in children.[84, 94, 109]

Even if no other adverse effects were associated with WTN, sleep disturbance alone is a sufficient reason to site turbines at distances that do not disrupt sleep. Many rural communities have background, nighttime sound levels that do not exceed 25 dBA, and observable effects of nighttime, outdoor noise do not occur at levels of 30 dBA or lower.[71] As outdoor sound levels increase, the risk of AH1Es increases, the most vulnerable populations being the first to show their effects. Vulnerable populations include elderly persons; children, especially those younger than age six; and people with pre-existing medical conditions, especially if sleep is affected.[38, 71] According to the WHO, there is ample evidence to link AHEs with prolonged exposure to outdoor sound levels of 40 dBA or higher. It is important to note that the WHO guidelines are based largely on industrial and transportation noise research, and not on wind turbine research. Because multiple studies (covered in this review) have indicated that WTN is significantly more annoying, has higher infra- and low-frequency sound energy, and is modulating, pulsatile, and sometimes tonal, it may impact health to a greater degree than other noises. This means that noise limits in the WHO guidelines may need to be adjusted downward when applied to WTN.

Additional factors increase the probability of sleep disruption due to WTN. The noise can be heard especially well in areas with low background noise levels, which usually occur at night. Also, lower nighttime wind speeds at ground level increase the nighttime contrast between WTN and background sound levels. Using test data taken during daytime wind conditions will result in a large underestimate of nighttime WTN levels, and thus underestimate the potential for sleep disruption.[38, 58]

Researchers who have studied the impacts of ILFN in general and WTN specifically on health, including some who have reviewed and assessed the findings of other researchers, have attributed a variety of symptoms to ILFN exposure. Those symptoms have been variously described by different researchers, with varying degrees of overlap and detail. They are shown, in no particular order, in Table 1.

Clearly, in addition to annoyance, the most commonly experienced and least-contested health symptom suffered by people living near IWTs is sleep disturbance.[110] Both the United Nations Committee against Torture (CAT) and the Physicians for Human Rights[111] describe sleep deprivation as critical to human functioning. According to Physicians for Human Rights:

> “Sleep deprivation ... causes significant cognitive impairments including deficits in memory, learning, logical reasoning, complex verbal processing, and decision-making; sleep appears to play an important role in processes such as memory and insight formation” (p. 22).

Table 1. Health symptoms described by different researchers as linked to exposure to infrasound and low-frequency noise, including exposure to industrial wind turbines.

Author (Year)	Reference	Symptomatology
Pierpont (2009)	4	Sleep disturbance; headache; Visceral Vibratory Vestibular Disturbance (VVVD); dizziness, vertigo, unsteadiness; tinnitus; ear pressure or pain; external auditory canal sensation; memory and concentration deficits; irritability and anger; and fatigue and loss of motivation
Leventhall (2003) Kasprzak (2014)	12 112	Vibration of bodily structures (chest vibration), annoyance (especially in homes), perceptions of unpleasantness (pressure on the eardrum, unpleasant perception within the chest area, and a general feeling of vibration), sleep disturbance (reduced wakefulness), stress, reduced performance on demanding verbal tasks, and negative biological effects that include quantitative measurements of EEG activity, blood pressure, respiration, hormone production, and heart rate
Havas & Colling (2011)	91	Difficulty sleeping, fatigue, depression, irritability, aggressiveness, cognitive dysfunction, chest pain/pressure, headaches, joint pain, skin irritations, nausea, dizziness, tinnitus, and stress
Horner (2013) Paller et al (2013)	78 113	Headaches, nausea, tinnitus, vertigo, and worsened sleep
Jeffery et al (2013)	92	Sleep disturbance; subjective complaints such as headaches, fatigue, temporary feelings of dizziness, and nausea; objective complaints such as vomiting, insomnia, and palpitations; annoyance; and reduced quality of life (QoL)
Jeffery et al (2014)	93	Negative impacts on the physical, mental and social well-being of people
Krogh et al (2012)	96	Annoyance (regarded as an adverse health effect associated with stress), sleep disturbance, headaches, difficulty concentrating, irritability, fatigue, and a variety of more-serious ailments
Minnesota Department of Health (2009)	55	Annoyance, reduced quality of life, sleeplessness, and headache
Howe Gastmeier Chapnik Limited (2010)	114	High levels of annoyance in a non-trivial percentage of persons, with annoyance associated with sound from wind turbines expected to contribute to stress-related health impacts in some persons

Author (Year)	Reference	Symptomatology
Nissenbaum (2013)	81	Sleep disturbances/sleep deprivation and the multiple illnesses that cascade from chronic sleep disturbance, which include cardiovascular diseases mediated by chronically increased levels of stress hormones, weight changes, and metabolic disturbances (including the continuum of impaired glucose tolerance through diabetes); psychological stresses that can result in cardiovascular disease, chronic depression, anger, and other psychiatric symptomatology; headaches, auditory and vestibular system disturbances; an increased requirement for and use of prescription medication; tinnitus; and vertigo
Nissenbaum et al (2012)	97	Increased sleep disruption, reduced mental health
Thorne (2013)	49	Sleep disturbance, headache, tinnitus, ear pressure, dizziness, vertigo, nausea, visual blurring, tachycardia, irritability, problems with concentration and memory, and panic attack episodes
Pawlaczyk-Luszczyńska et al (2005)	115	Problems with vision, concentration, and continuous and selective attention (especially in persons who are highly sensitive to low-frequency noise)
Pedersen (2011)	99	Annoyance (both outdoors and indoors), statistically related to SPLs; sleep interruption, diabetes, and tinnitus (at one of three test sites); annoyance outdoors, significantly related to sleep interruption, tension, stress, irritability (at all three sites), headache (at two sites), and undue fatigue (at one site); annoyance indoors, significantly related to sleep interruption (at all three sites), and to diabetes, headache, undue fatigue, tension, stress, and irritability (at one of three sites)
Roberts & Roberts (2013)	102	Vibration or fatigue, annoyance or unpleasantness
Shepherd & Billington (2011)	103	Annoyance, which has been linked to increased levels of psychological distress, stress, difficulty falling asleep, and sleep interruption
Taylor (2013)	58	Annoyance, stress, sleep disturbance, interference with daily living, headache, irritability, difficulty concentrating, fatigue, dizziness, anxiety, and reduced QoL
Ambrose et al (2012) Rand et al (2011)	61 116	Dizziness, irritability, headache, loss of appetite, fatigue, inability to concentrate, a need to leave the home, and a preference for being outdoors (during investigations of WTN by seasoned researchers, including acousticians)
Thorne (2011)	46	Sleep disturbance, anxiety, stress, and headaches

Author (Year)	Reference	Symptomatology
Palmer (2013)	117	Negative impacts on sleep, job stability, social relationships, care giving, pursuit of hobbies, leisure, learning, and overall health (based on interviews of residents four years after living near operational wind turbines)
Castelo Branco & Alves-Pereira (2004) Castelo Branco (1999)	118 119	Vibroacoustic disease, described as occurring only after extensive exposure to high levels of infrasound

Other sources quoted by the Physicians for Human Rights[111] note that:

> "A review of the medical literature reveals numerous adverse cognitive effects of sleep deprivation including impaired language skills-communication, lack of innovation, inflexibility of thought processes, inappropriate attention to peripheral concerns or distractions, over-reliance on previous strategies, unwillingness to try out novel strategies, unreliable memory for when events occurred, change in mood including loss of empathy for colleagues, and inability to deal with surprise and the unexpected" (pp. 22-23).

Another line of reasoning is that there is a cause-effect relationship between AHEs and ILFN from wind turbines that mirrors that in motion sickness. Kennedy et al[120] made acceleration recordings during 193 standard training mission scenarios for two moving-base flight trainers. The pilots, who were of comparable age and experience in both groups, were interviewed for motion sickness symptomatology and tested for ataxia after leaving the simulators. Motion sickness incidence was high for one of the simulators, but not for the second. Ataxia scores departed slightly from expected improvements following exposure in both simulators. Spectral analyses of the motion recordings showed significant amounts of energy in the *nauseogenic range* of 0.2 Hz. The authors concluded that simulator sickness in moving-base simulations may be, at least in part, a function of exposure to infrasonic frequencies that make people seasick. Later, von Gierke and Parker[121] advanced the notion that motion sickness may involve an intermodal sensory conflict between visceral graviceptor signals and vestibular stimulation. Schomer and colleagues[52, 86] have argued that similarities with motion sickness may explain some of the health symptoms suffered by individuals living near IWTs, given that the inner ear is capable of responding to accelerations of the kind that lead to seasickness. These accelerations correspond to frequencies in the infrasonic range, around and under 1 Hz. Schomer[66] states that

some persons affected by WTN may be responding directly to acoustic factors, rather than to non-acoustic factors, as argued by Leventhall.[14]

In a rare show of cooperation between the wind industry and independent acousticians, Pacific Hydro agreed to allow acoustician Steven Cooper, a consultant for The Acoustic Group,[25] unlimited access to its Cape Bridgewater wind project in SW Victoria, which had been in operation for about six years. The company allowed Cooper to make noise measurements and independently investigate the noise complaints of six affected residents at three residences located 650-1,600 m from the nearest turbines while the company controlled the on-off cycling of turbine operation. Given Cooper's credentials as an acoustician, the study was described as an acoustical study, as opposed to a medical study. Noise levels were based on A-, G-, and Z-weighted measurements, as well as 1/3-octave band and narrow-band measurements. Participants vacated their homes at night when necessary for Cooper to perform his acoustic studies, and they provided detailed diary accounts of their observations during on-off cycles. Those accounts included severity ratings of perceptions of noise impacts, vibration impacts, and other disturbances, which were collectively labelled as *sensations*. The sensations included headache; pressure in the head, ears, or chest; ringing in the ears; heart racing; or a sensation of heaviness. Synchronization of the timing of the residents' experiences with turbine operational data revealed heightened sensations inside their dwellings during turbine operation. Sensations were not dependent on the ability to hear or see the turbines, as residents were not aware of any of the turbines' operational characteristics. Cooper found that *sensation*, and not *noise disturbance*, was the major disturbance identified. Furthermore, sensations were most related to several different operating conditions of the turbines: at start-up, when there was an increase or decrease in power output of about 20%, and when the turbines were operating at maximum power and the wind speed increased above 12 m/sec.

Based on narrow-band data, Cooper identified a unique *wind turbine signature* (WTS) in which there was an energy peak at the blade-pass frequency and first five harmonics. Shutdown testing confirmed that the WTS, which included an amplitude-modulated signal, was present when the turbines were operating, but not in a natural environment during a turbine shutdown. Participants rated sensations as proportionally more severe as increases occurred in the magnitude of the low-frequency amplitude-modulated signature. The identification of infrasound components was consistent with earlier observations of Kelley et al.[19] Based on his findings, Cooper recommended that further studies be conducted to determine a threshold level of the WTS that protects against adverse impacts, and that the signature concept be used in medical studies by

identifying energy from the operation of wind turbines, as the A-weighted scale inside homes is of no assistance in such studies.

In consideration of the above findings and observations, it is reasonable to conclude that IWTs cause AHEs and other unwanted disturbances. We next examine the physiological mechanisms that may explain how inaudible infrasound can be harmful.

In a recent paper, Berger et el[122] concluded that ILFN levels are insufficient to induce AHEs, given the levels of ILFN typically produced by wind turbines, and that guidelines for audible noise are sufficient to protect human health. Their conclusions were based on measurements of indoor infrasound levels and low-frequency noise levels at distances >500 m that were similar to background levels. While we believe the design and major conclusions of their study to be faulty, their conclusions are consistent with the position taken by Leventhall and other wind energy advocates over the past decade.

In her original description of Wind Turbine Syndrome, Pierpont[4] described a distinctive constellation of symptoms that she believed to be due to stimulation, or overstimulation, of the vestibular organs of balance as a consequence of ILFN from wind turbines. She termed these symptoms Visceral Vibratory Vestibular Disturbance (VVVD). In a follow-up report, Pierpont[100] suggested that the observed symptoms of Wind Turbine Syndrome are due to air-borne or body-borne low-frequency sounds that directly stimulate the inner ear, both the cochlea, or hearing organ, and the vestibular organs of balance and motion detection. As discussed below, research by Salt and associates shows that responses in the cochlea suppress the perception of low-frequency sound but still send signals to the brain, signals whose function is, at present, mostly unknown. The physiologic response of the cochlea to WTN is also a trigger for tinnitus and the brain-cell-level reorganization that tinnitus represents. Although cochlear and vestibular organs are housed within the same bony (otic) capsule, evolutionary adaptations have led to selective activation of auditory or vestibular hair cells. In the presence of certain disorders of the inner ear, however, anatomical defects in the otic capsule can alter the functional separation of auditory and vestibular stimuli, resulting in pathological activation of vestibular reflexes in response to sound.[123] The possibility that high-level ILFN can stimulate the vestibular organs lends credibility to Pierpont's suggestion and may explain the basis for symptoms that mimic other vestibular disorders. Physiologic responses from the otolith organs generate a wide range of brain responses, including dizziness and nausea, seasickness (even without bodily movement), fear and alerting responses such as startle and wakefulness, and difficulties with visually based problem-solving.[100] One candidate for the other destination of cochlear input from the outer hair cells may be the interface between the insula and the medial surface of the transverse (Heschl's)

gyrus, where primary hearing is experienced but not recognized as sound; the latter involves adjacent secondary areas.[124]

WTN can increase alerting responses that disturb sleep, even when people do not recall being awakened. This effect is one that clearly disturbs sleep and mental well-being out to 1,400 m (4,600 ft.) from turbines, with diminishing effects out to 3 km (3 mi.), as shown in a cross-sectional study by Nissenbaum et al.[97]

Laboratory studies conducted by Salt and colleagues have provided evidence that clearly establishes the biological plausibility that infrasound can adversely affect health. That work shows that there are mechanisms in the inner ear that are capable of transducing infrasonic energy into a neural signal that can be transmitted to the brain, where the signals can lead to such symptoms as tinnitus, dizziness, pulsations, and sleep disturbance. Those studies by Salt and associates have involved laboratory experiments funded primarily by the National Institutes of Health and conducted mostly on guinea pigs, whose ears are very similar to human ears. Basically, electrodes were inserted into the inner ears to determine which structures respond to specific types of electroacoustic stimulation. Their findings help to explain why sound that is normally inaudible can result in the kinds of negative reactions reported by people who are exposed to wind turbine ILFN. Findings from their research indicate the following:

(1) The inner hair cells (IHCs) of the inner ear, which are primarily responsible for transmitting signals to the brain that are interpreted as sound, are velocity-sensitive, and thus unresponsive to infrasound. The outer hair cells (OHCs), on the other hand, are displacement-sensitive and respond to infrasonic frequencies at levels well below those that are heard (i.e., interpreted as sound). This suggests that most IWTs produce an unheard stimulation of OHCs;[56, 125, 126] specifically, at 5 Hz the OHCs can be stimulated at sound pressures 40 dB below those that stimulate the inner hair cells associated with conscious hearing.[126]

(2) Low frequencies, which are coded in the cochlear apex, require less low-frequency SPL to be amplitude modulated, when compared to higher frequencies, which are coded in the cochlear base. This means that amplitude modulation of audible sounds by wind turbine infrasound may be the basis for complaints of those living near wind turbines, including complaints such as annoyance or feelings of throbbing and rumbling sensations. It also means that infrasound from wind turbines need not be audible to annoy people, since infrasound can amplitude modulate sounds that are within the range of audibility.[54]

(3) There are several ways that infrasound could affect people, even though they cannot hear it: (a) causing amplitude modulation (pulsation) of heard sounds, (b) stimulating subconscious pathways, (c) causing endolymphatic hydrops, and (d) possibly potentiating, or exacerbating, noise-induced hearing loss.[127]

(4) Responses to infrasound reach the brain through pathways that do not involve conscious hearing but instead may produce sensations of fullness, pressure or tinnitus, or absence of sensation. Activation of subconscious pathways by infrasound could disturb sleep.[128]

(5) The presence of other, higher-pitched sounds (between 150-1,500 Hz) can suppress infrasound.[129, 130, 131] Because the ear is maximally sensitive to infrasound when higher frequency sounds are absent, this means that WTN is most disturbing to persons inside their homes at night, when background sound levels are low and higher-pitched sounds are attenuated by walls and other physical structures.

(6) A pathway exists, through the OHCs, for infrasound to reach the brain. There, parts of the brain other than auditory centers become active and the signals are perceived as something other than sound. This pathway to the brain, which also includes the vestibular mechanism of the inner ear, means that it is biologically plausible for infrasound to produce a variety of sensations, including pulsation, annoyance, stress, panic, ear pressure or fullness, unsteadiness, vertigo, nausea, tinnitus, general discomfort, memory loss, and disturbed sleep (with chronic sleep deprivation leading to blood pressure elevation and possibly changes in heart rate).

On the above grounds, Salt dismisses the common perception that *What we can't hear can't hurt us*, and has stated unequivocally that "Wind turbines can be hazardous to human health."[132]

Interestingly, Oohashi et al,[133]using non-invasive physiological measurements of brain responses, found evidence that sounds containing *high-frequency* components *above* the audible range, or ultrasound, significantly affect the brain activity of healthy human listeners. It should not be considered implausible, therefore, that infrasonic stimulation can also activate the brain.

Recent research supports the plausibility of such effects. Bauer et al,[134] using functional magnetic resonance imaging (fMRI), found a significant response down to the 8 Hz, the lowest frequency presented, to be localized within the auditory cortex. Using magnetoencephalography (MEG), significant brain responses could be detected down to a frequency of 20 Hz. The authors hypothesized that a somatosensory excitation of the auditory cortex possibly contributes at these frequencies. In a somewhat related study, He and Krahé[135] demonstrated a significant relationship between EEG reactions under different low-frequency noise exposures and

subjective annoyance. Noise sensitivity was also found to be an important factor in most of the observations. The authors of these two studies suggested that EEG, fMRI, and MEG may serve as effective physiological measures to explain negative reactions to low-frequency noise.

Kugler et al[136] measured spontaneous otoacoustic emissions (SOAEs) before and after stimulation with perceptually unobtrusive low-frequency sound (30 Hz) and found significant changes to occur; these changes were positively correlated in frequency and level to pre-exposure status and lasted for about 2 min after stimulation. SOAEs are narrow-band acoustic signals that are spontaneously emitted by the inner ear in the absence of acoustic stimulation, and they can be recorded simply and non-invasively in the ear canal with a sensitive microphone. Otoacoustic emissions, first reported by physicist David Kemp,[137] are a by-product of active biophysical amplification by OHCs in the cochlea, persisting in relatively stable form for years under normal physiological conditions. The main task of the OHCs is to detect and mechanically amplify sound waves. In acting as a cochlear amplifier, OHCs actively generate mechanical energy, which is fed back into the cochlear travelling wave to maximize the sensitivity and dynamic range of the mammalian ear. In humans, non-invasive recordings of different classes of sound-evoked otoacoustic emissions (EOAEs) allow indirect access to OHC function, but only SOAE measurements can probe the cochlea in its natural state. The presence of OAEs signals a healthy ear, and their absence or changes in their response patterns can signal pathological function. The significance of the work by Kugler et al is that it reveals OHC function to be affected by a brief exposure to very low-frequency sound that is largely imperceptible. It also reveals that measures of perception severely underestimate OHC sensitivity. The authors concluded that direct quantifications of inner ear active amplification, as measured in their study, are well suited for assessing the risk potential of low-frequency sounds. In the present context, the study provides further support for the notion that what we can't hear can potentially affect us.

Motion sickness has been mentioned in this article as being among the variety of symptoms suffered by individuals living near IWTs. Recalling the work of Kennedy et al,[120] who found evidence of motion sickness in Navy pilots subjected to acceleration during flight simulation, Schomer et al[138] stated that it is plausible that the ear responds similarly to accelerations of a moving vehicle and acoustic pressures at infrasonic frequencies under 1 Hz, in the nauseogenic range. They suggested that the AHEs experienced as a consequence of exposure to IWTs not only bear a striking resemblance to motion sickness, but that the condition may be induced by stimulation of the otolithic organs in the vestibular system of the inner ear. That type of stimulation is purportedly worse when a person is subjected to pressure changes in a closed

cavity, including inside one's home. Further, they describe the type of research needed to verify their hypothesis.

Michaud and colleagues have recently authored a series of papers[139, 140, 141, 142, 143, 144, 145] describing a cross-sectional epidemiological study conducted under the sponsorship of Health Canada, in which they investigated the prevalence of health effects or health indicators among a sample of Canadians exposed to WTN. The studies employed both self-reported and objectively measured health outcomes. The final sample, drawn from communities in Ontario and Prince Edward Island where a sufficient number of dwellings were located near wind turbine installations, included 1,238 participates (606 males, 632 females) living between 0.25 and 11.2 km from operational turbines. One participant between the ages of 18-79 years was randomly selected from each household. The reported response rate was 78.9% and did not significantly vary across sampling strata or provinces. Modelled A- and C-weighted WTN levels reached 46 dBA and 63 dBC, respectively, and the two levels were found to be highly correlated, which suggested that C-weighted values offered no additional information beyond that offered by A-weighted values. Only minor differences across strata were reported for age, employment, and type and ownership of dwelling. WTN exposure was not found to be related to hair cortisol concentrations, blood pressure, resting heart rate, or any of several measured sleep parameters (i.e., sleep latency, sleep time, rate of awakenings, sleep efficiency). Self-reported results obtained through an in-person questionnaire did not provide support for an association between increasing WTN levels and self-reported sleep disturbance, use of sleep medication, or diagnosed sleep disorders. Similarly, no significant association was found between WTN levels and self-reported migraines, tinnitus, dizziness, diabetes, hypertension, perceived stress or any measure of QoL. However, they observed statistically significant exposure-response relationships between increasing WTN levels and the prevalence of long-term high levels of annoyance toward noise, shadow-flicker, visual impacts, blinking lights, and vibrations.

The authors of the present report, along with a number of professional colleagues with acoustical or medical expertise, have carefully analyzed the reports by Michaud and colleagues and have concluded that the research protocol of the Health Canada study reflects shortcomings that severely undercut the conclusions that were drawn in the various reports. To enumerate the major flaws in the Michaud et al reports:

(1) They incorrectly concluded that AHEs were not found when sound levels were below 46 dBA by failing to benchmark their "surrogate control group" against the general population. Proper analysis, using a proper control group, would have resulted in high correlations of these symptoms with decreasing distances to, and increasing noise levels from, wind

turbines. In reports of the sound-exposure data, sound levels of 30-35 dBA were significantly associated with increases in the prevalence rates of symptoms. This indicates that the 40 dBA currently used as the permissible threshold in Ontario and other Canadian provinces is not protective of the public's health and welfare.

(2) Key health symptoms were reported primarily for non-vulnerable populations, in that younger individuals and individuals who had left their homes were excluded from participation. Those exclusions invalidate the study as a reflection of health conditions in the general population.

(3) Evidence provided by the World Health Organization[38] showing that exposure to noise from vehicles, railways, and aircraft is linked to serious physiological and psychological health effects at sound levels of 40 dBA and higher, and that lower levels are needed to protect the more vulnerable members of the population, was ignored in the Health Canada study. The finding that AHEs did not occur below 46 dBA should have been a warning sign to the researchers that their study design, their analyses, or both, were flawed.

Statement 4: Setback distances of 1,000-1,500 ft. (approximately 0.3-0.5 km) are sufficiently safe to protect humans from harm, regardless of height or other physical characteristics of the IWTs.

Many zoning ordinances that regulate IWTs specify the height of the turbine tower from its base to blade tip, plus 10% to 100%, as a setback distance that sufficiently protects residents against a catastrophic event such as a tower failure, a falling blade, or ice throw. Some ordinances specify a distance of twice the base-to-blade tip height, roughly 900 ft., while others arbitrarily specify slightly longer distances such as 1,500 ft. or 0.5 km. Most of the reported health symptoms have been observed at distances much greater than these setback distances. One can deduce, therefore, that *setbacks intended to protect physical health from mechanical or other traumatic failure of a wind turbine component are not adequate to protect general health and well-being*.

While terrain, weather patterns, number and size of turbines, and the turbine array itself can influence the ILFN emitted from IWTs, the two major factors are turbine size and distance from the receiver. Distance is the only practical means of achieving acceptable sound levels, as controlling the noise through the erection of barriers or enclosures near the source or receiver are not feasible or effective. Because infrasound is involved, closing windows, insulating buildings (including residences), and sleeping in basements are not normally helpful in attenuating the noise, and there is less likelihood that the emissions will be masked by wind at ground level.[60, 146] Noise levels must be measured by qualified personnel, and the sound level at the residence—or arguably at the property line—is the key element in protecting the health of residents.

To protect human health, a number of researchers have recommended specific distances, while others have recommended limitations on sound levels, irrespective of the distances needed to achieve those levels. Such recommendations are based on observed or reported complaints of AHEs. Though quite specific, the recommendations vary somewhat widely, as shown in Table 2.

The recommendations in Table 2 include boundaries of distance and noise levels of 0.5-2.5 mi. and 30-40 dB, respectively, that are believed by various professionals to protect human health. Although the use of maximum permissible noise levels appears to be the optimal approach for protecting the greatest number of people, the existence of multiple acoustic and environmental factors complicates our ability to recommend a single distance or noise level that protects most residents. Those factors are covered elsewhere in this review.

Table 2. Recommended minimum siting distances and maximum noise levels of industrial wind turbines, based on the protection of human health.

Author (Year)	Reference	Distance/Level
Pierpont (2009) Kamperman & James (2008)	4 83	Distance of 1.25 mi, or 2 km
Nissenbaum et al (2012)	97	Minimum distance of 0.87 mi, or 1.4 km, based on experimental conditions studied
Harry (2007)	74	Minimum distance of 1.5 km from nearest turbine
Frey & Hadden (2007)	90	2 km between family dwellings and IWTs of up to 2-MW installed capacity, with greater separation for a wind turbine greater than 2-MW installed capacity
Shepherd & Billington (2011)	103	4 km, to protect against amplitude-modulated turbine noise
Position of the National Institute of Public Health-National Institute of Hygiene on wind farms (2016)	147	A minimum distance of 2 km of wind farms from buildings
Cummings (2011)	39	Distance of ½ mi or greater; noise levels within 5-10 dB of existing background conditions; sound levels below 40 dBA, or even 30-35 dBA, as levels of 40 dBA or higher trigger large numbers of noise complaints
World Health Organization (2009)	38	Outdoor sound levels <40 dBA, with vulnerable populations expected to be most affected

Author (Year)	Reference	Distance/Level
Knopper et al (2014)	148	Sound levels <40 dBA, for non-participating receptors
Horner (2013)	78	Sound levels <30 dB
Harrison (2011)	42	Sound levels limited to 35 dBA at nighttime and 40 dBA during daytime hours; 5-dBA and 4-dBA penalties, respectively, imposed for the periodic or impulsive character of turbine noise and for uncertainty in noise prediction
Thorne (2013)	49	Sound levels <32 dB LAeq outside a residence

Statement 5: Annoyance is a nuisance, but it is not a health issue.

In the past few years, the position of the wind industry has changed from a blanket denial of any impact from noise to admitting that IWT noise is annoying to a substantial portion of exposed populations, and that annoyance from ILFN is a well-accepted phenomenon. While Bolin et al[18] and Ellenbogen et al[82] downplay the relationship between annoyance and WTN, the larger research community has documented that ILFN from wind turbines and other sources leads to annoyance.[12, 14, 15, 19, 21, 37, 38, 40, 42, 46, 49, 55, 58, 59, 63, 64, 74, 78, 80, 81, 90, 92, 94, 98, 99, 102, 118, 146, 149, 150]

Several investigators have concluded that annoyance increases in a dose-response relationship as distance from turbines is reduced.[44, 89, 146] A number of studies have concluded that noise annoyance appears to be worse when nearby residents have negative attitudes and when visual annoyance or intrusive sound characteristics are also involved.[e.g., 44, 65, 112, 146, 151] However, the annoyance from visual stimulation and the annoyance from noise may be entirely independent. The two irritants do not have to be linked. The common factor is that as one moves closer to a wind turbine, it is perceived as both larger *and* louder. One recent study,[152] which compared visual, audible noise, and combined visual-auditory representations of wind turbines, found noise sensitivity to correlate with both noise and visual annoyance. That study also demonstrated a reciprocal influence between auditory and visual stimuli, but in essentially a direction opposite that predicted by earlier studies of wind turbine visibility and noise. Interestingly, the study showed that a visual stimulus had a mitigating effect on noise annoyance, while an auditory stimulus had a disturbing effect on visual annoyance. This finding supports the idea that humans perceive the environment holistically and in context of all perceptual information. In suggesting that auditory and visual features are processed in close interaction, it forces us to question the idea that annoyance from WTN arises largely because the turbines are visible. Given our current

state of knowledge, it seems reasonable to accept that people can be annoyed by auditory and visual irritants independently, even though there may be interactions between them.

Annoyance occurs in residents living near wind turbines at lower sound levels than for transportation noise, industrial noise, or other sources.[38, 42, 43, 58, 64, 93] Perception and annoyance have been found to be associated with both urbanized and rural terrains.[149] Pedersen et al,[146] in summarizing survey data on annoyance from wind turbines in the Netherlands and Sweden, found that 25% or more of all respondents were annoyed by levels of 40-45 dBA, while about 18-20% were very annoyed by those levels. A total of 18% found outdoor levels of 35-40 dBA to be rather annoying or very annoying outdoors and 8% found those levels to be rather or very annoying indoors. For outdoor levels of 40-45 dBA, 18% and 16% were rather or very annoyed outdoors and indoors, respectively. Because such surveys tend to emphasize *noise* from wind turbines, results often reflect levels of annoyance that relate more directly to audible sounds, as opposed to infrasound.

While few would argue that noise from wind turbines annoys a substantial percentage of nearby residents, there is disagreement over whether it leads to AHEs. Colby et al[15] stated that:

> "…there is no evidence for direct physiological effects from either infrasound or low frequency sound at the levels generated from wind turbines, indoors or outside" (p. 3-8).

They reasoned, therefore, that annoyance is not a pathological entity. Their basic contention was that although wind turbines produce infrasound, it is not harmful because people can't hear it. They contended that while some people may be annoyed by the sound from wind turbines — presumably audible sound—annoyance is primarily due to the fluctuating nature of the noise and personal attitudes. In their view, it is a psychological reaction, as opposed to a direct physiological reaction to sound. As noted above, however, several investigations[44, 89, 146] have found a dose-response relationship to exist between measured or estimated sound levels and annoyance. IWT noise emissions have been found to be a mediator between exposure and sleep disturbance and psychological distress,[89] and to be directly associated with stress.[e.g., 104]

The documented health symptoms from exposure to wind turbines are often stress-related and exacerbated by sleep disorders; they appear to be mediated through both direct and indirect pathways, and the result can be serious harm to human health.[92] There is an association between WTN, stress, and well-being, and this association is a potential hindrance to psycho-physiological restitution.[58, 98] The WHO has described annoyance as a critical health effect, in that in some people it is associated with stress, sleep disturbance, and interference with daily living.[38] A range of symptoms, often described as stress responses, have been associated with

WTN in people living in the vicinity of wind projects. As Pierpont[4] and others have noted, these symptoms include headache, irritability, difficulty concentrating, fatigue, dizziness, anxiety, and sleep disturbance. Regardless of whether the perceived impacts of noise from wind projects are physiological or psychological in nature, they are considered to cause AHEs through sleep disturbance, reducing the quality of life and serving as a source of annoyance that sometimes leads to stress-related symptoms.[71] The potential of environmental noises to induce stress reactions is well known. These reactions are dependent on how the noises are interpreted in the central nervous system; medical effects such as increased blood pressure, for example, are known to result from prolonged noise exposure.[153]

Generally, models that explain the relationship between noise and health fall into two broad categories, based on pathways that are *direct* or *indirect*. Figure 1, which is a modification of a figure from Shepherd et al,[50] depicts three models, one direct and two indirect, that have been described in the contemporary literature. The first (Fig. 1a) represents a direct pathological relationship between an environmental parameter (e.g., noise level) and a target organ that affects health. For example, in this model, noise can affect both cognition and sleep, and thus directly impact health. An alternative approach (Fig. 1b) distinguishes between direct health effects and psychosomatic illness. This approach suggests that any physiological illness coinciding with the onset of WTN may be caused by a negative psychological response to the noise, and not the noise *per se*. Any anxiety or anger resulting from the presence of WTN induces stress and strain that, if maintained, can eventually lead to AHEs. Another explanation that involves an indirect pathway from sound to health effects is one that is consistent with the WHO's definition of health.[38] That model (Fig. 1c) recognizes the role of environmental moderators, or mediators, in the determination of whether a sound is (unwanted) noise, and, if so, whether or not the noise

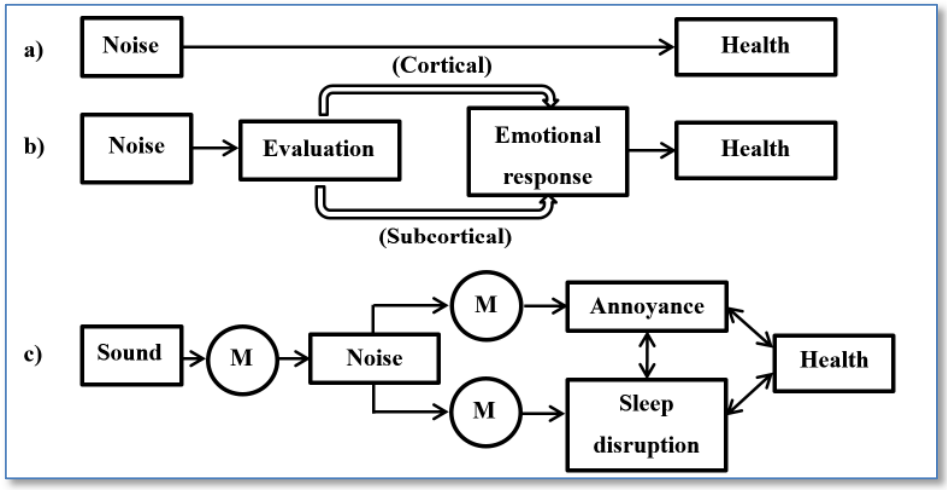

Figure 1. Three models representing the relationship between noise and health: the biomedical model (a) stipulating a direct causal relationship and indirect models (b and c) containing moderators and mediators (Adapted from original source and used with permission of first author, Daniel Shepherd).[50]

negatively impacts health. Mediators include factors such as degree of urbanization, house type, and sound level, and psychological and demographic moderators such as age, gender, education, employment status, attitudes to wind energy, noise sensitivity, and whether the individual receives a monetary return from the turbines. In this model, sleep disruption plays a major role in producing AHEs, with annoyance and sleep disruption being intervening factors between noise and AHEs for some people.

Authors of a recent study,[154] which focused on the province of Ontario, acknowledge both the link between annoyance and health and the possibility that wind projects can exacerbate psychosocial health problems through social processes such as intra-community conflict. They list socially mediated health concerns, distribution of financial benefits, lack of meaningful engagement, and failure to treat landscape concerns seriously, as the core stumbling blocks to a community's acceptance of wind energy development.

Statement 6: Noise cannot account for all of the complaints of people living in the vicinity of wind turbines; there must be another, unknown reason for the complaints.

Havas & Colling[91] have observed that wind turbines generate electromagnetic waves in the form of poor power quality (*dirty electricity*) and ground current, and speculate that these waves can adversely affect those who are electrically hypersensitive. McCallum et al[155] performed magnetic field (EMF) measurements in the proximity of 15 Vestas 1.8-MW wind turbines, two substations, various buried and overhead collector and transmission lines, and nearby homes in the vicinity of Goderich, Ontario, during high-wind, low-wind, and shut-off operational stages. They concluded that there is nothing unique to wind farms with respect to EMF emissions, finding that magnetic field levels in the vicinity of wind turbines were lower than those produced by many common household electrical devices and that levels were well within any existing regulatory guidelines with respect to human health.

Although at least a few of the health symptoms mentioned above have been self-reported by individuals who are exposed to electromagnetism, clinical trials to date suggest the link between health complaints and exposure to electromagnetism to be a purely psychological one, or a nocebo effect, in that self-described sufferers of electromagnetic hypersensitivity are unable to distinguish between exposure and non-exposure to electromagnetic fields.[156] Another review paper[157] found no convincing scientific evidence that symptoms are caused by electromagnetic fields. However, one cannot rule out that the design of the experiments upon which the review papers drew their conclusion may have missed some unique characteristic that could account for the anecdotal evidence. (See our earlier statements describing how failure to identify infrasound

pulsations as a causal factor for perception at pressure levels below those needed for audibility have led some to conclude that IWT infrasound causes no harm.) When faced with health complaints from families who live near IWTs, especially when there are repeated instances of symptoms that wax and wane with alternating sequences of exposure and non-exposure, and especially when those families have taken the drastic step of abandoning their homes, it is unreasonable to argue that noise is not the cause of the complaints. Even if other factors such as electromagnetic waves are the root cause of a given complaint, it is still the placement of turbines too close to those residents that is the most likely cause of the problem.

Unfortunately, not as much is known about the effects of electromagnetism as is known about ILFN. At this point in time, therefore, it is reasonable to conclude that more people who live near wind turbines are negatively affected by ILFN than by hypersensitivity to dirty electricity or ground current, as measurable levels of ILFN from wind turbines are highly associated with individual complaints. When Stigwood et al[57] studied and analyzed complaints at over 75 wind developments in the U.K., they found that identifying the problems was straightforward, occurrence was common (i.e., some residents reported problems in all developments), all developments generated excess amplitude modulation (AM), and AM was the cause of the vast majority of the complaints. These findings have recently been reinforced by Cooper's work[25] in Australia.

Statement 7: Infrasound from wind turbines is sufficiently correlated to the A-weighted sound emissions to allow an A-weighted model to be used to predict how much infrasound is present in homes.

This statement is not typically stated explicitly, but it is one that is inherent in the positions commonly taken by wind energy advocates and regulatory bodies through their interpretations and acceptance of research on WTN, which is based largely on A-weighted levels. As noted in many previous papers, including one of our own,[101] the continued use of the A-weighting scale in sound level meters is a major basis for misunderstandings that have led to acrimony between advocates and opponents of locating wind turbines in residential areas. The dBA scale was devised as a means to incorporate into measurements of environmental and industrial SPLs the inverse of the minimum audibility curve[158] at the 40-phon level. It is typically used, though, to specify the levels of noises that are more intense, where the audibility curve becomes considerably flattened, obviating somewhat the need for A-weighting. Use of the A-weighted scale is mandated or recommended in various national and international standards for measurements that are compared to damage-risk criteria for hearing loss and other health effects resulting from occupational or environmental noise exposure. It drastically reduces sound-level

readings in the lower frequencies, beginning at 1,000 Hz, and reduces sounds at 20 Hz by 50 dB. For WTN, the A-weighting scale is especially inappropriate because of its devaluation of the effects of ILFN. Many authors have commented on its inadequacy. For example, Pederson and Persson Waye[159] state:

> "There is… support both from experimental and field studies that intrusive sound characteristics not fully described by the equivalent A-weighted sound pressure level contribute to annoyance with wind turbine noise" (p. 4).

A number of researchers have recommended comparing C-weighted measurements to A-weighted measurements when considering the impact of sound from wind turbines.[10, 12, 37, 61, 67, 75, 76, 83, 101] According to these sources, the presence of infra- and low-frequency sound is generally indicated when the difference between levels on the two scales differs by 10-20 dB. When such differences are observed, the use of third-octave or linear-scale measurements is typically recommended (for example, see Shepherd et al[50]). Other weighting scales have been suggested for wind turbine applications, but at present, linear-scale or narrow-band measurements, used in conjunction with a conventional sound level meter (with low-frequency microphone) and micro barometer, offer the best potential for accurately and completely describing the soundscape in the vicinity of IWTs.

As noted above, Cooper[25] has suggested that A-weighted levels, measured inside homes, are not likely to be useful indicators of AHEs. That report concluded that A-weighted levels are not a valid index of protection from AHEs and recommended the further exploration of a newly developed *wind turbine signature* scale, based on the discovery of its capability to quantify the amplitude-modulated peak energy in the infrasonic frequency region. That scale was shown to be directly linked to a variety of adverse bodily sensations when nearby turbines were operating or undergoing transitions in operation.

Although A-weighted sound level measurements have been the *sine qua non* for specifying environmental and occupational noise levels for many decades, we must recognize the inherent inadequacies of applying the A-weighting scale to quantifying noise emitted by IWTs. Bray[160] goes even further by noting that people, and not electronic devices, are the ultimate analysts of data that affect their responses to sound, making the point that people's responses should be given the credence they deserve, and not be devalued when physical measurements fail to confirm them.

Statement 8: Wind Turbine Syndrome has not been accepted as a diagnostic entity by the medical profession, so medical professionals cannot diagnose or treat it.

Currently, Wind Turbine Syndrome is not included in the International Classification of Diseases (ICD) coding system, which is used globally for purposes of establishing categories for diagnosing diseases and other health conditions, and as a basis for reimbursing medical providers for diagnostic and treatment services. Yet, of the 10 symptom sets comprising Pierpont's Wind Turbine Syndrome,[4] at least seven are included as a category or subcategory in the newly revised (ICD-10) coding system. The fact that the syndrome itself is not included may be due to its relatively recent discovery, but is more likely due to the fact that the syndrome consists of symptoms that are highly variable from person to person and affect a minority of the exposed population.

Especially in legal proceedings, it is important to distinguish between the terms *differential diagnosis* and *causation assessment*. It is the latter that is most often the subject of such proceedings. Attorneys and expert witnesses often get the terms confused. Differential diagnosis refers to the identification of disorder(s) that may account for a particular complaint or symptom complex. It rarely deals with the external cause of the disorder. Causation assessment, on the other hand, typically requires an evaluation of whether potential causative agents have irritating properties; a determination of the approximate amount of exposure, or dose, of that agent, and the timing between exposure (and non-exposure) and the occurrence of symptoms; and an assessment of whether alternative potential causes of the disorder can be ruled out. These latter steps are not necessarily considered part of the diagnosis.

Notwithstanding the fact that Pierpont herself is a practicing pediatrician, a couple of recent developments would appear to increase the prospect that medical personnel will soon be able to establish Wind Turbine Syndrome, by that or a similar label, as a clinical entity caused by exposure to WTN. Dr. Robert McMurtry, a physician who is a special advisor to the Canadian Royal Commission on the Future of Health Care, and a long-time advocate for more effective public involvement in healthcare policy, recently published a set of highly specific criteria for establishing such a link. McMurtry[161] originally proposed a case definition that identifies first-, second-, and third-order criteria, as well as specified circumstances and symptoms that must be established before AHEs can be attributed to wind turbine exposure. According to those criteria, probable AHEs are present when:

(1) All four of the following first-order criteria are met: (a) The individual resides within 5 km of IWTs, (b) Health status is altered following the start-up of or initial exposure to, and during

the operation of, IWTs (a latent period of up to 6 months may be allowed), (c) Amelioration of symptoms occurs when more than 5 km from the environs of IWTs, and (d) Recurrence of symptoms occurs upon return to the environs of IWTs within 5 km.

(2) At least three of the following second-order criteria are met (occurring or worsening after the initiation of operation of IWTs): (a) Compromised quality of life, (b) Continuing sleep disruption, difficulty initiating sleep, and/or difficulty with sleep disruption, (c) Annoyance producing increased levels of stress and/or psychological distress, and (d) A preference to leave the residence temporarily or permanently for sleep restoration or well-being.

(3) At least three specified symptoms occur or worsen following the initiation of IWTs, those symptoms referred to as third-order criteria that fall within the following categories: (a) Otological and vestibular disorders, (b) Cognitive disorders, (c) Cardiovascular disorders, (d) Psychological disorders, (e) Regulatory disorders, or (f) Systemic disorders.

To be confirmed as AHEs from WTN exposure, McMurtry indicated that consideration should be given to other stressors present in the community, that sleep studies be carried out if at all possible, and that a licensed physician be able to rule out alternate explanations for AHEs. These alternate explanations include substantial barometric changes from prevailing winds, a stressful home environment, and psychological and/or mood disorders, all of which can normally be ruled out when symptoms subside or disappear when the individual leaves the vicinity of the wind turbines. Apart from these three factors, he indicates that there are very few, if any, other health conditions that can mimic those caused by exposure to wind turbines and at the same time meet the three orders of criteria outlined in his case definition. More recently, McMurtry and Krogh[162] published a revised case definition, in which the third-order criteria—which are commonly present—are not considered essential elements. In both papers, the authors acknowledged that the identification of IWTs as the cause of adverse health symptoms is a complex emerging issue that requires further study to validate the criteria. They proposed key elements that ought to be included in any model used to assess the validity of the case-definition criteria.

McCunney and colleagues[163] have challenged those case definitions as having poor specificity, leading to a substantial potential for false-positive assessments and missed diagnoses. A potential fallacy in this challenge is that the authors unnecessarily conflate the concept of case definition for medical practitioners with that of an epidemiologic research plan. The case definitions presented by McMurtry[161] and McMurtry and Krogh[162] represent guidelines for medical doctors whose individual patients are experiencing new or unusual symptoms. It is erroneous to purport that a physician's mental process can be encapsulated into a set of equations, especially

during the earliest stages of developing a case definition. The criticisms of these early case definitions should not deter physicians from attempting to evaluate and treat patients who report AHEs after living in the vicinity of IWTs. This area may indeed benefit from further study. Our view, however, is that such criteria provide an adequate starting point for guiding medical practitioners.

Dr. Steven Rauch, an otolaryngologist at the Massachusetts Eye and Ear Infirmary and a professor at Harvard Medical School, recently declared that he believes Wind Turbine Syndrome to be a real phenomenon.[164] As reported by numerous websites and newspapers, multiple patients have sought treatment from him for AHEs stemming from consistent exposure to IWTs. Rauch compares the syndrome to migraine headaches and believes that people who suffer from migraines are among the most sensitive to the effects of WTN, and he has stated that the wind industry aims to suppress the notion of Wind Turbine Syndrome by blaming the victim.

Given these developments, it is possible that the medical profession may someday embrace Wind Turbine Syndrome—by that or another name—as a clinical entity. This prospect is encouraging, as such acceptance by the profession will facilitate efforts to protect individuals from the harmful health effects of exposure to IWTs. Even though it may be some time before such a diagnostic label is formally acknowledged as an ICD code, it is currently possible for physicians to identify many of the specific symptoms associated with wind turbine exposure and to bill for diagnosing and treating those symptoms, with or without regard for their underlying cause. Paradoxically, it is apparently the case that the most effective treatment for AHEs associated with WTN exposure is non-medical in nature; it is to recommend that patients physically remove themselves from the vicinity of IWTs.

Statement 9: Peer-reviewed epidemiological literature is the only acceptable basis for proving a causative relationship between wind turbine noise and adverse health effects.

This issue runs as a thread through virtually all the other issues addressed in this paper, as it relates to the kind of scientific evidence frequently called for, especially in legal settings, to prove that IWTs are the cause of AHEs. While personal physicians of complainants in legal cases are often considered the only expert witnesses qualified to establish *specific causation*, others can testify to *general causation*, which is the methodology by which scientists determine whether or not an agent is responsible for producing a particular disorder. In general, this requires evaluation of the scientific and medical literature to identify documented instances of health-related conditions arising from exposure to specific agents and, when available, the dose-response relationships between agents and their effects. This process is highly similar to that of

causation assessment, as explained above, and it does not necessarily require the input of a complainant's personal physician, although such input may be helpful. In legal cases involving WTN, it is critical that expert witnesses in acoustics and health be able to reconcile their positions with the reports and standards of the WHO,[165] the International Organization of Standards (ISO),[166] and the American National Standards Institute/Acoustical Society of America (ANSI/ASA)[167] that have linked low-frequency noise to symptoms of the type involved in complaints. These acoustical documents and research reports are seldom, if ever, included in literature reviews used by the industry to deny potential health risks. If challenged on the validity of the available evidence, acousticians need to be knowledgeable of the relevant acoustical standards and make sure that they are understood by all parties. In reality, the wind industry's almost universal refusal to cooperate with researchers has made it virtually impossible to conduct proper acoustical or epidemiological studies. The industry has been largely unwilling, or claims it is unable, to shut down or modify operations of its turbines for experimental purposes. To date, such a situation has rarely occurred, most notably in the case of the Cape Bridgewater study.[25]

The veracity of Statement 9 is strongly challenged by the classic address by Sir Austin Bradford Hill,[168] Professor Emeritus of Medical Statistics, University of London, to the newly founded Section of Occupational Medicine of the Royal Society of Medicine. In his essay, Hill shared his thinking about association and causal evidence surrounding environmental disease. He posited nine elements that are critical in establishing causation:

(1) *strength* (strength of observed relationships),
(2) *consistency* (consistency, or repeatability, of relationships, based on observations by different persons, in different places, under different circumstances, and at different times),
(3) *specificity* (causation is indicated if the association is limited to specific individuals and to particular sites and types of disease and there are no associations with other factors),
(4) *temporality* (there is a clear temporal relationship between outcomes and periods of exposure and non-exposure),
(5) *biological gradient* (a dose-response relationship exists),
(6) *plausibility* (causation is more likely when certain outcomes are biologically plausible, or possible, a caveat being that plausibility depends on the biologic knowledge of the day; this element is best expressed in the statement: "When you have eliminated the impossible, whatever remains, however improbable, must be the truth" (p. 10),

(7) *coherence* (the cause-and-effect interpretation of data should not seriously conflict with generally known facts of the natural history and biology of the disease),
(8) *experiment* (experimentation or semi-experimental evidence, even if only occasional, can reveal the strongest kind of evidence for causation), and
(9) *analogy* (the recognition that similar cause-effect relationships have occurred under similar conditions).

Hill states:

> "What I do not believe (is) …that we can usefully lay down some hard-and-fast rules of evidence that must be obeyed before we can accept cause and effect. None of my nine viewpoints can bring indisputable evidence for or against the cause-and-effect hypothesis and none can be required as a *sine qua non*. What they can do, with greater or less strength, is to help us to make up our minds on the fundamental question – is there any other way of explaining the set of facts before us, is there any other answer equally, or more, likely than cause and effect?... No formal tests of significance can answer those questions. Such tests can, and should, remind us of the effects that the play of chance can create, and they will instruct us in the likely magnitude of those effects. Beyond that they contribute nothing to the 'proof' of our hypothesis" (p. 299).

Hill makes this final observation in his essay:

> "All scientific work is incomplete – whether it be observational or experimental. All scientific work is liable to be upset or modified by advancing knowledge. That does not confer upon us a freedom to ignore the knowledge we already have, or to postpone the action that it appears to demand at a given time" (p. 300).

Extrapolating from Hill's essay, the totality of our knowledge gained from the available evidence must be considered when examining the link between WTN and AHEs. Fortunately, in addition to experimentation, this evidence includes simple tools that are useful, particularly if we are willing to recognize their collective value. Those tools begin, but do not end, with adverse health reporting.

Dr. Carl Phillips, a specialist in epidemiology and science-based policy making, and a former professor of public health, has stated:[169]

> "In cases of emerging and unpredictable disease risk, adverse event reports are the cornerstone of public health research. Since it is obviously not possible to study every possible exposure-disease combination using more formalized study methods, just in case an association is stumbled on, collecting reports of disease cases apparently attributable to a particular exposure is the critical first step" (p. 304).

He gives familiar examples of hazards revealed by adverse event reporting, including infectious disease outbreaks and side effects from pharmaceuticals. He points out that:

> "Pharmaceutical regulators rely heavily on clearinghouses they create for adverse event reporting about drug side effects (and often become actively concerned and even implement policy interventions based on tens of reports)" (p. 304).

Phillips indicates that the case of wind turbines and health fits the same pattern. He describes adverse event reporting as a special type of case study—sometimes denigrated as anecdotes—that generally reports on the rapid onset of a disease that appears to be related to a particular exposure. He advocates self-reporting of adverse events as a highly useful approach in studying the health effects of wind turbines. In addition, he advocates the use of case-crossover experiments as useful and well-accepted sources of epidemiologic information, stating that they are intuitively recognized by both experts and laypersons seeking to assess whether an exposure is causing specifiable outcomes.

Other forms of evidence, all considered scientific, have been or can be used to determine the impacts of WTN on health. These include case studies, case-series studies, and other pre-experimental, quasi-experimental, true experimental, correlational analysis, and single-subject designs. Single-subject designs, like the case-crossover design used by epidemiologists, can also be applied across multiple individuals to reveal relationships between specific interventions and changes in outcomes in individuals or groups. In both designs, subjects serve as their own controls while crossing over from one treatment to another (A vs. B) during the course of the experimental trial. Both are flexible designs and useful in studying events that are infrequent or sporadic. Numerous individuals living near IWTs have experienced health symptoms that have waxed and waned during repeated cycles of exposure (A) and non-exposure (B), which indicates that the wind industry has unwittingly engaged individuals and families worldwide in a series of quasi-empirical studies for many years, without obtaining informed consent from un-enrolled subjects, typically by downplaying any concerns about potential health impacts. The outcomes from these experiments offer some of the strongest evidence available that there is a causative link between WTN and AHEs in some individuals.

According to the WHO,[170] epidemiology is "the study of the distribution and determinants of health-related states or events (including disease), and the application of this study to the control of diseases and other health problems. Although the randomized clinical trial (RCT) is generally considered the *gold standard* of designs for establishing causation, various methods can be used to carry out epidemiological investigations: surveillance and descriptive studies can be used to study distribution; analytical studies are used to study determinants." Epidemiology uses a

systematic approach to study the differences in disease distribution in subgroups and allows for the study of causal and preventive factors.[171] Descriptive epidemiological studies describe the occurrence of outcomes, and analytical studies reveal associative linkages between exposure and outcomes. Descriptive studies include primarily case reports and case-series studies. Analytic designs include experimental studies such as community trials and randomized controlled clinical trials, and observational studies, in which observations can be made retrospectively, concurrently, or prospectively. Observational studies include those in which either grouped (i.e., ecologic) or individual data are collected, the latter normally favored by the scientific community. Those designs involving individual data include cross-sectional, cohort, case-control, and case-crossover studies. Although epidemiological studies rely on statistical analyses of relationships between exposure to specific agents and AHEs in relatively large samples of the population, they are not aimed at revealing the cause of a disease or disorder in specific individuals. A cogent summary of research designs used in *evidence-based medicine* can be found online.[172]

Cross-sectional studies survey exposures and disease status at a single point in time in a cross-section of the population. They measure prevalence, not incidence, of a disease process, and have the disadvantage of difficulty in establishing the temporal sequence of exposure and effect. Also, rare and quickly emerging events may be difficult to detect. Their major advantage is that data can be collected at the same time on all participants, which means the study can be completed in a relatively short time. Notably, several cross-sectional investigations of the effects of WTN exposure have been reported.[44, 97, 98, 99, 104, 149] These studies serve as major contributions to the scientific literature on the subject.

Cohort studies involve an observational design in which a sample of the population is followed to discover new events.[75] They compare individuals with a known risk factor or exposure with others without the risk factor or exposure and aim to determine whether there is a difference in the risk, or incidence, of a disease over time. They tend to be the strongest observational design, especially when the data are collected prospectively, as opposed to retrospectively. Compared to the cross-sectional design, cohort studies tend to require more time, which partially explains the paucity of such studies involving wind turbine exposure.

Case-control designs compare exposures in diseased cases vs. healthy controls from the same general population. Specific disease states must be known prior to initiation, and exposure data must be collected retrospectively. This design can be applied to cases of IWT exposure, despite the fact that it requires the cooperation of affected and unaffected segments of the same population, a circumstance made difficult by attempts on the part of energy companies to

maintain confidentiality and privacy as a means to facilitate wind turbine development in areas involving both participants and non-participants.

In case-crossover studies, which are a special type of case-control design, the *case* and *control* components reside in the same individual. This design is especially useful in investigating triggers of a disease process within an individual. In the behavioral sciences, it is commonly referred to as a *single-subject design*, as already described. The case component signifies the hazard period, which is the time period before the disease or event onset (e.g., exposure to IWTs), and the control component signifies a specified time interval other than the hazard period, namely the non-exposure interval. As already mentioned, wind companies themselves have unwittingly subjected residents to the basic conditions of this design, and results clearly suggest that exposure to WTN leads to a variety of health complaints in some individuals and families. Phillips[79] argues that:

> "A case-crossover study is one of the most compelling sources of epidemiologic data. It consists of observing whether someone's outcomes change as their exposure status changes. This is often not possible because the outcomes only happen a single time as a result of long-term exposure (e.g., cancer) or the exposure cannot be changed. But the observed effects of turbine exposure lend themselves perfectly to such studies because the exposure is transient and the effects, while not instantaneous in their manifestation or dissipation, are generally transient over a period of days or weeks at most. Thus, unlike a case of a lifelong exposure or non-transient disease, where we can only make one observation about disease and outcome per person, the effects of turbines allow multiple observations by the same person, including experimental interventions" (p. 305-306).

Turning to experimental designs, the clinical trial is considered the ideal design to test hypotheses of causation. In a clinical trial, the investigator has control of the exposure to an extent similar to a laboratory experiment. The subjects generally are randomly assigned to one of at least two groups, an experimental and a control group. The experimental group receives the treatment (i.e., exposure in the case of wind turbines) and the control group does not; instead, it usually is subjected to a condition that simulates a generic treatment of some type, and the purpose and procedures of the control condition are explained only after the experiment ends.

A fully developed clinical trial of residents who live near wind turbines has never been conducted, and the reasons are fairly clear if we consider the circumstances surrounding such a trial. In a rigorous trial done to establish the link between AHEs and WTN, the investigator would randomly assign hundreds of people selected from the general population—including adults and children, elderly adults, and chronically ill adults—to either an experimental or a control group. Randomization would control for pre-experimental biases toward or against wind

energy, as well as for other factors that could confound the outcome. The experimental group would be required to spend a significant period (day and night for weeks or months) in homes located between approximately 1,000 ft. and several miles from the nearest wind turbine. The control group would be required to take up residence several miles or more away from the nearest wind turbine, where they would presumably be free from any effects due to extraneous noise or infrasound. Homeowners who leave their homes, as well as research participants occupying those homes, would have to adjust to new residences and modify their work and school activities, eating patterns, and overall lifestyles. Participants in both groups and at least some of the homeowners who vacate their homes for the experiment would have to be reimbursed for their participation, as well as for the costs incurred as a result of their participation, and the research staff would also have to be paid. To maintain some control across sites, the average age and health status within each group should be equivalent, and data would have to be gathered regarding such factors as turbine size, wind speed and other weather conditions, length of time the turbines were operating, terrain, the exact distance of each participating family from the nearest turbines, and actual noise levels present outside and inside the homes. Scientifically rigorous methods for measuring low-frequency noise and infrasound would have to be agreed upon and used. Although self-report via a survey technique could be part of the experimental design, medical examinations and physiological measurements, including sleep studies, should also be incorporated into the research protocol.

While possible, it is not practical to expect such a study design, in its ideal form, to be implemented. Aside from the difficulty of recruiting and enrolling enough families in enough geographic areas to form statistically strong samples, legitimate ethical questions should be raised regarding the exposure of individuals, especially children and other vulnerable individuals, to potentially hazardous conditions. One might conjecture, however, that consent to participate in such a study could be gained from fully informed adults because the effects of WTN are widely believed to be reversible when a period of non-exposure follows a period of exposure.

Statement 10: The nocebo effect, a manifestation of psychological expectations, explains why people complain of adverse health effects when living near wind turbines.

This statement is the core position of some of the most outspoken critics of the view that IWTs cause AHEs. Any discussion of this statement should begin with an acknowledgment that human behavior and beliefs are highly variable and are often driven by psychological and emotional influences, and not just by observations, logic, intellectual knowledge, or cognitive thought processes. It is not surprising, therefore, that some have adopted the view that negative reactions

to wind turbines are based primarily or solely on psychological expectations. Our analysis of the limited literature on the topic leads us to state unequivocally that it is lacking in scientific rigor. Even if the results were as described, the existing studies and observations do not support a conclusion that psychological forces are the only or even primary explanation for most of the negative reactions toward IWTs. Here, we will critically review four papers, all supporting a psychological explanation for the negative reactions.

Chapman et al[173] tested four hypotheses relevant to psychogenic explanations of the variable timing and distribution of health and noise complaints about wind farms in Australia. They obtained records from the wind companies of complaints about noise or degraded health from residents living near 51 wind projects operating between 1993 and 2013 and corroborated those records with complaints documented by three government public agencies, news media records, and court affidavits. Complaints were expressed as proportions of estimated populations residing within 5 km of a wind project. The authors concluded that historical and geographical variations in complaints were consistent with psychogenic hypotheses expressing health problems as "communicated diseases," with nocebo effects likely to play an important role in the etiology of complaints.

Nocebo effects are commonly described as being the opposite of placebo effects. While the *placebo effect* usually refers to a positive reaction to an inert substance—the placebo—the *nocebo effect* refers to a negative reaction to an inert substance—the nocebo. Both effects are psychogenic, but known to exert powerful influences on human physiology, behavior, and attitudes. Essentially, Chapman and his supporters believe that psychogenic reasons are the basis for health complaints about wind turbines, which they believe to be harmless.

Our major criticism of the work of Chapman et al is that wind companies typically engage in practices that discourage local residents to complain. These companies require participating residents to sign contracts before turbines are constructed and before the residents can receive compensation for leasing their land, and they often request non-participating residents to sign contracts prior to initiating a project. Those contracts, which are binding, often include gag clauses that effectively limit resident complaints. The contracts have often stipulated not only that residents refrain from voicing negative views of the wind project, but also that they support the development of future projects. Such conditions create an atmosphere in which is it is highly unlikely that the records of wind companies, governments, courts, or the media will sufficiently reflect all of the complaints that residents have and would voice under less-restrictive circumstances. We argue that the only way to gather accurate data on such complaints is through a survey of either an adequate sample of residents living near multiple wind projects or all such

residents, where residents are free of restrictions by the wind companies. Such data would allow a valid determination of the proportion of residents who experience adverse effects. Whether that proportion is large or small, we could all act on the basis of factual evidence, as opposed to incomplete observations.

Another shortcoming of the study by Chapman et al,[173] which is less well documented but a factor observed in legal cases in which the present authors have been involved, is that residents near IWT projects tend to be delayed in their responses to AHEs. Many of them believe their health problems to be linked to other causes before suspecting that the turbines are the cause. Some or most of these individuals were supporters of wind projects prior to experiencing such problems, as Phipps et al[75] noted in New Zealand. The delay factor would mean that the types of records used by Chapman et al would not likely reflect the reactions of many affected residents.

Crichton and colleagues conducted two laboratory investigations, each of which has bolstered the argument that negative reactions to audible and inaudible WTN can be explained by psychological expectations. Crichton et al[174] conducted what they described as a sham-controlled double-blind provocation study, in which participants were exposed to 10 min of infrasound and 10 min of sham infrasound. Fifty-four participants were randomized to high- or low-expectancy groups and presented with audio-visual information, using material from the Internet that was designed to invoke either high or low expectations that exposure to infrasound causes specified symptoms. High-expectancy participants reported significant increases, from pre-exposure baseline assessment, in the number and intensity of symptoms experienced during exposure to both infrasound and sham infrasound. There were no symptomatic changes in the low-expectancy group. Healthy volunteers, when given information about the expected physiological effect of infrasound, reported symptoms that aligned with that information, during exposure to both infrasound and sham infrasound. According to the authors, results suggest that psychological expectations are sufficient to explain the link between wind turbine exposure and health complaints.

Punch[175] has criticized that study as methodologically weak, on the following grounds:

(1) Subjects were never exposed to infrasound that adequately represented that to which residents near wind turbine projects are subjected. It is extremely unlikely that the employed studio woofer was capable of producing a 5-Hz stimulus; the authors did not describe or show a graph of the output spectrum. Even if a true infrasound stimulus was produced by their equipment, 40 dB (presumably SPL) was not sufficient to represent the level of

infrasound commonly produced by IWTs. Even if a sufficient stimulus had been produced to represent wind turbine infrasound, a 10-min exposure would have been meaningless in representing the duration of exposure that is likely necessary to produce any substantial health symptoms.

(2) In effect, subjects were exposed to two sham conditions. If they had been exposed to infrasound that adequately mimicked infrasound from IWTs (preferably actual IWT infrasound), subjects in both the high- and low-expectancy groups would have had a physical stimulus (in the infrasound condition) that could have overridden, or at least moderated, their psychological reactions.

(3) The design limited the study's external validity, the ability to generalize the results to other populations and situations. Most of the individuals who have reported AHEs from WTN, some of whom have abandoned their homes, are not people who were adequately warned of potential health effects prior to their exposures. In fact, most of them were likely told by the wind company to expect no harmful effects. Again, many individuals who report AHEs were advocates of wind energy prior to being exposed. Because the major premise underlying the study is that people complain of WTN based primarily on expectancies that align with prior information, the study is based on a false premise. Also, the recruitment of university students does not represent the type of subjects who are apt to complain about WTN. This population is probably the least vulnerable to the effects of WTN in that few, if any, were very young, very old, likely to have chronic health conditions, or disabled. Also, they are more likely to exhibit a response bias because they are less likely than prospective residents of a wind project to believe that they might be harmed by participating in an experiment. Furthermore, the extensive use of pretesting introduced reactive or interactive effects that could have affected post-test behaviors and ratings. Finally, the use of a laboratory setting and short exposure times, as opposed to a real-life setting in which wind turbine blades are turning at night and the subjects are inside a home, introduced situational effects that limit the ability to generalize the data. The authors admit this shortcoming in their statement:

> "… exposure to infrasound in a listening room purpose (sic) built for sound experiments may not be directly comparable to exposure to infrasound from a wind farm" (p. 4).

(4) This was an experiment whose outcomes could have been predicted, given the conditions employed. Aside from the fact that the outcome had virtually nothing to do with the real-world conditions of exposure to infrasound from wind turbines, none of the factors that influence how expectations can affect perceptions through top-down, or cognitive- based, processing, as opposed to bottom-up, or stimulus-based, processing, were controlled or even

> discussed. (Interested readers should refer to Williams[176] for examples of the effects of top-down processing and for a discussion of how such experiments might be improved.)

In a second laboratory study by Crichton and colleagues,[177] similar in design to the first, the authors investigated whether positive expectations can produce a reduction in symptoms and improvements in reported health. Sixty participants were randomized to either positive or negative expectations and subsequently exposed to audible wind turbine sound and infrasound. According to the authors,

> "Participants were … exposed to infrasound (9Hz, 50.4dB) and audible wind farm sound (43dB), which had been recorded 1 km from a wind farm, during two 7-minute listening sessions. Both groups were made aware they were listening to the sound of a wind farm, and were being exposed to sound containing both audible and sub audible components and that the sound was at the same level during both sessions" (p. 2).

Prior to exposure, negative-expectation participants watched a DVD incorporating TV footage about health effects said to be caused by infrasound produced by wind turbines. In contrast, positive-expectation participants viewed a DVD that:

> "…framed wind turbine sound as containing infrasound, sub audible sound created by natural phenomena such as ocean waves and the wind, which had been reported to have positive effects and therapeutic benefits on health" (p. 2).

The authors described the results as indicating that during exposure to audible wind turbine sound and infrasound, symptoms and mood were strongly influenced by subject expectations. Negative-expectation participants experienced a significant increase in symptoms and a significant deterioration in mood, while positive-expectation participants reported a significant decrease in symptoms and a significant improvement in mood. The authors concluded that if expectations about infrasound are framed in more neutral or benign ways, then it is likely that reports of symptoms or negative effects could be nullified.

That second investigation by Crichton and colleagues has some of the same methodological weaknesses as the first, particularly with respect to the use of what was described as experimental infrasound. Again, recordings of WTN were used, and no description of the recording instrumentation was provided, leading us to assume that the instrumentation may have been incapable of accurately reproducing infrasound, and thus its true effects. All participants were informed of the purpose of the study, which was:

> "…to investigate the effect of sound below the threshold of human hearing (infrasound) on the experience of physical sensations and mood" (p. 2).

Preferably, the purpose should have been divulged only after the data were gathered because the description of sounds as those that humans cannot hear would presumably have established a mind-set, or bias, in both groups that the sound would have little impact. That preconception could have confounded any reactions to the different DVD messages. Another criticism of the study is that wind companies frame their turbines in the best possible light, so positive expectations have already been established in the minds of most wind-project participants and non-participants. Despite neutral or positive framing that has sometimes included assurance that the turbine sounds would be no louder than that of a refrigerator (see, for example, Chen & Narins[178]), the consequences of living near IWTs are catastrophic for some residents.

Tonin et al[179] repeated the experimental work of Crichton and her colleagues by using specially modified headphones to produce infrasound, as opposed to the loudspeaker system used in the previous studies, and exposed participants to 23 min of infrasound, as opposed to the 10-min exposures in the Crichton studies. Similar results were reported, suggesting that the simulated infrasound had no statistically significant effect on the symptoms reported by volunteers, while the prior expectations the volunteers had about the effect of infrasound had a statistically significant influence on the symptoms reported, thereby supporting the nocebo effect hypothesis. Some of the same criticisms of the Crichton et al study[174] levelled by Punch[175] also apply to the Tonin et al study, as participants were not being stimulated by sufficient durations or peak levels of infrasound exposure to which residents living near IWTs are exposed, and participants were effectively exposed to two sham conditions, denying them any opportunity to experience realistic infrasonic stimuli that could have overridden or moderated their psychological reactions based on expectancy.

In a related study, Taylor et al[180] assessed the effect of negatively oriented personality (NOP) traits (Neuroticism, Negative Affectivity and Frustration Intolerance) on the relationship between both actual and perceived noise on “medically unexplained non-specific symptoms (NSS)” (p. 338), presumably their euphemism for Pierpont’s Wind Turbine Syndrome.[4] Households within 500 m of 8 0.6-kW micro turbine installations and within 1 km of 4 5-kW small wind turbines in two U.K. cities were surveyed, and 138 questionnaires were completed and returned for analysis. Turbine noise level for each household was also calculated. There was no evidence for an effect of calculated noise on NSS. A statistically significant relationship was found between perceived noise and NSS for individuals high in NOP traits.

That study is similar in concept to those performed by Crichton and colleagues,[174, 177] with virtually the same conclusion—that the link between wind turbines and AHEs has a psychological origin. The study can be criticized on several grounds:

(1) Only smaller wind turbines were investigated; there is virtually no literature demonstrating that such turbines produce noise levels of any consequence to humans. The fact that no relationship was found between "calculated actual noise" from the turbines and participants' attitudes toward wind turbines was thus predictable because the noise levels were either too low to affect attitudes differentially or were completely inaudible.

(2) The authors state:

> "Actual noise turbine level for each household was also calculated" (p. 338).

Calculated levels (from noise maps) are not necessarily actual levels, so this procedure was, at a minimum, mischaracterized.

(3) It should not be surprising to find that individuals with negatively oriented personalities respond negatively to WTN, as they would likely respond negatively to almost any stimulus. However, the findings, as acknowledged by the authors, resulted from reports of participants' retrospective perceptions of noise from turbines and symptoms at the same point in time, possibly resulting in common-method variance and retrospective bias. Also, although the authors reported a statistically significant relationship between NSS and negatively oriented personality, the reported variance explained by those relationships was quite low. That finding suggests that a meaningful (i.e., clinical) significance was not established, in which case one might reasonably question whether symptom reporting in the study was actually linked to negative personality type.

(4) Among other possible confounders, individual differences are likely to have complicated the authors' analyses (see Williams[176] for an explanation).

To conclude this section, we believe that while psychological expectations conceivably can influence perceptions of the effects of WTN on health status, no scientific studies have yet convincingly shown that psychological forces are the major driver of such perceptions. Based on the bulk of literature covered in this review, those drivers are the physical stimuli themselves and the internal physiological reactions they induce.

Statement 11: Only relatively few people, if any, are adversely impacted by wind turbine noise, and the majority have no complaints.

As indicated earlier, most of the studies that have documented specified percentages of the population adversely affected by WTN have been those focusing on annoyance, as opposed to health. While the exact percentage of people whose health is affected by WTN has not been accurately determined, countless reports worldwide suggest that the acoustic energy emitted by

IWTs is harmful to the health of substantial numbers of people. As already noted, Phipps et al[75] found that 45% of households living as far away as 4 km from a wind project and 20% of households living up to 8 km away reported hearing turbine noise. Those figures take into account only the audible noise, of course, and not the inaudible infrasound, and they do not account for any documented adverse impacts.

Estimates of the percentage of people adversely affected by WTN should not be based solely on questionnaire surveys of populations known to be experiencing health problems, due to selection bias. Such surveys can be helpful in arriving at rough estimates of AHEs, however, but only if those surveys also report estimates of the total population from which the affected sample is drawn. The main value of surveys that include only affected individuals (e.g., Harry[74]; Pierpont[4]; The Acoustic Group[25]) is that they strongly suggest that substantial numbers of people living near wind turbines suffer health symptoms. For example, Harry[74] reported that 81% of her 42 survey respondents had health complaints, 76% had visited a doctor regarding those complaints, and 73% reported a reduced quality of life. In a somewhat more representative survey of residents living within 15 km of a wind turbine project—most of whom lived within 3 km—Phipps[76] found that 42 of 614 households who responded to a questionnaire (6.8%) reported occasional sleep disturbance, another 21 (3.4%) reported frequent sleep disturbance, and an additional 5 (0.8%) reported sleep disturbance most of the time due to WTN. Eleven percent of households, therefore, reported suffering at least occasional sleep disruption due to the wind turbines. Fifteen percent of respondents to that survey reported that they had suffered at least occasional reductions in their quality of life since the turbines became operational.

Despite the lack of definitive scientific evidence, we cannot ignore the numerous accounts of such effects reported worldwide on the Internet, in legal proceedings, and in news accounts. Krogh et al[96] have reviewed studies that document such incidents, many of which have involved the abandonment of homes. In a 2010 report commissioned by the Ontario Ministry of the Environment, the engineering firm of Howe Gastmeier Chapnik Limited,[112] despite its general conclusion that Ontario IWTs do not pose a risk to human health, stated:

> "The audible sound from wind turbines, at the levels experienced at typical receptor distances in Ontario, is nonetheless expected to result in a non-trivial percentage of persons being highly annoyed …. research has shown that annoyance associated with sound from wind turbines can be expected to contribute to stress related health impacts in some persons" (p. 39).

In conclusion, we should recall that Phillips[169] advocates self-reporting of adverse events as a critical element in the study of the health effects of wind turbines. As stated earlier, he has noted

the importance of case-crossover experiments as useful and well-accepted sources of epidemiologic information. Numerous households around the world have been subjected to this type of quasi-experiment by the wind industry. It is unfortunate that an accurate count of these incidents has never been tallied formally and scientifically. Although that task must be left to future research, we should regard complaints of AHEs from individuals living near wind turbine installations seriously, when they occur, and the wind industry must act responsibly by siting its turbines at distances from residents that protect health and quality of life.

It is widely accepted that the industry has warned that tighter siting restrictions will destroy its prospects for growth. Such growth, however, should not continue in areas where there are probable and potential risks to human health. There are regions of the U.S. and other countries where turbines can operate safely, presumably without such risks. Some examples of those sites are illustrated in Figure 2.

Statement 12: There is no evidence in the literature to support a causative link between wind turbine noise and adverse health effects.

The above review has been aimed specifically at addressing this point, which is often cited as factual by wind industry advocates in the literature and in legal proceedings. Namely, there is an abundant literature, much of it peer-reviewed and authored by highly reputable researchers, indicating that audible and inaudible noise emitted by IWTs adversely impacts the health and well-being of substantial numbers of people who are regularly exposed to wind turbines. It is clear that the literature reviews and papers claiming no AHEs fail to include important studies, international standards, guidance from the WHO, and research conducted on wind turbine noise and other sources of infra- and low-frequency sound. Whether this is through oversight or calculation, only reports that cite scientifically credible references should be considered legitimate sources of information. Our review has shown that it is unacceptable simply to state that the literature contains little or no evidence of a causal link between WTN and AHEs. At a minimum, those effects have been shown to be regularly correlated to living in proximity to IWTs, and there is sufficient evidence that those effects are highly associated with objective measurements of audible noise and infrasound.

Although sleep disturbance and its associated impacts on health and quality of life appear to be the most salient consequences of IWT noise, varying health effects that are unrelated to sleep have also been widely and consistently reported by different investigators. While not everyone who is exposed to IWTs suffers AHEs, it is incumbent on governmental officials and the wind industry to take seriously the health implications of their decisions to locate wind turbines near

residential and other populations, especially vulnerable populations, that are or likely to be negatively affected.

Figure 2. Photographic images of sites illustrating onshore landscapes where industrial wind turbines expose humans to minimal health risks due to large setback distances. Note that homes are not seen in the photos. (Source: https://images.search.yahoo.com/search/images?p=wind+turbine+images+california&fr=tightropetb&imgurl=http%3A%2F%2Fwww.freefoto.com%2Fimages%2F39%2F01%2F39_01_1---Wind-Turbine-Generators--Palm-Springs--California_web.jpg#id=36&iurl=http%3A%2F%2Fmedia-cdn.tripadvisor.com%2Fmedia%2Fphoto-s%2F01%2F70%2Ff9%2Fbb%2Ftehachepi-area-california.jpg&action=close).

Conclusion

We have discussed in this paper various elements of acoustics, sound perception, sound measurement, and psychological reactions, and the role these factors play in support of the view that a general-causative link exists between human health and ILFN emitted by IWTs. The available evidence warrants the following conclusions:

(1) Large wind turbines generate infrasound, which is not normally experienced as sound by most human listeners. Some people, however, experience it in the form of pathological

symptoms such as headache, dizziness, nausea, or motion sickness, which appear to be caused by the excitation of resonances inside closed structures and the human body itself.

(2) WTN has unique acoustic characteristics when compared to other environmental noises. These characteristics include low-amplitude, amplitude-modulated, intermittent occurrences of tones that mirror the peak energy of the blade-pass frequency and the first several harmonics. The coupling mechanisms in the inner ear prevent internally generated sound, but not externally generated sound, from being perceived, which means that perception of wind turbine infrasound is far more disturbing than infrasound generated within the human body.

(3) There is voluminous evidence, ranging from anecdotal accounts from around the world to peer-reviewed scientific research, that audible and inaudible low-frequency noise and infrasound from IWTs lead to complaints ranging from annoyance to AHEs in a substantial percentage of the population. Although sleep disturbance is the most common problem cited, a variety of other health problems has been reported by numerous reputable sources. Recent research is largely consistent with Pierpont's original description of Wind Turbine Syndrome. Research on humans and lower animals has shown that it is biologically plausible that inner ear mechanisms, in conjunction with the brain, can process acoustic energy in ways that result in pathological perceptions that are not interpreted as sound. Both balance and hearing mechanisms appear to be involved in evoking these perceptions. The findings that infrasonic stimuli can amplitude modulate higher frequencies in the audible region, and that infrasound may be more perceptible when higher frequencies are absent, are especially compelling in suggesting that what we can't hear can hurt us.

(4) To prevent AHEs, scientists have recommended that distances separating turbines and residences be 0.5-2.5 mi., and 1.25 mi. (2 km) or more has been commonly recommended. Clearly, the short siting distances used by the industry for physical safety do not protect against AHEs. Alternatively, researchers have recommended sound levels typically ranging from 30-40 dBA for safeguarding health, which is consistent with the recommendation of nighttime noise levels by the WHO.

(5) Annoyance is a health issue for many people living near IWTs, which is consistent with both the WHO's definition of health and contemporary models of the relationships among annoyance, stress, and health.

(6) The scientific evidence regarding factors other than amplitude-modulated ILFN as an explanation for most of the health complaints near IWTs, including electromagnetic fields (dirty electricity), is weak; the preponderance of research suggests that ILFN is the most viable explanation for such complaints.

(7) The A-weighted decibel scale, which effectively excludes infrasound and substantial amounts of low-frequency noise, is inadequate to predict the level of outdoor or indoor infrasound, to reveal correlations to infrasound, or to show a definitive relationship with AHEs. Achievement of these goals requires the development of new measurement methods.

(8) Even though Wind Turbine Syndrome is not currently included in the ICD coding system, that system includes most of the acknowledged symptoms of the syndrome. Medical professionals, therefore, have the necessary tools to evaluate and treat it, and that process has already begun on a limited scale.

(9) While some epidemiologically solid research has been done in the area of IWTs and AHEs, evidence from other sources cannot be ignored. Hill noted the nature of such sources in 1965, and Phillips, in 2011, described the importance of other kinds of evidence, including adverse event reports, in establishing a causative relationship. One of the strongest types of evidence is the case-crossover experimental design, which the wind industry has unwittingly imposed for years on multiple families, many of whom have abandoned their homes to escape IWT noise exposure.

(10) While psychological expectations and the power of suggestion conceivably can influence perceptions of the effects of WTN on health status, no scientifically valid studies have yet convincingly shown that psychological forces are the major driver of such perceptions.

(11) Accurate estimates of the percentage of people who are affected by IWTs exist only for annoyance, not AHEs. Multiple reports, however, emphasize the relationships that exist between annoyance, stress, health, and quality of life, and indicate that a non-trivial percentage of people who live near IWTs experience AHEs. Those reports are consistent with thousands of reports worldwide. Although it seems reasonable to conclude that noise from IWTs does not cause AHEs in the majority of exposed populations, and that accurate estimates of AHEs are yet to be established, it is also clear that considerable numbers of people are affected and that they deserve to be heard and protected from adverse health impacts.

(12) The available literature, which includes research reported by scientists and other reputable professionals in peer-reviewed journals, government documents, print and web-based media, and in scientific and professional papers presented at society meetings, is sufficient to establish a general causal link between a variety of commonly observed AHEs and noise emitted by IWTs.

Based on all the evidence presented, our fundamental view is that the controversy surrounding AHEs should not be polarized into two groups consisting of either *pro-wind* or *anti-wind*

factions, but rather one in which there is room for a third, *pro-health*, perspective. Essentially, the pro-wind view is that IWTs should be installed wherever feasible, that definitive scientific research is lacking to indicate that turbines cause AHEs, and that if you can't hear it, you can't feel it. The anti-wind view is that IWTs should not be installed anywhere because wind is not an economically viable source of renewable energy, that all government subsidies and development efforts should end, and that what we can't hear can hurt us. A pro-health view is that there is enough anecdotal and scientific evidence to indicate that ILFN from IWTs causes annoyance, sleep disturbance, stress, and a variety of other AHEs to warrant siting the turbines at distances sufficient to avoid such harmful effects, which, without proper siting, occur in a substantial percentage of the population. That view holds that what we can't hear can hurt some of us, and that the precautionary principle must be followed in siting IWTs if such health risks are to be avoided. Industrial-scale wind turbines should not be located near people's homes, educational and recreational facilities, and workplaces. It is our belief that the bulk of the available evidence justifies a pro-health perspective. It is unacceptable to consider people living near wind turbines as collateral damage while this debate continues.

Further scientific investigations of the dose-response relationship between IWT noise and specific health effects in exposed individuals are sorely needed. However, people should be protected by conservative siting guidelines that recognize the concerns raised in this review. Hopefully, such research can and will be planned and executed by independent researchers with the full cooperation of the wind industry. The major objective of such research should be to reveal directions for the industry in balancing the energy needs of society with the need to protect public health.

Statement of conflict of interest: The authors declare no conflicts of interest. Mr. James is on the Board of Directors for the Society for Wind Vigilance, an international federation of physicians, acousticians, engineers, and other professionals who share scientific research on the topic of health and wind turbines.

Address for correspondence:
Jerry L. Punch
Department of Communicative Sciences and Disorders
1026 Red Cedar Road
Michigan State University, East Lansing, MI 48824, USA
E-mail: jpunch@msu.edu

References

[1] Caithness Windfarm Information Forum. Summary of wind turbine accident data to 30 June 2016. Available from: http://www.caithnesswindfarms.co.uk/AccidentStatistics.htm. [Last accessed on 2016 July 5].

[2] Hedges C, Sacco, J. *Days of Destruction, Days of Revolt*. New York: Nation Books; 2012.

[3] Krogh C, Horner B, Morris J, May M, Papadopoulos G, Watts AC. Trading off human health: wind turbine noise and government policy. Presentation at 5th International Meeting on Wind Turbine Noise, August 2013. Available from: http://waubrafoundation.org.au/wp-content/uploads/2014/02/Wind-Turbine-Noise-Conference-2013-Policy-paper.pdf. [Last accessed on 2016 July 5].

[4] Pierpont N. *Wind turbine syndrome: a report on a natural experiment*. Santa Fe (NM): K-Selected Books, 2009.

[5] Horner B. Open Letter Audit: National Health and Medical Research Council Public Statement (2010) and Rapid Review (2010). Available from: http://docs.wind-watch.org/Horner_NHMRC-references-audit_July-31-2012.pdf. [Last accessed on 2016 July 5].

[6] Office of Management and Budget: Final Information Quality Bulletin for Peer Review, December 16, 2004. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.cio.noaa.gov%2Fservices_programs%2Fpdfs%2FOMB_Peer_Review_Bulletin_m05-03.pdf&ei=zxo8VI2PLevesASY64LQBA&usg=AFQjCNHRv2lLaSO_W6HyH05x9E90yQynDQ&sig2=jewV1g8YLe-Yrqz3IZ6rxg&bvm=bv.77161500,d.cGE&cad=rja. [Last accessed on 2016 July 20].

[7] Achenbach J. Why do many reasonable people doubt science? *National Geographic*, 2015. Available from: http://ngm.nationalgeographic.com/2015/03/science-doubters/achenbach-text. [Last accessed on 2016 July 5].

[8] Leventhall G. How the "mythology" of infrasound and low frequency noise related to wind turbines might have developed. Presentation at First International Meeting on Wind Turbine Noise: Perspectives for Control, October 2005. Available from: https://www.researchgate.net/publication/237542296_First_International_Meeting_on_Wind_Turbine_Noise_Perspectives_for_Control_Berlin_17th_and_18th_October_2005_How_the_mythology_of_infrasound_and_low_frequency_noise_related_to_wind_turbines_might_have_developed. [Last accessed on 2016 July 5].

[9] Leventhall G. Infrasound from wind turbines—fact, fiction or deception. *Canadian Acoustics* 2006; 34:29-36.

[10] James RR. Wind turbine infra and low-frequency sound: warning signs that were not heard. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2012;32:108-127.

[11] Schwartz S. Linking noise and vibration to Sick Building Syndrome in office buildings. Air & Waste Management Association. March 2008:26-28. Available from: http://pubs.awma.org/gsearch/em/2008/3/schwartz.pdf. [Last accessed on 2016 July 5].

[12] Leventhall G. A review of published research on low frequency noise and its effects, May 2003. Available from: http://docs.wind-watch.org/leventhall-defra-lowfreqnoise.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[13] Broner N. The effects of low frequency noise on people—a review. *Journal of Sound and Vibration* 1978;58:483-500.

[14] Leventhall G. Concerns about infrasound from wind turbines. *Acoustics Today* 2013;9:30-38.

[15] Colby WD, Dobie R, Leventhall G, Lipscomb DM, McCunney RJ, Seilo MT, et al. Wind turbine sound and health effects: an expert panel review. Report prepared for Prepared for American Wind Energy Association and Canadian Wind Energy Association, December 2009. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CB4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fcanwea.ca%2Fpdf%2Ftalkwind%2FWind_Turbine_Sound_and_Health_Effects.pdf&ei=Ja5TVIvDJ4WjyATUq4HQBA&usg=AFQjCNGYQ3-rkSZttsOVpuyhzeGsk2o4lQ&sig2=kZ_liEZ8jzUkFsT4bE7dbg&bvm=bv.78677474,d.aW. [Last accessed on 2016 July 5].

[16] Møller H, Pedersen CS. Low-frequency noise from large wind turbines. *Journal of the Acoustical Society of America* 2011;129:3727-3744.

[17] Evans T, Cooper J, Lenchine V. Infrasound levels near windfarms and in other environments. Environment Protection Authority, South Australia, January 2013. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=7&cad=rja&uact=8&ved=0CD8QFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.epa.sa.gov.au%2Fxstd_files%2FNoise%2FReport%2Finfrasound.pdf&ei=wIJeU_n_AfOFyQG26YCoDQ&usg=AFQjCNG-V01kqE5hz7j0Jajwv8nFac0C4A&sig2=fj0z4hblVm_TOTTKxs-0nA&bvm=bv.65397613,d.aWc. [Last accessed on 2016 July 20].

[18] Bolin K, Bluhm G, Eriksson G, Nilsson ME. Infrasound and low frequency noise from wind turbines: exposure and health effects. *Environmental Research Letters* 2011;6:1-12.

[19] Kelley ND, Hemphill RR, McKenna ME. A methodology for assessment of wind turbine noise generation. *Journal of Solar Energy Engineering* 1982;104:112-120.

[20] Kelley ND, McKenna HE, Hemphill RR, Etter CL, Garrelts RL, Linn NC. Acoustic noise associated with the MOD-1 wind turbine: its source, impact, and control. Report prepared for the U. S. Department of Energy, Contract No. DE-AC02-83CH-10093, February 1985. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CB4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.nrel.gov%2Fdocs%2Flegosti%2Fold%2F1166.pdf&ei=uK9TVIL3L82P7AajoIHQDQ&usg=AFQjCNGgDEPZV0hd1gkxw4hGcqWROWkufQ&si

g2=abXK4ET8bDhYWbdG7UsKaA&bvm=bv.78677474,d.ZGU. [Last accessed on 2016 July 20].

[21] Kelley ND. A proposed metric for assessing the potential of community annoyance from wind turbine low-frequency noise emissions. Presentation at Windpower'87 Conference and Exposition, November 1987. Available from: http://www.nrel.gov/docs/legosti/old/3261.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[22] Bray W, James R. Dynamic measurements of wind turbine acoustic signals, employing sound quality engineering methods considering the time and frequency sensitivities of human perception. Presentation at Noise-Con 2011 conference, July 2011. Available from: http://waubrafoundation.org.au/wp-content/uploads/2013/07/Bray-James-11-07-25-Dynamic-measurement-of-wind-turbine-noise.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[23] Rand RW, Ambrose SE, Krogh CME. Occupational health and industrial wind turbines: a case study. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:329-362.

[24] Walker B, Hessler GF, Hessler DM, Rand R, Schomer PD. A cooperative measurement survey and analysis of low frequency and infrasound at the Shirley Wind Farm in Brown County, Wisconsin. Report Number 122412-1, December 24, 2012. Available from: https://docs.wind-watch.org/Shirley-LFN-infrasound.pdf. [Last accessed on 2016 July 5].

[25] The Acoustic Group. The results of an acoustic program: Cape Bridgewater Wind Farm. Report prepared for Energy Pacific (Vic), Melbourne, Vic 3000, January 2015. Available from: http://www.pacifichydro.com.au/english/our-communities/communities/cape-bridgewater-acoustic-study-report/?language=en. [Last accessed on 2016 July 20].

[26] Swinbanks M. Direct experience of low-frequency noise and infrasound within a windfarm community. Paper prepared for presentation at 6th International Meeting on Wind Turbine Noise, April 2015. Available from: https://docs.wind-watch.org/WTN2015-Swinbanks.pdf. [Last accessed on 2016 July 5].

[27] Swinbanks M. Direct experience of low frequency noise and infrasound within a windfarm community. Presentation at 6th International Meeting on Wind Turbine Noise, April 2015. Available from: http://docs.wind-watch.org/WTN2015-Swinbanks-poster.pdf. [Last accessed on 2016, July 20].

[28] Artz K. Health threat from Wisconsin wind farm affirmed, October 29, 2014. Available from: http://news.heartland.org/newspaper-article/2014/10/28/health-threat-wisconsin-wind-farm-affirmed. [Last accessed on 2016 July 20].

[29] Abel D. State wants turbine shut over noise. *Boston Globe*, May 16, 2012. Available from: https://www.bostonglobe.com/metro/2012/05/15/massachusetts-officials-recommend-falmouth-shut-down-turbines/mCPNKvUoq1IrdPClRygmWN/story.html. [Last accessed on 2016 September 10.]

[30] Anon, Kingston wind turbine shut down indefinitely; financial problems reported to the Town, June 19, 2016. Available from: http://www.windaction.org/posts/45258-kingston-wind-turbines-shut-down-indefinately#.V8x_tDXlS-E. [Last accessed on 2016 September 4.]

[31] Castelo Branco NAA, Alves-Pereira M, Pimenta AM, Ferreira JR. Low frequency noise-induced pathology: contributions provided by the Portuguese wind turbine case. Presentation at EuroNoise 2015 conference. Available from: http://docs.wind-watch.org/Euronoise2015-000602.pdf. [Last accessed on 2016 September 11.]

[32] Leloudas G, Zhu WJ, Sørensen JN, Shen WZ, Hjort S. Prediction and reduction of noise from a 2.3 MW wind turbine. Journal of Physics: Conference Series 75, 2007. Available from: http://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/75/1/012083/pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[33] Rogers AL. Wind turbine noise, infrasound and noise perception. January 18, 2006. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&source=web&cd=1&ved=0CBoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.windpoweringamerica.gov%2Fpdfs%2Fworkshops%2Fmwwg_turbine_noise.pdf&rct=j&q=frequency%20spectrum%20wind%20turbine%20noise&ei=u_fLTdu9OunRiALiotmUCA&usg=AFQjCNFWWT5fFWS6aO3XYlpvqkevckXbmw&sig2=1C0uNL4d19vHkmbvE4V8Lg&cad=rja. [Last accessed on 2016 July 20].

[34] Powell CA, Preisser JS. NASA's subsonic jet transport noise reduction research. Available from: http://hdl.handle.net/2060/20040086700. [Last accessed on 2016 July 8].

[35] Hubbard HH, Maglieri DJ. A brief review of air transport noise. *Journal of Sound and Vibration* 1975;43:159-172.

[36] Cermak GW, Cornillon PC. Multidimensional analyses about judgments about traffic noise. *Journal of the Acoustical Society of America* 1976;59:1412-1420.

[37] Leventhall HG. Low frequency noise and annoyance. *Noise & Health* 2004;6:59-72.

[38] World Health Organization. Night Noise Guidelines for Europe. World Health Organization, 2009. Available from: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0017/43316/E92845.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[39] Cummings, J. Looking for wind industry leadership in reducing noise impacts. February 23, 2011. Available from: http://www.renewableenergyworld.com/rea/news/article/2011/02/looking-for-wind-industry-leadership-in-reducing-noise-impacts. [Last accessed on 2016 July 20].

[40] Jung SS, Cheung W-S, Cheong C, Shin S-H. Experimental identification of the acoustic emission characteristics of large wind turbines, with emphasis on infrasound and low frequency noise. *Journal of the Korean Physical Society* 2008;53:1897-1905.

[41] Leventhall G. On the overlap region between wind turbine infrasound and infrasound from other sources and its relation to criteria. Presentation at 6th International Conference on Wind

Turbine Noise, April 2015. Available (for purchase) from: http://www.proceedings.com/26771.html. [Last accessed on 2016 July 15.]

[42] Harrison JP. Wind turbine noise. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:256-261.

[43] Janssen SA, Vos H, Eisses AR, Pedersen E. Predicting annoyance by wind turbine noise. Presentation at 2010 Internoise conference, June 2010. Available from: http://docs.wind-watch.org/Janssen_Predicting-annoyance.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[44] Pedersen E, Persson Waye KP. Perception and annoyance due to wind turbine noise—a dose–response relationship. *Journal of the Acoustical Society of America* 2004;116:3460-3470.

[45] Van Renterghem T, Bockstael A, De Weirt V, Botteldooren D. Annoyance, detection and recognition of wind turbine noise. *Science of the Total Environment* 2013;456-7:333–345.

[46] Thorne B. The problems with "noise numbers" for wind farm noise assessment. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:262-290.

[47] Hubbard HH. Noise induced house vibrations and human perception. *Noise Control Engineering Journal* 1982;19:49-55.

[48] Hubbard HH, Shepherd KP. Wind turbine acoustics. NASA Technical Paper 3057. December 1990. Available from: http://hdl.handle.net/2060/19910007366. [Last accessed on 2016 July 8].

[49] Thorne B. Wind farm noise and human perception: a review. April 2013. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CC8QFjAB&url=http%3A%2F%2Fdocs.wind-watch.org%2FNMS-Wind-Farm-Noise-Human-Perception-April-2013.pdf&ei=vcprU_3KOZCFyQG-p4HYBA&usg=AFQjCNGJS5ylvcUMNXbqjy7lML7kMd_H7w&sig2=Ls0JpH4uFoSdfxYnlhz6Vg&bvm=bv.66330100,d.aWc. [Last accessed on 2016 July 8].

[50] Shepherd D, Hanning C, Thorne B. Noise: windfarms. In: Jorgensen SE, editor. *Encyclopedia of Environmental Management*. New York: Taylor & Francis Online; 2012. pp. 1-17.

[51] Schomer P. Can wind turbine sound that is below the threshold of hearing be heard? Presentation at ICA 2013 Conference, June 2013. Available from: http://www.ica2013montreal.org/Proceedings/mss/040063_1.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[52] Schomer PD, Erdreich J, Boyle J, Pamidighantam P. A proposed theory to explain some adverse physiological effects of the infrasonic emissions at some wind farm sites. Presentation at 5th International Conference on Wind Turbine Noise, August 2013. Available from: http://docs.wind-watch.org/Schomer-et-al-physiologic-effects-infrasound-wind.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[53] Lee S, Lee S, Lee, S. Numerical modeling of wind turbine aerodynamic noise in the time domain. *Journal of the Acoustical Society of America* 2013;133:94-100.

[54] Lichtenhan JT, Salt AN. Amplitude modulation of audible sounds by non-audible sounds: understanding the effects of wind turbine noise. Presentation at 2013 ICA conference, June 2013. *Journal of the Acoustical Society of America* 2013;133:3419. Available from: http://oto2.wustl.edu/cochlea/LichtenhanAMASA.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[55] Minnesota Department of Health. Public health impacts of wind turbines. May 22, 2009. Available from: http://www.health.state.mn.us/divs/eh/hazardous/topics/windturbines.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[56] Salt AN. Does the infrasound from wind turbines affect the inner ear? Presentation at Association for Research in Otolaryngology conference, February 2011. Available from: https://c.ymcdn.com/sites/aro.site-ym.com/resource/resmgr/Abstract_Archives/2011_Abstract_Book.pdf. Pp. 137-138. [Last accessed on 2016 July 20].

[57] Stigwood M, Large S, Stigwood D. Audible amplitude modulation: results of field measurements and investigations compared to psycho-acoustical assessment and theoretical research. Presentation in Denver, Colorado, August 2013. Available from: http://www.masenv.co.uk/uploads/WTN13_Stigwood_Presentation.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[58] Taylor S. Report on the health impacts of wind farms: Shetland 2013 Summary. July 15, 2013. Available from: http://www.shb.scot.nhs.uk/board/publichealth/documents/Summary_Report_on_Health_Impacts_Wind_Farms.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[59] Bray WR. Measurement and sound quality issues concerning low-frequency noise. Presentation at Noise-Con 2007 conference (Abstract). Available from: http://www.head-acoustics.de/downloads/messen/Noise-Con_2007_Measurement_and_SQ_WBray.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[60] van den Berg GP. Effects on the wind profile at night on wind turbine sound. *Journal of Sound and Vibration* 2004;277:955-970.

[61] Ambrose SE, Rand RW, Krogh ME. Wind turbine acoustic investigation: infrasound and low-frequency noise – a case study. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2012;32:128-141.

[62] Vasudevan RN, Gordon CG. Experimental study of annoyance due to low frequency environmental noise. *Applied Acoustics* 1977;10:57-69.

[63] Frey BJ, Hadden PJ. Wind turbines and proximity to homes: the impact of wind turbine noise on health. January 2012. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CC8QFjAB&url=http%3A%2F%2Fdocs.wind-watch.org%2FFrey_Hadden_WT_noise_health_01Jan2012.pdf&ei=op9eU4aJCsjK2wXeyIDQCA&usg=AFQjCNHGxv6iq3RAc_CXS0KtVqKxdedzNw&sig2=hMEop9T4B7eFyX97B_36Fw&bvm=bv.65397613,d.b2U. [Last accessed on 2016 July 20].

[64] Farboud A, Crunkhorn R, Trinidade A. Wind turbine syndrome: fact or fiction? *Journal of Laryngology & Otology* 2013;127:222-226.

[65] Pedersen E, van den Berg F. Why is wind turbine noise poorly masked by road traffic noise? Internoise 2010 conference, June 2010. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CCQQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.diva-portal.org%2Fsmash%2Fget%2Fdiva2%3A332207%2FFULLTEXT01.pdf&ei=sLJTVJeaNNCWyATQkIGoBA&usg=AFQjCNEyiBjgIJpCsq3ShXZAMUPdSP4rzQ&sig2=n3ZJBFNLUzT4dMjib-gghw&bvm=bv.78677474,d.aWw. [Last accessed on 2016 July 20].

[66] Schomer PD. Comments on recently published article, "Concerns about infrasound from wind turbines." *Acoustics Today* 2013;9:7-9.

[67] Moorhouse A, Waddington D, Adams M. Proposed criteria for the assessment of low frequency noise disturbance. Report (NANR45) prepared for DEFRA, February 2005. Available from: http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20130402151656/http://archive.defra.gov.uk/environment/quality/noise/research/lowfrequency/documents/nanr45-criteria.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[68] Swinbanks MA. Numerical simulation of infrasound perception, with reference to prior reported laboratory effects. Presentation at 2012 Internoise conference, August 2012. Available from: http://docs.wind-watch.org/Internoise2012-Swinbanks.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[69] James RR. Untitled. ND. Available from: http://www.windturbinesyndrome.com/wp-content/uploads/2014/07/How-Blade-pass-causes-infrasound-pulsations.pdf. [Last accessed on 2016 July 8].

[70] Salt AN. Letter to Chairman of Association of Australian Acoustical Consultants. September 18, 2013. Available from: https://s3.amazonaws.com/windaction/attachments/1998/Warpenius.pdf. [Last accessed on 2016 September 5].

[71] Berglund B, Lindvall T, Schwela DH (eds.), Guidelines for Community Noise. World Health Organization, April 1999. Available from: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB8QFjAAahUKEwjsqc_CnJPHAhXEi5IKHeJxANk&url=http%3A%2F%2Fwhqlibdoc.who.int%2Fhq%2F1999%2Fa68672.pdf&ei=RK3CVez3A8SXygTi44HIDQ&usg=AFQjCNHq0SRjmXAXPKGPvQC88NtlGaJJBQ&bvm=bv.99261572,d.aWw&cad=rja. [Last accessed on 2016 July 20].

[72] Ising H, Kruppa B. Health effects caused by noise: evidence in the literature from the past 25 years. *Noise & Health* 2004;6:5-13.

[73] Sørensen M, Andersen ZJ, Nordsborg RB, Jensen SS, Lillelund KG, Beelen R., et al. Road traffic noise and incident myocardial infarction: a prospective cohort study. *PLoS ONE* 2012;7(6);1-7.

[74] Harry A. Wind turbines, noise and health. February 2007. Available from: http://docs.wind-watch.org/wtnoise_health_2007_a_harry.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[75] Phipps R, Amati M, McCoard S, Fisher R. Visual and noise effects reported by residents living close to Manawatu Wind Farms: preliminary survey results. ND. Available from: http://docs.wind-watch.org/phipps-visualnoiseeffects.pdf. [Last accessed on 2016 July 8].

[76] Phipps R. Evidence of Dr. Robyn Phipps, in the matter of Moturimu Wind Farm application, Palmerston North. March 2007. Available from: http://docs.wind-watch.org/phipps-moturimutestimony.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[77] Horner B, James RR, Jeffery RD, McMurtry RY, Nissenbaum MA, White DL. Wind energy industry acknowledgement of adverse health effects: part 1 conclusion and executive summary. January 2010. Available from: http://co.wasco.or.us/planning/Energy/BOCC/New_Comments/after_2-15/swaim1_SWV_Critique_CANAWEA.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[78] Horner B. Open letter to Prime Minister of Canada and others to request formally that representatives of CanWEA, the Government of Canada, Health Canada, and the Government of Ontario provide Canadians immediate and full disclosure of the health effects “conclusively demonstrated” from exposure to wind turbine noise. March 21, 2013. Available from: https://mothersagainstturbines.files.wordpress.com/2013/09/request-stop-health-canada-experiment-on-canadians-march-21-2013.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[79] Phillips CV. An analysis of the epidemiology and related evidence on the health effects of wind turbines on local residents. Public Service Commission of Wisconsin, Docket no. 1-AC-231. July 3, 2010. Available from: http://docs.wind-watch.org/Phillips-wind-turbines-and-health.pdf. [Last accessed on 2016 July 8].

[80] Hanning C. Wind turbine noise, sleep and health. July 2010. Available from: http://www.acousticecology.org/wind/winddocs/health/Hanning%202010_Wind%20turbine%20noise%20sleep%20and%20health%20November%202010.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[81] Nissenbaum MA. Industrial wind turbines, human variability, and adverse health effects. NOCOEM Reporter, *New England College of Occupational and Environmental Medicine*. Fall 2013;2(38). Available from: http://www.necoem.org/documents/V2_38e.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[82] Ellenbogen JM, Grace S, Heiger-Bernays WJ, Manwell JF, Mills DA, Sullivan KA, et al. Wind Turbine Health Impact Study. Report prepared for Massachusetts Department of Environmental Protection. January 2012. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCMQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mass.gov%2Feea%2Fdocs%2Fdep%2Fenergy%2Fwind%2Fturbine-impact-study.pdf&ei=wSw0VMjCDoz_yQTRpILoAQ&usg=AFQjCNEdk-4087qFlCDXRnPB2mXjV5MU1Q&bvm=bv.76943099,d.aWw. [Last accessed on 2016 July 20].

[83] Kamperman GW, James RR. The "how to" guide to criteria for siting wind turbines to prevent health risks from sound. October 28, 2008. Available from: http://www.windturbinesyndrome.com/wp-content/uploads/2008/11/kamperman-james-10-28-08.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[84] Hanning C. Comments on wind turbine health impact study: report of independent expert panel. ND. Available from: http://docs.wind-watch.org/MassDEP-wind-health-1-Hanning.pdf. [Last accessed on 2016 July 26].

[85] Hartman RS. Statement of Dr. Raymond S. Hartman presented to the zoning board of Charlestown, Rhode Island, Critique of the Massachusetts Department of Environmental Planning (DEP) "Wind Turbine Health Impact Study, Report of Independent Expert Panel," January 2012. Available from: https://www.wind-watch.org/docviewer.php?doc=Hartman-Mass-DEP-study-RI-130605.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[86] Schomer P, Pamidighantam P. A critical analysis of Wind Turbine Health Impact Study: report of independent expert panel. Presentation at 166th meeting of Acoustical Society of America, December 2013. Available from: http://scitation.aip.org/deliver/fulltext/asa/journal/poma/20/1/1.4870639.pdf?itemId=/content/asa/journal/poma/20/1/10.1121/1.4870639&mimeType=pdf&containerItemId=content/asa/journal/poma. [Last accessed on 2016 July 20].

[87] Shahan, Z. Wind Turbine Syndrome… not! Available from: http://cleantechnica.com/2012/12/27/wind-turbine-syndrome-not/. December 27, 2012. [Last accessed on 2016 July 20].

[88] Hanning CD, Evans A. Wind turbine noise. *British Medical Journal* 2012;344:1-2.

[89] Bakker RH, Pedersen E, van den Berg GP, Stewart RE, Lok W, Bouma J. Impact of wind turbine sound on annoyance, self-reported sleep disturbance and psychological distress. *Science of the Total Environment* 2012;425:42–51.

[90] Frey BJ, Hadden PJ. Noise radiation from wind turbines installed near homes: effects on health. February 2007. Available from: http://waubrafoundation.org.au/wp-content/uploads/2014/06/Frey-Hadden-Noise-Radiation-fro-Wind-Turbines-Installed-Near-Homes.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[91] Havas M, Colling D. Wind turbines make waves: why some residents near wind turbines become ill. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:414–426.

[92] Jeffery RD, Krogh C, Horner B. Adverse health effects of industrial wind turbines. *Canadian Family Physician* 2013;59:473-475.

[93] Jeffery RD, Krogh CME, Horner B. Industrial wind turbines and adverse health effects. *Canadian Journal of Rural Medicine* 2014;19:21-26.

[94] Krogh C. Risk of harm to children and industrial wind turbines: health and social-economic impacts in Canada, Health Canada Wind Turbine Noise and Health Study. December 27, 2012.

Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CB0QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwepat.files.wordpress.com%2F2013%2F05%2Fhealth-canada_risks-to-children-december-27-2012-final.pdf&ei=Lp2tU862N4W2yAT6kYDwDQ&usg=AFQjCNGeq2a21hWue4rFj3f48l7L8nvQ5g&sig2=fTwIBMrIj6KwvfzeNnVtQQ&bvm=bv.69837884,d.aWw. [Last accessed on 2016 July 20].

[95] Krogh CME, Gillis L, Kouwen N, Aramini J. WindVOiCe, a self-reporting survey: adverse health effects, industrial wind turbines, and the need for vigilance monitoring. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:334-335.

[96] Krogh CME, Jeffery RD, Aramini J, Horner B. Wind turbines can harm humans: a case study. Presentation at 2012 Internoise conference, August 2012. Available from: http://docs.wind-watch.org/Krogh et al. - Wind Turbines - Risk of Harm.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[97] Nissenbaum MA, Aramini JJ, Hanning CD. Effects of industrial wind turbine noise on sleep and health. *Noise & Health*, 2012;14:237-243.

[98] Pedersen, E. Effects of wind turbine noise on humans. Presentation at Third International Meeting on Wind Turbine Noise, June 2009. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CB4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.diva-portal.org%2Fsmash%2Fget%2Fdiva2%3A240110%2FFULLTEXT01.pdf&ei=crJTVOWIFpP3yQTomYCIBw&usg=AFQjCNGWc9olvAaMXMa-If7gi3yK9DAHUA&sig2=UBo9Smw5E7w3xJFYx01hbg&bvm=bv.78677474,d.aWw. [Last accessed on 2016 July 20].

[99] Pedersen E. Health aspects associated with wind turbine noise—results from three field studies. *Noise Control Engineering Journal* 2011;59:47-53.

[100] Pierpont N. Wind Turbine Syndrome and the brain. Keynote address at First International Symposium on the Global Wind Industry and Adverse Health Effects: Loss of Social Justice?, November 15, 2010. Available from: http://www.windturbinesyndrome.com/img/WTSbrain-color.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[101] Punch J, James R, Pabst D. Wind turbine noise: what audiologists should know. *Audiology Today* 2010:20-31.

[102] Roberts JD, Roberts MA. Wind turbines: is there a human health risk? *Journal of Environmental Health* 2013;75: 8-13, 16-17.

[103] Shepherd D, Billington R. Mitigating the acoustic impacts of modern technologies: acoustic, health, and psychosocial factors informing wind farm placement. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:389-398.

[104] Shepherd D, McBride D, Welch D, Dirks KN, Hill EM. Evaluating the impact of wind turbine noise on health-related quality of life. *Noise & Health* 2011;13:333-339.

[105] Timmerman NS. Wind turbine noise. *Acoustics Today* 2013;9:22-29.

[106] Abbasi M, Monnazzam MR, Zakerian SA, Yousefzadeh A. Effect of wind turbine noise on workers' sleep disorder: a case study of Manjil Wind Farm in Northern Iran. *Fluctuation and Noise Letters* 2015;14(2):1-15.

[107] Abbasi M, Monazzam MR, Akbarzadeh A, Zakerian SA, Ebrahimi MH, Impact of wind turbine sound on general health, sleep disturbance and annoyance of workers: a pilot-study in Manjil wind farm, Iran. *Journal of Environmental Health Science & Engineering* 2015,13:71-79.

[108] Persson Waye KP, Clow A, Edwards S, Hucklebridge F, Rylander R. Effects of low frequency noise on the cortisol response to awakening and subjective sleep quality. *Life Sciences* 2003:72:863-875.

[109] Bronzaft AL. The noise from wind turbines: potential adverse impacts on children's wellbeing. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:291-295.

[110] Fiumicelli D. Wind farm noise dose response. *Acoustics Bulletin* November/December 2011:26-35.

[111] Physicians for Human Rights. Leave no marks: enhanced interrogation techniques and the risk of criminality. August 2007. Available from: https://s3.amazonaws.com/PHR_Reports/leave-no-marks.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[112] Kasprzak C. The influence of infrasound noise from wind turbines on EEG signal patterns in humans. *Acoustic and Biomedical Engineering* 2014;125:A-20-A23.

[113] Paller C, Bigelow P, Majowicz S, Law J, Christidis T. Wind turbine noise, sleep quality, and symptoms of inner ear problems. Presentation at Symposia of the Ontario Research Chairs in Public Policy. ND. Available from: http://docs.wind-watch.org/Paller_Poster_15Oct2013.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[114] Howe Gastmeier Chapnik Limited. Low frequency noise and infrasound associated with wind turbine generator systems: a literature review. December 10, 2010. Ontario Ministry of the Environment RFP No. OSS-078696. Available from: https://dr6j45jk9xcmk.cloudfront.net/documents/1160/88-noise-and-wind-turbine-generator-systems-en.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[115] Pawlaczyk-Luszczyńska M, Dudarewicz A, Waszkowska M, Szymczak W, Śliwińska-Kowalska M. The impact of low frequency noise on human mental performance. International *Journal of Occupational Medicine and Health* 2005;18(2):185-198.

[116] Rand RW, Ambrose SE, Krogh ME. Occupational health and industrial wind turbines: a case study. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:359-362.

[117] Palmer W. Wind turbine sound prediction – the consequence of getting it wrong. Presentation at ICA 2013 meeting of Acoustical Society of America, June 2013. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CDUQFjAC&u

rl=http%3A%2F%2Fs3.amazonaws.com%2Fwindaction%2Fattachments%2F1791%2FPMA040066_Palmer.pdf&ei=E12RUsyLFIS2rQHp-oDYAQ&usg=AFQjCNGQ45VRuryLVl9x2-T81J8z3qdukQ&bvm=bv.56988011,d.aWM. [Last accessed on 2016 July 20].

[118] Castelo Branco NAA, Alves-Pereira M. Vibroacoustic disease. *Noise & Health* 2004;6(23):3–20.

[119] Castelo Branco NA. The clinical stages of vibroacoustic disease. *Aviation, Space, and Environmental Medicine* 1999;70(3, Pt 2):A32-39.

[120] Kennedy RS, Allgood GO, Van Hoy BW, Lilienthal MG. Motion sickness symptoms and postural changes following flights in motion-based flight trainers. *Journal of Low Frequency Noise and Vibration* 1987;6(4):147-153.

[121] von Gierke HE, Parker DE. Differences in otolith and abdominal viscera graviceptor dynamics: implications for motion sickness and perceived body position. *Aviation, Space, and Environmental Medicine* 1994;65:747-751.

[122] Berger RG, Ashtiani P, Ollson CA, Whitfield Aslund M, McCallum LC, Leventhall G, et al. Health-based audible noise guidelines account for infrasound and low-frequency noise produced by wind turbines. *Frontiers in Public Health* 2015;3:1-14.

[123] Carey J, Amin N. Evolutionary changes in the cochlea and labyrinth: solving the problem of sound transmission to the balance organs of the inner ear. *The Anatomical Record* Part A, 2006;288A:482-90.

[124] Persinger MA. Infrasound, human health, and adaptation: an integrative overview of recondite hazards in a complex environment. *Natural Hazards* 2013;70:501-525.

[125] Salt AN. Infrasound: your ears “hear” it but they don't tell your brain. Presentation at Symposium on Adverse Health Effects of Industrial Wind Turbines. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCcQFjAA&url=http%3A%2F%2Foto2.wustl.edu%2Fcochlea%2FWTPicton_salt_final.pdf&ei=H1hqU7XUA4iiyATMpoGoBQ&usg=AFQjCNHzz_0mBFhOP1GKgv4b0ncCC_iW7g&sig2=UxKESjK4Yr-lulkP7o2xmQ&bvm=bv.66111022,d.aWc. [Last accessed on 2016 July 20].

[126] Salt AA, Hullar TE. Responses of the ear to low-frequency sounds, infrasound and wind turbines. *Hearing Research* 2010;268:12-21.

[127] Salt AN, Lichtenhan JT. How does wind turbine noise affect people? *Acoustics Today* 2014;10:20-28.

[128] Salt AN, Kaltenbach JA. Infrasound from wind turbines could affect humans. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:296-302.

[129] Salt AN, Lichtenhan JT. Responses of the inner ear to infrasound. Presentation at Fourth International Meeting on Wind Turbine Noise, April 2011. Available from: http://oto2.wustl.edu/cochlea/saltlichtenhan.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[130] Salt AN, Lichtenhan JT. Perception-based protection from low-frequency sounds may not be enough. Presentation at 2012 Internoise conference, August 2012. Available from: http://oto2.wustl.edu/cochlea/saltlichtenhaninternoise2012.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[131] Salt AN, Lichtenhan JT, Gill RM, Hartsock JJ. Large endolymphatic potentials from low-frequency and infrasonic tones in the guinea pig. *Journal of the Acoustical Society of America* 2013;133:1561-1571.

[132] Salt AN. Wind Turbines can be hazardous to human health. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCcQFjAA&url=http%3A%2F%2Foto2.wustl.edu%2Fcochlea%2Fwind.html&ei=PSl6U-fkMIedqAbW1YLIAw&usg=AFQjCNE7m2g3uKmdL4OgN4es_-gymFbe-g&sig2=a8SmsvCVRQ2lb_TC4Idjfw&bvm=bv.66917471,d.b2k&cad=rja. [Last accessed on 2016 July 20].

[133] Oohashi T, Nishina E, Honda M, Yonekura Y, Fuwamoto Y, Kawai N., et al. Inaudible high-frequency sounds affect brain activity: hypersonic effect. *Journal of Neurophysiology* 2000; 83:3548-3558.

[134] Bauer M, Sander-Thömmes T, Ihlenfeld A, Kühn S, Kühler R, Koch C. Investigation of perception at infrasound frequencies by functional magnetic resonance imaging (fMRI) and magnetoencephalography (MEG). Presentation at 22nd International Congress on Sound and Vibration. Available from: https://stopthesethings.files.wordpress.com/2015/07/full_paper_koch-v2-1.pdf. [Last accessed on 2016 July 14.]

[135] He M, Krahé D. EEG reaction under low frequency noise exposure. Presentation at 22nd International Congress on Sound and Vibration. Available from: http://waubrafoundation.org.au/wp-content/uploads/2016/02/He-Krahe-EEG-Reaction-Under-Low-Frequency-Noise-Exposure.pdf. [Last accessed on 2016 July 15.]

[136] Kugler K, Wiegrebe L, Grothe B, Kössl M, Gürkov R, Krause E, et al. Low-frequency sound affects active micromechanics in the human inner ear. *Royal Society Open Science* October 2014. Available from: http://dx.doi.org/10.1098/rsos.140166. [Last accessed on 2016 July 20].

[137] Kemp DT. Stimulated acoustic emissions from within the human auditory system. *Journal of the Acoustical Society of America* 1978;64:1386-1391.

[138] Schomer PD, Erdreich J, Pamidighantam PK, Boyle JH. A theory to explain some physiological effects of the infrasonic emissions at some wind farm sites. *Journal of the Acoustical Society of America* 2015;137,1356-1365.

[139] Michaud DS, Feder K, Keith SE, Voicescu SA, Marro L, Than J, et al. Effects of wind turbine noise on self-reported and objective measures of sleep. *Sleep* 2016;39(1):97-109.

[140] Michaud D. Health and well-being related to wind turbine noise exposure: Summary of results. *Journal of the Acoustical Society of America* 2015;137:2368.

[141] Michaud DS, Feder K, Keith SE, Voicescu SA, Marro L, Than J, et al. Exposure to wind turbine noise: perceptual responses and reported health effects. *Journal of the Acoustical Society of America* 2016;139:1443-1454.

[142] Michaud DS, Keith SE, Feder K, Voicescu SA, Marro L, Than J, et al. Personal and situational variables associated with wind turbine noise annoyance *Journal of the Acoustical Society of America* 2016;139:1455-1466.

[143] Michaud DS, Feder K, Keith SE, Voicescu SA, Marro L, Than J, et al. Self-reported and measured stress related responses associated with exposure to wind turbine noise. *Journal of the Acoustical Society of America* 2016;139:1467-1479.

[144] Voicescu SA, Michaud DS, Feder K, Marro L, Than J, Guay M, et al. Estimating annoyance to calculated wind turbine shadow flicker is improved when variables associated with wind turbine noise exposure are considered. *Journal of the Acoustical Society of America* 2016;139:1480-1492.

[145] Michaud DS. An evaluation of how nightly variations in wind turbine noise levels influence wrist actigraphy measured sleep patterns. *Journal of the Acoustical Society of America* 2016;139:2150.

[146] Pedersen E, van den Berg F, Bakker R, Bouma J. Response to noise from modern wind farms in The Netherlands. *Journal of the Acoustical Society of America* 2009;126:634-643.

[147] Position of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene on wind farms. March 8, 2016. Available from: http://en.friends-against-wind.org/health/position-of-the-polish-public-health-institute-on-wind-farms. [Last accessed on 2016 July 14.]

[148] Knopper LD, Ollson CA, McCallum LC, Whitfield Aslund ML, Berger RG, Souweine K, McDaniel M. Wind turbines and human health. *Frontiers in Public Health* 2014;19.

[149] Pedersen E, Persson Waye KP. Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and wellbeing in different living environments. *Occupational and Environmental Medicine* 2007;64(7):480-486.

[150] Tempest W. Loudness and annoyance due to low frequency sound. *Acustica* 1973;29: 205-209.

[151] Bastasch M, van Dam J, Søndergaard B, Rogers A. Wind turbine noise: an overview. *Canadian Acoustics* 2006;34:7-15.

[152] Ruotolo F, Senese VP, Ruggiero G, Maffei L, Masullo M, Iachin T. Individual reactions to a multisensory immersive virtual environment: the impact of a wind farm on individuals. *Cognitive Processing* 2012; Suppl 1, S319-23.

[153] Rylander R. Physiological aspects of noise-induced stress and annoyance. *Journal of Sound and Vibration* 2004;277:471–478.

[154] Fast S, Mabee W, Baxter J, Christidis T, Driver L, Hill S, et al. Lessons learned from Ontario wind energy disputes. *Nature Energy* 2016. Available from: http://www.nature.com/articles/nenergy201528. [Last accessed on 2016 July 18.]

[155] McCallum LC, Whitfield Aslund ML, Knopper LD, Ferguson GM, Ollson CA. Measuring electromagnetic fields (EMF) around wind turbines in Canada: is there a human health concern? *Environmental Health* 2014;13:1-6.

[156] Röösli M. Radiofrequency electromagnetic field exposure and non-specific symptoms of ill health: a systematic review. *Environmental Research* 2008;107(2):277–287.

[157] Rubin GJ, Das Munshi J, Wessely S. Electromagnetic hypersensitivity: a systematic review of provocation studies. *Psychosomatic Medicine* 2005;67(2):224–232.

[158] Fletcher H, Munson WA. Loudness, its definition, measurement and calculation. *Journal of the Acoustical Society of America* 1933;5:82-108.

[159] Pedersen E, Persson Waye KP. Wind turbines—low level noise sources interfering with restoration? *Environmental Research Letters* 2008;3:1-5.

[160] Bray W. Relevance and applicability of the soundscape concept to physiological or behavioral effects caused by noise at very low frequencies which may not be audible. Presentation at 164th meeting of Acoustical Society of America, October 2012. Available from: http://acoustics.org/pressroom/httpdocs/164th/Bray_2aNS6.html. [Last accessed on 2016 July 20].

[161] McMurtry RY. Toward a case definition of adverse health effects in the environs of industrial wind turbines: facilitating a clinical diagnosis. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011; 31:316-320.

[162] McMurtry RY, Krogh CME, Diagnostic criteria for adverse health effects in the environs of wind turbines. *Journal of the Royal Society of Medicine Open* 2014;5:1–5.

[163] McCunney RJ, Morfeld P, Colby WD, Mundt KA. Wind turbines and health: An examination of a proposed case definition. *Noise & Health* 2015;17:175-181.

[164] Halperin A. Big wind is better than big oil, but just as bad at P.R. June 15, 2014. Available from: https://newrepublic.com/article/118138/big-wind-needs-address-wind-turbine-syndrome. [Last accessed on 2016 July 20].

[165] Berglund B, Hassmen P, Soames Job RF. Sources and effects of low-frequency noise. *Journal of the Acoustical Society of America* 1996;99:2985-3002.

[166] ISO 1996-1:2016. Acoustics—Description, measurement and assessment of environmental noise—Part 1: Basic quantities and assessment procedures. Available from: http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_ics/catalogue_detail_ics.htm?csnumber=59765. [Last accessed on 2016 July 11].

[167]ANSI/ASA S12.9—2005/Part 4 (R2015). Quantities and procedures for description and measurement of environment sound—Part 4: Noise assessment and prediction of long-term community response. Available from: http://webstore.ansi.org/RecordDetail.aspx?sku=ANSI%2fASA+S12.9-2005%2fPart+4+(R2015). [Last accessed on 2016 July 11].

[168] Hill AB. The environment and disease: association or causation? *Proceedings of the Royal Society of Medicine* 1965;58:295-300.

[169] Phillips CV. Properly interpreting the epidemiologic evidence about the health effects of industrial wind turbines on nearby residents. *Bulletin of Science, Technology & Society* 2011;31:303-315.

[170] World Health Organization Health topics: epidemiology. Available from: http://www.who.int/topics/epidemiology/en/. [Last accessed on 2016 July 20].

[171] Songer T. Basic epidemiology: study designs in epidemiologic research. Available from: http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CCsQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.pitt.edu%2F~super7%2F19011-20001%2F19101.ppt&ei=LRibU4PAPMyiyATpioGwDQ&usg=AFQjCNG5R1wNMj3ipEws4rzLaG7kHvH0CQ&sig2=T1hDZwtnlN7BGvsvpCIfgQ&bvm=bv.68911936,d.aWw&cad=rja. [Last accessed on 2016 July 20].

[172] University of Ottawa. Society, the individual and medicine: study designs. Available from: http://www.med.uottawa.ca/sim/data/Study_Designs_e.htm. [Last accessed on 2016 July 20].

[173] Chapman S, St. George A, Waller K, Cakic V. The pattern of complaints about Australian wind farms does not match the establishment and distribution of turbines: support for the psychogenic, 'Communicated Disease' hypothesis. *PLoS ONE* 2013;8(10). Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3797792/. [Last accessed on 2016 July 20].

[174] Crichton F, Dodd G, Schmid G, Gamble G, Petrie KJ. Can expectations produce symptoms from infrasound associated with wind turbines? *Health Psychology* 2013;33:360-364.

[175] Punch J. Review of Crichton et al. (Can expectations produce symptoms from infrasound associated with wind turbines?). March 28, 2013. Available from: http://www.wind-watch.org/documents/review-of-crichton-et-al-can-expectations-produce-symptoms-from-infrasound-associated-with-wind-turbines/. [Last accessed on 2016 July 20].

[176] Williams T. The effects of expectations on perception: experimental design issues and further evidence. Working paper series, Federal Reserve Bank of Boston, No. 07-14. Available from: http://www.bostonfed.org/economic/wp/wp2007/wp0714.pdf. [Last accessed on 2016 July 20].

[177] Crichton F, Dodd G, Schmid G, Gamble G, Cundy T, Petrie KJ. The power of positive and negative expectations to influence reported symptoms and mood during exposure to wind farm sound. *Health Psychology* 2013; 33:1588-1592.

[178] Chen HA, Narins P. Wind turbines and ghost stories: the effects of infrasound on the human auditory system. *Acoustics Today* 2012;8:51-56.

[179] Tonin R, Brett J, Colagiuri B. The effect of infrasound and negative expectations to adverse pathological symptoms from wind farms. *Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control* 2016;35(1);77–90.

[180] Taylor J, Eastwick C, Wilson R, Lawrence C. The influence of negative oriented personality traits on the effects of wind turbine noise. *Personality and Individual Differences* 2013;54:338–343.

Източник:

https://docs.wind-watch.org/Punch-James-Wind-Turbine-Noise-16-09-30.pdf

Wind Turbine Noise and Human Health: A Four-Decade History of Evidence that Wind Turbines Pose Risks*

Заглавие:

Шум от вятърни турбини и човешко здраве: Четири десетилетия история на доказателства, че вятърните турбини крият рискове*

Джери Л. Пънч, Ричард Р. Джеймси

Резюме

Много експертни рецензии и някои индивидуални автори в САЩ и в международен план заемат позицията, че има малко литература в подкрепа на опасенията относно неблагоприятните ефекти върху здравето (АНЕ) от шум, излъчван от промишлени вятърни турбини (IWT). В този преглед ние систематично прегледахме литературата, която се отнася за някои от конкретните твърдения, които обикновено се правят в подкрепа на мнението, че причинно-следствена връзка не съществува. Разследване на истинността на тези твърдения изисква разглеждането на множество теми и следните конкретни теми бяха насочени към този преглед:

(1) емисии на инфразвук и нискочестотен шум (ILFN) от IWT,
(2) възприятието на ILFN от хора,
(3) доказателствената база за установяване на причинно-следствена връзка между IWT и АНЕ, както и физиологичните основи за такава връзка,
(4) препоръчителните разстояния на забавяне и допустими нива на шум,
(5) връзката между раздразнение и здраве,
(6) алтернатива на причини за докладваните здравословни проблеми,
(7) препоръчителни методи за измерване на инфразвука,
(8) основи за установяване на медицинска диагноза на АНЕ, дължащи се на IWT,
(9) изследователски проекти полезни при установяване на причинно-следствената връзка,
(10) ролята на психологическите очаквания като обяснение за докладваните неблагоприятни ефекти,
(11) разпространението на АНЕ при лица, изложени на IWT, и
(12) обхвата и качеството на литературата, разглеждаща връзката между шума на IWT и АНЕ.

Прегледаните доказателства в голяма степен подкрепят идеята, че акустичните емисии от IWT са водеща причина за АНЕ в значителен сегмент от населението.

*Ревизиран на 21 октомври 2016 г

i Professor Emeritus, Департамент по комуникативни науки и разстройства, щат Мичиган

Университет, Ийст Лансинг, Мичиган, САЩ

ii E-Coustic Solutions LLC и Допълнителен професор, Катедра по комуникационни нарушения,

Централен Мичигански университет, Маунт Плезънт, Мичиган, САЩ

Ключови думи: Вредно въздействие върху здравето, човешкото здраве, промишлени вятърни турбини, инфразвук, вътрешно ухо, нискочестотен шум, шум от вятърни турбини

Въведение

Дали инфразвукът и нискочестотният шум (ILFN) от промишлени вятърни турбини (IWT) са вредни за човешкото здраве в момента е силно противоречива тема. Привържениците на промишлеността свързана с мащабни проекти за вятърна енергия твърдят, че няма достоверни научни доказателства за причинно-следствена връзка, докато много уважавани професионалисти смятат, че има достатъчно научни доказателства за установяване причинно-следствена връзка между IWT и вредните ефекти върху здравето за нетривиален процент от лица, които живеят в общности, хостващи (доп. приемащи, чуващи) IWT. Истинността на твърденията относно ефектите върху човешкото здраве се обсъжда в глобален мащаб от вятърната индустрия; лица, живеещи в близост промишлени вятърни турбини; адвокати и вещи лица в съдилищата; печатни и уеб базирани медии; документален филм / филми (които в момента включват Windfall, Wind Rush и Down Wind); и учени и други професионалисти в правителствени доклади, в интернет и в научни и професионални статии представени на срещи на обществото и публикувани в рецензирани списания.

Дебатът около IWT обхваща много спорни въпроси, включително физическа безопасност, видимост, трептене на сенки и заплахи за ценностите на собствеността и дивата природа. Много проблеми, включващи вятърни турбини, включително механични повреди, аварии и други злополуки, са били обсъдени в интернет. Най-малко един уебсайт е каталогизирал подробно тези инциденти [1] и най-големите, Броят на инцидентите, докладвани от този сайт, е описан от неговия уеб администратор като грубо подценяване на действителния брой документирани инциденти. Най-оживеният дебат обаче се фокусира върху ILFN и неговите ефекти върху човешкото здраве.

Общата цел на тази статия е да предостави систематичен преглед на законни източници, които засягат пряко и косвено въпроса за степента, в която шумът от IWT води до много здравословни оплаквания, които се приписват на това. Авторите получиха достъп до повечето статии и доклади посочени в този преглед чрез използване на Google, Google Scholar и PubMed като основни търсачки. Основната ни цел беше да предоставим изчерпателна и представителна, но не напълно изчерпателен—преглед на литературата, която има отношение към много от твърденията, направени от застъпници на вятърната индустрия. Изчерпателният преглед е неуловима и непрактична цел, предвид големия обем на пряко и непряко свързана работа в тази област през последните няколко десетилетия и текущия темп на такава работа.

Ролята на доказателствените факти - Неблагоприятните въздействия върху хората и имуществото са сред най-спорните въпроси, които обикновено се срещат като фокус на съдебните производства, включващи шума от IWT. Въз основа на опита в криминалистиката и изследванията на авторите, ние вярваме, че това е разрешение на противоречивите аспекти на този дебат ще изисква не само съответните научни изследвания, а по-скоро поредица от правни решения, основани на ефективната оценка и интерпретация на съществуващите изследвания. Всъщност много изследвания и някои вече постановени съдебни решения показват убедително, че някои слоеве от населението страдат от вредни ефекти от излагане на шум от вятърни турбини (WTN). Това, което е необходимо сред научна общност, местни и национални правителствени агенции и политически лидери, е честна дискусия за методи за намаляване на въглеродните емисии по начини, които не превръщат някои селски общности в жертвени зони.

[2, 3] Има много симптоми и оплаквания от неблагоприятни последици за здравето (АНЕ), свързани с IWT докладвани от лица, живеещи в близост до вятърни турбини и описани в публикувани доклади за тези случаи.

Съществува обаче група от основни симптоми и оплаквания - включително нарушения на съня, главоболие, световъртеж, световъртеж и натиск или болка в ухото – които са изключително често срещани в световен мащаб.

Д-р Нина Пиърпонт беше първата, която съобщи за тези основни симптоми в поредица от случаи [4] и тя нарече тези основни симптоми Синдром на вятърна турбина. За краткост понякога ще се позоваваме на Синдрома на вятърната турбина като заместител на тази група общи симптоми и оплаквания, въпреки че самата фраза в момента не се използва като единица за медицинска диагностика.

Вече са публикувани множество прегледи на литературата, които твърдят, че няма достоверна връзка между WTN емисиите и АНЕ. Тези прегледи обикновено са санкционирани от държавни или провинциални правителствени агенции, които имат мисии да подкрепят развитието на вятърна енергия, и които от своя страна назначават експертни групи, чиито членове поддържат такива мнения редовно, предпочитат вятърната индустрия и следователно могат да имат противоречиви интереси. Твърде често според мнението на авторите, такива прегледи са предубедени в подкрепа на политически решения, които насърчават финансовите интереси на разработчиците на вятърна енергия и възприеманите финансови ползи за местните общности, над общото благо. Никоя от тези рецензии не е насочена конкретно към описание или обясняване на връзката между излагането на сложна, динамично модулирана инфра- и нискочестотна звукова модулация от вятърни турбини или други промишлени източници (напр. предизвикан от шум Sick Синдром на изграждане) и АНЕ. Основната ни цел в тази статия е да прегледаме съществуващите научна и професионална литература, която често се пренебрегва в подобни прегледи, извършени от привърженици на вятърната енергия. Такава литература може да бъде полезна в съдебни производства при разпити и формулиране на наличните доказателства за рискове за хората, които живеят в отпечатъка на мащаба на полезността от проекти за вятърна енергия.

Някои от публикуваните рецензии бяха критикувани за това, че не отговарят на отбелязаните стандарти от Хорнър, [5] който ни напомня, че читателите трябва да се отнасят предпазливо към литературните прегледи и използваната стратегия за одит, за да оцени тяхната пълнота, точност и обективност. Автори, включително и ние, имаме присъщо задължение да гарантираме, че такива прегледи цитират всички известни легитимни източници, които служат като основа за техните възгледи по проблемите и отразяват точно съдържанието на всички цитирани препратки.

Някои съдилища в САЩ и други страни сега са склонни да разчитат до голяма степен на свидетелски показания, които се придържат към принципа, че доказателството за доказателство за причинно-следствена връзка на АНЕ от IWT се основава на рецензирана литература. Предполага се, че тази практика в САЩ произтича поне отчасти от застъпничество от Службата за управление и бюджет[6], че вътрешното и външното правителство, научните документи да бъдат подложени на партньорска проверка в цялото правителство с цел повишаване на качеството и достоверността на научната информация, генерирана от федералното правителство. Партньорска проверка на стандартите се считат за първостепенни в това усилие.

Въпреки, че процесът на партньорска проверка има много предимства, той има и своите недостатъци, които са добри известни. Например, не всички списания или отделни рецензии на изпратени ръкописи са с еднакво качество, тъй като конкретни списания и конкретни рецензенти

могат да имат идеологически или философски пристрастия, което може или не може да се предположи от изявленията на мисията на списанията. Независимо от това процесът на партньорска проверка е един от най-широко признатите начини за контрол на качеството на публикуваните и върши работа. Ние обаче твърдим, че има и други достоверни източници на информация, тези източници може да не са били подложени на толкова строг процес на партньорска проверка като използвания от много научни списания. Такива източници включват доклади, представени на срещи на научни и професионални дружества; доклади и други документи, поръчани от държавни и местни правителствени агенции, особено ако такива документи са съставени от независими изследователи; правни показания, дадени под клетва от квалифицирани учени и професионалисти; и малко информация налична в интернет, особено ако са написани от професионалисти, които имат реномирани резултати в своите дисциплини. Въпреки, че ще наблегнем на рецензираната литература в тази статия, ние също ще цитираме някои от тези допълнителни източници като авторитетни. Нашето цитиране на избрани непроверени доклади, с няколко изключения, се основава на нашето познаване на професионалната репутацията на авторите на тези доклади, обикновено спечелена чрез публикуване на солидно тяло на работа в рецензираната литература и чрез приемане на тяхната работа от други професионалисти и колеги. Обикновено лицата, посочени по този начин, се радват на положително национално или международно признание в съответните им области на експертиза. Започваме този преглед, като привличаме вниманието към цитат от геофизичката Марша Макнат, която е оглавявала веднъж и Геоложката служба на САЩ и сега е редактор на престижното списание Science. Макнат е цитирана да казва: „Науката не е съвкупност от факти. Науката е метод за вземане на решения независимо дали това, в което избираме да вярваме, има основа в законите на природата или не.”[7] Всъщност науката се състои от различни припокриващи се методологични подходи, които трябва да бъдат преплетени за да открийте отговорите на сложни проблеми. Това убеждение ръководи нашия опит да преразгледаме тази спорна тема.

Преглед на твърденията и позициите на вятърната индустрия

Нашият преглед е организиран чрез обобщаване на минала и настояща литература, която разглежда всеки от 12 избрани твърдения, изброени по-долу, които капсулират специфични твърдения или позиции, които обикновено се възприемат от защитници на вятърната индустрия:

1. Инфразвукът не е проблем, тъй като инфразвукът, генериран от вятърни турбини, не се долавя от хора.

2. Няма нищо уникално за шума от вятърните турбини, тъй като инфразвукът и нискочестотният шум обикновено се произвежда от тялото и от много източници на околната среда.

3. Няма доказателства, че шумът от вятърните турбини, чуваем или нечуваем, е причина за неблагоприятни въздействие върху здравето на хората и няма физиологични механизми, които да обяснят колко нечуваеми акустичната енергия може да бъде вредна.

4. Разстоянията на забавяне от 1000-1500 фута (приблизително 0,3-0,5 km) са достатъчно безопасни за да предпазва хората от нараняване, независимо от височината или други физически характеристики на промишлените вятърни турбини (IWT).

5. Раздразнението е неудобство, но не е здравословен проблем.

6. Шумът не може да обясни всички оплаквания на хората, живеещи в близост до вятърни турбини; трябва да има друга, неизвестна причина за оплакванията.

7. Инфразвук от вятърни турбини е достатъчно корелиран с А-претеглените звукови емисии за да позволи използването на А-претеглен модел за прогнозиране на това колко инфразвук присъства в домове.

8. Синдромът на вятърната турбина не е приет като диагностична единица от професионалната медицина, така че медицинските специалисти не могат да го диагностицират или лекуват.

9. Рецензирана епидемиологична литература е единствената приемлива основа за доказване на причинно-следствена връзка между шума на вятърните турбини и неблагоприятните последици за здравето.

10. Ноцебо ефектът, проява на психологически очаквания, обяснява защо хората се оплакват от неблагоприятни последици за здравето, когато живеят близо до вятърни турбини.

11. Само сравнително малко хора, ако има такива, са неблагоприятно повлияни от шума на вятърните турбини и повечето нямат оплаквания.

12. В литературата няма доказателства в подкрепа на причинно-следствената връзка между шума от вятърните турбини и неблагоприятни ефекти.

Твърдение 1: Инфразвукът не е проблем, тъй като инфразвукът, генериран от вятърни турбини, не е осезаем за хората.

Аргументът, че инфразвукът като причина за АНЕ не е проблем, е изтъкнат в публикувана литература главно от д-р Джеф Левентхол, [8, 9] с подкрепата на няколко други изследователи. Тези изследователи са отхвърлили влиянието на инфразвука върху човешкото здраве чрез описвайки го като непревишаващ праговете на чуваемост и следователно неефективен, без отбелязвайки, че тези прагове са установени с помощта на постоянни чисти тонове вместо сложните, динамично модулирани тонове, излъчвани от вятърни турбини. Левентхол твърди, че инфразвукът от вятърни турбини не е проблем и че е неразбран до голяма степен поради неправилно характеризиране от медиите и от „тези с ограничени познания“ (стр. 29). Той заявява, че може да има проблеми с шума, свързани с вятърните турбини, но на които се дължат тези проблеми звукови люлеещи се звуци, дължащи се на взаимодействието на лопатките с кулата. Поддръжници на вятърната енергия като цяло следват примера на Левентхол, въпреки че неговите собствени изследвания показват категорично, че излагането на модулиран ILFN, произведен от голямо промишлено оборудване, включително системи за отопление, вентилация и климатизация (ОВК), води до умствена умора, липса на концентрация, главоболие, намалена производителност и неудовлетвореност от работата. Наистина има дълга история на индуцирания от шум синдром на болна сграда, произтичащ от изследванията през 1970-те и 1990-те години на ефектите на нискочестотния шум върху работещите в областта на знанието (виж Джеймс [10] и Шварц [11] за прегледи на това изследване). Leventhall [12] заяви:

„Нискочестотният шум причинява изключителен стрес на редица хора, които са чувствителни към неговите ефекти. Такава чувствителност може да е резултат от повишен сензорен отговор в рамките на цял или част от слуховия диапазон или може да бъде придобит. Нивата на шум често са ниски, възникващи в района на прага на слуха, където има значителни индивидуални различия” (стр. 4).

По-късно в същия документ той заявява:

„Няма съмнение, че някои хора, изложени на инфразвук, изпитват необичайно ухо, ЦНС (централна нервна система) и предизвикани от резонанс симптоми, които са реални и стресиращи. Ако това не бъде признато от изследователите или техните лекуващи лекари, и правилно адресиран с разбиране и съчувствие, ще последва психологическа реакция и проблемите на пациента ще се усложнят. Повечето субекти могат да бъдат спокойни, че няма да има сериозни последици за здравето им от излагане на инфразвук и ако се избягва по-нататъшно излагане (курсивът е добавен), те могат да очакват да нямат симптоми“ (стр. 60). Левентхол също заявява, че ухото е предназначено да ни предпазва от инфразвук и че в essence, ако не можете да го чуете, не можете да го почувствате.[13, 14] Идеята, че ILFN от вятърни турбини не засяга здравето беше допълнително подсилено в бяла книга от 2009 г., съавтор на Leventhall и санкционирани от вятърната индустрия [15], които ще бъдат преразгледани по-късно.

Позицията, че инфразвукът от вятърни турбини не е вреден за хората, защото не е възприеман за човешкото ухо също има подкрепа от Møller & Pedersen, [16] които изследват шумови емисии от 48 вятърни турбини с електрически изходен капацитет между 2,3 и 3,6 MW.

Те заявиха:

„Турбините излъчват инфразвук (звук под 20 Hz), но нивата са ниски, когато човешката чувствителност към тези честоти се отчита. Дори близо до турбините, нивото на инфразвук нивото на звуковото налягане е много под нормалния праг на чуване и инфразвукът по този начин не се счита за проблем с турбини с изследвания размер и конструкция” (стр. 3742-3743).

Evans et al [17] установиха, че нивата на инфразвук, измерени на две жилищни места близо до вятърни проекти в Южна Австралия бяха в рамките на нивата на инфразвука, наблюдавани в други градове и селска среда. Въпреки че Colby et al [15] и Bolin et al [18] отхвърлят вятърните турбини като причина за AHE, те признават, че турбините излъчват ILFN. Редица автори сочат това, че големите турбини излъчват повече такъв шум от по-малките турбини (вижте например Bolin et al [18] и Møller & Pedersen [16]) Джордж Камперман (лично съобщение, 2009 г.) заключава, че количеството нискочестотен шум, генериран от IWT, се увеличава с 3–5 dB за всеки мегават на генерираната електрическа енергия.

Доказателства, че IWT произвеждат осезаеми нива на инфразвук, в допълнение към звуковия нискочестотен шум над 20 Hz, са налични от 80-те години на миналия век. В техните основополагащи изследвания върху широкомащабни вятърни турбини, които бяха финансирани от Министерството на енергетиката на САЩ, Kelley et al [19] измерени нива на шум, излъчван от вятърна турбина MOD-l на DOE/NASA, работеща близо до Boone, Северна Каролина, в отговор на оплаквания от шум. Те заключиха, че:

„... един от основните причинители, отговорни за раздразнението на жителите наблизо от Шумът от вятърни турбини е възбуждането на силно резонансни структурни и въздушни обемни режими от кохерентният, нискочестотен звук, излъчван от големи вятърни турбини. Освен това има доказателство, че силните резонанси, открити в полето на акустичното налягане в помещенията действително измереното показва свързване на подзвукова енергия с резонансите на човешкото тяло при 5, 12 и 17-25 Hz, което води до усещане за вибрация на цялото тяло” (стр. 120). Тези заключения бяха допълнително подсилени в последващ доклад.[20] При второ проследяване в доклад, също финансиран от Министерството на енергетиката, Kelley [21] електронно симулира три интериорни среди, произтичащи от нискочестотни акустични натоварвания, излъчвани както от единични, така и от групирани турбини срещу вятъра и по посока на вятъра. (Тези термини се отнасят до разположението на ротора и остриета по отношение на кулата. С дизайните срещу вятъра, колкото по-съвременен дизайн, толкова

въздушният поток удря лопатките, преди да удари кулата, а при дизайни надолу по вятъра въздушният поток удря кулата преди да удари остриетата.) Относително ниски нива на нискочестотен звук шумът от една вятърна турбина MOD-1 с мощност 2 MW доведе до раздразнение на жителите на заобикалящата общност, до голяма степен чрез взаимодействие с жилищни структури / сгради. Повече от важно е, че Кели установи, че турбините излъчват пиковата си звукова мощност в диапазона на инфразвука, обикновено между 1 и 10 Hz. Обстойно разследване разкри, че докладваното раздразнение е резултат от свързването на импулсивната нискочестотна акустична енергия на турбината в структурите на някои от околните домове и това раздразнение беше „често ограничено в самия дом" (стр. 1). Въпреки тези ранни открития, които IWT генерират инфразвукови нива, които произвеждат акустична енергия, вибрации и резонанси, които влияят на хората в техните домове, вятърната индустрия е избрала да ги разглежда като незначителни или приложими само за остарели проекти на вятърни турбини, разположени надолу по вятъра.

Основата за отхвърляне на изследването на Кели и сътрудници се основава на предположението, че промени в налягането с равни нива на вятърните турбини се случват в естествена среда, а не предизвикват подобни оплаквания. Авторите откриват, че собственият им опит се променя бързо спрямо натискът причинил подобни преживявания. Ако тези доста краткотрайни усещания бяха продължили в продължение на дни, седмици и месеци, както правят за хората, живеещи в близост до вятърни проекти, те вероятно ще ги намери за неприемливи.

Основният аргумент на хората, които отричат всякакви ефекти, е капсулиран от Leventhall [9] в неговия

Пример за дете на люлка:

„Дете на люлка усеща инфразвук с ниво от около 110dB и честота 0,5 Hz, в зависимост от дължината на окачването и промяната във височината по време на люлеенето" (стр. 30). Изводът е, че тъй като децата често се люлеят на люлки, няма неблагоприятни усещания. Той пропуска да признае, че преживяването на суинга е това, което предизвиква много висцерални усещания, които са приятни за детето, стига усещанията да спрат, когато люлеенето спре. Например обаче пропуска една важна точка. Продължителността и движението на люлеенето осигуряват плавна, синусоидална промяна на налягането, която има две точки на високо налягане (в горната част на всяка люлка) които се случват за период от няколко секунди. Това е напълно различно преживяване от това импулси на налягане с продължителност 100 msec или по-малко. Ако вземем предвид суинг с период от 3,5 секунди, има промяна на налягането за 1,75 секунди, което води до честота от 0,57 Hz. Налягането се променя на приблизително 120 dB от пик до пик или 110 dB rms. Общата G-претеглена стойност в този пример е -60 dB, с плавна промяна на налягането, което води до нето 50 dBG за детето, спрямо 75 dBG, усетени като импулс за човек, живеещ близо до вятърна турбина (предоставени изчисления от Малкълм Суинбанкс, лична комуникация, 2010 г.).

Твърдението, че вятърните турбини излъчват инфразвук, особено когато се приемат в спалнята на тих дом, трябва да е на или над прага на слуха, за да причини неблагоприятни ефекти е опровергани, както е отбелязано по-горе в трудовете на Кели и колеги през 1980 г. [19, 20, 21] съществото откритие на проучванията на Кели е, че когато нахлуващият инфразвук е динамичен модулирани импулси с кратка продължителност (обикновено под 100 msec и кратки до 4 msec), праговете на нивата на звуково налягане (SPL) за неслухово възприятие са в диапазона от 60 до 70 dB. В работата на един от авторите на тази статия (Джеймс, с г-н Уейд Брей, INCE, от Head Acoustics, GMBH), инфразвуковите пулсации бяха измерени от 1,5-MW вятърна

турбина на GE с честота на лопатка от 1 Hz, която достига ниво до 100 dB.[22] Живеещите хора в дома „почувствали“ пулсациите, когато върховете на вълните на налягане бяха толкова ниски, колкото 60 dB при 1 Hz По време на подобни измервания Суинбанкс, който съобщи, че е чувствителен към инфразвукови пулсации, присъстваше на тестовото място. Неговият опит показва, че усеща пулсациите извън дома при подобни SPL.

След статиите на Кели и колеги, няколко други проучвания също съобщават за прагове за значителни преживявания при подобни прагове, всичките значително под прага за чуваемост на устойчиви чисти тонове. В много от тези тестове, RMS SPL на динамично модулиран блейд-пас тон и неговите хармоници са били толкова ниски, колкото 40 dB при използване на теснолентов анализ с прозорци от 40 до 80 секунди, при условие че върхът на вълните на налягането е 10 до 15 dB по-високи от средноквадратичните нива. Тези изследвания включват произведенията на Робърт Ранд, INCE и Стивън Амброуз, Bd. Cert., INCE, в тяхното проучване на домовете на жалбоподатели във Фалмут, Масачузетс; [23] Уокър, Хеслър, Хеслър и Шомър, в работата им в Shirley Wind проект в Браун Каунти, Уисконсин, за Службата за обществено здравеопазване на Уисконсин;[24] и повечето наскоро, проучването на Стивън Купър за проекта Cape Bridgewater във Виктория, Австралия.[25] Всички тези проучвания съобщават за подобни констатации, а именно, че възприятието, обикновено неслухово по характер, започва, когато RMS SPL на модулиращите тонове са толкова ниски, колкото 40 dB rms, с увеличаване въздействия, тъй като средните нива се повишават до 50, 60 и до 70 dB и по-високи нива. Във всички тези проучвания, динамичната модулация на тоновете за преминаване на острието води до пикове на налягането, които често са 10 dB или повече, понякога много повече от средноквадратичните стойности.

По мнението на авторите, доклад, подготвен от Swinbanks за конференцията за вятъра през 2015 г енергия в Глазгоу, Шотландия, показва въздействието на динамично модулирания инфразвук върху чувствителен индивид - самият той - заедно с висококачествени измервания на средата в които е изпитал усещанията.[26] Този документ показва, че високо уважаван акустик и учен с опит в инфра- и нискочестотния звук също реагира на тази акустична енергия в начин, който е подобен на многото оплаквания от други, както по отношение на местоположението на неговите тестове, така и при други проекти за вятърна енергия по света. Във вестника Суинбанкс съобщава, че е успял диференцират пулсациите в данните от теста от най-малко шест отделни вятърни турбини в проект състоящ се от 46 1,5-MW модела GE. Той също така съобщава, че е успял да усети ефектите от пулсациите в мазето на дома му, приблизително на 3 км от най-близкия работещ вятър турбина, като SPL на честотата на преминаване на лопатките и хармониците сумират до около 55 dB rms.

На по-близки места той измерва пикове на положителното налягане от 87 dB със съответните отрицателни пикове на еднакво ниво. Заслужава да се отбележи, че на конференцията в Глазгоу, Суинбанкс представи доклада като постерна сесия [27], както беше информиран от модератора на конференцията, че ограниченията във времето му попречиха да представи доклада си пред присъстващите на конференцията.

В изследването на инфразвука през 2012 г. в проекта Shirley Wind, където местните разпоредби изискват турбините Nordex 2,5-MW да бъдат разположени най-малко на 1250 фута или 381 м от жилищата, Walker et al съобщават нива на инфразвук в един от трите тестови дома. [24] WTN не се чуваше извън жилището, където инфразвукът е бил най-силен, подкрепяйки позицията, че инфразвукът е коренът на поне някои от оплакванията. Честотата и хармониците на лопатката бяха ясни видно от измерванията в този дом, а семейството се е преместило далеч за да реши проблема.

След проучването на екипа на Shirley Wind няколко членове на общността проведоха серия измервания с микробарометър вътре в домовете, вариращи от 1280 фута до приблизително 6 мили от кулите на вятърните турбини. Бяха установени инфразвукови тонове при честоти и хармоници на всички тестови площадки, включително тестови площадки на разстояния от няколко мили или повече от кулите под условия на вятъра. Свидетелство пред Съвета по здравеопазване на окръг Браун в Уисконсин от хора с домове на повече от 4 мили. от най-близките вятърни турбини, докладвани AHE по време на работещи турбини. В средата на октомври 2014 г. Здравният съвет на окръг Браун влезе в регистър обявявайки, че вятърните турбини на обекта Shirley Wind „...представляват опасност за човешкото здраве.“ [28] Това действие, което изглежда е прецедент в САЩ, означава, че Shirley Wind на Duke Energy ютилити бяха принудени да докажат на Борда, че ютилити не е причината за здравни оплаквания, документирани в проучването и изразени от жители на общността. Резултатът би могъл доведе до заповед за спиране, но към момента на това писане не е взето окончателно решение по този случай. Други примери за законно разпоредено спиране на турбини включват тези в Масачузетс29, 30 и Португалия.31 Ще се върнем към въпроса за възприемаемостта на инфразвука по-късно в тази статия, докато описваме физиологични основи на възприятието.

Изявление 2: Няма нищо уникално в шума от вятърните турбини, тъй като инфразвукът и нискочестотният шум обикновено се произвеждат от тялото и от много източници в околната среда.

Като начало, когато спектралните характеристики на шума от IWT, както е описано в няколко статии, [24, 32, 33] се сравняват със спектрите на дозвукови реактивни транспортни самолети, [34] пет различни типа самолети, [35] и шума от пътния трафик [36] е ясно, че шумът, генериран от вятърни турбини, има редица уникални акустични характеристики. Тези сравнения разкриват различия в спектралните и пиковите нива както в по-високите, така и по-ниските честотни области, включително нискочестотния и инфразвуковия диапазон.

Leventhall [37] беше един от първите, които описаха как нискочестотният шум е специален шумов проблем, особено за чувствителни хора в домовете им. Той посочи, че раздразнението от нискочестотния шум нараства бързо с нивото, като често започва точно над прага на чуваемост, и че около 2,5% от населението може да бъде с 12 dB по-чувствително от средния човек към нискочестотен шум. Той също така отбеляза, че Световната здравна организация (СЗО) поставя специален акцент върху нискочестотния шум като екологичен проблем и източник на смущения в съня, дори и на ниски нива. СЗО[38] признава, че шум, състоящ се от голяма част от нискочестотните компоненти могат значително да повишат AHE и трябва да бъдат ограничени до под 40 dBA. Къмингс [39] отбелязва, че нивата на звук от 40 dBA предизвикват високи нива наотхвърляне от общността.

Jung et al [40] експериментално идентифицираха характеристиките на акустичните емисии от големи вятърни турбини срещу вятъра, с акцент върху ILFN. Спектралната плътност на звука показа, че честотната компонента на лопатката е ясно доминираща, разкривайки до 6-7 хармоника, които обикновено заемат инфразвуковия честотен диапазон от 1 до 10 Hz. Те изразиха загриженост, че нискочестотен шум на вятърни турбини с мощност 1,5 MW и 600 kW в честотен диапазон над 30 Hz много вероятно ще доведе до психологически оплаквания от обикновени възрастни.

В отговор на подзаконов акт за ограничаване на инфразвука от вятърни турбини в град Плимптън-Уайоминг, Онтарио, Левентхол[41] обяви, че „Инфразвукът се е превърнал в Годзила

на акустиката" (стр. 2). Той стигна до извода, че науката не подкрепя условията в подзаконовия нормативен акт, към който до голяма степен се цели ограничаване на тоновете на преминаване на острието, защото „Няма доказателства, че много ниското ниво на острието преминаващите тонове засягат хората, докато има доказателства, че не го прави" (стр. 7). Въз основа на видовете от току-що обсъдените доказателства, ние категорично не сме съгласни. WTN е описан като притежаващ характер, който го прави много по-досаден и стресиращ от други източници на шум на същото A-претеглено ниво, включително трафик и промишлен шум.[42, 43, 44, 45] Харисън [42] заключава, че IWT причиняват раздразнение при около 20% от жителите, живеещи в разстояние, считано за приемливо от повечето регулаторни органи, и че за много от 20%, на раздразнението и нарушенията на съня водят до AHE. Торн [46] посочи, че човешкото възприятие на шума се основава предимно на характера на звука, а не на нивото на звука, и че вятърните турбини са уникални звукови източници, които показват специални звукови и нечуваеми модулирани и тонални характеристики. Той заявява, че нива на звук от 32 dBA Leq извън жилище и/или над прагът на чуване на индивида в дома е маркер за сериозни AHE, особено сред податливи индивиди.

Структурни и човешки реакции към нискочестотен шум, включително шум от вятърни турбини, са описани от Хъбард.[47] Хъбард и Шепърд [48] илюстрираха специалното издание характеристиките на WTN чрез обяснение на неговите източници, пътища и рецептори. Торн [46, 49] описва вятърните турбини и вятърните паркове като уникален източник на звук и шум, като никой друг източник на шум или набор от източници на шум. Звуците често са с ниска амплитуда и с изменчив характер, което затруднява хората, които никога не са били излагани на подобни звуци да разберат проблемите на онези, които се оплакват от звуците. Shepherd et al [50] описват WTN като притежаващ характеристики, достатъчно различни от другите, по-широко проучени източници на шум, за да се оправдае прилагането на стандарти, различни от съществуващия преди това стандарти за шум.

Преобладаването на доказателствата по този въпрос води до заключението, че WTN има специални акустични характеристики, които го отличават от другите индустриални звуци. Основна характеристика е, че тя се състои от измерима енергия до под 1 Hz.[24, 51, 52] Нивото на звуковото му налягане намалява бързо с нарастваща честота от около 0,5-5 Hz. Тя варира по амплитуда във времето, [9, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58] има тенденция да има прекъсващо тонално качество [49, 52, 59] и характеристиките му варират в зависимост от разстояние и посока.[52, 53] Това може да доведе до импулсивен звук [21, 40, 49, 60] дори при дълги разстояния.[52] Според Lee et al, [53] шумните звуци на турбините могат да се възприемат от всички посоки, но на големи разстояния от турбина нискочестотните амплитудно модулирани звуци могат да се чуват само в определени посоки и когато SPL е достатъчно високо. Този ефект може да накара WTN да изглежда по-импулсивен на дълги разстояния въпреки относително ниския общ SPL.

Освен това е добре известно, че ILFN от всеки източник, включително IWT, прониква през стени и други бариери (напр. Министерството на здравеопазването на Минесота[55]); обикновено е по-разрушителен на закрито от на открито; [46, 47, 61, 62, 63] и не се маскира лесно от атмосферни звуци, включително пътен трафик и други източници на инфразвук.[63, 64, 65, 66] Възприемането на нискочестотен шум зависи от ниво на плътност, модулации, честотна лента, чистота на блейд-пас тонове и хармоници, дискретно биене на тонове или други променящи се във времето свойства и могат да възникнат дори при почти инфразвукови честоти, ако такива фактори са налице; в противен случай може да мине незабелязано. [57, 67, 68] Джеймс [69] описва инфразвук, възникващ, когато лопатките на вятърната турбина се въртят покрай кулата

като кратък импулс на налягане, който се състои от добре дефиниран набор от тонални хармоници под 10 Hz. Ако пиковете на налягането са получени по едно и също време, те се сумират по линеен начин, което значително повишава общия SPL.

Често обаче има много вятърни турбини, които се въртят с подобни скорости, но не са времево синхронизирани . Това може да доведе до друга форма на модулация, както се възприема инфразвукът на вятърната турбина като нарастващи и спадащи, периодични или пулсиращи с променлива интензивност.

Често срещан аргумент на привържениците на вятърната индустрия - такъв, който понякога се повдига в процедури по правните въпроси — е, че самите хора генерират инфразвук по силата на собствения си сърдечен ритъм и дишане, на нива, които могат да бъдат значително по-високи от външен източник на шум като например вятърни турбини. В опровержение на официално изявление в този смисъл от Асоциацията на австралийските консултанти по акустика (AAAC), Salt предостави окончателно обяснение защо двата вида източници на инфразвук (вътрешни срещу външни) не могат да бъдат приравнени. В писмо, адресирано до AAAC [70] Солт заяви:

„Стимулирането на ухото не става директно чрез натиск (поради което дълбоководните гмуркачи могат все още да чуват), но чрез индуцирани движения на течностите на вътрешното ухо, които от своя страна задвижат сензорно тъкани и чувствителни към движение клетки...когато ниска честота и инфразвук навлизат в ухото през стремето, той (инфразвукът) предизвиква движения на течности в цялото ухо между стремето вестибюла, през scala vestibuli и scala tympani до съответстващия кръгъл вход на мембраната в основата на scala tympani. Именно тези плавни движения задвижват сетивата за движения на тъканите и предизвикват стимулация. За разлика от тях, колебанията на налягането, генерирани от тялото, като например чрез сърдечен ритъм и дишане, влизат в ухото през кохлеарния акведукт, а не през стремето. Кохлеарният акведукт навлиза в ухото в съседство с кръглия прозорец към мембрана в самата основна част на scala tympani, така че потоците течност са локализирани в нея в малка област на ухото. Тъй като останалата част от ухото е ограничена от костна черупка, която не е съвместима, течните потоци в останалата част на ухото са значително по-ниски, така че измествания на сетивните тъкани са незначителни. Инфразвук, генериран от тялото, тъй като влиза през акведукта, следователно не предизвиква стимулация на ухото.

Твърдение 3: Няма доказателства, че шумът от вятърните турбини, чуваем или нечуваем, е причина за неблагоприятни последици за здравето на хората и няма физиологични механизми, които да обяснят как нечуваемата акустична енергия може да бъде вредна.

Всъщност има достатъчно доказателства, че шумът като цяло и особено нискочестотният шум има дългосрочни последици за човешкото здраве.[71, 72] Например, дългосрочно излагане на обикновен шум от трафика е свързан в зависимост от дозата с по-висок риск от миокарден

инфаркт.[73] Два знакови доклада, въплъщаващи диаметрално противоположни гледни точки по отношение на въздействието на WTN относно здравето се появи почти едновременно през 2009 г. Единият беше публикуван като книга от Dr. Нина Пиърпонт, [4] сътрудник на Американската академия по педиатрия, която притежава докторска степен от Медицински факултет на университета Джон Хопкинс и докторска степен по популационна биология от Принстънския университет. Другият доклад е написан от група от седем експерти (трима лекари, двама акустици, аудиолог и аудиолог/слухов специалист), поръчан от Американската асоциация за вятърна енергия и Канадската асоциация за вятърна енергия. Последният доклад[15]

обикновено се нарича доклад AWEA/CanWEA или бяла книга. Тези съответни доклади, повече от всички други, бързо се превърнаха в обединителен вик за така наречения анти-вятър и групи за застъпничество в подкрепа на вятъра в медиите, в публичния дискурс и в съдебните производства.

В книгата си Пиърпонт[4] въвежда термина Синдром на вятърна турбина, за да опише набор от симптоми докладвани за 38 членове на семейства (възрастни и деца) от 10 семейства, които са живели близо до вятърни турбини. Въз основа на телефонни интервюта тя третира своите наблюдения и анализи като изследователски дизайн на серия от случаи. Тя описва синдрома като състоящ се от 10 класа симптоми (изброени по-долу), много от които тя приписва на свръхстимулация на вестибуларната система на вътрешното ухо от ILFN. Вятърната индустрия, в своя доклад AWEA/CanWEA и на други места, има яростна критика към нейното изследване, че е ненаучно и не е рецензирано. Всъщност, Книгата на Пиърпонт беше критично прегледана от много повече от обичайния брой рецензенти за рецензирана статия в списание. Въпреки че е вярно, че сериите от случаи са склонни към пристрастия при подбор и могат в най-добрия случай предполагат хипотези, много открития на нови явления започват с казус или сериен случай. Освен това все повече научни доказателства подкрепят наблюденията на Пиърпонт на връзка между WTN и AHE. По-нови лабораторни изследвания, описани по-късно в този преглед предполага, че различни здравословни симптоми може да се дължат на ILFN стимулация и на двете вестибуларни и кохлеарни компоненти на вътрешното ухо.

Преди книгата на Пиърпонт [4] д-р Аманда Хари [74] и д-р Робин Фипс и колеги [75, 76] са документирали появата на вредни ефекти от IWT чрез използване на анкетни проучвания на здравни оплаквания на хора, живеещи в близост до вятърни проекти в Корнуол, Англия и Северен Палмерстън, съответно Нова Зеландия. Тези автори заключават, че значителен брой хора живеещите в близост до вятърни турбини страдат от здравословни проблеми и че причината за смущенията е била сложността на шума и вибрациите. Хари [74] забеляза, че симптомите са очевидни за хора, живеещи в рамките на една миля от развитието на вятъра и препоръча вятърна турбина трябва да се намира на по-близо от 1,5 мили от най-близките жители. **Тя отбеляза, че използваните насоки по времето, когато са разработени вятърни турбини, когато турбините са били 20% от размера на настоящите.** Тя заключи, че раздразнението от шума се отразява неблагоприятно на човешкото благосъстояние и че разработчиците грешат, когато заявяват, че WTN не е проблем. Phipps et al [75] отбелязват това 45% от домакинствата, живеещи в рамките на 2 км от вятърния парк и 20% от домакинствата, живеещи до 8 км съобщават, че чуват шум от турбините. Phipps[76] докладва отрицателни последствия от шума, които бяха очевидни в нейното собствено проучване и в работите на други, както и предупреждение че жителите не привикват лесно към присъствието на WTN.

Докладът AWEA/CanWEA[15] е широко използван от вятърната индустрия като основа за отказ на AHE от IWT. Докладът обаче е продукт на ръчно подбрана група от експерти, поне за някои от които е известно, че заемат позиции, благоприятни за спонсорите на доклада, той никога не е бил рецензиран от партньори и показва признаци на пристрастност, като заключения, които не са подкрепени от изследвания, посочени в доклада. Тази бяла книга заключава, че звукът от вятърните турбини, включително суб-чуваем нискочестотен звук, не представлява риск от загуба на слуха или друг AHE при хора, независимо дали тези ефекти върху здравето са описани като Синдром на вятърна турбина или в противен случай. Той също така стигна до заключението, че някои хора може да бъдат раздразнени от наличието на звук от вятърни турбини, включително неговата променлива природа, но описва раздразнението като несвързано със здравето. Въпреки че наистина няма доказателства, че IWT причинява загуба на слуха, заключението на

доклада е, че ILFN не причинява АНЕ и неговото отхвърляне на раздразнението като сериозен субект е силно критикувано като погрешно.

Horner et al[77] цитират много конкретни примери за AWEA/CanWEA пропускът на доклада да използва подходяща документация, заключвайки, че му липсват научни заслуги и че е така нито авторитетен, нито убедителен. Те критикуваха заключението на доклада, че въпросът за АНЕ, произтичащи от IWT, е уредено и не са необходими повече изследвания, което заключение е рядко изказвано от учените. Хорнър[78] характеризира доклада като непредлагащ нищо ново в него за лечение на раздразнението, тъй като отдавна е известно, че раздразнението е резултат от стресовите ефекти на излагане на шум и той критикува доклада за омаловажаване на връзката между раздразнение и здраве. Филипс [79] посочи, че докладът е характеризирал погрешно изследвани дизайни, използвани от епидемиолозите. Въпреки широко разпространеното отричане от привържениците на вятърната индустрия на причинно-следствена връзка между IWT и АНЕ, по-голямата част от рецензираните статии показват, че IWT значително нарушават съня при поне някои жители на разстояния и нива на шум, които са типични там, където са инсталирани IWT. Освен това нито едно добре проектирано научно изследване не установи, че WTN е безвреден.[80, 81]

Група от седем независими експерти беше поръчана от департаментите на Масачузетс по Опазване на околната среда и обществено здраве за идентифициране на всяко документирано или потенциално въздействия на рисковете върху здравето, които могат да бъдат свързани с излагането на ВВТ и да се улесни обсъждането на ИВТ и общественото здраве въз основа на научни открития. Панелът генерира доклад[82] в заключение, че липсват научни доказателства, за да се покаже, че WTN води до АНЕs и че повече е необходима цялостна оценка на WTN в населените места за установяване и прецизиране на насоки за разполагане и за разработване на най-добри практики. Препоръчва се по-внимателно разследване наблизо до домове, където външните A- и C-претеглени нива се различават с повече от 15 dB, стратегия за откриване на наличието на ILFN (напр. Kamperman & James[83]). Докладът от Масачузетс беше критикуван като невярно представяне на доказателствата, които цитира, както и като подценяване на доказателства за показателни за АНЕ от IWT.[84, 85] Schomer и Pamidighantam[86] са описали доклада като критика на литературата, свързана с акустичните емисии на вятърни турбини и последиците за здравето, и един с проблеми, подобни на тези, които критикува.

Някои неспециалисти отбелязаха пренебрежително в медиите относно фактическите доказателства – включително наблюдения и научни доклади – това показва връзката между IWT и АНЕ. Шахан [87] например уверено заявява: „Към днешна дата няма научни доказателства, че нещо като „Синдром на вятърна турбина“ действително съществува. Често срещан аргумент на застъпниците на вятърната енергия е, че проучванията показват, че вятърните турбини не водят до АНЕ, или че проучванията, които черпят такова заключение не е достатъчно научно, за да се установи причинно-следствената връзка. Усилията за дискредитиране на тези, които гледат скептично на вятърната индустрия, обикновено използват термини като противници, клеветници, анти-ветрови активисти, или в случая на Шахан, [87] „платени анти-ветрови „експерти“, които имат дълга история на пряко свидетелстване срещу вятърната енергия в различни съдебни дела.“ Такива критици небрежно пренебрегват факта, че много от експертите в индустрията, включително консултанти и акустици лекари, рутинно свидетелстват от името на индустрията в такива случаи, понякога за значителни хонорари и тези лица рядко се описват като платени про-ветрови експерти или активисти.

Много изследователи също съобщават за съществуването на съзвездие от здравословни симптоми пряко отразяващи или тясно свързани с тези, описани като Синдром на вятърна

турбина от Пиърпонт, [4] при лица, живеещи в близост до ВВТ. Показателно е, че СЗО[38] заявява, че има достатъчно доказателства че нощният шум, независимо от неговия източник, е свързан със смущения в съня и други здравословни проблеми и че тези ефекти могат да доведат до значителна тежест от заболявания в население.

Нарушението на съня е идентифицирано като основно неблагоприятно въздействие на IWT.[4, 18, 45, 47, 54, 57, 58, 72, 74, 76, 77, 79, 80, 81, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107] Нощно излагане на 40- Db доказано е, че нискочестотният шум dBA влияе върху нивата на кортизола, физиологичен индикатор за стрес. Установено е, че тези нива след събуждането са свързани със субективни съобщения за по-ниско качество на съня и промени в настроението.[108] Сънят е биологична необходимост и нарушеният сън е свързан с редица неблагоприятни здравословни състояния. СЗО[71] стигна до заключението, че има налични качествени доказателства в подкрепа на причинно-следствена връзка между шум и нарушаване на съня. Нарушението на съня има важни последици за общественото здраве и може да бъде особен проблем при децата.[84, 94, 109]

Дори ако няма други неблагоприятни ефекти, свързани с WTN, само нарушението на съня е достатъчна причина за разполагане на турбини на разстояния, които не нарушават съня. Много селски общности имат нива на фонов звук през нощта, които не надвишават 25 dBA, и видимо ефекти през нощта външният шум не се появява на нива от 30 dBA или по-ниски.[71] Като нива на звука на открито увеличаване, рискът от AH1Es се увеличава, като най-уязвимите групи от населението първи проявяват техните ефекти. Уязвимите групи от населението включват възрастни хора; деца, особено по-малките над шест години; и хора с предшестващи медицински състояния, особено ако сънят е засегнат.[38, 71]

Според СЗО има достатъчно доказателства за свързване на АНЕ с продължително излагане на външни нива на шум от 40 dBA или по-високи. Важно е да се отбележи, че насоките на СЗО са основани до голяма степен на изследване на промишления и транспортен шум, а не на изследване на вятърни турбини. Тъй като множество проучвания (обхванати в този преглед) показват, че WTN е значително повече досаден, има по-висока инфра- и нискочестотна звукова енергия и е модулиращ, пулсиращ и понякога тонален, той може да повлияе на здравето в по-голяма степен от други шумове. **Това означава, че границите на шума в указанията на СЗО може да се наложи да бъдат коригирани надолу, когато се прилагат към WTN.**

Допълнителни фактори увеличават вероятността от прекъсване на съня поради WTN. Шумът може да се чува особено добре в райони с ниски нива на фонов шум, които обикновено се появяват през нощта. Също така, по-ниските нощни скорости на вятъра на нивото на земята увеличават нощния контраст между WTN и нива на фонов звук. Използването на тестови данни, взети по време на дневен вятър, ще доведе до силно подценяване на нощните нива на WTN и по този начин подценяване на потенциала за разпокъсване на съня [38, 58]

Изследователи, които са изследвали въздействието на ILFN като цяло и WTN конкретно върху здравето, включително някои, които са прегледали и оценили откритията на други изследователи, приписват различни симптоми на експозицията на ILFN. Тези симптоми са различно описани от различни изследователи, с различна степен на припокриване и детайлност. Показани са, без определен ред, в таблица 1. Очевидно, в допълнение към раздразнението, най-често изпитваното и най-малко оспорваният здравен симптом, от който страдат хората, живеещи в близост до IWT, е нарушение на съня.[110] И двете ООН Комитетът срещу изтезанията (CAT) и Лекарите за правата на човека [111] описват съня депривацията като критична за човешкото функциониране. Според лекари за правата на човека:

„Лишаването от сън ... причинява значителни когнитивни увреждания, включително дефицити в памет, учене, логически разсъждения, сложна вербална обработка и вземане на решения; сънят изглежда играе важна роля в процеси като памет и възприятие” (стр. 22).

Punch & James, Шум от вятърни турбини и човешкото здраве, страница 18
Таблица 1. Здравни симптоми, описани от различни изследователи като свързани с излагане на инфразвук и нискочестотен шум, включително излагане на промишлени вятърни турбини

Автор (година)	Справка	Симптоматика
Pierpont (2009)	4	Нарушение на съня; главоболие; Висцерален вибрационен вестибуларен шум в ушите; налягане или болка в ушите; външен слухов канал усещане; дефицит на паметта и концентрацията; раздразнителност и гняв; умора и загуба на мотивация; Смущение (VVVD); замаяност, световъртеж, нестабилност;
Левентхол (2003)	12	Вибрация на телесни структури (вибрация на гърдите), раздразнение
Kasprzak (2014)	112	(особено в домовете), усещане за неприятност (натиск върху тъпанчето, неприятно усещане в гръдната област и общо усещане за вибрация), смущения на съня (намалена будност), стрес, намалено представяне на взискателни вербални задачи и отрицателни биологични ефекти, които включват количествени измервания на ЕЕГ активност, кръвно налягане, дишане, производство на хормон и сърдечна честота

Автор (година)	Справка	Симптоматика
Havas & Colling (2011)	91	Трудно заспиване, умора, депресия, раздразнителност, агресивност, когнитивна дисфункция; болка в гърдите/натиск, главоболие, болки в ставите, кожни раздразнения, гадене, световъртеж, шум в ушите и срес
Хорнър (2013) Paller et al (2013)	78 113	Главоболие, гадене, шум в ушите, световъртеж и влошен сън
Джефри и др (2013)	92	Нарушение на съня; субективни оплаквания като главоболие, умора, временно чувство на замайване и гадене; обективни оплаквания като повръщане, безсъние, и сърцебиене; раздразнение; и намалено качество на живот
(QoL) Джефри и др (2014)	 93	 Отрицателни въздействия върху физическото, психическото и социалното благополучие на хората
Krogh et al (2012)	96	Раздразнение (считано за неблагоприятен ефект върху здравето, свързан със стрес), нарушение на съня, главоболие, затруднена концентрация, раздразнителност, умора и различни по-сериозни заболявания
Минесота Отдел по здраве (2009)	55	Раздразнение, намалено качество на живот, безсъние и главоболие
Хоу Гастмайер Чапник Ограничен (2010)	114	Високи нива на раздразнение в нетривиален процент от хора, с раздразнение, свързано със звук от вятърни турбини, за които се очаква да допринесат за здравето, свързано със въздействие на стрес при някои хора
Нисенбаум (2013)	81	Нарушения на съня/лишаване от сън и множество заболявания, които произтичат каскадно от хронично нарушение на съня, които включват сърдечно-съдови заболявания, медиирани от хронично повишени нива на хормони на стреса, промени в теглото и метаболитни нарушения (включително континуум на нарушен глюкозен толеранс чрез диабет); психологически стрес, който може да доведе до сърдечно-съдови заболявания, хронична депресия, гняв и друга психиатрична симптоматика; главоболие, слухови и нарушения на вестибуларния апарат; повишено изискване за и употреба на лекарства с рецепта; шум в ушите; и световъртеж

Автор (година)	Справка	Симптоматика
Nissenbaum и др (2012)	97	Засилено нарушение на съня, намалено психично здраве
Thorne (2013)	49	Нарушение на съня, главоболие, шум в ушите, налягане в ушите, замайване, световъртеж, гадене, замъгляване на зрението, тахикардия, раздразнителност, проблеми с концентрацията и паметта и епизоди на паник атака
Павлачик- Лушчинска и др. (2005)	115	Проблеми със зрението, концентрацията и непрекъснато и селективно внимание (особено при хора, които са високо чувствителен към нискочестотен шум)
Pedersen (2011)	99	Раздразнение (както на открито, така и на закрито), статистически свързани със SPLs; прекъсване на съня, диабет и шум в ушите (на един от трите тестови места); раздразнение на открито, значително свързани с прекъсване на съня, напрежение, стрес, раздразнителност (и на трите места), главоболие (на две места) и прекомерна умора (на едно място); раздразнение на закрито, значително свързани с прекъсване на съня (и на трите места), и към диабет, главоболие прекомерна умора, напрежение, стрес, и раздразнителност (на едно от трите места)
Робъртс и Робъртс (2013)	102	Вибрация или умора, раздразнение или неприятност
Билингтън (2011)	103	Раздразнение, което е свързано с повишени нива на психологически дистрес, стрес, затруднено заспиване и прекъсване на съня
Taylor (2013)	58	Раздразнение, стрес, нарушение на съня, намеса в ежедневен живот, главоболие, раздразнителност, затруднено концентриране, умора, замаяност, тревожност и намалено QoL
Амброуз и др (2012) Ранд и др. (2011 г.)	61 116	Замаяност, раздразнителност, главоболие, загуба на апетит, умора, неспособност за концентрация, нужда да напуснете дома и предпочитание за престой на открито (по време на изследвания на WTN от опитни изследователи включително акустици)
Thorne (2011)	46	Нарушение на съня, тревожност, стрес и главоболие
Palmer (2013)	117	Отрицателни въздействия върху съня, стабилността на работата, социалните взаимоотношения, грижа, преследване на хобита, свободно време, обучение и цялостно здраве

Автор (година)	Справка	Симптоматика
		(въз основа на интервюта на жители четири години след като са живели близо до работещи вятърни турбини)
Кастело Бранко & Алвеш-Перейра (2004) Кастело Бранко (1999)	118 119	Виброакустична болест, описана като възникваща едва след продължително излагане на високи нива на инфразвук

Други източници, цитирани от Physicians for Human Rights [111] отбелязват, че:

„Прегледът на медицинската литература разкрива множество неблагоприятни когнитивни ефекти от лишения от съня, включително увредени езикови умения-комуникация, липса на иновации, негъвкавост на мисловните процеси, неподходящо внимание към периферни проблеми или разсейване, прекомерно разчитане на предишни стратегии, нежелание да се изпробват нови стратегии, ненадеждна памет за това кога са се случили събитията, промяна в настроението, включително загуба на емпатия към колегите и неспособност да се справят с изненадата и неочакваното" (стр. 22-23).

Друга линия на разсъждение е, че има причинно-следствена връзка между AHE и ILFN от вятърни турбини, което отразява това при болестта по време на пътуване. Kennedy et al [120] направиха ускорени записи по време на 193 стандартни сценария на тренировъчна мисия за два тренажорни самолета с подвижна база. Пилотите, които бяха на сравнима възраст и опит в двете групи, бяха интервюирани за симптоматика на болестта на движението и тествани за атаксия след напускане на симулаторите. Честотата на движение в заболяването беше висока за един от симулаторите, но не и за втория. Резултати от атаксия леко се отклони от очакваните подобрения след експозиция в двата симулатора. Спектрални анализи на записите на движение показаха значителни количества позиви в гаденето в диапазон от 0,2 Hz. Авторите заключават, че болестта на симулатора при симулации с движеща се база може да бъде, поне отчасти, функция на излагане на инфразвукови честоти, които причиняват морска болест на хората.

По-късно von Gierke и Parker[121] издигнаха идеята, че болестта по време на пътуване може да включва интермодален сензорен конфликт между сигналите на висцералните гравицептори и вестибуларната стимулация.

Шомър и колеги [52, 86] твърдят, че приликите с болестта по време на пътуването могат да обяснят някои от здравословните симптоми, на страдащи хора, живеещи в близост до IWT, като се има предвид, че вътрешното ухо е способно да реагира на ускорения от вида, който води до морска болест. Тези ускорения съответстват на честоти в инфразвуковия диапазон, около и под 1 Hz. Шомър [66] заявява това за някои хора, засегнати от WTN, че може да реагират директно на акустични фактори, а не на неакустични фактори, както се твърди от Leventhall.[14]

В рядко представяно сътрудничество между вятърната индустрия и независими акустици, Pacific Hydro се съгласиха да позволят на акустика Стивън Купър, консултант на The Acoustic Group, [25] неограничен достъп до своя вятърен проект Cape Bridgewater в SW Виктория, който беше в процес на работа за около шест години. Компанията позволи на Купър да направи измервания на шума и независимо да разследва оплакванията от шум на шестима засегнати обитатели в три резиденции разположени на 650-1600 м от най-близките турбини, докато компанията

контролира цикличното включване и изключване на работа на турбината. Предвид пълномощията на Купър като акустик, изследването беше описано като акустично изследване, за разлика от медицинско изследване. Нивата на шум се основават на A-, G- и Z-претеглени измервания, както и на 1/3-октавна лента и теснолентови измервания. Участниците напускаха домовете си през нощта, когато беше необходимо Купър да изпълни своите акустични изследвания, и те предоставиха подробен дневник за своите наблюдения по време на циклите на включване и изключване. Тези сметки включени в оценки на тежестта на възприятията за шумови въздействия, вибрационни въздействия и други смущения, които колективно бяха обозначени като усещания. Усещанията включват главоболие; натиск в главата, ушите или гърдите; звънене в ушите; сърцебиене; или усещане за тежест. Синхронизиране на времето на опита на жителите с оперативните данни на турбината разкриват повишени усещания в жилищата си по време на работа на турбината. Усещанията не зависеха от способността да чуват или виждат турбините, тъй като жителите не са знаели за нито една от експлоатационните характеристики на турбините. Купър установи, че това е усещане, а не шумово смущение идентифицираното основно като смущение. Освен това усещанията са най-свързани с няколко различни условия на работа на турбините: при стартиране, когато е имало увеличение или намаляване на мощността на производителност около 20%, а когато турбините работят на максимална мощност и когато скоростта на вятъра се увеличава над 12 м/сек.

Въз основа на теснолентови данни, Купър идентифицира уникална сигнатура на вятърна турбина (WTS), в която имаше енергиен пик при честотата на лопатката и първите пет хармоника. Тестване на изключване потвърди, че WTS, който включва амплитудно модулиран сигнал, присъства, когато турбините са работили, но не в естествена среда по време на спиране на турбината. Участниците оценяват усещания като пропорционално по-тежки, тъй като нарастванията са настъпили в големината на нискочестотната амплитудно-модулирана сигнатура. Идентифицирането на компонентите на инфразвука беше в съответствие с по-ранните наблюдения на Kelley et al.[19] Въз основа на откритията си Купър препоръчва да се проведат допълнителни проучвания за определяне на прагово ниво на WTS, което предпазва от неблагоприятни въздействия и концепцията за подпис да се използва в медицинските изследвания от идентифициране на енергията от работата на вятърните турбини, както е A-претеглената скала вътре в домовете, без никаква помощ в такива проучвания.

Като се имат предвид горните констатации и наблюдения, е разумно да се заключи, че IWT причиняват AHE и други нежелани смущения. След това ще разгледаме физиологичните механизми, като това може да обясни колко вреден може да бъде недоловимият инфразвук.

В скорошна статия Berger et al [122] заключиха, че нивата на ILFN са недостатъчни, за да индуцират AHE, предвид нивата на ILFN, обикновено произвеждани от вятърни турбини, и тези насоки за звуковият шум е достатъчен за защита на човешкото здраве. Техните заключения се основават на измервания на нива на инфразвук на закрито и нива на нискочестотен шум на разстояния >500 m, които са подобни на фонови нива. Докато ние вярваме, че дизайнът и основните заключения на тяхното проучване са погрешни, техните заключения са в съответствие с позицията, заета от Leventhall и други защитници на енергоята от вятър през последното десетилетие.

В първоначалното си описание на Синдрома на вятърната турбина, Пиърпонт [4] описва отличително съзвездие от симптоми, които според нея се дължат на стимулация или свръхстимулация на вестибуларни органи на равновесие като следствие от ILFN от вятърни турбини. Тя ги нарече симптоми Висцерално вибрационно вестибуларно нарушение (VVVD). В последващ доклад, Pierpont[100] предполага, че наблюдаваните симптоми на синдрома на

вятърната турбина се дължат на нискочестотни звуци във въздуха или тялото, които директно стимулират вътрешното ухо, както кохлеята, или органа на слуха и вестибуларните органи за равновесие и откриване на движение. Както е обсъдено по-долу, изследване на Salt и сътрудници показва, че реакциите в кохлеята потискат възприемането на звук с ниска честота, но все пак изпращат сигнали до мозъка, сигнали, чиято функция в момента е, предимно непозната. Физиологичният отговор на кохлеята към WTN също е отключващ фактор за шум в ушите и реорганизацията на ниво мозъчни клетки, която представлява шумът в ушите. Въпреки че кохлеарно и вестибуларно органите се намират в една и съща костна (ушна) капсула, еволюционните адаптации са довели до селективно активиране на слухови или вестибуларни космени клетки. При наличие на определени нарушения на вътрешното ухо, обаче, анатомичните дефекти в ушната капсула могат да променят функционалното отделяне на слухови и вестибуларни стимули, водещи до патологично активиране на вестибуларните рефлекси в отговор на звук.[123] Възможността ILFN на високо ниво да стимулира вестибуларните органи придава достоверност на предложението на Пиърпонт и може да обясни основата за имитиращи симптоми за други вестибуларни нарушения. Физиологичните реакции от отолитните органи генерират широк диапазон на мозъчни реакции, включително замаяност и гадене, морска болест (дори без движение на тялото), страх и предупреждаващи реакции, като стряскане и събуждане, и затруднения със зрителни проблеми решаване на проблеми.[100] Един кандидат за другата дестинация на кохлеарния вход от клетките на външните космени клетки могат да бъдат интерфейса между инсулата и медиалната повърхност на напречната (Heschl) извивка, където първичният слух се усеща, но не се разпознава като звук; последното включва съседни второстепенни зони.[124]

WTN може да увеличи алармиращите реакции, които нарушават съня, дори когато хората не си спомнят да са били събудени. Този ефект е такъв, който очевидно нарушава съня и психическото благополучие до 1400 m (4600 фута) от турбини, с намаляващи ефекти до 3 км (3 мили), както е показано в напречно проучване на Nissenbaum et al. [97]

Лабораторните изследвания, проведени от Солт и колеги, са предоставили доказателства за това, че установява биологичната правдоподобност, че инфразвукът може да повлияе неблагоприятно на здравето. Тази работа показва, че има механизми във вътрешното ухо, които са способни да преобразуват енергията на инфразвука в нервен сигнал, който може да бъде предаден до мозъка, където сигналите могат да доведат до такива симптоми като шум в ушите, световъртеж, пулсации и нарушения на съня. Тези проучвания на Солт и сътрудниците са включили лабораторни експерименти, финансирани основно от Националните институти на Здравеопазването се провежда най-вече върху морски свинчета, чиито уши са много подобни на човешките.

По принцип електродите бяха поставени във вътрешните уши, за да се определи на кои структури реагират специфична видове електроакустична стимулация. Техните открития помагат да се обясни защо звучи така обикновено нечуваем може да доведе до видовете негативни реакции, докладвани от хора, които са изложени на ILFN от вятърна турбина. Резултатите от тяхното изследване показват следното:

(1) Вътрешните космени клетки (IHC) на вътрешното ухо, които са основно отговорни за предаването на сигналите към мозъка, които се интерпретират като звук, са чувствителни към скоростта и по този начин не реагира на инфразвук. Външните космени клетки (OHCs), от друга страна, са чувствителни към изместване и реагират на инфразвукови честоти на нива доста под тези, които се чуват (т.е. интерпретират се като звук). Това предполага, че повечето IWT произвеждат нечувано стимулиране на OHCs; [56, 125, 126] по-специално, при 5 Hz OHCs могат

да бъдат стимулирани при звук с налягания с 40 dB под тези, които стимулират вътрешните космени клетки, свързани със съзнателно чуване [126]

(2) Ниските честоти, които са кодирани в кохлеарния връх, изискват по-малко нискочестотно SPL, за да бъдат амплитудно модулирани, в сравнение с по-високите честоти, които са кодирани в кохлеарната база. Това означава, че амплитудна модулация на звуковите звуци от инфразвука на вятърната турбина може да бъде основа за оплаквания на живеещите в близост до вятърни турбини, включително оплаквания като такива като раздразнение или усещане за пулсиране и бучене. Това също означава, че инфразвукът от вятърни турбини не е необходимо да се чува, за да дразни хората, тъй като инфразвукът може да амплитудира и модулира звуци, които са в обхвата на чуваемост.[54]

(3) Има няколко начина, по които инфразвукът може да повлияе на хората, въпреки че те не могат да го чуят:

(а) предизвикване на амплитудна модулация (пулсация) на чутите звуци,
(б) стимулиране на пътища на подсъзнанието,
(с) причиняване на ендолимфатичен хидропс и
(d) възможно потенциране или обостряне, загуба на слуха, причинена от шум.[127]

(4) Отговорите на инфразвука достигат до мозъка по пътища, които не включват съзнантелен слух, но вместо това може да предизвика усещане за пълнота, натиск или шум в ушите, или липса на усещане. Активирането на подсъзнателни пътища чрез инфразвук може да наруши съня.[128]

(5) Наличието на други, по-високи звуци (между 150-1500 Hz) може да потисне инфразвук.[129, 130, 131] Тъй като ухото е максимално чувствително към инфразвука, когато е по-високо липсват честотни звуци, това означава, че WTN е най-смущаващ за хората вътре в техните домове през нощта, когато нивата на фоновия звук са ниски, а звуците с по-висок тон са отслабени от стени и други физически структури.

(6) Съществува път през OHCs за достигане на инфразвука до мозъка. Там, части от мозъкът, различен от слуховите центрове, става активен и сигналите се възприемат като нещо различно от звука. Този път към мозъка, който включва и вестибуларния механизъм на вътрешното ухо означава, че е биологично правдоподобно инфразвукът да произвежда различни усещания, включително пулсация, раздразнение, стрес, паника, натиск в ушите или пълнота, нестабилност, световъртеж, гадене, шум в ушите, общ дискомфорт, загуба на паметта и нарушен сън (с хронично лишаване от сън, което води до повишаване на кръвното налягане и евентуални промени в сърдечен ритъм).

На горните основания Солт отхвърля общоприетото схващане, че това, което не можем да чуем, не може да ни нарани и недвусмислено заяви, че „вятърните турбини могат да бъдат опасни за човешкото здраве.“ [132]

Интересното е, че Oohashi et al, [133] използвайки неинвазивни физиологични измервания на мозъка отговори, намери доказателства, че звуци, съдържащи високочестотни компоненти над звуковия обхват или ултразвук значително влияят върху мозъчната дейност на здрави слушатели. Би трябвало следователно не се счита за неправдоподобно, че инфразвуковата стимулация може също да активира мозъка.

Последните изследвания подкрепят правдоподобността на подобни ефекти. Bauer et al, [134] използвайки функционален ядрено-магнитен резонанс (fMRI), установи значителен отговор до 8 Hz, най-ниската представена честота, която трябва да бъде локализирана в слуховата кора.

Използване на магнитоенцефалография (MEG), значителни мозъчни реакции могат да бъдат открити до честота от 20 Hz. Авторите предположиха, че соматосензорното възбуждане на слуховата кора вероятно допринася за тези честоти. В донякъде свързано проучване, He и Krahé [135] демонстрират значително връзката между ЕЕГ реакциите при различни експозиции на нискочестотен шум и субективно раздразнение. Установено е също, че чувствителността към шум е важен фактор в повечето от наблюденията. Авторите на тези две проучвания предполагат, че ЕЕГ, fMRI и MEG могат да послужат като ефективни физиологични мерки за обяснение на негативните реакции към нискочестотен шум.

Kugler et al [136] измерват спонтанните отоакустични емисии (SOAE) преди и след стимулация с перцептивно ненатрапчив нискочестотен звук (30 Hz) и е установено значително настъпили промени; тези промени корелират положително по честота и ниво със състоянието преди експозиция и продължават около 2 минути след стимулация. SOAE са теснолентови акустични сигнали, които се излъчват спонтанно от вътрешното ухо при липса на акустична стимулация и те могат да се записват лесно и неинвазивно в ушния канал с чувствителен микрофон.

Отоакустичните емисии, докладвани за първи път от физика Дейвид Кемп [137], са страничен продукт на активно биофизично усилване от OHCs в кохлеята, продължаващо в относително стабилна форма в продължение на години при нормални физиологични условия. Основната задача на ОХК е да откриват и механично усилват звуковите вълни. Като действат като кохлеарен усилвател, OHCs активно генерират механична енергия, която се връща обратно в кохлеарната пътуваща вълна, за да увеличи максимално чувствителността и динамичния обхват на ухото на бозайник. При хора, неинвазивни записи на различни класове на предизвиканите от звук отоакустични емисии (EOAE) позволяват индиректен достъп до OHC функцията, но само Измерванията на SOAE могат да изследват кохлеята в нейното естествено състояние. Наличието на OAE сигнализира за здраво ухо и тяхното отсъствие или промени в техните модели на реакция могат да сигнализират за патологична функция. Значението на работата на Kugler et al е, че тя разкрива OHC функцията засегнати от кратко излагане на много нискочестотен звук, който е до голяма степен незабележим. То също разкрива, че мерките за възприятие силно подценяват OHC чувствителността. Авторите заключиха, че директните количествени оценки на активното усилване на вътрешното ухо, измерено в тяхното проучване, са много подходящи за оценка на рисковия потенциал от нискочестотни звуци. В настоящия контекст, проучването предоставя допълнителна подкрепа за идеята, че това, което не чуваме, може потенциално да ни повлияе.

Морската болест е спомената в тази статия като сред многообразието от симптоми претърпени от хора, живеещи в близост до ВВТ. Припомняйки работата на Kennedy et al, [120] които откриха доказателства за болест на движението при пилоти от флота, подложени на ускорение по време на симулация на полет, Schomer et al[138] заявява, че е правдоподобно ухото да реагира по подобен начин на ускоренията на движещо се превозно средство и акустично налягане при инфразвукови честоти под 1 Hz, в диапазон на гадене. Те предполагат, че АНЕ, изпитани като последица от излагане на IWT, не само имат само поразителна прилика с болестта по време на пътуване, но че състоянието може да бъде предизвикано от стимулиране на отолитичните органи във вестибуларната система на вътрешното ухо. Този тип предполага се, че стимулацията е по-лоша, когато човек е подложен на промени в налягането в затворено пространствена кухина, включително вътре в дома. Освен това те описват вида изследвания, необходими за проверка на тяхната хипотеза.

Michaud et al наскоро са автори на поредица от статии [139, 140, 141, 142, 143, 144, 145] описващ кръстосано епидемиологично проучване, проведено под спонсорството на Health

Канада, в която те изследваха разпространението на здравни ефекти или здравни показатели сред извадка от канадци, изложени на WTN. Проучванията са използвали както самоотчитани, така и обективни измерени здравни резултати. Последната извадка, взета от общности в Онтарио и Принс Остров Едуард, където достатъчен брой жилища са разположени близо до инсталации с вятърни турбини, включени са 1238 участници (606 мъже, 632 жени), живеещи между 0,25 и 11,2 км от работещи турбини. По един участник на възраст между 18-79 години беше избран на случаен принцип от всяко домакинство. **Докладваният процент на отговор е 78,9% и варират незначително в различните слоеве или провинции за вземане на проби.** Моделираните A- и C-претеглени WTN нива достигнаха 46 dBA и 63 dBC, съответно, и се установи, че двете нива са силно корелирани, което предполага, че C-претеглените стойности не предлагат допълнителна информация освен тази, предлагана от Aweighted стойностите. Докладвани са само незначителни разлики между слоевете за възраст, заетост и вид, и собственост на жилището. Не е установено, че експозицията на WTN е свързана с концентрацията на кортизол в косата, кръвно налягане, сърдечна честота в покой или някой от няколко измерени параметъра на съня (т.е. латентност на съня, време на заспиване, скорост на събуждане, ефективност на съня). Самооценени резултати получени чрез личен въпросник, не предоставя подкрепа за връзка между повишаване на нивата на WTN и самоотчетено нарушение на съня, употреба на лекарства за сън или диагностицирани нарушения на съня. По същия начин не е открита значителна връзка между нивата на WTN и мигрена, тинитус, световъртеж, диабет, хипертония, възприеман стрес или каквато и да е мярка за QoL. Те обаче наблюдават статистически значими връзки експозиция-отговор между повишаване на нивата на WTN и разпространението на дългосрочни високи нива на раздразнение към шума, трептене на сенки, визуални въздействия, мигащи светлини и вибрации.

Авторите на настоящия доклад, заедно с редица професионални колеги по акустика или медицинска експертиза, внимателно са анализирали докладите на Michaud et al са стигнали до заключението, че изследователският протокол на проучването на Health Canada отразява недостатъци, които сериозно подкопават заключенията, направени в различните доклади. Да изброя основни недостатъци в докладите на Michaud et al:

(1) Те направиха неправилно заключение, че AHE не са открити, когато нивата на звука са под 46 dBA, като не успяха да сравнят своята „сурогатна контролна група“ спрямо общото население. Правилният анализ, използвайки подходяща контролна група, би довел до високи корелации на тези симптоми с намаляване на разстоянието до и увеличаване на нивата на шум от вятърните турбини. В докладите за данните за експозицията на звук нивата на звука от 30-35 dBA са значителни и свързани с увеличаване на степента на разпространение на симптомите. Това показва, че 40 dBA използван в момента като допустим праг в Онтарио и други канадски провинции, не е такъв в защита на здравето и благосъстоянието на обществото.

(2) Ключови здравни симптоми са докладвани предимно за неуязвими популации, в това отношение по-младите лица и лицата, които са напуснали домовете си, бяха изключени от участие. Тези изключения обезсилват проучването като отражение на здравословните условия в общо население.

(3) Доказателства, предоставени от Световната здравна организация[38], показващи, че излагането на шум от превозни средства, железопътни линии и самолети е свързано със сериозни ефекти върху физиологично и психологическо здраве при звукови нива от 40 dBA и по-високи и че са необходими по-ниски нива за защита на по-уязвими членове на населението, беше игнорирано в проучването на Health Canada. Установяването, че AHE не се появяват под

46 dBA, трябва да е предупредителен знак за изследователи, че вариантът на тяхното изследване, техните анализи или и двете са били погрешни.

Твърдение 4: Разстояния на отклонение от 1000-1500 фута (приблизително 0,3-0,5 km) са достатъчни безопасно да предпазва хората от нараняване, независимо от височината или други физически характеристики на ИВТ.

Много наредби за зониране, които регулират IWT, определят височината на турбинната кула от нейната основа до върха на острието, плюс 10% до 100%, като разстояние, което предпазва достатъчно обитателите от катастрофално събитие като повреда на кула, падащо острие или хвърляне на лед. Някои наредби уточняват разстояние от два пъти височината от основата до върха на острието, приблизително 900 фута, докато други произволно определят малко по-дълги разстояния като 1500 фута или 0,5 км. Повечето от докладваните здравословни симптоми са наблюдавани на разстояния, много по-големи от тези разстояния. Следователно може да се заключи като неуспех, предназначени да защитят физическото здраве от механична или друга травматична повреда на компонентите на вятърната турбина не са достатъчни за защита на общото здраве и благополучие.

Докато теренът, метеорологичните условия, броят и размерът на турбините и самата турбина могат да окажат влияние върху ILFN, излъчван от IWT, двата основни фактора са размерът на турбината и разстоянието от приемника. Разстоянието е единственото практично средство за постигане на приемливи нива на звука, т.к контролиране на шума чрез издигане на бариери или заграждения в близост до източника или приемника не е възможно или ефективно. Защото участва инфразвук, затваряне на прозорци, изолиране на сгради (включително жилища) и спането в мазета обикновено не са полезни за намаляване на шум и има по-малка вероятност емисиите да бъдат маскирани от вятър на нивото на земята.[60, 146] Нивата на шум трябва да се измерват от квалифициран персонал, а нивото на звука в жилището—или може би на границата на собствеността - е ключовият елемент в защитата на здравето на жителите.

За да се защити човешкото здраве, редица изследователи препоръчват конкретни разстояния, докато други имат препоръчани ограничения на нивата на звука, независимо от необходимите разстояния за постигане на тези нива. Такива препоръки се основават на наблюдавани или докладвани оплаквания от АНЕ. Въпреки че са доста специфични, препоръките варират донякъде в широки граници, както е показано в таблица 2.

Препоръките в таблица 2 включват граници на разстояние и нива на шум от 0,5-2,5 мили и съответно 30-40 dB, които според различни специалисти предпазват човешкото здраве.

Въпреки че използването на максимално допустими нива на шум изглежда оптималният подход за защита на най-голям брой хора, съществуването на множество акустични и екологични фактори усложнява способността ни да препоръчаме едно разстояние или ниво на шума, което предпазва най-много жители. Тези фактори са разгледани другаде в този преглед.

Таблица 2. Препоръчителни минимални разстояния за разполагане и максимални нива на шум от промишлени вятърни турбини, основани на защитата на човешкото здраве.

Автор (година)	Справка	Разстояние/Ниво
Пиърпонт (2009)	4	Разстояние от 1,25 мили или 2 км
Камперман и Джеймс (2008)	Nissenbaum et al (2012) 97 83	Минимално разстояние от 0,87 мили или 1,4 km въз основа на изследвани експериментални условия
Harry (2007)	74	Минимално разстояние от 1,5 km от най-близката турбина
Frey & Hadden (2007)	90	2 km между семейни жилища и IWT до 2-MW инсталиран капацитет, с по-голямо отстояние за инсталирана вятърна турбина с мощност над 2 MW капацитет
Shepherd & Billington (2011)	103	4 км, за защита срещу амплитудно модулиран шум от турбината
Позиция на Национален Институт за обществено здраве - Национален институт по хигиена във вятърни паркове (2016)	147	Минимално разстояние от 2 км вятърни паркове от сгради
Cummings (2011)	39	Разстояние от ½ мили или повече; нива на шум в рамките на 5-10 dB от съществуващи фонови условия; звук при нива под 40 dBA, или дори 30-35 dBA, като нива от 40 dBA или по-високи предизвикват голям брой оплаквания от шум
Световно здраве Организация - 2009	38	38 Нива на шум на открито <40 dBA, с уязвими популациите, които се очаква да бъдат най-засегнати
Knopper et al (2014)	148	Нива на звука <40 dBA, за неучастващи рецептори
Horner (2013)	42 78	Нивата на звука са ограничени до 35 dBA през нощта и Нива на звука <30 dB
Harrison (2011)	42	40 dBA през деня; 5-dBA и 4-dBA наказания, съответно наложени за периодичен или импулсивен характер на турбинния шум и за несигурност при прогнозирането на шума
Thorne (2013)	49	Нива на звука <32 dB LAeq извън жилище

Твърдение 5: Раздразнението е неудобство, но не е здравословен проблем.

През последните няколко години позицията на вятърната индустрия се промени от пълно отричане на каквото и да било въздействие от шума до признаването, че шумът от IWT е досаден за значителна част от изложените популации и това раздразнение от ILFN е добре приет феномен. Докато Bolin et al[18] и Ellenbogen et al [82] омаловажават връзката между раздразнението и WTN, по-голямата изследователската общност е документирала, че ILFN от вятърни турбини и други източници води до раздразнение.[12, 14, 15, 19, 21, 37, 38, 40, 42, 46, 49, 55, 58, 59, 63, 64, 74, 78, 80, 81, 90, 92, 94, 98 , 99, 102, 118, 146, 149, 150]

Няколко изследователи са стигнали до заключението, че раздразнението се увеличава във връзката доза-отговор като разстоянието от турбините е намалено.[44, 89, 146] Редица проучвания стигат до заключението, че раздразнението от шума изглежда е по-лошо, когато жителите наблизо имат негативно отношение и когато визуално дразнещи или натрапчиви звукови характеристики също са включени.[напр., 44, 65, 112, 146, 151**] Въпреки това, раздразнението от визуална стимулация и раздразнението от шума могат да бъдат напълно независими.**

Двата дразнителя не трябва да са свързани. Общият фактор е, че когато човек се приближи до вятърна турбина, тя се възприема едновременно като по-голяма и по-шумна. Едно скорошно проучване, [152] което сравнява визуален, звуков шум и комбинирани визуално-слухови представяния на вятърни турбини, открит шум чувствителността да корелира както с шума, така и с зрителното раздразнение. Това проучване също демонстрира реципрочно влияние между слухови и зрителни стимули, но по същество в противоположна посока това, предвидено от по-ранни проучвания на видимостта и шума на вятърните турбини. Интересното е, че изследването показа, че визуалният стимул има смекчаващ ефект върху шумовото дразнене, докато слуховият стимул имаше смущаващ ефект върху зрителното раздразнение. Това откритие подкрепя идеята, че хората възприемат околната среда цялостно и в контекста на цялата перцептивна информация. В предлагането, че слуховите и зрителните характеристики се обработват в тясно взаимодействие, това ни принуждава да поставим под въпрос идеята, че раздразнението от WTN възниква до голяма степен, защото турбините се виждат. Предвид нашето ниво на познание, изглежда разумно да се приеме, че хората могат да бъдат раздразнени от слухови и визуални дразнители независимо, въпреки че може да има взаимодействия между тях.

Раздразнението възниква при жителите, живеещи в близост до вятърни турбини при по-ниски нива на шум, отколкото при транспортен шум, индустриален шум или други източници.[38, 42, 43, 58, 64, 93] Възприятие и раздразнение е установено, че са свързани както с урбанизирани, така и в селски терени.[149] Pedersen et al, [146] в обобщаване на данни от проучване относно раздразнението от вятърни турбини в Холандия и Швеция, установи, че 25% или повече от всички респонденти са раздразнени от нива от 40-45 dBA, докато около 18-20% са много раздразнени от тези нива. Общо 18% откриха външни нива от 35-40 dBA да бъде доста досадно или много досадно на открито и 8% смятат, че тези нива са доста или много досадни на закрито. За външни нива от 40-45 dBA, 18% и 16% са по-скоро или много раздразнени на открито и съответно на закрито. Тъй като такива проучвания обикновено наблягат на шума от вятърни турбини, резултатите често отразяват нива на раздразнение, които са свързани по-пряко с чуваемите звуци, например противопоставя се на инфразвука.

Докато малцина биха спорили, че шумът от вятърните турбини дразни значителен процент от хората живеещи наблизо, има несъгласие дали това води до AHE. Colby et al [15] заявиха, че:

„...няма доказателства за директни физиологични ефекти нито от инфразвук, нито от ниско

честотен звук на нивата, генерирани от вятърни турбини, на закрито или навън" (стр. 3-8).

Следователно те разсъждаваха, че раздразнението не е патологично образувание. Основното им твърдение беше, че въпреки че вятърните турбини произвеждат инфразвук, той не е вреден, защото хората не могат да го чуят.

Те твърдят, че макар някои хора да се дразнят от звука от вятърните турбини - вероятно доловим звук - раздразнението се дължи главно на променливия характер на шума и на лични нагласи. Според тях това е психологическа реакция, а не пряка физиологична реакция към звук. Както беше отбелязано по-горе обаче, няколко разследвания [44, 89, 146] установяват, че съществува връзка доза-реакция между измерените или оценените нива на звука и раздразнението. Установено е, че шумовите емисии на IWT са посредник между експозицията и смущенията на съня, и психологически дистрес [89] и да бъдат пряко свързани със стреса [напр. 104]

Документираните здравословни симптоми от излагане на вятърни турбини често са свързани със стреса и обострени от нарушения на съня; те изглеждат опосредствани чрез преки и косвени пътища и резултатът може да бъде сериозно увреждане на човешкото здраве.[92] Има връзка между WTN, стрес и благополучие, и тази връзка е потенциална пречка за психофизиологичното възстановяване [58, 98] СЗО описва раздразнението като критичен ефект върху здравето, като при някои хора това е свързано със стрес, нарушения на съня и смущения в ежедневието.[38] Редица симптоми, често описвани като реакции на стрес, са свързани с WTN при хора, живеещи в близост до вятърни проекти. Както Пиърпонт [4] и други отбелязват, тези симптомите включват главоболие, раздразнителност, затруднено концентриране, умора, замаяност, тревожност и нарушение на съня. Независимо дали възприеманите въздействия на шума от вятърни проекти са физиологични или психологически по природа, счита се, че причиняват АНЕ чрез смущение на съня, намаляващо качеството на живот и служещо като източник на раздразнение, което понякога води до симптоми, свързани със стреса.[71] Потенциалът на шумовете от околната среда да предизвикват реакции на стрес са добре известни. Тези реакции зависят от това как шумовете се интерпретират в Централна нервна система; медицински ефекти като повишено кръвно налягане, например известно е, че е резултат от продължително излагане на шум.[153]

Като цяло, моделите, които обясняват връзката между шума и здравето, се разделят на две основни категории, на базата на пътища, които са преки или косвени.

Фигура 1,

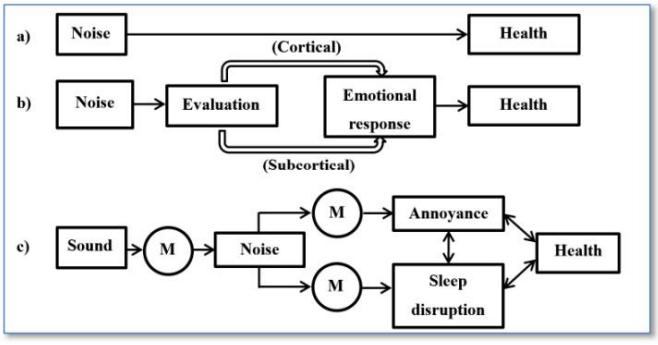

Figure 1. Three models representing the relationship between noise and health: the biomedical model (a) stipulating a direct causal relationship and indirect models (b and c) containing moderators and mediators (Adapted from original source and used with permission of first author, Daniel Shepherd).[50]

която е

модификация на фигура от Шепърд et al, [50] изобразява три модела, един директен и

два непреки, които са описани в съвременната литература. Първият (фиг. 1a) представлява директна патологична връзка между параметър на околната среда (напр. ниво на шум) и целеви орган, който влияе върху здравето. Например, в този модел шумът може да повлияе както на познавателните способности, така и на съня и по този начин да повлияе пряко на здравето.

Алтернативен подход (Фиг. 1b) прави разлика между директните ефекти върху здравето и психосоматичните болест. Този подход предполага, че всяко физиологично заболяване, съвпадащо с началото на WTN може да бъде причинено от негативна психологическа реакция към шума, а не от самия шум. Всякакви безпокойство или гняв, произтичащи от наличието на WTN, предизвиква стрес и напрежение, които, ако са поддържани, в крайна сметка може да доведе до АНЕ. Друго обяснение включва индиректен път от звукови до здравни ефекти е това, което е в съответствие с определението на СЗО за здраве.[38] Тайа че модел (фиг. 1в) признава ролята на модераторите на околната среда или медиаторите в определяне дали даден звук е (нежелан) шум и, ако е така, дали шумът е или не влияе негативно на здравето. Медиаторите включват фактори като степен на урбанизация, тип къща, и ниво на звука, както и психологически и демографски модератори като възраст, пол, образование, трудов статус, отношение към вятърната енергия, чувствителност към шум и дали индивидът получава парична възвръщаемост от турбините. В този модел прекъсването на съня играе основна роля в произвеждащи АНЕ, като раздразнението и прекъсването на съня са намесващи фактори между шума и АНЕ за някои хора.

Авторите на скорошно проучване, [154] което се фокусира върху провинция Онтарио, признават както връзката между раздразнението и здравето, и възможността вятърните проекти да влошат психосоциални здравословни проблеми чрез социални процеси като вътрешнообщностни конфликти. Те предлагат списък на социално медиирани здравни проблеми, разпределение на финансови ползи, липса на смислена ангажираност и неуспех да се третират сериозно проблемите на ландшафта, като основни спънки пред приемането от общността на развитието на вятърната енергия.

Изявление 6: Шумът не може да обясни всички оплаквания на хората, живеещи в близост до вятърни турбини; трябва да има друга, неизвестна причина за оплакванията.

Havas & Colling[91] са забелязали, че вятърните турбини генерират електромагнитни вълни във форма на лошо качество на електроенергията (мръсно електричество) и земен ток и се спекулира, че тези вълни може да повлияе неблагоприятно на тези, които са електрически свръхчувствителни. McCallum et al [155] извършиха измервания на магнитно поле (EMF) в близост до 15 вятърни турбини Vestas с мощност 1,8 MW, две подстанции, различни вкопани и надземни колекторни и преносни линии и близки домове в околностите на Годерич, Онтарио, по време на силен вятър, слаб вятър и работни етапи на спиране.

Те заключиха, че няма нищо уникално за вятърните паркове по отношение на емисиите на ЕМП, откривайки, че нивата на магнитното поле в близост до вятърните турбини са по-ниски от произведените от много обичайни домакински електрически уреди и тези нива са в рамките на всички съществуващи регулаторни насоки по отношение на човешкото здраве.

Въпреки, че поне няколко от здравословните симптоми, споменати по-горе, са докладвани от самите вас лица, които са изложени на електромагнетизъм, досегашните клинични изпитвания показват връзката между здравословните оплаквания и излагането на електромагнетизъм да са чисто психологически, или nocebo ефект, тъй като самоописаните страдащи от електромагнитна свръхчувствителност не са в състояние да направят разлика между излагане и неизлагане на електромагнитни полета.[156] Друг преглед на документ [157] не намира убедителни научни

доказателства, че симптомите са причинени от електромагнитни вълни и полета. Въпреки това, не може да се изключи, че дизайнът на експериментите, върху които прегледът на документи направиха заключението си, че може да са пропуснали някои уникални характеристики, които биха могли да обяснят анекдотичните доказателства. (Вижте нашите по-ранни изявления, описващи как неуспехът да се идентифицира инфразвук пулсации като причинен фактор за възприемане при нива на налягане под необходимите за чуваемост накараха някои да заключат, че инфразвукът на ВВТ не причинява вреда.) Когато се сблъскате със семейства със здрвни оплаквания, които живеят в близост до IWT, особено когато има повтарящи се случаи на симптоми, които растат и намаляват с редуващи се последователности на излагане и неизлагане, и особено когато тези семейства са предприели драстичната стъпка да изоставят домовете си, това е така неоснователно да се твърди, че шумът не е причината за оплакванията. Дори ако други фактори като електромагнитните вълни са основната причина за дадено оплакване, все още поставянето на турбините твърде близо до тези жители е това, което е най-вероятната причина за проблема.

За съжаление не се знае толкова много за ефектите на електромагнетизма, колкото се знае за ILFN. Следователно в този момент е разумно да се заключи, че повече хора, които живеят наблизо до вятърните турбини са отрицателно повлияни от ILFN, отколкото от свръхчувствителност към мръсно електричество или земен ток, тъй като измеримите нива на ILFN от вятърни турбини са силно свързани с индивидуални оплаквания. Когато Stigwood et al[57] проучват и анализират оплаквания срещу над 75 вятърни разработки в Обединеното кралство, те установиха, че идентифицирането на проблемите е лесно, явлението е често (т.е. някои жители съобщават за проблеми във всички разработки), всички разработките генерират излишна амплитудна модулация (AM) и AM е основната причина за по-голямата част от оплакванията. Тези констатации наскоро бяха подсилени от работата на Купър [25] в Австралия.

Твърдение 7: Инфразвук от вятърни турбини е достатъчно корелиран с А-претегления звук емисии, за да позволи използването на А-претеглен модел за прогнозиране на наличието на инфразвук в домовете.

Това твърдение обикновено не се посочва изрично, но е присъщо на позициите обикновено възприети от защитниците на вятърната енергия и регулаторните органи чрез техните тълкувания и приемане на изследвания върху WTN, които се основават до голяма степен на А-претеглени нива. Както е отбелязано в много предишни документи, включително един от нашите собствени, [101] продължаващото използване на А-тегловата скала в шумомерите е основна база за недоразумения, довели до раздразнение между защитници и противници на разполагането на вятърни турбини в жилищни райони. Скалата на dBA беше разработена като средство за включване в измервания на екологични и промишлени SPL на обратна на минималната крива на чуваемост [158] на ниво 40 фона. Обикновено се използва за посочване на нивата на шума, които са по-интензивни, където става кривата на чуваемост значително сплесната, премахвайки донякъде нуждата от А-претегляне. Използване на А-претеглена скала е задължителна или препоръчана в различни национални и международни стандарти за измервания, които се сравняват с критериите за риск от увреждане за загуба на слуха и други последици за здравето в резултат на професионално излагане или излагане на шум от околната среда. Намалява драстично нивото на звука и отчитания в по-ниските честоти, като се започне от 1000 Hz, и намалява звуците при 20 Hz с 50 dB.

За WTN A-тегловата скала е особено неподходяща поради обезценяването на ефекти на ILFN. Много автори коментират неговата неадекватност. Например Педерсън и Persson Waye [159] състояние:

„Има... подкрепа както от експериментални, така и от теренни изследвания, този натрапчив звук като характеристики, които не са напълно описани от еквивалентното A-претеглено ниво на звуково налягане допринасят за раздразнението от шума от вятърните турбини" (стр. 4).

Редица изследователи препоръчват сравняване на C-претеглени измервания с Aweighted измервания, когато се разглежда въздействието на звука от вятърни турбини.[10, 12, 37, 61, 67, 75, 76, 83, 101] Според тези източници наличието на инфра- и нискочестотен звук обикновено се показва, когато разликата между нивата на двете скали се различава с 10-20 dB. Когато се наблюдават такива разлики, е необходимо използването на измервания в трета октава или линейна скала обикновено се препоръчва (например вижте Shepherd et al [50]). Има други везни за тегло предлага се за приложения на вятърни турбини, но понастоящем, линейни или теснолентови измервания, използвани заедно с конвенционален шумомер (с ниска честота микрофон) и микро барометър, предлагат най-добрия потенциал за прецизно и пълно описващ звуковия пейзаж в близост до IWT. Както беше отбелязано по-горе, Купър [25] предполага, че нивата, претеглени с A, измерени вътре в домовете, вероятно ще бъдат полезни индикатори за AHE. Този доклад заключава, че A-претеглените нива не са валиден индекс на защита от AHE и препоръча по-нататъшно проучване на ново разработена скала за подписване на вятърни турбини, базирана на откриването на способността й да определя количествено амплитудно модулирана пикова енергия в инфразвуковата честотна област. Този мащаб беше доказано пряко свързани с различни неблагоприятни телесни усещания, когато близките турбини работят или претърпяват преходи в експлоатация.

Въпреки че A-претеглените измервания на нивото на звука са задължително условие за уточняване нивата на шум в околната среда и на работното място в продължение на много десетилетия, трябва да признаем присъщите неадекватностти на прилагането на A-тегловата скала за количествено определяне на шума, излъчван от IWT. Брей [160] отива дори по-далеч, като отбелязва, че хората, а не електронните устройства, са върховните анализатори на данни, които влияят на реакциите им към звук, като подчертават, че отговорите на хората трябва да бъдат, да им се даде доверието, което заслужават, и да не бъдат обезценявани, когато физическите измервания се провалят в потвърждението.

Изявление 8: Синдромът на вятърната турбина не е приет като диагностична единица от медицинска професия, така че медицинските специалисти не могат да го диагностицират или лекуват.

В момента Синдромът на вятърната турбина не е включен в Международната класификация на болестите (ICD) система за кодиране, която се използва в световен мащаб за целите на установяване на категории за диагностициране на заболявания и други здравословни състояния и като основа за възстановяване на разходите на доставчиците на медицински услуги за диагностични и лечебни услуги. И все пак, от 10-те набора от симптоми, включващи Синдрома на вятърнта турбина на Пиърпонт [4], най-малко седем са включени като категория или подкатегория в ново ревизираната (МКБ-10) система за кодиране. Фактът, че самият синдром не е включен, може да се дължи на сравнително скорошното му откритие, но по-вероятно се дължи на факта, че синдромът се състои от симптоми, които са силно променливи от човек на човек и засягат малка част от изложеното население.

Особено в съдебните производства е важно да се прави разлика между термините диференциал, диагноза и оценка на причинно-следствената връзка. Именно последното е най-често обект на такива производства. Адвокатите и вещите лица често бъркат термините. Диференциална диагноза се отнася до идентифициране на нарушение(я), което може да е причина за определено оплакване или симптомен комплекс. Рядко се занимава с външната причина за разстройството. Оценка на причинно-следствената връзка, от друга страна, обикновено изисква оценка дали потенциалните причинители имащи дразнещо действие имоти; определяне на приблизителното количество на експозиция или доза на този агент, и времето между експозицията (и липсата на експозиция) и появата на симптомите; и оценка дали могат да бъдат изключени алтернативни потенциални причини за разстройството. Тези последните стъпките не се считат непременно за част от диагнозата.

Независимо от факта, че самата Пиърпонт е практикуващ педиатър, няколко скорошни изследвания изглежда, че развитието ще увеличи перспективата медицинският персонал скоро да може да установява Синдром на вятърна турбина, с този или подобен етикет, като клинична единица, причинена от излагане на WTN. Д-р Робърт Макмъртри, лекар, който е специален съветник на канадската Кралска комисия за бъдещето на здравеопазването и дългогодишен застъпник за по-ефективно участието на обществеността в здравната политика, наскоро публикува набор от много специфични критерии за установяване на такава връзка. Макмъртри[161] първоначално предложи дефиниция на случай, която идентифицира първо-критерии от втори и трети ред, както и определени обстоятелства и симптоми, които трябва да бъдат установени преди АНЕ да може да се припише на излагане на вятърни турбини. Според тези критерии, вероятни АНЕ са налице, когато:

(1) И четирите от следните критерии от първи ред са изпълнени:

(a) Индивидът пребивава в рамките на 5 km от IWTs,
(b) Здравният статус се променя след началото на или първоначалното излагане на и по време на експлоатацията на ВВТ (може да бъде разрешен латентен период до 6 месеца),
(в) Подобряване на симптомите възниква, когато индивидът е на повече от 5 km от околностите на IWT, и
(d) Повторение на симптомите се появяват при връщане в околностите на IWT в рамките на 5 km.

(2) Най-малко три от следните критерии от втори ред са изпълнени (възникват или се влошават след започване на работа на IWT:

а) компрометирано качество на живот,
б) продължаващо прекъсване на съня, затруднено започване на заспиване и/или затруднение с прекъсване на съня,
(c) раздразнение, предизвикване на повишени нива на стрес и/или психологически дистрес, и
(d) Предпочитание към напускане на жилището временно или за постоянно за възстановяване на съня или благополучието.

(3) Най-малко три от посочени симптома се появяват или се влошават след започване на IWT, тези симптоми, посочени като критерии от трети ред, които попадат в следните категории:

(a) Отологични и вестибуларни нарушения,
(b) Когнитивни нарушения,
(c) Сърдечно-съдови нарушения,
(d) Психологични разстройства,
(e) Регулаторни разстройства, или

(f) Системни разстройства.

За да бъдат потвърдени като АНЕ от експозиция на WTN, МакМъртри посочи, че трябва да се вземе предвид да бъдат дадени на други стресови фактори, присъстващи в общността, че изследванията на съня трябва да бъдат извършени, ако изобщо е възможно и че лицензиран лекар може да изключи алтернативни обяснения за АНЕ. Тези алтернативни обяснения включват значителни барометрични промени от преобладаващите ветрове, стресираща домашна среда и психологически разстройства и/или разстройства на настроението, всички от които обикновено могат да бъдат управлявани когато симптомите отшумят или изчезнат, когато индивидът напусне близостта на вятърните турбини. Освен тези три фактора, той посочва, че има много малко, ако изобщо има, други здравни условия, които могат да имитират тези, причинени от излагане на вятърни турбини и в същото време да отговарят на трите реда на критериите, посочени в неговата дефиниция на случая. Съвсем наскоро Макмъртри и Krogh [162] публикува ревизирана дефиниция на случай, в която критериите от трети ред - които са често присъстващи—не се считат за основни елементи. И в двата документа авторите признават, че идентифицирането на IWT като причина за неблагоприятни здравословни симптоми е сложен възникващ проблем, който изисква допълнително проучване за валидиране на критериите. Те предложиха ключови елементи, които трябва да бъдат включени във всеки модел, използван за оценка на валидността на дефиницията на случая с критерии.

McCunney и колегите [163] оспориха тези дефиниции на случаи като имащи слаба специфичност, което води до значителен потенциал за фалшиво положителни оценки и пропуснати диагнози. Потенциална заблуда в това предизвикателство е, че авторите ненужно смесват концепцията за дефиниране на случай за практикуващи лекари с план за епидемиологично изследване. Дефинициите на случаите представени от McMurtry [161] и McMurtry и Krogh [162] представляват насоки за медицински лекари, чиито отделни пациенти изпитват нови или необичайни симптоми. Погрешно е да се твърди, че умственият процес на лекар може да бъде капсулиран в набор от уравнения, особено по време на най-ранните етапи от разработването на дефиниция на случай. Критиките на тези ранни случаи, дефинициите не трябва да възпират лекарите да се опитват да оценят и лекуват пациенти, които докладват АНЕ след живот в близост до IWT. Тази област наистина може да се възползва от по-нататъшно проучване. Нашата гледна точка обаче е, че такива критерии осигуряват адекватна отправна точка за насочване на медицинските практици.

Д-р Стивън Раух, отоларинголог в болницата за очи и уши в Масачузетс и професор в Харвардското медицинско училище, наскоро заяви, че вярва в Синдрома на вятърната турбина да бъде истински феномен [164] . Както се съобщава от множество уебсайтове и вестници, множество пациентите са търсили лечение от него за АНЕ, произтичащи от постоянно излагане на IWT. Раух сравнява синдрома с мигренозно главоболие и вярва, че хората, които страдат от мигрени са сред най-чувствителните към ефектите на WTN и той заяви, че вятърътната индустрия има за цел да потисне идеята за синдрома на вятърната турбина, като обвинява жертвата.

Предвид тези развития е възможно медицинската професия някой ден да прегърне Wind Синдромът на турбината - с това или друго име - като клинична единица. Тази перспектива е окуражаваща, тъй като такова приемане от професията ще улесни усилията за защита на хората от вредните здравни ефекти от експозицията на IWT. Въпреки че може да мине известно време преди такава диагностика етикетът официално да признае като ICD код, понастоящем е възможно лекарите да идентифицират много от специфичните симптоми, свързани с излагането на вятърни турбини и да таксуват за диагностика и лечение на тези симптоми, със или без оглед на тяхната основна причина. Парадоксалното е, че очевидно случаят е, че най-ефективното

лечение за AHEs свързано с експозиция на WTN е с немедицински характер; и е да се препоръча на пациентите физически да се отстранят от близост до вятърните турбини.

Твърдение 9: Рецензираната епидемиологична литература е единствената приемлива основа за доказване причинно-следствена връзка между шума на вятърните турбини и неблагоприятните последици за здравето.

Този проблем преминава като нишка през почти всички други проблеми, разгледани в този документ, тъй като се отнася до вида научни доказателства, които често се изискват, особено в правни условия да докажете, че IWT са причината за AHE. Докато личните лекари на жалбоподателите в повечето случаи често се считат за единствените експертни свидетели, квалифицирани да установят конкретна причинно-следствена връзка, други могат да свидетелстват за обща причинно-следствена връзка, което е методологията, по която учените определят дали даден агент е отговорен за предизвикването на определено разстройство. Като цяло това изисква оценка на научната и медицинска литература за идентифициране на документирани случаи на състояния, свързани със здравето, произтичащи от излагане на специфични агенти и, когато са налице, връзките доза-отговор между агентите и техните ефекти. Този процес е много подобен на този на оценка на причинно-следствената връзка, както е обяснено по-горе, и не изисква непременно въвеждане на личния лекар на жалбоподателя, въпреки че такава информация може да бъде полезна. В съдебни дела, включващи WTN, изключително важно е експертите по акустика и здраве да могат да съгласуват своите позиции с докладите и стандартите на СЗО, [165] Международната организация на стандарти (ISO)[166] и Американския национален институт по стандартизация/Акустично дружество на Америка (ANSI/ASA) [167], които свързват нискочестотния шум със симптоми от типа участващи в жалби. Тези акустични документи и изследователски доклади рядко, ако изобщо, включени в литературни прегледи, използвани от индустрията за отричане на потенциални рискове за здравето. Ако бъде предизвикан на валидността на наличните доказателства, акустиците трябва да са запознати със съответните акустични стандарти и да се уверите, че те разбират от всички страни. В действителност вятърът почти универсалният отказ на индустрията да си сътрудничи с изследователите го направи практически невъзможно за провеждане на подходящи акустични или епидемиологични изследвания. Индустрията до голяма степен не желае, или твърди, че не е в състояние да изключи или модифицира работата на своите турбини за експериментални цели. Към днешна дата подобна ситуация се е случвала рядко, най-вече в случая с нос Проучване на Bridgewater.[25]

Истинността на Твърдение 9 е силно оспорена от класическото обръщение на сър Остин Брадфорд Хил, [168] почетен професор по медицинска статистика, Лондонски университет, към новооснованата Секция по трудова медицина на Кралското медицинско дружество. В своето есе Хил споделя своето мислене за асоцииране и причинно-следствени доказателства около болестта на околната среда. Той позиционира девет елемента, които са критични за установяване на причинно-следствената връзка:

(1) сила (сила на наблюдаваните връзки),
(2) последователност (последователност или повторяемост на връзките, въз основа на наблюдения от различни хора, на различни места, при различни обстоятелства и при различни пъти),

(3) специфичност (причинно-следствената връзка е посочена, ако връзката е ограничена до конкретни индивиди и към определени места и видове заболявания и няма връзка с други фактори),
(4) временност (има ясна времева връзка между резултатите и периодите на излагане и неизлагане),
(5) биологичен градиент (съществува връзка доза-отговор),
(6) правдоподобност (причинно-следствената връзка е по-вероятна, когато определени резултати са биологично правдоподобни, или възможно, с предупреждение, че правдоподобността зависи от биологичните познания на деня; този елемент е най-добре изразен в твърдението: „Когато елиминирате невъзможно, каквото и да остане, колкото и невероятно да е, трябва да е истината" (стр. 10)

(7) съгласуваност (причинно-следствената интерпретация на данните не трябва да противоречи сериозно на общоизвестни факти от естествената история и биологията на болестта),

(8) експеримент (експеримент или полу-експериментално доказателство, дори и само случайно, може да разкрие най-силния вид доказателство за причинно-следствена връзка), и
(9) аналогия (признаването, че подобни причинно-следствени връзки са възникнали при подобни условия).

Хил защитава:

„Това, което не вярвам (е) ... че можем полезно да установим някои твърди и бързи правила на доказателства, на които трябва да се подчиним, преди да приемем причината и следствието. Нито един от моите девет гледни точки не могат да донесат неоспорими доказателства за или против хипотезата за причината и следствието и никой не може да изисква като задължително условие. Какво могат да направят, с повече или по-малко сила, е да ни помогне да вземем решение по основния въпрос – има ли такъв друг начин за обяснение на набора от факти пред нас, има ли друг подобен отговор, или повече, вероятно от причина и следствие?... Никакви официални тестове за значимост не могат да отговорят на тези въпроси. Такива тестове могат и трябва да ни напомнят за ефектите, които може да има играта на случайността и създават и те ще ни инструктират за вероятния мащаб на тези ефекти. Отвъд това те не допринасят с нищо за „доказателството" на нашата хипотеза" (стр. 299).

Хил прави това последно наблюдение в своето есе:

„Цялата научна работа е незавършена – независимо дали е наблюдателна или експериментална. Всяка научна работа може да бъде нарушена или модифицирана от напредването на знанията. Това не е така, дават ни свободата да игнорираме знанието, което вече имаме, или да го отлагаме в действие, което изглежда изисква в даден момент" (стр. 300).

Екстраполирайки от есето на Хил, съвкупността от нашите знания, получени от наличните доказателства трябва да се има предвид, когато се изследва връзката между WTN и AHE. За щастие освен това за експериментиране, това доказателство включва прости инструменти, които са полезни, особено ако ние сме готови да признемт тяхната колективна стойност. Тези инструменти започват, но не завършват с неблагоприятно здравно отчитане.

Д-р Карл Филипс, специалист по епидемиология и правене на научнообоснована политика и бивш професор по обществено здраве, заяви: [169]

„В случаите на възникващ и непредвидим риск от заболяване, докладите за нежелани събития са крайъгълен камък на изследванията на общественото здраве. Тъй като очевидно не е

възможно да се изучава всяка възможна комбинация експозиция-заболяване, като се използват по-формализирани методи на изследване, за всеки случай среща се асоциация, събираща доклади за случаи на болести, които очевидно могат да бъдат приписани към конкретно излагане е критичната първа стъпка" (стр. 304).

Той дава познати примери за опасности, разкрити чрез докладване на нежелани събития, включително инфекциозни огнища на болести и странични ефекти от фармацевтични продукти. Той посочва, че:

„Фармацевтичните регулатори разчитат в голяма степен на клиринговите къщи, които създават за нежелани събития докладване за странични ефекти на лекарства (и често стават активно загрижени и дори прилагат политически интервенции въз основа на десетки доклади)" (стр. 304).

Филипс посочва, че случаят с вятърните турбини и здравето отговаря на същия модел. Той описва докладване на нежелани събития като специален тип казус - понякога очернян като анекдоти - който обикновено съобщава за бързото начало на заболяване, което изглежда е свързано с определено излагане. Той се застъпва за самоотчитането на нежелани събития като изключително полезен подход при изучаването въздействието върху здравето на вятърните турбини. В допълнение, той се застъпва за използването на case-crossover експерименти като полезни и добре приети източници на епидемиологична информация, заявявайки, че те се разпознават интуитивно както от експерти, така и от неспециалисти, които искат да преценят дали една експозиция води до специфични резултати.

Други форми на доказателства, всички считани за научни, са били или могат да бъдат използвани за определяне на въздействието на WTN върху здравето. Те включват проучвания на казуси, проучвания на серии от случаи и други предекспериментални, квазиекспериментални, истински експериментални, корелационни анализи и анализ на един субект дизайни. Дизайните за един субект, като например кръстосания дизайн, използван от епидемиолозите, също могат да се прилага към множество индивиди, за да се разкрият връзки между конкретни интервенции и промени в резултатите при индивиди или групи. И в двата дизайна субектите служат като свои контроли при преминаване от едно лечение към друго (А срещу Б) по време на курса на експериментално изпитание. И двете са с гъвкав дизайн и са полезни при изучаване на събития, които са редки или спорадични. Много хора, живеещи в близост до IWT, са имали здравословни симптоми, които нарастват и намаляват по време на повтарящи се цикли на експозиция (А) и липса на експозиция (В), което показва, че вятърната индустрия неволно е ангажирала хора и семейства по целия свят в поредица от квазиемпирични проучвания в продължение на много години, без да се получи информирано съгласие от незаписаните субекти, обикновено чрез омаловажаване на всякакви опасения относно потенциални въздействия върху здравето. Резултатите от тези експерименти предлагат едни от най-силните налични доказателства, че има причинна връзка между WTN и АНЕ при някои индивиди.

Според СЗО [170] епидемиологията е „изследване на разпространението и детерминантите на състояния или събития, свързани със здравето (включително заболяване), и прилагането на това изследване към контрола на заболявания и други здравословни проблеми. Въпреки че рандомизираното клинично изпитване (RCT) обикновено е считан за златен стандарт на проекти за установяване на причинно-следствена връзка, могат да се използват различни методи за извършване на епидемиологични проучвания: могат да се използват за наблюдение и описателни проучвания с учебно разпределение; аналитичните изследвания се използват за изследване на детерминанти. Епидемиологията използва систематичен подход за изследване на разликите в разпределението на болестта в подгрупи и позволява изследване на причинни и

превантивни фактори.[171] Описателните епидемиологични проучвания описват поява на резултати, а аналитичните проучвания разкриват асоциативни връзки между експозицията и резултатите. Описателните проучвания включват предимно доклади за случаи и проучвания за серии от случаи. Аналитичните проекти включват експериментални проучвания като изпитвания в общността и рандомизирани контролирани клинични изпитвания и обсервационни проучвания, при които наблюденията могат да бъдат направени ретроспективно, едновременно или перспективно. Обсервационните проучвания включват тези, в които или групирани (т.е. екологични) или се събират индивидуални данни, като последните обикновено се предпочитат от научната общност. Тези дизайни, включващи индивидуални данни, включват напречно сечение, кохортни проучвания, контролни случаи и кръстосани проучвания на случаи. Въпреки, че епидемиологичните проучвания разчитат на статистически анализи на връзките между експозицията на специфични агенти и АНЕ в относително големи проби от население, те не са насочени към разкриване на причината за дадено заболяване или разстройство в конкретни лица. Убедително обобщение на изследователските проекти, използвани в основаната на доказателства медицина, може да бъде намерени онлайн.[172]

Напречните проучвания изследват експозициите и статуса на заболяването в един момент в напречно сечение на населението. Те измерват разпространението, а не честотата на даден болестен процес и имат недостатъкът на трудността при установяване на времевата последователност на експозицията и ефекта. Също, редки и бързо възникващи събития може да са трудни за откриване. Основното им предимство е, че данните могат да бъдат събрани едновременно за всички участници, което означава, че проучването може да бъде завършено в сравнително кратко време. По-специално, няколко напречни изследвания на ефектите от WTN[44, 97, 98, 99, 104, 149] Тези проучвания служат като основен принос към научна литература по темата.

Кохортните проучвания включват наблюдателен дизайн, при който се проследява извадка от населението за откриване на нови събития.[75] Те сравняват индивиди с известен рисков фактор или експозиция на други без рисков фактор или експозиция и имат за цел да определят дали има разлика в рискът или честотата на заболяването във времето. Те обикновено са най-силният наблюдателен дизайн, особено когато данните се събират проспективно, за разлика от ретроспективно. В сравнение с дизайна на напречното сечение, кохортните проучвания обикновено изискват повече време, което частично обяснява недостиг на такива проучвания, включващи излагане на вятърни турбини.

Дизайнът на случай-контрола сравнява експозициите при болни случаи спрямо здрави контроли от същото общо население. Специфичните болестни състояния трябва да са известни преди започване и данни за експозицията трябва да бъдат събрани със задна дата. Този дизайн може да се приложи към случаи на излагане на IWT, въпреки фактът, че изисква сътрудничеството на засегнатите и незасегнатите сегменти от същото население, обстоятелство, затруднено от опитите на енергийните компании да поддържат поверителност и поверителност като средство за улесняване на развитието на вятърни турбини в райони включващи както участници, така и неучастващи.

В кръстосаните проучвания на случай, които са специален тип дизайн на случай и контрол, случаят и контролът компонентите се намират в един и същи индивид. Този дизайн е особено полезен при разследване задействащи болестен процес в индивида. В поведенческите науки е често срещано наричан дизайн с един предмет, както вече беше описано. Компонентът case означава опасен период, който е периодът от време преди началото на заболяването или събитието (напр. излагане на IWT), а контролният компонент означава определен интервал от

време, различен от опасността период, а именно интервалът без експозиция. Както вече споменахме, самите вятърни компании неволно са подложили жителите на основните условия на този дизайн и резултатите са ясни предполагат, че излагането на WTN води до различни здравословни оплаквания при някои индивиди и семейства. Филипс [79] твърди, че:

„Кръстосаното изследване на случаи е един от най-убедителните източници на епидемиологични данни. То се състои в наблюдение дали нечии резултати се променят в зависимост от състоянието му на променена експозиция. Това често не е възможно, тъй като резултатите се случват само веднъж като резултат от продължителна експозиция (напр. рак) или експозицията не може да бъде променена. Но наблюдаваните ефекти от експозицията на турбината се поддават идеално на такива изследвания, защото експозицията е преходна и ефектите, докато не са мигновени в тяхното проявление или разсейване, обикновено са преходни за период от дни или най-много седмици. По този начин, за разлика от случай на експозиция през целия живот или непреходно заболяване, където можем да направим само едно наблюдение за заболяването и резултата на човек, ефектите на турбините позволяват множество наблюдения от едно и също лице, включително експериментални интервенции" (стр. 305-306).

Що се отнася до експерименталните дизайни, клиничното изпитване се счита за идеалния дизайн за тестване на хипотези за причинно-следствена връзка. В клинично изпитване изследователят контролира експозицията на степен, подобна на лабораторен експеримент. Субектите обикновено се разпределят на случаен принцип към един от най-малко две групи, експериментална и контролна група. Експерименталната група получава лечение (т.е. експозиция в случай на вятърни турбини), а контролната група не; вместо това, тя обикновено е подложена на състояние, което симулира генерично лечение от някакъв вид, и целта и процедурите на контролното условие се обясняват едва след края на експеримента.

Напълно разработено клинично изпитване на жители, които живеят в близост до вятърни турбини, никога не е имало проведено и причините са доста ясни, ако вземем предвид обстоятелствата около такъв пробен период. В строго проучване, проведено за установяване на връзката между AHEs и WTN, изследователят ще разпредели на случаен принцип стотици хора, избрани от общото население – включително възрастни и деца, възрастни хора в напреднала възраст и възрастни с хронични заболявания—или към експерименталната, или към контролна група. Рандомизирането ще контролира предекспериментални отклонения към или срещу вятърната енергия, както и за други фактори, които биха могли да объркат резултата. Експерименталната група ще трябва да прекара значителен период (ден и нощ в продължение на седмици или месеци) в домовете разположени между приблизително 1000 фута и няколко мили от най-близката вятърна турбина. Контролната група ще трябва да се установи на няколко мили или повече от най-близката вятърна турбина, където вероятно ще бъдат свободни от всякакви външни въздействия, шум или инфразвук. Собственици, които напускат домовете си, както и участниците в изследването заемащи тези домове, ще трябва да се приспособят към новите жилища и да променят работата си и училищните дейности, модели на хранене и цялостен начин на живот. Участниците в двете групи и поне някои от собствениците на жилища, които напускат домовете си за експеримента, трябва да възстановяват разходите за тяхното участие, както и за направените в резултат на това разходи за участие, а изследователският персонал също ще трябва да бъде заплатен. За да поддържате известен контрол на страните, средната възраст и здравословно състояние във всяка група трябва да са еквивалентни и данните би трябвало да се съберат по отношение на такива фактори като размер на турбината, скорост на вятъра и други метеорологични условия, продължителност на работа на турбините, терен,

точното разстояние на всяко участващо семейство от най-близките турбини и действителните нива на шум отвън и вътре в домовете. Строго научни методи за измерване на нискочестотен шум и инфразвук трябва да бъдат съгласувани и използвани. Въпреки че самоотчитането чрез техника на проучване може да бъде част от експерименталния дизайн, медицински прегледи и физиологични измервания, включително изследвания на съня, също трябва да бъдат включени в изследователския протокол.

Въпреки че е възможно, не е практично да се очаква такъв дизайн на изследване в неговата идеална форма да бъде изпълнено. Освен трудността да се наемат и запишат достатъчно семейства в достатъчно географски области за формиране на статистически силни извадки, трябва да бъдат легитимни етични въпроси повдигнати по отношение на експозицията на лица, особено деца и други уязвими лица, до потенциално опасни условия. Може обаче да се предположи, че съгласието за участие в такова проучване може да се получи от напълно информирани възрастни, тъй като широко се смята, че ефектите от WTN са обратими, когато период на неизлагане следва период на излагане.

Твърдение 10: Ноцебо ефектът, проява на психологически очаквания, обяснява защо хората се оплакват от неблагоприятни последици за здравето, когато живеят близо до вятърни турбини.

Това твърдение е основната позиция на някои от най-отявлените критици на възгледа, че IWTs причиняват АНЕ. Всяко обсъждане на това твърдение трябва да започне с признание, че човешкото поведение и вярванията са силно променливи и често се ръководят от психологически и емоционални фактори и влияния, а не само чрез наблюдения, логика, интелектуално познание или когнитивни мисловни процеси. Следователно не е изненадващо, че някои са възприели мнението, че негативните реакции към вятърните турбини се основават основно или единствено на психологически очаквания. Нашият анализ на ограничената литература по темата ни кара да заявим недвусмислено, че й липсва научна строгост. Дори ако резултатите бяха както са описани, съществуващите проучвания и наблюдения не подкрепят заключение, че психологическите сили са единственото или дори основното обяснение за повечето от отрицателни реакции към IWT. Тук ще разгледаме критично четири документа, всички подкрепящи психологическо обяснение на негативните реакции.

Chapman et al [173] тестваха четири хипотези, свързани с психогенните обяснения на променливия график и разпределение на оплакванията за здравето и шума във вятърни паркове в Австралия. Получените записи от вятърните компании за оплаквания от шум или влошено здраве от жители, живеещи в близост до 51 вятърни проекта, работещи между 1993 и 2013 г., и ги потвърдиха със записи с оплаквания, документирани от три държавни публични агенции, записи на новинарски медии и съдебни клетвени декларации. Оплакванията бяха изразени като пропорции на приблизителните пребиваващи популации в рамките на 5 км от вятърен проект. Авторите заключават, че исторически и географски вариации в оплакванията са в съответствие с психогенни хипотези, изразяващи здравословни проблеми като „комуникирани болести“, с ноцебо ефекти, които вероятно играят важна роля в етиологията на оплакванията.

Ноцебо ефектите обикновено се описват като противоположни на плацебо ефектите. Докато плацебо ефектът обикновено се отнася до положителна реакция към инертно вещество - плацебо - ефектът на ноцебо се отнася до отрицателна реакция към инертно вещество - ноцебо. И двата ефекта са психогенни, но е известно, че оказва мощно влияние върху човешката физиология, поведение и нагласи. По същество Чапман и неговите поддръжници вярват, че

психогенните причини са в основата за здравословни оплаквания относно вятърни турбини, които се смятат за безвредни.

Основната ни критика към работата на Chapman et al е, че вятърните компании обикновено участват в практики, които обезкуражават местните жители да се оплакват. Тези компании изискват участие жителите да подпишат договори, преди да бъдат построени турбините и преди жителите да могат да получат компенсация за наемане на тяхната земя и те често изискват неучастващи жители да подпишат договори преди започване на проект. Тези договори, които са обвързващи, често включват клаузи за конфиденциалност, които ефективно ограничават оплакванията на жителите. Договорите често са предвиждали не само, че жителите се въздържат от изразяване на негативни възгледи за вятърния проект, но също и че подкрепят развитието на бъдещи проекти. Такива условия създават атмосфера, в която е малко вероятно записите на вятърни компании, правителства, съдилища или медии да са достатъчни за отразяване на всички оплаквания, които жителите имат и биха изразили като по-малко ограничителни обстоятелства. Ние твърдим, че единственият начин за събиране на точни данни за такива оплаквания е чрез проучване или на адекватна извадка от жители, живеещи в близост до множество вятърни проекти, или на всички такива жители, където жителите са освободени от ограниченията от вятърните компании. Такива данни биха позволили валидно определяне на дела на жителите, които изпитват неблагоприятни ефекти. Дали това е голям или малко, всички ние бихме могли да действаме въз основа на фактически доказателства, за разлика от непълни наблюдения.

Друг недостатък на изследването на Chapman et al, [173] което е по-малко документирано, но е фактор, наблюдаван в съдебни дела, в които настоящите автори са участвали, е, че живеещите в близост до проекти в вятърни турбини са склонни да забавят отговорите си за АНЕ. Много от тях вярват, че своите си здравословните проблеми могат да бъдат свързани с други причини, преди да се подозира, че причината са турбините. Някои или повечето от тези хора са били поддръжници на вятърни проекти, преди да се сблъскат с такива проблеми, както отбелязват Phipps et al [75] в Нова Зеландия. Факторът на забавяне би означавал, че типовете от записите, използвани от Chapman et al, вероятно няма да отразяват реакциите на много засегнати жители.

Крайтън и колегите му проведоха две лабораторни изследвания, всяко от които подкрепи аргументът, с който могат да се обяснят отрицателните реакции към звуков и нечуваем WTN като психологически очаквания. Crichton et al [174] проведоха това, което описаха като фалшиво контролирано двойно-сляпо провокационно проучване, в което участниците бяха изложени на 10 минути инфразвук и 10 минути фалшив инфразвук. Петдесет и четири участници бяха рандомизирани на високо- или групи с ниски очаквания и представени с аудио-визуална информация, използвайки материал от Интернет, който е проектиран да предизвиква високи или ниски очаквания, че излагането на инфразвук причинява определени симптоми. Участниците с високи очаквания съобщават за значителни увеличения от изходна оценка преди експозиция, в броя и интензитета на симптомите, изпитани по време на излагане както на инфразвук, така и на фалшив инфразвук. Нямаше симптоматични промени в групата с ниски очаквания. Здрави доброволци, когато получат информация за очакван физиологичен ефект на инфразвука, докладвани симптоми, които съответстват на тази информация, по време на излагане както на инфразвук, така и на фалшив инфразвук. Според авторите резултатите показват това, че психологическите очаквания са достатъчни, за да обяснят връзката между излагането на вятърни турбини и здравословни оплаквания.

Punch [175] критикува това изследване като методологично слабо на следните основания:

(1) Субектите никога не са били изложени на инфразвук, който адекватно да представя това, на което са подложени жителите в близост до проекти за вятърни турбини. Изключително малко вероятно е заетият студиен високоговорител да е способен да произведе 5-Hz стимул; авторите не са описали или показали графика на изходния спектър. Дори ако истински инфразвуков стимул е бил произведен от тяхното оборудване, 40 dB (вероятно SPL) не беше достатъчно, за да представи нивото на инфразвук, обикновено произвеждан от IWT. Дори ако е бил произведен достатъчен стимул за да представлява инфразвук от вятърна турбина, 10-минутно излагане би било безсмислено представляваща продължителност на експозиция, която е вероятно необходима за получаване на някакви съществени здравословни симптоми.

(2) Всъщност субектите са били изложени на две фалшиви състояния. Ако са били изложени на инфразвук, който адекватно имитира инфразвук от IWT (за предпочитане действителен IWT инфразвук), субектите както в групите с високи, така и с ниски очаквания биха имали физически преглед стимул (в състояние на инфразвук), който би могъл да отмени или поне да смекчи техните психологически реакции.

(3) Дизайнът ограничава външната валидност на изследването, способността за обобщаване на резултатите към други популации и ситуации. Повечето от хората, които са съобщили за AHE от WTN, някои от които са напуснали домовете си, не са хора, които са били адекватно предупредени за потенциални последици за здравето преди тяхното излагане. Всъщност на повечето от тях вероятно е било казано от вятърната компания да не очаква вредни ефекти. Отново много хора, които съобщават за AHE, бяха привърженици на вятърната енергия преди да бъдат изложени. Тъй като основната предпоставка в основата на проучването е, че хората се оплакват от WTN въз основа предимно на очаквания, които съответстват на предишната информация, проучването се основава на фалшива предпоставка. Също така, набирането на университетски студенти не представляват типа субекти, които са склонни да се оплакват от WTN. Това население вероятно е най-малко уязвимо към ефектите на WTN, тъй като малко, ако има такива, са били много млади, много стари, има вероятност да имат хронични заболявания или инвалиди. Освен това те са по-вероятно да проявят отклонение в отговора, защото е по-малко вероятно да са бъдещите жители на вятърен проект, за да вярват, че могат да бъдат наранени от участие в експеримент.

Освен това широкото използване на предварително тестване въведе реактивни или интерактивни ефекти, които може да повлияе на поведението и оценките след теста. И накрая, използването на лабораторни условия и кратка времена на експозиция, за разлика от реалната обстановка, в която са лопатките на вятърните турбини обръщане през нощта и субектите са вътре в дом, въведени ситуационни ефекти, които ограничават способност за обобщаване на данните. Авторите признават този недостатък в изявлението си:

„… излагане на инфразвук в стая за слушане, предназначена (sic), създадена за звукови експерименти може да не са пряко сравними с излагането на инфразвук от вятърен парк" (стр. 4).

(4) Това беше експеримент, чиито резултати можеха да бъдат предвидени, предвид условията заети. Освен факта, че резултатът нямаше почти нищо общо с реалните условия на излагане на инфразвук от вятърни турбини, нито един от факторите, които оказват влияние върху начина, по който очакванията могат да повлияят на възприятията отгоре надолу или на когнитивна основа, обработката, за разлика от обработката отдолу нагоре или базираната на стимули, е била контролирана или дори обсъждана. (Заинтересованите читатели трябва да се обърнат към

Уилямс [176] за примери за ефектите от обработката отгоре надолу и за дискусия за това как подобни експерименти могат да бъдат подобрени.)

Във второ лабораторно изследване на Крайтън и колеги [177], подобно по дизайн на първото, авторите изследват дали положителните очаквания могат да доведат до намаляване на симптомите и подобрения в докладваното здраве. Шестдесет участници бяха рандомизирани на положителни или отрицателни очаквания и впоследствие изложени на доловим звук от вятърна турбина и инфразвук.

Според авторите,

„Участниците бяха... изложени на инфразвук (9Hz, 50,4dB) и звуков звук от вятърна ферма (43dB), който е записан на 1 км от вятърен парк, по време на две сесии от 7-минутни слушания. И двете групи бяха уведомени, че слушат звука на вятърна ферма, и са били изложени на звук, съдържащ както звукови, така и подзвукови компоненти и че звукът е бил на едно и също ниво по време на двете сесии" (стр. 2).

Преди излагането, участниците с отрицателни очаквания гледаха DVD, включващо телевизионни кадри относно ефектите върху здравето, за които се твърди, че са причинени от инфразвука, произвеждан от вятърни турбини. За разлика, участниците с положително очакване гледаха DVD, което:

„...рамкиран звук от вятърна турбина като съдържащ инфразвук, субзвук, създаден от природни явления като океански вълни и вятър, за които се съобщава, че са имали положителни ефекти и терапевтични ползи за здравето" (стр. 2).

Авторите описват резултатите като показващи, че по време на излагане на звукова вятърна турбина звук и инфразвук, симптомите и настроението са силно повлияни от очакванията на субекта.

Участниците с отрицателно очакване са имали значително увеличение на симптомите и

значително влошаване на настроението, докато участниците с положително очакване съобщават за значително намаляване на симптомите и значително подобряване на настроението. Авторите заключават, че ако очакванията за инфразвука са формулирани по по-неутрални или доброкачествени начини, тогава е вероятно това, съобщенията за симптоми или отрицателни ефекти могат да бъдат анулирани.

Това второ разследване на Крайтън и колеги има част от същите слабости в методологията като първото, особено по отношение на използването на това, което беше описано като експериментален инфразвук. Отново са използвани записи на WTN и няма описание на осигурена записваща апаратура, което ни накара да предположим, че апаратурата може да не е в състояние точно да възпроизведе инфразвука и следователно истинските му ефекти. Всички участници бяха информирани за целта на изследването, която беше:

„...да изследва ефекта на звука под прага на човешкия слух (инфразвук) върху преживяването на физически усещания и настроение" (стр. 2).

За предпочитане е целта да е била разкрита едва след като данните са били събрани, тъй като описанието на звуци като такива, които хората не могат да чуят, вероятно би установило нагласа или пристрастие и в двете групи, че звукът няма да има голямо влияние. Това предубеждение можеше да обърка всякакви реакции към различните DVD съобщения. Още една критика към проучване е, че вятърните компании представят своите турбини във възможно най-добрата

светлина, толкова положително, че очакванията вече са установени в съзнанието на повечето участници във вятърни проекти и неучастващи. Въпреки неутралната или положителна рамка, която понякога е включвала уверение, че звуците на турбината не биха били по-силни от тези на хладилник (вижте например Chen & Narins [178]), последиците от живота в близост до IWT са катастрофални за някои жители.

Tonin et al [179] повториха експерименталната работа на Crichton и нейните колеги, като използваха специално модифицирани слушалки за производство на инфразвук, за разлика от системата на високоговорителите, използвана в предишни проучвания и изложи участниците на 23 минути инфразвук, за разлика от 10 минутна експозиции в проучванията на Crichton. Съобщени са подобни резултати, което предполага, че симулираният инфразвук няма статистически значим ефект върху симптомите, докладвани от доброволци, докато предварителните очаквания на доброволците относно ефекта на инфразвука имаха статистически значително влияние върху докладваните симптоми, като по този начин подкрепя хипотезата за ноцебо ефекта.

Някои от същите критики към изследването на Crichton et al [174], отправени от Punch [175], се отнасят и за проучването Tonin et al, тъй като участниците не са били стимулирани от достатъчно времетраене или пиковите нива на излагане на инфразвук, на които са изложени жителите, живеещи в близост до IWT, и участниците бяха ефективно изложени на две фалшиви състояния, които им лишаваха всякаква възможност да изпитат реалистични инфразвукови стимули, които биха могли да отменят или модерират техните психологически реакции въз основа на очакванията.

В свързано проучване Taylor et al [180] оценяват ефекта на негативно ориентираната личност (NOP) с черти (невротизъм, отрицателна афективност и непоносимост към фрустрация) върху връзката между както действителен, така и възприет шум при „медицински необясними неспецифични симптоми (NSS)“ (стр.

338), вероятно техният евфемизъм за Синдрома на вятърната турбина на Пиърпонт.[4] Домакинства в рамките 500 m от 8 микротурбинни инсталации от 0,6 kW и в рамките на 1 km от 4 малки вятърни турбини от 5 kW бяха анкетирани два града в Обединеното кралство и бяха попълнени 138 въпросника и върнати за анализ. Беше изчислено и нивото на шума от турбината за всяко домакинство. Нямаше доказателства за ефект на изчисления шум по HCC. Установена е статистически значима връзка между възприетите шум и NSS за индивиди с високи NOP черти. Това изследване е подобно по концепция на тези, извършени от Крайтън и колеги, [174, 177] с практически същото заключение - че връзката между вятърните турбини и AHE има психологически произход. Проучването може да бъде критикувано по няколко причини:

(1) Бяха изследвани само по-малки вятърни турбини; практически няма литература, която да демонстрира, че такива турбини произвеждат нива на шум с всякакви последствия за хората. Фактът, че не е установена връзка между „изчисления действителен шум“ от турбините и участниците отношението към вятърните турбини беше предвидимо, тъй като нивата на шум също бяха ниски, за да повлияят различно нагласите или са били напълно недоловими.

(2) Авторите заявяват:

„Действителното ниво на шума на турбината за всяко домакинство също беше изчислено“ (стр. 338). Изчислените нива (от карти на шума) не са непременно действителни нива, така че тази процедура беше, като минимум, неправилно характеризирана.

(3) Не трябва да е изненадващо да открием, че индивиди с негативно ориентирани личности реагират отрицателно на WTN, тъй като вероятно биха реагирали отрицателно на почти всеки стимул.

Констатациите обаче, както се признава от авторите, са резултат от доклади на участниците ретроспективни възприятия на шум от турбини и симптоми в същия момент във времето, което вероятно води до вариация на общия метод и ретроспективно отклонение. Освен това, въпреки че авторите съобщават за статистически значима връзка между HCC и негативно ориентираните личности, отчетената вариация, обяснена от тези взаимоотношения, беше доста ниска. Че находката предполага, че не е установено значимо (т.е. клинично) значение, в което в случая може разумно да се запита дали докладването на симптомите в проучването е действително свързани с негативен тип личност.

(4) Сред другите възможни объркващи фактори, индивидуалните различия вероятно са усложнили анализире на авторите (вижте Уилямс [176] за обяснение).

В заключение на този раздел, ние вярваме, че докато психологическите очаквания вероятно могат да окажат влияние върху възприемането на ефектите на WTN върху здравословното състояние, все още няма научни изследвания, които убедително да показват, че психологическите сили са основният двигател на такива възприятия. Базиран на по-голямата част от литературата, обхваната в този преглед, тези двигатели са самите физически стимули и вътрешните физиологични реакции, които предизвикват те.

Твърдение 11: Само сравнително малко хора, ако има такива, са неблагоприятно повлияни от шума на вятърните турбини, и повечето нямат оплаквания.

Както беше посочено по-рано, повечето от проучванията, които са документирали определени проценти от популацията, засегната неблагоприятно от WTN, е тази, която се фокусира върху раздразнението, за разлика от здравната гледна точка. Докато точният процент на хората, чието здраве е засегнато от WTN, не е установен точно определен, безброй доклади по света предполагат, че акустичната енергия, излъчвана от ИВТ е вредна за здравето на значителен брой хора. Както вече беше отбелязано, Phipps et al [75] установи, че 45% от домакинствата, живеещи на разстояние до 4 км от вятърен проект и 20% от домакинства, живеещи на разстояние до 8 км, съобщават, че чуват шум от турбини. Тези цифри се вземат предвид, отчитат само чуваемия шум, разбира се, а не нечуваемия инфразвук, и те не отчитат всички документирани неблагоприятни въздействия. Оценките за процента на хората, засегнати от неблагоприятното въздействие от WTN, не трябва да се основават единствено на анкетни проучвания на популации, за които е известно, че изпитват здравословни проблеми, дължащи се на подбор по пристрастие. Такива проучвания обаче могат да бъдат полезни при достигане на груби оценки на АНЕ, но само ако тези проучвания също отчитат оценки на общата популация, от която е изготвена засегнатата извадка. Основната стойност на проучванията, които включват само засегнати лица (напр. Хари [74]; Пиърпонт [4]; The Acoustic Group [25]) е, че те силно предполагат, че значителен брой от хората, живеещи в близост до вятърни турбини, страдат от здравословни симптоми. Например Хари [74] съобщи това 81% от нейните 42 респонденти в проучването са имали здравословни оплаквания, 76% са посещавали лекар относно тези оплаквания, а 73% съобщават за намалено качество на живот. В малко по-представително проучване на жители, живеещи в рамките на 15 км от проект за вятърна турбина - повечето от които са живели в рамките на 3 km—Phipps[76] установи, че 42 от 614 домакинства, които са отговорили на въпросник (6,8%) съобщават за случайни нарушения на съня, други 21 (3,4%) съобщават за чести нарушения на съня и допълнителни 5 (0,8%) съобщават за нарушения на съня през повечето време поради WTN.

Единадесет процента от домакинствата следователно съобщават, че поне от време на време страдат от прекъсване на съня поради вятърни турбини. Петнадесет процента от анкетираните в това проучване съобщават, че са страдали поне от случайни намаления на качеството им на живот, откакто турбините са започнали да работят.

Въпреки липсата на окончателни научни доказателства, не можем да пренебрегнем многобройните разкази за такива ефекти, които се съобщават по целия свят в Интернет, в съдебни производства и в новинарски сметки.

Krogh et al [96] прегледаха проучвания, които документират подобни инциденти, много от които са включени изоставянето на домове. В доклад от 2010 г., поръчан от Министерството на Онтарио по Околна среда, инженеринговата фирма на Howe Gastmeier Chapnik Limited, [112] въпреки нейното общо заключение, че IWT на Онтарио не представляват риск за човешкото здраве, гласи:

„Звукът, който се чува от вятърни турбини, на нивата, усещани от типичния рецептор на разстояния в Онтарио, въпреки това се очаква да доведе до нетривиален процент от хора, които са силно раздразнени .. изследванията показват, че раздразнението, свързано с тях може да се очаква звукът от вятърните турбини да допринесе за свързаните със стреса въздействия върху здравето на някои лица" (стр. 39).

В заключение трябва да припомним, че Филипс [169] препоръчва самоотчитането на нежелани събития като критичен елемент в изследването на въздействието върху здравето на вятърните турбини. Както беше посочено по-рано, той отбеляза значението на експериментите с кръстосани случаи като полезни и добре приети източници на епидемиологична информация. Много домакинства по света са били подложени на този тип квази-експеримент от вятърната индустрия. Жалко е, че точен брой на тези инциденти никога не са били отчетени официално и научно. Въпреки че тази задача трябва да бъде оставена за бъдещи изследвания, трябва да разгледаме сериозно оплакванията от АНЕ от хора, живеещи в близост до инсталации с вятърни турбини, когато се появят, и вятърната индустрия трябва да действа отговорно, като разполага своите турбини на разстояния от жителите, които защитават здравето и качеството на живот.

Широко прието е, че индустрията е предупредила, че по-строгите ограничения за разполагане ще унищожат перспективи ѝ за растеж. Такъв растеж обаче не трябва да продължава в областите, където има вероятни и потенциални рискове за човешкото здраве. Има региони на САЩ и други страни, където турбините могат да работят безопасно, вероятно без такива рискове. Някои примери за тези сайтове са илюстрирани на фигура 2.

Твърдение 12: В литературата няма доказателства в подкрепа на причинно-следствена връзка между шума от вятърната турбина и неблагоприятни последици за здравето.

Горният преглед е насочен конкретно към този въпрос, който често се цитира като факти от застъпници на вятърната индустрия в литературата и в съдебни производства. А именно има изобилие от литература, голяма част от която е рецензирана и е написана от изследователи с висока репутация, което показва, че звуковият и нечуваемият шум, излъчван от IWT, оказва неблагоприятно въздействие върху здравето и благосъстоянието на значителен брой хора, които са редовно изложени на вятърни турбини. То е ясно, че прегледите на литературата и документите, в които се твърди, че няма АНЕ, не включват важни проучвания, международни стандарти, насоки от СЗО и изследвания, проведени върху шума от вятърни турбини и други източници на инфра- и нискочестотен звук. Независимо дали това е чрез недоглеждане или изчисление, трябва да се вземат предвид само доклади, които цитират научно достоверни препратки законни източници на информация. Нашият преглед показа, че е недопустимо просто

да се заявява, че литературата съдържа малко или никакви доказателства за причинно-следствена връзка между WTN и АНЕ. В минимум, тези ефекти са показали, че са редовно свързани с живеенето в близост до ИВТ и има достатъчно доказателства, че тези ефекти са силно свързани с целта измервания на звуков шум и инфразвук.

Въпреки че нарушението на съня и свързаните с него въздействия върху здравето и качеството на живот изглеждат най-важните последици от шума на IWT, различни ефекти върху здравето, които не са свързани със съня също са широко и последователно докладвани от различни изследователи. Докато не всеки, който е изложен на IWT страда от АНЕ, това е задължение на правителствени служители и вятърната индустрията да вземе сериозно последиците за здравето от решенията си да разположат вятърни турбини наблизо до жилищни и други групи от населението, особено уязвими групи от населението, които са или има вероятност да бъдат повлияни негативно.

Фигура 2. Фотографски изображения на места, илюстриращи пейзажи на сушата, където индустриалните вятърни турбини излагат хората на минимално въздействие с рискове за здравето поради големи разстояния. Имайте предвид, че на снимките не се виждат домове. (Източник:

https://images.search.yahoo.com/search/images?p=wind+turbine+images+california&fr=tightropetb&imgurl=http%3A%2F%

2Fwww.freefoto.com%2Fimages%2F39%2F01%2F39_01_1---Вятърни-генератори--Palm-Springs--

California_web.jpg#id=36&iurl=http%3A%2F%2Fmedia-cdn.tripadvisor.com%2Fmedia%2Fphotos%2F01%2F70%2Ff9%2Fbb%2Ftehachepi-area-california.jpg&action=close).

Conclusion / **Заключение**

В тази статия сме обсъдили различни елементи на акустиката, звуковото възприятие, измерване на звука и психологически реакции, и ролята, която тези фактори играят в подкрепа на възгледа че съществува обща причинно-следствена връзка между човешкото здраве и ILFN, излъчван от IWT.

Наличните доказателства позволяват следните заключения:

(1) Големите вятърни турбини генерират инфразвук, който обикновено не се възприема като звук от повечето хора слушатели. Някои хора обаче го усещат под формата на патология Punch & James, Шум от вятърни турбини и човешкото здраве, страница 53 симптоми като главоболие, замаяност, гадене или прилошаване при пътуване, които изглеждат причинени от възбуждане на резонанси вътре в затворени структури и самото човешко тяло.

(2) WTN има уникални акустични характеристики в сравнение с други шумове от околната среда.

Тези характеристики включват нискоамплитудни, амплитудно модулирани, периодични прояви от тонове, които отразяват пиковата енергия на честотата на преминаване на острието и първите няколко хармоници. Свързващите механизми във вътрешното ухо предотвратяват вътрешно генерирания звук, но не външно генериран звук, от възприемане, което означава, че възприемането на инфразвукът на вятърната турбина е много по-смущаващ от инфразвука, генериран в човешкото тяло.

(3) Има многобройни доказателства, вариращи от анекдотични разкази от цял свят до рецензирани научни изследвания, че звуковият и нечуваемият нискочестотен шум и инфразвукът от IWT води до оплаквания, вариращи от раздразнение до АНЕ в значителна степен процент от населението. Въпреки че нарушението на съня е най-честият цитиран проблем, различни други здравословни проблеми са докладвани от множество уважавани източници. Скорошни изследванията до голяма степен съответстват на оригиналното описание на Пиърпонт за Синдром на вятърната турбина. Изследвания върху хора и по-низши животни показват, че това е биологично правдоподобно че механизмите на вътрешното ухо, във връзка с мозъка, могат да обработват акустичната енергия по различни начини, които водят до патологични възприятия, които не се тълкуват като звук. Както баланс, така и слуховите механизми изглежда участват в предизвикването на тези възприятия. Констатациите, които инфразвуковите стимули могат амплитудно да модулират по-високи честоти в чуваемата област и това инфразвукът може да бъде по-доловим, когато липсват по-високи честоти, особено завладяващ с внушението, че това, което не чуваме, може да ни нарани.

(4) За да се предотвратят АНЕ, учените препоръчаха разстоянията между турбините и резиденциите (домовете) да са на 0,5-2,5 мили и 1,25 мили. (2 km) или повече обикновено се препоръчва.

Ясно е, че късите разстояния за разполагане, използвани от индустрията за физическа безопасност, не защитават срещу АНЕ. Като алтернатива, изследователите препоръчват нива на звука, които обикновено варират от 30-40 dBA за опазване на здравето, което е в съответствие с препоръката на нива на шум през нощта от СЗО.

(5) Раздразнението е здравословен проблем за много хора, живеещи в близост до IWT, което е в съответствие и с двете дефиницията на СЗО за здраве и съвременните модели на взаимоотношенията между раздразнение, стрес и здраве.

(6) Научните доказателства по отношение на фактори, различни от амплитудно модулиран ILFN като обяснение за повечето здравословни оплаквания в близост до IWT, включително електромагнитни полета (мръсен ток), е слаб; преобладаването на изследванията предполага, че ILFN е най-много жизнеспособно обяснение за подобни оплаквания.

Punch & James, Шумът от вятърни турбини и човешкото здраве, страница 54

(7) А-претеглената децибелна скала, която ефективно изключва инфразвука и количеста на субстанциалния звук нискочестотен шум, е недостатъчно за предсказване на нивото на открито или закрито инфразвук, за разкриване на корелации с инфразвука или за показване на окончателна връзка с АНЕ. Постигането на тези цели изисква разработването на нови методи за измерване.

(8) Въпреки че синдромът на вятърната турбина понастоящем не е включен в системата за кодиране на ICD, тази система включва повечето от признатите симптоми на синдрома. Медицински професионалистите следователно разполагат с необходимите инструменти за оценка и лечение, и този процес вече започна в ограничен мащаб.

(9) Въпреки че са направени някои епидемиологично солидни изследвания в областта на IWT и АНЕ, доказателства от други източници не могат да бъдат пренебрегнати. Хил отбеляза естеството на такива източници през 1965 г., и Филипс през 2011 г. описват значението на други видове доказателства, включително неблагоприятни доклади за събития, при установяване на причинно-следствена връзка. Едно от най-силните видове доказателства е експерименталният дизайн на кутията-кросоувър, който вятърната индустрия несъзнателно наложи в продължение на години върху множество семейства, много от които са изоставили домовете си, за да избягат от IWT излагане на шум.

(10) Докато психологическите очаквания и силата на внушението вероятно могат да повлияят възприятия за ефектите на WTN върху здравословното състояние, все още няма научно валидни проучвания убедително показа, че психологическите сили са основният двигател на такива възприятия.

(11) Точни оценки за процента на хората, които са засегнати от ТВТ, съществуват само за раздразнение, а не АНЕ. Множество доклади обаче подчертават съществуващите връзки между раздразнението, стреса, здравето и качеството на живот и показват, че не е тривиално процент от хората, които живеят в близост до IWT, изпитват АНЕ. Тези доклади са в съответствие с хиляди доклади по целия свят. Въпреки че изглежда разумно да се заключи, че шумът от IWTs не причинява АНЕ в по-голямата част от експонираните популации и това е точно оценките на АНЕ все още предстои да бъдат установени, също така е ясно, че значителен брой от хората са засегнати и че заслужават да бъдат чути и защитени от неблагоприятни върху здравето въздействия.

(12) Наличната литература, която включва изследвания, докладвани от учени и други уважавани професионалисти в рецензирани списания, правителствени документи, печатни и уеб базирани медии, и в научни и професионални доклади, представени на събрания на обществото, е достатъчно за установяване на обща причинно-следствена връзка между различни често наблюдавани АНЕ и шума излъчвани от ВВТ.

Въз основа на всички представени доказателства, нашето основно мнение е, че спорът около АНЕ не трябва да се поляризират в две групи, състоящи се от про-вятър или против вятър Punch & James, Шум от вятърни турбини и човешкото здраве, страница 55 фракции, а по-скоро такъв, в който има място за трета, про-здравна, перспектива. По същество, гледната точка в полза на вятъра е, че IWT трябва да се инсталират навсякъде, където е възможно, това е окончателно научно липсват изследвания, които да показват, че турбините причиняват АНЕ и че ако не можете да го чуете, не можете да го почувствате. Гледната точка против вятъра е, че IWT не трябва да се инсталират никъде, защото вятърът не е икономически жизнеспособен източник на възобновяема енергия, че всички държавни субсидии и развитие усилията трябва да приключат и че това, което не чуваме, може да ни нарани. Гледната точка за здравето е, че има достатъчно анекдотични, т.е. употреба на отделни изолирани случаи като аргумент в подкрепа на обобщение и научни доказателства, които показват, че ILFN от IWT причинява раздразнение, смущения в съня, стрес и различни други АНЕ, които да гарантират разполагането на турбините на разстояния са достатъчни, за да се избегнат такива вредни въздействия, които без подходящо местоположение се появяват в значителна степен процент от населението. Това мнение твърди, че това, което не можем да чуем, може да нарани някои от нас и че трябва да се спазва принципът на предпазните мерки при разполагането на ВВТ, за да бъдат избегнати рисковете за здравето ако има такива. **Вятърните турбини в индустриален мащаб не трябва да се намират в близост до домовете на хората, образователни и съоръжения за отдих, и работни места. Ние вярваме, че по-голямата част от наличните доказателства оправдава про-здравна гледна точка. Неприемливо е да се считат хора, живеещи в близост до вятърни турбини като съпътстваща щета, докато този дебат продължава.**

Допълнителни научни изследвания на връзката доза-реакция между шума на IWT и специфични здравни ефекти при експонирани лица са крайно необходими. Хората обаче трябва да бъдат защитени от консервативни насоки за местоположение, които признават опасенията, повдигнати в този преглед.

Да се надяваме, че такова изследване може и ще бъде планирано и изпълнено от независими изследователи пълното сътрудничество на вятърната индустрия. Основната цел на такова изследване трябва да разкрива насоки за индустрията за балансиране на енергийните нужди на обществото с необходимостта от защита на общественото здраве.

Декларация за конфликт на интереси:

Авторите декларират липса на конфликт на интереси. Г-н Джеймс е член на Борда на директорите на Society for Wind Vigilance, международна федерация на лекарите, акустици, инженери и други специалисти, които споделят научни изследвания по темата здраве и вятърни турбини.

Адрес за кореспонденция с автора:
Jerry L. Punch
Department of Communicative Sciences and Disorders
1026 Red Cedar Road Michigan State University,
East Lansing, MI 48824, USA
E-mail: jpunch@msu.edu

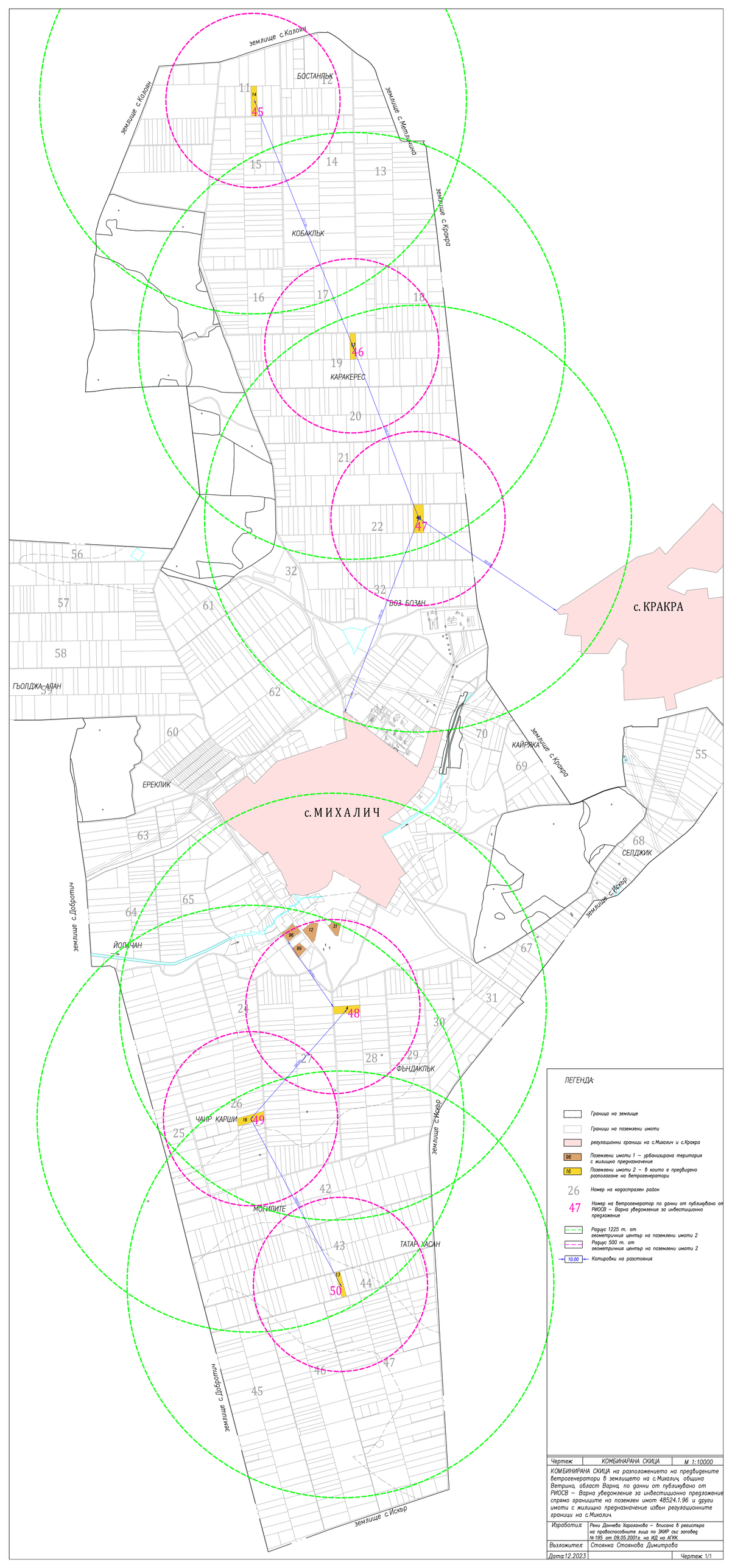

Чертеж:	КОМБИНАРАНА СКИЦА	М 1:10000

КОМБИНИРАНА СКИЦА на разположението на предвидените ветрогенератори в землището на с.Михалич, община Ветрино, област Варна, по данни от публикувано от РИОСВ – Варна уведомление за инвестиционно предложение спрямо границите на поземлен имот 48524.1.96 и други имоти с жилищно предназначение извън регулационните граници на с.Михалич

Изработил:	Рени Дончева Харалампова – вписана в регистъра на правоспособните лица по ЗКИР със заповед № 195 от 09.05.2001г. на ИД на АГКК
Възложител:	Стоянка Стоянова Димитрова
Дата:12.2023	Чертеж: 1/1

ПОДПИСКА

в подкрепа на предложение за спазване на отстояние 10 (десет) пъти общата височина на ветрогенератор (височина на главината + радиус на ротор) от къщите / жилищата на хората, живущи в урбанизираните територии на Република България от населението на Община Вълчи дол, обл.Варна

Ние, долуподписаните, пряко засегнати от инвестиционното намерение на ДОБРОТИЧ УИНД АД, ЕИК 200773401, възнамеряващо да изгради ветроенергиен парк в землищата на селата към ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ и ОБЩИНА ВЕТРИНО, област ВАРНА, **от съображения за запазване на човешкото здраве и благополучие** по отношение на вредното въздействие на съоръженията за вятърна енергия, предназначени за инсталиране на сушата, изискваме следното:

1. Промяна на Закона за възобновяемите енергийни източници и Наредба 14 към него, в частта отстояние на ветрогенераторите от населените места, както следва:
   1.1. Задължително при проектиране и инсталиране на големи генератори на вятърни турбини (с инсталирана мощност над 1 MW) да се спазва минимално **отстояние** от 10 пъти общата височина на ветрогенератора (измерва се от основата на кулата до върха на витлото).
   1.2. **Отстоянието** се измерва от основата на кулата до граница на собственост на жилищен имот, до границата на собственост на имот, в който има право да се построи жилищен имот, училище, здравно заведение или обществен път, пасище, ферма за отглеждане на животни, пчелини, както и зони за отдих.

2. Нито един генератор на вятърна турбина не трябва да повишава нивата на шум на закрито през нощта до повече от 30 dB(A) и 50 dB(C), нито да създава „амплитудна модулация" („люлеене/тупване на перките") вътре в домовете или в съседните имоти по всяко време. При наличие на шум извън посочените граници, собственикът на ветроенергийния парк да е задължен да деинсталира ветрогенератора от парка.

Известно ни е , че ***Големи вятърни турбини (с инсталирана мощност над 1 MW):***

- Генерират широка гама от шумове и вибрации, денем и нощем, които причиняват загуба на сън, главоболие, шум в ушите, раздразнителност, световъртеж, гадене и други симптоми при хората, които живеят близо до тях. В момента – 10.01.2024 г. нормативно регламентираното отстояние е 500 м., което не е изменяно от 2006 г. Ветрогенераторите са с променени размери и мощности в пъти от съществуващите към 2006 г., когато е приет чл. 141, от Наредба 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия.

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Петя Радева Николова		Велчи дол	
Никола Янчев Николов		В. дол	
Зафирка Ичка Андреева		В-дол	
Боян Стойков Стоянов		Гел. Киселово	
Сибел Алиева Юсеинова		Радан Войвода	
Силвия Илиева Стоянова		с. Михалич	
Цветанка Тихомирова Колева		с. Михалич	
Керанка Николаева Колева		с. Гел. Киселово	
Бонюкие Георгиев Банчев		Бончи	
Галина Маринова Ангелова		гр. Велчи дол	
Десина Маринова Пенчева		гр. Велчи дол	
Боян Стоянов Стоянов		гр. Велчи дол	
Пролет Петров Петров		гр. Велчи дол	
Янко Янев Иванов		гр. Велчи дол	
Елка Колева Златарова		гр. Велчи дол	
Керанка Колева Колева		Велчи дол	
Светлана Иванова Стоянова		гр. Велчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Горвенци	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]
[illegible]		с. Червени	[illegible]

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Иванка Добрева Янева		Червени	
Димитър Борисов Узунов		Червени	
Борис Николаев Борисов		с. Червени	
Пенчо Гаврилов Янков		с. Калапинце	
Станислава Атанасова Янева		с Червени	
Теодора Янкова Василева		Червени	
Живко Василев Митев		с Червени	
Йорданка Тинчова Борисова		с. Червени	
Катерина Филипова Тенева		с. Червени	
Георги Василев Тинчев		Червени	
Здравка Василева Георгиева		Червени	
Стоян Иванов Василев		с. Червени	
Велико Христов Узунов		Червени	
Янко Иванов Янев		Червени	
Георги Петров Симеонов		Червени	
Тодор Янев Тодоров		Червени	
Недко Ангелов		с Червени	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Силвия Бойкова Димитрова		с. Брестье	
Коло Колев Димитров		с. Брестак	
Дарин Яковс Демиров		с Брестак	
Николай Атанасов Ценев		с. Брестак	
Данаил Тодоров Петков		с. Брестак	
Ангел Христов Иосифов		с Брестак	
Виктория Сашкова Сашева		с. Брестак	
Янчо Стоянов Стоянов		с. Брестак	
Надя Стоянова Стоянова		с. Брестак	
Лиляна Людмилова Димитрова		с. Брестак	
Янка Димова Желева		с. Брестак	
Мариана Васкова Борева		с. Брестак	
Злата Петрова Иванова		с. Брестак	
Стойка Димитрова Славова		с. Брестак	
Тодорка Димитрова Житева		с. Брестак	
Илия Ценев Ценев		с. Брестак	
Антон Христов Стаев		с. Брестак	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Катя Кобчева Кръстева		гр. Вълчи дол	
Кръстю Иванов Кръстев		В. дол	
Таниж Георгиева Василева		В дол	
Георги Стефанов Василев		В дол	
Стойка Янчева Димова		В. дол	
Марин Панайотов Димов		В дол	
Е. Димитрийка Георгиева		В дол	
Йорданка Сп. Пейчева		В. дол	
Любинка Ив. Тодорова		В дол	
Иван Георгиев Тодоров		В дол	
Танка Христова Иванова		В дол	
Богданка Данчова Атанасова		В дол	
Костадин Стойнев Докторов		Вълчидол	
Анна Александрова Иванова		В. дол	
Весела Димитрова Георгиева		В дол	
Елена Желязкова Пеева		В дол	
Георги Бойков Георгиев		В дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Ангел Ив Ангелов		с. Брестак	
Ирина Рашкова Халимова		с. Брестак	
Фатме Н Неджат Осман		с. Брестак	
Мехмед Юсуф Ахмедов		село Брестак	
Сафи Ахмед Ходжаков		село Брестак	
Сюрей Мехмед Исуф		с. Брестак	
Джевдет Хасанов Халимов		Брестак	
Йордан Славов Янчев		Брестак	
Христо Колев Калев		Брестак	
Ангел Димов Ангелов		с Брестак	
Стефан Минев Пенчанов		с Брестак	
Тодорка Стоянова Вълчева		с Брестак	
Стоянка Цанкова Станкова		Брестак	
Татяна Стоилова Христева		Брестак	
Федя Димитров Тодоров		Брестак	
Петя Цонкова Златева		Брестак	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Даниела Петрова Иванова		с. Брестак	
Борянка Колева Димитрова		с. Брестак	
Боряна Георгиева Георгиева		с. Брестак	
Николай Стоянов Димитров		с. Брестак	
Женя Илиева Великова		с. Брестак	
Василика Стоянова		с. Брестак	
Парашкева Димова		с. Брестак	
Димитър Димитров Димитров		с. Брестак	
Калоян Димитров Димитров		с. Брестак	
Христо Иванов Христов		с. Брестак	
Атанас Митев Атанасов		с. Брестак	
Кънчо Орлов Орлов		с. Брестак	
Иван Михаилов Иванов		с. Брестак	
Иван Димитров Иванов		с. Брестак	
Слави Минчев Илиев		с. Брестак	
Добри Цеков Сивринов		с. Брестак	
Хюлю Неджев Неджев		с. Брестак	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Газми Расимов Мустафов		с. Оборище	
Зекерия Халилов Илиев		с. Оборище	
Тоня Димитрова Кирилова		с. Оборище	
Светла Ангелова Ангелова		с. Оборище	
Ани Кирилов Ангелов		с. Оборище	
Димитричка Стоянова Митева		с. Оборище	
Иван Стоянов Димитров		с. Оборище	
Фатме Юздженова Ешрефова		с. Оборище	
Бирай Фатов Ешрефов		с Оборище	
Адил Юздженов Мехмедов		с. Оборище	
Емине Адилова Мустафова		с Оборище	
Юксел Исмаилджиев		с. Оборище	
Халит Мехмедов Али		с. Оборище	
Ката Василева Асенова		с. Оборище	
Атанас Асенов Асенов		с. Оборище	
Керимче Юсеин Мустафа		с Оборище	
Исмаил Фейми Мустафа		с. Оборище	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Халил Исмаилов Ибиев		с. Оборище	
Ибрай Халил Исмаил		с. Оборище	
Байдин Хасан Джелил		с. Оборище	
Исмаил Халилов Алиев		с. Оборище	
Ибиш Юсеинов Хасан		с. Оборище	
Мустафа Исмаилов Халилов		с. Оборище	
Неше Петрова Халилова		с. Оборище	
Недялка Петрова Недялка		с. Оборище	
Зия Ибиев Ахмедов		с. Оборище	
Ердинан Мехмед Бекир		с. Оборище	
Бекир Джем Мурад		с. Оборище	
Вехбибакр Кемал Изет		с. Оборище	
Ерджан Вейсел Шабан		с. Оборище	
Весела Великдинова Ибиева		с. Оборище	
Селедин Ахмедов Мехмед		с. Оборище	
Данко Василев Ибиев		с. Оборище	
Хюсеин Хюсеинов Алексиев		с. Оборище	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Димитър Славев Тонев		[illegible] 35	
Весела Асенова Анисимова		Добротица	
Сумина Стефанова Стоя		9.50 с Ценина	
Златина Стефанова Стефанова		27 с Михалич	
Василка Иванова Лешарска		[illegible]	
Николай Георгиев Янков		[illegible]	
Златина Златкова Лешарска		[illegible]	
Мирослава Тинева Найденова		с Добротица	
Минка Василева Георгиева		Добротица	
Росица Иванова Стоянова		Добротица	
Иванка Димитрова Янева		Добротица	
Виолета Генадиева Димитрова		Добротица	
Галина Величкова Петрова		Добротица	
Величка Петрова Димитрова		Добротица	
Александра Величкова Петрова		Добротица	
Ганка Величкова Ничева		Добротица	
Димитрина Колева Янакова		[illegible]	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Петранка Костадинова Сотирова		гр Вълчи дол	
Христо Петров Костадинов		гр Вълчи дол	
Милен Петров Костадинов		гр Вълчи дол	
Златка Стоянова Василева		с. Черничево	
Красимира Василева Сидерова		гр Вълчи дол	
Красимира Недева Тотева		гр Вълчи дол	
Пълвие Стоянова Илиева		гр. Вълчи дол	
Тодор Кирилов Алексиев		с Войводинци	
Радка Радкова Янкова		с. Зверино	
Марийка Ангелова Георгиева		Вълчи дол	
Светлин Руева Георгиева		Вълчи дол	
Димитър Христов Добрев		гр. Вълчи дол	
Недка Георгиева Стоянова		с. Каравелово	
Дарина Маринова Некилова		с. Каравелово	
Славчо Илиев Цанадинов		гр Вълчи дол	
Планек Ангелов Павлов		с. Каравелово	
Силвия Пенкова Павлова		гр. Вълчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Станислава Димчева Димова		село Добротич	
Генoвева Михалева Димова		село Добротич	
Ангел Марков Ангел		с. Добротич	
Мария Митов Митев		село Добротич	
Станка Стоянова Маринова		с. Добротич	
Иван Маринов Иванов		с. Добротич	
Златинка Тончева Иванова		с. Добротич	
Силвия Борисова Йорданова		с. Добротич	
Стоянка Иванова Стоева		с. Добротич	
Живкапка Димова		с. Добротич	
Маргарита Мих. Иванова		с. Добротич	
Надежда Стефанова Атанасова		с. Добротич	
Веселина Стоянова Стефанова		с. Добротич	
Севдалина Атанасова Митева		с. Добротич	
Мирослав Живков Стоянов		с. Добротич	
Мария Ангелова		с. Добротич	
Цветан Димитров Тенев		с. Добротич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Добрин Христов Ганактелиев		с. Рудник войвода	
Тезджан Ахмедова Ганактелиева		с Рудник войвода	
Даниел Дафинов Ганактелиев		с. Рудник войвода	
Мюмине Османова Ахмедова		Рудник войвода	
Ахмед Исенов Сапиев		Рудник войвода	
Зекерия Али Сали		Рудник войвода	
Мехмед Кадир Мехмед		Рудник войвода	
Елка Христова Янкова		Рудник войвода	
Васил Атанасов Иванов		Рудник Войвода	
Айнур Исмаил Ибиева		Рудник войвода	
Эюпбир Мустафова Ахмедова		Рудник войвода	
Васил Ерол Васил		Рудник Войвода	
Осман Мехмед Мустафа		Рудник Войвода	
Ники Тодоров Стоянов		Рудник Войвода	
Иван Янков Янков		Рудник Войвода	
Зейнур Кадир Мумун		Рудник Войвода	
Адиман Юлиянов Адиов		Рудник Войвода	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Юлия Михайлова [illegible]		с. Михалич	
Светослава Ивайлова [illegible]		с. Михалич	
Мирослав Симеонов [illegible]		с. Михалич	
Десислава Карапенева Калчева		с. Михалич	
Стоянка Стоянова Янкова		с. Михалич	
Рамиз Осман [illegible]		с. Михалич	
Жечка Илиева Николова		Михалич	
Никола Атанасов Николов		Михалич	
Лечка Колева Димитрова		с. Михалич	
Тодорка Колева Янкова		с. Михалич	
Тодор Стоянов Динков		с. Михалич	
Димитър Димитров		с. Михалич	
Нели Илиева Иванова		гр. Велчево	
Ирина Ганчева Николова		гр. Велчево	
Дора Иванова Христева		гр. Велчево	
Иван Митев Христев		гр. Велчево	
Димитър Стоянов [illegible]		гр. Велчево	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Мария Красимирова Тодорова		Вълчи дол	
Дарина Петранкова Панева		гр. Вълчи дол	
Яна Николаева Дилова		гр Вълчи дол	
Велиска Николаева Дилова		гр. Вълчи дол	
Иван Нарушев Янчев		Гр. Вълчи дол	
Константин Христанов Цветков		гр. Вълчи дол	
Емил Иванов Стефанов		гр Вълчи дол	
Иван Недялков Иванов		с. Бреница	
Станимир Янков Тодоров		гр. Вълчи дол	
Николай Янков Христов		гр Вълчи дол	
СУАН ИСМЪЛОВ АЛИЕВ		С. КРАЙНА ЛИВА	
Павелина Димитрова Димитрова		гр. Вълчи дол	
Константин Симеонов Симеонов		гр Вълчи дол	
Даниела Яшкова Банчева		гр. Вълчи дол	
Тошка Стоянова Атанасова		гр. Вълчи дол	
ИВАН ВАСИЛЕВ АТАНАСОВ		Вълчи дол	
Георги Тодоров Георгиев		Вълчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Любомир Димчев Димчев		с. Ген. Киселово	
Желязка Петрова Митева		с. Ген. Киселово	
Ани Петкова Карапанчева		с. Ген. Киселово	
Зюмбюл Раменова Раменова		Ген. Киселово	
Кямил Ахмедов Шехмедов		Ген. Киселово	
Йордан Стефанов Йонев		Ген. Киселово	
Петър Чесмиров Иванов		Ген. Киселово	
Димитър Илиев Йолов		гр. София	
Валентин Валков Йолов		Стрелча	
Гюлсен Ахмедова Юнузова		Варна	
Кранка Николаева Гоева		Бойчиново	
Гавраил Великов Гавр		Ген. Киселово	
Юруф Мехмедов Юруф		Ген. Киселово	
Асен Спасов Карапанчев		Варна	
Георгета Асенова Карапанчева		Ген. Киселово	
Елена Станкова Колева		Ген. Киселово	
Лъби Стефанов Събев		Калиакра	
		гр. Варна	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ САМО ЗА ЦЕЛТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		с. Искър	
		кв. Бъчен дол	
		кв. Долни дол	
		кв. Горни дол	
		с. Кралимарево	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Борис Георгиев Петков		с. Есенца	
Евгени Ангелов Ангелов		с. Есенца	
Любка Славова Петкова		с Есенца	
		с. Есенца	
Христо Кирил Георгиев		с. Есенца	
Антоанета Георгиева Стефанова		с Есенца	
Данаил Георгиев Стефанов		с Есенца	
Милинка Костадинова Пейкева		с. Есенца	
Пейко Атанасов Пейков		с. Есенца	
Тони Гаспаринов Тонев		с. Есенца	
Виолета Петрова Тонева		гр. Вълчи дол ул. Радецки 9Н	
Георгра Атанасова Георгиева		гр. Вълчи дол ул. Радецки 9А	
Елена Стефанова Атанасова		гр. Варна ул. Иван Кожухаров	
Емине Ахмерова Сомова		С. Есенца	
Севдалин Стефанов Серафимов		С. Есенца	
Антоний Великова Илиева		С. Есенца	
Стела Петкова Василева		гр. Вълчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Янка Костадинова Дерегова		с. Бояна	
Димитричка Ванчева Славова		с. Бояна	
Стоян Славов Славов		с. Бояна	
Данаил Иванов Гюрдяков		с. Бояна	
Елина Стоянова Сотирова		с. Бояна	
Десислава Златкова Панайотова		с. Бояна	
Дарина Василиева Савова		с. Бояна	
Кольо Стефанов Савов		с. Бояна	
Недялка Цветкова Янкова		с. Бояна	
Иван Спасов Ангелов		с. Бояна	
Цанката Найденова Ангелова		с. Бояна	
Добри Добрев Цонев		с. Бояна	
Янка Ангелова Панева		с. Бояна	
Здравко Янков Панев		с. Бояна	
Божанка Георгиева Банкова		с. Бояна	
Раим Ремзиев Мустафов		с. Бояна	
Веска Иванова Желязкова		с. Бояна	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Валентин Петков Вълев		49 с.село Калоян	
Данчо Стоянов Дочев		с. Калоян	
Ирина Богданова Стоянова		с. Калоян	
Ирена Спасимирова Иванова		с. Калоян	
Виолета Георгиева Стоянова		Калоян	
Даниел Василева Брайкова		с. Калоян	
Марин Горанов Брайков		с. Калоян	
Ганка Иванова Златева		Калоян	
Здравко Дочев Златев		с. Калоян	
Йорданка Савова Василева		с. Калоян	
Димитринка Иванова Янкова		с. Калоян	
Галин Маринов Брайков		с. Калоян	
Костадинка Сп. Иванова		с. Калоян	
Цветан Димитров Иванов		с. Калоян	
Денка Петрова Кайтиева		с. Калоян	
Георги Кайтиев Кайтиев		с. Калоян	
Теодора Георгиева Савова		Калоян	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

Васил Живков Янков 93г. с. Калоян

Каля Щерева Тонева

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Димо Стоянов Попов		с. Калоян	
Йонка Цветанова Маева		с. Калоян	
Росалинка Славова Михова		с. Калоян	
Севдалин Атанасов Сапев		с. Калоян	
Тодор Маринов Георгиев		с. Калоян	
Димитър Костов		с. Калоян	
Метин Мустафов Хюсеинов		с. Калоян	
Бехчет Сакиджиев		с. Калоян	
Петър Куртев Ганчев		с. Калоян	
Атанас Георгиев Марков		с. Калоян	
Кристиян Ганчев Петров		с. Калоян	
Ганчо Славов Петров		с. Калоян	
Хюсеин Мичасов Хюсеинов		с. Калоян	
Жулиет Стефанова Димитрова		с. Калоян	
Сюлейман Сюлейманов		с. Калоян	
Айше Камбурова Ахмедова		с. Калоян	
Недялка Мечкарова		с. Калоян	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

Юлия Георгиева Йорданова

с. Калоян

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ТАЗИ ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със сградите и диви среди, в които официално се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрайно трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се отчитава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Росица Иванова Милева		с. Бояна	
Живко Николов Минчев		с Бояна	
Живка Димитрова Минчева		с. Бояна	
Бекир Салимов Вълчилов		с Бояна	
Добра Иванова Добрева		с. Бояна	
Евгени Емилов Вълчилов		с. Бояна	
Мирослав Иванов Минчев		с. Бояна	
Адинан Хасъмк Ахмед		с Бояна	
Здравко Стоянов Гроздев		с Бояна	
Гюлбин Февзиева Шабанова		с Бориче	
Зорница Бойчова Кожухарова		с. Бориче	
Ерджан Вълчев Шабанов		с. Бориче	
Гюнай Ахмед Ахмедова		с. Бориче	
Райна Димитрова Ангелова		с Бояна	
Тони Тошков Танев		с. Бояна	
Ердинч Исмен Сали		с. Бояна	
Диляна Иванова Шишкова		с Бояна	
		с Бояна	
		с Бояна	

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Милчо Михайлов Христов		с. Михалич	
Теменужка Христова Иванова		с. Михалич	
Асен Марков Иванов		с. Михалич	
Юлиана Богомилова Асенова		с. Михалич	
Богомил Асенов Стоянов		с. Михалич	
Светлана Любенова Антонова		с. Михалич	
Илиз Рушчук Рихтем		с. Михалич	
Ерина Любенова Гезер		с. Михалич	
Весели Анастасов Цанчев		с. Михалич	
Мария Боянов Маринова		с. Михалич	
Николай Димитров Димитров		с. Михалич	
Филипина Митова Димитрова		с. Михалич	
Надежда Георгиева Маринова		с. Михалич	
Иван Боянов Маринов		с. Михалич	
Юлия Захариева Стоянова		с. Михалич	
Диляна Атанасова Райкова		с. Михалич	
Светлин Илиев Светлев		с. Михалич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Надежда Атанасова Стоянова	[illegible]	Върбак зон.	
Галина Николаева Петрова		В. дол	
Вениславка Митлекова Петкова		Вълчи дол	
Максимилияна Пейкова Гоцева		Вълчи дол	
Мария Атанасова Атанасова		Вълчи дол	
Анелия Христова Димова		Вълчи дол	
Иван Стефанов Маринов		Вълчи дол	
Антонета Владимирова Димитрова		Вълчи дол	
Християна Цветкова Христова		Варна	
Русл Марчов		В. дол.	
Весели Шекова Шекова		Вълчи дол	
Димитър Кръстанов Петров		Вълчи дол	
Цветка Петрова Желева		Варна дол	
Галин Николаев Петров		Вълчи дол	
Стоян Парашкевов Петров		с Кракра	
Станислав Сашев Кирков		В. дол	
Светозар Атанасов Стоянов		В дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВ

АТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Стоян Йорданов Стоянов		Бъчи дол	
Ива Георгиева Янева		Бъчи дол	
Николай Милков Марков		Бъчи дол	
Митко Димчев Димов		Бъчи дол	
Милен Марков Проданов		Бъчи дол	
Калинка Станева Стоичева		Бъчи дол	
Ардиян Георгиев Ангов		Бъчи дол	
Емилия Петрова		Бъчи дол	
Мария Петрова Бакърджиева		гр. Бъчи дол	
Николинка Илиева Димитрова		гр. Бъчи дол	
Димитър Илиев Димитров		гр. Бъчи дол	
Елица Георгиева Александрова		гр. Бъчи дол	
Галина Иванова Бакърджиева		гр. Бъчи дол	
Йорди Георгиев Янков		гр. Б. дол	
Илия Димов Димов		гр. Б. дол	
Асен Петров Бучев		гр. Б. дол	
Катя Недева Събева	[illegible]	с. Б. дол	
		гр. Бъчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Василина Живкова Христова		в. [illegible]	
Невяна Живкова Тодорова		Чуковци	
Емине Ахмедова Османова		Ген. Тошево	
Славчо Колев Славов		пр. Вълчи дол	
Радко Недев Радев		с. Шипско	
Атанас Стоянов Янев		с. Шипско	
Хюсеин Сюлейманов		с. Стражец	
Фиксинар Петрова Георгиева		в. дол	
Кристи Илиев		с. Черешица	
Вяра Демирова		Вълчи дол	
Иванка Стефанова		в. дол	
Борис Драганов		в. дол	
Нина Николова		в. дол	
Зая Стефанова Иванова		в. дол	
Живка Георгова Балканска		в. дол	
Фатанка Стойнова Иванова		в. дол	
Д[illegible] Николаева Кръстева		в. дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Софока Николова Александрова		гр. Тъжи дол	
Дани Минкова Минкова		с. Караджа	
Недко Тодоров Янев		Сл. Караджа	
Йорданка Тонкова Стоева		Стефан Караджа	
Елена Филчева Кацарова		Стефан Караджа	
Мирян Тодоров Дичев		с. Караджа	
Илиана Румянова Гочева		с. Караджа	
Кани Сибел Исмаил		с. Караджа	
Емине Ангулер Мехмед		с. Караджа	
Цветелин Христов Гаврилов		с. Караджа	
Янка Георгиева Иванова		с. Караджа	
Иван Димитров Атанасов		с. Караджа	
Иван Марунов Иванов		с. Караджа	
Сидат Салиев Мурадов		с. Стефан Караджа	
Фатме Сюлейманова Исмаил		с. Стефан Караджа	
Дасуп Асанов Мустафа		с. Стефан Караджа	
Бекиров Асанов Бекир	77.06.11	с. Стефан Караджа	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	Населено място	Подпис
Илинка Методиева Райкова	с. Есеница	
Байсие Исков Мулкова	8777 с. Есеница	
Младен Весенинов Ангелов	с. Есеница	
Весенин Ангелов Черпев	с. Есеница	
Златина Райкова Черпева	с. Есеница	
Мичрена Фердиманова Михайлова	с. Есеница	
Сейди Рашков Лейкиев	с. Есеница	
Юрия Себайдинова Михайлова	с. Есеница	
Рейхян Стиев Рашков	с. Есеница	
Зейнеб Хасанова Исенова	с. Есеница	
Албена Райкова Райкова	с. Есеница	
Андриана Фердинандова Ненкова	с. Есеница	
Фердинанд Свиленов Ангелов	с. Есеница	
Ана Живкова Черпева	с. Есеница	
Деница Севдалинов Алексиев	с. Есеница	
Салиха Весенинова Илчова	с. Есеница	
Антония Стоянова Стоянова	с. Есеница	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
1. Тихомира Златкова Янева		Вълчи дол	
2. Даринка Георгиева Станчева		Вълчи дол	
3. Ивайло Иванов Киров		Вълчи дол	
4. Красимира Александрова Мутова		Вълчи дол	
5. Галина Красимирова Нейчева		Вълчи дол	
6. Красимир Неделчев Петров		Вълчи дол	
7. Петър Неделчев Петров		Вълчи дол	
8. Жада Николаева Добрева		Червенци	
9. Радко Тодоров Редев		Червенци	
10. Евгения Димитрова Димитрова		Чекър	
11. Иван Господинов Дянков		Вълчи дол	
12. Мариана Янова Дянкова		Вълчи дол	
13. Хетелина Здравкова Янакиева		Червенци	
14. Мариана Лейчева Симова		Вълчи дол	
15 Кръстьо Тодоров Стайк		Вълчи дол	
16 Анелияна Емилова Ди		Вълчи дол	
17. Димитър Александров Добрев		Вълчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Бейхан Вълчев Кърлъв		с. Кирилчите	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
1. Джейлян Дневатова Велева		с. Войводино	
2. [illegible]		с. Войводино	
3. [illegible]		с. Войводино	
4. [illegible]		с. Войводино	
5. [illegible]		с. Войводино	
6. [illegible]		с. Войводино	
7. [illegible]		с. Войводино	
8. [illegible]		с. Войводино	
9. [illegible]		с. Войводино	
10. [illegible]		с. Войводино	
11. [illegible]		с. Войводино	
12. [illegible]		с. Войводино	
13. [illegible]		с. Войводино	
14. [illegible]		с. Войводино	
15. [illegible]		с. Войводино	
16. [illegible]		с. Войводино	
17. [illegible]		с. Войводино	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Маргарита Генова Христова		с. Войводинец	
Шадет Исенчиев Костадинов		с Войводинец	
Цветанка Генова Христова		с Войводинец	
Здравка Тодорова Гаринова		с Войводинец	
Радостина Стоянова Гаринова		с. Войводинец	
Соломон Христов Генов		с. Войводинец	
Мартина Цвет. Атанасова		с. Войводинец	
Атанас Ант. Атанасов		с. Войводинец	
Цветанка Янкова Ценева		с. Войводинец	
Васко Асенов Ценев		с. Войводинец	
Василка Димитрова Генева		с. Войводинец	
Тончо Пардунов Генчев		с. Войводинец	
Вани Ценев Атанасов		с. Войводинец	
Цветка Методиева Николова		с. Войводинец	
Ремзие Шакирова Исенилова		с Войводинец	
Десита Георгиева Хоева		с. Войводинец	
Фарие Джерова Исмаилова		с. Войводинец	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Севда Асенова Асенова		с. Есеница	
Фейнаде Хемков Стоянов		с. Есеница	
Надя Христова Маринова		с. Есеница	
Мехмед Сакиев Мехмедов		с. Есеница	
Денко Александров Алексиев		с. Есеница	
Стефка Александров Алексиев		с. Есеница	
Александър Стефанов Алексиев		с. Есеница	
Хатя Денкова Алексиева		с. Есеница	
Николай Атанасов Стефанов		с. Есеница	
Айше Мехмедова Алиева		с. Есеница	
Мехмед Юсеинов Алиев		с. Есеница	
Младен Иванов Алексиев		с. Есеница	
Ружия Дянкова Добрева		с. Есеница	
Дими Мочев Добрев		с. Есеница	
Мустафа Мустафов Мехмедов		с. Есеница	
Кадрие Ахмедова Мехмедова		с. Есеница	
Гайка Петрова Дянкова		с. Есеница	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Виолета Данаилова Сергиева		с. Есенина	
Минко Андреев Минков		с. Есенина	
Анка Кирилова Стоянова		с. Есенина	
Стелиян Калинов Копев		с. Есенина	
Андриана Ангелова Иванова		с. Есенина	
Емилия Минева Петрянова		с. Есенина	
Тинко Асенова Михалева		с. Есенина	
Ани Койчева Маринова		с. Есенина	
Султанка Ангелова Асенова		с. Есенина	
Георги Веселинов Ангелов		с. Есенина	
Калинк Минева Георгиева		с. Есенина	
Мария Петрянов Маринов		с. Есенина	
Нева Велкова Янкова		с. Есенина	
Веселина Христова Стоянова		с. Есенина	
Юлиян Михалев Стоянов		с. Есенина	
Милена Михайлова Маринова		с. Есенина	
Методи Костов Маринов		с. Есенина	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Живка Великова Чакева		Вдолу Сей имот №28	
Иордан Георгиев Николов		Вдолу Геомилев 23	
Живко Димов Митев		Вдолу Геомилев 23	
Калинка Вълкова Минова		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВА[illegible] ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Славка Иванова Цачева		с. Бодлъчен	
Веселка Ганчева Ишева		с. Буресйак	
Николай Ганчев Сотиров		гр. В. дол	
Пуси Стефанов Маринов		гр. В. дол	
Мария Иванова Янкова		гр. В. дол	
Илия Д. [illegible]		с. Бухта Бор	
Иван Янков Господинов		с. Бухта дол	
Жанна Асенова Иванова		гр. Велки дол	
Валери Василев Георгиев		с. Обединение	
Стефан Атанасов Георгиев		с. Обединение	
Соколен Маринов Стефанов		Черешенки	
Цеци Михов Кацаелев		В. дол	
Тодорка Ил. Тодорова		с Буресйак	
Никола Николов Иванов		В. дол	
Атанас Иванов Атанасов		В дол	
Атанас Колчев Василев		В дол	
Гергана Ил. Пейчева		Буресйак	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Зерин Ерол Салимова		с. Оборище	
Стойо Петров Димчев		с. Оборище	
Метин Мехмедов Ахмеднанов		с. Оборище	
Енвис Хасанов		с оборище	
Севилян Акифов Салиев		с оборище	
Енка Любчова Капсева		с. Оборище	
Севим Ахмедова Мустафова		с. Оборище	
Ерол Салимов Хасанов		с. Оборище	
Невим Хюсеин Халилова		с оборище	
Ахмед Ерол Салим		с. Оборище	
Хюсеин Насуфов Хюсеинов		с. Оборище	
Дюрие Нехат Исмаил		с оборище	
Гюлвер Мустафа Ибрямова		с. Оборище	
Зюре Халил Салиева		с. Оборище	
Нурджихан Мустафова Динева		с. Оборище	
Насуф Хюсеин Ибрямов		с Оборище	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	
		Белчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Мита Василева Пенева		с. Шипково	
Димитричка Дойчо		с. Шипково	
Коста Пенчев		с. Шипково	
Станка Любенова Тодорова		с. Шипково	
Светла Любенова Шишкова		с. Шипково	
Лиляна Шишкова Шарлова		с. Шипково	
Нина Шишкова Шарлова		с. Шипково	
Стойчо Ангелков Попов		с. Шипково	
Димитричка Н Христева		с. Шипково	
Иван Недков Христев		с. Шипково	
Недко Иванов Христев		с. Шипково	
Анка Атанасова Янчева		с. Шипково	
Димитър Христов Янев		с. Шипково	
Светлин Димитров Янчев		с. Шипково	
Денка Атанасова Шишева		с. Шипково	
Дечко Христов Пандов		с. Шипково	
Пресиян Владимиров Ташев		с. Шипково	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Теодорка Николова Калайнова		Чепинско	
Антоанета Димитрова Петкова		Чепинско	
Теодора Георгиева Маджар		Чепинско	
[illegible]		[illegible]	
Антоанета Стоянова Минчева	8	Чепинско	
Ралин Пасков Тенев		Чепинско	
Елина Захариева Георгиева		Чепинско	
Борис Ангелов [illegible]		Чепинско	
Кристина Пенева Иванова		Чепинско	
Велина Христова Димитрова		Чепинско	
Валентин Велинов Димитров		Чепинско	
Генадий Величков Димитров		Чепинско	
Любомир Лефтеров Лефтеров		Чепинско	
Пенка Лазарова Петкова		Чепинско	
[illegible] Христова [illegible]		Чепинско	
Станислав Николаев Ива[illegible]		Чепинско	
Светлин Георгиев Я[illegible]		Чепинско	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Димитрина Тенчева Черкезова		с. Велчи дол	
Валентин Николаев Цветанов		с. Велчи дол	
Ромчик Димитров Димитров		гр. Велчи дол	
Цветелин Мирянов Стоев		гр. Велчи дол	
Антоанета Пламенова Иванова		с. Велчи дол	
Мария Иванова Панова		гр. Велчи дол	
Светлана Димитрова Йорданова		гр. Велчи дол	
Ирина Емил Мирчева		гр. Велчи дол	
Мирослав Божидаров Янев		гр. Велчи дол	
Деветелина Антонова Стоева		гр. Велчи дол	
Стилияна Димитрова Иванова		гр. Велчи дол	
Надежда Георгиева Димова		гр. Велчи дол	
Цветелин Димитров Николов		гр. Велчи дол	
Теодорка Стоянова Иванова		гр. Велчи дол	
Николай Ветков Петров		с. Велчи дол	
Йончо Стоянов Борисов		с. Велчи дол	
Стоян Янчев Янчев		с. Велчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Румяна Здравка Христова		С. Михалич	
Андрей Денков Христов		С. Михалич	
Христо Димитров Стоянов		с. Михалич	
Маргарита Стоянова Тонева		с. Михалич	
Цеко Христов Михайлов		с Михалич	
Недялка Стефанова Михайлова		С. Михалич	
Зорница Нейчева Василева		с. Михалич	
Елена Чуйкова Антонова		с. Михалич	
Екатерина Ангелова Колева		с. Михалич	
Васкен Исмаилов Исмаилов		с. Михалич	
Цветанка Стефанова Янева		с. Михалич	
Мирослав Христов Ангелов		с. Михалич	
Стоянка Петрова Вълкова		с. Михалич	
Добрина Атанасова Иванова		с. Михалич	
Димитър Стоев Любенов		с. Михалич	
Сава Любомиров Савов		с. Михалич	
Недялка Атанасова Савова		с. Михалич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	Населено място	Подпис
Мария Иванова Рашкова	с. Михалич	
Севда Христова Маринова	с. Михалич	
Елка Славчева Божкева	с. Михалич	
Ани Минкова Марчева	с. Михалич	
Севда Атанасова Василева	с. Михалич	
Ангелина Янкова Янкова	с. Михалич	
Стефан Славов Христов	Михалич	
Слави Димов Тонев	Михалич	
Янка Антонова Димова	Михалич	
Тихомир Сергеев Христов	Михалич	
Живко Денков Христов	Михалич	
Севда Димитрова Симеонова	Михалич	
Светлана Атанасова Маринова	Михалич	
Боря Божидарова Димитрова	Михалич	
Зоя Христова Иванова	Михалич	
Светла Пенкова Маринова		
Янаки Савов Вергилов		

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Ридван Мустафов Ерджебов		с. Радан Войвода	
Ертунчер Мехмедов Ялиев		Радан Войвода	
Надежда Асенова Николова		с Радан Войвода	
Васил Гоцов Алексеев		с Радан Войвода	
Мехмед Мехмедов Ялиев		с Радан Войвода	
Айше Сеид Ахмедова		с Радан Войвода	
Исин Али Муса		с. Радан Войвода	
Калинка Иванова Бъчварова		с. Радан Войвода	
Емине Байсева Салимова		с. Радан Войвода	
Седайдин Хасан Мехмед		с Радан Войвода	
Реджеб Мустафов Реджебов		с Радан Войвода	
Гьокан Неджмедин Сали		с. Радан Войвода	
Анелия Стоянова Миткова		с. Радан Войвода	
Шаин Юсеин Сали		с. Радан Войвода	
Байдар Реджеб Шаин		с. Радан Войвода	
Димитрина Мл. Лешкова		с. Радан Войвода	
Васил Иванов Лешков		с. Радан Войвода	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

Радка Алексова Семерджиева

Радан Войвода

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Мариана Христова Димитрова		с. Караджа	
Руслан Валентинов Атанасов		с. Караджа	
Ангел Златев Русев		с. Караджа	
Ваме Ридванова Ахмедова	5	м. Караджа	
Ренгин Велиева Муратова		Кр. Караджа	
Ахмед Салиев Муратов		Караджа	
Анифе Ихсанова Салиева		Караджа	
Шенгюл Ахмед Ахмед	5	Караджа	
Ахмед Мустафа Сюлейманов	6	Караджа	
Сейхан Реим Юсуф		Караджа	
Сезгин Мехмедов Хаджиков		Караджа	
Весела Азизова Мустафова		Караджа	
Елен Ихсанова Салиева		Караджа	
Найпе Шадева Ахтакова	9	Караджа	
Хайнур Вейселова Исмаилова		Караджа	
Хусеин Ахмедов Ахмедов		Караджа	
Василиса Стоянова Димитрова		Вълчи дол	
		Вълчи дол	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Силвия Илиева Стоянова		с. Михалич общ. В-со	
Денко Георгиев Денков		с. Михалич	
Мохамед Ахмед Мухлис		с. Михалич	
Ваня Данчов Дасева		с. Михалич	
Димчо Бодов Дим		Михалич	
Любомир Савов Антонов		с. Михалич	
Юлия Юлиянова Михайлова		с. Михалич	
Бекир Исмаил Мехмедов		с. Михалич	
Пенка Цанов Пенкова		с. Ст. Кирилово	
Димка Янева Петрова		с. Трекляк	
Десислава Д. Вълчева		Вълчи дол	
Мария Илиева Пенкова		Вълчи дол	
Калин Живков Судомиров		Извегилов	
Мина Ангелова Младенова		Оногаг	
Мариана Славова Василева		Хаджиян	
Сабрие Кязимова Петкова		Брестак	
Хюлейя Емилова Ахмедова		Брестак	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Иван Иванов Стоянов		с. Бенковски	
Катя Атанасова Стоянова		с. Искър	
АТАНАС ИВАНОВ СТОЯНОВ		с. Искър	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Димчо Георгиев Колчакинов		в. дол ул. Г. Димитров 19	
Наталия Румянова Димитрова - Дикова		в. дол ул. Г. Димитров 21	
Росица Станиславова Дикова		в. дол ул. Г. Димитров 21	
Иван Василев Иванов		с. Карадж	
Кайя Славова Георгиева		с. Стефаново	
Зоя Христова Цекова		с. Михалич	
Здравка Янкова Алексиева		с. Михалич	
Алтер Витанов Николов		с. Михалич	
Пенка Великова Атанасова		с. Михалич	
Лилия Иванова Асенова		с. Михалич	
Минко Христов Асенов		с. Михалич	
Захари Севдалинова Петрова		с. Михалич	
Янка Захариева Стоилова		с. Михалич	
Елка Димитрова Атанасова		с. Михалич	
Антония Живкова Димитрова		с. Михалич	
Ива Антонова Мечкарова		с. Михалич	
Антон Иванов Мечкаров		с. Михалич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини*, са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Весенина Иванова Георгиева		гр Вълчи дол	
Данаил Ванев Георгиев		гр Вълчи дол	
Стилиана Цанкова Иванова		гр Вълчи дол	
Иван Марков Цанков		гр Вълчи дол	
Георги Иванов Ангелов		с. Мокър	
Стела Иванова Ангелова		гр.Вълчи дол	
Сашо Минчев Сазнов		с. Михалич	
Анета Кръстанова Димитрова		с. Михалич	
Емил Йовков Димов		с. Михалич	
Цветан Радков Колев		с. Михалич	
[illegible]		гр Вълчи дол	
[illegible]		гр Вълчи дол	
Анка Василева Алексиева		с. Михалич	
Атанас Н. Стилиянов		с. Михалич	
Гергин Цветанова Тамарова		с. Михалич	
Славчо Христов Георгиев		с. Михалич	
Анка Ангелова Минкова		с. Михалич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

- Повишават нивата на шум до степен, която е несъвместима със селските и диви среди, в които обикновено се намират / се предвижда да се инсталират.
- Създават натрапчиво трептене на сенки на голямо разстояние, когато слънцето е зад въртящите се перки. Ефектът се ограничава при разстояние 10 (десет) пъти умножено по диаметъра на ротора.

В определени терени, като хълмисти хълмове, в тихи селски райони и при някои климатични условия, *и с нарастващ брой турбини,* са необходими по-големи разстояния, за да се защити здравето и благосъстоянието на съседите. **Законодателството е променено така, че да улесни максимално инвеститорите, а за живота и здравето на хората, селскостопанските животни и пчелите не са взети никакви защитни клаузи в законодателството. Настояваме за спешно изменение на нормативната уредба!**

Трите имена	ЕГН	Населено място	Подпис
Айше Ахмед Фейимова		с. Караманите	
Илиана Ибрахимова Семанова		с. Караманите	
Бариє Сюлейманова Адемова		с. Караманите	
Диана Ангелова Димитрова		92 Караманите	
Фикрие Ахмедова Шаинова		Караманите	
Невяна Дарьова Иванова		Караманите	
Светослав Янчев Атанасов		Караманите	
Здравка Илиева Стоянова		с. Михалич	
Весела Илиева Николова		с. Михалич	
Никола Ат. Николов		4 с. Михалич	
Анета Свиленова Стоянова		с. Михалич	
Сезин Ахмед Сали		с. Михалич	
Милка Ангелова Христова		с. Михалич	
Ивко Стоянов Маринов		с. Михалич	
Сали Сашев Ангелов		с. Михалич	
Невяна Димитрова Янчева		с. Михалич	
Султанка Стефанова Стоянова		с. Михалич	

ДАННИТЕ ОТ ПОДПИСКАТА ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕДИНСТВЕНО ЗА ОБЯВЕНАТА ЦЕЛ! ДАННИТЕ НЯМА ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ДРУГИ ЦЕЛИ!

acoustics

MDPI

Review

Recent Advances in Wind Turbine Noise Research

Colin Hansen [1,*] and Kristy Hansen [2]

[1] School of Mechanical Engineering, University of Adelaide, Adelaide, SA 5005, Australia
[2] College of Science and Engineering, Flinders University, Adelaide, SA 5042, Australia; kristy.hansen@flinders.edu.au
* Correspondence: colin.hansen@adelaide.edu.au

Received: 16 February 2020; Accepted: 15 March 2020; Published: 20 March 2020

Abstract: This review is focussed on large-scale, horizontal-axis upwind turbines. Vertical-axis turbines are not considered here as they are not sufficiently efficient to be deployed in the commercial generation of electricity. Recent developments in horizontal-axis wind turbine noise research are summarised and topics that are pertinent to the problem, but are yet to be investigated, are explored and suggestions for future research are offered. The major portion of recent and current research on wind turbine noise generation, propagation and its effects on people and animals is being undertaken by groups in Europe, UK, USA, Japan, Australia and New Zealand. Considerable progress has been made in understanding wind turbine noise generation and propagation as well as the effect of wind farm noise on people, birds and animals. However, much remains to be done to answer many of the questions for which answers are still uncertain. In addition to community concerns about the effect of wind farm noise on people and how best to regulate wind farm noise and check installed wind farms for compliance, there is considerable interest from turbine manufacturers in developing quieter rotors, with the intention of allowing wind farm installations to be closer to populated areas. The purpose of this paper is to summarise recent and current wind farm noise research work and the research questions that remain to be addressed or are in the process of being addressed. Topics that are the subject of on-going research are discussed briefly and references to recent and current work are included.

Keywords: wind turbine noise; wind farm noise; aerodynamic noise

1. Introduction

Scholarly research on wind turbine noise has been on-going since the early 1980s, with much of the early work undertaken by the United States National Aeronautics and Space Administration (NASA) on horizontal-axis wind turbines, with the rotor downwind of the support tower ("downwind turbine"). The location of the tower upwind of the rotor resulted in very turbulent flow being incident on the turbine blades which, in turn, resulted in the generation of thumping sounds as the blades passed close to a leg of the tower that generated the flow disturbance. The thumping noise disturbed nearby residents and caused cause rattling of dishes and annoyance for a number of residents living within 3 km of a single turbine [1]. Some residents reported feeling the sound more than hearing it, which resulted in a sensation of uneasiness and personal disturbance.

In modern turbines, the rotor location has been changed to upwind of the support tower, as less thumping noise is generated in this configuration, resulting in this type of turbine being used in all modern wind farms that generate electricity for commercial use. Thus, this review is focussed on large-scale, horizontal-axis wind turbines.

Wind farm noise research can be divided into a number of distinct categories: turbine noise generation, turbine designs to minimise noise generation, noise propagation to surrounding

communities, effects of noise on surrounding communities (including fauna) and regulation (including compliance checking).

Turbine noise research includes work on understanding noise generation mechanisms, control of these mechanisms to reduce overall noise levels, as well as calculation and rank ordering of the sound power output of various wind turbine noise sources. Research also includes work on quantifying problems such as tonality and amplitude modulation; measurement of turbine noise emission, such as directional characteristics; and quantifying the effect of topography and meteorological conditions on the sound power emission. Understanding of noise generation mechanisms is fundamental to the development of quieter blade and turbine designs that do not significantly reduce overall performance.

Noise propagation from turbines to surrounding communities includes work on the development of better propagation models that can provide more accurate predictions of noise levels at near and distant communities. Of particular interest is the calculation of worst case noise levels as well as the range of noise levels that will be experienced at any location as a function of weather conditions and time of day as well as the expected duration of particular levels over the longer term. Whenever predicted noise levels are provided by developers, it is important that they are accompanied with uncertainty estimates and this is an area of research requiring more effort. The more accurate prediction of noise propagation of off-shore wind farms to nearby on-shore communities is also of interest. As most disturbance caused by wind farms is at night after residents have retired to bed. For this reason, there is considerable interest in translating outdoor predicted noise levels to indoor predicted levels for various housing constructions with and without open windows. In addition to developing better noise prediction models, it is also important that measurements of environmental noise before and after a wind farm is constructed are undertaken and that ambient noise from other noise sources are properly taken into account when estimates of the contribution of wind farm noise to the overall noise level are made. This is an active area of research at the moment, with a number of procedures currently under investigation. As most noise measurements are undertaken with microphones exposed to a significant wind level, the development of measurement systems that are insensitive to wind noise is a research area that attracts a significant level of interest. As many community complaints are centred around low-frequency noise and the possibility of the presence of infrasound, it is particularly important that any measurements of ILFN (infrasound and low-frequency noise) are well isolated from the effects of wind disturbance.

Intensive research on human response to wind farm noise has been on-going for many years. Although much has been accomplished, there is still no end to controversy and disagreement among researchers as to the extent of the effects. Although most agree that wind farm noise can be annoying to a significant number of people, there is disagreement regarding whether wind farm noise can cause sleep deprivation and adverse health effects. Recent research on this topic is discussed at length in this review.

Of considerable interest to farmers and environmentalists is the possible effect of wind farm noise on animals. Do wind farms near national parks cause wild animals to avoid their vicinity and, if so, is this a permanent effect or do animals grow used to them and are different species affected differently? From the agricultural viewpoint, farmers are interested to know whether or not wind farms affect reproductive performance as well as rate of growth of various species of livestock and the quality of their produce.

Legislation is an important area of current research. There seems to be no agreement between various countries and jurisdictions in the same country concerning acceptable A-weighted noise levels, acceptable wind turbine set-back distances from residences and how to account for special acoustic characteristics of wind farm noise such as tonality, amplitude modulation, enhanced low-frequency content and infrasound. The establishment of reliable procedures for compliance monitoring is also of importance and, to date, none that have been proven reliable have been available to regulatory authorities.

Work that has been undertaken in the past few years and work that is continuing in each of the above categories, as well as community engagement and ground vibration, are discussed in the remainder of this paper, along with suggestions for future research directions.

2. Mechanisms and Control of Wind Turbine Noise Generation

It is well understood that the main noise generating mechanisms of a wind turbine are associated with the drivetrain (usually vibration transmitted to the tower and blades and radiated as noise) and the passage of the blades through the air (aerodynamic noise) [2]. However, an understanding of the details of the noise generation mechanisms, their rank-ordering in terms of contribution to the overall level, and their control remain active areas of research. The end goal is to develop design changes that result in the minimum possible noise generation with minimal reduction (preferably an increase) in performance. Substantial progress has already been made, with modern wind turbines generating considerably less noise than earlier versions. The precise amount of noise reduction is difficult to quantify as it is dependent on the models being compared.

Some of the design modifications to the rotor and blades that have been implemented or are under consideration include the following [2]:

- low-noise airfoil designs for the blades;
- serrated blade trailing edges (TEs);
- blade trailing-edge brushes;
- porous blade surfaces;
- blade tip treatments (such as making the tip pointed rather than blunt);
- use of vortex generators on the blades;
- boundary layer suction applied to the blades;
- reduced rotor rotational speed; and
- use of blade angle of attack control systems to continually optimise the blade angle of attack for minimum noise and maximum performance.

Although much has been achieved in the development of quieter turbine blades and rotors [3], research is continuing with the aim of developing even quieter blades without sacrificing performance [4,5]. The work involves computer models [6–11] and theoretical studies [12], as well as experimental measurements on full-size rotors in the field [13,14] and model rotors in wind tunnels [12,15]. Part of the experimental work includes the use of an acoustic camera to identify noise source locations on wind turbine blades [16] and experiments have also been undertaken using loudspeakers attached to a turbine blade to verify the accuracy of the acoustic camera method [17]. This work is useful for developing an understanding of the physical mechanisms involved in any noise reductions that are achieved by modifications to the blades and their angle-of-attack control system.

Turbine blade generated aerodynamic noise consists mainly of trailing-edge generated noise, although leading-edge noise may also be important [18,19]. Considerable effort has been expended by a number of researchers in designing and testing various trailing-edge treatments using both numerical modelling [8,12,20–23] and experimental work [4,24–29]. As the performance of turbine blades in terms of generating energy is important in addition to minimising noise generation, most designs are compromises. However, design guidelines for low-noise but high performance turbine blades do exist [5], although there is always scope for improvement. More work is needed to determine the relative importance of the various parts of the blade so that design effort can be focussed on solving the problems in order of importance to the overall noise generation.

Recent work [30] has suggested that impulsive aerodynamic loading caused by the blades interacting with the wind speed deficit in the vicinity of the support tower (due to the blocking effect of the tower) can result in low-frequency aerodynamic noise generation. It was shown that this contribution was twice that of the noise caused by blades passing through the air. However, this work is the result of numerical investigations and needs to be verified with field measurements. If the presence

of the tower is important for noise generation, then research may be needed to investigate possible modifications to the tower construction, such as changing the tower from a solid cylinder to a structure that is much less effective in allowing the air between the blade and tower to be compressed as the blade passes (for example, a lattice-type tower used for high voltage power lines [31]). Lattice towers were used to support the downwind turbines of the 1980s [1], and the interaction of the turbine blades with the flow disruption caused by the support legs was considered to be responsible for the thumping noise that residents complained of. However, for upwind turbines, there is no wake problem but there exists a wind velocity deficit in the vicinity of the support tower that leads to the generation of impulsive aerodynamic noise as discussed above. This impulsive loading is expected to be less for the smaller cross section support legs of a lattice-type tower and indeed Zagubień and Wolniewicz [31] found that upwind turbines supported on lattice-type towers produced about 10 dB less audible noise that turbines supported by cylindrical towers.

Amplitude modulation of wind turbine noise is the periodic variation of noise at the blade pass rate (usually between 0.5 and 2 Hz). That is, the noise amplitude varies from maximum to minimum and back to maximum again in the time it takes consecutive blades to be adjacent to the rotor support tower. Zagubień and Wolniewicz [31] showed that the variation in turbine noise level is less for a lattice-type tower, but more work is needed to determine whether this translates to lower levels of amplitude modulation. Another possible explanation for amplitude modulation is the change in sound radiation directivity as blades are moving downward compared to when they are moving upward. However, more investigation is required to determine which mechanism dominates.

Even with an optimised tower construction, a certain amount of amplitude modulation may be unavoidable due to the different mechanisms causing it as discussed above. However, a phenomenon exists where the amplitude modulation is much greater than expected and this is referred to either as "enhanced amplitude modulation" (EAM) or "other amplitude modulation" (OAM). As it is becoming more accepted that amplitude modulation, particularly EAM, is a significant contributor to annoyance, there is a corresponding interest in discovering what may be the cause of EAM [32]. It is generally accepted that EAM occurs under certain meteorological conditions and in-flow conditions, and could also be related to the blade experiencing high-speed stall due to its angle of attack being too high for the higher-speed air flow at greater heights above the ground [33]. It is hoped that, by understanding the physical mechanism, sensors may be employed to sense the incoming air flow and thus adjust the turbine blade angle of attack or orientation with respect to the direction and speed of the air flow, accordingly. This may require almost continuous adjustment of each blade as it rotates from relatively low-speed air flow to relatively high-speed air flow at the bottom and top of its trajectory, respectively. Although a considerable amount of research effort has been expended on attempts to understand the cause of EAM (see [32,34] for a summary), thus far, no definite cause seems to be agreed upon [32]. However, extensive work in this area is currently being undertaken as part of a French research project [28]. In addition to understanding the mechanisms producing EAM, future work may also be directed at optimising the control system that is responsible for continuous adjustment of each blade angle of attack using information from sensors mounted on all three blades.

Drivetrain vibration is transmitted through gearbox and generator mounts to the rotor support tower, which in turn vibrates and radiates noise [10]. This noise can be reduced by applying damping treatment to the tower (usually using vibration absorbers) to reduce its sound radiation [35], by improving the vibration isolation of the drivetrain from the tower, or by changing the tower construction as described above for reducing impulsive aerodynamic loading. The application of damping treatment to the tower is only effective if the tower is excited into resonant vibration. If the tower vibration is non-resonant (forced), damping treatment will be ineffective, as found by Schneider and Hanus [36]. This research area is still of interest in terms of developing retrofit technology for existing turbines and in the design of some new turbines [36]. Even turbines that are direct drive (and thus have no gearbox) exhibit vibration of the drivetrain, which is transmitted to the tower

and blades [36]. More work is needed on tower design, drivetrain design and vibration isolation to mimimise the contribution of these sources to the overall sound radiation.

2.1. Future Directions for Research on Mechanisms and Control of Wind Turbine Noise Generation

Furthering the understanding of the physical mechanisms responsible for wind turbine noise emission is an essential part of designing low-noise turbines that can then achieve higher electrical power outputs for the same sound pressure levels at residences. Thus, considerable research work is on-going in this area and although much has been achieved (serrated TEs of blades, optimised blade shapes, vortex generators on the blade and sophisticated turbine control settings), there is scope for significantly more noise reduction. To properly understand the origins of wind turbine noise and how to control it in order to produce even quieter turbines, further work is needed in the following areas. Some of this work was discussed by Bowdler [37].

(a) Development of more accurate airfoil trailing-edge noise predictions using 3-D models.
(b) Rank ordering of the parts of the blades in terms of their contribution to noise radiation and using these results to inform optimal blade design.
(c) Development of a greater understanding of the effect of separating flow on noise generation.
(d) Development of new and better models for predicting transition and stall for stationary as well as rotating blades.
(e) Development of a better understanding of how turbine operating control strategies affect noise generation and how these may be optimised in conjunction with various blade add-on low-noise treatments.
(f) Development of blade shapes that make less aerodynamic noise but have minimal effect on performance.
(g) Development of turbine designs that are tonality free.
(h) Determining how best to relate wind tunnel tests to operating turbines.
(i) Development of efficient methods for the measurement of turbine sound power output for a range of wind speeds, meteorological conditions and topographical conditions.
(j) Increasing the quality of airfoil noise generation model validation, both in laboratory wind tunnels and on installed turbines.
(k) Development of a better understanding of the causes of AM and EAM and how to ameliorate them via better angle-of-attack control system design.
(l) Development of a better understanding of the effect of the tower on the impulse generated by the passage of blades past it.
(m) Design of better towers to minimise noise radiation.
(n) Development of improved drivetrains that do not produce so much vibration of the tower.
(o) Development of improved vibration isolation systems for the drivetrain to prevent it from exciting the tower and rotor blades.
(p) Development of models to estimate noise radiation from tower vibration (induced by the drivetrain as well as the blade passage past the tower).
(q) Assessment of the overall effect of using different tower designs that radiate noise less efficiently.

3. Characterisation of Wind Turbine Noise Emission

3.1. Calculation (Including Amplitude Modulation)

When modelling the wind turbine as a noise source, there is the choice of using a number of distributed point sources to simulate the sound radiation or a single point source. For the former choice, each blade is modelled as a number of point sources and then the contribution of each source to the sound pressure level at a particular receiver location is calculated. However, when receivers are sufficiently far away from a turbine, the error associated with treating the turbine as a single point

source is insignificant. The error may be calculated approximately by considering the turbine as an incoherent plane source and using Figure 4.15 in [38] (which shows the difference in level radiated by a plane incoherent source compared to a point source in the same location) or by comparing the results obtained using the distributed vs. point source approaches. The approximate calculation would suggest that the error in receiver sound pressure level calculation resulting from considering the turbine as a single point source is less than 1 dB for distances from the turbine that are greater than twice the blade length and less than 0.1 dB at distances that are greater than six times the blade length. For receivers more than a few hundred metres from the turbine noise sources, a noise propagation model (which predicts noise levels at dwellings) also has to be used, so current work is also directed at combining a turbine noise source model with a propagation model [28,39–42].

Theoretical work (which is on-going) is directed at the construction of computer (numerical) models that can estimate the noise levels radiated by the turbine blade trailing edges (TEs) [9,11,14,15,18,28,43–47]. The purpose of the work is to provide means for calculating the noise reducing effects of various blade treatments (see Section 2) as well as being able to provide sound power levels of noise generated by turbine blade trailing-edge noise sources. These can be compared with sound power levels from other turbine noise sources to determine the relative importance of trailing-edge noise in various frequency bands and receiver distances. Work is also on-going on the development of a computer model for assessing LFN emission from the turbine rotor blades [48].

3.2. Measurement (Including Amplitude Modulation)

There is a well accepted standard method [49–51] for measuring the noise emission (sound power output) of any particular wind turbine. However, such measurements are always undertaken under ideal conditions of laminar air flow over flat ground prior to incidence on the wind turbine blades. In most wind farm cases, actual incident flow conditions are far from ideal. Turbulence is introduced as a result of irregular upstream terrain, other upstream turbines in the wind farm and meteorological conditions, and these phenomena have adverse effects on the turbine noise emission. Thus, there is on-going interest in measuring the sound power for turbines installed in a wind farm for various weather and terrain conditions, although little work has been reported on this topic.

3.3. Directional Characteristics

It is well known that turbine sound radiation is directional with respect to the rotor plane [33]. Efforts are on-going to quantify this for various turbine sizes and designs [52]. Although all wind turbine sound power measurements according to IEC61400 [49] are undertaken at ground level for convenience, it is suspected that the inherent assumption that the directivity in the vertical direction is uniform is not valid. Thus, work is being undertaken in an attempt to quantify this non-uniformity [53].

3.4. Effect of Topography and Meteorological Conditions

As mentioned in Section 3.2, topography and meteorological conditions can affect the sound power emission level of a wind turbine. Ashtiani and Halstead [54] showed that wind shear did not have a significant effect. However, van der Maal and de Beer [55] found that irregular terrain and meteorological effects could increase the turbine sound power output by 2–3 dBA. It appears that more work is needed on different wind farms to confirm this effect.

Other current research is directed at understanding how meteorological conditions can affect the presence of AM and the AM depth (or degree of modulation) in the noise generated by a turbine. Some researchers have found a strong correlation between time of day/night and the degree of AM [41], while others have found a weak or no correlation between the degree of AM and meteorological conditions [32] and yet others have found a good correlation between the presence of AM and meteorological conditions but a poor correlation between the degree of AM and meteorological conditions (see Figure 12 in [56]). Others [57] suggest that the degree of AM may be related to the

extent of unsteady in-flow conditions to the rotor. Clearly, more research is needed to properly understand the causes of both AM and EAM.

3.5. Tonal Emission

Some turbine designs generate more tonal noise than others due to issues with the gearbox and its mounting. Manufacturers have spent considerable effort [35] in reducing the level of these tones in an attempt to ensure that tonal penalties that appear in many regulations do not apply [58]. For existing wind turbine installations with tonal noise issues, retrofitted passive tuned mass dampers have successfully reduced the amplitude of tones such that they were inaudible [59].

When undertaking an analysis of wind turbine noise in the infrasound region, tonal peaks will appear in the spectrum [60]. However, these peaks do not represent continuous tonal noise that we would normally expect. The tonal peaks are produced as a result of the infrasound pulse generated each time a blade passes the tower. As the pulse is a transient, its spectrum contains harmonics of the pulse frequency (number of times per second that the rotor support tower is passed by a rotor blade). Thus, even if the impulse noise were audible (and thus far, there is no evidence that it is), the tones would not be perceived as tones by a listener as the levels between impulses would not be audible, even if the impulses were. Rather, the pulse would be detected as a variation in sound level at the blade passing rate. Although this noise is at a very low level, it does vary in amplitude significantly and researchers do not agree on whether or not it can disturb or affect residents who are exposed to it on a long term basis.

3.6. Rank-Ordering of Noise Source Contributions

The various noise generating mechanisms identified in Section 3 should be rank-ordered in terms of their disturbance properties, which would include noise character and its variation with distance from the source, as well as the overall A-weighted level. This would enable efforts in addressing the problems to be directed towards the most important contributors. However, results of any research in this area have not been published in the open literature.

3.7. Future Directions for Research on Characterisation of Wind Turbine Noise Emission

To properly understand the character of wind farm noise, further work is needed in the following areas.

(a) More accurate computer models to characterise the various noise sources and provide sound power estimates for each source for use in noise propagation models. The provision of uncertainty estimates for all sound power levels is also important.
(b) Development of accurate means for measuring turbine sound power levels when operating as part of a wind farm. This would have to be done by remote sensing.
(c) Determination of directivity in the vertical direction of sound radiation from a turbine.
(d) Characterisation of the effect of upstream turbines and topography on turbine sound power outputs.
(e) Rank ordering of sources contributing to the wind farm noise signature in terms of their contribution to annoyance, sleep disturbance and overall A-weighted sound pressure levels at community locations.

4. Environmental Noise Level Prediction

Whenever a wind farm development is proposed, one of the requirements is a calculation of noise levels at all noise-sensitive locations, which usually means noise levels at all residences located less than 3–5 km from the nearest turbine. The exact distance depends on the turbine layout and number of turbines in the wind farm. However, it is sufficient to terminate calculations at greater distances

than the distance at which the sound level is less than 30 dBA. This distance may also be a function of direction from the wind farm (depending on the wind farm layout).

Calculation of the expected noise levels is usually done using a generally accepted noise prediction model such as outlined in the international standard, ISO9613-2 [61], which is supposed to provide results for "meteorological conditions that are favourable for propagation from the sound source to the receiver", i.e. worst case atmospheric conditions. However, instances have been reported for which measured sound pressure levels exceed predicted sound pressure levels by up to 5-6 dBA for single octave bands and 4 dBA for overall A-weighted levels [62–64]. When high sound sources, such as wind turbines, are involved, the direct and ground-reflected sound rays can no longer be considered to be uncorrelated at the receiver, as the ground reflection point is close to the receiver (if the receiver height is much less than the turbine height). This results in the direct and ground reflected rays reinforcing or cancelling one another, depending on the frequency of the noise. At distances from a turbine sound source greater than 2 km, it is possible for more than one ground reflected sound ray (with more than one ground reflection) to arrive at a receiver in the downwind direction. Prediction models, such as in ISO9613-2 [61], in current use in wind farm projects do not account for multiple ground reflections, nor are they capable of predicting time varying phenomena such as amplitude modulation. In addition, currently used models are associated with a considerable level of uncertainty.

The discrepancy between measured and predicted sound pressure levels has resulted in a number of researchers working on more accurate models that include topography and more accurate calculations of ground and meteorological effects (including atmospheric turbulence). One such approach is described as "ray tracing", where ray paths from each turbine source to each receiver are calculated, based on downwind and/or temperature inverted atmospheric conditions [39,40,65–67]. Current research is directed at model validation [66] as well as extending the models to include multiple ground reflections [39] and atmospheric turbulence effects [39].

A more complex theoretical method, referred to as the Parabolic Equation (PE) method has also been developed and applied to wind farm noise propagation predictions [7,41,68]. This method avoids some of the draw-backs suffered by ray-tracing techniques, such as the presence of caustics, as well as inaccuracies at low frequencies and the inability to model scattering into shadow zones in the presence of strong upward refraction [69]. Kelly et al. [70] used the PE method to develop a statistical model to predict the long-term sound pressure level statistics at residential locations up to several kilometres from the turbine noise source. As with ray tracing, the PE method can model arbitrary terrains and atmospheric conditions. Current research is directed at making the computations using the PE method more efficient, especially at longer distances and for frequencies above a few hundred Hertz. Work is also directed at making it applicable to a wider range of atmospheric sound speed profiles, as well as using it together with an aeroacoustic noise source model to predict AM amplitudes [42].

A second but less popular complex method is referred to as the Fast Field Program. Unfortunately, in its current form, it can only be used for the case of a stratified atmosphere and it is unsuitable for propagation over ground with a spatially varying impedance. Some recent work has been reported that used this method for noise level predictions up to 12.8 km from a wind farm [64].

Part of a current French research project is the development of a sound propagation prediction model that includes an estimate of the sound pressure level variability due to meteorological, weather and ground effects [28]. Their work involves a sensitivity analysis as well as uncertainty estimates for the predicted sound pressure levels.

4.1. Outdoor vs. Indoor Levels

Most people are disturbed by indoor noise rather than outdoor noise from wind farms. Thus, it would be useful if a guide existed that provided outdoor to indoor noise reduction estimates that could be used in propagation models to estimate interior noise levels for a range of building constructions and window types (including double glazed and open). Keränen et al. [71] undertook such a study involving 26 different houses. Although the mounting location of the sound sources was a bit low and

the −6 dB correction to account for reflection from the façade may not be accurate, the study produced some very useful data for particular façade types. However, more such data are needed, especially data that take into account transmission through the roof of dwellings as well as doors and windows as this is important for estimations of wind farm noise indoors.

4.2. Off-Shore Wind Farms

As off-shore wind farms are located above a flat, reflecting surface, and are usually much further from dwellings than on-shore wind farms, uncertainties in a prediction model can become much more significant [72]. This is because interference from the ground reflected ray is more coherent, resulting in larger fluctuations of sound pressure level with distance, and the increased distance of the wind farm from residences also results in less accurate noise predictions. It seems that there is considerable scope for using ray tracing or PE methods for these cases, but no significant current research on improving sound propagation models for off-shore wind farms has been reported. There is some evidence that, when wind turbine noise is propagating over water, there is a 3 dB decrease in sound level for each doubling of distance (cylindrical propagation) instead of the more usual 6 dB (spherical propagation) used for on-shore calculations [64]. However, more work is needed to properly quantify this effect.

4.3. Uncertainty

One way of accounting for inaccuracies in propagation models currently used for wind farm noise predictions is to undertake uncertainty estimates and report these along with predicted data at sensitive receiver locations [73]. Some researchers have made estimates of uncertainty for standard propagation models (±4 dBA) [74] and turbine sound power measurements (±2 dBA) [50] but more research is needed to validate the results. There are two types of uncertainty used for propagation model predictions that are sometimes confused. One is the uncertainty in the predicted noise level at a specified location, which tells us the maximum amount that a single measurement may deviate from the predicted level at a single location. This is the uncertainty that should be provided in noise level prediction reports and is usually specified as a 95th percentile level, which means that 95% of the measurements will have an error less than this. The other type of uncertainty, which is really model bias, although it is sometimes called uncertainty, is the difference between predictions and measured data averaged over many different locations. This result is also expressed as a 95th percentile, but it is inappropriate for use in a noise level prediction report as it does not indicate the error that could exist at a single location. Rather it tells us that, although in some locations the predictions may be high, in others they will be low, so that the average is usually less than the uncertainty for a single location.

4.4. Future Directions for Research on Environmental Noise Level Prediction

The development of more accurate propagation models to predict likely sound pressure levels at residences prior to construction is of considerable interest to turbine manufacturers and wind farm developers as they wish to maximise the electrical output power of a given development. More accurate propagation models would mean that noise estimates prior to construction would not need to be so conservative to ensure that regulations would be met. Thus, work in the following areas would be of considerable benefit.

(a) Development of a more accurate model that could reduce uncertainty estimates. Such a model may be based on the PE analysis method. Research is needed to properly quantify uncertainty for both existing and new models.
(b) Better quantification of both short-term and long-term wind farm noise variability at residential locations.
(c) Development of a specialised model for noise propagation from off-shore wind farms that involves propagation over large distances above water.

(d) Development of a guide for estimating noise reductions from outdoor to indoor for a range of building constructions, so that propagation models can be extended to estimate indoor sound pressure levels in addition to outdoor levels.

5. Environmental Noise Level Measurement

Work on noise measurement includes those measurements that validate propagation models [28,63,75] as well as those that investigate, by measurement, the effects on noise levels of various terrain, ground or meteorological conditions, such as snow covering the ground [76]. This type of work is likely to continue sporadically as various other meteorological or ground surface conditions are studied [77].

5.1. Long-Term Monitoring

Long-term monitoring, which may extend from a month to a year or longer, has been undertaken for a number of wind farms [78,79] for the purpose of documenting turbine noise levels corresponding to the four seasons as well as documenting the influence of turbine operating conditions and environmental conditions (such as wind direction and speed, atmospheric temperature profiles and foliage). This allows a complete picture to be established concerning noise levels that are experienced at nearby residences, which provides insight into compliance with local regulations [78]. The prevalence and magnitudes of special acoustic characteristics associated with wind farm operation such as amplitude modulation (AM), LFN, tonality and infrasound can also be determined. Substantial short- and long-term variation in turbine sound pressure levels at particular locations exist, and considerable difficulty has been experienced in attempts to classify levels according to local wind speed, direction and distance [79]. Meteorological conditions must also be taken into account to reduce variations within a particular category of wind speed, direction and distance [79]. Note that each category contains a range of values of the included variables. For example, a particular wind speed category may include wind speeds ranging from 5 to 6 m/s.

5.2. Ambient Noise and Its Isolation From Wind Farm Noise

Ambient noise (non-wind-farm noise) varies considerably with location, wind direction and strength, as well as time of day, time of year and also as a result of intermittent noises such as dog barking [80]. However, it is necessary to identify and remove ambient noise from the total (wind farm plus ambient noise) measurement so that any additional noise generated by a wind farm can be properly evaluated and compared to regulations [81–83]. Existing regulations specify methods to minimise the impact of ambient noise; however, they suffer from many drawbacks as discussed in Section 7.3 and they allow wind farm noise to potentially exceed allowable limits for 50% of the time. As a result of these problems, there have been a number of attempts, reported in the literature, to develop methods to automatically separate wind farm noise from ambient noise. At best, the methods reported thus far have only been partially successful, as each is either scientifically flawed or needs more research to be properly validated. Various alternative approaches that have been reported in published papers are listed below.

(a) **Use of manual separation** whereby each 10-min recording is listened to manually (or its time trace shown on a screen) and recordings rejected if they include significant levels of non-wind-farm noise [78]. This is a very time consuming and expensive process and should be avoided if at all possible.

(b) **Use of dual microphone systems** where one microphone is placed such that it is shielded from the wind farm by a large barrier such as a house [84]. It is then assumed that the unshielded microphone measures wind farm noise as well as other environmental noise, whereas the shielded microphone measures all noise except wind farm noise. However, this method has

obvious flaws, such as the assumptions that the environmental noise is the same level at both microphones and that wind farm noise does not intrude over or around the barrier.

(c) **Use of an Ai-weighting instead of an A-weighting** [84,85]. This results in A-weighted noise in the frequency bands from 10 to 1250 Hz only being recorded. This makes some sense, as it excludes insect and bird noise as well as wind rustling leaves in trees, while at the same time having a negligible effect on wind farm noise, especially when the distance from the nearest turbine exceeds 700 m or so (although there may be residences closer than this in Europe and the USA). However, use of an Ai-weighting does not exclude environmental noise in the frequency range of 10–1250 Hz and is not considered to be very reliable.

(d) **Use of a proxy site** (or an average of several different proxy sites) in a similar environment but sufficiently far from any wind farm that wind farm noise is not detectable. This suffers from the problem of there being no guarantee that the environmental noise levels will be identical for the proxy site and for the actual site where wind farm noise exists.

(e) **Measurement of the ambient noise prior to construction** of the wind farm. This method is the one most commonly used in compliance measurements and assumes that the environmental noise will be the same prior and post construction, which cannot be guaranteed. Even for a specified wind speed at turbine nacelle height, the existing ambient noise will not necessarily be the same for each total noise measurement; thus, this method does not guarantee that results will be wind farm only noise. This approach also suffers from the problems discussed at the beginning of this section.

(f) **Use of statistical methods** to determine wind farm noise contributions. This approach is described in Chapter 6 of [86] and was first suggested by Ashtiani [87,88]. However, more research is needed to properly validate the suggested procedures, which are quite complex.

(g) **Use of two microphones** to determine the difference in sound pressure level at two locations for each 1/3-octave band and each wind speed segment of interest [89]. Wind speed segments usually span a 1 m/s wind speed range; for example, one segment may include all wind speeds between 3.5 and 4.5 m/s. The difference in sound pressure levels between the two microphones is then used to determine whether the dominant noise in a particular 1/3-octave band and wind speed segment is due to the wind farm or to some other source. This method has not yet been validated and is likely to be problematic in situations in which turbines are located in several different directions from the dwelling of interest.

(h) **Use of a virtual turbine** to represent the entire wind farm [90–92]. In this method, the sound pressure at a receiver is expressed in terms of a single wind farm parameter, N_{eq}, which represents the rotational speed of a virtual turbine and which is a function of the number of turbines in the wind farm and their respective distances to the receiver. An iterative procedure is then used, with wind speed and sound pressure level data measured at the receiver over a three-week period, to determine the contributions of wind farm noise and ambient noise. This procedure is very complex and time consuming, requiring a significant amount of manual intervention and is not amenable to automation. However, the authors of the above-mentioned papers have found it to work effectively.

(i) **Use of iterative machine learning**, which consists of a learning and validating phase to develop a preliminary model and then a testing phase to isolate ambient noise from wind farm noise in new datasets [93]. This work is in a very preliminary stage and considerably more development is needed before it can be applied. Part of the new work would be to use larger datasets with more variables (noise level vs. meteorological effects, distance, number of turbines, and ambient noise vs. wind farm operational noise). This approach would work best if pre-construction ambient data or noise data when the wind farm was shut down for maintenance were available.

(j) **Use of signal analysis on recorded data** to identify transient ambient noise events by their spectral content and rate of change in level, followed by automatic rejection of non-wind-farm noise from the noise sample prior to further analysis. No research in this area has been reported

to date and it is expected that only transient ambient noise events would be rejected, and that, after removal of these events, it would still be necessary to subtract the average ambient noise from the wind farm noise. This method may need to be used in conjunction with machine learning to be able to properly isolate wind farm noise.

It appears that the last two methods or a combination of the two offer the best possibility of success but they will need a substantial amount of development work and a large database of wind farm noise and ambient noise.

5.3. Wind Noise

Wind noise consists of two components. The first is the noise generated by the wind interacting with vegetation and solid obstacles. The second is the pseudo noise recorded by a microphone as a result of the turbulent pressure fluctuations caused by wind blowing over the microphone and its wind screens. Considerable work has been done in the past to minimise pseudo wind noise, by developing effective primary and secondary wind screens and placing the microphone on the ground where the wind speed is always lower. Even if primary and secondary wind screens are used together with ground mounted microphones, problems with wind-induced noise still exist when very LFN and infrasound is to be measured [94–96]. An additional problem is determining the frequency-dependent correction that should be added to the ground microphone signal to make it equivalent to a measurement at the 1.5 m height, which is usually specified in regulations [67].

Work is also on-going in the development of a microphone array that is insensitive to wind noise [97].

5.4. Amplitude Modulation (AM)

One of the potentially annoying characteristics of wind farm noise, which has been identified and which has been the subject of considerable past research, is AM [56]. AM is the regular variation of wind farm noise experienced as turbine blades rotate. The frequency of variation is the frequency at which blades pass the tower (blade-pass frequency, usually between 0.5 and 2 Hz). Recent work has shown that, although the highest noise levels are experienced in the downwind direction of a wind turbine, higher levels of AM (albeit with lower overall sound pressure levels) are experienced in a cross-wind direction, approximately 60° from the front of the nacelle [98]. The effect of meteorological conditions on the generation of much higher than expected levels of AM (often referred to as EAM) continues to be the subject of a significant amount of continuing research effort (see [32,34,57,99]).

There is also considerable interest in the development of a metric for quantifying AM, as this is the first step for it to be included as part of a noise regulation. Work in this area has been on-going for almost 10 years, with the first comprehensive review reported by Oerlemans [33], which was part of a general study on wind farm AM by Renewable UK [100]. Schemes currently being researched were summarised in [86] and a comprehensive review of a number of schemes was undertaken by Bass et al. [101]. Based on their review, a final report was produced [102], which outlines a preferred scheme. However, this scheme has several limitations, such as only being applied to swish noise, lack of justification for the various parameter choices and lack of comprehensive validation. Thus, work continues in validating and improving various proposed models [56,103,104].

5.5. Low-Frequency Noise (LFN)

The extent of the LFN problem in the vicinity of a wind farm can be quantified by measuring the dBC level [105], by determining the difference between overall dBC and dBA levels [106,107] and/or by measuring 1/3-octave band levels in the frequency range 10–160 Hz [108]. Alternatively, 1/3-octave band indoor sound pressure levels in the frequency range 10–160 Hz [108,109] or 5–80 Hz [110] can be used to quantify a LFN problem.

5.6. Tonality

It is generally accepted that any noise that contains easily distinguishable tones is more annoying than the same noise at the same level without tones. Many regulations contain a penalty (up to 5 dBA) for wind farm noise with one or more tones. The presence of tones and their audibility is usually assessed using procedures in the standard, IEC61400 [49]. However, this standard is only applicable to measurements taken close to a turbine and not at a typical residential location where the tone would be experienced. In work undertaken a few years ago, Cooper [59] suggested a means to extend the tonal assessment described in IEC61400 [49] to residential locations and also pointed out that the wind conditions at which the tone was most audible were outside the wind speed and direction range required to be assessed by IEC61400 [49]. It is necessary for additional research to be undertaken to confirm the results obtained by Cooper [59] so that IEC61400 [49] can be appropriately updated.

5.7. Infrasound

It is possible to obtain reliable measurements of overall sound pressure level at infrasonic frequencies using either very low-frequency microphones or specialised infrasound sensors. The latter sensors are better at minimising pseudo wind noise as they consist of four long tubes arranged in spokes (at angular separations of 90°) emanating from the microphone enclosure to transmit the sound to the microphone. Such an arrangement minimises pressure fluctuations due to the wind and enhances acoustic pressure fluctuations. This is because the turbulent pressure fluctuations sampled at the outer ends of the four tubes are uncorrelated whereas the acoustic pressure fluctuations from a sound source are correlated. It has been shown that infrasonic noise from wind farms can be at a higher level inside houses than outside, due to the tonal infrasound from wind turbines exciting resonances within the rooms inside the house [111,112]. Such amplification depends on the construction of the house as well as the room sizes. Both of the preceding references contain details of how best to measure indoor infrasound.

Results of some measurements [113] show that infrasound due to wind farms is well below the 50th percentile perception threshold. The 50th percentile perception threshold level (in dB) is a level for which 50% of people have a higher hearing threshold and 50% of people have a lower hearing threshold. Therefore, some sensitive people may be be able to hear infrasound at much lower levels, but perhaps not as low as required to hear wind farm infrasound. Nevertheless, Cooper [114] has found some people who feel sensations such as headache, pressure in the head, ears or chest, ringing in the ears, heart racing, pulsations in the head, fatigue or a feeling of heaviness, when exposed to wind farm noise, even when they cannot hear it. This effect could possibly be a response to infrasound exposure but more research is needed before this can be proven. As discussed in Section 6.2.5, research on the effect of wind farm infrasound on sleep is currently being undertaken in three research projects: one at Flinders University in Australia, funded by the National Health and Medical Research Council (NHMRC) [115]; one at the University of New South Wales in Australia (Prof Guy marks, see [116]), also funded by NHMRC; and one at The University of Minnesota in the USA [117,118].

5.8. Outdoor vs. Indoor Levels

Several researchers [111,119] have measured the difference between outdoor and indoor noise levels for a variety of residences in various countries. Some results [71] are of limited use as they use a loudspeaker adjacent to one of the walls of a residence, which does not simulate the actual situation of wind farm noise, for which the noise is also incident on the roof of a residence as well as other walls. Thorsson et al. [120] suggested that, for practical purposes, it would be better to settle on a standard reduction spectrum for the difference between outdoor and indoor noise and use this for all situations. However, this approach may lead to large errors for some constructions and some sleeping locations.

5.9. Future Directions For Research on Environmental Noise Level Measurement

Research questions that need to be answered by further research on the measurement of wind farm noise are listed below.

(a) What procedures are necessary to improve the efficiency of wind farm noise measurement at residential locations?
(b) What is the amount of noise monitoring necessary to properly characterise wind farm noise immission at residential locations for various meteorological conditions?
(c) What is the best metric to use to characterise AM of the noise and how can this metric be applied in regulations?
(d) How can non-turbine noise be removed from noise measurements in an efficient and semi-automatic way (perhaps using AI and signal processing techniques combined)?
(e) How can wind noise be eliminated from wind farm noise measurements at residential locations?
(f) What are maximum instantaneous (rather than average) levels of infrasound generated at residences in the vicinity of wind farms?

6. Human Response to Wind Farm Noise

Human response to wind farm noise is the subject of considerable past research as well as on-going research [121–126]. There continues to be disagreement among researchers as well as among the general public regarding whether or not wind farms are directly and/or indirectly responsible for adverse health effects [127–130]. However, it seems that wind farm noise is possibly more easily perceived and, compared with noise from other community sources such as traffic noise, railway noise and aircraft noise, wind farm noise is more annoying [122,131–133]. Annoyance levels are also increased as a result of AM of the noise at the blade pass frequency (BPF), the low-frequency bias of the spectrum [126,134], the existence of tones and, possibly, infrasound. The persistent nature of the noise throughout the day and night is also a factor contributing to annoyance, as is the low ambient noise associated with many wind farm sites.

Relatively recently, it has been shown that people living in suburban areas in the UK are less likely to be annoyed by wind farm noise [135] than people living in rural areas. These authors also found that health and well-being were increasingly affected by wind farm noise as the overall A-weighted noise level increased, resulting in increasing incidences of self-reported sleep disturbance, including sleeping less deeply and increasing difficulty in falling asleep. They also found that visibility of the turbines had an adverse effect on self-reported sleep disturbance. However, these results were for a relatively small sample size with very few turbines, thus there is a need to repeat the experiment with larger groups of people near much larger wind farms. The conclusion that visibility of the turbines affects annoyance was supported in a laboratory study by Schäffer et al. [136], who also reported that the order of presentation of stimuli in a laboratory setting was important.

Using a survey of residents near a wind farm, Pawlaczyk-Łuszczyńska et al. [137] showed that wind farm noise at residential locations in the range 33–50 dBA was perceived as annoying or highly annoying by 46% and 28% of respondents living between 204 and 1726 m from the nearest wind turbine, respectively. On the other hand, 34% and 18% were annoyed or highly annoyed indoors, respectively. Annoyance was associated with the A-weighted sound pressure level, distance from the nearest wind turbine, general attitude to wind farms, noise sensitivity and terrain shape (annoyance outdoors) or road-traffic intensity (annoyance indoors). The level of sleep disturbance was also found to be associated with the level of annoyance. Similar levels of annoyance as found by Pawlaczyk-Łuszczyńska et al. [137] were reported in an earlier field study in the Netherlands [122], which also showed that annoyance was inversely correlated with economic benefit from the turbines.

Taylor et al. [138] pointed out that human response to wind farm noise is a complex phenomenon that is linked to many associated factors such as local community attitudes, identity of place, economic participation and perceived industrialisation of local landscapes. Although many studies have

convincingly linked wind farm noise level to annoyance level, the follow-on effect that annoyance has an adverse effects on sleep and health is controversial and considerably more work is needed to clarify this (see Section 6.4).

In the following subsections, current research on various aspects of human response to wind farm noise is discussed.

6.1. Sensation, Startle Reflex and Sensitisation

The concept of "sensation" to assess the adverse impact of a wind farm was developed by Cooper [114] in a recent study of a wind farm located at Cape Bridgewater on the Southern Australian coast. The word "sensation" was used in the report to describe both audible and non-audible responses that were experienced by residents living between 650 and 1600 m from the nearest turbine in the wind farm and included headache; pressure in the head, ears or chest; ringing in the ears; heart racing; pulsations in the head; fatigue; or a feeling of heaviness. Diaries from six residents recorded times when the sensations were felt and these were matched to the wind farm noise spectra at corresponding times. The study found that diary responses associated with audible noise were not directly correlated with the wind farm electrical power output but the severity of sensations experienced was directly correlated with times when the wind farm output power changed by 20% or more, when the wind farm began to generate power after a period of no power generation and when the wind increased above the speed corresponding to the maximum power output of the turbines.

In a subsequent conference paper, Laurie et al. [139] discussed the ability of residents living near wind farms to detect when the turbines were off or running, even though the running noise was below the threshold of audibility. They attributed this to the presence of AM and the sensitivity of the residents to AM of the low-frequency part of the spectrum, to which the residents became sensitised after long-term exposure. They also postulated that this was the cause of activation of the startle reflex in these residents, whereby they would often wake up at night feeling a racing heart. They also suggested that regular activation of the startle reflex could lead to a downward spiral in physical and mental health.

6.2. Annoying Aspects of Wind Farm Noise

Annoying aspects of wind farm noise that may be responsible for sleep disturbance and adverse health effects include AM, dominance of the spectrum by LFN at distances greater than 1 or 2 km, tonal noise and, possibly, infrasound. The response of people to various annoying aspects is currently part of the research being undertaken in the on-going studies in Australia at Flinders University [115,140] and funded by the NHMRC and ARC. Infrasound is treated separately in Section 6.2.5

6.2.1. Sudden Changes in Wind Farm Electrical Power Output

Sudden changes in wind farm power output are associated with sudden changes in the wind farm noise output level as well as its character. In particular, changes in the low to very low part of the frequency spectrum can cause annoyance to people who have been sensitised to wind farm noise. As discussed in Section 6.1, the human response to these changes can also manifest as physical symptoms such as headache; pressure in the head, ears or chest; ringing in the ears; heart racing; pulsations in the head; fatigue; or a feeling of heaviness.

6.2.2. Amplitude Modulation (AM)

In 2017, after a review of 69 papers on AM, Perkins et al. [141] concluded that AM can cause annoyance and that such annoyance could in turn result in sleep disruption followed by corresponding adverse health effects. In particular, it seems that EAM, which occurs under certain meteorological conditions and is lower in frequency compared to normal AM [100], is a significant contributor to the annoyance that many be experienced in response to audible wind farm noise.

There have been many previous studies on the assessment of the effect of AM on human response to wind farm noise and quite a few schemes have been suggested for calculating the size of the penalty that should be applied to the allowed noise levels in the presence of various magnitudes of AM. However, research in this area is still continuing (see [56,117,142]).

6.2.3. Low-Frequency Noise (LFN)

Annoyance experienced by people subjected to any noise is a function of the decibel level that the noise exceeds the hearing threshold level. However, for LFN below 100 Hz, the annoyance increases at a more rapid rate with increasing noise level than it does for higher-frequency noise [143]. Thus, when noise contains a high low-frequency content, it is more annoying [144]. Recent research has focussed on low-frequency hearing thresholds [145]. However, we have found no published work on annoyance of LFN since that reported by Leventhall [146].

6.2.4. Tonal Effects

The presence of tones in wind farm noise is well known to increase annoyance by varying amounts, depending on the individual [147]. Oliva et al. [148] derived penalties for tones with frequencies of 50, 110, 290, 850 and 2100 Hz and tonal audibilities ranging from 5 to 25 dB(A). While these researchers covered an impressive number of combinations of tonal frequency and audibility, the penalties were derived based on the group mean, which does not take into account differences between individuals. In addition, the short sample time of 15 s may not have been long enough to capture the extent of annoyance. This may take longer and importantly depend on variable human factors such as attention, concentration, irritability and situational factors at the time. Hence, more work is needed to properly quantify the effects and to determine how best to include them in regulations, even though some existing regulations have a 5 dBA penalty for tonality measured according to IEC61400 [49].

6.2.5. Infrasound

Several studies in the past have attempted to evaluate the effect of wind farm infrasound on people [116,131,133]. Although these studies have not found that people can perceive the existence of infrasound at the levels typically produced by a wind farm, the studies have a few serious drawbacks, which make the results questionable and point to the need for more work to be undertaken before the question of whether wind farm infrasound can lead to adverse health effects can be answered definitively. The problems with the previous studies are as follows.

(a) Use of simulated wind farm infrasound (as done by Tonin [116]), not recorded infrasound in the vicinity of a wind turbine.
(b) Use only of participants who have not lived near a wind farm and so have not been conditioned to the presence of infrasound (as done by Tonin [116]).
(c) Use of short exposure times (as done by Tonin [116]), which means that the studies ignore the effects of long-term exposure. Use of participants from the vicinity of existing wind farms would help ameliorate this problem.

Work undertaken at the UCL Ear Institute in London [149] suggests that amplitude-modulated LFN may underlie complaints about environmental infrasound in cases where measured infrasound levels are well below any sensation threshold. Wind farm noise contains a significant level at low-frequencies, especially at typical distances of dwellings from a wind farm, so the results of this study are very pertinent.

An on-going study in Australia at the University of New South Wales (led by Guy Marks) and funded by the Australian NHMRC consists of a short-term study and a longer-term study to investigate whether exposure to simulated wind farm infrasound causes health problems [116]. The short-term study will be laboratory based, run for three one-week periods and use simulated infrasound, while the longer-term study will be community based and run for six months. Sleep quality, balance, mood and cardiovascular health will be measured.

A second on-going study in Australia at Flinders University [115,140] and funded by the NHMRC is investigating the effect of wind farm noise on sleep and some of the tests will include infrasound (by itself, with no other noise) that has been recorded in the vicinity of a wind farm. A unique part of this project is the testing of people who have been subjected to wind farm noise for an extended period of time as well as people who have not experienced wind farm noise previously. One purpose of the work is to test the hypothesis that people living near wind farms can become sensitised to the noise, causing it to be more annoying and more sleep disruptive.

Another on-going study in the USA at the University of Minnesota [117,118] and funded by the Renewable Energy Fund (USA) is investigating the response of participants when subjected to infrasound that has been recorded in the vicinity of a wind farm, as well as simulated infrasound for which the spectral peaks were enhanced. In the pilot study, participants (who were awake and in a laboratory) were not able to detect the presence of either infrasound type, when played at levels recorded in the vicinity of a wind farm.

In an on-going German study, researchers [150] are currently investigating the effects of wind farm infrasound on ECG, EEG and blood pressure of 30 participants.

6.2.6. Ambient Noise Level Effects

The response to wind farm noise of people living near wind farms is expected to decrease as noise levels from other sources (ambient noise, including traffic noise) increase [151,152]. This effect is yet to be quantified.

6.3. Dose–Response Relationships

The percentage of people annoyed and highly annoyed by wind farm noise increases at a rapid rate, with increasing A-weighted sound pressure level, after 35 dBA is exceeded [132]. The rate of annoyance increase with A-weighted sound pressure level is much greater than it is for other noise sources such as road traffic, railways and aircraft. There is also a difference in response of suburban dwellers compared to rural dwellers [135]. This difference may be partly explained by people living in rural areas being more sensitive to intrusive noise, as they are not as used to it as suburban residents who live with varying levels of road traffic noise. The difference may also be partly explained by there being higher levels of ambient noise in suburban areas, which tends to mask the wind farm noise (see also Section 6.2.6). This latter reason was explored in a study undertaken by Van den Berg and de Boer [153], which involved adding brown noise (spectral energy per Hz proportional to $1/f^2$) and black noise (spectral energy per Hz proportional to $1/f^3$) to the existing soundscape experienced by the study participants. Van den Berg and de Boer [153] found that 50% of their study participants, who were complaining of annoyance caused by LFN were helped by the addition of brown and black noise.

There have been several studies on the dose–response relationship for wind farm noise [121–123,154,155]. These studies are difficult to compare, as they use different methods for predicting the sound levels experienced by those participating in the surveys. However, Old [156] normalised the results using a common metric of 1-hour L_{Aeq} and the ISO9613-2 [61] propagation model, and concluded that levels of annoyance become significant once wind farm noise levels, predicted using the International standard, ISO9613-2 [61], exceed 35 dBA.

6.4. Sleep Disturbance

Due to the difficulty in obtaining statistically significant results from resident surveys, it has been decided by some researchers that insight into possible adverse health effects may be substituted by studies of the effect of wind farm noise on sleep. There is general consensus in the medical community that sleep disruption can have adverse health effects, so the study of the effect of wind farm noise on sleep may be representative of an indirect study of the effect of wind farms on health. Investigations of the effect of wind farm noise on sleep can be undertaken in the houses of people living in the vicinity of one or more wind farms or in a sleep laboratory, in which participants are exposed to

varying levels of wind farm noise, with and without various annoying aspects, such as AM, while they are attempting to sleep. During this time, measurement of physiological parameters enables the determination of awakening levels for sleeping participants exposed to varying levels and types of wind farm noise accompanied with varying levels of ambient noise [115,126,157]. All of these studies include the introduction of a number of physiological monitoring tools to continually test for sleep quality in the presence of wind farm noise at various levels. Sleep disturbance was also covered in the study by Michaud et al. [158], but there were limitations associated with the measures used to detect sleep disturbance [115].

In sleep studies, there often exists a dilemma regarding whether the noise presented to participants should be an actual recording of wind farm noise or a simulation of the noise. Simulating the noise allows different noise characteristics, such as different levels of AM, to be tested separately, but many argue that tests of annoyance to wind farm noise should use actual recordings of wind farm noise that include frequencies down to 1 Hz, as we do not know which aspects of the noise are causing problems for some people. For these reasons, it is recommended that future studies involve testing participants with both simulated as well as real recordings of wind farm noise. For those tests for which simulated noise is appropriate, Thorsson et al. [126] provided details on how the simulated noise may be produced.

Some of the questions that still need to be answered by sleep studies include the following.

(a) What is the dose–response relationship between the level of A-weighted wind farm noise and the percentage of people suffering sleep disturbance? Sleep disturbance includes difficulty in going back to sleep once awakened, difficulty in going to sleep once in bed and awakened partially and awakened fully by the noise.
(b) Can wind farm noise cause sleep disturbance via annoyance?
(c) Is sleep disruption worse for people living in quieter rural environments?
(d) What part of the wind farm noise spectrum is most disturbing to sleep? Is it the infrasound spectrum including all frequencies below 20 Hz, is it the low-frequency part of the spectrum between 20 and 200 Hz or is it higher frequency noise?
(e) Are there any other wind farm noise characteristics such as the presence of low-frequency tones or AM that exacerbate sleep disturbance?
(f) What is the effect of simultaneous additional broadband noise such as traffic noise or wind blowing in trees, on the effect of wind farm noise on sleep?
(g) What effect do the sensors attached to participants have on the results? This will be able to be tested once remote sensing procedures are developed so that the sleep status of participants can be monitored without using any attached sensors.

A recent study [159] investigated the use of sleep and antidepressant medication by people living in the vicinity of wind farms. The authors found that the prevalence of prescription sleep medication purchase increased as the level of nighttime wind farm noise exposure increased. The same result was found for the use of antidepressant medication. However, the authors stressed that the results are preliminary and they suggested that the study should be repeated with a larger sample size.

6.5. Adverse Health Effects

In the past, several studies [121–125,160] have been carried out to determine whether or not wind farm noise causes adverse health effects in residents living in their near vicinity. Anecdotal evidence would suggest that people living less than 5 km from the nearest turbine in a wind farm can suffer a number of symptoms, including tachycardia (raised heartbeat rate), raised blood pressure, activation of the startle reflex and a feeling of fullness in their hearing mechanism. However, none of the studies undertaken thus far have directly linked wind farm noise with any adverse health effects [125,133,161]. This is possibly a result of several factors as follows.

(a) The link may be an indirect rather than a direct one (see [127,128]), in which wind farm noise causes annoyance which, in turn causes sleep disruption, eventually leading to adverse health effects. A recent Canadian survey [123,124] did find a correlation between the level of wind farm noise exposure and annoyance.
(b) Use of calculated rather than measured noise levels [122,123,135]. In addition to the uncertainties associated with calculated noise levels, the effects of special characteristics of wind farm noise, such as AM and tonality, are not taken into account. These are serious problems with past surveys.
(c) Use of resident surveys rather than medical examination [122,123].
(d) Use of sample groups containing many more people living between 3 and 5 km (or between 5 and 10 km) from the wind farm than between 0.5 and 3 km (as a result of the much greater area associated with the larger distances). This results in the small percentage of people who are affected appearing as statistically insignificant.
(e) Insufficient sample sizes. In many cases, the size of the groups sampled was insufficient to draw any firm conclusions [125,161].
(f) Not accounting for special characteristics of wind farm noise such as AM, tonality and LFN.

One of the difficulties in undertaking large studies involving large populations is accurately estimating the noise exposure of participants. It is generally not practical to measure exposure directly for so many people so it has to be inferred. As mentioned in part (b) above, this has been done in the past using calculated noise levels with limited success. However, more recently, Barry et al. [162] found good correlation between proximity to wind turbines and annoyance as well as health-related quality of life measures.

The research question that remains to be answered definitively is whether or not wind farm noise can be linked to adverse health effects in any individuals exposed for long periods of time. Currently available scientific evidence would suggest that the levels of infrasound associated with wind farms are insufficient to cause health effects directly [127] and the levels of audible noise are well below those levels that are known to cause adverse health effects. Studies undertaken thus far have not disproved that wind farm noise can cause sleep disruption [127,133]. Nevertheless, the studies have shown that wind farm noise can cause annoyance at levels above 35 dBA [131], which is exacerbated by non-acoustic aspects of wind farms such as shadow flicker [127], and this is likely to lead to sleep disruption. Thus, one feasible way of determining whether or not wind farm noise can lead to adverse health effects is to study the effects of wind farm noise on sleep, as discussed in Section 6.4.

6.6. Future Directions for Human Response Research

Even though a considerable effort has been devoted to determining the effect of wind farm noise on people, a considerable amount of work remains if the following questions are to be properly answered. These questions are in addition to those posed for sleep studies at the end of Section 6.4.

(a) What is the dose–response relationship for annoyance caused by wind farm noise and how does it differ for different types of communities? Is it different for rural communities compared to urban communities? Is it different for developed compared to developing countries?
(b) Can wind farms cause adverse health effects in humans, either directly or indirectly when individuals are exposed for long periods of several months or years?
(c) What is the effect of simultaneous relatively high levels of traffic noise (or other ambient noise) on annoyance and sleep disturbance caused by wind farm noise?
(d) What characteristics of wind farm noise cause most annoyance? Is it the A-weighted overall sound pressure level, AM, low-frequency spectral bias or tones? Is infrasound a contributing factor?

(e) Does the presence of ambient noise mask the perception of or reduce the annoyance of wind farm noise and, if so, what are the optimum levels and spectra of the masking noise for various wind farm noise levels and spectra?

(f) What effect does participant conditioning have on noise sensitivity? That is, do residents become more sensitised to noise after being exposed previously for a substantial amount of time (months or years) and do they generally suffer from the sensations reported in Section 6.1 for residents near the Cape Bridgewater wind farm?

(g) What effect does conditioning by anti and pro wind farm web sites, social media and newspaper reports have on the response of residents? There is some evidence that newspaper language can pre-condition residents to be noise sensitive prior to construction of a wind farm [163], but there is scope for considerably more work in this area.

7. Regulation and Compliance

Guidelines for drafting local wind regulations do exist [164,165] and a brief review of a number of existing regulations was provided by van Treuren [2]. A more detailed review was provided by Davy et al. [166] who reviewed various annoyance studies and concluded that the A-weighted noise level that would result in less than 10% of people being highly annoyed in the absence of noticeable AM would be an $L_{A90(10min)}$ of 35 dBA, which would translate to an allowed L_{Aeq} of 37 dBA. It seems that complaints could be minimised provided that the wind farm noise level at dwellings does not exceed 35 dBA, although many jurisdictions believe that this value is too low. However, Fredianelli and Licitra [132] showed that 40 dBA of road traffic noise is equivalent to 34.3 dBA of wind farm noise in terms of the percentage of people highly annoyed by it, which would suggest that wind farm noise limits should be about 5 dBA lower than traffic noise limits.

As illustrated by Dutilleux [167], developing appropriate regulations is a complex procedure and it would be advantageous for the industry if jurisdictions could work towards some uniformity in assessment procedures (including the assessment of annoying aspects) if not absolute allowed levels. It would also be useful to have some international agreement regarding the acceptable percentage of people who are highly annoyed by wind farm noise. Is 10% appropriate, as suggested by Davy et al. [166], or should it be smaller (or larger)?

7.1. Special Characteristics of Wind Farm Noise

Some special characteristics of wind farm noise can be accounted for by adding a penalty in dBA to the measured A-weighted sound pressure level before comparing the measured A-weighted level to the allowed level. Other characteristics may be accounted for by specifying an allowable limit for a particular measurement that quantifies that particular characteristic. However, research is still needed to determine how regulations can best address all characteristics of wind farm noise at the typical range of distances between the nearest turbine in a wind farm and potentially affected residences. Characteristics of wind farm noise that are potentially annoying to residents are listed and explained below.

(a) **Amplitude modulation (AM)** [142,168], which is the periodic variation in wind farm noise level. Allowed levels should be expressed in terms of a single parameter that is proportional to the annoyance and magnitude of the modulation. A suitable modulation metric as well as its suitable value are both subjects of current research [103,169]. The single parameter could then be used as a basis for an AM penalty (decrease in allowed A-weighted sound pressure level as a function of a suitable modulation metric). It may also be necessary for the magnitude of the AM penalty to be a function of the A-weighted noise level [100,170].

(b) **Low-frequency noise (LFN).** This is currently addressed in some regulations that do consider it, in a number of ways by specifying one or more of the following:

    (i) an allowed maximum C-weighted noise level [171];

(ii) an allowed maximum decibel difference between the C-weighted level and the A-weighted level [106,107,109,172];
(iii) allowed overall maximum indoor noise levels in a specified frequency range (see, for example, [173], which specifies, in Danish regulations, an allowed 20 dBA in the range 10–160 Hz for wind speeds at hub height between 6 and 8 m/s); and
(iv) allowed maximum indoor noise levels for each 1/3-octave band in the frequency range 20–200 Hz (Swedish and Finnish regulations according to Sørensen and Kishore [109] and DEFRA criteria according to Moorhouse *et al.* [108]) or 5–80 Hz [110].

A limitation of the methods presented above is their use in isolation. For instance, considering the overall C-weighted level or dBC minus dBA exclusively will result in false positives in the results. On the other hand, comprehensive spectral analysis can be complex for compliance assessment purposes [172].

After reviewing the approaches to LFN assessment and regulation used in various international jurisdictions, Downey and Parnell [172] proposed a new approach that uses a three-stage assessment of LFN:

(i) simple initial screening so that assessment proceeds only if the C-weighted level minus the A-weighted level (dBC − dBA) exceeds 15 dB;
(ii) comparison of 1/3-octave band levels between 10 and 160 Hz with allowed 1/3-octave band levels; and
(iii) assignment of a penalty to the measured A-weighted level, depending on the extent by which the measured 1/3-octave band levels exceed the allowed levels.

As wind turbines become larger, the likelihood of annoyance from excessive infrasound and LFN becomes greater, due to the shift to lower frequencies of the wind turbine noise spectrum [174]. On the other hand, some would argue that, if turbines become sufficiently high, the noise reaching dwellings would be reduced, but this remains very speculative. Research is needed to determine whether or not existing regulations are applicable to turbines larger than those existing in wind farms at the time that the regulations were drafted, and whether satisfaction of the various different requirements in different regulations adequately protects residents from LFN annoyance [109].

(c) **Tones.** It is well known that tones add to the annoyance of wind farm noise. The international standard, IEC61400 [49], describes how to determine tonal prominence for noise measured close to a wind turbine. As discussed in Section 5.6, the procedure is not appropriate for determining the extent of tonality at a dwelling located some distance from the nearest turbine in a wind farm. In addition, results of round robin tests in various laboratories show inconsistencies in identification of the same tone [109], probably due to inconsistencies in interpretation of the standard by different research groups. These inconsistencies in interpretation of IEC61400, probably as a result of the high complexity of IEC61400 [49], will need further research to resolve. It is important that any new standard for wind farm noise specifies appropriate frequency-dependent and sound pressure level-dependent tonal penalties that can be used in regulations [148,175,176].

(d) **Infrasound.** A single number rating for the level of infrasound is currently the G-weighted level (dBG). The G-weighting network has a maximum response at 20 Hz that rolls off in a similar way to the response of the ear as the frequency is decreased to 2 Hz. Above 20 Hz, the weighting is not zero but rolls off at a rate such that the weighting at 2 Hz is similar to that at 63 Hz. It needs to be established whether this is a suitable descriptor to be used in regulations for wind farm noise and, if so, what would be an appropriate allowed dBG level.

The appropriate level would have to be based on the outcomes of further research on the effects of infrasound on annoyance and sleep disruption, as discussed in Sections 6.2 and 6.2.5.

7.2. Set-Back Distance

Some regulations specify a minimum distance (set-back distance) between a residence and the nearest turbine in the wind farm, with the same distance for all wind farms and all terrain types. However, the corresponding noise levels that are experienced at the specified set-back distance are very wind farm specific and more research is needed to address the variations in noise level as a function of the following aspects, although no research on these topics seems to have been undertaken recently.

(a) Total number of turbines in a wind farm.
(b) Number of turbines with distances to the nearest residence within 110%, 120% and 150% of the set-back distance.
(c) Rated power of the turbines.

7.3. Compliance Testing

Testing for compliance of a wind farm with allowed noise levels at community locations is problematic due to the relatively low noise levels involved and the presence of numerous other sources of noise. In many places, it is often difficult to identify the wind farm noise contribution to the total measured noise level. Some regulations suggest taking measurements with the wind farm running and then immediately afterwards with the wind turbines turned off. There are four problems with this approach:

(a) for large grid-connected wind farms, turning multiple turbines off and back on over relatively short time frames can result in large power variations from the wind farm, which need to be managed within the electricity system [177];
(b) worst-case conditions correspond to periods when the wind power output is relatively high and thus wind farm shutdowns result in lost revenue for wind farm operators;
(c) turbines make noise even when turned off, due to the generator left running and wind blowing past the blades; and
(d) meteorological conditions can change significantly between measurements.

For the reasons mentioned above, compliance testing usually involves continuous long-term unattended measurements [177–180]. The quantity of interest is generally the L_{A90} as this measurement excludes transient events because it is the level that is exceeded 90% of the time. Thus, the result is much more representative of the continuous noise level than an energy averaged L_{Aeq} measurement, which would include transient events, such as the odd car driving by. These measurements are done before and after the wind farm installation so that both ambient and wind farm noise levels are recorded. Some regulations (see, for example, [179]) require 2000 or 3000 10-min samples of ambient noise (with at least 500 from the worst-case wind direction) over a two-week period, prior to construction of the wind farm. A polynomial curve is then fitted to the data and this is defined as the ambient noise for compliance purposes. An alternative procedure [49] suggests dividing the wind speed range into segments, each covering a range of 1 m/s (for example, from 5.5 to 6.5 m/s), with all segments together covering the operating range of the turbine. Ambient noise levels within each segment are then averaged to provide an ambient noise level for each wind speed segment. Regardless of which of the two procedures is used, fitting a polynomial curve to the graph of noise level vs. wind speed at hub height and labelling the fitted curve as the ambient noise level suffers from two main problems:

(a) There are many data points below the fitted curve and many of these data are more than 10 dB below. As each data point represents a 10-min average, we may conclude that the ambient

noise will be well below the declared value for a substantial length of time, which means that the wind farm noise will be much more noticeable than expected.

(b) The wind speed at the residence is often uncorrelated with the wind speed at hub height.

Perhaps the specification of ambient noise levels could be approached in a different way that accounts for the actual wind speed at a receiver as well as accounting for the amount of time that the ambient level is above specified levels. It would then be relevant to determine the relationship between ambient noise level, wind farm noise level and the expected percentage of the population that would be annoyed. This is a worthy topic of future research effort and results could feed in to better regulations and better guidance for testing compliance.

To determine the wind farm only level, some standards suggest logarithmically subtracting L_{A90} levels measured prior to the installation of the wind farm from L_{A90} levels measured after wind farm installation for a range of hub height wind speeds, and then plotting the result in the form of wind farm sound pressure level vs. wind speed at the receiver location. This approach has three problems:

(a) It is not scientifically valid to logarithmically subtract the average statistical (that is, L_{A90} or level exceeded 90% of the time) ambient noise level (for a particular wind speed segment) from the average statistical wind farm plus ambient noise level to obtain the noise level due to the wind farm only.

(b) L_{A90} levels measured before installation of the turbines are not necessarily representative of ambient levels after installation of the turbines, especially if measured at different times of the year.

(c) The L_{A90} level is the A-weighted sound level that is exceeded 90% of the time and is usually 2–3 dBA less than the average sound pressure level, L_{Aeq}, which is the quantity specified in most regulations [169,181], as L_{Aeq} is more closely related to human response to noise. Bowdler et al. [169] also showed that the difference between L_{A90} and L_{Aeq} increases as the amount of AM increases. Thus, an addition of at least 2 to 3 dBA to the measured L_{A90} level is necessary to properly characterise the true L_{Aeq} level of wind farm noise.

Different possible means to remove ambient noise from wind farm noise measurements are discussed in detail in Section 5.2 above. However, these methods either have significant problems in application or need more research to be properly validated.

To develop suitable regulations and compliance testing procedures that are suitable for wind farm noise and are scientifically justifiable, research work is needed to answer the following questions.

(a) What is the appropriate allowed maximum A-weighted noise level for wind farm noise in a rural environment and what noise measure (L_{Aeq}, L_{A10}, L_{A50} or L_{A90} or a combination) should be used?

(b) What is the difference in the acceptable overall dBA level for suburban and rural environments? Are the differences used in current regulations for road traffic noise appropriate for wind farm noise [151]?

(c) How can annoyance caused by wind farm noise be quantified and included in regulations [132].

(d) What is an acceptable and scientifically justified procedure for the establishment of ambient noise levels that would exist in the absence of the installed wind farm (see Section 5.2)? Can the specification of ambient noise levels be approached in a different way that accounts for the actual wind speed at a receiver as well as accounting for the amount of time that the ambient level is above specified levels?

(e) What is the relationship among ambient noise level, wind farm noise level and the expected percentage of the population that would be annoyed?

(f) What are suitable microphone locations for measuring compliance? Should they be on a ground-mounted board or at 1.5 m above the ground, given that even light wind blowing on a shielded microphone can affect the measured data at frequencies below 200 Hz? In addition to differences due to different wind strengths at the two locations, different results will be

obtained due to different contributions at the two locations from the ground-reflected sound ray. These differences should be taken into account when specifying allowed levels [67]. Minimum distances to any reflecting surfaces or vegetation should also be specified.

(g) What procedures should be used to assess the various annoying characteristics of wind farm noise and what penalties are appropriate?

(h) What is the acceptable percentage of residents, within 3 km of a wind farm, to be suffering adverse health or annoyance effects resulting from wind farm noise?

(i) What is adequate compensation for residents adversely affected by wind farm developments?

(j) What is the effect on people of AM of wind farm noise and can a metric be developed that has a low-level of uncertainty and is a measure of the degree of AM, a measure of the effect of the degree of AM on people and suitable for inclusion in wind farm noise regulations?

8. Community Engagement

One of the mistakes made by early wind farm developers was to ignore residents who were not hosting turbines and to insist that "turbines make no audible noise" when speaking at community forums. This approach contributed to communities at first accepting wind farms but after installation, wishing them gone. As word was spread (with the help of language used in social media, anti-wind farm web sites and newspapers, designed to frighten people [163]) that noise from wind farms could be a serious problem for some people, wind farm developers encountered more and more resistance. More recent developments have included financial compensation to local councils, enabling them to build infrastructure that is of benefit to the entire community. In addition, wind farm developers no longer tell communities that wind farms make no audible noise. There have been some attempts to explain why some people become very annoyed by wind farms, and there are also suggestions made as to how to ameliorate this problem (using therapy) without necessarily reducing turbine noise levels [128,130]. However, there is scope for research to determine the most effective fora for facilitating direct and empathetic community consultation with regulators and wind farm developers.

Some wind farm developers have improved their approach to community engagement in more recent times. However, more developers need to follow their lead. Although Simos et al. [182] made nine recommendations to increase community acceptance of wind farms, there still remains work to be done to determine the optimal approach that will maximise the likelihood of widespread community acceptance. Some of the issues that should be considered (and researched) include the following.

(a) Financial compensation for neighbours who remain in their residence. This could take the form of an upfront lump sum or an annual payment or both. Whatever the compensation, it should be adequate, fair and equitably implemented.

(b) Agreed minimum set-back distances of 3 km.

(c) Offers to purchase residences within 5 km of the nearest turbine in the wind farm for their value prior to submission of the wind farm development application.

(d) Involvement of residents living near existing wind farms in projects to measure the impact of existing wind farms, as outlined by Vågene [183].

(e) Investigation of the effect of negative language in newspaper reports on noise sensitivity experienced by residents.

9. Ground Vibration

It is generally accepted that seismic vibration generated by wind turbines is sufficiently small that it cannot be detected by residents living more than 2 km from the nearest turbine in a wind farm [184]. In fact, it is highly unlikely that vibrations would be detectable by residents living even closer than this. However, vibration levels generated by wind farms are sufficiently high that they can interfere with stations set up to monitor atomic bomb testing, earthquakes and volcanoes [185]. For this reason,

wind farms are generally excluded within 30–50 km of military establishments or seismic monitoring stations.

Recently, questions have arisen concerning the ability of seismic waves generated by wind farms to generate significant levels of acoustic infrasound [186], but work by Nguyen et al. [184] would suggest that this is unlikely to be the case. Although they found that vibration levels on the floor in dwellings were unlikely to be due to infrasound, they did find that vibration levels on the windows were well correlated with the wind farm acoustic signature (not the ground vibration). However, more extensive studies of wind farm vibration levels in dwellings closer than 1 km to the nearest turbine in a wind farm are warranted.

Although it is generally accepted that ground vibrations due to turbines do not have a detectable effect on humans, more research effort is needed to quantify the effect of wind farms on ground vibration and the distance they should be from sensitive seismic measurement stations used for detection of volcanoes, earthquakes and atomic testing.

10. Local Native Wildlife and Agriculture

Quite a few studies have been undertaken to evaluate whether or not wind farms cause wildlife to leave their vicinity (see for example, [187]). In cases where this is true, it is difficult to determine whether the reason was turbine noise, construction activity, or the visual presence of a huge tower with rotating blades.

Studies have also been undertaken on the effect of wind turbines on livestock (see, for example, [188,189]) and on wildlife (see, for example, [190]). These studies have shown that wind turbine noise may affect communication between animals [189], which may affect breeding, and/or contribute to increased cortisol, indicating a stress response [188,190] that could make the animals more susceptible to infection and disease.

Although it is relatively easy to show that wildlife tend to leave wind farm areas, it is not clear whether this is due to the noise emission or other effects such as the turbine presence or shadow flicker. More work is needed to determine the reasons wildlife leave and if there is anything that can be done to ameliorate this issue.

11. Conclusions

Most of the current research effort on wind farm noise is focussed on turbine noise emission, propagation and its control; the effects of wind farm noise on people, birds and animals; and procedures for developing appropriate noise regulations, testing for compliance and maximising community acceptance. Future research effort is likely to continue to be concentrated in these areas.

In the area of turbine noise emission, propagation and control, future work is likely to concentrate on the development of more accurate computer noise emission models to provide input for use in more accurate propagation models. Uncertainty analyses can be further refined so that residents, developers and regulators have a clearer picture of the wind farm noise environment and its variability. Better means are needed for measuring turbine sound power levels in the presence of varying topography, varying meteorological conditions and wakes from upstream turbines as well as predicting the effects of these phenomena on emission levels. The development of a deeper understanding of the mechanisms responsible for producing wind turbine noise and its special characteristics will allow rank ordering of the relative importance of the various noise sources, which is important in terms of establishing optimal noise control strategies.

In the area of the effects of noise on people, birds and animals, most of the current research effort is directed towards the effects on people, including effects such as annoyance, sleep deprivation and physical health impacts. It is highly likely that future research efforts will continue along these lines, as currently there is no consensus in the scientific community on whether wind farm noise causes sleep deprivation or adverse health effects, although most researchers agree that noise generated by wind farms can be annoying to people who live in their near vicinity.

In the areas of noise regulation and community engagement, current research is directed at establishing appropriate, allowed maximum A-weighted noise levels. Noise levels at sensitive community locations are calculated prior to construction of a wind farm and compared to the maximum allowed levels to determine the likelihood of compliance following construction. Predicted noise levels are dependent on which noise model is used to obtain them and many jurisdictions do not specify which model is to be used. Future work is likely to involve better procedures for testing compliance with regulations, which includes isolating the wind farm noise contribution to the total noise level measured at a residence. Additional pertinent research includes establishing suitable penalties to the allowed A-weighted level to account for special wind farm noise characteristics such as amplitude modulation, tonality and low frequency bias in the spectrum. Research is also needed in establishing suitable set back distance algorithms that take into account the topography, turbine layout and total number of turbines in a wind farm. Finally, future research is needed on the optimal way for wind farm developers to engage with local communities prior to and after construction of a development to maximise community acceptance, and whether such engagement should be facilitated by regulatory bodies.

The various research topics discussed in this paper have by no means been studied exhaustively. As can be seen by the "Future Directions" subsection at the end of each section, there remains a considerable body of work to be done if we are to understand the mechanisms of wind farm noise generation and propagation, how wind farm noise may be minimised, how its character can be less annoying, how the effects of wind farm noise on people, birds and animals can be minimised and how wind farms can be made more acceptable to surrounding communities.

Author Contributions: C.H., K.H. contributed 60%, 40% to conceptualisation, 60%, 40% to writing—original draft preparation, 40%, 60% to writing—review and editing and 50%, 50% to the literature search. All authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Conflicts of Interest: The authors declare no conflict of interest.

Abbreviations

The following abbreviations are used in this manuscript:

AM	amplitude modulation
BPF	Blade pass frequency
dBA	A-weighted sound pressure level
EAM	Enhanced amplitude modulation
LA10	A-weighted sound pressure level exceeded 10% of the time
LA90	A-weighted sound pressure level exceeded 90% of the time
L10	Sound pressure level exceeded 10% of the time
L90	Sound pressure level exceeded 90% of the time
LFN	Low-frequency noise
TE	Trailing edge

References

1. Kelley, N.; McKenna, H.; Hemphill, R.; Etter, C.; Garrelts, R.; Linn, N. *Acoustic Noise Associated with the MOD-1 Wind Turbine: Its Source, Impact, and Control*; Technical Report, SERI/TR-635-1166; Solar Energy Research Institute: Golden, CO, USA, 1985.
2. van Treuren, K.W. *Wind Turbine Noise: Regulations, Siting, Perceptions and Noise Reduction Technologies*; Global Power and Propulsion Forum: Zurich, Switzerland, 2018.
3. Doolan, C.; Moreau, D. A review of airfoil trailing edge noise with some implications for wind turbines. *Int. J. Aeroacoustics* **2015**, *14*, 811–832. [CrossRef]

4. Carolus, T.; Manegar, F.; Thouant, E.; Volkmer, K.; Schmich-Yamane, I. An experimental parametric study of airfoil trailing edge. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
5. Hornung, C.; Lutz, T.; Krämer, E. Development of design guidelines for low noise but high yield wind turbines. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
6. Yauwenas, Y.; Zajamšek, B.; Reizes, J.; Timchenko, V.; Doolan, C.J. Numerical simulation of blade-passage noise. *J. Acoust. Soc. Am.* **2017**, *142*, 1575–1586. [CrossRef] [PubMed]
7. Barlas, E.; Zhu, W.; Shen, W.; Dag, K.; Moriaty, P. Investigation of amplitude modulation noise with a fully coupled noise source and propagation model. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
8. Kamruzzaman, M.; Hurault, J.; Madsen, K.D. Wind turbine rotor noise prediction & reduction for low noise rotor design. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
9. Shen, W.Z.; Zhu, W.J. Modelling activities in wind turbine aeroacoustics at DTU Wind Energy. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
10. Grätsch, T. Simulation of sound radiation wind turbines using large-scale scale finite element models. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
11. Saab, J.Y.; Rodriguez, S.; Faria, A.M.; Pimenta, M. The Quasi-3D TE Rotor Noise Prediction Tool of the PNoise Code. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
12. Manegar, F.; Carolus, T.; Erbslöh, S. High fidelity airfoil trailing edge noise predictions via Lattice-Boltzmann simulations. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
13. Arivukkodi, G.; Gomathinayagam, S.; Kanmani, S. Comparison of measured and modeled wind turbine noise in Indian terrain. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
14. Hornung, C.; Scheit, C.; Napierala, C.; Arnold, M.; Bekiropoulos, D.; Altmikus, A.; Lutz, T. Predicted and measured trailing-edge noise emission for a 2.3 MW wind turbine. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
15. Zajamšek, B.; Doolan, C.J.; Moreau, D.J.; Fischer, J.; Prime, Z. Experimental investigation of trailing edge noise from stationary and rotating airfoils. *J. Acoust. Soc. Am.* **2017**, *141*, 3291–3301. [CrossRef] [PubMed]
16. Alloza, P.; Vonrhein, B.; Bölke. Noise source location in wind turbines. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
17. Bradley, S.; Kerscher, M.; Mikkelsen, T. Use of the acoustic camera to accurately localise wind turbine noise sources and determine their doppler shift. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
18. Faria, A.M.; Saab, J.Y.; Pimenta, M. Airfoil LE noise prediction supplement for PNoise Code. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
19. Serré, R.; Godsk, K.B.; Vronsky, T. Scales of turbulence on a wind turbine leading edge. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
20. Rodrigues, S.S.; Marta, A.C. On addressing wind turbine noise with after-market shape blade addons. *Renew. Energy* **2018**, *140*, 602–614. [CrossRef]
21. Schorle, L.; Carolus, T.; Erbslöh, S. Wind turbine sound prediction: Modelling and case study on the effect of blade elasticity. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
22. Manegar, F.; Teruna, C.; Avallone, F.; van der helden, W.C.P.; Casalino, D.; Carolus, T.; Ragni, D.; Carpio, A.R. Numerical investigation of the porous trailing edge noise reduction mechanism using the Lattice-Boltzmann method. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
23. Stahl, K.; Manegar, F.; Carouls, T.; Binois, R. Experimental investigation of self-aligning trailing edge serrations for airfoil noise reduction. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June, 2019.

24. Arce León, C.; Merino-Martínez, R.; Ragni, D.; Pröbsting, S.; Avallone, F.; Singh, A.; Madsen, J. Trailing edge serrations—Effect of their flap angle on flow and acoustics. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
25. Lauret-Ducosson, I.; Alarcon, A.; Yamane, I.S. Long-term experimental campaign on an operating wind turbine for trailing edge serrations verification. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
26. Merino-Martinez, R.; van der Velden, W.; Avallone, F.; Ragni, D. Acoustic measurements of a DU96-W-180 airfoil with flow-misaligned serrations at a high Reynolds number in a closed-section wind tunnel. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
27. Celic, A.; Zang, B.; Mayer, Y.D.; Liu, X.; Azarpeyvand, M. Hydrodynamic analysis of trailing edge serrations with blunt and rounded edges. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
28. Ecotière, D.; Gauvreau, B.; Cotté, B.; Roger, M.; Schmich-Yamane, I.; Nessi, M.C. PIBE : A new French project for predicting the impact of wind turbine noise. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
29. Falourd, X.; Rohr, L.; Bollinger, D. Measurement of sound efficiency of trailing edge serrations (TES) on wind turbines in the Jura mountains. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
30. Zajamšek, B.; Yauwenas, Y.; Doolan, C.J.; Hansen, K.L.; Timchenko, V.; Reizes, J.; Hansen, C.H. Experimental and numerical investigation of blade-tower interaction noise. *J. Sound Vib.* **2019**, *443*, 362–375. [CrossRef]
31. Zagubień, A.; Wolniewicz, K. The impact of supporting tower on wind turbine noise emission. *Appl. Acoust.* **2017**, *27*, 260–270. [CrossRef]
32. Bonsma, I.; Gara, N.; Howe, B.; McCabe, N. An investigation into short-term fluctuations in amplitude modulation of wind turbine noise: Preliminary results. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
33. Oerlemans, S. *An Explanation for Enhanced Amplitude Modulation of Wind Turbine Noise, Report to Renewable UK*; Technical Report; National Aerospace Laboratory, NLR: Amsterdam, Netherlands, 2011.
34. Sedaghatizadeh, N.; Arjomandi, M.; Cazzolato, B.; Kelso, R. Wind farm noises: Mechanisms and evidence for their dependency on wind direction. *Renew. Energy* **2017**, *109*, 311–322. [CrossRef]
35. Marmo, B.; Stauber, J.; Black, D.; Buckingham, M. Tonal noise mitigation on wind turbines. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
36. Schneider, L.; Hanus, K. Origin, transfer and reduction of structure-borne noise in wind turbines. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
37. Bowdler, R.; Bertagnolio, F.; Petitjean, B.; Herr, M.; Drobietz, R.; Madsen, K.; McKenzie, A.; Michaud, D. Post conference report. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
38. Bies, D.; Hansen, C.; Howard, C. *Engineering Noise Control*, 5th ed.; CRC Press: Boca Raton, FL, USA, 2018.
39. Bertagnolio, F.; Madsen, H.A.; Fischer, A. Coupled wind turbine noise generation and propagation model: A numerical study. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
40. McBride, S.; Burdisso, R. A comprehensive Hamiltonian ray tracing technique for wind turbine noise propagation under arbitrary weather conditions. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
41. Barlas, E.; Wu, K.L.; Porté-Agel, F.; Shen, W.Z. Variability of wind turbine noise over a diurnal cycle. *Renew. Energy* **2018**, *126*, 791–800. [CrossRef]
42. Cotté, B. Extended source models for wind turbine noise propagation. *J. Acoust. Soc. Am.* **2019**, *145*, 1363–1371. [CrossRef]
43. Saab, J.Y.; Pimenta, M.; Piqueira, J.R.C.; Marten, D.; Pechlivanoglou, G.; Nayeri, C.N.; Paschereit, C.O.; Faria, A.M. Verification and validation of the "PNoise" airfoil trailing-edge noise prediction module inside "QBlade". In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.

44. Herr, M.; Rohardt, C.-H. Faßmann, B.; Pereira-Gomes, J.M. Aeroacoustic assessment of wind turbine blade tips. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
45. Rodriguez, S.; Saab, J.Y.; Faria, A.M.; Pimenta, M. A Brief Study on Noise Propagation of Airfoils from Wind Turbines Using the Lattice Boltzmann Method. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
46. van der Velden, W.; Casalino, D. Towards digital wind turbine noise certification. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
47. Wenz, F.; Klein, L.; Lutz, T.; Rettler, P. Analysis of a high fidelity aero-servo-elastic process chain to assess low-frequency emissions from wind turbines. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
48. Klein, L.; Gude, J.; Wenz, F.; Lutz, T.; Krämer, E. Advanced computational fluid dynamics (CFD)-multi-body simulation (MBS) coupling to assess low-frequency emissions from wind turbines. *Wind Energy Sci.* **2018**, *3*, 713–728. [CrossRef]
49. IEC 61400-11 Ed.3.0. *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*; International Electrotechnical Commission: Geneva, Switzerland, 2012.
50. Keith, S.E.; Feder, K.; Voicescu, S.A.; Soukhovtsev, V.; Denning, A.; Tsang, J.; Broner, N.; Leroux, T.; Richarz, W.; van den Berg, F. Wind turbine sound power measurements. *J. Acoust. Soc. Am.* **2016**, *139*, 1431–1435. [CrossRef] [PubMed]
51. Eilders, L.M.; de Beer, E.H.A. Sound power level measurements 3.0. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
52. Okada, Y.; Hyodo, S.; Yoshihisa, K.; Iwase, T. Analysis of sound emission by using amplitude modulation components of wind turbine noise. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
53. Falourd, X.; Bollinger, D. Vertical directivity observations based on statistics of low frequency tonal components measured at downwind and upwind locations. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
54. Ashtiani, P.; Halstead, D. An investigation into the effect of wind shear on the sound emission of wind turbines. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
55. van der Maarl, W.; de Beer, E.H.A. Variations in measured noise emission of wind turbines due to local circumstances. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
56. Hansen, K.L.; Nguyen, P.; Zajamšek, B.; Catcheside, P.; Hansen, C.H. Prevalence of wind farm amplitude modulation at long-range residential locations. *J. Sound Vib.* **2019**, *455*, 136–149. [CrossRef]
57. Feist, C.; Lueker, M.; Herb, W.; Marr, J.; Nelson, P. Long-term noise monitoring of wind turbine amplitude modulation. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
58. Gupta, M.; Madsen, K.D. Advancements in continuous learning for tonality free turbine design. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
59. Cooper, J.; Evans, T.; Petersen, D. Method for assessing tonality at residences near wind farms. *Int. J. Aeroacoustics* **2015**, *14*, 903–908. [CrossRef]
60. Richarz, W.; Richarz, H. Propagation through a turbulent atmosphere makes blade passage harmonics audible. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
61. ISO 9613-2. *Acoustics: Attenuation of Sound during Propagation Outdoors*; International Standards Organisation: Geneva, Switzerland, 1996.
62. Schillemans, L.; van Caillie, M.; Courret, S.; Le Bourdat, C. Assessment of the error between measured and predicted noise levels from wind farms. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
63. Kock, U.; Cruz, I.A.; Trautsch, A. Comparison of measured and calculated noise levels in far distances of wind turbines. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.

64. Keith, S.E.; Daigle, G.A.; Stinson, M.R. Wind turbine low frequency and infrasound propagation and sound pressure level calculations at dwellings. *J. Acoust. Soc. Am.* **2018**, *144*, 981–996. [CrossRef] [PubMed]
65. Bertagnolio, F. A noise generation and propagation model for large wind farms. In Proceedings of the 22nd International Congress of Acoustics, Buenos Aires, Argentina, 5–9 September 2016.
66. Bigot, A.; Economou, P.; Economou, C. Wind turbine noise prediction using Olive Tree Lab Terrain. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
67. Hansen, K.L.; Zajamšek, B.; Hansen, C.H. Investigation of a microphone height correction for long-range wind farm noise measurements. *Appl. Acoust.* **2019**, *155*, 97–110. [CrossRef]
68. Sessarego, M.; Shen, W.Z.; Barlas, E. Wind turbine noise propagation in flat terrain for wind farm layout optimization frameworks. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
69. Ostashev, V.; Wilson, D. *Acoustics in Moving Inhomogeneous Media*; CRC Press: Boca Raton, FL, USA, 2015.
70. Kelly, M.; Barlas, E.; Sogachev, A. Statistical prediction of far-field wind-turbine noise, with probabilistic characterization of atmospheric stability. *J. Renew. Sustain. Energy* **2018**, *10*, 013302. [CrossRef]
71. Keränen, J.; Hakala, J.; Hongisto, V. The sound insulation of façades at frequencies 5-5000 Hz. *Build. Environ.* **2019**, *156*, 12–20. [CrossRef]
72. Du, G.; Lightstone, A.D.; Doran, J. Comparison of sound propagation models for offshore wind farms. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
73. Hansen, K.L.; Zajamšek, B.; Hansen, C.H. Wind farm noise uncertainty: Prediction, measurement and compliance assessment. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 59–67. [CrossRef]
74. Keith, S.E.; Feder, K.; Voicescu, S.A.; Soukhovtsev, V.; Denning, A.; Tsang, J.; Broner, N.; Leroux, T.; Richarz, W.; van den Berg, F. Wind turbine sound pressure level calculations at dwellings. *J. Acoust. Soc. Am.* **2016**, *139*, 1436–1442. [CrossRef]
75. Desarnaulds, V.; Fécelier, R.; Magnin, D. Evaluation of wind farm noise in Switzerland – comparison between measurement and modeling. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
76. Conrady, K.; Sjöblom, A.; Larsson, C. Sound propagating from wind turbines in winter conditions. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
77. Martens, S.; Bohne, T.; Rolfes, R. Measuring and analysing the sound propagation of wind turbines. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
78. de Beer, E.H.A. Using long term monitoring for noise assessment of wind farms. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
79. Kühner, T. Time dependent changes in sound pressure levels caused by wind turbines at long distances. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
80. Petit, A.; Durieux, J.; Finez, A.; Lebourdat, C. Does background noise vary with seasons? In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
81. Pellerin, T. Background noise variability relative to wind direction, temperature, and other factors. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
82. Søndergaard, L.S.; Egedal, R.; Hansen, M.B. Variation of wind induced non-turbine related noise due to position, shelter, wind direction and season. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
83. Halstead, D.; Tam, N. A study of background noise levels measured during far-field receptor testing of wind turbine facilities. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
84. Brush, E.; Barnes, J.; Newmark, M.; Yoder, B. The challenges and benefits of long-term sound monitoring of wind farm sites. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.

85. Schomer, P.; Slauch, I.M.; Hessler, G.F. Proposed Ai-weighting; a weighting to remove insect noise from A-weighted field measurements. In Proceedings of Internoise2010, Lisbon, Portugal, 13–16 June 2010; Number 594.
86. Hansen, C.; Doolan, C.; Hansen, K. *Wind Farm Noise: Measurement, Assessment and Control*; Wiley: New York, NY, USA, 2016.
87. Ashtiani, P. Generating a better picture of noise immissions in post construction monitoring using statistical analysis. In Proceedings of the 5th International Meeting on Wind Turbine Noise, Denver, CO, USA, 28–30 August 2013.
88. Ashtiani, P. Spectral discrete probability density function of measured wind turbine noise in the far field. In Proceedings of the 6th International Meeting on Wind Turbine Noise, Glasgow, UK, 20–23 April 2015.
89. Buzduga, V.; Buzduga, A. Characterizing the acoustic noise from wind turbines by using the divergence of the sound pressure in the ambient. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
90. Licitra, G.; Gallo, P.; Palazzuoli, D.; Fredianelli, L.; Carpita, S. Sensitivity analysis of modelling parameters in Wind Turbine Noise assessment procedure. In Proceedings of the 22nd International Congress on Sound and Vibration, Florence, Italy, 12–16 July 2015.
91. Gallo, P.; Fredianelli, L.; Palazzuoli, D.; Licitra, G.; Fidecaro, F. A procedure for the assessment of wind turbine noise. *Appl. Acoust.* **2016**, *114*, 213–216. [CrossRef]
92. Fredianelli, L.; Gallo, P.; Licitra, G.; Carpita, S. Analytical assessment of wind turbine noise impact at receiver by means of residual noise determination without the wind farm shutdown. *Noise Control Eng. J.* **2017**, *65*, 417–433. [CrossRef]
93. Bigot, A.; Hochard, G. Is it possible to predict background noise levels from measured meteorological data with machine learning techniques? In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
94. Hansen, K.; Zajamšek, B.; Hansen, C. Comparison of the Noise Levels Measured in the Vicinity of a Wind Farm for Shutdown and Operational Conditions. In Proceedings of Internoise, Melbourne, Australia, 16–19 November 2014; Institute of Noise Control Engineering.
95. von Hünerbein, S.; Kendrick, P.; Cox, T. Extended simulations of wind noise contamination of amplitude modulation ratings. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
96. D'Amico, S.; van Renterghem, T.; Botteldooren, D. Measuring infrasound from wind turbines: The benefits of a wind-shielding dome. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June, 2019.
97. von Hünerbein, S.; Bradley, S. A low wind-noise microphone for wind turbine noise. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
98. Okada, Y.; Yoshihisa, K.; Hyodo, S. Directivity of amplitude modulation sound around a wind turbine under actual meteorological conditions. *Acoust. Sci. Technol.* **2016**, *40*, 40–48. [CrossRef]
99. Makarewicz, R.; Gołebiewski, R. The Influence of a low level jet on the thumps generated by a wind turbine. *Renew. Sustain. Energy Rev.* **2019**, *104*, 337–342. [CrossRef]
100. Renewable UK. *Wind Turbine Amplitude Modulation: Research to Improve Understanding as to Its Cause and Effect*; Technical Report; Renewable UK: London, UK, 2013.
101. Bass, J.; Cand, M.; Coles, D.; Davis, R.; Irvine, G.; Leventhall, G.; Levet, T.; Miller, S.; Sexton, D.; Shelton, J. *Methods for Rating Amplitude Modulation in Wind Turbine Noise —Discussion Document*; Technical Report; Institute of Acoustics: Milton Keynes, UK, 2015.
102. Bass, J.; Cand, M.; Coles, D.; Davis, R.; Irvine, G.; Leventhall, G.; Levet, T.; Miller, S.; Sexton, D.; Shelton, J. *A Method for Rating Amplitude Modulation in Wind Turbine Noise—Final Report*; Technical Report; Institute of Acoustics: Milton Keynes, UK, 2015.
103. Coles, D.; Levet, T.; Cand, M. Application of the UK IOA method for rating amplitude modulation. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.

104. Fukushima, A.; Tachibana, H. Comparison of the IOA method and Japanese F-S method for quantitative assessment of amplitude modulation of wind turbine noise—A study based on the field measurement results in Japan. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
105. Broner, N. A simple outdoor criterion for assessment of low frequency noise emission. *Acoust. Aust.* **2011**, *39*, 7–14.
106. Broner, N.; Leventhall, H. Low frequency noise annoyance assessment by low frequency noise rating (LFNR) curves. *J. Low Freq. Noise Vib. Active Control* **1983**, *2*, 20–28. [CrossRef]
107. Kjellberg, A.; Tesarz, M.; Holmberg, K.; Landström, U. Evaluation of frequency-weighted sound level measurements for prediction of low-frequency noise annoyance. *Environ. Int.* **1997**, *23*, 519–527. [CrossRef]
108. Moorhouse, A.; Waddington, D.; Adams, M. Procedure for the Assessment of Low Frequency Noise Complaints. *J. Acoust. Soc. Am.* **2009**, *126*, 1131–1141 [CrossRef]
109. Sørensen, T.; Kishore, A.N. How critical is low frequency noise for micrositing? In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
110. Japanese Ministry of Environment. *Evaluation Guide to Solve Low Frequency Noise Problems*; Technical Report TNO Report Number 2008-D-R1051/B; Japan Ministry of Environment: Tokyo, Japan, 2004.
111. Hansen, K.L.; Hansen, C.H.; Zajamšek, B. Outdoor to indoor reduction of wind farm noise for rural residences. *Build. Environ.* **2015**, *94*, 764–772. [CrossRef]
112. Metelka, A. Measurement techniques for determining wind turbine infrasound penetration into homes. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
113. Herrmann, L.; Ratzel, U.; Bayer, O.; Krapf, K.; Hoffmann, M.; Blaul, J.; Mehnert, C. Low-frequency noise incl. infrasound from wind turbines and other sources. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
114. Cooper, S. *The Results of an Acoustic Field Testing Program, Cape Bridgewater Wind Farm*; Technical Report 44.5100.R7:MSC; The Acoustics Group: Sydney, Australia, 2015.
115. Micic, G.; Zajamšek, B.; Lack, L.; Hansen, K.L.; Doolan, C.J.; Hansen, C.H.; Vakulin, A.; Lovato, N.; Bruck, D.; Chai-Coetzer, C.L.; Mercer, J.; Catcheside, P. A review of the potential impacts of wind farm noise on sleep. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 87–97. [CrossRef]
116. Tonin, R. A review of wind turbine-generated infrasound: Source, measurement and effect on health. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 69–86. [CrossRef]
117. Feist, C.; Nelson, P.; Herb, W.; Lueker, M.; Stone, N. Human response to wind turbine noise: Infrasound and amplitude modulation. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
118. Nelson, P.; Bryne, A.; Lueker, M.; Feist, C.; Herb, B.; Marr, J. Testing the human response to wind turbine emissions. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
119. Keith, S.E.; Michaud, D.S.; Feder, K.; Soukhovtsev, V.; Voicescu, S.A.; Denning, A.; Tsang, J.; Broner, N.; Richarz, W.G. Wind turbine audibility calculations inside dwellings. *J. Acoust. Soc. Am.* **2019**, *139*, 2435–2444. [CrossRef]
120. Thorsson, P.; Persson Waye, K.; Smith, M.; Ögren, M.; Pedersen, E.; Forssén, J. Low-frequency outdoor-indoor noise level difference for wind turbine assessment. *J. Acoust. Soc. Am. Exp. Lett.* **2018**, *143*, EL206–EL211. [CrossRef] [PubMed]
121. Pedersen, S.; Persson-Waye, K. Perception and annoyance due to wind turbine noise: A dose-response relationship. *J. Acoust. Soc. Am.* **2004**, *116*, 3460–3470. [CrossRef]
122. Pedersen, E.; Van den Berg, F.; Bakker, R.; Bouma, J. Response to noise from modern wind farms in The Netherlands. *J. Acoust. Soc. Am.* **2009**, *126*, 634–643. [CrossRef] [PubMed]
123. Michaud, D.; Feder, K.; Keith, S.; Voicescue, S.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Denning, A.; D'Arcy, M.; Bower, T.; et al. Exposure to wind turbine noise: Perceptual responses and reported health effects. *J. Acoust. Soc. Am.* **2016**, *139*, 1443–1454. [CrossRef]
124. Michaud, D.S.; Feder, K.; Voicescu, S.A.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Lavigne, E.; Denning, A.; Murray, B.J.; Weiss, S.K.; Villeneuve, P. Clarifications on the design and interpretation of conclusions from Health Canada's study on wind turbine noise and health. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 99–110. [CrossRef]

125. Poulsen, A.H.; Raaschou-Nielsena, O.; Pe na, A.; Hahmann, A.N.; Nordsborg, R.B.; Ketzel, M.; Brandt, J.; Sørensen, M. Long-Term Exposure to Wind Turbine Noise and Risk for Myocardial Infarction and Stroke: A Nationwide Cohort Study. *Environ. Health Perspect.* **2019**, *127*, 037004. [CrossRef] [PubMed]
126. Thorsson, P.; Persson Waye, K.; Ögren, M.; Smith, M.; Pedersen, E.; Forssén, J. Creating sound immission mimicking real-life characteristics from a single wind turbine. *Appl. Acoust.* **2019**, *143*, 66–73. [CrossRef]
127. Bowdler, R. Health effects of wind turbine noise—More divided than ever? *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 17–20.
128. Leventhall, G. Why do some people believe that they are "made ill" by wind turbine noise? In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
129. Pohl, J.; Gabriel, J.; Hübner, G. Understanding stress effects of wind turbine noise—The integrated approach. *Energy Policy* **2018**, *112*, 119–128. [CrossRef]
130. Leventhall, G. I can still hear it and it's making me ill. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
131. Schmidt, J.H.; Klokker, M. Health effects related to wind turbine noise exposure: A systematic review. *PLoS ONE* **2014**, *9*, e114183. [CrossRef] [PubMed]
132. Fredianelli, L.; S., C.; Licitra, G. A procedure for deriving wind turbine noise limits by taking into account annoyance. *Sci. Total Environ.* **2019**, *648*, 728–736. [CrossRef] [PubMed]
133. van Kamp, I.; van den Berg, F. Health effects related to wind turbine sound, including low-frequency sound and infrasound. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 31–57. [CrossRef]
134. Schäffer, B.; Pieren, R.; Schlittmeier, S.J.; Brink, M. Effects of Different Spectral Shapes and Amplitude Modulation of Broadband Noise on Annoyance Reactions in a Controlled Listening Experiment. *Int. J. Environ. Res. Public Health* **2018**, *15*, 1029–1046. [CrossRef]
135. Qu, F.; Tsuchiya, A.; Kang, J. Impact of noise from suburban wind turbines on human well-being. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
136. Schäffer, B.; Pieren, R.; Hayek, U.W.; Biver, N.; Grêt-Regamey, A. Influence of visibility of wind farms on noise annoyance – A laboratory experiment with audio-visual simulations. *Landsc. Urban Plan.* **2018**, *186*, 67–78. [CrossRef]
137. Pawlaczyk-Łuszczyńska, M.; Zaborowski, K.; Dudarewicz, A.; Zamojska-Daniszewska, M.; Waszkowska, M. Response to noise emitted by wind farms in people living in nearby areas. *Int. J. Environ. Res. Public Health* **2018**, *15*, 1575–1611. [CrossRef]
138. Taylor, J.; Klenk, N. The politics of evidence: Conflicting social commitments and environmental priorities in the debate over wind energy and public health. *Energy Res. Soc. Sci.* **2019**, *18*, 102–112. [CrossRef]
139. Laurie, S.E.; Thorne, R.; Cooper, S. Startle reflex and sensitisation. In Proceedings of the 174th Meeting of the Acoustical Society of America, New Orleans, Louisiana, USA, 4–8 December 2017; p. 2701.
140. Zajamšek, B.; Hansen, K.L.; Micic, G.; Catcheside, P.; Hansen, C.H. The assessment of a hearing thresholds in the presence of infrasound. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
141. Perkins, R.A.; Lotinga, M.J.; Berry, B.; Grimwood, C.J.; Stansfeld, S.A. Development of an approach to controlling the impact of amplitude modulation in wind turbine noise: exposure-response research, application and implementation. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
142. Hansen, K.L.; Zajamšek, B.; Hansen, C.H. Towards a reasonable penalty for amplitude modulated wind turbine noise. *Acoust. Aust.* **2018**, *46*, 21–25.
143. Møller, H. Annoyance of audible infrasound. *J. Low Freq. Noise Vib.* **1987**, *6*, 1–17. [CrossRef]
144. Persson-Waye, K.; M, B.; R., R. An experimental evaluation of annoyance due to low frequency noise. *J. Low-Freq. Noise Vib. Active Control* **1985**, *4*, 145–153. [CrossRef]
145. Jurado, C.; Gallegos, P.; Gordillo, D.; Moore, B. The detailed shapes of equal-loudness-level contours at low frequencies. *J. Acoust. Soc. Am.* **2017**, *142*, 3821–3832. [CrossRef] [PubMed]
146. Leventhall, G. Review: Low-frequency noise. What we know, what we do not know and what we would like to know. *Noise Notes* **2009**, *8*, 3–28. [CrossRef]

147. Yokoyama, S.; Kobayashi, T.; Tachibana, H. Subjective experiments on the perception of tonal component(s) contained in wind turbine noise. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
148. Oliva, D.; Hongisto, V.; Haapakangas, A. Annoyance of low-level tonal sounds - Factors affecting the penalty. *Build. Environ.* **2017**, *123*, 404–414. [CrossRef]
149. Marquardt, T.; Jurado, C. Amplitude Modulation May Be Confused with Infrasound. *Acta Acustica United Acustica* **2019**, *104*, 825–829. [CrossRef]
150. Bauerdorff, A.; Körper, S. Wind turbine noise – an overview of current knowledge and perspectives. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
151. Johansson, A.; Alvarsson, J.; Bolin, K. Partial masking and perception of wind turbine noise in ambient noise. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
152. Johansson, A.; Bolin, K.; Alvarsson, J. Annoyance and partial masking of wind turbine noise from ambient sources. *Acta Acustica United Acustica***2019**, *105*, 1035–1041. [CrossRef]
153. van den Berg, F.; K.D. The effect of brown and black noise on persons suffering from low-frequency sound. In Proceedings of the 23rd International Congress on Acoustics, Aachen, Germany, 9–13 September 2019.
154. Pedersen, S.; Persson-Waye, K. Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and wellbeing in different living environments. *Occup. Environ. Med.* **2007**, *64*, 480–486. [CrossRef] [PubMed]
155. Kuwano, S.; Yano, T.; Kageyama, T.; Sueoka, S.; Tachibana, H. Social survey on wind noise in Japan. *Noise Control Eng. J.* **2014**, *62*, 503–520. [CrossRef]
156. Old, I.; Kaliski, K. Wind turbine noise dose response—Comparison of recent studies. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
157. Morsing, J.A.; Smith, M.G.; Ögren, M.; Thorsson, P.; Pedersen, E.; Forssén, J.; Persson Waye, K. Wind turbine noise and sleep: Pilot studies on the influence of noise characteristics. *Int. J. Environ. Res. Public Health* **2018**, *15*, 2573–2587. [CrossRef]
158. Michaud, D.S.; Feder, K.; Keith, S.E.; Voicescu, S.A.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Denning, A.; Murray, B.J.; Weiss, S.K.; et al. Effects of Wind Turbine Noise on Self-Reported and Objective Measures of Sleep. *Sleep* **2016**, *39*, 97–109. [CrossRef]
159. Poulsen, A.H.; Raaschou-Nielsena, O.; Pe na, A.; Hahmann, A.N.; Nordsborg, R.B.; Ketzel, M.; Brandt, J.; Sørensen, M. Impact of Long-Term Exposure to Wind Turbine Noise on Redemption of Sleep Medication and Antidepressants: A Nationwide Cohort Study. *Environ. Health Perspect.* **2019**, *127*, 037005. [CrossRef]
160. Michaud, D.; Feder, K.; Keith, S.; Voicescue, S.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Denning, A.; Bower, T.; Villeneuve, P.; et al. Self-reported and measured stress related responses associated with exposure to wind turbine noise. *J. Acoust. Soc. Am.* **2016**, *139*, 1467–1479. [CrossRef] [PubMed]
161. Poulsen, A.H.; Raaschou-Nielsena, O.; Pe na, A.; Hahmann, A.N.; Nordsborg, R.B.; Ketzel, M.; Brandt, J.; Sørensen, M. Long-term exposure to wind turbine noise and redemption of antihypertensive medication: A nationwide cohort study. *Environ. Int.* **2018**, *121*, 207–215. [CrossRef]
162. Barry, R.; Sulsky, S.I.; Kreiger, N. Using residential proximity to wind turbines as an alternative exposure measure to investigate the association between wind turbines and human health. *J. Acoust. Soc. Am.* **2018**, *143*, 3278–3282. [CrossRef] [PubMed]
163. Deignan, B.; Harvey, E.; Hoffman-Goetz, L. Fright factors about wind turbines and health in Ontario newspapers before and after the Green Energy Act. *Health Risk Soc.* **2013**, *15*, 234–250. [CrossRef]
164. World Health Organisation. *Environmental Noise Guidelines for the European Region*; WHO Regional Office Europe: Geneva, Switzerland, 2018.
165. Delaire, C.; Adcock, J. WHO Environmental Noise Guidelines for the European region: conditional recommendation for wind turbine noise in the context Australian regulations of Australian regulations. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
166. Davy, J.; Burgemeister, K.; Hillman, D. Wind turbine sound limits: Current status and recommendations based on mitigating noise annoyance. *Appl. Acoust.* **2018**, *140*, 288–295. [CrossRef]

167. Dutilleux, P. France–Germany: A comparison of the acoustic assessment procedures. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
168. Lowe, K.; Broneske, S. Putting the IOA preferred AM assessment method and the proposed penalty scheme into practice—An outlook for future developments of wind farms in the UK. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
169. Bowdler, R.; Cand, M.; Hayes, M.; Irvine, G. Wind turbine noise amplitude modulation penalty considerations. *Proc. Inst. Acoust.* **2018**, *40*, 1–9.
170. Yokoyama, S.; Sakamoto, S.; Tachibana, H. Perception of low frequency components contained in wind turbine noise. In Proceedings of the 5th International Meeting on Wind Turbine Noise, Denver, Colorado, USA, 28–30 August 2013.
171. EPA NSW. *Wind Energy: Noise Assessment Bulletin*; Technical Report, NSW EPA: Washington, DC, USA, 2016.
172. Downey, G.; Parnell, J. Assessing low frequency noise from industry - a practical approach. In Proceedings of the 12th ICBEN Congress on Noise as a Public Health Problem, Zurich, Switzerland, 18–22 June 2017.
173. Danish Environmental Protection Agency. *Statutory Order 1284. Noise from Wind Turbines*; Technical Report; Danish Ministry of Environment: Copenhagen, Denmark, 2011. (In Danish)
174. Møller, H.; Pedersen, C.S. Low-frequency noise from large wind turbines. *J. Acoust. Soc. Am.* **2011**, *129*, 3727–3744. [CrossRef]
175. Kobayashi, T.; Yokoyama, S. A comparison of standardized methods for prominence analysis of tonal components. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
176. Søndergaard, L.S.; Thomsen, C.; Pedersen, T.H. Prominent tones in wind turbine noise – Round-robin test of the IEC 61400-11 and ISO/PAS 20065 methods for analysing tonality content. In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 12–14 June 2019.
177. NZS 6808. *Acoustics—Wind Farm Noise*, Standards New Zealand: Wellington, New Zealand, 2010.
178. AS 4959. *Acoustics-Measurement, Prediction and Assessment of Noise from Wind Turbine Generators*; Standards Australia: Sydney, Australia 2010.
179. EPA. *Wind Farms Environmental Noise Guidelines*; Technical Report; South Australian Environmental Protection Agency: Adelaide, SA, Australia, 2009.
180. Institute of Acoustics. *A Good Practice Guide to the Application of ETSU-R-97 for the Assessment and Rating of Wind Turbine Noise. Supplementary Guidance Note 5: Post Completion Measurements*; Technical Report; Institute of Acoustics: Milton Keynes, UK, 2014.
181. Zagubień, A. Analysis of Acoustic Pressure Fluctuation around Wind Farms. *Pol. J. Environ. Stud.* **2018**, *27*, 2843–2849. [CrossRef]
182. Simos, J.; Cantoreggi, N.; Christie, D.; Forbat, J. Wind turbines and health: A review with suggested recommendations. *Environ. Risque Sante* **2019**, *18*, 1–11.
183. Vågene, S. A case study of how to involve impacted neighbours in measuring and characterizing windfarm noise. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
184. Nguyen, D.P.; Hansen, K.L.; Zajamšek, B. Human perception of wind farm vibration. *J. Low Freq. Noise Vib. Active Control* **2018**. [CrossRef]
185. Marcillo, O.E.; Carmichael, J. The detection of wind-turbine noise in seismic records. *Seismol. Res. Lett.* **2018**, *89*, 1826–1837. [CrossRef]
186. Gortsas, T.; Triantafyllidis, T.; Kudella, P.; Zieger, T.; Ritter, J. Low-frequency micro-seismic radiation by wind turbines and it's interaction with acoustic noise emission. In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
187. Lopucki, R.; Perzanowski, K. Effects of wind turbines on spatial distribution of the European hamster. *Ecol. Indic.* **2018**, *84*, 433–436. [CrossRef]
188. Mikołajczak, J.; Borowski, S.; Marć-Pieńkowska, J.; Odrowąż-Sypniewska, G.; Bernacki, Z.; Siódmiak, J.; Szterk, P. Preliminary studies on the reaction of growing geese (Anser anser f. domestica) to the proximity of wind turbines. *Pol. J. Vet. Sci.* **2013**, *16*, 679–686. [CrossRef] [PubMed]

189. Whalen, C.E.; Bomberger Brown, M.; McGee, J.; Powell, L.A.; Walsh, E.J. Effects of wind turbine noise on the surrounding soundscape in the context of greater-prairie chicken courtship vocalizations. *Appl. Acoust.* **2019**, *153*, 132–139. [CrossRef]
190. Agnew, R.C.; Smith, V.J.; Fowkes, R.C. Wind turbines cause chronic stress in badgers (Meles meles) in Great Britain. *J. Wildl. Dis.* **2016**, *52*, 459–467. [CrossRef] [PubMed]

© 2020 by the authors. Licensee MDPI, Basel, Switzerland. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини

от
Колин Хансен
[1,*] и
Кристи Хансен
[2]
[1]
Училище по машинно инженерство, Университет на Аделаида, Аделаида SA 5005, Австралия
[2]
Колеж по наука и инженерство, Университет Флиндърс, Аделаида SA 5042, Австралия
[*]
Автор, към когото трябва да бъде адресирана кореспонденцията.

Акустика **2020** , *2* (1), 171-206; **https://doi.org/10.3390/acoustics2010013**

Изпращането е получено: 16 февруари 2020 г / Преработен: 12 март 2020 г / Прието: 15 март 2020 г / Публикувано: 20 март 2020 г
(Тази статия принадлежи към специалното издание **Шум от вятърни турбини**)

Линк към изследването:

https://www.mdpi.com/2624-599X/2/1/13#B122-acoustics-02-00013

Резюме

Този преглед се фокусира върху широкомащабни турбини с хоризонтална ос срещу вятъра. Турбините с вертикална ос не се разглеждат тук, тъй като те не са достатъчно ефективни, за да бъдат използвани в търговското производство на електроенергия. Последните разработки в изследванията на шума от вятърни турбини с хоризонтална ос са обобщени и са проучени теми, които са свързани с проблема, но предстои да бъдат изследвани, и са предложени предложения за бъдещи изследвания. Основната част от скорошните и настоящите изследвания на генерирането на шум от вятърни турбини, разпространението и ефектите му върху хора и животни се извършват от групи в Европа, Обединеното кралство, САЩ, Япония, Австралия и Нова Зеландия. Постигнат е значителен напредък в разбирането на генерирането и разпространението на шум от вятърни турбини, както и ефекта от шума на вятърните паркове върху хора, птици и животни. Остава обаче много да се направи, за да се отговори на много от въпросите, чиито отговори все още са несигурни. В допълнение към загрижеността на общността относно ефекта на шума от вятърните паркове върху хората и как най-добре да се регулира шумът от вятърните паркове и да се проверят инсталираните вятърни паркове за съответствие, има значителен интерес от страна на производителите на турбини към разработването на по-тихи ротори, с намерението да се позволи инсталирането на вятърни паркове да са по-близо до населените места. Целта на този документ е да обобщи скорошната и текущата изследователска работа за шума от вятърни паркове и изследователските въпроси, които остават да бъдат разгледани или са в процес на разглеждане. Темите, които са обект на текущо изследване, се обсъждат накратко и се включват препратки към скорошна и текуща работа.

Ключови думи:шум от вятърни турбини ; шум от вятърни паркове ; аеродинамичен шум

1. Въведение

Научните изследвания върху шума от вятърни турбини продължават от началото на 80-те години на миналия век, като голяма част от ранната работа е извършена от Националната администрация по аеронавтика и изследване на космоса (НАСА) на Съединените щати върху вятърни турбини с хоризонтална ос, с ротор надолу от вятъра на опорната кула („турбина на вятъра“). Разположението на кулата срещу вятъра на ротора доведе до много турбулентен поток, падащ върху лопатките на турбината, което от своя страна доведе до генериране на туптящи звуци, когато лопатките преминаха близо до крака на кулата, което генерираше смущението на потока. Ударният шум обезпокои жителите наблизо и предизвика тракане на чинии и раздразнение за редица жители, живеещи в рамките на 3 км от една турбина [1]. Някои жители съобщават, че усещат звука повече, отколкото го чуват, което води до усещане за безпокойство и лично безпокойство.

В съвременните турбини местоположението на ротора е променено на посока срещу вятъра от опорната кула, тъй като в тази конфигурация се генерира по-малко шум от удари, което води до използването на този тип турбини във всички модерни вятърни паркове, които генерират електричество за търговска употреба. По този начин този преглед е фокусиран върху широкомащабни вятърни турбини с хоризонтална ос.

Изследванията на шума от вятърни паркове могат да бъдат разделени на няколко различни категории: генериране на шум от турбини, проекти на турбини за минимизиране на генерирането на шум, разпространение на шума към околните общности, въздействие на шума върху околните общности (включително фауна) и регулиране (включително проверка на съответствието).

Изследването на шума от турбините включва работа по разбиране на механизмите за генериране на шум, контрол на тези механизми за намаляване на общите нива на шум, както и изчисляване и подреждане по ранг на изходната звукова мощност на различни източници на шум от вятърни турбини. Изследванията включват също работа по количествено определяне на проблеми като тоналност и амплитудна модулация; измерване на емисиите на шум от турбината, като характеристики на посоката; и количествено определяне на ефекта от топографията и метеорологичните условия върху излъчваната звукова мощност. Разбирането на механизмите за генериране на шум е от основно значение за разработването на по-тихи дизайни на лопатки и турбини, които не намаляват значително общата производителност.

Разпространението на шума от турбините към околните общности включва работа по разработването на по-добри модели на разпространение, които могат да предоставят по-точни прогнози за нивата на шума в близки и далечни общности. От особен интерес е изчисляването на най-лошите нива на шум, както и обхвата на нивата на шум, които ще се изпитат на всяко място като функция от метеорологичните условия и времето на деня, както и очакваната продължителност на определени нива в дългосрочен план. Всеки път, когато предвидените нива на шум се предоставят от разработчиците, важно е те да бъдат придружени с оценки на несигурността и това е област на изследване, изискваща повече усилия. По-точното предвиждане на разпространението на шума от офшорните вятърни паркове към близките общности на сушата също представлява интерес. Тъй като повечето смущения, причинени от вятърни паркове, са през нощта, след като жителите са се оттеглили да спят. Поради тази причина има значителен интерес към преобразуване на прогнозираните нива на шум на открито в прогнозирани нива на закрито за различни жилищни конструкции с и без отворени прозорци. В допълнение към разработването на по-добри модели за прогнозиране на шума, също така е

важно да се извършат измервания на шума в околната среда преди и след изграждането на вятърна ферма и околният шум от други източници на шум да бъде правилно взет под внимание при оценките на приноса на шума от вятърната централа към общото ниво на шума. Това е активна област на изследване в момента, като в момента се изследват редица процедури. Тъй като повечето измервания на шума се извършват с микрофони, изложени на значително ниво на вятър, разработването на системи за измерване, които са нечувствителни към шума от вятъра, е изследователска област, която привлича значително ниво на интерес. Тъй като много оплаквания на общността са съсредоточени около нискочестотния шум и възможността за наличие на инфразвук, особено важно е всички измервания на ILFN (инфразвук и нискочестотен шум) да са добре изолирани от ефектите на смущения от вятъра.

От много години се провеждат интензивни изследвания върху човешката реакция към шума от вятърни паркове. Въпреки че е постигнато много, все още няма край на споровете и разногласията между изследователите относно степента на ефектите. Въпреки, че повечето са съгласни, че шумът от вятърните паркове може да бъде досаден за значителен брой хора, има разногласия относно това дали шумът от вятърните паркове може да причини лишаване от сън и неблагоприятни последици за здравето. Скорошните изследвания по тази тема са обсъдени подробно в този преглед.

От значителен интерес за фермерите и еколозите е възможното въздействие на шума от вятърните паркове върху животните. Дали вятърните паркове в близост до националните паркове карат дивите животни да избягват близостта им и ако е така, това постоянен ефект ли е или животните свикват с тях и различните видове са засегнати по различен начин? От селскостопанска гледна точка, фермерите се интересуват да знаят дали вятърните паркове влияят или не на репродуктивната способност, както и на скоростта на растеж на различните видове добитък и качеството на тяхната продукция.

Законодателството е важна област на текущите изследвания. Изглежда, че няма споразумение между различни държави и юрисдикции в една и съща страна относно приемливите A-претеглени нива на шум, приемливите разстояния на вятърните турбини от жилищата и как да се отчетат специалните акустични характеристики на шума от вятърни паркове като тоналност, амплитудна модулация , подобрено нискочестотно съдържание и инфразвук. Установяването на надеждни процедури за наблюдение на съответствието също е от значение и до момента нито една, която да е доказана като надеждна, не е била на разположение на регулаторните органи.

Работата, извършена през последните няколко години, и работата, която продължава във всяка от горните категории, както и ангажираността на общността и вибрациите на земята, се обсъждат в останалата част от този документ, заедно с предложения за бъдещи изследователски насоки.

2. Механизми и контрол на генерирането на шум от вятърни турбини

Добре е известно, че основните механизми за генериране на шум на вятърна турбина са свързани със задвижването (обикновено вибрации, предавани към кулата и лопатките и излъчвани като шум) и преминаването на лопатките през въздуха (аеродинамичен шум) [2] . Въпреки това, разбирането на детайлите на механизмите за генериране на шум, тяхното подреждане по ранг по отношение на приноса към общото ниво и техния контрол остават активни области на изследване. Крайната цел е да се разработят промени в дизайна, които водят до минимално възможно генериране на шум с минимално намаляване (за предпочитане увеличаване) на производителността. Вече е постигнат значителен напредък, като модерните вятърни турбини генерират значително по-малко шум от по-ранните версии. Точното ниво на

намаляване на шума е трудно да се определи количествено, тъй като зависи от моделите, които се сравняват.

Някои от конструктивните модификации на ротора и лопатките, които са внедрени или се разглеждат, включват следното [2]:

- конструкции на лопатките с нисък шум;
- задни ръбове на назъбено острие (TE);
- четки за задния ръб на острието;
- порести повърхности на острието;
- обработка на върха на острието (като правене на върха заострен, а не тъп);
- използване на вихрови генератори на лопатките;
- засмукване на граничния слой, приложено към лопатките;
- намалена скорост на въртене на ротора; и
- използване на системи за контрол на ъгъла на атака на острието за непрекъснато оптимизиране на ъгъла на атака на острието за минимален шум и максимална производителност.

Въпреки че е постигнато много в разработването на по-тихи турбинни лопатки и ротори [3], изследванията продължават с цел разработване на още по-тихи лопатки, без да се жертва производителността [4 , 5]. Работата включва компютърни модели [6 , 7 , 8 , 9 , 10 , 11] и теоретични изследвания [12], както и експериментални измервания на пълноразмерни ротори в полето [13 , 14] и модели ротори в аеродинамични тунели [12 , 15]. Част от експерименталната работа включва използването на акустична камера за идентифициране на местоположенията на източника на шум върху лопатките на вятърните турбини [16] и също така са проведени експерименти с помощта на високоговорители, прикрепени към лопатка на турбина, за да се провери точността на метода на акустичната камера [17]. Тази работа е полезна за развиване на разбиране на физическите механизми, включени във всяко намаляване на шума, което се постига чрез модификации на лопатките и тяхната система за контрол на ъгъла на атака.

Аеродинамичният шум, генериран от турбинната лопатка, се състои главно от шум, генериран от задния ръб, въпреки че шумът от водещия ръб също може да бъде важен [18 , 19]. Бяха положени значителни усилия от редица изследователи в проектирането и тестването на различни обработки на задния ръб, използвайки както числено моделиране [8 , 12 , 20 , 21 , 22 , 23], така и експериментална работа [4 , 24 , 25 , 26 , 27 , 28 , 29]. Тъй като работата на турбинните лопатки по отношение на генерирането на енергия е важна в допълнение към минимизирането на генерирането на шум, повечето проекти са компромиси. Съществуват обаче насоки за проектиране на турбинни лопатки с ниско ниво на шум, но с висока производителност [5], въпреки че винаги има възможност за подобрение. Необходима е повече работа, за да се определи относителната важност на различните части на острието, така че усилията при проектиране да могат да бъдат съсредоточени върху решаването на проблемите по важност за общото генериране на шум.

Скорошна работа [30] предполага, че импулсивното аеродинамично натоварване, причинено от взаимодействието на лопатките с дефицита на скоростта на вятъра в близост до опорната кула (поради блокиращия ефект на кулата), може да доведе до генериране на нискочестотен аеродинамичен шум. Беше показано, че този принос е два пъти по-голям от шума, причинен от перките, преминаващи през въздуха. Тази работа обаче е резултат от числени изследвания и трябва да бъде потвърдена с полеви измервания. Ако наличието на кулата е важно за генерирането на шум, тогава може да са необходими изследвания, за да се проучат възможните

модификации на конструкцията на кулата, като например промяна на кулата от плътен цилиндър към структура, която е много по-малко ефективна при пропускането на въздух между перките и кула, която да бъде компресирана при преминаване на перката (например кула от решетъчен тип, използвана за електропроводи с високо напрежение [31]). Решетъчните кули бяха използвани за поддържане на турбините надолу от 80-те години на миналия век [1] и взаимодействието на лопатките на турбината с прекъсването на потока, причинено от опорните крака, се смяташе за отговорно за туптящия шум, от който се оплакваха жителите. За турбини срещу вятъра обаче няма проблем със събуждането, но съществува дефицит на скоростта на вятъра в близост до опорната кула, което води до генериране на импулсивен аеродинамичен шум, както беше обсъдено по-горе. Това импулсивно натоварване се очаква да бъде по-малко за опорните крака с по-малко напречно сечение на кула от решетъчен тип и наистина Zagubień и Wolniewicz [31] установиха, че турбини срещу вятъра, поддържани на кули от решетъчен тип, произвеждат около 10 dB по-малко звуков шум от турбините, поддържани от цилиндрични кули.

Амплитудната модулация на шума на вятърната турбина е периодичната промяна на шума при скоростта на преминаване на лопатките (обикновено между 0,5 и 2 Hz). Тоест, амплитудата на шума варира от максимална до минимална и обратно до максимална за времето, необходимо на последователните лопатки да бъдат в съседство с опорната кула на ротора. Zagubień и Wolniewicz [31] показаха, че вариацията в нивото на шума на турбината е по-малка за кула от решетъчен тип, но е необходима повече работа, за да се определи дали това води до по-ниски нива на амплитудна модулация. Друго възможно обяснение за амплитудната модулация е промяната в насочеността на звуковото излъчване, когато лопатките се движат надолу в сравнение с това, когато се движат нагоре. Необходими са обаче повече изследвания, за да се определи кой механизъм доминира.

Дори при оптимизирана конструкция на кула, известно количество амплитудна модулация може да бъде неизбежно поради различните механизми, които я причиняват, както беше обсъдено по-горе. Съществува обаче феномен, при който амплитудната модулация е много по-голяма от очакваната и това се нарича или „подобрена амплитудна модулация“ (EAM), или „друга амплитудна модулация“ (OAM). Тъй като става все по-прието, че амплитудната модулация, особено EAM, значително допринася за раздразнението, има съответен интерес към откриване на това, което може да е причината за EAM [32]. Общоприето е, че EAM възниква при определени метеорологични условия и условия на входящ поток и може също да бъде свързано с острието, което изпитва високоскоростно спиране, поради това, че неговият ъгъл на атака е твърде висок за по-високоскоростния въздушен поток на по-големи височини над земята [33]. Надяваме се, че чрез разбиране на физическия механизъм, сензорите могат да бъдат използвани за усещане на входящия въздушен поток и по този начин да регулират ъгъла на атака или ориентацията на турбинната лопатка по отношение на посоката и скоростта на въздушния поток, съответно. Това може да изисква почти непрекъснато регулиране на всяка лопатка, докато се върти от относително нискоскоростен въздушен поток към относително високоскоростен въздушен поток съответно в долната и горната част на своята траектория. Въпреки че са положени значителни изследователски усилия за опити да се разбере причината за EAM (вижте [32 , 34] за обобщение), досега не изглежда да има категорична причина [32]. Въпреки това в момента се извършва обширна работа в тази област като част от френски изследователски проект [28]. В допълнение към разбирането на механизмите, произвеждащи EAM, бъдещата работа може също да бъде насочена към оптимизиране на системата за управление, която е отговорна за непрекъснатото регулиране на всеки ъгъл на атака на острието, използвайки информация от сензори, монтирани на трите острието.

Вибрациите на задвижването се предават през стойките на скоростната кутия и генератора към опорната кула на ротора, която от своя страна вибрира и излъчва шум [10]. Този шум може да бъде намален чрез прилагане на амортизираща обработка на кулата (обикновено с използване на абсорбери на вибрации), за да се намали нейното звуково излъчване [35], чрез подобряване на изолацията на вибрациите на задвижването от кулата или чрез промяна на конструкцията на кулата, както е описано по-горе, за намаляване на импулсивно аеродинамично натоварване. Прилагането на амортизираща обработка на кулата е ефективно само ако кулата е възбудена в резонансни вибрации. Ако вибрациите на кулата са нерезонансни (принудени), амортизационната обработка ще бъде неефективна, както е установено от Schneider и Hanus [36]. Тази изследователска област все още представлява интерес по отношение на разработването на технология за модернизиране на съществуващи турбини и при проектирането на някои нови турбини [36]. Дори турбини, които са с директно задвижване (и следователно нямат скоростна кутия), показват вибрации на задвижващия механизъм, които се предават на кулата и лопатките [36]. Необходима е повече работа върху дизайна на кулата, дизайна на задвижването и изолацията на вибрациите, за да се минимизира приносът на тези източници към общото звуково излъчване.

2.1. Бъдещи насоки за изследване на механизмите и контрола на генерирането на шум от вятърни турбини

По-нататъшното разбиране на физическите механизми, отговорни за излъчването на шум от вятърни турбини, е съществена част от проектирането на нискошумни турбини, които след това могат да постигнат по-висока изходна електрическа мощност за същите нива на звуково налягане в жилищата. Следователно в тази област тече значителна изследователска работа и въпреки че е постигнато много (назъбени ТЕ на лопатките, оптимизирани форми на лопатките, вихрови генератори на лопатките и усъвършенствани настройки за управление на турбината), има възможност за значително по-голямо намаляване на шума. За да се разбере правилно произходът на шума от вятърните турбини и как да се контролира, за да се произвеждат още по-тихи турбини, е необходима допълнителна работа в следните области. Част от тази работа беше обсъдена от Bowdler [37].

(a) Разработване на по-точни прогнози за шума на аеродинамичния профил с помощта на 3-D модели.

b) Класиране на частите на лопатките по отношение на техния принос към шумовото излъчване и използване на тези резултати за информиране на оптималния дизайн на лопатките.

(c) Развитие на по-добро разбиране на ефекта от разделящия поток върху генерирането на шум.

(d) Разработване на нови и по-добри модели за прогнозиране на преход и спиране за стационарни, както и за въртящи се перки.

e) Разработване на по-добро разбиране на начина, по който стратегиите за управление на работата на турбината влияят върху генерирането на шум и как те могат да бъдат оптимизирани във връзка с различни нискошумни обработки с допълнителни лопатки.

f) Разработване на форми на лопатки, които правят по-малко аеродинамичен шум, но имат минимален ефект върху производителността.

(g)Разработване на дизайни на турбини без тоналност.

(h) Определяне как най-добре да се свържат тестовете в аеродинамичен тунел с работещите турбини.

(i) Разработване на ефективни методи за измерване на изходната звукова мощност на турбината за диапазон от скорости на вятъра, метеорологични условия и топографски условия.

(j) Повишаване на качеството на валидирането на модела за генериране на шум от аеродинамични профили, както в лабораторни аеродинамични тунели, така и на инсталирани турбини.

(к) Разработване на по-добро разбиране на причините за AM и EAM и как те да бъдат подобрени чрез по-добър дизайн на системата за контрол на ъгъла на атака.

(l) Развитие на по-добро разбиране на ефекта на кулата върху импулса, генериран от преминаването на остриета покрай нея.

(m) Проектиране на по-добри кули за минимизиране на шумовото излъчване.

(n) Разработване на подобрени задвижвания, които не произвеждат толкова много вибрации на кулата.

(o) Разработване на подобрени системи за изолиране на вибрации за задвижването, за да се предотврати възбуждането на кулата и перките на ротора.

(p) Разработване на модели за оценка на шумовото излъчване от вибрациите на кулата (предизвикани от задвижването, както и от преминаването на перката покрай кулата).

(q) Оценка на общия ефект от използването на различни конструкции на кули, които излъчват шум по-малко ефективно.

3. Характеризиране на шумовите емисии на вятърните турбини

3.1. Изчисление (включително амплитудна модулация)

Когато се моделира вятърната турбина като източник на шум, има избор за използване на няколко разпределени точкови източници за симулиране на звуковото излъчване или единичен точков източник. При първия избор всяка лопатка се моделира като брой точкови източници и след това се изчислява приносът на всеки източник към нивото на звуково налягане в определено местоположение на приемника. Въпреки това, когато приемниците са достатъчно далеч от турбина, грешката, свързана с третирането на турбината като единичен точков източник, е незначителна. Грешката може да се изчисли приблизително, като се разглежда турбината като некохерентен плосък източник и се използва Фигура 4.15 в [38] (която показва разликата в нивото, излъчвано от плосък некохерентен източник в сравнение с точков източник на същото място) или чрез сравняване на резултати, получени с помощта на подходите на разпределен срещу точков източник. Приблизителното изчисление предполага, че грешката в изчисляването на нивото на звуковото налягане на приемника, произтичаща от разглеждането на турбината като единичен точков източник, е по-малка от 1 dB за разстояния от турбината, които са по-големи от два пъти дължината на лопатката и по-малко от 0,1 dB на разстояния, които са по-големи от шест пъти дължината на острието. За приемници на повече от няколкостотин метра от източниците на шум от турбината също трябва да се използва модел на разпространение на шума (който предвижда нивата на шума в жилищата), така че текущата работа е насочена и към комбиниране на модел на източник на шум от турбина с модел на разпространение [28 , 39 , 40 , 41 , 42].

Теоретичната работа (която продължава) е насочена към изграждането на компютърни (числови) модели, които могат да оценят нивата на шум, излъчван от задните ръбове на турбинната лопатка (TEs) [9 , 11 , 14 , 15 , 18 , 28 , 43 , 44 , 45 , 46 , 47]. Целта на работата е да осигури средства за изчисляване на ефектите за намаляване на шума от различни обработки на лопатките (вижте раздел 2), както и да може да предостави нива на звукова мощност на шума, генериран от източници на шум от задния ръб на лопатките на турбината. Те могат да бъдат сравнени с нивата на звукова мощност от други източници на шум от турбини, за да се определи относителното значение на шума от задния ръб в различни честотни ленти и разстояния на приемника. Работи се и по разработването на компютърен модел за оценка на емисиите на LFN от лопатките на ротора на турбината [48].

3.2. Измерване (включително амплитудна модулация)

Съществува добре приет стандартен метод [49 , 50 , 51] за измерване на шумовите емисии (изходната звукова мощност) на всяка конкретна вятърна турбина. Такива измервания обаче винаги се извършват при идеални условия на ламинарен въздушен поток върху равна земя преди падането върху лопатките на вятърната турбина. В повечето случаи на вятърни паркове действителните условия на падащ поток далеч не са идеални. Турбуленцията се въвежда в резултат на неравномерен терен нагоре по течението, други турбини нагоре по течението във вятърния парк и метеорологични условия и тези явления имат неблагоприятни ефекти върху емисиите на шум от турбините. По този начин има постоянен интерес към измерване на звуковата мощност за турбини, инсталирани във вятърен парк за различни метеорологични условия и теренни условия, въпреки че е докладвано малко работа по тази тема.

3.3. Характеристики на посоката

Добре известно е, че звуковото излъчване на турбината е насочено по отношение на равнината на ротора [33]. Продължават усилията за количествено определяне на това за различни размери и конструкции на турбини [52]. Въпреки че всички измервания на звуковата мощност на вятърни турбини съгласно IEC61400 [49] се извършват на нивото на земята за удобство, се подозира, че присъщото предположение, че насочеността във вертикална посока е еднаква, не е валидно. По този начин се предприема работа в опит да се определи количествено тази нееднородност [53].

3.4. Влияние на топографията и метеорологичните условия

Както бе споменато в раздел 3.2 , топографията и метеорологичните условия могат да повлияят на нивото на излъчваната звукова мощност на вятърна турбина. Ashtiani и Halstead [54] показаха, че срязването на вятъра няма значителен ефект. Въпреки това, van der Maal и de Beer [55] установиха, че неравномерният терен и метеорологичните ефекти могат да увеличат изходната звукова мощност на турбината с 2–3 dBA. Изглежда, че е необходима повече работа върху различни вятърни паркове, за да се потвърди този ефект.

Други текущи изследвания са насочени към разбирането как метеорологичните условия могат да повлияят на наличието на AM и дълбочината на AM (или степента на модулация) в шума, генериран от турбина. Някои изследователи са открили силна корелация между времето на деня/нощта и степента на AM [41], докато други са открили слаба или никаква корелация между степента на AM и метеорологичните условия [32], а трети са открили добра корелация. между наличието на AM и метеорологичните условия, но слаба корелация между степента на AM и метеорологичните условия (виж Фигура 12 в [56]). Други [57] предполагат, че степента на AM може да бъде свързана със степента на нестабилни условия на входящ поток към ротора. Ясно е, че са необходими повече изследвания, за да се разберат правилно причините за AM и EAM.

3.5. Тонална емисия

Някои конструкции на турбини генерират повече тонален шум от други поради проблеми с скоростната кутия и нейния монтаж. Производителите са положили значителни усилия [35] за намаляване на нивото на тези тонове в опит да гарантират, че тоналните санкции, които се появяват в много разпоредби, не се прилагат [58]. За съществуващи инсталации на вятърни турбини с проблеми с тоналния шум, модернизираните пасивни настроени масови амортисьори успешно намалиха амплитудата на тоновете, така че те бяха недоловими [59].

Когато се извършва анализ на шума от вятърни турбини в инфразвуковата област, в спектъра ще се появят тонални пикове [60]. Въпреки това, тези пикове не представляват непрекъснат тонален шум, който обикновено очакваме. Тоналните пикове се получават в резултат на инфразвуковия импулс, генериран всеки път, когато острие премине през кулата. Тъй като импулсът е преходен, неговият спектър съдържа хармоници на импулсната честота (брой пъти в секунда, през които носещата кула на ротора преминава през перката на ротора). По този начин, дори ако импулсният шум се чува (и досега няма доказателства, че е), тоновете няма да бъдат възприети като тонове от слушателя, тъй като нивата между импулсите няма да бъдат чути, дори ако импулсите са били. По-скоро импулсът ще бъде открит като промяна в нивото на звука при скоростта на преминаване на острието. Въпреки че този шум е на много ниско ниво, той варира значително по амплитуда и изследователите не са съгласни дали той може да смущава или да засегне жителите, които са изложени на него в дългосрочен план.

3.6. Подреждане по ранг на приноса на източника на шум

Различните механизми за генериране на шум, идентифицирани в раздел 3, трябва да бъдат подредени по степен по отношение на техните смущаващи свойства, което ще включва характер на шума и неговото изменение с разстоянието от източника, както и общото А-претеглено ниво. Това би позволило усилията за справяне с проблемите да бъдат насочени към най-важните участници. Въпреки това резултатите от каквото и да е изследване в тази област не са публикувани в откритата литература.

3.7. Бъдещи насоки за изследване на характеризирането на шумовите емисии на вятърни турбини

За правилното разбиране на характера на шума от вятърния парк е необходима допълнителна работа в следните области.

(a) По-точни компютърни модели за характеризиране на различните източници на шум и предоставяне на оценки на звуковата мощност за всеки източник за използване в модели на разпространение на шума. Предоставянето на оценки на несигурността за всички нива на звукова мощност също е важно.

b) Разработване на точни средства за измерване на нивата на звукова мощност на турбини, когато работят като част от вятърен парк. Това трябва да стане чрез дистанционно наблюдение.

(c) Определяне на насочеността във вертикална посока на звуково излъчване от турбина.

(d) Характеризиране на ефекта от турбините нагоре по веригата и топографията върху изходната звукова мощност на турбината.

e) Подредете източниците, допринасящи за шума на вятърния парк, по отношение на техния принос към раздразнението, смущенията на съня и общите А-претеглени нива на звуково налягане в местата на общността.

4. Прогноза за нивото на шума в околната среда

Всеки път, когато се предлага изграждане на вятърен парк, едно от изискванията е изчисляване на нивата на шум на всички чувствителни към шум места, което обикновено означава нива на шум във всички жилища, разположени на по-малко от 3–5 km от най-близката турбина. Точното разстояние зависи от разположението на турбината и броя на турбините във вятърния парк. Въпреки това е достатъчно да се прекратят изчисленията на по-големи разстояния от разстоянието, на което нивото на звука е по-малко от 30 dBA. Това разстояние може също да бъде функция на посоката от вятърния парк (в зависимост от оформлението на вятърния парк).

Изчисляването на очакваните нива на шум обикновено се извършва с помощта на общоприет модел за прогнозиране на шума, като например описания в международния стандарт ISO9613-2 [61], който трябва да предостави резултати за „метеорологични условия, които са благоприятни за разпространение от източника на звук към приемника", т.е. най-лошите атмосферни условия. Съобщава се обаче за случаи, при които измерените нива на звуково налягане надвишават предвидените нива на звуково налягане с до 5-6 dBA за единични октавни ленти и 4 dBA за общи A-претеглени нива [62 , 63 , 64]. Когато са включени източници на силен звук, като например вятърни турбини, преките и отразените от земята звукови лъчи вече не могат да се считат за некорелирани в приемника, тъй като точката на отражение на земята е близо до приемника (ако височината на приемника е много по-малко от височината на турбината). Това води до това, че директните и отразените от земята лъчи се подсилват или отменят един друг, в зависимост от честотата на шума. На разстояния от турбинен източник на звук, по-големи от 2 km, е възможно повече от един отразен от земята звуков лъч (с повече от едно отражение от земята) да достигне до приемник в посока на вятъра. Моделите за прогнозиране, като например в ISO9613-2 [61], които се използват в момента в проекти за вятърни паркове, не отчитат множество отражения от земята, нито са в състояние да предскажат променящи се във времето явления като амплитудна модулация. В допълнение, използваните в момента модели са свързани със значително ниво на несигурност.

Несъответствието между измерените и прогнозираните нива на звуково налягане доведе до редица изследователи, работещи върху по-точни модели, които включват топография и по-точни изчисления на земните и метеорологични ефекти (включително атмосферна турбуленция). Един такъв подход е описан като „проследяване на лъчи", където пътищата на лъчите от всеки източник на турбина до всеки приемник се изчисляват въз основа на атмосферни условия надолу по вятъра и/или температурно обърнати [39 , 40 , 65 , 66 , 67]. Настоящите изследвания са насочени към валидиране на модела [66], както и към разширяване на моделите, за да включат множество отражения от земята [39] и атмосферни турбулентни ефекти [39].

По-сложен теоретичен метод, наричан метод на параболичното уравнение (PE), също е разработен и приложен за прогнозиране на разпространението на шума от вятърни паркове [7 , 41 , 68]. Този метод избягва някои от недостатъците, понесени от техниките за проследяване на лъчи, като наличието на акустики, както и неточности при ниски честоти и невъзможността да се моделира разсейването в зони на сянка в присъствието на силно възходящо пречупване [69] . Кели и др. [70] използва метода PE, за да разработи статистически модел за прогнозиране на дългосрочната статистика на нивото на звуковото налягане в жилищни места до няколко километра от източника на шум от турбината. Както при проследяването на лъчи, методът PE може да моделира произволни терени и атмосферни условия. Настоящите изследвания са насочени към по-ефикасни изчисления, използващи метода PE, особено на по-големи разстояния и за честоти над няколкостотин херца. Работата е насочена и към това да го направи приложим за по-широк диапазон от профили на скоростта на атмосферния звук, както и да го

използва заедно с аероакустичен модел на източник на шум за предсказване на AM амплитудите [42].

Вторият, но по-малко популярен сложен метод се нарича Fast Field Program. За съжаление, в сегашната си форма, той може да се използва само в случай на стратифицирана атмосфера и е неподходящ за разпространение над земята с пространствено променящ се импеданс. Съобщава се за скорошна работа, която използва този метод за прогнозиране на нивото на шума до 12,8 km от вятърен парк [64].

Част от настоящ френски изследователски проект е разработването на модел за прогнозиране на разпространението на звука, който включва оценка на променливостта на нивото на звуковото налягане, дължаща се на метеорологични, метеорологични и земни ефекти [28]. Тяхната работа включва анализ на чувствителността, както и оценки на несигурността за прогнозираните нива на звуково налягане.

4.1. Външни срещу вътрешни нива

Повечето хора се притесняват от вътрешния шум, а не от външния шум от вятърни паркове. По този начин би било полезно, ако съществува ръководство, което предоставя оценки за намаляване на шума отвън към закрито, което може да се използва в модели на разпространение за оценка на вътрешните нива на шум за редица строителни конструкции и типове прозорци (включително двойно остъклени и отворени). Керанен и др. [71] предприе такова проучване, включващо 26 различни къщи. Въпреки че местоположението на монтиране на източниците на звук е малко по-ниско и корекцията от −6 dB за отчитане на отражението от фасадата може да не е точна, проучването създаде някои много полезни данни за конкретни типове фасади. Необходими са обаче повече такива данни, особено данни, които вземат предвид предаването през покривите на жилищата, както и през вратите и прозорците, тъй като това е важно за оценките на шума от вятърни паркове на закрито.

4.2. Офшорни вятърни паркове

Тъй като офшорните вятърни паркове са разположени над плоска, отразяваща повърхност и обикновено са много по-далеч от жилищата, отколкото вятърните паркове на сушата, несигурностите в модела за прогнозиране могат да станат много по-значими [72]. Това е така, защото смущенията от отразения от земята лъч са по-кохерентни, което води до по-големи флуктуации на нивото на звуковото налягане с разстоянието, а увеличеното разстояние на вятърната централа от жилищата също води до по-малко точни прогнози за шума. Изглежда, че има значителен обхват за използване на методи за проследяване на лъчи или PE за тези случаи, но не са докладвани значими текущи изследвания за подобряване на моделите за разпространение на звука за офшорни вятърни паркове. Има някои доказателства, че когато шумът от вятърни турбини се разпространява над вода, има 3 dB намаление на нивото на звука за всяко удвояване на разстоянието (цилиндрично разпространение) вместо по-обичайните 6 dB (сферично разпространение), използвани за изчисления на сушата [64]. Необходима е обаче още работа, за да се определи правилно количествено този ефект.

4.3. Несигурност

Един от начините за отчитане на неточностите в моделите на разпространение, използвани понастоящем за прогнозиране на шума от вятърни паркове, е да се направят оценки на несигурността и да се докладват заедно с прогнозираните данни в чувствителни местоположения на приемници [73]. Някои изследователи са направили оценки на

несигурността за стандартните модели на разпространение (± 4 dBA) [74] и измервания на звуковата мощност на турбината (± 2 dBA) [50], но са необходими повече изследвания за валидиране на резултатите. Има два вида несигурност, използвани за прогнози на модела на разпространение, които понякога са объркани. Едната е несигурността в прогнозираното ниво на шума на определено място, което ни казва максималното количество, което едно измерване може да се отклони от прогнозираното ниво на едно място. Това е несигурността, която трябва да бъде предоставена в докладите за прогнозиране на нивото на шума и обикновено се определя като ниво на 95-ия процентил, което означава, че 95% от измерванията ще имат грешка, по-малка от тази. Другият тип несигурност, която всъщност е отклонение на модела, въпреки че понякога се нарича несигурност, е разликата между прогнозите и измерените данни, осреднени за много различни места. Този резултат също се изразява като 95-ти персентил, но е неподходящ за използване в отчет за прогнозиране на нивото на шума, тъй като не показва грешката, която може да съществува на едно място. По-скоро ни казва, че въпреки че на някои места прогнозите може да са високи, на други ще бъдат ниски, така че средната стойност обикновено е по-малка от несигурността за едно място.

4.4. Бъдещи насоки за изследване на прогнозирането на нивото на шума в околната среда

Разработването на по-точни модели на разпространение за прогнозиране на вероятни нива на звуково налягане в жилищата преди строителството е от значителен интерес за производителите на турбини и разработчиците на вятърни паркове, тъй като те желаят да увеличат максимално електрическата изходна мощност на дадено строителство. По-точните модели на разпространение биха означавали, че оценките на шума преди строителството няма да трябва да бъдат толкова консервативни, за да се гарантира, че разпоредбите ще бъдат изпълнени. Следователно работата в следните области би била от значителна полза.

(a) Разработване на по-точен модел, който може да намали оценките на несигурността. Такъв модел може да се основава на метода на PE анализ. Необходими са изследвания за правилно количествено определяне на несигурността както за съществуващите, така и за новите модели.

b) По-добро количествено определяне както на краткосрочната, така и на дългосрочната променливост на шума от вятърни паркове в жилищни места.

(c) Разработване на специализиран модел за разпространение на шум от офшорни вятърни паркове, който включва разпространение на големи разстояния над водата.

(d) Разработване на ръководство за оценка на намаляването на шума от открито на закрито за редица строителни конструкции, така че моделите на разпространение да могат да бъдат разширени за оценка на нивата на звуково налягане на закрито в допълнение към нивата на открито.

5. Измерване на нивото на шума в околната среда

Работата по измерване на шума включва тези измервания, които валидират моделите на разпространение [28 , 63 , 75], както и тези, които изследват, чрез измерване, ефектите върху нивата на шума на различни терени, почва или метеорологични условия, като например сняг, покриващ земята [76] .]. Този тип работа вероятно ще продължи спорадично, тъй като се изучават различни други метеорологични условия или условия на земната повърхност [77].

5.1. Дългосрочно наблюдение

Дългосрочен мониторинг, който може да продължи от месец до година или повече, е предприет за редица вятърни паркове [78 , 79] с цел документиране на нивата на шум от турбините, съответстващи на четирите сезона, както и документиране на влиянието от условията на работа на турбината и условията на околната среда (като посока и скорост на вятъра, атмосферни температурни профили и зеленина). Това позволява да се установи пълна картина относно нивата на шум, които се усещат в близките жилища, което дава представа за спазването на местните разпоредби [78]. Разпространението и величините на специалните акустични характеристики, свързани с работата на вятърния парк, като амплитудна модулация (AM), LFN, тоналност и инфразвук, също могат да бъдат определени. Съществуват значителни краткосрочни и дългосрочни вариации в нивата на звуково налягане на турбините на определени места и са изпитани значителни трудности при опитите да се класифицират нивата според местната скорост, посока и разстояние на вятъра [79]. Метеорологичните условия също трябва да бъдат взети под внимание, за да се намалят вариациите в рамките на определена категория скорост, посока и разстояние на вятъра [79]. Имайте предвид, че всяка категория съдържа диапазон от стойности на включените променливи. Например, определена категория скорост на вятъра може да включва скорости на вятъра в диапазона от 5 до 6 m/s.

5.2. Околният шум и изолирането му от шума на ветроенергийния парк

Околният шум (шум, различен от вятърни паркове) варира значително в зависимост от местоположението, посоката и силата на вятъра, както и от времето на деня, времето от годината, а също и в резултат на периодични шумове като кучешки лай [80]. Въпреки това е необходимо да се идентифицира и премахне околният шум от общото измерване (вятърен парк плюс околния шум), така че всеки допълнителен шум, генериран от вятърен парк, да може да бъде правилно оценен и сравнен с разпоредбите [81 , 82 , 83]. Съществуващите разпоредби определят методи за минимизиране на въздействието на околния шум; те обаче страдат от много недостатъци, както е обсъдено в раздел 7.3 , и позволяват на шума от вятърния парк потенциално да надвишава допустимите граници за 50% от времето. В резултат на тези проблеми има редица опити, докладвани в литературата, за разработване на методи за автоматично разделяне на шума от вятърните паркове от шума от околната среда. В най-добрия случай докладваните досега методи са били само частично успешни, тъй като всеки от тях е или научно погрешен, или се нуждае от повече изследвания, за да бъде правилно валидиран. По-долу са изброени различни алтернативни подходи, докладвани в публикувани статии.

(a) Използване на ръчно разделяне , при което всеки 10-минутен запис се прослушва ръчно (или неговата времева следа, показана на екрана) и записите се отхвърлят, ако включват значителни нива на шум, различен от вятърни паркове [78]. Това е много времеемък и скъп процес и трябва да се избягва, ако изобщо е възможно.

b) Използване на системи с двоен микрофон , при които един микрофон е поставен така, че да е екраниран от вятърната ферма от голяма преграда като къща [84]. Тогава се приема, че неекранираният микрофон измерва шума от вятърния парк, както и друг шум от околната среда, докато екранираният микрофон измерва целия шум, с изключение на шума от вятърния парк. Въпреки това, този метод има очевидни недостатъци, като предположенията, че шумът от околната среда е еднакъв и при двата микрофона и че шумът от вятърната централа не нахлува над или около бариерата.

(c) Използване на Ai-претегляне вместо A-претегляне [84 , 85]. Това води до записване на A-претеглен шум само в честотните ленти от 10 до 1250 Hz. Това има известен смисъл, тъй като изключва шума от насекоми и птици, както и шумоленето на листа от вятъра в дърветата, като в

същото време има незначителен ефект върху шума от вятърните паркове, особено когато разстоянието от най-близката турбина надвишава около 700 m (въпреки че може да има резиденции по-близо от това в Европа и САЩ). Въпреки това, използването на Ai-претегляне не изключва шума от околната среда в честотния диапазон от 10–1250 Hz и не се счита за много надеждно.

(d) Използване на прокси сайт (или средно няколко различни прокси сайтове) в подобна среда, но достатъчно далеч от който и да е вятърен парк, така че шумът от вятърния парк да не може да бъде открит. Това страда от проблема, че няма гаранция, че нивата на шум в околната среда ще бъдат идентични за прокси обекта и за действителния обект, където съществува шум от вятърен парк.

e) Измерване на околния шум преди изграждането на вятърния парк. Този метод е най-често използваният при измерване на съответствието и предполага, че шумът в околната среда ще бъде същият преди и след строителството, което не може да бъде гарантирано. Дори за определена скорост на вятъра на височината на гондолата на турбината, съществуващият околен шум няма да е непременно еднакъв за всяко измерване на общия шум; по този начин този метод не гарантира, че резултатите ще бъдат само шум от вятърна централа. Този подход също страда от проблемите, обсъдени в началото на този раздел.

f) Използване на статистически методи за определяне на приноса на шума от вятърни паркове. Този подход е описан в глава 6 от [86] и е предложен за първи път от Ashtiani [87 , 88]. Въпреки това са необходими повече изследвания, за да се валидират правилно предложените процедури, които са доста сложни.

(g) Използване на два микрофона за определяне на разликата в нивото на звуковото налягане на две места за всяка лента от 1/3 октава и всеки интересен сегмент от скоростта на вятъра [89]. Сегментите със скорост на вятъра обикновено обхващат диапазон от скорост на вятъра от 1 m/s; например един сегмент може да включва всички скорости на вятъра между 3,5 и 4,5 m/s. След това разликата в нивата на звуково налягане между двата микрофона се използва, за да се определи дали доминиращият шум в определена лента от 1/3 октава и сегмент на скоростта на вятъра се дължи на вятърната ферма или на някакъв друг източник. Този метод все още не е валидиран и е вероятно да бъде проблематичен в ситуации, в които турбините са разположени в няколко различни посоки от жилището, което представлява интерес.

(h) Използване на виртуална турбина за представяне на целия вятърен парк [90 , 91 , 92]. При този метод звуковото налягане в приемника се изразява чрез един параметър на вятърна ферма, $Ne\ q$, което представлява скоростта на въртене на виртуална турбина и което е функция от броя на турбините във вятърния парк и съответните им разстояния до приемника. След това се използва итеративна процедура с данни за скоростта на вятъра и нивото на звуковото налягане, измерени в приемника за период от три седмици, за да се определи приносът на шума от вятърния парк и околния шум. Тази процедура е много сложна и отнема много време, изисква значителна ръчна намеса и не подлежи на автоматизация. Въпреки това, авторите на гореспоменатите документи са открили, че работи ефективно.

(i) Използване на итеративно машинно обучение , което се състои от фаза на обучение и валидиране за разработване на предварителен модел и след това фаза на тестване за изолиране на околния шум от шума на вятърния парк в нови набори от данни [93]. Тази работа е в много предварителен етап и е необходимо значително повече развитие, преди да може да бъде приложена. Част от новата работа ще бъде използването на по-големи набори от данни с повече променливи (ниво на шум спрямо метеорологични ефекти, разстояние, брой турбини и шум от

околната среда спрямо шум от работата на вятърните паркове). Този подход би работил най-добре, ако са налични данни за околната среда преди строителството или данни за шума, когато вятърният парк е бил спрян за поддръжка.

(j) Използване на анализ на сигнала върху записани данни за идентифициране на събития от преходен околен шум чрез тяхното спектрално съдържание и скорост на промяна на нивото, последвано от автоматично отхвърляне на шума, различен от вятърните паркове, от шумовата проба преди по-нататъшен анализ. Към днешна дата не са докладвани изследвания в тази област и се очаква да бъдат отхвърлени само преходни шумови събития от околната среда и че след премахването на тези събития все още ще е необходимо да се извади средният шум от околната среда от шума на вятърния парк. Може да се наложи този метод да се използва заедно с машинно обучение, за да може правилно да се изолира шумът от вятърния парк.

Изглежда, че последните два метода или комбинация от двата предлагат най-добра възможност за успех, но те ще се нуждаят от значително количество развойна работа и голяма база данни за шума от вятърни паркове и околния шум.

5.3. Шум от вятър

Шумът от вятъра се състои от два компонента. Първият е шумът, генериран от взаимодействието на вятъра с растителността и твърдите препятствия. Вторият е псевдошумът, записан от микрофон в резултат на турбулентните колебания на налягането, причинени от вятъра, който духа над микрофона и неговите предпазни екрани. В миналото е извършена значителна работа за минимизиране на псевдо шума от вятъра чрез разработване на ефективни първични и вторични екрани за вятър и поставяне на микрофона на земята, където скоростта на вятъра винаги е по-ниска. Дори ако първичните и вторичните ветрозащитни екрани се използват заедно с монтирани на земята микрофони, все още съществуват проблеми с шума, предизвикан от вятъра, когато трябва да се измерва много LFN и инфразвук [94 , 95 , 96]. Допълнителен проблем е определянето на честотно-зависимата корекция, която трябва да се добави към сигнала на земния микрофон, за да бъде еквивалентен на измерване на височина 1,5 m, което обикновено се посочва в разпоредбите [67].

Работи се и в разработването на микрофонна решетка, която е нечувствителна към шума от вятъра [97].

5.4. Амплитудна модулация (AM)

Една от потенциално досадните характеристики на шума от вятърни паркове, която е идентифицирана и която е била обект на значителни минали изследвания, е AM [56]. AM е редовната вариация на шума от вятърния парк, който се усеща при въртене на перките на турбината. Честотата на изменение е честотата, с която лопатките преминават през кулата (честота на лопатките, обикновено между 0,5 и 2 Hz). Скорошна работа показа, че въпреки че най-високите нива на шум се усещат в посоката на вятъра на вятърна турбина, по-високи нива на AM (макар и с по-ниски общи нива на звуково налягане) се усещат в посока на страничен вятър, приблизително 60◦ от предната част на гондолата [98]. Ефектът от метеорологичните условия върху генерирането на много по-високи от очакваните нива на AM (често наричани EAM) продължава да бъде обект на значително количество непрекъснати изследователски усилия (виж [32 , 34 , 57 , 99]).

Съществува също значителен интерес към разработването на показател за количествено определяне на AM, тъй като това е първата стъпка за включването му като част от регулиране на

шума. Работата в тази област продължава от почти 10 години, като първият цялостен преглед беше докладван от Oerlemans [33], който беше част от общо проучване на вятърни ферми AM от Renewable UK [100]. Схемите, които в момента се изследват, са обобщени в [86] и цялостен преглед на редица схеми е извършен от Bass et al. [101]. Въз основа на техния преглед беше изготвен окончателен доклад [102], който очертава предпочитана схема. Въпреки това, тази схема има няколко ограничения, като например да се прилага само за шум от удар, липса на обосновка за избора на различни параметри и липса на цялостно валидиране. По този начин продължава работата по валидиране и подобряване на различни предложени модели [56 , 103 , 104].

5.5. Нискочестотен шум (LFN)

Степента на проблема с LFN в близост до вятърен парк може да се определи количествено чрез измерване на нивото на dBC [105], чрез определяне на разликата между общите нива на dBC и dBA [106 , 107] и/или чрез измерване на 1/3-октава лентови нива в честотния диапазон 10–160 Hz [108]. Алтернативно, 1/3-октавни нива на звуково налягане на закрито в честотния диапазон 10–160 Hz [108 , 109] или 5–80 Hz [110] могат да се използват за количествено определяне на проблем с LFN.

5.6. Тоналност

Общоприето е, че всеки шум, който съдържа лесно различими тонове, е по-досаден от същия шум на същото ниво без тонове. Много разпоредби съдържат наказание (до 5 dBA) за шум от вятърни паркове с един или повече тона. Наличието на тонове и тяхната чуваемост обикновено се оценява с помощта на процедури в стандарта IEC61400 [49]. Въпреки това, този стандарт е приложим само за измервания, направени близо до турбина, а не на типично жилищно място, където би се усетил тонът. В работата, предприета преди няколко години, Cooper [59] предложи начин за разширяване на тоналната оценка, описана в IEC61400 [49], до жилищни места и също така посочи, че условията на вятъра, при които тонът е най-чуваем, са извън скоростта на вятъра и обхват на посоката, който трябва да бъде оценен от IEC61400 [49]. Необходимо е да се предприемат допълнителни изследвания, за да се потвърдят резултатите, получени от Cooper [59], така че IEC61400 [49] да може да бъде подходящо актуализиран.

5.7. Инфразвук

Възможно е да се получат надеждни измервания на общото ниво на звуково налягане при инфразвукови честоти, като се използват или много нискочестотни микрофони, или специализирани инфразвукови сензори. Последните сензори са по-добри за минимизиране на псевдо шума от вятъра, тъй като се състоят от четири дълги тръби, подредени в спици (при ъглово разстояние от 90◦), излъчван от корпуса на микрофона, за да предаде звука към микрофона. Такава подредба минимизира колебанията на налягането, дължащи се на вятъра, и засилва акустичните колебания на налягането. Това е така, защото турбулентните колебания на налягането, взети от външните краища на четирите тръби, не са корелирани, докато колебанията на акустичното налягане от източник на звук са корелирани. Доказано е, че инфразвуковият шум от вятърните паркове може да бъде на по-високо ниво вътре в къщите, отколкото навън, поради тоналния инфразвук от вятърните турбини, възбуждащ резонанси в помещенията вътре в къщата [111 , 112]. Това усилване зависи от конструкцията на къщата, както и от размерите на помещението. И двете предходни препратки съдържат подробности за това как най-добре да се измери инфразвукът на закрито.

Резултатите от някои измервания [113] показват, че инфразвукът, дължащ се на вятърни паркове, е доста под 50-ия персентил праг на възприемане. Нивото на прага на възприятие от 50-ия персентил (в dB) е ниво, при което 50% от хората имат по-висок праг на чуване и 50% от хората имат по-нисък праг на чуване. Следователно някои чувствителни хора може да са в състояние да чуят инфразвук на много по-ниски нива, но може би не толкова ниски, колкото е необходимо, за да чуят инфразвука от вятърни ферми. Въпреки това, Cooper [114] е открил някои хора, които изпитват усещания като главоболие, натиск в главата, ушите или гърдите, звънене в ушите, сърцебиене, пулсации в главата, умора или чувство на тежест, когато са изложени на шум от вятърна ферма, дори когато не могат да го чуят. Този ефект вероятно може да е отговор на излагане на инфразвук, но са необходими повече изследвания, преди това да може да бъде доказано. Както беше обсъдено в раздел 6.2.5 , изследване на ефекта на инфразвука от вятърни паркове върху съня в момента се провежда в три изследователски проекта: един в университета Flinders в Австралия, финансиран от Националния съвет по здравеопазване и медицински изследвания (NHMRC) [115]; един в Университета на Нов Южен Уелс в Австралия (проф. Гай отбелязва, вж. [116]), също финансиран от NHMRC; и един в Университета на Минесота в САЩ [117 , 118].

5.8. Външни срещу вътрешни нива

Няколко изследователи [111 , 119] са измерили разликата между външните и вътрешните нива на шум за различни резиденции в различни страни. Някои резултати [71] са с ограничена употреба, тъй като използват високоговорител, граничещ с една от стените на жилище, което не симулира действителната ситуация на шум от вятърни паркове, за които шумът се появява и на покрива на жилище като както и други стени. Thorsson et al. [120] предполага, че за практически цели би било по-добре да се спрем на стандартен спектър на намаляване на разликата между външния и вътрешния шум и да го използваме за всички ситуации. Този подход обаче може да доведе до големи грешки за някои конструкции и някои места за спане.

5.9. Бъдещи насоки за изследване на измерването на нивото на шума в околната среда

Изследователските въпроси, на които трябва да се отговори чрез по-нататъшно изследване на измерването на шума от вятърни паркове, са изброени по-долу.

(a) Какви процедури са необходими за подобряване на ефективността на измерването на шума от вятърни паркове в жилищни райони?

b) Какъв е обемът на мониторинг на шума, необходим за правилното характеризиране на излъчването на шум от вятърни паркове в жилищни места за различни метеорологични условия?

(c) Коя е най-добрата метрика, която да се използва за характеризиране на AM на шума и как може тази метрика да се приложи в разпоредбите?

(d) Как шумът, който не е свързан с турбини, може да бъде премахнат от измерванията на шума по ефективен и полуавтоматичен начин (може би чрез комбиниране на AI и техники за обработка на сигнали)?

(e) Как шумът от вятъра може да бъде елиминиран от измерванията на шума от вятърни паркове в жилищни райони?

(f) Какви са максималните моментни (а не средните) нива на инфразвук, генериран в жилища в близост до вятърни паркове?

6. Човешка реакция на шума от ветрогенератор

Човешката реакция към шума от вятърни паркове е обект на значителни предишни изследвания, както и на текущи изследвания [121 , 122 , 123 , 124 , 125 , 126]. Продължава да има несъгласие сред изследователите, както и сред широката общественост по отношение на това дали вятърните паркове са пряко и/или косвено отговорни за неблагоприятните последици за здравето [127 , 128 , 129 , 130]. Изглежда обаче, че шумът от вятърните паркове вероятно се възприема по-лесно и в сравнение с шума от други източници в общността, като шум от трафика, железопътен шум и шум от самолети, шумът от вятърните паркове е по-досаден [122, 131, 132, 133]. Нивата на дразнене също се повишават в резултат на АМ на шума при честотата на преминаване на острието (BPF), нискочестотното отклонение на спектъра [126 , 134], наличието на тонове и, вероятно, инфразвук. Постоянният характер на шума през деня и нощта също е фактор, допринасящ за раздразнението, както и ниският околен шум, свързан с много обекти на вятърни паркове.

Сравнително наскоро беше доказано, че хората, живеещи в крайградските райони в Обединеното кралство, са по-малко склонни да бъдат раздразнени от шума на вятърните паркове [135], отколкото хората, живеещи в селските райони. Тези автори също установяват, че здравето и благосъстоянието са все повече засегнати от шума от вятърните паркове, тъй като общото А-претеглено ниво на шум се увеличава, което води до увеличаване на случаите на самоотчитани нарушения на съня, включително по-малко дълбок сън и увеличаване на трудностите при заспиване. Те също така установиха, че видимостта на турбините има неблагоприятен ефект върху смущенията на съня, съобщавани от самите тях. Въпреки това, тези резултати са за относително малък размер на извадката с много малко турбини, поради което има нужда да се повтори експериментът с по-големи групи хора в близост до много по-големи вятърни паркове. Заключението, че видимостта на турбините влияе върху раздразнението, беше подкрепено в лабораторно изследване от Schäffer et al. [136], който също съобщава, че редът на представяне на стимулите в лабораторни условия е важен.

Използвайки проучване на жители в близост до вятърен парк, Pawlaczyk-uszczyńska et al. [137] показаха, че шумът от вятърни паркове в жилищни райони в диапазона 33–50 dBA се възприема като досаден или силно досаден от 46% и 28% от респондентите, живеещи съответно между 204 и 1726 m от най-близката вятърна турбина. От друга страна, 34% и 18% са били съответно раздразнени или силно раздразнени на закрито. Раздразнението беше свързано с А-претегленото ниво на звуково налягане, разстоянието от най-близката вятърна турбина, общото отношение към вятърните паркове, чувствителността към шума и формата на терена (досада на открито) или интензивността на пътния трафик (досада на закрито). Установено е също, че нивото на нарушения на съня е свързано с нивото на раздразнение. Подобни нива на раздразнение, установени от Pawlaczyk-uszczyńska et al. [137] са докладвани в по-ранно теренно проучване в Холандия [122], което също показва, че раздразнението е обратно пропорционално свързано с икономическата полза от турбините.

Тейлър и др. [138] посочи, че човешката реакция към шума от вятърни паркове е сложен феномен, който е свързан с много свързани фактори като нагласи на местната общност, идентичност на мястото, икономическо участие и възприемана индустриализация на местните пейзажи. Въпреки че много проучвания убедително свързват нивото на шума от вятърния парк с нивото на раздразнение, последващият ефект, че раздразнението има неблагоприятни ефекти върху съня и здравето, е противоречив и е необходима значително повече работа, за да се изясни това (вижте раздел 6.4).

В следващите подраздели се обсъждат текущите изследвания на различни аспекти на човешката реакция към шума от вятърни паркове.

6.1. Усещане, рефлекс на стряскане и сенсибилизация

Концепцията за „усещане“ за оценка на неблагоприятното въздействие на вятърен парк е разработена от Купър [114] в скорошно проучване на вятърен парк, разположен на нос Бриджуотър на южното австралийско крайбрежие. Думата „усещане“ е използвана в доклада, за да опише както звукови, така и незвукови реакции, изпитани от жителите, живеещи между 650 и 1600 м от най-близката турбина във вятърния парк, и включващи главоболие; натиск в главата, ушите или гърдите; звънене в ушите; сърцебиене; пулсации в главата; умора; или усещане за тежест. Дневниците на шестима обитатели записаха времена, когато усещанията се усещаха и те бяха съпоставени със спектрите на шума на вятърния парк в съответните моменти. Проучването установи, че отговорите в дневника, свързани със звуковия шум, не са пряко свързани с изходната електрическа мощност на вятърната ферма, но тежестта на изпитаните усещания е пряко свързана с моментите, когато изходната мощност на вятърната ферма се променя с 20% или повече, когато вятърната ферма е започнала за генериране на електроенергия след период на липса на производство на електроенергия и когато вятърът се увеличи над скоростта, съответстваща на максималната изходна мощност на турбините.

В последващ доклад от конференцията Laurie et al. [139] обсъжда способността на жителите, живеещи в близост до вятърни паркове, да откриват кога турбините са изключени или работят, въпреки че шумът от работа е под прага на чуваемост. Те отдадоха това на наличието на AM и чувствителността на жителите към AM от нискочестотната част на спектъра, към която жителите станаха чувствителни след дългосрочно излагане. Те също постулират, че това е причината за активиране на рефлекса на стрес при тези жители, при което те често се събуждат през нощта с усещане за препускащо сърце. Те също така предполагат, че редовното активиране на рефлекса на стрес може да доведе до спирала надолу във физическото и психическото здраве.

6.2. Досадни аспекти на шума от вятърни паркове

Досадните аспекти на шума от вятърни паркове, които могат да бъдат отговорни за смущения в съня и неблагоприятни последици за здравето, включват AM, доминиране на спектъра от LFN на разстояния, по-големи от 1 или 2 km, тонален шум и, вероятно, инфразвук. Отговорът на хората на различни досадни аспекти в момента е част от изследването, което се провежда в текущите проучвания в Австралия в университета Flinders [115 , 140] и се финансира от NHMRC и ARC. Инфразвукът се разглежда отделно в раздел 6.2.5

6.2.1. Внезапни промени в изходната електрическа мощност на вятърните ферми

Внезапните промени в изходната мощност на вятърния парк са свързани с внезапни промени в нивото на изходния шум на вятърния парк, както и неговия характер. По-специално, промените в ниската до много ниската част на честотния спектър могат да причинят раздразнение на хора, които са били чувствителни към шума от вятърни паркове. Както беше обсъдено в раздел 6.1 , човешкият отговор на тези промени може също да се прояви като физически симптоми като главоболие; натиск в главата, ушите или гърдите; звънене в ушите; сърцебиене; пулсации в главата; умора; или усещане за тежест.

6.2.2. Амплитудна модулация (AM)

През 2017 г., след преглед на 69 статии за AM, Perkins et al. [141] заключава, че AM може да причини раздразнение и че подобно раздразнение на свой ред може да доведе до прекъсване

на съня, последвано от съответните неблагоприятни ефекти върху здравето. По-специално, изглежда, че EAM, който се появява при определени метеорологични условия и е с по-ниска честота в сравнение с нормалния AM [100], значително допринася за раздразнението, което мнозина изпитват в отговор на звуковия шум от вятърния парк.

Има много предишни проучвания за оценката на ефекта от AM върху човешката реакция към шума от вятърни паркове и са предложени доста схеми за изчисляване на размера на наказанието, което трябва да се приложи към разрешените нива на шум в присъствието на различни величини на AM. Въпреки това, изследванията в тази област все още продължават (виж [56 , 117 , 142]).

6.2.3. Нискочестотен шум (LFN)

Раздразнението, изпитвано от хората, подложени на какъвто и да е шум, е функция на нивото на децибелите, че шумът надвишава нивото на прага на чуване. Въпреки това, за LFN под 100 Hz, раздразнението нараства с по-бърза скорост с увеличаване на нивото на шума, отколкото при шум с по-висока честота [143]. По този начин, когато шумът съдържа високо нискочестотно съдържание, той е по-досаден [144]. Последните изследвания са фокусирани върху праговете на слуха за ниски честоти [145]. Въпреки това не открихме публикувана работа за раздразнението на LFN след тази, докладвана от Leventhall [146].

6.2.4. Тонални ефекти

Наличието на тонове в шума от вятърни паркове е добре известно, че увеличава раздразнението в различни количества, в зависимост от индивида [147]. Олива и др. [148] изведени глоби за тонове с честоти от 50, 110, 290, 850 и 2100 Hz и тонална чуваемост в диапазона от 5 до 25 dB(A). Въпреки, че тези изследователи са покрили впечатляващ брой комбинации от тонална честота и чуваемост, санкциите са получени въз основа на груповата средна стойност, която не отчита разликите между индивидите. В допълнение, краткото време за извадка от 15 s може да не е достатъчно дълго, за да улови степента на раздразнение. Това може да отнеме повече време и до голяма степен зависи от променливи човешки фактори като внимание, концентрация, раздразнителност и ситуационни фактори в момента. Следователно е необходима повече работа за правилно количествено определяне на ефектите и за определяне как най-добре да бъдат включени в разпоредбите, въпреки че някои съществуващи разпоредби имат наказание от 5 dBA за тоналност, измерена съгласно IEC61400 [49].

6.2.5. Инфразвук

Няколко проучвания в миналото са се опитвали да оценят ефекта на инфразвука от вятърни паркове върху хората [116 , 131 , 133]. Въпреки че тези проучвания не са установили, че хората могат да възприемат съществуването на инфразвук на нивата, които обикновено се произвеждат от вятърни паркове, проучванията имат няколко сериозни недостатъка, които правят резултатите съмнителни и сочат необходимостта от повече работа, която трябва да бъде предприета преди да може да се отговори окончателно на въпроса дали инфразвукът от вятърни паркове може да доведе до неблагоприятни последици за здравето. Проблемите с предишните проучвания са следните.

(a) Използване на симулиран инфразвук от вятърен парк (както е направено от Тонин [116]), а не записан инфразвук в близост до вятърна турбина.

b) Използване само на участници, които не са живели близо до вятърен парк и затова не са били обусловени от наличието на инфразвук (както е направено от Тонин [116]).

(c) Използване на кратки времена на експозиция (както е направено от Tonin [116]), което означава, че проучванията игнорират ефектите от дългосрочната експозиция. Използването на участници от околностите на съществуващи вятърни паркове би помогнало за облекчаване на този проблем.

Работата, извършена в UCL Ear Institute в Лондон [149] предполага, че амплитудно модулираният LFN може да е в основата на оплакванията относно инфразвука в околната среда в случаите, когато измерените нива на инфразвук са доста под всеки праг на усещане. Шумът от вятърните паркове съдържа значително ниво при ниски честоти, особено на типичните разстояния на жилища от вятърен парк, така че резултатите от това проучване са много уместни.

Текущо проучване в Австралия в Университета на Нов Южен Уелс (водено от Гай Маркс) и финансирано от австралийския NHMRC се състои от краткосрочно проучване и по-дългосрочно проучване за изследване дали излагането на инфразвук от симулиран вятърен парк причинява проблеми със здравето [116]. Краткосрочното проучване ще бъде базирано на лаборатория, ще се проведе за три едноседмични периода и ще използва симулиран инфразвук, докато по-дългосрочното проучване ще бъде базирано на общността и ще продължи шест месеца. Ще се измерват качеството на съня, балансът, настроението и сърдечно-съдовото здраве.

Второ текущо проучване в Австралия в университета Flinders [115 , 140] и финансирано от NHMRC изследва ефекта на шума от вятърните паркове върху съня и някои от тестовете ще включват инфразвук (сам по себе си, без друг шум), който е регистриран в близост до вятърен парк. Уникална част от този проект е тестването на хора, които са били подложени на шум от вятърни паркове за продължителен период от време, както и хора, които не са се сблъсквали с шум от вятърни паркове преди това. Една от целите на работата е да се тества хипотезата, че хората, живеещи в близост до вятърни паркове, могат да станат чувствителни към шума, което го кара да бъде по-досаден и по-разрушителен за съня.

Друго текущо проучване в САЩ в Университета на Минесота [117 , 118] и финансирано от Фонда за възобновяема енергия (САЩ) изследва реакцията на участниците, когато са подложени на инфразвук, който е записан в близост до вятърен парк, както и симулиран инфразвук, за който спектралните пикове бяха подобрени. В пилотното проучване участниците (които бяха будни и в лаборатория) не успяха да открият наличието на нито един тип инфразвук, когато се възпроизвеждат на нива, записани в близост до вятърен парк.

В текущо проучване в Германия изследователи [150] в момента изследват ефектите от инфразвука от вятърни паркове върху ЕКГ, ЕЕГ и кръвното налягане на 30 участници.

6.2.6. Ефекти от нивото на околния шум

Очаква се отговорът на шума от вятърни паркове на хората, живеещи в близост до вятърни паркове, да намалее, тъй като нивата на шум от други източници (околен шум, включително шум от трафика) се увеличават [151 , 152]. Този ефект предстои да бъде количествено определен.

6.3. Връзки доза-отговор

Процентът на хората, раздразнени и силно раздразнени от шума на вятърните паркове, нараства с бързи темпове, с увеличаване на А-претегленото ниво на звуково налягане, след надвишаване на 35 dBA [132]. Степента на увеличаване на дразненето с А-претеглено ниво на звуково налягане е много по-висока, отколкото при други източници на шум като пътен трафик, железопътни линии и самолети. Има и разлика в реакцията на обитателите на предградията в сравнение с обитателите на селските райони [135]. Тази разлика може отчасти да се обясни с

това, че хората, живеещи в селските райони, са по-чувствителни към натрапчивия шум, тъй като не са свикнали с него толкова, колкото жителите на предградията, които живеят с различни нива на шум от пътния трафик. Разликата може да се обясни отчасти и с по-високите нива на околния шум в крайградските зони, което има тенденция да маскира шума от вятърния парк (вижте също раздел 6.2.6). Последната причина е изследвана в проучване, предприето от Van den Berg и de Boer [153], което включва добавяне на кафяв шум (спектрална енергия на Hz, пропорционална на $1/f2$) и черен шум (спектрална енергия на Hz, пропорционална на $1/f3$) към съществуващия звуков пейзаж, изпитан от участниците в проучването. Van den Berg и de Boer [153] установиха, че 50% от участниците в тяхното проучване, които се оплакват от раздразнение, причинено от LFN, са били подпомогнати от добавянето на кафяв и черен шум.

Има няколко проучвания за връзката доза-отговор за шума от вятърни паркове [121 , 122 , 123 , 154 , 155]. Тези проучвания са трудни за сравняване, тъй като използват различни методи за прогнозиране на нивата на звука, изпитвани от участниците в проучванията. Въпреки това, Old [156] нормализира резултатите, като използва обща метрика от 1 час$LA\ e\ q$ и модела на разпространение ISO9613-2 [61] и стигна до заключението, че нивата на раздразнение стават значителни, след като нивата на шум от вятърни паркове, предвидени с помощта на международния стандарт ISO9613-2 [61], надвишат 35 dBA.

6.4. Нарушение на съня

Поради трудностите при получаване на статистически значими резултати от анкети на местни жители, някои изследователи решиха, че вникването във възможните неблагоприятни последици за здравето може да бъде заменено от проучвания за ефекта на шума от вятърните паркове върху съня. В медицинската общност има общ консенсус, че прекъсването на съня може да има неблагоприятни последици за здравето, така че изследването на ефекта на шума от вятърните паркове върху съня може да бъде представително за косвено изследване на ефекта на вятърните паркове върху здравето. Изследванията на ефекта от шума на вятърните паркове върху съня могат да бъдат предприети в къщи на хора, живеещи в близост до един или повече вятърни паркове или в лаборатория за сън, в която участниците са изложени на различни нива на шум от вятърни паркове, със и без различни досадни аспекти, като AM, докато се опитват да спят. През това време измерването на физиологичните параметри дава възможност за определяне на нивата на събуждане за спящи участници, изложени на различни нива и видове шум от вятърни паркове, придружени с различни нива на околния шум [115 , 126 , 157]. Всички тези проучвания включват въвеждането на редица инструменти за физиологичен мониторинг за непрекъснато тестване на качеството на съня при наличие на шум от вятърни паркове на различни нива. Нарушенията на съня също са включени в проучването на Michaud et al. [158], но имаше ограничения, свързани с мерките, използвани за откриване на нарушения на съня [115].

При проучванията на съня често съществува дилема дали шумът, представен на участниците, трябва да бъде действителен запис на шум от вятърни паркове или симулация на шума. Симулирането на шума позволява различни характеристики на шума, като например различни нива на AM, да бъдат тествани поотделно, но мнозина твърдят, че тестовете за дразнене на шума от вятърните паркове трябва да използват действителни записи на шум от вятърни паркове, които включват честоти до 1 Hz, както правим ние не знам кои аспекти на шума причиняват проблеми на някои хора. Поради тези причини се препоръчва бъдещите проучвания да включват тестване на участниците както със симулирани, така и с реални записи на шум от вятърни паркове. За тези тестове, за които симулираният шум е подходящ, Thorsson et al. [126] предостави подробности за това как може да бъде произведен симулираният шум.

Някои от въпросите, на които все още трябва да се отговори от проучванията на съня, включват следното.

(a) Каква е връзката доза-реакция между нивото на A-претегления шум от вятърния парк и процента на хората, страдащи от нарушения на съня? Нарушенията на съня включват затруднено заспиване след събуждане, трудности при заспиване след като сте в леглото и частично събуждане и пълно събуждане от шума.

(b) Може ли шумът от вятърната централа да причини смущения в съня чрез дразнене?

(c) По-лошо ли е нарушаването на съня за хората, живеещи в по-тиха селска среда?

(d) Коя част от шумовия спектър на вятърната централа е най-смущаваща за съня? Дали това е спектърът на инфразвука, включващ всички честоти под 20 Hz, дали това е нискочестотната част на спектъра между 20 и 200 Hz или е шум с по-висока честота?

(e) Има ли някакви други характеристики на шума от вятърния парк, като например наличието на нискочестотни тонове или AM, които влошават нарушенията на съня?

(f) Какъв е ефектът от едновременния допълнителен широколентов шум, като например шум от трафика или духащ вятър в дърветата, върху ефекта на шума от вятърния парк върху съня?

(g) Какъв ефект имат сензорите, прикрепени към участниците, върху резултатите? Това ще може да бъде тествано, след като бъдат разработени процедури за дистанционно наблюдение, така че състоянието на съня на участниците да може да се наблюдава без използване на прикачени сензори.

Скорошно проучване [159] изследва използването на лекарства за сън и антидепресанти от хора, живеещи в близост до вятърни паркове. Авторите установяват, че разпространението на закупуването на лекарства за сън с рецепта се е увеличило с нарастването на нивото на нощно излагане на шум от вятърни паркове. Същият резултат е установен при употребата на антидепресанти. Авторите обаче подчертаха, че резултатите са предварителни и предложиха изследването да се повтори с по-голям размер на извадката.

6.5. Неблагоприятни ефекти върху здравето

В миналото бяха проведени няколко проучвания [121 , 122 , 123 , 124 , 125 , 160], за да се определи дали шумът от вятърните паркове причинява или не неблагоприятни последици за здравето на жителите, живеещи в близост до тях. Анекдотични доказателства предполагат, че хората, живеещи на по-малко от 5 км от най-близката турбина във вятърна ферма, могат да страдат от редица симптоми, включително тахикардия (учестен пулс), повишено кръвно налягане, активиране на рефлекса на стряскане и усещане за пълнота слухов механизъм. Въпреки това нито едно от проведените досега проучвания не свързва пряко шума от вятърните паркове с неблагоприятни последици за здравето [125 , 133 , 161]. Това вероятно е резултат от няколко фактора, както следва:

(a) Връзката може да е по-скоро косвена, отколкото пряка (вижте [127 , 128]), при която шумът от вятърните паркове причинява раздразнение, което на свой ред причинява прекъсване на съня, което в крайна сметка води до неблагоприятни последици за здравето. Неотдавнашно канадско проучване [123 , 124] установи връзка между нивото на излагане на шум от вятърните паркове и раздразнението.

(b) Използване на изчислени, а не измерени нива на шум [122 , 123 , 135]. В допълнение към несигурностите, свързани с изчислените нива на шум, ефектите от специалните характеристики на шума от вятърни паркове, като AM и тоналност, не се вземат предвид. Това са сериозни проблеми с минали проучвания.

(c) Използване на резидентни анкети вместо медицински преглед [122 , 123].

(d) Използване на примерни групи, съдържащи много повече хора, живеещи между 3 и 5 km (или между 5 и 10 km) от вятърния парк, отколкото между 0,5 и 3 km (в резултат на много по-голямата площ, свързана с по-големите разстояния). Това води до това, че малкият процент от хората, които са засегнати, изглеждат като статистически незначими.

(e) Недостатъчни размери на извадката. В много случаи размерът на групите, включени в извадката, е недостатъчен, за да се направят някакви твърди заключения [125 , 161].

(f) Без да се вземат предвид специалните характеристики на шума от вятърни паркове, като AM, тоналност и LFN.

Една от трудностите при предприемането на големи проучвания, включващи големи популации, е точното оценяване на излагането на шум на участниците. Обикновено не е практично да се измерва експозицията директно за толкова много хора, така че трябва да се направи заключение. Както е споменато в част (b) по-горе, това е правено в миналото с помощта на изчислени нива на шум с ограничен успех. Въпреки това, наскоро Barry et al. [162] установиха добра корелация между близостта до вятърни турбини и раздразнението, както и мерките за качество на живот, свързани със здравето.

Изследователският въпрос, на който остава да се отговори окончателно, е дали шумът от вятърните паркове може да бъде свързан или не с неблагоприятни последици за здравето при лица, изложени на въздействие за дълги периоди от време. Наличните в момента научни доказателства предполагат, че нивата на инфразвука, свързани с вятърните паркове, са недостатъчни, за да причинят пряко въздействие върху здравето [127], а нивата на звуковия шум са доста под нивата, за които е известно, че причиняват неблагоприятни последици за здравето. Проучванията, предприети досега, не са опровергали, че шумът от вятърните паркове може да причини прекъсване на съня [127 , 133]. Въпреки това проучванията показват, че шумът от вятърните паркове може да причини дразнене на нива над 35 dBA [131], което се влошава от неакустични аспекти на вятърните паркове, като трептене на сенки [127], и това вероятно ще доведе до прекъсване на съня . По този начин, един възможен начин за определяне дали шумът от вятърните паркове може да доведе до неблагоприятни последици за здравето е да се проучат ефектите на шума от вятърните паркове върху съня, както е обсъдено в раздел 6.4 .

6.6. Бъдещи насоки за изследване на човешкия отговор

Въпреки че са положени значителни усилия за определяне на ефекта от шума на вятърните паркове върху хората, остава значителна работа, за да се отговори правилно на следните въпроси. Тези въпроси са в допълнение към тези, поставени за проучвания на съня в края на раздел 6.4 .

(a) Каква е връзката доза-отговор за раздразнението, причинено от шума от вятърните паркове и как се различава за различните видове общности? Различно ли е за селските общности в сравнение с градските общности? Различно ли е за развитите в сравнение с развиващите се страни?

(b) Могат ли вятърните паркове да причинят неблагоприятни последици за здравето на хората, пряко или косвено, когато индивидите са изложени за дълги периоди от няколко месеца или години?

(c) Какъв е ефектът от едновременните относително високи нива на шум от трафика (или друг околен шум) върху раздразнението и смущенията на съня, причинени от шума от вятърния парк?

(d) Какви характеристики на шума от вятърните паркове причиняват най-голямо раздразнение? Дали това е A-претегленото общо ниво на звуково налягане, AM, нискочестотно спектрално отклонение или тонове? Фактор ли е инфразвукът?

(e) Наличието на околния шум маскира ли възприятието или намалява дразненето от шума от вятърните паркове и ако е така, какви са оптималните нива и спектри на маскиращия шум за различни нива и спектри на шум от вятърни паркове?

(f) Какъв ефект има кондиционирането на участниците върху чувствителността към шум? Тоест, стават ли жителите по-чувствителни към шум, след като са били изложени преди това за значителен период от време (месеци или години) и страдат ли като цяло от усещанията, докладвани в Раздел 6.1 за жителите близо до вятърния парк на нос Бриджуотър?

(g) Какъв ефект има кондиционирането от уеб сайтове против и за вятърни паркове, социални медии и вестникарски доклади върху реакцията на жителите? Има някои доказателства, че езикът на вестниците може да подготви жителите да бъдат чувствителни към шума преди изграждането на вятърен парк [163], но има възможност за значително повече работа в тази област.

7. Регулиране и съответствие

Съществуват насоки за изготвяне на местни разпоредби за вятъра [164 , 165] и кратък преглед на редица съществуващи разпоредби беше предоставен от van Treuren [2]. По-подробен преглед е предоставен от Davy et al. [166], които прегледаха различни проучвания за раздразнение и заключиха, че A-претегленото ниво на шум, което би довело до по-малко от 10% от хората, които са силно раздразнени при липса на забележимо AM, би билоLA 90 (10 $m\ i\ n$) от 35 dBA, което би означавало допустимо$LA\ e\ q$ от 37 dBA. Изглежда, че оплакванията могат да бъдат сведени до минимум, при условие че нивото на шума от вятърните паркове в жилищата не надвишава 35 dBA, въпреки че много юрисдикции смятат, че тази стойност е твърде ниска. Въпреки това, Fredianelli и Licitra [132] показаха, че 40 dBA шум от пътния трафик е еквивалентен на 34,3 dBA шум от вятърни паркове по отношение на процента хора, силно раздразнени от него, което предполага, че границите на шума от вятърни паркове трябва да бъдат около 5 dBA по-ниски от ограниченията за шум от трафика.

Както е илюстрирано от Dutilleux [167], разработването на подходящи регулации е сложна процедура и би било изгодно за индустрията, ако юрисдикциите могат да работят за някаква еднаквост в процедурите за оценка (включително оценката на досадните аспекти), ако не и абсолютните разрешени нива. Също така би било полезно да има някакво международно споразумение относно приемливия процент хора, които са силно раздразнени от шума от вятърните паркове. Подходящо ли е 10%, както е предложено от Davy et al. [166], или трябва да е по-малък (или по-голям)?

7.1. Специални характеристики на шума от вятърни паркове

Някои специални характеристики на шума от вятърния парк могат да бъдат отчетени чрез добавяне на наказание в dBA към измереното A-претеглено ниво на звуково налягане, преди да се сравни измереното A-претеглено ниво с разрешеното ниво. Други характеристики могат да бъдат отчетени чрез определяне на допустима граница за конкретно измерване, което определя количествено тази конкретна характеристика. Въпреки това все още са необходими изследвания, за да се определи как регулациите могат най-добре да се справят с всички характеристики на шума от вятърния парк в типичния диапазон от разстояния между най-близката турбина във вятърния парк и потенциално засегнатите жилища. Характеристиките на шума от вятърните паркове, които са потенциално досадни за жителите, са изброени и обяснени по-долу.

(a) Амплитудна модулация (AM) [142 , 168], която е периодичната промяна в нивото на шума от вятърния парк. Позволените нива трябва да бъдат изразени чрез един параметър, който е пропорционален на раздразнението и големината на модулацията. Подходяща модулационна метрика, както и нейната подходяща стойност, са обект на текущи изследвания [103 , 169]. След това единичният параметър може да се използва като основа за AM наказание (намаляване на разрешеното A-претеглено ниво на звуково налягане като функция на подходящ модулационен показател). Може също така да е необходимо големината на наказанието AM да бъде функция на A-претегленото ниво на шума [100 , 170].

(b) Нискочестотен шум (LFN). Понастоящем това е разгледано в някои разпоредби, които го разглеждат по няколко начина, като уточняват едно или повече от следните:

(i) допустимо максимално C-претеглено ниво на шум [171];

(ii) разрешена максимална разлика в децибели между C-претегленото ниво и A-претегленото ниво [106 , 107 , 109 , 172];

(iii) допустими общи максимални нива на шум на закрито в определен честотен диапазон (вижте например [173], който определя, в датските разпоредби, разрешените 20 dBA в диапазона 10–160 Hz за скорости на вятъра при височина на главината между 6 и 8 m /c); и

(iv) допустими максимални нива на шум на закрито за всяка лента от 1/3 октава в честотния диапазон 20–200 Hz (шведски и финландски разпоредби съгласно Sørensen и Kishore [109] и критериите на DEFRA според Moorhouse et al. [108]) или 5– 80 Hz [110].

Ограничение на методите, представени по-горе, е използването им изолирано. Например, разглеждането на общото C-претеглено ниво или dBC минус dBA изключително ще доведе до фалшиви положителни резултати в резултатите. От друга страна, цялостният спектрален анализ може да бъде сложен за целите на оценката на съответствието [172].

След преглед на подходите за оценка и регулиране на LFN, използвани в различни международни юрисдикции, Дауни и Парнел [172] предложиха нов подход, който използва тристепенна оценка на LFN:

(i)проста първоначална проверка, така че оценката да продължи само ако C-претегленото ниво минус A-претегленото ниво (dBC-dBA) надвишава 15 dB;

(ii) сравнение на нивата на лентата от 1/3 октава между 10 и 160 Hz с разрешените нива на лентата от 1/3 октава; и

(iii) присвояване на наказание на измереното A-претеглено ниво, в зависимост от степента, в която измерените нива на 1/3-октавната лента надвишават разрешените нива.

Тъй като вятърните турбини стават по-големи, вероятността от раздразнение от прекомерен инфразвук и LFN става по-голяма, поради преминаването към по-ниски честоти на шумовия спектър на вятърните турбини [174]. От друга страна, някои биха казали, че ако турбините станат достатъчно високи, шумът, достигащ до жилищата, ще бъде намален, но това остава много спекулативно. Необходими са изследвания, за да се определи дали съществуващите разпоредби са приложими или не за турбини, по-големи от тези, съществуващи във вятърните паркове по времето, когато са изготвени разпоредбите, и дали удовлетворяването на различните изисквания в различни разпоредби адекватно защитава жителите от раздразнението на LFN [109] .

(c) Тонове. Добре известно е, че тоновете допринасят за дразненето от шума на вятърните паркове. Международният стандарт, IEC61400 [49], описва как да се определи тоналната изпъкналост за шум, измерен близо до вятърна турбина. Както беше обсъдено в раздел 5.6 , процедурата не е подходяща за определяне на степента на тоналност в жилище, разположено на известно разстояние от най-близката турбина във вятърен парк. В допълнение, резултатите от кръгови тестове в различни лаборатории показват несъответствия в идентифицирането на един и същи тон [109], вероятно поради несъответствия в интерпретацията на стандарта от различни изследователски групи. Тези несъответствия в интерпретацията на IEC61400, вероятно в резултат на високата сложност на IEC61400 [49], ще се нуждаят от допълнителни изследвания, за да бъдат разрешени. Важно е всеки нов стандарт за шума от вятърни паркове да определя подходящи тонални санкции, зависещи от честотата и нивото на звуковото налягане, които могат да се използват в разпоредбите [148 , 175 , 176].

(d) Инфразвук. Единична оценка за нивото на инфразвука в момента е G-претегленото ниво (dBG). G-претеглящата мрежа има максимална реакция при 20 Hz, която намалява по подобен начин на реакцията на ухото, когато честотата се намалява до 2 Hz. Над 20 Hz претеглянето не е нула, а намалява с такава скорост, че претеглянето при 2 Hz е подобно на това при 63 Hz. Трябва да се установи дали това е подходящ дескриптор, който да се използва в разпоредбите за шума от вятърни паркове и, ако е така, какво би било подходящото разрешено ниво на dBG. Подходящото ниво трябва да се основава на резултатите от по-нататъшно изследване на ефектите на инфразвука върху раздразнението и нарушенията на съня, както е обсъдено в раздел 6.2 и раздел 6.2.5 .

7.2. Разстояние назад

Някои наредби определят минимално разстояние (разстояние назад) между жилището и най-близката турбина във вятърния парк, като разстоянието е еднакво за всички вятърни паркове и всички типове терени. Съответните нива на шум обаче, които се усещат на определеното разстояние на отстъпление, са много специфични за вятърните паркове и са необходими повече изследвания за справяне с вариациите в нивото на шума като функция на следните аспекти, въпреки че изглежда няма предприети изследвания по тези теми наскоро.

(a) Общ брой турбини във вятърен парк.

(б) Брой турбини с разстояния до най-близкото жилище в рамките на 110%, 120% и 150% от разстоянието на отстъп.

(c) Номинална мощност на турбините.

7.3. Тестване за съответствие

Тестването за съответствие на вятърна ферма с допустимите нива на шум на обществени места е проблематично поради относително ниските нива на шум и наличието на множество други източници на шум. На много места често е трудно да се определи приносът на шума от вятърния парк към общото измерено ниво на шум. Някои разпоредби предполагат извършване на измервания при работещ вятърен парк и веднага след това при изключени вятърни турбини. Има четири проблема с този подход:

(a) за големи вятърни паркове, свързани към мрежата, изключването и повторното включване на множество турбини за сравнително кратки времеви рамки може да доведе до големи вариации на мощността от вятърния парк, които трябва да се управляват в рамките на електроенергийната система [177];

(b) най-лошите условия съответстват на периоди, когато произведената вятърна енергия е относително висока и следователно спирането на вятърните паркове води до загуба на приходи за операторите на вятърни паркове;

(c) турбините издават шум дори когато са изключени, поради оставянето на генератора да работи и вятъра, който духа покрай лопатките; и

(d) метеорологичните условия могат да се променят значително между измерванията.

Поради причините, споменати по-горе, тестването за съответствие обикновено включва непрекъснати дългосрочни измервания без надзор [177 , 178 , 179 , 180]. Количеството на интереса обикновено еLA 90 тъй като това измерване изключва преходни събития, тъй като това е нивото, което е превишено в 90% от времето. По този начин резултатът е много по-представителен за непрекъснатото ниво на шум, отколкото за осреднена енергия$LA\ e\ q$ измерване, което би включвало преходни събития, като странно преминаване на кола. Тези измервания се извършват преди и след инсталацията на вятърния парк, така че да се записват както нивата на околната среда, така и нивата на шум от вятърния парк. Някои разпоредби (вижте например [179]) изискват 2000 или 3000 10-минутни проби от околния шум (с най-малко 500 от най-лошата посока на вятъра) за период от две седмици, преди изграждането на вятърния парк. След това към данните се напасва полиномна крива и това се определя като околния шум за целите на съответствието. Алтернативна процедура [49] предлага разделяне на диапазона на скоростта на вятъра на сегменти, всеки от които покрива диапазон от 1 m/s (например от 5,5 до 6,5 m/s), като всички сегменти заедно покриват работния диапазон на турбината. След това нивата на околния шум във всеки сегмент се осредняват, за да се осигури ниво на околния шум за всеки сегмент със скорост на вятъра. Независимо коя от двете процедури се използва, монтирането на полиномна крива към графиката на нивото на шума спрямо скоростта на вятъра на височината на главината и етикетирането на монтираната крива като ниво на околния шум страда от два основни проблема:

(a) Има много точки от данни под монтираната крива и много от тези данни са с повече от 10 dB под. Тъй като всяка точка от данни представлява 10-минутна средна стойност, можем да заключим, че околният шум ще бъде доста под декларираната стойност за значителен период от време, което означава, че шумът от вятърния парк ще бъде много по-забележим от очакваното.

(b) Скоростта на вятъра в резиденцията често не е свързана със скоростта на вятъра на височината на главината.

Може би към спецификацията на нивата на околния шум може да се подходи по различен начин, който отчита действителната скорост на вятъра в приемника, както и отчитане на времето, през което околното ниво е над определените нива. Тогава би било уместно да се определи връзката между нивото на околния шум, нивото на шума от вятърния парк и очаквания процент от населението, което ще бъде раздразнено. Това е достойна тема за бъдещи изследователски усилия и резултатите могат да допринесат за по-добри разпоредби и по-добри насоки за тестване на съответствието.

За да се определи само нивото на вятърния парк, някои стандарти предлагат логаритмично изважданеLA 90 нива, измерени преди инсталирането на вятърния парк отLA 90 нива, измерени след инсталиране на вятърна ферма за диапазон от скорости на вятъра във височината на главината, и след това изобразяване на резултата под формата на ниво на звуково налягане на вятърна ферма спрямо скорост на вятъра в местоположението на приемника. Този подход има три проблема:

(a) Не е научно обосновано логаритмичното изваждане на средната статистическа стойност (т.е.LA 90 или ниво надвишава 90% от времето) ниво на околния шум (за конкретен сегмент със скорост на вятъра) от средностатистическия вятърен парк плюс ниво на околния шум, за да се получи нивото на шума, дължащо се само на вятърния парк.

(b) LA 90 нивата, измерени преди инсталирането на турбините, не са непременно представителни за нивата на околната среда след инсталирането на турбините, особено ако се измерват по различно време на годината.

(c) TheLA 90 ниво е A-претегленото ниво на звука, което е надвишено през 90% от времето и обикновено е с 2–3 dBA по-ниско от средното ниво на звуково налягане,$LA\ e\ q$, което е количеството, посочено в повечето разпоредби [169 , 181], като$LA\ e\ q$ е по-тясно свързано с човешката реакция към шума. Bowdler и др. [169] също показа, че разликата междуLA 90 и LA $e\ q$ нараства с увеличаване на количеството AM. По този начин добавяне на поне 2 до 3 dBA към измеренотоLA 90 ниво е необходимо, за да се характеризира правилно истинското$LA\ e\ q$ ниво на шума от вятърния парк.

Различни възможни средства за премахване на околния шум от измервания на шума от вятърни паркове са обсъдени подробно в раздел 5.2 по-горе. Въпреки това, тези методи или имат значителни проблеми при прилагането, или се нуждаят от повече изследвания, за да бъдат правилно валидирани.

За да се разработят подходящи разпоредби и процедури за изпитване на съответствието, които са подходящи за шума от вятърни паркове и са научно обосновани, е необходима изследователска работа, за да се отговори на следните въпроси.

(a) Какво е подходящото допустимо максимално A-претеглено ниво на шум за вятърни паркове в селска среда и каква мярка за шум ($LA\ e\ q$

,LA 10

,LA 50

илиLA 90

или комбинация) трябва да се използва?

(b) Каква е разликата в приемливото общо ниво на dBA за крайградски и селски среди? Разликите, използвани в настоящите разпоредби за шума от пътния трафик, подходящи ли са за шума от вятърни паркове [151]?

(c) Как може раздразнението, причинено от шума на вятърните паркове, да бъде количествено определено и включено в разпоредбите [132].

(d) Каква е приемлива и научно обоснована процедура за установяване на нивата на околния шум, които биха съществували при отсъствието на инсталирания вятърен парк (вижте раздел 5.2)? Може ли да се подходи към спецификацията на нивата на околния шум по различен начин, който отчита действителната скорост на вятъра при приемника, както и отчитане на времето, през което нивото на околното пространство е над определените нива?

(e) Каква е връзката между нивото на околния шум, нивото на шума от вятърните паркове и очаквания процент от населението, което би било раздразнено?

(f) Кои са подходящите места за микрофони за измерване на съответствието? Трябва ли да са на монтирана на земята дъска или на 1,5 м над земята, като се има предвид, че дори лекият вятър, който духа върху екраниран микрофон, може да повлияе на измерените данни при честоти под 200 Hz? В допълнение към разликите, дължащи се на различна сила на вятъра на двете места, ще бъдат получени различни резултати поради различни приноси на двете места от отразения от земята звуков лъч. Тези разлики трябва да се вземат предвид при определяне на разрешените нива [67]. Минималните разстояния до всякакви отразяващи повърхности или растителност също трябва да бъдат посочени.

(g) Какви процедури трябва да се използват за оценка на различните досадни характеристики на шума от вятърните паркове и какви санкции са подходящи?

(h) Какъв е приемливият процент жители в радиус от 3 км от вятърен парк, които страдат от неблагоприятни здравни или раздразнителни ефекти в резултат на шума от вятърния парк?

(i) Каква е адекватната компенсация за жителите, засегнати неблагоприятно от развитието на вятърни паркове?

(j) Какъв е ефектът на шума от вятърния парк върху хората от АМ и може ли да се разработи показател, който има ниско ниво на несигурност и е мярка за степента на АМ, мярка за ефекта на степента на АМ върху хората и подходящ за включване в разпоредбите за шума от вятърни паркове?

8. Ангажираност на общността

Една от грешките, допуснати от ранните разработчици на вятърни паркове, беше да игнорират жителите, които не разполагат с турбини, и да настояват, че „турбините не издават звуков шум“, когато говорят на форуми на общността. Този подход допринесе за общностите, които първоначално приемаха вятърните паркове, но след инсталирането им пожелаха да изчезнат. Когато се разпространи информация (с помощта на езика, използван в социалните медии, уеб сайтове и вестници против вятърни ферми, предназначени да плашат хората [163]) , че шумът от вятърните паркове може да бъде сериозен проблем за някои хора, разработчиците на вятърни паркове се сблъскаха с все по-голяма съпротива. По-нови разработки включват финансови компенсации за местните съвети, позволяващи им да изградят инфраструктура, която е от полза за цялата общност. Освен това разработчиците на вятърни паркове вече не казват на общностите, че вятърните паркове не издават звуков шум. Има някои опити да се обясни защо някои хора

стават много раздразнени от вятърните паркове, а също така има предложения за това как да се подобри този проблем (с помощта на терапия), без непременно да се намалят нивата на шум от турбините [128 , 130]. Въпреки това има възможност за изследване, за да се определят най-ефективните форуми за улесняване на директни и съпричастни консултации на общността с регулаторите и разработчиците на вятърни паркове.

Някои разработчици на вятърни паркове са подобрили своя подход към ангажирането на общността в по-ново време. Въпреки това, повече разработчици трябва да последват примера им. Въпреки че Simos et al. [182] направи девет препоръки за увеличаване на приемането на вятърните паркове от общността, все още остава работа за определяне на оптималния подход, който ще увеличи максимално вероятността за широко приемане от общността. Някои от въпросите, които трябва да бъдат разгледани (и проучени), включват следното.

(a) Финансова компенсация за съседи, които остават в жилището си. Това може да бъде под формата на предварителна еднократна сума или годишно плащане, или и двете. Каквато и да е компенсацията, тя трябва да бъде адекватна, справедлива и равноправна.

(b) Договорени минимални разстояния от 3 км.

(c) Предлага закупуване на жилища в рамките на 5 км от най-близката турбина във вятърния парк на стойността им преди подаване на заявление за развитие на вятърен парк.

(d) Участие на жители, живеещи в близост до съществуващи вятърни паркове, в проекти за измерване на въздействието на съществуващи вятърни паркове, както е посочено от Vågene [183].

(e) Изследване на ефекта от негативния език във вестникарските репортажи върху чувствителността към шум, изпитвана от жителите.

9. Вибрация на земята

Общоприето е, че сеизмичните вибрации, генерирани от вятърни турбини, са достатъчно малки, за да не могат да бъдат открити от жители, живеещи на повече от 2 км от най-близката турбина във вятърна ферма [184]. Всъщност е много малко вероятно вибрациите да бъдат открити от жители, живеещи дори по-близо от това. Въпреки това, нивата на вибрации, генерирани от вятърни паркове, са достатъчно високи, за да могат да попречат на станциите, създадени за наблюдение на тестове на атомни бомби, земетресения и вулкани [185]. Поради тази причина вятърните паркове обикновено се изключват в рамките на 30–50 km от военни учреждения или станции за сеизмичен мониторинг.

Наскоро възникнаха въпроси относно способността на сеизмичните вълни, генерирани от вятърни паркове, да генерират значителни нива на акустичен инфразвук [186], но работата на Nguyen et al. [184] предполага, че това е малко вероятно да е така. Въпреки че откриха, че нивата на вибрации на пода в жилищата е малко вероятно да се дължат на инфразвук, те откриха, че нивата на вибрации на прозорците са добре свързани с акустичния подпис на вятърния парк (не с вибрациите на земята). Въпреки това са необходими по-задълбочени проучвания на нивата на вибрации на вятърните паркове в жилища, намиращи се на по-близо от 1 km до най-близката турбина във вятърния парк.

Въпреки че е общоприето, че вибрациите на земята, дължащи се на турбините, нямат откриваем ефект върху хората, необходими са повече изследователски усилия, за да се определи количествено ефектът на вятърните паркове върху вибрациите на земята и разстоянието, на

което те трябва да бъдат от чувствителните сеизмични измервателни станции, използвани за откриване на вулкани, земетресения и атомни тестове.

10. Местна дива природа и селско стопанство

Бяха предприети доста проучвания, за да се оцени дали вятърните паркове карат дивата природа да напусне близостта им (вижте например [187]). В случаите, когато това е вярно, е трудно да се определи дали причината е шум от турбината, строителна дейност или визуално присъствие на огромна кула с въртящи се перки.

Предприети са и проучвания за ефекта на вятърните турбини върху добитъка (вижте например [188 , 189]) и върху дивата природа (вижте например [190]). Тези проучвания показват, че шумът от вятърните турбини може да повлияе на комуникацията между животните [189], което може да повлияе на размножаването и/или да допринесе за повишен кортизол, което показва реакция на стрес [188 , 190], която може да направи животните по-податливи на инфекции и болести .

Въпреки че е сравнително лесно да се покаже, че дивите животни са склонни да напускат зоните на ветроенергийните паркове, не е ясно дали това се дължи на излъчването на шум или на други ефекти като наличието на турбина или трептене на сянка. Необходима е повече работа, за да се определят причините за напускането на дивата природа и дали има нещо, което може да се направи, за да се подобри този проблем.

11. Изводи

По-голямата част от настоящите изследователски усилия за шума от вятърни паркове са фокусирани върху излъчването на шум от турбините, разпространението и неговия контрол; въздействието на шума от вятърните паркове върху хора, птици и животни; и процедури за разработване на подходящи разпоредби за шум, тестване за съответствие и максимално приемане от общността. Бъдещите изследователски усилия вероятно ще продължат да бъдат концентрирани в тези области.

В областта на емисиите, разпространението и контрола на шума от турбините, бъдещата работа вероятно ще се съсредоточи върху разработването на по-точни компютърни модели на шумови емисии, за да се осигури вход за използване в по-точни модели на разпространение. Анализите на несигурността могат да бъдат допълнително усъвършенствани, така че жителите, предприемачите и регулаторите да имат по-ясна картина на шумовата среда на вятърния парк и нейната променливост. Необходими са по-добри средства за измерване на нивата на звукова мощност на турбините при наличието на различна топография, различни метеорологични условия и вълни от турбините нагоре по веригата, както и за прогнозиране на ефектите от тези явления върху нивата на емисиите. Развитието на по-задълбочено разбиране на механизмите, отговорни за производството на шум от вятърни турбини и неговите специални характеристики, ще позволи подреждане по степен на относителната важност на различните източници на шум, което е важно от гледна точка на установяване на оптимални стратегии за контрол на шума.

В областта на въздействието на шума върху хора, птици и животни по-голямата част от текущите изследователски усилия са насочени към въздействието върху хората, включително ефекти като раздразнение, лишаване от сън и въздействия върху физическото здраве. Много е вероятно бъдещите изследователски усилия да продължат в тази насока, тъй като в момента няма консенсус в научната общност дали шумът от вятърните паркове причинява лишаване от сън или неблагоприятни последици за здравето, въпреки че повечето изследователи са съгласни, че

шумът, генериран от вятърните паркове, може да бъде досаден на хора, които живеят в близост до тях.

В областта на регулирането на шума и ангажирането на общността настоящите изследвания са насочени към установяване на подходящи, разрешени максимални нива на шум, претеглени по A. Нивата на шум в чувствителните обществени места се изчисляват преди изграждането на вятърен парк и се сравняват с максимално допустимите нива, за да се определи вероятността за съответствие след строителството. Прогнозираните нива на шум зависят от модела на шума, който се използва за получаването им и много юрисдикции не уточняват кой модел да се използва. Бъдещата работа вероятно ще включва по-добри процедури за тестване на съответствие с разпоредбите, което включва изолиране на приноса на шума от вятърните паркове към общото ниво на шум, измерено в жилището. Допълнителни уместни изследвания включват установяване на подходящи санкции към разрешеното A-претеглено ниво, за да се отчетат специалните шумови характеристики на вятърния парк, като амплитудна модулация, тоналност и нискочестотно отклонение в спектъра. Необходими са също изследвания за установяване на подходящи алгоритми за отдалечено разстояние, които вземат предвид топографията, разположението на турбините и общия брой турбини във вятърен парк. И накрая, необходими са бъдещи изследвания за оптималния начин за разработчиците на вятърни паркове да се ангажират с местните общности преди и след изграждането на дадено развитие, за да се постигне максимално приемане от общността и дали подобно ангажиране трябва да бъде улеснено от регулаторните органи.

Различните изследователски теми, обсъдени в тази статия, в никакъв случай не са проучени изчерпателно. Както може да се види от подраздела „Бъдещи насоки“ в края на всеки раздел, остава да се свърши значителна работа, ако искаме да разберем механизмите на генериране и разпространение на шум от вятърни паркове, как шумът от вятърни паркове може да бъде сведен до минимум , как неговият характер може да бъде по-малко досаден, как ефектите от шума на вятърните паркове върху хората, птиците и животните могат да бъдат сведени до минимум и как вятърните паркове могат да бъдат направени по-приемливи за околните общности.

Авторски принос

CH, KH допринесоха с 60 %, 40 % за концептуализацията, 60 %, 40 % за писането — подготовка на оригиналната чернова, 40 %, 60 % за писането — преглед и редактиране и 50 %, 50 % за търсенето на литература. Всички автори са прочели и са съгласни с публикуваната версия на ръкописа.

Финансиране

Това изследване не получи външно финансиране.

Конфликт на интереси

Авторите декларират липса на конфликт на интереси.

Съкращения

В този ръкопис са използвани следните съкращения:

сутринта	амплитудна модулация
БНФ	Честота на преминаване на острието
dBA	A-претеглено ниво на звуково налягане

EAM Подобрена амплитудна модулация

LA10 A-претегленото ниво на звуково налягане надвишава 10% от времето

LA90 A-претегленото ниво на звуково налягане надвишава 90% от времето

L10 Нивото на звуково налягане надвишава 10% от времето

L90 Нивото на звуково налягане надвишава 90% от времето

LFN Нискочестотен шум

TE Заден ръб

Препратки

Кели, Н.; McKenna, H.; Hemphill, R.; Etter, C.; Garrelts, R.; Linn, N. Акустичен шум, свързан с вятърната турбина MOD-1: неговият източник, въздействие и контрол ; Технически доклад, SERI/TR-635-1166; Институт за изследване на слънчевата енергия: Голдън, Колорадо, САЩ, 1985 г.

van Treuren, KW Шум от вятърни турбини: Регламенти, местоположение, възприятия и технологии за намаляване на шума ; Global Power and Propulsion Forum: Цюрих, Швейцария, 2018 г. [Google Scholar]

Doolan, C.; Moreau, D. Преглед на шума от задния ръб на аеродинамичния профил с някои последици за вятърните турбини. Вътр. J. Aeroacoustics 2015 , 14 , 811–832. [Google Scholar] [CrossRef]

Каролус, Т.; Манегар, Ф.; Thouant, E.; Volkmer, K.; Schmich-Yamane, I. Експериментално параметрично изследване на задния ръб на аеродинамичния профил. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hornung, C.; Lutz, T.; Krämer, E. Разработване на насоки за проектиране на нискошумни, но високопроизводителни вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Yauwenas, Y.; Заямшек, Б.; Reizes, J.; Тимченко, В.; Doolan, CJ Числено симулиране на шум от преминаване на острието. J. Acoust. Soc. Am. 2017 г. , 142 , 1575–1586. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed]

Barlas, E.; Zhu, W.; Шен, В.; Даг, К.; Мориати, П. Изследване на шум от амплитудна модулация с напълно свързан източник на шум и модел на разпространение. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Kamruzzaman, M.; Hurault, J.; Madsen, KD Предсказване и намаляване на шума от ротора на вятърна турбина за проектиране на ротор с нисък шум. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Шен, WZ; Zhu, WJ Дейности по моделиране в аероакустиката на вятърни турбини в DTU Wind Energy. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Grätsch, T. Симулация на звуково излъчване на вятърни турбини с помощта на широкомащабни модели с крайни елементи. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Saab, JY; Родригес, С.; Фариа, AM; Pimenta, M. Квази-3D TE инструмент за прогнозиране на шума на ротора на PNoise Code. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Манегар, Ф.; Каролус, Т.; Erbslöh, S. Високопрецизни прогнози за шума на аеродинамичния профил чрез симулации на Lattice-Boltzmann. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Arivukkodi, G.; Gomathinayagam, S.; Kanmani, S. Сравнение на измерен и моделиран шум от вятърни турбини в индийски терен. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hornung, C.; Scheit, C.; Napierala, C.; Арнолд, М.; Бекиропулос, Д.; Алтмикус, А.; Lutz, T. Прогнозирани и измерени емисии на шум от задния ръб за 2,3 MW вятърна турбина. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Заямшек, Б.; Дулан, Си Джей; Moро, DJ; Fischer, J.; Prime, Z. Експериментално изследване на шума от задния ръб от стационарни и въртящи се профили. J. Acoust. Soc. Am. 2017 г. , 141 , 3291–3301. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Alloza, P.; Vonrhein, B.; Bölke. Местоположение на източника на шум във вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Брадли, С.; Кершер, М.; Mikkelsen, T. Използване на акустичната камера за точно локализиране на източници на шум от вятърни турбини и определяне на тяхното доплерово изместване. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Фариа, AM; Saab, JY; Pimenta, M. Допълнение за прогнозиране на шума Airfoil LE за PNoise Code. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Serré, R.; Godsk, KB; Вронски, Т. Мащаби на турбулентност на предния ръб на вятърна турбина. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Родригес, SS; Марта, AC Относно справянето с шума от вятърни турбини с добавки за лопатки със следпродажбена форма. Подновете. Енергетика 2018 , 140 , 602–614. [Google Scholar] [CrossRef]

Schorle, L.; Каролус, Т.; Erbslöh, S. Предсказване на звука на вятърни турбини: Моделиране и казус върху ефекта на еластичността на лопатките. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Манегар, Ф.; Теруна, С.; Avallone, F.; ван дер Холден, WCP; Казалино, Д.; Каролус, Т.; Ragni, D.; Carpio, AR Числено изследване на порестия механизъм за намаляване на шума в задния ръб,

използвайки метода на Lattice-Boltzmann. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Стал, К.; Манегар, Ф.; Карулс, Т.; Binois, R. Експериментално изследване на самоподравняващи се назъбвания на задния ръб за намаляване на шума от аеродинамичния профил. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Арсе Леон, К.; Мерино-Мартинес, Р.; Ragni, D.; Pröbsting, S.; Avallone, F.; Сингх, А.; Madsen, J. Назъбвания на задния ръб - Ефект на ъгъла на клапата им върху потока и акустиката. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Lauret-Ducosson, I.; Аларкон, А.; Yamane, IS Дългосрочна експериментална кампания върху работеща вятърна турбина за проверка на назъбванията на задния ръб. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Merino-Martinez, R.; van der Velden, W.; Avallone, F.; Ragni, D. Акустични измервания на аеродинамичен профил DU96-W-180 с изместени по потока назъбвания при високо число на Рейнолдс в аеродинамичен тунел със затворен участък. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Челич, А.; Занг, Б.; Mayer, YD; Лиу, Х.; Azarpeyvand, M. Хидродинамичен анализ на назъбвания на задния ръб с тъпи и заоблени ръбове. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Ecotière, D.; Gauvreau, B.; Cotté, B.; Роджър, М.; Шмич-Ямане, И.; Неси, МС PIBE: Нов френски проект за прогнозиране на въздействието на шума от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Falourd, X.; Rohr, L.; Bollinger, D. Измерване на звуковата ефективност на назъбванията на задния ръб (TES) на вятърни турбини в планините Юра. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Заямшек, Б.; Yauwenas, Y.; Дулан, Си Джей; Hansen, KL; Тимченко, В.; Reizes, J.; Хансен, К. Х. Експериментално и числено изследване на шума от взаимодействието между нож и кула. J. Sound Vib. 2019 г. , 443 , 362–375. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Zagubień, A.; Wolniewicz, K. Въздействието на носещата кула върху емисиите на шум от вятърни турбини. Приложение Акуст. 2017 г. , 27 , 260–270. [Google Scholar] [CrossRef]

Бонсма, И.; Гара, Н.; Хау, Б.; McCabe, N. Изследване на краткосрочни флуктуации в амплитудната модулация на шума от вятърни турбини: предварителни резултати. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Oerlemans, S. An Explanation for Enhanced Amplitude Modulation of Wind Turbine Noise, Report to Renewable UK ; Технически доклад; Национална аерокосмическа лаборатория, NLR: Амстердам, Холандия, 2011 г. [Google Scholar]

Sedaghatizadeh, N.; Arjomandi, M.; Cazzolato, B.; Kelso, R. Шумове от вятърни паркове: Механизми и доказателства за тяхната зависимост от посоката на вятъра. Подновете. Енергетика 2017 , 109 , 311–322. [Google Scholar] [CrossRef]

Мармо, Б.; Stauber, J.; Блек, Д.; Бъкингам, М. Намаляване на тоналния шум на вятърни турбини. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Шнайдер, Л.; Hanus, K. Произход, пренос и намаляване на структурния шум във вятърните турбини. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Bowdler, R.; Бертаньолио, Ф.; Петижан, Б.; Хер, М.; Drobietz, R.; Madsen, K.; McKenzie, A.; Мишо, Д. Доклад след конференцията. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Bies, D.; Hansen, C.; Howard, C. Инженерен контрол на шума , 5-то издание; CRC Press: Бока Ратън, Флорида, САЩ, 2018 г. [Google Scholar]

Бертаньолио, Ф.; Madsen, HA; Fischer, A. Модел на генериране и разпространение на шум от вятърни турбини: числено изследване. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Макбрайд, С.; Burdisso, R. Изчерпателна техника за проследяване на Хамилтонов лъч за разпространение на шума от вятърни турбини при произволни метеорологични условия. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Barlas, E.; Wu, KL; Porté-Agel, F.; Shen, WZ Променливост на шума от вятърни турбини през денонощен цикъл. Подновете. Енергетика 2018 , 126 , 791–800. [Google Scholar] [CrossRef]

Cotté, B. Модели на разширени източници за разпространение на шума от вятърни турбини. J. Acoust. Soc. Am. 2019 г. , 145 , 1363–1371. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Saab, JY; Пимента, М.; Пикейра, JRC; Мартен, Д.; Pechlivanoglou, G.; Nayeri, CN; Paschereit, CO; Faria, AM Проверка и валидиране на модула за прогнозиране на шума от задния ръб „PNoise“ в „QBlade“. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Хер, М.; Rohardt, C.-H.; Фасман, Б.; Pereira-Gomes, JM Аероакустична оценка на върховете на перките на вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Родригес, С.; Saab, JY; Фариа, АМ; Pimenta, M. Кратко изследване на разпространението на шума на аеродинамични профили от вятърни турбини с помощта на метода на Болцман с решетка. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

van der Velden, W.; Casalino, D. Към цифрово сертифициране на шума от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Уенц, Ф.; Klein, L.; Lutz, T.; Rettler, P. Анализ на висококачествена аеро-серво-еластична технологична верига за оценка на нискочестотни емисии от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Klein, L.; Gude, J.; Уенц, Ф.; Lutz, T.; Krämer, E. Свързване на усъвършенствана изчислителна динамика на флуидите (CFD) - симулация на множество тела (MBS) за оценка на нискочестотни емисии от вятърни турбини. Вятърна енергия Sci. 2018 , 3 , 713–728. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

IEC, 61400-11 (Ed.) 3.0. Вятърни турбини—част 11: Техники за измерване на акустичен шум ; Международна електротехническа комисия: Женева, Швейцария, 2012 г. [Google Scholar]

Кийт, SE; Федер, К.; Voicescu, SA; Суховцев, В.; Денинг, А.; Tsang, J.; Бронър, Н.; Леру, Т.; Richarz, W.; van den Berg, F. Измервания на звуковата мощност на вятърните турбини. J. Acoust. Soc. Am. 2016 г. , 139 , 1431–1435. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Eilders, LM; de Beer, EHA Измервания на ниво на звукова мощност 3.0. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Окада, Y.; Hyodo, S.; Йошихиса, К.; Iwase, T. Анализ на звуковите емисии чрез използване на компоненти на амплитудна модулация на шума от вятърни турбини. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Falourd, X.; Bollinger, D. Наблюдения на вертикалната насоченост, базирани на статистика на нискочестотни тонални компоненти, измерени на места надолу и нагоре. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Ashtiani, P.; Халстед, Д. Изследване на ефекта от срязването на вятъра върху звуковото излъчване на вятърните турбини. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

van der Maarl, W.; de Beer, EHA Вариации в измерените емисии на шум от вятърни турбини поради местни обстоятелства. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hansen, KL; Нгуен, П.; Заямшек, Б.; Catcheside, P.; Hansen, CH Разпространение на амплитудна модулация на вятърни ферми в жилищни райони на дълги разстояния. J. Sound Vib. 2019 г. , 455 , 136–149. [Google Scholar] [CrossRef]

Feist, C.; Lueker, M.; Хърб, W.; Marr, J.; Нелсън, П. Дългосрочен мониторинг на шума на амплитудната модулация на вятърните турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Гупта, М.; Madsen, KD Напредък в непрекъснатото обучение за проектиране на турбина без тоналност. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Купър, Дж.; Еванс, Т.; Petersen, D. Метод за оценка на тоналността в резиденции в близост до вятърни паркове. Вътр. J. Aeroacoustics 2015 , 14 , 903–908. [Google Scholar] [CrossRef]

Richarz, W.; Richarz, H. Разпространението през турбулентна атмосфера прави хармониците при преминаване на перките чуваеми. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

ISO 9613-2. Акустика: Затихване на звука по време на разпространение на открито ; Международна организация по стандартизация: Женева, Швейцария, 1996 г. [Google Scholar]

Schillemans, L.; van Caillie, M.; Courret, S.; Le Bourdat, C. Оценка на грешката между измерените и прогнозираните нива на шум от вятърни паркове. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Кок, У.; Круз, IA; Trautsch, A. Сравнение на измерени и изчислени нива на шум на големи разстояния на вятърни турбини. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Кийт, SE; Дайгъл, Джорджия; Stinson, MR Вятърни турбини с ниска честота и разпространение на инфразвук и изчисления на нивото на звуково налягане в жилища. J. Acoust. Soc. Am. 2018 г. , 144 , 981–996. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed]

Bertagnolio, F. Модел на генериране и разпространение на шум за големи вятърни паркове. В сборника на 22-ия Международен конгрес по акустика, Буенос Айрес, Аржентина, 5–9 септември 2016 г. [Google Scholar]

Бигот, А.; Economou, P.; Economou, C. Предсказване на шума от вятърни турбини с помощта на Olive Tree Lab Terrain. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hansen, KL; Заямшек, Б.; Hansen, CH Изследване на корекция на височината на микрофона за измервания на шума от вятърни паркове на дълги разстояния. Приложение Акуст. 2019 г. , 155 , 97–110. [Google Scholar] [CrossRef]

Сесарего, М.; Шен, WZ; Barlas, E. Разпространение на шума от вятърни турбини в плосък терен за рамки за оптимизиране на оформлението на вятърни паркове. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Осташев, В.; Уилсън, Д. Акустика в движещи се нехомогенни среди ; CRC Press: Бока Ратън, Флорида, САЩ, 2015 г. [Google Scholar]

Кели, М.; Barlas, E.; Согачев, А. Статистическо прогнозиране на шума от вятърни турбини в далечно поле с вероятностна характеристика на атмосферната стабилност. J. Renew. Поддържайте. Energy 2018 , 10 , 013302. [Google Scholar] [CrossRef]

Keränen, J.; Хакала, Дж.; Хонгисто, В. Звукоизолация на фасади при честоти 5-5000 Hz. Изграждане. Environ. 2019 , 156 , 12-20. [Google Scholar] [CrossRef]

Du, G.; Лайтстоун, АД; Доран, Дж. Сравнение на модели за разпространение на звука за офшорни вятърни паркове. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hansen, KL; Заямшек, Б.; Hansen, CH Несигурност на шума от вятърни паркове: прогнозиране, измерване и оценка на съответствието. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 59–67. [Google Scholar] [CrossRef]

Кийт, SE; Федер, К.; Voicescu, SA; Суховцев, В.; Денинг, А.; Tsang, J.; Бронър, Н.; Леру, Т.; Richarz, W.; van den Berg, F. Изчисления на нивото на звуково налягане на вятърни турбини в жилища. J. Acoust. Soc. Am. 2016 г. , 139 , 1436–1442. [Google Scholar] [CrossRef]

Desarnaulds, V.; Fécelier, R.; Magnin, D. Оценка на шума от вятърни паркове в Швейцария – сравнение между измерване и моделиране. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Конради, К.; Sjöblom, A.; Larsson, C. Звук, разпространяващ се от вятърни турбини при зимни условия. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Мартенс, С.; Боне, Т.; Rolfes, R. Измерване и анализиране на разпространението на звука от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

de Beer, EHA Използване на дългосрочен мониторинг за оценка на шума от вятърни паркове. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Kühner, T. Зависещи от времето промени в нивата на звуково налягане, причинени от вятърни турбини на големи разстояния. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Petit, A.; Durieux, J.; Finez, A.; Lebourdat, C. Варира ли фоновият шум според сезоните? В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Pellerin, T. Променливост на фоновия шум спрямо посоката на вятъра, температурата и други фактори. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Søndergaard, LS; Egedal, R.; Хансен, М. Б. Вариация на шума, предизвикан от вятъра, който не е свързан с турбини, поради местоположението, заслона, посоката на вятъра и сезона. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Халстед, Д.; Tam, N. Проучване на нивата на фонов шум, измерени по време на тестване на рецептори в далечно поле на съоръжения за вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Brush, E.; Barnes, J.; Нюмарк, М.; Йодер, Б. Предизвикателствата и ползите от дългосрочното звуково наблюдение на обекти на вятърни паркове. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Шомър, П.; Slauch, IM; Hessler, GF Предложено Ai-претегляне; претегляне за премахване на шума от насекоми от A-претеглени полеви измервания. В сборника на Internoise2010, Лисабон, Португалия, 13–16 юни 2010 г. Номер 594. [Google Scholar]

Hansen, C.; Doolan, C.; Hansen, K. Шум от вятърни ферми: измерване, оценка и контрол ; Wiley: Ню Йорк, Ню Йорк, САЩ, 2016 г. [Google Scholar]

Ashtiani, P. Генериране на по-добра картина на шумови емисии при мониторинг след строителство с помощта на статистически анализ. В сборника от 5-та международна среща за шума от вятърни турбини, Денвър, Колорадо, САЩ, 28–30 август 2013 г. [Google Scholar]

Ashtiani, P. Спектрална дискретна функция на плътност на вероятността за измерен шум от вятърни турбини в далечното поле. В сборника от 6-та международна среща за шума от вятърни турбини, Глазгоу, Обединеното кралство, 20–23 април 2015 г. [Google Scholar]

Буздуга, В.; Буздуга, А. Характеризиране на акустичния шум от вятърни турбини чрез използване на дивергенцията на звуковото налягане в околната среда. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Licitra, G.; Gallo, P.; Palazzuoli, D.; Fredianelli, L.; Карпита, С. Анализ на чувствителността на параметрите на моделиране в процедурата за оценка на шума от вятърни турбини. В сборника на 22-ия Международен конгрес по звук и вибрации, Флоренция, Италия, 12–16 юли 2015 г. [Google Scholar]

Gallo, P.; Fredianelli, L.; Palazzuoli, D.; Licitra, G.; Фидекаро, Ф. Процедура за оценка на шума от вятърни турбини. Приложение Акуст. 2016 г. , 114 , 213–216. [Google Scholar] [CrossRef]

Fredianelli, L.; Gallo, P.; Licitra, G.; Карпита, С. Аналитична оценка на шумовото въздействие на вятърните турбини върху приемника чрез определяне на остатъчния шум без спиране на вятърния парк. Контрол на шума Инж. J. 2017 , 65 , 417–433. [Google Scholar] [CrossRef]

Бигот, А.; Hochard, G. Възможно ли е да се предвидят нивата на фонов шум от измерени метеорологични данни с техники за машинно обучение? В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Хансен, К.; Заямшек, Б.; Hansen, C. Сравнение на нивата на шум, измерени в близост до вятърна ферма за изключване и работни условия. В сборника на Internoise, Мелбърн, Австралия, 16–19 ноември 2014 г. Институт по инженерство за контрол на шума. [Google Scholar]

von Hünerbein, S.; Кендрик, П.; Кокс, Т. Разширени симулации на замърсяване с шум от вятъра на оценки на амплитудна модулация. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

D'Amico, S.; van Renterghem, T.; Botteldooren, D. Измерване на инфразвук от вятърни турбини: Ползите от купол за защита от вятър. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

von Hünerbein, S.; Брадли, С. Микрофон с нисък шум от вятъра за шум от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Окада, Y.; Йошихиса, К.; Hyodo, S. Насоченост на звука на амплитудна модулация около вятърна турбина при действителни метеорологични условия. Акуст. Sci. техн. 2016 г. , 40 , 40–48. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Макаревич, Р.; Gołebiewski, R. Влиянието на ниско ниво на струя върху ударите, генерирани от вятърна турбина. Подновете. Поддържайте. Energy Rev. 2019 , 104 , 337–342. [Google Scholar] [CrossRef]

Възобновяема Великобритания. Модулация на амплитудата на вятърната турбина: Изследване за подобряване на разбирането на нейната причина и следствие ; Технически доклад; Renewable UK: Лондон, Великобритания, 2013 г. [Google Scholar]

Бас, Дж.; Канд, М.; Коулс, Д.; Дейвис, Р.; Ървайн, Г.; Leventhall, G.; Левет, Т.; Семейство Милър.; Секстън, Д.; Shelton, J. Методи за амплитудна модулация на оценка при шум от вятърни турбини — Документ за дискусия ; Технически доклад; Институт по акустика: Милтън Кейнс, Обединено кралство, 2015 г. [Google Scholar]

Бас, Дж.; Канд, М.; Коулс, Д.; Дейвис, Р.; Ървайн, Г.; Leventhall, G.; Левет, Т.; Семейство Милър.; Секстън, Д.; Shelton, J. Метод за оценка на амплитудната модулация при шума на вятърните турбини - окончателен доклад ; Технически доклад; Институт по акустика: Милтън Кейнс, Обединено кралство, 2015 г. [Google Scholar]

Коулс, Д.; Левет, Т.; Cand, M. Приложение на метода IOA в Обединеното кралство за модулация на амплитудата на рейтинга. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Фукушима, А.; Tachibana, H. Сравнение на метода IOA и японския FS метод за количествена оценка на амплитудната модулация на шума от вятърни турбини – проучване, базирано на резултатите от полеви измервания в Япония. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Бронър, Н. Прост критерий на открито за оценка на излъчване на нискочестотен шум. Акуст. Aust. 2011 , 39 , 7–14. [Google Scholar]

Бронър, Н.; Leventhall, H. Оценка на дразненето от нискочестотен шум чрез криви за оценка на нискочестотния шум (LFNR). J. Ниска честота Шум Vib. Активен контрол 1983 , 2 , 20–28. [Google Scholar] [CrossRef]

Kjellberg, A.; Tesarz, M.; Холмберг, К.; Landström, U. Оценка на честотно претеглените измервания на нивото на звука за предсказване на дразнене от нискочестотен шум. Environ. Вътр. 1997 , 23 , 519–527. [Google Scholar] [CrossRef]

Мурхаус, А.; Waddington, D.; Адамс, М. Процедура за оценка на жалби за нискочестотен шум. J. Acoust. Soc. Am. 2009 , 126 , 1131–1141. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Сьоренсен, Т.; Kishore, AN Колко критичен е нискочестотният шум за микросайтове? В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г.

Министерство на околната среда на Япония. Ръководство за оценка за решаване на проблеми с нискочестотен шум ; Технически доклад TNO Доклад номер 2008-D-R1051/B; Японско министерство на околната среда: Токио, Япония, 2004 г.

Hansen, KL; Hansen, CH; Zajamšek, B. Намаляване на шума от вятърни паркове от открито към закрито за селски жилища. Изграждане. Environ. 2015 г. , 94 , 764–772. [Google Scholar] [CrossRef]

Метелка, А. Техники за измерване за определяне на проникването на инфразвук от вятърни турбини в домовете. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Herrmann, L.; Ратцел, У.; Bayer, O.; Крапф, К.; Хофман, М.; Blaul, J.; Mehnert, C. Нискочестотен шум, включително инфразвук от вятърни турбини и други източници. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Купър, С. Резултатите от програма за акустични полеви тестове, вятърна ферма на нос Бриджуотър ; Технически доклад 44.5100.R7:MSC; The Acoustics Group: Сидни, Австралия, 2015 г. [Google Scholar]

Мичич, Г.; Заямшек, Б.; Липса, Л.; Hansen, KL; Дулан, Си Джей; Hansen, CH; Вакулин, А.; Ловато, Н.; Брук, Д.; Chai-Coetzer, CL; и др. Преглед на потенциалните въздействия на шума от вятърните паркове върху съня. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 87–97. [Google Scholar] [CrossRef]

Тонин, Р. Преглед на инфразвука, генериран от вятърни турбини: Източник, измерване и ефект върху здравето. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 69–86. [Google Scholar] [CrossRef]

Feist, C.; Нелсън, П.; Хърб, W.; Lueker, M.; Стоун, Н. Човешка реакция на шум от вятърни турбини: инфразвукова и амплитудна модулация. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Нелсън, П.; Bryne, A.; Lueker, M.; Feist, C.; Хърб, Б.; Marr, J. Тестване на човешкия отговор на емисиите от вятърни турбини. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Кийт, SE; Michaud, DS; Федер, К.; Суховцев, В.; Voicescu, SA; Денинг, А.; Tsang, J.; Бронър, Н.; Richarz, WG Изчисления на чуваемостта на вятърни турбини вътре в жилища. J. Acoust. Soc. Am. 2019 г. , 139 , 2435–2444. [Google Scholar] [CrossRef]

Thorsson, P.; Persson Waye, K.; Смит, М.; Ögren, M.; Pedersen, E.; Forssén, J. Нискочестотна разлика в нивото на шума на открито и закрито за оценка на вятърните турбини. J. Acoust. Soc. Am. Exp. Lett. 2018 г. , 143 , EL206–EL211. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed]

Педерсен, С.; Persson-Waye, K. Възприятие и раздразнение, дължащи се на шум от вятърни турбини: Връзка доза-отговор. J. Acoust. Soc. Am. 2004 , 116 , 3460–3470. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Pedersen, E.; Ван ден Берг, Ф.; Bakker, R.; Bouma, J. Отговор на шума от модерни вятърни паркове в Холандия. J. Acoust. Soc. Am. 2009 , 126 , 634-643. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Мишо, Д.; Федер, К.; Кийт, С.; Voicescue, S.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Денинг, А.; Д'Арси, М.; Бауър, Т.; и др. Излагане на шум от вятърни турбини: реакции на възприятие и докладвани ефекти

върху здравето. J. Acoust. Soc. Am. 2016 г. , 139 , 1443–1454. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Michaud, DS; Федер, К.; Voicescu, SA; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Лавин, Е.; Денинг, А.; Мъри, BJ; Weiss, SK; и др. Пояснения относно дизайна и тълкуването на заключенията от проучването на Health Canada относно шума и здравето на вятърните турбини. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 99–110. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Poulsen, AH; Raaschou-Nielsena, O.; Пе на, А.; Hahmann, AN; Нордсборг, РБ; Кетцел, М.; Brandt, J.; Sørensen, M. Дългосрочно излагане на шум от вятърни турбини и риск от миокарден инфаркт и инсулт: Кохортно проучване в цялата страна. Environ. Здравна гледна точка. 2019 , 127 , 037004. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Thorsson, P.; Persson Waye, K.; Ögren, M.; Смит, М.; Pedersen, E.; Forssén, J. Създаване на звукова имисия, имитираща реални характеристики от една вятърна турбина. Приложение Акуст. 2019 г. , 143 , 66–73. [Google Scholar] [CrossRef]

Bowdler, R. Ефекти върху здравето от шума на вятърните турбини – По-раздвоени от всякога? Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 17–20. [Google Scholar]

Leventhall, G. Защо някои хора вярват, че се „разболяват“ от шума на вятърните турбини? В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Pohl, J.; Габриел, Дж.; Hübner, G. Разбиране на стресовите ефекти от шума на вятърните турбини - Интегрираният подход. Енергийна политика 2018 , 112 , 119–128. [Google Scholar] [CrossRef]

Leventhall, G. Все още го чувам и ми става лошо. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Schmidt, JH; Klokker, M. Ефекти върху здравето, свързани с излагането на шум от вятърни турбини: систематичен преглед. PLoS ONE 2014 , 9 , e114183. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Fredianelli, LSC; Licitra, G. Процедура за извличане на границите на шума от вятърни турбини, като се вземе предвид раздразнението. Sci. Total Environ. 2019 г. , 648 , 728–736. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed]

ван Камп, И.; van den Berg, F. Ефекти върху здравето, свързани със звука на вятърните турбини, включително нискочестотен звук и инфразвук. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 31–57. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Schäffer, B.; Pieren, R.; Schlittmeier, SJ; Brink, M. Ефекти от различни спектрални форми и амплитудна модулация на широколентов шум върху реакциите на дразнене в експеримент с контролирано слушане. Вътр. J. Environ. Рез. Public Health 2018 , 15 , 1029. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Qu, F.; Tsuchiya, A.; Kang, J. Въздействие на шума от крайградските вятърни турбини върху човешкото благосъстояние. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Schäffer, B.; Pieren, R.; Хайек, UW; Biver, N.; Grêt-Regamey, A. Влияние на видимостта на вятърните паркове върху дразненето от шум – Лабораторен експеримент с аудио-визуални симулации. Landsc. Градоустройствен план. 2018 г. , 186 , 67–78. [Google Scholar] [CrossRef]

Pawlaczyk-uszczyńska, M.; Заборовски, К.; Дударевич, А.; Замойска-Данишевска, М.; Waszkowska, M. Отговор на шума, излъчван от вятърни паркове при хора, живеещи в близки райони. Вътр. J. Environ. Рез. Public Health 2018 , 15 , 1575. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Тейлър, Дж.; Klenk, N. Политиката на доказателствата: Противоречиви социални ангажименти и екологични приоритети в дебата за вятърната енергия и общественото здраве. Energy Res. Soc. Sci. 2019 , 18 , 102–112. [Google Scholar] [CrossRef]

Лори, SE; Торн, Р.; Cooper, S. Рефлекс на стрес и сенсибилизация. В сборника на 174-та среща на Акустичното дружество на Америка, Ню Орлиънс, Луизиана, САЩ, 4–8 декември 2017 г.; стр. 2701. [Google Scholar]

Заямшек, Б.; Hansen, KL; Мичич, Г.; Catcheside, P.; Hansen, CH Оценка на праговете на слуха при наличие на инфразвук. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Perkins, RA; Лотинга, MJ; Бери, Б.; Grimwood, CJ; Stansfeld, SA Разработване на подход за контролиране на въздействието на амплитудната модулация в шума от вятърни турбини: изследване на експозиция-отговор, приложение и внедряване. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Hansen, KL; Заямшек, Б.; Hansen, CH Към разумно наказание за амплитудно модулиран шум от вятърни турбини. Акуст. Aust. 2018 г. , 46 , 21–25. [Google Scholar]

Møller, H. Раздразнение от звуковия инфразвук. J. Ниска честота Шум Vib. 1987 , 6 , 1–17. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Persson-Waye, K.; Мартин, Б.; Ragnar, R. Експериментална оценка на раздразнението поради нискочестотен шум. J. Low-Freq. Шум Vib. Активен контрол 1985 , 4 , 145–153. [Google Scholar] [CrossRef]

Jurado, C.; Галегос, П.; Gordillo, D.; Moore, B. Подробните форми на контури с еднакво ниво на сила на звука при ниски честоти. J. Acoust. Soc. Am. 2017 г. , 142 , 3821–3832. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed]

Leventhall, G. Преглед: Нискочестотен шум. Какво знаем, какво не знаем и какво бихме искали да знаем. Noise Notes 2009 , 8 , 3–28. [Google Scholar] [CrossRef]

Йокояма, С.; Кобаяши, Т.; Tachibana, H. Субективни експерименти върху възприемането на тонални компоненти, съдържащи се в шума на вятърната турбина. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Олива, Д.; Хонгисто, В.; Haapakangas, A. Раздразнение от тонални звуци с ниско ниво - Фактори, влияещи върху наказанието. Изграждане. Environ. 2017 г. , 123 , 404–414. [Google Scholar] [CrossRef]

Marquardt, T.; Jurado, C. Амплитудната модулация може да бъде объркана с инфразвука. Acta Acustica United Acustica 2019 , 104 , 825–829. [Google Scholar] [CrossRef]

Бауердорф, А.; Körper, S. Шум от вятърни турбини – преглед на съвременните знания и перспективи. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Йохансон, А.; Alvarsson, J.; Болин, К. Частично маскиране и възприемане на шум от вятърни турбини в околния шум. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Йохансон, А.; Болин, К.; Alvarsson, J. Раздразнение и частично маскиране на шума от вятърни турбини от околни източници. Acta Acustica United Acustica 2019 , 105 , 1035–1041. [Google Scholar] [CrossRef]

van den Berg, FKD Ефектът на кафявия и черния шум върху хора, страдащи от нискочестотен звук. В сборника на 23-тия Международен конгрес по акустика, Аахен, Германия, 9–13 септември 2019 г. [Google Scholar]

Педерсен, С.; Persson-Waye, К. Шум от вятърни турбини, раздразнение и самооценено здраве и благополучие в различни среди на живот. Окупирай. Environ. Med. 2007 , 64 , 480–486. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Kuwano, S.; Яно, Т.; Кагеяма, Т.; Sueoka, S.; Тачибана, Х. Социално проучване за шума от вятъра в Япония. Контрол на шума Инж. J. 2014 , 62 , 503–520. [Google Scholar] [CrossRef]

Стари, И.; Kaliski, K. Реакция на доза шум от вятърни турбини - Сравнение на скорошни проучвания. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Morsing, JA; Смит, MG; Ögren, M.; Thorsson, P.; Pedersen, E.; Forssén, J.; Persson Waye, K. Шум от вятърни турбини и сън: Пилотни проучвания върху влиянието на характеристиките на шума. Вътр. J. Environ. Рез. Public Health 2018 , 15 , 2573. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Michaud, DS; Федер, К.; Кийт, SE; Voicescu, SA; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Денинг, А.; Мъри, BJ; Weiss, SK; и др. Ефекти от шума на вятърните турбини върху самоотчитаните и обективни измервания на съня. Сън 2016 , 39 , 97–109. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Poulsen, AH; Raaschou-Nielsena, O.; Пе на, А.; Hahmann, AN; Нордсборг, РБ; Кетцел, М.; Brandt, J.; Sørensen, M. Въздействие на дългосрочното излагане на шум от вятърни турбини върху изкупуването на лекарства за сън и антидепресанти: Кохортно проучване в цялата страна. Environ. Здравна гледна точка. 2019 , 127 , 037005. [Google Scholar] [CrossRef]

Мишо, Д.; Федер, К.; Кийт, С.; Voicescue, S.; Marro, L.; Than, J.; Guay, M.; Денинг, А.; Бауър, Т.; Вилньов, П.; и др. Самоотчетени и измерени реакции, свързани със стреса, свързани с излагането на шум от вятърни турбини. J. Acoust. Soc. Am. 2016 , 139 , 1467–1479. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Poulsen, AH; Raaschou-Nielsena, O.; Пе на, А.; Hahmann, AN; Нордсборг, РБ; Кетцел, М.; Brandt, J.; Sørensen, M. Дългосрочно излагане на шум от вятърни турбини и изкупуване на антихипертензивни лекарства: Кохортно проучване в цялата страна. Environ. Вътр. 2018 г. , 121 , 207–215. [Google Scholar] [CrossRef]

Бари, Р.; Sulsky, SI; Kreiger, N. Използване на жилищна близост до вятърни турбини като алтернативна мярка за експозиция за изследване на връзката между вятърните турбини и човешкото здраве. J. Acoust. Soc. Am. 2018 г. , 143 , 3278–3282. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Deignan, B.; Харви, Е.; Hoffman-Goetz, L. Фактори на страх относно вятърните турбини и здравето във вестниците в Онтарио преди и след Закона за зелената енергия. Здравен риск Соц. 2013 г. , 15 , 234–250. [Google Scholar] [CrossRef]

Световна здравна организация. Насоки за шума в околната среда за европейския регион ; Регионален офис на СЗО Европа: Женева, Швейцария, 2018 г. [Google Scholar]

Delaire, C.; Adcock, J. Насоки на СЗО за шума в околната среда за европейския регион: условна препоръка за шум от вятърни турбини в контекста на австралийските разпоредби на австралийските разпоредби. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Дейви, Дж.; Burgemeister, К.; Хилман, Д. Граници на звука на вятърните турбини: Текущо състояние и препоръки, базирани на смекчаване на дразненето от шум. Приложение Акуст. 2018 г. , 140 , 288–295. [Google Scholar] [CrossRef]

Dutilleux, P. Франция–Германия: Сравнение на процедурите за акустична оценка. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Лоу, К.; Broneske, S. Прилагане на предпочитания от IOA метод за оценка на AM и предложената схема за наказания на практика – перспектива за бъдещо развитие на вятърни паркове в Обединеното кралство. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Bowdler, R.; Канд, М.; Хейс, М.; Ървайн, Г. Наказателни съображения за амплитудна модулация на шума от вятърни турбини. Proc. инст. Акуст. 2018 , 40 , 1–9. [Google Scholar]

Йокояма, С.; Сакамото, С.; Tachibana, H. Възприемане на нискочестотни компоненти, съдържащи се в шума от вятърни турбини. В сборника от 5-та международна среща за шума от вятърни турбини, Денвър, Колорадо, САЩ, 28–30 август 2013 г. [Google Scholar]

EPA NSW. Вятърна енергия: Бюлетин за оценка на шума ; Технически доклад; NSW EPA: Вашингтон, окръг Колумбия, САЩ, 2016 г. [Google Scholar]

Дауни, Г.; Parnell, J. Оценка на нискочестотен шум от индустрията - практически подход. В сборника на 12-ия конгрес на ICBEN за шума като проблем на общественото здраве, Цюрих, Швейцария, 18–22 юни 2017 г. [Google Scholar]

Датска агенция за опазване на околната среда. Нормативна заповед 1284. Шум от вятърни турбини ; Технически доклад; Министерство на околната среда на Дания: Копенхаген, Дания, 2011 г. (на датски) [Google Scholar]

Møller, H.; Pedersen, CS Нискочестотен шум от големи вятърни турбини. J. Acoust. Soc. Am. 2011 , 129 , 3727–3744. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Кобаяши, Т.; Yokoyama, S. Сравнение на стандартизирани методи за анализ на изпъкналостта на тонални компоненти. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

Søndergaard, LS; Thomsen, C.; Pedersen, TH Изпъкнали тонове в шума от вятърни турбини – Кръгов тест на методите IEC 61400-11 и ISO/PAS 20065 за анализиране на съдържанието на тоналността. В сборника от 8-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Лисабон, Португалия, 12–14 юни 2019 г. [Google Scholar]

NZS 6808. Акустика — Шум от вятърна централа ; Стандарти Нова Зеландия: Уелингтън, Нова Зеландия, 2010 г. [Google Scholar]

AS 4959. Акустика - измерване, прогнозиране и оценка на шума от генератори на вятърни турбини ; Стандарти Австралия: Сидни, Австралия, 2010 г. [Google Scholar]

EPA. Насоки за шума в околната среда на вятърните паркове ; Технически доклад; Агенция за опазване на околната среда на Южна Австралия: Аделаида, SA, Австралия, 2009 г. [Google Scholar]

Институт по акустика. Ръководство за добра практика за прилагане на ETSU-R-97 за оценка и оценка на шума от вятърни турбини. Допълнителна насока 5: Измервания след завършване ; Технически доклад; Институт по акустика: Милтън Кейнс, Великобритания, 2014 г. [Google Scholar]

Zagubień, A. Анализ на колебанията на акустичното налягане около вятърни паркове. пол. J. Environ. Stud. 2018 г. , 27 , 2843–2849. [Google Scholar] [CrossRef]

Симос, Дж.; Cantoreggi, N.; Кристи, Д.; Forbat, J. Вятърни турбини и здраве: преглед с предложени препоръки. Environ. Risque Sante 2019 , 18 , 1–11. [Google Scholar]

Vågene, S. Казус за това как да се включат засегнатите съседи в измерването и характеризирането на шума от вятърни ферми. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Нгуен, DP; Hansen, KL; Zajamšek, B. Човешкото възприятие на вибрациите на вятърния парк. J. Ниска честота Шум Vib. Активен контрол 2018 г. [Google Scholar] [CrossRef] [Зелена версия]

Marcillo, OE; Carmichael, J. Откриването на шум от вятърни турбини в сеизмичните записи. сеизмол. Рез. Лет. 2018 , 89 , 1826–1837. [Google Scholar] [CrossRef]

Горцас, Т.; Triantafyllidis, T.; Кудела, П.; Zieger, T.; Ritter, J. Нискочестотно микросеизмично лъчение от вятърни турбини и неговото взаимодействие с излъчването на акустичен шум. В сборника от 7-та международна конференция за шума от вятърни турбини, Ротердам, Холандия, 2–5 май 2017 г. [Google Scholar]

Lopucki, R.; Perzanowski, K. Ефекти на вятърните турбини върху пространственото разпределение на европейския хамстер. Ecol. инд. 2018 г. , 84 , 433–436. [Google Scholar] [CrossRef]

Mikołajczak, J.; Боровски, С.; Marć-Pieńkowska, J.; Odrowąż-Sypniewska, G.; Бернаки, З.; Siódmiak, J.; Szterk, P. Предварителни проучвания за реакцията на растящи гъски (Anser anser f. domestica) към близостта на вятърни турбини. пол. J. Vet. Sci. 2013 г. , 16 , 679–686. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

Whalen, CE; Bomberger Brown, M.; McGee, J.; Пауъл, Луизиана; Walsh, EJ Ефекти от шума на вятърните турбини върху околния звуков пейзаж в контекста на вокализацията на ухажването на прерийни пилета. Приложение Акуст. 2019 г. , 153 , 132–139. [Google Scholar] [CrossRef]

Agnew, RC; Смит, VJ; Fowkes, RC Вятърните турбини причиняват хроничен стрес при язовците (Meles meles) във Великобритания. J. Wildl. дис. 2016 , 52 , 459–467. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] [Зелена версия]

© 2020 от авторите. Лицензополучател MDPI, Базел, Швейцария. Тази статия е статия със свободен достъп, разпространявана съгласно правилата и условията на лицензна Creative Commons Attribution (CC BY) (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Споделяйте и цитирайте

MDPI и ACS стил

Hansen, C.; Hansen, K. Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини. Акустика 2020 , 2 , 171-206. https://doi.org/10.3390/acoustics2010013

AMA стил

Hansen C, Hansen K. Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини. Акустика . 2020 г.; 2(1):171-206. https://doi.org/10.3390/acoustics2010013

Чикаго/Турабиански стил

Хансен, Колин и Кристи Хансен. 2020. „Последни постижения в изследването на шума от вятърни турбини“ Акустика 2, бр. 1: 171-206. https://doi.org/10.3390/acoustics2010013

ДО МИНИСТЪРА НА ЕНЕРГЕТИКАТА

ДО МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

С Т А Н О В И Щ Е - ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ: СТОЯНКА СТОЯНОВА ДИМИТРОВА
Адрес: гр. Шумен, ул. „Васил Априлов“
вх.1, ет.3, ап.9
Телефон за контакт: 0887415337
Електронен адрес: dimitrova3@abv.bg

Относно :

ИНТЕГРИРАН ПЛАН В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГЕТИКАТА И КЛИМАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ АКТУАЛИЗАЦИЯ 2024 Г.

На базата на фактите около Инвестиционно предложение на ДОБРОТИЧ УИНД АД, входирано в РИОСВ – Варна, заведено с Вх. № 26-00-4102/А23

По: чл.117 и чл.118 от АПК

Уважаеми господин Радев, Уважаеми господин Попов,

В законоустановения срок предвиден за обществено обсъждане на предложената актуализация на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, желая да обърна внимание на някои ключови факти, свързани с прякото изпълнение на целите, които Република България е поела по отношение на „Зелената сделка“, в частност Пакт “Готови за 55”.

На първо място:

Относно празните / непопълнени данни в плана, копирам за улеснение текста, на стр. 20-та от предложения за обсъждане Интегрирания план:

„За сектор електроенергетика е определен …% дял за постигане на тази цел. Прогнозите са този дял да бъде постигнат чрез увеличаване на инсталираните мощности на ВЕИ централи с до ……. MW, като към 2030 г. се прогнозира към електроенергийната система да са присъединени … MW ВЕИ централи. Приоритетно ще се изграждат нови мощности за производство на вятърна и слънчева електрическа енергия. Важно за постигането на националната цел е насърчаване на инвестициите за развитие на преносната мрежа на страната, което ще позволи техническото присъединяване и интегриране на произведената от ВИ електрическа енергия, при запазване критериите за сигурност на системата.“

Към настоящия момент ми е известно, че в България се работи по няколко много големи инвестиционни проекти, свързани с изграждане на ветроенергийни паркове. Повече информация за тези проекти е предоставена в настоящото изложение. Един от тези проекти е на търговско дружество „Добротич Уинд“ АД, ЕИК 200773401. Понеже съм пряко засегната от точно този проект ще използвам изходни данни от инвестиционното предложение на това дружеството, за да обясня защо подобни проекти с включените в тях цели за изграждане, **не следва да бъдат включвани в данните на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, в частта за присъединяване на ….. мощности на ВЕИ централи към електроенергийната система**. Предложението на Добротич Уинд АД предвижда изграждане на парк включващ 58 ветрогенератора, с обща инсталирана мощност 464 MW. Към настоящия момент дружеството твърди, че разполага с доклад, съгласно който в землищата на общините, в които възнамерява да изгради парка е налище ветрови потенциал както следва:

- На 100 м. Височина над земята, скоростта на вятъра е 7 m/s;
- На 160 м. Височина над земята, скоростта на вятъра е 7.9 m/s.

Доклад за ветрови потенциал не е публикуван на сайта на дружеството, нито успях да открия на друго място. Предвижда се да бъдат инсталирани най-големите възможни ветрогенератори за суша, като техническите им характеристики най-общо са следните (информацията в дясната колона, съгласно настоящото ИП 2023 г.):

Таблица 1. *Технически параметри и характеристики на вятърните генератори*

Параметър	Съгласно одобреното ИП (2018 г.)	Съгласно настоящото ИП (2023 г.)
Височина на кулата, m	до 100	до 180
Диаметър на ротора, m	до 100	до 175
Обща височина, m	до 150	до 270*
Номинална мощност, MW	до 2.5	до 8.0
Площ на ротора, m^2	до 7 854	до 24 040
Брой витла	3	3
Скорост на въртене (об/мин)	6-19,5	
Скорост на върха на перката, m/s	25-80	
Скорост на включване, m/s	4	3
Скорост на изключване, m/s	25	25
Номинална скорост на вятъра, m/s	12	18
Площ на проекция на сервитута върху терена, m^2	до 7 854	до 24 040

Съгласно физичните закони, обуславящи енергопроизводителността на вятърната енергия, когато скоростта на вятъра се удвои, ефективността на ветрогенератора се увеличава на трета степен. Съответно, когато скоростта на вятъра е наполовина спрямо необходимата скорост при която ветрогенератора достига номинална скорост, то енергопроизводителността спада отново на трета степен. Прилагам под **Приложение № 1** преведена статия, с информация относно Физика на вятъра, разработка на двамата учени професор-доктор Dieter Freude и професор-доктор Randall Snurr, със следните контакти:

Prof. Dr. Dieter Freude
Universität Leipzig
Fakultät für Physik und Geowissenschaften
Linnéstraße 5, 04103 Leipzig
Tel. +49 341 9732503
E-mail: freude@uni-leipzig.de

Prof. Randall Snurr
Northwestern University
Department of Chemical and Biological Engineering
Evanston, IL 60208 USA
Tel. +1 847 467 2977
E-mail: snurr@northwestern.edu

В инвестиционното предложение на Добротич Уинд АД, на стр. 16 е описано, че ветрогенераторите, които се предвиждат за инсталация ще достигнат максималната си производителност при скорост на вятъра между 15.5 m/s - 18 m/s. **Това дефакто е два пъти по-висока скорост от скоростта, която е обявена като налична в нашите географски райони.** От тук, следва, че при два пъти по-ниска средна скорост на вятъра спрямо изискуемата за достигане на номинална мощност на турбините, то електропроизводителността ще спадне на трета степен или с цели 8 пункта, защото 2 на трета степен е равно на 8. При това положение, очаквано турбините ще работят в най-добрия случай с 1/8 от капацитета си или с около едва 10% от инсталираната си мощност.

Освен това, поръчах на лицензирана фирма по геодезия да ми изработи комбинирана скица, в която да нанесе всичките 6 /шест/ броя предвидени ветрогенератори, предвидени за инсталация в село Михалич, Община Вълчи Дол, Област Варна, в което имам къща и в която живея към настоящия момент. Прилагам скицата като **Приложение № 2**. В тази скица, със зелен цвят са очертани кръгове с размери на радиуса от 1225 м. Това число представлява 7 /седем/ пъти диаметъра на ротора, което изискване е разписано в чл. 141а от Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електроенергия. Избрала съм коефициент 7, тъй като наредбата не е актуализирана от 2006 г., а ветрогенераторите към днешна дата са увеличили общата си височина и мощността в пъти. Както се вижда от комбинираната скица, зелените окръжности се засичат. Освен това, ако се върнем към преведената статия на университетският учен от Лайпцигския университет проф. доктор Фройде, ще видим, че те заедно с колегата си са установили нещо много важно: За да постигне най-добра производителност на ветроенергиен парк с големи и мощни турбини е необходимо те да са разположени по посока на вятъра на отстояние една от друга 8 /осем/ пъти диаметъра на ротора, т.е. още по надалеч една от друга, а по посока перпендикулярна на вятъра /четири/ пъти диаметъра на ротора. Това отстояние гарантира, че всяка турбина ще усвоява в максимална степен енергията на вятъра и от кинетична ще я превръща в електрическа, съответно няма да си пречат в работата една спрямо друга.

Също така, в преведената статия под **Приложение №1** е налице важна информация от енергийната система на Германия, в частност произведена електроенергия от вятър за 2022 г. Моля да обърнете внимание, че ветрогенераторите, които са около 30 000 броя, от които 1500 са инсталирани в морето са работили през цялата 2022 г. са постигнали дял от едва 25.5% от произведената екетроенергия за периода. В статията е оповестено, че на сушата, максимално годишно натоварване се постига на около 23% от инсталираните мощности. За да бъде ефективен един парк от първостепенно значение е да бъдат направени ефективни 10 /десет/ годишни **замервания на подходящи височини и географски точки**. Вятърната енергия е непостоянна, замервания от 5-6 години не са достатъчни, а за 1-2 години това е меко казано несериозно. Докладът на Добротич Уинд АД за наличие на ветрови потенциал е изготвен на база данни за приземен вятър и математически изчисления. Подобни доклади са допустими само за малки ветрогенератори, когато става въпрос за големи ветроенергийни паркове ефективни замервания с инсталирани мачти на съответна

височина, които да замерват 10 години ветрови потенциал са абсолютно необходими и такава е и волята на законодателя.

На второ място:

Цитирам текст от Интегрирания план, стр. 107:

„Предстои разработването на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия. В процеса на планиране с приоритет ще се разглеждат изкуствените застроени площи, като покриви на сгради, площи със съществуваща транспортна инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени зони, индустриални паркове кариери, изкуствени водни басейни и резервоари, урбанизирани територии, нарушени терени, пасища, хвостохранилища, депа за отпадъци ***и земи с влошено качество, които не може да се използват в селското стопанство****. В приоритетните зони ще се въведат кратки срокове за административни разрешения за изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти, а така също за извършването на оценка на въздействието върху околната среда.“*

Волята на законодателя разписана в Закона за възобновяемите енергийни източници се припокрива с текста, който съм копирала, в лицето чл.5, ал.2. Моля обърнете внимание на болднатия текст – **земи с влошено качество, които не може да се ползват в селското стопанство.** Всички имоти, в които Добротич Уинд АД има намерение да използва за инсталация за ветрогенератори са Трета и Четвърта категория плодородни, обработваеми земеделски земи. **Това са част от земите на житницата на България, които ежегодно се ползват в селското стопанство.**

Обръщам внимание господа министри, че към настоящия момент РИОСВ-Варна е допуснало изработка на Доклад по ОВОС, без да се съобрази с факта, че има изричен текст в Закона за възбновяемите енергийни източници, който изрично казва, че изграждане на вятърни паркове се допуска само в земи с влошено качество, които не може да се използват в селското стопанство. Няма как да се стъпва на факта, че все още не е наличен и влязъл в сила „План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия“, съгласно чл. 5, ал.2 от ЗЕВИ.

Към настоящия момент процедурата е в ход, но разчитам на вас като по-висшестояща институция да реагирате и да спрете действието на този проект.

Обръщам внимание, че освен проектът на Добротич Уинд АД, попаднах на данни за следните други проекти на вятърни паркове, които са в различна фаза на одобрение от институциите и съответни дейности от страна на инвеститорите, но преди издадени разрешения за строеж и които проекти са в сходна ситуация, а именно планираните имоти, в които се предвижда инсталация на ветроенергийни генератори са земеделски земи от Трета и Четвърта категория, които към настоящия момент се използват в селското стопанство, както следва:

1/. Парк Ружица, с инвеститор Ружица Грийн Пауър ЕООД, ЕИК 206779539, с намерение за инсталация на 50 броя ветрогенератори с обща инсталирана мощност 400 MW;

2/. Парк Лозенец, с инвеститор ЕЕ Риъл Естейт ЕООД, ЕИК 206495040, с намерение за инсталация на 80 броя ветрогенератори с обща инсталирана мощност 640 MW;

3/. ВЕП Каолиново на инвеститора ЕУРА ЕНЕРДЖИ АД, ЕИК 206748287, който предвижда инсталация на 9 ветрогенератори с обща инсталирана мощност 54 MW (с намерение при възможност за промяна и инсталиране на ветрогенератори с инсталирана единична мощност от 8 MW/турбина или достигане на общо 72 MW мощност за целия парк);

4/. Парк Габрица, инвеститор Енергая ЕООД, ЕИК 203341980, който вече е на ниво издаден положителен Доклад за оценка на въздействието върху околната среда и водите и издадена заповед на Областния управител на гр. Шумен за смяна на предназначението на имотите. Паркът се предвижда да бъде с инсталация на 24 броя ветрогенератори с единична мощност от 7.2 MW всеки или обща инсталирана мощност на парка 172.8 MW.

Сигурна съм, че има и други проекти, за което регионалните инспекции по околна среда и водите могат да предоставят подробна информация.

Считам, че предвид волята на законодателя, от вашата компетенция е да спрете процедурите по тези проекти, в качеството ви на по-висшестояща институция. Съответно, тези проекти и тяхната обща инсталирана мощност не следва да се включва в Интегрирания план в частта …… (подлежаща на попълване от ваша страна) относно предстоящите за инсталиране мощности за производство на електроенергия от вятър, тъй като тези проекти не бива да стават реалност.

На трето място:

На сайта на Европейската комисия е публикувана информация, съгласно която става ясно, че 75% от почвите на Европейския съюз за деградирали. Това означава, че почвите се използват за производство на продукти, но последните нямат никаква хранителна стойност. Поради тази причина, с много усилия Европейската комисия се пребори за създаване на ново законодателство, което ще бъде с фокус възстановяване на плодородието на почвите в Европейския съюз, чрез финансиране на изследвания и на допълнителни програми предназначени за земеделците, така че плодородието на почвите да бъде възстановено. Стратегията на Европейския съюз по този жизненоважен процес е с два етапа на изпълнение, от които първи с план 2021 г. – 2030 г. програмен период, с визия и програми за действия за постигане на целите до 2050 г.

Няма как Министерство на земеделието и храните да не е запознато с това ново законодателство, което предстои да бъде имплементирано в нашата страна, като част от ЕС.

Известно е, че големите ветроенергийни паркове способстват за деградация на почвите особено и най-вече по посока на вятъра. Освен това спомагат за повишаване на температурите в горния слой на почвите, съответно намаляват жизненоважната влага там. Влияят деградивно и на пасищата. Налице са редица изследвания, които потвърждават наличие на вредно въздействие върху почвите и местообитанията, които са в близост до големи вятърни турбини.

На четвърто място:

Моля да обърнете внимание, че ветрогенератори с предвидената височина и мощности не се инсталират в близост до населените места в Германия, вярвам че и в други европейски държави е така, но просто нямах достатъчно време за проучване. Турбини от този мащаб се изграждат на десетки километри от бреговете, на достатъчно голямо отстояние от населените места. В нашата страна отстоянието от населеното място спрямо ветрогенераторите не е актуализирана от 2006 г. Неадекватно и несериозно от страна на инвеститорите е да спазват тези минимални отстояния, позовавайки се на една остаряла нормативна уредба.

България е малка страна, инсталирането на толкова мощни ветрогенератори, толкова близо един до друг, на толкова близо до населените места отстояния несъмнено ще постави в риск живота и здравето на цялото население на общините, в които се предвиждат ветроенергийни паркове с мащаб, височина и мощност описани в т.2 от настоящото изложение.

Предлагам и считам за абсолютно задължително в екипа работещ по Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България да се включи и Министерство на здравеопазването. Това е съществен пропуск, моля да бъде отстранен.

Вярвам, че Европейската комисия и Европейският парламент нямат намерение с поставените цели за постигане на нулеви въглеродни емисии да рискуват живота, здравето и благополучието на част от населението на Европейския съюз, каквото сме ние живеещите в засегнатите Общини, в които инвеститори с огромен финансов ресурс са решили да осъществят намеренията си за изграждане на вятърни паркове в землища с почви, които се използват за селско стопанство и не случайно са наречени житница на Република България. Не случайно тези почви са защитени и от основния закон на Република България, а именно Конституцията.

Приложение 1 – Енергия на вятъра – статия с превод на немски език;

Приложение 2 – Комбинирана скица на село Михалич, община Вълчи Дол, Област Варна.

Дата: 22.01.2024 г. С уважение: Стоянка Димитрова

ТОП-ДЕ ЕООД
ПРЕВОДИ И
ЛЕГАЛИЗАЦИЯ
☎ +359 882 66 05 56
✉ top.de.bg@gmail.com
9700 гр. Шумен, ул. „Съединение“ № 111
www.top-de.eu

TOP-DE LTD
TRANSLATION &
LEGALISATION SERVICES
☎ +359 882 66 05 56
✉ top.de.bg@gmail.com
111 Saedinenie, 9700 Shumen
www.top-de.eu

Превод от немски език

Източник:

https://www.energie-grundlagen.de/15.html

Вятърни съоръжения

От вятърната мелница до вятърното съоръжение

Преди повече от хиляда години в Персийския регион и Китай са работили вятърни мелници, виж Книга на синергията. През 12-ти век, в Европа е въведена Bockwindmühle*, която е било възможно да се върти в посока на вятъра. През 16. век е била добавена Kappenwindmühle*, наричана още Холанска вятърна мелница. В райони с по-малко вятър в Америка, около 1854 година е въведено вятърното колело, наричано Western Mill, с много крила, за задвижването на помпи. След това, вятърните мелници са заместени все повече от парни машини и мотори с вътрешно горене. От около 200 000 налични в Европа вятърни мелници през средата на 19-ти век,след сто години, само всяка десета от тях е останала запазена. Останалите до днес екземпляри, вече почти не мелят или изпомпват. Но броят на вятърните съоръжения (WKA) расте от края на миналия век постоянно, като същите са поели в много държави, важна роля при генерирането на електрически ток.

Физика на вятърната турбина

За всички вятърни турбини вятърната мощност е пропорционална на третата степен на скоростта на вятъра, както сега ще покажем. Вятърната енергия е кинетичната енергия на движещия се въздух. Кинетичната енергия на маса m със скорост v е

$$E_{\text{kin}} = \tfrac{1}{2}\, m\, v^2$$

Въздушната маса m може да се определи от плътността на въздуха ρ и обема на въздуха V съгласно

$$m = \varrho\, V$$

По този начин получаваме $E_{\text{kin, wind}} = \tfrac{1}{2}\, V\, \varrho\, v^2$

Разглеждаме малък период от време Δt, през който въздушните частици преминават през маршрута $s = v\, \Delta t$. Ак оумножим маршрута с повърхността на ротора A на вятърната турбина, получаваме обем от

$$\Delta V = A\, v\, \Delta t$$

ТОП-ДЕ ЕООД Шумен Top-DE Ltd.

който задвижва през този малък период от време вятърната турбина. Получаваме вятърна енергия от

$$P_{\text{wind}} = \frac{E_{\text{kin, wind}}}{\Delta t} = \frac{\Delta V \rho\, v^2}{2\,\Delta t} = \frac{\rho A v^3}{2}$$

Според това, вятърната енергия расте с третата степен на скоростта на вятъра. С други думи: Удвояването на скоростта на вятъра води до осемкратна вятърна енергия. Тоест, изборът на "ветровито" местоположение е много важно за вятърното съоръжение.

Вятърната енергия, която може да се използва ефективно е по-малка, отколкото е посочена в горното уравнение. Зад вятърната турбина, скоростта на вятъра не може да стане нула, защото тогава не може да влезе допълнителен въздух. Тоест, само част от кинетичната енергия може да се използва.Разглеждаме следната ситуация:

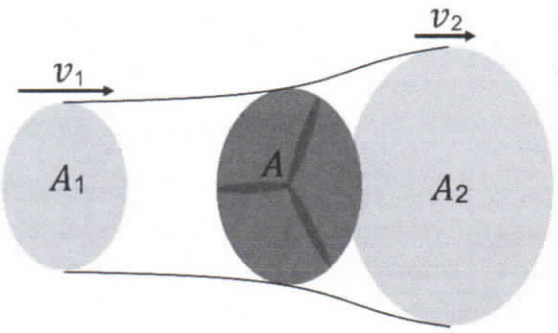

Скоростта на вятъра пред вятърната турбина е по-голяма от тази след нея. Понеже потокът трябва да е постоянен, $A\ v$ = постоянен, повърхността A_2 зад вятърната турбина е по-голяма от повърхността A_1 пред нея. Ефективната мощност е разликата в мощностите на вятъра:

$$P_{\text{eff}} = P_1 - P_2 = \frac{\Delta V \rho}{2\,\Delta t}\left(v_1^2 - v_2^2\right) = \frac{\rho\, A}{4}\left(v_1 + v_2\right)\left(v_1^2 - v_2^2\right)$$

Ако разликата на двете скорости е нула, нямаме полезна мощност. Ако разликата е прекалено голяма, въздушният поток се смущава прекалено силно от ротора. Стойността на мощността c_p характеризира относителното подаване на мощност:

$$c_P = \frac{P_{\text{eff}}}{P_{\text{wind}}} = \frac{(v_1+v_2)\left(v_1^2-v_2^2\right)}{2v_1^3} = \frac{(1+x)\left(1-x^2\right)}{2}$$

При извеждането на горното уравнение от уравненията по-горе се приема, че $A_1 v_1 = A_2 v_2 =$ A (v_1+v_2) / е 2. Съотношението v_2/v_1 сме обозначили в дясната страна на горното уравнение с x.

Като се имат предвид екстремните стойности на това уравнение (настройване на първата производна на x до нула) води до максимум за x = 1/3.

Тоест максималното извличане на мощност се извършва при $v_2 = v_1$ / 3. Идеалната стойност на мощността при това съотношение е

$$c_P = \frac{P_{\text{eff}}}{P_{\text{wind}}} = \frac{16}{27} \approx 59\%$$

ТОП-ДЕ ЕООД
Шумен
Shumen
Top-DE Ltd.

Намираща се прекалено близко зад вятърна турбина, друга вятърна турбина, би се задвижила само от по-бавния въздух. Поради това, при вятърните паркове, в основната посока на вятъра, трябва да се спазва минимално разстояние от осемкратния диаметър на ротора, респ. в пернедикулярно отношение, поне четирикратно разстояние. Обичайните диаметри на вятърни турбини са 50 м., при инсталирана мощност от 1 MW и 126 м. при 5-MW-вятърно съоръжение. Последното се използва предимно в открито море (*off shore*).

Инсталираната мощност, или също така номинална мощност на вятърна електроцентрала съответства на посочената електрическа мощност при номинална скорост между 12 и 16 м./с., тоест при оптимални условия на вятъра. При по-високи скорости на вятъра, за които съоръжението не е предвидено, не се генерира по-голяма мощност, поради причини за безопасност. При буря, съоръженията се изключват. Във вътрешността на страната може да се постигне годишна средна стойност на натоварване от 23 %. Тази стойност де увеличава до 28 % по брега и до 43 % за съоръжения в открито море.

Вятър - статистика

Съгласно , Федерален съюз WindEnergie през 2022 в Германия са били на лице около тридесет хиляди съоръжения за вятърна енергия (СВЕ, или ВТ = Вятърни турбини), от които 1500 по море. инсталираните мощности от66,2 GW, от които 8,1 GW по море (Offshore), са имали, с 123,3 TWh (от които 4,7 TWh по море) дял от 25,5 % от производството на електричество. До 2008 Германия е била на първо място в света по инсталирани мощности, след което е била надмината първо от САЩ, а после и от Китай. Според IRENA-статистиката от 2023, в края на 2022, инсталираните мощности в Германия са 66,3 GW, в САЩ 140,9 GW и в Китай 366,0 GW. Повече от половината световен растеж идва от Китай. При инсталираната вятърна мощност на човек от населението, Германия е все още водеща страна, при прираста на човек от населението, обаче ще бъде надмината скоро. Средно в световен мащаб приносът на вятърната енергия към производството на електроенергия все още е под 3%.

За офшорните вятърни турбини, планирани в Германия до 2025 г., средните стойности за инсталирана мощност са 11,2 MW, за диаметър на ротора 197 м. и за височина на главината 127 м. при дълбочина на водата 36 м. с разстояние 76 км. до брега. Средните стойности на новите турбини, построени на сушата през 2022 г., са 4,4 MW инсталирана мощност, 137 м. диаметър на ротора и 137 м. височина на главината, виж Федерален съюз WindEnergie.

*Вятърна мелница, изградена върху голям дървен пън

*Вятърна мелница с въртящ се купол

Аз, долуподписаната Лаура Димитриос Хотзиду, удостоверявам правилността на извършения от мен превод от немски на български език на приложения документ.. Преводът се състои от 3 страници.

Преводач: ... ...

/ Лаура Димитриос Хотзиду /

ТОП-ДЕ ЕООД Шумен Shumen Top-DE Ltd.

Източник:

https://www.energie-grundlagen.de/15.html

Windkraftwerke

Von der Windmühle zur Windkraftanlage

Vor über tausend Jahren waren Windmühlen im Persischen Raum und in China in Betrieb, siehe Buch der Synergie. Im 12. Jahrhundert wurde dann in Europa die Bockwindmühle eingeführt, die in die Windrichtung gedreht werden konnte. Im 16. Jahrhundert kam die Kappenwindmühle, hinzu, die auch Holländerwindmühle genannt wurde. Für windärmere Gegenden in Amerika ist um 1854 das als Western Mill bezeichnete Windrad mit sehr vielen Flügeln zum Antrieb von Pumpen eingeführt worden. Danach sind dann aber Windmühlen zunehmend durch Dampfmaschinen und Verbrennungsmaschinen ersetzt worden. Von den etwa 200 000 in der Mitte des 19. Jahrhunderts in Europa vorhandenen Mühlen war nach hundert Jahren nur jede Zehnte erhalten. Die bis heute verbliebenen Exemplare mahlen oder pumpen kaum noch. Aber die Zahl der Windkraftanlagen (WKA) wächst seit Ende des vergangenen Jahrhunderts beständig und hat in vielen Ländern eine wichtige Rolle bei der Stromerzeugung übernommen.

Physik der Windturbine

Für alle Windräder ist die Windleistung proportional zur dritten Potenz der Windgeschwindigkeit, wie wir jetzt zeigen werden. Windenergie ist die kinetische Energie der bewegten Luft. Die kinetische Energie einer Masse *m* mit der Geschwindigkeit *v* ist

$$E_{\mathrm{kin}} = \tfrac{1}{2}\, m\, v^2$$

Die Luftmasse *m* kann man aus der Luftdichte ρ und dem Luftvolumen *V* gemäß

$$m = \varrho\, V$$

bestimmen. Damit erhalten wir $E_{\mathrm{kin,\,wind}} = \tfrac{1}{2}\, V\, \varrho\, v^2$

Wir betrachten einen kleinen Zeitabschnitt Δt, in dem die Luftteilchen die Wegstecke $s = v\,\Delta t$ durchströmen. Multiplizieren wir die Wegstrecke mit der Rotorfläche *A* des Windrads, ergibt sich ein Volumen von

$$\Delta V = A\, v\, \Delta t$$

das während dieses kleinen Zeitabschnitts das Windrad antreibt. Als Windleistung ergibt sich

$$P_{\mathrm{wind}} = \frac{E_{\mathrm{kin,\,wind}}}{\Delta t} = \frac{\Delta V \rho\, v^2}{2\,\Delta t} = \frac{\rho A v^3}{2}$$

Die Windleistung wächst demnach mit der dritten Potenz der Windgeschwindigkeit. Mit anderen Worten: Eine Verdopplung der Windgeschwindigkeit ergibt die achtfache Windleistung. Die Auswahl eines "windigen" Standorts ist also sehr wichtig für eine Windkraftanlage (WKA).

Die effektiv nutzbare Windleistung ist geringer, als durch obige Gleichung angegeben. Hinter dem Windrad kann die Windgeschwindigkeit nicht null werden, da dann keine Luft nachströmen könnte. Also ist nur ein Teil der kinetischen Energie nutzbar. Wir betrachten folgendes Bild:

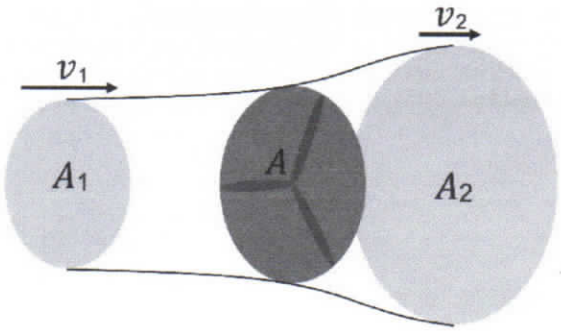

Die Windgeschwindigkeit vor dem Windrad ist größer als die danach. Weil die Strömung kontinuierlich sein muss, $A\,v$ = konstant, ist die Fläche A_2 nach dem Windrad größer als die Fläche A_1 davor. Die effektive Leistung ist die Differenz der Windleistungen:

$$P_{\text{eff}} = P_1 - P_2 = \frac{\Delta V \rho}{2\,\Delta t}\left(v_1^2 - v_2^2\right) = \frac{\rho\, A}{4}\left(v_1 + v_2\right)\left(v_1^2 - v_2^2\right)$$

Ist die Differenz der beiden Geschwindigkeiten null, haben wir keine Nutzleistung. Ist die Differenz zu groß, wird die Luftströmung durch den Rotor zu stark behindert. Der Leistungsbeiwert c_p charakterisiert die relative Leistungsentnahme:

$$c_{\mathrm{P}} = \frac{P_{\text{eff}}}{P_{\text{wind}}} = \frac{\left(v_1+v_2\right)\left(v_1^2-v_2^2\right)}{2v_1^3} = \frac{(1+x)\left(1-x^2\right)}{2}$$

Bei der Herleitung obiger Gleichung aus den darüberstehenden Gleichungen ist davon ausgegangen wurden, dass $A_1v_1 = A_2v_2 = A\,(v_1+v_2)\,/\,2$ ist. Das Verhältnis v_2/v_1 haben wir auf der rechten Seite obiger Gleichung mit x bezeichnet.

Eine Extremwertbetrachtung dieser Gleichung (Nullsetzen der ersten Ableitung nach x) ergibt für $x = 1/3$ ein Maximum.

Maximale Leistungsentnahme erfolgt also bei $v_2 = v_1 / 3$. Der ideale Leistungsbeiwert bei diesem Verhältnis ist

$$c_{\mathrm{P}} = \frac{P_{\text{eff}}}{P_{\text{wind}}} = \frac{16}{27} \approx 59\%$$

Ein zu nahe hinter einem Windrad befindliches weiteres Windrad würde nur durch die langsamere Luft angetrieben. Deshalb ist bei Windparks in der Hauptwindrichtung ein Mindestabstand des achtfachen Rotordurchmessers bzw. senkrecht dazu ein mindestens vierfacher Abstand einzuhalten. Übliche Durchmesser von Windrädern sind 50 m bei einer installierten Leistung von 1 MW und 126 m bei einer 5-MW-WKA. Letztere wird vor allem auf dem offenen Meer (*off shore*) eingesetzt.

Die installierte Leistung oder auch Nennleistung einer Windkraftanlage entspricht der abgegebenen elektrischen Leistung bei der Nenngeschwindigkeit zwischen 12 und 16 m/s, also bei optimalen Windbedingungen. Bei höheren Windgeschwindigkeiten, für die die Anlage noch ausgelegt ist, wird aus Sicherheitsgründen keine größere Leistung erzeugt. Bei Sturm werden die Anlagen abgeschaltet. Im Binnenland kann im Jahresmittel eine Auslastung von 23 % erreicht werden. Dieser Wert erhöht sich auf 28 % an der Küste und auf 43 % für Off-Shore-Anlagen.

Wind-Statistik

Laut Bundesverband WindEnergie gab es in Deutschland 2022 etwa dreißigtausend Wind-Energie-Anlagen (WEA, oder WT = Wind-Turbinen), davon reichlicha 1500 auf See. Die 66,2 GW installierte Leistung, davon 8,1 GW auf See (Offshore), hatten mit 123,3 TWh (davon 4,7 TWh auf See) einen Anteil von 25,5 % an der Elektrizitätsproduktion. Deutschland hatte bis 2008 in der installierten Leistung die Weltspitze, wurde dann erst von den USA und danach von China überholt. Nach der IRENA-Statistik 2023 sind Ende 2022 die installierten Leistungen in Deutschland 66,3 GW, in den USA 140,9 GW und in China 366,0 GW. Aus China kommt mehr als die Hälfte des weltweiten Zuwachses. Bei der installierten Wind-Leistung pro Kopf der Bevölkerung ist Deutschland noch führend, beim pro-Kopf-Zuwachs wird es aber bald von China überholt werden. Im Weltdurchschnitt liegt der Beitrag der Windenergie an der Stromerzeugung noch unter 3 %.

Für die in Deutschland bis 2025 geplanten Offshore-Windanlagen sind die Mittelwerte für installierte Leistung 11,2 MW, für Rotordurchmesser 197 m und für Nabenhöhe 127 m über einer Wassertiefe von 36 m mit einem Abstand von 76 km zur Küste. Der Mittelwerte der 2022 neu gebauten Anlagen am Land sind 4,4 MW installierte Leistung, 137 m Rotordurchmesser und 137 m Nabenhöhe, siehe Bundesverband WindEnergie.

Wind turbines and health: a review with suggested recommendations

Jean Simos[1]
Nicola Cantoreggi[1]
Derek Christie[1]
Julien Forbat[2]

[1] Université de Genève
Institut de santé globale,
Campus Biotech,
9, chemin des Mines
1202 Genève
Suisse
<jean.simos@unige.ch>
<nicola.cantoreggi@unige.ch>
<derek.christie@unige.ch>

[2] Université de Genève
Faculté des sciences de la société
40, boulevard du Pont-d'Arve
1205 Genève
Suisse
<julien.forbat@unige.ch>

Reprints :
J. Simos

Article received July 3rd 2018,
accepted November 6th 2018

Abstract. Wind energy has considerable potential worldwide; however, several health concerns are associated with its development. Based on a structured search of the international scientific literature, this review investigates the main health concerns, grouped into the following categories: noise, infrasound and low-frequency sounds, wind turbine syndrome, stroboscopic effect and shadow flicker, safety, landscape impacts, and real estate prices. There is a geographical mismatch between the globally positive aspects of wind farm development and the possible health effects on the neighbourhood, which are the focus of this review. Health complaints are often difficult to link firmly to the activity of adjacent wind farms, with the exception of annoyance caused by noise pollution. Part of the negative health effects reported by local populations may be influenced by the so-called nocebo effect. However, discomfort and suffering should always be addressed and taken seriously into account by decision-makers and public health officials. The distribution of economic and health-related advantages and inconveniences should be perceived as being fair. This article concludes with a 9-point list of recommendations for the development of wind power in a context favourable to health.

Key words: renewable energy; wind; quality of life; environmental policy; health; noise.

Résumé

Éoliennes et santé : revue de littérature et recommandations pour les projets de parcs éoliens

L'énergie éolienne possède un potentiel considérable à travers le monde. Toutefois, des préoccupations concernant la santé accompagnent son développement. Se fondant sur une revue structurée de la littérature scientifique internationale, cette contribution examine ces préoccupations, regroupées selon les catégories suivantes : bruit, infrasons et sons à basse fréquence, syndrome éolien, effets stroboscopiques et ombres mouvantes, sécurité, impacts sur le paysage, et effets sur les prix du foncier. Il existe une disparité géographique entre les effets globalement positifs de l'éolien et les éventuels effets sur la santé des riverains, objet de cette revue. Les plaintes sanitaires sont le plus souvent difficiles à relier solidement à l'activité des parcs éoliens adjacents, à l'exception de la gêne provoquée par les nuisances sonores. Une partie des impacts négatifs rapportés par les populations riveraines peut être influencée par l'effet nocebo. Toutefois, le mal-être exprimé et les souffrances ressenties doivent toujours être pris en considération par les décideurs et les responsables sanitaires. La distribution des avantages économiques et des inconvénients sanitaires doit être perçue comme équitable. L'article conclut par des recommandations, sous la forme d'une liste en neuf points, visant un développement de l'énergie éolienne dans un contexte favorable à la santé.

Mots clés : *énergie renouvelable ; vent ; qualité de vie ; politique de l'environnement ; santé ; bruit.*

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

doi: 10.1684/ers.2019.1281

Pour citer cet article : Simos J, Cantoreggi N, Christie D, Forbat J. Wind turbines and health: a review with suggested recommendations. *Environ Risque Sante* 2019 ; 18 : 1-11. doi : 10.1684/ers.2019.1281

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

Wind energy is widely considered to be a clean form of energy, because it does not directly emit CO_2 or particulates and is therefore climate-friendly. Wind is readily available, albeit intermittently, in all countries. In regions under continental or temperate climates, wind is often stronger during the winter, when the demand for electricity is higher. In Switzerland, according to the latest energy strategy of the Federal government, the proportion of wind energy in the total mix is set to reach 7% to 10% by 2050. This implies a very strong progression over the coming years. The wind energy infrastructure will have to be installed while taking into account other territorial interests such as landscape, the natural environment and biodiversity, the built environment, archaeology, noise protection, airspace security for civilian and military uses, and public health.

In order to evaluate the potential effect of any project, programme or policy on health, it is essential to construct a logical map [1] of the health determinants on which to base the analysis [2]. *Figure 1* indicates the main points of such a logical map, as well as the main challenges linked to the development of wind power farms. In a nutshell, wind power plants can influence health determinants either indirectly (these are mainly positive impacts) or directly (mainly negative impacts). The indirect impacts affect the entire population of a region or country, whereas the direct impacts tend to affect only people in close proximity to the new installations.

In this article, we concentrate on the potentially negative effects affecting local residents, such as:
– noise;
– low-frequency sounds;
– wind turbine syndrome;
– moving shadows induced by rotating pales and stroboscopic effects;
– safety;
– landscape impacts related to health;
– social aspects and real estate prices.

Methods

An online literature search on PubMed and ScienceDirect was carried out between January and March 2015, and updated in August 2017, using the following keywords:
– *Wind turbines + Health + Noise;*
– *Wind turbines + Health + Infrasound;*
– *Low frequency noise;*
– *Turbines + Health + Shadow flicker;*
– *Wind turbines + Health + Safety;*
– *Wind turbines + Health + Landscape;*
– *Wind turbines + Health + Social;*
– *Wind turbines + Land value;*
– *Wind turbines + Syndrome.*

The terms *Technique*, *Technics* OR *Technology* were added to each search.

Furthermore, grey literature was actively sought after by writing to recent authors and experts in the field, and by consulting web sites in countries considered to be leaders in research on interactions between wind turbines and health, such as those hosted by the health ministries of Switzerland, Australia and Canada. Finally, the Google Scholar search engine was used with the same keywords as above, in order to verify that no important articles had been omitted.

IN PRESS

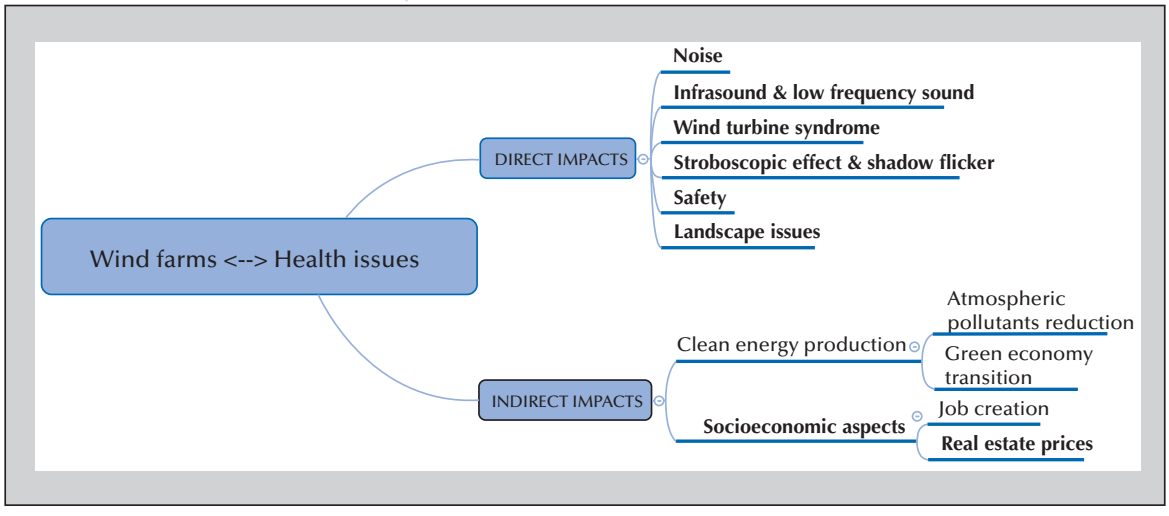

Figure 1. Health issues related to wind farms (items in bold are those presented in this paper).

Figure 1. Questions liées à la santé que posent les parcs éoliens (les éléments en gras sont ceux présentés dans l'article).

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

Several references identified using these strategies were not included in the analysis because they did not treat health as such but only political and/or social acceptability of wind turbine projects.

Altogether, 67 articles published between 2012 and 2017 were included in our review. They were sorted according to study type, time period, statistical strength and their inclusion in other literature reviews on similar topics [3-6]. The review also uses the results of a literature review carried out in 2012 by the NGO *equiterre* for the local government of Swiss canton Jura [7] and of a review conducted by a working group of the French National Academy of Medicine [8]. These reviews were mainly based on articles published before 2012. This is why our review focused on articles published from 2012, and why it should be considered as a complement and not a replacement for these earlier reviews. Eventually, 104 publications were taken under consideration for our analysis.

Results

Noise

There is no physical distinction between sound and noise. Sound is a sensory perception, whereas complex arrays of sound waves can be described as music, speech, etc. Noise can also be described as undesirable sound [9]. In this literature review, we use the words *sound* or *noise* according to their use by the authors whose work is cited.

Wind turbines generate two types of noise, known as mechanical or aerodynamic. Thanks to technological progress in materials and design, mechanical noise has been considerably reduced over the past few years [7, 10]. The main noise produced by modern wind turbines is therefore aerodynamic in nature. It is emitted by the movement of air between the blades and is determined by many factors including wind speed, rotor size, the shape and surface area of the blades and the angle at which the wind affects the turbine. In general, vertical wind turbines emit less noise than horizontal turbines, but they tend to be less efficient and therefore produce electricity at a higher cost.

Exposure to noise produced by wind turbines is a result of a combination of factors, some of which are linked to the source of the noise (such as the number, power and position of the wind turbines) and others which are due to local conditions [7]. These can be subdivided into factors linked to the terrain (altitude, hilliness, type of soil), the weather (wind strength and direction, humidity) or the local environment (rural, urban or industrial setting; presence of roads, railways, rivers, lakes, trees, etc.).

Noise is an important self-declared stress factor for people living close to wind farms [11] and several studies have shown a link between noise generated by wind turbines and self-declared sleep disorders and psychological problems such as stress and anxiety of populations living nearby. In the Netherlands, a questionnaire based on prior work by Pedersen and Waye [12, 13] was sent by e-mail in April 2007 to a representative sample of people living close to wind turbines [11]. Other topics linked to environmental health were also covered, such as road traffic, in order to make the objective of the study less obvious. The study area was defined as a 2.5 km radius around a wind turbine with a power of at least 500 kW, as long as a second wind turbine (of at least 500 kW) stood within 500 metres of the first wind turbine. Out of the 725 respondents to this study, 199 lived in urban or suburban areas, 245 were in rural areas with a main road nearby (defined as within 500 metres from the closest wind turbine) and 281 in rural areas without a main road in the vicinity. Around 23% of the respondents said they were annoyed by noise from the wind turbines when they were out of doors; this figure fell to 14% when they were indoors. A dose-response relationship was found between sleep disturbances and noise, especially for values exceeding 45 dB(A) outdoors. Interestingly, sleep disturbances were more frequently reported in noisy areas than in calm areas, but wind turbines were more often mentioned as the source of sleep disturbances in calm areas. On the one hand, a positive correlation was established between wind turbine noise and psychological distress. On the other hand, for noise levels up to 46 dB (A), Michaud *et al*. [14] found no association between noise exposure and sleep disturbance and highlighted other factors influencing the quality of sleep, notably the use of sleep medication and the consumption of caffeine.

Van Renterghem *et al*. [15] carried out tests on the recognition of noise attributable to wind turbines. Fifty participants who had a positive attitude to renewable energy participated in their study, where a recording of a 1.8 MW wind turbine, turning at 22 rotations/minute, was superimposed on road traffic noise. The simulations were carried out in a studio with a total noise level of 40 dB(A). During the first phase of the test, participants were not informed about the objective of the study and it was found that a similar level of noise coming from a wind turbine combined with road traffic elicited significantly more distress than noise coming only from a wind turbine. In a second phase, participants were asked to identify the contribution of the wind turbine within a noise constellation including road traffic. It was found that they were able to do this as long as the noise level was lower than 23 dB(A). The authors conclude that there is no masking of wind turbine noise by road traffic noise, nor a synergistic effect between the two types of noise. Specifically, they found that wind turbine noise was no more annoying than highway noise at low indoor levels, but that people who easily recognized wind turbine noise were more annoyed by it.

The absence of masking of one sound by another and the greater annoyance experienced in the presence of

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

wind turbine noise compared to road traffic noise was confirmed by other studies. Schäffer *et al.* [16] found that wind farm noise was more annoying than road traffic noise, especially when amplitude modulation occurred.

In another study, Michaud *et al.* [17] showed that among 1,238 individuals living between 0.25 and 11.22 km of wind farms, tolerance to wind farm noise was between 11 and 26 dB lower compared to road transportation noise. Hansen *et al.* [18] found that outdoor to indoor noise reduction recommendations were usually based on traffic noise emissions and therefore less efficient in the case of wind farm noise because of its lower frequency. They showed that the A-weighted noise reduction for wind farm noise was approximately 10 dB lower than for traffic noise. Since A-weighted decibels (dB(A)) express the loudness perceived by the human ear, the implication is that humans are naturally less tolerant of wind farm noise compared to road traffic noise.

Health Canada [4] studied the impact of wind turbines on health using a 600-metre perimeter around wind farms in Ontario and Prince Edward Island. As well as a questionnaire, cortisol and blood pressure were measured. A control group was formed of households between 600 metres and 10 km from the wind turbines. There was a significant association between several self-declared medical problems (sleep deprivation, stress, etc.) and measured levels of cortisol and blood pressure. However, the researchers were unable to establish a significant association between these objective and subjective health problems and the proximity of the wind turbines. The study did establish that disturbance regarding noise from wind turbines began at a lower level than with other noise sources (road, rail), and increased more rapidly as the noise became louder.

Janssen *et al.* [19] also found that noise from wind turbines becomes an annoyance at a lower threshold than noise from other sources. Investigating results from studies in Sweden in 2000 (n = 341) and 2005 (n = 754) and in the Netherlands in 2007 (n = 725), they found a relationship between annoyance perceived indoors and outdoors. Whereas in Sweden reported annoyance was higher in rural areas, in the Netherlands it was higher in urban and suburban areas.

The Health Canada study [4] found a significant association between self-declared annoyance and measured noise levels produced by the wind turbines, as well as vibrations, light flickering, the so-called stroboscopic effect, and visual prominence. The increase in annoyance was particularly high when the noise induced by the turbines exceeded 35 dB(A), at night-time, during the summer and whenever people were outdoors. Annoyance was reduced when background noise at night-time was more than 10 dB(A) higher than the noise emitted by the wind turbines. Finally, it was found that annoyance began to decrease after a distance of 550 metres in one area, but only after a distance of 1 to 2 km in another setting. No explanation could be found for these discrepancies.

In Poland, a recent study on 44 participants in laboratory conditions (a studio equipped with a succession of auditory, visual or audio-visual renderings of wind turbines) found that the levels of wind farm noise emissions represent the main factor of annoyance, before the visual aspects or the type of noise they produce [20].

The association between wind farm noise and annoyance has been highlighted by several studies, but the relationship between wind farm noise and actual health issues is more elusive. Below 46 dB(A), no correlation has been found between wind farm noise and health problems, quality of life or stress levels declared by residents living in the vicinity of wind farms [14, 21-23]. What is more, even the level of annoyance reported by residents might be influenced by subjective factors. In a study conducted in Auckland among 60 participants, Crichton *et al.* [24] found that people provided with positive information on wind farms tended to be less annoyed by wind farm noise than people having received negative "expectations".

More recently, studies have shown that health impacts might not be related to noise exposure itself but to noise sensitivity and visual disturbance as expressed by local residents. In Japan, Kageyama *et al.* [25] studied 1,079 adult residents and found that poor health, as measured by the Total Health Index, was not significantly related to noise exposure but to noise sensitivity and visual annoyance. In Ontario, Canada, Jalali *et al.* [26, 27] analyzed pre- and post-exposure of respectively 31 and 37 individuals to wind turbine noise and concluded that health status of participants significantly worsened for those expressing negative attitude towards wind farms, visual annoyance or concerns about property devaluation.

In summary, there is a slight correlation between noise produced by wind turbines and community annoyance. However, the various subjective and objective health complaints of local residents are not statistically associated with the presence or absence of wind turbines in their vicinity. The results published by Health Canada [4] underwent a critical review in 2014 by McCunney *et al.* [28], who also conclude that there is no consistent relationship between health complaints and wind turbines in that study. However, the review pinpoints certain aspects of the noise generated by wind turbines that may increase annoyance, such as intermittency and rhythm. The review mentions that self-declared sleep disturbances increase when the noise generated by wind turbines exceeds 40 to 45 dB(A). However, it criticizes the *coarseness* of some indicators, including sleep disturbance, which are complex phenomena that should be evaluated using more than one question.

A systematic review published in 2015 by Merlin *et al.* [29] covered publications between 1981 and October 2012. At the methodological level, the authors have a word of caution for studies investigating associations between health complaints and exposure where no baseline data

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

were collected (*i.e.* before the exposure took place). Other methodological issues include participants being informed of the objectives of the study beforehand, potential confounding factors, and the non-generalizability of many of the reviewed studies. According to this review, no significant association between health and exposure to wind turbines has ever been demonstrated.

In Denmark, Blanes-Vidal and Schwartz [30] found no significant correlation between residential proximity to wind farms and health impacts after controlling for other environmental co-exposures. In their review of eight studies including 2,433 participants in total, Onakpoya *et al*. [31] showed that individual attitude could influence responses to wind farm noise. In northern Germany, Yu *et al*. [32] drew a similar conclusion from a study of 20 participants in laboratory conditions: they found that personal attitude towards wind farms was a better predictor of expressed annoyance than wind farm noise.

Infrasound and low frequency sound

Infrasound is usually described as having a frequency below 20 Hz, while low frequency is between 20 and 200 Hz. These two types of sound are very common in natural and man-made environments, typical sources being respectively wind in vegetation, and road traffic. The 20 Hz limit is often considered to be the threshold of human perception. Infrasound can have a physical effect on humans, but it requires a pressure (dB) much higher than what is needed at higher frequencies. Sound between 20 and 60 Hz is perceived as weaker than sounds with similar strength but higher frequencies.

There is much uncertainty regarding the possible health effects of infrasound and low frequency sound generated by wind turbines. Salt and Kaltenbach [33] believe that, given what is known about ear function, it is probable that some effects may be generated by exposure to wind turbines. However, Jakobsen [34] and Leventhall [35] consider that health effects are unlikely, given that the infrasound produced by theses turbines lies below the threshold of perception. Accordingly, it seems difficult to demonstrate a potential health effect if the stimulus being investigated cannot be detected [36].

Published in 2013, an Iranian study [37] tested the mental performance of 90 University students, with an exposure respectively to silence and to low frequency sound (defined in this case to be 10-250 Hz) generated by a computer program based on common sources of low frequency sound: air conditioning or ventilation systems, compressors, car engines, etc. The students working in silence performed better – and faster – on a written test than those submitted to the low frequency sound. However, there was no difference between a sub-group exposed to 50 dB(A) and another exposed to 70 dB(A).

Health Canada [4] tried to tease apart the effects of low frequency sound by using dB(C) measures as well as dB(A) measures. However, the sound levels in dB(A) and dB(C) being strongly correlated with each other, this approach did not enable the study to demonstrate any association between the sound used and the health complaints listed in the questionnaire or the subclinical signs which were observed. The reviews by McCunney *et al*. [28] and Merlin *et al*. [29] both concluded that wind turbines had no demonstrated effect on health through low frequency sound. Published in 2015, a Canadian study [38] also showed that current audible noise-based guidelines were sufficient to protect human health from infrasound and low frequency sound effects.

In their review of seven studies published between 2000 and 2015, Baliatsas *et al*. [39] found only limited evidence of associations between low frequency noise and several health effects including annoyance, sleep-related problems, concentration difficulties and headache among adults living in the vicinity of wind farms. Furthermore, an exposure experiment in laboratory conditions in New Zealand [40] showed that participants provided with nocebo explanations were less likely to report health problems due to infrasound exposure than participants provided with biological explanations.

Wind turbine syndrome

In a review article, Farboud *et al*. [41] analysed various health complaints listed under the umbrella term "wind turbine syndrome" and which include vertigo, migraine and sleep disorders. They conclude that there is substantial evidence that such complaints do exist at significant levels in areas close to wind turbines. It is possible that such problems are secondary to stress, which in turn may be generated or worsened by the presence of wind turbines. The main conclusion of this review is that there is insufficient evidence to prove or disprove a significant effect of wind turbines on health.

At the biological level, Harrison [42] investigated whether it was plausible for low frequency sounds generated by wind turbines to stimulate the vestibular system in the inner ear, which would help explain the appearance of symptoms such as vertigo, nausea or nystagmus believed to be central to the wind turbine syndrome. The investigation concluded that it was unlikely that the inner ear would react to sound below 100 dB, except in the case of subjects with rare pathologies of the inner ear. Although both Farboud *et al*. [41] and Harrison [42] write that there is insufficient evidence to support an effect of wind turbines on health, the former says that an effect cannot be disproven while the latter emphasizes that no effect can be demonstrated.

Strobe effect and moving shadows

The so-called strobe effect or stroboscopic effect is sometimes referred to as the moving shadow (of the blades). The basic problem is that, depending on local

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

conditions, sunlight as it is reflected or diffracted by the moving blades makes the light impounding on the environment flicker [43]. According to the systematic review by Merlin *et al*. [29], the intensity of this phenomenon is influenced by the number, type and size of the blades, the weather, and other local factors; but a distinction should be drawn between health effects and self-reported discomfort. There are reports that gazing into rotating blades, such as those of a helicopter, may induce health effects in susceptible individuals: drowsiness or vertigo, or even seizures in people prone to epilepsy. As for self-reported discomfort, it increases with proximity to wind turbines and is probably due to *moving shadows* projected onto the local environment. However, confounding and methodological bias may explain some of the results.

According to the National Health and Medical Research Council in Australia, there is insufficient evidence to prove a link between moving shadows produced by wind turbines and an effect on health [3]. In Canada, a study conducted on 1238 participants living in the vicinity of wind farms [44] found that high annoyance to wind turbine shadow flicker was only moderately related to shadow flicker itself, representing around 10% in regression models when controlling for confounding factors. Nevertheless, as a rule of thumb, the area within which such effects may be considered is usually ten times the diameter of the rotor. In their review, Merlin *et al*. [29] note that any provision of extra space between wind turbines and houses based on the desired avoidance of the strobe effect or moving shadows effect should take into account the presence of trees and other large objects in the intervening space, which may reduce such effects.

Safety

Safety issues cover the construction, operation and decommissioning phases of a wind farm [7]. A research team in Brazil [45] investigated the database of the *Caithness Windfarm Information Forum,* containing data from incidents linked to wind farms from the 1970s to October 2011. Among the events listed in the database, the most frequent were a broken blade (20%), fire (15%) and accidents with human injuries (15%). Among the latter category, more than half were fatal (8% of all listed events). Workers associated with the windfarm industry incurred most of the fatalities and injuries, however 28% of the non-fatal accidents and 18% of the fatal accidents occurred to local residents or passers-by. The most dangerous event is when a blade, a blade fragment or a lump of ice (during wintertime) falls off the mast. Documented cases show that such fragments can be projected at distances of several hundred metres: up to 800 metres in one case, but usually no further than 370 metres according to this review.

According to the Brazilian study [45], the risk of a person being hit by such an object is vanishingly small at around 10^{-7} (1/10'000'000) per year. However, the authors caution that the low number of accidents recorded so far may be due to the newness of the technology. Thanks to recent technological progress, safety has widely ceased to be an issue for neighbours although it may remain a problem for wind energy personnel.

Landscape effects

Landscape quality has been consistently associated with quality of life in many countries. Proximity to nature and to green spaces is associated with the strength of social networks and with several measures of mental health [7]. According to Maffei *et al*. [46], a key aspect of wind turbines is their visual impact, which is determined by their number, size and degree of integration into the local environment. These researchers investigated 46 individuals living in rural and urban areas, in Italy, who were immersed in *virtual reality scenarios* with wind turbines varying in number, size, distance, and even colour. Unsurprisingly, the turbines lowest in number and furthest away from the observer were considered most pleasant. White or green masts were considered more acceptable than red or brown masts. Interestingly, the participants drew no significant difference between a scenario with only one turbine and another with three turbines. Both these scenarios were considered more acceptable than one with six turbines. In the Czech Republic, a study on University students [47] suggested that visual annoyance of wind farms diminishes with distance, disappearing after 5 km for less attractive landscapes and after 10 km for highly aesthetically valued landscapes. According to a survey on 604 American hikers in Maine, USA, even when the visual annoyance provoked by wind farms is high, its impact on the enjoyment of activities tends to be limited [48].

The visual aspect of wind turbines was considered by McCunney *et al*. [28] in their critical review, where they found that seeing the turbines increased noise-associated annoyance. A host of individual factors were also linked to annoyance, such as personality factors, economic benefits linked to living close to wind turbines or the time that had elapsed since the turbines had been erected. And it can even be said that annoyance is linked to whether local residents find the turbines *beautiful* or *ugly* [29]. Furthermore, a study on 90 participants in Norway [49] found that visual annoyance was negatively correlated to considering wind farms as a desirable source of renewable energy. A recent study in rural South Dakota, USA, found that local residents considered moving wind turbines more beautiful than static ones, highlighting a possible relationship between economic expectations and visual annoyance [50].

In Ontario, Canada, Baxter *et al*. [51] compared two similar communities, one of which lived close to a wind

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

farm. They observed that people living close to wind turbines found them more beautiful than people living without that experience. However, McCunney *et al*. [28] caution that the visual and auditory components of the wind turbine experience are so closely correlated that it is not possible to demonstrate a separate effect for each component. They also mention the so-called nocebo effect, by which a negative feeling can be induced by negative expectations. The nocebo effect is well established in medical practice [52, 53] and has been associated with exposure to technological hazards such as electromagnetic fields [54, 55].

Social aspects and real estate prices

When new infrastructure impacts a neighbourhood, it is likely to have a range of social effects. Some of these effects are mediated through civil society organizations that are created to support or oppose wind energy in general as well as specific projects linked to wind energy. Social networks, risk perception and social acceptability are some of the dimensions that have been found to be important when analysing the social aspects of wind farm development [56]. Community participation beginning during the planning stage is important and can help reduce negative perceptions associated with wind energy projects [7].

The perceived equity or *fairness* of wind energy has rarely been investigated, which is surprising because it is unlikely that the population benefitting from a project is the same as the community enduring its negative effects. In their comparison of two communities in Ontario, Baxter *et al*. [51] found that around half of the people living close to wind farms supported them, but only one-third of the people who lived further away. Positive correlations were found between people who supported wind power and those who were convinced that renewable energy was an important policy objective for Ontario as a whole. People in both communities were worried about loss of property value due to the presence of wind farms and about potential inequities regarding the distribution of the advantages and disadvantages of this technology.

Bakker *et al*. [11] and Janssen *et al*. [19] have shown that support for wind energy was higher among people who had received financial compensation. It should be mentioned that revenue, as well as social recognition, are both key determinants of health. A mail survey carried out in 2013 among 1200 residents living in the vicinity of a wind farm in Delaware, USA, showed that the acceptance of wind farm projects depends on social and cultural acceptance. Specifically, people who believed wind energy to be the future of clean energy were more open to wind farms projects [57].

McCunney *et al*. [28] also found that financial compensation reduced the negative effect of wind turbine noise. In their comparative study, Baxter *et al*. [51] investigated potential emerging conflicts in the context of new wind farm projects. They found that the positive aspects linked to wind turbines were more obvious to the community living close to them than to the community living further away. However, the community living further away from the turbines was more concerned about their effect on health than the community living close to them. According to a study in Finland [58] people living in small municipalities are more prone to "nimbyism" (*not in my back yard*) than people living in larger urban areas. This might be related to the visual impact of wind farms in small rural settings. On the other hand, people living in poor communities tend to be more supportive of wind farm projects, because of their potentially favourable economic impacts.

For home owners, the impact of a wind power installation on real estate prices is an important issue, likely to have an effect on future earnings. And revenue is a recognized health determinant. The consequences on real estate values are a matter of concern for neighbours of wind farms, as well as for people living further away [51]. According to a working paper on the topic commissioned by a Swiss local bank, there is a negative correlation between concern about falling property prices linked to wind power schemes and support for such schemes [59].

Three types of impact on housing prices can be associated with wind farm projects. The local impact depends – indirectly – on the proximity of the turbines. If they are close, the area will be considered more industrial than rural and this will decrease the value of the property. The visual impact is the direct inconvenience of having one or more turbines within view of the property. The nuisance impact is linked to noise and to shadows, which might be projected onto the property. Using a hedonic model, Hoen *et al*. [60] analysed the sales of over 7400 properties in the USA, situated between 205 metres and 8 km from the nearest wind turbine. They found no correlation between proximity to a turbine and property prices. More detailed analysis showed that when a wind farm project was discussed or decided property prices tended to go down, but that prices went up again as soon as work on the project began, yielding a neutral effect by the time that the wind turbines were operational.

Studies carried out in the USA, Canada and Germany have not shown consistent positive or negative effects of wind farms on real estate prices. However, a German review on the topic concludes with a word of caution, since the effects of the next generation of wind turbines, with tower heights in the range of 100 to 150 metres, have not yet been investigated [61].

A study from the Netherlands suggests that the negative effect on prices tends to be greater in urban areas, when turbines are larger, and for the first turbine to be installed compared to later extensions [62]. In Portugal, a study showed that the presence of wind turbines was

IN PRESS

associated with a cost for local residents, in terms of mitigation measures such as noise abatement strategies [63]. Furthermore, a study in Germany has shown that the value of real estate was strongly impacted by the construction of wind farms in their vicinity and went down by 9-14%, while the value of properties only marginally affected – with only a limited view onto the installations – were not affected [64]. Another study, in the UK, also noted a considerable drop in the value of properties close to wind farms [65].

Discussion

Indirect consequences linked to wind turbine operation can be very positive as regards several social determinants of health (see *figure 1*). However, they typically affect populations at a far greater scale than the neighbourhoods directly affected by wind energy projects. Regarding negative impacts, it is clear from our review that the most important aspects are mediated by noise, which can cause annoyance among people living or working close to wind turbines.

Noise from wind turbines is perceived as more serious in areas where background noise is low. When winds are very strong, background noise from the wind may even drown out the noise produced by the turbines. Therefore, areas with high levels of ambient noise may have a better potential for wind energy generation than quiet areas. These areas may be noisy for natural reasons (ocean coasts) or due to human activities (proximity of transportation infrastructure).

Two trends can be seen in the wind energy industry. The first is the considerable investment and effort put into improving the quality of mechanical systems and materials. This has led to less noise being produced for a given turbine strength. However, this evolution is partly offset by an increase in the size of wind turbines in most countries. In recent years, a four-fold increase in power has resulted in only a two-fold increase in noise.

In this context, a position statement on wind energy issued by the Federation of German doctors in 2015 seems somewhat surprising. In this statement [66], there is a complaint about insufficient research being conducted as well as the assumption that because not everything is known, the technology may have negative health consequences that have not yet been described. In many ways, this position is close to the so-called precautionary principle.

In our view, the precautionary principle may be applied in another way: due to the known negative effects of fossil fuels and the problems associated with nuclear energy, it is necessary to pursue investment in renewable energy, including wind energy. Such investments should lead not only to higher energy efficiency, but also to lower environmental effects. As others before us have argued, it is not necessary to have formal proof of health effects to encourage technological innovation leading to a reduction in noise produced by new generations of wind turbines – especially since some of this emerging technology may also be applicable to existing wind farms, which could therefore be refurbished [8].

It can be seen from this review that people who experience wind turbines being erected in their neighbourhood may experience anxiety and distress. Among the various symptoms that have been examined by the scientific community, annoyance among some of the neighbours is the only one that is backed up by solid evidence. Whether this annoyance – or any other self-declared impacts – is actually experienced is strongly associated with the general attitude of the neighbour towards wind energy. The so-called nocebo effect can probably explain a substantial part of the link between a person's attitude and the annoyance that they feel. This would make wind turbine syndrome part of a wider category entitled "idiopathic environmental intolerance" and which includes electromagnetic hypersensitivity, multiple chemical sensitivity, sick building syndrome, etc. [67, 68].

Within the framework of idiopathic environmental intolerance, the experienced symptoms and the suffering are real, but it has not been scientifically established that they are a physical consequence of the exposure. To take into account the effect of information on risk perception and the appearance of symptoms, the concept of socio-cognitive exposure has been proposed [69]. Such a somatisation of anxiety-inducing information (or of information experienced as such) has been described for a range of environmental sensitivity conditions. Anxiety in turn is an important risk factor linked to cardiovascular diseases [70] and a range of mental health conditions [71].

Finally, the challenges facing the establishment of wind farms certainly also include forms of nimbyism; the loss of value of properties lying close to wind turbines confirms the fact that they generate push-back at local level. It is therefore essential to respect feelings of equity (or inequity) experienced by local residents. It is up to decision makers, including wind energy investors and politicians, to ensure a fair distribution of the economic and health-related advantages and inconveniencies of this form of energy. By placing the debate in the general context of public policy, it is possible to show that developing this form of renewable energy brings substantial health benefits – and even a reduction in healthcare costs. In the USA, a recent study estimated that around 90 billion USD had been saved in the field of public health between 2008 and 2015, thanks to wind energy [72].

Based on our review, we recommend the following checklist when developing wind farm projects:

– 1. It is important to recognise what local residents feel about the construction of wind turbines in their neighbourhood, even if they are not affected physically.

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

IN PRESS

– 2. We suggest an open development process, including the participation of the resident population. This population should be associated with all decision making and their points of view should be taken into account. The empowerment of affected populations is a central tenet of health promotion. Its efficacy and usefulness have been demonstrated in many settings across the world. Empowerment also tends to increase the acceptability of projects.
– 3. Make the management of the wind farm local. By turning on or off, or by changing the operating speed according to the time of day, weather conditions, etc. a *modus vivendi* can be found between energy generation and healthy living conditions for the community.
– 4. Because the visibility of the turbines is a significant problem for their acceptability but is not necessary for their successful operation, they should be erected in areas visible from as few viewpoints as possible (or only at a distance). Institutions such as schools and hospitals require special consideration since it has been demonstrated that noise from wind turbines may reduce concentration and can be dangerous for mentally impaired individuals.
– 5. Use the rule-of-thumb exclusion zone: no housing should be within a radius equal to ten times the height of the mast. In addition, because of the risk of debris being projected from the summit of the mast, minimal recommended distances are 60 metres from a railway line, 90 metres from a dike, and between 40 and 90 metres from a water pipe or electric cable [according to Ref. 45].
– 6. In order to reduce the effect on the landscape, white or green colours can be chosen for the masts.
– 7. The number of wind turbines is important. Wind farms have better acceptability if they are relatively small.
– 8. The loss of property value is an important concern for local residents and has a high impact on the acceptability of projects. It is therefore important to monitor housing prices in affected areas before, during and after the implementation of wind energy projects.
– 9. We suggest carrying out rapid participatory health impact assessments for all sizeable wind energy projects. The aim of such assessments is not to undermine the acceptability of the project but, on the contrary, to increase its feasibility and acceptance by increasing the recognition of positive health effects related to the project. ■

Acknowledgements and disclosures

Thanks to Thierno Diallo, Natacha Litzistorf, Damien Regenass, Pierre-Yves Padey, Mario Levental, Pierre Honsberger et Suisse Energie (Office fédéral de l'énergie, Berne, Suisse).

Funding: none; **conflicts of interest:** none of the authors have any conflict of interest to declare.

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

References

1. St-Pierre L, Lamarre M-C, Simos J. L'évaluation d'impact sur la santé : une démarche intersectorielle pour l'action sur les déterminants sociaux, économiques et environnementaux de la santé. *Global Health Promot* 2014 ; 21 : 7-14.

2. Mattig T, Cantoreggi N, Simos J, Favre Kruit C, Christie DP. HIA in Switzerland: strategies for achieving health in all policies. *Health Promot Int* 2015 ; 32 : 1-8.

3. National health and medical research council (NHMRC). *Review of additional evidence for NHMRC information paper: evidence on wind farms and human health. Final report*. Canberra: National health and medical research council by Australasian cochrane centre (ACC) and Monash centre for occupational and environmental health (MonCOEH), 2014.

4. Health Canada. *Étude sur le bruit des éoliennes et la santé : résumé des résultats*. 2014. www.hc-sc.gc.ca/ewh-semt/noise-bruit/turbine-eoliennes/summary-resume-fra.php

5. Agence nationale de sécurité sanitaire, alimentation, environnement, travail (ANSES). *Évaluation des effets sanitaires des basses fréquences sonores et infrasons dus aux parcs éoliens*. Maisons-Alfort: ANSES, 2017.

6. Van den Berg F, van Kamp I. *Health effects related to wind turbine sound*. Bern: Federal office for the environment (FOEN), 2017.

7. Equiterre. *Effets potentiels des éoliennes sur la santé de la population – Étude réalisée sur la base d'une analyse documentaire*. Delémont : Département de la Santé, des affaires sociales, du personnel et des communes et du Département de l'environnement et de l'equipement de la République et Canton du Jura, 2012.

8. Tran-Ba-Huy P. *Nuisances sanitaires des éoliennes terrestres*. Paris: Académie nationale de médecine, 2017.

9. Berglund B, Lindvall T, Schwela DH. *Résumé d'orientation des Directives de l'OMS relatives au bruit dans l'environnement*. 1999. http://www.who.int/docstore/peh/noise/guidelines2.html

10. Shaltout ML, Yan Z, Palejiya D, Chen D. *Tradeoff analysis of energy harvesting and noise emission for distributed wind turbines*. Austin: Department of mechanical engineering, University of Texas, 2015.

11. Bakker RH, Pedersen E, van den Berg GP, Stewart RE, Lok W, Bouma J. Impact of wind turbine sound on annoyance, self-reported sleep disturbance and psychological distress. *Sci Total Environ* 2012 ; 425 : 42-51.

12. Pedersen E, Waye KP. Perception and annoyance due to wind turbine noise – a dose – response relationship. *J Acoust Soc Am* 2004 ; 116 (6) : 3460-70.

13. Pedersen E, Waye KP. Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments. *Occup Environ Med* 2007 ; 64 : 480-6.

14. Michaud DS, Feder K, Keith SE, *et al*. Effects of wind turbine noise on self-reported and objective measures of sleep. *Sleep* 2016 ; 39 (1) : 97-109.

15. Van Renterghem T, Bockstael A, De Weirt V, Botteldooren D. Annoyance, detection and recognition of wind turbine noise. *Sci Total Environ* 2013 ; 456-457 : 333-45.

16. Schäffer B, Schlittmeier SJ, Pieren R, *et al*. Short-term annoyance reactions to stationary and time-varying wind turbine and road traffic noise: A laboratory study. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (5) : 2949.

17. Michaud DS, Keith SE, Feder K, *et al*. Personal and situational variables associated with wind turbine noise annoyance. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1455-66.

18. Hansen KL, Hansen CH, Zajams ek B. Outdoor to indoor reduction of wind farm noise for rural residences. *Build Environ* 2015 ; 94 : 764-72.

19. Janssen SA, Vos H, Eisses AR, Pedersen E. A comparison between exposure-response relationships for wind turbine annoyance and annoyance due to other noise sources. *J Acoust Soc Am* 2011 ; 130 (6) : 3746-53.

20. Szychowska M, Hafke-Dys H, Preis A, Kociński J, Kleka P. The influence of audio-visual interactions on the annoyance ratings for wind turbines. *Appl Acoust* 2018 ; 129 : 190-203.

21. Feder K, Michaud DS, Keith SE, *et al*. An assessment of quality of life using the WHOQOL-BREF among participants living in the vicinity of wind turbines. *Environ Res* 2015 ; 142 : 227-38.

22. Mroczek B, Banaś J, Machowska-Szewczyk M, Kurpas D. Evaluation of quality of life of those living near a wind farm. *Int J Environ Res Public Health* 2015 ; 12 (6) : 6066-83.

23. Michaud DS, Feder K, Keith SE, *et al*. Exposure to wind turbine noise: perceptual responses and reported health effects. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1443-54.

24. Crichton F, Dodd G, Schmid G, Petrie KJ. Framing sound: using expectations to reduce environmental noise annoyance. *Environ Res* 2015 ; 142 : 609-14.

25. Kageyama T, Yano T, Kuwano S, Sueoka S, Tachibana H. Exposure-response relationship of wind turbine noise with self-reported symptoms of sleep and health problems: a nationwide socioacoustic survey in Japan. *Noise Health* 2016 ; 18 (81) : 53-61.

26. Jalali L, Bigelow P, McColl S, Majowicz S, Gohari M, Waterhouse R. Changes in quality of life and perceptions of general health before and after operation of wind turbines. *Environ Pollut* 2016 ; 216 : 608-15.

27. Jalali L, Nezhad-Ahmadi M-R, Gohari M, Bigelow P, McColl S. The impact of psychological factors on self-reported sleep disturbance among people living in the vicinity of wind turbines. *Environ Res* 2016 ; 148 : 401-10.

28. McCunney RJ, Mundt KA, Colby WD, Dobie MD, Kaliski R, Blais KM. Wind turbines and health – A critical review of the scientific literature. *J Occup Environ Med* 2014 ; 56 (11) : 108-30.

29. Merlin T, Newton S, Ellery B, Milverton J, Farah C. *Systematic review of the human health effects of wind farms*. Canberra: National health and medical research council, 2015.

30. Blanes-Vidal V, Schwartz J. Wind turbines and idiopathic symptoms: the confounding effect of concurrent environmental exposures. *Neurotoxicol Teratol* 2016 ; 55 : 50-7.

31. Onakpoya IJ, O'Sullivan J, Thompson MJ, Heneghan CJ. The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: a systematic review and meta-analysis of observational studies. *Environ Int* 2015 ; 82 : 1-9.

32. Yu T, Behm H, Bill R, Kang J. Audio-visual perception of new wind parks. *Landscape Urban Plann* 2017 ; 165 : 1-10.

33. Salt AN, Kaltenbach JA. Infrasound from wind turbines could affect humans. *Bull Sci Technol Soc* 2011 ; 31 : 296.

34. Jakobsen J. Infrasound emission from wind turbine. *J Low Frequency Noise Vibration Active Control* 2005 ; 14 (3) : 145-55.

35. Leventhall G. Infrasound from wind turbines – fact, fiction or deception. *Can Acoustics* 2006 ; 34 (2) : 29-36.

36. Bellhouse G. *Low frequency noise and infrasound from wind turbines generators: a literature review*. New-Zealand: Bel Acoustic Consulting, 2004.

37. Alimohammadi I, Sandrock S, Reza Gohari M. The effects of low frequency noise on mental performance and annoyance. *Environ Monit Assess* 2013 ; 185 : 7043-51.

38. Berger RG, Ashtiani P, Ollson CA, *et al*. Health-based audible noise guidelines account for infrasound and low-frequency noise produced by wind turbines. *Front Public Health* 2015 ; 3 : 31.

39. Baliatsas C, van Kamp I, van Poll R, Yzermans J. Health effects from low-frequency noise and infrasound in the general population: is it time to listen? A systematic review of observational studies. *Sci Total Environ* 2016 ; 557 : 163-9.

40. Crichton F, Petrie KJ. Health complaints and wind turbines: the efficacy of explaining the nocebo response to reduce symptom reporting. *Environ Res* 2015 ; 140 : 449-55.

41. Farboud A, Crunkhorn R, Trinidade A. Wind turbine syndrome: fact or fiction. *J Laryngol Otol* 2013 ; 127 : 222-6.

42. Harrison RV. On the biological plausibility of Wind Turbine Syndrome. *Int J Environ Health Res* 2015 ; 25 (5) : 463-8.

43. Médecin hygiéniste en chef (MHC). *Répercussions possibles des éoliennes sur la santé*. Toronto: MHC de l'Ontario, 2010.

44. Voicescu SA, Michaud DS, Feder K, *et al*. Estimating annoyance to calculated wind turbine shadow flicker is improved when variables associated with wind turbine noise exposure are considered. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1480-92.

45. Moura Carneiro FO, Barbosa Rocha HH, Costa Rocha PA. Investigation of possible societal risk associated with wind power generation systems. *Renew Sustain Energy Rev* 2013 ; 19 : 30-6.

46. Maffei L, Iachini T, Masullo M, *et al*. The effects of vision-related aspects on noise perception of wind turbines in quiet areas. *Int J Environ Res Public Health* 2013 ; 10 : 1681-97.

47. Betakova V, Vojar J, Sklenicka P. Wind turbines location: how many and how far? *Appl Energy* 2015 ; 151 : 23-31.

48. Palmer JF. Effect size as a basis for evaluating the acceptability of scenic impacts: ten wind energy projects from Maine, USA. *Landscape Urban Plann* 2015 ; 140 : 56-66.

49. Klæboe R, Sundfør HB. Windmill noise annoyance, visual aesthetics and attitudes towards renewable energy sources. *Int J Environ Res Public Health* 2016 ; 13 (8) : 746.

50. Fergen JB, Jacquet J. Beauty in motion: expectations, attitudes and values of wind energy development in the rural United States. *Energy Res Soc Sci* 2016 ; 11 : 133-41.

51. Baxter J, Morzaria R, Hirsch R. A case-control study of support/opposition to wind turbines: perceptions of health risk, economic benefits and community conflict. *Energy Policy* 2013 ; 61 : 931-43.

52. Hauser W, Hansen E, Enck P. Nocebo phenomena in medicine: their relevance in everyday clinical practice. *Dtsch Arztebl Int* 2012 ; 109 : 459-65.

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

53. Greville-Harris M, Dieppe P. Bad is more powerful than good: the nocebo response in medical consultations. *Am J Med* 2015 ; 128 : 126-9.

54. Röösli M, Mohler E, Frei P. Sense and sensibility in the context of radiofrequency electromagnetic field exposure. *C R Phys* 2010 ; 11 : 576-84.

55. Witthöft M, Rubin GJ. Are media warnings about the adverse health effects of modern life self-fulfilling? An experimental study on idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields (IEI-EMF). *J Psychosom Res* 2013 ; 74 : 206-12.

56. Institut national de santé publique du Québec (INSPQ). *Eoliennes et santé publique – synthèse des connaissances*. Québec : Direction de la santé environnementale et de la toxicologie, 2009.

57. Firestone J, Bates A, Knapp LA. See me, Feel me, Touch me, Heal me: wind turbines, culture, landscapes and sound impressions. *Land Use Policy* 2015 ; 46 : 241-9.

58. Lindén A, Rapeli L, Brutemark A. Community attachment and municipal economy: public attitudes towards wind power in a local context. *Environ Sci Policy* 2015 ; 54 : 10-4.

59. Baechler J-P. *De l'incidence des éoliennes sur les prix de l'immobilier à proximité – Revue de la littérature*. Lausanne : Banque Cantonale Vaudoise, 2012.

60. Hoen B, Wiser RH, Cappers P, Thayer M, Sethi G. The impact of wind power projects on residential property values in the United States: a multi-site hedonic analysis. *J Real Estate Res* 2009 ; 33 (3) : 279-316.

61. Geschäftsstelle beim Landesamt für Geoinformation und Landesvermessung Niedersachsen (LGLN). *Grundstücksmarktbericht 2015 für die Bereiche der kreisfreien Städte Emden und Wilhelmshaven und der Landkreise Aurich, Friesland, Leer und Wittmund*. Nidersachsen: Gutachterausschuss für Grundstückswerte Aurich, 2015.

62. Dröes M, Koster IHRA. Renewable energy and negative externalities: the effect of wind turbines on house prices. *J Urban Econ* 2016 ; 96 : 121-41.

63. Botelho A, Arezes P, Bernardo C, Dias H, Pinto LMC. Effect of wind farm noise on local residents' decision to adopt mitigation measures. *Int J Environ Res Public Health* 2017 ; 14 (7) : 753.

64. Sunak Y, Madlener R. The impact of wind farm visibility on property values: a spatial difference-in-differences analysis. *Energy Econ* 2016 ; 55 : 79-91.

65. Gibbons S. Gone with the wind: valuing the visual impacts of wind turbines through house prices. *J Environ Econ Manag* 2015 ; 72 : 177-96.

66. Bundesärztekammer. *118, Deutscher Artzetag. Beschlussprotokoll*. Frankfurt am Main: Bundesärztekammer, 2015.

67. Bonnet-Belfais M, Lambrozo J, Souques M, Piotrowski A, Tossa P. Energie et intolérances environnementales : électrohypersensibilité, syndrome éolien, qu'en est-il vraiment ? *Environ Risque Sante* 2017 ; 16 : 141-50.

68. Perrin A. Eléments de réflexions sur l'hypersensibilité électromagnétique et les intolérances environnementales idiopathiques. *Environ Risque Sante* 2017 ; 16 : 112-7.

69. Poumadère M, Perrin A. Exposition socio-cognitive et évaluation des risques : le cas de la téléphonie mobile. *Radioprotection* 2011 ; 46 : 46-73.

70. Tully PJ, Harrison NJ, Cheung P, Cosh S. Anxiety and cardiovascular disease risk: a review. *Curr Cardiol Rep* 2016 ; 18 (12) : 120.

71. Plieger T, Melchers M, Montag C, Meermann R, Reuter M. Life stress as potential risk factor for depression and burnout. *Burnout Res* 2015 ; 2 : 19-24.

72. Millstein D, Wiser R, Bolinger M, Barbose G. The climate and air-quality benefits of wind and solar power in the United States. *Nat Energy* 2017 ; 2 : 17134.

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

Източник:

https://www.researchgate.net/publication/332144803_Wind_turbines_and_health_a_review_with_suggested_recommendations

Изследването е публикувано също и на следния адрес:

https://www.cairn.info/revue-environnement-risques-et-sante-2019-2-page-149.htm#:~:text=In%20summary%2C%20there%20is%20a,wind%20turbines%20in%20their%20vicinity.

Вятърни турбини и здраве: преглед с предложени препоръки

Резюме. Вятърната енергия има значителен потенциал в световен мащаб, но въпреки това няколко здравни опасенията са свързани с нейното развитие. Въз основа на структурирано търсене на международна научна литература, този преглед изследва основните опасения за здравето, групирани в следните категории: шум, инфразвук и нискочестотни звуци, синдром на вятърна турбина, стробоскопичен ефект и трептене на сенки, безопасност, пейзаж, въздействия и цени на недвижимите имоти. Има географско несъответствие между глобално положителните аспекти на развитието на вятърни паркове и възможните последици върху здравето на хората, живеещи в съседство с вятърни паркове, като тези последици са във фокуса на този преглед. Здравните оплаквания често трудно могат да се свържат здраво с дейността на съседни вятърни паркове, с изключение на раздразнението причинено от шумово замърсяване. Част от негативните ефекти върху здравето, докладвани от местните жилищни квартали могат да бъдат повлияни от така наречения ноцебо ефект. Въпреки това, дискомфорт а и страданието трябва винаги да се разглежда и взема сериозно под внимание от лицата, вземащи решения, както и от служителите в общественото здравеопазване. Разпределението на икономически и свързани със здравето предимствата и неудобствата трябва да се възприемат като справедливи. Тази статия завършва със списък от 9 точки с препоръки за развитие на вятърната енергия в контекст благоприятни за здравето на населението.

Ключови думи: възобновяема енергия; вятър; качество на живот; политика за околната среда; здраве; шум.

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par

Reprints :
J. Simos

Résumé

Éoliennes et santé : revue de littérature et recommandations pour les projets de parcs éoliens

L'énergie éolienne possède un potentiel considérable à travers le monde. Toutefois, des préoccupations concernant la santé accompagnent son développement. Se fondant sur une revue structurée de la littérature scientifique internationale, cette contribution examine ces préoccupations, regroupées selon les catégories suivantes : bruit, infrasons et sons à basse fréquence, syndrome éolien, effets stroboscopiques et ombres mouvantes, sécurité, impacts sur le paysage, et effets sur les prix du foncier. Il existe une disparité géographique entre les effets globalement positifs de l'éolien et les éventuels effets sur la santé des riverains, objet de cette revue. Les plaintes sanitaires sont le plus souvent difficiles à relier solidement à l'activité des parcs éoliens adjacents, à l'exception de la gêne provoquée par les nuisances sonores. Une partie des impacts négatifs rapportés par les populations riveraines peut être influencée par l'effet nocebo. Toutefois, le mal-être exprimé et les souffrances ressenties doivent toujours être pris en considération par les décideurs et les responsables sanitaires. La distribution des avantages économiques et des inconvénients sanitaires doit être perçue comme équitable. L'article conclut par des recommandations, sous la forme d'une liste en neuf points, visant un développement de l'énergie éolienne dans un contexte favorable à la santé.

Mots clés : *énergie renouvelable ; vent ; qualité de vie ; politique de l'environnement ; santé ; bruit.*

Article received July 3rd 2018, accepted November 6th 2018

doi : 10.1684/ers.2019.1281

Pour citer cet article : Simos J, Cantoreggi N, Christie D, Forbat J. Wind turbines and health: a review with suggested recommendations. *Environ Risque Sante* 2019 ; 18 : 1-11. doi : 10.1684/ers.2019.1281

Широко разпрозсранаено е разбирането, че вятърната енергия се счиста за чиста форма на енергия, защото не генерира пряко отделяне на CO2 или прахови частици и следователно е благоприятна за климата. Вятърът е лесно достъпен, макар и с периодично действие, във всички държави. В райони под континентален или умерен климат, вятърът често е по-силен през зимата, когато търсенето на електроенергия е по-високо. В Швейцария, според последната енергийна стратегия на Федералното правителство, делът на вятърната енергия в общият микс се очаква да достигне 7% до 10% до 2050 г. Това предполага много силна прогресия през следващите години. Ще трябва да бъде инсталирана вятърна енергийна инфраструктура отчитайки други териториални интереси като например ландшафта, природната среда и биоразнообразието, застроена среда, археология, защита от шум, сигурност на въздушното пространство за граждански и военни цели, и здраве на обществеността.

За да се оцени потенциалният ефект от всеки проект, програма или политика за здравеопазването е от съществено значение да се изгради логическа карта [1] на здравните детерминанти, на която въз основа на анализа [2]. Фигура 1 показва основните точки на такава логическа карта, както и основните свързани предизвикателства за развитието на вятърни електроцентрали. Накратко, вятърните електроцентрали могат да повлияят на детерминантите за здравето косвено (това са главно положителни въздействия) или пряко (предимно отрицателни въздействия). Косвените въздействия засягат цялото население на регион или страна, като се има предвид, че преките въздействия обикновено засягат само хората в непосредствена близост до новите инсталации.

В тази статия се концентрираме върху потенциала от отрицателни ефекти, засягащи местните жители, като:

– шум;
– нискочестотни звуци;
– синдром на вятърна турбина;

– Вятърни турбини + Здраве + Инфразвук;
– Нискочестотен шум;
– Турбини + Здраве + Трептене на сенки;
– Вятърни турбини + Здраве + Безопасност;
– Вятърни турбини + Здраве + Пейзаж;
– Вятърни турбини + Здраве + Социално;
– Вятърни турбини + Стойност на земята;
– Вятърни турбини + Синдром.

Термините Техника, Техника ИЛИ Технология бяха добавени за използвани към всяко търсене.

Освен това, беше активно претърсена литература, като статии на съвременни автори и експерти в областта, и чрез консултиране на уеб сайтове на държави на лидери, считани за такива в държави в изследванията на взаимодействията между вятърните турбини и здравето, като тези, хоствани от министерствата на здравеопазването на Швейцария, Австралия и Канада. Някрая, търсачката Google Scholar е използвана по същия начин с ключови думи, както по-горе, за да се уверим, че не са проуснати важни статии.

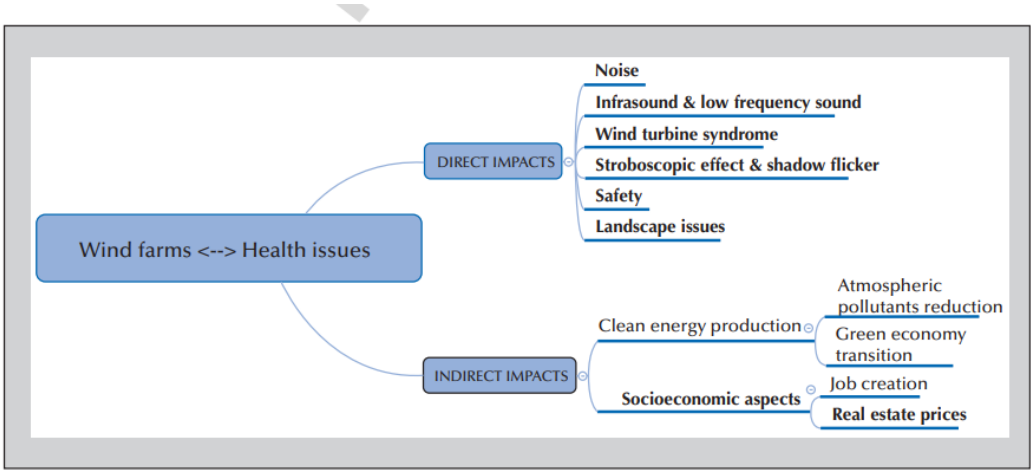

Figure 1. Health issues related to wind farms (items in bold are those presented in this paper).

Figure 1. Questions liées à la santé que posent les parcs éoliens (les éléments en gras sont ceux présentés dans l'article).

Няколко препратки, идентифицирани с помощта на тези стратегии не бяха включени в анализа, защото не се отнасяха/не третират здравето като такова, а само обслужват политическо и/или социална приемливост на проекти за вятърни турбини.

Общо 67 статии, публикувани между 2012 и 2017 г. бяха включени в нашия преглед. Те бяха сортирани според тип изследване, период от време, статистическа сила и тяхното включване в други прегледи на литература по подобни теми [3- 6]. Рецензията също така използва резултатите от преглед на литературата извършен през 2012 г. от неправителствената организация equiterre for the local правителството на швейцарския кантон Юра [7] и на преглед проведен от работна група на Френската национална Академия по медицина [8]. Тези рецензии бяха основно базирани върху статии, публикувани преди 2012 г. Ето защо нашият преглед се фокусира върху статии, публикувани след 2012 г., и защо трябва да се разглежда като допълнение, а не като заместител на тези по-ранни прегледи. В крайна сметка бяха взети под внимание 104 публикации за нашия анализ.

Резултати

Шум

Няма физическа разлика между звук и шум. Звукът е сетивно възприятие, но сложни масиви от звукови вълни могат да бъдат описани като музика, реч, и т.н. Шумът може да се опише и като нежелан звук [9]. В този преглед на литературата използваме думите звук или шум според използването им от авторите, чиято работа е цитирана.

Вятърните турбини генерират два вида шум, известни като механичен или аеродинамичен. Благодарение на технологичния напредък в материалите и дизайна, има значителен напредък в намаление на нивата на генерирания механичен шум през последните няколко години [7, 10].

Основният шум, произвеждан от съвременните вятърни турбини, е следователно аеродинамичен по природа. Излъчва се от движение на въздуха между лопатките и се определя от много фактори, включително скорост на вятъра, размер на ротора, формата и повърхността на лопатките и ъгъла, под който вятърът влияе на турбината. Като цяло, вертикални вятърни турбини излъчват по-малко шум от хоризонталните турбини, но са склонни да бъдат по-малко ефективни и следователно произвеждат електричество при по-висока цена.

Излагането на шум, произведен от вятърните турбини, е резултат от комбинация от фактори, някои от които са свързани с източника на шума (като брой, мощност и позиция на вятърните турбини) и други които се дължат на местните условия [7]. Те могат да бъдат подразделени на фактори, свързани с терена (надморска височина, хълмистост, вид на почвата), времето (сила на вятъра и посока, влажност) или местната среда (селски, градска или индустриална среда; наличие на пътища, железопътни линии, реки, езера, дървета и др.).

Шумът е важен фактор за стрес, за който е обявявано/докладвано относно хора, живеещи близо до вятърни паркове [11] и няколко проучвания са показали връзка между шума, генериран от вятърните турбини и самодекларирани нарушения на съня, и психологически проблеми като стрес и тревожност на населението живеещи наблизо до вятърни паркове. В Холандия въпросник, базиран относно предишна работа на Pedersen и Waye [12, 13] беше изпратен по електронна поща през април 2007 г. до представителна извадка от хора живеещи в близост до вятърни турбини [11]. Друго проучване, свързано с обхват относно здравето и околната среда, като например трафик на пътищата е включено, очевидно за да се намали целта на изследването, свързано с ефектите върху здравето в условия на живот до вятърни турбини. **Проучваната зона е определена като радиус от 2,5 km около вятърна турбина с мощност най-малко 500 kW, като втората вятърна турбина (с поне 500 kW) е на отстояние в рамките на 500 метра от първата вятърна турбина.** От 725 респондентите в това проучване, 199 са живели в градски или крайградски райони райони, 245 са в селски райони с главен път в близост (дефинирано като в рамките на 500 метра от най-близката вятърна турбина) и 281 в селските райони без главен път в близост. Около 23% от анкетираните са заявили, че са раздразнен от шума от вятърните турбини, когато са били извън домовете си; тази цифра пада до 14%, когато са били на закрито. Установена е връзка доза-отговор между нарушенията на съня и шума, особено за стойности над 45 dB(A) на открито. Интересно, смущенията на съня се съобщават по-често в шумни райони, отколкото в спокойни райони, но вятърните турбини са по-често споменавани като източник на нарушения на съня при спокойни зони. От една страна е имало положителна корелация между шума на вятърната турбина и психологическия стрес. От друга страна, за нива на шум до 46 dB (A), Michaud et al. [14] не е открита връзка между излагане на шум и смущения в съня, и подчертани други фактори, влияещи върху качеството на съня, по-специално употреба на лекарства за сън и консумация на кофеин.

Van Renterghem и др. [15] проведе тестове на разпознаване на шум, който се дължи на вятърни турбини. Петдесет участници, които са имали положително отношение към възобновяемата енергия са участвали в тяхното проучване, където запис на Вятърна турбина с мощност 1,8 MW, въртяща се с 22 оборота/минута с насложен върху шума от пътния трафик. Симулациите бяха извършено в студио с общо ниво на шум 40 dB(A). По време на първата фаза на теста участниците не бяха информирани за целта на изследването и то установи, че подобно ниво на шум идва от вятърна турбина, съчетана с пътния трафик, предизвика значително повече страдание, отколкото шум, идващ само от вятърна турбина. Във втора фаза участниците бяха помолени да идентифицират приноса на вятърната турбина в рамките на шумова констелация, включително пътния трафик. Установено е, че те успяха да направят това, стига нивото на шума да беше по-ниска от 23 dB(A). Авторите заключават, че няма маскиране на шума от вятърни турбини от шума от пътния трафик, нито е налице синергичен ефект между двата вида шум.

По-конкретно, те установиха, че шумът от вятърните турбини не е по-досаден от шума от магистралата на ниски нива на закрито, но хората, които лесно разпознават шума от вятърните турбини бяха по-раздразнени от това.

Липсата на маскиране на един звук от друг и по-голямото раздразнение, изпитвано в присъствието на шум от вятърни турбини в сравнение с шума от пътния трафик е потвърдено от други проучвания. Schäffer и др. [16] установи, че шумът от вятърната централа е по-досаден от шума от пътния трафик, особено при настпила амплитудна модулация.

В друго проучване, Michaud et al. [17] показа това сред 1238 лица, живеещи между 0,25 и 11,22 km от вятърните паркове, където толерантността към шума от вятърните паркове беше между 11 и 26 dB са по-ниски в сравнение с шума от автомобилния транспорт. Хансен и др. [18] установиха, че от открито към закрито препоръките за намаляване на шума обикновено се основават на шумови емисии от трафика и следователно по-малко ефективни в случай на шум от вятърни паркове поради по-ниската му честота. Те показаха, че А-претегленото намаляване на шума за шумът от вятърната централа е приблизително с 10 dB по-нисък от този за шум от трафика. Тъй като А-претеглените децибели (dB(A)) изразяват силата на звука, възприемана от човешкото ухо, внушението е, че хората по природа са по-малко толерантни към шум от вятърните паркове в сравнение с шума от движението по пътищата.

Health Canada [4] изследва въздействието на вятърните турбини върху здравето, използвайки 600-метров периметър около вятърни паркове в Онтарио и остров Принц Едуард. Както и с въпросник, измерени са кортизол и кръвно налягане. Сформирана е контролна група от домакинства между 600 метра и 10 км от вятърните турбини. Има значителна връзка между няколко самодекларирани медицински проблема (лишаване от сън, стрес, и др.) и измерени нива на кортизол и кръвно налягане. Изследователите обаче не успяха да установят значителна връзка между тези обективни и субективни здравословни проблеми, и близостта на вятърни турбини. Проучването е установило това смущение по отношение на шума от вятърните турбини започва при по-ниско ниво в сравнение с други източници на шум (автомобилен, железопътен) и се увеличи по-бързо, когато шумът става по-силен.

Janssen et al. [19] също установи, че шумът от вятърни турбини се превръща в досада при по-нисък праг от шум от други източници. Проучване на резултатите от проучвания в Швеция през 2000 г. (n = 341) и 2005 г. (n = 754) и в Холандия през 2007 г. (n = 725) откриха връзката между раздразнението, възприемано на закрито, и на открито. Докато в Швеция се съобщава за раздразнение в по-висока степен в селските райони, в Холандия е била по-висока в градски и крайградски райони.

Проучването на Health Canada [4] установи значителна връзка между самодекларираното раздразнение и измерените нива на шум, произвеждани от вятърните турбини, също като вибрации, трептене на светлината, така наречените стробоскопични ефект и визуална изпъкналост. Увеличаването на раздразнението беше особено силно, когато шумът, предизвикан от турбини надвишава 35 dB(A), през нощта, по време на лятото и когато хората са били на открито. Раздразнението беше намалено, когато фоновият шум през нощта е бил с повече от 10 dB(A) по-висок от шума, излъчван от вятърните турбини. Накрая се установи, че раздразнението започна да намалява след разстояние от 550 метра в една област, но само след разстояние от 1 до 2 км с други настройки. За тях не може да се намери обяснение относно несъответствия.

В Полша скорошно проучване на 44 участници в лабораторни условия (студио, оборудвано с последователност от слухови, визуални или аудио-визуални изображения на вятъра турбини) установиха, че нивата на шумови емисии от вятърните паркове представляват основния фактор за раздразнение, преди визуалните аспекти или вида на шума, който произвеждат [20]. Връзката между шума от вятърните паркове и раздразнението е подчертана от няколко проучвания, но връзката между шума от вятърния парк и действителните здравни проблеми е по-неуловим. Под 46 dB(A) е установено, че няма корелация между шума от вятърните паркове и здравословните проблеми, качество на живот или нива на стрес, декларирани от живеещите в близост до вятърни паркове [14, 21-23]. Нещо повече, дори и нивото на раздразнение, докладвано от жителите, може да бъде повлиян от субективни фактори. В проучване, проведено в Оукланд сред 60 участници, Crichton et al. [24] намерени че хората са предоставили положителна информация за вятърните ферми са склонни да бъдат по-малко раздразнени от шума на вятърните паркове, отколкото хора, получили негативни „очаквания“.

Съвсем наскоро проучвания показват, че въздействието върху здравето може да не е свързано със самото излагане на шум, а с чувствителност към шума и зрителни смущения, изразени от локални жители. В Япония Kageyama et al. [25] са изследвали 1079 възрастни жители и се установи, че лошото здраве, измерено от Общият здравен индекс не е значително свързан с излагането на шум, но по-скоро към чувствителност към шум и зрително раздразнение. В Онтарио, Канада, Джалали и др. [26, 27] анализират пре- и постекспозиция съответно на 31 и 37 индивида на шум от вятърна турбина и заключи, че здравословното състояние на участниците значително се е влошило за тези, които изразяват негативно отношение към вятърните паркове, визуално раздразнение или опасения относно обезценяването на имотите.

В обобщение, има лека зависимост между шума произведен от вятърни турбини и раздразнение на общността. Въпреки това различните субективни и обективни здравословни оплакванията на местните жители не са статистически свързани с наличието или отсъствието на вятърни турбини в тяхната близост. Резултатите, публикувани от Health Canada [4] претърпя критичен преглед през 2014 г. от McCunney et al. [28], които също заключават, че няма последователност във връзката между здравните оплаквания и вятърните турбини в това проучване. **Прегледът обаче посочва някои аспекти на шума, генериран от вятърни турбини, които могат да увеличават раздразнението, като периодичност и ритъм.** Прегледът споменава, че самодекларираните смущения на съня се увеличават, когато шумът, генериран от вятърни турбини надвишава 40 до 45 dB(A). Въпреки това критикува грубост на някои показатели, включително нарушения на съня, които са комплексни явления, които трябва да бъдат оценени с помощта на повече от един въпрос.

Систематичен преглед, публикуван през 2015 г. от Merlin et al. [29] обхваща публикации между 1981 г. и октомври 2012. На методическо ниво думата имат авторите на повишено внимание при

проучвания, изследващи асоциациите между здравни оплаквания и експозиция, когато не са били събрани изходни данни (т.е. преди да се извърши експозицията).

Други методологични въпроси включват участниците информирани предварително за целите на изследването, потенциално объркващи фактори и липсата на възможност за обобщаване на много от прегледаните проучвания. Според този преглед няма значителна връзка между здравето и ако някога е демонстрирано излагане на въздействието на вятърни турбини.

В Дания Blanes-Vidal и Schwartz [30] откриха не значителна корелация между жилищната близост до вятърни паркове и въздействия върху здравето след контролиране на друго съвместно излагане на околната среда. В техния преглед на осем проучвания, включващи общо 2433 участници, Onakpoya и др. [31] показват, че индивидуалното отношение може да повлияе на реакции на шум от вятърни паркове.

В Северна Германия и др. [32] правят подобно заключение от проучване на 20 участници в лабораторни условия: установиха, че личното отношение към вятърните паркове беше по-добро предиктор на изразено раздразнение от шума от вятърния парк.

Инфразвук и нискочестотен звук

Инфразвукът обикновено се описва като имащ честота под 20 Hz, докато ниската честота е между 20 и 200 Hz. Тези два вида звук са много често срещани в естествените и създадени от човека среди, като типичните източници са съответно вятърът в растителността и пътният трафик. Ограничението от 20 Hz е често се смята за праг на човешкото възприятие.

Инфразвукът може да има физически ефект върху хората, но го изисква налягане (dB) много по-високо от необходимото на по-високи честоти. Звукът е между 20 и 60 Hz се възприемат като по-слаби от звуци с подобна сила, но по-високи честоти.

Има много несигурност по отношение на възможното въздействие върху здравето на инфразвука и нискочестотния звук генерирани от вятърни турбини. Сол и Калтенбах [33] вярват, че предвид това, което се знае за функцията на ухото, така е вероятно някои ефекти да бъдат генерирани от експозицията към вятърни турбини. Въпреки това Якобсен [34] и Левентхол [35] считат, че ефектите върху здравето са малко вероятни, като се има предвид, че инфразвукът, произведен от тези турбини, се намира под праг на възприятие. Съответно изглежда трудно да демонстрират потенциален ефект върху здравето, ако стимулът е изследванията да не могат да бъдат открити [36]. Публикувано през 2013 г., иранско проучване [37] тества умствена работа на 90 студенти от университета, с излагане съответно на тишина и на ниска честотен звук (определен в този случай като 10-250 Hz), генериран от компютърна програма, базирана на общи източници на ниско честотен звук: климатични или вентилационни системи, компресори, автомобилни двигатели и др. Учениците работещи в тишината се представили по-добре – и по-бързо – на писмен тест отколкото тези, подложени на нискочестотен звук.

Въпреки това, няма разлика между подгрупа изложен на 50 dB(A) и друг, изложен на 70 dB(A).

Health Canada [4] се опита да разсее ефектите на нискочестотния звук чрез използване на dB(C) мерки, както и dB(A) мерки. Но нивата на звука в dB(A) и dB(C) тъй като са тясно свързани помежду си, този подход не позволи проучването да демонстрира каквато и да е връзка между използвания звук и изброените здравословни оплаквания във въпросника или субклиничните признаци, които са били наблюдавани. Прегледите на McCunney et al. [28] и Мерлин et al. [29] и двамата заключиха, че вятърните турбини нямат демонстриран ефект върху здравето чрез звук на ниска честота. Публикувано през 2015 г., канадско проучване [38] също показа, че настоящите

насоки, базирани на звуковия шум, са достатъчни за защита на човешкото здраве от инфразвук и нискочестотни звукови ефекти.

В своя преглед на седем проучвания, публикувани между 2000 и 2015 г., Baliatsas et al. [39] намерени само ограничено доказателства за връзки между нискочестотен шум и няколко здравни ефекта, включително раздразнение, проблеми, свързани със съня, затруднения в концентрацията и главоболие сред възрастни, живеещи в близост до вятърни паркове.

Освен това, експеримент с експозиция в лабораторни условия в Нова Зеландия [40] е показало, че участниците снабдени с nocebo обяснения е по-малко вероятно да съобщават за здравословни проблеми поради излагане на инфразвук, отколкото участниците, на които са предоставени биологични обяснения.

Синдром на вятърна турбина

В обзорна статия Farboud et al. [41] анализира различни здравословни оплаквания, изброени под общия термин „синдром на вятърната турбина", които включват световъртеж, мигрена и нарушения на съня. Заключават, че има съществени доказателства, че такива оплаквания наистина съществуват в значителни нива в райони в близост до вятърни турбини. То възможно е такива проблеми да са вторични на стреса, което от своя страна може да бъде генерирано или влошено от наличие на вятърни турбини. Основният извод от този преглед е, че няма достатъчно доказателства за доказване или опровержение на значителния ефект на вятърните турбини върху здравето.

На биологично ниво Харисън [42] изследва дали е правдоподобно за нискочестотни звуци генерирани от вятърни турбини за стимулиране системата на вестибуларния апарат във вътрешното ухо, което би помогнало да се обясни поява на симптоми като световъртеж, гадене или нистагъм, за който се смята, че е централен синдром на вятърната турбина. Разследването заключва, че е така.

Малко вероятно е вътрешното ухо да реагира на звука под 100 dB, освен в случай на обекти с редки патологии на вътрешното ухо. Въпреки, че и двамата Farboud et al. [41] и Харисън [42] пишат, че няма достатъчно доказателства в подкрепа на ефекта на вятърните турбини върху здравето, първият казва, че ефектът не може да бъде опроверган, докато последният подчертава, че не може да се докаже ефективно.

Стробоскопичен ефект и движещи се сенки

Така наречения строб ефект или стробоскопичен ефект е понякога наричан движещата се сянка (на остриета). Основният проблем е, че в зависимост от местните условия, слънчевата светлина, докато се отразява или дифрагира от движещите се остриета карат светлината да попада като трептене в околната среда [43]. Според систематичен преглед от Merlin et al. [29], интензивността на това явлението се влияе от броя, вида и размера на остриетата, времето и други местни фактори; но трябва да се прави разлика между ефектите върху здравето и самооценен дискомфорт. Има съобщения, че взирането във въртящи се перки, като тези на хеликоптер, може да предизвикват здравни ефекти при податливи индивиди: сънливост или световъртеж, или дори гърчове при хора, склонни към епилепсия. Що се отнася до самооценения дискомфорт, той се увеличава с близост до вятърни турбини и вероятно се дължи на преместване на сенки, проектирани върху местната среда. Въпреки това, объркващо и методологично пристрастие може да обясни някои от резултатите.

Според Националния здравен и медицински Изследователски съвет в Австралия, няма достатъчно доказателства за връзка между движещи се сенки произведени от вятърни турбини и ефект върху здравето [3].

В Канада, проучване, проведено върху 1238 участници, живеещи в близост до вятърни паркове [44] установи, че високо раздразнение за трептенето на сянката на вятърната турбина беше само умерено свързано със самото трептене на сенки, представляващо около 10% в регресионните модели, когато се контролира с объркващи фактори**. Въпреки това, като правило, област, в която подобни ефекти могат да се разглеждат, е обикновено отстояние десет пъти диаметъра на ротора.** В своя преглед, Мерлин и др. [29] имайте предвид, че всяко предоставяне на допълнително пространство между вятърни турбини и къщи въз основа на желаното избягване на светкавичния ефект или ефекта на движещи се сенки трябва да вземе предвид наличието на дървета и др. големи предмети в междинното пространство, което може да намали такива ефекти.

Безопасност

Въпросите за безопасност обхващат конструкцията, експлоатацията и фази на извеждане от експлоатация на вятърен парк [7]. Едно изследване на екип в Бразилия [45] проучи базата данни на Информационен форум за вятърна ферма Caithness, съдържащ данни от инциденти, свързани с вятърни паркове от 1970 г. до октомври 2011 г. Сред събитията, изброени в базата данни, най-чести са счупено острие (20%), пожар (15%) и произшествия с човешки наранявания (15%). Сред последната категория, повече от половината са били фатални (8% от всички изброени събития). При работници, свързани с вятърната индустрия, причини за повечето смъртни случаи и наранявания, но 28% от произшествията без фатален изход и **18% от произшествията с фатален изход случили се на местни жители или минувачи**. Повечето опасни събития са, когато острие, фрагмент от острие или буца лед (през зимата) пада от мачтата. Документираните случаи показват, че такива фрагменти могат да бъдат проектирани на разстояния от няколкостотин метра: до 800 метра в един случай, но обикновено не повече от 370 метра според този преглед.

Според бразилско проучване [45] рискът от човек, ударен от такъв предмет, е изчезващо малък около 10^{-7} (1/10 000 000) на година. Въпреки това, авторите обръщат внимание, че броят на регистрираните досега инциденти е малък и може да се дължи на новостта на технологията. Благодарение на неотдавнашния технологичен прогрес, безопасността масово е престанала да бъде проблем за съседите, въпреки че може да остане проблем за персонала на вятърната енергия.

Пейзажни ефекти

Качеството на ландшафта е последователно свързано с качеството на живот в много страни. Близост до природата и към зелените площи се свързва със силата на социалните мрежи и с няколко мерки за психично здраве [7]. Според Maffei et al. [46], ключов аспект на вятърните турбини е тяхното визуално въздействие, което се определя от броя им, размер и степен на интеграция в местната среда. Тези изследователи са изследвали 46 лица, живеещи в селските райони и градски райони в Италия, които бяха потопени във виртуално реални сценарии с вятърни турбини, вариращи по брой, размер, разстояние и равномерен цвят. **Не е изненадващо, че турбините най-малко по брой и най-отдалечени от наблюдателя се смятаха за най-приятни.** Бели или зелени мачти бяха считани за по-приемливи от червените или кафявите мачти. Интересното е, че участниците не направиха значителна разлика между сценарий само с една турбина и друга с три турбини. И двата сценария бяха разгледани по-приемливо от такъв с шест турбини. Проучване на студенти от университета в Чешка република [47] предполага това

зрителното дразнене на вятърните паркове. че намалява с разстоянието, изчезва след 5 км за по-малко привлекателни пейзажи и след 10 км за високо естетически ценени пейзажи.

Според проучване сред 604 американски туристи в Мейн, САЩ, дори когато визуалното дразнене провокирано от вятърни ферми е голямо, влиянието му върху удоволствието от дейностите има тенденция да бъдат ограничени [48]. Визуалният аспект на вятърните турбини беше разгледан от McCunney и др. [28] в своя критичен преглед, където се установи, че виждането на турбините увеличава шума, както и свързаното с него раздразнение. Множество индивидуални фактори също бяха свързани с раздразнение, като личностни фактори, икономически ползи, свързани с живота близо до вятърни турбини или времето, което е изтекло от монтирането на турбините. И то дори може да се каже, че раздразнението е свързано с това дали местните жителите намират турбините за красиви или грозни [29].

Освен това, проучване на 90 участници в Норвегия [49] установи, че зрителното раздразнение е отрицателно свързано с разглеждайки вятърните паркове като желан източник на възобновяема енергия. Скорошно проучване в селските райони на Южна Дакота, САЩ, установи, че местните жители считат движещите се витла на вятърните турбини за по-красиви от статичните, подчертавайки възможна връзка между икономическите очаквания и зрително раздразнение [50].

В Онтарио, Канада, Baxter et al. [51] сравнява две подобни общности, една от които живееше близо до вятърна ферма. Те наблюдават, че хората, живеещи близо до вятърни турбини ги намират за по-красиви от живеещите хора без този опит. Въпреки това, McCunney et al. [28] обръща внимание, че визуалните и слуховите компоненти на опитът с вятърните турбини е толкова тясно свързан, че така не е възможно да се демонстрира отделен ефект за всеки компонент. Споменават и така нареченото ноцебо ефект, чрез който може да се предизвика негативно чувство с негативни очаквания. Ноцебо ефектът е добре установен в медицинската практика [52, 53] и е свързан с излагане на технологични опасности като електромагнитни полета [54, 55].

Социални аспекти и цени на недвижимите имоти

Когато нова инфраструктура въздейства върху даден жилищен квартал, то е твърде вероятно да има редица социални ефекти. Някои от тези ефекти се опосредстват чрез организации на гражданското общество, които са създадени да поддържат или да противодействат на общо спрямо вятърната енергия, както и специфични проекти, свързани с вятърната енергия.

Социални мрежи, усещане за риск и социална приемливост са някои от измеренията, за които е установено, че са важни при анализирането на социалните аспекти на развитие на вятърния парк.[56]. Начало на участието на общността по време на етапа на планиране е важно и може да помогне за намаляване на негативните възприятия, свързани проекти с вятърната енергия [7].

Възприеманата справедливост или справедливост на вятърната енергия рядко се изследва, което е изненадващо, защото така е малко вероятно населението да се възползва от даден проект също като общността, която понася негативните му ефекти.

В своето сравнение на две общности в Онтарио, Бакстър и др. [51] установяват, че около половината от хората от живеещите близо до вятърни паркове ги подкрепяха, но само една трета от хората, които живееха по-далеч от вятърните паркове. Положителни корелации бяха открити между хората, които подкрепяха вятърна енергия и тези, които бяха убедени, че възобновяемата енергия е важна политическа цел за Онтарио като цяло. Хората и в двете общности бяха

притеснени относно загуба на стойност на имота поради наличието на вятърни ферми и за потенциални неравенства по отношение на разпределение на предимствата и недостатъците на тази технология.

Bakker и др. [11] и Janssen et al. [19] са показали това, че подкрепата за вятърната енергия е по-висока сред хората, които са получили финансово обезщетение. Трябва да бъде споменато, че приходите, както и социалното признание, и двете са ключови детерминанти на здравето. Извършено е проучване по пощата през 2013 г. сред 1200 жители, живеещи в близост до вятърен парк в Делауеър, САЩ, показа, че приемането на проекти за вятърни паркове зависи от социалното и културно приемане. По-конкретно хората, които вярваха че вятърната енергията може да бъде бъдещето на чистата енергия бяха по-отворени към проекти за вятърни паркове [57].

McCunney и др. [28] също установи, че финансовите компенсация намаляват отрицателния ефект на шума от вятърната турбина. В тяхното сравнително проучване Baxter et al. [51] изследва потенциални възникващи конфликти в контекст на нови проекти за вятърни паркове. Те установиха, че положителните аспекти, свързани с вятърните турбини, са повече очевидно за общността, живееща близо до тях, отколкото за общност, живееща по-далеч. Въпреки това общността живееща по-далеч от турбините беше по-загрижена за ефекта върху тяхното здраве, отколкото живота в общността близо до тях.

Според проучване във Финландия [58] хора живеещите в малки общини са по-предразположени към „нимбизъм“ (не в задния ми двор), отколкото хората, живеещи в по-големи градски части. Това може да е свързано с визуалното въздействие на вятърни паркове в малки селски райони. От друга страна, хората, живеещи в бедни общности, са склонни да бъдат повече подкрепа на проекти за вятърни паркове, поради техните потенциално благоприятни икономически въздействия. За собствениците на жилища, въздействието на инсталацията за вятърна енергия върху цените на недвижимите имоти е важен въпрос, вероятно ще има ефект върху бъдещите приходи. И приходите са признат фактор за здравето. Последиците върху стойностите на недвижимите имоти са повод за загриженост за съседите на вятърни паркове, както и за хора, живеещи по-далеч [51]. Според работен документ по темата по поръчка на швейцарска местна банка, има отрицателна корелация между загриженост за падащите цени на недвижимото имущество, свързани със схеми за вятърна енергия и подкрепа за подобни схеми [59].

Могат да бъдат три типа въздействие върху цените на жилищата свързани с проекти за вятърни паркове. Локалното въздействие зависи – косвено – от близостта на турбините. Ако те са близо, районът ще се счита за по-индустриален отколкото селски и това ще намали стойността на имота.

Визуалното въздействие е прякото неудобство от наличието на една или повече турбини в изгледа на имота. Неприятното въздействие е свързано с шум и със сенки, които може да се проектира върху имота. Използване на хедоничен модел, Хоен и др. [60] анализира продажбите на над 7400 имоти в САЩ, разположени между 205 метра и 8 км от най-близката вятърна турбина. Те не откриха връзката между близостта до турбина и цените на недвижимите имоти. По-подробен анализ показа, че при вятърен проект във ферма беше обсъден или решен цените на имотите имаха тенденция да падат, но цените веднага се повишиха отново като започна работата по проекта, давайки неутрален ефект от времето, през което вятърните турбини са работили.

Изследвания, проведени в САЩ, Канада и Германия не са показали последователни положителни или отрицателни ефекти от вятърни паркове върху цените на недвижимите имоти. Обаче немски преглед по темата завършва с предупреждение, след ефектите от следващото

поколение вятърни турбини, с височина на кулата в диапазона от 100 до 150 метра, все още не са изследвани [61].

Проучване от Холандия предполага, че отрицателният ефект върху цените обикновено е по-голям в градски области, когато турбините са по-големи, а за първата турбина до да бъдат инсталирани в сравнение с по-късните разширения [62]. в Португалия, проучване показа, че наличието на вятърни турбини е било свързано с разходи за местните жители, по отношение на мерки за смекчаване, като например стратегии за намаляване на шума [63]. Освен това проучване в Германия показа, че стойността на недвижимите имоти беше силно повлияна от изграждане на вятърни паркове в близост до тях и отиде надолу с 9-14%, докато стойността само на имотите незначително засегнати – само с ограничен поглед върху инсталации – не са засегнати [64]. Друго проучване, в Обединеното кралство, също отбеляза значителен спад в стойността на имоти в близост до вятърни паркове [65].

Дискусия

Непреките последици, свързани с работата на вятърните турбини, могат да бъдат много положителни по отношение на няколко социални детерминанти на здравето (виж фигура 1). Те обаче обикновено засягат популациите в много по-голям мащаб от квартали, пряко засегнати от проекти за вятърна енергия. Относно негативните въздействия става ясно от нашите преглед, че най-важните аспекти са опосредствани от шум, който може да предизвика раздразнение сред хората, живеещи или работещи в близост до вятърни турбини.

Шумът от вятърните турбини се възприема като по-сериозен в зони, където фоновият шум е нисък. Когато има много силен вятър, фонов шум от вятъра може дори да заглушава шума, произвеждан от турбините. Следователно, зони с високи нива на околния шум може да имат по-добър потенциал за генериране на вятърна енергия в сравнение с тихите райони.

Тези зони може да са шумни поради естествени причини (океан брегове) или поради човешка дейност (близост до транспортна инфраструктура). Във вятърната енергийна индустрия могат да се видят две тенденции.

Първият е значителната инвестиция и вложените усилия в подобряване на качеството на механичните системи и материали. Това доведе до генерирането на по-малко шум при дадена сила на турбината. Тази еволюция обаче е отчасти се компенсира от увеличаването на размера на вятърните турбини в повечето случаи в държавите. През последните години четирикратно увеличение на мощността е довело само до двукратно увеличение на шума.

В този контекст изявление на позиция относно вятърната енергия издаден от Федерацията на германските лекари през 2015 г. изглежда донякъде изненадващо. В това твърдение [66] има оплакване за недостатъчно проведени изследвания като както и предположението, че тъй като не всичко е известно, технологията може да има отрицателни последици за здравето, които все още не са описани. По много начини, тази позиция е близка до т. нар. предпазен принцип.

Според нас принципът на предпазливост може да бъде приложен по друг начин: поради известните отрицателни ефекти на изкопаемите горива и проблемите, свързани с ядрената енергия , е необходимо да се търсят инвестиции във възобновяеми източници на енергия, включително вятърна енергия. Такива инвестиции трябва да водят не само до по-висока енергийна ефективност, но и до по-ниска въздействие върху околната среда. Както други преди нас твърдяха, то не е необходимо да има официално доказателство за въздействие върху здравето за насърчаване на технологичните иновации, водещи до намаляване на шума,

произвеждан от новите поколения вятърни турбини – особено след като част от тази възникнала технология, може да бъде приложима и за съществуващи вятърни паркове, които следователно биха могли да бъдат ремонтирани [8].

От този преглед се вижда, че хората, които понасят вятърните турбини, издигнати в техния квартал, може да изпитат безпокойство и дистрес. Между различните симптоми, които са били изследвани от научна общност, раздразнението сред някои от съседите е единственият, който е подкрепен от солидна доказателства. Дали това раздразнение – или някакви други самодекларирани въздействия – наистина се изпитва, е силно свързани с общото отношение на съседа към вятърната енергия. Така наречения ноцебо ефект може вероятно да обясни значителна част от връзката между отношението на човека и раздразнението, което изпитва. Това ще направи синдрома на вятърната турбина част от по-широка категория, озаглавена „идиопатична непоносимост към околната среда“ и което включва електромагнитна свръхчувствителност, множествена химическа чувствителност, синдром на болна сграда, и др. [67, 68].

В рамките на идиопатичната непоносимост към околната среда, изпитаните симптоми и страданието са реални, но това не е научно установено, че те са физическа последица от експозицията. Да вземем отчитане ефекта на информацията върху възприемането на риска и появата на симптоми, е предложена концепцията за социокогнитивна експозиция [69]. Такова соматизиране на информация, предизвикваща безпокойство (или на информация, преживяна като такава) е описана за редица условия на чувствителност на околната среда.

Тревожността от своя страна е важен рисков фактор, свързан със сърдечно-съдови заболявания [70] и условия за редица психични заболявания [71].

И накрая, предизвикателствата пред установяването на вятърните ферми със сигурност също включват форми на nimbyism; загубата на стойността на имотите, разположени в близост до вятърни турбини, потвърждава фактът, че предизвикват отблъскване на местно ниво. То следователно е важно да се зачитат чувствата за справедливост (или неравенство), преживяно от местните жители. Това зависи от решението производители, включително инвеститори във вятърна енергия и политици, за да гарантират справедливо разпределение на икономическите и свързаните със здравето предимства и неудобства на тази форма на енергия. Поставяйки дебата в общия контекст на обществена политика, е възможно да се покаже, че развиването на тази форма на възобновяема енергия носи значителни ползи за здравето – и дори намаляване на разходите за здравеопазване. В САЩ, скорошно проучване изчисли, че около 90 милиарда USD бяха спестени в областта на общественото здраве между 2008 и 2015 г., благодарение на вятърната енергия [72].

Въз основа на нашия преглед препоръчваме следният контролен списък при разработване на проекти за вятърни паркове:

– 1. Важно е да се разпознае какво чувстват местните жители за изграждането на вятърни турбини в техните квартал, дори и да не са засегнати физически.

– 2. Предлагаме отворен процес на разработка, включително участието на местното население. Това население трябва да бъде свързано с всички вземания на решения и техните гледни точки трябва да бъдат взети предвид. Овластяването на засегнатото население е основен принцип на насърчаване на здравето. Неговата ефикасност и полезност са били демонстрирани в много настройки по света. Овластяването също води до повишаване на приемливостта на проектите.

– 3. Направете управлението на вятърния парк локално. От включване или изключване или чрез промяна на работната скорост в зависимост от времето на деня, метеорологичните условия и др. modus vivendi може да се намери между генерирането на енергия и здравословни условия на живот за обществото.

– 4. Защото видимостта на турбините е значителен проблем за тяхната приемливост, но не е необходимост за тяхната успешна работа, те трябва да бъдат издигнати в области видими от възможно най-малко гледни точки (или само от разстояние). Институции като училища и болници изискват специално внимание, тъй като е доказано, че шумът от вятърните турбини може да намали концентрацията и може да бъде опасен за хора с умствени увреждания.

– 5. Използвайте правилото на изключващата зона: без жилища трябва да бъде в радиус, равен на десет пъти височината на мачтата. В допълнение, поради риска от отломки проектиран от върха на мачтата, минимален препоръчителните разстояния са 60 метра от ж.п линия, на 90 метра от дига и между 40 и 90 метра от водопровод или ел. кабел [съгл. 45].

– 6. За да се намали ефекта върху пейзажа, бял или зелени цветове могат да бъдат избрани за мачтите.

– 7. Броят на вятърните турбини е важен. Вятърните ферми имат по-добра приемливост, ако са относително малки.

– 8. Загубата на стойност на имота е важна грижа за местните жители и има голямо влияние върху приемливостта на проекти. Ето защо е важно да се наблюдават цените на жилищата в засегнатите райони преди, по време и след изпълнение на проекти за вятърна енергия.

– 9. Предлагаме извършването на здравна оценка относно въздействието за всички големи проекти за вятърна енергия. Целта на подобни оценки не е да се подкопае приемливостта на проекта, а напротив, да се увеличи неговата осъществимост и приемане чрез увеличаване на разпознаваемостта от положителни ефекти върху здравето, свързани с проекта.

Признания и разкрития
Благодаря на Thierno Diallo, Natacha Litzistorf, Damien
Регенас, Пиер-Ив Падей, Марио Левентал, Пиер
Honsberger et Suisse Energie (Office fédéral de l’énergie,
Берн, Швейцария).
Финансиране: няма; конфликти на интереси: нито един от авторите не е декларирал конфликт на интереси.

References

1. St-Pierre L, Lamarre M-C, Simos J. L'évaluation d'impact sur la santé : une démarche intersectorielle pour l'action sur les déterminants sociaux, économiques et environnementaux de la santé. *Global Health Promot* 2014 ; 21 : 7-14.

2. Mattig T, Cantoreggi N, Simos J, Favre Kruit C, Christie DP. HIA in Switzerland: strategies for achieving health in all policies. *Health Promot Int* 2015 ; 32 : 1-8.

3. National health and medical research council (NHMRC). *Review of additional evidence for NHMRC information paper: evidence on wind farms and human health. Final report*. Canberra: National health and medical research council by Australasian cochrane centre (ACC) and Monash centre for occupational and environmental health (MonCOEH), 2014.

4. Health Canada. *Étude sur le bruit des éoliennes et la santé : résumé des résultats*. 2014. www.hc-sc.gc.ca/ewh-semt/noise-bruit/turbine-eoliennes/summary-resume-fra.php

5. Agence nationale de sécurité sanitaire, alimentation, environnement, travail (ANSES). *Évaluation des effets sanitaires des basses fréquences sonores et infrasons dus aux parcs éoliens*. Maisons-Alfort: ANSES, 2017.

6. Van den Berg F, van Kamp I. *Health effects related to wind turbine sound*. Bern: Federal office for the environment (FOEN), 2017.

7. Equiterre. *Effets potentiels des éoliennes sur la santé de la population – Étude réalisée sur la base d'une analyse documentaire*. Delémont : Département de la Santé, des affaires sociales, du personnel et des communes et du Département de l'environnement et de l'equipement de la République et Canton du Jura, 2012.

8. Tran-Ba-Huy P. *Nuisances sanitaires des éoliennes terrestres*. Paris: Académie nationale de médecine, 2017.

9. Berglund B, Lindvall T, Schwela DH. *Résumé d'orientation des Directives de l'OMS relatives au bruit dans l'environnement*. 1999. http://www.who.int/docstore/peh/noise/guidelines2.html

10. Shaltout ML, Yan Z, Palejiya D, Chen D. *Tradeoff analysis of energy harvesting and noise emission for distributed wind turbines*. Austin: Department of mechanical engineering, University of Texas, 2015.

11. Bakker RH, Pedersen E, van den Berg GP, Stewart RE, Lok W, Bouma J. Impact of wind turbine sound on annoyance, self-reported sleep disturbance and psychological distress. *Sci Total Environ* 2012 ; 425 : 42-51.

12. Pedersen E, Waye KP. Perception and annoyance due to wind turbine noise – a dose – response relationship. *J Acoust Soc Am* 2004 ; 116 (6) : 3460-70.

13. Pedersen E, Waye KP. Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments. *Occup Environ Med* 2007 ; 64 : 480-6.

14. Michaud DS, Feder K, Keith SE, *et al*. Effects of wind turbine noise on self-reported and objective measures of sleep. *Sleep* 2016 ; 39 (1) : 97-109.

15. Van Renterghem T, Bockstael A, De Weirt V, Botteldooren D. Annoyance, detection and recognition of wind turbine noise. *Sci Total Environ* 2013 ; 456-457 : 333-45.

16. Schäffer B, Schlittmeier SJ, Pieren R, *et al.* Short-term annoyance reactions to stationary and time-varying wind turbine and road traffic noise: A laboratory study. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (5) : 2949.

17. Michaud DS, Keith SE, Feder K, *et al.* Personal and situational variables associated with wind turbine noise annoyance. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1455-66.

18. Hansen KL, Hansen CH, Zajams ek B. Outdoor to indoor reduction of wind farm noise for rural residences. *Build Environ* 2015 ; 94 : 764-72.

19. Janssen SA, Vos H, Eisses AR, Pedersen E. A comparison between exposure-response relationships for wind turbine annoyance and annoyance due to other noise sources. *J Acoust Soc Am* 2011 ; 130 (6) : 3746-53.

20. Szychowska M, Hafke-Dys H, Preis A, Kociński J, Kleka P. The influence of audio-visual interactions on the annoyance ratings for wind turbines. *Appl Acoust* 2018 ; 129 : 190-203.

21. Feder K, Michaud DS, Keith SE, *et al.* An assessment of quality of life using the WHOQOL-BREF among participants living in the vicinity of wind turbines. *Environ Res* 2015 ; 142 : 227-38.

22. Mroczek B, Banaś J, Machowska-Szewczyk M, Kurpas D. Evaluation of quality of life of those living near a wind farm. *Int J Environ Res Public Health* 2015 ; 12 (6) : 6066-83.

23. Michaud DS, Feder K, Keith SE, *et al.* Exposure to wind turbine noise: perceptual responses and reported health effects. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1443-54.

24. Crichton F, Dodd G, Schmid G, Petrie KJ. Framing sound: using expectations to reduce environmental noise annoyance. *Environ Res* 2015 ; 142 : 609-14.

25. Kageyama T, Yano T, Kuwano S, Sueoka S, Tachibana H. Exposure-response relationship of wind turbine noise with self-reported symptoms of sleep and health problems: a nationwide socioacoustic survey in Japan. *Noise Health* 2016 ; 18 (81) : 53-61.

26. Jalali L, Bigelow P, McColl S, Majowicz S, Gohari M, Waterhouse R. Changes in quality of life and perceptions of general health before and after operation of wind turbines. *Environ Pollut* 2016 ; 216 : 608-15.

27. Jalali L, Nezhad-Ahmadi M-R, Gohari M, Bigelow P, McColl S. The impact of psychological factors on self-reported sleep disturbance among people living in the vicinity of wind turbines. *Environ Res* 2016 ; 148 : 401-10.

28. McCunney RJ, Mundt KA, Colby WD, Dobie MD, Kaliski R, Blais KM. Wind turbines and health – A critical review of the scientific literature. *J Occup Environ Med* 2014 ; 56 (11) : 108-30.

29. Merlin T, Newton S, Ellery B, Milverton J, Farah C. *Systematic review of the human health effects of wind farms*. Canberra: National health and medical research council, 2015.

30. Blanes-Vidal V, Schwartz J. Wind turbines and idiopathic symptoms: the confounding effect of concurrent environmental exposures. *Neurotoxicol Teratol* 2016 ; 55 : 50-7.

31. Onakpoya IJ, O'Sullivan J, Thompson MJ, Heneghan CJ. The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: a systematic review and meta-analysis of observational studies. *Environ Int* 2015 ; 82 : 1-9.

32. Yu T, Behm H, Bill R, Kang J. Audio-visual perception of new wind parks. *Landscape Urban Plann* 2017 ; 165 : 1-10.

33. Salt AN, Kaltenbach JA. Infrasound from wind turbines could affect humans. *Bull Sci Technol Soc* 2011 ; 31 : 296.

34. Jakobsen J. Infrasound emission from wind turbine. *J Low Frequency Noise Vibration Active Control* 2005 ; 14 (3) : 145-55.

35. Leventhall G. Infrasound from wind turbines – fact, fiction or deception. *Can Acoustics* 2006 ; 34 (2) : 29-36.

36. Bellhouse G. *Low frequency noise and infrasound from wind turbines generators: a literature review.* New-Zealand: Bel Acoustic Consulting, 2004.

37. Alimohammadi I, Sandrock S, Reza Gohari M. The effects of low frequency noise on mental performance and annoyance. *Environ Monit Assess* 2013 ; 185 : 7043-51.

38. Berger RG, Ashtiani P, Ollson CA, *et al.* Health-based audible noise guidelines account for infrasound and low-frequency noise produced by wind turbines. *Front Public Health* 2015 ; 3 : 31.

39. Baliatsas C, van Kamp I, van Poll R, Yzermans J. Health effects from low-frequency noise and infrasound in the general population: is it time to listen? A systematic review of observational studies. *Sci Total Environ* 2016 ; 557 : 163-9.

40. Crichton F, Petrie KJ. Health complaints and wind turbines: the efficacy of explaining the nocebo response to reduce symptom reporting. *Environ Res* 2015 ; 140 : 449-55.

41. Farboud A, Crunkhorn R, Trinidade A. Wind turbine syndrome: fact or fiction. *J Laryngol Otol* 2013 ; 127 : 222-6.

42. Harrison RV. On the biological plausibility of Wind Turbine Syndrome. *Int J Environ Health Res* 2015 ; 25 (5) : 463-8.

43. Médecin hygiéniste en chef (MHC). *Répercussions possibles des éoliennes sur la santé*. Toronto: MHC de l'Ontario, 2010.

44. Voicescu SA, Michaud DS, Feder K, *et al.* Estimating annoyance to calculated wind turbine shadow flicker is improved when variables associated with wind turbine noise exposure are considered. *J Acoust Soc Am* 2016 ; 139 (3) : 1480-92.

45. Moura Carneiro FO, Barbosa Rocha HH, Costa Rocha PA. Investigation of possible societal risk associated with wind power generation systems. *Renew Sustain Energy Rev* 2013 ; 19 : 30-6.

46. Maffei L, Iachini T, Masullo M, *et al.* The effects of vision-related aspects on noise perception of wind turbines in quiet areas. *Int J Environ Res Public Health* 2013 ; 10 : 1681-97.

47. Betakova V, Vojar J, Sklenicka P. Wind turbines location: how many and how far? *Appl Energy* 2015 ; 151 : 23-31.

48. Palmer JF. Effect size as a basis for evaluating the acceptability of scenic impacts: ten wind energy projects from Maine, USA. *Landscape Urban Plann* 2015 ; 140 : 56-66.

49. Klæboe R, Sundfør HB. Windmill noise annoyance, visual aesthetics and attitudes towards renewable energy sources. *Int J Environ Res Public Health* 2016 ; 13 (8) : 746.

50. Fergen JB, Jacquet J. Beauty in motion: expectations, attitudes and values of wind energy development in the rural United States. *Energy Res Soc Sci* 2016 ; 11 : 133-41.

51. Baxter J, Morzaria R, Hirsch R. A case-control study of support/opposition to wind turbines: perceptions of health risk, economic benefits and community conflict. *Energy Policy* 2013 ; 61 : 931-43.

52. Hauser W, Hansen E, Enck P. Nocebo phenomena in medicine: their relevance in everyday clinical practice. *Dtsch Arztebl Int* 2012 ; 109 : 459-65.

IN PRESS

53. Greville-Harris M, Dieppe P. Bad is more powerful than good: the nocebo response in medical consultations. *Am J Med* 2015 ; 128 : 126-9.

54. Röösli M, Mohler E, Frei P. Sense and sensibility in the context of radiofrequency electromagnetic field exposure. *C R Phys* 2010 ; 11 : 576-84.

55. Witthöft M, Rubin GJ. Are media warnings about the adverse health effects of modern life self-fulfilling? An experimental study on idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields (IEI-EMF). *J Psychosom Res* 2013 ; 74 : 206-12.

56. Institut national de santé publique du Québec (INSPQ). *Éoliennes et santé publique – synthèse des connaissances*. Québec : Direction de la santé environnementale et de la toxicologie, 2009.

57. Firestone J, Bates A, Knapp LA. See me, Feel me, Touch me, Heal me: wind turbines, culture, landscapes and sound impressions. *Land Use Policy* 2015 ; 46 : 241-9.

58. Lindén A, Rapeli L, Brutemark A. Community attachment and municipal economy: public attitudes towards wind power in a local context. *Environ Sci Policy* 2015 ; 54 : 10-4.

59. Baechler J-P. *De l'incidence des éoliennes sur les prix de l'immobilier à proximité – Revue de la littérature*. Lausanne : Banque Cantonale Vaudoise, 2012.

60. Hoen B, Wiser RH, Cappers P, Thayer M, Sethi G. The impact of wind power projects on residential property values in the United States: a multi-site hedonic analysis. *J Real Estate Res* 2009 ; 33 (3) : 279-316.

61. Geschäftsstelle beim Landesamt für Geoinformation und Landesvermessung Niedersachsen (LGLN). *Grundstücksmarktbericht 2015 für die Bereiche der kreisfreien Städte Emden und Wilhelmshaven und der Landkreise Aurich, Friesland, Leer und Wittmund*. Nidersachsen: Gutachterausschuss für Grundstückswerte Aurich, 2015.

62. Dröes M, Koster IHRA. Renewable energy and negative externalities: the effect of wind turbines on house prices. *J Urban Econ* 2016 ; 96 : 121-41.

63. Botelho A, Arezes P, Bernardo C, Dias H, Pinto LMC. Effect of wind farm noise on local residents' decision to adopt mitigation measures. *Int J Environ Res Public Health* 2017 ; 14 (7) : 753.

64. Sunak Y, Madlener R. The impact of wind farm visibility on property values: a spatial difference-in-differences analysis. *Energy Econ* 2016 ; 55 : 79-91.

65. Gibbons S. Gone with the wind: valuing the visual impacts of wind turbines through house prices. *J Environ Econ Manag* 2015 ; 72 : 177-96.

66. Bundesärztekammer. *118, Deutscher Artzetag. Beschlussprotokoll*. Frankfurt am Main: Bundesärztekammer, 2015.

67. Bonnet-Belfais M, Lambrozo J, Souques M, Piotrowski A, Tossa P. Energie et intolérances environnementales : électrohypersensibilité, syndrome éolien, qu'en est-il vraiment ? *Environ Risque Sante* 2017 ; 16 : 141-50.

68. Perrin A. Eléments de réflexions sur l'hypersensibilité électromagnétique et les intolérances environnementales idiopathiques. *Environ Risque Sante* 2017 ; 16 : 112-7.

69. Poumadère M, Perrin A. Exposition socio-cognitive et évaluation des risques : le cas de la téléphonie mobile. *Radioprotection* 2011 ; 46 : 46-73.

70. Tully PJ, Harrison NJ, Cheung P, Cosh S. Anxiety and cardiovascular disease risk: a review. *Curr Cardiol Rep* 2016 ; 18 (12) : 120.

71. Plieger T, Melchers M, Montag C, Meermann R, Reuter M. Life stress as potential risk factor for depression and burnout. *Burnout Res* 2015 ; 2 : 19-24.

72. Millstein D, Wiser R, Bolinger M, Barbose G. The climate and air-quality benefits of wind and solar power in the United States. *Nat Energy* 2017 ; 2 : 17134.

IN PRESS

Copyright © 2019 John Libbey Eurotext. Téléchargé par UNIVERSITE DE GENEVE le 02/04/2019.

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 18 май 2023 г. 15:34
To: riosv-vn@riosv-varna.bg
Subject: Fwd: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк

Здравейте!

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение: Веселин Николов

РИОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А122
17. 05. 2023

RIOSV Varna new

From: Сдружение Човек-Природа-Живот <office.human.nature.life@gmail.com>
Sent: 31 март 2023 г. 0:01
To: riosv-vn@riosv-varna.bg; riosv-vn@hotmail.com
Subject: Възражение срещу ИП за изграждане на вятърен енергиен парк
Attachments: Ръчно_2023-03-31_000011.pdf

По повод уведомление на ИП свързано с изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд“ и съпътстващата ги инфраструктура, в поземлени имоти, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София, изразявам възражението си в прикачения файл.

Надявам се мнението ми на жител на общината да бъде уважено.

С уважение:Соня Петрова

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах“ 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/187
31. 05. 2023

37

ДО ДИРЕКТОРА
НА РИОСВ
гр. ВАРНА

ЗАЯВЛЕНИЕ

от Галина Маринова Василева
адрес за кореспонденция: гр. Велики Преслав, ул. „Ал. Стамболийски" 31
тел.: 0889413140

Господин/Госпожо Директор,

Във връзка с вкоренени вариации и стихийно
срещу нивелиращи нашите, намерение на „Добротик
Ветър" АД, представям писмения сигнал изпратен
на електронната поща на територията на
Общината Велики Преслав за 1272 подписа

Дата: 29.03.2023г.

Подпис:

МОСВ - Регионална Инспекция
гр. Варна ул. „Ян Палах" 4,
тел.: 052 / 678 845; 678 846
Вх.№ 26-00-4102/А50
29.03.2023

СПРАВКА ЗА ПОСТЪПИЛИТЕ СТАНОВИЩА В РЕЗУЛТАТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАДАНИЕТО ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС (В ПЕРИОДА 15.08-13.09.2023 г.) С МОТИВИ ЗА ПРИЕТИТЕ И НЕПРИЕТИ БЕЛЕЖКИ, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ И ПРЕДВИДЕН НАЧИН НА СЪОБРАЗЯВАНЕТО ИМ В ДОКЛАДИТЕ ЗА ОВОС И ОСВ

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
1	РИОСВ-Варна Изх.№ 26-00-4102/А144 03.10.2023 г.	Във връзка с представеното задание (165 стр.) за обхват и съдържание за ОВОС на по-горе описаното ИП, съгласно чл. 10, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредбата за ОВОС; обн. ДВ, бр. 25/2003г., с изм. и доп.), изразявам следното становище: I. Заданието за обхват и съдържание на ОВОС е съобразено с изискванията на чл.10, ал.3 от *Наредбата за ОВОС*.	-
		По компонент „Води" Раздел 1.3 „определяне на вида и количеството па очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация, и др.) в резултат па експлоатацията па инвестиционното предложение" на стр. 54 от заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС е описано - „Не се очаква генериране на други отпадъчни води, освен водите от повърхностния отток на строителните площадки. За работниците, по време на строителството ще бъде осигурена мобилна химическа тоалетна кабина, която ще се обслужва и поддържа от фирмата доставчик на базата на договор". На стр. 83, т. 3.3. е разгледан компонент „Води" с основни текстове спрямо ПУРБ и ПУРН и кои подземни и повърхности тела попадат имотите предмет на ИП, като на стр. 87 е описано като изискване и на база становища от БДЧР и БДДР какво ще бъде включено за разглеждане в доклада за ОВОС. Информацията в преработеното задание за обхват и съдържание на доклада за ОВОС при представянето му за оценка качество па доклада следва да се допълни със следната информация и същата да залегне и в доклада за ОВОС: - Предвидените дейности с настоящото ИП в неговата цялост с всички съпътстващи обекти и дейности, свързани ли са с формиране емисии на биогенни, приоритетни и/или опасни вещества във водите, както през периода на строителство, така и при неговата експлоатация; - Предвидените подстанции ще се обслужват ли от постоянен персонал, начини за водоснабдяване на подстанциите, генериране на отпадъчни води, битови и производствени; - Инвестиционното предложение предвижда ли заустявания, вкл. пряко или непряко отвеждане на замърсители в повърхностните води; - Инвестиционното предложение предвижда ли дейности, свързани с използване на количествени	Изисканата информация е представена в анализите по компонент „води" към т. 3.3 на окончателното Задание и в т.3.3. и 4.3 на Доклада за ОВОС.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		или качествени характеристики на повърхностни водни обекти, вкл. водовземане от повърхностни води и/или друг вид ползване на повърхностни водни тела; - Инвестиционното предложение, води ли до физически изменения в морфологията и хидрологията па водни обекти; - Заявените с инвестиционното предложение дейности (получаване на енергия посредством силата на вятъра и всички съпътстващи дейности с него), влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 10, ал. 1 от *Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони.* - Всички планирани строителни дейности предполагат ли потенциален риск от физическо изменение/нарушение във функциите и целостта на водоносните хоризонти, вкл. количеството и качеството на подземните води; В тази връзка и предвид, че в заданието не са разгледани всички особености на база предвиждания за дейности с ИП възниква необходимост от допълване или преработка по компонент „Води" в заданието и в доклада за ОВОС.	
		Фактор „Отпадъци" В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за отпадъците, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията на ветроенергийния парк; същите е необходимо да съответстват па кода и наименованието на тези, посочени в Приложение № 1 на *Наредба № 2 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66/2014г. с изм. и доп.).*	Кодът и наименованието на отпадъците, генерирани по време на етапите на реализация на ИП са в съответствие с Приложение № 1 на *Наредба № 2 за класификация на отпадъците.*
		Опасни химични вещества В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за наличните на територията на ВЕП опасни вещества (включително отпадъци) от Приложение № 3 към *Закона за опазване на околната среда*, максималните им количества и заключенията от извършената класификация на предприятието/съоръжението по чл. 103, ал. 1 от същия закон. Съгласно представените заключения предприятието/съоръжението не се класифицира с рисков потенциал. Без забележки и предложения по представеното задание за обхват и съдържание на ОВОС	Няма бележки, изисквания и препоръки по част *„Опасни химични вещества"*
		Защитени територии и защитени зони, и Биологично разнообразие В т. 3 от Заданието, *„Характеристика на околната среда, в която ще се реализира инвестиционното предложение, и прогноза на въздействието"*, съответно точки 3.7. „Защитени територии и защитени зони" и 3.8 „Биологично разнообразие" от заданието има описание на растителен свят, животински свят в района на ИП, както и най-близо разположени защитени зони и защитени територии.	Указанията са отразени в Окончателното Задание и ще бъдат изпълнени в Доклада за ОВОС и в ДОСВ.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		В заданието е посочено, че в ДОВОС ще бъде разгледано и оценено въздействието върху растителния и животински свят в района на ИП. Следва да се има предвид, че анализите в ДОВОС трябва да са направени по отделно върху видовете, които може да обитават района и ИП може да окаже въздействие върху тях. Обърнато е внимание, че въздействието върху защитените зони следва да се разгледа в доклада по оценка степента на въздействие, приложение към ДОВОС, въз основа на извършени едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната, предмет на опазване в защитените зони, като доклад с резултати от проучванията следва да се приложи към ДОСВ. В ДОСВ следва да се разгледат 33, съгласно дадени указания с писмо изх. № 26-00-4102/А24/16.03.2023г. на РИОСВ-Варна. Следва да се има предвид, че в ДОСВ трябва да се разглеждат и оценят въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в ЗЗ, а в ДОВОС въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ.	
		II. По отношение на извършените консултации: За изготвяне на настоящото задание са проведени консултации с РИОСВ-Варна, (с вх. № 26-00-4102/А121/09.05.2023г.), БДЧР-Варна (писмо/становище, с изх. 26-00- 8217/А6/04.09.2023г.) и засегнатата общественост (чрез обява публикувана па 05.05.2023г. във вестник „Труд"). Не са приложени доказателства (вх. №, обратни разписки и др. видове доказателства за надлежно уведомяване) удостоверяващи проведените консултации съгласно представеното Приложение № 1 с информация, на етап задание за обхват и съдържание на ДОВОС, от кметовете на общини Вълчи дол и Ветрино, кметовете и км. наместници на землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с главните архитекти на общини Вълчи дол и Ветрино, с РЗИ-Варна, НИНКН - Министерство на културата или регионална структура, Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", ГДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН. Предвид това е необходимо към Приложение № 1 с информацията по допълненото задание да се добавят обратни разписки, входящи номера, и др., доказателства за надлежно уведомяване. Към цитираното по-горе ИП има проявен обществен интерес- постъпили са около 95 бр. възражения. Съгласно представената информация от възложителя: - Всички постъпили възражения ще бъдат съобразени мотивирано при изготвяне на проекта и последващо окончателно задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, както и в анализите и оценките на Докладите за ОВОС и ОСВ. Начинът, предвиден за съобразяване на всяко едно от постъпилите възражения подробно са описани в табличната форма по условни групи, представени в Приложение № 2 към настоящото задание. - Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по	Към Окончателното Задание са приложени доказателствени документи за предоставяне на Заданието за консултации (доказателства за надлежно уведомяване).

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		електронната поща и на посочените от тях адреси за контакт. От представената справка (Приложение № 1) за резултатите от проведените консултации е видно, че към момента на входиране на заданието в РИОСВ-Варна, не сте получили всички коментари, мнения и предложения по обхвата на оценката. В тази връзка е необходимо справката за проведени консултации да бъде актуализирана при представянето на доклада за ОВОС, с включени конкретни мотиви за приети и неприети бележки и препоръки.	
		III. БДЧР-Варна, по проведените консултации и със становището си с изх.№ 26-00-8217/А2/02.06.2023 г- изразява следното: Заданието за определяне на обхвата и съдържанието по доклада за ОВОС е необходимо да съдържа следната информация: 3.1 В доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г. и актуализацията му ПУРБ 2022- 2027г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС и План за управление на риска от наводнения (ПУРИ 2016-2021г. и актуализацията му ПУРН 2022-2027г., съгласно Директива 2007/60/ЕС. Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води" да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район. Територията на ИП попада в обхвата на: • Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R004 и наименование „р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска" е определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние; • Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R008 и наименование „р. Златина – от 2.6 км, след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска" е определено в умерено екологично и добро химично състояние; • Повърхностно водно тяло с код BG2PR200R1004 и наименование „р. Девненска - от извора до с. Чернево" е определено в умерено екологично и добро химично състояние; • Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB036 и наименование „Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари" е определено в добро количествено и лошо химично състояние; • Подземно водно тяло с код BG2G000J3K1041 и наименование „Карстови води в малм-валанж" е определено в добро количествено и добро химично състояние. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от *Закона за водите (ЗВ)*: • Подземните водни тела, определени като зони за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ са с кодове BG2DGW000K1HB036 и BG2DGW000J3K1041; • Територията на ИП попада в чувствителна и уязвима зова, съгласно чл. 119а, ал. 1,т.3 от ЗВ. Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно- битово водоснабдяване, и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди:	Становището е съобразено още в Заданието, предоставено за консултации, като всички изисквания от него е предвидено да бъдат изпълнени при изготвянето на разделите по част „води" в Доклада за ОВОС – т.3.3 и т.4.3 на Доклада.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Предвидените дейности попадат в пояс Ш на СОЗ на 3н-35х, Кранево" и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008г. на МОСВ, и пояс Ш на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово", определен със Заповед № 34/20.09.2007г. на МОСВ. 3.2 Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърхностни и под3емни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Необходимо е да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закова за водите, включително и за зоните по т. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зови. 3.3 Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води. 3.4 При изготвяне на ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2016-2021г. 3.5 Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000г. за СОЗ, и заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията. 3.6 Докладът за ОВОС трябва да осигури спазване на ограниченията и забраните предвидени в Закона за водите: 3.6.1 При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2/08.06.2011г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване. 3.6.2 При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на глава четвърта „Разрешителен режим" и глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му. 3.6.3 В случай, че се предвижда въздушно пресичане на повърхностен воден обект е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция. В случай, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58 ал. 1 от ЗВ, Директорът на съответната басейнова дирекция уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.	

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		3.6.4 Да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите, съгласно които с цел опазване на под3емните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води. 3.6.5 Да се спазват разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ. Действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС, както и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРИ 2016-2021 г.) с наличните информация и анализи са публикувани на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.bg и могат да послужат при допълване на доклада за ОВОС.	
		IV. В доклада за ОВОС и в допълненото задание за обхват и съдържание на ОВОС да се обърне внимание на следното по: Фактор „Шум" При разработването на ДОВОС да се спазят изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове по прилагането му и в доклада да се включи следната информация: • Подробно да се разгледат очакваните нива на шума, излъчван в околната среда по време на строителството и експлоатацията на ИП. • Да се определи разстоянието, на което се намират най-близко разположените жилищни сгради, спрямо промишления източник (местата на въздействие). • Да се представи изследване на шумовото натоварване, шумови карти и прогноза за стойностите на шума, излъчван в околната среда, вкл. и за кумулативно въздействие. • Да се представят конкретни мерки за ограничаване на нивата шума от реализацията и експлоатацията на ИП. Да се включат изискванията на чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ, бр. 3/2011г.).*	Изискванията са отразени в Окончателното Задание. В Доклада за ОВОС ще бъдат извършени изчисления и моделни симулации за разпространението на шума на етапите на строителство и експлоатация на ИП. Ще бъде определено отстоянието до най-близките зони и обекти, подлежащи на здравна защита и с нормиран шумов режим. Щ есе направи оценка, в т.ч. симулационен модел на кумулативното въздействие на шума. На база на анализите и оценките, в т. 8 на Доклада за ОВОС ще бъдат предложени мерки за ограничаване въздействието на шума, в т.ч. ще бъдат включени изискванията на чл. 27 от посочената

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
			Наредба № 54 за собствен мониторинг на шума по време на експлоатацията на обекта.
		Компонент „Почви" При разработването на ДОВОС възложителя да се съобрази с изискванията на нормативната уредба по отношение опазване и възстановяване на почвите и хумусния пласт, *Закон за опазване на почвите, Наредба № 26, Закона за опазването на земеделските земи* и други нормативни актове и следва да съблюдава изискванията на чл. 29 от *Закона за почвите*.	Изискването е добавено в Окончателното Задание. При анализите и оценките на въздействието на ИП върху почвите в Доклада за ОВОС ще бъде съобразена указаната нормативна уредба и относимите за ИП изисквания.
		V. Предвид мащабите и местоположението на ИП, е необходимо в ДОВОС: ► подробно да се разгледат основните физични параметри, характеризиращи звуковите колебания – еквивалентно ниво на звука, честота, интензитет на звука и ниво на звуково налягане; ► въздействието на шума и вибрациите да се определи при характерната за района скорост на вятъра и максималната звукова мощност, излъчвана от ИП; ► да се извърши оценка на въздействието на ИП върху нивата на шума в местата на въздействие- най-близките населени места/сгради, вилни зони, други чувствителни територии и отделни обекти със специфичен санитарен статут, и кумулативния ефект в съчетание с други вятърни генератори чрез прогнозни изчисления по утвърдена методика; ► да се разгледа влиянието на вибрациите и инфразвука върху човешкото здраве, генерирани от ИП, чрез математическо моделиране на условията на възможните излъчвания; ► да се изготви цялостен картен материал в мащаб, визуализиращ отстоянията от отделните вятърни генератори и подстанцията/ите до описаните по-горе места на въздействие.	В Доклада за ОВОС са направени подробни анализи и оценка на възможното въздействие на шума, в т.ч. инфразвука и нискочестотния шум, както и на вибрациите. Изготвен и представен към Доклада за ОВОС е изисканият картен материал с отстояния от генераторите и подстанциите до населените места.
		Предложената структура и съдържание на доклада за ОВОС принципно са съобразени с изискванията на чл. 96, ал. 1 на Закона за опазване на околната среда. Списъкът на необходимите приложения, списъци, и др. (стр. 155) да се допълни с: доклад с резултатите от мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на ИП и доклад за ветрови одит за територията на ИП (изследвания за не по- малко от десетгодишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за строителство, представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока), съгласно изискванията на чл. 136, ал. 1, чл. 141, ал. 1 и 2 и чл. 142 от Наредба № 14 от 2005 год. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за	Списъкът на необходимите приложения към Доклада за ОВОС и допълнен в Окончателното Задание. Посочените аспекти са отчетени.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (Обн. ДВ, бр. 53/15.06.2005г. с изм.), като да бъдат отчетени: √ Разстояние до населено място за всеки ветрогенератор; √ Ефект на изолация от шум, вибрации и инфразвук; √ Разстояние между генераторите и намиращите се в близост други изградени, планирани и/или в процес на изграждане генератори, ако има такива; √ изисквания по отношение на фундаментите под вятърните съоръжения.	
		Обръщам внимание, че информация за всички проекти, планове и инвестиционни предложения, включително за развитие на вятърни генератори, одобрени, разрешени и реализирани на територията на общини Вълчи дол и Ветрино, както и за етапа на който се намират, следва да бъде заявена по реда на Закона за достъп до обществена информация.	Информация по реда на Закона за достъп до обществена информация от РИОСВ-Варна, РИОСВ-Шумен, РИОСВ-Русе, ИАОС, МОСВ, общини Ветрино и Вълчи дол е изискана от страна на Възложителя. Получените данни ще бъдат ползвани за оценката на възможните кумулативни въздействия на ИП в т. 4.16 на Доклада за ОВОС.
		Настоящото задание може да послужи за изготвяне на доклад за ОВОС, след като се допълни в съответствие с гореизложеното, като към него се приложат писмени доказателства за всички извършени консултации и таблица с мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки. Допълненото задание за ОВОС в един екземпляр на хартиен и на електронен носител да се приложи към доклада за ОВОС при представянето му в РИОСВ-Варна, за оценка на качеството по чл. 13 от Наредбата за ОВОС. При неизпълнение на горните указания за ОВОС в срок повече от 12 месеца процедурата ще бъде прекратена на основание чл. 2а, ал. 5, т. 3 от Наредбата за ОВОС.	Указанията се изпълняват.
2.1	РЗИ-Варна Изх.№ 25-1829-1/ 17.08.2023 г.	РЗИ-Варна издава Становище по компетенция за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по реда на чл.7, ал.(2), т. 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредба за ОВОС; Обн. ДВ, бр. 25/2003 г., изм. и доп.). Същото се изисква от РИОСВ-Варна по тяхна преценка и по служебен път. РЗИ-Варна изготвя съответното становище въз основа на предоставената от Възложителя информация и мотивирани заключения по отношение на степента на значимост на въздействието и риска за човешкото	С писмо с вх.№ 25-772-2/09.10.2023 г. до директора на РЗИ-Варна, изпратено с копие до РИОСВ-Варна повторно е поискано

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		здраве и документацията по чл.6, ал.1, т.1-3 на Наредбата.	становище на основание чл.10, ал.7, във връзка с ал. 5 от Наредбата за ОВОС.
2.2	РЗИ-Варна Изх.№ 25-772-3/ 23.11.2023 г.	Във връзка с Ваше писмо, Ви информираме следното: В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП трябва да бъдат разгледани въпросите, касаещи здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве. Необходимо е предоставяне на информация относно: - Най-близките населени места и обекти, подлежащи на здравна защита и отстоянията до ветроенергийния парк; - Данни за наличие на СОЗ за водоизточници за питейно-битово водоснабдяване или минерални водоизточници в обхвата на ИП; - Идентифициране и класифициране на възможните рискови фактори, влияещи върху човешкото здраве при реализацията на ИП; - Предлагане на мерки за здравна защита и управление на риска.	Посочените изисквания са включени в Окончателното Задание и ще бъдат подробно изпълнени при анализите и оценките в Доклада за ОВОС в частите за „води" по отношение на засягането на СОЗ и въздействието върху тях и в частите за въздействие върху населението и човешкото здраве – т. 3.11 и 4.11, а в т. 8 на Доклада за ОВОС ще бъдат препоръчани мерки за здравна защита и управление на риска.
3.1	БДЧР Изх.№ 26-00-8217/А6/ 04.09.2023 г.	В Басейнова дирекция „Черноморски район" постъпи писмо с наш вх. №26-00-8217(А5)/16.08.2023 г. с приложена към него информация относно коригирано съдържание на Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС). За конкретното Задание е изразено становище с наш изх.№ 26-00-8217(А2)/02.06.2023 г., което следва подробно да се представи в ДОВОС. *Настоящото писмо не отменя задълженията на Възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда,, Закона за водите и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.*	Становище на БДЧР с изх.№ 26-00-8217(А2)/02.06.2023 г. е съобразено в Заданието, и ще бъде съобразено в раздели „води" на Доклада за ОВОС – т.3.3 и т.4.3.
3.2	БДЧР Изх.№ 26-00-8217/А8/ 06.11.2023 г.	Във връзка с постъпило в Басейнова дирекция „Черноморски район" Ваше писмо с вх.№ 26-00-8217(А7)/09.10.2023 г., касаещо горецитираното инвестиционно предложение, Ви информирам следното: 1. Булет 8 на стр. 1 от становище с изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023г. следва да се чете: Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ, и пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово", определен със Заповед № 34/20.09.2007 г. на МОСВ, и следва да бъдат съобразени със Списък на дейностите, забранени или	Становището е отразено в Окончателното Задание. В т.3.3 и 4.3. на Доклада за ОВОС ще бъдат направени анализи и съответно оценка на допустимостта на ИП

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		ограничени в зоните за защита на питейните води в определените СОЗ по Наредба №3/2000г. и буферните зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ в Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ.	спрямо СОЗ в района.
		Обръщам внимание, потвърждавам т. 6 от становище с наш изх. №26-00- 8217(А2)/02.06.2023г. - Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията	Изискването е съобразено в Заданието и ще бъде изпълнено при анализите и оценките на въздействието върху водите и в частност – върху СОЗ, към т. 4.3 на Доклада за ОВОС.
4	БДДР Вх.№ПУ-01-354/4/ 16.08.2023 г. Изх.№ ПУ-01-354(6)/ 12.09.2023 г.	В Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) е постъпило Ваше писмо с наш вх.№ ПУ-01-354-(4)/16.08.2023 г. с приложено към него Задание за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна". Чрез писмо с изх.№ ПУ-01-354-(1)/26.05.2023 г., като част от предварителни консултации, БДДР е дала препоръки и указания за обхват и съдържание на ДОВОС за горепосоченото ИП. БДДР няма допълнения относно настоящото задание, поради което при разработването на ДОВОС следва да се вземат предвид указанията и препоръките, дадени чрез цитираното писмо.	Становище на БДДР с изх.№ ПУ-01-354-(1)/26.05.2023 г. е отразено в Заданието и ще бъде изцяло съобразено в раздели „води" на Доклада за ОВОС – т.3.3 и т.4.3.
5	РДПБЗН – Варна Рег. № 833000-1904/ 17.10.2023 г.	Във връзка с проведена консултация на основание чл. 95, ал.3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал.1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедурата по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействието върху околната среда, РДПБЗН-Варна е изготвила становище с рег.№ 833000-982/29.05.2023 г. по отношение на предвиденото инвестиционно предложение. Становището е посочено в Приложение 1-Справка консултации. При проектирането и изграждането на обекта да се спазва законодателството на Република България, като се обърне особено внимание на: - Закона за министерство на вътрешните работи и подзаконовите актове, в това число Наредба № Із-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /Обн. ДВ бр. 96 от 2009 г/ и Българските държавни стандарти, описани в тях; - Закон за защита при бедствия /изм. и доп. ДВ. бр. 60 от 7 Юли 2020 г./. - Осигуряването на активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, съгласно изискванията на Наредба №	Проектирането съобразява приложимото национално и европейско законодателство, в т.ч. за осигуряване на активни и пасивни мерки за пожарна безопасност – разгледано в т. 1.1.1 на Заданието. ИП не представлява предприятие/съоръжение, класифициращо се като такова с висок или нисък рисков потенциал от

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		Із-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /в т.ч. външно водоснабдяване за пожарогасене, пожарогасителни, пожароизвестителни системи и др./. При разработване на инвестиционното намерение е необходимо да конкретизирате безопасните разстояния между конкретните граници на обекта и съоръженията до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседните предприятия и съоръжения, транспортните пътища, обекти които могат да бъдат източник на/или да увеличат риска или последствията от големи аварии и да предизвикат ефекта на доминото. Да се посочи оборудването, което смятате да инсталирате с цел ограничаване на образуването и последствията от големи аварии; организация и описание на мерки за предупреждения, алармиране и информиране в случаи на аварии, мерки за откриване, локализиране и ограничаване на последиците от аварии. При изпълнение на горните указания и становище с рег. № 833000-982/29.05.2023 г., РДПБЗН-Варна не възразява да реализирате Вашето инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, обл. Варна".	възникване на голяма авария по смисъла на Закона за опазване на околната среда. Същото не води до увеличаване на риска от възникване на голяма авария в най-близките съществуващи предприятия и съоръжения с нисък и висок рисков потенциал.
6	НИНКН Изх.№ 7000-4163/11.09.2023 г.	След като се запознахме с предоставения проект на Задание за съдържанието и обхвата на ОВОС на Инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна и извършена справка в Националния документален архив на НИНКН и Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България" (АИС АКБ), Ви уведомяваме следното: В **т. 3.10. Културно, археологическо, историческо и археологическо наследство** е направен кратък анализ като са посочени данни за известни до сега археологически недвижими културни ценности. На **фиг. 58** са съпоставени известните до сега археологически недвижими културни ценности. Изтъкнато е, че територията обект на инвестиционното намерение да сега не е била подлагана на целенасочени археологически издирвания. От направения кратък преглед става ясно, че землищата на населените места, на чиято територия е разположен вятърен енергиен парк „Добротич уинд" се характеризират с висока наситеност на недвижими културни ценности по смисъла на Закона за културното наследство (ЗКН). Във връзка с горепосоченото, за да е коректен докладът относно процедурата по постфактум оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на Инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен	Посочените изисквания ще бъдат изпълнени, като от страна на Възложителя е възложено извършването на теренни проучвания, резултатите от които ще бъдат включени в анализите и оценките на въздействието на ИП върху културното наследство – т.3.10 и 4.10 на Доклада за ОВОС.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" е необходимо да бъде направено следното: 1. За инвестиционната инициатива да бъдат уведомени РИМ-Варна и НАИМ-БАН; 2. Да бъдат проведени предварителни археологически проучвания – издирване на археологически обекти на терените, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение; 3. Издирванията да бъдат приети от комисия по чл.158а от ЗКН; 4. След приключване на теренното издирване, информацията за всички налични археологически обекти в посочения участък да бъде предоставена на инвеститора; 5. Копие от научния доклад следва да бъде предоставен на Националния институт за недвижимо културно наследство за изразяване на становище, във връзка с последващи съгласувателни процедури; 6. В зависимост от резултатите след провеждане на теренните издирвания и в случай на регистриране на археологически недвижими културни ценности, застрашени от предвидените в проекта дейности да бъдат изпълнени разпоредбите на чл.161 от ЗКН; 7. Проектната документация във всички следващи фази да бъде съгласувана с Министерство на културата съгласно чл. 83 и по реда на чл. 84 от ЗКН. 8. Научният доклад за проведени теренни археологически проучвания (издирване на археологически обекти) следва да бъде предоставен заедно с подлежащата на съгласуване документация.	
7	РИМ – Варна Изх.№ РД-13-664/ 11.09.2023 г.	Във връзка с Вашето писмо с наш входящ № РД-13-664 от 16.08.2023 г. Ви уведомявам за следното: РИМ-Варна одобрява намерението на инвеститора да бъдат проведени теренни издирвания на археологически обекти в зоните, които ще бъдат засегнати от инвестиционното предложение (с.141). Бихме искали да обърнем внимание, че за определяне на текущото състояние на обектите на културното наследство (с.139), както и за прогнозата за въздействието върху археологическото наследство резултатите от тези издирвания ще са от първостепенно значение. Разчитаме на по-нататъшното сътрудничество в тази насока.	От страна на Възложителя е възложено извършването на теренни проучвания, резултатите от които ще бъдат включени в анализите и оценките на въздействието на ИП върху културното наследство – т.3.10 и 4.10 на Доклада за ОВОС.
8	ЕСО ЕАД Изх.№ ЦУ-ЕСО-8747-1/24.08.23	Уведомяваме Ви, че ЕСО ЕАД не възразява срещу така представеното задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС за изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд".	Становището не съдържа бележки и предложения за Доклада за ОВОС.
9	ГД „ГВА" Вх.№18-00-853/16.08.2023 г. *до момента не е*	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	постъпило становище		
10	ИБЕИ-БАН Вх.№676/РД-08/ 17.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
11	Община Вълчи дол Вх.№РД 7700-504/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
12	Кметство с. Добротич Вх.№069/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
13	Кметство с. Михалич Вх.№005/16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
14	Кметство с. Калоян Вх.№47/16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
15	Кметство с. Изворник Вх.№ 111/ 18.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
16	Кметство с. Искър Вх.№067/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
17	Кметство с. Есеница	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	Вх.№ 46/16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
18	Община Ветрино Вх.№5300-518/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
19	Кметство с. Средно село Вх.№7/17.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
20	Кметство с. Момчилово Вх.№064/17.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
21	Министерство на земеделието Вх.№/Регистр. индекс 70-4315/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
22	Областна дирекция „Земеделие" Варна Вх.№ РД-12-02-1647/ 16.08.2023 г- *до момента не е постъпило становище*	---	---
23	БДЗП Вх.№ 46/ 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
24	г-н Диян Стоянов Балев, гр. Вълчи дол, писмо доставено на 18.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
25	г-н Иван Марков Иванов, гр. Вълчи дол, писмо доставено на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
26	г-н Иван Василев Иванов, Земеделска кооперация „Прогрес", с. Стефан Караджа, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
27	г-жа Деница Димитрова Гамбезова, гр. Варна, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
28	г-жа Галина Маринова Ангелова, гр. Вълчи дол, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
29	г-н Георги Чернев Георгиев, с. Ветрино,	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
30	г-н Иван Добрев Иванов, Земеделска кооперация „Златен клас", с. Михалич, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
31	Ловно-рибарско дружество – Вълчи дол, доставено писмо на 16.08.2023 г. Получено становище: № 16/12.09.2023 г.	С писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г. са ви предоставени нашите възражения. В тях подробно сме изложили своето несъгласие относно вашия проект, подробно сме мотивирали правно и фактически причините за отрицателните ни становища. От името на всички ловни дружини членуващи в Сдружението, ви уведомяваме за пореден път, че позицията ни относно вашето инвестиционно предложение за изграждането на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол остава непроменена, а именно: КАТЕГОРИЧНО СМЕ ПРОТИВ ИЗГРАЖДАНЕТО МУ.	Възраженията са съобразени и ще бъдат съобразени в рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС - подробно ще бъде оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда.
32	г-жа Петя Стойкова Гамбезова, гр. Варна, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
33	г-жа Радина Стоянова Дочева, с. Ветрино, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
34	г-н Станислав Пенчев	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	Стоилов, гр. Варна, доставено писмо на 16.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
35	г-н Георги Георгиев Георгиев, с. Ветрино, доставено писмо на 21.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
36	г-н Преслав Петров Петров, гр. Вълчи дол, доставено писмо на 21.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
37	г-н Диан Стоянов Дочев, ЗПК „Сила", с. Калоян, доставено писмо на 23.08.2023 г. Получено становище: 28.08.2023 г., по ел. поща	С Ваше писмо бяхме уведомени за възможност за наше становище по задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич уинд. В писмото ви е посочена възможност да се запознаем с данни от електронен адрес/линк или в офиса на дружеството в град София. От посочения в писмото линк не успяхме да получим данни, а намираме за необосновано да инвестираме време и средства за запознаването с данни във ваш офис в град София. С оглед икономия на наше и ваше време се снабдихме с данни за вашето инвестиционно намерение от друг линк: https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/42615. От този източник на информация установихме, че сте входирали в РИОСВ Варна уведомление за осъществяването на негово инвестиционно предложение с вх.№ 26-00-4102/123 от 10.02.2023г. След обсъждания в Кооперацията на данните от предложението заявявам, че възразяваме срещу осъществяване на планираната инвестиция. В уведомлението се твърди негова връзка с предходно инвестиционно предложение и се посочват основни параметри на новото предложение. Новото предложение включва намерение за изграждането на седем ветрогенератора / ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян. За седемте поземлени имота е направено ваше твърдение за наличието на подписани предварителни	От страна на Възложителя, на 14.08.2023 г. по електронна поща е изпратен e-mail, в който е посочен линк към Заданието. Изложените съображения припокриват съображенията във възражение на ЗПК „Сила", получено на предходния етап от процедурата и същите са съобразени мотивирано в Заданието, както и са предвидени за отразяване при извършване на анализите и оценките в Доклада за ОВОС.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		договори за учредено право на строеж./ стр.17 от уведомлението/. Не установихме такива договори да са приложени към уведомлението. Шест от седемте имота са съседни с имоти на член - кооператори на представляваната от мен кооперация и изграждането на вятърен генератор пряко засяга правата на член – кооператорите Седмият имот с N° 35506.2.14, в който се предвижда изграждането на вятърен генератор, е съседен с имот N° 35506.2.27, който е собственост на кооперацията. Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветрогенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор./ стр.8, табл.4/ В уведомлението са посочени основните параметри на бъдещите генератори и на застрояване на имотите./ стр.4 , табл.3 от уведомлението/ Имотите в които ще се изграждат ветрогенераторите са посочени в Приложение 2.2. към уведомлението. Изграждането на ветрогенераторите в седемте имота в село Калоян, за които се твърди наличие на предварителен договор за право на строеж, ще засегне и съседните имоти, тъй като се предвижда височината на генераторите да е до 270 метра, а плътността на застрояване 80%. Роторите на ветрогенераторите ще преминават над имотите, които са съседни на имотите, в които ще бъдат изградени фундаментите на ветрогенераторите. Смятаме, че изграждането на седем ветрогенератора с диаметър на ротора до 175 метра и с площ до 24 040 кв.метра, ще въздейства негативно върху качествата на земеделската земя./ стр.8, табл.4/ Смятаме, че изграждането, поддръжката и експлоатацията на бъдещите седем ветрогенератора на кабелните и на въздушните електропроводи между тях ще имат негативно въздействие върху всички организми, имащи значение за качеството на земеделската земя. Липсата на данни за трасе на електропроводите и на техните сервитути прави невъзможно установяването на земеделските имоти, които ще бъдат засегнати с изграждането в тях на тези съоръжения. Представляваната от мен Кооперация освен, че представлява своите членове, е собственик на имоти в землището и арендатор на имоти и засягането им с изграждане на съоръжения в тях пряко засяга нейният интерес. В уведомлението установихме множество неясноти, които трябва да бъдат изяснени поне в заданието за доклад по ОВОС, като посочваме основните от тях: 1. Колко ветрогенератора включва предложението - 79 или 58. В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишно разрешение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора./стр.2/ 2. Какво включва предложението - изграждане на подстанция, три повишаващи станции, въздушен и / или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения.	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда.

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
		В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропровода./стр.2 и стр.10/ В уведомлението не установихме данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия, а такива не са вписани в раздел за отделяне на опасни отпадъци. Създаването и съхранението на опасни отпадъци при изграждане, поддръжка и експлоатация на вашето инвестиционно намерение ще влоши качествата на земеделските земи. 3. Очакваме в заданието за доклад по ОВОС да бъде изискано ясно описване на планираните опасни отпадъци, както и реалистични мерки за ограничаване тяхно въздействие върху околната им среда. 4. В уведомлението не установихме данни за шум и вибрации на ветрогенераторите при различни сила и посока на вятъра. Включително и за очакваните данни при конкретните почви, в които ще се изливат техните фундаменти. Очакваме в заданието да бъдат изискани и тези данни. 5. В уведомлението не установихме данни за трасета на въздушен или кабелен електропроводи със съответните сервитути през конкретни имоти. Не установихме и вариантност на предложение на вид електропроводи с оглед на въздействията върху земеделската земя и околната среда. Очакваме в заданието за доклад по ОВОС и тези неясноти да бъдат преодолени. 6. Установихме, че очаквате вашето инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното ви предложение./стр.10 от уведомлението/ Очакваме в заданието за доклад по ОВОС да бъде изискано посочване на точна площ, върху която планирате изграждане на ветроенергийния парк, включително при евентуални варианти на предложението. 7. Очакваме в заданието да бъде въведено изискване за посочването на източници на конкретни данни от доклада, както и на тяхната актуалност и достоверност. *(от Председателя на ЗПК „Сила")*	
38	г-н Петър Куртев Петров, гр. Варна, изпратено писмо на 15.08.2023 г. ***(неколкократно отказано от получателя)***	---	---
39	г-н Ясен Апостолов, изпратено писмо по e-mail на 14.08.2023 г. Получено становище:	Нямам интерес продажни унищожители на земя. Погледнете резултата от "зелената" енергия ⚡ и да видим какво остава след цялата тая мизерия на перките ултра звука и какво ли не. Съдете дървета не ми правете перки. И друго откъде сте набрали моят имейл а?! Я по сериозно Севда. Стягай се ако ще си продаваш старо технологии отивай в пустинята на хубавите земи на България няма място за такива индустриални	В рамките на оценките и анализите в Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено възможното

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	15.08.2023 г., по ел. поща	съоръжения които само унищожават хабитатите!!! Успех с начинанията далеч от чистите земи.	въздействие на ветрогенераторите върху населението и околната среда.
40	Съобщение, изпратено на e—mail: office.human.nature@gmail.com на 14.08.2023 г. (от e-mail: office.human.nature@gmail.com са получени възраженията на г-н Веселин Николов, г-н Атанас Атанасов, г-жа Албена Манушева, г-жа Божана Илиева, г-н Димитър Атанасов, г-н Димитър Димитров, г-н Георги Георгиев, г-н Христо Христов, г-жа Мария Иванова, г-жа Мария Христова, г-н Ради Радев, г-жа Стоянка Радева, г-жа Величка Атанасова, г-жа Янка Атанасова, г-жа Йонка Христова, г-н Юлиян Събев, г-н Юсеин Юсеинов, г-н Ангел Карчев, г-жа Димитрина Петрова, г-н Радостин Вълчев, г-н Петър Петров, г-н Бюлянт Еминов, г-жа	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	Десислава Стоянова, г-н Станислав Стоилов, г-н Свилен Стоянов, г-н Пенко Боев, г-жа Виолета Димитрова, г-н Христо Димитров, г-н Ивелин Александров, г-н Любомир Бабев, г-н Николай Кътев, г-н Петър Димитров, г-н Сава Тодоров, г-жа Светла Касабова, г-жа Вася Михайлова, г-н Добромир Николов, г-н Дмитрий Ювчица, г-н Радко Яниев, г-н Стилиян Стойчев, г-жа Соня Петрова, г-н Веселин Николов, г-жа Веска Иванова, г-н Валентин Вълчев) *до момента не е постъпило становище*		
41	Съобщение, изпратено на e-mail: nedka_94@abv.bg (г-жа Недка Ракиджийска) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
42	Съобщение, изпратено на e-mail: rado.vylchev@mail.bg (г-н Радостин Вълчев) на	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
43	Съобщение, изпратено на e-mail: karchev_angel@abv.bg (г-н Ангел Карчев) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
44	Съобщение, изпратено на e-mail: ivan0995@abv.bg (г-н Иван Ракиджийски) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
45	Съобщение, изпратено на e-mail: yordan.venchev@together.bg (г-н Йордан Венчев) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
46	Съобщение, изпратено на e-mail: valerkoa@gmail.com (г-н Валери Анастасов) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
47	Съобщение, изпратено на e-mail: y.artachki@gmail.com (г-	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	н Юлиян Артъчки) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
48	Съобщение, изпратено на e-mail: monterei_ruse@abv.bg (г-н Виктор Георгиев) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
49	Съобщение, изпратено на e-mail: sak48@abv.bg (г-жа Сашка Колева) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
50	Съобщение, изпратено на e-mail: sava_todorov@abv.bg (г-н Сава Тодоров) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
51	Съобщение, изпратено на e-mail: toli@aztrans.cz (г-н Толи Костов) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
52	Съобщение, изпратено на e-mail: zvezdomirdonev@gmail.com (г-н Звездомир	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	Донев) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
53	Съобщение, изпратено на e-mail: babewmail@gmail.com (г-н Любомир Бабев) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
54	Съобщение, изпратено на e-mail: kostov@camplight.net (г-н Константин Костов) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
55	Съобщение, изпратено на e-mail: yonistyle77@gmail.com (г-жа Йоана Якимова) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
56	Съобщение, изпратено на e-mail: rumen1159@gmail.com (г-н Румен Янков) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---
57	Съобщение, изпратено на e-mail: madeinqueen@abv.bg (г-	---	---

№	Получено становище от: (община, ведомство, организация, др.)	Съдържание на становището	Начин на отразяване с мотивите за това
	жа Росица Серафимова) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*		
58	Съобщение, изпратено на e-mail: vasilevateodota96@gmail.com (г-жа Теодора Василева) на 14.08.2023 г. *до момента не е постъпило становище*	---	---

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Изх. № 26-00-4102/А144

гр. Варна.....03..10...2023.....**2023 г.** **Вх. № 26-00-4102/А139/15.08.2023 г.**

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА «ДОБРОТИЧ УИНД» АД
ГР. СОФИЯ, РАЙОН «ЛОЗЕНЕЦ», БУЛ. «ДЖЕЙМС БАУЧЕР» № 51, ЕТ. 16
E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

КОПИЕ ДО КМЕТОВЕТЕ НА
ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ
СЕЛАТА: ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ И СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО
И
ГЛ. АРХ. НА ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) на инвестиционно предложение (ИП) за "Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд" състоящ се от педесет и осем (58) бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУМИТСКИ,

Във връзка с представеното задание (165 стр.) за обхват и съдържание за ОВОС на по-горе описаното ИП, съгласно чл. 10, ал. 5 от *Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредбата за ОВОС; обн. ДВ, бр. 25/2003г., с изм. и доп.),* изразявам следното становище:

I. Заданието за обхват и съдържание на ОВОС е съобразено с изискванията на чл. 10, ал. 3 от *Наредбата за ОВОС.*

По компонент „Води“

Раздел 1.3 „определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация, и др.) в резултат на експлоатацията на инвестиционното предложение“ на стр. 54 от заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС е описано - „Не се очаква генериране на други отпадъчни води, освен водите от повърхностния отток на строителните площадки. За работниците, по време на строителството ще бъде осигурена мобилна химическа тоалетна кабина, която ще се обслужва и поддържа от фирмата доставчик на базата на договор“.

На стр. 83, т. 3.3. е разгледан компонент „Води“ с основни текстове спрямо ПУРБ и ПУРН и кои подземни и повърхности тела попадат имотите предмет на ИП, като на стр. 87 е описано като изискване и на база становища от БДЧР и БДДР какво ще бъде включено за разглеждане в доклада за ОВОС.

Информацията в преработеното задание за обхват и съдържание на доклада за ОВОС при представянето му за оценка качество на доклада следва да се допълни със следната информация и същата да залегне и в доклада за ОВОС:

- Предвидените дейности с настоящото ИП в неговата цялост с всички съпътстващи обекти и дейности, свързани ли са с формиране емисии на биогенни, приоритетни и/или опасни вещества във водите, както през периода на строителство, така и при неговата експлоатация;
- Предвидените подстанции ще се обслужват ли от постоянен персонал, начини за водоснабдяване на подстанциите, генериране на отпадъчни води, битови и производствени;
- Инвестиционното предложение предвижда ли заустявания, вкл. пряко или непряко отвеждане на замърсители в повърхностните води;
- Инвестиционното предложение предвижда ли дейности, свързани с използване на количествени или качествени характеристики на повърхностни водни обекти, вкл. водовземане от повърхностни води и/или друг вид ползване на повърхностни водни тела;
- Инвестиционното предложение, води ли до физически изменения в морфологията и хидрологията на водни обекти;
- Заявените с инвестиционното предложение дейности (получаване на енергия посредством силата на вятъра и всички съпътстващи дейности с него), влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 10, ал. 1 от *Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони.*
- Всички планирани строителни дейности предполагат ли потенциален риск от физическо изменение/нарушение във функциите и целостта на водоносните хоризонти, вкл. количеството и качеството на подземните води;

В тази връзка и предвид, че в заданието не са разгледани всички особености на база предвиждания за дейности с ИП възниква необходимост от допълване или преработка по компонент „Води“ в заданието и в доклада за ОВОС.

Фактор „Отпадъци“

В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за отпадъците, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията на ветроенергийния парк; същите е необходимо да съответстват на кода и наименованието на тези, посочени в Приложение № 1 на *Наредба № 2 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66/2014г. с изм. и доп.).*

Опасни химични вещества

В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за

наличните на територията на ВЕП опасни вещества (включително отпадъци) от Приложение № 3 към *Закона за опасване на околната среда,* максималните им количества и заключенията от извършената класификация на предприятието/съоръжението по чл. 103, ал. 1 от същия закон.

Съгласно представените заключения предприятието/съоръжението не се класифицира с рисков потенциал. Без забележки и предложения по представеното задание за обхват и съдържание на ОВОС.

Защитени територии и защитени зони, и Биологично разнообразие

В т. 3 от Заданието, *„Характеристика на околната среда, в която ще се реализира инвестиционното предложение, и прогноза на въздействието"*, съответно точки 3.7. „Защитени територии и защитени зони" и 3.8 „Биологично разнообразие" от заданието има описание на растителен свят, животински свят в района на ИП, както и най-близо разположени защитени зони и защитени територии.

В заданието е посочено, че в ДОВОС ще бъде разгледано и оценено въздействието върху растителния и животински свят в района на ИП. Следва да се има предвид, че анализите в ДОВОС трябва да са направени по отделно върху видовете, които може да обитават района и ИП може да окаже въздействие върху тях.

Обърнато е внимание, че въздействието върху защитените зони следва да се разгледа в доклада по оценка степента на въздействие, приложение към ДОВОС, въз основа на извършени едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната, предмет на опазване в защитените зони, като доклад с резултати от проучванията следва да се приложи към ДОСВ. В ДОСВ следва да се разгледат ЗЗ, съгласно дадени указания с писмо изх. № 26-00-4102/А24/16.03.2023г. на РИОСВ-Варна.

Следва да се има предвид, че в ДОСВ трябва да се разглеждат и оценят въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в ЗЗ, а в ДОВОС въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ.

II. По отношение на извършените консултации:

За изготвяне на настоящото задание са проведени консултации с РИОСВ-Варна, (с вх. № 26-00-4102/А121/09.05.2023г.), БДЧР-Варна (пимо/становище, с изх. 26-00-8217/А6/04.09.2023г.) и засегнатата общественост (чрез обява публикувана на 05.05.2023г. във вестник „Труд").

Не са приложени доказателства (вх. №, обратни разписки и др. видове доказателства за надлежно уведомяване) удостоверяващи проведените консултации съгласно представеното Приложение № 1 с информация, на етап задание за обхват и съдържание на ДОВОС, от кметовете на общини Вълчи дол и Ветрино, кметовете и км. наместици на землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с главните архитекти на общини Вълчи дол и Ветрино, с РЗИ-Варна, НИНКН - Министерство на културата или регионална структура, Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", ГДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН.

Предвид това е необходимо към Приложение № 1 с информацията по допълненото задание да се добавят обратни разписки, входящи номера, и др., доказателства за надлежно уведомяване.

Към цитираното по-горе ИП има проявен обществен интерес – постъпили са около 95 бр. възражения.

Съгласно представената информация от възложителя:

- Всички постъпили възражения ще бъдат съобразени мотивирано при изготвяне на проекта и последващо окончателно задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, както и в анализите и оценките на Докладите за ОВОС и ОСВ. Начинът,

предвиден за съобразяване на всяко едно от постъпилите възражения подробно са описани в табличната форма по условни групи, представени в Приложение № 2 към настоящото задание.

- Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронната поща и на посочените от тях адреси за контакт.

От представената справка (Приложение № 1) за резултатите от проведените консултации е видно, че към момента на входиране на заданието в РИОСВ-Варна, не сте получили всички коментари, мнения и предложения по обхвата на оценката. В тази връзка е необходимо справката за проведени консултации да бъде актуализирана при представянето на доклада за ОВОС, с включени конкретни мотиви за приети и неприети бележки и препоръки.

III. БДЧР-Варна, по проведените консултации и със становището си с изх. № 26-00-8217/А2/02.06.2023г. изразява следното:

Заданието за определяне на обхвата и съдържанието по доклада за ОВОС е необходимо да съдържа следната информация:

3.1 В доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г. и актуализацията му ПУРБ 2022-2027г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС и План за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021г. и актуализацията му ПУРН 2022-2027г., съгласно Директива 2007/60/ЕС.

Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води“ да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район. Територията на ИП попада в обхвата на:

- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R004 и наименование „р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска“ е определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R008 и наименование „р. Златина - от 2.6 км, след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска“ е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR200R1004 и наименование „р. Девненска - от извора до с. Чернево“ е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB036 и наименование „Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари“ е определено в добро количествено и лошо химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000J3K1041 и наименование „Карстови води в малм-валанж“ е определено в добро количествено и добро химично състояние.

Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от *Закона за водите (ЗВ)*:

- Подземните водни тела, определени като зони за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ са с кодове BG2DGW000K1HB036 и BG2DGW000J3K1041;
- Територията на ИП попада в чувствителна и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ.

Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди:

Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на ‚3н-35х, Кранево“ и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008г. на МОСВ, и

пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“, определен със Заповед № 34/20.09.2007г. на МОСВ.

3.2 Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърхностни и подземни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Необходимо е да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите, включително и за зоните по т. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зони.

3.3 Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води.

3.4 При изготвяне на ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2016-2021г.

3.5 Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000г. за СОЗ, и заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията.

3.6 Докладът за ОВОС трябва да осигури спазване на ограниченията и забраните предвидени в Закона за водите:

3.6.1 При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2/08.06.2011г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване.

3.6.2 При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на глава четвърта „Разрешителен режим“ и глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му.

3.6.3 В случай, че се предвижда въздушно пресичане на повърхностен воден обект е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция. В случай, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58 ал. 1 от ЗВ, Директорът на съответната басейнова дирекция уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.

3.6.4 Да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в *Закона за водите*, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от *Закона за водите*, съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.

3.6.5 Да се спазват разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

Действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС, както и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г.) с наличните информация и анализи са публикувани

на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.bg и могат да послужат при допълване на доклада за ОВОС.

IV. В доклада за ОВОС и в допълненото задание за обхват и съдържание на ОВОС да се обърне внимание на следното по:

Фактор „Шум"

При разработването на ДОВОС да се спазят изискванията на *Закона за защита от шума в околната среда* и *подзаконовите нормативни актове по прилагането му* и в доклада да се включи следната информация:

• Подробно да се разгледат очакваните нива на шума, излъчван в околната среда по време на строителството и експлоатацията на ИП.

• Да се определи разстоянието, на което се намират най-близко разположените жилищни сгради, спрямо промишления източник (местата на въздействие).

• Да се представи изследване на шумовото натоварване, шумови карти и прогноза за стойностите на шума, излъчван в околната среда, вкл. и за кумулативно въздействие.

• Да се представят конкретни мерки за ограничаване на нивата шума от реализацията и експлоатацията на ИП.

Да се включат изискванията на чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ, бр. 3/2011г.).*

Компонент „Почви"

При разработването на ДОВОС възложителя да се съобрази с изискванията на нормативната уредба по отношение опазване и възстановяване на почвите и хумусния пласт, *Закон за опазване на почвите*, *Наредба № 26*, *Закона за опазването на земеделските земи* и други нормативни актове и следва да съблюдава изискванията на чл. 29 от *Закона за почвите*.

V. Предвид мащабите и местоположението на ИП, е необходимо в ДОВОС:

- подробно да се разгледат основните физични параметри, характеризиращи звуковите колебания - еквивалентно ниво на звука, честота, интензитет на звука и ниво на звуковото налягане;
- въздействието на шума и вибрациите да се определи при характерната за района скорост на вятъра и максималната звукова мощност, излъчвана от ИП;
- да се извърши оценка на въздействието на ИП върху нивата на шума в местата на въздействие – най-близките населени места/сгради, вилни зони, други чувствителни територии и отделни обекти със специфичен санитарен статут, и кумулативния ефект в съчетание с други вятърни генератори чрез прогнозни изчисления по утвърдена методика;
- да се разгледа влиянието на вибрациите и инфразвука върху човешкото здраве, генерирани от ИП, чрез математическо моделиране на условията на възможните излъчвания;
- да се изготви цялостен картен материал в мащаб, визуализиращ отстоянията от отделните вятърни генератори и подстанцията/ите до описаните по-горе места на въздействие.

Предложената структура и съдържание на доклада за ОВОС принципно са съобразени с изискванията на чл. 96, ал. 1 на *Закона за опазване на околната среда*.

Списъкът на необходимите приложения, списъци, и др. (стр. 155) да се допълни с: доклад с резултатите от мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на ИП и доклад за ветрови одит за територията на ИП (изследвания за не по-малко от десетгодишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за

строителство, представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока), съгласно изискванията на чл. 136, ал. 1, чл. 141, ал. 1 и 2 и чл. 142 от Наредба № 14 от 2005 год. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (Обн. ДВ, бр. 53/15.06.2005г. с изм.), като да бъдат отчетени:

- ✓ Разстояние до населено място **за всеки ветрогенератор**;
- ✓ Ефект на изолация от шум, вибрации и инфразвук;
- ✓ Разстояние между генераторите и намиращите се в близост други изградени, планирани и/или в процес на изграждане генератори, ако има такива;
- ✓ изисквания по отношение на фундаментите под вятърните съоръжения.

Обръщам внимание, че информация за всички проекти, планове и инвестиционни предложения, включително за развитие на вятърни генератори, одобрени, разрешени и реализирани на територията на общини Вълчи дол и Ветрино, както и за етапа на който се намират, следва да бъде заявена по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Настоящото задание може да послужи за изготвяне на доклад за ОВОС, *след като се допълни* в съответствие с гореизложеното, като към него се приложат писмени доказателства за всички извършени консултации и таблица с мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки.

Допълненото задание за ОВОС в един екземпляр на хартиен и на електронен носител да се приложи *към доклада за ОВОС* при представянето му в РИОСВ-Варна, *за оценка на качеството по чл. 13 от Наредбата за ОВОС*.

При неизпълнение на горните указания за ОВОС в срок повече от 12 месеца процедурата ще бъде прекратена на основание чл. 2а, ал. 5, т. 3 от Наредбата за ОВОС.

С уважение,

ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ – Варна

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ ВАРНА

гр.Варна, ул. "Брегалница" № 3, Директор - тел.:052/634-019, факс:052/634-648,
E-mail: office@rzi-varna.com, http://www.rzi-varna.com

Изх. № 25-1829-1 **гр. Варна,** 17.08. **2023 г.**

ДО
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД
БУЛ. „ДЖЕЙМС ВАУЧЕР" № 51, ЕТ. 16
ГР. СОФИЯ, П.К. 1407, РАЙОН „ЛОЗЕНЕЦ",

НА НАШ № 25-1829/16.08.2023 г.

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка е изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение "Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

РЗИ – Варна издава Становище по компетенция за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по реда чл.7 ал.(2) т.2 на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредба за ОВОС; Обн. ДВ, бр. 25/2003 г., изм. и доп.). Същото се изисква от РИОСВ – Варна по тяхна преценка и по служебен път. РЗИ - Варна изготвя съответното становище въз основа на предоставената от Възложителя информация и мотивирани заключения по отношение на степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве в документацията по чл.6, ал.1, т. 1-3 на Наредбата.

С уважение,
д–р ПЕТЪР ЯНЕВ
За Директор РЗИ Варна,
съгласно Заповед за заместване
РД-01-113/09.08.2023 г.

Съгласували:
Директор Д „ОЗ" д-р Ю. Витлянова .....
Нач.отдел „ДЗК" д-р В. Божилова .....
Изготвил: инж. А. Попов, гл.инсп. .....

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ВАРНА

гр. Варна, ул. "Брегалница" № 3, Директор - тел.:052/634-019
E-mail: office@rzi-varna.com, http://www.rzi-varna.com

23.11.2023 г.

X 25-772-3/23.11.2023

Подписано от: Diana Rumenova Boteva-Stoykova

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД" АД

НА ВНИМАНИЕТО НА ДИМИТЪР СОТИРОВ
e-mail: d.sotirov@multiecoconsult.com

НА НАШ ВХ. № 25-772-2/09.10.23023г.

Относно: консултация за изготвяне на задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС (ДОВОС) за инвестиционно предложение – «Изграждане на вятърен енергиен парк «Добротич уинд», състоящ се от 58 бр. Ветрогенератори, с инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура

УВАЖАЕМА Г-ЖА КУМИТСКИ,

Във връзка с Вашето писмо, Ви информираме следното:

В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП трябва да бъдат разгледани въпросите, касаещи здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве. Необходимо е предоставяне на информация относно:

- Най-близко разположените населени места и обекти, подлежащи на здравна защита и отстоянието до ветроенергийния парк;
- Данни за наличие на СОЗ за водоизточници за питейно-битово водоснабдяване или минерални водоизточници в обхвата на ИП;
- Идентифициране и класифициране на възможните рискови фактори, влияещи върху човешкото здраве при реализиране на ИП;
- Предлагане на мерки за здравна защита и управление на риска.

С уважение,

23.11.2023 г.

X ПРОФ. Д-Р Ц. ПАУНОВ, ДМ

ПРОФ. Д-Р ЦОНКО ПАУНОВ, ДМ
Директор на РЗИ - Варна
Подписано от: Tsonko Paunov Paunov

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ-ВАРНА
Вх.№ 25-772-2
Получено на 9.10.2023 г.

ДО
ПРОФ. Д-Р ЦОНКО ПАУНОВ, ДМ
ДИРЕКТОР НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ №3

КОПИЕ ДО
Г-Н ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

Относно: Консултации във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение “*Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура…*“

УВАЖАЕМИ Г-Н ПАУНОВ,

В отговор на писма на РЗИ-Варна с изх. №25-772/09.05.2023 г. и 25-1829-1/17.08.2023 г. относно провеждане на консултации на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредба за ОВОС) за горецитираното инвестиционно предложение (ИП), Ви информираме следното:

Съгласно писмо с изх. №26-00-4102/А24/16.03.2023 г. на компетентния орган по процедурата за ОВОС – РИОСВ-Варна (приложено), ни е указано да проведем консултации с РЗИ-Варна по отношение съдържанието на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве (стр. 3, т.1 от писмото).

Обръщаме внимание, че съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т.1 от Закона за опазване на околната среда, в качеството си на възложител на конкретното ИП сме пожелали провеждане на **задължителна ОВОС** (каквато е и указана от РИОСВ-Варна с горецитираното писмо с изх. №26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) **без да се извършва преценка.**

Предвид горното и на основание чл. 10, ал. 7 от Наредбата за ОВОС, във връзка с ал.5 на същата, моля за вашето становище по отношение на съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве, представени в заданието, предоставено Ви с писмо с вх. №25-1829/16.08.2023 г.

Лице за контакт: Димитър Сотиров, тел.:+359 899 914 040; e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Приложение, съгласно текста:

1. Копие на писмо с изх. №26-00-4102/А24/16.03.2023 г. на РИОСВ-Варна
2. Копие на писмо с изх. №26-00-4102/А144/03.10.2023 г. на РИОСВ-Варна относно представеното задание

Дата: 06.10.2023 г.

С уважение:
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна

Изх. № 26-00-4102/А24
16. 03. 2023

гр. Варна.....**2023г.** **Вх. № 26-00-4102/А23/10.02.2023г.**

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА «ДОБРОТИЧ УИНД» АД
ГР. СОФИЯ, РАЙОН «ЛОЗЕНЕЦ», БУЛ. «ДЖЕЙМС БАУЧЕР» № 51, ЕТ. 16
E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

КОПИЕ ДО КМЕТОВЕТЕ НА
ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ
СЕЛАТА:
- ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ;
- СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО
И
ГЛ. АРХ. НА ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Уведомление за инвестиционно предложение (ИП)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУМИТСКИ,

Във връзка с внесените в РИОСВ-Варна, уведомление за ИП касаещо изграждане на Вятърен енергиен парк „Добротич уинд" и съпътстващата ги инфраструктура, в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, и въз основа на предтавените с него информация и документация Ви уведомявам, следното:

I. По отношение изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС):

Съгласно цитираната по-горе информация намерението Ви е за реализация на ИП свързано с „Изграждане на вятърен парк „Добротич уинд" състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в ПИ с идентификатори: 21717.11.30, 21717.11.32, 21717.11.33, 21717.17.42, 21717.17.43, 21717.42.34, 21717.42.37, 21717.42.38, 21717.45.46, 21717.45.47, 21717.54.40, 21717.54.43, 21717.54.44, 21717.60.49, 21717.60.53, 21717.60.54, 21717.58.28, 21717.58.32, 21717.58.33, 21717.62.42, 21717.62.47, 21717.62.48, 21717.17.40, 21717.17.46, 21717.17.47, 21717.53.54, 21717.53.56, 21717.53.57, 21717.13.29, 21717.13.32, 21717.13.33, 21717.37.16, 21717.37.19, 21717.37.20, 21717.15.17, 21717.22.6, 21717.38.8 (землище с. Добротич, община Вълчи дол); 27629.13.23, 27629.15.15, 27629.21.33,

27629.40.24, 27629.34.53 (землище с. Есеница, общ. Вълчи дол); 32860.33.24, 32860.34.46, 32860.29.8, 32860.28.2, 32860.33.10, 32860.40.13, 32860.36.18, 32860.42.13, 32860.44.12, 32860.38.54, 32860.22.2 (землище с. Искър, община Вълчи дол); 32442.25.85, 32442.18.16, 32442.28.52, 32442.24.37, 32442.30.20, 32442.32.11 (землище с. Изворник, общ. Вълчи дол); 35506.4.72, 35506.2.14, 35506.9.9, 35506.6.45, 35506.15.35, 35506.19.5, 35506.18.44 (землище с. Калоян, общ. Вълчи дол); 48524.11.14, 48524.19.13, 48524.22.49, 48524.28.4, 48524.26.16, 48524.44.13 (землище с. Михалич, общ. Вълчи дол); 68480.14.5, 68480.3.14, 68480.18.145 (землище с. Средно село, общ. Ветрино); 49000.31.16, 49000.3.98, 49000.18.36, 49000.15.28, 49000.2.39 (землище с. Момчилово, общ. Ветрино), с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София.

Поземлените имоти предвидени за изграждане на подстанциите, са както следва: ПИ 21717.59.2 и 21717.59.3, местност „Татар Асан", с. Добротич (Подстанция „Юг"); ПИ 27629.44.35 и 27629.44.36, местност „Сулжа-водоемите", с. Есеница (Подстанция „Север"); ПИ 21717.22.11 и 21717.22.12, местност „Балабана", с. Добротич (Подстанция „Център"); ПИ 21717.59.34, 21717.59.33, 21717.59.32, 21717.59.31, 21717.59.65, 21717.59.64, 21717.59.29, 21717.59.15, 21717.59.14, 21717.59.13 и 21717.59.12, местност „Татар Асан", с. Добротич, общ. Вълчи дол (Подстанция „Добротич").

Настоящото ИП представлява изменение и разширение на инвестиционно предложение за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", одобрено/съгласувано от директора на РИОСВ-Варна, с Решение № ВА-3/2018г. по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). Направеното изменение предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, като се запазват само площадките на 12 бр. ветрогенератори от вече одобрените с по-горе цитираното Решение № ВА-3/2018г. по ОВОС, а останалите 22 бр. одобрени площадки за съоръжения ще отпаднат. Ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори, в обхвата на две общини на територията на област Варна - Ветрино и Вълчи дол.

От предвидените за реализация 58 бр. вятърни генератори, 8 бр. ще се реализират в община Ветрино и 50 бр. в община Вълчи дол. Към тях се предвижда и съпътстваща инфраструктура – кранови площадки, вътрешни пътища за достъп до кановите площадки, фундаменти на вятърните генератори, 4 бр. подстанции - три подстанции 33/110 kV и една подстанция 33/110/400 kV, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, въздушни и подземни кабелни линии.

Предвижда се техническите параметри на ветрогенераторите да са следните: номинална мощност - до 8 MW; диаметър на ротора - до 175м; височина на кулата – до 180м; обща височина - до 270м; брой на витлата – три; площ на ротора - до 24 040 кв.м; площ на проекция на сервитута върху терена - до 24 040 кв.м.

Транспортният достъп до поземлените имоти, включени в обхвата на предвиденото инвестиционно предложение, ще се осъществява по полските пътища в района на имотите и от съществуващата пътна мрежа в района.

С настоящото ИП се предвижда и изграждане на пътна връзка до фундаментите на ветрогенераторите и монтаж (кранова) площадка с настилка от чакъл за достъпа до всеки ВГ, както и вътрешни пътища за достъп до кановите площадки.

Характерът на обекта, предмет на предвиденото изменение на инвестиционното предложение, не включва дейности, свързани с водоснабдяване и канализация на обекта предмет на ИП. За нуждите на строителството на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура ще бъдат поставени химически тоалетни за нуждите на работниците, които ще бъдат доставени и обслужвани от лицензирана фирма, с която възложителят ще сключи договор.

Достъпът на имотите до присъединителната инфраструктура ще бъде решен посредством подземна кабелна мрежа със средно напрежение (33 kV), свързваща

отделните ветрогенератори с бъдещите подстанции (33/110 kV) „Север", „Център" и „Юг". Предвижда се изграждането на въздушна кабелна линия 110 kV, която ще свързва подстанции „Север", „Център" и „Юг" с новата подстанция (33/110/400 kV) „Добротич 400 kV", която, от своя страна, ще се свърже чрез въздушна кабелна линия 400 kV със съществуващата инфраструктура на ЕСО ЕАД.

Дължината на трасетата съгласно идейния проект на кабелна линия 110 kV ще е с дължина приблизително 9 км, а дължината на трасето 400 kV също ще е около 9 км.

Прокарването на всички комуникации, обслужващи ветрогенераторите, ще се осъществи по най-кратките възможни траектории и съответно в обхвата на съществуващите полските пътища, където това е възможно.

Само по себе си изграждането на ветрогенератори обхваща цялостен проект за съвкупност от генератори и съпътстващи обекти към него - кранови площадки, пътища, въздушни и подземни кабелни линии, подстанции, и др.

На основание чл. 82, ал. 3 от ЗООС за осъществяване на инвестиционното предложение, когато трябва да се развият и други, свързани с основния предмет на оценка, спомагателни или поддържащи дейности, те също се включват в изискващата се оценка, независимо дали самостоятелно попадат в обхвата на Приложения № 1 или 2. Ако спомагателните или поддържащите дейности самостоятелно като инвестиционни предложения са предмет на ОВОС, всички оценки се съвместяват, като се провежда една обединена процедура.

Въз основа на по-гореизложеното и представената документация така заявеното ИП попада в обхвата на точка **3,** буква **„и"** от Приложение № 2 от ЗООС и на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от същия закон, подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).

От друга страна, съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от *Закона за опазване на околната среда* **по ваше искане,** желаете провеждане на задължителна оценка на въздействие върху околната среда без да се извършва преценка.

Съгласно представеното уведомление за ИП искате да бъде допуснато извършването само на ОВОС (в случите по чл. 91, ал. 2 от ЗООС, тъй като инвестиционното предложение е включено в Приложение № 2 към ЗООС, и за него се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 от ЗООС).

Предвид горното на основание чл. 93, ал. 9, т. 1 от ЗООС, чл. 91, ал. 2 от същия закон и във връзка с чл. 93, ал. 9, т. 2 от *Закона за опазване на околната среда* съобразно установени налични обстоятелства по чл. 31, ал. 8 от ЗБР, за така заявеното инвестиционно предложение **следва да се извърши задължителна оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС).**

Компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е директорът на РИОСВ- Варна, съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗООС.

За процедурата по ОВОС възложителят на ИП е необходимо да предприеме следните действия:

1. Да проведе консултации, съгласно чл. 95, ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* и чл. 9, ал. 1-5 от *Наредбата за ОВОС*, с: **обществеността**, **РИОСВ-Варна**, компетентния орган за процедурата по ОВОС; с **главните архитекти на общини Вълчи дол** и **Ветрино** – относно всички инвестиционни предложения, планове и проекти, разрешени, одобрени или в процедура на одобряване в планираните землища, с които се очаква кумулативен ефект, с **РЗИ-Варна** - по отношение съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве; **Басейнова дирекция "Черноморски район" - Варна** или **БДДР**, с център Плевен – съобразно техните компетенции по *Закона за водите*; **НИНКН - Министерство на културата** или **регионална структура** за евентуално засягане на паметници на културно-историческото наследство, **Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна**

администрация /ГВА/", ГДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН, с други органи/ведомства/дружества - по преценка.

2. Да осигури, съгласно чл. 95, ал. 2 от ЗООС и чл. 10 от Наредбата за ОВОС, изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС, в което да се отразят резултатите от от извършените консултации.

3. Да съгласува изработеното задание с РИОСВ - Варна, като към него се приложат писмените доказателства за извършените консултации и справка за тях, с мотиви за приетите и неприетите бележки и препоръки, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 5 от *Наредбата за ОВОС*.

Препоръчваме следната таблична форма за резултатите от извършените консултации:

	Извършени консултации /община /кметство /контролен орган /ведомства/, и др. организации/	Описание на изразени становища /препоръки /бележки, др.	Приети/ неприети	Мотиви

4. Да възложи изготвянето на доклад за ОВОС в съответствие със заданието, на колектив от експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 83 на ЗООС.

II. По отношение изискванията на глава шеста от ЗООС за екологична оценка:

Подробните устройствени планове подадат в позицията на т. 9.1 от Приложение № 2 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО: обн. ДВ. бр. 57/2004г., с изм. и доп).*

Във връзка с това и разпоредбата на чл. 85, ал. 2 от ЗООС, с приложените към документацията разрешения за изработване на ПУП за развитие на настоящото ИП на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от *Наредбата за ЕО*, подлежат на преценяване необходимостта от ЕО.

Ако за осъществяване на инвестиционното намерение се налага най-напред да бъде изменен ОУП, то на основание чл. 2, ал. 2, т. 2 от *Наредбата за ЕО* изменението на ОУП също е предмет на преценяване на необходимостта от екологична оценка.

Съгласно изискванията на чл. 91, ал. 2 от ЗООС, когато за ИП, включено в Приложение № 1 или 2 на същия закон, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по глава шеста.

Съгласно предтавеното уведомление за ИП искате да бъде допуснато извършването само на ОВОС в случая по чл. 91, ал. 2 от ЗООС.

Във връзка с това и описаните по-горе правни и фактически основания, допускам да се извърши само оценката по ОВОС по реда на глава шеста на ЗООС.

Съгласно изготвения проект за инвестиционното предложение, същото е разположено върху територията на две общини - Вълчи дол и Ветрино, област Варна. По отношение на Общи устройствени планове за двете общини - само община Ветрино има действащ Общ устройствен план (ОУП), приет с Решение № 542/28.12.2018г. на Общински съвет - Ветрино. Според действащия ОУП, поземлените имоти, които попадат на територията на община Ветрино, са предвидени за предимно-производствени дейности, което не противоречи на ИП и е с съответствие с чл. 103 от ЗУТ.

Съгласно ОУП на Община Ветрино, приет с Решение № 542 по Протокол № 44 от 20.12.2018г. на Общински съвет на Община Ветрино, в сила от 19.01.2019г., 8 (осем) броя ветрогенератори от инвестиционното предложение, съобразно предвижданията му, попадат в устройствена зона *„предимно производствена"*, в която е допустимо

изграждането на съоръженията, предмет на инвестиционното намерение.

За имотите са стартирани процедури по *Закона за устройство на територията* (ЗУТ) по одобряване на подробни устройствени планове и към настоящия момент със Заповед № РД-23-7706-12 от 23.01.2023г., издадена от Областния управител на област Варна, е разрешено изработването на проект за Подробни устройствени планове - Планове за застрояване на имотите.

За община Вълчи дол няма действащ ОУП или друг устройствен план от по-високо ниво, което допуска на този етап да се направят предвиждания за територията и изработването на нови ПУП-ПЗ. За част от имотите, има одобрени и действащи ПУП-ПЗ.

С настоящата процедура се предвижда изготвянето и съгласуването на нови проекти за ПУП-ПЗ. Със Заповед № РД-23-7706-12/ 23.01.2023г., издадена от Областен управител на област Варна, Решение на ОбС на Община Вълчи дол от 19.01.2023г. и Протокол № 48 е допуснато изработването на Подробни устройствени планове - Планове за застрояване, за имотите, които са земеделски територии. Предвидените технически устройствени параметри, за ПУП-ПЗ за подстанциите са, както следва: Плътност на застрояване: 80%; Височина на застрояване: до 25м; Кинт: 2.5; Минимална озеленена площ: 20%. Параметрите за останалите поземлени имоти, предвидени за изграждане на ветрогенераторите, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, са в съответствие с устройствена зона Пп, и отреждане на имотите в „За производство на електроенергия от ВЕИ, ветрогенератори", както следва: Плътност на застрояване: 80%; Височина на застрояване: до 270м; Кинт: 2.5; Минимална озеленена площ: 20%.

За реализацията на ИП ще е необходима промяна на предназначението на имотите, върху които е предвидено да бъдат разположени ветрогенераторите, съответно от земеделската земя в урбанизирана територия за предимно-производствени дейности.

Предвижда се инвестиционното предложение да се реализира на територите на две общини, съответно в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница - община Вълчи дол, област Варна и селата Средно село и Момчилово - община Ветрино, област Варна, предмет на настоящата процедура по реда за *Наредбата за ОВОС*.

Общата площ на всички имоти, които ще бъдат засегнати от инвестиционното предложение в резултат от предвидените промени и разширения му обхват, ще са: за община Вълчи дол - 585 124 кв.м, а за община Ветрино - 108 799 кв.м или общо 693 923 кв.м.

Общата площ на всички поземлени имоти, попадащи в обхвата на двете общини, включително и на тези предвидени за техническа инфраструктура, е 903 850 кв.м (903.85 дка).

От тази площ в границите на имотите ще се промени предназначението само на частта, предвидена за изграждането на ветрогенераторите, подстанциите, съпътстващата ги инфраструктура и съоръженията за съхранение на електрическа енергия съгласно одобрен ПУП-ПЗ и ПУП-ПП.

Цялата площ, оставаща извън обхвата на одобрения ПУП-ПЗ, ще запази характера си на земеделска земя. Площта, която ще бъде с променено предназначение, е 0.5 дка за фундамента и съответно 2.5 дка за кранова площадка на всеки генератор, което възлиза общо на около 3 дка за всеки от 58-те бр. ВГ, или общо 174 дка.

III. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от същата, и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от *ЗБР*.

Най-близо разположените защитени зони са:

- ЗЗ защитена зона за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", обявена със Заповед № РД-134/10.02.2012г., с изм. и доп. Заповед № РД-77/28.01.2013г. на министъра на околната среда и водите - на около 5.5 км от най-близо разположения ветрогенератор;

- ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", обявена със Заповед № РД-988/10.12.2020г. на министъра на околната среда и водите - на около 7.5 км от най-близо разположения ветрогенератор;

- ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река", обявена със Заповед № РД-853/15.11.2007г., с изм. и доп. заповед № РД-84/28.01.2013г. на министъра на околната среда и водите - на около 20 км от най-близо разположения ветрогенератор;

- ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002039 "Хърсовска река", обявена със Заповед № РД - 767/28.10.2008г., с изм. и доп. със Заповед № РД-74/28.01.2013г. (обн. ДВ, бр. 10/2013г.) на министъра на околната среда и водите - на около 31 км от най-близо разположения ветрогенератор.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най – близко разположените защитени зони е, че инвестиционното предложение **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху предмета на опазване в зоните, поради следните мотиви:

1. Има вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на видове и техните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река" и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", предвид следното:

1.1 ИП е за „Изграждане на вятърен парк „Добротич уинд" ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна. ИП представлява изменение и разширение на инвестиционно предложение за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № ВА-3/2018г. от директора на РИОСВ-Варна. Направеното изменение предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW като се запазят само площадките на 12 бр. ветрогенератора от вече одобрените с горецитираното Решение по ОВОС №ВА-3/2018г., а останалите 22 бр. одобрени площадки за съоръжения ще отпаднат. Ще бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори, в обхвата на две общини на територията на област Варна - Ветрино и Вълчи дол.

1.2 От предвидените за реализация 58 бр. вятърни генератора, 8 ще се реализират в община Ветрино и 50 в община Вълчи дол. Към тях се предвижда и съпътстваща инфраструктура – кранови площадки, вътрешни пътища за достъп до кановите площадки, фундаменти на вятърните генератори, 4 бр. подстанции - три подстанции 33/110 kV и една подстанция 33/110/400 kV, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, въздушни и подземни кабелни линии. Техническите параметри на ветрогенераторите са: номинална мощност - до 8 MW; диаметър на ротора - до 175м; височина на кулата – до 180 м; обща височина - до 270м; брой на витлата – три; площ на ротора - до 24 040 кв.м; площ на проекция на сервитута върху терена - до 24 040 кв.м. Транспортният достъп до поземлените имоти, включени в обхвата на предвиденото инвестиционно предложение, ще се осъществява от полските пътища в района на имотите и от съществуващата пътна мрежа в района. С инвестиционното предложение се

предвижда да се изгради пътна връзка до фундаментите на ветрогенераторите и монтажна (кранова) площадка с настилка от чакъл за достъпа до всеки от тях, както и вътрешни пътища за достъп до кановите площадки. Достъпът на имотите до присъединителната инфраструктура ще бъде решен посредством подземна кабелна мрежа със средно напрежение (33 kV), свързваща отделните ветрогенератори с бъдещите подстанции (33/110 kV) „Север", „Център" и „Юг". Предвижда се изграждането на въздушна кабелна линия 110 kV, която ще свързва подстанции „Север", „Център" и „Юг" с новата подстанция (33/110/400 kV), Добротич 400 kV", която, от своя страна, ще се свърже чрез въздушна кабелна линия 400 kV със съществуващата инфраструктура на ЕСО ЕАД. Дължината на трасетата съгласно идейния проект на кабелна линия 110 kV ще бъде с дължина приблизително 9 км, а дължината на трасето 400 kV също ще бъде около 9 км.

1.3 С настоящата процедура се предвижда изготвянето и съгласуването на нови проекти за ПУП-ПЗ. Със Заповед № РД-23-7706-12 от 23.01.2023г., издадена от Областен управител на област Варна, Решение на ОбС на Община Вълчи дол от 19.01.2023г. и Протокол № 48 е допуснато изработването на подробни устройствени планове - планове за застрояване, за имотите, които са земеделски територии. Предвидените технически устройствени параметри, за ПУП-ПЗ за подстанциите са, както следва: Плътност на застрояване: 80%; Височина на застрояване: до 25 м; Кинт: 2.5; Минимална озеленена площ: 20%. Параметрите за останалите поземлени имоти, предвидени за изграждане на ветрогенераторите, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, са в съответствие с устройствена зона Пп, и отреждане на имотите в „За производство на електроенергия от ВЕИ, ветрогенератори", както следва: Плътност на застрояване: 80%; Височина на застрояване: до 270м; Кинт: 2.5; Минимална озеленена площ: 20%.

1.4 Най-близо разположените ЗЗ, върху които ИП има вероятност да окаже въздействие са: ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река", както и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато". Съгласно данни от информационната система за екологичната мрежа Натура 2000 и налични данни от мониторингови проучвания в района на общините, на чиито територии са разположени имотите, предмет на ИП, през територията, предмет на ИП преминава значителен миграционен поток от птици и същата може да се използва за почивка по време на миграция на някои от тези видове. Територията, предмет на ИП, е разположена в чувствителна зона за птиците по отношение на развитие на вятърни генератори - част от територията, предмет на ИП, е разположена в зона с висок риск за птиците, а друга част в зона със среден риск за птиците по отношение развитие на вятърни паркове, съгласно базата данни в наличната информационна система за екологичната мрежа Натура 2000. При мониторингови наблюдения в района са установени като мигриращи, видове птици, които са уязвими към изграждане на ветрогенератори. В землищата, предмет на ИП, има налични язовири, които са подходящи местообитания на водолюбиви видове птици, включително, видове от разреди Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, предмет на опазване в горепосочените защитени зони за опазване на дивите птици и са предпоставка за привличане на екземпляри от същите видове, които са уязвими към ветрогенератори, включително мигриращи и зимуващи. Наличието на язовири и горски територии в района на ИП е предпоставка и за обитаването му от прилепи, включително от видове, включени в предмета на опазване на ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато". Територията има вероятност да е с ключова роля като екологична връзка за прелетните птици в посока север-юг и юг-север между ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато" и ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река". Земеделските земи има вероятност да предоставят подходящи метообитания за гнездене на Врабчоподобни видове птици, които също са уязвими към ветрогенератори. Територията, предмет на ИП, попада в границите на рискови зони около гнезда на уязвими птици като

египетския лешояд, който гнезди в ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато" и е наблюдаван в районите северно от ЗЗ.

1.5 Техническите параметри на ветрогенераторите (с обща височина до 270м), както и предвиденото за реализиране въздушно ел. трасе (с дължина около 9 км), са предпоставка за създаване на миграционна бариера за орнитофауната, както при хранителни скитания така и при пролетна и есенна миграция, използвайки територията като миграционен коридор. Имотите, предмет на ИП, представляват земеделски територии. Същите граничат с други земеделски територии, а някои от тях са разположени непосредствено до горски територии. Земеделските и горските територии са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове, предмет на опазване в защитените зони. Тези територии са ключови като гнездови местообитания, укрития, източник на храна и ловуване за птици и прилепи. В тази връзка реализирането на ИП, свързано с гореописаната промяна в техническите параметри и увеличаване броя на ветрогенераторите, може също да допринесе за разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за предвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия.

1.6 Предвид техническите параметри на 58-те ветрогенератора, предмет на ИП и предвиденото за реализиране въздушно ел. трасе, има вероятност ИП да допринесе за увеличаване на риска от сблъсък на птици и прилепи с ветрогенераторите. Рискът е най-голям при лоши метеорологични условия. По-голям риск се създава и при неравномерното разположение на ветрогенераторите един спрямо друг с липса на по-големи разстояния между тях, които да предоставят свободни коридори за преминаване на птиците. Предвид това има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до намаляване числеността на птици и прилепи, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", ЗЗ BG0002048 „Суха река" и ЗЗ BG0002039 „Хърсовска река" и ЗЗ BG0000104 „Провадийско-Роякско плато" и съответно да окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в същите защитени зони, по отношение на евентуални процентни загуби.

2. Предвид характера, местоположението и площта, предмет на ИП, има вероятност предвижданията му да окажат отрицателно въздействие върху природозащитните цели на зоните, свързано с възпрепятстване или забавяне постигането на напредък по целите на опазване на ЗЗ, в резултат на:

- намаляване популацията на видовете, чието присъствие в ЗЗ е значително;
- разпокъсване на местообитания на видовете животни, предмет на опазване в зоните;
- нарушаване факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на ЗЗ или които са необходими за възстановяването им до постигане на благоприятен статус в рамките на ЗЗ;
- нарушаване баланса, разпространението и плътността на видове, които са показатели за благоприятния статус на ЗЗ;
- обезпокояване, което да засегне числеността или плътността на популацията или баланса между видовете.

3. Има вероятност планът да доведе до значително увеличаване на кумулативното въздействие в района на ИП, като територия важна за поддържане на структурата, функциите и целите на опазване на ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река", както и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", предвид факта, че:

3.1 ИП е за „Изграждане на вятърен парк „Добротич уинд" ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и

съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна. ИП представлява изменение и разширение на инвестиционно предложение за: „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк в землището на с. Добротич, община Вълчи дол, обл. Варна, състоящ се от 34 бр. вятърни съоръжения с обща номинална мощност до 85 MW", съгласувано с Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) №ВА-3/2018 г. от директора на РИОСВ-Варна. Направеното изменение предвижда разширение, съгласно което ще бъдат изградени общо 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW като се запазят площадките на 12 бр. ветрогенератора от вече одобрените с горецитираното Решение по ОВОС №ВА-3/2018г. и бъдат включени нови 46 бр. площадки за ветрогенератори, в обхвата на две общини на територията на област Варна.

3.2 Техническите параметри на ветрогенераторите са: номинална мощност - до 8 MW; диаметър на ротора - до 175м; височина на кулата – до 180 м; обща височина - до 270 м; брой на витлата – три; площ на ротора - до 24 040 м^2; площ на проекция на сервитута върху терена - до 24 040 кв.м. За 12-те броя ветрогенератори, площадките на които са били предмет на предходната процедура има промяна в параметрите, както следва: номинална мощност – от „до 2.5 MW" на „до 8 MW", височина на кулата - от „до 100м" на „до 180 м", диаметър на ротора - от „до 100 м" на „до 175 м", обща височина - от „до 150м" на „до 270м"; площ на ротора – от „до 7 854 кв.м" на „до 24 040 кв.м".

3.3 Общата площ на всички имоти, които ще бъдат засегнати от инвестиционното предложение в резултат от предвидените промени и разширения му обхват, се предвижда да бъде: за община Вълчи дол - 585 124 кв.м, а в община Ветрино - 108 799 кв.м или общо 693 923 кв.м. Отделно в границите на планираните имоти за изграждане на подстанции, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, кабелна мрежа, кабелни трасета и вътрешни пътища/връзки ще бъдат засегнати още 209 927 кв.м в границите на община Вълчи дол.

3.4 Предвид характера на настоящото ИП, същото би могло да се кумулира с други ИП със сходен характер в района на ИП. При увеличаване на броя на турбините се получава значителна загуба на местообитания и има вероятност от намаляване на гнездовия успех на принципа на кумулативния ефект.

3.5 Предвид гореизложеното реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ПИИ/ИП в същите землища и общини, в територията, затворена от най-близо разположените защитени зони, както и на ниво миграционен коридор, е предпоставка за кумулативно въздействие и риск от сблъсък на прилепи, реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района, които са предмет на опазване и в най-близо разположените защитени зони.

На основание на гореизложеното и чл. 31, ал. 8 от ЗБР, съгласно чл. 34 и чл. 39, ал. 6 от *Наредбата за ОС*, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, като е необходимо да се има предвид следното:

1. В анотацията на Доклада за оценка степента на въздействие да бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС.

2. При описание на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи да се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ВГ на локално ниво /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на

миграция. Необходимо е да се представят реални сравними изчисления, които да са анализирани по отделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект.

3. Към Доклада за оценка степента на въздействие да се представи картен материал в определен мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища, и др.) спрямо ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река" и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", както и най-близо разположените елементи на ландшафта - биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл. 30 от *Закона за биологичното разнообразие*.

4. В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни въздействия:

- пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на гореописаните защитени зони;
- пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;
- да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони като особено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Врабчоподобни и др. уязвими към реализация на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинга на прилепите - *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност - застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна, есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); *поведение на птиците – за всеки вид по отделно* (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на предвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина, места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори);
- влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения като допринасяне за създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.

5. При оценка на въздействието да се отчете **кумулативният ефект** свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл. 23, ал. 2, т. 2 от *Наредбата за ОС*, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите ИП/ППП с подобен характер. Кумулативният ефект е необходимо да бъде ясно обоснован и да бъде разграничен на няколко нива – локално /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. За риска от сблъсък да се извърши обоснована оценка.

6. Да се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ВИ и съпътстващите ги елементи.

7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат при **необходимост мерки**, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в гореописаните защитени зони, които възложителят на ИП да изпълни и които да са измерими и контролируеми. Към всяка мярка следва да се определи степента й на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките следва да бъдат насочени към ковкретни отрицателни въздействия, които са идентифицирани в аналитичната част на ДОСВ.

8. При разглеждане на алтернативи за реализация на ИП, същите следва да изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Необходимо е да се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост да се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и разглеждане на алтернативи за отпадане на ветрогенератори, и др.

При определянето на степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река" и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", да се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП.

Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ следва да бъдат съобразени с:

- Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010г.);
- Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи;
- Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/.

Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, да бъдат представени под формата на доклад/и, които да бъдат приложени към ДОСВ.

Оценката трябва да бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от *Наредбата за ОС*, като най-малко един от тях е с компетенции в областта на зоологията.

На интернет адрес https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App е публикувана актуалната информация за предмета и целите на опазване на ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002038 „Провадийско-Роякско плато", BG0002048 „Суха река" и BG0002039 „Хърсовска река" и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата

флора и фауна BG0000104 „Провадийско-Роякско плато", попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, които по този начин се предоставя на възложителя и следва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

Обръщам Ви внимание, че:

- процедурата по ОВОС може да бъде прекратена при неизпълнение на горните указания в срок повече от 12 месеца на основание чл. 2а, ал. 5 от *Наредбата за ОВОС*;

- само издадено решение по ОВОС по чл. 19, ал. 1 от Наредбата за ОВОС е основание за продължаване на инвестиционния процес във връзка с одобряване на проектите за ПУП, инвестиционните проекти, издаване на разрешение за строеж, и т. н.

С уважение,

ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Изх. № 26-00-4102/А144

гр. Варна.....03.10.2023.....**2023 г.** **Вх. № 26-00-4102/А139/15.08.2023 г.**

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА «ДОБРОТИЧ УИНД» АД
ГР. СОФИЯ, РАЙОН «ЛОЗЕНЕЦ», БУЛ. «ДЖЕЙМС БАУЧЕР» № 51, ЕТ. 16
E-mail: sevda.yontcheva@cwp.global

КОПИЕ ДО КМЕТОВЕТЕ НА
ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ
СЕЛАТА: ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ И СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО
И
ГЛ. АРХ. НА ОБЩИНИ ВЕТРИНО И ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) на инвестиционно предложение (ИП) за "Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд" състоящ се от педесет и осем (58) бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с възложител: «ДОБРОТИЧ УИНД» АД, гр. София

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУМИТСКИ,

Във връзка с представеното задание (165 стр.) за обхват и съдържание за ОВОС на по-горе описаното ИП, съгласно чл. 10, ал. 5 от *Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (Наредбата за ОВОС; обн. ДВ, бр. 25/2003г., с изм. и доп.)*, изразявам следното становище:

I. Заданието за обхват и съдържание на ОВОС е съобразено с изискванията на чл. 10, ал. 3 от *Наредбата за ОВОС*.

По компонент „Води"

Раздел 1.3 „определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация, и др.) в резултат на експлоатацията на инвестиционното предложение" на стр. 54 от заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС е описано - „Не се очаква генериране на други отпадъчни води, освен водите от повърхностния отток на строителните площадки. За работниците, по време на строителството ще бъде осигурена мобилна химическа тоалетна кабина, която ще се обслужва и поддържа от фирмата доставчик на базата на договор".

На стр. 83, т. 3.3. е разгледан компонент „Води" с основни текстове спрямо ПУРБ и ПУРН и кои подземни и повърхности тела попадат имотите предмет на ИП, като на стр. 87 е описано като изискване и на база становища от БДЧР и БДДР какво ще бъде включено за разглеждане в доклада за ОВОС.

Информацията в преработеното задание за обхват и съдържание на доклада за ОВОС при представянето му за оценка качество на доклада следва да се допълни със следната информация и същата да залегне и в доклада за ОВОС:

- Предвидените дейности с настоящото ИП в неговата цялост с всички съпътстващи обекти и дейности, свързани ли са с формиране емисии на биогенни, приоритетни и/или опасни вещества във водите, както през периода на строителство, така и при неговата експлоатация;
- Предвидените подстанции ще се обслужват ли от постоянен персонал, начини за водоснабдяване на подстанциите, генериране на отпадъчни води, битови и производствени;
- Инвестиционното предложение предвижда ли заустявания, вкл. пряко или непряко отвеждане на замърсители в повърхностните води;
- Инвестиционното предложение предвижда ли дейности, свързани с използване на количествени или качествени характеристики на повърхностни водни обекти, вкл. водовземане от повърхностни води и/или друг вид ползване на повърхностни водни тела;
- Инвестиционното предложение, води ли до физически изменения в морфологията и хидрологията на водни обекти;
- Заявените с инвестиционното предложение дейности (получаване на енергия посредством силата на вятъра и всички съпътстващи дейности с него), влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 10, ал. 1 от *Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони.*
- Всички планирани строителни дейности предполагат ли потенциален риск от физическо изменение/нарушение във функциите и целостта на водоносните хоризонти, вкл. количеството и качеството на подземните води;

В тази връзка и предвид, че в заданието не са разгледани всички особености на база предвиждания за дейности с ИП възниква необходимост от допълване или преработка по компонент „Води" в заданието и в доклада за ОВОС.

Фактор „Отпадъци"

В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за отпадъците, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията на ветроенергийния парк; същите е необходимо да съответстват на кода и наименованието на тези, посочени в Приложение № 1 на *Наредба № 2 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66/2014г. с изм. и доп.).*

Опасни химични вещества

В заданието за обхват и съдържание на ДОВОС е представена информация за

наличните на територията на ВЕП опасни вещества (включително отпадъци) от Приложение № 3 към *Закона за опасване на околната среда*, максималните им количества и заключенията от извършената класификация на предприятието/съоръжението по чл. 103, ал. 1 от същия закон.

Съгласно представените заключения предприятието/съоръжението не се класифицира с рисков потенциал. Без забележки и предложения по представеното задание за обхват и съдържание на ОВОС.

Защитени територии и защитени зони, и Биологично разнообразие

В т. 3 от Заданието, *„Характеристика на околната среда, в която ще се реализира инвестиционното предложение, и прогноза на въздействието"*, съответно точки 3.7. „Защитени територии и защитени зони" и 3.8 „Биологично разнообразие" от заданието има описание на растителен свят, животински свят в района на ИП, както и най-близо разположени защитени зони и защитени територии.

В заданието е посочено, че в ДОВОС ще бъде разгледано и оценено въздействието върху растителния и животински свят в района на ИП. Следва да се има предвид, че анализите в ДОВОС трябва да са направени по отделно върху видовете, които може да обитават района и ИП може да окаже въздействие върху тях.

Обърнато е внимание, че въздействието върху защитените зони следва да се разгледа в доклада по оценка степента на въздействие, приложение към ДОВОС, въз основа на извършени едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната, предмет на опазване в защитените зони, като доклад с резултати от проучванията следва да се приложи към ДОСВ. В ДОСВ следва да се разгледат ЗЗ, съгласно дадени указания с писмо изх. № 26-00-4102/А24/16.03.2023г. на РИОСВ-Варна.

Следва да се има предвид, че в ДОСВ трябва да се разглеждат и оценят въздействията върху видовете растения и животни, които са предмет на опазване в ЗЗ, а в ДОВОС въздействията върху защитените видове растения и животни, които не са разгледани в ДОСВ.

II. По отношение на извършените консултации:

За изготвяне на настоящото задание са проведени консултации с РИОСВ-Варна, (с вх. № 26-00-4102/А121/09.05.2023г.), БДЧР-Варна (пимо/становище, с изх. 26-00-8217/А6/04.09.2023г.) и засегнатата общественост (чрез обява публикувана на 05.05.2023г. във вестник „Труд").

Не са приложени доказателства (вх. №, обратни разписки и др. видове доказателства за надлежно уведомяване) удостоверяващи проведените консултации съгласно представеното Приложение № 1 с информация, на етап задание за обхват и съдържание на ДОВОС, от кметовете на общини Вълчи дол и Ветрино, кметовете и км. наместници на землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна, с главните архитекти на общини Вълчи дол и Ветрино, с РЗИ-Варна, НИНКН - Министерство на културата или регионална структура, Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/", ГДПБЗН-Варна, ИБЕИ-БАН.

Предвид това е необходимо към Приложение № 1 с информацията по допълненото задание да се добавят обратни разписки, входящи номера, и др., доказателства за надлежно уведомяване.

Към цитираното по-горе ИП има проявен обществен интерес – постъпили са около 95 бр. възражения.

Съгласно представената информация от възложителя:

- Всички постъпили възражения ще бъдат съобразени мотивирано при изготвяне на проекта и последващо окончателно задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, както и в анализите и оценките на Докладите за ОВОС и ОСВ. Начинът,

предвиден за съобразяване на всяко едно от постъпилите възражения подробно са описани в табличната форма по условни групи, представени в Приложение № 2 към настоящото задание.

- Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронната поща и на посочените от тях адреси за контакт.

От представената справка (Приложение № 1) за резултатите от проведените консултации е видно, че към момента на входиране на заданието в РИОСВ-Варна, не сте получили всички коментари, мнения и предложения по обхвата на оценката. В тази връзка е необходимо справката за проведени консултации да бъде актуализирана при представянето на доклада за ОВОС, с включени конкретни мотиви за приети и неприети бележки и препоръки.

III. БДЧР-Варна, по проведените консултации и със становището си с изх. № 26-00-8217/А2/02.06.2023г. изразява следното:

Заданието за определяне на обхвата и съдържанието по доклада за ОВОС е необходимо да съдържа следната информация:

3.1 В доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г. и актуализацията му ПУРБ 2022-2027г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС и План за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021г. и актуализацията му ПУРН 2022-2027г., съгласно Директива 2007/60/ЕС.

Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води" да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район. Територията на ИП попада в обхвата на:

- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R004 и наименование „р. Язтепенска - от извора до вливане в р. Провадийска" е определено в много лошо екологично и неизвестно химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR500R008 и наименование „р. Златина - от 2.6 км, след с. Белоградец до вливане в р. Провадийска" е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Повърхностно водно тяло с код BG2PR200R1004 и наименование „р. Девненска - от извора до с. Чернево" е определено в умерено екологично и добро химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB036 и наименование „Пукнатинни води в хотрив - барем - апт Каспичан, Тервел, Крушари" е определено в добро количествено и лошо химично състояние;
- Подземно водно тяло с код BG2G000J3K1041 и наименование „Карстови води в малм-валанж" е определено в добро количествено и добро химично състояние.

Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от *Закона за водите (ЗВ)*:

- Подземните водни тела, определени като зони за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ са с кодове BG2DGW000K1HB036 и BG2DGW000J3K1041;
- Територията на ИП попада в чувствителна и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ.

Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди:

Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на „Зн-35х, Кранево" и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008г. на МОСВ, и

пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“, определен със Заповед № 34/20.09.2007г. на МОСВ.

3.2 Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху водите, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърхностни и подземни водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Необходимо е да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите, включително и за зоните по т. 1, 3, 4 и 5, попадащи на територията и да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху тези зони.

3.3 Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води.

3.4 При изготвяне на ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2016-2021г.

3.5 Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на опасни, и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000г. за СОЗ, и заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията.

3.6 Докладът за ОВОС трябва да осигури спазване на ограниченията и забраните предвидени в Закона за водите:

3.6.1 При реализация на ИП да се обърне внимание на дъждовните води, като се отчетат изискванията на чл. 3, т. 6 от Наредба № 2/08.06.2011г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване.

3.6.2 При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на глава четвърта „Разрешителен режим“ и глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му.

3.6.3 В случай, че се предвижда въздушно пресичане на повърхностен воден обект е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция. В случай, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58 ал. 1 от ЗВ, Директорът на съответната басейнова дирекция уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.

3.6.4 Да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в *Закона за водите*, включително изискванията на чл. 118а и чл. 118в от *Закона за водите*, съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко, и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.

3.6.5 Да се спазват разпоредбите на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

Действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021г.) за Черноморски район, съгласно РДВ 2000/60/ЕС, както и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021 г.) с наличните информация и анализи са публикувани

на интернет страницата на БДЧР: www.bsbd.bg и могат да послужат при допълване на доклада за ОВОС.

IV. В доклада за ОВОС и в допълненото задание за обхват и съдържание на ОВОС да се обърне внимание на следното по:

Фактор „Шум"

При разработването на ДОВОС да се спазят изискванията на *Закона за защита от шума в околната среда* и *подзаконовите нормативни актове по прилагането му* и в доклада да се включи следната информация:

• Подробно да се разгледат очакваните нива на шума, излъчван в околната среда по време на строителството и експлоатацията на ИП.

• Да се определи разстоянието, на което се намират най-близко разположените жилищни сгради, спрямо промишления източник (местата на въздействие).

• Да се представи изследване на шумовото натоварване, шумови карти и прогноза за стойностите на шума, излъчван в околната среда, вкл. и за кумулативно въздействие.

• Да се представят конкретни мерки за ограничаване на нивата шума от реализацията и експлоатацията на ИП.

Да се включат изискванията на чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ, бр. 3/2011г.).*

Компонент „Почви"

При разработването на ДОВОС възложителя да се съобрази с изискванията на нормативната уредба по отношение опазване и възстановяване на почвите и хумусния пласт, *Закон за опазване на почвите*, *Наредба № 26*, *Закона за опазването на земеделските земи* и други нормативни актове и следва да съблюдава изискванията на чл. 29 от *Закона за почвите*.

V. Предвид мащабите и местоположението на ИП, е необходимо в ДОВОС:

- подробно да се разгледат основните физични параметри, характеризиращи звуковите колебания - еквивалентно ниво на звука, честота, интензитет на звука и ниво на звуковото налягане;
- въздействието на шума и вибрациите да се определи при характерната за района скорост на вятъра и максималната звукова мощност, излъчвана от ИП;
- да се извърши оценка на въздействието на ИП върху нивата на шума в местата на въздействие – най-близките населени места/сгради, вилни зони, други чувствителни територии и отделни обекти със специфичен санитарен статут, и кумулативния ефект в съчетание с други вятърни генератори чрез прогнозни изчисления по утвърдена методика;
- да се разгледа влиянието на вибрациите и инфразвука върху човешкото здраве, генерирани от ИП, чрез математическо моделиране на условията на възможните излъчвания;
- да се изготви цялостен картен материал в мащаб, визуализиращ отстоянията от отделните вятърни генератори и подстанцията/ите до описаните по-горе места на въздействие.

Предложената структура и съдържание на доклада за ОВОС принципно са съобразени с изискванията на чл. 96, ал. 1 на *Закона за опазване на околната среда*.

Списъкът на необходимите приложения, списъци, и др. (стр. 155) да се допълни с: доклад с резултатите от мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на ИП и доклад за ветрови одит за територията на ИП (изследвания за не по-малко от десетгодишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за

строителство, представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока), съгласно изискванията на чл. 136, ал. 1, чл. 141, ал. 1 и 2 и чл. 142 от Наредба № 14 от 2005 год. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (Обн. ДВ, бр. 53/15.06.2005г. с изм.), като да бъдат отчетени:

- ✓ Разстояние до населено място **за всеки ветрогенератор**;
- ✓ Ефект на изолация от шум, вибрации и инфразвук;
- ✓ Разстояние между генераторите и намиращите се в близост други изградени, планирани и/или в процес на изграждане генератори, ако има такива;
- ✓ изисквания по отношение на фундаментите под вятърните съоръжения.

Обръщам внимание, че информация за всички проекти, планове и инвестиционни предложения, включително за развитие на вятърни генератори, одобрени, разрешени и реализирани на територията на общини Вълчи дол и Ветрино, както и за етапа на който се намират, следва да бъде заявена по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Настоящото задание може да послужи за изготвяне на доклад за ОВОС, *след като се допълни* в съответствие с гореизложеното, като към него се приложат писмени доказателства за всички извършени консултации и таблица с мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки.

Допълненото задание за ОВОС в един екземпляр на хартиен и на електронен носител да се приложи *към доклада за ОВОС* при представянето му в РИОСВ-Варна, *за оценка на качеството по чл. 13 от Наредбата за ОВОС*.

При неизпълнение на горните указания за ОВОС в срок повече от 12 месеца процедурата ще бъде прекратена на основание чл. 2а, ал. 5, т. 3 от Наредбата за ОВОС.

С уважение,

ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ – Варна

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050728146947

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050728146930
описание:

ПОДАТЕЛ:
(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Унид АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе. номер и обратна разписка тел. 0898581668
ПОЛУЧАТЕЛ:
(90119) Варна - Десислава Игнатова РЦ9851
Регионална Здравна Инспекция - Варна. Проф. д-р Шейко Пеунов
Проф Д-Р Шейко Пеунов
Варна, зона 21, ул. Княз Алеша 3 тел 052 665200 доб.
052665258

ПРИЕЛ:
До Куриерник Рэй Варна

ПРЕДАЛ:
Янко Василев

09.10.2023 12:02

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050728146947

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ:

(90119) Варна - Десислава Игнатова

Р. з. и. В. п. д р Ц. Пеунов
П. Д Р Ц. Пеунов
тел. ******258
ПОЛУЧАТЕЛ:

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ19.90

Добротич Унид АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет.16. Да се вземе. номер и обратна разписка
тел. 0898581668
Ден за разнос: 10.10.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (ев-во)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050728146930:

Куриерска услуга: 6.59 лв
ОБЩО: 6.59 лв

Дата на отпечатване:
09.10.2023 12:02

1050728146947

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ "ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН"

вх. № 26-00-8217(А5)/16.08.2023 г.

4.9.2023 г.

X 26-00-8217/А6/04.09.2023...

Signed by: Rositsa Ivanova Geneva

ДО
ГОСПОЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
РАЙОН „ЛОЗЕНЕЦ“, БУЛ. „ДЖЕЙМС БАУЧЕР“ № 51, ЕТ. 16
1407 ГРАД СОФИЯ

КОПИЕ ДО
ГОСПОДИН ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ВАРНА
УЛ. „ЯН ПАЛАХ“ № 4
9010 ГРАД ВАРНА

ГОСПОЖА РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ДУНАВСКИ РАЙОН“
УЛ. „ЧАТАЛДЖА“ № 60
5800 ГРАД ПЛЕВЕН

ОТНОСНО: *Консултации по чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 броя ветрогенератори, с обща номинална мощност до 464MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване, и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна”, с възложител „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

В Басейнова дирекция „Черноморски район” постъпи писмо наш вх. №26-00-8217(А5)/16.08.2023 г. с приложена към него информация относно коригирано съдържание на Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС). За конкретното Задание е изразено становище с наш изх. № 26-00-8217(А2)/02.06.2023 г., което следва подробно да се представи в ДОВОС.

Настоящото писмо не отменя задълженията на Възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и други специални

закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.

С уважение,

4.9.2023 г.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

X инж. Явор Димитров

Директор на
БД "Черноморски район"
Signed by: Yavor Maksimov Dimitrov

ДО
ИНЖ. ЯВОР ДИМИТРОВ
ДИРЕКТОР НА БДЧР – Варна
9000, гр. Варна, ул. „Александър Дякович“ №33

КОПИЕ ДО
Г-Н ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата да условията и реда за извършване на оценка за въздействието върху околната среда във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение “*Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна*“

УВАЖАЕМИ ИНЖ. ДИМИТРОВ,

Във връзка с Ваше писмо с изх. №26-00-8217/А6/04.09.2023 г. относно горното и реферирaщо към изразено становище с писмо с Ваш изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023 г. на етап предварителни консултации по заданието, бихме искали да уточним следното:

В становище с изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023 г. е посочено, че *територията на инвестиционното предложение попада в обхвата на санитарно охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди:*

- *Предвидените дейности попадат в Пояс III на СОЗ на „Вн-35х, Кранево“ и 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед №РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ*

При справка на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите, в секция „Води“, „Находища на минерални води“, „Информация за находищата – изключителна държавна собственост“ е публикувана в табличен вид[1] информация за

[1] https://www.moew.government.bg/static/media/ups/tiny/filebase/Water/Mineralnivodi/zapovediIDS/09.08.2023 Информация за находища ИДС.xlsx

МОСВ БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“
ул. „Ал. Дякович“ №33
тел.: 052/ 631 447, едно гише 68 /
Вх. № 26-00-8217/А7/
09-10-2023
Варна

находищата и минералните водоизточници, като в колона „Заповед за СОЗ, издадена по реда на Наредба №3/2000 г.“ на ред 187 е налична нова Заповед на министъра на околната среда и водите за конкретния водоизточник, която прилагаме и с която се отменя цитираната в становището Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ.

Предвид горното, моля да потвърдите уместността на изискването по т. 6 от становището на БДЧР с изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023 г. по отношение СОЗ *„Вн-35х, Кранево“ и 17 броя минерални водоизточници.*

Лице за контакт: Димитър Сотиров, тел.:+359 899 914 040; e-mail: d.sotirov@multi-ecoconsult.com

Приложение, съгласно текста:

- Копие на Заповед №РД-1052/04.11.2022 г. на министъра на околната среда и водите

Дата: 06.10.2023 г.

С уважение:
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

З А П О В Е Д

№РД-1052/ОН.11.**2022 г.**

На основание чл. 151, ал. 2, т. 2, буква „у“, подбуква „аа“ от Закона за водите (ЗВ) и § 144а, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗВ, чл. 33 и чл. 37, т. 2 от Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба №3), по заявление с вх. № 26-00-963/15.06.2021 г. на МОСВ от „Глюксщерн България“ ООД

О П Р Е Д Е Л Я М :

Санитарно-охранителна зона (СОЗ) около водовземно съоръжение: Сондаж № Вн-35х „Кранево“ в участък „Балчик - област Добрич, община Балчик“ от находище на минерална вода Район „Североизточна България“ - подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20°С – изключителна държавна собственост, с № 100 по Приложение № 2 към чл. 14, т. 2 от Закона за водите, с охранителен режим на защитен воден обект в санитарно-охранителната зона, както следва:

I. Санитарно-охранителна зона – пояс I

1. Пояс I около Сондаж № Вн-35х „Кранево“ (с координати X,m 4803507.4800 и Y,m 708239.4820), попадащ в поземлен имот с идентификатор № 39459.25.509 по КК на с. Кранево, община Балчик, ЕКАТТЕ 39459, област Добрич, с координати на определящите точки в Координатна система BG 2005, както следва:

Точка №	X, m	Y, m
1	4803503.361	708225.391
2	4803517.464	708229.037
3	4803513.894	708245.809
4	4803510.443	708247.739
5	4803499.568	708244.138

Пояс I е многоъгълник с площ 278,9 м^2, съгласно *Приложение № 1, Приложение № 2 и Приложение № 3*, които са неразделна част от настоящата заповед.

2. В пояс I на санитарно-охранителната зона се забранява:

2.1. Достъп на лица, с изключение на тези, свързани с експлоатацията на водовземните съоръжения и на охранителната зона, както и на представителите на контролните органи;

2.2. Всички дейности, с изключение на дейностите свързани с добива на минерална вода, поддръжката на водовземното съоръжение и експлоатацията на охранителната зона.

II. Санитарно-охранителна зона – пояс II.

1. Пояс II около Сондаж № Вн-35х „Кранево“ по КК на с. Кранево, община Балчик, ЕКАТТЕ 39459, област Добрич, в урбанизираната територия - в регулационния план и в неурбанизирана територия извън плана, с координати на определящите точки в Координатна система BG 2005, както следва:

Точка №	X, m	Y, m
1	4803492.8598	708326.0712
2	4803407.6163	708210.5673
3	4803501.2502	707981.5270
4	4803662.7760	707816.0411
5	4803774.9141	707812.1683
6	4803852.4398	707843.8907
7	4803929.2796	707940.1005
8	4803932.4725	708074.1327
9	4803679.5535	708271.8607

Пояс II е многоъгълник с площ 172 251,8 м^2, съгласно *Приложение № 2 и Приложение № 3,* неразделна част от настоящата заповед.

2. В пояс II на санитарно-охранителната зона се забранява:

2.1. Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземните води.

2.2. Добив на подземни богатства.

2.3. Дейности, нарушаващи целостта на водонепропускливия пласт над подземния воден обект.

3. В пояс II на санитарно-охранителната зона се ограничава:

Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерногеоложки проучвателни съоръжения, в т. ч. и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

III. Санитарно-охранителна зона – пояс III.

1. Пояс III около Сондаж № Вн-35х „Кранево“ по КК на с. Кранево, община Балчик, ЕКАТТЕ 39459, област Добрич, в урбанизираната територия - в регулационния план и в неурбанизирана територия извън плана, с координати на определящите точки в Координатна система BG 2005, както следва:

Точка №	X,m	Y,m
1	4803492.8598	708326.0712
2	4803407.6163	708210.5673
3	4803501.2502	707981.5270
4	4804146.8246	707171.2442
5	4804261.9928	707075.4086
6	4804407.4613	707085.9939
7	4804612.4344	707233.5309
8	4804686.5086	707440.7963
9	4803932.4725	708074.1327
10	4803679.5535	708271.8607

Пояс III многоъгълник с площ 660 061,6 м^2, съгласно *Приложение № 2 и Приложение № 3,* неразделна част от настоящата заповед.

2. В пояс III на санитарно - охранителната зона се забранява:

Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземните води.

3. В пояс III на санитарно - охранителната зона се ограничават:

Дейности, нарушаващи целостта на водонепропускливия пласт над подземния воден обект.

4. В пояс III на санитарно - охранителната зона се ограничават при доказана необходимост:

4.1.Добив на подземни богатства.

4.2.Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерногеоложки проучвателни съоръжения, в т. ч. и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

IV. Условия:

1. В едномесечен срок от получаването на настоящата заповед, директорът на Басейнова дирекция „Черноморски район" (БДЧР) да предприеме действия за нанасяне границите на пояси: I, II и III на СОЗ в КККР/КВС на с. Кранево, община Балчик, област Добрич и отразяване на забраните и ограниченията в ползването на имотите попадащи в поясите.

2. В срок до една година от определянето на СОЗ, директорът на БДЧР да предприеме действия за разработване на подробен устройствен план (ПУП) по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ) за промяна на предназначението на поземления имот, засегнат от територията на пояс I на СОЗ около Сондаж № Вн-35х „Кранево".

3. Директорът на БДЧР да предприеме действия за уреждане на вещния статут и за актуването на имота, представляващ пояс I на СОЗ Сондаж № Вн-35х „Кранево", съгласно чл. 15 от Закона за водите.

4. В едномесечен срок след актуването на пояс I на СОЗ около Сондаж № Вн-35х „Кранево", директорът на БДЧР да организира изграждането, маркировката и експлоатацията на СОЗ по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителната разпоредба на Наредба № 3.

5. В едномесечен срок след изграждане и маркиране на СОЗ, директорът на БДЧР да назначи комисия за приемане изпълнението на СОЗ.

6. Експлоатацията на пояс I на СОЗ около Сондаж № Вн-35х „Кранево" се осъществява от директора на БДЧР, съгласно чл. 49, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3.

7. Директорът на БДЧР да предприеме действия за прекатегоризиране на горските площи, попадащи в пояс II и III на СОЗ, в гори със специално предназначение, на основание чл. 53, ал. 2 от Наредба № 3.

8. Осъществяване на дейности в границите на пояси II и III, за които е регламентирано ограничение или ограничение при доказана необходимост, се разрешава само ако инициаторите на дейността с конкретни изследвания и оценка на въздействието върху околната среда докажат, че дейността няма да доведе до негативни последствия за водоизточника.

9. Собствениците на земи в границите на СОЗ около водоизточниците на минерални води са длъжни да спазват забраните и ограниченията, определени за пояса от СОЗ, в който попада имотът.

10. Собствениците на имоти, попадащи в границите на СОЗ, са длъжни при искане за ползване на земята за дейности, ограничени или ограничени при доказана необходимост, да декларират, че имотът им е обременен с тежести.

11. При аварийни случаи в границите на СОЗ, които могат да предизвикат замърсяване на водите, незабавно да се уведоми директора на басейновата дирекция, органите на районните служби по ПБЗН, РЗИ, кмета на общината.

V. Контролиращи органи:

1. Контролът по изпълнение на заповедта възлагам на ресорния заместник-министър.

2. Контролът по експлоатацията на СОЗ около Сондаж № Вн-35х „Кранево" се осъществява съгласно чл. 54, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3.

3. Контролът за спазване на санитарно-хигиенните изисквания в рамките на СОЗ се осъществява от органите на Министерството на здравеопазването, съгласно чл. 54, ал. 2 от Наредба № 3.

VI. Заповедта да се сведе до знанието на: директора на БДЧР, кмета на община Балчик, директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Добрич, директора на Регионална дирекция по горите - Варна, директора на „Регионална здравна инспекция - Добрич“, министъра на здравеопазването и началника на Службата по геодезия, картография и кадастър - Добрич, за сведение и изпълнение.

VII. С настоящата заповед се отменя съвместна заповед МОСВ № РД-255/22.04.2008 г. МЗ №РД-09-19/28.01.2008 г., издадена от Министерство на околната среда и водите и Министерство на здравеопазването, с която е учредена СОЗ около Сондаж № Вн-35х „Кранево“ от НМВ № 100 Район „Североизточна България“ - подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20°С.

На основание чл. 179 от Административнопроцесуалния кодекс, настоящата заповед подлежи на обжалване пред Административен съд - гр. София в едномесечен срок от съобщението за издаването й или в 14-дневен срок от отделните съобщения до лицата, участвали в административното производство.

Обжалването на заповедта не спира изпълнението й.

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
Министър на околната среда и водите

ПРИЛОЖЕНИЕ-4
Приложение № 1 към Заповед №РД-1052 от 11.2022 г.
РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР
София 1618, кв.Павлово, ул.Мусала №1
тел: 02/955 45 40, факс: 02/955 53 33
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

СЛУЖБА ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР - ГР. ДОБРИЧ
9300, ПОЩЕНСКА КУТИЯ 12, Бул. "ДОБРУДЖА" №28, ет.3, 058/602473, 601278
dobrich@cadastre.bg, БУЛСТАТ 130362903

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ
№ 15-1005369-05.11.2019 г.

Поземлен имот с идентификатор **39459.25.509**

С. **Кранево**, общ. **Балчик**, обл. **Добрич**
По кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със **Заповед 300-5-74/15.09.2003 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК**
Последно изменение със заповед: **КД-14-08-484/13.05.2013 г. на НАЧАЛНИКА НА СГКК - ДОБРИЧ**
Адрес на поземления имот:
Площ: **75052 кв.м**
Трайно предназначение на територията: **Урбанизирана**
Начин на трайно ползване: **За почивен лагер**

Координатна система КК2005

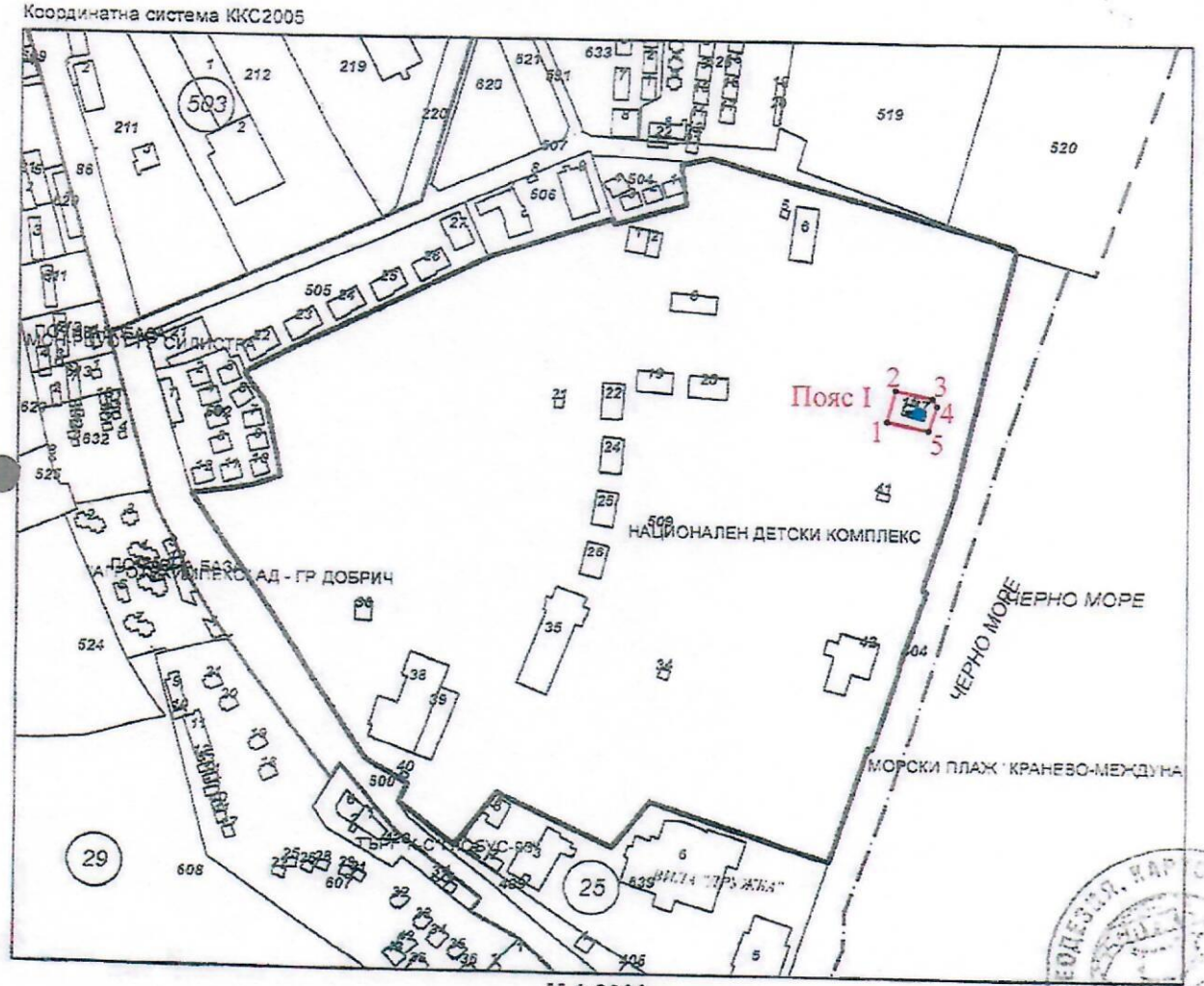

М 1:3000

Скица **№ 15-1005369-05.11.2019 г.** издадена въз основа на документ с входящ **№ 01-464458-15.10.2019 г.**

/инж.Димитричка Господинова/

ПРИЛОЖЕНИЕ-7

Приложение № 2 към Заповед № РД-1052/от 11.2022 г.
РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Министерство на околната среда и водите Република България

Разположение на характерните точки на санитарно охранителните пояси I, II и III

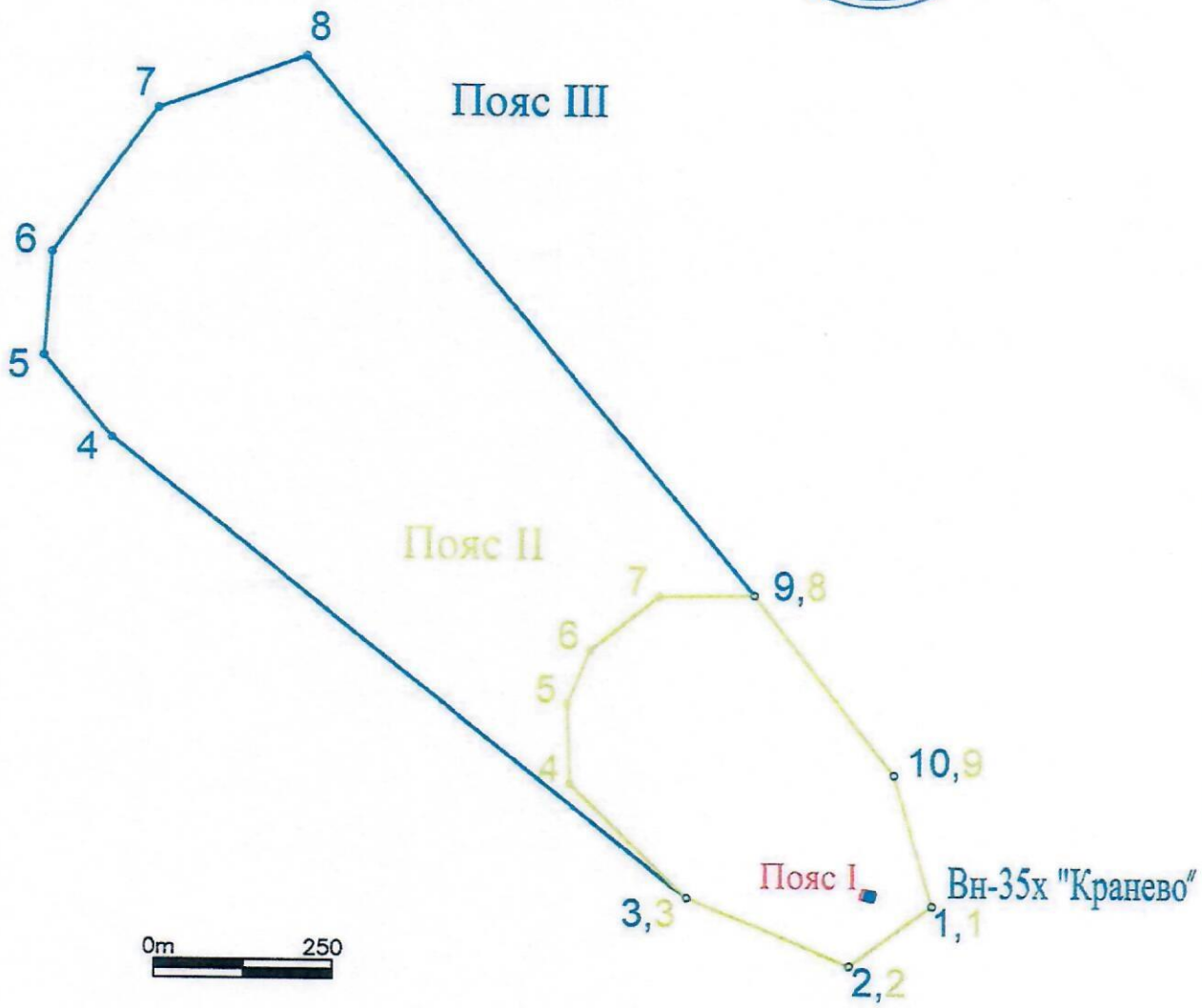

Приложил: .....
(инж. Ст. Найденов)

Схема на санитарно охранителни зони на сондажен кладенец Вн-35х попадащ в ПИ 39459.25.509 по КККР на с.Кранево, обл.Добрич

Приложение № 3 към Заповед № РД-1052/ 04.11.2022 г.
РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

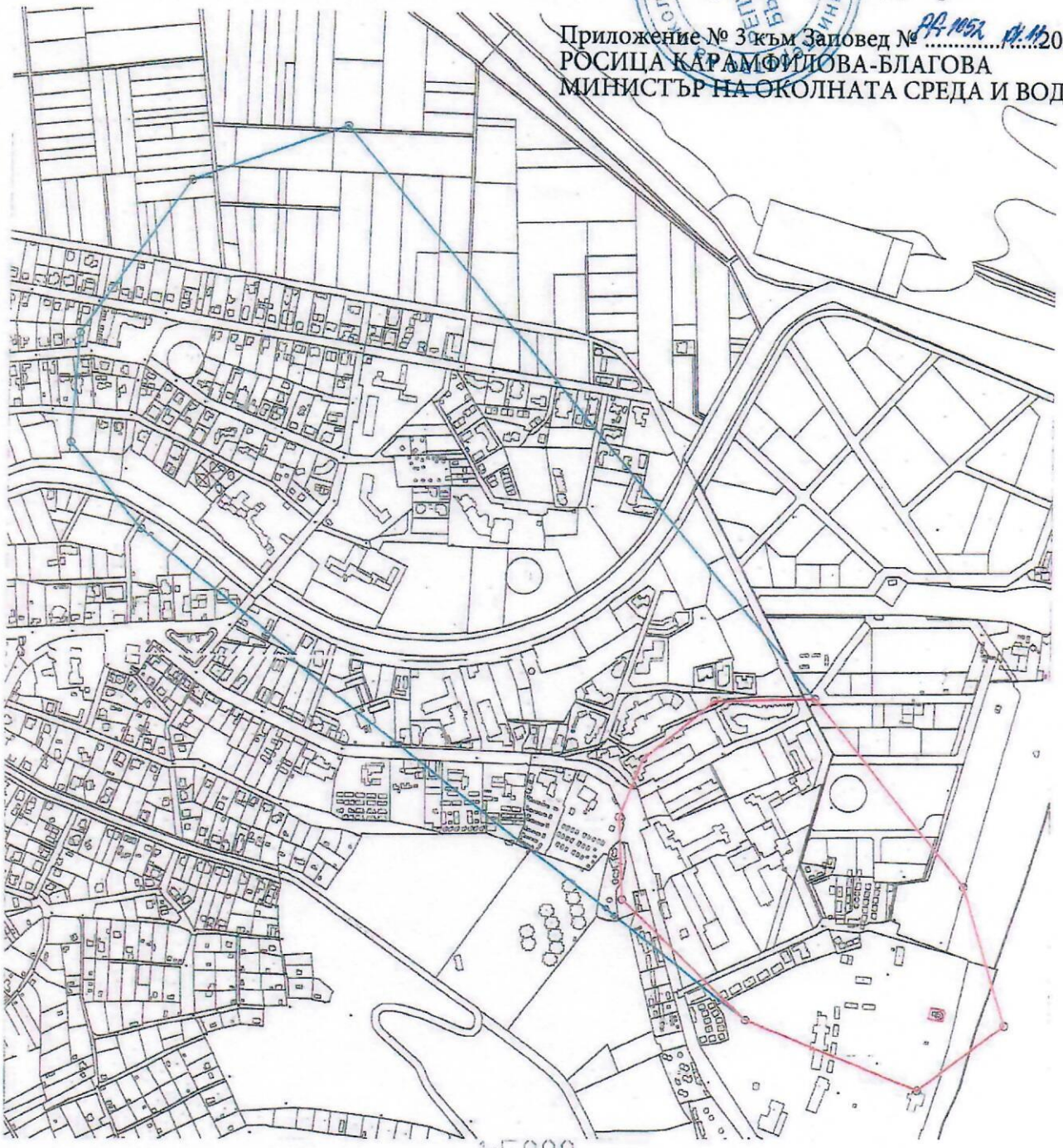

1:5000

Легенда:

ГОТАП 2020

ЕКОНТ

1050728157073

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050728157066
описание:

ПОДАТЕЛ ----------
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе,
номер и обратна разписка тел.
0890501668
ПОЛУЧАТЕЛ----------
(90188) Варна Венцислав
Доксимов РЦ9051
Басейнова Дирекция Черноморски
Район - Варна
Инж Явор Димитров - Директор
Варна, зона 33, ул.
Александър Дякович 33 тел.
052631447

ПРИЕЛ:_____
Теодора Митова

ПРЕДАЛ:_____
Валентин Цветков

09.10.2023 09:55

ЕКОНТ

1050728157073

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ ----------

(90188) Варна Венцислав
Доксимов

Басейнова дирекция Черноморски
район - Варна
И. Я. Д. Директор
Варна, ул. Александър Дякович
33 тел. 052631447
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ19.30

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16, Да се вземе, номер и
обратна разписка
тел. 0890501668
Ден за разнос: 10.10.2023

брой: 1, тегло: 0.100 kr.
тарифен код: 4 (ВР-ВП)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050728157066:

Куриерска услуга: 6.59 лв
ОБЩО: 6.59 лв

Дата на отпечатване:
09.10.2023 09:55

1050728157073

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ "ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН"

ВЪРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

вх. № 26-00-8217(А7)/09.10.2023г.

6.11.2023 г.

X 26-00-8217/А8/06.11.2023...

Signed by: Rositsa Ivanova Geneva

ДО
ГОСПОЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
РАЙОН „ЛОЗЕНЕЦ“, БУЛ. „ДЖЕЙМС БАУЧЕР“ № 51, ЕТ. 16
1407 ГРАД СОФИЯ

КОПИЕ ДО
ГОСПОДИН ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ВАРНА
УЛ. „ЯН ПАЛАХ“ № 4
9010 ГРАД ВАРНА

ОТНОСНО: *Консултации по чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 броя ветрогенератори, с обща номинална мощност до 464MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване, и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна”, с възложител „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

Във връзка с постъпило в Басейнова дирекция „Черноморски район“ Ваше писмо с вх. №26-00-8217(А7)/09.10.2023г., касаещо горецитираното инвестиционно предложение, Ви информирам следното:

1. Булет 8 на стр. 1 от становище с изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023г. следва да се чете: Предвидените дейности попадат в пояс III на СОЗ на 17 броя минерални водоизточници, определени със Заповед № РД-255/22.04.2008 г. на МОСВ, и пояс III на СОЗ на „ПЕС-1 Момчилово“, определен със Заповед № 34/20.09.2007 г. на МОСВ, и следва да бъдат съобразени със Списък на дейностите, забранени или ограничени в зоните за защита на питейните води в определените СОЗ по Наредба №3/2000г. и буферните зони около водовземните съоръжения/ системи, в случаите когато не са определени СОЗ в Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ.

Обръщам внимание, потвърждавам т. 6 от становище с наш изх. №26-00-8217(А2)/02.06.2023г. - Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни,

и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията.

С уважение,

6.11.2023 г.

X инж. Явор Димитров

Директор на
БД "Черноморски район"
Signed by: Yavor Maksimov Dimitrov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

Варна 9000, ул. „Ал. Дякович" №33
тел:+359 52/631 447, факс:+359 52/631 448, www.bsbd.bg, e-mail:bdvarna@bsbd.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район”

Изх. № ПУ-01-354 (6)
Гр. Плевен ..12.09.....2023 г.

ДО
ГОСПОЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
1407 град София

Относно: *Консултации по чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) за инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 броя ветрогенератори, с обща номинална мощност до 464MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване, и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна”*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА,

В Басейнова дирекция „Дунавски район” (БДДР) е постъпило Ваше писмо с наш вх. № ПУ-01-354-(4)/16.08.2023 г. с приложено към него Задание за обхват и съдържание на ДОВОС за ИП „Изграждане и експлоатация на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 броя ветрогенератори, с обща номинална мощност до 464MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване, и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол, и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна”.

Чрез писмо с изх. №ПУ-01-354-(1)/26.05.2023 г., като част от предварителни консултации, БДДР е дала препоръки и указания за обхват и съдържание на ДОВОС за горепосоченото ИП. БДДР няма допълнения относно настоящото задание, поради което при разработването на ДОВОС следва да се вземат предвид указанията и препоръките, дадени чрез цитираното писмо.

С уважение,

ИНЖ. РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА
Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район”

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ * ДУНАВСКИ РАЙОН ГР. ПЛЕВЕН * БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа” №60
тел.: +359 64 88 51 00
e-mail: dunavbd@bddr.bg, web: www.bd-dunav.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГД „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”
РД „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” – ВАРНА

Рег. № 833000-1904, екз. № единствен
17.10. 2023 г.

ДО
„ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА
- КУМИТСКИ

На вх. рег. № 833000-1448/16.08.2023 г.

ОТНОСНО: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землището на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есенница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, обл. Варна,“.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА - КУМИТСКИ,

Във връзка с проведена консултация на основание чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, относно процедура по предстоящо изготвяне на Задание за обхват и съдържание на доклад за оценка на въздействие върху околната среда, РДПБЗН-Варна е изготвила становище с рег. № 833000-982/29.05.2023 г. по отношение предвиденото инвестиционно предложение. Становището е посочено от Вас в Приложение 1-Справка консултации.

При проектирането и изграждането на обекта да се спазва законодателството на Република България, като се обърне особено внимание на:

- Закона за министерство на вътрешните работи и подзаконовите актове, в това число Наредба № Із-1971 за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар / Обн. ДВ бр. 96 от 2009г/ и Българските държавни стандарти, описани в тях;

- Закон за защита при бедствия / изм. и доп. ДВ. бр. 60 от 7 Юли 2020 г./.

- Осигуряването на активни и пасивни мерки за пожарна безопасност, съгласно изискванията на Наредба № Із-1971 за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /в т.ч. външно водоснабдяване за пожарогасене, пожарогасителни, пожароизвестителни системи и др./.

При разработване на инвестиционното намерение е необходимо да конкретизирате безопасните разстояния между конкретните граници на обекта и съоръженията до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседните предприятия и

съоръжения, транспортните пътища, обекти които могат да бъдат източник на/или да увеличат риска или последствията от големи аварии и да предизвикат ефекта на доминото.

Да се посочи оборудването, което смятате да инсталирате с цел ограничаване на образуването и последствията от големи аварии; организация и описание на мерки за предупреждения, алармиране и информиране в случаи на аварии, мерки за откриване, локализиране и ограничаване последиците от аварии.

При изпълнение на горните указания и становище с рег. № 833000-982/29.05.2023г., РДПБЗН – Варна не възразява да реализирате Вашето инвестиционно предложение: „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническата инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землището на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есенница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, обл. Варна“.

ДИРЕКТОР
КОМИСАР Тихомир Тотев

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ВАРНА РДПБЗН-ВАРНА

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
София 1000, бул. "Александър Стамболийски" №17, тел./факс: 02/4484810, e-mail: ninkn-sof@ninkn.bg

№ 7000-4163/...11.09..... 2023 г.

ДО
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗП. ДИРЕКТОР: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД
гр. София 1407; бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16
КОПИЕ:
МИНИСТЪРА НА КУЛТУРАТА

ОТНОСНО: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

След като се запознахме с предоставения проект на Задание за съдържанието и обхвата на ОВОС на Инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна и извършена справка в Националния документален архив на НИНКН и Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България" (АИС – АКБ), Ви уведомяваме следното:

В **т. 3.10. Културно, архитектурно, историческо и археологическо наследство** е направен кратък анализ като са посочени данни за известни до сега археологически недвижими културни ценности. На **фиг. 58** са съпоставени известните до сега археологически обекти спрямо площадките за изграждане на ветрогенератори. Изтъкнато е, че територията обект на инвестиционно намерение до сега не е била подлагана на целенасочени археологически издирвания. От направения кратък преглед е става ясно, че землищата на населените места, на чиято територия е разположен вятърен енергиен парк „Добротич уинд" се характеризират с висока наситеност на недвижими културни ценности по смисъла на Закона за културното наследство (ЗКН).

Във връзка с гореописаното, за да е коректен докладът относно процедурата по постфактум оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ на Инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи

подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ е необходимо да бъде направено следното:

1. За инвестиционната инициатива да бъдат уведомени РИМ – Варна и НАИМ-БАН;
2. Да бъдат проведени предварителни археологически проучвания – издирване на археологически обекти на терените, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение;
3. Издирванията да бъдат приети от комисия по чл. 158а от ЗКН;
4. След приключване на теренното издирване, информацията за всички налични археологически обекти в посочения участък да бъде предоставена
   на инвеститора;
5. Копие от научния доклад следва да бъде предоставен на Националния институт за недвижимо културно наследство за изразяване на становище, във връзка със последващи съгласувателни процедури;
6. В зависимост от резултатите след провеждане на теренните издирвания и в случай на регистриране на археологически недвижими културни ценности, застрашени от предвидените в проекта дейности да бъдат изпълнени разпоредбите на чл. 161 от ЗКН;
7. Проектната документация във всички следващи фази да бъде съгласувана с Министерство на културата съгласно чл. 83 и по реда на чл. 84 от ЗКН.
8. Научният доклад за проведени теренни археологически проучвания (издирване на археологически обекти) следва да бъде предоставен заедно с подлежащата на съгласуване документация.

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО * МК * СОФИЯ

ДИРЕКТОР:
(арх. ПЕТЪР ПЕТРОВ)

РЕГИОНАЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
ВАРНА

VARNA
REGIONAL MUSEUM OF
HISTORY

Варна 9000, бул. "Мария Луиза" № 41, тел. 052/ 681 - 012; факс: 052/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com
9000 Varna, 41 Maria Louisa blvd., phone: +359 52/ 681 - 012; +359 52/ 681 - 025; e-mail: rim@museumvarna.com

Изх. № РД-13-664/11.09.2023 г.

ДО
СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор на „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София 1407, район „Лозенец“
бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16
sevda.yontcheva@cwp.global

СТАНОВИЩЕ

Относно: Провеждане на консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда за инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“

УВАЖАЕМА Г-ЖО ЙОНЧЕВА,

Във връзка с Вашето писмо с наш входящ № РД – 13-664 от 16.08.2023 г. Ви уведомявам за следното:

РИМ-Варна одобрява намерението на инвеститора да бъдат проведени теренни издирвания на археологически обекти в зоните, които ще бъдат засегнати от инвестиционното намерение (с. 141). Бихме искали да обърнем внимание, че за определянето на текущото състояние на обектите на културното наследство (с. 139), както и за прогнозата за въздействието върху археологическото наследство резултатите от тези издирвания ще са от първостепенно значение. Разчитаме на по-нататъшното сътрудничество в тази насока.

С уважение:

(гл. ас. д-р Игор Лазаренко,
Директор на РИМ-Варна)

ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД
1618 София, бул. „Цар Борис III" № 201; тел. (02) 9696802; факс (02)9626189; e-mail: eso@eso.bg

ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД София
Изх. № ЦУ ECO-8747-1/24.08.2023 г.

ДО
Г-ЖА СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД
Гр. София 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

Към Наш Вх. № ЦУ-ECO-8747/16.08.2023г.

ОТНОСНО: Консултации за задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС за изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд"

УВАЖАЕМА ГОСПОЖА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ,

Уведомяваме Ви, че ЕСО ЕАД не възразява срещу така представеното задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС за изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд".

С уважение:

АНГЕЛИН ЦАЧЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

"ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР" ЕАД № 1А ЦУ ЕСО ЕАД

ЕКОНТ

1050709012117

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050709012100
описание:

ПОДАТЕЛ
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе
входящ. номер и обратна разп
тел. 0898581668
ПОЛУЧАТЕЛ
(10078) София Димитър
Узунски РЦ1000
Главния Директор На ГД
"Гражданска Въздухоплавателна
Администрация"
Х. Щерионов
София - зона Б2, ул. Джон
Иванчов 9 тел. +35[illegible]1047

ПРИЕЛ: [signature]
Галина Христова

ПРЕДАЛ: Маврудиев
Димитър Велин

16.08.2023 12:58

ЕКОНТ

1050709012117
ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(10078) София Димитър
Узунски

Г. д. н. Г. Г. в.
администрация
Х. Щерионов
тел. *********047
ПОЛУЧАТЕЛ

(?0028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16. Да се вземе входящ.
номер и обратна разп
тел. 0898581668
Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 1 (бр вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050709012100:

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 12:58

1050709012117

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

За Наш вх.N
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Регистрационен индекс и дата
18-00-853/16.08.2023

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев” № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски“ № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО

За Наш вх.N

МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА
ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“
Регистрационен индекс и дата
18-00-853/16.08.2023

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев” № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски“ № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050708991895

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(10038) София - Емил Бенчев

И. П. Б. и е. и. Б. а. и. на
Д. Д Р В. Владимиров
тел. *********195

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
ЖК Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16, Да се вземе входящ,
номер и обратна разп
тел. 0890501668
Ден за разнос: 18.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
Тарифен код: 1 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708991888:

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
17.08.2023 10:17

1050708991895

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

Вх № 676/РД-08/ 17.08.23г.

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050708910094

ТРАНСПОРТЕН БИЛЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суводолво

община Вълчи дол
Г. Т. Кмет
Вълчи дол, ул. Христо Ботев 1
тел. 0513123 15
ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Доверител Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16. Да се вземе входящ.
номер и обратна разп
тел. 0898349853
Ден за разнос: 17.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (ЕВРОПА)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708910087:

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 14:14

1050708910094

ЕКОНТ

1050708910094

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050708910087
описание:

ПОДАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев
Доверител Уинд АД
Б. Лозанова
София, зк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе
входящ. номер и обратна разп
тел. 0898349853
ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суводолво РЦ0000
Община Вълчи дол
Георги Трайков Кмет
Вълчи дол, зона 9172, ул.
Христо Ботев 1 тел. 0513123 15

ПРИЕЛ: С. Димитрова

До Кмет

ПРЕДАЛ:

Димитър Петров

16.08.2023 14:14

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

За Наш вх.№

Общинска администрация
гр. Вълчи дол
Вх.№ РД 2700-504/16-08-2023г

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

DOBROTICH WIND PLC SOFIA

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709265544

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ ----------

(9172) Суворово

Кметство с. Добротич
К. М. М. Ахмедов
Добротич, ул. Добротич 1
допълнителен тел 05138 2220
тел. 0878155592

ПОЛУЧАТЕЛ ----------

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0890581068
Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kg.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708904741;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 11:21

1050709265544

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. ДОБРОТИЧ
№ 069
16.08.2023 г.
Варненска ОС...

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

DOBROTICH WIND PLC SOFIA

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709283678

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Михалич
К. Н. И. Ахмедов
Михалич, ул. Михалич 1 05132
2220 тел. 0893344231

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор
Пантелеев Рд19.38

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0893858668

Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
Тарифен код: 4 (ВР-ВР)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708915211;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 11:42

1050709283678

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет.

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
Кметство с. МИХАЛИЧ
ВХ № 005
Получено на 16.08.2023 г.

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

DOBROTICH WIND PLC SOFIA

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DPP-10 ГОТОВ ЗА РАБОТА

1050709400723

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(9902) Нови Пазар

Кметство С. Калоян
Н. Н. К. Наместник
Калоян, ул. Калоян 1 тел.
0879131676

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ17Ю

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0890501668

Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708918625;

Куриерска услуга:	6.52 лв
Опаковки:	0.16 лв
ОБЩО:	6.68 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 14:09

1050709400723

1050709400723

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050708918625
описание:

ПОДАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе
входящ номер и обратна разп
тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(9902) Нови Пазар РЦ97092
Кметство С. Калоян
Николай Николов - Кметски
Наместник
Калоян, ул. Калоян 1 тел.
0879131676

ПРИЕЛ:----------
Николай Николов

ПРЕДАЛ:----------
Кемал Красенов

16.08.2023 14:09

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

Кметски наместник с. Калоян Общ. Вълчи дол

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев” № 1

За Наш вх.N

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски“ № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ

Изпълнителен директор

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050710259563

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050708924367
описание:

ПОДАТЕЛ----------
(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе входящ номер и обратна разп
тел. 0890581668
ПОЛУЧАТЕЛ----------
(9902) Нови Пазар РЦ97092
Кметство С. Изворник
Севджан Меджзетова Ахмедова - Кмет
Изворник, ул. Изворник 1 тел. 0876826404 тел. 051352276

ПРИЕЛ:_____
Севджан Ахмедова

ПРЕДАЛ:_____
Кемал Красенов

18.08.2023 13:30

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050710259563

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ----------

(9902) Нови Пазар

Кметство с. Изворник
С. М. А. Кмет
Изворник, ул. Изворник 1 тел 0876826404 тел. 051352276
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет.16 Да се в. номер и обратна разп
тел. 0890581668
Ден за разнос: 21.08.2023

Брои: 1, тегло: 0.100 kг.
тарифен код: 4 (вр вр)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050708924367;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
18.08.2023 13:30

1050710259563

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

Вх. №111 д. 18.08.2023 г.
вел. к.

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ

Изпълнителен директор

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709295695

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Кметство с. Искър
А. А. К. Кмет
Искър, ул. Искър 1 05132 2236
тел. 0896404668

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор Пантелеев РД19Ж

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и обратна разп
тел. 0898501668
Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kr.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050709954005:

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване: 16.08.2023 11:57

1050709295695

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050709456966
ТРАНСПОРТЕН БИЛЕТ
ПОДАТЕЛ----------

(9902) Нови Пазар

Кметство с. Есеница
М. К. М. Кмет
Есеница, ул. Есеница 1 тел
05137 2380 тел. 0878153841
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ19\30

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец Бул. Джеимс Баучер
51 ет.1б Да се в номер и
обратна разп
тел. 0890501668
Ден за разнос: 17.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708962109;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 15:09

1050709456966

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050709456966
ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050708962109
описание:

ПОДАТЕЛ----------
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец Бул. Джеимс
Баучер 51 ет. 1б Да се вземе
входящ номер и обратна разп
тел. 0890501668
ПОЛУЧАТЕЛ----------
(9902) Нови Пазар РЦ9\092
Кметство С. Есеница
Младен Красимиров Манушев -
Кмет
Есеница, ул. Есеница 1 тел
05137 2380 тел. 0878153841

ПРИЕЛ: М. Манушев
Младен Красимиров Манушев -
Кмет

ПРЕДАЛ:----------
Кемал Красенов

16.08.2023 15:09

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

Вх. 46 / 16.08.25г.

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ

Изпълнителен директор

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050708898231

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Община Ветрино
К. Д. Димитров
Ветрино, ул. Георги Сава
Раковски 24 тел. 0516189B0

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор
Пантелеев РД1930

Добротич Уинд АД
Е. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16, Да се вземе входящ.
номер и обратна разп
тел. 0898B5B1B5B

Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kr.
тарифен код: 4 (вр вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708898224;

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 10:29

1050708898231

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

Общинска администрация-Ветрино
№ 5300-518 / 16.08 2023
с. Ветрино, Варненска област

За Наш вх.№

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

DOBROTICH WIND PLC SOFIA

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709248363

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(9172) Суворово

Кметство с. Средно Село
К. Т. Кмет
Средно село, ул. Средно Село 1
тел 0882785991 тел. 051618727
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0896531688
Ден за разнос: 17.08.2023

Брой: 1, тегло: 0.100 kr.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050708964851;

Куриерска услуга:	6.52 лв
Общо:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 11:00

1050709248363

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

За Наш вх.№
№ 7

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050/09258652

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ ------

(9172) Суворово

Кметство с. Момчилово
П. П. К. Наместник
Момчилово, ул. Момчилово 1 тел
0886999984 тел. 051692220
ПОЛУЧАТЕЛ ------

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0890501668
Ден за разнос: 17.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 kг.
тарифен код: 4 (вр вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050/089/1422:

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 11:13

1050/09258652

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев” № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски“ № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

064
17.08.2023г

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050709022543

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(10078) София Димитър
Узунски

Министерство на земеделието и
храните
К. Вътев
София, бул. Христо Ботев 55 За
деловодство тел. 029851383
ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд ЕАД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16. Да се вземе входящ.
номер и обратна разп
тел. 0888581668
Ден за раздав.: 17.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 1 (ВР ВР)

Връщане след изпълнението
указание по пратка
1050709022536;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 09:22

1050709022543

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050709022543

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050709022536
описание:

ПОДАТЕЛ
(10028) София Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд ЕАД
Б. Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе
входящ. номер и обратна разп
тел. 0888581668
ПОЛУЧАТЕЛ
(10078) София Димитър
Узунски РЦ1930
Министерство На земеделието И
Храните
Кирил Вътев
София, зона 631. бул. Христо
Ботев 55 За деловодство тел.
029851383

ПРИЕЛ: Кирил Вътев

ПРЕДАЛ: Иванов Мария

16.08.2023 09:22

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
София 1040 бул."Хр. Ботев" № 55
тел.: 985 11 383
регист. индекс: 70-4315
дата: 16 08 23

ДО

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050/0325/6344

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(9И188) Варна - Венцислав Доксимов

Областна дирекция земеделие Варна
Д. Р. Йовков
Варна, ул. Доктор Пискюлиев 1 ет. 4 тел 052 621 240 тел. 052621239

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет.16 Да се в. номер и обратна разп
тел. 0890501668
Ден за разнос: 17.08.2023

Брои: 1, тегло: 0.100 kg.
тарифен код: 4 (ВР-ВП)

Връщане след изпълнено указание по пратка 1050/1090/7136;

Куриерска услуга: 6.52 лв
ОБЩО: 6.52 лв

Дата на отпечатване: 16.08.2023 11:10

1050/0325/6344

ЕКОНТ

1050/0925/6344

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050/1090/7136

Описание:

ПОДАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе входящ. номер и обратна разп
тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(9И188) Варна - Венцислав Доксимов РЦ1930
Областна Дирекция земеделие Варна
Директор - Радослав Йовков
Варна, зона 333, ул. Доктор Пискюлиев 1 ет.4, тел 052 621 240 тел. 052621239

ПРИЕЛ: ----------
Теодора Тонова

ПРЕДАЛ: ----------
Валентин Цветков

16.08.2023 11:10

„ДОБРОТИЧ УИНД” АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16

ДО

МЗХ ОД "Земеделие" Варна
Вх. № 29-12-02-1647/20.08.2023г.

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. “Ян Палах” №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев” № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски“ № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“, ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. “ Александър Дякович” № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН“, ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница“ № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев”, ул. „Майор Юрий Гагарин” №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. “Лъчезар Станчев” № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО“ АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III” № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница“, № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна".*

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ДО

За Наш вх.№ 461
16.08.2023

ДИРЕКТОРА НА РИОСВ-ВАРНА
9015, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ
9280, гр. Вълчи дол, пл. „Христо Ботев" № 1

КМЕТА И ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО
9220, с. Ветрино, ул. „Г. С. Раковски" № 24

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
ДОБРОТИЧ, МИХАЛИЧ, КАЛОЯН, ИЗВОРНИК, ИСКЪР И ЕСЕНИЦА, ОБЩ. ВЪЛЧИ ДОЛ

КМЕТОВЕТЕ НА СЕЛАТА:
СРЕДНО СЕЛО И МОМЧИЛОВО, ОБЩ. ВЕТРИНО

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН", ГР. ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. " Александър Дякович" № 33

ДИРЕКТОРА НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ДУНАВСКИ РАЙОН", ГР. ПЛЕВЕН
5800, гр. Плевен, ул. „Чаталджа" № 60

ДИРЕКТОРА НА РЗИ-ВАРНА
9000, гр. Варна, ул. „Брегалница" № 3

ДИРЕКТОРА НА ИБЕИ-БАН
1113, гр. София, Община „Изгрев", ул. „Майор Юрий Гагарин" №2

ДИРЕКТОРА НА НИНКН
1125, гр. София, бул. "Лъчезар Станчев" № 7

ДИРЕКТОРА НА РИМ-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Мария Луиза" № 41

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА „ЕСО" АД
1618, гр. София, район Витоша, бул. „Цар Борис III" № 201

ДИРЕКТОРА НА РДПБЗН-ВАРНА
9000, гр. Варна, бул. „Сливница", № 159

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР НА ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
1000, гр. София, ул. „Дякон Игнатий" № 9

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ" – ВАРНА
гр. Варна, ул."Д-р Пюскюлиев" 1, ет.4

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
гр. София, бул. „Христо Ботев" № 55

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ
гр. София 1111, п. к. 50, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ап. 1

Относно: Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС във връзка с изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви представяме изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано и на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 14.08.2023 г. до 12.09.2023 г. до: **„ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.**

На основание чл.9, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, с оглед характеристиките на инвестиционното предложение, в т.ч. при съобразяване на указанията на директора на РИОСВ-Варна (в писмо с изх.№ 26-00-4102/А24/16.03.2023 г.) възложителят е определил специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост, с които да се извършат консултациите по чл. 95, ал. 3 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС).

В хода на процедурата до момента Възложителят е провел предварителни консултации по чл.95 от *Закона за опазване на околната среда*, както следва:

Предварителни консултации за събиране на информация за изготвяне на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС – чрез предоставяне на информация за инвестиционното предложение и въздействието върху околната среда на определените специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост за изразяване на становища, в т.ч. публикуване на информацията на интернет страницата на възложителя, в едномесечен срок.

Предварителни консултации са проведени с:

- Компетентния орган по околна среда:
  - **РИОСВ-Варна;**
- Специализираните компетентни органи за ИП:
  - **Регионална здравна инспекция – Варна** – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
  - **Басейнова дирекция „Дунавски район" с център Плевен (БДДР)** и **Басейнова дирекция „Черноморски район" с център Варна (БДЧР)** – по отношение на опазването и управление на водите и риска от наводнения;
- Други заинтересовани/засегнати ведомства:
  - **Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" (РДПБЗН)- Варна;**
  - **Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН);**
  - **Регионален исторически музей (РИМ)– Варна;**
  - **„ЕСО" ЕАД;**
  - **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД „ГВА") към Министерство на транспорта и съобщенията;**
  - **Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при**
  - **Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН);**
- Засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение:
  - населението в района на ИП – чрез:

- **Община Вълчи дол и кметствата на с. Добротич, с. Михалич, с. Калоян, с. Изворник, с. Искър и с. Есеница, и**
- **Община Ветрино и кметствата на с. Средно село и с. Момчилово.**

В рамките на срока за предварителни консултации, от РИОСВ-Варна са предоставени постъпилите до 23.05.2023 г. възражения (91 бр.) в резултат на обществения достъп до уведомлението за инвестиционното предложение (с писмо на РИОСВ-Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г.).

Възложителят, е изразил становище до РИОСВ-Варна с писмо с техен *вх.№ 26-00-4102/А133/18.07.2023 г.*

От РИОСВ-Варна, с писмо с *изх.№ 26-00-4102/А132/17.07.2023 г.* са предоставени още три възражения и становища.

Резултатите от предварителните консултации, в т.ч. становищата и възраженията са съобразени в представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС, към което са приложени справка за извършените предварителни консултации по чл. 95, ал.3 от *Закона за опазване на околната среда* и справка за постъпилите възражения.

Адресатите на постъпилите възражения описани по-горе са информирани за изготвеното задание и за осигурения обществен достъп до него на интернет страницата на възложителя със съобщение по електронна поща и на посочените от тях адреси за контакт.

Приложение: ***съгласно текста.***

С уважение: **Дата: 14.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709183633

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(10238) София - Георги Лазаров

Българско дружество за защита
на птиците
В. Р. Георгиева
София, жк Яворов бл. 71 вх. 4
ап. 1 тел. 029799500

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет.16 Да се в. номер и
обратна разп
тел. 0890501668
Ден за разнос: 17.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 1 (вр-вр)

Връщане след изпълнено
указание по пратка
1050709027661:

Куриерска услуга:	6.52 лв
ОБЩО:	6.52 лв

Дата на отпечатване:
16.08.2023 09:25

1050709183633

ИЗВЕСТИЕ ЗА ДОСТАВЯНЕ

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ

☐ препоръчана пратка ☐ колет
☐ паричен превод

обр. 243

14 08 23
ДД ММ ГГ
(дата на приемане)

ИД PS 1407 OOJAGJ X

изходящо клеймо ИД

входящо клеймо ИД

Попълва се от подателя

Получател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Антон Балев

Адрес

ул. Ал. Стамболийски 17А

Област

Велчи Дол 9280

гр./с.

Попълва се от получателя при доставяне/запълващане

Име и фамилия на получателя на пратката/упълномощеното лице

Виолета Петкева

дата и час на получаване

18 08 2023
ДД ММ ГГ час минути

подпис на получателя/ упълномощеното лице

Пратката е доставена от ПС

☐ лично

☒ на член от домакинството — сваж

родствена връзка .....

☐ с пълномощно № .....

Доставил: ..... (подпис)

Проверил: ..... (подпис)

клеймо за доставяне

Попълва се от подателя

Подател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Доротея Уиня ЕД

Адрес:

ж.к. Джеймс Баучер №51, ет.16

Област:

София 1407

гр./с.

ДО
Г-Н ДИЯН СТОЯНОВ БАЛЕВ
УЛ. „АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ“ 17а
ГР. ВЪЛЧИ ДОЛ, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ИЗВЕСТИЕ ЗА ДОСТАВЯНЕ

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ

☐ препоръчана пратка ☐ колет
☐ паричен превод

обр. 243

15.08.23
ДД ММ ГГ
(дата на приемане)

ИД PS 1407 OOJAGF T

Попълва се от подателя

Получател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Иван Марков Иванов

Адрес

ул. Одрине № 20а

Област

Велчи Дол 9280

гр./с.

Попълва се от получателя при доставяне/изплащане

Име и фамилия на получателя на пратката/упълномощеното лице

Румяна Иванова

дата и час на получаване

16 08 10 23
ДД ММ ГГ час минути

подпис на получателя/ упълномощеното лице

ВЕЛЧИ ДОЛ 9280 16.08.23-17

изходящо клеймо ИД

○ входящо клеймо ИД

Пратката е доставена от ПС

.....

☐ лично

☒ на член от домакинството съпруга

родствена връзка .....

☐ с пълномощно № .....

Доставил: ..... (подпис)

ВЕЛЧИ ДОЛ 9280 16.08.23-17

клеймо при доставяне

Проверил: ..... (подпис)

Попълва се от подателя

Подател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Добротич Линд АД

Адрес:

бул. Джеймс Баучер № 51 ет. 6

Област:

София 1407

гр./с.

ДО
Г-Н ИВАН МАРКОВ ИВАНОВ
УЛ. „ОБОРИЩЕ“ №20а
ГР. ВЪЛЧИ ДОЛ, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ

Изпълнителен директор

„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050709048604

ОБРАТНА РАЗПИСКА
по пратка No 1050709048604
описание:

ПОДАТЕЛ----------
(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668
ПОЛУЧАТЕЛ----------
(9451) Тервел РЦ93002
Земеделска Кооперация Прогрес
Иван Василев Иванов
Стефан Караджа, общ. Вълчи дол
тел. 05135247?

ПРИЕЛ:_____
Живка Георгиева

ПРЕДАЛ:_____
Станислав Стоичев

16.08.2023 14:47

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050709048604

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ
ПОДАТЕЛ----------

(9451) Тервел

Земеделска кооперация Прогрес
И. В. Иванов
Стефан Караджа, общ. Вълчи дол
тел. 05135247?
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка
тел. 0890501668
Ден за разнос: 2023-08-17

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:
16.08.2023 14:47

40581412312

ДО
Г-Н ИВАН ВАСИЛЕВ ИВАНОВ
ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ПРОГРЕС“
С. СТЕФАН КАРАДЖА, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709034423

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(90159) Варна - Добрин Добрев

Д. Д. Гамбезова
Д. Д. Гамбезова
тел. *******720

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка
тел. 0890501668

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:
16.08.2023 15:18

40581424350

ЕКОНТ

1050709034423

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709034423
описание:

ПОДАТЕЛ----------
(10028) София - Тодор Пантелеев
Добротич Уинд АД
Биляна Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------
(90159) Варна - Добрин Добрев РЦ9051
Деница Димитрова Гамбезова
Деница Димитрова Гамбезова
Варна, зона 11, ул. Патриарх Евтимий бл.98, ет.4, ап.11
тел. 0888902720

ПРИЕЛ: _____
Деница Димитрова Гамбезова

ПРЕДАЛ: _____
Любомир Лазаров

16.08.2023 15:18

ДО
Г-ЖА ДЕНИЦА ДИМИТРОВА ГАМБЕЗОВА
УЛ. „ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ“, БЛ. 98, ЕТ. 4, АП. 11
ГР. ВАРНА

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ДО
Г-ЖА ГАЛИНА МАРИНОВА АНГЕЛОВА
УЛ. „АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ“ 31
ГР. ВЪЛЧИ ДОЛ, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709045764

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709045764

описание:

ПОДАТЕЛ

(10028) София – Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД

Биляна Лозанова

София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000

Галина Маринова Ангелова

Галина Маринова Ангелова

Вълчи дол, зона 9172, ул. Александър Стамболийски 31

тел. 0889431[illegible]

ПРИЕЛ:

Галина Маринова Ангелова

ПРЕДАЛ:

Димитър Петров

16.08.2023 13:27

ЕКОНТ

1050709045764

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Г. М. Ангелова

Г. М. Ангелова

тел. *******148

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София – Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД

Б. Лозанова

София

зона 19

жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка

тел. 0890501668

брой: 1, тегло: 0.100 кг.

тарифен код: 4 (вр-вр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:

16.08.2023 13:27

40581364593

ЕКОНТ

1050709042282

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Г. Ч. Георгиев
Г. Ч. Георгиев
тел. *******143

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор
Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
жк Лозенец бул. Джеймс Баучер
51 ет. 16 Да се вземе обратна
разписка
тел. 0889501668

брой: 1, тегло: 0.100 kг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:
16.08.2023 10:41

40581247996

ЕКОНТ

1050709042282

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709042282

описание:

ПОДАТЕЛ

(10028) София - Тодор
Пантелеев
Добротич Уинд АД
Б.Лозанова
София, жк Лозенец бул. Джеймс
Баучер 51 ет. 16 Да се вземе
обратна разписка тел.
0889501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ90000
Георги Чернев Георгиев
Георги Чернев Георгиев
Ветрино, ул Г. Бенковски 9
тел. 0889650143

ПРИЕЛ: Георги Георгиев

Георги Чернев Георгиев

ПРЕДАЛ:

Димитър Петров*

16.08.2023 10:41

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ЧЕРНЕВ ГЕОРГИЕВ
УЛ. „Г. БЕНКОВСКИ“ 9
С. ВЕТРИНО, ОБЩИНА ВЕТРИНО

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709050119

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709050119

описание:

ПОДАТЕЛ

(10028) София – Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД

Биляна Лозанова

София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000

Земеделска кооперация "Златен Клас"

Иван Добрев Иванов

Михалич, общ. Вълчи дол тел. 0882429102

ПРИЕЛ: Иван Иванов

Иван Иванов

ПРЕДАЛ:

Димитър Петров

16.08.2023 11:32

ЕКОНТ

1050709050119

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Земеделска кооперация "Златен клас"

И. Д. Иванов

Михалич, общ. Вълчи дол тел. 0882429102

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София – Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД

Б. Лозанова

София

зона 19

жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка

тел. 0890501668

Ден за разнос: 2023-08-17

Брой: 1, тегло: 0.100 kg.

тарифен код: 4 (ВР-ВР)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:

16.08.2023 11:32

40581298761

ДО
Г-Н ИВАН ДОБРЕВ ИВАНОВ
ЗЕМЕДЕЛСКА КООПЕРАЦИЯ „ЗЛАТЕН КЛАС“
С. МИХАЛИЧ , ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЛОВНО-РИБАРСКО ДРУЖЕСТВО
№ 16
12.09.2023 г.
гр, ВЪЛЧИ ДОЛ

ДО: „ДОБРОТИЧ УИНД“ АД
гр. София, п.к.1407,
район Лозенец, бул.“ Джеймс Баучер № 51, ет.16

ОТНОСНО: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк ДОБРОТИЧ УИНД

СТАНОВИЩЕ

от

Сдружение“Ловно рибарско дружество Вълчи дол” – гр. Вълчи дол

Уважаеми дами и господа,

С писмо на РИОСВ - Варна с изх.№ 26-00-4102/А124/23.05.2023 г. са ви предоставени нашите възражения. В тях подробно сме изложили своето несъгласие относно вашия проект, подробно сме мотивирали правно и фактически причините за отрицателните ни становища.

От името на всички ловни дружини членуващи в Сдружението ,ви уведомяваме за пореден път , че позицията ни относно вашето инвестиционно предложение за изграждането на вятърен енергиен парк на територията на Община Вълчи дол остава непроменена , а именно :КАТЕГОРИЧНО СМЕ ПРОТИВ ИЗГРАЖДАНЕТО МУ.

Председател :Николай Христов

ЕКОНТ

1050709032054

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709032054

описание:

ПОДАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД

Биляна Лозанова

София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(90159) Варна - Добрин Добрев РЦ9051

Петя Стойкова Гамбезова

Петя Стойкова Гамбезова

Варна, зона 11, ул. Патриарх Евтимий бл.98, ет.4, ап.11

тел. 0884036691

ПРИЕЛ:----------

Деница Димитрова Гамбезова

ПРЕДАЛ:----------

Любомир Лазаров

16.08.2023 15:18

ЕКОНТ

1050709032054

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(90159) Варна - Добрин Добрев

П. С. Гамбезова

П. С. Гамбезова

тел. *******691

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД

Б. Лозанова

София

зона 19

жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка

тел. 0890501668

брой: 1, тегло: 0.100 кг.

тарифен код: 4 (вр-вр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:

16.08.2023 15:18

40581424354

ДО
Г-ЖА ПЕТЯ СТОЙКОВА ГАМБЕЗОВА
УЛ. „ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ“, БЛ. 98, ЕТ. 4, АП. 11
ГР. ВАРНА

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1050709044088

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709044088

описание:

ПОДАТЕЛ

(10028) София - Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД

Биляна Лозанова

София, жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501658

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суворово РЦ9000

Радина Стоянова Дочева

Радина Стоянова Дочева

Ветрино, ул. Витоша тел. 0899245644

ПРИЕЛ: _____

Радина Стоянова Дочева

ПРЕДАЛ: _____

Димитър Петров

16.08.2023 10:14

ЕКОНТ

1050709044088

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суворово

Р. С. Дочева

Р. С. Дочева

тел. *******6044

ПОЛУЧАТЕЛ

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД

Б. Лозанова

София

зона 19

жк Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка

тел. 0890501658

Брой: 1, тегло: 0.100 kg.

тарифен код: 4 (ЕВ-ВР)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:

16.08.2023 10:14

40581224849

ДО
Г-ЖА РАДИНА СТОЯНОВА ДОЧЕВА
УЛ. „ВИТОША“
С. ВЕТРИНО, ОБЩИНА ВЕТРИНО

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ДО
Г-Н СТАНИСЛАВ ПЕНЧЕВ СТОИЛОВ
УЛ. „ТРИ УШИ“ 16, ЕТ. 3, АП. 11
ГР. ВАРНА

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ЕКОНТ

1 от 1 пратки

1050709038704

ден за разнос: 16.08.2023г

ПОДАТЕЛ **приета:**

(10028) София - Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД, Б. Лозанова

София, жк Лозенец, ет.16, бул. Джеймс Баучер 51, Да се вземе о...

ПОЛУЧАТЕЛ **зона:** 333

(90188) Варна - Венцислав Доксимов РЦ9051

С. П. Стоилов, С. П. Стоилов
Варна, ет.3, ап.11, ул. Три уши 16, тел.*******644

брой: 1, тегло: 0.10, тар. код: 4

части: 1050709038704

Куриерска услуга:

ПЛАЩАНЕ **Общо: изплати 0.00лв**

Услуги: 0.00лв НП: 0.00лв ()

Доставка на пратка съгласно общите условия на Еконт Експрес ООД публикувани на http://www.econt.com

Пратка № 1050709038704

време	събитие	място	детайли
2023-08-15 16:26:05	към куриер	София - Тодор Пантелеев	предадена на куриер Любомир Георгиев
2023-08-15 16:55:50	към офис	София - Тодор Пантелеев	постъпила за обработка в офис София - Тодор Пантелеев
2023-08-15 21:15:26	към линия	София ЛЛЦ Хладилника	отпътува по маршрут София - София
2023-08-15 22:15:56	към офис	София НЛЦ Населено място	постъпила за обработка в офис София НЛЦ Населено място
2023-08-15 22:19:30	към линия	София НЛЦ Населено място	отпътува по маршрут София - Варна
2023-08-16 06:46:44	към офис	Варна ЛЛЦ Запад	постъпила за обработка в офис Варна ЛЛЦ Запад
2023-08-16 07:15:48	към офис	Варна ЛЛЦ Запад	пристигнала в офис Варна - Венцислав Доксимов
2023-08-16 09:23:25	към куриер	Варна - Венцислав Доксимов	предадена на куриер Димитър Георгиев
2023-08-16 10:03:29	Разпорежд ане		Разпореждане № 230816006923 за: договорен ден за разнос, други
2023-08-16 10:04:11	Разпорежд ане		Разпореждане № 230816006991 за: договорен ден за разнос
2023-08-16 12:20:43	опит за разнос	Варна - Венцислав Доксимов	Върната от куриер в офис Варна - Венцислав Доксимов, поради неуспешен опит за доставка (Няма връзка с получател по телефон)
2023-08-17 09:47:46	към куриер	Варна - Венцислав Доксимов	предадена на куриер Димитър Георгиев
2023-08-17 10:19:53	Разпорежд ане		Разпореждане № 230817008008 за: други
2023-08-17 11:58:45	опит за разнос	Варна - Венцислав Доксимов	Върната от куриер в офис Варна - Венцислав Доксимов, поради неуспешен опит за доставка (Няма връзка с получател по телефон)
2023-08-18 09:03:15	към куриер	Варна - Венцислав Доксимов	предадена на куриер Димитър Георгиев
2023-08-18 10:05:06	Връщане		Връщане на пратката
2023-08-18 12:09:12	към офис	Варна - Венцислав Доксимов	пристигнала в офис Варна - Венцислав Доксимов
2023-08-18 12:09:12	към офис	Варна - Венцислав Доксимов	пристигнала в офис Варна - Венцислав Доксимов
2023-08-18 12:13:29	към офис	Варна - Венцислав Доксимов	постъпила за обработка в офис Варна Христо Ботев
2023-08-18 17:15:31	към линия	Варна Христо Ботев	отпътува по маршрут Варна - Варна
2023-08-18 17:44:02	към офис	Варна НЛЦ	постъпила за обработка в офис Варна НЛЦ
2023-08-18 19:52:40	към линия	Варна НЛЦ	отпътува по маршрут Варна - Варна - София
2023-08-19 05:37:13	към офис	София ЛЛЦ Хладилника	постъпила за обработка в офис София ЛЛЦ Хладилника

2023-08-19 05:49:34	към офис	София ЛЛЦ Хладилника	постъпила за обработка в офис София - Тодор Пантелеев
2023-08-21 08:10:53	към куриер	София - Тодор Пантелеев	предадена на куриер Велислав Младенов
2023-08-21 08:10:53	към куриер	София - Тодор Пантелеев	предадена на куриер Велислав Младенов
2023-08-21 10:33:30	към клиент	София - Тодор Пантелеев	получена от Биляна Лозанова

Брой редове в справката: 27

DPP-10 ГОТОВ ЗА РАБОТА

ЕКОНТ

1050710108144

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ ----------

(90188) Варна - Венцислав Доксимов

ЕКОНТ ЕКСПРЕС ООД
служител
Варна (офис Варна - Венцислав Доксимов) тел. 0700173 00
ПОЛУЧАТЕЛ ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София
зона 19
ж.к Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка
тел. 0890501668
Ден за разнос: 21.08.2023

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 3 (оф-вр)

Връщане след разпореждане по пратка 1050709038704:

Куриерска услуга:	6.56 лв
ОБЩО:	6.56 лв

Дата на отпечатване:
18.08.2023 10:05

1050709847089

ПРАЗНОПРЕВОЗНА ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ

(9172) Суводолско

Г. Г. Георгиев
Г. Г. Георгиев
тел. *******225

ПОЛУЧАТЕЛ

(10628) София Тодор Пантелеев РЦ1930

Добротич Унид АД
Б. Лозанова
София
зона 19
ж.к Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 1Б Да се вземе обратна разписка
тел. 0898501658

Брой: 1. Тегло: 0.100 кг.
Тарифен Код: 4 (Ср-Бр)

Обратна разписка

Дата на отпечатване:
21.08.2023 11:17

4858243842 5

ЕКОНТ

1050709847089

ОБРАТНА РАЗПИСКА

по пратка No 1050709847089
описание:

ПОДАТЕЛ

(10628) София Тодор Пантелеев
Добротич Унид АД
Б. Лозанова
София, ж.к Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 1Б Да се вземе обратна разписка тел. 0898501658

ПОЛУЧАТЕЛ

(9172) Суводолско РЦ1000
Георги Георгиев Георгиев
Георги Георгиев Георгиев
Ветрино, ул Сан Стефано 10
тел. 0894869229

ПРИЕЛ: Георги Георгиев Георгиев

ПРЕДАЛ: Красен Николов

21.08.2023 11:17

ЕКОНТ

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ГЕОРГИЕВ
УЛ. „САН СТЕФАНО“ 10
С. ВЕТРИНО, ОБЩИНА ВЕТРИНО

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

ДО
Г-Н ПРЕСЛАВ ПЕТРОВ ПЕТРОВ
УЛ. „ГЕО МИЛЕВ“ 5
ГР. ВЪЛЧИ ДОЛ, ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ

ИЗВЕСТИЕ ЗА ДОСТАВЯНЕ

☐ препоръчана пратка ☐ колет
☐ паричен превод

обр. 243

15 08 23
ДД ММ ГГ
(дата на приемане)

ИД PS 1407 OOJAGH V

Попълва се от подателя

Получател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Преслав Петров

Адрес

ул. Гео Милев 5

Област

Враца Дол 9280

гр./с.

Попълва се от получателя при доставяне/запознаване

Име и фамилия на получателя на пратката/упълномощеното лице

Преслав Петров

дата и час на получаване

14 08 23 15

ДД ММ ГГ час минути

подпис на получателя/ упълномощеното лице

изходящо клеймо ИД

входящо клеймо ИД

клеймо при доставяне

Пратката е доставена от ПС

.....

☐ лично

☐ на член от домакинството

родствена връзка .....

☐ с пълномощно № .....

Доставил: ..... (подпис)

Проверил: ..... (подпис)

Попълва се от подателя

Подател на пратката – Име, презиме, фамилия/Наименование на ЮЛ

Адрес:

Област:

гр./с.

До „Добротич уинд” АД, с ЕИК 200773401, с адрес: град София, район „Лозенец”, бул. „Джеймс Баучер”,№ 51, ет.16, с електронен адрес: sevda.yontcheva@cwp.global

Уважаеми дами и господа,
Уважаема госпожо Йончева

С ваше писмо бяхме уведомени за възможност за наше становище по задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич уинд.

В писмото ви е посочена възможност да се запознаем с данни от електронен адрес/линк или в офиса на дружеството в град София.

От посочения в писмото линк не успяхме да получим данни, а намираме за необосновано да инвестираме време и средства за запознаването с данни във ваш офис в град София.

С оглед икономия на наше и ваше време се снадбихме с данни за вашето инвестиционно намерение от друг линк:
https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/42615

От този източник на информация установихме, че сте входирали в РИОСВ – Варна уведомление за осъществяването на негово инвестиционно предложение с вх.№ 26-00-4102 / 123 от 10.02.2023г.

След обсъждания в Кооперацията на данните от предложението заявявам, че възразяваме срещу осъществяване на планираната инвестиция.

В уведомлението се твърди негова връзка с предходно инвестиционно предложение и се посочват основни параметри на новото предложение.

Новото предложение включва намерение за изграждането на седем ветрогенератора / ВГ/ в земеделски имоти от землището на село Калоян.

За седемте поземлени имота е направено ваше твърдение за наличието на подписани предварителни договори за учредено право на строеж./ стр.17 от уведомлението/.

Не установихме такива договори да са приложени към уведомлението.

Шест от седемте имота са съседни с имоти на член – кооператори на представляваната от мен кооперация и изграждането на вятърен генератор пряко засяга правата на член – кооператорите.

Седмият имот с № 35506.2.14, в който се предвижда изграждането на вятърен генератор, е съседен с имот № 35506.2.27, който е собственост на кооперацията.

Очакваната площ на сервитутна зона на всеки ветроенератор е 24 040 кв.м. и се разпростира и върху имотите, съседни на всеки имот в който се предвижда изграждането на фундамент за ветрогенератор./ стр.8, табл.4/

В уведомлението са посочени основните параметри на бъдещите генератори и на застрояване на имотите./ стр.4 , табл.3 от уведомлението/

Имотите в които ще се изграждат ветрогенераторите са посочени в Приложение 2.2. към уведомлението.

Изграждането на ветрогенераторите в седемте имота в село Калоян, за които се твърди наличие на предварителен договор за право на строеж, ще засегне и съседните имоти, тъй като се предвижда височината на геренераторите да е до 270 метра, а плътността на застрояване 80%.

Роторите на ветрогенераторите ще преминават над имотите, които са съседни на имотите, в които ще бъдат изградени фундаментите на ветрогенераторите.

Смятаме, че изграждането на седем ветрогенератора с диаметър на ротора до 175 метра и с площ до 24 040 кв.метра, ще въздейства негативно върху качествата на земеделската земя. / стр.8, табл.4/

Смятаме, че изграждането, поддръжката и експлоатацията на бъдещите седем ветрогенератора на кабелните и на въздушните електропроводи между тях ще имат негативно въздействие върху всички организми, имащи значение за качеството на земеделската земя.

Липсата на данни за трасе на електропроводите и на техните сервитути прави невъзможно установяването на земеделските имоти, които ще бъдат засегнати с изграждането в тях на тези съоръжения.

Представляваната от мен Кооперация освен, че представялва своите членове, е собственик на имоти в землището и арендатор на имоти и засягането им с изграждане на съоръжения в тях пряко засяга нейният интерес.

В уведомлението установихме множество неясноти, които трябва да бъдат изяснени поне в заданието за доклад по ОВОС, като посочваме основните от тях:

1. Колко ветрогенератора включва предложението – 79 или 58.

В уведомлението се посочва запазване на 12 места за ветрогенератори от предишно рарешение за ОВОС и предвиждане на нови 46 места, но се твърди планиране на 79 ветрогенератора./стр.2/

2. Какво включва предложението – изграждане на подстанция, три повишаващи станции, въздушен и / или кабелен електропроводи или и други електрически съоръжения.

В уведомлението се посочва изграждането на три повишаващи станции, на една подстанция, на съоръжения за съхраняване на електроенергия и на два вида електропровода./стр.2 и стр.10/

В уведомлението не установихме данни за брой, вид и площ на съоръжения за съхраняване на електроенергия, а такива не са вписани в раздел за отделяне на опасни отпадъци.

Създаването и съхранението на опасни отпадъци при изграждане, поддръжка и експлоатация на вашето инвестиционно намерение ще влоши качествата на земеделските земи.

3.Очакваме в заданието за доклад по ОВОС да бъде изискано ясно описване на планираните опасни отпадъци, както и реалистични мерки за ограничаване тяхно въздействие върху околната им среда.

4. В уведомлението не установихме данни за шум и вибрации на ветрогенераторите при различни сила и посока на вятъра.
Включително и за очакваните данни при конкретните почви, в които ще се изливат техните фундаменти.

Очакваме в заданието да бъдат изискани и тези данни.

5. В уведомлението не установихме данни за трасета на въздушен или кабелен електропроводи със съответните сервитути през конкретни имоти. Не установихме и вариантност на предложение на вид електропроводи с оглед на въздействията върху земеделската земя и околната среда.

Очакваме в заданието за доклад по ОВОС и тези неясноти да бъдат преодолени.

6. Установихме, че очаквате вашето инвестиционно предложение да засегне нови 693 923 кв. метра, в допълнение към 209 927 кв.м. от предното ви предложение./стр.10 от уведомлението/

Очакваме в заданието за доклад по ОВОС да бъде изискано посочване на точна площ, върху която планирате изграждане на ветроенергийния парк, включително при евентуални варианти на предложението.

7. Очакваме в заданието да бъде въведено изискване за посочването на източници на конкретни данни от доклада, както и на тяхната актуалност и достоверност.

С Уважение:

ДО
Г-Н ПЕТЪР КУРТЕВ ПЕТРОВ
УЛ. „АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ“ 53
ГР. ВАРНА

Относно: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад по ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *“Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд“, състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия“ в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна“,* в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на Възложителя: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини“ – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. „Джеймс Баучер“ № 51, ет. 16., всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение: **Дата: 15.08.2023 г.**

СЕВДАЛИНА ЙОНЧЕВА-КУМИТСКИ
Изпълнителен директор
„ДОБРОТИЧ УИНД" АД

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

D20085G9089

РАЗПИСКА ЗА НЕУСПЕШНО ПРЕДАВАНЕ НА ПРАТКИ

пратка 1050709051673

Брой части: 1
От София - До Варна
От София - Тодор Пантелеев
До Варна - Елица Стоянова
РЦ9000

ПОДАТЕЛ:
Добротич Уинд АД
ВС

ПРИЕЛ: Петър Бъртев Петров

Подпис:

ПРЕДАЛ: Ясен Георгиев

Пол Взила и затвая
Няма го на
адреса

Подпис: 917220

24.08.2023 10:27

D20085G9089

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

D20085G9088

РАЗПИСКА ЗА НЕУСПЕШНО ПРЕДАВАНЕ НА ПРАТКИ

пратка 1050709051673

Брой части: 1
От София - До Варна
От София - Тодор Пантелеев
До Варна - Елица Стоянова
РЦ9000

ПРИЕЛ: Петър Бъртев Петров

Подпис:

ПРЕДАЛ: Ясен Георгиев

Получател
Взила и затвая
Няма го на
адреса

Подпис: 917220

24.08.2023 10:27

D20085G9088

DATECS
Mobile fiscal printer FMP-10

1050709051673

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(10028) София - Тодор Пантелеев

Добротич Уинд АД
Б. Лозанова
София, ж.к Лозенец бул. Джеймс Баучер 51 ет. 16 Да се вземе обратна разписка тел. 0890501668

ПОЛУЧАТЕЛ----------

(90128) Варна - Елица Стоянова
РЦ9000

П. К. Петров
П. К. Петров
Варна
зона 18
кв. Чайка бл. 53
тел. *******952

Ден за разнос: 2023-08-22

брой: 1, тегло: 0.100 кг.
Тарифен код: 4 (вр-вр)
ВС

Препратена с нова пратка номер 1050710375478:

Дата на отпечатване:
21.08.2023 11:26

1050709051673

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

D2803107650

РАЗПИСКА ЗА НЕУСПЕШНО
ПРЕДАВАНЕ НА ПРАТКИ

пратка 1050/090051673

Брой части: 1
От София - До Варна
От София - Тодор Пантелеев -
До Варна - Елица Стоянова
РЦ9000

ПРИЕЛ: Петър Кълтев Петров

Подпис: .....

ПРЕДАЛ: Ясен Георгиев

Пол не взима и го
няма на адреса

Подпис: 917220

21.08.2023 11:26

D2803107650

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

D2803107651

РАЗПИСКА ЗА НЕУСПЕШНО
ПРЕДАВАНЕ НА ПРАТКИ

пратка 1050/090051673

Брой части: 1
От София - До Варна
От София - Тодор Пантелеев -
До Варна - Елица Стоянова
РЦ9000

ПОДАТЕЛ:
Добротич Уинд АД
ВГ

ПРИЕЛ: Петър Кълтев Петров

Подпис: .....

ПРЕДАЛ: Ясен Георгиев

Пол не взима
и го няма на
адреса

Подпис: 917220

21.08.2023 11:26

D2803107651

DATECS
Mobile fiscal
printer FMP-10

1050/10375478

ТРАНСПОРТЕН ЕТИКЕТ

ПОДАТЕЛ----------

(90128) Варна - Елица Стоянова

ЕКОНТ ЕКСПРЕС ООД
служител
Варна тел. 0700173 00
ПОЛУЧАТЕЛ----------

(9172) Суворово РЦ9000

П. К. Петров
Вълчи дол
зона 9172
ул. Александър Стамболийски 53
тел. *******952
Ден за разнос: 2023-08-22

Брой: 1, тегло: 0.100 кг.
тарифен код: 4 (вр-вр)

Препращане на пратка
1050/090051673:

Дата на отпечатване:
21.08.2023 11:26

Subject: FW: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

Здравейте, това пполучих като отговор от изпратено задание.

From: Yasen Yasen <yasenusa3@gmail.com>
Sent: Tuesday, August 15, 2023 12:15 AM
To: Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
Subject: Re: Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

CAUTION: This email originated from outside of the organization. Do not click links, open attachments, or otherwise act upon this email unless you recognize the sender and know the content is safe. When in doubt, contact it@postscriptum.com.

Нямам интерес продажни унищожители на земя. Погледнете резултата от "зелената" енергия ⚡ и да видим какво остава след цялата тая мизерия на перките ултра звука и какво ли не. Съдете дървета не ми правете перки. И друго откъде сте набрали моят имейл а?! Я по сериозно Севда. Стягай се ако ще си продаваш старо технологии отивай в пустинята на хубавите земи на България няма място за такива индустриални съоръжения които само унищожават хабитатите!!! Успех с начинанията далеч от чистите земи.

Копия на съобщения за консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд, изпратени на електронни пощи на вносители на възражения, които не са предоставили физически адрес, и не са изразили становище

(номерацията съответства на номерацията в таблицата на СПРАВКА ЗА ПОСТЪПИЛИТЕ СТАНОВИЩА В РЕЗУЛТАТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАДАНИЕТО ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС (В ПЕРИОДА 15.08-13.09.2023 г.) С МОТИВИ ЗА ПРИЕТИТЕ И НЕПРИЕТИ БЕЛЕЖКИ, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ И ПРЕДВИДЕН НАЧИН НА СЪОБРАЗЯВАНЕТО ИМ В ДОКЛАДИТЕ ЗА ОВОС И ОСВ към Приложение № 3 на Окончателното Задание)

40. Съобщение, изпратено на e—mail: office.human.nature@gmail.com

(от e-mail: office.human.nature@gmail.com са получени възраженията на г-н Веселин Николов, г-н Атанас Атанасов, г-жа Албена Манушева, г-жа Божана Илиева, г-н Димитър Атанасов, г-н Димитър Димитров, г-н Георги Георгиев, г-н Христо Христов, г-жа Мария Иванова, г-жа Мария Христова, г-н Ради Радев, г-жа Стоянка Радева, г-жа Величка Атанасова, г-жа Янка Атанасова, г-жа Йонка Христова, г-н Юлиян Събев, г-н Юсеин Юсеинов, г-н Ангел Карчев, г-жа Димитрина Петрова, г-н Радостин Вълчев, г-н Петър Петров, г-н Бюлянт Еминов, г-жа Десислава Стоянова, г-н Станислав Стоилов, г-н Свилен Стоянов, г-н Пенко Боев, г-жа Виолета Димитрова, г-н Христо Димитров, г-н Ивелин Александров, г-н Любомир Бабев, г-н Николай Кътев, г-н Петър Димитров, г-н Сава Тодоров, г-жа Светла Касабова, г-жа Вася Михайлова, г-н Добромир Николов, г-н Дмитрий Ювчица, г-н Радко Яниев, г-н Стилиян Стойчев, г-жа Соня Петрова, г-н Веселин Николов, г-жа Веска Иванова, г-н Валентин Вълчев)

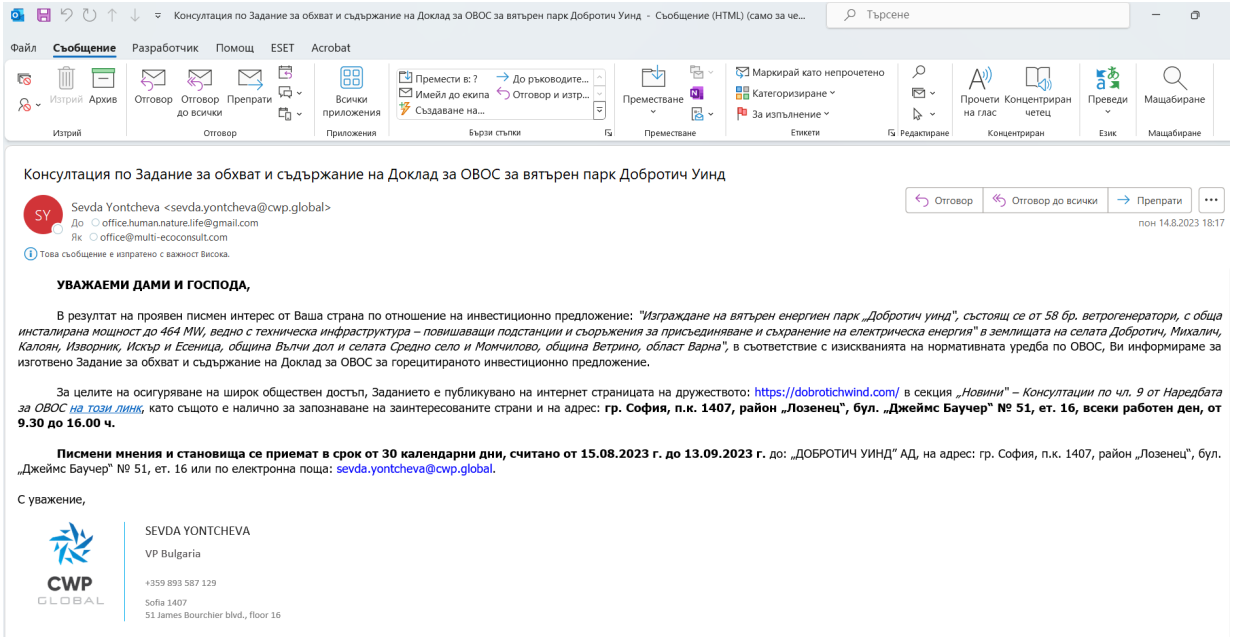

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл Съобщение Разработчик Помощ ESET Acrobat

Изтрий Архив Отговор Отговор до всички Препрати Всички приложения Премести в: ? Имейл до екипа Създаване на... До ръководите... Отговор и изтр... Преместване Маркирай като непрочетено Категоризиране За изпълнение Прочети на глас Концентриран четец Преведи Мащабиране

Изтрий Отговор Бързи стъпки Преместване Етикети Редактиране Концентриран Език Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До office.human.nature.life@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор Отговор до всички Препрати

пон 14.8.2023 18:17

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

41. Съобщение, изпратено на e-mail: nedka_94@abv.bg (г-жа Недка Ракиджийска)

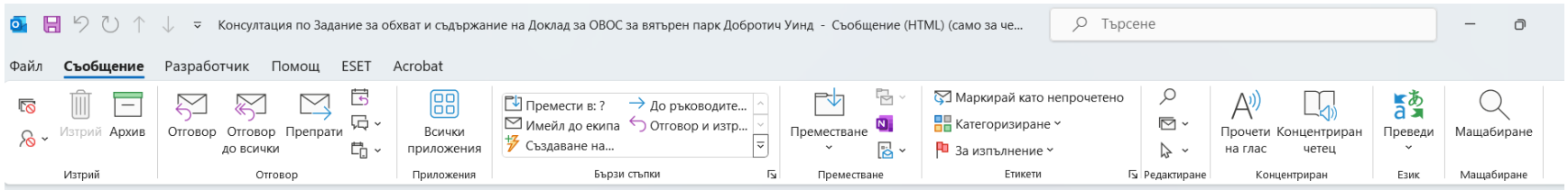

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До nedka_94@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:11

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

42. Съобщение, изпратено на e-mail: rado.vylchev@mail.bg (г-н Радостин Вълчев)

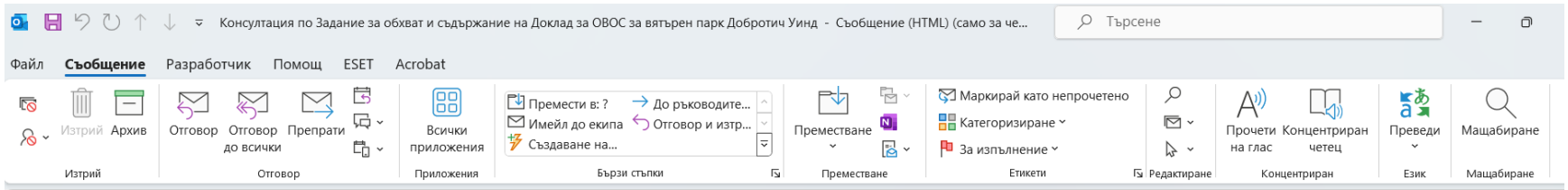

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
До rado.vylchev@mail.bg
Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати | ...

пон 14.8.2023 18:15

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA
VP Bulgaria
+359 893 587 129
Sofia 1407
51 James Bourchier blvd., floor 16

43. Съобщение, изпратено на e-mail: karchev_angel@abv.bg (г-н Ангел Карчев)

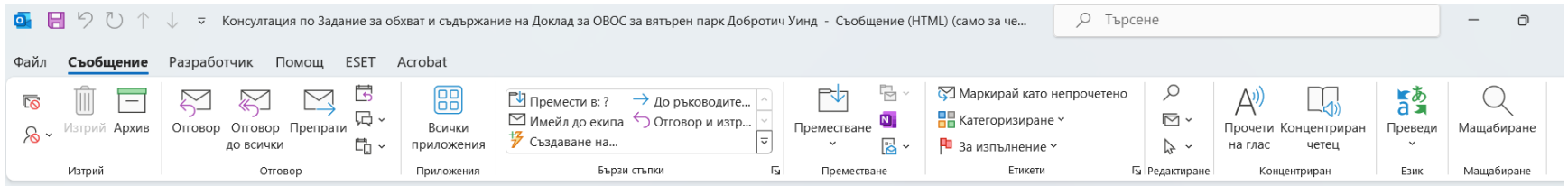

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
До karchev_angel@abv.bg
Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:15

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA
VP Bulgaria
+359 893 587 129
Sofia 1407
51 James Bourchier blvd., floor 16

44. Съобщение, изпратено на e-mail: ivan0995@abv.bg (г-н Иван Ракиджийски)

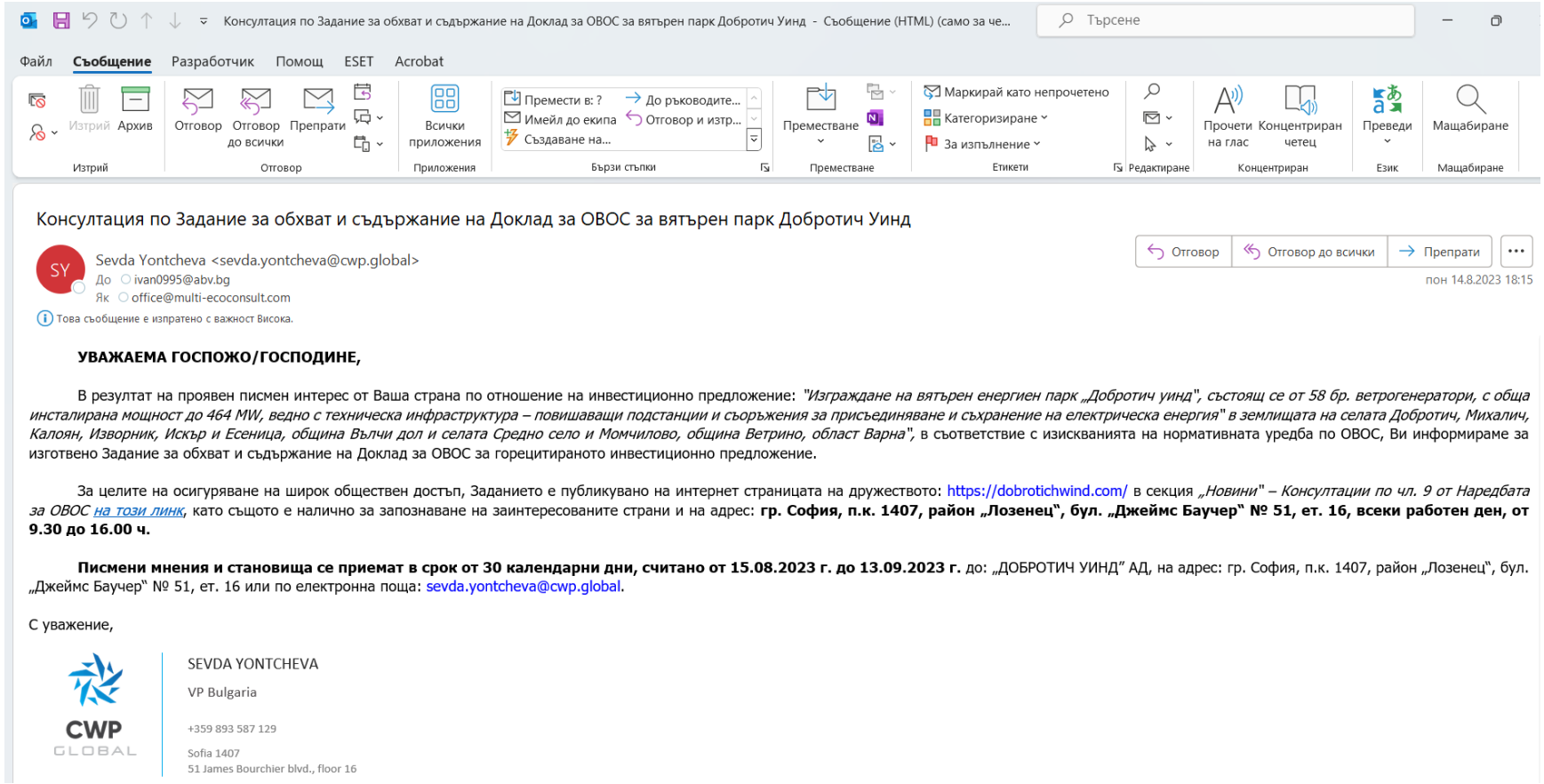

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл Съобщение Разработчик Помощ ESET Acrobat

Изтрий Архив Отговор Отговор до всички Препрати Всички приложения Премести в: ? До ръководите... Имейл до екипа Отговор и изтр... Създаване на... Преместване Маркирай като непрочетено Категоризиране За изпълнение Прочети на глас Концентриран четец Преведи Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До ivan0995@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:15

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

45. Съобщение, изпратено на e-mail: yordan.venchev@together.bg (г-н Йордан Венчев)

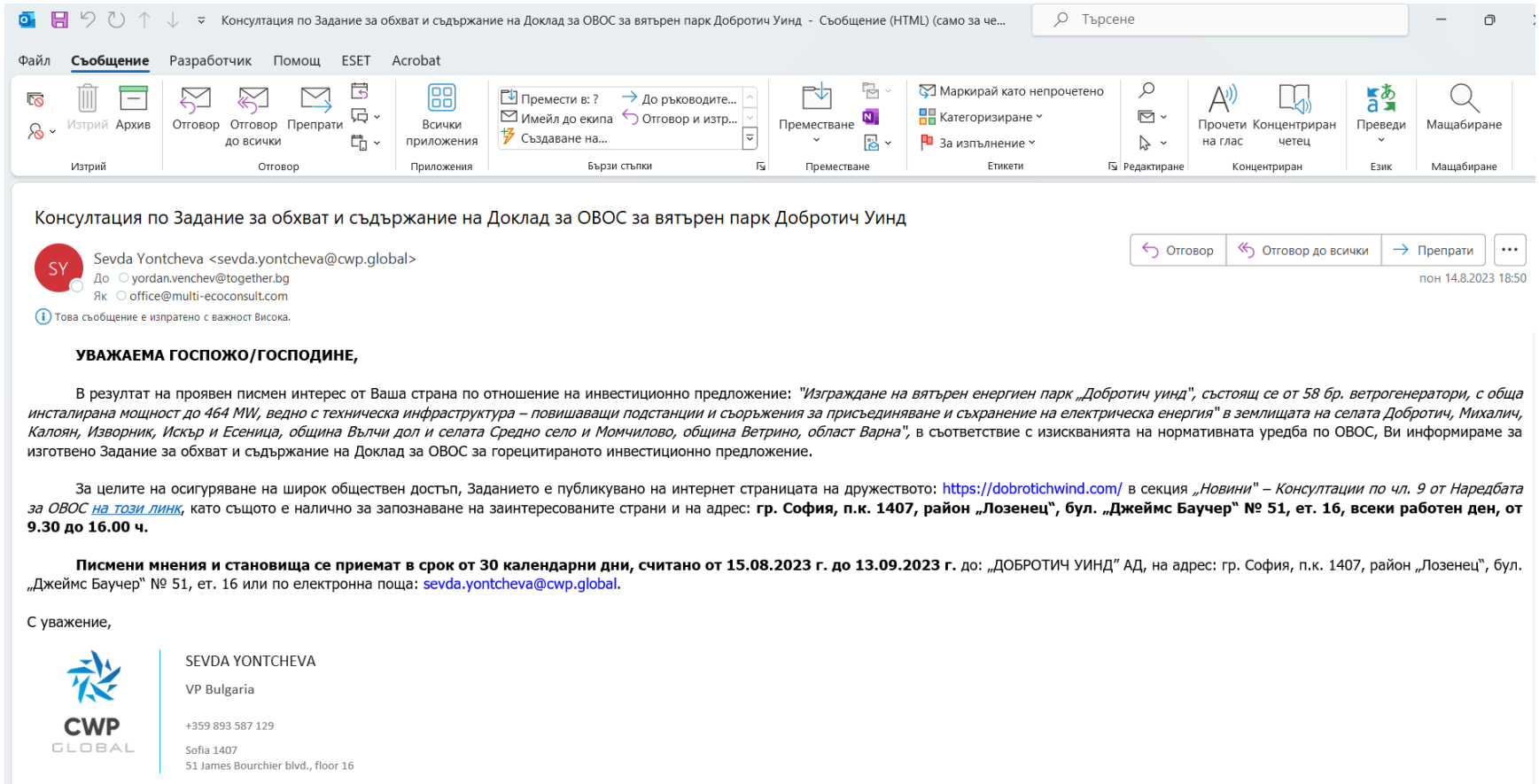

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл | Съобщение | Разработчик | Помощ | ESET | Acrobat

Изтрий | Архив | Отговор | Отговор до всички | Препрати | Всички приложения | Премести в: ? | До ръководите... | Имейл до екипа | Отговор и изтр... | Създаване на... | Преместване | Маркирай като непрочетено | Категоризиране | За изпълнение | Редактиране | Прочети на глас | Концентриран четец | Преведи | Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До yordan.venchev@together.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:50

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

46. Съобщение, изпратено на e-mail: valerkoa@gmail.com (г-н Валери Анастасов)

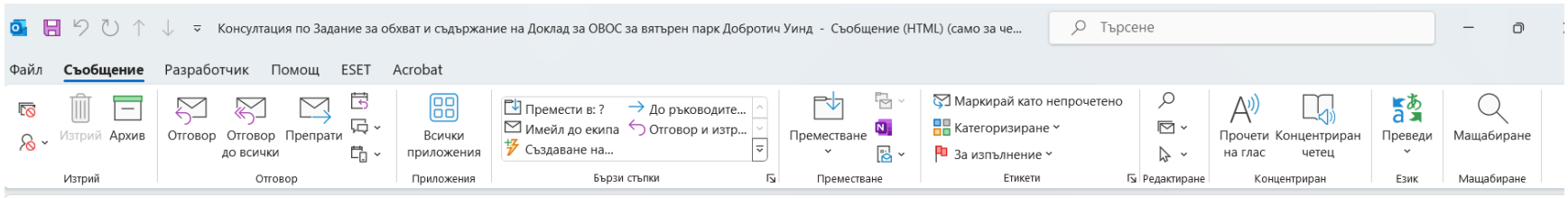

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До valerkoa@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:29

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

47. Съобщение, изпратено на e-mail: y.artachki@gmail.com (г-н Юлиян Артъчки)

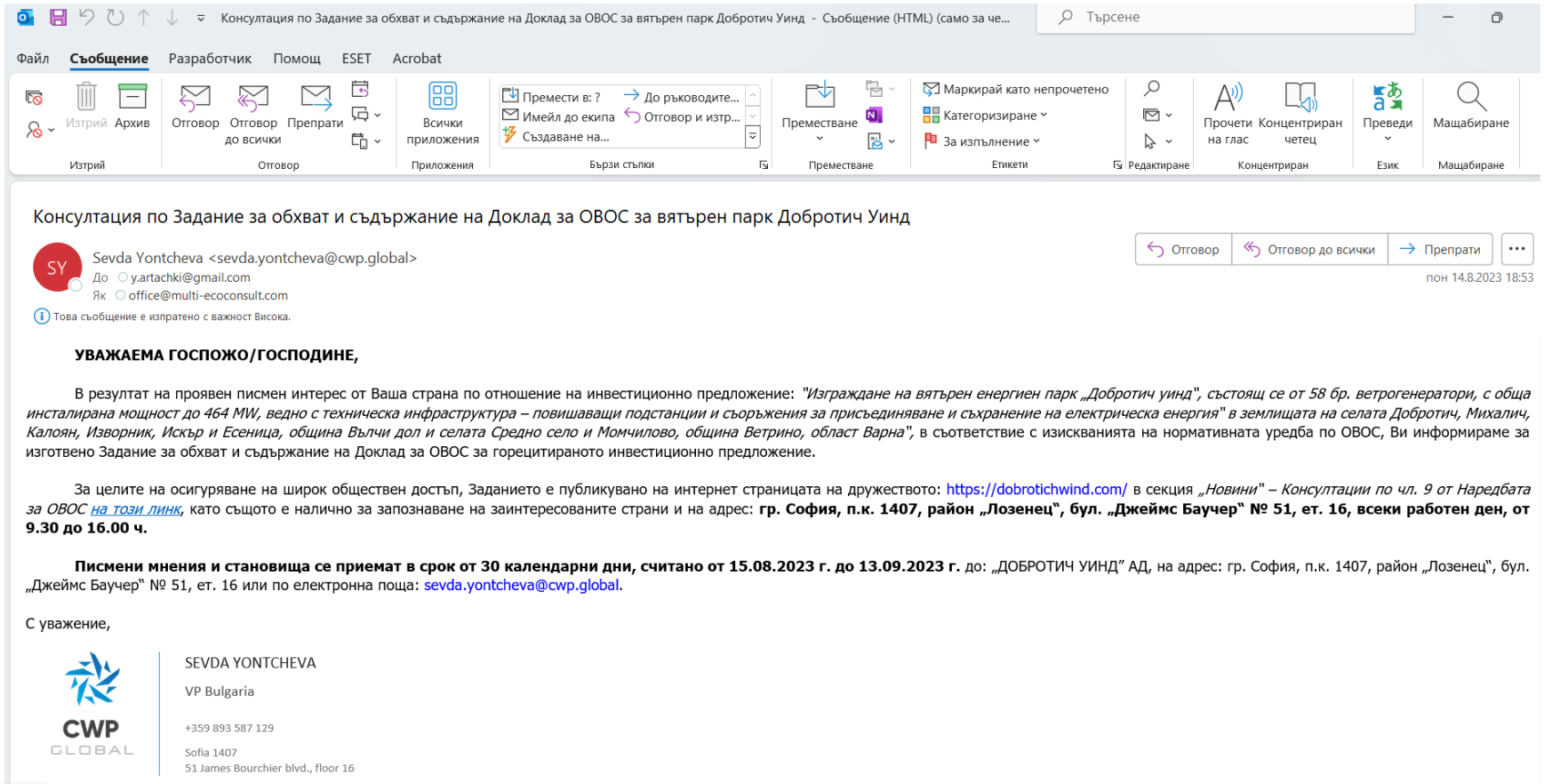

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл | Съобщение | Разработчик | Помощ | ESET | Acrobat

Изтрий | Архив | Отговор | Отговор до всички | Препрати | Всички приложения | Премести в: ? | До ръководите... | Имейл до екипа | Отговор и изтр... | Създаване на... | Преместване | Маркирай като непрочетено | Категоризиране | За изпълнение | Прочети на глас | Концентриран четец | Преведи | Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До y.artachki@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:53

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

48. Съобщение, изпратено на e-mail: monterei_ruse@abv.bg (г-н Виктор Георгиев)

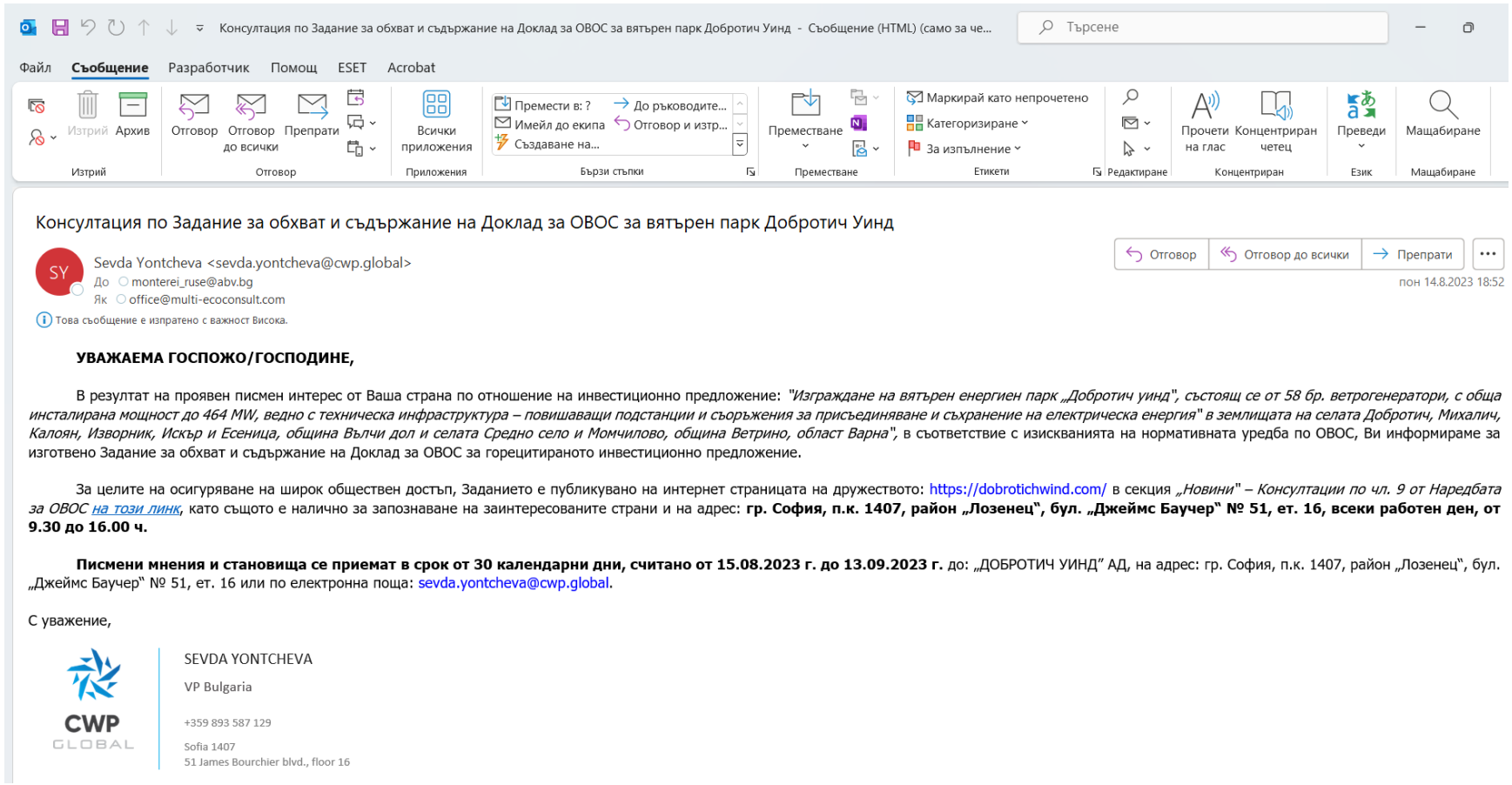

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл | Съобщение | Разработчик | Помощ | ESET | Acrobat

Изтрий | Архив | Отговор | Отговор до всички | Препрати | Всички приложения | Премести в: ? | До ръководите... | Имейл до екипа | Отговор и изтр... | Създаване на... | Преместване | Маркирай като непрочетено | Категоризиране | За изпълнение | Прочети на глас | Концентриран четец | Преведи | Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До monterei_ruse@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:52

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

49. Съобщение, изпратено на e-mail: sak48@abv.bg (г-жа Сашка Колева)

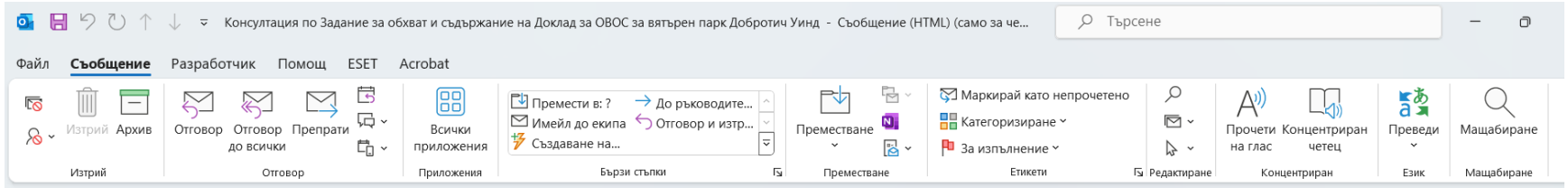

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До sak48@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:51

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

50. Съобщение, изпратено на e-mail: sava_todorov@abv.bg (г-н Сава Тодоров)

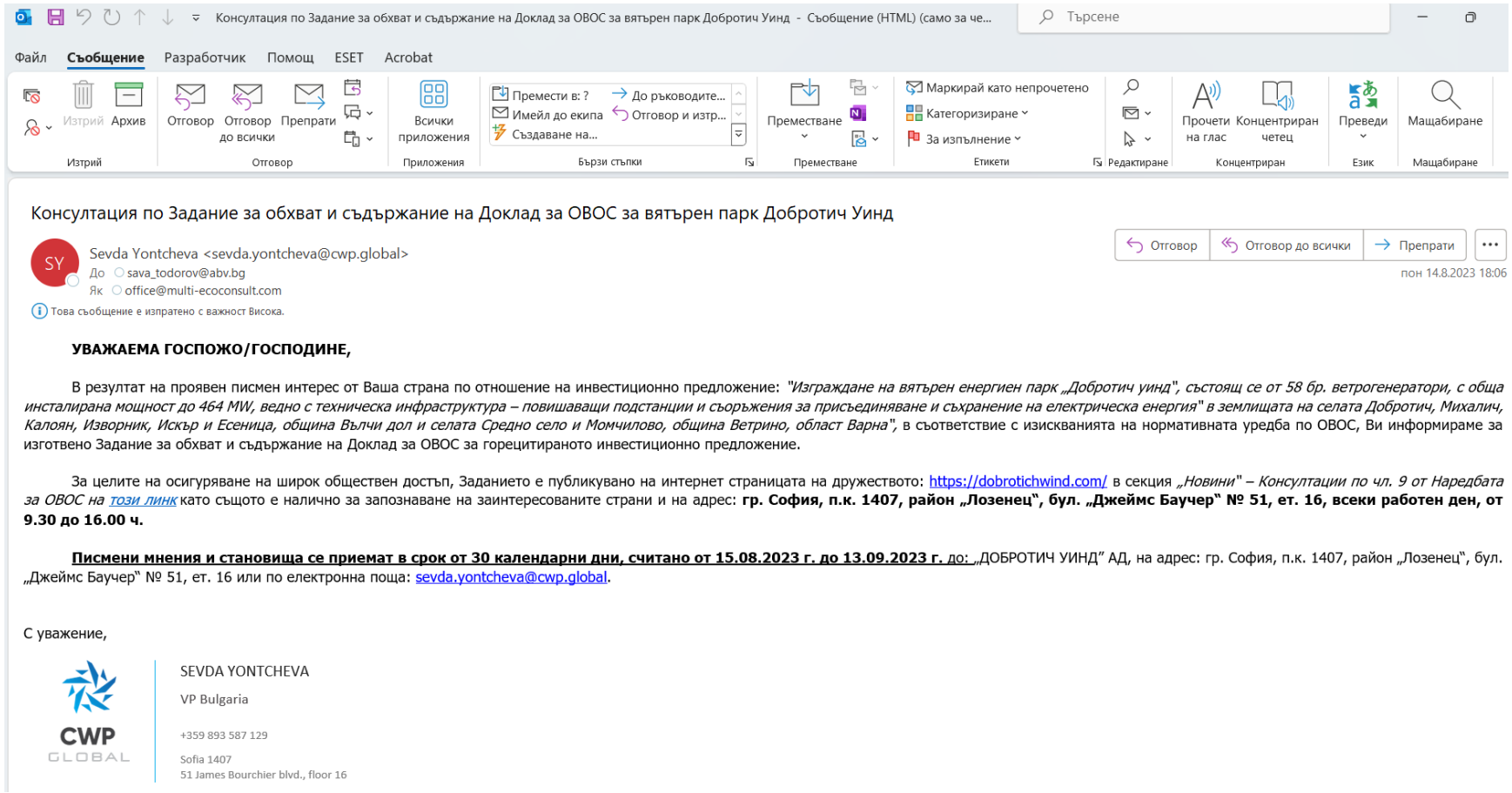

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл | Съобщение | Разработчик | Помощ | ESET | Acrobat

Изтрий | Архив | Отговор | Отговор до всички | Препрати | Всички приложения | Премести в: ? | Имейл до екипа | Създаване на... | До ръководите... | Отговор и изтр... | Преместване | Маркирай като непрочетено | Категоризиране | За изпълнение | Прочети на глас | Концентриран четец | Преведи | Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До sava_todorov@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати | ...

пон 14.8.2023 18:06

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк* като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

51. Съобщение, изпратено на e-mail: toli@aztrans.cz (г-н Толи Костов)

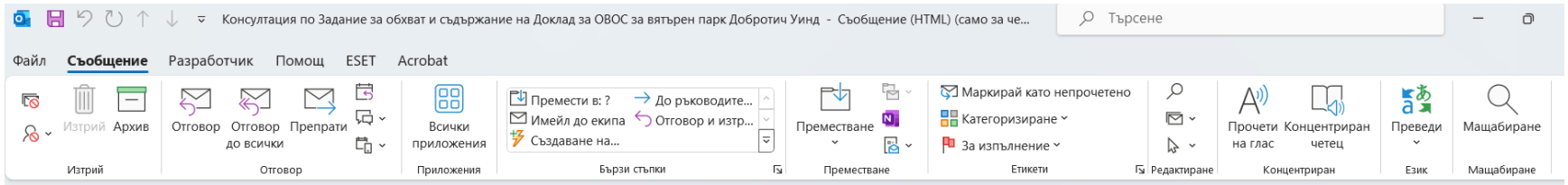

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
До toli@aztrans.cz
Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:53

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA
VP Bulgaria
+359 893 587 129
Sofia 1407
51 James Bourchier blvd., floor 16

13. Съобщение, изпратено на e-mail: zvezdomirdonev@gmail.com (г-н Звездомир Донев)

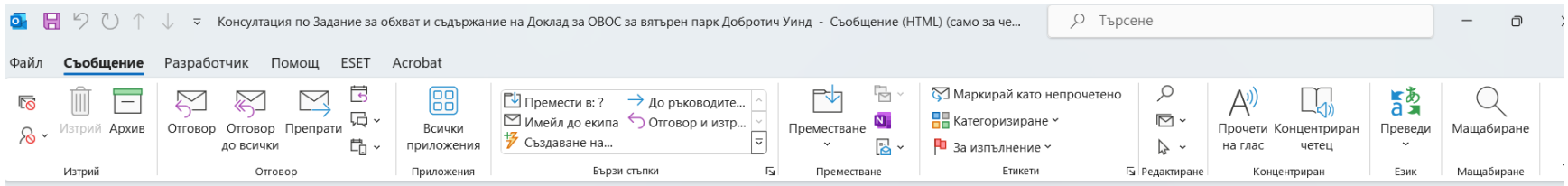

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До zvezdomirdonev@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:51

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

53. Съобщение, изпратено на e-mail: babewmail@gmail.com (г-н Любомир Бабев)

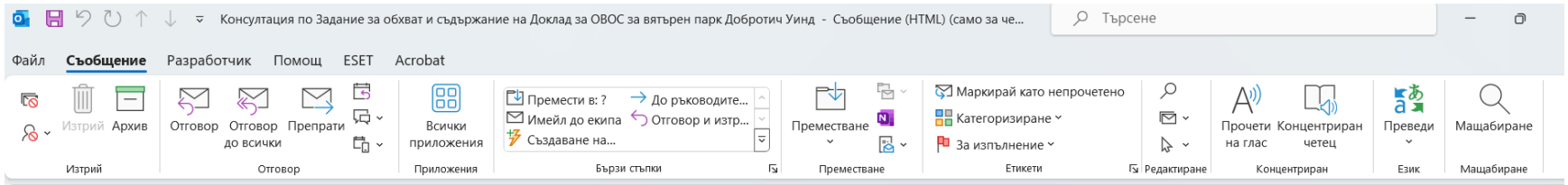

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До babewmail@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:51

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

54. Съобщение, изпратено на e-mail: kostov@camplight.net (г-н Константин Костов)

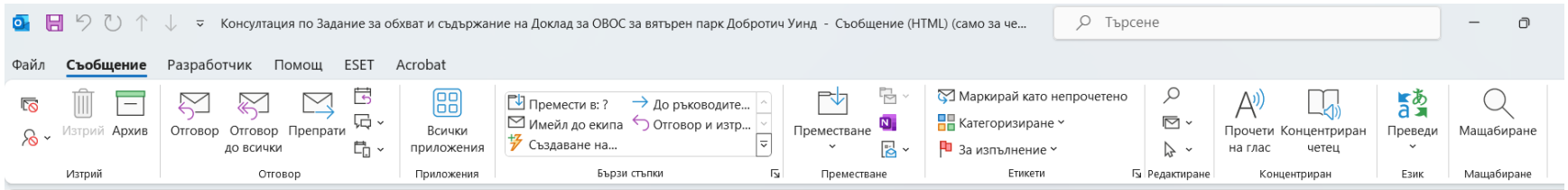

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До kostov@camplight.net

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:53

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

55. Съобщение, изпратено на e-mail: yonistyle77@gmail.com (г-жа Йоана Якимова)

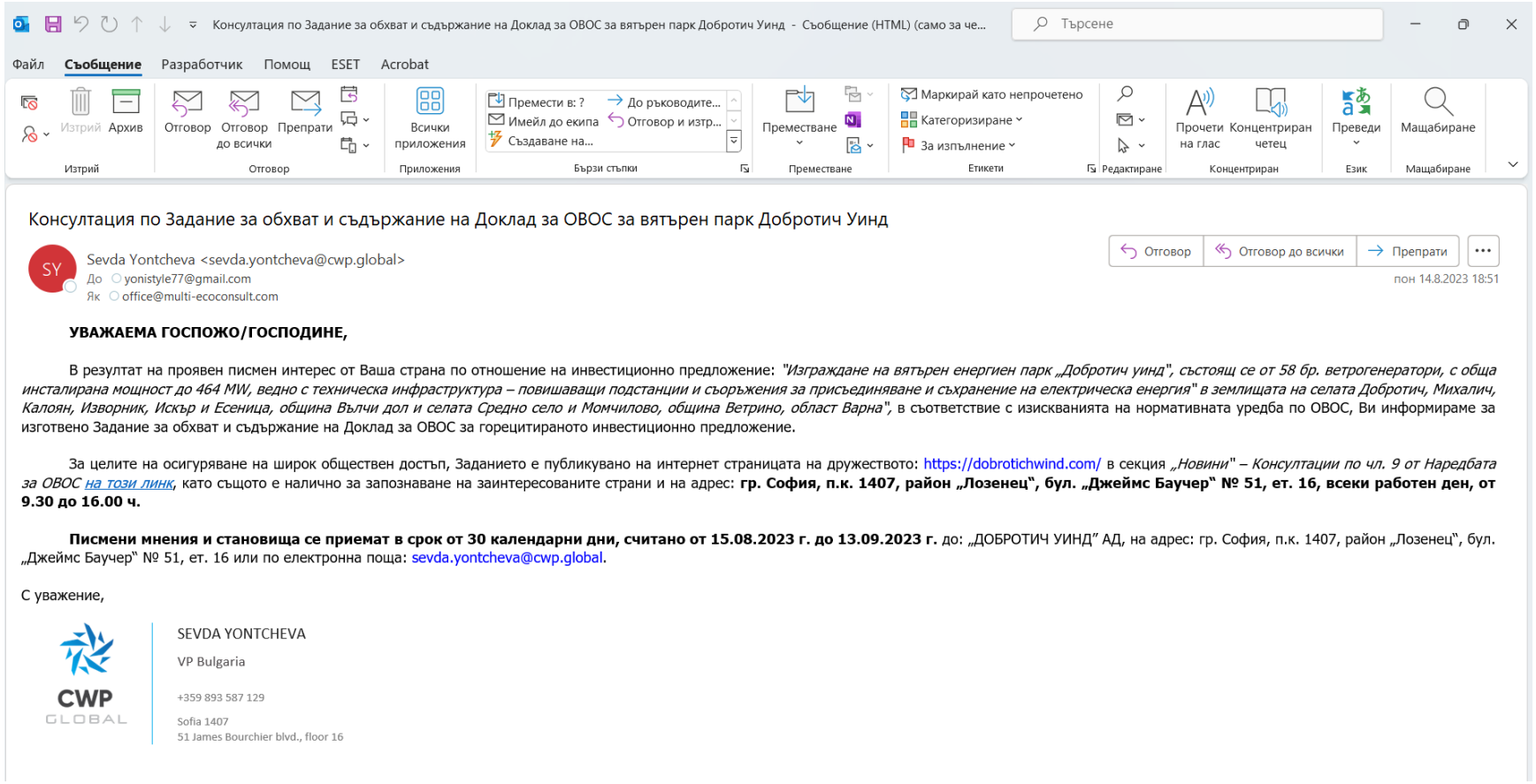

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл | Съобщение | Разработчик | Помощ | ESET | Acrobat

Изтрий | Архив | Отговор | Отговор до всички | Препрати | Всички приложения | Премести в: ? | До ръководите... | Имейл до екипа | Отговор и изтр... | Създаване на... | Преместване | Маркирай като непрочетено | Категоризиране | За изпълнение | Прочети на глас | Концентриран четец | Преведи | Мащабиране

Изтрий | Отговор | Приложения | Бързи стъпки | Преместване | Етикети | Редактиране | Концентриран | Език | Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До yonistyle77@gmail.com

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати | ...

пон 14.8.2023 18:51

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС* *на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

56. Съобщение, изпратено на e-mail: rumen1159@gmail.com (г-н Румен Янков)

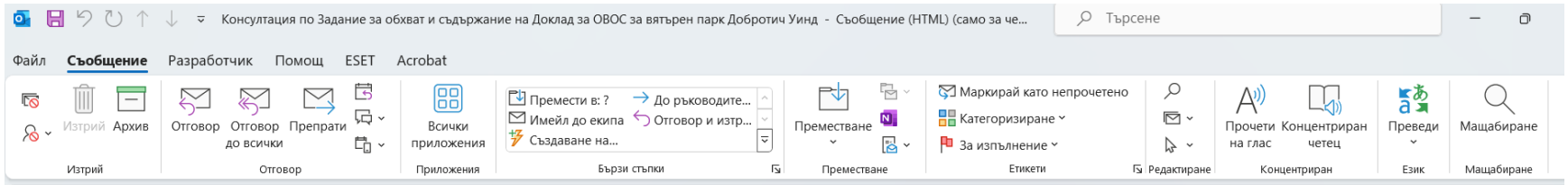

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
До rumen1159@gmail.com
Як office@multi-ecoconsult.com

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 21.8.2023 15:32

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк* като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA
VP Bulgaria
+359 893 587 129
Sofia 1407
51 James Bourchier blvd., floor 16

57. Съобщение, изпратено на e-mail: madeinqueen@abv.bg (г-жа Росица Серафимова)

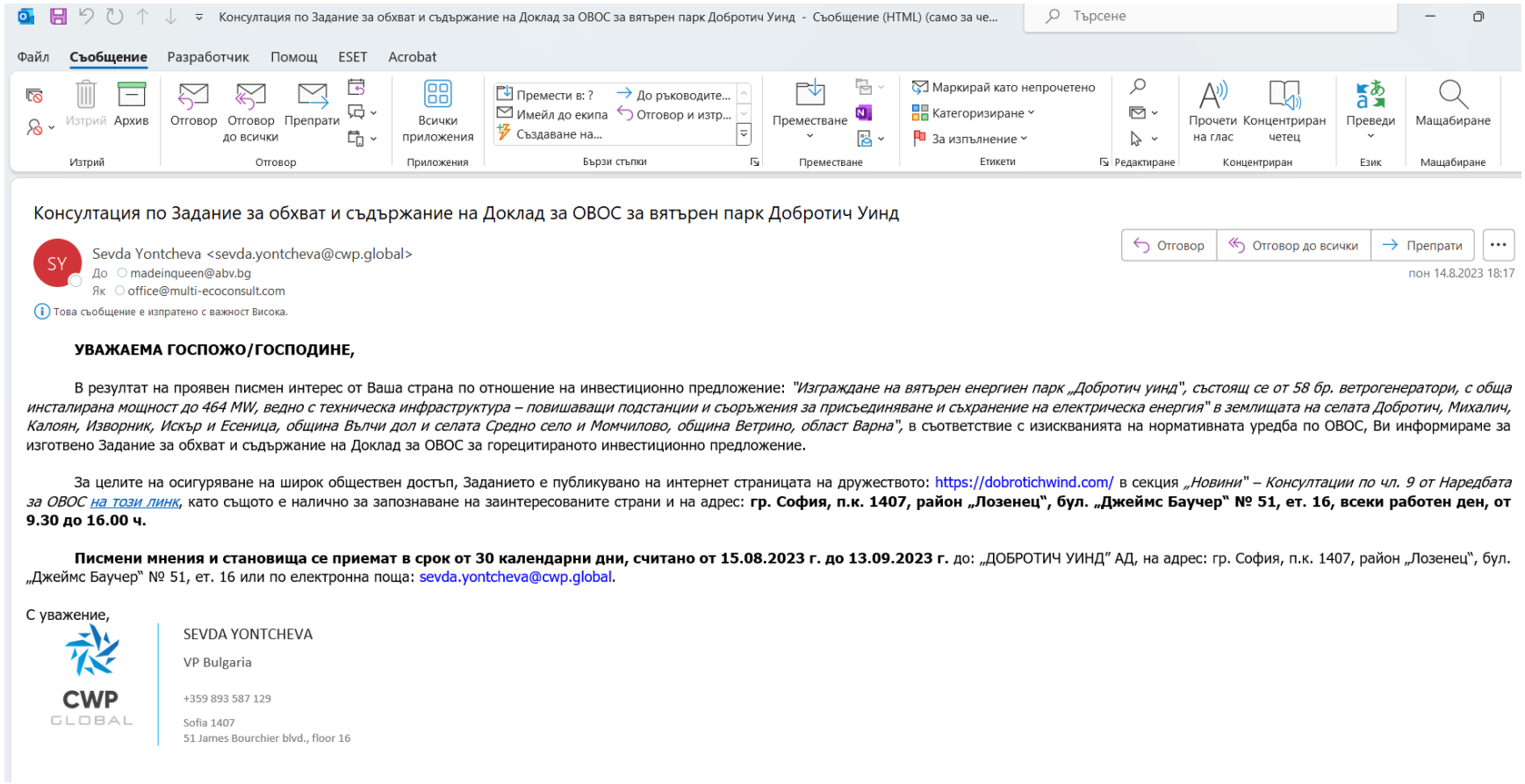

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд - Съобщение (HTML) (само за че...

Търсене

Файл Съобщение Разработчик Помощ ESET Acrobat

Изтрий Архив Отговор Отговор до всички Препрати Всички приложения Премести в: ? До ръководите... Имейл до екипа Отговор и изтр... Създаване на... Преместване Маркирай като непрочетено Категоризиране За изпълнение Прочети на глас Концентриран четец Преведи Мащабиране

Изтрий Отговор Приложения Бързи стъпки Преместване Етикети Редактиране Концентриран Език Мащабиране

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>

До madeinqueen@abv.bg

Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор Отговор до всички Препрати

пон 14.8.2023 18:17

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като същото е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA

VP Bulgaria

+359 893 587 129

Sofia 1407

51 James Bourchier blvd., floor 16

58. Съобщение, изпратено на e-mail: vasilevateodota96@gmail.com (г-жа Теодора Василева)

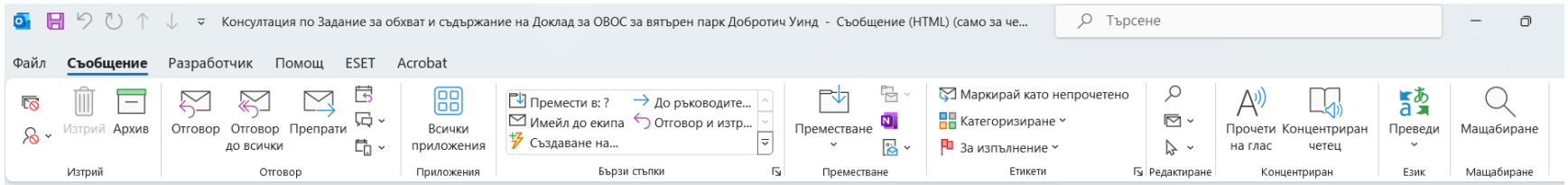

Консултация по Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за вятърен парк Добротич Уинд

SY

Sevda Yontcheva <sevda.yontcheva@cwp.global>
До vasilevateodora96@gmail.com
Як office@multi-ecoconsult.com

Отговор | Отговор до всички | Препрати

пон 14.8.2023 18:09

Това съобщение е изпратено с важност Висока.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/ГОСПОДИНЕ,

В резултат на проявен писмен интерес от Ваша страна по отношение на инвестиционно предложение: *"Изграждане на вятърен енергиен парк „Добротич уинд", състоящ се от 58 бр. ветрогенератори, с обща инсталирана мощност до 464 MW, ведно с техническа инфраструктура – повишаващи подстанции и съоръжения за присъединяване и съхранение на електрическа енергия" в землищата на селата Добротич, Михалич, Калоян, Изворник, Искър и Есеница, община Вълчи дол и селата Средно село и Момчилово, община Ветрино, област Варна"*, в съответствие с изискванията на нормативната уредба по ОВОС, Ви информираме за изготвено Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за горецитираното инвестиционно предложение.

За целите на осигуряване на широк обществен достъп, Заданието е публикувано на интернет страницата на дружеството: https://dobrotichwind.com/ в секция *„Новини" – Консултации по чл. 9 от Наредбата за ОВОС на този линк*, като също е налично за запознаване на заинтересованите страни и на адрес: **гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16, всеки работен ден, от 9.30 до 16.00 ч.**

Писмени мнения и становища се приемат в срок от 30 календарни дни, считано от 15.08.2023 г. до 13.09.2023 г. до: „ДОБРОТИЧ УИНД" АД, на адрес: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец", бул. „Джеймс Баучер" № 51, ет. 16 или по електронна поща: sevda.yontcheva@cwp.global.

С уважение,

CWP GLOBAL

SEVDA YONTCHEVA
VP Bulgaria
+359 893 587 129
Sofia 1407
51 James Bourchier blvd., floor 16